

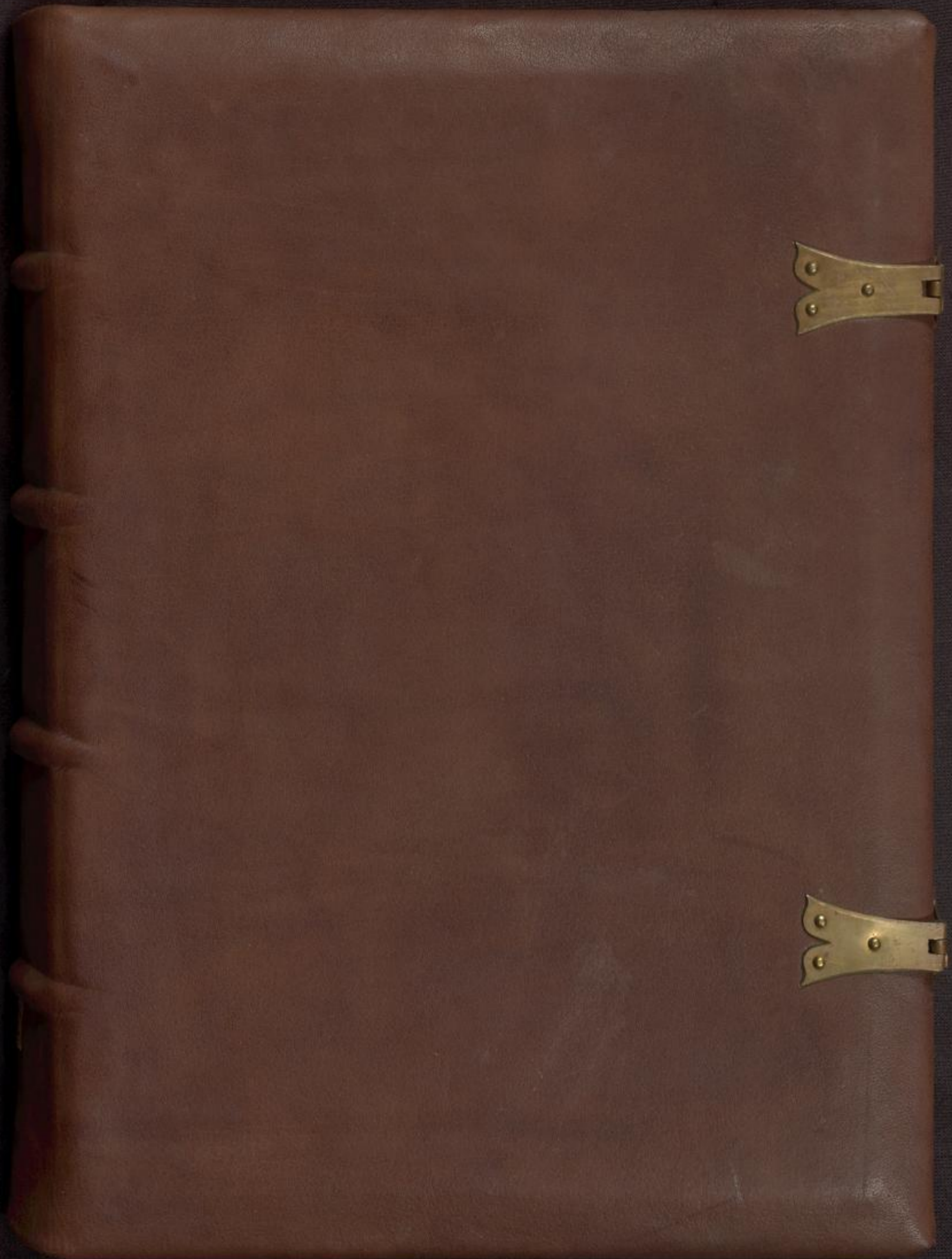
Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Biblia latina - Cod. Ettenheim-Münster 22

[S.l.], [15. Jahrh.]

[urn:nbn:de:bsz:31-103038](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-103038)

E.M. 22

Scilicet librorum quorum libri 2° m^o d^o m^o

E. M.

1.11 Gemis
 Pyddus
 Lemus
 Sanna
 Deutno my
 Iofue
 Indiam
 Putg
 Regum 19 29 39 49 lib
 Sabole Gato
 Fockiafco
 Amira oz
 Sapencia 19 29

Dignus in libro de bellis romanorum per q^uo h^umbal
 p^{ri}ncipes crugia mensur^u in vna helle for^u l^uct^u romanor^u
 seu ro^u d^uis occidit q^uo t^uo m^o d^uo m^o malora de v^ug^u
 loq^u ab^u d^u

liber I

EM 22

2

No pontificatus s^d apenta q^d E^qu^o 2. r^eu^ocy libor sine hys
q^o libor gemen^o p^oms q^oq^o libror blybye sy semim s^oo^o
Cenit^o m^o 2. s^oo^o m^o

h^o r^o
p^o r^o
l^o

E

am
on
no
na
m
co
par
du
aba
dy
ma
ma
no
er
er
er
que
du
ue
et
ach
p
ma
q
ma
cu
cap
no
cu
ra
re
la
rem
la
m
ad
non
per
du
q
m

Incipit epla Sa Ieronimi p
spitexi ad paulum de orb; di
uine hystorie libris.

Fater ambrosius tua
michi munuscula,
perferens deuilit sit,
et suauissimas lras
que a principio amica
aru fidem probate
iam fidei et ueteris
amicicie noua pferbant. Vera
em illa necessitudo est. et xpi glu
tino copulata. quam non utili
tas rei familiaris. non pncipia
tm corporu. non subdola et pal
pans adulatio. sed dei timor et
diuinaru scripturaru studia con
ciliant. Legimus in ueteribus
hystorijs. quosdam lustrasse pro
uincias. nonos adisse populos
mare insisse ut eos quos ex libris
nouerant coram quosq; uideret
Sicut pythagoras menphiticus
Sic plato egyptum. et nequie
charentinum. eandemq; hora
que quondam greca magna
dicebatur. laboriosissime perag
uit. ut qui athenis magis erat
et potens. cuius quoq; doctrinam
achademe gymnasia personabat.
fieret peregrinus atq; discipulo
malens aliena ueretur de disci
p sua impudenter myserere. de
mq; cum lras q; toto orbe fugi
entes persequitur. a pncipio
captus. et uenundatus tyran
no crudelissimo paruit. ductus
captiuus rmtus. et seruus.
tame quia philosophus maio
re mente se fuit. Ad thiu liuu
lacteo eloquentie fonte manan
tem. de ultimis hyspami gal
liaruq; pmbus. quosdam ue
nisse nobiles legitimus. et quos
ad contemplacoem sui roma
non traxerat. rimus hois fama
perduxit. Habuit illa etas mau
dicum orbis felis celebrandu
q; inuactm. ut urbem tantam
ingressi. aliud extra urbem que

revent. Apollonius siue ille mag
ut uulgus loquitur siue philo
sophus. ut pythagora tradunt
interuuit perfas pererfuit cau
casum ualdanos sitas. massage
thas. opulentiissima regna pndie
penetrauit. et ad exocemū latif
simo phison. anme inmisso ue
nit ad bragmanas ut hincra
m throno sedentem aureo et de
tantali fonte potantem int pau
cos discipulos. de natura de mori
bus ac de cursu dieu et syderu
audire docentem. Inde per ela
mtas. babilomos. chaldeos. me
des. assyrios. parthos. syros. phe
nices. arabes. palestinos. reuer
sus alexandriam pergit ethio
pnam ut gigno sophistas et sa
mosissimam solis mensa uideret.
in sabulo. Inuenit ille iur ubiq;
q; disceret et semp proficiens semp
se melior fieret. Scripsit super
hoc plenissime otto uolumibus
philostatus. Quid loquar de
seculi hordibus. cum aplo paulus
uas electioms et magis genuum
qui de conscia tanti in se hospi
tis loquebatur dicens. An expe
metum qritis eius qui in die lo
quitur xpus. Post damascum
arabiamq; lustratam ascendit
iherosolimam ut uideret petru
et mansit apud eum diebus qn
decim. Hoc em misterio ebdomadio
et octoadis futurus gentiu pre
dicator miserius erat. Luxusq;
post amos quatuordecim assup
co barnaba et thuo expositu tu
aplo ewangelium. ne forte muq
cui auxeret. aut uicuxisset.
Et nescio quid latentis enigie u
ue uoxis actus et in aures disci
puli de auctoris ore inffusa for
cus sonat. Unde et betstschme
cum rodi exularet et legeretur
illa demostenis oro quam aduex
sus cum habuerat. mirantibus
cunctis atq; laudantibus. suspiras
uit. Quid si ipam audissetis

Prologus

bestiam sua uerba resonantem
Nec hoc dico qd sit aliquid in me
tate qd uel possis a me audire.
uel uelis discere. sed quo ardor
tuus et discendi studium etiam
absq; nobis perse probari debeat
Ingenium doctile et absq; doctore
laudabile est. Non quid memem
as. sed quid queras confideram.
Nolles extra et ad formandum
facilis. et si aristas et plaste as
sent manus in uirtute. totu
quitq; ee pe. Paulus aplo ad
pedes gamalielis. legem moysi
et prophetas. didicisse se glatur
ut armatus spualibus telis.
postea doceret confidenter. Arma
em me imluat non carnalia
sunt. sed potentia dei. ad destruc
tione munitio. et cogitatio
nes destruentes et oem altitu
dinem extollentem. se aduex
siam dei. et captiuantes oem
intellectu ad obediendu xpo
et parati subiugare oem mobe
dnam. Ad thimotheu scribit ab
infancia sacris litteris. eruditu
et hortatur ad studium lectionis.
ne negligat gram que data
sit ei per impositione manus
posuery. Tito precipit ut inter
ceteras uirtutes. epi que bre
ui sermone deponit. sciam
quoq; non negligat scripturaz
opnente inquit eu qui scdm
doctrinam est fidelem sermone.
ut potens sit exhortari in doc
trina sana. et conuidentes re
uincere. Sancta quippe iusti
tias solum sibi prodest. et quid
edificat ex uite merito etiam
xpi tantum nocet. si destruen
tibus non resistit. Malachias
propheta. Immo p malachiam
dms sacerdotes interrogauit
legem. Inim sacerdotis officiu
est interrogatu. respondere de
lege. Et in deutnomo legimus.

Interroga primum tuum et annua
abit tibi. maiores tuos et dicit
tibi. In ps quoq; C poy. Canta
biles michi exant iust. Et in
descapcoe uixi iusti. cum cum
arbori uice dauid que e m pa
radiso oparet inter ceteras om
tutes hoc maulit. In lege dmi
uoluntas eius. et in lege eius.
meditabitur die ac nocte. Da
mel in fine stissime uisomo
ait. Iustos fulgere qd stellas.
et intelligentes. id est doctos qd
firmamentu. Iudeo qntu me
se differant iusta iustitias et
docta iusticia. Alij stellas. alij
celo coparantur. qd iuxta
hebraicam ueritatem de eru
ditis possit intelligi. Ita em
apud eos legimus. Qui aut
docti fuerint fulgebunt quasi
splendor firmamenti et qui ad
iusticia erudit mltos qd stelle
in perpetuas eternitates. Tur
dr. paulus aplo uas electiois.
Nempe quia uas legis et scriptu
rae sanctae erat armatu.
Pharisaei stupent in dmi doctrina.
et mirantur in petro et iohane
quo legem sciunt. cum dno
non didicerint. Quicq; em
alys exortatio et cotidiana
in lege meditatio tribuere so
let illis hoc sps sanctus sug
gererat. Et erant uip quid
scriptu est chco docti. lactei.
id est docibiles deo. Duodecim
anos saluator impleuerat et
in templo sedens de quibus
legis interrogans. magis docet
dum prudent interrogat msi
forte iusticiu petru. iusticiu
diamus iohem quoz ueraz
dicere poterat. Et si impitius
sermone non in scia. Iohanes
iusticius. piscator mditus. et
unde illa uox obferto. In pna
pio erat uer. et uer. et. ap. de.
et deus ex. uer. a. o. t. c. g. r. e.

multa significat. Nam et uerbu
est ratio et supputatio et causa
unius cuius rei per qua sunt
singula que subsistunt. Que
uniuersa recte intelligimus
in xpo. hoc dicitur plato nescit.
Et hoc demosthenes eloquens ig
notauit. Perdam magis sapien
tiam sapientium et prudentia
prudentium reprobo. Vera sa
pientia perdet falsam sapientiam
Et quia qd stulticia predicatio
in cruce sit. in paulus sapientiam
loquit inter peritos. Sapientiam
aut non solum istius, que destruit
nec principia. sed loquitur dei
sapientiam in mysterio abscondita.
qua predestinavit deus ante
secula. Dei sapientia xpus est. xpus
em dei uirtus et dei sapientia.
Hec sapientia in mysterio abscondi
ta est. de qua nom psalmi tui
lus pnotatur. pro occultis filij
in quo sunt omnes thesauri sapie
ntie et scientie dei absconditi. Et qui
mysterio absconditus erat. pre
destinatus est ante secula. Prede
stinatus et figuratus in lege
et prophetis. Unde et xpus appel
latur uidentis. quia uidebant
eum quem ceteri non uidebant.
Abraham uidit dies eius et letus
est. Aperiebant celi ezechiel
qui populo pitori clausi erant
Reuela magis dauid oculos meos
et considerabo mirabilia de lege
tua. Xpus em spualis e. et reue
lacione opus est. ut intelligat.
ac reuelata facie dei glam to
templemur. Liber in apocalypsi
septem sigillis signatus osten
ditur. quem si dederis hori sacri
ti libras ut legat. Indebit non
possum. signatus est em. Quia
hodie putant. se nosse litteras
et tenent signatu librum. nec
aperire pnt. nisi ille referant
ut qui hnt clauem dauid. qui.

aperit et nemo claudit. claudit
et nemo aperit. In actibus aplos
sanctus eunuchus. Immo scus
vix. sic em cum sancta scriptura.
cognominat cum legeret isa
iam prophetam interrogatur
a philippo. Putas ne intelligis
que legis. Et rndit. Et quomodo
possum nisi aliquis me docuerit.
Ego ut de me loquar me in se
nec sanctorum sum eunuchus nec
studiosior. qui de ethiopia id e
extremis finibus mundi uenit
ad templu reliquit aula regi
am. et tantus amator legis fuit
et diuine scie ut etiam in uchi
culo legeret libras sacras et tamen
cu librum teneret. et uerba dm
in cogitatione peraperet. tunc per
lingua uolueret labris persona
ret. ignorabat cum quem in li
bro nesciens uenerabat. Venit
philippus ondit ei ihm qui clau
sus latebat in libris. Omnia docto
ris uirtus. Eadem hora credidit
eunuchus. baptizatur fidelis ac
fide. factus etiam magis est de disci
pulo. plus in deserto fonte calie
qm in aurato synagoge templo
reperit. Hec ante perscripta sunt
breviter. Itaq em epularis an
gustia euagari longi parrabat
ut intelligeres te in scripturis
sanctis. sine puo et monstrante.
semita non posse egredi. Taceo
de gmatibus rethoribus philoso
phis. geometricis dialectis. mu
sias. astronomis. astrologis
medicis. quoz scia mortu libus
facis ul ualissima e. et in rees
partes scinditur in doctrinam
etholomagthen. ration. metha
loncto. et usum emittit ad mino
res artes uenia et que no tam
lingua qd manu am mstritur.
Agricole. cmetary. fabri metal
loru. lignozqz cesores. lanary
quoqz et fullones. et ceteri qui
uaria suppellectilem et uilia opu

scula fabricant, **A**bsq; doctore ce-
 lion pnt quod cupiunt. **Q**uod
 medicorū est promittunt medici
 tractant fabrilia fabri. **S**ola sp̄
 turarū est ars, qua passim sibi
 om̄s uendicant. **S**cribimus in
 docti, docti poemata passim. **H**anc
 garrula anus. **H**anc delirus se-
 nex. **H**anc sophista uerbosus.
Hanc unuersi presumunt, lactat
 docent anteq; discant. **A**ly abduc-
 to supercilio grandia uerba tru-
 cadantes, metz mulierculas, de
 sacris lris philosophant. **A**ly
 discunt proctypudox a feminis
 q; uiros doceant, et ne parū hoc
 sit, quadam fallacitate uerborū
 imo audacia edisserunt alijs, q;
 ipi non intelligunt, tauro de-
 meis filiabus qui si forte ad sp̄
 turas scas post seculares lras
 uenerint et sermone copposito,
 aures populi mulserit, quicq;
 dixerint hoc legem dei putant,
 nec fore dignantur quid pph̄e
 q; apli senserint sed ad sensum
 sui incongrua aptant testimo-
 nia q; grande sic et non uacosa
 dicendi genus depuare smas et
 aduoluntate suam sacra scapu-
 ram trahere repugnantem.
Et non legerimus homeri cen-
 tonas, et unguis centonas ac
 non sic etiam marone sine p̄po
 possumus dicere Panu q; stap-
 serit. **I**am redit et ungo rediit
 satur ma regna. **I**am noua pro-
 gemes celo dimittit alto, et pa-
 trem loquentem ad filium. **M**ate
 mee uires mea magna poten-
 tia solus. **E**t post uerba saluato-
 ris in cruce. **C**alia p̄stabat me-
 morans, fixusq; manebat. **S**ue-
 rilia sunt hec et circulatorū ludo-
 filia dicere q; ignoret imo ut
 cu stomacho loquar, nec hoc qd
 sene q; nefruas. **V**idelicet manife-
 stissima est genesis m̄q; de creatiōe

mundi, de exordio ḡnis huani
 de diuisione terre, de confusio-
 ne linguarū de descensione usq;
 ad egyptum scribitur hebreorū
Habet exodus cum decem plagis
 cum decalogo, cum mystico, di-
 uinorū preceptis. **I**n promptu
 ē leuiticus liber in quo singla
 sacrificia imo singule pene silla-
 be et uestes aaron et totus ordo
 leuiticus, sp̄rat celestia sac̄me-
 ta. **N**umerus uero nonne totius
 arismetice et prophete balaam
 et pl. duarū mansionū per he-
 remu mysteria continet. **D**e
 tronomium uero scda leo, et
 euangelice legis p̄figuratio,
 nonne h̄t ea que p̄ora sunt, et
 in noua sint dia. **D**e ueteribus
 huc usq; moyses. **H**uc usq; pena-
 theus, quibus ḡnis uerbis
 loqui se uelle apls in c̄lia glo-
 riatur. **J**ob exemplar pat̄cie,
 q; non mysteria suo sermone co-
 plectitur. **P**rofa incipit, uersu
 labit, pedestri sermone smitit.
Primoq; leges oraculice propo-
 sitione assumptioe confirmatioe,
 et conclusionē d̄terminat.
Singla in eo uerba plena s̄t sen-
 sibus. **E**t ut de ceteris silcam, re-
 surrexerim corpore sic prophetat
 ut n̄lls de ea manifestus et cau-
 cius scapsit. **E**tas m̄q; q; re-
 demptor meus uiuit et in nouis
 s̄mo die de terra surreturus
 sum, et rursum circudabor pel-
 le mea, et in carne mea uidebo
 deū saluatorem meū. **Q**uem
 iustificus sum ego ipe et oculi
 mei consp̄cturi sunt et non
 alius. **R**eposita est hec spes mea
 in s̄ma meo. **T**ema ad iqm̄ n̄a-
 ue qui t̄pū d̄ni non solū m̄ge-
 sus, uerū etiā in noie p̄ferebat,
 tr̄nsit iordane, hostiū regna sub-
 uertit, diuidit terram et uictori
 p̄lo, per singulas urbes uiculos
 motes flumina torquentes atq;
 confirma c̄lie celestisq; relin-

spuana regna descript. In u
dicum libro qd pncipes populi
tot figure sunt. **F**uch moabitus
ysaie explet uaticiniu dicens
emete dne agnu dnatore tce
de petra deserti ad motem filie
spon. **S**amuel m hely mortuo,
et m oratione monstrat ucte
rem legem abolitam. **A**lex m
sadoch atq; dauid noui sacedo
ty. nouiq; imperij sacramenta
testatur. **M**alachim idest tertia
et quartus liber regu. a salomoe
usq; ad ictioniam. a ieroboam
filio nabat usq; ad osee q; ductus
m affricos. regnu uida. et reg
nu describit isrl. **S**i hystoriam
respicias. uerba simplicia sunt.
Si m lris sensum latente. et lre
pauatas. et hereticap cont. cate
siam bella narrantur. **D**uode
cim prophete m unius uolumis
angustia coactari mlto aliud qd
sonant m lra pfigurant. **O**see
crebro noiat effram samariam
ioseph. iezrahel et uore forma
riam et for mtrationis filios et
adulteram cubiculo clausa. ma
ximi mlto tpe sedere uidua. et sub
ueste lugubri uixi ad se reditu
postolari. **J**ohel filius phatuel.
describit terra. py. tribum. cruce
bruto. locusta. tubigine uastan
te consumptam. et post euersio
nem poris populi effusum spm
san. super seruos dei et ancillas
et super centu xpo. credentium
noia. et effusum prim m cca
culo spon centu q; uiginti ad
uno usq; ad xpo paulati m. et
per meremeta surgentes. xpo.
gradu nūm efficiunt. qui m
psalterio mystice continentur. **A**
mos pastor. et rusticus et rubozp
mora distinguens pauas ubis
applicari non pt. **C**ruis em m
digne exprimat tria et quatuor.
scilicet. **D**amasci gaze tixi. et
pdmee filioz amon et moab.

et m septimo et octauo gradu iuda.
et isrl. **H**ic loquitur ad uaccas
pmgues. que sunt m samarie
monte. et ruituram domu ma
iorem. minoremq; testatur. **H**ic
cerme fuctorem locuste. et stan
tem dnm super muru laticum.
ul ad amantinu ul unanu po
mozp attrahente supluia pto
rabus et fame et sitim m tcca.
non famem panis neq; sitim aq.
sed audiendi uerbum dei. **A**bdias
qui interceptatur seruus dmi per
tonat cont. edom et sanguinem
terreniq; fecm. scis quoq; iacob.
semp emulu hasta percutit spu
alis. **J**onas pulcherrima coluba.
nauseagio suo passione dmi pre
figurans. mudum ad pmas re
uocat. et sub noie minue salute
gentibus nūciat. **H**icneas de
morastim coheres xpi uastatio
ne enūciat. filie latroms. et
obsidionem pome contra eam
qua percutit maxillam iudias
isrl. **N**aum consolator orbis.
incepat ciuitate sangnu. et p
euerfione illius loquitur. **E**cce
sup moctes pedes euangelizantis
et annūciantis pte. **A**baruc
luctator fortis. et rigidus stat
super custodiam suam. et fugit
gradu super muncione. ut p
m tcca concepletur et dicat.
Operuit celos gla eius et laudis
eius plena est tcca. **S**plendor
eius ut lux erit cornua m ma
mbus eius. **S**ed abscondita est
fortitudo eius. **S**ophomas spe
culator et orcheanoz dei cogni
tor. audit clamore apocra piscu
et euulatu a feda tcca a col
libus. **I**ndiat quoq; ululatum
habuatozibus pte. quia conti
cunt ois populus thanaa. **D**isper.
si sunt un uerfi qui inuoluiti
sunt argento. **A**ggeus festiuus
et letus qui seminauit m lac
mis ut m gaudio meteret. desuac
tum templu edificat. deumq;

ptem induat loquente. Adhuc
 vnu modicumq; et ego conmo-
 uedo celum et terram. et mare.
 et aridam. et mouebo omes genes
 et uemet desideratus cunctis ge-
 nibus. **F**acharias memor sm
 sui mltiplex in propheta lqm sa-
 cerdote magnu uestibus sordi-
 dis indutu et lapidem oculoru
 septem candela broru q; auctu.
 cum condem luccrnt quot oclis
Duas quoq; oliuas. a sinistra
 lampadis terna. et adextas ut
 post equos rufos. mgros. uarios
 albos. et dissipatas quadrigas
 ex effram et eqm de nrm pau-
 perem regem uatn nctur. et p-
 dicit regem sedente sup pullum
 filiu asine subugalis. **M**alact-
 las apte et in fine om prophe-
 taze de aditione isa et uoca-
 tione gentiu ait. Non e multu
 uolutas in uob dicit dñs exera-
 tum. et minus non suscipiam
 de manu ura. abortiu em solis
 usq; ad occasum. magnu e no-
 men meum in gentibus. et in di-
 loco sacrificatur. et offertur noi-
 meo oblatio munda. **I**sayam **T**ere-
 nia. **E**zechielem **d**amelo. quis
 pot intelligere ul exponere. **E**
 primus non pphiam uidetur in
 copere sed euangelium. **S**ecundus
 u regam nuuam et ollam suaten-
 sam a facie aquilonis et pardu
 spoliatu suis coloribus. et qdru-
 plex diuersis metris. nctit al-
 phabetum. **T**ertius pncipia et
 finem tantis he obscuritatibus.
 obuoluta et apud hebreos ipe par-
 tes cum exordio genesios ante
 anos triginta non legantur.
Quartus uero qui exremus
 m quatuor prophetis qm con-
 tuis et totius mundi philostorico
 lapide presisum de monte sme-
 mambus. et regna dia subuer-
 tentem claro smone pronunciat.

Dauid symphonides ne pmdat
 alcheus. flactis quoq; carullus
 atq; serenus ppm lra predicat
 in detacordo psalterio. ab mferis
 exortat resurgentem. **S**alomon
 pacifus et amabilis dm. mo-
 res corrigit natura docet etiaz
 uingit et ppm scap nuuaria
 dulce canit epithalamu. **H**ester
 in ealie tyro populu liberat de-
 peritlo et mter ferro aman. qui
 mceptatur miquitas partes
 conuuy et diem celebrem mntu
 in posteros. **P**aralipomenon li-
 ber idest mstrumenti ueteris ep-
 terna tantus ac talis ut absq;
 illo si quis sciam scripturarum
 sibi uoluerit arrogare se ipm
 noideat. **H**er singula quippe no-
 mna. uuntur aoz uerboz et
 potex misse in regum libris can-
 guntur dpxorie. et innumerabi-
 les euangelij explicant qones
Hesodas aduitor et **I**ccemas
 consolator a dno in uno uolue
 coartantur. **I**nstaurant templu
 muros excauunt ciuitatis. **O**is
 q; illa titeba populi redcuntis
 m priam et descriptio sacerdotu
 et leuitaz qel profelitoz. ac
 per singulas familias mroz
 et tuorum opera diuersa aliq;
 m corcia prescunt. aliud m me
 dulla retinent. **T**erms me scap
 turaz amore captu excessisse
 modu eple. et in non implese
 quod uolui. **A**udiuimus in q
 nosse quid tupeze debeamus. ut
 et nos quoq; possimus dicere.
Concupiuit aia mea desiderare
 iustificades tuas in oi tempore.
Ceteru illud socratitu impletur
 in nob. **H**oc em scio quod nescio.
Tangam et nouu dicitur testa-
 metum. **M**atheus marcus. lu-
 cas **J**ohannes. quadriga dm et
 uerum eberudm. quod m pectat
 scie plenitudo. per cotu cotopus
 oculati sunt. semule mcanit.
 discurreunt fulgura. pedes hnc
 rectos. et in subline tendentes.

Terga pennata et ubiq; uolantia
 tenerit se mutuo. fidis pexplem
 sunt. et q; rota in rota uolunt.
 et perigunt quocumq; eas flatus
 spūs sancti duxerit. **S**aulus
 aplo ad septem scribit eaduas.
 Ota em ad hebreos. aplexiq; co
 num pomeur. **C**hmothcu mstra
 it. et tyrum philomenem pro fu
 gituo famulo deprecatur sup
 que tacere melius puto q; pau
 ca scribere. **A**ctus aplo p nuda
 quidem sonare uident. **H**ystoria
 et nascitis eadue infancia ex
 ere. **S**ed si nouerimus spicorum
 eaz. lucam ee medicu. cuius laus
 est in euangelio ammaduertem
 pariter oia uerba illius anime
 languentis ee medicina. **J**acobus
 Petrus. **J**ohannes. **J**udas septem
 eplas corderunt. tam mysticas
 q; suauitas. et breues pariter
 ac longas. breues in uerbis lon
 gas in sententijs. ut rarus sit
 qui non in eaz leone recuiat.
Apocalipsis iohis tot he sacmen
 ta quot uerba. **P**arua dixi et pro
 meo uoluminis. laus omnis
 inferior est. **I**n uerbis mltiplices
 latent intelligentie. **O**ro te se
 Eme mter hec uiuere. ista medi
 tari ml aliud nosse. mlq; aliud
 greze. **N**onne uidetur tibi. iam
 hic in terris regni celestis habi
 tadin. **N**olo offendaris in scrip
 turis sanctis. simplicitate et q;
 uilitate uerborz que ul uias in
 ceptum ul de industria sic pro
 late sunt. ut rusticam contiao
 nem faaluis mystauerent et in
 una eademq; sma aliter doctus
 aliter sentiret indotus. **N**on su
 tam pculans. et hebes ut hec
 me nosse pollicear. et eoz fructo
 capere. in terra quoz radices
 in celo fixe sunt. **S**ed uelle fate
 or. sedenti me pfero magam
 reuens comite spondeo. **P**eten
 ti datur. pulsanti aperit. qrens
 muenit. **D**iscamus in terris.

quoz sma nob perseueret in celo.
Ouius ce mambus exapiant.
 et ut mepte aliquid quid su de
 hermogore tumiditate effunda.
 quuz queperis retum sine cona
 bor. **H**abes hic amatissimu tui.
 fecm **E**usebium. qui eaz tuoz
 in gram duplicauit. referens ho
 nestatem moz tuoz. conceptum
 seculi. fidem amicitie. amorem
 qn. **N**am prudentia et eloqui
 uenustatem. etiam absq; illo ipa
 epla pfererat. **F**estina quefo
 te et herenti in salo nauicula fu
 nem. magis pfernde q; solue.
Nemo renuatiuue seculo en
 pt uendere que contempit ut
 uendat. **C**uuz in sumptuo
 de tuo tuleris pro lucro coputa.
Antique dm est. **A**uaro de est q;
 q; he. q; quod non he. **E**xcedenti to
 tus mundus diuiciaz est. **I**nfi
 delis aut etiam obulo indiget.
Sic uiuamus q; nihil hntes
 et oia possidentes. **D**itius atq;
 uestitus diuicie paxoz. **S**i hec
 in pteate rem tuam. uende. **S**i
 non hec proice. **T**ollenti tunicam
 et palliu relinquendu est. **N**i. s;
 tu semper uocastinas. et de die in
 diem trahens. caute et pedetenti
 tuas possessiunculaz uendideris
Non he xpus unde alat paupes
 suos. **T**ocum dedit deo. qui se op
 tulit. **A**pli in retia et nauem
 reliquerunt. **D**idua duo minuta
 motu in gazophilaau et pfectur
 cessi diuicias. **F**acile contempit
 oia qui se semper cogitat esse
 moriturum.

In principio creauit deus
celum et terram. terra
autem erat inanis et ua-
cua, et tenebre erant sup-
faciem abyssi. et spiritus dei
ferebatur super aquas.
Dixitque deus, fiat lux, et facta
est lux. Et uidit deus lucem
quod esset bona, et diuisit
lucem a tenebris. Appellauit
que lucem diem, et tenebras
noctem. Firmusque est uespere
et mane dies unus. Dixit
quoque deus, fiat firmamen-
tum in medio aquarum, et
diuidat aquas ab aquis.
Et fecit deus firmamentum.
Diuisitque aquas que erant
sub firmamento, et firm-
est ita, ab his que erant super
firmamentum, et firmus est ita. Vo-
cauitque deus firmamentum celum.
Et firmus est uespere et mane dies
secundus. Dixit uero deus, con-
gregentur aque que sub celo sunt,
in locum unum, et aparcat arida.
Firmusque est ita. Et uocauit deus aridam
terram. Congregationes
que aquarum appellauit maria. Et
uidit deus quod esset bonum et ait,
Germinet terra herbam uiren-
tem, et facientem semen, lignum
que pomiferum, faciens fructum iuxta
genus suum, cuius semen, in se-
metipso sit super terram, et firmus
est ita. Et protulit terra herbam
uirensem et ferentem semen iuxta
genus suum. Lignumque faciens
fructum et habens unum quodque seme-
tem secundum speciem suam, et uidit
deus quod esset bonum. Firmusque est
uespere et mane dies tertius.
Dixit autem deus, fiant lunaria
in firmamento celi, ut diuidat
diem ac noctem, et sint in signa
et tempora et dies, et annos, ut
lucant in firmamento celi, et
in luminent terram. Et firmus est
ita, fecitque deus duo lunaria mag-
na, luminare maius ut paret dies

et lunare minus ut paret noctem, et
stellas. Et posuit eas in firmamento
celi, ut lucerent super terram, et p-
essent dies ac noctem, et diuiderent
lucem ac tenebras. Et uidit deus
quod esset bonum. Et firmus est uespere et
mane dies quartus. Dixit etiam
deus, Producant aque reptile ui-
uentis, et uolatile super terram
sub firmamento celi. Creauitque deus
ecce grandia, et omnem animam uiuen-
tem atque motabilem qua prodigio
erant aque in speciem suam, et
omne uolatile secundum genus suum.
Et uidit deus quod esset bonum. Indixit
quoque eis dicens, Crescite et multiplicamini
et replete aquas maris. A-
uocisque multiplicauerunt super terram.
Et firmus est uespere et mane dies
quintus. Dixit quoque deus, Pro-
ducat terra animam uiuentem in
genere suo, iumenta et reptalia,
et bestias terre secundum species suas.
Firmusque est ita. Et fecit deus bestias
terre iuxta species suas, iumenta
et omne reptile terre in genere
suo. Et uidit deus quod esset bonum
et ait, Faciamus hominem ad yma-
ginem et similitudinem nostram, et p-
sit piscibus maris, et uolacilibus
celi, et bestiis uniuersis terre,
omnisque reptili quod mouetur in
terra. Et creauit deus hominem
ad ymaginem suam. Ad ymagi-
nem dei creauit illum, masculum
et feminam creauit eos. Indixitque
illis deus et ait, Crescite et mul-
tiplicamini, et replete terra et
subiugate eam, et dominamini pisci-
bus maris, et uolacilibus celi,
et uniuersis animantibus que mouentur
super terram. Dixitque deus, Ecce
dedi uobis omnem herbam, affere-
tem semen super terram, et uni-
uersa ligna que habent, in semet-
ipsis seminem genus sui, ut
sint uobis in escam, et cunctis ani-
mantibus terre, omnisque uolue-
ntis celi, et uniuersis que mouentur,

11. C. 2.
in terra. et in quibus est aia uiues
ut habeant ad uescendum. Et san
est ita. Inducit deus cuncta q̄ fecit
et erant ualde bona. Et san est
uespere et mane dies sextus. Igit̄
perfecti sunt celi et terra. et dñs
ornatus corp̄. Compleuitq̄ deus
die septimo opus suū quod fecerat
et requieuit die septimo. ab uni
uerso opere quod paraxat. Et be
nedixit diei septimo et sanctificauit
illum. quia in ipso cessauerat ab
ōi opere suo. quod creauit deus
ut faceret. Iste generationes celi
et terre quando create sunt in
die quo scrie dñs deus celū et ter
ram. et omne unguisū agrū qm̄
qm̄ orietur in terra. Omnesq̄ her
bam regionis p̄ usq̄ germina
ret. Non em̄ pluetat dñs deus
super terram. Et homo nō erat
qui operaretur terram. sed fons
ascendebat cetera. n̄ ergo uni
uersam superficiem terre. Forma
uit igit̄ dñs deus hōiem de limo
terre. et inspirauit in facie ei⁹
spiritū uitę. et factus est homo
in aiam uiuentem. Plantauit
aut̄ dñs deus paradisu uolup
tatis a principio. in quo posuit
hōiem quia formauerat. Produxit
q̄ dñs deus de humo omne lig
num pulchru uisu. et aduescen
dum suauē. lignū etiā uite in
medio paradisi. lignūq̄ sc̄e bo
ni et mali. Et fluuius egredie
batur de loco uoluptatis ad tri
gandum paradysum. qui inde
diuiditur in quatuor capita;
nomē unū phison. Ipe est q̄ orit̄
it̄ oem terram emulach. ubi na
satur aurū. Et aurū terre illius
optimū est. Ibiq̄ inueniē bidel
lum. et lapis om̄n̄m. Et no
men fluuii sedo geon. ipe est
qui orit̄ oem terraz ethiopię
Nomen uero fluuii teray. tygris
ipe uadit cont̄ assyrios. fluuius

ante quartus. ipe est eufrates.
Tulit ergo dñs deus hōiem et
posuit eum in paradiso uolupta
tis. ut operaret̄ et custodiret illū.
Precepitq̄ ei dñs. Ex oī ligno
paradisi comede. de ligno aut̄
sciencie boni et mali ne comedas
In quocūq̄ em̄ die comederis
ex eo morte morieris. Dixit q̄
dñs deus. Non ē bonū hōiez ee
solum. faciamus ei adiutorū
sile sibi. Formans igit̄ dñs deus
de humo cunctis am̄ manibus
terre. et uniuersis uolati libus
celi. adduxit ea ad adam. ut ui
deret quid uocaret ea. Omne em̄
quocūq̄ adam aie uiuentis.
ipm̄ est nomen eius. Appellauit
q̄ adam s̄ nomibus suis cuncta
auantia. et uniuersa uolantia
celi. et om̄s bestias terre. Ade
uero non iucmebatur adiutor
suis eius. In misit ergo dñs de
soporem in adam. Cumq̄ obdor
misset culit unam de costis ei⁹
et repleuit carnem pro ea. Et di
ficauit dñs deus costam quam
tulerat de adam in mulierem et
adduxit eam ad adam. Dixitq̄
adam. Hoc nunc os. ex ossibus
meis. et caro de carne mea. Ite
uocabitur uirago qm̄ de uiro
sumpta est. Quam obrem re
linquet homo pecem suā et ma
trem. et adheret uxori sue et
erunt duo in carne una. **U**
Abat aut̄ uterq̄ nudus
adam sc̄ et uxor eius
et non erubescabant.
Sed et serpens erat cal
lidior cunctis aiantibus terre
que fecerat dñs deus. Qui dixit
ad mulierem. Cur precepit uo
bis deus. ut non comederetis
de oī ligno paradisi. Qui induit
mulier. de fructu lignoz q̄ sunt
in paradiso uescimur. de fructu
uero ligni quod ē in medio

paradisi precepit nobis deus, ne
comedemus, et ne tangerem⁹
illud, ne forte moriamur. Dixit
autem serpens ad mulierem. Ne
quaquam morte moriemur. Erat
enim deus, q^o in quocunq^{ue} die con-
mederitis ex eo, aperientur o^{ra}
terra, et eritis sicut op^{er} scientes bo-
num et malum. **U**idit ergo
mulier q^o bonu^m eet lignum ad
uestendum, et pulchrum oculis
appetituq^{ue} delectabile, et tulit de
fructu illius et comedit deditq^{ue}
uero suo. Qui comedit et aper-
sunt oculi ambobus. Cumq^{ue} cog-
nouissent se ee nudos, confecerunt
folia ficus, et fecerunt sibi peri-
tomata, et cum audissent uoce^m
dm dei, de ambulantiis in para-
diso ad auram post meridie^m
abscondit se adam et uxor ei⁹
a facie dm dei in medio ligni
paradisi. **U**ocauitq^{ue} d^{eu}s deus
adam, et dixit ei. Adam ubi es
qui ait. Vocem tuam audiui in
paradiso et timui, eo q^o nudus
eem et abscondi me. **Q**ui dixit
deus, Quis em⁹ induit tibi
q^o nudus es, n^o q^o ex ligno de
quo tibi preceperam ne comede-
res comidisti. **D**ixitq^{ue} adam
Mulier quam dedisti m^{hi} soram
dedit m^{hi} de ligno et comedi. **E**t
dixit d^{eu}s ad muliere. Quare
hoc fecisti. **R**ue indit, Serpens
decepit me et comedi. **E**t ait d^{eu}s
deus ad serpente^m, Quia fecisti
hoc, **M**aledictus es inter omnia
animata, et bestias terre, super
p^{er}ter us tuu^m gradieris, et terra
comedes cunctis diebus uite tue.
In m^ultas p^{er}ona m^ultas te et mu-
lierem, et semen tuu^m et semen
illius ipa^m conteret caput tuu^m,
et tu insidiaberis calcaneo eius.
Mulier quoq^{ue} dixit, m^ultiplica-
bo erumpnas tuas, et concept^{us}
tuos, in dolore paries filios, et

sub uni⁹ p^{er}ate eris, et ipse d^{eu}s habit^{us}
tuo. **A**de uero dixit. **Q**uia audi-
sti uocem uxoris tue, et comedi-
sti de ligno ex quo preceperam tibi
ne comederes, **M**aledicta terra
in opere tuo, in laborib^{us} come-
des ex ea cunctis diebus uite tue.
spinas et tribulos germinabit
tibi, et comedas herbas terree.
In sudore uultus tui uesteris pa-
ne, donec reuertaris in terram,
de qua sumptus es, quia puluis
es et in puluerem reuertaris.
Et uocauit adam nome^m uxoris
sue eua, eo q^o mat^{er} eet cuncto^{rum}
p^{er}u^{er}itium. **F**ecit quoq^{ue} d^{eu}s d^{eu}s
ade et uxori eius tunicas pellic-
ias, et induit eos et ait, **E**re
adam factus est q^o unus ex no-
bis sciens bonu^m et malu^m. **N**unc
ergo ne mittat manu sua, et
sumat etia^m de ligno uite, et co-
medat et uiuat in eternu^m. **E**mi-
sit cum d^{eu}s deus, de paradiso
uoluptatis, ut operaretur ter-
ram, de qua sumptus es. **F**ecit
q^{ue} adam et collocauit ante pa-
radisum uoluptatis, cherubim⁹
et flamen gladium, atq^{ue} uer-
salem ad custodiendam uiam
ligni uite. **T** u u u.

Adam uero cognouit
euam uxorem suam
q^o concepit et peperit
cayn dicens possedi ho-
minem per decem. **S**ursum q^{ue} pe-
perit fecit eius abel, fuit aute^m
abel pastor ouium et cayn agri-
cola. **S**im est aute^m post multos
dies, ut offerret cayn de fructib^{us}
terre munera d^{eu}o. **A**bel quoq^{ue}
obtulit de primogenitiis gregis
sue, et de adipibus corp^{is}. **E**t re-
spexit d^{eu}s ad abel et ad munera
eius. **A**d cayn uero et ad munera
eius non respexit. **I**racus q^{ue} est
cayn uehementer et conadit uol^u

eius. Dixitq; dñs ad eum Quare
natus es. et tunc conadit facies
tua. Nonne si bene egeris reci-
pies. si autē male. statim in fo-
ribus pām aderit. Sed sub te
erit appetitus eius. et tu dnabe-
ris illius. Dixitq; cayn ad abel
frēm suum. Egrediam foras.
Cumq; eēt in agro. confurxerit
cayn aduersus abel frēm suū
et interfecit eum. et ait dñs ad
cayn. Ubi est abel frater tuus.
Qui tñdit. Aestio. Num custos
fr̄is mei sum ego. Dixitq; ad
eum. Quid fecisti. Vox sanguis
fr̄is tui clamat ad me de terra.
Nunc igit̄ maledictus eris fr̄ terraz
que aperuit os suū. et suscepit
sanguinem fr̄is tui de manu tua.
Cum operatus fuus cam. non
dabit tibi fructus suos. uagus
et profugus eris sup̄ terrā. Dixit
q; cayn ad dñm. Maior ē mi-
quitas mea. q̄ ut ueniam mere-
ar. Ecce citis me hodie a facie
terre. et a facie tua abscondar.
et ero uagus et profugus mtra.
Dñm igit̄ qui inuenit me
occidet me. Dixitq; ei dñs. Ne
quaq; ita fiet. Sed dñs qui occi-
derit cayn septuplū puniet. No-
suntq; dñs in cayn signū. ut
non eum interficeret dñs q̄ in-
uenisset eum. Egressusq; cayn
a facie dñi. habitauit in tētra
profugus ad orientalem pla-
gam eden. Cognouit at̄ cayn
uxorem suam. que cocepit et
peperit enoch. et edificauit ciui-
tatem. uocauitq; nomē eius
ex nomine filij sui enoch. Porro
enoch genuit irad. et irad ge-
nuit mauiahel. et mauiahel
genuit matufahel. et matufaha-
hel genuit lameth. qui accepit
uxores duas. nomē unī ada.
et nomē alteri sella. Genuitq;

ada iobel. qui fuit p̄ habitari-
cium in tentorijs atq; pastore.
et nomē fr̄is eius tubal. ipse fuit
p̄ canentium organa et organo.
Sella quoq; genuit tubalcain
qui fuit malleator et faber.
in cuncta opera eius et ferri.
Sorex uero tubalcain noemina.
Dixitq; lameth uxoribus suis
ade et selle. Audite uocē meaz
uxores lameth. auscultate ser-
mone meū. Quo occidi uirū
in uolnus meum. Septuplum
ulao dabit de cayn. de lameth
uero septuagies septies. Cognouit
quoq; ad huc adam uxore
suam. et peperit filium. uocauit
q; nomē illū seth dicens. No-
sunt in deus semen aliud pro
abel. quem occidit cayn. Sed
et seth natus est filius que uo-
cauit enos. iste cepit inuocare
nomen dñi.

Hic est liber generationis
adam. In die q̄ cecidit
deus honem. ad similitu-
dine dei fecit illum.
masculū et femina creauit eos
et benedixit illis. et uocauit no-
men eorū adam in die qua cre-
ati sunt. Dixit autē adam cen-
tum triginta annos. et genuit
adymagme et similitudinem suā
filium. uocauit q; nomē eius
seth. Et facti sunt dies adam
postq; genuit seth. octingenti
anni. genuitq; filios et filias
Et firm est omne tempus quod
uixit adam. annis nongenti tra-
ginta. et mortuus est. Vixit q;
seth. centum quinq; annos et ge-
nuit enos. Vixit quoq; seth p̄
q̄ genuit enos. octingentis sep-
tem annis. genuitq; filios et fi-
lias. Et facti sunt omnes dies
seth. nongentorum duodecim an-
norum. et mortuus est. Vixit uō
enos nonaginta annis et genuit

cainan. Post cuius ortu uixit
 octingentos quidecim annos,
 et genuit filios et filias. Facti
 sunt omnes dies eius nonage-
 septem annos et mortuus est.
 Uixit quoque cainan septuagi-
 ca annis et genuit malelehel.
 Et uixit cainan postquam genuit
 malelehel octingentos quadra-
 ginta annos, genuitque filios et
 filias. Et facti sunt omnes dies cai-
 nan nonaginta decem anni et
 mortuus est. Uixit autem malele-
 hel septuaginta annos et genuit
 iared, et uixit malelehel postquam
 genuit iared octingentis tri-
 ginta annis, genuitque filios et
 filias, et facti sunt omnes dies
 malelehel octingenti nonagi-
 ta anni et mortuus est. Uixit
 autem iared centum septuaginta du-
 obus annis et genuit enoch. Et
 uixit iared postquam genuit enoch
 octingentos annos et genuit
 filios et filias. Et facti sunt omnes
 dies iared nonaginta septuaginta
 duo anni, et mortuus est. Porro
 enoch uixit septuaginta quinque an-
 nos, et genuit matufalan,
 et ambulauit enoch cum deo
 postquam genuit matufala. Uixit
 autem enoch trecentis annis, et
 genuit filios et filias, et facti
 sunt omnes dies enoch trecenti quin-
 que anni. Ambulauitque cum deo
 et non aparuit quia abstulit
 eum deus. Uixit autem matufala
 centum octuaginta septem annos
 et genuit lameth. Et uixit matu-
 fala postquam genuit lameth oc-
 tingentos octoginta duos annos
 et genuit filios et filias, et facti
 sunt omnes dies matufale non-
 genti septuaginta noue anni,
 et mortuus est. Uixit autem lameth
 centum octuaginta duos annos
 et genuit filium uocatumque no-

men eius noe dicens, Iste consola-
 bitur nos ab operibus et laboribus
 manuum mearum in terra cui ma-
 ledixit dominus. Uixitque lameth postquam
 genuit noe quingentos nona-
 ginta quinque annos et genuit fili-
 os et filias. Et facti sunt omnes dies
 lameth septuaginta septuaginta
 septem annis et mortuus est. **¶** **¶**

Noe uero cum quingentorum
 esset annorum genuit Sem-
 cam et Japhet, Cumque
 cepissent homines multiplicari
 et creari super terram, et filias procre-
 assent, uidentes filii dei filias carum
 quod essent pulchre attulerunt sibi
 uxores ex diuisibus quas elegerant.
 Dixitque deus, Non permanebit
 spiritus meus in homine in eternum, quia
 caro est. Et ante dies illi centum
 viginti annorum. Gigantes autem
 erant super terram in diebus illis.
 Postquam enim ingressi sunt filii dei
 ad filias hominum, ille quoque genuerunt.
 Isti sunt potentiores a seculo uiri fa-
 mosi. Videns autem deus quod multa
 malicia hominum esset in terra et tur-
 ba cogitatio cordis inuenta esset
 ad malum a tempore. Penituit
 cum quod hominem fecisset in terra,
 et tactus dolore cordis intrinsecus
 et praeuens in futuro, delebo inquit
 hominem quem creavi a facie terrae.
 Ab homine usque ad auianiam, a repti-
 li usque ad uolucres caeli, perimit
 enim me fecisse eos. Noe uero in-
 uenit gratiam coram domino. Haec
 generationes noe. Noe uir iustus
 atque perfectus fuit in generationibus
 suis cum deo ambulauit, et ge-
 nuit tres filios. Sem. cam. et
 Japhet. Corrupta est autem omnis
 terra coram deo, et repleta est
 iniquitate. Cumque uidisset deus
 terram esse corruptam omnis quippe
 caro corruperat uiam suam super
 terram dixit ad noe. Finis uer-
 uerise carnis uenit coram me.
 Repleta est terra iniquitate, et ego

Fac tibi arcam de lignis leuigatis, ma-
sunculas in archa facies, et bi-
tumine limes in cinseris et ex-
cineris, et sic facies eam. **T**redenti-
toro cubitoz erit longitudo arche
quinquaginta cubitoz latitudo
et triginta cubitoz altitudo illi.
Fenestram in archa facies, et in
cubito consumabis summitatem
eius, ostium aut arche, pones
ex latere deorsum, cenacula et
trastega facies in ea. **E**cce ego ad-
ducam diluuij aquas sup terram
ut interficiam oem carnem in
qua spūs uite est subter celum.
Omniuersaq; que in terra sūt con-
sumentur. **P**onamq; fedus me-
um tecū, et ingredieris in archam
tu et filij tui et uxor tua, et ux-
ores filioz tuoz tecum, et exi-
tis aiantib; uniuerse carnis di-
na inducos in archam, ut uiuāt
tecum, masculim sexus et femi-
nim, de uolucibus uq; genus
suum, et de uimentis in genere
suo, et ex omni reptali terre se-
cundum genus suū. **D**ina de oib;
ingredieris tecū, ut possint
uiuere. **C**olles igit tecum ex oib;
efas que mandī pnt, et compor-
tabis apud te, et erunt tam abi-
q; illis in arcam. **F**ecerat ergo noe
oia q̄ preceperat illi deus. **D**ixit
q; dñs ad eum. **I**ngredere tu et
omnis domus tua in archam
te em iudi iustum corā me in
generatōe hac. **E**x oib; aian-
tib; mundis, colles septena,
et septena masculū et feminā.
De aiantibus uero non mundis
duo et duo masculū et feminā.
Sed deuolatilib; celi septena
et septena masculū et feminā
ut saluetur semen sup facie uni-
uerse terre. **A**d huc enim p̄ dies
septē, ego pluam super terram
quadraginta diebus et q̄dragm-

ta noctibus, et delebo oem sp̄am
quam feci super faciem terre.
Fecit ergo noe oia que madaue-
rat ei dñs. **E**ratq; septuaginta
annoz qñ diluuij aque in unda-
uerit super terram. **E**t ingressus
est noe et filij eius, uxor eius
et uxores filioz eius cum eo in
archam, propter aquam dilu-
uij. **D**e aiantib; quoq; mundis
et in mundis, et deuolucibus,
et ex omni quod mouetur sup
terram duo et duo ingressi
sunt in archam ad noe, mascu-
lus et femina, sicut preceperat
deus noe. **C**umq; transfissent
septem dies, aque diluuij in un-
dauerit super terram. **A**nno sep-
tentesimo uite noe mense secundo
septimodecimo die mensis, rupti
sunt omnes fontes abyssi magne
et cataracte celi aperite sūt et sic
sunt pluuie super terram, qua-
draginta diebus et q̄dragm
noctibus. **I**n arculo diei illius
ingressus est noe, et sem et cam
et iafeth, filij eius, uxor illius
et uxores filioz eius cum eis
in archam. **I**psi et omne aial
scdm genus suum, omniuersaq;
uimenta in genere suo, et omne
q̄ mouetur super terrā in ge-
nere suo. **C**unctumq; uolucile
scdm genus suum, uniuerse a-
ues, omnesq; uolucēs ingresse
sunt ad noe in archam. **D**ina
et dina ex omni carne, in qua
erat spūs uite, et que ingressa
sunt masculus et femina ex
carne introierunt sicut preceperat
illi deus, et inclusit cum dñs de-
foris. **S**onq; est diluuij q̄dra-
ginta diebus super terrā, et ml-
tiplicare sunt aque, et eleuaue-
runt archam in sublime a tra
uehementer mundaueit, et oia
repleuerunt in superfacie terre.
Vorro archa ferebatur sup aq̄s
et aque p̄ualuerunt nimis sup

terram. **O**peratq; sunt omnes mon-
tes excelsi. sub uniuerso celo. qm
decim cubitis altior fuit aqua
super montes quos operuerat.
Consumptaq; est omnis caro
que mouebatur super terram.
Volucru aiancium. bestiarum
omnq; reptilium. que reptant sup
terram. **I**niuersi hoies et cuncta
in quibus spractm vite e meta
mortua sunt. et delcuit oem so-
stantiam que erat super tram
ab hoie usq; ad pecus. tam repti-
le q; uolucres celi. et delceta sut
de terra. Remansit aut solus
noe. et qui cum eo erant in archa.
Obtinueruntq; aque terras cen-
tum quinquaginta diebus. **viij.**

Recordatus aut ds noe
cunctaq; aiancium
et oim uimetas. que
erant cum eo in archa.
Adduxit spm super terra. et m-
minute sunt aque. et clausi s-
fontes adissi. et cataracte celi.
et prohibite sunt pluuie de celo.
Reuersaq; sunt aque de terra.
cuntes et redeuntes. et ceperunt
minui post terru quinquaginta
dies. **E**sequitq; archa mense sep-
timo. uicesima septima die men-
sis. super montes armenie. **A**t
uero aque ibant. et decrescabat
usq; ad decimu mensem. **D**ecimo
aut mense pma die mensis ap-
paruerunt cacumina montium.
Cumq; trisissent qdraginta dies
aperiens noe archa fenestram.
qua fecerat. dimisit coruum
qui egrediebatur. et no reuertebat
donec siccarent aque se tram
Emisit quoq; colubam post eum
ut uideret si ram cessassent aq
super faciem terre. que tu non
inuenisset ubi requiesceret pes
eius. reuersa est ad eum in archa.
Aque em erant super uniuersa
terram. extenditq; manu. et

appensam moulit in archa. **E**x-
pectatis aut ultra septem diebz
alijs. **S**ursum dimisit colubam
ex archa. **A**t illa uenit ad eum
ad uesperam portans ramum
olue orientibus folijs in ore suo.
Intellepit ergo noe q; cessassent
aque super terram. **E**xpectauitq;
nichilominus septem alios dies. et
emisit columbam. que non re-
uersa ultra ad eum. **I**git septen-
tesimo pmo ano uite noe pmo
mese pma die mensis imnu-
te sunt aque super terra. et ape-
riens noe terram archa aspexit
viditq; q; exsiccata eet aq. super
faciem terre. **M**ense secundo sep-
tima et uicesima die mensis.
At archa facta est terra. **L**ocus
est aut dns ad noe dicens. **E**gre-
dere de archa tu et uxor tua. filij
tui et uxores filioz tuoz terram.
Cunctaq; aiancia que sunt ap-
te ex omni carne. tam in uolati-
libus qm in bestijs. et in uniuersis
reptilibus que reptant super
terram. edue te tu et ingredimur
super terram. **C**rescite et multiplicamini
super eam. **E**gressus e
ergo noe. et filij eius uxor illius
et uxores filioz eius cum eo. sed
et dia aiancia. uimeta et reptalia
q; reptant super terra stdm gen-
suum de archa egressa sunt.
Edificauit aut noe altare dno.
et collens decimatis pecoribus
et uolucibus mundis optulit ho-
lorocausta super altare. **O**doratus
q; est dns odorem suauitatis
et ait ad eum. **N**equaq; ult. ma-
ledicam terre prope hoies. **B**en-
sus em et cogitatio humanam cor-
dis in malu prona sunt. ad ad-
lescentia sua. **N**on igit perueniam
ultra oem aiantem sicut feci tuc
tis diebus terre. **S**ementis et mes-
sis. frugis et estus. estus et hy-
emps. nox et dies non reuerserunt

dem dom
in terre
madane
occursum
ue in uide
et ingressus
cor eius
cum eo m
uam dicit
mundus
lucidus
uctur sup
ingressus
noe. magis
perpetue
differt
cum in un
Armo sep
mense pmo
mensis. pmo
mese pma die
mensis imnu-
te sunt aque
super terra. et
aperiens noe
terra archa
aspexit
viditq; q;
exsiccata eet
aq. super
faciem terre.
Mense secundo
septima et
uicesima die
mensis. **A**t
archa facta
est terra. **L**ocus
est aut dns
ad noe dicens.
Egre-
dere de archa
tu et uxor tua.
filij tui et
uxores filioz
tuoz terram.
Cunctaq; aiancia
que sunt ap-
te ex omni
carne. tam
in uolati-
libus qm
in bestijs.
et in uniuersis
reptilibus
que reptant
super
terram. edue
te tu et
ingredimur
super
terram. **C**rescite
et multiplicamini
super eam.
Egressus e
ergo noe.
et filij eius
uxor illius
et uxores
filioz eius
cum eo. sed
et dia
aiancia. uimeta
et reptalia
q; reptant
super terra
stdm gen-
suum de
archa egressa
sunt. **E**dificauit
aut noe
altare dno.
et collens
decimatis
pecoribus
et uolucibus
mundis
optulit ho-
lorocausta
super
altare. **O**doratus
q; est dns
odorem
suauitatis
et ait ad
eum. **N**equaq;
ult. ma-
ledicam
terre prope
hoies. **B**en-
sus em
et cogitatio
humanam
cor-
dis in
malu
prona
sunt. ad
ad-
lescentia
sua. **N**on
igit
perueniam
ultra
oem
aiantem
sicut
feci
tuc
tis
diebus
terre.
Sementis
et mes-
sis. frugis
et estus.
estus
et hy-
emps.
nox
et dies
non
reuerserunt

Benedixit deus. **¶ 17.**
noe et filijs eius. et dixit
ad eos. Crescite et multi-
plicamini et replete ter-
ram. Et terror ut ac tremor. sic
super cuncta animalia terre et super
omnes uolucres celi. cum uniuersis
que mouentur in terra. Ceteros
piscis maris. manu ure tradi-
ta sunt. Et omne quod mouetur
et uiuit erit uobis in cibum. quasi
holera uiuentia tradidi uobis
omnia. Excepto quod carnem cum sag-
uine non comedetis. Sanguinem
enim animarum uestrarum requiram de
manu cunctarum bestiarum. et de
manu hominis. de manu ure et
fratris eius. requiram animam
hominis. quoniam effudit humanum
sanguinem. fundetur sanguis
illius. Ad ymaginem quippe
dei factus est homo. uos autem
crescite et multiplicamini. et mig-
ramini super terram et replete-
eam. **¶** Hec quoque dixit deus ad
noe. et ad filios eius cum eos.
Ecce ego statuaui pactum meum
uobiscum. et cum semine uro
post uos. et ad omnem animam uiuen-
tem que est uobiscum. tam in
uolucris quam in uimentis. et pe-
cudibus terre. Cunctis que cre-
ata sunt de archa. et uniuersis
bestiis terre. statuaui pactum meum
uobiscum. et nequaquam
ultra interficietur omnis caro
aquis diluuii. Neque erit deinceps
diluuium dissipans terram. Dixit
quoque deus. hoc signum fedus quod
facio inter me et uos. et ad omnem
animam uiuentem que est uobiscum in
generationes sempiternas. Arcum
meum ponam in nubibus. et erit
signum fedus inter me et terram.
Cumque obduxero celum
nubibus. apparebit arcus meus
in nubibus et recordabor fedus
meum uobiscum. et cum omni.

anima uiuente que carne uegetat.
et non erunt ultra aque dilu-
uii. ad delendam uniuersam
carnem. Eruntque arcus in nubi-
bus et uidebo illum et recorda-
bor fedus sempiternum. Quod
pactum est inter deum. et me
et omnem animam uiuentem uniuersam
carnis que est super terram.
Dixitque deus noe. Hoc erit signum
fedus. quod faciam inter me
et omnem carnem super terram.
Erant igitur filii noe qui excessi-
sunt de archa. Sem. cam et
Japhet. Porro cam ipse est pater
canaan. Tercio isti sunt filii noe
et ab eis disseminatum est omne
hominum genus. super uniuersam
terram. Cepitque noe uir agri-
cola operare terram. et plan-
tauit uineta. Sibi quoque uinum
in ebriatus est. et nudatus iac-
uit in tabernaculo suo. Quod
cum uidisset cam pater canaan
perenda se patris sui esse nudata
nuntiavit duobus fratribus suis
foras. At uero Sem et Japhet
pallium imposuerunt humeris suis
et procedentes retrosum operu-
erunt uerenda patris sui. Facies
quoque corporis auctoris erant. et patris
sui uerilia non uiderunt. Cuius-
lans autem noe ex omni. cum di-
diisset que fecerat ei filius su-
us. minor. ait. Maledictus
chanaan. seruus seruorum erit
fratribus suis. Dixitque benedictus
dominus deus. Sem. situs chanaan
seruus eius. Dilatet deus iacet.
et habitet in tabernaculis sem.
situs chanaan seruus eius. **¶** **¶**
autem noe post diluuium trecentis
et quinquaginta annis. Et im-
pleta sunt omnes dies eius non-
gentorum quinquaginta anno-
rum. et mortuus est. **¶ 18.**

Hec generationes filiorum noe
 Sem cum et iaphet. Na-
 tius sunt et filii post di-
 luuium. filii iafeth. go-
 mer et magog, et madau. iaban
 et tubal, et mosoc et threas. No-
 ro filii gomer. Astenez et xifath,
 et thogor ma filii aut iaban
 elisa et tharsis et cethim et do-
 damim. Ab hinc diuise sunt in
 fule gentium, in regionibus suis.
 Primumque scdm lingua et fami-
 lias in nationibus suis. filii aut
 cam, thus, et mefram et fuch
 et chanaan, filii aut thus, saba
 et euila, et sabatha, et regma,
 et sabathacha, filii regma saba
 et dadan. Porro thus genuit
 nemrod, ipse cepit et potens in
 terra, et erat robustus venator
 coram dno. Ob hoc cepit pro-
 uerbium, qm nemrod robustus
 venator coram dno, fuit aute
 pncipium regni eius babilon,
 et arach et arachad et calamine
 in terra semaar, de terra illa
 egressus est assur, edificauit
 ninuen, et platas ciuitatis
 et thale. Feseu quoq me ninuen
 et thale, hec est ciuitas magna.
 Et uero mefram genuit ludim
 et ananim, et laadim neptha-
 im, et phetuisim, et chesbaim.
 De quibus egressi sunt philistin
 et capthuxim. Chanaan aut
 genuit sidonem pmogemum
 suum, etheum et jebuseum et
 amorcum, et gergessum et
 cucum, et arachcum, sincum
 et aradium, samaruchon, et
 amathcum. Et post hec dissemi-
 nati sunt populi chanaanorp
 factiq sunt terrim chanaan
 remicibus a sydone geraram
 usq gazam, donec ingrediaris
 sodomam et gomozram, et ada-
 mia et seboim usq lefa. Hi filii
 tham, in cognationibus, et linguis,

et generationibus terrarum et gentibus
 suis. De sem quoq nati sunt pa-
 tres omni filiorum, heber fratre ja-
 feth maiore, filii sem. helaim
 et assur, et arfaxat et lud, et
 aram, filii aram, us et ul et ge-
 thax, et mafa. Et uero arfaxat,
 genuit sala, de quo ortus est heber.
 Natiq sunt heber filii duo, nome-
 um saloth, eo q in diebus eius
 diuisa sit terra, et nome fratris
 eius icitan. Qui icitan genuit
 helmodad, et saloth, et asarmoch
 iare et aduram et uzal, sida,
 et ebal, et abimahel, saba et ophir
 et euila et iobab. Omnes isti filii
 icitan. Et facta est habitatio eorū
 de messa pergentibus usq se-
 phar, in orientalem. Isti filii
 sem, scdm cognationes et linguas
 et regiones in gentibus suis. Hec
 familie noe, uix populos et na-
 tiones suas. Ab hinc diuise sunt
 gentes metra post diluuium.
 Erat aut terra labn um, et ser-
 monu eorūdem. Cumq profici-
 scerent de oriente in uenctue
 campu in terra semaar, et ha-
 bitauerunt in eo. Dixitq aliter
 ad primum suū, uenite facia-
 mus lateres et coquamus eos
 igni. habueruntq lateres pro saxi-
 is, et bitumen pro cemento et
 dixit. Venite faciamus nob ciui-
 tate, et turrim cuius culme per-
 tingat ad celum, et celebremus
 nome nrm, anq diuidam in
 pnuersas terras. Descendit ac
 dno ut uideret ciuitate et tur-
 rim, qua edificabunt filii adam
 et dixit. Ecce unus est populus
 et unū labn orbis. Ceperuntq
 hoc facere, nec desisterent a cogi-
 tationibus suis, donec eas opere
 coplant. Venite igit descendam
 mus, et confundam ibi ling-
 uam eorū. Et non audiat unus
 quisq uocem proximi sui. Atq

ugetat
 que dila
 uicifam
 s m rudi
 et recorda
 m. Quod
 um. et me
 muceft
 a coram
 de car sup
 eu me me
 ter terram
 qui gressi
 am et
 ipe est pe
 ne filii noe
 era of omē
 umicifaz
 ee ur agri
 m. et pson
 usq omum
 nudato in
 suo. Quā
 ex canaan
 a ee nudata
 ribus suis
 a et iafeth
 umicifaz
 sum opetu
 su. facit
 et parit
 Cuiq
 no. cum di
 et filius su
 alcedurus
 secutus eorū
 q dndatus
 q chanaan
 ter deus iafet
 natū is sem
 uis eius. Wo
 uum trect
 mis. Et mi
 es eius non
 ignea anno
 s est. 1. x.

ita diuisit eos dñs ex illo loco.
in uniuersas terras, et cessauit
vult edificare ciuitatem. Et id
circa uocatum est nomen eius babel
quia ibi confusum est labium
uniuersae terre, et mox dispersit
eos dñs super faciem ciuitate
regionum. **H**ec generationes sem.
Sem centu erat anoz qñ ge
nuit arphaxat bichmo pñ di
luuii. **V**ixitq; sem postq; genu
it arphaxat, quingentos annos
et genuit filios et filias. **P**orro
arphaxat uixit annos trigim
ta qñq; et genuit sale. **V**ixit
aut arphaxat postq; genuit sa
le quadringentis tribus ams
et genuit filios et filias. **S**ale
quoq; uixit triginta ams, et
genuit heber. **V**ixitq; sale postq;
genuit heber quadringentis
tribus annis et genuit filios
et filias. **V**ixit aut heber trigi
ta quatuor ams et genuit phaleg
et uixit heber postq; genuit pha
leg, quadringentis triginta an
nis, et genuit filios et filias. **V**ixit
quoq; phaleg, cxx. annis, et
genuit reu. **V**ixitq; phaleg pñ
q; genuit reu, ducentis et no
uem ams, et genuit filios et
filias. **V**ixit aut reu triginta
duob; annis, et genuit sarug
Vixitq; reu postq; genuit sa
rug, ducentis septem ams, et
genuit filios et filias. **V**ixit ergo
sarug triginta ams, et genuit
nachor. **V**ixitq; sarug postq; ge
nuit nachor, ducentos annos
et genuit filios et filias. **V**ixit
aut nachor viginti noue an
nis, et genuit thare. **V**ixitq;
nachor postq; genuit thare,
centu decem et noue annis;
et genuit filios et filias. **V**ixit
q; thare septuaginta ams, et
genuit abram et nachor et aran.
Hec sunt at generationes thare
Thare genuit abram, et nachor.

et aran. **P**orro aran genuit
loth, mortuusq; est aran in
thare uxorem suam, in terra na
ciuitatis sue, in uir caldeorum
Duxerunt aut abram et nachor
uxores. **N**ome uxoris abram
sara, et nomen uxoris nachor
melecha filia aran uxoris meleche
et uxoris ische. **E**rat aut sara
sterilis, nec habebat liberos. **T**u
lit itaq; thare abram filium
sui et loth filium aran, filium
filii sui, et eduxit eos de uir cal
deorum, ut ueniret in terram cha
naan. **V**eneruntq; usq; aran,
et habitauerunt ibi, et facti sunt
dies thare ducentoz qñq; an
noz et mortuus est in aran.
Vixit aut dñs. **P**u.
D ad abram. **E**grede de
terra tua et de cognata
aone tua, et de domo
uxoris tue, et ueni in terram qua
mostrabo tibi, faciamq; te inge
tem magnam, et benedicam tibi,
et magnificabo nomen tuum
eritq; benedictus. **B**enedicam be
nedicentibus tibi, et maledicam
maledicentibus tibi. **A**q; in te be
nedicentur uniuerse cognationes
terre. **E**gressus est itaq; abram
sicut preceperat ei dñs, et uenit
cum eo loth. **S**epuaginta qñq;
anoz erat abram, cum egre
deretur de haran. **T**ulitq; sara
uxorem suam, et loth filium suis
sui, uniuersamq; sbam qua pos
sederant, et uias quas fecerant
in aran, et egressi sunt ut ueniret
in terram chanaan. **C**umq; ue
nissent in eam, pexinuit abra
terram, usq; ad locum susem,
usq; ad conuallium illustrem, cha
naneus aut tunc erat in terra.
Apparuitq; dñs abram et dixit
ei. **S**emini tuo dabo terra hanc
Qui edificauit ibi altare dño,
qui apparuerat ei, et inde trans
grediens ad montem qui erat cont.

orientem bethelem descendit ibi ca
 beznadm suum, ab oriente hanc
 habens bethelem et ab oriente hanc
 edificavitq; ibi altare dno. et
 muocavit ibi nomen eius. Per
 cepitq; abram uadens et ultra
 progrediens ad meridiem. facta
 est aut fames in terra. Desce
 ditq; abram in egyptum, ut pere
 grinaretur ibi. pualuerat em
 fames in terra. Cumq; prope
 eet ut ingrederetur egyptum.
 Dixit sarai uxor sue, Non q
 pulchra sis mulier, et q cum
 uiderint te egyptii, dicituri sunt
 uxor ipsius est, et mterficient
 me et te reseruantur. Dic ergo
 obsecro te q soror mea sis, ut
 bene sit in prope te, et uiuet
 aia mea ob gratiam tuam. Cum
 itaq; ingressus eet abram egyptum
 tum, uiderunt egyptii mulierem
 q eet pulchra nimis, et nun
 tiauerunt principes pharaoni,
 et laudauerunt eam apud illum
 et sublata est mulier in domum
 pharaonis. Abram uero bene
 usi sunt prope illam. fueruntq;
 ei oues et boues et asini, et ser
 ui, et familie et cameli, flagel
 lauit aut dñs pharaone pla
 gis maximis et domu eius.
 prope sarai uxorem abra. Voca
 uitq; pharao abram et dixit ei.
 Quid nam est q fecisti michi,
 quare non iudicasti in q uxor
 tua eet. Quam obram dixisti
 ee sororem tuam, ut collecerim
 michi eam uxorem. Nunc igit
 ecce coniunx tua, accipe eam
 et uade. Precepitq; pharao sup
 abram omnis et deduxerunt eum
 et uxorem illius, et oia que ha
 bebant. Pm.

H descendit ergo abram
 de egypto, ipse et uxor
 eius et oia q habebat
 et loth cum eo ad aust
 lem plagam. Erat aut diues

ualde in possessione argenti et
 auri. Feuer suusq; est parue quo
 uenerat a meridie in bethelem usq;
 ad locum ubi prius fixerat ta
 beznadm inter bethelem et hanc in
 loco altaris quod fecerat prius
 et muocauit ibi nomen dñi, s
 et lothi qui erat cum abram fu
 erunt greges ouium, et armenta
 et tabernacula. Nec poterat eos
 capere terra ut habitarent sil.
 Erat quippe sba corp multa, et
 non quibant habitare conter.
 Unde et facta est rixa inter pasto
 res gregum abram et lothi. Et ac
 tempore chananeus et pherezeus
 habitabant in illa terra. Dixit
 aut abram ad lothi. Ne queso sit
 iurgium me me et te, et inter
 pastores meos et pastores tuos,
 fides em sumus. Ete uniuersa
 terra coram te est, recede a me
 obsecro. Si ad sinistram ieris, ego
 dexteram tenebo, Si tu dexteram
 elegeris, ego ad sinistram pgram
 Eleuatis itaq; lothi oculis uidit
 dem circa regione iordanis, que
 uniuersa irrigabatur, anteq; sub
 uerteret dñs sodomam et gomox
 ram. Sicut paradysus dñi, et sic
 egyptus uementib; in segor. Eleg
 q; sibi lothi regionem circa iorda
 nem, et recessit ab oriente, Dux
 itaq; sunt alterutrum a fratre suo.
 Abram habitauit in terra chana
 an, et lothi moratus est in opidis
 q erant circa iordane, et habita
 uit in sodomis. Horis aut sodo
 mee pessimi erant, et patres
 coram dno in mis. Dixitq; dñs
 ad abram, postq; diuisus e lothi
 ab eo. Leua oculos tuos et uide
 a loco in quo nunc es, ad aqnone
 et ad meridiem in oriente, et ad
 occidentem. Dem etiam qua con
 spicias, tibi dabo et semini tuo usq;
 in sempiternu, faciamq; seme tuu
 sicut puluerem terre. Si qis pt
 homi nuare puluerem, Semen
 quoq; tuum nuare potit. Surge

n genuit
 aram dñi
 m terra in
 caldeorum
 i et nathar
 is abram
 uxor nathar
 pns melde
 aut sarai
 t liberos
 m filium
 aran, pluu
 os de ur al
 rram cha
 sq; aran
 t facti sunt
 o qis an
 t m aran
 is. Pm.
 egypto de
 t de cogna
 et de domo
 tiam qui
 m q; te ing
 n dicitur ab
 men tuum
 n dicitur de
 e maledict
 deq; m te de
 e cognate
 q; abram
 is, et aut
 q; qis an
 cum egre
 uxor sarai
 est filiu
 sam qua p
 uas fecerit
 uerit ue uer
 i. Cumq; ue
 n suau abra
 m suam
 illuam con
 erat m ca
 am et dicit
 o extra hanc
 altare dno
 t m de tran
 qua erat

et per ambula trā in longitu
dine, et in latitudine sua, quia
tibi daturus sum eam. **M**ouens
igitur abram tabernaculum suum
venit et habitauit iuxta conuallē
manbrē, quod est in ebron. Edifica
uitque ibi altare dno. **xiij.**
Actum est autem in illo tpe.
ut amrafel rex semaar
et arioch rex ponti, et
chodorlahomor rex cla
mitar et chadal rex gentium.
Inuenit bellum contra basā re
gem sodomor, et contra beisa
regem gomorre, et contra seme
ber, regem seboim. Contraque
regem dale, ipsa est segor. **O**mne
hinc conuenit in uallē silue
strem, que nunc est mare salis.
Duodecim enim annis fuerant
codorlahomor et tredecim mo
anno recesserant ad eo. **I**gitur
anno quatuordecimo venit codor
lahomor, et reges qui erant tū
eo. Percusseruntque rasam in a
scodh, caxnaim et zuzim cum
eis, et enim in sauecthoriattha
rim et thorecos in montibus
seu usque ad campestrā pharan
que est in solitudine. **F**ueruntque
sunt et uenerunt ad fontem mes
phat, ipsa est cades. **E**t percussit
dem regionem amalectharu
et amorreorū qui habitabant
in asson thamar. **E**t egressi sunt
rex sodomor, et rex gomorre,
rexque adame, et rex seboim, nec
non et rex hale, que est segor et
dixerunt contra eos aciem in
uallē siluestri, scilicet aduersū chodor
lahomor, regem clamar, et
chadal regem gentium, et amra
fel regem semaar, et arioch re
gem ponti. **Q**uatuor reges ad
uersum quinque. **V**allis autē silue
stis habebat pueros multos diti
mimo. **I**taque rex sodomor et go
morre, terga uertentes ceciderunt
que ibi, et qui remanserant fugi.

erunt ad monte. **T**ulerunt autem
ocem sram sodomor et gomorre,
et uniuersa que ad eibum per
tinent et abierunt. **N**ecnon et
loth et sram eius, filium fratris
abram, qui habitabat in sodo
mis. **E**t ecce unus qui euaserat
nuntiavit abram hebreo qui
habitabat in conuallē manbrē,
amorrei frater eschol, et fratris
anex. **H**ij enim pepigerant fedus
cum abram. **Q**uod tū audisset
abram captū uidelicet loth fratrem
sui. **N**umerauit expeditos uer
naculos suos, trecentos decem
et octo, et persecutus est eos usque
dan, et diuisis sociis reuertit super
eos nocte. **P**ercussitque eos, et per
secutus est usque hoba, que est ad
ruam damasa. **S**eduxitque ocem
sram, et loth fratrem suum, et sub
stantia illius, mulieres quoque
et populum. **E**gressus est autem rex
sodomor in ortusum eius.
Destitit reuersus est arde, codor
lahomor, et regum qui tū co
erant in uallē suauē que est ual
lis regis. **A**t uero melchisedech
rex salem proferens panem et
uinum, erat enim sacerdos dei al
tissimi. **B**ndixitque ei et ait. **S**one
dictus abram deo excelsus, qui
recauit celum et terram, et bene
dictus deus excelsus, quo prote
gente hostes in manibus tuis sunt,
et dedit ei decimas ex omnibus.
Dixit autem rex sodomor ad abram
Da mihi aias, cetera tolle tibi. **E**t
indit. **I**eno manu meam ad dnm
deum excelsum, possessorem celi
et terre, quod a filo subterminis usque
ad corragiam calige non acci
piam ex omnibus que tua sunt.
Ne dicas ego ditauit abram, ex
ceptis hinc que comedet ut iude
nes, et portibus oneris que uene
runt metum, anex eschol, et ma
bre, ista accipiant partes suas.

His ita tractis. **XXV.**
factus est sermo domini ad
abram per uisionem dicit
Noli timere abram. Ego
protector tuus sum, et merces tua
magna in me. Dixitque abram.
Dne deus quid dabis michi. Ego
uadam absque liberis et filiis pro
curatoris domus mee, iste dama
scus eliezer. Addiditque abram.
Nichti aut non dedisti semen, et
ecce ueritaculus meus heres me
erit. Statimque sermo dei factus
est ad eum dicens. Non erit hic
heres tuus, sed qui egredietur
de utero tuo, ipsum habebis here
dem. Eduxitque eum foras et ait
illi. Suspice celum et numerata
stellas si potes, et dixit ei. Sic
erit semen tuum. Credidit ab
ram deo, et reputatum est ei ad iu
sticiam. Dixitque ad eum. Ego de
qui eduxi te de ue caldeorum, ut
darem tibi terram istam, et pos
sideres eam. At ille ait dne deo
unde scire possum, quod possessur
sum eam. Respondens dnus. Sume
inquit in uacatam terram, et
capram emam, et arietem an
norum trium. Turturem quoque et
columbam. Qui tollens uniu
sa hec, diuisit ea per medium, et
utrasque partes cont se alterniter
posuit. Aues aut non diuisit,
Descenderuntque uolucres super
cadauera, et abigebat eas abra.
Cumque sol occumberet, sopor
rexit super abram, et horror
magnus, et tenebrosus inuasit
eum. Diciturque est ad eum. Scito
propterea, quod peregrinum fuerum
sit semen tuum, in terra non sua,
et subiciant eos seruituti, et affli
gent quod dormientis animas. Verum
gentes tuae seruituri sunt ego ui
dicabo, et post hec egredientur
cum magna spolia. Tu aut ibis
ad patres tuos in pace, sepultus in
senectute bona. Generatione autem
quarta reuertentur hic. Nec du

em complete sunt iniquitates a
moyses usque ad hunc tempus
Cum ergo occubisset sol, facta
est caligo tenebrosa, et aperta
cubitus fumans, et lampas
ignis inscens inter diuisores illas
In die illo pepigit dnus cum abra
sedus dicens. Semini tuo dabo
terram hanc. A fluuio egypti
usque ad fluuium magni eufratis
Cinco et cenazeos, et chedmo
neos, et chethceos, et phereceos,
Kafam quoque, et amorceos,
et chanaheos, et gergeceos, et
iebusceos. **XXVI.**
Sicut sarai uxor abram, non
genuerat liberos, sed hunc anal
tam egyptiam, nomine agar, dixit
marito suo. Ecce conclusit me
dnus ne parerem. Ingrede ad
ancillam meam, si forte saltem
epulla suscipiam filios. Cumque
ille adqueficeret deprecanti. Tu
lit agar ancillam suam egyptiam
post annos decem quia habitare
ceperant in terra chanaan, et
dedit eam uro suo uxore. Qui
ingressus est ad eam. At illa
concepisse se iudens, despectu dnas
suam. Dixitque sarai ad abram
Inique agis cont me. Ego dedi
ancillam meam in sinu tuo, que
iudens quod conceperit, despectu
me habet. Iudicet dnus int me
et te. Cui respondens abram. Ecce
ait ancilla tua in manu tua
est, utere ea ut libet. Affligente
igitur eam sarai fugam inquit,
Cumque inuenisset illam ange
lus domini, iuxta fontem aque in so
litudine que est in deserto in via
sur. Dixit ad eam. Agar anal
ta sarai. Unde uenis, aut quid ua
dis. Que respondit. A facie sarai do
me ego fugio. Dixitque ei ange
lus domini. Reuertere ad dnas tua
et humiliare sub manu ipsius, et
transum, multiplicans inquit
multiplicabo semen tuum, et no
numerebitur pre multitudme.

Ne demerps. ete aut. concepisti
et paries filium uocabisq; nome
eius ysmahel. Et quod audierit
dñs afflictionem tua. Hic erit
fexus homo. manus eius cont.
omnes. et manus om̄ contra eu.
Et eregione uniuersoz fem suoz
figet tabernacula. Vocauit aut
nomen dñi. qui loquebat ad eaz
Tu deus qui iudisti me. Dixit
em. Profecto hic iudi postiora
iudicatis me. Propterea appellauit
puerum illum. puerum iuuentis et
iudicatis me. Ipe est metet cades
et barad. Peperitq; agax abre fi
lium. qui uocauit nomen eius
ysmahel. Octoginta et sex anoz
erat. qñ peperit ei agax ysmahelz.

Postq; uero. **xxv.**
nonaginta et nouem
anoz ee cepit. Apa
riuit ei dñs; dixitq; ad
eum. Ego deus omps. ambula co
ram me et esto perfectus. Nona
q; sedus meum inter me et te.
et multiplicabo te uehementi
mis. Cecidit abram pronus m fa
ciem. Dixitq; ei deus. Ego sum.
et pactum meum tecum. erisq; p̄
m̄ltaz genium. Nec ultra uo
cabitur nome tuum abram; Sed
apellaberis abraham. Quia pa
cem m̄ltaz genium constitui
te. faciamq; te crescere uehemen
tissime. et ponam m gentibus
regesq; ex te egredientur. et sta
tuam pactum meum inter me et
te. et inter semen tuum post te. m
gndatibus suis federe sempiterno
ut sim deus tuus. et semini tuo
post te. Daboq; tibi et semini tuo
terra peregrinationis tue. Omne
terram chanaan. m possessione
eterna. eroq; deus eoz. Dixit
q; uerū deus. ad abraham. et tu
ergo custodies pactum meum. et se
men tuum post te m gndatombus
suis. Hoc est pactum. quod obser.

uabitis me me et uos. et semen
tuum post te. Circumadetur epus
bis omne masculinum. et circū
datis carnem prepuj uxi. ut sit
m signū fedus inter me et uos
Infans otto diez circūdet m uo
bis. omne masculinum m gndat
omb; uxi. Tam uernaculus q;
empnauis circūdetur. qñm q; o
fuerit de stripe ura. Eratq; pac
tum meum m carne ura m fe
dus eternum. Masculus cuius
prepuj caro circūmisa nō fi
erit. delebitur aia illa de populo
suo. quia pactum meum nō tūm
fecit. Dixit quoq; deus ad abraham
Sara uxorem tuam. non uo
cabis sara. sed suram. et bndi
cam illi. et ex illa dabo tibi fili
um. cui bndicturus sum. Eratq;
m nationes. et reges populoz
orientur ex eo. Cecidit abraham
m faciem suam. et risit dicens
m corde suo. Futas ne centena
rio nascetur filius. et sara no
nagenaria pariet. Dixitq; ad
deum. vtinam ysmahel uiuat
coram te. et ait deus ad abraham
Sara uxor tua pariet tibi filium
uocabiturq; nomen eius ysaac. et
constituam pactum meum illi.
m fedus sempiternum. et semini ei
post eum. Super ysmahel quoq;
exaudiu te. Eae bndicam ei et
augebo. et multiplicabo eum ual
de. duodecim duces generabit.
et facia illum m gente magna
Pactum uero meum statuam ad ysa
ac quem pariet tibi sara tpe isto
m anno altero. Cumq; sim tuis
et sermo loquentis cum eo. ascen
dit deus ad abraham. Tulit aut
ysmahel filium suum. et omnes
uernaculos domus sue. uniuersos
q; quos emerat. Cunctos mares
eporibus uxi domus sue. et re
citantur carne prepuj eoz. Eca
tim m ipa die. sicut preceperat
ei deus. Abraham nonaginta
nouem annos erat qñ circūad.

carne[m] p[ro]p[ri]am suam. et ismahel
filius eius accedat annos im-
pleuerat tempore transiitio[n]is
sue. eadem die creatus est
abraham. et ismahel filius ei
et om[n]is uiri domus illius. tam
uenerunt q[ui] emig[ra]uerunt. et aliam
gene[m] pariter inueniunt.

H apparuit aut[em] **xxviii**
ei d[omi]n[u]s in conualle man-
dre. sedenti in hostio ta-
bernatuli sui. in ipo-
scurore diei. Cumq[ue] eleuasset
oculos appareuerunt ei tres uiri
stantes prope eu[m]. Quos cum
uidisset exterritus in ortu suo
de hostio tabernaculi sui. et
adorauit in terram et dixit. D[omi]ne
si inueni gratiam in oculis tuis
ne transieris seruum tuum. sed affe-
ram paup[er]illum aque. et lauet
pedes uiri. et requiescat sub ar-
bore ponam buccellam panis. et
confortate cor uestrum. et postea
transibitis. Porro em[er]it declina-
tis ad seruum uestrum. Cui dix-
erunt. fac ut locutus es. Festina-
uit abraham in tabernaculu[m]
ad saram. dixitq[ue] ei. Accelera-
toriam sara simile. comisce. et fac
subtineris panes. ipe uero
ad armentum currit et tu-
lit inde uitulum tenerum
et optimum. deditq[ue] puero q[ui]
festinauit. et coxit illu[m]. Tulit
quoq[ue] butyru[m] et lac. et uitulu[m]
quem coxerat. et posuit cora-
eis. ipe uero stabat uisus eos sub
arbore. Cumq[ue] comedisent dix-
erunt ad eum. Ubi est sara ux-
or tua. Ille r[es]pondit. Ecce in taber-
naculo est. Cui dixit. Feceris
uena[m] ad te tempore isto uita
comite. et habebit filiu[m] sara
uxor[is] tuae. quo audito sara ri-
sit post ostium tabernaculi.
Erant aut[em] ambo senes prouet-
erq[ue] etatis. et desierant sara fi-
eri m[ul]ieria. Que risit ostulit
dicens. Hostis consensit et d[omi]n[u]s

meus uentulus est. uoluptati
operam dabo. Dixit aut[em] d[omi]n[u]s
ad abraham. Quare risit sara
dicens. Num uere paritura su-
am. Numq[ue] deo est quicq[ue]
difficile. Quis conditum reuer-
tar ad te hoc eodem tempore uita
comite et habebit sara filium.
Negauit sara dicens. non risi
timore perterrita. D[omi]n[u]s aut[em]
non est inquit ita. sed risisti.
Cum ergo suscepissent inde uiri
discesserunt octos con[tra] sodomam
et abraham fil gradiebat[ur] dedu-
cens eos. Dixitq[ue] d[omi]n[u]s. Num ce-
lare poteris abraham. que gestu-
rus sum. cum futurus isit m[ul]ie-
rem magnam. ac robustissima[m].
et b[e]n[e]dicende[rum] sine meo om[n]is na-
tiones terre. Ego em[er]it q[ui] p[ro]p[ri]u[m]
sit filijs suis et domui sue
post se. ut custodiant uia[m] d[omi]ni.
et faciant iusticia[m] et iudicia[m]
Et adducit d[omi]n[u]s p[ro]p[ter] abraham
o[mn]ia que locutus est ad eum. Dix-
itq[ue] d[omi]n[u]s. Clamor sodomis et
gommorosis multiplicatus e[st]. et
et p[er]t[ra]m eor[um] adgrauatu[m] e[st] in meo
Descendam et uidebo uerbu[m] clamo-
rem qui uenit ad me ope co[m]ple-
uerit an non e[st] ita ut faciam.
Conuerteturq[ue] se inde. et abiit
sodomam. Abraham uero ad huc
stabat coram d[omi]no. et appropin-
quans ait. Numq[ue] perdes iu-
stum in impio. Si fuerint q[ui]
quaginta iusti in ciuitate p[ro]bit
simul. et non perdes loco illi.
p[ro]p[ter] quinquaginta iustos. si fu-
erint in eo. Absit a te ut hanc
rem facias. ut occidas iustum
cum impio. si factus iustus sicut
impius. non est hoc tui qui iu-
dicas o[mn]em terram. nequa[m]q[ue] fa-
cies iudicia[m]. Dixitq[ue] d[omi]n[u]s ad
eum. si inuenero sodomis q[ui]
quaginta iustos in medio ciui-
tatis dimittam o[mn]i loco p[ro]p[ter]
eos. Respondens abraham ait. Quia
semel cepi. loquar ad d[omi]n[u]m meu[m]

cum sim puluis et cinis: quid
si minus. quinquaginta iustis
quinq; fuerint. delebis propter
quadraginta quinq; uniuersam
urbem et ait. Non delebo si in
uenero quadraginta quinq;. Fur
sumq; locutus est ad eum. Em
aut quadraginta muenta fue
runt. quid facies. Ait. no pauca
propt. xl. Ac rursus. Ne queso
in digiteris dne inquit si loqr.
quid si muenta fuerint ibi. xxx.
Indit. Non faciam. si muenere
ibi. xxx. Quia semel ait cepi.
loquax ad omni meum. quid si m
uenti fuerint ibi. xx. Dixit. Non
miseriam propter. xx. Obsec
inquit. ne irascaris dne si loqr.
ad huc semel. quid si muenta fu
erint ibi decem. Dixit. Non de
lebo propter decem. Abne dne
postq; cessauit loqui ad abraham.
et ille reuersus est in locum suum.

A Enent duo. **xix.**
angeli sodomam uispe.
sedente loth in foribus
ciuitatis. Qui cu uidis
set eos surrexit. et uult obuiam
eis. Adorauitq; pronus in terraz
et dixit. Obsecro dm declinate
in domu pueri uru. et manete
ibi. lauate pedes uros et mane
proficissim in uiam uraz. Qui
dixerunt minime. sed in pla
tea manebim. Compulit eos
opido. ut diuerterent ad eum.
Ingressiq; domu illius. fecit co
uiuuium copie azima et come
derunt. Prius aut q; uent arbitu
vri ciuitatis uallauerunt domu
a puero usq; ad senem. omne
populus fil. Vocaueruntq; loth et
dixerunt ei. Vbi sunt vri qui
introierunt ad te nocte. Educ il
los huc. ut cognoscamus eos.
Egressus ad eos loth post tergu
claudens hostium et ait. Nolite
queso freres mei. Nolite hoc malu
facere. Habeo duas filias que nec

dum cognouerunt vnum. Educa
cas ad uos. et abutimini eis sicut
placuerit uob. dumodo uiris iste
nichil faciatis mali. q; ingressi
sunt sub umbra culmine mei.
Ac illi dixerunt. recede illuc. et
rursus. ingressus es inquit
ut aduenas. numq; ut tu iudi
ces nos. Te ergo ipm magis q;
hos affligimus. Simq; faciebatur
loth uehementissime. iam prope
erant. ut effrigerent fores. Et
ecce miserunt manu vni. et in
trodixerunt ad se loth. clausuras
hostium. et eos qui erant foris
percuesserunt cecitate. a minimis
usq; ad maximis. ita ut hostium
muenire non possent. Dixerunt
aut ad loth. habes hic tuaz que
pnam generum. aut filios. aut
filias. omes qui tui sunt educ
de urbe hac. delebimus em locu
istum. eo q; mceuerit clamor
eorum coram dne. qui misit nos
ut perdamus illos. Egressus
itaq; loth. locutus est ad gene
ros suos. qui accepturi erant
filias eius. et dixit eis. surgite
et egredimini. de loco isto. quia
delebit dne ciuitatem hanc. et
uisus est eis q; ludens loqui.
Cumq; esset mane. cogebant eu
angeli dicentes. Surge tolle
uxorem tua et duas filias qe
habes. Ne et tu pariter percas
in scelere ciuitatis. Dissimulate
illo. apprehenderunt manu eius
et manum uxoris ac duaru
filiarum eius. ed q; parceret dne
illi. et eduxerunt eum. posue
runtq; eum in ciuitate. ibi locuti
sunt ad eum. salua diam tua
noli prospicere post tergu. Nec
stes in oi arca regione. sed in
mote saluum te fac. ne et tu
sit percas. Dixitq; loth ad eos.
Queso dne mi. quia muenit
seruus tuus gram coram te. et
magnificasti misericordiam tuam. quia
scasti inccum. ut saluaretis diaz

meam. Nec possum in monte
saluari, ne forte apprehendat me
malum et moriar. Est ciuitas
hec iuxta ad quam possum fu-
gere parua, et saluabor in ea.
Numquam non modica est, et uiuet
in ea anima mea. Dixitque ad eum
Ecce etiam in hoc suscepi preces
tuas, ut non subuerterem urbem
pro qua locutus es, festina et
saluare ibi, quia non poteram
facere quicquam donec ingrederer
illuc. Idcirco uocatum est nomen
urbis illius, segor, sol egressus
est super terram, et loth ingres-
sus est in segor. Igitur dominus pluit
super sodomam et gomorrham
sulfur et ignem, a domino de celo,
et subuertit ciuitates has, et
dem circa regione, uniuersos
habitatores urbium, et tuita
terre iurenaa. Respiciensque ux-
or eius post se, et uersa est in
statuam salis. Abraham autem
consurgens mane, ubi steterat
prius cum domino, inuentus est sodo-
mam et gomorrham, et uniuersam
terram regionis illius. Vidit
que ascendentem fauillam, de terra
quasi fornacis fumum. Cum enim
subuerteret dominus ciuitates regi-
onis illius, recordatus est abraham
et liberauit loth de subuersione
urbium in quibus habitauerat.
Ascenditque loth de segor, et ma-
nsit in monte, due quoque filie eius
cum eo, timuerat enim manere
in segor, et mansit in spelunca
ipse et due filie eius. Dixitque ma-
ior ad minorem, pariter in senex
est, et nullus uirorum remansit in
terra, qui possit ingredi ad nos
uxore morte uniuersae terre, ueni-
mus enim ad uirum, dormiamus
que cum eo, ut seruari possimus
ex parte mo seminis. Deditque uir
patri suo bibere uinum nocte illa,
et ingressa est maior, dormiuit
que cum patre, ac ille non sensit

nec quoniam accubuit filia, nec quoniam
surrexit. Altera quoque die dixit
maior ad minorem. Ecce dormi-
ui heri cum patre meo, dormi
ei bibere uinum etiam hac nocte,
et dormiuit cum eo, ut saluarem
semen de patre meo, dederunt et
in illa nocte patri uinum. Ingressa
que minor filia dormiuit cum eo,
et nec tunc quidem sensit, quoniam
concubuit, uel quoniam illa surrex-
it. Concepit ergo due filie loth
de patre suo, peperitque maior fi-
lium, et uocauit nomen eius mo-
ab, ipse est pater moabitae usque
in presentem diem. Minor quoque pe-
perit filium, et uocauit nomen
eius ammon, id est filius populi
mei, ipse est pater ammanitarum
usque hodie.

XX.

Profectus inde abraham
in terram australem, ha-
bitauit inter cades et
sur, et peregrinatus est
in geraris. Dixitque de sara ux-
ore sua, soror mea est, misit ergo
abimelech rex gerare, et tulit
eam. Venit autem deus ad abima-
lech per sompnum noctis et ait
ei. En morieris propter mulierem
quam tulisti, haec enim uxor
leth uero non tetigerat eam, et ait
dominus, num gente ignorantem,
et iustam mercedem, Nonne ipse
dixit mihi soror mea est, et ipsa ait
frater meus est. In simplicitate cor-
dis mei, et inuidia manuum
meorum facta haec. Dixitque ad eum
deus, Et ego scio, quod simplici cor-
de feceris, et ideo custodui te, ne
peccares in me, et non dimisi
ut tangeres eam. Nunc igitur redde
uxorem uiro suo, quod propheta est
et orabit pro te et uiues, si autem
nolueris reddere, scio quod morte mo-
rieris, tu et omnia que tua sunt. Sta-
timque de nocte consurgens ab-
imelech, uocauit omnes seruos suos,
et locutus est uniuersa uerba haec
in auribus eorum. Timueruntque omnes.

precii ualde. Vocauit aut abimelech etiam abraham et dixit ei. Quid fecisti nobis, quid peccatum meum quia induxisti super me et super regnum meum peccatum grande, quia non debuisti facere fecisti nobis. Insuper ex postulat aut, quid uidisti ut hoc faceres. Respondit abraham. Cogitavi mecum dicens, forsitan non est timor in loco isto, et interpretanti me pro uxorem meam, alias aut uere soror mea est filia patris mei, et non filia matris mee, et dixi eam uxorem. Postquam aut eduxit me deus de domo patris mei dixi ad eam. Hanc matrem Isaac meum. In omni loco ad quem egrederemur, dices, quod frater tuus sum. Tulit et abimelech, oues et boues, et sex uos et ancillas et dedit abrahe, reddiditque illi saram uxorem suam et ait, terra coram uobis est ubi cumque tibi placuerit ibi habitate. Sare aut dixit, Ecce mille argenteos dedi fratri tuo, hoc erit tibi in uelamentum otiosum, ad omnes qui tecum sunt, et quotcumque preceperis memeto quod te deprehensam. Operante aut abraham, sanauit deus abimelech, et uxorem ancillasque eius ut parerent, concluderat enim deus omnem uulnam domus abimelech, prope saram uxorem abrahe.

XXXI.
Ascendit aut dominus saram sicut promiserat, et impleuit que locutus est. Conceptaque et peperit filium in senectute sua. Tempore quo prodixerat ei deus, Vocauitque abraham nomen filii sui quem genuit ei sara, ysaac, et circumcidit eum octaua die, sicut preceperat ei dominus cum centum esset annorum. Hac quippe etate patris natus est ysaac. Dixitque sara, risum fecit in deus quicumque audierit, contidebit in, Insuper aut, Quis audiret uis crederet abraham, quod sara lactaret.

et filium quem peperit ei iam sem. Creuit igitur puer et ab lactatus est, fecitque abraham grande conuiuium in die ab lactatioms eius. Cumque uidisset sara filium agar egyptie ludentem cum ysaac filio suo. Dixit ad abraham, Ecce ancillam hanc et filium eius. Non enim heres erit filius ancille, cum filio meo ysaac. Duxit accepit hoc abraham pro filio suo. Tunc dixit deus, non tibi uideatur aspectum super puero, et super ancilla tua, omnia que dixit tibi sara, audi uocem eius, quia in ysaac uocabitur tibi semen. Sed et filium ancille faciam in gentem magnam, quia semen tuum est. Surrexit itaque abraham mane, et colles panem et utrem aque imposuit scapule eius. Tradiditque puerum et dimisit eam, que tunc absisset errabat in solitudine berisabee. Cumque cofilimpta esset aqua in utero, abiitque puerum subter unam arborum que ibi erat et abnt, sedens ex regione procul, quantum potest aruis iacere. Dixit enim non uidebo mortem puerum et sedens contulit leuauit uocem suam et fleuit, exaudiuit aut deus uocem pueri. Vocauitque angelus domini de celo agar dicens, Quid agis agar, noli timere, exaudiuit enim deus uocem pueri de loco in quo est. Surge tene puerum, et tene manu eius, quod in gentem magnam faciam eum. Aperuitque oculos eius dominus, quod uidet puerum aque, abnt et impleuit, utrumque deditque puero bibere, et fuit cum eo, qui acciuit et moratus est in solitudine. Factusque est in uelens sagittarius, habitauitque in deserto faran, et accepit illi mal sua, uxorem de terra egypti. Eodem tempore dixit abimelech et fitchol princeps exercitus eius

ad abraham. Deus tecum e m
 u m ueris que agis. uita ergo
 per dnm. ne nocas michi. et po
 sterus meis. sicut q; mee. sed uip
 mam quam feci tibi. facies m
 et teore. m qua ueratus es ad
 uena. Dixitq; abraham ego u
 rabo. et incepauit abimelech
 prope puteum aque. que vi
 abstulerant serui illius. Indit
 abimelech. nesciu quis fecerit
 hanc rem. sed et tu non mdia
 sti m. et ego non audiu pre
 hodie. Tultit itaq; abraham o
 ues et boues. et dedit abimelech
 Scussertur itaq; ambo fedus. et
 statuit abraham septem agnos
 scorsum. Cui dixit abimelech.
 Quid sibi uolunt septem ag
 ne iste. quas stare fecisti scorsu
 At ille Septem inquit agnas
 accipias de manu mea. ut sine
 m tismomiu m. qm ego fodi
 puteum istu. Porro uocatus e
 locus ille bexabee. quia ibi utq;
 uirauit. et mterit fedus pro pu
 teco uiramenti. Surrexit aute
 abimelech et sicqol pnceps mi
 licie eius. reuertiq; sunt m terraz
 palestinoz. Abraham uero.
 plantauit nemus m bexabee.
 et muorauit ibi nome dm dei
 etni. et fuit colonus terre phi
 listinoz diebus multis. **XXIIII.**

Que postq; gesta sunt.
 temptauit deus abra
 ham et dixit ad eum
 Abraham. Ille rndit
 Assum ait illi. Tolle filiu tuu
 ungenitum. quem diligis ysaac
 et uade m terram uisome.
 atq; offer eum ibi holocaustum
 super unu montium que mo
 strauero tibi. Igit abraham de
 nocte confurgens. strauit asi
 num suu ducens seum duos
 iuuenes. et ysaac filium suum
 Cumq; concidisset ligna m holo
 caustum. abnt ad locum quem

preceperat ei deus. Die aut tno
 eleuatis oculis uidit locu pro
 cul. Dupitq; ad pueros suos. co
 pectate hic cum asino. ego et
 puer illuc usq; properantes. Post
 q; adoraueramus reuertemur
 ad uos. Tultit quoq; ligna holo
 causti. et mposuit super ysaac
 filium suu. Ipe uero portabat
 m manibus ignem et gladium
 Cumq; duo pergerent sil. dixit
 ysaac pxi suo. Pater mi. At ille
 rndit. Quid uis fili. Ecce mqt
 ignis et ligna. ubi est uictima
 holocausti. Dixit at abraham
 Deus prouidebit sibi uictimaz
 holocausti fili mi. Pergebant
 ergo paruex. ueneruntq; ad lo
 cum quem onderat ei deus. In
 quo conficauit altare et desuper
 ligna composuit. Cumq; colli
 gasset ysaac filiu suu posuit eu
 m altari super stercem lignoz.
 extenditq; manu. et arripuit
 gladium. ut imolaret filium.
 Et ecce angelus dm de celo cla
 mauit dicens. Abraham abra
 ham. Cui rndit. Assum. Dixit
 q; ei. non excedas manu tua
 super pueru. neq; facies ei quicq;
 Nunc cognoui q; timeas deu
 et non peperisti filio tuo unge
 mto prope me. Teuabit abraham
 oculos. uiditq; post tergu arcte
 mter uepces herente cor mbus.
 quem assumens optulit holo
 caustum pro filio. Appellauitq;
 nomen loci illius. dms uidet.
 unde usq; hodie dicitur m mote
 dms uidet. Vocauit aut angelus
 dm abraham stdo de celo dicens.
 flex memetipm uiraui dicit do
 quia fecisti rem hanc. et no pe
 peristi filio tuo ungenito. bene
 dicam tibi. et mltiplicabo seme
 tuu sicut stellas celi et uclut ha
 renam que est m litore maris
 Possidebit semen tuu portus m
 immozs suoz. et bndicentur m

3.
femine tuo. omnes gentes terre.
quia obedisti uoci mee. **Et** uersus
est abraham ad pueros suos.
abrahamque et sarah simul. et ha-
bitauerunt ibi.

XXIII

His itaque gestis nuncia-
tum est abraham quod
melcham quoque genuisset
filios. nachor fratris suo.
hys primogeniti buz. secundum ei
chamucl. primum sororum. et
cased. et azau. pheldas quoque
et iedlaph acbatshulgel. de quo
nata est rebecca. **Orto** istos ge-
nuit melcham. nachor frater abra-
ham. **Concubina** uero illius.
noie roma. peperit thabe et ga-
uam et thaaab. et maacha. **Et**
aut sarah centu viginti **annis**
septem annis. et mortua est in
ciuitate arbee. que est hebron in
terra chanaan. **Remisit** abraham
ut plangeret et flecteret eam. **Cum**
surrexisset ad officio funeris. lo-
cutus est ad filios eius dicens. **Ad-**
uena ego sum et peregrinus apud
uos. date michi uis sepulchri
uobiscum. ut sepeliam mortuum
meum. **Et** dixeruntque filij eius. **Au-**
di nos domine princeps dei es. apud
nos. in electis sepulchris nostris
sepeli mortuum tuum. **Nullus**que
te prohibere poterit. qui in mo-
numento cuius sepelias mortuum
tuum. **Surrexit** abraham et
adorauit plures terre. filios uidelicet
eius. **Dixit**que ad eos. **Si** placet aui-
ute ut sepeliam mortuum meum
Audite me. et intercedite apud
ephron filium soor. ut det michi
speluncam duplicem qua habet in ex-
trema parte agri sui. **Et** cum
digna tradat michi eam. coram
uobis in possessionem sepulchri.
Habitabat aut ephron in medio
filiorum eius. **Et** dixit abraham tunc
audientibus. qui ingrediebantur
portam ciuitatis illius dicens.
Nequaquam ita fiat domine mihi. sed magis

ausculta quod loquor. **Et** dixit
trado tibi. et speluncam que in eo
est. **Præter** filios populi mei.
sepeli mortuum tuum. **Adorauit**
abraham coram populo terre.
et locutus est ad ephron. **circu-**
stante plebe. **Et** uersus ut audias
me. **Dabo** pecuniam pro agro
susape eam. et sic sepelia mor-
tuum meum in eo. **Et** dixit ephron.
Domine mi audi. **Terram** qua po-
stulas quodringentis argenti si-
clis ualet. istud est pretium me-
me et te. **Sed** quantum est hoc.
sepeli mortuum tuum. **Quod** tu
audisset abraham adpendit
pecuniam quam ephron postu-
lauerat audientibus filijs eius.
quodringentis siclos argenti.
et probate monete publice. **Con-**
frax matrus est ager. quondam
ephronis in quo erat spelunca
duplex respiciens manbre. tam
ipse que speluncæ. et omnes arboris
eius in ciuitate et in his per ciuita-
tum abrahe in possessione. uide-
ntibus filijs eius. et ciuitatis qui in-
trabant. portam ciuitatis illius.
Atque ita sepeliuit abraham sarah
uxorem suam in spelunca agri
duplici. qui respicit manbre.
hæc est hebron in terra chanaan.
Et confrax matrus est ager. et in-
trum quod erat in eo. abrahe
in possessione monumenti a fi-
lijs eius.

XXIII

Aut abraham senex
dixeratque multos. et do-
mum in ciuitate habebat.
et dixitque ad seruum
senorem domus sue. qui perat
omnes que habebat. **Hone** ma-
num tuam subter femur meum
ut adiuuam te per dominum deum
celi et terre. ut non accipias ux-
orem filio meo ysaac de filiabus
chanaanæ. **inter** quos habito
Sed ad terram et ad cognationem
meam proficiatis. et inde accipias

Reporem filio meo ysaac. **R**e
 spondit seruus. Si noluerit mu-
 lier uenire mecum in terram hanc
 Num reducere debeo filium tuum
 ad locum de quo tu egressus es.
 Dixit abraham. Cave ne quere-
 ucas illuc filium meum. **D**ns
 deus celi qui tulit me de domo
 patris mei. et de terra natiuitatis
 mee. qui locutus est mihi et iura-
 uit dicens. Semini tuo dabo ter-
 ram hanc. ipse misit angelum
 suum coram te. et accipies in de-
 uxorem filio meo. **S**i autem nolu-
 erit mulier sequi te. non teneberis
 iuramento. filium enim meum ne
 reducas illuc. **R**espondit ergo seruus.
 manu sub femore abraham dmi
 sui. et iurauit illi super sermone
 hoc. **T**ulitque decem camelos de gre-
 ge dmi sui et abijt eorum bonus
 cuius portans seruum. **P**rofectusque
 perrexit mesopotamiam ad ur-
 bem nachor. **C**umque camelos se-
 cisset obtinere extra opidum
 iuxta puteum aque uespere eo tpe
 quo solent mulieres egredi ad hau-
 riendam aquam. **D**ixit. **D**ne de-
 dm mei abraham. **O**ccurre obse-
 cro mihi hodie. et fac mihi cum dno
 meo abraham. **E**cce ego sto pro-
 pe fontem aque. et filie habitato-
 rum ciuitatis egredientes ad hau-
 riendam aquam. **I**gitur puella
 cui ego dixero melius ydriam
 tuam ut bibam. et illa ruderit
 bibe quin et camelis tuis potum
 dabo. ipsa est qua parasti suo
 tuo ysaac. **E**t per hoc intelligam
 quod feceris mihi cum dno meo.
Nec dum mira se uerba compleue-
 rat. et ecce rebecca. egrediebatur
 filia dachuel filij melchise uxoris
 nachor fratris abraham habens
 ydriam in scapula. puella deco-
 ra nimis. unguis pulcherrima.
 et incognita uiro. **D**escenderat
 autem ad fontem. et impleuerat
 ydriam suam. ac reuertebatur.

ocurrerit ei seruus et ait. **H**auri
 illum michi ad sorbendum pre-
 be aquam de ydria tua. **Q**ue re-
 spondit. **B**ibe dne mi. celeriterque
 deposuit ydriam. super ubera sua
 et dedit ei potum. **C**umque ille bibe-
 ret adiecit. quin et camelis tuis
 hauriam aquam donec cineti
 bibant. **E**ffunderuntque ydriam in
 canalibus reuertit ad puteum.
 ut hauriret aquam. et hauriam
 oibus camelis dedit. **I**lle autem
 contemplantur eam tacite. ser-
 uolens utrum prosperum scisset do-
 uter suum an non. **P**ostquam ergo bibe-
 rant cameli. protulit uir in au-
 res aureas appendentes siclos du-
 os. et in millas totidem ponderis
 siclorum decem. **D**ixitque ad cam-
 elum. **C**uius es filia munda michi. **E**st in
 domo patris tui locus ad manendum.
Que respondit. filia dachuelis sum
 filij melchise. quem peperit nachor
 et addidit dicens. paleas quoque
 et fenu plimum est apud nos.
 et locus spaciosus ad manendum
Indinavit se homo. et adorauit
 dnm dicens. **B**enedictus dns deus
 dmi mei abraham. qui non abstulit
 mihi et ueritatem suam a dno
 meo. et recto me ianete produxit
 in domum fratris dmi mei. **C**uauit
 itaque puella. et nuntiavit in do-
 mu matris sue. omnia que audierat
Habebat autem rebecca fratrem noie
 laban. qui festinus egressus est
 ad honem ubi erat fons. **C**umque
 uidisset in aures et armillas in
 manibus sororis sue. et audisset
 cuncta uerba referentis. **H**ec locu-
 tus est in homo. uenit ad uirum
 qui stabat iuxta camelos et prope
 fontem aque. **D**ixitque ad eum. **I**ngre-
 dere benedice dno. cuius foris stas
 preparauit domum et locum camelis
 et mita duxit eum hospitium ac de-
 stitit camelos. **D**editque paleas
 et fenu. et aquam ad lauandos

pedes camelorum et uxoribus que uenerant cum eo. et adpositus est in conspectu eius panis. **Et** in aut. **Non comedam donec loquar sermones meos.** **Indit** ei. **Loquere.** **Et** ille. **Securus inquit abrahe sum.** et **dominus benedixit domino meo ualde.** magnificatusque est. et dedit ei oues et boues. argentum et aurum. seruos et anallas. camelos et asinos. et peperit sara uxor domini mei. filium domini meo in senectute sua. deditque illi omnia que habuerat. et adiurauit me dominus dicens. meus. **Non accipies uxorem filio meo de filiabus chananorum in quibus terra habito.** **Sed** ad domum patris mei perges. et de cognatione mea. accipies uxorem filio meo. **Ego** uero respondi domino meo. **Quid** si noluerit uenire uxor mea. **dominus** aut in tuo conspectu ambulo. **mittet** angelum suum tecum. et diriget uiam tuam. accipiesque uxorem filio meo de cognatione mea. et de domo patris mei. **Immo** eris a maledictione mea. cum ueneris ad propinquos meos. et non dederint tibi. **Veni** ergo ad fontem hodie. et dixi. **domine** deus domini mei abraham. **si** direxisti uiam meam. in qua nunc ambulo. ecce sto uxor fontem aque et uirgo que egreditur ad hauendam aquam. **audierit** a me. **da** mihi paruum aquam ad bibendum ex ydria tua. et dixerit mihi. **et** tu bibe. et camelis tuis hauriam. **Ipsa** est mulier quam preparauit dominus filio domini mei. **Dum** haec mecum tacitus uoluerem. apparuit rebecca. uenies cum ydria. qua portabat in scapula. **descendit** que ad fontem. et hausit aquam. et ait ad eam. **Da** michi paululum bibere. que festinans depo-

suit ydriam de humero et dixit mihi. **et** tu bibe. et camelis tuis potum tribuam. **Sibi** et adaquauit camelos. **interrogauit** que eam et dixi. **Cuius** es filia. **Que** respondit. **filia** bachelis sum filij nachor. que peperit ei melcha. **suspendi** itaque in aureas adornauit faciem eius. et armillas posuit in manibus. **pronuncians** adorauit dominum benedicens domino deo domini mei abrahe. **que** perduxit me recto itinere. **ut** sumerem filiam fratris domini mei filio eius. **quia** obtem si facias iustitiam et ueritatem cum domino meo iudicaueris. **Em** aut aliud placet. et hoc dicit. **ut** uadam. **ad** dextram siue ad sinistram. **Indixerunt** ladan et bachel. **domino** egressus est sermo. **non** possumus extra placatum eius quicquam aliud etiam loqui. **En** rebecca coram te est. **tolle** eam et proficiscere. **et** sic uxor filij domini tui. **sicut** locutus est dominus. **Quod** cum audisset puer abrahe. **adorauit** in terra dominum. **prolationis** uasis argenteis. et aureis ac uestibus. **dedit** ea rebecca promunere. **fratribus** quoque eius et matri dona largitus est. **In** itaque conuiuio uescentes pariter et bibentes manserunt ibi. **Surgens** aut mane puer locutus est. **dimittite** me ut uadam ad dominum meum. **Indixerunt** fratres eius et mater. **maneat** puella saltem decem dies apud nos. **et** postea proficiscatur. **Nolite** aut me retinere. **quod** dominus direxit uiam meam. **dimittite** me ut pergam ad dominum meum. **Dixit** uocemius puellam. **et** quamuis ipsius uoluntate. **Cum** uocata uenisset. **facti** sunt. **uir** re cum hodie isto. **Que** ait. **Uadam.** **Dimiserunt** ergo eam a debboram uicem illius. **seruum**que abrahe. **et** comites eius nuptias proproxi sue. **atque** dicentes. **Soror**

mea es. accitas in mille milia,
 et possideat semen tuu portas in
 imedoz suoz. Igitur rebecca et
 puelle illi us ascensis camelis
 scate sunt vnum. qui festinus
 reuertebatur ad dnm suu. Eo tpe
 ysaac de ambulabat per uiam.
 que duat ad puccu. cuius nome
 est uiuentis et uidentis. Habita
 bat aut in terra australi. et egress
 sus fuerat exerceci in agro. mela
 nato iam uesperam. Cumq; le
 uasset oculos uidit camelos ue
 nientes procul. Rebecca quoq; co
 specto ysaac descendit de camelo
 et ait ad puezp. Quis ille homo
 est. qui uenit per agru mortuisu
 nobis. Dixit ei ipe est dñs meus
 At illa collens cito palliu operuit
 se. Scriuus aut cuncta q; gesserat
 narrauit ysaac. Qui mcedu
 cam in tabernacu in face maris
 sue. Et accepit uxorem. et in tm
 dilexit. ut dolorem qui ex morte
 matris aciderat temperaret.

Abraham uid. **XXV.**
 aliam duxit uxorem
 noie cethuram q; peperit
 ei zamram. et iseam
 et madan et madian. iseboth et
 sue. Iseam quoq; genuit iaba
 et dadan. filij dadan fuerit asu
 rim et lauyim et loomim. At
 uero ex madian ortus est epha
 et opher. et enoch. et abida. et
 eldaa. Omne hy filij cethure. De
 dit quoq; abraham cuncta que
 possederat ysaac. filijs aut conu
 emaz largitus est munera. et
 separauit eos ab ysaac filio suo
 dum adhuc ipe uiuere. ad pla
 gam orientalem. Fuit aut dies
 uite eius centu et septuaginta
 quinq; anni. et deficiens mortuus
 est in senectute bona. prouectusq;
 etatis plenus diez. Congregatus
 q; est ad populu suum. et sepeli
 crunt eum. ysaac et ismahel.

filij sui in spelunca duplici. que
 sita est in agro ephron. filij soor
 cethi. e regione manbre. quem
 emerat a filijs ceth. ibi sepultus
 est ipe et sara uxor eius. Et post
 obitum illius. Bndixit ds ysaac
 filio eius. qui habitabat usq; pu
 rum. noie uiuentis et uidentis
 Hec sunt gnationes ismahel.
 filij abraham. quem peperit ei
 agor egyptia famula sare. Et
 hec noia filioz eius. in uocabulo
 et gnationibus suis. Imogemes
 ismahelis nabbarod. deinde ce
 dar. et abdael. et mabfan. Mas
 ma quoq; et duma. et massa. ia
 dad. et thema. uehur. et naphis.
 et godma. Isti sunt filij ismahel.
 et hec noia per castella et opida
 eoz. Duodecim principes tribuum
 suaz. Amri uice ismahel centu
 triginta septem. deficiens mortu
 est et appositus ad plm suu. Habi
 tauit aute ab euila usq; sur. que
 respicit egyptum. Inocuntibus
 affricos. Coram cunctis fribus
 suis obit. Hec quoq; sunt gna
 tiones ysaac. filij abraham. Abra
 ham genuit ysaac. qui cum qua
 draginta eet amoz duxit uxo
 rem rebecca filiam bethuel hri
 de mesopotamia sororem laban.
 Deprecatus est deum pro uxore sua
 co q; eet sterilis. qui exaudiuit eu
 et dedit conceptu rebece. s; collide
 bantur in uero eius paruuli.
 Que ait. Si sic in futuru erat.
 quid necesse fuit conapere. Seruex
 usq; ut consulere dnm. Qui re
 spondens ait. Due genes in utro
 tuo sunt. et duo populi ex uenire
 tuo diuidentur. Populusq; plm
 superabit. et maior seruet mori
 lam tempus parienti aduenerat
 Et eae gemini in utero reperti s;
 Qui primus egressus e rufus
 erat. et totus in morem pellic hy
 spidus. Vocatusq; est nomen eius

meto et dicit
 melis tuu p
 et aduauit
 u. q; cum et d
 ue uidet. filij
 y nathor. qui
 suspendi itaq;
 uola faam
 uou in madi
 dnm. Bndixit
 abra. q; per
 mce. ut sume
 n mei filio et
 as maz et uo
 meo in dicit
 o placet. et hoc
 ad deprecam
 si deue la
 dno egressus
 sumus qota
 q; aliud sum
 caram et q;
 asit. et se ip
 ut locutus e
 uidet puez
 m terra dnm
 agnosc. et au
 dede ea rebe
 cidus quoq; et
 agnosc. et in
 cunctis parit
 ante ibi. Hec
 uer lonius
 uadam ad dnm
 ces eius a ma
 alicem deie dus
 ca proficiat
 inee. q; dno
 a. Dm dicit m
 in meo. Dixit
 n. et quam uo
 Cumq; uenit
 iure. Vis re
 ue ait. uadam
 am a deboram
 uimq; abrahe
 pra nces puz
 uces. Seruex

Esau. Protinus autē egrediens
plantam facis sui tenebat manu.
et idcirco appellauit eum iacob.
Sexagenarius erat ysaac qm̄ na
ti sunt par uuli. quibus adultis
factus est esau un gnarus uenā
di et homo agricola. iacob aute
vir simplex habitabat in taber
naculis. ysaac amabat esau. eo
q̄ de uenationibz illius uisaret.
et rebecca diligebat iacob. copie
uit iacob pulmentu. Ad quem
cum uenisset esau. de agro lassus
ait. Da mi de coptione hac rusa
quia oppido lassus sum. quam
obeam uocatum est nomen eius
edom. Cui dixit iacob. vende michi
primogenita tua. Ille rēdit. En
morior. quid mi proderunt primo
genita. ait iacob. iura ergo michi
iurauit ergo esau. et uendidit primo
genita. et sic accepto pane. et len
tis edulio. comedit et bibit et abie
cit pan uispendens q̄ primogenita sua
uendidisset. i. **XXVI.**

Ostra aut fame sup̄ iram
post eam sterilitatem. q̄
acciderat in diebus abra
ham. Abiecit ysaac ad abi
melech regem palestinoz in gera
ra. Apparuitq̄ ei dñs et ait. Ne
descendas in egyptum. s̄ quiesce
in terra quam dixero tibi. et per
egrinare meca. Et q̄ retum. et
ēndicam t. et semini tuo dabo
uniuersas regiones has. Compleo
iuramentu quod sponendi abra
ham patri tuo. et multiplicabo
semen tuu sicut stellas celi. da
boq̄ posteris tuis uniuersas regio
nes has. et ēndicentur in semine
tuo omnes gentes terre. eo q̄ obe
dierit abraham uoti mee. et tu
studierit precepta mea. et man
data mea et testimonia. legesq̄
seruauerit. Transit itaq̄ ysaac
in gerara. Cui cum interrogat.
a uiris loci illius sup̄ uxore sua.

Respondit. soror mea e amu
erat em confiteri q̄ sibi fornicata
est coniugio. reputans ne forte
interficiant eum. prope illius
pulchritudine. Cumq̄ pertran
sissent dies plurimi. et ibidem
moraret. prospiciens abimelech
rex palestinoz per fenestram
uidit eum iocantem cu rebecca
uxore sua. Et accessit ait. Ser
uicium est q̄ uxor tua sit. cur
mentus es sorore tuam te. Re
spondit. Amui ne morerer pro
eam. Dixitq̄ abimelech. Quare
imposuisti nobis. Foruit corne
quippiam de populo cum uxore
tua. et induxeras super ideo ge
ande p̄tam. Precepitq̄ ei p̄lo di
cens. Cui tetigerit hōis huius
uxorem morte morietur. Scuit
aut ysaac in terra illa. et mue
me ipso anno conuulsi. ēndixit
q̄ ei dñs. et locupletatus est dñs.
et ibat proficiens. atq̄ surre
scens. donec magnus uehement
effectus est. Habuit quoq̄ possesi
onem ouium. et armentoz et
familie plurimu. Ob hoc mui
dentes ei palestini. om̄s pueros
quos foderant serui patris illius
abraham illo tpe obstupuerunt
implente humo. in t̄m ut tpe
abimelech diceret ad ysaac. rec
de a nob. quia potentior mei fact
es ualde. At ille discedens. ut ue
mret ad torrentem gerare. ha
bitaretq̄ ibi. Rursum foderit alios
pueros. quos foderant serui patris
illius abraham. et quos illo mor
tuo olim obstupuerant philistin
Appellauitq̄ eos ydem hoibus ab
antea p̄ uocauerat. Foderunt
in torrente. et repererunt aqua
uiuam. Sed et ibi iurgium fuit
pastoz gerare aduersus pastores
ysaac diantium. Hostia est aqua.
Cui obrem nome pueri exeo q̄
acciderat. uocauit calumpniam

foderunt et aliam

Soderunt et alium et pro illo
 quoque reparati sunt, appellauitque
 eum in mimaas. Profectus inde
 fodit alium puteum, pro quo suo
 contenderunt. Itaque uocauit
 nomen illius, latitudo dicens
 Nunc dilatauit nos dominus, et fe-
 cit crescere super terram. Ascen-
 dit autem et ex illo loco in ber-
 sabee, ubi apparuit ei dominus, in
 ipsa nocte dicens, Ego sum dominus
 abraham patris tui, noli metui
 quia tecum sum, benedicam tibi,
 et multiplicabo semen tuum,
 prope seruum meum abraham
 itaque edificauit ibi altare, et
 inuocato nomine domini, extendit ibi
 tabernaculum, propeque seruum su-
 is ut foderent puteum. Ad que
 locum cum uenisset de geraris
 abimelech, et oculos amicus eius
 et philon dux milium, locutus
 est eis ysaac. Quid uenistis
 ad me hominem quem odistis et
 expulistis a uobis. Cui respo-
 derunt uidimus terram te domini
 et idcirco nunc diximus. Sic
 iuramentum inter nos et mea-
 mus fedus, ut non facias nos
 quicquam mali, sicut et nos nichil
 tuorum attingimus. Aliter fecerim
 quod te lederet, sed cum pace dimi-
 smus autum benedictione domini.
 Fecit ergo eis conuiuium, et post
 cibum et potum surgentes, ma-
 ne iurauerunt sibi mutuo. Dimi-
 sitque eos ysaac pacifice in locum
 suum. Tunc aut uenit in ipso
 die serui ysaac adnuntantes ei
 de puteo quem fodierant, atque
 dixerunt. Inuenimus aquam.
 Unde appellauit eum habunda-
 tiam, et nomen uerbi impositum
 est berisabee usque in presentem diem.
 Esau uero geragenarius dux
 uxores, uidelicet filiam berisabee, et
 tisci, et basmach, filiam helon,

eiusdem loci, que ambe offende-
 runt amicum ysaac et rebecca.
S Enuit autem. **xxxv**
 ysaac et caligauerunt
 oculi eius et uidere non
 poterat. Forauitque esau
 filium suum maiorem, et dixit
 ei fili mi. Cui respondit. Assum.
 Cui pater. Vides inquit quod senue-
 rim et ignorem diem mortis
 mee. Sume arma tua, pharetra
 et arcum, et egredere foras, cumque
 uenatu aliquid apprehenderit, fac
 in inde pulmentum sicut uelle me
 nosti, et affex ut comedam, et ben-
 dicat tibi anima mea antequam moriar.
 Quod cum audisset rebecca et
 ille abiisset in agrum, ut iussio-
 nem patris impleteret. Dixit filio
 suo iacob. Audiuisti precem tuam
 loquentem cum esau fratre tuo
 et dixerunt ei. Affex in de uena-
 tione tua, et fac cibos ut comedas,
 et benedicam tibi coram domino ante-
 quam moriar. Nunc ergo fili accipe
 consilium meum, et pergens ad gre-
 gem affex in duos hedos optimos
 ut faciam ex eis escas patri tuo quibus
 libentius uestitur, quas cum intu-
 leas et comederit, benedicat tibi
 propter quod moriar. Cui ille respondit
 et dixit quod frater meus esau homo
 pilosus sit, et ego leuis. Si autem
 uerit me pater meus, et senserit ti-
 mico ne pueret sibi me uoluisse
 illudere, et maledicat super me ma-
 ledictionem pro benedictione. Ad quem
 ait. In me sit autem ista maledictio
 fili mi, cum audi uocem meam,
 et perge affex que dixi. Abiit et
 attulit, deditque matri, parauit
 illa cibos, sicut nouerat uelle pa-
 trem illius, et uestibus esau ual-
 de bonis quas apud se habebat
 domi induit eum, pelliculasque
 hedorum circumdedit manibus et colli
 nuda protulit. Dedit pulmentum
 et panes quos coxerat tradidit,

Quibus allatis dixit. **P**ater
mi. **E**t ille rōdit. **A**udio. **Q**uis
es tu fili mi. **D**ixitq; iacob. **E**go
sum esau p̄mogenitus tuus.
sicut sicut precepisti mi. surge se
de et comede de uenatione mea.
ut b̄ndicat mi aia tua. **S**ursum
q; ysaac ad filium suū. **Q**uo
inquit tam cito muenire po
tuisti fili mi. **Q**ui rōdit uolu
tas dei fuit. ut cito in occurre
ret quod uolebam. **D**ixitq;
ei ysaac. **A**ccede huc ut tanga
te fili mi. ut probem utrum
tu sis filius meus esau an non.
Accessit ille ad patrem et palpa
to dixit ysaac. **V**ox quide uox
iacob est. sed manus. manus
sunt esau. et non cognouit eu
quia pilose manus silitudine
maioris expresserant. **B**enedi
cens ergo illi ait. **T**u es filius
meus esau. **I**ndic. **E**go sum. **A**t
ille. **A**ffer michi inquit cibos
de uenatione tua fili mi. ut be
nedicat tibi aia mea. **Q**uos
cum allatos comedisset. obtu
lit ei etiam omni. quo hausto
dixit ad eum. **A**ccede ad me
et da mi osculum fili mi. **A**cces
sit et osculatus est eum. **S**ta
timq; ut sensit. uestimentoꝝ
cuius fragrantiam benedicens ait.
Ecce odor filij mei. sicut odor
agri cui b̄ndixit d̄ns. **D**et tibi
d̄ns de rore celi. et de p̄mguedi
ne terre habundantiam. frume
ti et omni. et seruiant e populi.
et adorant te tribus. q̄sto d̄no
s̄m tuoz. et m̄tuerent ante
te. filij matris tue. qui male
dixerit tibi. sic maledictus. et
qui benedixerit tibi. b̄ndictibus
repleat. **S**ed ysaac sermone
impleuerat. et egresso iacob fo
ras uenit esau. **C**ortosq; de ue

natione cibos. m̄tulit p̄xi di
cens. **S**urge pater mi. et come
de de uenatione filij tui. ut be
nedicat mi aia tua. **D**ixitq; illi
ysaac. **Q**uis es tu. **Q**ui re
spondit. **E**go sum filius tuus
p̄ximogenitus esau. **E**xpauit
ysaac stupore uehementi. et
ultra q̄ cecidi p̄ admittans ait.
Quis igitur ille est qui dudū
captatione m̄tulit michi. et co
medi ex omnib; p̄xiq; tu ue
nires. **B**enedixitq; ei. et exiit bene
dictus. **A**uditis esau sermone
p̄xi. r̄xugit. clamore magno
et consternatus in terram ait.
Benedic etiam mi pater mi. **Q**
ait. **V**enit germanus tuus frau
dulenter. et accepit b̄ndictio
nem tuam. **A**t ille subiunxit. **I**uste
uoratum est nomen eius iacob
supplantauit em me en altera
uice. **P**rimogenita mea ante
tulit. et nunc secundo subripit.
b̄ndictioem meam. **S**ursumq; ad
patrem. **N**umq; non reseruaſti
ait et mi b̄ndictioem. **I**ndic ysaac
d̄nm tuū illum constituat. et
omnes fratres eius. seruituti
illius subiugauit. frumento et
vino stabiliu eum. et tibi post
hec fili mi ultra quid faciam.
Qui esau. **N**um una m̄q̄ em
b̄ndictioem habes pater. **A**nchi
quosq; obsecro ut b̄ndictas. **C**uq;
culatu magno fletet. **A**notus
ysaac dixit ad eum. **I**n p̄mgu
uedine terre et in rore celi. de
super exiit b̄ndictio tua. uiues
gladio. et fratri tuo serues.
Tempusq; ueniet cum exua
as. et soluas uigum eius de
ceruicibus tuis. **O**derat ergo
esau semper iacob. pro b̄ndictioe
qua b̄ndixerat ei p̄xi. dixitq;
in corde suo. **V**eniant dies iustoz

patris mei, ut occidam iacob fratrem
 meum. nuntiata sunt haec rebecca.
 Quae metens et uotans iacob
 filium suum. Dixit ad eum. Ecce
 esau frater tuus minatur tui. ut
 occidat te. Nunc ergo fili audi
 uocem meam. et confurgens fu-
 ge ad laban fratrem meum in ha-
 ran. habitabisque cum eo dies
 paucos. donec requiescat furor
 frater tuus. et cesset indignatio eius
 obliuiscatque coram quo fecisti in-
 cum. Postea metam et adducam
 te inde huc. Cur utroque orbabor
 filio in una die. Dixit quoque
 rebecca ad ysaac. cedit me uice
 mee propter filias eius. Si acce-
 perit iacob uxorem de strepe huius
 terre uolo uiuere. **¶ XXXIIII.**

A Occiditque ysaac iacob
 et benedixit pauperi ei
 dicens. Noli accipere
 coniugem de genere cha-
 naan. sed uade et proficiscere
 in mesopotamiam syrie. ad domu-
 m bethuel patrem matris tuae. et
 accipe tibi inde uxorem de filia-
 bus laban auunculi tui. Deus
 autem omnipotens benedicat tibi. et crescat
 te faciat atque multiplicet. ut sis
 in turbas populo. et det tibi bene-
 dictiones abraham. et semini tuo.
 post te. ut possideas terra peg-
 natoris tuae. quam pollicatus es
 aui tuo. Cumque dimisisset eu-
 ysaac. profectus uenit in meso-
 potamiam syrie. ad laban filium
 bethuel fratrem rebecca fratrem
 matris suae. Videns autem esau
 quod benedixisset pater suus iacob. et
 misisset eum in mesopotamiam
 syrie. ut inde uxorem induceret
 et quod post benedictionem precepisset
 ei dicens. Non accipies coniugem
 de filiabus chanaan. quod quod
 obediens iacob parentibus esset in
 syriam. Probatans quoque quod non

libentem aspiceret filias chanaan
 patris suus. uenit ad ismahalem. et
 duxit uxorem absque hinc quas prius
 habebat. malcham filiam ismahel
 filij abraham sororem nabaioth.
 Igaur egressus iacob de bethabeo.
 pergebat haran. Cumque uenisset
 ad quendam locum. et uellet in eo
 requiescere post solis occubitu. Tu-
 lit de lapidibus qui iacebant. et
 subponens capita sua. dormiuit
 in eodem loco. Viditque in sompniis
 scalam statam super terram. et ca-
 uamen illius tangens celum. Ange-
 los quoque dei ascendentes. et descen-
 dentes per eam. et omni in unum
 scale dicente sibi. Ego sum dominus
 deus abraham patris tui. et des-
 ysaac. terram in qua dormis tibi
 dabo et semini tuo. Excipit germe
 tuum quasi puluis terrae. dilata-
 beris ad orientem et occidentem. sep-
 teptionem. et meridiam. et be-
 nedictionem mee. et in semine tuo
 cunete tribus terre. Et ero custos
 tuus quocumque peregrinaberis. et re-
 ducam te in terram hanc. nec
 dimittam te nisi compleueris uni-
 uersa que dixi. Cumque euigilasset
 iacob de sompno ait. Vere do-
 mius est in loco isto. et ego nesciebam.
 pauensque quod terribilis est inquit
 locus iste. non est hic aliud nisi
 domus dei. et porta caeli. Surge
 ergo mane tilit lapidem quem
 subposuerat capita suo. et erexit
 aculum. fundens oleum desuper.
 Appellauitque nomen uerbis bethel
 que prius luza uocabatur. Vouit
 etiam uotu dicens. Si fuerit deus
 meum. et custodierit me in uia
 quam ambulo. et dederit michi
 panem ad uescendum. et uestimen-
 tum ad induendum. reuersusque fuerit
 prospere ad domu patris mei. erit
 in dominus in deum. et lapis iste quem
 erexi in aculum uocabit domus
 dei. cunctorumque que dederis michi

decimas offeram tibi; ¶ **XXIX.**

Defectus ergo iacob uenit ad terram orientalem et uidit puteum in agro. tresque greges ouium accubantes iuxta eum. nam ex illo ad aquabantur pectora. et os eius grandi lapide claudebat. Huiusque erat ut cunctis ouibus congregatis deuoluere lapidem et repositis gregibus. rursus super os putei ponerent. Dixitque ad pastores. Hec. unde estis. Qui respondunt de haran. Quos interrogans. Numquid nostis autem laban. filium nachor. Dixerunt. Nouimus. Sane ne est magister. Valet inquit. Et ecce Rachel filia eius uenit cum grege suo. Dixitque iacob. Adhuc multum diei superest nec est tempus ut reducantur ad caulas greges. Date autem potum ouibus. et sic ad pastum eas reducite. Qui responderunt non possumus donec omnia pectora congregentur et ad moueamus lapidem de ore putei. ut ad aquemus greges. Adhuc loquebantur. et ecce Rachel filia eius uenit cum ouibus patris sui. nam gregem ipsa pascebat. quam cum uidisset iacob et sciret consobrinam suam uicemque laban auunculi sui. amouit lapidem quo puteus claudebat et ad aquatum grege osculatus est eam. eleuataque uoce fleuit. Et indicauit ei quod frater esset patris eius. et filius rebeccae. Ac illa festinans nuntiavit patri suo. Qui cum audisset uenisse iacob filium sororis suae currit obviam. complexusque eum. et in oscula rucens. dixit in domum suam. Auditis autem causis inuenis respondit. Os meum est et caro mea. Et postquam impleti sunt dies mensis unius. dixit ei. Num quia

frater meus es. gratis serues me. Dic quid mercedis accipias. Habebat uero filias duas nomen maioris lia. minor appellabatur Rachel. Sed lia lipis erat oculis. Rachel decora facie. et uenusto aspectu. qua diligens iacob ait. Seruiam tibi pro Rachel filia tua minore septem annis. Respondit laban. Melius est ut tibi eam dem quam pro alteri. Hanc apud me. Seruiuit igitur iacob pro Rachel septem annis. et uidebantur illi pauca dies. pro amoris magnitudine. Dixitque ad laban. Dami uxor meam. quia iam tempus expletum est. ut ingrediar ad eam. Qui uocatis multis amicis turbis. ad conuiuium fecit nuptias. Et uespere filiam suam liam introduxit ad eum. dicens anallam filie zelsam nomine. ad quam cum ex more iacob fuisset ingressus. facta mane uidit liam et dixit ad socrum. Quid est quod facere uoluisti. Nonne pro Rachel seruiui tibi. Quare inposuisti mihi. Respondit laban. Non est loco meo consuetudinis. ut minores ante adamas ad nuptias. Imple ebdomadam dieum huius copule et hanc quoque dabo tibi pro opere quo seruiturus es mihi septem annis aliis. Adque uenit placito et ebdomada transacta. Rachel duxit uxorem. Cui pater seruam balaa dederat. tandemque post optatis nuptiis. amorem sequentis prioris pretulit. Seruans apud eum septem annis aliis. Videns autem dominus quod despiceret liam. aperuit uolua eius sorore sterili permanente. que conceptu genuit filium. uocauitque nomen eius ruben dicens. Vidit dominus humilitatem meam.

nunc amabit me uir meus. Et
sumus concipit et peperit filium
et ait. quod uidit dominus haberi me
contemptum dedit etiam istum
mihi. Vocauitque nomen illius syme-
on. Concepit tertia et genuit
alium. dixitque. nunc quoque. copu-
labitur michi maritus meus.
eo quod pepererim illi tres filios.
et idcirco appellauit nomen eius
leui. Quarto concipit et peperit
filium. et ait. modo confitebor domino
ob hoc uocauit eum iudam. et
saluatque parere.

Quoniam autem Rachel quod
infertunda esset. Inuidit
sorori. et ait marito suo
Da mihi liberos alioquin mo-
rari. Cui ratus iacob respondit.
Num pro deo ego sum. qui pri-
uauit te fructu uentris tui. Et
illa habeo inquit famula Balaz
ingredere ad eam ut pariat sup-
pergenua mea. et habeam ex ea
filios. Deditque illi Balaz meo-
uigium. Tunc ingressa ad se vi-
ro concipit et peperit filium.
Dixitque Rachel. Indicaui michi
dominus et exaudiuit uocem meam
dedit michi filium. et idcirco uo-
cauit nomen illius dan. Tursu
que Balaz concipiens. peperit al-
terum. pro quo ait Rachel. Con-
parauit me deus. cum sorore
mea et inualui. uocauitque eu-
neptalm. Genens Lia. quod pa-
tere desisset. Zelfam ancillam
suam marito tradidit. qua pro-
conceptum edente filium dixit fe-
liciter. et idcirco uocauit nomen
eius gad. peperit quoque Zelfa al-
terum. dixitque Lia. hoc pro dote
domine mea. beatam quippe me di-
cent omnes generationes. propterea ap-
pellauit eum aser. Egressus
autem ruben. tempore messis truxit in
agrum reperit mandragoras.
quas matri sue detulit. Dixitque.

Rachel. Da mihi parcem de mandra-
goris filij tui. Illa respondit. Paru-
ne tibi uidetur. quod propueris ma-
ritum michi. nisi etiam mandra-
goras filij mei tuleris. Ait Rachel.
Dormiat tecum hac nocte pro
mandragoris filij tui. Et dormiuitque
ad uesperam de agro iacob. effu-
sa est in circuitum eius Lia. et ad-
me inquit mirabilis hodie. quia
mercede conduxi te pro mandra-
goris filij mei. dormiuit tu ca-
nocte illa. et exaudiuit deus precem
eius. concipitque et peperit filium
quintum et ait. Dedit deus merce-
dem mihi. quia dedi ancillam meam
oro meo. Appellauitque nomen
illius ysachar. Tursum Lia conci-
piens peperit septimum filium et ait.
Ditauit me deus dote bona. etiam
iam hac uice meum erit maritus
meus. eo quod genuerim ei sex filios
et idcirco appellauit nomen eius
zabulon. Post quem peperit filia
nomen dnam. Recordatus quoque
dominus Rachelis. exaudiuit eam et ape-
ruit uuluum illius. Tunc conce-
pit et peperit filium dicens. Abstu-
lit deus obprobrium meum. et appel-
lauit nomen illius ioseph dicens.
Addat mihi dominus filium alterum. Natus
autem ioseph. Dixit iacob sorori suo.
Dimittite me ut reuertar in patriam
ad terram meam. Da mihi uxores
et liberos meos. pro quibus serui-
ui tibi ut habeam. tu nosti serui-
tutem qua seruui tibi. Ait ei
laban. Inueni gratiam in conspectu
tuo. experiri merito didici. quod bene
dixit michi deus propter te. consti-
tue mercedem tuam que domini est.
Et ille respondit. Tu nosti quo ser-
uicium tibi. et quanta in mani-
bus meis fuerit possessio tua. mo-
ditum habuisti. anseri remrem
et nunc diues effectus es. Bene-
dixitque tibi deus. ad introitu meu-
iustum est igitur ut aliquid prouideam

etiam domui mee. Dixitque laban
Quid dabo tibi. At ille ait. Nihil
il uolo, sed si feceris quod postulo
iurem pascam et custodiam pec-
cora tua. **Grata** omnes greges tuos
et separa cunctas oues uarias
et sparso uellere. Et quodcumque
fuluum et maculosum uariis
fuerit, tam in ouibus quam in capris
erit merces mea. **Respondetur**
in reas iustitia mea, quoniam placiti
tempus aduenerit coram te.
Et omnia que non fuerint uaria
et maculosa et fulua, tam in
ouibus quam in capris, furta me
arguent. **Dixit laban.** Gratam
habeo quod petisti, et separa uic in
die illo, capras et oues, hircos
et arietes, uarios atque macu-
losos. **Cuncta** autem gregem uni-
colorem, id est albi et nigri uel
lexis tradidit in manu filiorum
suoꝝ, et posuit spaurum uine-
tis, merces se et generis dixum
trium, qui pascebat reliquos
greges eius. **Collens** ergo Ja-
cob ungas populicas uirides
et amygdalinas, et ex platamis
et ex parte detortitauit eas,
Detortitque corticibus, in his
que expoliata fuerant candore
apparuit. **Illa** uero que integra
erant, uiridia permanserunt
atque in hunc modum color effectus
est uarius. **Posuitque** eas in ca-
nalibus, ubi effundebat aqua
ut cum uenissent greges ad bi-
bendum ante oculos haberet
ungas, et in aspectu earum con-
aperent. **Factumque** est ut in ipso
colore coitus oues mutarent
ungas, et parerent maculosa
et uaria et diuerso colore spor-
sa, diuisitque greges iacob, po-
suitque ungas ante oculos arie-
tum. **Erant** autem alba queque et

nigra laban. **Cetera** uero iacob
separatis merces se gregibus.
Igitur quoniam primo tempore ascendebant
oues, ponebat iacob ungas
in canalibus aquarum ante
oculos arietum et ouium, ut merces
contemplatione conaperet. **Quoniam**
uero serotina admissura erat
et corruptus exiremus non po-
nebat eas, **factaque** sunt ea que
erant serotina laban, et que
primo tempore iacob, **Diciturque** et
homo ultra modum, et habuit
greges multos ancillas et suos
camelos et asinos, **xxxj.**

Postquam autem audiuit uer-
ba filiorum laban, dicitur
trium. **Tulit** iacob omnia
que fuerunt patris mei
et de illius facultate ditatus,
factus est melitius. **Ami** ad-
uertit quoque facie laban, quod non
erat erga se sicut heri et nudius
tertius maxime dicente sibi domino
seueritate in terram patris tuorum
et ad cognationem tuam, eras
tertius. **Uisit** et uisitauit rachel
et liam in agrum, ubi pascebat
greges, dixitque eis, **Uideo** faci-
em patris uiri, quod non sit erga
me sicut heri et nudius tertius.
Deus autem patris mei fuit mecum
et ipse nostis quod totis uiribus
meis seruierim patri uro, sed
pater uir circumuenit me, et mu-
tauit mercedem meam, decem
uicibus, et tamen non dimisit cum
domino ut noceret mihi. **Si** quoniam dixit
uarie erant mercedes tue, **Para-**
ebant omnes oues uarios fetus,
quoniam uero et contrario autem, **Alba** que
que accipe pro mercede, omnes
greges alba pepererunt, tulitque
deus partem patris uiri et dedit in
postquam enim conceptus ouium
tempus aduenerat, leuaui oculos

meos et iudi in sompnis ascen-
dentes marces super feminas.
uarios. maculosos. et diuersos
colores. Dixitq; angelus dñi ad
me in sompnis. **Jacob.** Et ego re-
spondi. **Assum.** **Qui** aut. **Qua**
oculos tuos et uide uniuersos
masculos ascendentes sup femi-
nas. uarios respectos atq; ma-
culosos. **Vidi** em oia que tibi fe-
cit laban. **Ego** sum deus bethel
ubi inuisti lapidem. et uotu
uouisti michi. **Nunc** ergo sur-
ge et egredere de terra hac. re-
uertens in terram natiuitatis
tue. **Responderuntq;** rachel et
lia. **Numq;** habemus residuum
quicq; in facultatibus et here-
ditate domus patris nri. **Nonne**
quasi alienas reputauit nos.
et uendidit comediq; pñum
nrm. **Sed** deus tulit opes patris
nri. et nob eas tradidit. ac filijs
nris. **Vnde** oia que pcepit fac.
Surripit itaq; iacob et inuoluit
liberos et coniugibus suis sup
camelos et abne. tulitq; oem
famam et greges. et quicq; in me-
sopotamia adquisierat. pgenis
ad ysaac patrem suum in terram
chanaan. **Et** tempore laban
ierat ad condendas oues. et
rachel furata est ydola patris
sui. **Noluitq;** iacob confiteri so-
cero q fugeret. **Cumq;** abisset
tam ipe q omnia q iuris il-
lius erant. et amne inmissis
pergeret conẽ monte galaad
fluminatu est laban die tertio
q fugeret iacob. **Qui** assump-
tis fratribus suis persecutus est
cum diebus septem. et compre-
hendit in monte galaad. **Vi-
ditq;** in sompnis dicente sibi
dñm. **Cauere** ne quicq; aspere
loquaris contra iacob. **Iamq;**
iacob extenderat in monte taber-

nacim suum. **Cumq;** ille consecu-
tus eet cum. cum fratribus suis
in eodem monte galaad. **Supre-**
tentorium suum. et dixit ad ja-
cob. **Quare** ita egisti ut clam
me abires filias meas quasi
captiuas gladio. **Tu** ignorate
me fringere uoluisti. nec iudica-
re michi. ut proficerer te in
gaudio. et cantibus et tympanis.
et athara. non es passus. ut
ostularer filios meos et filias
meas. **Stulte** operatus es. et
nunc ualet quidem manus
mea reddere tibi malum. sed deus
patris tui heri dixit mi. **Cauere** ne
loquaris cum iacob quicq; duri.
Esto ad tuos ne cupiebas. et de-
siderio erat tibi domus patris
tui. cur furatus es deos meos.
Respondit iacob. **Quod** in fac te. pro-
fectus sum. timui ne uolent
as auferres filias tuas. **Quod**
aut furata me arguis. **Apud**
quicumq; inuenieris deos tuos
netretur cora fratribus meis. **Scru-
tate** inquit tuos apud me in-
uenies aufer. **Hec** dicens. igno-
rabat q rachel furata eet ydola.
Ingressus itaq; laban in taber-
naculum iacob. et lic et uerisq;
famule non inuenit. **Cumq;**
intrasset in tentorium rachelis
illa festinans abscondit ydola.
subter stramen cameli et sedit
desuper. **Scrutantq;** ome ten-
torium. et nichil inuenierunt.
ait. **Ne** nascatur dñs meus q
coram te assurgere nequeo. q
iux consuetudine feminas ne
adidit mi. **Sic** delusa sollicitu-
do quentis est. **Tumens** q iacob
cum uirgine ait. **Quam** ob cul-
pam meam. et ob quod pñm
sic exarsisti post me. et scrutat
et oem suppellectilem meam.

eterna uocis
se gregibus
et ascendere
iacob uirgine
quas ante
et omni ut mou
aperet. **Qui**
missura erat
recens no po
tas sunt ca q
laban. et qu
dicitur q
adu. et habuit
nullas et fuit
nos. **Pro**
ut audiret
q laban. dicit
tulit iacob oia
erunt pñm
altate dicitur
tus. **Am** ma-
e laban q no
et dicit et iacob
dicitur sibi dno
am pñm tuos
in tuam. et q
dicitur rachel
iubi. **Post**
q. **Vide** q
non sit ex
nudius tunc
e mei fuit me
p rois uirgine
in pñm uro. sed
me me. et mu
in meam. dicit
non dimisit tu
r mi. **Si** qn dicit
redes tue. **Laban**
es uarios fetus
uo ait. **Alia** qu
uicq; ome
deperit. **Nulla**
e uiri et dicit
reptus oium
nerat. **Leua** uo

Quid inuenisti de tuncata sba
domus tue. Donec hic coram
fratribus tuis, ut iudicent inter
me et te. Idcirco iuginti anis
fui tecum, oues tue et capre ste-
riles non fuerunt, arietes gre-
gis tui non comedi, nec capri
a bestia ostendi tibi. Ego damnum
omne reddebam. Quicquid furto
perierat, a me exiebat, die noc-
tuusq; estu urebar et gelu, fugie-
bat sompnus ab oculis meis.
Sic pex iuginti annos in domo
tua seruiui tibi. Quatuordecim
pro filiabus et sex pro gregibus
tuis, Inmutasti quoq; mercedem
meam decem iugibus. Nisi deus
patris mei abraham et timor
ysaac adfuisset mihi, forsitan mo-
nudu me dimisisses. Afflixerunt
mea, et laborem manuum mearum
aspexit deus, et arguit te heri.
Respondit ei laban, filij et filie
et greges tui, et omnia que tunc
mea sunt. Quid possum facere
filijs, et nepotibus meis? Veni
ergo ut ineamus fedus, ut sit
testimonium inter me et te. Tu-
lit itaq; iacob lapidem et exco-
illum in titulum, dixitq; fratribus
suis, Afferte lapides. Qui con-
gregantes fecerunt tumulum
comedentq; super eu, quem
uocauit laban tumulum testis
et iacob accitum testimonij.
Vterq; uix propetate lingue sue.
Dixitq; laban, Tumulus iste
testis erit inter me et te hodie.
Et idcirco appellatum e nome-
eius galaat idest tumulus te-
stis. Intucatur dñs et iudicet
inter nos, qñ recesserimus a
nobis. Si afflixeris filias me-
as, et si introduxeris uxores
alias super eas, nullus sumonis.

ma testis est, absq; deo qui pñe
respicit. Dixitq; rursus ad iacob
En tumulus hic et lapis, quem
excoi inter me et te, testis erit.
Tumulus magis iste et lapis sint
in testi monium, si aut ego in-
siero illum pergens ad te, aut
tu pretiens malu in cogitans.
Deus abraham et deus nachor,
deus patris eorum iudicet me et nos,
Iurauit iacob per timore patris
sui ysaac, imolatisq; victimis
in monte, uocauit fratres suos ut
ederent panem. Qui tu come-
dissent manserunt ibi, laban
uero de nocte confurgens, oscu-
latus est filios et filias suas,
et benedixit illis reuertens in locu
suum. **XXXV.**
Iacob quoq; abire uinere quo
ceperat, fueruntq; ei obulam
angeli dei. Quos cum uidisset
ait, Castrea dei sunt hec, Et ap-
pellauit nomen loci illius ma-
naim, idest castrea. Misit aut
et nuntios ante se, ad esau fra-
trem suum, in terra scire in re-
gionem edom. Precepitq; eis
dicens, Sic loquimur dño meo
esau, hec dicit frater tuus iacob,
Apud laban peregrinatus sum,
et fui usq; in presentem diem, ha-
beo oues et asinos, et boues et
seuos atq; anallas, mitto q;
nunc legatione mea ad dñm
meum, ut inueniam gratiam
in conspectu tuo. Reuersi st nunc
ad iacob dicentes, Venimus ad
esau fratrem tuum, et ecce propet
in occursum tibi cum quadam
gentis uiris, Timuit iacob ual-
de et perterritus, diuisit plm
qui secum erant, greges quoq;
et oues et boues, et camelos, in
duas turmas dicens, Si uene-
rit esau ad unam turmam, et
perussit eam, alia turma que

reliqua e saluabit. Dixitq; ia
cob. Deus patris mei abraham
et deus patris mei isaac. Dne
qui dixisti michi reuertere in
terram tuam, et in locu nati
uitatis tue, et bndicam t. mi
nor sum cunctis gdaionibus
tuis, miseratoribus, et ueritate
quam explesti seruo tuo in ba
culo meo in suu iordane istum
et nunc cum duabus turmis
regredior, exue me de manu
fratris mei, de manu esau, q
ualde cum timco, ne forte ueni
eris percutiat matre cum filijs
Tu locutus es q bene in factis,
et dilatares semen meum sicut
harenam maris, q pmler audie
numerari no pot. Cumq; dormis
set ibi nocte illa, sepauit de hno
que habebat munera esau su
suo, capras ducentas, hircos
viginti, oues ducentas, arictes
viginti, asinas uiginti, et pul
los capr decem. Et misit p man
seruoz suoz singulos sexsum
greges. Dixitq; pueris suis, an
cedite me, et sit spatium inter
gregem et gregem. Et pcepit pa
ori dicens, Si obuiam habuis
esau frim meum, et interroga
uerit te tu dcs, et quo uadis,
et cuius sunt ista q sequeris.
Rnde bis. Serui tui iacob, munera
misit dno meo esau, ipe quoq;
post nos uenit. Sicut mandata
dedit sado, ac tercio, et cunctis
qui sequebant greges dicens,
Ipsdm uerbis loquim ad esau,
cum inuenieris eu, et addetis
Ipe quoq; seruis tuis iacob ut
nem mystauit. Dixit em pla
cabo illum muneribus q prece
dunt, et postea iudebo, forsan
propitiabitur mi. Proesserit itaq;
munera an cum, ipe uero man
sit nocte illa in castris. Cumq;

matuxe surrepisset, tulit duas
uxores suas, et totidem familias
cum undecim filijs, et transiit
uadum iacob. Transiuit q
ordibus, que ad se pmebant re
mansit solus. Et ecce uix lucta
batur cum eo usq; mane, qui
cum uideret q cum separe non
posset tetigit nexum femoris ei
et statim emaxiuit. Dixitq; ad
eum, Dimite me iam em asan
dit aurora. Rndit. Non dimitta
te, n bndixeris michi. Aut ergo
Quod nomen est tibi. Rndit. Ia
cob. At ille. Nequaquam magt iacob
appellabitur nomen tuum si isrl
quod si contem deum fortis fuisti
quoto magis contra hoies pre
ualebis. Interrogauit eu iacob,
Dic mi quo appelleris nomine
Rndit. Cur quis nomen meum
Et benedixit ei in eodem loco.
Vocauitq; iacob nome loa illius
sanauel dicens. Rndi dnm face
ad faciem, et salua facta est aia
mea. Ortusq; est statim sol, p h
ingressus est sanauel. Ipe uero
claudicabat pede, quam ob cam
non comedunt filij isrl nexum
quia emaxiuit in femore iacob
usq; in pntem die, eo q tetigit
nexuum femoris eius et obstu
puerit.

LEuans aut iacob octos
suos uidit ueniencem
esau, et cum eo qdem
gentes uiros, diuisitq;
filios lie, et rachel ambaz q;
famulaz, et posuit utramq;
ancillam, et liberos capz in pn
cipio, liam uero et filios eius in
secundo loco. Rachel aut et ioseph
nouissimos. Et ipe progredies
adorauit pronus in terram sepacs
donec appropinqret se eius, Cur
rens itaq; esau, obuiam su suo
amplexatus est eum, stringenoz

collum et osculans fleuit, leua-
tisq; oculis, uidit mulieres et
paruos carum et ait, Quid sibi
uolunt isti, et si ad te pertinent,
Respondit, Paruuli sunt quos
donauit mihi deus seruo tuo. Et
appropinquantes dicit, et filij carum
meum uati sunt. Accessit aute-
lia cum filijs suis, et cum filiis
adorassent. Egreum ioseph, et
rachel adorauerunt. Que nam
sunt magister iste turme quas ob-
uias habui. Respondit, Et inuenire
gratiam coram domino meo, et ille
habeo aut plurima fratrum sine
tua tibi. Dicit iacob, Noli ita
obsecro, sed si inueni gratiam in
oculis tuis, accipe munusculum
de manibus meis. Sic enim uidi
faciem tuam, quasi uiderem vol-
tu dei. Esto mihi propicius, et sus-
cipe benedictionem quam attuli tibi,
et quam donauit mihi deus ter-
tiens dies. Inp fratre compellente
suscepit aut, Gradiamur fili-
croq; socius uincens tui. Dicit
iacob, Nosti domine mihi, quos par-
uulos habeam teneros, et duces
de boues fetas meum, quas si
plus in ambulando securo labo-
rare, mori uentur una die cum
ti greges. Precedat dominus meus
ante seruum suum, et ego sciam
paulatim uestigia eius, sicut
uidero posse paruulos meos do-
net ueniam ad dominum meum in ser-
u. Respondit esau, Oro te ut de po-
pulo qui mecum est, saltem socij
socij remaneant uie tue. Non
est inquit necesse hoc, unum
indigeo, ut inueniam gratiam in
conspectu domini mei. Reuersus
est itaq; illo die, esau uincere
quo uenerat in seruum. Et iacob
uenit in socoth, ibi edificata
domo, et fixis tentorijs. Appel-
lauit nomen loci illi socoth

id est tabernacula. Transiitq;
in salem urbem suam que est
in terra chanaan. Postquam regressus
est de mesopotamia syrie,
et habitauit iuxta opidum,
emittitq; partem agrum in quo fixa
erat tabernacula, a filiis emmor
patris suehem centum in agrum
et erecto ibi altare inuocauit
super illud fortissimum deum israhel.
Egressa est autem XXXIII,
dima filia lie, ut uide-
ret mulieres regionis
illius. Quam tu uidi-
set suehem filius emmor cuius,
principis terre illius, admauit
et rapuit et dormiuit cum illa.
vi opprimens unguem, et cogluti-
nata est anima eius cum ea, tri-
stemq; blanditus deli in uit.
Et pergens ad emmor patrem suum
accipere inquit puellam hanc
coniugem. Quod cum audisset
iacob absentibus filiis et in pa-
stu occupatis partem filium donec
redirent. Egresso autem emmor pre-
suehem, ut loqueret ad iacob,
Ecce filij eius ueniebant de agro
auditoq; quod acciderat nati
sunt ualde, eo quod sedam rem cet
operatus in israhel, et violata filia
iacob rem illicitam percipisset,
pertraxisset. Locutusq; est itaq; emmor
ad eos, Suehem filij mei adhe-
sit anima filie ure, date eam illi
uxorem, et uirgam uos diuissim
conubia, filias uias tradite
nobis, et filias nostras accipite, et
habitare nobiscum. Terra in
potestate uestra est, exerceate nego-
ciamini et possidete eam. Sed
et suehem ad patrem et ad fratres
eius ait, Inueniam gratiam coram
uobis, et quicquid statueritis
dabo. Augete doctem munera
postulare, libens tribua quod pene-
ritis, tantum date michi puellam
hanc uxorem. Inueniunt filij iacob.

sichem et pater eius in dolo sci-
entes ob stuprum sororis, non
possimus facere quod petitis
nec dare sororem nostram huius
circumciso, quod illicitum et nefarium
est apud nos. Sed in hoc uale-
dimus federa si et uoluerit
ma filios, circumdatur in uobis
omne masculinum sexus. Tunc
dabimus et accipiemus mutuo
filias nostras ac uiras, et habita-
bimus uobiscum, erimusque unus
populus. Si autem circumdandi
nolueritis, tollemus filiam nostram
et recedemus. Placuit oblatio
coram emor, et sichem filio eius.
Nec distulit adoleferis, qui sta-
tim quod petebatur explect.
Amabat enim puellam ualde
et ipse erat melius in omni domo
patris sui. Ingressique porta urbis
locuti sunt populo. Intra ista pa-
cifica sunt, et uolunt habitare
nobiscum. Negociationem in terra
et exerceant eam, que sparsa
et lata cultoribus indiget, filias
eorum accipiemus uxores, et maris
illis dabimus. Unum est quod
differt tantum bonum, si circum-
cidamus pueros nostros masculos
ritum gentis imitantes, et sic
coram et pectora et cuncta que
possident nostra erunt. Tantum
in hoc accedamus, et habitan-
tes sint, unum efficiamus populum.
Assensu sunt omnes circumcisio-
natis maxime. Et ecce die
tertio, quoniam grauissimus uolneris
dolor est, arreptis duo iacob filii
symeon et leui frater domini gladio
ingressi sunt urbem confidenter
interfectisque omnibus masculis, et
emor, et sichem filium suum pa-
riter uicauerunt, tollentes dominam
de domo sichem sororem suam.
Quibus egressis reuertit super
omnes, ceteri filii iacob, et depe-

pulati sunt urbem in ultionem
stupri. Oves eorum et armenta,
et asinos, cunctaque uastantes,
que in domibus et in agris erat
par uulos quoque et uxores eorum
duxerunt captiuas. Quibus parca-
tis audacter iacob dixit ad sym-
eon et leui. Turbastis me et
odiosum me fecistis chanaanis
et pherezis habitatoribus terre
huius, nos pauca sumus, illi
congregati percutient me, et de-
lebor ego et domus mea. Respon-
derunt. Numquam ut scorto ad-
uici debuerit sorore nostra. **XXXV.**
Tertio locutus est deus ad iacob.
Surge et ascende bethel, et ha-
bita ibi, facque ibi altare deo qui
apparuit tibi quoniam fugabas chana-
niam tuam. Iacob uero conuoca-
ta omni domo sua ait. Abiite deos
alienos, qui in medio uiri sunt,
et mudammur ac mutare uesti-
menta uira. Surgite et ascenda-
mus in bethel, ut faciamus ibi
altare deo, qui exaudiuit me
in die tribulationis mee, et fuit
fortis uincis mei. Dederunt
ergo ei omnes deos alienos, quos
habebant et in aureis que erant in
auribus eorum. Et ille inuodit eas
sub terebintum que est post
urbem sichem. Cumque profecti
essent, terror dei inuasit omnes
per terratum ciuitatis, et non
sunt ausi persequi recedentes.
Veniit igitur iacob in terra luzam
que est in terra chanaan, cog-
nomento bethel, ipse et omnis po-
pulus cum eo, edificauitque ibi
altare, et appellauit nomen loci
domus dei, ibi enim apparuit ei
deus, cum fugeret fratrem suum.
Eodem tempore mortua est debora,
uxor rebecca, et sepulta ad
radices bethel subter quercum.
Vocatumque est nomen loci quercus

Aparuit aut uerū deus
Jacob postq̄m reuersus est de me
sopotamia syrie. benedixitq; ei
dicens. Non uocaberis ultra Ja
cob. sed isrl̄ erit nomen tuū. et
appellauit eum isrl̄. Dixitq; ei.
Ego deus om̄ps. accipe et multipli
care. genes et populi naaonu
erunt ex te. reges de lumbis tu
is egredientur. Terramq; qua
dedi abraham. et ysaac dabo tibi
et semini tuo post te. et recessit
ab eo. Ille uero cepit titulum
lapideum. in loco quo locutus
fuerat ei deus. libens sup eum
libamina. et effundens oleum
uocansq; nomen loci illius Bethel.
Egressus aut inde uenit uerno
tempore ad terram q̄ duat ex
hebratam. in qua cum p̄tineret
rachel. ob difficultatem partus
periclitari cepit. Dixitq; ei obsti
tuo. Noli timere quia et hunc
habebis filium. Egrederentē ac
tūa p̄cedolore. et imminente ia
morte. uocauit nomen filij sui
benon. id est filius doloris mei.
Pater uero appellauit eū benia
min. id est filium dextere. Mor
tua est ergo rachel et sepulta in
uiam que duat exhebratam hęc
est Bethleem. Ecepitq; iacob titu
lum. super sepulchrum eius
hic est titulus monumenti rachel.
usq; in p̄ntem diem. Egressus
inde sp̄it tabernaculum trans
turrem gregis. Cumq; habita
ret in illa regione. abijt ruben
et dormiuit cum bala. concubi
na patris sui. Quod illū mi
mi me latuit. Erant aut filij
iacob duodecim. filij lie. p̄moge
meus. ruben. et symeon. et leui
et iudas. et ysachar. et zabulon
filij rachel. Joseph. et beniamin.
filij bala. analle rachelis. dan
et neptalm. filij zelphę anlle

lie. gad et aser. **H**ij filij Ja
cob qui nati sunt ei in meso
potamia syrie. Venit etiam ad
ysaac p̄rem suū. in manbre a
uitatem arabe. hęc est ebron in
qua peregrinatus est abraham
et ysaac. Et cōpleti sunt dies
ysaac centum et octoginta an
noz. Consumptus q; etate mor
tuus est. et appositus p̄lo suo
senex et plenus dierum. et se
pelierunt eum esau et iacob fi
lij sui: **XXXVI.**

Hęc sunt aut gnationes
esau. ipse est edom.
Esau accepit uxores de
filiabus chanaan. Ada
filiam elom ethei. et oolibama
filiam ana. filiam sebecon uuci.
Basemath quoq; filiam yma
hel sororem nabaioth. Cepit
aut ada eliphaz. Basemath si ge
nuuit rahubel. oolibama edidit
hicus et hielom et core. **H**ij fi
lij esau qui nati sunt ei in terra
chanaan. Tulit aut esau uxo
res suas et filios et filias. et
ocm aiām domus sue et s̄bam
et p̄ctora. et cuncta q̄ habere
poterat in terra chanaan. et
abijt in alteram regionē. recessit
q; a fr̄e suo iacob. Diuites em
erant ualde. et sil habitare no
poterant. nec sustinebat eos ter
ra peregrinatis eoz. p̄ multitudie
gregum. Habita uero esau in
monte ser. ipse est edom. Hęc
sunt aut gnationes esau p̄ntē
edom in monte ser. et hęc no
mina filioz eius. Eliphaz fi
lius ada. uxoris esau. Rahubel
quoq; filius basemath uxoris
eius. fueruntq; filij eliphaz ethe
man omar. zepho. et gacham
et tener. Erat aut chamna con
cubina eliphaz. filij esau. que
 peperit ei amalcti. **H**ij s̄ filij

ade uxoris esau. Isti quoque erant
filius odlibama, filie ana, filius
sebeon uxoris esau, quos genuit
ei, hicus et hielan, et core. Hy
duces filiorum esau, filius elphas
primogeniti esau, dux cheman,
dux omer, dux sephu, dux ce-
nes, dux core, dux gathan,
dux amalecth, hy duces elphas
in terra edom, et huiusmodi filii ade,
Hy quoque filii rahu hel filii esau,
dux naacth, dux zara, dux sem-
ma, dux meza. Hy duces rahu
hel in terra edom. Isti filii base-
mach uxoris esau, hy autem
filius odlibama, uxoris esau, dux
hicus, dux hielan, dux core.
Hy duces odlibama, filie ana,
uxoris esau. Isti filii esau et hy
duces eorum, ipse est edom. Isti filii
sen, horrei habitatores terre,
locan et sobal, et sebeon, et aman
dison et eser, et disan, hy duces
horrei filii sen in terra edom.
Facti sunt autem filii laethan hor-
rei, et heman. Erat autem soror
loethan chamna. Et isti filii so-
bal, aluam, et manacth, et ebal
sepho, et onam. Et hy filii sebe-
on, haia, et anam. Iste est ana
qui muent aquas calidas in
solitudine, cum pasceret asinos
sebeon patris sui, habuitque filium
disan, et filiam odlibama. Et
isti filii disan, amdan, et esban,
et ictiram, et tharan. Hy quoque
filius ezet, balaan et zeuan et
acham, habuit autem filios disan
hus et aran. Isti duces horreorum
dux loethan, dux sobal, dux
sebeon, dux ana, dux disan,
dux eser, dux disan. Isti duces
horreorum qui imperauerunt in ter-
ra sen, Reges autem qui regna-
uerunt in terra edom, antequam habe-
rent regem israhel fuerunt huiusmodi,

Bala filius beor, nomenque ur-
bis eius dimaba. Mortuus est autem
bala, et regnavit pro eo iobab,
filius zare de bosra. Cumque mor-
tuus esset iobab, regnavit pro eo
husan, de terra chemanorum.
Hoc quoque mortuus, regnavit
pro eo adad, filius badad, qui
percutit madian in regione mo-
ab, et nomen urbis eius auich.
Cumque mortuus esset adad reg-
navit pro eo semla de masraa.
Hoc quoque mortuus regnavit pro
eo saul de flumine rodoth. Cumque
et hic obisset successit in regnum
balanaam filius achobor. Iste
quoque mortuus regnavit pro eo
adad. Nomenque urbis eius phan,
et appellabatur uxor illius mee-
tabel, filia madret, filia emzaab.
Hec ergo nomina esau in cognationibus
et locis et uocabulis suis, dux
chamna, duxalna, dux icteth,
dux odlibama, dux ela, dux
phmon, dux cenet, dux cheman,
dux mabsar, dux mabdich, dux
nam, hy duces edom, habitan-
tes in terra imperii sui. Ipse est
esau pater ydumeorum. Habitauit
autem iacob in terra chanaan, in
qua peregrinatus est pater suus
et hec sunt generationes eius, **XXXV.**
Ioseph cum sedecim esset annorum
pascabat gregem cum fratribus
suis, ad huc puer, et erat in filiis
dale et zelophe uxoris patris sui.
Accusauerunt fratres suos apud patrem
emine pessimo. Iste autem dilige-
bat ioseph, super omnes filios suos
eo quod in senectute genuisset eum.
Fecerat ei tunicam poli mitam.
Videntes autem fratres eius quod a pre-
sente tunc filius amaret, ode-
rant eum, nec poterant ei quicquam
pacifice loqui. Accidit quoque
ut visum sompnum referret
fratribus suis, que causa maioris,

Dody seminariū fuit; **D**ixitque
ad eos. Audite sompniū meū
quod uidi. **V**ocabam ligare nos
manipulos in agro. et quasi
consergere manipulū meū et
stare. uestrosque manipulos orū
stantes. adorasse manipulū
meū. **E**ndecunt frēs eius. **N**umquā
rex in eis. aut subiacem diaomi
tue. **H**ec ergo causa sompniū
atque sermonū. inuidie et odij
fontē instrauit. **A**liud quoque
uidit sompniū quod narrans
frībūs ait. **V**idi per sompniū
quod solem et lunam et stellas un
decim adorare me. **Q**uod cum
patri suo et frībūs retulisset. in
cepit cum patre et dixit. **Q**uid
sibi uult hoc sompniū quod ui
disti. **N**um ego et mater tua et
frēs tui adorabimus te super
terram. **I**nuidebant igitur ei frēs
sui. pater uero rem tacitus con
siderabat. **C**umque frēs illius in
pascendis gregibus morarentur
in sicheem. **D**ixit ad eum israhel.
fratres tui pascent oues in siche
em. **V**eni mitam te ad eos. **Q**uo
indente presens sum ait. **V**ade et
uide si cuncta prospera sint erga
fratres. tuos et pecora. et reuē
tia in quid agatur. **M**issus de
ualle hebron. uenit in sicheem.
Inuenitque eum vix exantem in
agro. et interrogauit quid quæret
At ille respondit. **F**ratres meos quæ
rō in ubi pascent greges.
Dixitque ei uir. **R**ecesserunt de loco
isto. **A**uduit enim eos dicentes. ca
mus in dotham. **R**excepit ergo
Ioseph post frēs suos. et inuenit
eos in dotham. **Q**ui tū uidisset
cum procul anquā accederet ad
eos cogitauerit illud occidere. et
inuenio loquuntur. **E**cce sompni
ator uenit. **V**enite occidam eum
et mittamus in asteria uicemem

Vera pessima deu
rauit eum. **E**t tunc aparbit
quid illi profuit sompna sua.
Audientis hoc ruben interbat
liberare eum de manibus eorum
et dicebat. **N**on interficiamus
aīam eius. nec effundam sang
uine. sed proiacte eum in aster
nam hanc que est in solitudine
manusque ueras seruare in noxia
Hoc autē dicebat uolens cupere
cum de manibus eorum. et reddere
patri suo. **C**onfestim ergo cum pue
re ad frēs. nudauerunt eum tu
nica calari et polimica. misert
que in asteriam. que non habebat
aquam. **E**t sedentes ut comede
rent panem. uiderunt uatores
israhelitas uenire de galaad
et camelos eorum portantes aro
mata. et resmam. et statim in
egyptum. **D**ixit ergo iudas frīb
suis. **Q**uid ergo nobis prodest si
occiderimus frēm meum et claue
rimus sanguine ipsius. melius
est ut uendatur israhelitis. et
manus nre non polluantur frā
em et caro nra est. **A**cceperunt
frēs sermōibus eius. et pater
tibus madiamis negotiatoribus
exercentes eum de asteria. uen
diderunt israhelitis uiginti
gentis. **Q**ui duxerunt eum in
egyptum. **R**exsusque ruben ad
asteriam. non inuenit puerum
et factis uestibus pergens ad
patres suos ait. **P**uer non repa
ret. ego quo ibo. **T**ulerunt autem
tunicam eius. et in sanguine hedi
quem occiderant. temperunt. mit
tentes qui ferrent ad patrem et
dicerent. **H**anc inuenimus. uide
utrum tunica filij tui sit an non.
Quā cum agnouisset pater. ait. **T**u
mica filij mei est. **S**era pessima
comedit eum. bestia deuorauit
ioseph. **S**assioque uestibus indutus

est cilio. Iugens filium multo
tempore. Congregatis autem
cunctis liberis eius, ut lenirent
dolorem patris, noluit consola-
tione recipere et ait. Descendat
ad filium meum iugens in miferiam.
Et illo perseverante in fletu, ma-
diante ueniderunt ioseph in
egyptum, puarphar eunuchus pha-
raonis magro milicie, **XXXVII.**

Ad tempore descendens
iudas a fratribus suis di-
uertit ad uirum odollami-
tem, nomine hyram, videlicet
filiam ibi hois cananici, uoca-
tulo sua. Et uxore accepta magis
suis est ad eam. Que concepit
et peperit filium uocatumque no-
men eius her. Rursus concepto
fetu, natum filium nominavit onam.
Tertium quoque peperit, que apel-
lauit sela. Quo nato parere
ultra cessauit. Dedit autem iudas
uxore primogenito suo her, nomine
thamar. fuit quoque her primoge-
nitus iude nequa in conspectu
dñi et ab eo ortus est. Dixit ergo
iudas ad onam filium suum,
Ingredere ad uxorem fratris tui
et fornicare illi, ut susceperis semen
fratris tui. Ille autem sciens, non
sibi nasci filios, meretricem ad ux-
orem fratris sui semen fundebat
in terram, ne liberi fratris no-
mine nascerentur. Et idcirco per-
cussit eum dñs, quod rem detestabi-
lem faceret. Quam obrem dixit
iudas thamar nuxui sue. Ego
uidua in domo patris tui, donec
crescat sela filius meus. Timebat
enim, ne et ipse moreretur sic fratres
eius; Que abiit et habitauit in
domo patris sui. Quoluis autem
multis diebus mortua est sua ux-
or iude. Et pro luctu consolatioe su-
scripta, ascendebat ad confores
buium suarum ipse et hircas opi-
do gregis, adollamita in thimna-

ta. **N**unatumque est thamar
quod socer illius ascenderet in thim-
nata ad tendendas oues. Que
depositas uiduitatis uelibus ad-
sumpsit tharistum, et mutato
habitu sedit in buuis ianua ad
duat thimnata, eo quod creuisset
sela, et non eum accepisset maritum
quam cum uidisset iudas, su-
spicatus est eum meretricem. Oportu-
erat enim uolui sui ne cognosceret,
ingredientem ad eam ait, di mitte
me ut cocam tenu. Respondebat enim
quod nuxus sua erat. Qua respondente
Quid mihi dabis ut suarius totu-
ditu meo, dixit, Mitam tibi hedum
de gregibus, Rursusque illa dice-
te, Hanc quod uis si dederis mi-
arabone donec mutas quod pollice-
ris, ait iudas, Quid uis est pro
arabone dari. Respondit anulum
tuum et armillam, et baculum tuum
quem manu tenes, Ad unum igitur
cornu concepit mulier et surgens
abijt. Depositoque habitu quem
assumpsit, mutata est uiduitate
vestibus. Misit autem iudas hedum
per pastorem suum odollamitem
ut reciperet pignus quod dede-
rat mulieri. Qui cum non in-
uenisset eam, interrogauit hoies
loca illius, ubi est mulier que sedebat
in buuis; Respondentibus cunctis, no-
fuit in loco isto meretricem, Rur-
sus est ad iudam et dixit ei, Non
inueni eam, Sed et homines loca
illius dixerunt mihi, numquam ibi
sedisse sortem. ait iudas, habeat
sibi, certe mendacum nos argue-
re non poterit, Ego nisi hedum
que promiseram, et tu non in-
uenisti eam. Ecce autem post tres
menses narrauerit iude dicitur
fornicata est thamar nuxus tua
et uidetur ueritas illi, intume-
scere. Dixit iudas, Producite ca-
ut coburat, Que cum educret,

ad p̄na, misit ad socerū suū
dicens, De uxorē tuā h̄c sūnt
cep̄i, cognosce cuius sit annul⁹
et ar milla et baculus, Qui ag
nitus muneribus ait, Iustior me
est, quia non tradidi eam sola
filio meo. Attamē ultero h̄o cog
nouit eam. Instante aut parū
apparuerit gemm̄i in uero, Atq̄
in ip̄a effusione infantū, unū
proculit manu in qua obstetrix
ligauit cotinū dicens, iste egre
dicitur p̄or. Illo uero retrahente
manū egressus est alt⁹, dixit
mulier, Quare diuisa ē prop̄
te maccua, et obhanc eam uoca
uit nomē eius p̄horas, Postea
egressus est alter fr̄ eius, in cui⁹
manu erat cotinū, quem appel
lauit zara. **XXXIX.**
Sicut Joseph dicitur est in egiptū,
emittit eum p̄uicax cunūctus
p̄horas p̄ncip̄s egerit, ut
egiptus de manu ismahe
litaz, a quibus perductus erat,
fuitq̄ dñs cum eo, et erat uir in
cunctis prospere agens, Habita
batq̄ in domo dñi sui, qui opti
me nouerat de dñm cum eo,
et dia q̄ gereret ab eo dñm in
manu illius, Inuicē q̄ Joseph gra
ciam corā dño suo, et ministrabat
ei, A quo prepositus dñus qu
seruabat creditam sibi dñm
et uniuersa que ei tradita fue
rant, In dicitq̄ dñs domū egipti
cy, prop̄ ioseph, et multiplicauit
tam in eodibus q̄ in agris
cuncta eius sbam, Nec quicq̄
aliud nouerat, n̄ pane uescēba,
Erat aut ioseph pulchra facie
et decorus aspectu, Post multos
itaq̄ dies, Misit dñs oculos
suos in ioseph et ait, Dormi me
cum, Qui nequaq̄ accipiens
operi nefario, dixit ad eam, Ecce

dñs meus dñs in traditis, igno
rat quid habeat in domo sua,
nec quicq̄ est q̄ non in mea sit
p̄tate, ut non tradiderit in p̄te
que uxor eius es, Quid ergo pos
sum malū hoc facere, et p̄tate
re in deū meū, Hui⁹ uerbi uer
bis per singulos dies, et mulier
molestā erat adolefcenti, et ille
recusabat stuprū, Accidit autē
ut quadam die miraret ioseph
domū, et operis quippiā adf̄
arbitris faceret, At illa adpre
hensa lacrima uestimenti eius,
diceret, dormi mecum, Qui re
licto in manu illius pallio fug
et egressus est foras, Cumq̄
uidisset mulier uestem in ma
nibus suis, et se de contemptaz
uocauit hoies domus sue et ait
ad eos, En m̄ aduoxit v̄nū he
breū ut illuderet nob̄, Ingress⁹
est ad me ut conet meū, Cui⁹
ego sualamassem, et audisset
uocem meam, reliquit palliū
quod tenebat, et fugit foras, in
argumētum ergo fidei retenti
palliū, ostendit marito reuocā
domū suam et ait, Ingressus
est ad me seruus tuus hebreus
quem adduxisti ut illuderet
m̄, Cumq̄ uidisset me clamare
reliquit palliū et fugit foras,
Hys auditis dñs, et in m̄i um
credulus uerbis coniugis m̄az
est ualde, Tradiditq̄ ioseph in
carcere ubi v̄niti reges custo
diebant et erat ibi clausus,
fuit aut dñs cum ioseph, et mi
seratus illius dedit ei gratiam,
in conspectu p̄ncip̄s carceris, qui
tradidit in manu ipsius uniuersos
v̄nitos carceris qui in custo
dia tenebantur, Et quicq̄ fiebat
sub ip̄o erat, nec nouerat aliq̄,
cunctis ei creditis, dñs em̄ erat

cum illo. et oia opera eius dno
gebant.

Kis itaq; gestis accidit
ut peccarent duo eu-
nuchi pmerina regis
egypti. et pistox dno
suo. Prater q; pharao cont eos.
Nam alter pmerinis pre erat
Alex pistoxibus. Et misit eos in
carcerem pncipis militu m q
erat uinatus et ioseph. Et cu-
stos carceris tradidit eos ioseph
qui et ministrabat eis. Aliquatu
q; fluxerat. et illi in custodia
tenebant. Videtur q; ambo somp-
nium nocte una. uis me preta-
cione congruam sibi. Ad quos
cu misisset ioseph mane. et ui-
disset eos tristis. suscitatus est
dicens. Cur tristior est hodie solus
facies ura. Et ui uiderunt. Som-
nium uidi mus. et non est qui
me preterit nos. Dixitq; ad eos
ioseph. Numq; non dei est me-
pretatio. Referte in quid uiderit
Larrauit prior q; positus pmeri-
nax sompnum suum. Videba
coram me uicem in qua erant
tredecim propagines crescere paula-
tim ga gemmas. et post flores
uuas maturescere. calicem q;
pharaonis in manu mea. Culi-
erit uuas. et expressi in calice
quem tenebam. et tradidi pocu-
lum pharaoni. Indit ioseph hec
est me preteratio sompni. Tredecim
propagines. tres adhuc dies s;
post quos retordabitur pharao
magisteru tuu. et restituet te in
gradum pashnu. Sabieq; ei ta-
licem iuxta officium tuu sicut
facere ante consueueras. Tan-
tum memeto mei cum bene t-
fuerit. et facies mecu miaz. ut
suggeras pharaoni. ut edu-
cat me de isto carcere. quia fur-
to sublatus sum de terra hebreor.

et hic innocens in lacu missus
sum. Videtur q; pistox magist-
p prudenter sompniū dissolu-
set ait. Et ego uidi sompniū.
q; haberem tria canistra farine
super caput meū. et in uno ca-
nistro quod erat exaltius por-
tare me omes abos. qui sunt
arte pistoxia. auosq; comedere
epes. Indit ioseph. hec est me pre-
teratio sompni. Trias canistra. tres
adhuc dies sunt. post quos aufe-
ret pharao caput tuū. ac suspen-
det te in cruce. et lacrabit uolu-
tates celi carnes tuas. Exinde di-
es tertius. natali eius pharao-
nis erat. qui facies grande co-
uuium pueris suis. Recordatur
est me ex epulas magna pmeri-
nax. et pistox pncipis. Restituit
q; alterum in locum suū. ut por-
rigeret rogi potulum. Alterum
suspendit in cruce. ut coniectura
veritas probaret. Et in suade-
ribus prosperis prepositus p-
ternax oblitus e me preter suū.

Dost duos. **XI.**
annos uidit pharao sep-
timum. putabat se stare
super fluuium. de quo
ascendebant septem boues pul-
chre. et crasse nimis. et pascebat
in locis palustribus. Alie quoq;
septem emergebant. de flumine
fede confectas matie et pasce-
bant in ipsa amnis ripa in lo-
cis uidentibus. Deuorauerunt
eas. quaz mma species. et ha-
bitudo corporis erat. Experge
factus pharao. rursum dormi-
uit. Et uidit alteru sompniū
septem spice pullulabant in
culmo uno. plene atq; formose.
Alie quoq; eodem spice tenues
et percusse uedime oriebantur.
deuorantes dem pax pulchritudine.

pauore

Euigilans pharaon post q̄ctem.
et facto mane perterritus, mi-
sit ad conuictores egypti, cunctos
sapientes, et accessit nar-
rauit sompnum, nec erat qui
mēpretaret. Tunc demum rem-
miserunt pharaoni magi, ait
Confiteor peccati meo, fratres
regis seruis suis, me et magum
piscatorum, retreudi iussit in carcerem
principis militum, ubi una noc-
te uterq; uidimus sompnum
presagium futurorum. Erat ibi
puer hebreus, eiusdem duas
militum famulus, cui narra-
tes sompna, audiuius q̄q;
postea rei probauit euentus.
Ego em redditus sum officio
meo, et ille suspensus est in aere.
Protinus ad regis imperium
educatum detaxare, totonderunt
ioseph, ac ueste mutata oblatus
est ei, Cui ille ait, Vidi sompna
nec est qui edisserat ea. Que
audiui te prudentissime comi-
tere, Respondit ioseph, Absq; me
deus respondebit prospera pha-
raoni; Narrauit ergo ille quod
uiderat. Putabam me stare
super ripam fluminis, et septem
boues de amne conscendere
pulchras nimis, et obfatis cor-
nibus que in pastu paludis ui-
rentia corpebant, Et ecce has se-
q̄bant, alie septem boues in im-
deformes et macilentas ut inq̄-
tales uiderim in terra egypti,
Que deuoratis et consumptis
prioribus nullam futuritatis dede-
re uestigium, sed sili macie et
squalore corpebant, Euigilas
rursum, sopore depressus, uidi
sompnum, Septem spice pul-
lulabant in culmo uno plene
atq; pulcherrime, Alie quoq;
septem tenues et percutisse, uedine,

oricbantur stipula, que foris
pulchritudinem deuorauerunt.
Narraui conuictoribus sompni-
orū, et nemo est qui edisserat,
Respondit ioseph, Sompnum
regis unum est, que facturus
est deus, ostendit pharaoni,
Septem boues pulchre, et septem
spice plene, septem ubertatis
anni sunt, eandem quoque om-
ni sompni comprehendunt, Septem
quoq; boues tenues, atq; ma-
acilentie que ascenderunt post eas
et septem spice tenues et uento
uente peruisse, septem anni
uenture famis, hoc ordine con-
plebuntur. Ecce septem anni
uenient fertilitatis magne
in uniuersa terra egypti, quos
sequente septem anni alij, tante
sterilitatis, ut obliuioni tra-
datur, cuncta retro habundan-
tia; Consumptura est em sa-
mes oem terram et ubertatis
magnitudinis peritura morie
magnitudo. Quod aut uidisti
secundo, ad eandem rem p̄ncipis
sompni firmitas iudicium
est, eo quod fiat sex mo dei, et
uelocius impleatur. Nunc ergo
prouideat rex unum sapientem,
et industrium et presiat em
terre egypti, qui constituat
prepositos per singulas regio-
nes, et quintam partem fructuum
per septem annos fertilitatis,
qui iam nunc futuri sunt congre-
get in horrea, et ome frumen-
tum sub pharaonis p̄tate con-
datur. Sex uenturaq; in urbibus
et pareatur future septem annos
fami q̄ pressura est egyptum,
et non consumet terra in opia.
Placuit pharaoni consilium,
et cunctis mystis eius, locutus
q̄ est ad eos. Num inuenire pote-

rimus. talem uirum qui spiritu dei
 plenus sit. Dixit ergo ad Joseph
 Quia ostendit tibi deus omnia
 que locutus es. numquam sapien-
 tior et silem tui muerime po-
 tero. Tu eris super domum meam
 Et ad tuum oris imperium cunctis
 populus obediet. Ino tantum regio
 solio te precedam. Dicens quoque
 tunc pharaon ad Joseph. Ecce
 constitui te super uniuersam
 terram egypti. Tulit anulum
 de manu sua. et dedit in manu
 eius. Vestiuitque cum stola bissi-
 na. et collo. torquem aureum
 circumposuit. factusque ascendere
 super currum suum secundum clama-
 re precatione. ut omnes coram eo genu
 flecterent. et propositum farent
 uniuerse terre egypti. Dixit quoque
 rex ad Joseph. Ego sum pharaon
 ad te tuo imperio non mouebit
 quisquam manum aut pedem in
 terra egypti. Scitatusque nomen illius
 et uocauit eum lingua egypti-
 a saluatore mundi. Sed
 quoque illi uxore aseneth filiam
 putipharis sacerdotis heliopo-
 leos. Egressus uero Joseph ad
 terram egypti. Tringenta autem erat
 annorum qui stetit in conspectu regio
 pharaonis. et uenit uel omnes
 regiones egypti. Venitque fertili-
 tas septem annorum. et in mani-
 pulos redacta segetes. congre-
 gate sunt in horrea egypti.
 Omnis etiam frugum habun-
 dantia in singulis uerbis
 recondita est. Tantaque fuit mul-
 tudo tanta. ut harenne maris
 coequaretur. et copia mensura
 excederet. Nati sunt autem Joseph
 filii duo. antequam ueniret fames.
 quos ei peperit aseneth filia
 putipharis sacerdotis heliopo-
 leos. Vocauitque nomen primo ge-

ma. manasses dicens. Obluisti
 me sciat deus omni labore meo
 et domum patris mei. Nomen
 quoque secundi appellauit ephra-
 im dicens. Crescere me sciat de-
 us in terra paupertatis mee. Igitur
 tristatis septem annis. ueritatis
 qui fuerant in egypto. ceperunt
 uenire septem annis inopia quos
 pepererat Joseph. et in uniuersa
 orbe fames preualuit. In tanta
 autem terra egypti erat fames.
 Quia esuriente clamauit populus
 ad pharaonem. Alimenta pete.
 Quibus ille respondit. Ite ad Joseph
 et quicquid uobis dixerit facite. Erat
 sabat autem cotidie fames in omni
 terra. Aperuitque Joseph. uniuersa
 herrea et uendebat egyptiis.
 Nam et illos oppresserat fames.
 Omninoque prouincie uendebant
 in egyptum. ut emerent escas. et
 malum inopia temperarent.
H ueniens autem. **XII.**
 Jacob. qui alimenta uen-
 deretur in egypto. dixit
 filiis suis. Quare neg-
 ligitis. Audiuimus quod certum uenian-
 detur in egypto. Descendite et
 emite nobis nitra. ut possimus
 uiuere. et non consumamur in
 opia. Descendentes igitur fratres
 Joseph decem. ut emerent frume-
 ta in egyptum. Veniamin domi-
 retento ad iacob. Qui dixerat
 fratribus eius. Ne forte in itinere
 quicquid paratur mali. Ingressi
 sunt terram egypti. cum alijs
 qui pergebant ad emendum. Erat
 autem fames in terra canaan. et
 Joseph princeps egypti. atque ad illu-
 nutum frumenta populis uen-
 debantur. Cumque adorassent
 cum fratre suo. et agnouisset eos
 quasi ad alienos duxit eos loque-
 batur. interrogans eos. Unde uenistis

Qui videntur de terra cha-
naaan, ut emanus virtui ne-
cessaria. Et in scateco ipe cogno-
scens, non est agnitus ad eis.
Recordatusq; sompno q; aliqn
uiderat. Sic ad eos. Explorato-
res estis, ut uideatis infra mora
terre uenistis. Qui dixerunt
Non est ita dne, sed serua tu ue-
nerunt ut emerent abos, Omis
fily unius vna sumus. Paafia
sumus, nequitq; famuli tui
machinantur mali. Quibus
ille vndit. Alit est. In munita
terre huius considerare uenist
Et illi, duodecim inqunt serui
tui feci sumus, filij vni um
in terra chanaan. Minimus
cum pre meo est, alius non e
super. Hoc est aut quod locutus
sum, exploratores estis. Nam
nunc experimentu ma capia.
Per salutem pharaonis, non
egredimini hinc donec ueniat
scat ur minimus. Mutate e-
liobis unu et adducat eu, uos
aut eritis in uinculis, donec
proberentur que dixistis, utrum
falsa an uera sint. Alioqn per
salutem pharaonis explorato-
res estis. Tradidit ergo eos cu-
stodie tribus diebus. Die aut
tercio eductis detaxare, aut faa-
te que dixi et uiuctis, deu em-
timco. Si paafia estis, se ue-
unus ligetur in carcere. Vos at
abite, et ferre frumenta que
emistis in domos uras, et frem
uim minimu ad me adduace.
ut possim uros probare smoco
et non moriamini. Feceruntq;
ut dixerat, et locuti sp ad mu-
cem. Verito hec patimur quia
peccauimus in frem nrm uide-
tes angustia die illius cum de-

precarct nos, et non auduim?
Porro uenit super nos ista co-
sulatio. Equibus unus ruben
ait, Numquid non dixi uob
Nolite peccare in puez, et non
audistis me, en sanguis eius
exquiratur. Rescabant aute
q; intelligeret ioseph, eo q; inter-
pretem loquebatur ad eos. A-
uertitq; se pau rumper et fleuit,
et reuersus locutus est ad eos.
Tollentq; symeon, et ligans il-
lis pntibus, iussitq; mstris, ut
implerent saccos eoz cocico,
et reponerent pecunias singu-
loru in sacis suis, datas supra
cibaris m uia. Qui fecerunt ita.
Et illi portantes frumeta masi-
nis profecti sunt. Apertoq; un-
sacco, ut daret uimento pabu-
lum in diuerso, contie platus
pecunia in ore sacculi, dixit
fribus suis. Reddita est in pecu-
nia mea, en habetur in sacco.
Et obstupescati turbatis, dixe-
runt mutuo. Quid nam e hoc
quod fecit nobis deus. Venit
q; ad iacob prem suu in etram
chanaan et narrauerit ei oia
que accidissent sibi dicentes. Lo-
cutus est nob dne terre dure, et
putauit nos exploratores pro-
uinae. Cui indimus paafia
sumus, nec ullas molim m fidi-
as. Duodecim feci uno pre ge-
ma sumus, unus non e super
mimimus uersatur cum pre
in terra chanaan. Qui ait no-
bis. Sic probabo q; paafia suis
frem uim unu dimittat apud
me, et abaria domibus uris ne-
cessaria sumite et abite, fremq;
uim minimu adduace ad me, ut
sciam q; non sitis exploratores,
et istum qui tenetur in uindis
recipere possitis, ac de mactis
emedi q; uolens habeatis licentia;

Ius dicitis cum frumenta ef-
funderent singuli, repererunt
in ore sacorum ligatas pecunias
Eptextuque fil oibus, dixit pr
Jacob. Absqz liberis me ee sca-
stis. Joseph non est super syme-
on tenetur in uinculis, benia-
min auferetis. In me fiet ma-
la oia rederunt, Cui rñdit
ruben. Duos filios meos mēfice
si non reduxero illum t, Trade
in manu mea, et ego cum tibi
restitua. At ille. Non descendet
inquit filius meus uobiscum,
scat eius mortuus est. Ipe sol
remansit. Si quid ei aduersi
acciderit, in terra ad qua pgras
deductis canos meos cum dolo-
re ad mferos. **Xliij.**
Nexim famem dem terraz uelie
menter pmebat, consumptosqz
abos quos egypto detulerant.
dixit iacob ad filios suos. Reuer-
timini et emite paupillu qzaz
Indit iudas. Denunaauit nob
ur ille sub testificatione iuran-
di dicens. Non uidebitis faciem
mea, nisi scem uim in mium
adduxeritis uobiscum. Si ergo
uis mite cum nobiscum, pgem
pariter, et ememus t necessaria.
Em aut non uis non ibimus
Vix em ut sepe diximus, denū-
ciatit nob dicens. Non uidebit
faciem meam absqz scē mmo.
Dixit cis isrl. In meam hoc se-
cistis miseriam, ut mdicaretis
ei, et alium habere uos fratrem.
At illi rñderunt. Inrogauit
nos homo per ordine, miaz pro
gemem, si pater uiuere si habe-
remus scem. Et nos rñdimus ei
cosequenter usq id quod fuerat
sastitatus. Aliumqz scē potera-
mus q diciturus eet. Adduare
uobcum scem uim. Iudas quoqz
dixit pra suo. Mute pum metu.

ut proficiam et possimus uiue,
ne moriamur nos et puuli nri,
Ego suscipiam puez de manu
mea, require illum. Nisi reduxerit
et tradidero cum tibi, ero pti mee
reus di tpe. Si non mtercessisset
dilacio, iam uice altera uemsem
Ite isrl pac corp dixit ad eos. Si
sic necesse est suate quod uultis
Sumite de optimis terre frugibz
in uasis uris et ferre urro mune-
ra. Hodicum resme et mellis et
storatis et stactes et cherebimethi
et amgdalaz. Pecunia quoqz
duplicem ferre uobiscum, et illa
quam muenstis in saculis repor-
tate, ne forte errore son sit. Sed
et scem uim tollite et ite ad vnu
Deus aut ompo faciat uob cum
placabilem, et remittat uobcum
scem uim quem tenet et hunc
demamin. Ego aut q orbatu
absqz liberis ero. Tulcrunt ergo
uri munera, et pecunia duplicem
et demamin, descenderuntqz in
egyptu, et steterunt cora iosepb
Quos cum ille uidisset et dema-
min simul, pcepit dispensatori
domus sue dicens. Introduce u-
ros domu, et occide uatimas et
mstue cou uim, qm metu se
comessura meridie, scit ille sic
fuerat mperatu, et mroduxit
vros domu. Ibiqz eptexti dixerit
mutuo. Propt pecunia quam
retulimus, prius in scatis mis
mroduca sumus, ut deuoluat in
nos calumpnia, et uolene sub-
iaat seruanti, et nos et asmos
mros. Quam obrem in ipis foribz
accidentibus ad dispensatore locu-
ti sunt. Oramus dne, ut audias
nos. Jam ante defendim ut eme-
remus scas. Quibus emptis tu
uemsemus ad diuersorum apexu
imus saculos mros, et muenim
pecuniam in ore saculaz. Qua

nunc eodem pondere reportauimus
Sed et aliud adtulimus argen-
tum. ut emamus que nostra sunt
Non est in mea conscientia. quis ea
posuerit in marsupio meo. At
ille respondit. Pax uobis. Nolite ti-
mere. Deus uir et deus patris uestris
dedit uobis thesauros in saccu-
lis uestris. Nam pecunia qua de-
distis mihi probata in ego habeo.
Eduxitque ad eos symeon. et in-
troducit eos domum adtulit aquam
et lauit pedes suos. deditque pa-
bula asinis eorum. Illi uero para-
bant munera. donec ingrederetur
Ioseph meridie. Audierat enim quod
ibi esset comessuri panem. Igitur
ingressus est ioseph domum suam
obtulitque ei munera tenen-
tes in manibus. et adorauerunt
eum prout in terra. At ille cle-
menter refalutatio eis. me roga-
uit dicens. Saluus ne est pater
uestris senex. de quo dixeratis michi
adhuc uiuit. Qui respondit.
Vospe est seruus tuus pro re.
adhuc uiuit. et inuoluntati ad-
orauerunt eum. Tollens autem oculos
ioseph. uidit beniamin fratrem suum
uterinum et ait. Iste est frater uester
par uultus. de quo dixeratis mihi.
et rursus. Deus inquit miserat
tui fili mi. festinauitque quod con-
mota fuerant uiscera eius super
fratre suo. et erupuerunt lacrimae.
et merorens cubitulum fletus.
Fususque lota facie egressus con-
tinuit se et ait. Romite panes.
Quibus oppositis. seorsum ioseph
et seorsum fratribus. egyptiis quoque
qui uescabantur sil seorsum. Illi
autem est enim egyptiis comedere
cum hebreis. et profanum putant
huiusmodi conuiuium. Sed erunt
ergo coram eo. primogenitus uirum
primogenita sua. et minimum

uirum etatem suam. et mirabantur
in multis sumptibus partibus. quas
ab eo acceperant. Maiorque pro-
uenit beniamin. ita ut quibus
partibus epalleret. **XLIIII.**

Berberuntque et mēbra
sunt cum eo. Accipit
autem ioseph. dispensatori
domus sue dicens. Im-
ple saccos eorum frumento. quantum
possunt capere. et pone pecuniam
singulorum in summitate sacci. Cy-
phum autem meum argenti. et
pretium quod dedit terra. pone
in ore sacci uimoris. sicut est
ita. Et orto mane dimissi sunt
cum asinis suis. Iamque urbem ex-
ierant. et processerant paululum
Tum ioseph accessit dispensato-
re domus. surge inquit persequere
uiros. Et apprehensis oratio. Ecce
reddidistis malum pro bono. Cy-
phum quem furati estis ipse est
in quo bibit dominus meus. et in quo
augurari solet. pessima rem
fecistis. sciat ille ut iusserat. Et
apprehensis per ordinem locutus
est. Qui responderunt. Quare sic
loquitur dominus in. ut serui tui in
flagitium commiserunt. Scramiam
quam inuenimus in summitate
sacrorum. reportauimus ad te de
terra chanaan. Et quo conspiciens
est. ut furati sumus de domo domini
tui. aurum uel argenti. Apud
grammas fuerit inuenitum seruum
tuorum quod quis. moriat. Et nos
serui criminis domini mei. Qui dixit
eis. fiat uirum uiram sententiam
Apud quem fuerit inuenitum. ipse
sit seruus meus. uos autem eritis
in noxy. Itaque festinato deponen-
tes in terram sacros. aperuerunt
singuli. Quos secutus meti-
ens a maiore usque ad minimum
inuenit cyphum in sacco beniamin

Alli sassis uestibus, oneratiq;
 rursum asinus reuersi st mopi
 dum. **H**inuicq; iudas cum fra
 tribus ingressus est ad Joseph.
Nec dum em de loco abierat oco
 q; ante cum in terram parui
 coxuet. **Q**uibus ille ait. **C**ur
 sic agere uoluistis. **A**n ignora
 tis q; non sit filis mei in augu
 ria hidi scientia. **C**ui iudas **E**d
 in debimus inquit dno meos
 ul quid loquemur, aut iuste po
 terti mus obtendere. **D**eus mue
 nit iniquitate suor; tuor;. **E**n
 omis serui sumus dmi mei, et
 nos et apud quem inuentus e
 cyphus. **E**ndit Joseph. **A**bsit a
 me ut sic agam. **S**ui sinatus
 est cyphus. **I**pe suo ser uis meo
 do aut abite liberi, ad prez ue
 stri. **A**ccedens aut propius iu
 das. **C**onfidenter ait. **O**ro dne
 mi **V**t loquat; suus tuus uerbu
 in auribus tuis, et ne rascaris
 seruo tuo. **C**u es em post pha
 raone dne meus. **I**nterrogasti
 pous seruos tuos, habetis prez
 aut serm, et nos in debimus
 tibi dno meo. **E**st nobis pater
 senex et puer paruulus, q; in
 senectute illius natus e, cuius
 literi nus se mortuus est, et ipm
 solum h; mater sua. **P**er uero
 tene diligit eum. **D**ixistq; ser
 uis tuus, diuice cum ad me, et
 pona oculos meos super illu.
Suggestimus dno meo. **N**on
 pr puer relinqre prem suum.
Si em illum dimiserit moriet;
Et dixisti seruis tuis, n; ueneat
 se ur inimus nobrum, no ui
 debitis amplius facie meam.
Cum ergo ascendissemus ad fa
 mulu tuu, prem nrm narra
 tumus ei dia que locutus est
 dne meus. **E**t dixit pr me, **R**e
 uertim et emite nobis parum

tricia. **C**ui dixim; **I**re non pos
 sumus. **S**i frater n; inimus de
 scendet nobiscum, proficiam;
 fil. **A**liquin illo absente, no
 audemus uidere faciem uiri.
Aq; ille rudit. **H**ec satis q; duos
 genuerit in uxor mea. **E**gressus
 est unus et dixistis, bestia deuo
 raut eu, et huc usq; non con
 parat. **S**i tuleritis et istu, et ali
 quid in uia comgerit, deduce
 tis canos meos cum merore ad
 mferos. **I**gitur si intrauero ad
 seruu tuu prem nrm, et puer
 defuerit, cum aia illius ex hui
 aia pendeat, uideritis cum no
 de nobiscum morietur, et dedu
 cent famuli tui canos ei cum
 dolore ad mferos. **E**go proprie
 seruus tuus sm, qui in mea
 hunc recepi fidem, et sponpondi
 dicens. **A**l; reduxero eu, pati
 reus ero in prem meu di q;e
Hanebo itaq; seruus tuus pro
 puero, in misteriu dmi mei, et
 puer ascendat cum frab; suis
Non em possum redire ad pa
 trem absente puero, ne cala
 mitatis que oppisura e prem
 meu testis adstam. **Xlv.**
Non se poterat ultra to
 anete ioseph multas
 coram astantibus vñ
 precepit, ut egrederet
 cuncti foras, et nullus m; det
 alienus, agnam mutue;
Eleua uicq; uocem cum fletu, q;
 audierunt egypty, oieq; domus
 pharaonis, et dixit frab; suis,
Ego sum ioseph, adhuc pat; mo
 uiuit. **N**ec poterant uidere fra
 tres, in mo ti more pterita;
Ad quos ille clementer. **A**ccedite
 inquit ad me, **E**t tu accessissent
 prope. **E**go sum ait ioseph frat
 ur, que uendidistis in egyptum.

Nolite paucere nec uobis di-
 cum ee uideatur. quoniam di-
 stis me in his regionibus. Pro-
 salute enim uera misit me deus
 ante uos. **H**ic enim est enim q
 famas et cepit in terra. et ad-
 que quinq; anni restant quibus
 nec arari poterat nec meti. **M**
 misitq; me deus ut reserueim
 super terram. et qstas ad uiue-
 dum habere possitis. **N**on uero
 consilio. sed dei huc uoluntate
 missus sum. **Q**ui fecit me q
 ptem pharaonis. et dnm um-
 uerse domus eius. ac pnape
 in di terra egypti. **F**estinate et
 ascendite ad prem meu. et di-
 cetis ei. **H**ec mandat filius tuus
 ioseph. **D**eus me fecit dnm um-
 uerse terre egypti. **D**escende ad
 me ne moreris. et habita in
 terra gosen. **E**uoxq; uox me tu et
 filij tui. et filij filioz tuoz. **D**uce
 tue et armenta tua. et uniusa
 q possides. **I**biq; te pastam. **Q**
 huc enim quinq; anni residui sunt
 famis. ne et tu percas et domus
 tua. et dia que possides. **E**n ou-
 li uri. et oculi beniamin frat-
 mei uident. q os meu loquat
 ad uos. **R**uritate pti meo uui-
 uerfam glam incant. et cuncta
 q uidistis in egypto festinate
 et adducate eu ad me. **C**umq;
 amplexatus recadisset in collu
 beniamin frat sui fleuit. **I**llo
 quoq; flente silt super collum
 eius. **O**stulatusq; est ioseph dec
 fratres suos. et plorauit super
 singulos. **P**ostq; ausi sunt loq
 ad eum. **A**uditumq; est et cele-
 dei smone diuulgatu in aula
 regio. **V**enerunt fratres ioseph.
 Et gauisus est pharao et omis
 familia eius. **D**ixitq; ad ioseph
 ut imperaret fribus suis dicens

Dixerantes uimeta ue metas
 chanaan. et collite inde. prez
 uim. et cognatione et uenite
 ad me. et ego dabo uob omia
 bona egypti. ue comedatis me-
 dullam terre. **A**ccepe etia ut
 tollant plaustra de terra egypti
 ad subuentionem puuloz suoz
 et coniugum. ac dicit. **T**olle
 te prem uim. et properate qn-
 coquis. **V**enietes ne dimittatis
 quicq; de suppellectili ura. quia
 omis opes egypti ure erunt. **F**
 reuere filij isrl ut eis madatu
 fuerat. **Q**uibus dedit ioseph
 plaustra sdom pharaonis in-
 perui. et abaria in itinere. **E**n
 guloz profertur iussit dmas
 stolas. **B**eniamin uero dedit
 trecentos argenteos. cu quinq;
 stolis optimis. **C**aneudem pec-
 cume et uestium mutens pri-
 suo. addens eis asinos decem.
Qui subueherent ex ordno
 diuitijs egypti. et totidem asi-
 nas triticum in itinere. pa-
 nicesq; portantes. **D**imisit quoq;
 fratres suos. et profascentib;
 ait. **N**e trasta ni in in uia.
Qui ascendentes ex egypto
 penerunt in eam canaan
 prem suu iacob. et nunauer
 ei dicens. **I**oseph uiuere et ipse
 dnatu in di terra egypti. **Q**uo
 audito. q de graui sompno
 euigilans. in non credebat eis
Illi canie referebant sem ordi-
 nem rei. **C**umq; uidisset plau-
 stra. et uniuersa q miserat re-
 lupte spu eius. et ait **S**uffi-
 cit mi. si adhuc ioseph filius
 meus uiuit. uadam. et uidebo
 illum anteq; moriar.

.xlvi.

Proferturq; isrl

Profectusque israhel cum diebus que habebat uenit ad puteum iuramenti. Et mactatis ibi uictimis. deo patri sui ysaac audiuit cum p[er]uisionem nocte. uocantem se et dicentem sibi. iacob. iacob. Cui inquit ecce assum. Qui illi deus. Ego sum fortissimus deus patris tui. noli timere. et descende in egyptum. quia in gente magnam faciam te ibi. Ego descendam tecum illuc. et ego inde adducam te reuertentem. Joseph quoque ponet manum suam super oculos tuos. Surrexit iacob a puteo iuramenti. Tulitque cum filijs tum paruulis. et uxoribus suis. in plaustris que miserat pharaos. ad portandum fenem. et omnia que possiderat in terra chanaan. Venitque in egyptum cum diuina semine suo. filijs eius et nepotibus filie et cuncta fil progemes. Hec sunt autem nomina filiorum israhel qui ingressi sunt in egyptum. ioseph cum liberis suis. Imogenitus ruben. filij ruben enoch. et pallu. et qrom. et charim. filij symeon. iemucl et iami et oach. et iachim. et sabec. et saul filius chananidris. filij leui. Gerson. et ehad. et merari. filij iuda. her et onan et sela. et phares. et zara. Mortui sunt autem her. et onan. in terra chanaan. fueruntque filij phares. esrom et amul filij isachar. tola et phua. et iob. et semrom. filij zabulon sereth et heloi et iachel. hij filij lie. quos genuit in mesopotamia syrie cum dma filia sua. Omnes anime filiorum eius. et filiarum triginta tres. filij gad. soppion.

et aggi. sum et esthon. beri. et arodi. et areli. filij aser. Jamne et iesua et iesu. et beria. Sara quoque soror eorum. filij beria habet et melchiel. Hij filij zelophe qua dedit laban lie filie sue. Et hos genuit iacob sedecim animas. filij rachel uxoris iacob. Joseph. et beniamin. Natiq[ue] sunt ioseph filij in terra egypti. quos genuit ei useneth filia putipharis sacerdotis. heliopolcos. manasses et effram. filij beniamin belat et berthec. et asbel. gera et naaman. et rosmopchim et opphim et ared. Hij filij rachel quos genuit iacob. omnes anime quatuordecim. filij dan usm. filij nephtalm. iaschel. et gum et hieser. et sillem. Hij filij sale. quam dedit laban rachel filie sue. et hos genuit iacob. omnes anime septem. Cuncte anime que ingressae sunt cum iacob in egyptum. et egressae de femore illius. absque uxoribus filiorum eius. septuaginta sex. filij autem ioseph qui nati sunt ei in egypto. anime due. Quos anime domus iacob. qui ingressi sunt egyptum fuerunt septuaginta. Hic autem uidam ante se ad ioseph. ut nutriaret ei et occurreret illi in gesen. Quo cum peruemisset. uincit ioseph. iuxta suam. ascendit obviam patri suo. ad eundem locum. Uidesque cum reuult super collum eius et me amplexus fleuit. Dixitque pater ad ioseph. Jam letus moriar quia uidi faciem tuam et superstitere te relinquo. Et ille locutus est ad fratres eius. et ad omnem domum patris sui. Ascendam et nutriabo pharaonem. diciturque ei. Facis mei et domus patris mei qui erant in terra chanaan.

uincit ut
et collere inde
marione et uer
go dabo uel om
ue comedam
re. Fucipe cu
iusticia de terra
nem puluila
m. ac dicit
m. et propterea
dicos ne domum
pellentia uer
egypu uer eue
isrl ut os mudo
uibus dedit iose
dim pharaonem
Sara in uer
pharaonem uer
nam uer dedit
regre uer
me. Sarriden
estum uer
ue cu q[ui]ne dedit
uicere ex odore
egypu. et totidem
in m. uer
tantes. Dimul
uo. et pharaonem
sa nu in m. uer
adentia co egypu
m. et am. iacob
iacob. et m. uer
s. ioseph uer
s. os terra egypu
de graui
in non
ferebant dem
iung uer
i uer
s. uer
ad huc ioseph
ut. uadam
regi. m. uer

venerunt ad me. et sunt coram
 pastoribus omnium. curamque habent
 alendorum gregum. pecora sua
 et armenta. et omnia que habere
 poterant adduxerunt secum. Cuius
 uocatus uos. et dixerit. quod
 est opus uestrum. Respondentibus. In
 ra pastores sumus. seruum tuum ab
 infancia mea. usque in presentibus. et nos
 et preces mei. Hec autem dicitis. ut
 habitare possitis in terra gessen.
 quia detestantur egyptum omnes
 pastores omnium. **¶. PLVY.**
Ingressus ergo ioseph. iurauit
 pharaoni dicens. Pater meus
 et frater. oues enim et armenta.
 et cuncta que possident uenerunt
 de terra chanaan. et ecce consti-
 stunt in terra gessen. Epitimos
 quoque seminum quos statuit
 coram rege. quos ille interrogauit.
 Quid habetis operis. Respon-
 derunt. Pastores omnium sumus
 seruum tuum. et nos et preces nostras.
 Ad peregrinandum in terram
 tuam uenimus. Quia non est
 herba gregibus. seruorum tuorum
 in grauescente fame in regio-
 ne chanaan. Petimusque ut ce-
 nos iubeas seruos tuos. in terra
 gessen. Dixit itaque rex ad ioseph
 Pater tuus et frater tuus uenerunt
 ad te. terra egypti in conspectu
 tuo est. in optimo loco fac habi-
 tare eos. et trade eis terram gessen.
 Quod si nosti esse in eis uiros
 industrios. constitue illos ma-
 gistros pecorum meorum. Post hec
 introduxit ioseph patrem suum
 ad regem. et statuit eum coram
 eo. Cui benedixit illi et in-
 rogatus ab eo. quot sunt dies
 aetatis uite tue. Respondit. Dies per-
 egrinationis et uite mee. centum
 triginta annorum sunt pater et ma-
 ter. et non perueniunt usque ad dies

patrum meorum quibus perennati
 sunt. Et benedixit regi. expressus
 est foras. Ioseph uero pater et
 frater suos dedit possessionem
 in egypto in optimo terre solo
 ramesse ut preceperat pharaon.
 Et alebat eos omniaque domum
 patris sui prebens cibaria singu-
 lis. In toto enim orbe pater de-
 erat. et excesserat fames terram
 maxime egypti et chanaan. Et
 omni pecunia. congregauit
 prouentione frumenti. et in-
 tulit eam in crarium regis.
 Cumque defecisset emptorum pecunia.
 uenit cuncta egyptus ad ioseph
 dicens. Da nobis panes. Quia
 re morimur coram te. deficiente
 pecunia. Quibus ille respondit
 Adducite pecora uestra. et dabo
 uos pro eis cibos. si pecuniam
 non habetis. Tunc cum addux-
 isset. dedit eis armenta pro
 equis. et ouibus et bubus et
 asinis. Sustenta uero eos illo
 anno. pro commutatione pecorum.
 Uenerunt quoque anno secundo.
 et dixerunt ei. Non aliamus
 domino meo. quod deficiente pecunia.
 et pecora sua defecerunt. Nec
 aliam te est quod absque corporibus
 et terra nihil habeamus. Cur
 ergo morimur te uidente. Et
 nos et terra nostra. tui erimus.
 Erunt nos in seruitute regiam
 et prebe semina. ne peruenit
 culcore. redigatur terra in
 laudine. Erunt igitur ioseph omni
 terram egypti. uidentibus.
 singulis possessiones suas pro
 magnitudine famis. Subie-
 citque eam pharaoni. et cunctos
 populos eius. a nouissimis
 terminis egypti. usque ad extre-
 mos fines eius. preter terram

sacerdotu que a rege tradita fuerat
 cis. Quibus et statuta cibaria,
 ex horreis publicis prebebantur,
 et idcirco non sunt compulsi uendere
 possessiones suas. Dixit ergo Ioseph
 ad populos. Et ut ceteris
 et uos et terra uestra pharaon possi-
 det. Accipite semina et seruite
 agros, ut fruges hinc possitis. Ter-
 tiam partem regi dabitis. Quatuor
 reliquas permitto uobis in semetipsum
 et in alios familie et liberis ue-
 stris. Qui responderunt. Salus nos-
 tra in manu tua est. respiciat nos
 dominus deus noster, et leti seruiemur regi.
 Ex eo tempore usque in presentem diem,
 in uniuersa terra egypti regibus
 quia pare soluerunt, et semper est
 qui in legem, absque terra sacerdo-
 tali, que libera ab hac condicione
 fuit. Habitauit ergo israel in egypto
 to. id est in terra gessen. et possedit
 eam. Auctusque est et multiplicatus
 in multis, et uixit mea pro-
 prietas, factique sunt omnes dies uite
 illius, centum quadraginta septem
 annorum. Cumque appropinquaret
 cerneret mortis diem. Vocauit
 filium suum Ioseph et dixit ad eum.
 Si inueni gratiam in conspectu
 tuo, pone manum sub femore
 meo, et facias in me iustitiam et ueri-
 tatem, ut non sepelias me in
 egypto, sed dormiam cum patribus
 meis. Et auferas me de hac
 terra. Condatque in sepulchro
 maiorum. Cui respondit Ioseph. Ego
 faciam quod iussisti. Et ille. Iura
 ergo inquit michi. Quos iuxta
 te, adorauit israel deum, conuersus
 ad lectuli caput. **PLVIV.**

His ita in factis nuncia-
 tum est Ioseph quod exorta-
 ret pater eius. Qui as-
 sumptis duobus filiis
 suis manasse et effraim, rite per-
 cepit. Dimisitque sem. Erat filius
 eius Ioseph uenit ad te. Qui con-

fortatus sedit in lectulo. Et in-
 gressus ad se ait. Deus omnipotens ap-
 paruit mihi in egypto, que est terra
 chanaan. Et dixitque mihi et
 ait. Ego te augebo et multiplicabo,
 et faciam in te turbas populum.
 Daboque tibi terram hanc et se-
 minum tuum post te, in possessione
 sempiterna. Duo igitur filii tui
 qui nati sunt tibi in terra egypti,
 unum uenirem huc ad te mecum.
 Erunt effraim et manasse.
 Sic ruben et symeon reputabu-
 tur michi. Reliquos autem quos
 genueris post eos tui erunt;
 et nomen seminum suorum uocabunt
 in possessionibus suis. Michi autem
 qui ueniebam de mesopotamia,
 mortua est Rachel in terra cha-
 naan in ipso uicino, exatque uer-
 num tempus, et ingrediebatur
 ephratam. Et sepelium eam uia
 ephrate, que alio nomine ap-
 pellatur bethleem. Videns autem
 filios eius dixit ad eum. Qui
 sunt isti. Respondit, filii mei sunt quos
 dedit michi deus in hoc loco.
Iduc
 Adhuc inquit es ad me, ut be-
 nedicam illis. Oculi enim israel ca-
 ligauerant propter senectutem,
 et clare uidere non poterat.
 Adplicatosque ad se, de osculatione
 est et triplex uisus, dixit ad filium.
 Non sum fraudatus a conspectu
 tuo, in super ostendit mihi deus se-
 men tuum. Cumque tulisset eos
 Ioseph de gremio patris, adorauit
 pronus in terram, et posuit effraim
 in ad dexteram suam, id est ad
 sinistram israel. Manasse uero in
 sinistram suam, ad dexteram stetit
 patris. Applacuitque ambos ad eum.
 Qui extendens manum dexteram
 posuit super caput effraim u-
 niuersis fratribus, sinistram autem
 super caput manasse, qui ma-
 ior natus erat, conmutans ma-
 nus. Et dixitque filios Ioseph, et

ait, Deus in cuius conspectu ambra
 lauerunt patres mei. Abraham
 et ysaac. Deus qui pascat me ab
 adolescentia mea usque in presentem
 diem. angelus qui eruit me de
 cunctis malis. benedixit pueris
 istis. et inuocetur super eos no-
 men meum. Noia quoque patris me-
 ope abraham et ysaac. et crescit
 in multitudinem super terram. **Si-**
dens autem ioseph. quod posuisset patris
 sui dexteram manu super
 caput effraim grauius accepit.
Et apprehensa patris manu. leuare
 conatus est de capite effraim.
 et transire super caput manasse.
Dixitque ad patrem. Non ita conue-
 niat pater. quia hic est primogenitus
 Nonne dexteram tuam super ca-
 put eius. **Et uiuens autem.**
Suo filii sui. suo. et iste quidem
 erit in populos et multiplicabitur.
 sed frater eius uimior maior illo
 erit. et semen illius crescit in ge-
 tes. **Et diciturque eis in ipso tempore di-**
ctis. Ante benedictur israhel atque di-
 cetur. faciat tibi deus sicut effra-
 im et manasse. **Constituitque**
effraim ante manasse. Et ait ad
 ioseph filium suum. En ego mo-
 rior et erit deus uestrum. redu-
 cetque uos ad terram patris uestrorum
 Do tibi portam unam contra fecerit tu-
 os. quam tuli de manu amor-
 rei. in gladio et arcu meo. **Et**
ocauit autem. **plur.**
iacob filios suos et ait
eis. Congregamur ut ad-
 nuntem que uentura
 sunt uobis diebus nouissimis.
 Congregamur et audite filii iac-
 ob. audite israhel patrem uestrum. E-
 ben primogenitus meus. tu for-
 titudo mea. et principium doloris
 mei. **Frater in domo.** maior im-
 perio. **Effusus es sicut aqua.** non
 crescas. quia ascendisti cubile patris

tui. et maclasti stratum eius. **Sp-**
meon et leui fecerunt uasa. **Pro-**
iquitatis bellantia. In consilio
 coepit ne ueniat anima mea. et in
 actu illorum non sit gloria mea. quia
 in furore suo occiderunt uirum.
 et in uoluntate sua suffoderunt
 murum. **Malcdictus furor corporis**
 quia pertinax et indignatio
 corporis. quia dura. diuidam eos
 in iacob. et dispergam illos in
 israhel. **Juda te laudabunt fecerunt tu.**
Manus tua in ceruicibus. si inuocaueris
 tuas. **adorabunt te filii patris tui.**
Catulus leonis iuda. ad partem
 fili mi ascendisti. **recesans ac-**
tubasti ut leo. et quasi leena quis
 suscitabit eum. **Non auferetur**
scriptura de iuda. et duplex de semo-
 ribus eius donec ueniat qui
 metendus est. et ipse erit expecta-
 tio gentium. **Agans ad u-**
nicam pullum suum. et ad partem
 o fili mi asnam suam. **lauabit**
uino stolam suam. et sanguine
 uine pallium suum. **Sulchiores**
oculi eius uino. et dentes late
 candidiores. **Babylon in litore**
maris habitabit. et in statione
 nauium pingens. usque ad sodo-
 nem. **Isachar.** asinus fortis.
 attubens inter rex mores. uidit
 regem quod esset bona et etiam
 quod optima. et subposuit humerum
 suum ad portandum frumentum et ebano
 feruens. **Dan iudicabit populum**
suum. sic et alia tribus in israhel.
fiat dan coluber in uia cerastes
in semita. mordens ungulas
 equi. ut cadat ascensor eius. **ret.**
salutare tuum expectabo dno.
Had acinrus. preliabit ante
 eum et ipse attinget retrosum
Affer pinguis panis eius. et
 prebetur deliciis regibus. **Accepta-**
lim ceruus emissus. et dans

eloquia pulchritudinis. **F**ilius
 adocescens Joseph, filius adae-
 scens et decorus aspectu. filie
 discurrerunt super muru, sed
 exasperauerunt eum, et uirga
 ti sunt, muideruntq; illi habent
 tes iacula. Sed et in forti arce
 cuius, et dissoluta sunt vincula
 strachioz et manuum illius, p
 manus potentis iacob, inde pa-
 stor egressus est lapis isrl. **D**e
 pris tui erat adiutor tuus, et
 omnes bndict tibi. **B**ndictombz
 celi desuper. **B**ndictombz abissi
 iacentis deorsum. **B**ndictombz
 ubexum et uulue, **B**ndictos pris
 tui confortate sunt. **B**ndictombz
 prm eius, donec ueniet deside-
 rium tollum eter noz, fiant in
 capite ioseph et in uertice nazarei
 mter feco suos. **S**eniamin lupus
 rapax, mane comedet predam
 et uespere diuidet spolia. **O**mnes
 hñ in tribubz isrl duodecim.
Hec locutus est eis pater suus,
Bndixitq; singulis, **B**ndictombz
 propis. **E**t precepit eis dicens,
Ego congregor ad plm meum
 sepelire me cum patribus meis in
 spelunca duplici, que est magro
 hebron, et hci cont. manbre in
 terra chanaan, quem erit abra-
 ham cum agro abebron et hco;
 in possessionem sepulchri, ibi se-
 pelierunt **eum** cum et saram
 uxorem eius, **I**saac sepultus e
 ysaac, cum relecta conuge **I**bi
 et lia condita iacet, **¶ 1.**

Huius q; mandatis qbz
 filios instruebat, collect
 pedes suos sup lectuluz
 et obnt, et appositus est
 ad plm suum. **Q**uod tennens
 ioseph, ruit super faciem patris
 flens et deoscularis eu, **P**recepit
 q; seruis suis medias, ut ero-
 matibz condirent prem, **¶ 2.** **U**mbus

uissa expletiabus, **I**nfixerunt qua
 dragmita dies. **I**ste quippe mos
 erat cadaueru conditoz, **S**icut
 q; cum egiptus septuagmita di-
 ebus, **E**t expleto planctus tpe
 locutus est ioseph ad familiam
 pharaonis, **S**i muem gratiaz
 in conspu uro, loquimini in
 auribus pharaonis, eo q; pat-
 meus adiuuauerit me dicens,
En morior in sepulchro meo qd
 fodi michi in terra chanaan,
 sepelies me, **A**scendam igr, et
 sepeliam prem meum, ac reuertar.
Dixitq; ei pharao **A**scende et
 sepeli prem tuum sicut aduira-
 tus es, **Q**uo ascendente, uerut
 cum eo omnes senes domus pha-
 raonis, cunctiq; maiores na-
 tu terre egipti, **D**omus ioseph
 cum fratribz suis, absq; paruulis
 et gregibus, atq; armentis q;
 dereliquerant in terra gescn
 habitauit quoq; in comitatu,
 currus et equites, et fra e turba
 non modica. **V**eneruntq; ad are-
 am adad, que sita est transior-
 danem, ubi celebrantes coegad
 plantau magno atq; uehementi
 implereq; septem dies,
Quod cum uidissent habitad-
 res terre chanaan, **D**ixerunt,
 plantus magnus est istus egipti,
Et idcirco appella uerut no-
 men loci eius plantus egipti,
Steruit ergo filij isrl sicut pre-
 perat eis, **E**t portantes eum in
 terra chanaan, sepelieunt eum
 in spelunca duplici, qua emerat
 abraham cum agro in possesi-
 onem sepulchri, ab ebron et hco,
 cont. faciem manbre, **R**euert suoz
 est ioseph in egiptum, cu frabus
 suis et oi comitatu, sepulco pre-
Quo mortuo timentes feco ei
 et mutuo colloquetes, ne forte,

memor sit in uixie quam passus
est. et reddat nobis malū omne
quod fecimus. Mandauerunt
ei diuites. **N**atx tuus papit
nob anq̄ moriet, ut h' tibi uer
bis illius dicremus. **O**bfexo ut
obliuiscaris saltem sem tuoru
et p̄ti atq; malicie quam exer
tuerit me. **N**os quoq; oramus
ut seruis dei p̄ris tui dimittas
iniquitatem hanc. **Q**uid; au
ditis fleuit ioseph. **V**eneruntq;
ad eum fratres sui. et prom̄ m̄ter
ram dixerunt. **S**erui tui sum;
Quidus ille r̄ndit. **N**olite me
tueri. **N**um dei possum; renu
ere uoluntati. **N**os cogitatis
de me malū. et deus uertit illud
in bonū. ut exaltaret me. sic
in p̄naaz; cernitis. et saluos fa
cciet multos populos. **N**olite
metueri. ego pascam uos et
paz uulos uestros. **C**onfolatus
q; est eos et blande ac leniter
est locutus. et habitauit in egyp
to cum in domo p̄ris sui. **S**up̄
q; centu decem; años. et uidit
effram filios. usq; ad terram
gubacem; filij quoq; machir;
filij manasse nati sunt in ge
mbus ioseph. **Q**uidus in fact
locutus est fr̄ibus suis. **P**ost
mortem meam deus uisitabit
uos. et ascendere faciat de tra
ista. ad terram quam iurauit
abraham. ysaac et iacob. **C**umq;
adiuisset eos atq; dixisset. **D**s
uisitabit uos. asportate uobis
ossa mea. de loco isto. mortuus
e. expletis centu decem uice sue
amis. et conditus aromatibus
repositus est in loculo in egyp̄to.

Expliat liber Genesis, lxxv.

Inapiuit capla Exodi.

Incaptum obstetuiabus.
Moyse natus.
Filia pharaonis descend' lauau.
Egyptus calce percussus.
Moyse fugiens in madian uenit.
Fily moysi nati
Deus in rubo apparuit moysi
Prescia dei quia non e dimissu
rus pharao filios isrl.
De sigms unge in serpencom
Vbi exausat moyses ut non cat
ad pharaonem.
Moyse in egyptum reuertitur.
Moyse angelus in uia occidit.
Deus ad aaron ut moysi occidat
Vbi p̄ls d̄m adorat
Vbi primo moyses pharaon uidet.
Vbi palcas pharao prohibet ne
deritur.
Senatus isrl m̄ciuit ad pharao
Senatus isrl moysi occidit
exiuit ad pharaonem.
Moyse ad d̄m dicit non audi
unt me filij isrl.
Nomina p̄ncipum.
Ieu progenies chaac amram
aaron moyses et maria.
Moyse deus pharaonis dicitur.
Anice pharaonem unga in dra
conem conuulit.
Plaga p̄ma aqua in sangne.
Plaga s̄da ranatum.
Plaga t̄cia om̄fes.
Incantatores digi di coficuit.
Plaga quarta gnomia.
Pharao p̄us dicit se imolac̄ m̄ta.
Plaga q̄nta in pectora.
Plaga s̄pta pustule.
Plaga s̄ptima grando. et ubi di
pharaoni ad hoc conuulatus est
ut d̄ndam mee uirtutem meaz
Vbi dicit pharao petraui d̄ns uis
est ego uero et populi mei multi
Plaga octaua locustoz
Plaga nona tenebre.

Plaga decima interfecit primogenitum
 in corpore israel.
 Preceptum pasche,
 habitatio peregrinationis filiorum israel
 Lex pasche,
 Preceptum primogenitorum
 Hare diuisum.
 Vbi fuerit pule in myrram.
 In helym ubi erant py fontes
 aquarum et lxx. arbores palmarum
 De mamma que accepit populus,
 Inchoatio sabbati.
 Vbi mamma fructu uideatur.
 Aqua de petra rupis.
 De amalech.
 Vbi socer moysi ietro uenit ad eum
 cum uxore et filiis eius.
 Vbi consilium dat moysi ietro
 pater eius de iudiciis,
 Vbi tribum constituuntur,
 In monte syna menses tres,
 Vbi populus uerba domini facit pollicetur,
 Dei uoces in monte syna audire sunt.
 De calogum legis
 Vbi ora de terra fieri uideatur,
 Precepta unius,
 Sacrificans dominus eradicabitur nisi
 domino soli.
 De iudicio
 De tribus septem solentariis dominum
 Non apparebit in seculo meo manus
 immundas primi uerborum offerre domino.
 De angelo ante populum promissio.
 Populi sanguine testamenti adspersit
 Et ascendit moyses in montem.
 Tu lxx. senioribus et nadab a abuid.
 Vbi dicit. dabo tibi tabulas et facies
 arcam testamenti et fuit ibi qua
 draginta diebus. et xl. noctibus
 De ueste aaron et de ordinatione
 sacerdotum.
 Vnificatio arce.
 De lucerna et altare mandendo.
 De redemptione danda a uiginti
 annis et supra.
 De labro.
 De confectione tympani

Alia fabricatorum.
 Item de sabbato
 Vbi moyses accepit tabulas,
 De uertulo aureo.
 Vbi moyses tabulas confregit
 irascens a domino.
 Moyses pro populo rogauit et uultu
 commouit.
 Vbi populus luget.
 Vbi moyses tabernaculum suum separat,
 Vbi moyses faciem domini desiderat
 Dominus tabulas alias facere iubet
 moysi.
 Vbi dominus moysi posteriora ostendit.
 Testamentum cum alienis non ponendum.
 De ydolis confringendis.
 De primogenitis
 Item de tempore.
 In fermento non sacrificandum
 non coques agni in lacte matris
 et moyses. xl. diebus ieiunauit
 facies moysi clarificata.
 Moyses populum ad oblationem compellit.
 Oblatio populi ad opera tabernaculi
 Operis inchoatio tabernaculi
 Qui archam fabricauit.
 De speculis mulierum labium factum
 aureum
 Preceptum quo tabernaculum statuat.
 De unitione sacerdotum.
 Anno secundo tabernaculum erigitur
 prima die primi mensis.

Vellesmuth, qui grece exodus
 dicitur.

H Et sunt nomina filiorum
israhel, qui ingressi
sunt egyptum cum
iacob, singuli cum
domibus suis in-
troierunt, Ruben. Symeon.
Leui. Iudas.
Isachar. Zabulon.
et beniamin. dan. et neptalmi-
gad. et aser. Erant igitur omnes anime
coepi. qui ingressi sunt de femore
iacob. septuaginta quinque. Iacob
autem in egypto erat. Quo mor-
tuo et uniuersis fratribus eius
omnis cognatione illa. filij
israhel creuerunt. et quasi germinantes
multiplicati sunt. ac roborati nimis
implerunt terram. Surrexit in-
terea rex nouus. super egyptum
qui ignorabat ioseph. et ait ad
populum suum. Ecce populus israhel mul-
tiplicatus. et foras nobis est.
venite sapienter opprimamus eum
ne forte multiplicetur. Et si in-
gouerit contra nos bellum. ad-
datur inimicus nostris expugnatus
que nobis. egyptiatur et terra. Hec
posuit itaque eis magros operum
ut affligerent eos oneribus. edifi-
caueruntque urbes tabernaculorum
pharaonis. pithon et ramesses.
Et quantoque opprimebant eos. tanto
magis multiplicabantur et cre-
scebant. Oderantque filios israhel
egypti. et affligebant illudetes
eis. et inuidentes. atque ad ama-
ritudinem perducebant vitam eorum
operibus duris lani et lacrimis.
omnisque famulatu quo in eis
operibus premebantur. Dixit autem
rex egypti obsecratis hebreorum
quos una uocabatur sephora.
alicia pharaonis. precipiens eis. Quoniam
obstetricabis hebreas. et partu
tempus aduenierit. si masculus
fuerit interficite illum. si femina
reseruate. Creuerunt autem obstetri-

ces decem. Et non fecerunt unquam
ceptum regis egypti. sed conser-
uabant marces. Quibus ad se
accessit rex ait. Quid nam est
hoc quod facere uoluistis ut pu-
eros seruarietis. Que responderunt.
Non sunt hebrei sicut egyptie
mulieres. Ipe enim obstetricandi
sunt sciam. et priusquam ueniamus
ad eas paruit. bene ergo fecit
deus obstetricibus et creuit populus
confortatusque est nimis. et quia
timuerant obstetricas deum edifi-
cauit illis domos. Precepit autem
pharaon in populo suo dicens.
Quotumque masculi sexus. natum
fuerit in flumen proiice. Quotumque
femine reseruate.

A Gressus est post hec un-
de domo leui. accepta
uxore de strepe sua que
concepit et peperit filium.
Et uidens eum elegantem. abson-
dit tribus mensibus. Cumque in-
cellare non posset. sumpsit fustel-
lam aspeam. sorpream et lim-
uit eam bitumine. ac pice. Ho-
sueruntque in infantulum. et ex-
posuit eum in cuniculo ripe flu-
minis. stante prout prore eius
et considerante euerum xi. Erat
autem descendebat filia pharaonis
ut laudaretur in flumine et pu-
elle eius gradiebantur per ce-
pidome aluci. Que cum uidisset
fustellam in papirione. misit
linam et famulabus suis. et al-
latam aperiens. tenuerunt in
ca paruum uagientem. in
serra eius ait. De infantibus
hebreorum est hic. Cui soror pu-
eris inquit ut uadam et uoce
tibi hebream mulierem. que nutri-
re possit infantulum. Indit ei.
Vade. Surrexit puella. et uoca-
uit matrem eius. Ad qua locuta
filia pharaonis. Accipe autem pu-
erum istum et nutra in. ego te.

dabo mercedem tuam, Suscepit
 mulier et nucauit pueru, ad
 ultimum tradidit filie pharaonis
 Quem illa adoptauit in locu
 filij. uocauitq; nome eius moyses
 dicens, quia de aqua tui cum,
 In diebus illis postq; reuerat moy
 ses, egressus ad fratre suos uidit
 afflictionem eoz et uiru egypti
 um pauacem quendam de hebre
 is fratrib; suis. Cumq; inuam
 spexisset huc atq; illuc, et nullu
 ad esse uidisset percussu egypti
 abscondit sabulo. Et egressus die
 altero conspexit duos hebreos
 rixantes, Dixitq; ei qui faciebat
 in uiriam, Quare percutis prox
 muu tuum. Qui rudit; Quis
 constatuit te pnapem et uidite
 super nos. Num occidere tu uis
 sicut occidisti heu egyptiu. Timu
 it moyses et ait, Quomodo pa
 lam sim est uerbum istud. Aud
 uuit q; pharao formone hunc,
 et qrebat occidere moysen. Qui
 fugiens de conspici eius, moratus
 est in terra madian. et sedit uir
 putum; Erant sacerdoti madi
 an septem filie que uenerunt
 ad hauriendam aquam. et imple
 tis canalibus adaquare cupiebat
 greges pris sui. Supuenerunt
 pastores et cicerunt eas. Sur
 reptiq; moyses et defensio puellis
 ad aquauit oues eoz. Que tu
 reuissent ad raguel. prem suu
 dixit ad eas. Cur uelocius ueni
 stis plio. Ruderunt. In egypta
 liberauit nos de manu pastoz
 Insuper et hausit aquam nodru
 Potumq; dedit ouibus. At ille
 Vbi est inquit. Quare dimisi
 stis hoem. Rorate eum. ut con
 medat pane. Iurauit ergo moy
 ses q; habuaret cum eo. Ace
 pitq; sefforam filiam eius uxore
 q; peperit ei filium quem uoca
 uit gerson dicens, Aduena sui

in terra aliena. **A**lium uero uo
 cauit eliezer dicens, Deus em
 pris mei adiuuor meus, eripuit
 me de manu pharaonis. Post
 multu temp; mortuus est rex egypti
 et mige miferatus filij isrl, ppe
 opera uoaserati sunt. Ascend
 q; clamor eoz ad deum pro ope
 ridus, et audiuit gemitu eoz
 ac recordatus est fedexis quod
 pepigerat cum abraham ysaac
 et iacob. Respexit dñs filios isrl
 et cognouit. **III.**

Moyse aut pascebat oues
 iccio cognati sui sacer
 dotis madian. Cumq;
 minasset gregem ad m
 teriora deserti, uenit ad monce
 dei oreb. Apparuitq; ei dñs in fla
 ma ignis de medio rubi. et uide
 bat q; rubus arderet et non con
 sureret. Dixit ergo moyses, ua
 dam et uidebo uisione hanc mag
 nam. quare non comburat rubi
 Cernens aut dñs q; pergeret ad
 uidendum. Vocauit eum de me
 dio rubi et ait. Moyses moyses,
 Qui rudit, Assum. At ille. Non
 appropies inquit huc. Solue cal
 cia metum de pedibus tuis, locu
 em in quo stas, terra sctā ē. Et
 ait. Ego sum deus pris tu. deus
 abraham, deus ysaac, deus iacob.
 Abscondit moyses facie suaz. No
 em audebat respicere contra
 deū. Qui ait dñs. Idi afflictio
 nem ppli mei in egypto, et cla
 more eius audiui, prope duri
 tia eoz qui presunt operibus,
 et sciens dolorem eius descendi
 ut liberarem eu de manib; egypti
 eoz, et educere de terra illa. in
 terram bona et spangam, in
 terra que fluit lacte et melle.
 ad loca chananei et hiei. et a
 moxici, pherezci, et euet, et re
 susci. Clamor ergo filioz isrl ue
 nit ad me, uidiq; afflictionem eoz,

qua ab egyptiis opprimunt, sicut
mittam te ad pharaonem, ut
educas populum meum filios israel
de egypto. **Dixit moyses ad deum.**
Quis ego sum ut uadam ad
pharaonem, et educam filios
israel de egypto. Dixit moyses ad
deum. **Quis dixit ei.** Ego ero
eccum, et hoc habebis signum
quod miseram te. Cum educaueris
populum de egypto in malabris
deum super montem istum. **Ait moyses**
ad deum. Ecce ego uadam
ad filios israel, et dicam eis. **Deus**
patris uestrorum misit me ad uos. **Si**
dixerint in quod est nomen eius
quid dicam eis. **Dixit deus ad**
moysen. Ego sum qui sum, ait.
Sic dices filiis israel. **Quis est**
misit me ad uos. **Dixitque iterum deus**
ad moysen. **Hec dices filiis israel.**
Domine deus patris uestrorum, deus
abraham, deus ysaac, deus iacob,
misit me ad uos. **Hoc nomen in**
est metuum, et hoc memoriale
meum in generationem et generationem.
Vade congrega seniores israel et
dices ad eos. **Domine deus patris ue-**
strorum apparuit mihi, deus abraham
et deus ysaac et deus iacob, di-
cens. **Visitans uisitauit uos, et**
uidi omnia que acciderunt uobis in
egyptio, et dixi, ut educam uos
de afflictione egypti, in terram tha-
nani, et canaan, et amorrei, phere-
sei, et cuei, et iebusi, ad terram
fluentem lacte et melle, et audiet
uocem tuam. **Ingrederisque tu**
et seniores israel ad regem egypti
dictis ad eum. **Domine deus hebre-**
orum, uocauit nos. **Scimus uia-**
trium dicitur per solitudinem, ut
in molentibus domino deo nostro, Sed
ego scio quod non dimittet uos rex
egypti ut eatis, nisi per manus ua-
ladam, Extendam enim manu
meam, et percutiam egyptum in auctio-

mirabilibus meis, quod facturum
sum in medio eorum, post hoc di-
mittet uos, daboque gratiam populo
huic coram egyptiis. **Et cum**
egredieremini, non eibitis ua-
cia sed postulabit mulier aui-
ana sua, et ab hospita sua ua-
sa argentea, et aurea ac uestes
ponetisque eas super filios, ac
filias uestras, et spoliabitis e-
gyptum. **Endens moyses, ait,**
Non accedent mihi, neque audient
uocem meam, sed dicent, Non
apparuit tibi dominus, ...

Dixit ergo ad eum. **Quid**
est hoc quod tenes in ma-
nu tua. **Respondit Inga,**
Dixitque dominus, proice ca-
miram, proiceat et uersa est in
colubrum, ita ut fugerit moyses,
Dixitque dominus, Extende ma-
num tuam, et apprehende cau-
dam eius, extendit et tenuit,
uersaque est in uirgam. Et ce-
dant inquit quod apparuit tibi dominus
deus patris uestrorum, deus abraham
deus ysaac et deus iacob, Dixitque
dominus iterum, Mitte manu tua
in sinum tuum, Quam tu misisti
in sinum protulit leprosam in
scro tuum, Et traxit ait manu
in sinum tuum, Et traxit et pro-
tulit uerum, et erat sicut carum,
reliqua. Si non acciderint inquit
tibi, neque audierint sermonem
signi prioris, accedent uerbo sig-
ni sequentis, Quod si nec duo-
bus quidem signis signis acci-
derint, neque audierint uocem
tuam, sume aquam fluminis
et effunde eam super aridam
et quicquid hauseris de fluuiis
uertetur in sanguinem. Dixit
moyses, Obsecro domine, non sum
eloquens ab heri et nudi heri
Et ex quo locutus es ad seruum
tuum, impedimento et tardio-
ris lingue sum. Dixit dominus ad eum

Quis fecit os hoīs. aut quis fabricatus est mutū et surdū videntem et cecū. Nonne ego serge igr et ego ero in ore tuo. doceboq; te quid loquaris. At ille. **O**stendo inquit dñe. mīte quem missurus es. Iratus dñs in moysen ait. Aaron fr tuus leuītes. fac q; eloquens sit. ecce ipse egredietur in ortusum tuū videntib; te letabitur corde. loqre ad eum et pone uerba mea in ore eius. Et ego ero in ore tuo. et in ore illius. et ostendam uob; quid agere debeatis. **I**pe loquitur pro te ad plm et erit os tuū. tu aut eris ei in hñs que ad dñm p̄tinent. **I**ngam quoq; hanc sume in manu tua. m̄q; facturus es signa. **A**bnt moyses et reuersus est ad ictro. cognatum suum. dixitq; ei. **A**dā et reuertar ad fr̄es meos in egyptum. ut uideam si adhuc uiuit. **C**ui ait ictro. **V**ade in pace. **D**ixit ergo dñs ad moysen in madian. **V**ade et reuere in egyptū. **A**ux tu em sunt om̄s qui grebant aīam tuam. **T**ulit ergo moyses uxorem. et filios suos et inposuit eos super asinū. reuersusq; est in egyptum. portans uirga dei in manu sua. **D**ixitq; ei dñs. reuertenti in egyptū. **V**ide ut oīa ostenta q; posui in manu tua. facias coram pharaone. **E**go in duxabo cor eius. et non dimittet populu. **D**ixitq; ad eū. **H**ec dicit dñs. filius p̄mogenitus meus est isrl. **D**ixi tibi dimitte filium meū. ut seruiat michi et nolūsti dimitte eum. **E**cce ego mēfirā in filiu tuū p̄mogenitū. **C**umq; eet in uinere in diuerso rō. ortuxit ei dñs. et uolebat eū occidere. **T**ulit ilico seffora acutissima petram. et circumcidit p̄cipuam filij sui. tetig. q; pedes eius et ait. sponsus

sanguinum tuū in es. **E**t dimisit eum postq; dixerat. sponsus sanguinum tuū in es. ob ortuasioez. **D**ixit aut dñs ad aaron. **V**ade in ortusum moysi in deserto. **C**ui perrexit ei obuiam in motu dei et osculatus est eū. **F**laurauitq; moyses aaron oīa uerba dñi quibus miserat eū. et signa que mandauerat. **V**eneruntq; fil. et congregauerunt iuniores semores filioz isrl. **L**ocutusq; est aaron oīa uerba q; dixerat dñs ad moysen. **E**t fecit signa coram populo. et credidit populus. **A**udieruntq; qui fuerat dñs filios isrl. et q; repperisset afflictione carz. et pro in adorauerunt. **V.**

Dixit h̄c ingressi s̄ moyses et aaron et dixerunt pharaoni. **H**ec dicit dñs deus hebreoz. **D**imitte populum meum ut sacrificet in deserto. **A**t ille r̄ndit. **C**is est dñs. ut audiam uocem eius et dimittam isrl. **N**escio dñm et isrl non dimittam. **D**ixerunt deus hebreoz uocauit nos. ut camus uiam tuam diez in solitudine. et sacrificemus dño deo tuo. ne forte accidat nob; pestis an gladius. **A**t ad eos rex egypti. **Q**uare moyses et aaron sollicitatis plm ab operibus suis. ite ad onera urā. **D**ixitq; pharao. **M**ultus est populus terre. **V**idetur q; turba suareuerit. quanto magis si dederimus eis regem ab operibus. **P**recepit ergo in die illo p̄fectis operu et exactorib; plm dicens. **N**equaāq; ultra dabitur paleas populo. ad constituendos lateres sicut prius. sed ipi uadat et colligant stipulam. **E**t mensura lateru quos prius facebat imponetis super eos net minuetis quicq;. **V**adant em. et idcirco

Vociferant dicentes. **V**amus et
sacrificemus deo nro. **O**pprimant
operibus et expleant ea. ut no
quiescant uerbis mendacibus.
Ist egressi presertim operu. et ex
actores ad plm dixerunt. **S**ic
dicit pharao. non do uob palcas
ite et colligite sic ubi muenire
potueratis. nec minuet quicq
de opere uro. **D**ispersus e po
pulus per oem terram egypti.
ad colligendas palcas. **P**resertim
quoq operu instabant dicentes.
Complete opus urm cotidie. ut
pus facere solebant. qn dabant
uob palee. **F**lagellatiq st. qui
perant operibus filioz isrl ab
exattoribus pharaonis dicentes.
Quare non impletis mensura
laterum. sicut prius nec heri.
nec hodie. **V**eneruntq positi fili
orum isrl. et uociferati st ad
pharaonem dicentes. **C**ur ita
agis cont seruos tuos. **P**alce no
dantur nob. et lateres sibe impe
rant. **E**n famuli tui flagellis ce
dimur. et inuiste agitur contra
populu tuu. **Q**ui ait. **S**acratis
ono. **E**t idcirco dicitis camus et
sacrificemus deo. **I**te ergo et opam
palee non dabuntur uob. et red
detis consuetu num lateru. **S**i
debantq se ppositi filioz isrl. in
malo. eo q diceretur eis. no mi
nuet quicq de lateribz per singu
los dies. **O**curseruntq moysi
et aaron qui stabant exaducis
egredientes a pharaone. et dixerunt
ad eos. **V**ideat dñs et iudicet. quo
fettere fecistis odorem nrm coram
pharaone. et seruis eius. et pre
buisit ei gladium ut occideret
nos. **R**esponditq moyses ad dnm
ait. **D**ne cur afflixisti plm istu
quare misisti me. **E**xco em quo
ingressus sum ad pharaone ut
loquerer in nomine tuo. afflix. po
pulum tuum et no liberaisti eos

Nunc iudebis que facturus sum pha
raon. **P**er manu em fortem
dimittet eos. **E**t in manu robu
sta eiciet illos de terra sua.
Locutus q est. **V**s.
dñs ad moysen dicens.
Ego dñs qui apparui
abraham. et ysaac. et
iacob in deo di potentie. et nomen
meu adonay non nudaui eis
pepigiq cum eis fedus. ut da
rem illis terram pharaon.
terra peregrinatiois eoz in qua
fuerunt aduene. **E**go audiui ge
mitu filioz isrl quo egyptu op
presserunt eos. et recordatus
sum pacti mei. **I**deo dicit filius
isrl. **E**go dñs qui educam uos
de ergastulo egyptioz et eruam
de seruitute. ac redimam. in
drachis exopto et iudicis mag
is. et adsumam uos in m po
pulu. et ero uester deus. factis
q q ego sm dñs deus uester.
qui eduxerim uos de ergastulo
egyptioz. et induxerim in ter
ram super qua leuaui manu
meam. ut darem eam abraham
ysaac et iacob. dabdq illam uo
bis possidendam ego dñs. **N**ar
rauit ergo moyses oia filijs isrl
qui non accieuerunt ei propter
angustiam spūs et opus durissi
mum. **L**ocutusq est dñs ad mo
ysen dicens. **I**ngredere et loquere
ad pharaonem regem egypti.
ut dimittat filios isrl de terra
sua. **R**edit moyses coram dño.
Ecce filij isrl non me audiunt. et
quo audiet pharao. **P**resertim em
sm nictumafus labijs. **L**ocut
q est dñs ad moysen et aaron
dicens. et mandatu dedit ad fi
lios isrl. et ad pharaonem regem
egypti. ut ducerent filios isrl
de terra egypti. **I**sti sunt pncipes
domoz per familias suas. **F**ily

Ruben primogeniti israelitis
 Enoch et salu. asron. et charm
 hee cognationes ruben. filij sy-
 meon. ramuhel et ramin. et
 oad. iachm. et sobar. et saul fili-
 ehanamidis. hee progemes sy-
 meon. et hec noia filioꝝ leui per
 cognationes suas. Gerson et caach
 et merari. Ami aut uite leui fu-
 erunt centi triginta septem. filij
 gerson. libem et semei. per cogna-
 tiones suas. filij caach. amram
 et isacar. et hebron et ozihel. Ami
 q̄ uite caach. centum triginta
 tres. filij merari mooli et mosi.
 hee gnationes leui per fami-
 as suas. Accipit aut amra ux-
 orem iochabed patruelis suam
 que peperit ei aaron et moy-
 sen. fueruntq̄ anni uite amraz
 centum triginta septem. filij
 quoq̄ isacar. core et naseg et zeb-
 ra. filij quoq̄ ozihel missahel.
 et elaphan et sushri. Accipit
 aut aaron uxorem elisabe filia
 aminadab. sororem naason.
 que peperit ei nadab. et abiu
 et eleazar et usamar. filij quoq̄
 core. asir et helcana. et abiasab.
 hee sunt cognationes coriatha-
 rum. At uero eleazar. filius a-
 aron accepit uxorem de filiabꝝ
 phuael que peperit ei sinees.
 hy sunt principes familiarum
 leuitarum per cognationes suas.
 Iste est aaron et moyses. quibus
 precepit dñs ut educerent filios
 israel de terra egypti per tur-
 mas suas. hy sunt qui locunt
 ad pharaonem. regem egypti.
 ut educant filios israel de egypto.
 Iste moyses et aaron. in die
 qua locutus est dñs ad moysen
 in terra egypti. Et locutus e dñs
 ad moysen dicens. Ego dñs loque-
 ad pharaonem. regem egypti.
 oia que ego loquor tibi. Et ait
 moyses coram dño. Et merum

asus labris sum. quomodo audi-
 et me pharaos.

Dixitq̄ dñs ad moysen.
 Ecce constitu te deum
 pharaonis; aaron fr-
 tuus erit propheta tu-
 Tu loqueris oia que mando e.
 ille loquetur ad pharaone. ut
 dimittat filios isrl de terra sua.
 Sed ego indurabo cor eius et mlti-
 plicabo signa et ostenta mea in
 terra egypti. et non audiet uos
 In mitamꝝ manu mea super
 egyptum et educam exercitum
 et plm meū filios isrl de terra
 egypti per iudicia maxima. Et
 scient egypti q̄ ego sm dñs qui
 extendem manu mea super
 egyptum. et educerim filios isrl
 de medio eozꝝ. facti itaq̄ moy-
 ses et aaron. sicut preceperat eis
 dñs. ita egerunt. Erat autem
 moyses octoginta annozꝝ. et
 aaron octoginta tium. qñ locu-
 ti sunt ad pharaone. Dixitq̄
 dñs ad moysen et aaron. Cum
 dixerit uob pharaos ostendite sig-
 na. dices ad aaron. Tolle ur-
 gam tuam et proice eam coraz
 pharaone ac uertatur in colu-
 brum. Ingressi itaq̄ moyses et
 aaron ad pharaonem fecerunt
 sic preceperat dñs. Tulitq̄ a-
 ron uregam coram pharaone
 et struis eus. q̄ uersa est in co-
 lubru. Vocauit aut pharaos sapi-
 entes et maleficos. et fecerunt
 eia ipi per incantates egyptias
 et archana qdam sile. Bronce-
 runtq̄ singuli uregas suas. que
 uerse sunt in dracones. Sed de-
 uocauit urega aaron uregas
 eozꝝ. Induratumq̄ est cor pha-
 raonis. et non audiuit eos. Sic
 dixerat dñs. Dixit aut dño
 ad moysen. Ingratuū est cor
 pharaonis. non uolt dimittere.

Vade ad eum ma-
ne et egredietur ad aquas.
et stabis in ortusum eius sup
ripam fluminis. et urgam que
conuersa est in draconem. tol-
les in manu tua. dicesq; ad eu
Dns deus hebreorum misit me ad
te dicens. dimitte populu meu
ut in sacrificat in deserto. et usq;
ad pns audire nolueris. hec igit
dicit dñs. In hoc facis q; dñs sim
Ecce perauia urga que in ma-
nu mea est. aquam fluminis
et reuertetur in sanguine. Si
fecerit quoq; qui sunt in fluuio mo-
rientur. et conputrescent aque.
et affligentur egypti bibentes
aquam fluminis. Dixit quoq; dñs
ad moysen. Dic ad aaron. tolle
urgam tua. et extende manu
super aquas egypti. et sup flu-
uos eoz et riuos. ac paludes.
et omis lacus aquar. ut utant
in sanguine. et sic cuor in omi
terra egypti. tam in lignis ua-
sis q; in saxis. **F**ecitq; ita moyses
sicut precepit dñs. Eleuans ur-
gam. percussit aquam fluminis
coram pharaone et seruis eius
q; uersa est in sanguinem. et pisces
qui erant in flumine mortui
sunt. Conputruerunt fluminis. et
non poterat egypti bibere aq;
fluminis. et fuit sanguis in tota
terra egypti. **F**eceruntq; sibi ma-
leficia egyptior in incantationibus
suis. et induratum est cor phara-
onis. **N**ec audiuit eos sicut dixit
rat dñs. **A**uertitq; se et ingressus
est domu suam. nec adposuit ore
etiam hac uice. **F**oderunt aut
omis egypti per trauitum fluminis
aquam ut biberet. **N**on em po-
terant bibere de aqua fluminis
Impletisq; sunt septem dies postq;
percussit dñs fluminem.
Dixitq; dñs ad moysen. **D**ixitq;

In gredere ad pharaonem. et dices
ad eum. **H**ec dicit dñs. Dimitte
populu meu ut sacrificet michi
Sin aut nolueris dimitte. ecce
ego perauiam omis terrinos tu-
os ranas. et ebulliet fluuius ra-
nas. **E**t ue ascendent et ingredi-
entur domu tuam. et cubiliu
lecti tui. et super stratu tuum
et in domos seruator tuoz. et in
palm tuu et infurnos tuos. et in
reliquas aboz tuoz. et ad te et
ad plm tuum. et ad omis suos
tuos mirabunt rane. **D**ixitq;
dñs ad moysen. **D**ic ad aaron.
Extende manu tua sup fluuos
et super riuos ac paludes. et e-
duc ranas super terra egypti.
Extendit aaron manu sup aq;
egypti. et ascenderunt rane ope-
rueruntq; terram egypti. **F**ecerit
aut et maleficia per incantatio-
nes suas sibi. **E**duxeruntq; ra-
nas super terra egypti. **U**oca-
uit aut pharao moysen et aaron
et dixit eis. **O**rate dñm ut au-
ferat ranas a me. et a populo
meo. et dimittam plm ut sac-
rificet dño. **D**ixitq; moyses phara-
oni. **C**onstitu in qñ deprecer
pro te. et pro seruis tuis. et pro
populo tuo. ut abigantur rane
a te et a domo tua. et tm in flu-
mine remaneant. **E**t ui rñdit.
Tras. **A**t ille. **I**uxta uerbu qui
faciam inquit. ut scias quo no-
est sicut deus m. **E**t ceciderunt ra-
ne a te et a domo tua. et a suis
tuis et a populo tuo. **T**antum
in flumine remanebunt. **E**nt
si q; sunt moyses et aaron a pha-
raone. et clamauerunt moyses
ad dñm pro sponsione ranar.
qua condixerat pharaoni. **F**ecit
q; dñs uix uerbum moysi. et
mortue sunt rane de domibus
et de uillis et de agris. **C**ongre-
gaueruntq; eas in mimesoc agyptis.

et computavit eam. Videns autem pharao quod data esset requies, in gravavit cor suum, et non audiuit eos sicut dixerat dominus.

Dixitque dominus ad moysen. Loquere ad aaron exende manu virgatiua, et percute pulvere terre et fuit cinis in universa terra egypti. **F**ecitque ita. Et extendit aaron manu virgam tenens, percussitque pulverem terre, et facti sunt cinis in horibus et in uimentis. Omnis pulvis terre uersus est in cinis per totam terram egypti. **F**ecitque filii malefici per incantationes suas, ut educerent cinis et non poterunt. **E**xantque cinis tam in horibus quam in uimentis, et dixerunt malefici ad pharaonem. **D**ignus dei est hoc induratum quod est cor pharaonis, et non audiuit eos sicut locutus est dominus.

Dixit quoque dominus ad moysen. Consume diluculo et sta coram pharaone. **E**xceditque enim ad aquas et dices ad eum. **H**ec dicit dominus. Dimitte populum meum ut sacrificet michi. **E**t si non dimiseris eum, ecce ego mitto in te et in seruos tuos, in populum tuum, et in domos tuas omne genus muscarum, et implebuntur omnes domus egyptiarum muscas diuersi generis, et in universa terra in qua fuerint, **f**uadque mirabile in die illa, in terra gessen in qua populus meus est, ut non sint ibi musce, et scias quoniam ego dominus in medio terre. **N**onaque diuisione inter populum meum, et in populum tuum, **e**ras erit signum istud. **F**ecitque dominus ita. **E**t uenit musca grossissima in domos pharaonis et seruorum eius et in domos egypti. **C**orruptaque est terra ab huiusmodi muscis. **S**ocauit pharao moysen et aaron et ait illis. **I**te sacrificate domino deo uestro in terra.

Et ait moyses. **N**on potest ita fieri. **A**bhorationes enim egyptiarum imolabimus domino deo uestro. **E**t si mactauerimus ea que colunt egypti coram eis, lapidibus nos obruet. **N**am cum dixerit pergemus in solidum, et sacrificabimus domino deo uestro sicut precepit nobis. **D**ixitque pharao ego dimittam uos, ut sacrificetis domino deo uestro in deserto. **V**erumtamen longius ne abeatis, rogare pro me. **E**t ait moyses. **E**gressus ate orabo dominum, et recedet musca a pharaone et a seruis et a populo eius. **V**erumtamen noli ule fallere, ut non dimittas populum sacrificare domino. **E**gressusque moyses a pharaone orauit dominum, qui fecit uerbum illius, et abstulit muscas a pharaone, et a seruis et a populo eius. **N**on superfuit ne una quidem. **E**t ingravatum est cor pharaonis ita ut ne hac quidem uice dimitteret populum.

Dixit autem dominus ad moysen. **I**ngredere ad pharaonem et loquere ad eum. **H**ec dicit dominus deus hebreorum. **D**imittite populum meum ut sacrificet michi. **E**t si ad hoc renuers et retinetis eos, ecce manus mea erit super agros tuos, super equos et asinos et camelos, et boues, et oues, pestis ualde grauis, et faciet dominus mirabilia in possessionibus israel, et possessiones egyptiarum ut nichil omnino metat ex his que pertinent ad filios israel. **T**onsticauitque dominus tempus dicens. **T**ras faciet dominus uerbum istud in terra. **F**ecit ergo dominus uerbum hoc altero die. **M**ortuaque sunt omnia auantia egyptiarum. **D**e auantibus uero filiorum israel nichil omnino perijt. **E**missit pharao ad iudendum, nec erat quicquam mortuum de his que possidebat israel. **I**nguaruque est cor.

pharaonis et non dimisit populum
Et dixit dominus ad moysen et aaron
Tolle plenas manus cineris
de camino. et spargat illud moy-
ses in celum coram pharaone.
Et factus pulvis super omnem terram
egypti. Erunt enim in hominibus et
in iumentis vulnera et coesive
turgentes in universa terra egyp-
ti. Tulcruntque cinerem de cami-
no et sceterunt coram pharaone
ne. et sparsit illum moyses in
celum. facta que sunt vulnera ve-
sicarum turgentium in hominibus
et in iumentis. nec poterat ma-
leficia stare coram moyse propter
vulnera que in illis erant. et in
omni terra egypti. Induxa uero
dominus cor pharaonis. et non au-
divit eos sicut locutus est dominus
moysi. Dixit quoque dominus ad moy-
sen. Nane confurge et sta coram
pharaone. et dices ad eum. hec
dicit dominus deus hebreorum. dimitte
populum meum ut sacrificet michi.
quia in hac vice mittam omnes
plagas meas super cor tuum. super
seruos tuos et super populum tuum.
ut scias quod non sit filius mei in omni
terra. Nunc enim extendens ma-
num meam percutiam te. et po-
pulum tuum peste. peribis que
de terra. Idcirco autem posui te. ut
ostendam in te fortitudinem meam
et enarretur nomen meum in omni
terra. Ad hoc retines populum meum
et non vis eum dimittere. Et
pluam hac ipsa hora creas gran-
dine multam nimis. que non
fuit in egypto. a die qua fundata
est usque in presens tempus. Hute ergo
iam nunc et congrega iumenta
tua. et dia que habes in agro.
Hoc enim et iumenta et univer-
sa que iumenta fuerint foras
nec congregata de agris. cecide-
runtque super ea grandis. morientur.
Qui timuit uerbum domini de seruis

pharaonis. fecit confugere seruos
suos et iumenta in domos. Et
autem neglexit sermonem domini.
dimisit seruos suos et iumenta
in agris. Et dixit dominus ad moy-
sen. Extende manum tuam in ce-
lum. ut fiat grandis in universa
terra egypti. super homines et super
iumenta. et super omnem herbam
agri in terra egypti. Extenditque
moyses ungam in celum. et do-
dedit tonitrua. ac grandinem
et dysauxencia fulgora super
terram. Pluitque dominus grandinem
super terram egypti et grandis
et ignis in mixta pariter scru-
bantur. tantumque fuit magnitu-
dinis. quanta ante nunquam apparuit
in universa terra egypti. ex quo
gens illa condita est. Et percussit
grandis in omni terra egypti. cin-
taque succant in agris. ab homine
usque ad iumenta. cunctamque her-
bam agri percussit grandis. et
omne lignum regionis confregit.
Tanquam in terra gesen. ubi erat
filius israhel grandis non cecidit.
Misitque pharaon. et uocauit moy-
sen et aaron dicens ad eos. Rec-
taui etiam nunc. Dominus iustus. ego
et populus meus iniqui. Orate
domini et desinant tonitrua dei
et grandis ut dimittam uos. et
nequaquam hic maneat. Qui moysen
scilicet. Cum egressus fuero de ue-
se. extendam palmas meas ad
dominum. et cessabunt tonitrua et
grandis non erit. ut scias quia
dominus est terra. Noui autem quod et tu
et serui tui. nec dum timeatis
dominum deum. Ammum ergo et horde-
um lesum est. eo quod hordeum erat
iurens. et linum iam folliculos
germinaret. Triticum autem et far
non sunt lesa. quia serotina erat.
Egressusque moyses a pharaone
ex urbe. tetendit manum ad dominum.

et cessauerunt tomexua et grando. nec ultra stillauit pluuia super terram. Videns aut pharao quod cessasset pluuia super terram. et grando et tomexua. dixit p̄m. et ingratiuati est cor eius et fuerunt illius. et induratum in malis. nec dimisit filios isrl. sicut locutus est dñs per manum moysi.

Et dixit dñs ad moysen. Ingrede ad pharaone ego enim induravi cor eius et seruatorum illius ut faciam signa mea in eo et nates in auribus filij tui. et ne potum tuorum. quocumque contuerim egyptios. et signa mea fecerim in eis. et sciatis quia ego dñs deus. Intrauerunt ergo moyses et aaron ad pharaonem. Et dixerunt ad eum. hec dicit dñs deus hebreorum. Usque quo non uis subici mi. Dimitte p̄m meum ut sacrificet mi. Si autem resistis. et non uis dimittere eum. ecce inducam atas locustam in fines tuos que operiat superficiem terre. Neque quicquam eius appareat sed comedatur quod residuum fuit grandis. Corrodet enim omnia ligna. que germinant in agris et implebunt domos tuas. et seruatorum tuorum et omnium egyptiorum quantia non uiderunt pres tui et auis. eo quo orti sunt super terram. usque in p̄ntem diem. Auertit se et egressus est a pharaone. Dixerunt aut serui pharaonis ad eum. Usque quo pacem hoc scandalum. Dimittite homines ut sacrificent dño deo suo. None uides quod perierit egyptus. Seu taueruntque moysen et aaron ad pharaonem. qui dixit eis. Ite sacrificate dño deo uro. Qui nam sunt qui iuxi sunt. ait moyses. Cum porcuilis meis et semibus pergerimus. cum filijs et filiabus. cum ouibus et ar-

mentis. est enim sollempneus dñm dei nostri. Et respondit pharao. Sic dñs sit uobiscum. quomodo ego dimittam uos et puulos uros. Cui dubium est quod pessime cogitatis non fiet ita. Sed ite tñ uiri. et sacrificate dño. Hoc enim et ipi peccatis. Statimque cecidi sunt. de conspectu pharaonis. Dixit autem dñs ad moysen. Extende manum tuam super terram egypti ad locustam ut ascendat super eam. et deuoret omnem herbam que residua fuit grandis. Extendit moyses ungam super terram egypti. et deo indupit uentum uentem tota illa die ac nocte. Et mane factus uentus uentis leuauit locustas. que ascenderunt super omnem terram egypti. et sedecunt in artibus simbus. egyptiorum innumerabiles quales ante illud tempus non sunt nec postea futare sunt. Operueruntque omnem superficiem terre uastantes omnia. Deuorata est igitur herba terre. et quicquam pomorum in arboribus fuit que grando dimiserat. Nichilque omnino uentis relictum est in lignis et herbis terre in cuncta egypto. Quia ob hoc festinus pharao uocauit moysen et aaron et dixit eis. Peccavi in dñm deum uerum et in uos. si nunc dimittite p̄m me. etiam hac uice et rogare dñm deum uerum ut auferat a me mortem istam. Egressusque est de conspectu pharaonis. et orauit dñm. qui flauit uentum ab oriente Behemotissimum. et arreptam locustam proiecit in mare rubrum. Non remansit ne una quidem in tota terra egypti. et indurauit dñs cor pharaonis. nec dimisit filios isrl. Dixit autem dñs ad moysen. Extende manum tuam in celum. et sint tenebre super terram egypti. tam dense ut palpant gant. Extendit moyses manum in celum.

et facte sunt tenebre horribiles
in uniuersa terra egypti. Tribus
diebus nemo uidit fratrem suum nec
mouit se de eo loco in quo erat.
Ubi cumq; aut habitabant filij isrl
lux erat. Vocauitq; pharao moy-
sen et aaron et dixit eis. Itē sacri-
ficate dno. Oues tm ure et ar-
menta remaneant. Haruuli uer-
eant uobiscum. At moyses. Hosti-
as quoq; et holocausta dabis nob.
q offeramus deo nro. Tuncti gre-
ges pergent nobiscum. non rema-
nebit ex eis unguis. que natia
sunt in cultum dmi dei nri. Pre-
sertim cum ignoremus. quid
debeat imolari. donec ad ipm lo-
cum puemamus. Induxit aut
dns cor pharaonis. et noluit di-
mittere eos. Dixitq; pharao ad
moysen. Recede a me. Et aue ne
ultra uideas faciem meam. Qua-
cumq; die apparueris in morie-
ris. In die moyses. Ita fiat ut lo-
cutus es. non uidebo ultra facie-
tuam.

XI.
Ad dixit dno ad moysen
ad huc una plaga tan-
tam pharaonem et egyp-
tum. et post hec dimittet
uos et egre compellet. Dices ergo
oi plebi. ut postulet unq ab amico
suo. et mlier a uicina sua uasa
aurca. et argentea. Dabit autē
dns gram plo coram egyptiis.
Fuitq; moyses uir magnus ualde
in terra egypti coram seruis pha-
raonis. et oi populo et aie. Hec
dicit dno. Media nocte ingrediat
egyptum. et moriet omie pmo-
gemitum in terra egyptiar. Apmo-
gemitu pharaonis. qui sedet in so-
lio eius. usq; ad pmo-
gemitu anal-
le que est ad molam. et oia pmo-
gemitu uinecar. Eratq; clamor
magnus in uniuersa terra egypti.
qualis nec antea fuit. nec postea
futurus est. Apud omis aut filios
isrl. non mutiet canis ab homine

usq; ad pecus. ut scatis qnto mi-
raculo. diuidat dno egyptos et
isrl. Descendatq; omis seruis tui
isti ad me. et orabunt me dicentes
Egredere tu et ois populus. qui
subiectus est tibi. post hec egredi-
emur. Et exiit a pharaone natus
in mis. Dixit autē dno ad moysen
Non audiat uos pharao. ut mltā
signa fiant in terra egypti. Moy-
ses aut et aaron fecerunt dia osten-
ta que scripta sunt coram phara-
one. et induxauit dno cor phara-
onis. nec dimisit filios isrl de terra
sua. Dixit quoq; dno ad moysen.
et aaron in terra egypti. Mensis
iste uobis pncipium mensuram
proximus erit in mensibus anni.
Loquimur ad uniuersum cetu isrl.
et dicit eis. Decima die mensis
huius tollat unius quisq; agnum
per familias et domos suas. sin-
aut minor est nris. ut sufficere
possit ad uescendum agni. assu-
mat uicium suu qui uinctus
est domui eius usq; num auarq;
qui sufficere possint ad esu ag-
ni. Erat aut agnus absq; mada
masculus amicus. Iuxta que-
ritum collectis et hcdum. et ser-
uabitis eum usq; ad qrtam dec-
mam diem mensis huius. In
molabitq; eum uniuersa multi-
tudo filioz isrl ad uesperam. Et
sument de sanguine. ac ponent
super uerumq; postem et insup
liminaribus domoz in quibus
comedent illum. Et edent car-
nes nocte illa. assas igni. et azi-
mos panes cum lactuas agre-
stibus. Nec comedetis ex eo cru-
dum quic. nec coctum aqua so-
assum tm igni. Caput cum pe-
dibus eius. et intestinis uocabi-
tis. nec remanebit ex eo quicq;
usq; mane. Si quid residuum
fuerit. igni comburatis. Sic ac
comedetis illum. Fenos uescite

accingetis. calciamenta uera habe-
 bias in pedibus. tenentes bacu-
 los in manibus. et comedetis fe-
 stinantes. Est enim phasid id est tran-
 situs domini. Et transibit per terram
 egypti nocte illa. percutiatque omne
 primogenitum in terra egypti ab
 homine usque ad pecus. Et in cunctis
 domus egypti faciam iudicium ego
 dominus. Erat autem sanguis uobis in
 signum. in edibus. in quibus cui-
 tis. et uidebo sanguinem ac tran-
 sibo uos. Nec erit in uobis plaga
 disperdens. qui percussit eam
 egypti. Habebitis autem hanc diem
 in momentum. et celebrabitis
 eam solemnem domino. in gradua-
 tionibus ueris cultu sempiterno.
 Septem diebus azima comedetis
 in die primo non erit fermentum
 in domibus uestris. Qui uero con-
 mederit fermentum. peribit anima
 illa de israhel. a prima die usque ad die
 septimum. Dies prima erit sancta
 atque sollempnis. et dies septima
 eadem festiuitate uenerabilis.
 Nichil operis facietis in eis. ex-
 ceptis hijs que ad uescendum per-
 tinent. et obseruabitis azima.
 In eadem enim ipsa die educta exer-
 tit uerum de terra egypti. et custo-
 dietis diem istum in gradationes
 uestras ritum perpetuum. Primo me-
 se gradatima die mensis ad ue-
 speram comedetis azima. usque
 ad diem uicesima primam cuius-
 mensis. ad uesperam. Septem
 diebus fermentum non ueniet
 in domibus uestris. Qui comederit
 fermentum. peribit anima eius
 de cetero israhel. tam de adueniens quam
 de indigenis terre. Omne ferme-
 tum non comedetis in cunctis
 habitaculis uestris. sed edetis azima.
 Porauit autem moyses omnes senior-
 res israhel. et dixit ad eos. Ite colle-
 tetis aial per familias uestras imo-
 late pasce. fasinulque populi in

guice sanguine qui est in limine.
 et aspexit eum ex co super liminax
 et uerumque postem. Nullus uerum
 egredietur ostium domus sue
 usque mane. Transibit enim dominus
 percutiens egyptios. Cumque uide-
 rit sanguinem in superliminaxi.
 et in utroque poste transcendet ostium
 domus. et non sinit percussorem
 ingredi domos uestras et ledere.
 Custodi uerbum istud legisti mihi
 tibi. et filijs tuis usque metez num.
 Cumque intueris terram quam
 dominus daturus est uobis ut pollicatus
 est. obseruabitis ceremonias istas.
 Et cum dixerint uobis filij uestris
 que est ista religio dicitis eis. Victimam
 transitus domini est. qui transiit su-
 per domos filiorum israhel in egypto.
 percutiens egyptios. et domos no-
 stras liberans. Incuruatusque
 populus adorauit. Et egressi filij
 israhel fecerunt sicut preceperat dominus
 moysi et aaron.

Factum est autem in nocte
 medio percussit dominus de
 primogenitum egypti in terra
 qui sedebat in solio eius. usque ad
 primogenitum captiue que erat in
 carcere. et omne primogenitum in-
 mencio. Surrexitque pharao nocte.
 et omnes serui eius. cunctaque egyptus
 et ortus est clamor magnus in
 egypto. Neque enim erat domus in
 qua non iaceret mortuus. Vocatis
 que moysi et aaron nocte. Qui. Sur-
 gite egredimini a populo meo et uos
 et filij israhel. Ite imolate domino sicut
 dicatis. Oues uestras et armenta
 assumite ut perieratis. et abeun-
 tes hndicate in. Dicebantque egypti-
 cy populum de terra egypte uelociter
 dicentes. omnes moriemur. Tulit
 que populus conspersam farina. an-
 que fermentauerunt. et ligans in pal-
 lis. posuit super humeros suos
 feceruntque filij israhel. sicut preceperat.

dominus moysi, et petierunt ab egyptiis
vasa argentea et aurea vestim
q; plurimam: Dedit aut grat
populo coram egyptiis ut como
darent eis, et spoliauerunt egyp
tios. Profectus sunt filii israel
de ramesse in socho septenta se
rime milia pedum uirorum.
absq; paruulis et mulieribus,
sed et uolus promissum in nuabi
le ascendit cum eis. Oues et ax
menta et auantia diuersi generis
multa minus. Coperuntq; farina
quam dudum conserpsam de
egypto tulerant, et fecerunt sub
cineribus panes azimos, neq; ei
poterant fermentari cogentibus
epne egyptiis, et nullam facie sine
abus moram, nec pulmenti qd
ocurrerent preparare. Habita
tio aut filioz israel qua manserat
in egypto fuit quadringentorum
trecenta annos. Quibus exple
tis eadem die egressus est dominus ex
eratus dominus de terra egypti. **N**on
e ista obseruabilis dominus, qui eduxit
eos de terra egypti. Hanc obser
uare debent omnes filii israel, in ge
nerationibus suis. Dixitq; dominus
ad moysen et aaron. **H**ec est re
ligio phase, dies alienigena non
comedet ex eo, dies aut seruus
empticius oruadetur et sic co
medet. Aduena et mercenarius
non edent ex eo. In una domo co
medetur, nec offerretis de caribz
cuis foras, nec os illius confem
getis. Dies octus filioz israel faciet
illud. Et si quis peregrinoz in
uram uoluerit transire coloniam
et facere phase domini, oruadetur
plus omne masculinum eius, et et
vite celebrabit. **E**cce sicut indige
na terre. Si quis aut inuafus
non fuerit non uesetur ex eo.
Eadem lex erit indigene et colono.
qui peregrinat apud uos, fecerit
omnes filii israel, sicut preceperat dominus
moysi et aaron. In eadem die eduxit

dominus filios israel de terra egypti,
per tuxmas suas. **XIII.**
Locutusq; est dominus ad moysen
dicens. **S**anctifica mihi
omne primogenitum quod
aperit uoluum in primis filijs
israel, tam de hominibus q; de uentibus
mea sunt enim omnia. Et ait moyses
ad populum. **N**emencore dicit huius
in qua egressi estis de egypto, et
de domo seruitutis, qui in manu
forti eduxit uos de loco isto, ut non
comedatis fermentatum pane.
Hodie egredimini in mense nouarum
frugum. **C**umq; introduxerit te
dominus in terram chanana et ethi
et amorrei et euai et iebusei qua
iurauit patribus tuis, ut daret tibi
terram fluentem lacte et melle, et
celebrabis hunc more sacrorum mese
isto. **S**eptem diebus uesetur azi
mos, et in die septimo erit solap
mitas domini. **A**zima comedetis sep
tem diebus, non apparebit apud
te aliquid fermentatum, nec in
cunctis finibus tuis. **T**axabisq;
filio tuo, in die illo dicens. **H**oc e
quod fecit dominus mihi, quando egressus su
de egypto. **E**t erit q; signum in ma
nu tua, et q; monumentum an
oculos tuos, et ut lex domini semp
more tuo. **I**n manu enim forti e
duxit te dominus de egypto. **C**ustodi
es huiusmodi cultu statuto ipse
a diebus in dies. **C**umq; intro
duxerit te in terram chanana
sicut iurauit tibi, et patribz tuis
et dederit eam tibi, separabis
omne q; apperit uoluum domino, et
quod primitiuum est in pectoribus
tuis. **Q**uicq; habueris masculi
limi sepus consecrabis domino. **P**ri
mogenitum asini mutabis oue.
Quod si non redimeris mofiacos
omne aut primogenitum hominis des
lino tuo pro redimes. **C**umq; in
terrogauerit te filius tuus uas
dicens, quid est hoc, respondebis ei.
In manu forti eduxit nos dominus.

de egipto, de domo scruuatus. **I**ta cum induratus eet pharao, et nollet nos dimittere, occidit do^o ome pmogenitum in terra egypti. **A** pmogenito hois usq; ad pmoge meū uumentu. **I**ocro timolo dno, ome quod aperit roluam masculini sexus, et dia pmoge mea filioz incep redimo. **E**rit igit; q; signum in manu tua, et q; appensum q; ob recordacoēz meo oculos tuos, eo q; in manu forti eduxerit nos dno de egipto. **I**gitur cum emisisset pharao pplm non eos duxit per uia ēre philistin que uiana est, repu tans ne forte pmitteret cum si u idisset aduersum se bella con sur gere et reuertēt in egiptum. **S**ed occidit per uiam deserta que est uix mare rubrum. **E**t arma ti ascendunt filij isrl de terra egypti. **T**ulit quoq; moyses ossa ioseph scru, eo q; adiuuasset filios isrl dicens, **A**ditabit uos dno, efferte ossa mea hinc uobiscum. **P**rofectiq; de socho castra metati sunt in etha, in extremitate sūbz solitudinis. **D**ns aut procedebat eos ad ostendendam uia, per die in columpna nubis, et p nocte in columpna ignis, ut dup eet itineris utroq; tpe. **N**umq; defu it columpna nubis per diem, nec columpna ignis per nocte coram populo.

Loquens est aut dno ad moysen dicens, **L**oquere filiis isrl, reuersi castra metentur regione phi ahroch, que est inter magdolu et mare contra beel sephon, in conspu eius castica ponctis sup mare. **D**icitur usq; est pharao; super filijs isrl. **C**oartati s; inter ra, conclusit eos desertum, et m durabor cor eius, ac pexigetur uos, et glificabor in pharaone,

et in oi exercitu eius. **S**cientiq; egypti quia ego sum dno; **S**erexuntq; ita, et nunciatu est regi egyptiaz q; fugisset populus. **I**mutatumq; est cor pharaonis, et seruoq; eius super plo et dixerunt, **Q**uid uolumus facere, ut dimitteremus isrl, ne seruiret nobis. **I**unxit q; curruum, et oem pplm suū assup sit scum, tulitq; septentos curruū electos, quicq; in egipto curruū fuit, et duces totius exercitus; **I**ndurauitq; dno cor pharaonis, regis egypti, et persecutus ē filios israhel. **E**t illi egressi erant in manu exalsa. **C**umq; persequerentur egypti, uestigia pcedentium, repererunt eos in castris super mare. **D**ns equitatus et curruū pharaonis, et armatus exercitus erant, in ahroch cont beel sephon. **C**umq; adpropinquasset pharao leuantes filij isrl oculos, uiderunt egyptios post se et timuerunt ualde. **C**lamauerunt q; ad dnm, et dixerunt ad moysen, forsitan non erant sepulchra in egipto, et ideo tulisti nos ut moreremur in solitudine. **Q**uid hoc facere uoluisti, ut educes nos ex egipto. **N**omo iste est s;mo que loquebamur ad te in egipto dicens, recede a nobis ut seruiamus egyptiis. **N**ulto em melius ē seruire eis, q; mori in solitudine. **E**t ait moyses ad pplm, **N**olite timere. **S**tate et uidete magnalia dnm, que facturus est hodie. **E**gyptios em quos nunc uidetis, nequaquam ultra uidebitis usq; in sempiternum. **D**ns pugnabit pro uobis et uos tacebitis. **D**ixitq; dno ad moysen. **Q**uid clamās ad me loquere filiis isrl ut proficiant. **T**u aut eleua uirgam tuā, et extende manū supra mare, et diuide illud ut gradientur filij isrl in medio mari per siccum. **E**go aut mdurabo cor egyptiaz

ut persequantur uos, et glorifica-
bor in pharaone. et in omni exer-
citu eius, in curribus et in equi-
tibus illius. Et facient egyptii, quia
ego sum dominus deus, cum glori-
ficatus fuero in pharaone et in
curribus atque equitibus eius.
Collegeruntque angelus dei qui pre-
cedebat castra israel abire post eos
et cum eo parit columpna nu-
bis porta dimittens post tergum
stetit inter castra egyptiorum et castra
israel, et erat nubes tenebrosa, et
illuminans noctem, ita ut ad-
se inuicem toto noctis tempore accedere
non ualerent. Cumque extendisset
moyses manum super mare
abstulit illud dominus flante uento
uehemente et uerente tota nocte
uertit in siccum. diuisaque est aqua
et ingressi sunt filii israel per medi-
um maris siccum. Erat enim aqua
quasi murus a dextris eorum et leua.
Persequentesque egyptii ingressi sunt
post eos omnes equitatus pharaonis,
currus eius et equites per
medium maris. Iamque aduene-
rat uigilia matutina, et ecce re-
spiciens dominus super castra egyptiorum
oper columpnam ignis et nubis
interfecit exercitum eorum et subuer-
tit rotas currum, ferebanturque
in profundum. Dixitque ego
egyptii, fugiamus in egyptum
dominus pugnat pro eis contra nos.
Et ait dominus ad moysen. Extende
manu tua super mare, et re-
uertantur aque ad egyptios super
currus et equites eorum. Cumque ex-
tendisset moyses manu contra
mare, fessum est primo diluuium
ad portum locum. fugientibusque
egyptiis orturereunt aque, et in-
uoluit eos dominus in medio fluctibus.
Feceruntque sunt aque, et operuit
currus et equites aucti exercitus
pharaonis, qui sequentes

ingressi fuerant mare. Ne unus
quidem super fuit eorum, filii autem
israel perreperunt per medium
siccum maris, et aque eis exant quae
pro muro a dextris et a sinistris
liberauerunt dominus in die illo israel
de manu egyptiorum, et uiderunt
egyptios mortuos super litus
maris, et manu magna quam
operauerat dominus contra eos. Ti-
muitque populus dominum, et occide-
runt dominus et moysi seruo eius.
Vnt ecclim. **XV.**
moyses et filii israel, can-
men hoc domino et dixerunt
Cantemus domino gloriae
eius magnificatus est, equum
et ascensorem dicitur in mare.
Fortitudo mea et laus mea domino
et factus est in me salutem. Iste
deus meus et glorificabo eum.
deus patris mei et exaltabo eum.
dominus quasi uir pugnator dominus
nomen eius, currus pharaonis
et exercitus eius proiecit in mare.
Electi principes eius submersi sunt
in mari rubro abyssi operuerunt
eos, descenderunt in profundum
quasi lapis. Dixeruntque tuam domine
magnificata est in fortitudine,
dextera tua domine percussit inimicum
tuum, et in multitudine gloriae
tuae deposuisti aduersarios meos.
Misisti iram tuam que deuora-
uit eos sicut stipulam, et in spiritu
furoris tui congregatae sunt aquae.
Siccit unda flucens, congregatae
sunt abyssi in medio mari. Dixit
inimicus persequar et conpre-
hendam, diuidam spolia inple-
bitur anima mea. Euaginato gla-
dium meum, interficiet eos manus
mea. Flauit spiritus auis, et ope-
ruit eos mare submersi sunt quasi
plumbum in aquis uehemen-
tibus. Quis filius tuus magnificatus

in facie. terrabilis atq; laudabi-
 lis et faciens mirabilia. Et ten-
 disti manu tuam et deuorauit
 eos terra. **D**ux fuisti in ima tua
 populo quem redemisti et por-
 tasti cum in fortitudine tua ad
 habitaculum suum tuum. **A**scendit
 populi et nati sunt. dolores ob-
 tinuerunt habitatores philistinim
Tunc conturbati sunt principes
 eorum. robustos moab obtinuit
 tremor. obraguere omnes habita-
 tores chanaan. **F**eruat super
 eos formido et pavor in magni-
 tudine brachii tui. **F**iant immo-
 biles quasi lapis donec pertran-
 seat plebs tuus domine. donec per-
 trahat populus tuus iste quem
 possidisti. **I**ntroduces eos in mo-
 te hereditatis tue. **S**icut missio
 habitaculo tuo quod operatus
 es domine. **S**uauitatem tuam domine quod
 firmauerunt manus tue. **D**omine
 regnabit eternum et ultra. **I**n-
 gressus est enim pharaon. cum curri-
 bus et equitibus in mare. et
 rediit super eos dominus aquas
 maris. **F**ilius autem israel ambula-
 uerunt per siccum in medio eius
Sumpsit autem maria prophetes
 soror aaron. tympanum in
 manu sua. **E**gressae sunt oes
 mulieres post eam cum tympa-
 nis et choris. quibus precibat
 dicens. **C**antemus domino glorioso
 se enim magnificatus est equus
 et ascensorem eius deiecit in
 mare. **T**ulit autem moyses dema-
 ri rubro. et egressi sunt in de-
 sertum sur. **A**mbulaueruntq; tri-
 dus diebus per solitudinem. et
 non inueniebant aquam. **E**t
 uenerunt in marath nec pote-
 rant bibere aquas de marath
 eo quod essent amare. **I**nde et con-
 gruum loco nomen impositum.

uocans illud marath. id est amari-
 tudinem. **E**t murmurauit plebs con-
 tra moysen dicens. **Q**uid bibemus?
At ille clamauit ad dominum. qui
 ostendit ei lignum. **Q**uod cum in-
 fisset in aquas in dulcedine uerse
 sunt. **I**bi constituit ei precepta atq;
 iudicia. et ibi temptauit eum dominus.
Si audieris uocem domini dei tui.
 et quod rectum est coram eo feceris.
 et obedieris mandatis eius. custo-
 dicus quod omnia precepta illius. tunc tu
 languorem quem posui in egypto.
 non inducam super te. **E**go enim
 dominus sanator tuus. **V**enerunt autem
 in helim filii israel. ubi erant duo-
 decim fontes aquarum et septuaginta
 palme et castra metati sunt
 uix aquas. **P**rofectiq; sunt de helim
 et uenit ois multitudo filiorum
 israel in desertum sin. quod est me-
 helim et synai. **XVI.**

Quintodecimo die mensis
 secundi. **P**ostquam egressi sunt
 de terra egypti. et mur-
 murauit ois congrega-
 tio filiorum israel contra moysen. et
 contra aaron in solitudine. **D**ix-
 eruntq; ad eos filii israel. **S**inas
 mortui cemus per manu domini
 in terra egypti quia sedebamus
 sup oles carnum et comedebamus
 carnes in saturitate. **C**ur indux-
 istis nos in desertum istud. ut ot-
 aderetis oem multitudinem fame?
Dixit autem dominus ad moysen. **E**cce ego
 pluam uos panem de celo. et
 egredietur populus et colligat quod
 sufficiat per singulos dies ut
 temptem eum. utrum ambulet in
 lege mea an non. **D**ie autem sexta
 parent quod miserant et sic dupli-
 quod colligere solebant per singulos
 dies. **D**ixeruntq; moyses et aa-
 ron ad omnes filios israel. **R**espere-
 scitis quia dominus eduxerit uos
 de terra egypti. et mane iudebi-
 tis gloriam domini. **A**udiuit enim.

Murmur uerū cont̄ dñm. Nos
uero quid sumus. quia murmu-
ris contra nos. Et ait moyses. Da-
bit dñs uobis uespere carnes edē
et mane panes in saturitatem.
eo q̄ audierit murmuraciones
uias. quibus murmurastis cont̄
cum. Nos aut̄ quid sumus. Nec
cont̄ nos est murmur uerū. s̄
contra dñm. Dixitq̄ moyses ad
aaron. Dic uniuersę congrega-
tioni filiorū isrl. Accedite coraz
dño. audiuit em̄ murmur uerū.
Cumq̄ loqueretur aaron ad oem̄
actum filiorū isrl. respexerunt
ad solitudinem. et ecce gloria
dñi aparuit in nube. Locutus
est aut̄ dñs ad moysen dicens.
Audiui murmuraciones filiorū
isrl. loquere ad eos. Uespere co-
medetis carnes. et mane satu-
rabit̄ mi in pane. factisq̄ q̄ sim
dñs deus uester. s̄m est ergo ue-
spere. et ascendens cotur̄ opo-
ruit castra. Mane quoq̄ ros
iacuit per circuitum castrorū.
Cumq̄ operuisset super faciem
terre. aparuit in solitudine mi-
nutum. et q̄ pilosissimum. in simi-
tudine pruinę super terraz. Et
cū uidissent filij isrl. dixerunt
ad moysen. man hu. quod siḡt
quid est hoc. Ignorabant em̄ q̄
ecet. Quibus ait moyses. Iste ē
pams quem dedit dñs uob̄ ad
uescendum. Hic est sermo que
pcepit dñs. Colligat ex eo unus
quisq̄ q̄ntum sufficit ad uescen-
dum. gomoz per singula capita
uix̄ numerū aiaz̄ uiaz̄ que ha-
bitant in tabernaculo. sic tolle-
tis. Feceruntq̄ ita filij isrl. et col-
legerunt alius plus alius min⁹
et mesi sunt ad mensurā gomoz
Nec qui plus collegerat habuit
amplius. Nec q̄ minus parauit
erat reperit minus. s̄ singuli uix̄.

id q̄ edere poterat congregauerit.
Dixitq̄ moyses ad eos. Nullus
relinquat ex eo in mane. Qui
non audierunt eum. sed dimi-
serunt quidam ex eis. usq̄ ma-
ne. et scit̄re cepit. uerūmbus
atq̄ computruit. Et ratus est
cont̄ eos moyses. Colligebant
aut̄ mane singuli. q̄ntum suffi-
cere poterat ad uescendum. Cumq̄
mcaluisset sol. liquefiebat. In
die uero sexta colligebant abeo
duplices. id est duo gomoz per
singulos hoies. Venerunt aut̄
oim̄ p̄ncipes multitudinis. et
narrauerunt moysi. Qui ait eis
Hoc est quod locutus est dñs. Et
quies sabbati scificata erit dño
Eras quodcumq̄ operandu est
facite. et que coquenda s̄ coqui-
te. Quisq̄ aut̄ reliquū fuerit
reponite usq̄ mane. Feceruntq̄
ita ut pcepit moyses. et non
computruit neq̄ uerūmbus inuenit̄
est in eo. Dixitq̄ moyses. Con-
medite illud hodie. quia sabbatū
est dñi. non inuenietur hodie
in agro. sex diebus colligite in
die aut̄ septimo sabbatū est.
Idcirco non inuenietur. Finit
septima dies. et egressi de p̄sio
ut colligerent. non inuenere
Dixit aut̄ dñs ad moysen. Ipsi
quod non uolitis custodire man-
data mea. et legem meā. Vide-
te q̄ dñs dederit uob̄ sabbatum
et prope hoc tribuerit uob̄ die
sexto abeo duplices. Maneat
unusquisq̄ apud semetipm̄.
nullus egredietur de loco suo die
septimo. Appellauitq̄ dom̄ isrl
nome eius man. quod erat q̄
semen coriandri albi gustud̄
eius. q̄ simile ē melle. Dixit
aut̄ moyses. Iste est sermo quon
pcepit dñs. Imple gomoz ex eo.
et custodiatur in futuris retro q̄

neratores ut novent panes quibz
 alii uos in solitudine. qm educti
 estis de terra egypti. Dixitq; moy
 ses ad aaron. Sume uas unu
 et mite ibi man. qntum pt ca
 pere gomor. et reponz cora dno
 ad ser uandum mgnitudo uas
 sicut pcepit dno moyse. Posuitq;
 illud aaron in tabernaculo refec
 uandu. filij aut isrl comedere
 manna. quadraginta annis
 donec uenirent in terra habita
 bilem. Hoc abo alia sunt usq;
 quo tangerent fines terre cha
 naan. Gomor aut decima po
 est ephi. **XVII.**

Sicut profecta dno multitudo fili
 orum isrl deserto sin per mansi
 ones suas. uix ser monem dmi
 castra metati sunt in raphidim
 ubi non erat aqua ad bibendu
 populo. Qui uirgatus contra
 moysem ait. Da nobis aqua ut
 bibamus. Quibus induit moy
 ses. Quid uirgam cont me.
 cur temptatis dnm. Sicut g
 populus ibi pro aque penuria.
 et murmurauit cont moysem
 dicens. Cur nos exire fecisti de
 egypto. ut occideres. et nos. et
 liberos nos. ac uimenta fca.
 Clamauit aut moyse ad dnm
 dicens. Quid faciam ppls huic
 Ad huc paupillu et lapidabit me.
 Aut dno ad moysem. Ante cede
 pplm. et sume retum de semo
 ribus isrl. et uirgam qua per
 cussisti flumium. tolle in manu
 tua et uade. En ego stabo cora
 te ibi. super petram horob. per
 tuasq; petram. et eribit exca
 aqua ut bibat pls. Fecit moyse
 ita cora semoribus isrl. et uoca
 uit nomen loci illius temptatio
 prope uirgum filioz isrl. Et
 temptauerunt dnm dicens. Et
 ne dno in nobis an non. **Sicut**

aut amalech et pugnabat cont
 isrl in raphidim. Duplex moy
 ses ad iosue. Elige unob et egres
 sus pugna contra amalech.
 Et cras ego stabo in uertice collis
 habens uirgam dei in manu
 mea. Fecit iosue ut locutus erat
 ei moyse. et pugnauit contra
 amalech. Moyse aut et aaron
 et hur. ascenderunt super uertice
 collis. Cumq; leuaret moyse
 manus. uincbat isrl. Si aut
 paululum remisisset. superabat
 amalech. manus aut moyse et
 ante graues. Sumentes igitur
 lapidem. posuerunt subter eum
 in quo sedit. Aaron aut et hur.
 sustentabant manus eius ex utra
 parte. Et firm est ut manus ipis
 non lassarentur. usq; ad occasu
 solis. fugauitq; iosue amalech
 et populu eius. in ore gladij.
 Dixit aut dno ad moysem. Scabe
 hoc obmoni metum in libro. et
 trade in auribus iosue. Delebo
 em memoria amalech sub celo.
 Edificauitq; moyse altare. et
 uocauit nome eius. dno exalta
 tio mea dicens. Quia manus
 super solum dmi. bellum dmi
 erit contra amalech a gnatione
 in generationem. **XVIII.**

Quam audisset ictero sa
 cerdos. madian cogna
 tus moyse. dia q fecerat
 deus moyse. et israheli
 populo suo. eo q eduxisset dno
 de egypto. tulit sephoram uxore
 moyse. quam remiserat et duos
 filios eius. quoz unus uocabat
 gersam. dicente pre. aduena fui
 in terra aliena. alter uero elie
 zer. Deus em ait pater mei ad
 uitor meus. et eruit me de gla
 dio pharaonis. **Sicut** ergo ictero
 cognatus moyse et filij eius et
 uxor ad moysem in deserto. ubi
 erat castra metatus. uix motem.

dei et mandauit moysi dicens,
Ego cognatus tuus ierico uenio
ad te, et uxor tua, et duo filij
tui cum ea. Qui egressus in-
ortusum, cognati sui, adorauit
et osculatus est eum. Salutaue-
runtque se mutuo, uerbis pacifi-
cis. Cumque intrasset tabernacu-
lum, narrauit moyses cognato
suo, cuncta que fecerat deus pha-
raoni, et egyptijs prope israhel,
omniumque laborem qui atti-
disset ei in itinere, quo libera-
uerat eos dominus. Et ait dominus
super omnibus domibus que fecerat do-
minus israheli, eo quod erant ei de ma-
nu pharaonis qui eripuit po-
pulum suum de manu egypti.
Nunc cognoui quia magnus
dominus super omnes deos, eo quod super-
egissent contra illos. Obtulit ergo
ierico cognatus moysi holocau-
sta et hostias deo. Venitque
aaron et omnes seniores israhel, ut
comederent panem cum eo coram
domino. Altero autem die sedit moyses,
ut iudicaret populum qui assistebat
moysi de mane usque ad uesperam.
Quod cum uidisset cognatus
cuius dicitur quod agebat in populo
ait, Quid est hoc quod facis in
plebe tua solus sedes, et dominus popu-
lus prestolatur, de mane usque
ad uesperam. Cui respondit moyses,
Venit ad me populus, querens sen-
tentiam dei. Cumque acciderit eis
aliqua disceptatio, ueniunt ad
me, ut iudicem inter eos, et osten-
dam precepta dei et leges eius.
At ille, non bona magis rem facis
et uelociter labore consumeris, et tu
et populus iste qui tecum est, ultra
uitas tuas, est negotium, solus
illud non poteris sustinere. Et
audi uerba mea, atque consilia
et erit deus tecum. Esto tu populus
in his que ad deum pertinent ut

referas que dicuntur ad eum, O-
stendasque populo ceteras moras
et uia colendi. Namque per que
ingredi debeant, et opus quod
facere. Proinde autem de omni plebe
uiros potentes, et timidos deum
in quibus sit ueritas et qui ode-
rint auaritia, et constituas ex
eis tribunos, et centuriones quinquagenarios, et decanos, qui
iudicent populum omni tempore. Quicunque
autem manus fuerit, ferant ad
te, et ipse in iudicio tuo iudicabit.
Leuiusque tibi sit pariter malos
onerare. Si hoc feceris implebis
imperium dei, et precepta eius
poteris sustinere, et dominus hic po-
pulus reuertetur cum pace ad lo-
ca sua. Quibus auditis moyses
fecit omnia que ille suggererat.
Et electis iuris strenuis de auto-
ritate israhel, constituit eos principes populi
tribunos, et centuriones, et quinquagenarios et decanos, qui
iudicarent populum omni die tempore.
Quicunque autem grauius erat refer-
re ad eum, facilius in iudicio
iudicantes. Dimisitque cognatum
qui reuersus abiit in terram suam.

¶ Tercio. **XIX.**
Egressione filiorum israhel
de terra egypti in die
hac uenerunt in silium
domus synai. Nam profecti de
raphidim et peruenientes usque in
desertum synai, castra metati
sunt in eodem loco, ibique israhel
fixit tentoria, exegione montis.
Moses autem ascendit ad deum.
Et cauit cum domino de nocte, et ait,
Hec dixit dominus iacob, et adnu-
ciabis filiis israhel. Vos ipsi uidistis
que fecerim egyptijs, quod portauit
uos super alas aquilarum
et assumpserim in. Si ergo au-
dieritis uocem meam, et custodie-
ritis pactum meum eritis mihi

in petulim. de cunctis populis
 Haec est enim omnis terra, et uos eritis in regno sacerdotale et gens sancta. Haec sunt uerba quae loquutus est ad filios israel. Venit moyses et collocatis maioribus natu populi exposuit omnes sermones quos mandauerat dominus. Responditque uniuersus populus, simul. Cuncta quae locutus est dominus faciemus. Cumque retulisset moyses uerba populi ad dominum, ait ei dominus. Jam nunc ueniam ad te, in caligine nubis, ut audiat me, populus loquentem ad te, et credat tibi in perpetuum. Nunciauit ergo moyses uerba populi ad dominum. Qui dixit ei. Vade ad populum et suscita illos hodie et cras, lauentque uestimenta sua, et sint parati in diem tertium. Die enim tertio descendet dominus, coram omni plebe super montem synai. Constitueque terminum populo, per circuitum et dices. Cauete ne ascendatis in montem, nec tangatis fines illius. Quis qui tetigerit montem morte morietur, et non tangente eum, sed lapidibus opprimetur, aut confodietur iaculis. Siue uimentum fuerit siue homo non uiuet. Cum cepit clangere buina, tunc ascendat in montem. Descenditque moyses de monte ad populum et sanctificauit eum. Cumque lauissent uestimenta sua. Ait ad eos. Estote parati in diem tertium, ne appropinquo uobis uobis. Jam aduenerat dies tertius, et mane inclaustrata erat, et caere ceperunt audiri tonitrua, ac micare fulgura, et nubes densissima operire montem clangorque buinae uehementius perfraxerat. Timuitque dominus populus, qui erat in castris. Cumque eduxisset eos moyses, mox summi dei de loco castrorum steterunt adra-

dices montis. Totus autem mons synai fumabat, eo quod descendisset dominus super eum in igne, et ascenderet fumus ex eo quasi de fornace. Eratque etiam omnis terra terribilis et somnium buinae paulatim credebatur. Moyses loquebatur et dominus respondebat ei. Descenditque dominus super montem synai, in ipso monte uertice, et uocauit moysen in cacumen eius. Quo tu ascendisset dixit ad eum. Descende et contestare populum, ne forte uelint transcendere terminos ad uidentium dominum, et pereat ex eis plurima multitudo. Sacerdotes quoque qui accedunt ad dominum sanctificentur, ne percuniam eos. Dixitque moyses ad dominum. Non poterit volgus ascendere in montem synai. Tu enim testificatus es, et iussisti dicens. Nonne terminos circa montem, et sanctifica illum. Qui ait dominus. Vade descende. Ascendatque tu et aaron cum. Sacerdotes autem et populus, ne transcant terminos, nec ascendant ad dominum, ne forte necificat illos, descendit moyses ad populum et omnia narrauit eis. **XX.**

Locutusque est dominus cunctos sermones hos, ego sum dominus deus tuus, qui eduxi te de terra egypti de domo seruitutis. Non habebis deos alienos coram me. Non facies tibi simulacrum neque omnem similitudinem que est in caelo desuper et que in terra deorsum. Nec corpus que sunt in aquis sub terra. Non adorabis ea neque coles. Ego enim sum dominus deus tuus, fortis et zelotes. Visitans iniquitatem patrum in filijs in tertia et quarta generatione, coram qui oderunt me, et faciens misericordiam in milia his qui

diligunt me et custodiunt pro-
cepta mea. Non assumes no-
men domini dei tui in uanu. Nec
enim habebit in fontem dominus cum
qui assumpsit nomen domini dei
sui frustra. Memeto ut diem
sabbati facies. Sex diebus ope-
raberis, et facies dia opera tua.
Septimo aut die sabbatum domini
dei tui, non facies in eo omne
opus tu et filius tuus et filia
tua, seruus tuus et ancilla tua
iumentum tuum, et aduena que
est in porta tuas. Sex enim
diebus fecit deus celum et terram
mare et dia que in eis sunt, et re-
quieuit in die septimo. Idcirco
benedixit dominus diem sabbati, et sa-
ficauit eum. Honora preem tuam
et matrem tuam, ut sis longeuus
super terram, quam dominus deus
tuus dabit tibi. Non occides. No-
nichaberis. Non furtu facies.
Non loquaris contra proximum tuum
falsum testimonium. Non concupi-
scas domum proximi tui. Nec de-
siderabis uxorem eius. Non ser-
uum, non ancillam, nec bouem
non asinum, nec oia que illius
sunt. Cunctus aut populus uidebat
horres, et lampades et somitum
lucine, montemque fumantem
et perterriti, ac pauore confu-
steterunt procul dicentes moysi.
Loquere in nobis et audiemus,
non loquatur nobis dominus, ne forte
moriatur. Et ait moyses ad po-
pulum. Nolite timere. Et enim pro-
saret uos uenit deus, et ut ter-
ror illius esset in uobis et non pec-
catis. Secutusque populus de longe
moyses aut accessit ad caligine
in qua erat deus. Dixitque pre-
terea deus ad moysen. Hec dicas
filiis israel. Vos uidistis quod de celo
locutus sum uobis. Non facies
metum deos argenteos, nec deos

aurcos facies uobis. Altare de
terra facies michi et offeretis
super eo holocausta et pacifica
ura, oues uias et boues, in di-
loco in quo memoria fuerit no-
mine meo. Memeto ad te et bene-
dicam tibi. Quod si altare la-
pidum feceris in, non edificabis
illud de sectis lapidibus.
Si enim leuaueris cultum tuum
super eum polluetur. Non a-
scendes per gradum ad altare
meum, ne reueletur secretum tuum.
Et sunt iudicia **XXI.**
que prepones eis. Si eme-
ris seruum hebreum septem an-
nis seruet tibi, in septimo
egredietur liber gratis.
Cum quali ueste intrauerit tu
tali exeat. Si habens uxorem
et uxor egredietur fil. Si aut
dederit dominus illi uxorem et pe-
rerit filios et filias, mulier et
liberi eius erunt domini sui, uxor uo
exibit eum uestiu suo. Et si dixerit
erit seruus, diligo dominum meum,
et uxorem, ac liberos, non egre-
diar liber, offeret eum domino domino
et applicabitur ad hostium a postes
perforabitque aurem eius subula
et erit ei seruus in secula. Si quis
vendiderit filiam suam in fa-
mulam, non egredietur sic anal-
le eone consueuerit. Si displicu-
erit oculis domini sui cui tradita
fuerit dimittet eam. Populus aut
alieno uendendi non habebit
potestatem, si spreuerit ea. Si
aut filio suo desponsauerit eam
uix morem filiarum faciet illi.
Quod si alteram ei acceperit,
prouidebit puella nuptias et
uestimenta, et pretium pudicie
non negabit. Si tria ista non
fecerit, egredietur gratis absque
pecunia. Qui percusserit hominem
uolens occidere, morte moriatur.
Qui aut non est infidatus, sed

deus illum tradidit.

deus illum tradidit
construam ob
debet. Si di
ideat pro
fatis ad alt
ne mouant
parum sui
mouant. Qu
honem et uo
nape morte
ti fuerit iure
probiu lapid
de mactat
uere et lectu
et ambulat
nisi sui mo
tulle. ut in
imperis in m
Qua uerific
aniam un
ma in man
ros cur. Em
uocet. ut do
rehi per
Et repati
uiffe que m
et abertus
sa uerere. ad
quom expen
lois. et uide
em aut mo
rea. fedet au
pro uulo. de
uam pro mo
had uerion
dus pro u
pro aduone
re. Si perusse
lum seru sui
fere eos fr
pro uulo que
quod si exu
de sui pte di
et dos carue
uicem. et n
quibus obue
arces uo. d
cu. Et si bo

deus illum tradidit in manus eius
 constituam tibi locum quo fugere
 debeat. Si quis de industria de-
 ciderit proximum suum et per in-
 fidias, ad altari meo auelles eu-
 ut moriatur. Qui percussit
 patrem suum aut matrem, morte
 moriatur. Qui furatus fuerit
 hominem et uendiderit eum coniuga-
 nope morte moriatur. Si rixa-
 ti fuerint una et percussit ali-
 proximum lapide ul pugno, et
 ille mortuus non fuerit, si ia-
 uerit in lectulo, si surrexerit
 et ambulauerit foris super sa-
 culu suu innocens erit, qui per-
 cussit, ita in ut operas eius et
 impensas in medicos restituat,
 Qui percussit seruum suu ul
 anallam uirga, et mortui fue-
 rint in manibus eius, crimis
 reus erit, Si aut uno die sup-
 uixerit, ul duobus non subia-
 cebit pene, quia pecunia illius
 e. Si rixati fuerint uiri, et per-
 cussit quis mulierem pregnantem
 et abortiuu quidem fecerit, si
 ipsa uixerit, subiacet dampno,
 quantum expenderit maritus mu-
 lieris, et arbitri iudicauerint
 Si aut mors eius fuerit subse-
 cuta, reddet animam pro anima, orbem
 pro oculo, dentem pro dente,
 manu pro manu pedem pro pe-
 de, adustionem pro adustione,
 uulnus pro uulnere, adustione
 pro adustione, liuorem pro liuo-
 re. Si percussit quispiam ocu-
 lum serui sui aut analle et lu-
 scos eos fecerit, dimittet liberos
 pro oculo quem eruit, Dentem
 quoque si percussit seruo ul an-
 alle sue filie dimittet eos liberos
 Si bos cornu percussit unum uel
 mulierem, et mortui fuerint la-
 pidibus obruetur, et non comedet
 carnes eius, dnoq; bouis innocens
 erit, Et si bos cornu petra fuit

adheri et nudus terra et conue-
 stati sunt dnm eius, nec reclu-
 sit eum, occideritq; unum aut
 mulierem, et bos lapidibus ob-
 ructur, et dnm illius occident,
 Quod si petra ei fuerit in po-
 situm, dabit pro anima sua quicq;
 fuerit postulat, filium quoque
 aut filiam, si cornu percussit
 fili sententiae subiacet, Si ser-
 uum anallamq; muaserit, ca-
 ginta siclos argenti, dabit dno
 bos uero lapidibus obruetur,
 Si quis aperuerit cisternam et
 foderit et non operuerit ea, occi-
 deritq; bos ul asinus in ea dno
 cisternae reddet pretiu iumentorū
 Quod aut mortuu est ipius erit,
 Si bos alienus boue alterius
 uulnerauerit, et ille mortuus fu-
 erit, uendent bouem uiuum, et di-
 uident priu, cadauer aut mor-
 tuu inter se dispercent, Si aut
 sciebat q; bos cornu petra esset
 ad heri et nudus terra, et no
 custodiuit eum dno suus, reddet
 bouem pro boue, et cadauer in
 tegrum accipiet, **XXIIII.**
Si quis furatus fuerit
 bouem aut ouem, et
 occiderit ul uendiderit
 quinq; boues pro uno bo-
 ue restituet, et quatuor oues pro
 una oue, Si effringens fur do-
 mu, siue suffodiens fuerit mu-
 tus, et accepto uulnere mortu-
 us fuerit, percussor non erit
 reus sanguinis, Et si orto sole
 hoc fecerit homicidium perpet-
 uit, et ipse morietur, Si non ha-
 buerit quod pro furto reddat ipse
 uenudabitur, Si muetum fue-
 rit apud eum, q; furatus e iuues
 siue bos, siue asinus, siue ouis
 duplu restituet, Si lesit quis-
 piam agru ul omnia, et dimise-
 rit iumentu suum, ut depascat
 aliena, quicq; optimu habuerit
 in agro suo ul momea p dampm.

faciens iudicium
 auctoris magis et
 oholocauftu et
 nes uitas et de
 quo memoria
 met. Vena ad
 tibi. Quod si
 i ferretis in
 ad de serm
 leuauerit
 um polluetur
 per gradum ad
 re reuelent
 Et sunt uita
 q; preponit
 ris seruu
 me seruu
 gredietur
 quali uita
 deat. Si
 r egredietur
 dno illi
 illos et
 eius coram
 am uita
 ruius
 rem
 liber
 licu
 rabiet
 det
 am non
 re
 culis
 e dimittet
 o uendendi
 tatem. si
 filio suo
 morem
 d si
 uederit
 meta. et
 negabit. Si
 it. egredietur
 ma. Qui
 is occidit
 aut non

deus illum tradidit

estimatioe restituet. **S**i egressus
ignis mucnerit spmas, et con-
prehenderit aceruos frugum, sive
stantes segetes in agris, reddet
dampnum qui ignem succenderit.
Si quis comodaueit amico suo
pecuniam, aut uas in custodia,
et ab eo qui suscepit furto ab-
lata fuerint, si mucnerit fur
duplum reddet, **S**i latet dominus do-
mus applicabitur addeos et iura-
bit quod non exierit manum
in rem proximi sui, ad perpetua-
dam fraudem, tam in boue quam
in asino et oue, ac uestimento,
et quicquid dampni miserere potest
ad deos utriusque causa pueniet.
Et si illi iudicauerint duplum
restituere proximo suo. **S**i quis
comendaueit proximo suo asinum,
bouem ouem et omne uimentum,
ad custodiam et mortuum fuerit aut
debilitatum uel captum ab hosti-
bus, nullusque hoc uiderit, iurau-
randum erit in medio, quod non exce-
derit manu ad rem proximi sui
susceptus dominus iuramentum et ille
reddere non cogetur. **Q**uod si fur-
to ablatum fuerit, restituere dap-
num domino. **S**i comestum a bestia pro-
fectum ad eum quod ortum est, et non
restituere, quia proximo suo quicquid
horum mutuum postularit, et debili-
tatum aut mortuum fuerit, domino non
potest reddere compelleret. **Q**uod si
in pignora fuit, dominus non restituere,
maxime si conductum uenerat
pro mercede operis sui. **S**i seduxe-
rit quis uirginem, nec dote de-
sponsatam, dote meritisque cum ea,
dotebit eam et habebit uxorem.
Si pro uirgine dare noluerit, red-
det pecuniam iuxta modum dotis
quam uirgines accipere consue-
runt. **M**aleficos non patieris ui-
uere. **C**ui coierit cum iumento
morte moriatur. **C**ui immolat
dominus occidetur propter dominum soli. **A**d
uena non contristabis, neque affli-

ges cum. **A**d uene enim et ipsi su-
stas in terra egypti, **I**duce et pu-
billo non noceritis. **S**i leseritis
eos, uonerabuntur ad me, et ego
audiam clamorem eorum, et indigni-
nabitur furor meus, percutiamque
uos gladio. **E**t exiunt uxores ure
uidue, et filii uiri pupilli. **S**i pecu-
niam mutua dederis populo meo,
paupere qui habitat tecum, non
urges eum quasi exactor, nec usus
opprimes. **S**i pignus a proximo
tuo acceperis, uestimentum, ante
solis occasum redde ei. **I**tem enim
solum quo operitur indumentum
carum eius, nec habet aliud in quo
dormiat. **S**i clamaueit ad me
exaudia eum, quia misericors sum.
Dys non detrahes, et pignori populi
tui non maledices. **D**etras tu
as et pignora non tardabis offer-
re. **I**mmogenitum filiorum tuorum dabis
mihi, de bubus quoque et ouibus sile-
facies. **S**eptem diebus sit cum
matre sua, die octauo reddes il-
lum mihi. **T**ri sancti eritis michi
Carne que a bestis fuerit pingu-
stata non comedetis, sed proiac-
tis canibus. **P**roxi-

Non suscipies uocem men-
daci, nec unges manu
tuam, ut pro impio dicas
falsum testimonium. **N**on
sequeris turbam ad faciendum
malum, nec in iudicio plimorum
acquiesces sententiae, ut a uero de-
iices. **P**auperis quoque miserere
negotio. **S**i occideris bouem ium-
ta tuam, aut asinum errantem, redue
ad eum. **S**i uideris asinum odientis
te iacere sub onere, non praesibis,
sed subleuabis eum eo. **N**on declina-
bis in iudicio pauperis. **M**endacium
fugies, infontem et iustum
non occides, quia auersor impium
Non accipias munera quae exspectat
etiam prudentes, et subuertunt
uerba iustorum. **P**eregrino molestus
non eris, **S**atis enim aduenarium

aias. quia et ipsi peccatum fuistis
 in terra egypti. **S**ex annis semi-
 nabis terram tuam. et congre-
 gabis fruges eius. Anno autem
 septimo dimittes eam. et requie-
 scere facies. ut comedant paupe-
 res populi tui. Et quicquid reliquum
 fuerit edant bestie agri. Ita faci-
 es in uinea. et in oliueto tuo. **S**ex
 diebus operaberis. septima die
 cessabis. Et requiescat bos et asi-
 nus tuus. et reficietur filius
 anille tue et aduena. **O**ia que
 dixi uobis custodite. et per nome
 egyptiorum deorum non iurabitis neque
 audietur ex ore uro. **T**ribus ui-
 cabus per singulos annos michi
 festa celebrabitis. **S**olempnitatem
 azimorum custodite. septem diebus
 comedes azima sicut precepit tibi.
 tempore mensis nouis in egypto
 suscos de egypto. **N**on apparebis
 in conspectu meo uacuus. et sollemp-
 nitatem mensis primitiuorum operis
 tui quamque feceris in agro. **S**ol-
 lempnitatem quoque in epitu am.
 in congregaueris omnes fruges
 tuas. de agro. **T**er in anno appare-
 bit omne masculinum tuum. coram
 domino deo. **N**on immolabis super fer-
 mento sanguinem uitime mee. nec
 remanebit ad te sollempnitatis
 mee usque mane. **P**rimicias fru-
 gum terre tue deferes in domum
 domini dei tui. ne coges hendum in
 lacte matris sue. **E**cce ego mitto
 angelum qui precedat te. et cu-
 stodiat in uia. et introducat ad
 locum que parauimus. obserua cum
 et audi uocem eius. **N**ec concep-
 nendum putes. quia non dimitte-
 ret cum peccaueritis. et est nomen
 meum in illo. **Q**uod si audieris
 uocem eius. et feceris omnia que loquor
 tuis. ero inimicus tuus et af-
 fligam affligentes te. **P**recedet
 te angelus meus. et introducet
 te ad amorreum. et ethiensem et
 phereensem. chananeumque et eueni-

et iebuseum quos ego contemnam. **N**on
 adorabis deos eorum. nec colas eos.
Non facies opera eorum. sed destru-
 es eos et confringes statuas eorum.
Seruietis domino deo uro. ut bene-
 dicam panis tuis et aquis. et au-
 feram infirmitatem de medio
 tui. **N**on erit infirmitas. nec stex-
 lis terra tua. num diebus tuorum
 implebo. **T**errorem meum mitto
 in preteritum tuum. et occidam om-
 nem ad quem ingredieris. **C**um
 temporis inimicorum tuorum coram te
 terga uertam. emittens scabro-
 nes pueri. qui fugabunt eileum.
 et chananeum et ethiensem an-
 que. **N**on eriam eos a facie
 tua anno uno. ne terra in solitu-
 dine redigatur. et cessant contem-
 te bestie. **A**uulatiim expellam eos
 de conspectu tuo. donec augeris
 et possideas terram. **N**ona autem
 terminos tuos a mari rubro usque
 ad mare palestino. et ad deserto
 usque ad fluum. **T**radam maribus
 iuris habitatores terre. et eriam
 eos de conspectu uro. **N**on inibis
 cum eis fedus. nec cum domino eorum
 non habitent in terra tua. ne forte
 peccare te faciant in me. si serui-
 eris domino eorum quod tibi terro erit.
 in scandalum. **¶** **P**rophetia.

¶ **M**oysi quoque dixit. **A**scen-
 de ad dominum tuum et aaron
 nadab et abiu. et ho-
 senes ex israel. et adora-
 bias procul. **S**olusque moyses ascen-
 det ad dominum. et illi non adpro-
 pinquabunt. nec populus ascen-
 det cum eo. **V**enit moyses et nar-
 rauit plebi omnia uerba domini atque
 iudicia. **E**nditque unctus populus
 una uoce. **O**ia uerba domini que locu-
 tus est faciemus. **S**cripsit autem
 moyses uniuersos sermones domini
 et mane resurgens. edificauit
 altare ad radices montis. et duo-
 decim titulos. per duodecim tribus

isrl. **M**ysias iuuenes de filijs isrl
et obtulerunt holocausta. imola-
ueruntq; victimas. pacificas dno
corniculos duodecim. **T**ulit itaq;
moyses dimidiam partem sangui-
nis. et misit in crateras. partem
aut residuam fudit sup altare.
Assumentesq; uolumen federeis le-
git audiente populo. **Q**ui dixit.
Via que locutus est dno sanctis
et eximus obedientes. **I**lle uero
sumptum sanguinem. respexit
in populum et ait. **H**ic est sang-
uis federeis. quod pepigit dno uo-
bis. super cunctis sermomb;
his. **A**scenderuntq; moyses et aa-
ron. nadab et abiu. et loq. de se-
mbus isrl. et uiderunt deum isrl.
Sub pedibus eius quasi opus.
lapidis saphiri. et quasi celum
cum serenum est. **N**ec super eos
qui protul excesserant. de filijs
isrl misit manum suam. **V**ide-
runtq; deum et comederunt ac si-
derunt. **D**ixit aut dno ad moy-
sen. **A**scende ad me in montem.
et esto ibi. daboq; tibi tabulas la-
pidas. et legem ac mandata
que scripsi ut docuas eos. **S**ur-
rexit moyses et ioseph miser
eius. **A**scendensq; moyses in mo-
tem dei. semoratus ait. **E**xpecta
te hic. donec reuertamur ad uos.
Habeas aaron et huc uobcum.
Si quid natum fuerit isthomo
referetis ad eos. **C**umq; ascendis-
set moyses. operuit nubes mon-
tem. et habitauit gloria dmi si-
synai. regens illum sex diebus.
nube. **S**eptimo aut die uocauit
eum de medio caliginis. **E**rat
aut species glorie dmi qm ignis
ardens super uertice montis.
in conspectu filiorum isrl. **I**ngressus
q; moyses medium nebule ascen-
dit in montem. et fuit ibi qua-
draginta noctibus. **¶** xxxv.

Locusq; est dno ad
moysen dicens. loqre
filij isrl ut collant in
pinnas. ab oi home-
qui offert ultionem. accipietis
cas. **H**ec sunt aut que accipere
debetis. aurum et argentum. et es.
iacintu et purpuram cottunq;
byssinatu. et byssum pilos capre
et pelles arietum rubricatas.
pelles iacintinas. et ligna setim
oleu ad linaria concimanda.
Aromata in unguentu et thimi-
amata boni odoris. **L**apides omnes
mos. et gemmas ad ornandu
ephod. ac rationale. facite in
suarium. et habitabo in medio
eoz. **I**ux oem similitudine taberna-
culi. quod ostendam tibi. et om-
uasoz in cultum eius. sicq; faci-
tis illud. **A**rcham de lignis setim
conpingue cuius longitudo ha-
beat duos semis cubitos. latitudo
cubitu et dimidiu. alitudo cubi-
tum sile ac semissem. et de auro
bis cam auro mundissimo muis
et de foris. facies supra corona
aurea percircuatu. et quoz or-
culos aureos quos ponet p quoz
arche angulos. **D**uo oraculi sint
in latere uno. et duo in altero. **F**a-
cies quoq; uertes de ligno setim
et operies eos auro. **I**nductosq; per
oculos qui sunt in arche latera-
bus. et porrectur in eis. **Q**ui sem-
per in oraculis erunt. ne unq; ex-
trahent ab eis. **P**onentq; in archa
testificacoem quam dabo e. facies
et propitiatoriu de auro mundis-
simo. duos cubitos et dimiduum
tenebit longitudo eius semissem.
et cubitu latitudo. **D**uos quoq;
cherubim aureos. et productiles.
facies exuatasq; parte oraculi. **E**st
sub unius sit oraculi in latere uno
et alter in altero. **U**trumq; lateris
propitiatoriu tegant ex pandetes
alab. et operientes oraculu. **¶** xxxvi.

aiantes. in uicis uersis rotas in
 propiciatorium quo operienda e
 archa. in qua ponet testimonium
 quod dabo tibi. **I**nd propiciam et
 loquar ad te sup propiciatorium
 sz ac medio duoz cubitum qz erit
 super archam testimonij. cuncta
 qz mandabo per te filiis israhel.
Facies et mensam de lignis scdm
 habentem duos cubitos longitu
 dimis. et in latitudine cubitum
 ac semissim. et in aurabis ea auro
 mundissimo. **F**aciesqz illi labium au
 reum per circuitum. et ipsi labio
 corona in terra sile altam quatuor
 digitis. et super illam alteram
 coronam aureolam. **Q**uatuor
 quoqz circulos aureos parabis
 et ponet eos. in quatuor angulis
 eiusdem mensae. per singulos pedes
Subter coronam erunt circuli
 aurei. ut mutant uices per eos
 et possit mensa portari. **P**osqz uer
 tes facies de lignis scdm. et cir
 tudabis auro ad subuehendam
 mensam parabis et acetabula.
 ac phalas turibula et aacos. in
 quibus offerenda sunt libamina
 ex auro purissimo. **E**t ponet se
 mensam panes propiciationis in con
 spectu meo semper. **F**acies et can
 delabrum ductile. de auro mu
 dissimo. **H**astile eius et calamos
 scyphos et speculas. ac lilia ex
 ipso procedentia. **S**ex calami e
 procedent de lateribus. tres ex uno
 late. et tres ex altero. **T**res scyphi
 qz in duas modum per calamos
 singulos. speculasqz sil et liliam.
Et tres sil scyphi. instar duas
 in calamo. altero speculqz et
 liliam. **H**oc erit opus sex calamoz
 qui producendi sunt de hastili.
In ipso aut candelabro erunt qua
 tuor scyphi in duas modum spe
 culqz et lilia. **S**pera sub duobus
 calamis per terra loca. qui sil sex
 sunt procedentes de hastili uno.

Et specule igr et calami ex ipso
 erunt. uniuersa ductilia de au
 ro purissimo. **F**acies et lucernas
 septem. et ponet eas super can
 delabrum. ut luceant ex aduerso.
Emuneraria quoqz. et ubiqz emuc
 ta sunt conungunt. sicut de au
 ro purissimo. **O**mnem pondus
 candelabri tu uniuersis uasis
 suis habebit talentum auri pu
 rissimi. **I**nspece et fac scdm ex
 emplare quod tibi in more mon
 stratum est.

Tabernaculum uero ita
 fiet. **D**eam cortinas
 de bysso rectora. et ia
 cinato et purpura coc
 coqz bisinato uariatas opere
 plumario facies. **L**ongitudo cor
 tine unius habebit uiginti octo cu
 ditos. latitudo quatuor cubitorum
 erit. **U**nus mensurae sicut un
 uersa cortina. **Q**uinqz cortine
 sibi iungentur mutuo. et alie quinqz
 nexu sibi cohererunt. **A**nsulas
 iacinatas in lateribus ac sum
 mitatibus facies cortinarum ut
 possint mutuo copulari. **T**ri
 quagenas ansulas cortina ha
 bebunt in utraqz parte ita mfer
 tas. ut ansa contra ansam ue
 niat. et altera alteri possit ap
 tari. **F**acies et quinquaginta cir
 culos aureos. quibus cortinarum
 uela iungenda sunt. ut unum
 tabernaculum fiat. **F**acies et saga
 ciliana undecim ad opriendu
 ceelum tabernaculi. **L**ongitudo
 sagi unius habebit triginta cu
 ditos. et latitudo quatuor. **E**qua
 erit mensura sagoz om. **E**quibz
 quinqz unges scorum. et sex sibi
 mutuo copulabis. ita ut sexu
 sagum in fronte tecti duplices
Facies et quinquaginta ansas.
 in ora sagi unius. ut coniungi
 tum altero queat. **E**t quinquaginta
 ansas in ora sagi alterius. ut
 cum altero copulet. **Q**inquaginta.

fibulas encas. quibus iungantur
anse et unum ex omnibus operi-
mentum fiat. Quid autem superficium
in sagis que parantur tecto. id
est unum sagum quod amplius
comeditate eius operies poste-
riora tabernaculi. Et cubitus
ex una parte ponderit. et alter
ex altera. qui plus est in sagoru
longitudine. utriusque latus taber-
naculi protegens. Facies et ope-
rimetum aliud tecto. de pellibus
arictu rubricatis. et super hoc
rursum aliud operimentum de ia-
cintinis pellibus. Facies et ta-
bulas stantes tabernaculi de lig-
nis setim. que singule denos
cubitos. in longitudine habeant.
et in latitudine singulas ac semis-
sem. In lateribus tabule due
incrustature fiant. quibus tabula
alteri tabule connectatur. atque
in hunc modum cuncte tabule pa-
rabunt. Quasque viginti erunt in
latere meridiano. quod uergit
ad austrum. Et uibus quadraginta
bases argenteas fundes. ut omne
bases singulis tabulis per duos
angulos subiciant. In latere quoque
secundum tabernaculi quod uergit ad
aquilonem uiginti tabule erunt
quadraginta habentes bases ar-
genteas. Omne bases singulis ta-
bulis subponetur. Ad occidentem
vero plagam tabernaculi. facies
sex tabulas. et rursum alias du-
as. que in angulis erigantur.
posttergum tabernaculi. Eruntque
coniuncte a deorsum usque sursum
et una omnis compago retinebit.
Duabus quoque tabulis que in an-
gulis ponende sunt. filis iunctu-
ra seruiabit. Et erunt fil tabule
oratio. bases capite argentee sedentim
duabus basibus per una tabu-
lam supputabis. Facies et uertices
de lignis setim quibus ad con-
nendas tabulas. in uno latere
tabernaculi. et quibus alios in alio.

et eiusdem nui. ad occidentalem
plagam. qui mittentur per medi-
as tabulas a summo usque ad sum-
mu. Quasque tabulas de aurabis
et fundes in eis anulos aureos
per quos uertices tabulata con-
nectant. quos operies laminas au-
reas. Et erunt tabernaculum uiginti
exemplum quod tibi in monte mon-
stratum est. Facies et uelut de ianne-
to et purpura. totaque bistincto.
et bisso retorta opere plumario
et pulchra uarietate correptum.
Quos appendes omne quatuor colup-
nas de lignis setim. que ipse
quidem deaurate erunt. et habe-
bunt capita aurea. Sed bases
argenteas. Inferetur autem uellut
per oculos. Intra quod ponetur
archam testimonij. et quo scru-
rium et sanary sanaria diuidentur.
Pones et propitiatoriu super archa
testimonij in sancta sanctorum. In
sanctis extra uelum. et contra
mensam candelabrum in latere
tabernaculi meridiano. Mensa
enim stabit in latere aquilonis. fa-
cies et tentorium in maiori taber-
naculi de iacincto et purpura.
totaque bistincto. et bisso retorta
opere plumary. Et quibus colup-
nas de aurabis lignorum setim.
ante quas ducent tentorium quibus
erunt capita aurea. et bases encas.
Facies et altare. **xxvii.**
de lignis setim quod
habebit quibus cubitos
in longitudine et con-
dem in latitudine id est quatuordecim.
et octo cubitos in altitudine. Cor-
nua autem per quatuor angulos.
ex ipso erunt. et operies illud ex
facies que in usus eius lebetas ad
suscipiendos cineres. et forapes
atque fascinulas. et ignium recep-
tacula. omnia uasa ex ere fabrica-
bis. Erantiamque in modum tectis
encam. per cuius quatuor angulos.

erunt gaur anuli enci. quos po-
 nes subter arulam altaris. Erunt
 craticula usq; ad altaris mediu
 Saacs et uertes altaris de lignis
 sectim duos. quos operies lami-
 nis encis et induces perctulos.
 Eruntq; ex ueroq; latere altaris
 ad portandum non solidu. sed
 m ane et cauum mansuris. Sa-
 cs illud sicut tibi m monte mon-
 stratum est. Saacs et arcu taber-
 naculi m cuius plaga australi.
 cont meridie erunt tentoria.
 de bisso retorta. Centu cubitos
 unu latus tenebit m longitudie
 et columpnas uiginti cum ba-
 sibus totidem encis. q; capita tu-
 celaturis suis habebunt argentea.
 Silt m latere aquiloms per longi-
 erunt tentoria centu cubitorum.
 Columpne uiginti et bases enee
 eiusdem nu. et capita eaz; cum
 celaturis suis argentea. In latitu-
 dine uero arcu quod respicit ad
 occidentem. erunt tentoria per qu-
 quaginta cubitos. et columpne de-
 cem basesq; totidem. Inca quoq;
 arcu latitudine que respicit ad
 orientem. quinquaginta cubiti er-
 m quibus quidem cubitorum cento-
 ria. lateri uno deputabunt. co-
 lumpneq; decem et bases totidem.
 In latere altero erunt tentoria cu-
 bicos opinentia quidem. colup-
 nas decem et bases totidem. In mero
 itu uero arcu. fiet tentorium cubito-
 rum uiginti. ex iacinto et purpu-
 ra. coctisq; distincto et bisso retorta
 opere plumarij. Columpnas habe-
 bit quatuor. cum basibus totidem.
 Omnes columpne arcu per ortum
 uestita erunt argenti lamis ca-
 piabus argenteis. et basibus encis
 In longitudine occupabit arcu.
 cubitos centu m latitudine quinqu-
 ginta. altitudo quoq; cubitorum erit
 fietq; de bisso retorta. et habebit ba-
 ses encas. Tuncta uasa taberna-
 culi m omne usus et trimomias
 tam papillos tuos q; arcu ex cre-

saacs. **U**rtape filijs isrl ut affe-
 rant tibi oleum de arborib; oli-
 uaz; purissimu. pilosq; confusum
 ut ardeat lucerna semp m taber-
 naculo testimonij. septica uelum.
 quod opansum est tabernaculo
 testimonij. Et collocabunt ea aa-
 ron et filij eius. ut usq; mane lu-
 ceat coram dno. Perpetuus erit
 cultus per successiones corp a filijs
 israhel.

Applica quoq; ad te aaron
 rem tuum cum filijs
 suis. de medio filioru
 isrl. ut sacerdotio fun-
 gantur m. aaron nadab et abiu-
 eleazar et pthamar. Saacs q; ue-
 stem scam sui tuo m glam et do-
 ctorem et loqueris tuncis sapie-
 tibus. corde quos repleui spu pru-
 dentis. ut faciant uestes aaron
 m quibus stificatus hntet mchi.
 Hec aut erunt uestimenta q; fa-
 cient. Racionale et sup humerale
 tomca et lineam stictam adaxim
 et salticum. facient m uestimenta
 sca aaron sui tuo et filijs ei. ut
 sacerdotio fungantur m. **Capu-**
 entq; aueu et iacintu et purpu-
 ram coctisq; distinctu et bissum
 facient aut super humerale de
 auro et iacinto et purpura. co-
 ctisq; distincto et bisso retorta. **Su-**
 poli mco. Duas oras uinitas ha-
 bebunt. m utroq; latere summitu.
 ut m unu redeant. ipa q; reptura.
 et tincta opere is uarietas fiet ex
 auro. et iacinto et purpura co-
 ctisq; distincto. et bisso retorta. **Su-**
 meosq; duos lapides ornatos;
 et sculpsos m eis nomia filioz isrl
Sep nomia m lapide uno. et sep
 reliqua m altero. iux ordie na-
 tiuitatis corp opere sculpsoris et
 celatura gemmaru sculpsos eos no-
 mimb; filioz isrl mclusos auro
 atq; circudatos. et ponet m utroq;
 latere super humeralis memori-
 ale filijs isrl. **Portabitq; aaron**
 nomia corp coram dno sup utrumq;

Fumeris ob recordationem. **F**acies et un-
ctuos ex auro. et duces catenulas
aurei purissimi ibi miute cohere-
tes. quas inferes unctis. **R**ationa-
le quoque iudicij facies opere polimi-
to. **U**nde texturam super humeralis
ex auro iacinto et purpura. coto-
que distincto. et bisso retorta. **Q**ua-
drangulum erit et duplex mensura:
palmi habebit. tam in longitudine
quam in latitudine. ponetur in eo quod
suor ordines lapidum. **I**n primo
uersu erit lapis sardius et topasi-
us smaragdus. **I**n secundo carbun-
culus saphirus et iaspis. **I**n tertio li-
gyrius achates. et amethystus. **I**n
quarto crisolitus. onichinus. et
berillus. inclusi auro erit per ordi-
nes suos. habebuntque nomina filiorum
israhel. **D**uodecim nominibus celabuntur.
singuli lapides nominibus. singulorum
per duodecim tribus. **F**acies in ra-
tionali catenas. sibi miute cohe-
rentes. ex auro purissimo. et duos
anulos aureos quos ponet miute
rationalis in mitate. **C**atenas quoque
aureas iunges. anulis qui sunt
in marginibus eius et ipsarum catene-
narum extremitates. duobus copulabis
unctis. in utroque latere super hume-
ralis quod rationale respiciat. **F**acies
et duos anulos aureos. quos
ponet in summitatibus rationalis.
et in oris que eregione sit super hu-
meralis. et posteriora eius aspici-
unt. **A**ct non et alios duos anulos
aureos. qui ponendi sunt in utroque
latere super humeralis deorsum quod
respiciat contra faciem iuncture in-
terioris. ut aptari possit tunc super
humerali. **E**t stringatur rationa-
le anulis suis. cum anulis super
humeralis. iuncta iacintina. ut
maneat iunctura sabrefacta. et
aspe miute rationale. et super hu-
merale nequeant separari. **P**ortabitque
aaron nomina filiorum israhel in rationa-
li iudicij super pectus suum quando in-
greditur sacrarium memoriale coram

Dno metrum. **P**ortabitque aaron
omnes autem in rationali iudicij doc-
trinam et ueritatem que erit in
pectore aaron. quando ingreditur co-
ram domino. et gestabit iudicium
filiorum israhel in pectore suo in conspectu
domini semper. **F**acies et tunica super
humeralis totam iacintinam.
in tunc medio supra erit caputium.
et ora pergitum eius textilis
sicut fieri solet in extremis uestium
partibus. ne facile rumpatur.
Deorsum uero ad pedes eiusdem
tunicæ percutium. quod puncta fa-
cies ex iacinto et purpura. et coto-
que distincto mixtis in medio tunicæ
nabulis. ita ut tunicæ nabulum
sit aurum. et matu punctum.
Sursumque tunicæ nabulum aliud
aurum et matu punctum et uestiet
ea aaron in officio misterij. ut
audiatur sonitus quando ingreditur.
et egreditur. sacrarium in conspectu
domini et non morietur. **F**acies et lam-
nam de auro purissimo. in qua
sculpsit opere celatoris sem domino
ligabisque eam iuncta iacintina.
et erit super thuram imines sem
ti pontificis. **P**ortabitque aaron
iniquitates corporum que obulerint
et sacrificauerint filij israhel in iudicij
muneribus et donariis suis. **E**rit
aut lamina semper in fronte eius
ut placatus sit ei dominus. **S**tringatur
que tunica bisso. et thuram bisso
Facies et baltheum opere plumarum
Porro filij aaron tunicas lineas
parabis. et baltheos ac thurmas.
in gloriam et decorem. **V**estietque hinc
tribus aaron sem tunc. et filios
eius cum eo. et tunicarum consecrabis
manus. sacrificabisque illos. ut sacrifi-
doas fungantur in. **F**acies et semi-
nalia lineæ. ut operiantur carnis
turpitudinis sue. a remibus usque ad
femora. et uentur eis aaron et fi-
lij eius quando ingredientur tabernacu-
lum testimonij. ut quando appropin-
quant ad altare. ut misterent in

sanctuario. ne iniquitas rei moriantur. Legitimi sempiternu erit aaron et semini eius post eum. sed et hoc facies ut in in sacerdotium conferentur.

XXIX.

Ulle utulu de armento et arictes duos imaculatos. pancois azimos et crustula absqz ferme to que conspersa snt oleo. Lagana quoqz azima oleo lita de simila tritica. cuncta facies. et posita in camstco offeres. Utulu aut r duos arictes. et aaron ac filios eius. applicabis ad ostium tabernaculi testimonij. Cumqz laueris patre cum filijs aqua. inducs aaron uestimentis suis. idest linea et tunica sup humerali. et rationali quod confringes balthco. et poncs thyraxam in capite eius. et laminam scam super thyraxam. Et oleum unctioms fundes sup caput eius. atqz hoc ritu confecta bitur. filios quoqz illius applicabis. et inducs tunicas lineis sngcois balthco aaron s; et liberos eius. et mpones eis mitras. et uncs sacerdores mei religione perpetua. Postqz imiaueris manus coram applicabis et uaitu coram tabernaculo testimonij. Inponensqz aaron et filij eius manus sup caput illius. et mactabis cum in conspu dmi. iuxta ostiu tabernaculi testimonij. Sumptusqz de sanguine vituli. poncs super cornua altaris digito tuo. Reliquu aut sanguine fundes iuxta basim eius. Sumes et adipem cotu qui opit mcestina. et reticulum ictoris ac duos renes. et adipem qui super eos est. et offeres mactsum super altare. Carnes uero uaitu et coru. et simu conduxcs foris ex castca eo qz pro pto sit. Unum quoqz arictu sumes. super cuius caput ponent aaron et filij eius manus. Quem cum mactaueris. tolles de sanguine eius. et fundes

circu altare. pmi aut arictem secabis in sinistra. lotuqz mastilia eius et pedes. poncosqz super cornas arictes. et super caput illius. et offeres totum arictem in mactsum super altare. Oblatio est dmi odor suauissm; dicitur me dmi. Tolles quoqz arictem altatum. super cuius caput aaron et filij eius ponet manus. Quem cum imolaueris. sumes de sanguine ipsius. et poncs sup exere mu de pte auriculae aaron. et filioz eius et super pollicez manus eoz et pedes dexte. fundes qz sanguinem super altare pccatiuitum. Cumqz tuleris de sanguine qui est super altare et de oleo unctioms asperges aaron et uestes eius. filios et uestimenta eoz. Consecratisqz ipis et uestib; tolles adipem de arictem et caudam et aruinam que operit uitalia ac reticulu ictoris. et duos renes atqz adipem qui super eos e. armuqz dexte. eo qz sic arictes consecrati sunt. totam panis unct. crustulum conspersum oleo. lagana de camstco azimoz quod posu est in conspectu dmi. Poncsqz oia super manus aaron. et filioz eius. et sificabis eos. et leuans coram dno. Suscipiesqz unctam de manibus eoz et mactes sup altare. in holocaustu odore suauissimu. in conspu dmi quia oblatio eius est. Sumes quoqz pectusculu de arictem quo minatus est aaron. sificabisqz illud eleuatu coram dno. et cedet in pte tuam. Sificabis et pectusculum consecratu. et armu quem de arictem separasti quo mactatus e aaron et filij eius. iure perpetuo a filijs isrl. quia pmitua st. et macta de uittimis eoz pacifias que offerut dno. Vestem aute scam qua uestit aaron. habebit

filij eius post eum. ut unguantur
in ea et consecrentur manus eorum.
Septem diebus uestitur illa, qui
pontifex pro eo fuerit constructus
de filiis israel. et qui ingredietur
tabernaculum testimonij. ut ministret
in sanctorum. **A**uctem autem
consecrationum tolles. et coques
carnes eius in loco sancto. quibus
uestietur aaron et filij eius. **Q**ua-
nes quoque qui sunt in tabernaculo
in uestibulo tabernaculi testimo-
nij comedent ut sit placabile sa-
crificium. et sacrificentur offerentiam
manus. **A**licuiusmodi non uestietur
episcopus quia sancti sunt. **Q**uod si
remanserit de carnis consecratio
sive de pambus usque mane. con-
bures reliquias igni. non con-
medentur quia sacrificata sunt. **D**ia
quod precepi tibi facies super aaron
et filios eius. **S**eptem diebus con-
secrabis manus eorum. et uentilum
pro peccato offeres. per singulos di-
es ad expiandum. mundabisque
altare cum immolaueris expiatio-
nis hostiam. et unges illud in
sacrificium. **S**eptem diebus ex-
piabis altare. et sacrificabis et erit
sanctus. **O**mnis qui tetigerit
illud sacrificabit. **H**oc est quod faci-
es in altari. **A**gnos annulos duos
per singulos dies iugum. **I**num
agnum mane et alterum uespere.
Decima parte simile consperse.
oleo tursio. quod habeat mensura
quarta parte huius. et uinum ad li-
bandu eiusdem mensure in agno
uno. **A**lterum uero agnum offeres
ad uesperam. uix ritum macutine
oblationis. et uix ea que dypimus
in odorem suauitatis sacrificium
domino. oblatione perpetua in gene-
rationes uitas. ad ostium taberna-
culi testimonij coram domino. **I**bi
constitua ut loquar ad te. ibique
propitiam filiis israel. et sacrificabitur
altare in gloria mea. **E**t sacrificabo

tabernaculum testimonij cum alta-
ri. et aaron cum filiis eius. ut
sacerdotes fungantur mihi. **E**t ha-
bitabo in medio filiorum israel. et ego
ei deus. et facient quia ego dominus
deus eorum. qui eduxi eos de terra
egypti. ut manerem in illis.
ego dominus deus uestrorum. **XXX.**
Facies quoque altare in
adolendum thymiamam.
de lignis sethim. huius
cubitus longitudinis
et alterum latitudinis
id est quadrangulum. et duos cu-
bitos in altitudine. **C**ornua ex
ipso procedent. uestietur illud au-
ro purissimo. tam craticulam
eius que parietes perierunt et cor-
nua. **F**aciesque ei corona aureola
pergruum. et duos anulos au-
reos sub corona per singula latera
ut mittantur in eos uittes. et alta-
re portetur. **I**pos quoque uittes
facies de lignis sethim et in aurea
bitis. **S**onesque altare coram uelum
quod ante arcam pendet testimo-
nij. coram propitiatoris quo-
regit testimonij ubi loquar tibi. et
adolebit incensum. super ea aaron
suauis fragrans mane. **Q**uando
toponec lucernas incendet illud
et quando collocat eas ad uesperum
uret thymiamam semper in coram
domino in generationes uitas. **N**on of-
feretis super eo thymiamam. com-
potis alterius. nec oblationem.
et uictima libabit. **E**t deprecabitur
aaron super cornua eius. semel
per annum in sanguine que oblatum
est pro peccato et placabit super eo in
generationibus uitas. **S**anctus erit
domino. **L**ocus est dominus ad moysen
duens. **Q**uando tuleris summam fili-
orum israel uix num dabitur in
gule precepi pro animabus suis domino
et non erit plaga in eis tu fuerant
recepti. **H**oc autem dabit omnis
qui transit ad nom. **D**imidium

Sicli. uix mensura tepli. **V**iduo
 uiginti habet obolos. media pars
 suli offerretur dno. **Q**ui habetur
 in numero a uiginti annis. et
 supra dabit precium. **D**uces no
 addet ad mediu suli. et pauper
 nichil minuet. **S**usceptam q
 petumam que collata est a filijs
 isrl tradas in usus testimony ta
 bernaculi ut sit moni metum corp
 coram dno ut proprietat aiabus
 corp; **L**ocutus est dno ad moysen
 dicens. **F**raos et labiu encu cu
 basi sua ad lauandu ponas q
 illud me tabernaculum testimony.
 et altare. **E**t missa aqua lauabit
 meca aaron et filij eius manus
 suas ac pedes. qn ingressuri st
 tabernaculum testimony; et qn ac
 cessuri ad altare ut offerant in
 eo thymiana dno. ne forte mori
 antur. **L**egimus in sempiternum
 erit ipi. et sem in eius per succes
 siones. **L**ocutus q est dno ad moysen
 dicens. **S**ume tibi aromata
 ome sime ne et cleare quingentos
 sulos et annamoni mediu ide
 ducentos quinquaginta. calami
 sile ducentos quinquaginta. cassie
 quod quingentos sulos in pondere
 suary. olei de oliuetis mensura
 hm. **f**raosq unctioes oleu son
 ungentu compositu ope unguen
 tary. et unges ex eo tabernacu
 lum testimony et archam testa
 menti. mensamq cum uasis suis
 candelabrum et uersilia eius
 altaria thymiamatis. et holocau
 sti. et uniuersam suppellectilem
 que ad cultum corp pertinet. **S**a
 crificabisq oia et erunt sta scorp;
Qui tetigerit ea scificabitur. **A**a
 ron et filios eius unges. **S**afica
 bisq eos. ut sacerdotio fungant
 in. **F**ilys quodq isrl dices. **H**oc oleu
 unctiois scificatu erit in mge
 neracoes uras. **C**aro hois no un
 guetur ex eo. **E**t uix compositum

eius non facietis aliud. qz scifica
 tum est et sim erit uobis. **H**omo
 qcumq tale composuerit. et dede
 rit ex eo alicno. ex terminabit
 de populo suo. **D**ixitq dno ad
 moysen. **S**ume tibi aromata
 staactn. et omicha galbanen boni
 odoris. et thus luadissimu. equa
 lis ponderis erit oia. **F**raos qz
 thymiana compositum ope unge
 tary. impotum diligenter et purp
Cumq in tenuissimu puluere
 unisa contuderis. ponas ex eo
 coram tabernaculo testimony
 in quo loco apparebo tibi. **S**im
 scorp erit uob thymiana. **T**ale
 compositum non facietis in usus
 uros quia sim est dno. **H**omo qui
 cumq fecerit sile. ut odore illud
 persequat peribit de populo suo
Locutus q est. **xxxv**
 dno ad moysen dicens
Ecce uocau ex noie be
 selechel. filiu huxi. filij
 hux. de tribu uida. et impleui eu
 spm dei. sapientia et intelligencia
 et sciencia in oi opere. ad ex cogi
 tandum fabre quicq fieri potest
 ex auro et argento. et cre. max
 more et gemis. et diuersitate lig
 nazp. **D**editq ei sorium hooliab.
 filium adisamech de tribu dan.
 et in corde ois eruditi posui sapi
 entia. ut sciant cuncta q prece
 pi tibi. **T**abernaculum sedecis. et
 archam testimony. et propitia
 torium quod super cam s. et cun
 ta uasa taber nacti. mensamq
 et uasa eius. **C**andelabru puris
 simu cum uasis suis. et altaria
 thymiamatis. et holocausti et oia
 uasa corp. labiu cum basi sua.
Vestes sanctas in misterio. aaron
 sacerdoti et filys eius. ut fungat
 officio suo in sacris. oleu unctio
 nis. et thymiana aromatu in
 suario oia que precepi tibi facient.
Locutus est dno ad moysen dicens.

Loquere filiis israel et dices ad eos.
Videte ut sabbatum meum custo-
diatis, quia signum est inter me
et uos, in generationibus uicis, ut
sciatis quia ego dominus qui saccio
uos. Custodite sabbatum secundum quod est
cum uobis, qui polluerit illud mor-
te morietur. Qui fecerit in eo opus
peribit anima illius de medio populi
sui. Septem diebus factis opus, in
die septimo sabbatum est requies
sancta domino. Dies qui fecerit opus
in die hac morietur. Custodiant
filii israel sabbatum et allebrent illud
in generationibus suis. Pactum est
semperueneru inter me et filios israel
signumque perpetuum. Septem enim
diebus fecit dominus celum et terram
et in septimo ab opere cessauit.
Dedit quoque moysi completis huius-
modi sermonibus, in monte
synai. Quas tabulas testi-
monij lapideas, scriptas digito dei.
Adens autem **XXIV**
populus quod mora facit
descendendi de monte
moyses, congregatus
aduersus aaron ait. Surge fac
nobis deos qui nos precedant,
Moyse enim hunc unum qui eduxit
nos de terra egypti ignoramus
quid acciderit. Dicitque ad eos aa-
ron. Tollite in aureas aureas de
uaporu filiorumque et filiarum uestrarum
aureas, et afferete ad me. Fecit
populus que iusserat, descens aureas
res ad aaron. Quas cum ille ac-
cepisset, formauit opere fusorio
et fecit opus uiculu constabile.
Dixeruntque. Hi sunt domini tui israel
qui te eduxerunt de terra egypti.
Quod cum uidisset aaron edifi-
cauit altare coram eo, et promissis
uoce clamauit dicens, Cras sollemp-
nitas domini est. Surge uicisq; mane
optulerunt holocausta, et hostias
panificas, et sedit populus comedere
ac bibere, et surrexerunt ludere.

Locutus est autem dominus ad moysen.
Vade descende. Peccauit populus tuus
quem eduxisti de terra egypti. Et
asserunt a te de uia, qua ostendisti
eis. Feceruntque sibi uiculu constabilem
et adorauerunt. Atque imolan-
tes ei hostias dixerunt. Isti sunt
domini tui israel, qui eduxerunt te de
terra egypti. Furfurumque ait dominus
ad moysen. Teneo quod populus iste
dixit tibi uias sic. Dimitte me ut
nascatur furor meus contra eos,
et deleam eos, faciamque te magnam
gentem magnam. Moyses autem ora-
bat dominum deum suum dicens, Cur
domine nascatur furor tuus contra
populum tuum quem eduxisti de terra
egypti, in fortitudine magna et
in manu robusta. Ne queso dicat
egypti, callide eduxit eos, ut me
ficeret in motibus et deleeret terra.
Quiescat ira tua et esto placabi-
lis super nequitiam populi tui. Recor-
dare. Abraham et isaac et israel
seruorum tuorum, quibus iurasti per
cemetipsum dicens. Multiplicabo
semen uestrum sicut stellas celi, et iur-
aui tibi etiam hanc de qua locutus
sum dabo semini uestrum et posside-
bitis eam semper. Placatusque est
dominus ne faceret malum, quod lo-
cutus fuerat aduersus populum suum.
Et reuersus est moyses de monte,
portans duas tabulas testimoni-
monij manu dei scriptas ex utraque par-
te factas opere dei. Scriptura quoque
dei erat sculpta in tabulis. Audi-
ens autem ioseph tumultum populi
uociferans dixit ad moysen. Mi-
lacis pugne audire in castris. Quid
indit. Non est clamor adhortan-
tium ad pugnam, neque uociferatio
compellentium ad fugam. Et uocem
cantantium ego audio. Cumque ad-
propinquasset ad castra, uidit in-
tulum et choros, rarusque ualde
proiecit de manu tabulas, et co-
pavit eas ad radicem montis.

Arrapiensque vitulum quem fecerat
 combussit. et contrivit usque ad
 pulverem. Quem sparsit mag.
 et dedit ex eo potum filijs israhel.
 Dixitque ad aaron. Quid tibi fe-
 cit hic populus. ut induceres super eu-
 pam maximam. Cui ille respondit.
 Ne indignetur dominus nobis. Tu enim
 nosti populum istum quod pronus
 sit ad malum. Dixitque dominus ad
 nos deos qui procedant nos. hunc
 enim moysi qui eduxit nos de terra
 egypti. nescimus quid acciderit.
 Quibus ego dixi. Quis vestrum
 est auctum. Tulereque et dederunt
 mihi. et projecit illud in igne. egres-
 susque est hic vitulus. Videns ergo
 moyses populum quod esset nudatus. po-
 liauerat enim cum aaron propter
 ignominiam sordis. et miser hostes
 nudum constituerat. et stans in
 porta castrorum ait. Si quis est deus
 iurgetur mihi. Congregatisque sunt
 ad eum. omnes filij leui. quibus
 ait. Hec dicit dominus deus israhel.
 Donat vir gladium super femur
 suum. Ite et redite de porta usque
 ad portam per medium castrorum
 et occidat unusquisque fratrem et ami-
 cum et proximum suum. fecerunt
 que filij leui iuxta sermonem moysi.
 Cecideruntque in die illo quasi tria
 milia hominum. Et ait moyses. Conse-
 crastis manus vestras hodie domino.
 Unus quisque in fratre suo.
 ut dicitur nobis benedictio. Facto autem
 die altero locutus est moyses ad
 populum. Peccastis peccatum maximum.
 Ascendam ad dominum. si quod cum
 qui uero deprecari pro celere uero
 fecisset que ad dominum ait. Obsecro. pec-
 cauit populus iste peccatum magnum.
 feceruntque sibi deos aureos. aut di-
 mite eis hanc noxam. aut si non
 facis dele me de libro tuo. quem
 scripsisti. Cui respondit dominus. Qui pec-
 cauerit mihi delebo eum de libro meo.
 Tu autem uade et duc populum istum

quo locutus sum tibi. Angelus pro-
 cedit te. Ego autem in die ultionis
 iustificabo te hoc peccatum eorum. Per-
 cussit ergo dominus populum pro reatu
 vituli quem fecit aaron. **XXXIIII.**
Locutusque est dominus ad moy-
 sen. Vade ascende de loco
 isto. tu et populus tuus
 quem eduxisti de terra
 egypti. in terram quam iuravi
 abraham isaac et iacob dicens.
 Semini tuo dabo eam. Et misit
 praeforem tui angelum. ut cetera
 chananeum et amorium. et hitium
 et pherezium. et euem. et iobusem.
 et mercem in terra fluentem lacte
 et melle. Non enim ascendam tecum
 quia populus durus cervicis est. Ne
 forte disperdam te in uiam. Audi-
 ens populus sermone hunc pes-
 simum luxit. et nullus ex more mi-
 ditus est cultu suo. Dixitque dominus
 ad moysen. Loquere filijs israhel.
 Populus durus cervicis est. semel
 ascendam in medio tuo. et delebo
 te. Nam nunc deponere ornatu tuum
 ut sciam quid faciam tibi. Deposu-
 erunt ergo filij israel ornatu suum
 amonite horribiliter. Moyses quoque col-
 lens tabernaculum tetendit ex-
 castra proci. uocauitque nomen
 eius tabernaculum federis. Et dicit
 populus qui habebat aliquam
 questionem. egrediebatur ad taber-
 naculum federis. extra castra. Cuius
 egredere moyses ad tabernaculum
 surgebat uniuersa plebs et sta-
 bat. unusquisque in ostio papillomae
 suae. Aspirabantque terribi moysi do-
 nec ingrederetur tentorium. In-
 gressus autem illo tabernaculum federis
 descendebat columna nubis. et sta-
 bat ad ostium. loquebaturque tui moysi
 ceteris uniuersis quod columna
 nubis staret ad ostium tabernaculi.
 Stabantque ipsi et adorabant per-
 fores tabernaculorum suorum. loquebat
 autem dominus ad moysen facie ad faciem

sicut loqui solet homo ad amicum
suum. Cumq; reuertetur ille in ca-
stra. mister eius ioseph filius nun-
puer non recedebat de tabernacu-
lo. Dixit aut moyses ad dnm. He-
capias ut educam pplm istu. et no-
mideas michi quem misurus
es mecum. Prefecti enim dixis-
nou te ex noie. et inuenisti gra-
coram me. Si em mucm gram
in conspectu tuo. ostende in uiaz
tuam. et inueniam gram ante
oculos tuos. Respice populu tuu
gente m hanc. Dixitq; dno. facies
mea pcedet te. et requiem dabo
tibi. Et ait moyses. Si non tu ipe
pcedes. ne educas nos de loco isto.
In quo em scire poterimus. ego
et populus tuus. inuenisse nos
gram in conspectu tuo. si ambula-
ueris nobiscum. ut glorificemur
ab diis populis. qui habitant
super terram. Dixit aut dno ad
moysen. Et uerbum istud quod lo-
cutus es faciam. Inuenisti em
gram coram me. et te ipm noui
ex noie. Qui aut ostende in gra-
tuam. Respondit. Ego ostendam omne
bonu tibi. et uocabo in noie dnm
coram te. et miserabor tui uolud.
et clemens ero in que in placue-
rit. Rursusq; ait. Non poteris
uidere faciem meam. Non em ui-
debit me homo et uiuet. Et iteru.
Ecce inquit est locus apud me. sta-
bis super petra. Cumq; insibit
gloria mea. ponam te in foramine
petre. et protegam depecta mea.
donec inscam. Tollamq; manu
meam. et uidebis posteriora mea
faciem at meam uidere no poteris.

Hec demoxps. **XXXIII.**
recide aut tibi duas tabu-
las. lapideas mistar pri-
ori. et scribam sup eas
uerba. que habuerit tabule quas
fecisti. Ego paratus mane. ut
ascendas statim in mote synai.
stabisq; metu sup uertice montis.

Nullus ascendat tecu. nec uideat
quispiam per totum monte. Quos
quoq; et boues non pascent econt.
Expavit ergo duas tabulas lapi-
deas. quales an fulant et denotte
confergens ascendit in montem
synai. sicut ei preceperat dno per-
tans sciam tabulas. Cumq; de-
scendisset dno per nubem. stetit
moyses cum eo inuocans nomen
dmi. Quo inscunte coram eo. ait.
Dnator dne deus misericors et
clemens paciens. et multe misera-
tionis ac uerus. qui custodis ma-
in milia. qui auferis iniquitate et
scelera atq; pta. Nullus q; apud
te per se innocens est. Qui reddes
iniquitate prm filijs ac nepotib;
in tertia. et quartam progemen.
Festinusq; moyses curuatus et
pronus in terraz et adorans ait.
Si inueni gram in conspectu tuo
dne. obsecro ut gradiaris nobiscum.
Populus em dure teruas est. et au-
feras iniquitates meas atq; pta. nos
q; possideas. Respondit dno. Ego imbo
pactum. Videntibus cunctis sig-
na faciam. que nunq; sunt uisa
super terra. nec in ullis gentibus
ut ternaat pls in tuos medio.
opus dmi terribile quod facturus
sum. Obserua cuncta que hodie
madaui tibi. Ego ipe cuncta ante
faciem tuam. amor xcu et qhana-
heii. et herthcum ferexeu quoq;
et eueum. et rebuscum. Caue ne
unq; cum habitatoribus terre.
illius iungas amicitias. que e-
sunt in ruinam. Sed aras eorum
destrue. confange statuas. lucos
q; succide. Noli adorare deum alienu
dno zelotes nomen eius. deus est
emulator. Ne in eas pactum tu
hoibus illaz regionu. ne tu for-
nicati sunt cum dno suis et ado-
rauerint simulachra eoz noez
te quispiam ut comedas de imo-
latis. Nec uxorem de filiab; eoz
accipies filijs tuis. ne postq; ipe
fuerint fornicate fornicari faciant

et filios tuos in deos suos. **D**eos
conflantes non facies tibi. Sollep
mitatem armarum custodies. septem
diebus uesceris armis. sicut pre
cepti tibi in tpe mensis nouorū.
Vense em uecim tpe egressus es
de egipto: **H**anc quod apit
uoliam generis masculi in meū
erit. de cunctis auantibz tam de
dubus q̄ de ouibus meū erit.
Primogenitu asini. redimes oue
em autē. nec precū pro eo dede
ris. occidetur. **P**rimogenitum
filioz tuoz redimes. nec appare
bis in conspectu meo uacuis. **S**ep
diebus operaberis. die septimo
cessabis arare et metere. **S**olep
mitatem ebdomadarū facies tibi.
In primis frugum messis tue
tante. Et sollempnitatem q̄n re
deunte anni tpe cuncta condūc
tribus tpebus anni apparebit de
masculi nū tuū in conspectu dīpo
tenas dñi dei isrl. **C**um em tūle
ro gentes a facie tua. et dilataud
terminos tuos. nūlls insidiabit
terre tue. **R**espondente te et appa
rente in conspectu dñi dei tui.
Ter in anno non imolabis super
fermento sanguinem hostie mee neq̄
residebit mane de uictima sollep
mitatis phase. **P**rimicias frugū
terre tue. offeres in domū dñi dei
tui. **N**e cogues hedum in lacte
materis sue. **D**ixitq̄ dñs ad moy
sen. **S**cribe tibi uerba hec. quibz
et tecum et cum isrl pepigi fedus.
Feat ergo ibi cum dño q̄draginta
dies et quadraginta noctes. pa
nem nō comedit et aquā non
bibit. et scripsit in tabulis uerba
federis decem. **C**umq̄ descēdit
moyses de monte synai. tenebat
duas tabulas testimonij. et ig
norabat q̄ cornuta cēt facies sua.
ex consortio sermone dei. **D**ide
tes aut aaron et filij isrl cornu
tam moysi faciem. et inuenerunt
prope accedere. **N**otatq̄ ab eo.

reuerſi sunt. tam aaron q̄ p̄nci
pes synagoge. Et postq̄ locutus
est uenerunt ad eum. cetera om̄s
filij israhel. quibus p̄cepit cūta
que audierat a dño in monte sy
nai. **I**mpletis q̄ sermombz posu.
uelamen super faciem suam.
Quod ingressus ad dñm. et lo
quens cum eo. aufererat donec
exiret. et tunc loquebat̄ ad fi
lios israhel. dñs que fuerant
sibi imperata. **Q**ui uidebant
faciem egredientis moysi esse
cornutam. sed optinebat rursus
ille faciem suam. si q̄n loquebat̄.
ad eos.

XXXV.

Fitur congregata in turba fili
orum isrl dixit ad eos. hec sunt
que iussit dñs fieri. **S**ep diebus
facietis opus. septimus dies erit
uobis sanctus. sabbatu et reges
dñi. **Q**ui fecerit opus in eo occidet.
Non succendetur igne in diebus
habituaculis uis per diem sabba
Et ait moyses ad dem tater nam
filioz isrl. **I**ste est sermo que p̄
cepit dñs dicens. **S**epate apud
uos primicias dño. **O**mnis uolu
tarius et prompto aio offerat
eas dño. **A**uru et argentu. et
es. **I**acinctum et purpura. coc
cumq̄ byssu. **P**ilos
capraz et pelles arietum rubra
catis. et iacinctinas. ligna se
thim. et oleum ad lumina con
tinuata. et ut conficiat ungue
tum. et thimiana suauissimu
Lapides onichinos et gemmas
ad ornatu sup humeralis et ra
tionalis. **C**uis quis uerū ē fa
piens ueniat et faciat q̄ dñs im
parauit. **T**abernaculū s̄ et tet
tum eius. atq̄ opinetum. **A**nu
los et tabulata cum uestibus.
papillos et bases. archam et vec
tes. propitiatoriu et uelum q̄d
ante illud expanditur. **N**ensam
tu uestibus et uasis et propo
nomo p̄ambz. **L**andelabrum.

ad luminaria sustentanda. Vasa illa
et lucernas et oleum ad nutri-
menta ignium. Altare thymia-
matis. et uertes. oleum unatio-
nis et thymiana ex aromatibus
terreorum ad hostium taberna-
culi. Altare holocausti et trati-
culam eius encam. cum uertibus
et uasis suis. labrum et basim
eius. Cortinas atque cum colu-
mis et basibus terreorum in foras
vestibuli. Sapillos tabernaculi
et atque cum sumulis suis. Vesti-
menta quoque usus est in myste-
rio suarum. Vestes aaron pontifi-
cis. ac filiorum eius. ut sacerdotes
fungantur in. Egressaque die mil-
lindo filiorum israhel de conspectu moy-
si optulit mente promptissima
atque deuota premissas domino. Ad fa-
ciendum opus tabernaculi testi-
monium. Quorum multum et adue-
stes scias nam erat. una cum
mulieribus prebuerunt. Armil-
las et manicas. anulos et deprecia-
lia. Omne uas aurium in donaria
domini separatum est. Si quis habuit
iacinctum. et purpura coramque
byssum et pilos capre
pelles arictum rubricatas. et
iacintinas. argenti et cris me-
talla obtulerunt domino. Ligna-
sethim in uarios usus. Sed et
mulieres docte dederuntque noue-
rant iacinctum purpuraz et uer-
miculum ac byssum et pilos capre
sponte ipsa cuncta tribuentes.
In apes uero optulerunt lapides
omnes nos et gemmas. ad super-
humeralis et rationale. Aromati-
tas et oleum ad luminaria conuin-
nanda. et ad parandum ungue-
tum ac thymiana odoris suauis-
simi componendum. Omnes uiri et
mulieres mente deuota obtulerunt
donaria ut fierent opera que iusse-
rat dominus per manu moysi. Cuncti
filius israhel uoluntaria domino dedicaue-
runt. Dixitque moysen ad filios

Israbel. Tunc uocauit dominus ex
noie beselehel filium huxi. filii
huxi de tribu iuda. Impleuitque
cum spiritu dei. sapientia et intelligen-
tia. et scia. et doctrina ad cogi-
tandum et faciendum opus in
auro et argento. et cre. sculpen-
disque lapidibus. et opere carpenta-
rio. quicquid fabre adiuuaret et
dedit in corde eius. Hooliab quoque
filium achisameth de tribu dan
ambos eruditur sapientia ut faceret
opera abietarum. polimitarum de
iacinto ac purpura. coarctos bys-
sino et byssum et texant dia ac
noua queque reperiant. **XXXVI.**
Hec ergo beselehel et ho-
liab et dies uix sapientes
Quibus dedit dominus sa-
pientiam et intellectum
ut scirent fabre operari que in usus
suarum necessaria sunt. et que precepit do-
minus. Cumque uocasset eos moyses. et
ocem eruditum manu sui dederat
dominus sapientiam et scientiam. et qui
sponte sua obtulerant. se ad fa-
ciendum opus. tradidit eis uniuersa
suam donaria filiorum israhel. Qui tu-
m starent opera condire. mane
uota populus offererat. Unde
artifices uenire compulsi dixerunt
moysi. Plus offert populus que
natura est. Iussit ergo moyses pro-
comis uoce cantari. Nec uix nec
mulier quicquam ultra offerat more
suarum. Sicque cessatum est a mu-
lieribus offerendis. eo quod oblata
sufficerent. et super habundaret
Feceruntque omnes corde sapientes ad
explendum opus tabernaculi.
cortinas decem de byssum retorta.
et iacinto et purpura. coarctos bys-
sino. opere uario et arte poli-
mita. Quarum una habebat in
longitudine me. prope. rubros. et
in latitudine quatuor. Una me-
sura erat omni cortina. et uer-
que cortinas. quique alteram alteram

et alias quinq; sibi inuice copulauit.
 fecit et ansas iacinthinas. mora
 cortine unius. ex utroq; latere.
 et mora cortine alterius similis
 et contra se inuicem ueniret an
 se. et inuice iugerentur. Unde et
 quinquaginta fudit orculos aure
 os. qui morderent cortinaz an
 sas. et fixet uniu tabernaculum.
 fecit et saga iudicium de pilis ca
 praz ad operiendum tectum taber
 naculi. Unum sagum habebat
 in longitudine cubitos triginta.
 et in latitudine cubitos quatuor.
 Unius mesure erant oia saga.
 Quas quinq; iunxit scorsum
 et sex alia sepatim. fecitq; ansas
 quinquaginta mora sagi unius
 et quinquaginta mora sagi alte
 rius. ut sibi inuice iugerentur.
 et fibulas encas quinquaginta.
 quibus neciteretur tectum. et uniu
 palliu ex orbis sagis fieret. fecit
 et operiendum tabernaculi de pelli
 bus aractu rubricatis. aliudq;
 desuper uelamentum de pellibus
 iacinthinis. fecit et tabulas taber
 naculi de lignis sethim stantes.
 decem cubitoz erat longitudo
 tabule unius. et uniu ac semissem
 cubitum latitudo retinebat. Si
 ne inastature erant p singlas
 tabulas. ut altera alteri iugeret.
 Sic fecit in orbis tabulis taber
 naculi. quibus uiginti ad pla
 gam meridiana erant contra
 austrum. cum quadraginta basib;
 argenteis. Due bases sub una
 tabula ponebant. ex utraq; angu
 loz parte ubi inastature la
 tere in angulis terminantur.
 Ad plagam quoq; tabernaculi
 q respicit ad aquilonem fecit coniu
 tabulas cu quadraginta arge
 teis basibus. Duas bases per
 singlas tabulas. Cont orientem
 vero id est ad cam partem tabernaculi

que maxe respicit fecit sex tabu
 las. et duas alias. per singulos
 angulos tabernaculi recto. que
 iuncte erant ad dorsum usq; sur
 sum. et in una compage parat
 fecerantur. Ita fecit ex utraq;
 parte per angulos. ut octo erit
 sil tabule et haberent bases arge
 teas sedcim. Omnes stz bases.
 sub singulis tabulis. fecit et pec
 ces de lignis sethim quinq; ad co
 tinendas tabulas. uniu lateris
 tabernaculi. et quinq; alios ad al
 terius lateris tabulas coaptan
 das. Et extra hos quinq; alios uictos
 ad occidentalem plagam taber
 naculi cont mare. fecit quoq;
 partem aliu qui per medias ta
 bulas ab angulo usq; ad angu
 lum perueniret. Ipa aut tabu
 lata. deaurauit fusis basibus
 eaz argenteis. et orculos eaz
 fecit aureos. per quos uictos in
 dua possint. quos et ipos lamina
 aureis operuit. fecit et uelum
 de iacintho purpura. uer mculo
 ac hyssu rectora opere polimito.
 uariu atq; distinctu. Et quoz
 columpnas de lignis sethim qz
 cum capitibus deaurauit. fusis
 basibus eaz argenteis. fecit et
 tentorium in interiori tabernaculi
 ex iacintho. purpura. uer mulo
 hyssu rectora opere plumario.
 et columpnas quinq; cu capitibus
 suis. quas operuit auro. bases
 qz eaz fudit encas. **xxxvii.**
Fecit aut p bestlehel et
 archam de lignis sethim
 habentem duos semis
 cubitos in longitudine
 et cubitu ac semissem in latitu
 dine. Alitudo quoq; uno cubito
 fuit et dimidio. uesti uicq; cam
 auro purissimo intus ac foris
 et fecit illi corona aurea p gna
 conflas quatuor anulos aureos
 per quatuor angulos ei. Duos

anulos in latere uno, et duos
altero. **V**erres quoque fecit de lignis
sethim, quos uestiuit auro, et
quos misit in anulos qui erant
in lateribus archæ, ad portan-
dum eam. **F**ecit et propiciatori-
um, id est oraculū de auro mu-
dissimo. **D**uorum cubitorum et dimi-
dio in longitudine, et cubito ac
semisse in latitudine. **D**uos cita-
cherubin ex auro ductili, quos
posuit ex utraque parte propicia-
torum. **C**herubi unū in summitate
huius partis, et cherubi alterū
in summitate alteri partis. **D**uos
cherubin in singulis summitatibus
propiciatorum. **E**xtendentes alas
et regentes propiciatorum seque-
mutuo, et illud respectantes,
fecit et mensam de lignis sethim
in longitudine duorum cubitorum
et in latitudine unius cubiti, que
habebat in altitudine cubitum
ac semissem. **E**xtendentesque
auro mudissimo, et fecit illi la-
biū aureū per gyrum. **I**n quoque la-
bio coronā auream, in tres filum
quatuor digitorum et super eandem alte-
ram coronā auream. **J**udit et
quatuor oculos aureos, quos posuit
in quatuor angulis per singulos
pedes mensæ, contra coronam,
misitque in eos uertes ut possit
mensa portari. **I**pos quoque uer-
tes fecit de lignis sethim et ex-
tendit eos auro. **E**t uasa addi-
uerfos usus mensæ, acatibula,
fiatas, yatos, et tiburibula ex
auro puro, in quibus offerenda
sunt libamina. **f**ecit et candela-
brū ductile de auro mudissimo
de cuius uerte calami sycphi, spe-
rule, ac lilia procedebant, sex in
utroque latere. **T**res calami ex pre-
unia, et tres ex altera. **T**res sy-
phi in nuas modū, per calamos
singulos, speruleque sil et lilia, et

tres sycphi in sex nuas in calamo
altero speruleque sil et lilia. **E**qui
erat opus sex calamorum, qui pro-
cedebant de stipite candelabri.
In ipso autem uerte erant quatuor sy-
phi in nuas modū speruleque per
singulos sil et lilia, et speræ sub
duobus calamis per loca tria que
sil sex sunt calami, procedentes
de uerte uno. **E**t speræ igitur et ca-
lami ex ipso erant, uniuersa duc-
tilia de auro purissimo. **f**ecit et
lucernas septem, cum emittentibus
suis, et uasa ubique emittentia sunt ex
tingitur, de auro mudissimo.
Talentū auri appendebat cande-
labrū cum omnibus uasis suis, **f**ecit
et altare thymiamatis, de lignis
sethim habens, per quatuor sin-
gulos cubitos et in altitudine
duos, et in quatuor angulis procedebat
cornua. **V**estiuitque illud auro,
purissimo cum craticula ac pari-
etibus, et cornibus, **f**ecit et ei co-
ronam aureolam per gyrum et
duos anulos aureos, sub corona
per singula latera, ut imitantur
per eos uertes, et possit altare por-
tari. **I**pos autem uertes fecit de lignis
sethim et operuit laminis aureis
Conposuit et oleū, et sacrificiorum
unguentū et thymiamata de aromati-
cibus mundissimis opere purificatio.
Fecit et altare **XXXIIII.**
holocausti de lignis sethim
quatuor cubitorum per quatuor
et triū in altitudine, cui
cornua de angulis procedebant,
operuitque illud encis laminis, et
in usus eius parauit ex ere uasa
diuersa. **L**ebetas, forcipes, fustinu-
las, unanoe et ignis receptacula,
craticulamque eius in modū retis
fecit encam, et subter eam in alta-
ris medio arulam, fustis quatuor a-
nulis per totidem, reatuli sumi-
tates, ad mittendos uertes ad
portandum. **D**uos et ipos fecit de
lignis sethim, et operuit laminis

Incis, encis Indupitq; oculo
 los qui in altaris lateribus em-
 nebant. **I**tem aut altare no erat
 solidum. sed cauu ex tabulatio
 et mens uacuum. **F**ecit et labru
 encum cum basi sua. de speculis
 mulierz que ex cubabant in ostio
 tabernaculi. **E**t arcum in cuius
 australi plaga erant tentoria de
 bysso rectora cubitoz centu colup-
 ne enee. uiginti cum basis suis.
Capita columpnaz et tota operis
 relatura argentea. **E**que ad septen-
 trionalis plagam. tentoria colup-
 ne basesq; et capita colupnaeu.
 eiusdem mesure et operis ac me-
 talli erant. **I**n ea uero plaga q
 occidente respicit. fuerit tentoria tu-
 bitoz qn quaginta. columpne de-
 cem cum basibus suis enee. et ca-
 pita colupnaz relata argentea.
Torro cont oriente quingenta
 cubitoz parauit tentoria. e qbus
 quidam cubitos colupnaz cum
 cum basibus suis unu tenebat lat
Et in parte altera quia utraq; in-
 trouit tabernaculi sunt quidam
 eque cubitoz erant tentoria. colup-
 ne decem. et bases eodem. **C**unata
 arcu tentoria. bysso rectora tenu-
 erat. bases columpnaz fuerit enee.
 capita aut eaz cum relatura ar-
 gentea. **S**ed et ipas columpnas
 arcu uestiuit argento. **E**t introitu
 eius opere plumario. **F**ecit tentori-
 um ex auro. purpura uermi-
 culo ac bysso rectora. quod habebat
 viginti cubitos in longitudine. al-
 titudo uero quinq; cubitoz erat iux-
 mesuram quam tincta arcu ha-
 bebant tentoria. **C**olupne aut in-
 mgressu. fuerit quatuor cu basibz
 eneis. capitaq; eaz et relature ar-
 gente. **S**capillos quoq; taberna-
 culi. et arcu per gyrum fecit ene-
 os. **H**ec sunt mensurae taberna-
 culi testimonij. q numerata sut
 iux preceptu moysi in testimoni-
 as leuitaz. per manu ythamar

filij aaron sacerdotis. quas basele-
 get filius huxi filij hux de tribu
 iuda dno per moysen iubente.
 coplenerat. uncto sibi socio hoo-
 liab. filio achisamech de tribu dan
 qui et ipse orasep lignoz egregi
 fuit. et poli mcauius. atq; pluma-
 rius epiancto purpura uermi-
 culo et bysso. **O**mne autu quod ex-
 pensum est in opere suarij et quod
 oblatu est in donarijs uiginti noue
 talentoz fuit et septingentoz tri-
 ginta sicloz ad mensuram suarij.
Alius aut argenti de donarijs pli-
 centu talentoz. et mille septingen-
 toz septuaginta quinq; sicloz ad
 mensuram suarij mediu siclum
 per capita singuloz. **O**blatu est
 aut ab hno qui transierant ad nu-
 meru a uiginti annis et sup. de
 septentis tribus milibus. et quin-
 gentis quinquaginta armatoz
Fuerit pterea centu talenta argenti.
 e quibus conflatae sunt. bases suarij.
 et introitus ubi uelum pendet.
Centū bases facte sunt. de talen-
 tis centu. singulis talentis. per
 bases singulas sub putans. **D**e
 mille aut septingentis et septua-
 ginta quinq; siclis fecit capita colup-
 naz quas et ipas uestiuit arge-
 to. **E**xis quoq; oblatae sunt talen-
 ta. septuaginta duo milia. et
 quodraginta supra sicli. **E**x quibus
 fusae sunt bases. in introitu taber-
 naculi testimonij. **E**t altare ene-
 um cum acatula sua. oraq; ua-
 sa que ad usum eius pntet. et
 bases arcu tam in circuitu q in
 mgressu eius. et papilli taberna-
 culi. atq; arcu per gyrum. **D**e.
 iacinto uero et purpura. uermi-
 culo ac bysso fecit uestes ad mini-
 strandum in suario. et uestes
 scas quibus indueretur aaron.
 qn ministrabat in sac. sicut pcepit
Dns moysi. **XXXIX.**
Fecit igitur super humerale.
 de auro iacinto et purpura.

Lotto q̄ bisinnato et bisso rectora
opere polimitario. Inaditus brat
ccas aurcas et extenuavit m̄ fi
la, ut possint torqueri. cū p̄oz
coloz subtegmine. duasq̄ oras
sibi inuicem copulatas, m̄ utroq̄
latere summatum. et balteum
ex eisdem coloribus. sicut dñs p̄e
perat moysi. parauit et duos la
pidcs omeginos, adstratos et m̄
clusos auro. et sculptos arte gem
maria nobis filioz isrl. Posuit
q̄ eos m̄ lateribus superhume
ralis m̄ mominetum filioz isrl
sicut p̄ceperat dñs moysi. sc̄at
et rationale opere polimito uo
opus superhumeralis. ex auro
iacinato. p̄urpura. cocco q̄ bisin
to. et bisso rectora. quadrangu
lum duplex mensure palmi. et
posuit m̄ eō gemaz ordines. q̄.
tuoz. In p̄mo uersu erat sardius
topasius smaragdus. In secundo
carbunculus. saphirus. jaspis.
In tertio ligyrus. achates. am
ethystus. In quarto cycolitus omeg
inus et berillus. circudati et m̄
clusi auro per ordines suos. Inq̄
lapides duodecim. sculpti erant
nobis duodecim tribus israhel.
singuli per noia singuloz. sc̄e
runt m̄ rationali et catenulas.
sibi inuicē coherentes de auro pu
rissimo. et duos uncinos. totide
q̄ anulos aureos. Porro anulos
posuerunt m̄ utroq̄ latere ratio
nalis. equibus penderent due
catene auree. quas miserunt
p̄ncipis qui m̄ super humeralis
angulis eminebant. Hec et ante
et retro. ita couinebant sibi. ut
superhumeralē et rationale mu
tuo nectere. sicut ad balteu
et anulis fortius copulata. Cō
iugebat uita iacinctina. ne lava
fluerent. et ase inuicē mouerē
tur. sicut p̄ceperat dñs moysi.
sc̄erunt quoq̄ tumia. sup̄humeral.

totam iacinctinaz et capiam m̄
superiori parte. contra modum
oramq̄ p̄e gyrum capiti extile
Deorsum autē ad pedes mala
pumica. ex iacinato. et p̄urpura.
vermiculo ac bisso rectora. et m̄
tinnabula de auro mudissimo.
que posuerunt m̄ter mala granata.
m̄ extrema parte tumie p̄ gyru
tinnabula aureu. et malu
pumiculu. quibus ornatus mo
debat pontifex qm̄ misterio fun
gebatur. sicut p̄ceperit dñs moysi.
sc̄erunt et tumcas bisinnas. opere
extali. aaron et filijs eius. et
mitras cum coronulis suis q̄ bisso
feminalia quoq̄ linca bisinna.
angulu uero de bisso rectora ia
cinto p̄urpura ac uermiculo di
stinatum arte plumaria. et sic
p̄ceperit dñs moysi. sc̄erunt et la
mina sacre ueneracionis de auro
purissimo sc̄eruntq̄ m̄ ea ope
gemario sim̄ dñi. et sc̄erunt
eam cum mitra uita iacinctina.
sicut p̄ceperit dñs moysi. sc̄erunt
et igitur omne opus tabernaculi
et ceteri testimoni. sc̄eruntq̄ filij
aunaa que p̄ceperat dñs moysi.
et obtulerunt tabernaculu et ce
tum. et uniuersam sup̄ellectilem
anulos tabulas uertes. columpas
ac bases. operetoru de pellibus
arictum rubicatis. et aliud ope
toru de iacinctinis pellibus ue
lum. archam. uertes propiatio
rum. mesam cum uasis. et propo
sitionis pambus. candelabra
duccnas. et uersilia ccep cum
oleo. altare aureum et unguetu
thimiana ex aromatibz. et tor
toru m̄ m̄ditu tabernaculi.
Altare cneu reuaculu uertes. et
uasa eius dñi. labrum cum basi
sua. Tentoria atq̄. et columpas
cum basibus suis. Tentorium
m̄ m̄ditu atq̄. funiculosq̄ illi
et papillos. Nichil ex uasis desuit.

que in misterium tabernaculi,
et in tectum fedecis iussa sunt fieri.
Vestes quoque ad mysticandum in su-
ario, et vestes scab quibus sacerdo-
tes utuntur, aaron scilicet et filius eius
obtulere filij israel sicut preceperat
dominus que postquam moyses cuncta ui-
dit, expleta benedixit eis. **XL.**

Locus est dominus ad moy-
sen dicens. Mense primo
prima die mensis, erigebis
tabernaculum testimonij,
et ponas in eo archam. Dimittes
que ante eam uelut et in latera me-
sa ponas super eam que rite pre-
cepta sunt. Candelabrum stabit
cum lucernis suis, et altare au-
reum in quo adolebitur incensum coram
archa testimonij tentorium in
interitum tabernaculi. Ponas et
ante illud altare holocausti. La-
brum inter altare et tabernacu-
lum, quod implebis aqua. Ex-
tendabis que arcum tentorium et in-
gressum eius, et assumpto un-
guento oleo unges tabernaculum
cum uasis suis, ut sanctentur.
Altare holocausti et omnia uasa eius
labrum cum basi sua. Omnia uncto
oleo consecrabis, ut sunt scriptura
testis. Applicabis que aaron et filios
eius, ad fores tabernaculi testi-
monij, et locos aqua indues suis
uestibus, ut miscentur in, et un-
cto corpore in sacerdotum proficiat
semper. Factis moyses omnia
que preceperat dominus. Igitur mense
primo anni secundi in prima die mensis
collocatum est tabernaculum. Erigit
que illud moyses, et posuit tabulas
atque bases et uestes, statuitque co-
lumnas, et expandit tectum
super tabernaculum in portis desuper
operimeto, sicut dominus imperat.
Posuit et testimonium in archa,
subditis infra uestibus, et oracu-
lum desuper. Cumque inuulisset
archam in tabernaculum adpendit.

ante eam uelut. ut expleteret domini
iussione. Posuit et mensam
in tabernaculo testimonij, ad
plagam septentrionalem extra
uelum, ordinatis coram propositio-
nis pambus, sicut preceperat dominus
moysi. Posuit et candelabrum in ta-
bernaculo testimonij ex regione
mese in parte australi, locatis que
per ordinem lucernis uix preceptum
domini. Posuit et altare aureum sub-
tecto testimonij contra uelut, et ado-
leuit super eo incensum aroma-
tum, sicut iusserat dominus. Posuit
et tentorium in interitum tabernaculi
et altare holocausti in uestibulo
testimonij offerens in eo holocau-
stum, et sacrificia ut dominus imperat.
Labrum quoque statuit inter ta-
bernaculum testimonij, et altare
implens illud aqua. Lauentibus
moyses et aaron, ac filij eius ma-
nus suas, et pedes, cum ingrede-
rentur tectum fedecis et accede-
rent ad altare sicut preceperat dominus.
Erigit et arcum per gyrum taber-
naculi et altaris, ducto in inter-
itum eius tentorio. Postquam cuncta
perfecta sunt, operuit nubes taber-
naculum testimonij, et gloria domini im-
pleuit illud. Nec poterat moyses
ingredi tectum fedecis, nube operiente
dicitur, et maiestate domini choruscante
quia cuncta nubes operuerat. Si
quoniam nubes tabernaculum descerebat
proficiantibus, filij israel per tur-
mas suas, si pendebat desuper
manebant in eodem loco. Tubas
quippe domini mandabat per diem
tabernaculo, et ignis in nocte ui-
dentibus populis israel per cunctas
mansiones suas.

Explicit liber helesmoch. i. exodum
Epodus.

Inapit vagdaber qui grece leui-
tatis dicitur.

Quauit autem
 dñs moysen et
 locutus est ei de
 tabernaculo te
 sti monij dices
 Loquere filijs
 israhel et dices
 ad eos. homo

qui optulerit ex uob hostia dño
 de pectoribus id est de bubus. et
 ouibus offerens uicti mas. si ho
 locaustum fuerit eius oblatio.
 ac de armento masculu in ma
 culatum offeret ad hostiu tabe
 naculi testimonij ad placandu
 sibi dño. Nonnetq; manus sup
 caput hostie. et acceptabilis erit
 atq; in expiationem eius pro
 facis. in molabitq; uictulu co
 tam dño. Et offerent filij aaron
 sacerdotis sanguine eius. fun
 dentis per altaris orauit quod
 est ante hostiu tabernaculi. de
 tracta q; pelle hostie arcus in
 frustra conaderit. et subiacent
 in altari ignem. strue lignoz
 aut composita. et membra que
 cesa sunt desuper ordinares ca
 pit uidelicet et uncti q; adheret
 iccori. Incestis. et pedib; lotis.
 aqua. adolebitq; ea sacerdos sup
 altare in holocaustum. et suauem
 odorem dño. Quod si de pectoribus
 oblatio est. de ouibus sive de capro
 holocaustu amictim et absq; ma
 cula offeret. Imolabitq; ad latus
 altaris. quod respicit ad aq; lone
 coram dño. Sanguine uero illius
 fundent super altare filij aaron
 per orauit. diuidentq; membra
 caput et oia. que adherent iccori
 et inponent super ligna quibus
 subiciendus est ignis. Incestina
 uero et pedes lauabunt aqua. et
 oblata sua adolebit sacerdos. sup
 altare in holocaustum. et odorem
 suauissimu dño. Om aut de ani
 bus holocausti oblatio fuerit dño.

de turturibus et pullis columbe.
 offeret ea sacerdos ad altare. et
 reuoluto ad collum capite. ac rupto
 uulneris loco deturtere faciat san
 guinem super acipidine altaris
 deficulam uero gutturis et plu
 mas proiacet prope altare ad
 orientalem plagam. in loco in quo
 cineres effundi solent. confemget
 q; ascellas eius et non scabit nec
 ferro diuidet ea. et adolebit super
 altare. lignis igne supposito. ho
 locaustum est. et oblatio suauissi
 mi odoris dño. Anima tu obtu
 lerit oblatione sacrificij dño si
 mla erit eius oblatio. fundetq;
 super eum oleu. et ponet thub ac
 deferet. ad filios aaron sacerdotis.
 Quoz unus tollet pugillu plenu
 simile et olei ac totum thub. et
 ponet memoriale super altare
 in odore suauissimu dño. Quod
 aut reliqui fuerit de sacrificio.
 erit aaron et filioru eius. sanctu
 sciep de oblationibus dñi. Cum
 aut obtuleris sacrificiu et coctum
 melinabo de simila. panes scz absq;
 fermento conspersos oleo. et la
 gana azma. et oleo lita. . 11.

S oblatio tua fuit de
 sortagine. simile con
 spicet oleo. et absq; fer
 mento. diuides ea in
 nuatim. et fundes desup oleum
 Om aut de craticula. sacrificiu co
 simila oleo conspicietur. quia offe
 res dño tradens manibus sacer
 dotis. Qui cum obtulerit eam tol
 let memoriale de sacrificio. et ado
 lebit super altare in odore suau
 itatis dño. Quoz aut reliqui
 erit aaron et filioz eius. sim
 sciep de oblationibus dñi. Om ob
 latio que offeritur dño. absq; ferme
 to fiet. nec quicq; fermenti ac mel
 lis adolebitur in sacrificio dñi.
 Quiaas in corp offerentis et mu
 nera. super altare uero non po
 nentur in odorem suauitatis.

Quicquid obtuleris sacrificij sale con-
 dies nec auferes, sal federe dñi
 dei tui. de sacrificijs tuis. In omni obla-
 cione offeres sal. Si aut obtule-
 ris munus primaazum frugum tu-
 arum coram dño de spiritibus ad huc
 iuuentibus torces eas igni. et con-
 ferges in morem sacris. et sic
 offeres primaas tuas dño. fundes
 super oleu. et thus impones. quia
 oblatio dñi est. De qua adolebit sa-
 cerdos in memoria mundis. parte
 sacris fracti. et olei ac totu thus.

Quod si hostia paci. **iii.**
 si quis fuerit eius oblatio
 et de bobus uoluit offer-
 re. mare ul feminam
 in maculata offeret dño. **Conctus**
 manum super caput uictime sue.
 q in molabitur in introitu taber-
 naculi. fundentq filij aaron sa-
 cerdotes sangnem per exciutu
 altaris. et offerent de hostia paci-
 ficaz in oblacone dñi. adipem
 qui operit uitalia. et quicquid pm-
 guedinis miseris e. **Quos** renco
 cum adipe quo tegunt ilia. et re-
 ticulu icoris cum renunaulis
 adolebuntq ea super altare in
 holocaustum lignis igne suppo-
 sito. in oblacone suauissimi odo-
 ris dño. Si uero de ouibus fuerit
 eius oblatio. et pacificoz hostia.
 siue masculu siue feminam optu-
 lerit. in maculata erunt. **Si** ag-
 num optulerit coram dño. ponet
 manu super caput uictime sue
 q imolabitur in uestibulo taber-
 naculi testi monij. fundentq filij
 aaron sangnem eius p altaris
 introitum. et offerent de pacificoz
 hostia sacrificiu dño. adipem et
 caudam totam. cum renibz. et
 pmguedine que operit uentrem
 atq uniuersa uitalia. et unuqz
 renunaulum cu adipe qui e uis

ilia. reticuluzq icoris cum renu-
 culis. etiam adolebit ea sacerdos
 super altare in pabulum ignis.
 et oblatio dñi. **Si** capra fuit
 eius oblatio et optulerit eam dño
 ponet manu suam sup caput ei
 imolabitq eam. in introitu taber-
 naculi testi monij. et fundent filij
 aaron sangnem eius. sup altaris
 exciutu. tollentq ex ea in pasau
 ignis dma. adipem qui operit ue-
 trem. et qui tegit uniuersa uita-
 lia. **Quos** renunaulos. cum reticu-
 lo quod est super eos. uisq ilia. et
 aruinam icoris. cu renunaulis
 adolebitq ea sacerdos sup altare.
 in alimonia ignis. et suauissimi
 odoris. **Omne** adipe dñi erit
 iure perpetuo. in oblacone. et
 autis habitaculis uicis. nec adi-
 pem nec sangnem dño comedent

Locus q est dñs. **iii.**
 ad moysen dicens. **Loque**
 filijs israhel. **Quia** cum
 peccauerit per ignoran-
 tiam. et de uniuersis mandatis
 dñi q precepit ut non fierent que-
 riam fecerit. **Si** sacerdos qui est
 unctus peccauerit delinquere
 faciens plm. offeret pro peccato suo
 vitulum in maculatu dño. et ad-
 ducet illum. ad ostium taberna-
 culi **dm** testi monij coram dño
Conctus manu super caput eius
 et imolabit eum coram dño.
Hauriet quoq de sanguine cor-
 tili. miseris illum in taberna-
 culu testi monij. **Cumqz** intingit
 digitum in sanguine. asperget eo
 septies coram dño contra uelum
 iurary. **Conctus** de eodem sanguine
 super cornua altaris. q miamia-
 tie gratissimi dño. quod est in
 tabernaculo testi monij. **Omne**
 aut reliquu sangnem fundet
 in base altaris. holocausti in in-
 troitu tabernaculi. **Et** adipem vi-
 tili offeret pro peccato. tam en que.

operit uitalia. q̄ oīa que mī-
scuis sunt. Duos renunculos
et reticulū quod est super eos.
uix **italia** illa. et adipem ictoris
cum renunculis. sicut auferetur
de uitulo hostie pacificae. et ad-
lebit ea super altare holocausti
Vellem uero et om̄s carnes cū
capite et pedibus. et mēstims et
fimo. et reliquo corpore. efferet ex
castra. in locum mundum. ubi a-
netes effundi solent. mēndetq̄ ea
super lignoz struem. que in loco
effusoz cinerū acmabunt. Quod
si oīs turba filioz isrl̄ ignorau-
erit. et per mperiam fecerit. ad
cont̄ mandatum d̄ni est. et postea
intellexerit p̄m̄ suū. offeret ui-
tulum pro p̄to. adducetq̄ cum
ad ostium tabernaculi. et ponet
seniores populi manus. super
caput eius coram d̄no. Imola-
toq̄ uitulo in consp̄u d̄ni. mferet
sacerdos qui unctus est de sang-
uine eius in tabernaculo testimo-
ny. tincto digito aspergens sepi-
es contra uelum. ponetq̄ de cob
sanguine in cornibus altaris
quod est corā d̄no. in tabernaculo
testimony. Reliquū aut̄ sangui-
nem fundet iuxta basim altaris
holocaustoz quod est in ostio taber-
naculi testimony. om̄q̄ eius adi-
pem collect. et adolebit sup̄ alta-
re. Sic faciens et de hoc uitulo.
quod fecit et p̄us. Et rogante pro
eis sacerdote. propitiū erit d̄ns
p̄m̄ aut̄ uitulo efferet ex castr̄.
atq̄ comburet sicut et p̄orem ui-
tulum. quia pro p̄to est multi-
tudinis. Si peccauerit p̄ncps
et fecerit unū ephibuz per igno-
rantia. quod d̄ni lege prohibetur.
et postea intellexerit p̄m̄ suū
offeret hostiam d̄no. hircū de ca-
p̄is immaculatū. ponetq̄ manu
suam super caput eius. Cumq̄
imolauerit eum in loco ubi solet

mactari holocaustū corā d̄no q̄
pro p̄to est. tinguet sacerdos di-
gitum in sanguine hostie pro
p̄to. tangens cornua altaris
holocausti et reliquū fundens ad
basim eius. Adipem uero adole-
bit sup̄. sicut in uictimis paci-
ficorum fieri solet. rogabitq̄ pro
eo et pro peccato eius. ac dimi-
tetur ei. **S**i peccauerit aīa p̄
ignorantia de p̄to terre ut scia-
at quicq̄ ex hys que d̄ni lege
prohibentur. atq̄ delinquat et
cognouerit p̄m̄ suū. offeret ta-
p̄ram immaculatam. ponetq̄ ma-
nu super caput hostie. que pro
p̄to est. et imolabit eam in loco
holocausti. collectq̄ sacerdos de san-
guine in digito suo. et tangens
cornua altaris holocausti. reli-
quū fundet ad basim eius. **D**em
aut̄ auferens adipem. sic auferri
solet de uictimis pacificoz ad-
lebit super altare in odorem sua-
uitatis d̄no. rogabitq̄ pro eo et
dimittetur ei. **S**i aut̄ de pec-
tus obtulerit. uictima pro p̄to
ouem s̄t̄ immaculatā. ponet ma-
nu super caput eius. et imola-
bit eam in loco ubi solent holo-
caustoz hostie cedi. **S**um̄q̄ sa-
cerdos de sanguine eius. digito suo.
et tangens cornua altaris holo-
causti. reliquū fundet ad basim
eius. **D**em quoq̄ auferens adipem
sicut auferri solet ad epe arene
qui imolatur pro pacificis. et
acmabit super altare in mēn-
sum d̄ni. rogabitq̄ pro eo. et pro
p̄to eius. et dimittetur illi. **S**i
peccauerit aīa et au-
dierit uocem iuratis
testioz fuerit q̄ aut̄ ip̄
uidit aut̄ confaus est.
nisi m̄dicauerit portabile m̄d̄ca-
tem suam. **I**ta que tetigerit ali-
quid in mundū siue quod occisum

est a bestia. aut p̄se.

est a bestia aut per se mortuum
 ut quodlibet aliud reptile, et ob
 lita fuerit in mudia sue, rea
 est et delinquit. Et si tetigerit
 quicquid de immunditia horis uis
 oem impuritatem qua pollui
 solet, oblitaq; cognoverit, postea
 subiacebit delicto. **A**ia que iura
 uerit, et protulerit labris suis,
 ut ut male fecerit ut bene, et
 id ipm iuramento et sermone
 firmauerit, oblitaq; postea in
 tellexerit delictum suu, agat
 pma; pro pto, et offerat agnuz
 de gregibus siue capram, ora
 ditq; pro ea sacerdos, et pro pto
 eius. **S**i aut non potuerit of
 ferre pecus, offeret duos tures,
 ul duos pullos columbarz. **I**nu
 pro pto et alteru in holocau
 stum, dabitq; eos sacerdoti. **Q**
 omni offerens pro pto, retorq;
 bit caput eius, ad pinnulas
 ita ut collo hinc ac, et non pem
 tus obrumpat, et asperget de
 sanguine eius, parietem altaris
Et utiq; aut reliqui fuerit fa
 ciet distillare ad fundamentum
 eius, quia pro pto est. **A**lcru
 uero adolebit in holocaustum,
 ut fieri solet, rogabitq; pro eo
 sacerdos, et pro pto eius et di
 mittet ei. **Q**uod si non queat
 manus eius offerre duos tures
 res ul duos pullos columbe, of
 feret pro pto simlam partem
 ephi decimam. **N**on mittet in ca
 oleum, nec turis aliquid imponet
 quia pro pto e, tradetq; eam sa
 cerdoti. **Q**ui plenu ex toto pu
 gillum, hauriens aemabit, sup
 altare in montem eius qui
 optulit, rogans pro illo et cop
 ans, reliquam uero partem ipse
 habebit in munere. **L**ocutus
 est dno ad moysen dicens, **A**ia
 si puatians, eximomas per

errorem in his que dno sunt
 sacrificata peccauerit, offeret pro
 delicto suo arietem imaculatu
 de gregibus, qui emi pt duobus
 siclis, uis pondus sanctuarij;
 pmoq; quod intulit dampnu re
 stituet et qntam pecm ponet sup,
 tradens sacerdoti. **Q**ui rogabit
 pro eo offerens arietem et dimi
 tatur ei. **A**ia si peccauerit per ig
 norantia, feceritq; unu ex his
 q dno lege prohibentur, et pti
 rea intellexerit, iniquitate sua in
 tellexerit, offeret arietem imacula
 tu de gregibus sacerdoti, uis me
 suram estimatoemq; pti. **Q**ui
 orabit pro eo q nesciens fecerit,
 et dimittetur ei, quia per erro
 rem deliquit in dno. **V**

Locutus est dno ad
 moysen dicens, **A**ia q
 peccauerit, et contemp
 to dno negauerit, depo
 situm proprio suo, q fidei eius
 creditum fuerat, ul vi aliquid
 extorsit, aut calumpnia fece
 rit, siue rem perditam inuenie
 rit, et in facie eius insup peccauerit,
 et quodlibet aliud ex plurib; fece
 rit in quibus peccare solent hoies
 conuicta delicti reddet oia q per
 fraudem uoluit optinere ineq;
 Et qntam insup parte addet dno
 cui dampnu intulerat. **P**ro pto
 aut suo offeret arietem imacula
 tu de grege, et dabit eum sacer
 doti, iuxta estimatoem mesura
 q delicti. **Q**ui rogabit pro eo co
 ram dno, et dimittetur illi pro
 singlis que faciendo peccauit. **L**o
 cutus est dno ad moysen dicens
Artape aaron et filijs eius, **H**ec
 est lex holocausti. **T**remabit in
 altare tota nocte, usq; mane, usq;
 ms ex eodem altari erit. **A**stet
 sacerdos cumca, et feminalibus
 lineis, tolletq; cineres quos uo
 cans igne exussit, et ponens
 uis altare, spoliabitur poribus

vestimentis, Inductusq; alijs esse
ret eos extra castra. et in loco mu-
dissimo usq; ad fauillam consumi
faciat. Ignis aut in altari semp
ardebit, quem nutriet sacerdos,
subiciens ligna mane per singu-
los dies. Et inposito holocausto de
super. adolebit adipēs pacificorū
Ignis est iste perpetuus, qui nunq;
deficiet in altari. Hec est lex sac-
fici et libamētōz que offerent
filijs aaron coram dno et coram
altari. Collet sacerdos pugillum
simile, que conspersa est oleo. et
cotū eius quod super simlām
positū est, adolebitq; illud in al-
tari. in momētum odoris sua-
uissimi dno. Reliquam aut pte
simile comedet aaron cū filijs
absq; fermento. et comedet in loco
sancto atq; tabernaculi. Ideo at
non fermentabit, quia pars eius
in dno offeretur mēsu. Sūm sūp
erit, sicut pro pto atq; delicto. Ha-
res tñ sūp aaron comedent
illud. Legitimu ac sempitnu ē
in gñationib; uris de sacrificijs
dno. **D**is qui tetigerit illa. sūp
bitur. Et locutus est dno ad moy-
sen dicens. Hec est oblatio aaron
et filiorū eius, quam offerre dent
dno in die unctiōis sue. Decima
parte ephi offerent simile. in sa-
cificijs sempiterno. Mediu eius
mane, et mediu eius uespere,
que in sartagine oleo conspersa
fagetur. Offeret aut eam calidā
in odorem suauissimū dno. Sa-
cerdos qui pū uirē successerit, et
tota cremabitur in altari. Omne
em sacrificiu sacerdotū igne con-
sumet, nec quisq; comedet ex eo.
Locutus est aut dno ad moyse dī-
cens. loquere aaron et filijs ei;
Ista est lex hostie pro pto. In loco
ubi offeretur holocaustum. imola-
bit coram dno sūm sūp ē. Sacer-

dos qui offeret comedet eam. in
loco scto in atq; tabernaculi.
Quicq; tetigerit carnes ei; sūp
bitur. Si de sanguine illius ue-
stis fuerit aspersa. lauabitur
in loco sancto. uas aut fūtile
in quo cocta est confemgetur.
Et si uas eneu fuerit. defica-
bitur et lauabitur aqua. **D**is
masculus de genere sacerdotali.
uiscetur carmb; eius, quia sūm
sūp est. Hostia em que ceditur
pro pto. cuius sanguis mfect
in tabernaculū est. in moy. adeo
prandū in sūario nō comedet,
sed comburetur igni. Hec quoq;
est lex hostie. pro delicto sca sūp
est. **D**ixit ubi imolatur holocau-
stum. mactabit et uictima pro
delicto. sanguis eius per gyrum
fundetur altaris. Offerent extra
caudam et adipem qui operit
vitalia. duos renuculos, et pmg
uedne que uix illa est. Scru-
lūm; rectoris, tum renuculis,
et adolebit ea sacerdos sup alia-
re. mēsum est dno pro delicto.
Omnis masculus de sacerdo-
la genere. in loco sancto uiscet
hys carmb; quia sūm sūp ē.
Sicut pro pto offeretur hostia.
ita et pro delicto. **T**riusq; hostie lex
una erit ad sacerdotē qui ea op-
ulerit perhibebit. Sacerdos qui
offeret holocausti uictimāz. habe-
bit pellem eius, et omne sacrifici-
um simile quod coquit in cliba
no. Et quicq; in acicula ut in
sartagine preparatur. eius erit
sacerdos a quo offeretur. siue oleo
consersa siue arida fuerit. Cū-
tis filijs aaron. equa mēsurā
per singulos diuideatur. **¶ vii.**
Hec est lex hostie pacifi-
cum que offeretur dno
si pro gñaz aarone fue-
rit oblatio. offerent pa-
nes absq; fermento con-

specios oleo. et lagana azima
 uncta oleo. cortamq; similaz
 et colluxdas olei admixtione
 conspersas. Panes quodq; fer
 meatos cum hostia gratum
 q; imolatur pro pacificis. ex
 quibus unus pro primays offe
 retur dno. et erit sacerdotis.
 qui fundet hostie sanguinem.
 Cuius carnes eadem comedet
 die. nec remanebit ex eis q; p
 usq; mane. Si uoto ul sponte
 quisq; optulerit hostiam eade
 sile edetur die. Sed et si quid
 in nastinu remanserit uesti
 licatu est. Quicq; aut tertius
 uenerit dies. absument. Et si
 quis de caribus uictime paci
 ficaz die tertio comederit. uita
 fiet oblaao. nec proderit of
 ferenti. qn potius. quamq; aia
 tali se edulio cotaminauerit
 puaricacois rea erit. Caro q;
 aliquid tetigerit in mudi non
 comedetur sed comburet igni.
 Qui fuerit mudi. uestitur
 ca. Aia polluta q; edere de car
 nibus hostie. pacificaz q; obla
 ta est dno. peribit de populis
 suis. Et qui tetigerit in mudi
 aam hois ul iumentu. siue die
 rei q; polluce pt. et comederit
 de huiusmodi caribus. mteri
 bit de populis. Locutus q; e dno
 ad moysen dicens. Loquere filijs
 isrl. Qui offert uictimaz paci
 ficaz dno. offerat sil et sacrificiu.
 id est libamenta eius. tenebit
 manus. adipem hostie et pec
 tusculum. Cumq; ambo oblata
 dno consecarit tradet sacerdoti
 qui adolebit adipem sup altare
 petrusculu aut erit. aaron et
 filioz eius. Armus quoq; dext
 de pacificaz hostijs cadet in pri
 micias sacerdotis. Qui optule
 rit sanguinem. et adipem filioz

aaron. ipse habebit et armu dex
 te cum in portione sua. Scitust
 lum em elacois. et armu sepa
 raciois. cui a filijs isrl de hostijs
 coru pacificis. et dedi aaron sa
 cerdoti ac filijs eius lege perpe
 tua ab oi populo isrl. Hec est
 unctio aaron et filioz eius in
 coru monys dm die qua optuli
 eos moyses. ut sacerdotio finge
 rent. et que precepit dari eis do
 a filijs israhel. religione perpe
 tua in gnationibus suis. Ita
 est lex holocausti et sacrificij pro
 pto atq; delicto ut pro consecra
 none et pacificaz uictimis qe
 constituit dno moysi in monte
 synai qn mandauit filijs isrl
 ut offerrent oblaones suas dno
 in deserto synai. **¶ viij.**
Locutusq; est dno dicens
 Colle aaron cum filijs
 suis. uestes coru et unc
 tioms oleum. Vitulum
 propitio et duos arietes camistu
 tum azimis. et congregabis
 oem actum ad ostiu tabernaculi
 fecit moyses ut dno imperarat
 Congregataq; oi turba ariet
 fores. ait. Iste est sermo quem
 iussit dno fieri. Statimq; optu
 lit aaron. et filios eius. Cumq;
 laussit eos. uestiuit pontificem
 subucula linca. attingens eu
 saltego. et induens tunica ra
 cantina. et desuper humerale
 inposuit. Quod adsternens an
 gulo aptauit rationali in quo
 erat doctrina et ueritas. Cidari
 quoq; cepit caput. et super eaz
 contra fronte posuit laminam
 auream. consecrata in sanctifi
 one. sicut precepit ei dno. Tu
 lit et unctiois oleu. quo lmi
 uit tabernaculu cum oi suppel
 lectili sua. Cumq; sanctificans affe
 sisset altare. septem uictibus.
 inxit illud et oia uasa eius.

Labrumque cum basi sua sacrificavit
oleo quod fundens super caput
aaron unxit eum et consecravit.
filios quoque eius oblatos uestiuit
tunicis lineis. et unxit baltheo
imposuitque mitras ut iusserat
dominus. **O**portuit et conciliabulum pro pro
tuncque imposuissent super caput
eius aaron et filii eius manus
suas. imolavit eum hauriens
sanguinem. et tincto digito teti-
git cornua altaris per gyrum
quo copiato et sacrificato fudit
reliquum sanguinem ad fundame-
ta eius. **A**dipem autem qui erat
super vitalia et reticulum ictoris
duosque renurculos cum reuini-
lis suis adolevit super altare.
Vitulum autem pelle carnisque et fimo
cremas extra castra sic precepit
dominus. **O**portuit et arietem in holo-
caustu. super cuius caput cum im-
posuissent et aaron. et filii eius
manus suas. imolavit eum.
et fudit sanguinem eius super al-
taris aram. **I**psaque arietem
in frustra conadens caput eius
et arcus et adipem adolevit igni.
Lotis prius intestinis et pedibus
cotumque super arietem mandit
super altare. eo quod esset holocau-
stum suavissimum odoris domini sic
precepit ei. **O**portuit et arietem
secundum in consecratione sacerdotum po-
sueruntque super caput illius aaron
et filii eius manus suas. **T**unc
cum imolasset moyses sumens de
sanguine tetigit extremum auricu-
le dextere aaron et pollicem ma-
nus eius dextere sile et pedis.
Oportuit et filios aaron. **C**umque
de sanguine arietis imolati.
tetigisset extremum auricule sin-
guloque dextere. et pollicem man-
us dextere. reliquum fudit
super altare per cornu. **A**dipe-
vero et caudam demque sanguine.

domini que operit intestina. re-
ticulumque ictoris et duos renes
cum adipibus suis. et armo dex-
tro separavit. **C**ollens autem
de camistro azimorum quod erat
coram domino panes absque fermento.
et collyridam conspersam oleo
laganumque posuit super adipem
et armu dexterum. cadens sil-
icia aaron et filii eius. **Q**ui
postquam leuaverit ea coram domino
tunc sum suscepta de manibus
eorum. adolevit super altare ho-
locauisti. eo quod consecrationis esset
oblatio modorem suavitatis
sacrificii domini. **T**ulit et petrusu-
lum. eleuans illud coram domino
de arietem consecrationis in parte
suam sic precepit ei dominus.
Assumensque unguentum. et san-
guinem qui erat super altare.
asperxit super altare et uestime-
ta eius. et super filios eius ac
uestes eorum. **C**umque sacrificas-
set eos in uestimento suo. precepit
eis dicens. **C**oquite carnes in
foras tabernaculi. et ibi come-
detis eas. **N**onnes quoque consecra-
tionis edite. qui positi sunt in
camistro. sic precepit in domino di-
cens. **A**aaron et filii eius come-
dent eos. **Q**uique autem reliquum
fuerit de carne et panibus ignis
assumet. **D**e ostio quoque taber-
naculi non exhibitis septem diebus
usque ad diem quo complebitur tem-
pus consecrationis ure. **S**eptem
enim diebus finem consecrationis. sic
et in punctis finem est. ut ritus
sacrificii compleatur. **D**ie ac noc-
te manebitis in tabernaculo.
obseruantes custodias domini ne mo-
riamini. **S**ic enim michi precep-
tum est. **F**eceruntque aaron et
filii eius. cuncta que locutus
est dominus per manum moysi.

J. 19.

Hoc aut octavo die
uocauit moyses aa-
ron et filios eius. ac
maiores natu isrl;
Dixitq; ad aaron. Tolle de ar-
mento vitulu pro pto. et arie-
cem in holocaustum. utrumq;
in maculatu. et offeres illos co-
ram dno. Et ad filios isrl cog-
uis. Tollite hircum pro peccato
et uiculu atq; agnu amictos
et sme mailla in holocaustum
bouem et arietem pro pacificis
et imolate eos coram dno. in
sacrificio singulora. simlari
olco conspersam offerentes. Ho-
die em dno apparebit uob. Tu-
lerunt ergo cuncta q; iusserat
moyses ad ostium tabernaculi.
Vbi cum ois staret multitudo
moyses. Iste est sermo que pre-
cepit dno. facite et apparebit
uobis gla eius. Dixitq; ad aaron
Acede ad altare et in mola pro
pto tuo. offer holocaustum. et
deprecare pro te et pro populo.
Cumq; mactaueris hostia pti-
ora pro eo sicut precepit dno.
Statimq; aaron accedens ad
altare. imolauit uiculu pro pec-
cato suo. Cuius sanguinem optu-
lerunt ei filij sui. in quo imo-
uens digitum. tetigit cornua
altaris. et fudit residuu ad ba-
sim eius. Adipemq; et renicu-
los. ac reticulu icoris que st
pro pto. adoleuit super altare.
sicut preperat dno moysi. Car-
nes uero et pellem eius ep cast
combussit igni. imolauit et ho-
locausti uictimam. Optulerunt
q; ei filij sui sanguinem eius que
fudit per altaris orauu. Ipam
etiam hostiam. in fausta consaz
cum capite et medris singulis
optulerunt. Que oia super al-
tare acmauit igni. lotis pns
aq; mtestimo et pedibus. Et pro

peccato pti offerens mactauit
hircum. expiatoq; altari sicut
holocaustum addens in sacri-
ficio libamenta que parit offe-
runt. et adolens ea sup altare
absq; cerimonia holocausti ma-
tutini. Imolauit et boue atq;
arietem hostias pacificas populi.
Optuleruntq; ei filij sui sangui-
nem. que fudit super altare
in orauu. Adipes aut bouis.
et caudam arietis. reniculorq;
cum adipibus suis. et reticulu
icoris posuerunt super pectora
sua. Cumq; remanent adipem
in altari pectora corp et armo
dexteros separauit aaron eleuans
coram dno. sicut preperat moy-
ses. et extendens manu contra
pplm benedixit ei. Sicq; comple-
tis hostijs pro pto et holocaustis
et pacificis descendit. Ingressi
aut moyses et aaron taberna-
culu testimonij. et demoxp egres-
si benedixerunt pto. Apparuitq;
gloria dmi oi multitudi. et ecce
ignis egressus ad dno deuorauit
holocaustum. et adipem qui erat
super altare. Et cum uidissent
turbe. laudauerunt dnm ruentes
in fauces suas. **T. p.**

Hec preceptisq; nadab et abiu
filij aaron thuribulis
posuerunt ignem et man-
sum desuper. offerentes
coram dno ignem alienu. quod
eis pceptum non erat. Egressus
q; ignis ad dno deuorauit eos.
et mortui sunt cora dno. Dixit
q; moyses ad aaron. Hoc est q;
locutus est dno. sificabor in hns
qui ad propinquat in. et in co-
spectu ois populi glorificabor.
Quod audiens tacuit aaron.
Locans aut moyses in sahel et
elsaphan. filijs ozihel parauit aa-
ron. Aut ad eos. Ite et collite fides
ures de conspectu suary. et aspor-
tate extra castra. Confestim q;

pergentes uidebant eos sic iacebant
pestuos hincis tumas. et ceciderunt
foras. ut sibi succat imperatum.
Locutus est moyses ad aaron. et ad
eleazar. atq; ythamar filios eius.
Capita uestra nolite nudare. et ue
stimenta uestra nolite sordere. ne
force moriamini. et super oem ceti
oriatur indignatio. **F**ecit quoq; uer
et ois domus isrl plangant mecu
diu quod dñs suscitauit. uos aut
non egrediemini foras tabernaculi.
Aliquin peribitis. **O**leum quippe
se unationis est super uos. **Q**ui
fecerit dia iuxta preceptu moysi
Dixit quoq; dñs ad aaron. **I**nter
et dñe quod meditari pt non si
betis. tu et filij tui. qñ micas
tabernaculi testimoni ne moria
mini. quia preceptum est semper
num in gnationes uestras. et ut
heatis sciam discernendi me sim
et propahanu. me pollutu et mu
dum. **D**oceatisq; filios isrl dia le
gitima mea que locutus sum
ad eos per manu moysi. **L**ocutus
q; est moyses ad aaron. et ad elea
zar atq; ythamar. filios eius qui
residui erant. **T**ollite sacrificium
quod remansit de oblatione dñi
et comedite illud absq; fermento
uño altare. quia sem stoz e. **C**o
medetis aut in loco sco. quod datu
est tibi et filijs tuis. de oblationi
bus dñi sic preceptu est m. **P**ectus
scilicet quoq; quod oblatu e. et
armu qui separatus e comedetis
in loco mundissimo. tu et filij tui
ac filie tue team. **T**ibi em ac li
beris tuis reposita sunt de hostijs
salutaribus filioz isrl. eo q; ar
mu et pectus. et adipos qui re
manant in altari eleuauerit co
ram dño et pertineant ad te et ad
filios tuos. **L**ege perpetua sic pre
ceperat dñs. **I**nter hec hyrtu qui
oblatu fuerat pro pto cum qreret
moyses exustu reperit. **I**rauit q;
contra eleazar. et ythamar filios.

aaron qui rema serant. **A**it. **C**ur
non comedistis hostiam pro pto
in loco sco. que sancta sctoz est.
et data uobis ut portetis inqta
tem. inleuitudinis et rogetis pro
ca. in conspectu dñi. **P**refertim tu
de sanguine illius non sit mlatu
mica sancta. et comedere eam
debueritis in sauario. sicut pre
ceptum est m. **R**edit aaron. **O**
lata est hodie uictima pro pto
et holocaustum coram dño. in
aut accidit quod uides. **Q**uo po
tius comedere eam. aut quo pla
care dñm in cxi monijs mence
lugubri. **Q**uod cum audisset
moyses. recepit satisfactionem.

Locutus est dñs **21.**
ad moysen et aaron.
dicens. **D**icite filijs isrl
hec st aualia q comed
debetis. de uictis auantibus ebe.
Omnis q; h; diuisam unguam.
et ruminat in pcoribus comedit.
Quiq; aut ruminat quidem
et h; unguam sed non diuidet
eam. sicut camelus. et cetera. no
comedetis illud. et me in munda
reputabit. **C**rogille q; rumi
nat unguamq; non diuidit
imudus est. **S**epus quoq; nam
et ipe ruminat. sed unguam
no diuidit. et sub qui cum un
gulam diuidit non ruminat.
qoz caribus non uescem. ne
cadauera contingetis. quia immu
da sunt uob. **H**ec sunt etiã que
gignunt in aquis et uesa hatu
est. **O**mnis quod h; pinnulas
et squamas. tam in maxi q; in
flumibus. et stagnis comedetis
Quiq; aut pinnulas et squa
mas non h; corp que in aquis
mouentur. et uiuunt abhorabile
uobis. et exetrandu erit. **C**arnes
corp non comedetis et mortua
ma uocabitis. **C**uncta q; non
hnt pinnulas et squamas in
aquis polluta erunt. **H**ec st

que de aibus comedere non de-
betis, et uitanda sunt uobis;
Aquilam et gryphem et alietum
et miluum. ac colture uisus ge-
nus suum et omne coruini
generis, in similitudine suam.
Structionem et noctua, et larua
et acapitrem uisus genus sui,
subonem et mergulium et ibin
cygnum et onocrotalum et por-
phyrionem, erodionem et thora-
dionem uisus genus sui, Spupaz
quoque et nespertilionem. Omne
de uolucris quod graditur
super quatuor pedes abhorribile
erit uobis, Quicquid aut ambu-
lat quidem super quatuor pedes
sed habet longiora uero uisus p-
que salit super terram come-
dere debetis, ut est bruchus in
genere suo, et attacus atque opbi-
marchus ac locusta singula uisus
genus sui. Quicquid aut de uo-
lucris quatuor in habet pedes,
exceperabile erit uobis, Et quicumque
mortuam corporis tetigerit pollu-
etur et erit immundus usque ad
uesperam. Et si necesse fuerit
ut portet quippiam corpus mor-
tuum, lauabit uestimenta sua
et immundus erit usque ad solis
occasum. Omne animal quod habet
quidem ungulam, sed non di-
uidit carnem, nec ruminat immu-
dum erit, Et quicumque tetigerit
contaminabitur, Quod am-
bulat super manus concupis-
santibus quae moedunt quadru-
pedia immundum erit, Qui
tetigerit mortuam corporis pollu-
etur usque ad uesperam, Et qui
portauerit huiusmodi cada-
uera, lauabit uestimenta sua,
et immundus erit usque ad uesperam
quod omnia haec in munda sunt uobis,
Haec quoque me polluta reputa-
buntur, de his quae mouentur in
terra, Mustela et mus et cor-

uicillus, singula uisus genus
suum. Migale et camelcon, et
felio et latexta, et talpa omnia
haec in munda sunt, Qui tetige-
rit mortuam corporis immundus erit
usque ad uesperam, Et super quod
ciderit quicumque, de mortuam
corporis polluetur, tam uas ligne-
um, et uestimentum, quam pelles et
alicia, Et in quocumque sit opus im-
uentur aqua, et polluta erit
usque ad uesperam, et sic postea
mundabuntur, Vas aut fictile,
in quo horum quicumque uisus ciderit pol-
luetur, et idcirco frangendum est,
Ovis abius quem comeditis, si fusa
fuerit super eum aqua immundus
erit, Et omne liquidum quod bibitur de
unuerso uase, immundum erit, Et
quicumque de mortuam istius modi
ciderit super illud, immundum
erit, Sive cybami sive scyropsedes
descentur et immundum erunt,
Fontes uero et cisternae et omnis
aqua congregata munda erit,
Qui mortuam corporis tetigerit pol-
luetur, Si ciderit super semetipsum
non polluet carnem, Si autem quis-
piam aqua semetipsum perfuderit,
ilico polluetur, Si mortuum fuit
animal quod licet uobis comedere qui
cadauer eius tetigerit, immundus
erit usque ad uesperam, Et qui come-
derit ex eo quicumque sive porta-
uerit lauabit uestimenta sua,
et immundus erit usque ad uesperam
Et quod reperit super terram abho-
minabile erit, nec assumet in ca-
sum, quicumque super petrus quodrupes
graditur, et multos habet pedes sive
per humum trahitur, non comede-
tis quia abominabile est, Nolite
contaminare uias ustras nec tan-
gatis, Ego enim sum dominus deus in-
sanctorum estote, quoniam et ego sanctus sum,
Ne polluant uias ustras in die retri-
bi quod mouetur super terram,
Ego sum dominus qui eduxi uos de
terra egypti, ut essem uobis in deum

Manati eritis qm ego scis sum;
Ista est lex uianauum ac uolucru
ac ois aie uiuentis que mouet
in aqua et reptat in terra. ut dif-
ferentias noueritis mundi et in
mundi. et sciatis quid comedere
et quid respouere debeatis. **¶**
Locus est dñs ad moy-
sen dicens. Loquere fi-
lius isrl et dics ad eos.
Mulier si suscepto semi-
ne pepererit masculu. in munda
erit septem diebus. iuxta dies se-
paracionis mensruue. Et die octa-
uo orquadetur infanculus. Ipa
uero egineta tribus diebus mane-
bit in sanguie purificacionis sue.
Ome son non tanget. nec ingre-
ditur suarum. donet compleant
dies purificacionis sue. **¶** Si aut
femnam pepererit immunda erit
duabus ebdomadibus. iuxta ritu
fluxus mensruu. et sepaginta
ac sep diebus. manebit in sanguie
purificacionis sue. Cumq; expleti
fuerint dies purificacionis eius
pro filio siue pro filia. deferet
agnu amniculu in holocaustum
et pullum colube siue turtorem
pro pcto ad ostium tabernachi testa-
monij et tradet sacerdoti. Qui of-
feret illa coram dño. et rogabit pro
ea. et sic mudabitur a profluuo
sanguinis sui. Ista est lex partu-
cientis masculu et femnam.
Quod si non inueniet manus
eius. nec poterit offerre agnam.
sumet duos turtures ul duos
pillos columbe. unu in holocau-
stum et alterum pro pcto. orabit
q; pro ea sacerdos. et sic mudabit.
¶ **L**ocus est dñs. **¶**
ad moysen et aaron di-
cens. homo in cuius
carne et aie ortus fu-
erit diuersus color. siue pustula
aut q; lucens quippiam. i. plaga
lepre. adducatur ad aaron sacer-

dotem. ul ad unu quelibet filiu
eius. Qui cum uiderit lepram
in aie et pilos in album muta-
tos colorem. ipamq; spem lepre
hiuliozem aie et carne reliqua
plaga lepre est. et ad arbitriu
eius sepabitur. **¶** Si aut lucens
candor fuerit. in aie. nec hi-
lior carne reliqua. et pili colo-
ris pristini. recludet eum sacer-
dos septem diebus. et considera-
bit die septimo. Et siquidem le-
pra non recesserit ultra. nec in-
fuerit in aie pores terminos
cuesum includet eum septem
diebus alijs. et die septimo co-
templabitur. **¶** Si obscurior fuit
lepra. et non recesserit in aie.
mudabit eum quia scabies est
lauabitq; homo uestimenta sua
et mudus erit. **¶** Quod si postq;
a sacerdote iussus est. et reddiit
mudicia. iteru lepra recesserit
adducatur ad eum. et immudus
condempnabitur. **¶** Plaga lepre
si fuerit in hoie. adducatur ad
sacerdotem et uidebit eum. **¶** Cu-
q; color albus in aie fuerit. et
capilloz mutauerit aspm. ipa
quoq; caro uina apparuerit. le-
pra uetustissima iudicabitur.
atq; molita aie. contaminabit
itaq; eu sacerdos. et no recludet
quia pectipue imundicia est.
¶ Si aut effloruerit disaureus
lepra in aie. et operuerit oem
carne. a capite usq; ad pedes
quicq; sub aspectu oculoz cadet
considerabit eu sacerdos et ce-
nerit lepra mudissima iudicabit.
eo q; omnis in candore uersa
fuit. et id circo homo mudus erit
En uero caro uines mco appa-
ruerit. et sacerdotas iudicio pol-
luctur. et me immudos repu-
tabitur. **¶** Caro em uina si lepra
aspergatur. immuda e. **¶** Si
unsum uersa fuerit in alborum

et totum hominem operiunt. confide-
 rabit eum sacerdos, et mundum
 eum detinet. Caro et cutis in qua
 ulcus natus est et sanatum, et in
 loco ulceris cicatrix apparuerit
 alba siue subrufa adducitur homo
 ad sacerdotem. Qui cum uiderit
 locum lepre humiliorem carne
 reliqua, et pilos uersos in can-
 dorem contaminabit eum. Pla-
 ga enim lepre orta est in ulcere.
 Et si pilus coloris est pristini,
 et cicatrix sub obscura, et vicina
 carne non est humilior, recludet
 eum septem diebus. Si quidem
 uero tenuerit aduicabit eum
 lepre. Si autem fuerit in loco suo
 ulceris est cicatrix et homo mundus
 erit. Caro et cutis quam ignis
 exusserit, et sanata albam siue
 rufam habuerit naturam, confi-
 derabit eum sacerdos, et ecce uer-
 sa est in alborem, et locus eius
 reliqua cute humilior, contamina-
 bit eum, quia plaga lepre in ci-
 catrix orta est. Et si pilos color
 non fuerit immutatus, nec hu-
 milior plaga reliqua carne, et ipsa
 lepre specios fuerit sub obscura,
 recludet eum septem diebus, et
 die septimo contemplantur. Si
 tenuerit in cute lepra contami-
 nabit eum. Si autem in loco suo
 candor fuerit non satis clarus
 plaga combustionis est, et idcirco
 mundabitur, quia cicatrix est
 robustiore. In siue mulier in cau-
 capite uel barba germinauerit
 lepra, uidebit eos sacerdos.
 Et si quidem humilior fuerit locus
 carne reliqua, et capillus fla-
 uus, solitior subtilior, contami-
 nabit eos, quia lepra capitis
 ac barbe est. Si autem uiderit
 et locum macule equale uane
 carni, et capillum magnum reclu-
 det eos septem diebus et die sep-
 timo intuebit. Si non tenuerit

macula, et capillus sui coloris
 est, et locus plage carni reliquus
 equalis, radetur homo absque loco
 macule, et includetur septem diebus
 alijs. Et si die septimo uisa fuerit
 fuerit plaga in loco suo, nec hu-
 milior carne reliqua, mundabit
 eum, locumque uersibus mundus erit.
 Si autem post emutationem uir-
 sus tenuerit macula in cute, no-
 detur amplius, uerum capillus in
 flauum colorem sit conuertatus,
 quia aperte in mundus est. For-
 ro si fuerit macula, et capilli
 magnum fuerint, nouerit hominem
 esse sanatum, et confidenter eum pro-
 nunciet mundum. In siue mu-
 lier in cuius cute candor appa-
 ruerit intuebitur eos sacerdos.
 Si dependenter sub obscurum albo-
 rem luere in cute, sciat non esse
 lepram, sed maculam coloris
 candidi, et hominem mundum. In
 de cuius capite capilli fluunt,
 caluus ac mundus est. Et si a
 fronte ceciderint pilus, recalua-
 et mundus est. Si autem in calui-
 cio siue in recaluacone, albus uel
 rufus color fuerit exortus, et hoc
 sacerdos uiderit, condepernabit
 eum, aut dubie lepre que orta est in
 caluicio. Quicquid ergo macula-
 tus fuerit lepra, et separatus ad
 arbitrium sacerdotis, habeat uesti-
 metum difautum, caput nudum, os ue-
 ste coniectum, contaminatum
 ac sordidum se clamabit. Dimi-
 tte quod leprosus est, et in mun-
 dus solus habitabit extra castra.
 Vestis lancea siue lineam que lepram
 habuerit in stamine atque subee-
 mine, aut certe pellis, uel quicquid
 expelle confectum est, si alba uel
 rufa macula fuerit infecta, lepra
 reputabit, ostenditurque sacerdoti.
 Qui considerata recludet septem
 diebus, et die septimo rursus aspi-
 cendo, si tenuerit dependenter,

lepra perseverans e. **N**ollunt
iudicabit uestimentum. et omne
in quo fuerit inuenta. et idcirco
comburetur flammis. Quod si cam
uiderit non creuisse precipiet
et lauabunt id in quo lepra e
recludetq; illud septem diebus
alijs. Et cum uiderit facie qdem
pistamam. non reuersam. nec in
creuisse lepram in muduz iudica
bit. et igne comburet eo q; in fusa
sit in superficie uestimenti ut per
totu lepra. Si aut obscurior fu
erit locus lepre. postq; uestis est
lota. abrumpet eum. et a solido
diuidet. Et si ultra apparuerit
in hys locis. que prius in macula
ta exant. lepra est uolatilis et
uaga. debet igne comburi. Si ef
fauerit lauabit ea. que pura st
secundo. et munda erunt. Ita e
lex lepre uestimenti lanci et li
nei stammis. atq; sub cernis
bis q; suppellectilib; pellicie quo
mudari debeat. ut cotaminari

Locus q; est. **XIII.**
dñs ad moysen dicens.
hic est ritus leprosi. qñ
mundandus est. Adducet
ad sacerdotem qui egressus de ca
stris. cum inuenit lepra ee mu
datam. precipiet ei qui purgatur.
ut offerat pro se duos passerces vi
uos. quibus uersa licium e. et lig
nu cedrinum. uermiculuz et
ysopu. et uinu epasseribus imo
lari iubebit. in uase uicili sup
aquis iuuenit. aliu aut uinu
cum ligno cedrino. et cocto et po
po tinguet in sanguine passeris
imolari. quo asperget illu qui
mundandus est septies. ut uix
purgetur et dimittet passerem
uiuum ut magnum est euolet.
Cumq; lauerit homo uestimenta
sua radet omis pilos corporis
et lauabitur aqua. purificat
q; ingredietur castra. Ita dum

capat. ut maneat ex taberna
din sui septem diebus. Et die
septimo radat capillos capitis
barbamq; et supercilia. ac totu
corporis pilos. Et lotus rursus
uestibus et corpore. die octauo
assumet duos agnos imolatos
et oue amniculu absq; macula.
et tres decimas simile in sacri
ficiu. que conspersa sit oleo. et
scorsum olei scotarium. Tunc
sacerdos purificans. horem sta
tuerit cum et hęc dia corā dño
in ostio tabernaculi testimonij
Tollat agnu ut offerat eu pro
delicto. oleiq; scotarium. Et obla
tis ante dñm oibus imolabit
agnum. ut imolari solet ho
stia pro peccato. et holocaustu. i.
in loco sancto. Sicut em pro
peccato. ita et pro delicto ad sacer
dotem pmet. Hostia sca scorp
est. Assumens q; sacerdos de san
guine hostie. ponet sup extre
mu auricule dextere eius qui
mudatur. et super pollicis ma
nus dextere et pedis. et de olei
scotario mittet in manu sua
mischa. tinguetq; digitu dex
teru in eo. et asperget septies
cont dñm. Quod aut reliquu
est olei in leua manu fundet
sup extremu auricule dextere
eius qui mudatur. et super
pollicis manus ac pedis dextere
et super sanguinem qui fusus e
pro delicto. et super caput eius
rogabitq; pro eo coram dño. et
faciet sacrificiu pro peccato. Tunc
imolabit holocaustum et ponet
illud in altari cum libamētis
suis. et homo tunc mudabitur.
Et si pauper est et non pot ma
nus eius inuenire q; dicta st
sumet agnu pro delicto ad ob
latione. ut roget pro eo sacer
dos. decimamq; portem simile
consperse oleo in sacrificiu et

olei sextarium. duosque turtures
sive duos pullos columbe qz
ut unus pro pto. et alter in
holocaustum. offeretq; ea die
octavo. purificationis sue sacer
doti. ad ostium tabernaculi ce
stimony coram dno. Qui su
sapiens agni pro delicto. et
septarium olei leuabit simul. i
molatoq; agno de sanguine eius
ponet super caput eius auricle
dextere. illius qui mundatur.
et super pollices manus eius
ac pedis dextere. Olei uero pte
metet manu suam sinistra
in quo tingens digitu dextere
manus. asperget septies coram
dno. tangetq; caput eius dextere.
illius auricle. qui mundat
et pollices manus ac pedis dex
tere in loco sanguinis qui effusus
e pro delicto. Reliquam ac pte
olei q est in sinistra manu.
Mittet super caput purificati
ut placet pro eo dno. Et turture
sive pullum columbe. offeret
unum pro delicto. et alterum in ho
locaustu. cum libamētis suis.
Hoc est sacrificium leprosi. qui ha
bere non potest in emundatione
sua. Locutusq; est dñs ad moysen
et aaron dicens. Cum ingressi
fueritis terram chanaan quia
ego dabo uobis in possessionem.
si fuerit plaga lepre in edibus.
Ibit tuus est domus nunciando
sacerdoti et dicet. Quasi plaga
lepre uidetur mihi in domo mea.
At ille precipiet ut efferant uni
uersa de domo priusq; ingredi
atur eam. et uideat utrum lep
sit. ne immunda fiant oia que
in domo sunt. Intrabitq; postea.
ut consideret domus lepram.
et tu uideris in parietibus. illis
q ualluculas pallore suis rubo
re deformes. et humiliores in
superficie reliqua. egredietur

ostium domus. et statim claudet
eam septem diebus. Reuersusq;
die septimo. considerauit eam.
Si inuenit creuisse lepram ui
debit erui lapides. in quib; lepra
est. et proia eos extra ciuitatem
in loco immundo. Domu autem
ipam radi intusq; perforauit.
et aspergi puluerem rasuræ ex
urbem in loco immundo. lapides
q; alios repom. pro hno qui ad
lati fuerint. et luto alio illim
xi domu. Sim aut postq; exuti
sunt lapides et puluis elatus
et alia terra lita ingressus sacer
dos uiderit reuersam lepram.
et parietes asperfos maculis le
pra est perseverans et immunda
domus. Quam statim destruet
et lapides eius ac ligna atq; um
uersum puluere proiact. extra
opidum in loco immundo. Qui
intrauerit domu qn clausa est.
in mundus erit usq; ad uesperam
Et qui dormierit in ea et comede
rit quippiam lauabit uestimen
ta sua. Quod si intrauerit sacer
dos. uiderit lepram non creuisse
in domo. postq; denuo lita est
purificabit eam reddita sanitate.
et in purificatione eius. sumet
duos passerces. lignumq; cedri
nu et uermiculu atq; ysofum.
et imolato uno passere in uase
fritili super aquas uiuas.
Collet lignu cedrinu et ysofum
et cotum et passerem uiuum.
et tinget oia in sanguine passe
ris imolati atq; in aquis uiue
tibus. et asperget domu septies.
purificabitq; eam tam in sang
uine passeris q in aquis uiue
tibus. et in passero uiuo lignoq;
cedrino. et ysofo atq; uermiculo
Cumq; dimiserit passerem auola
re in agrum. libere orabit pro
domo et uire mudabitur. Ita
est lex omnis lepre. et prorsus
lepre. uestiu et domoz ciuitatis

et exumpenau papularz lucen-
tis macule, et in uarias spes
coloribus imutatis, ut possit si-
ri quo tpe mundum quid ut in
mundum sit.

Locutus est dñs ad moy-
sen et ad aaron dicens,
Loquimini filiys isrl et di-
cite eis. Vir qui patitur
fluxum seminis in mundus erit
Et tunc iudicabitur hinc uias
subiacere, cum per momenta sin-
gula adhaerit coram illius acq-
non accuerit sedus humor. Omne
stratum in quo dormierit in mu-
dum erit, et ubi uisq- sederit. Et
si quis homin- tetigerit lectu- eius
lauabit uestimenta sua, et ipse
lotus aqua in mundus erit usq-
ad uesperam. Qui tetigerit car-
nem eius, lauabit uestimenta
sua, et ipse lotus aqua in mu-
dus erit usq- ad uesperam. Si sederit
ubi ille sederat, et ipse lauabit
uestimenta sua, et lotus aqua
in mundus erit usq- ad uesperam.
Si salua huiusmodi homo re-
cetit super eum, qui mundus e-
lauabit uestem suam, et lotus
aqua in mundus usq- ad uespe-
ram. Sagma super quo sederit
in mundum erit. Et quicq- subco-
fuerit qui fluxum seminis pa-
tiant pollutu erit usq- ad uespe-
ram. Qui portauerit hanc aliq-
lauabit uestem suam, et ipse lotus
aqua in mundus erit usq- ad ue-
esperam. Vir qui tetigerit q- talis
est, non lotus ante manibus laua-
bit uestimenta sua, et lotus aqua
in mundus erit usq- ad uesperum.
Vas ferale quod tetigerit contem-
netur. Vas autem ligneu lauabit
aqua, si sanatus fuerit q- huius-
modi sustinet, passione nume-
rabit septem dies, post emudatio-
nem sui, et lotus uestibus ac toto
corpore in aquis uiuentibz erit
mundus. Die aut octauo sumet

duos turtures. Aut duos pullos
columbe, et ueniet in conspectu
dñi ad ostium tabernaculi testi-
mony, dabitq- eos sacerdoti, qui
faciet unu pro pto, et alterum
in holocaustum. Logabitq- pro eo
coram dño, ut emundet a fluxu
seminis sui. Vir de quo egredit
semen coitus, lauabit aqua de
corpus suu, et in mundus erit
usq- ad uesperum. Mulier in qua
coerit lauabitur aqua et in
munda erit usq- ad uesperum.
Mulier que redeunte mese pa-
tiant fluxum sanguinis septem
diebus sepabitur. Vir qui teti-
gerit eam in mundus erit usq-
ad uesperam, et in quo dormie-
rit uel sederit diebus separati-
onis sue, polluetur. Qui tetige-
rit lectulum eius lauabit uesti-
menta sua, et lotus aqua polluetur
erit usq- ad uesperum. Omne uas
super quod illa sederit quicq- at-
tigerit lauabit uestimenta sua
et lotus aqua polluetur erit usq-
ad uesperum. Si coerit in ca-
uit tpe sanguinis menstrualis
in mundus erit septem diebus,
et omne stratum in quo dormie-
rit polluetur. Mulier q- patit
menses diebus fluxum sanguinis
no in tpe menstruali ul que
p- mensuum sanguinem fluere no
cessat q- diu hinc super uacet
passioni in munda erit quasi
sit in tpe mensuo. Omne ste-
tum in quo dormierit, et uas
in quo sederit pollutum erit.
Qui uisq- tetigerit eam, laua-
bit uestimenta sua, et ipse lotus
aqua in mundus erit usq- ad ue-
esperum. Si steterit sanguis et
fluere cessauerit, numerabit
septem dies purificationis sue,
et octauo die offeret pro se sacer-
doti duos turtures ul duos pul-
los columbe, ad ostiu tabernaculi

testimony. Qui unum facit pro peccato. et alterum in holocaustum. rogabitur pro ea coram domino. et pro fluxu immundicie eius. Docebitis ergo filios israel ut caveant immunditiam. et non moriantur in sordibus suis. cum polluerint tabernaculum meum quod est inter eos. Ita est lex eius qui patitur fluxum seminis. et qui polluitur coitu. et que mestruis epibus separant. uel que uigiliant sanguine. et horis qui dormierit cum illa.

XVI.

Locus est dominus ad moysen post mortem duorum filiorum aaron. quoniam offerentes ignem alienum interfecerat. et precepit ei dicens loquere ad aaron fratrem tuum ne omnino tempore ingrediar sanctuarium quod est inter uelum coram propitiatorio quo tegitur archa. ut non moriatur. quia in nube apparebo super oraculum in herance fecerit. Oraculum offeret pro peccato. et oraculum in holocaustum tunica linea uestietur. femina libus lineis uertunda calabit. Circumdetur zona linea ad arcam lineam imponet capiti. Hec sunt uestimenta sancta. Quibus autem cum locus fuerit induetur. Suscipietur ab uniuersa multitudo filiorum israel duces presbiteros pro peccato. et unum arctem in holocaustum. Cumque optulerit cotulum. et orauerit pro se et pro domo sua. duos hircos stare faciet coram domino in ostio tabernaculi testimonium. mittens super utrumque sortem una domino et alteram capro emissario. Cuius sortis exierit domino offeret illum pro peccato cuius autem in capro emissarium statuet cum iuium coram domino ut fundat preces super eum. et erit illud in solitudine. Hys ritibus celebratis offeret utrumque. et

rogans pro se et pro domo sua. immolabit eum. assumptoque thuribulo quod de prunis altaris impleuerit. et hircum hauries manu compositum thymiana in incensu. uel uelum mittabit in terra. ut positus super igne aromatibus coram domino nebula coram et uapor operiat oraculum. quod est super testimonium et non moriatur. Collet quoque de sanguine uituli. et asperget digito septies contra propitiatorium ad orientem. Cumque mactauerit hircum pro peccato populi. miferet sanguinem eius in terra uelut. sicut preceptum est de sanguine uituli. ut aspergat a regione oraculi et exierit sanctuarium. ab immundis filiorum israel. et a puaricacionibus corporum carnaliumque peccatis. Iuxta hunc ritum faciet tabernaculo testimonium. quod fixum est inter eos in medio sortis habitacionis coram. Nullus hominum sit in tabernaculo. quoniam pontifex ingreditur sanctuarium ut roget pro se et pro domo sua. et pro uniuerso cetero israel. donec egrediat. Cum autem exierit ad altare. quod coram domino est orat pro se. et sumptum sanguinis uituli atque hirci fundat super cornua eius per gyrum. aspergensque digito suo septies exierit. et scribit illud ab immundis filiorum israel. Postquam emundauerit sanctuarium et tabernaculum ad altare. tunc offerat hircum uiuentem. et posita utraq; manu super caput eius. confiteatur omnes iniquitates filiorum israel. et uniuersa delicta atque peccata eorum. Que in precans capiti eius emittet illum per hircum paratum in deserto. Cumque portauerit hircus omnes iniquitates eorum in terram solitariam. et dimissus fuerit in deserto. reuertatur aaron in tabernaculum testimonium. Et depositis uestibus. quibus prius indutus erat. cum misset sanctuarium.

relictisq; ibi lauabit carne suaz
in loco sancto inductur uestimētis
suis. Et postq; egressus opulereit
holocaustum suū ac plebis. roga
bit tam pro se q; pro populo. et
adipem qui oblatuū est pro peccatis
adolebit super altare. Ille uero
qui dimiserit capream emissorū
lauabit uestimenta sua et corp⁹
aqua. et sic ingredietur in castra.
Vitulum autē et hircum qui pro peccato
fuerant imolati. et quoꝝ sang
uis illatus est. ut in sinario expi
atio complectetur. asportabunt
foras castra. et comburent igne
tam pelles q; carnes eoz et simu
Et quantumq; combusserit ea. la
uabit uestimenta sua et carne
aqua. et sic ingredietur in castr⁹
eritq; hoc uob legitimum sempit
ernum. Mensē em septimo decia
die mensis. affligentis aīas uras
Nelluq; facietis opus siue indige
na siue aduena. qui peregrinatur
inter uos. In hac die expiatio erit
ura atq; mudatio. ab dibus peccatis
uris coram dno mudabimini.
Sabbatu em requiescit est. et af
fligetas aīas uras religione per
petua. Expiabit aut sacerdos q
unctus fuerit et cui iniuncte
sunt manus. ut sacerdoti fun
gatur pro peccato suo. Inductur q;
stola linea. et uestibus sanctis
et expiabit sinarium. et taberna
culam testimonij atq; altare.
Sacerdotes quoq; et uniuersum
populum. Eruntq; hoc uob legitimum
sempiternum. ut oretis pro filiis
isrl. et pro cunctis peccatis eoz semel
in anno. sicut igitur suauiter p̄cipiat
dñs moysi. Et locutus est dñs
ad moysen dicens.

Lex. **XVII.**
Dixit aaron et filijs ei⁹
et cunctis filiis isrl. et
dixit ad eos. Iste est ser
mo quem mandauit dñs
dicens. Homo quilibet de domo
isrl. si occiderit bouem aut ouem.

siue capream in castris ul q; castris
et non optulerit ad ostium taber
naculi oblationem dno sangui
nis reus erit. Quasi sanguine
fuderit. sic peribit de medio po
puli sui. Ideo offerre debent facti
dox filij isrl hostias suas quas
occidunt in agro. ut sapientiar
dno ante hostium tabernaculi ce
stimonij. et imolent eas hosti
as pacificas dno. fundentq; sac
dos sanguinem super altare
dno ad ostium tabernaculi testi
monij. et adolebit adipem modo
rem suauitatis dno. Et nequa
q; ultra imolabunt hostias suas
demombus. cum quibus form
cati sunt. Legitimum sempiternum
erit illis. et posteris eorum
Et ad ipos dices. Homo de domo
isrl. et de aduens qui peregrina
ntur apud uos. qui optule
rit holocaustum siue uictimam
et hostium tabernaculi testi
monij. non adduxerit eam.
ut offeratur dno interibit de
populo suo. Homo quilibet de
domo isrl. et de aduens q; per
eigrinantur inter uos. si come
derit sanguinem. obfirmabo
faciem meā cont aīam illius.
et disperdam eam de populo suo.
quia aīa carnis in sanguine
est. Et ego dedi illum uobis. ut
super altare meo expietis pro
aīabus uris. et sanguis pro aīe
periculo sit. Idcirco dixi filiis isrl
Ois aīa ex uob non comedet
sanguinem. nec ex aduens qui
peregrinantur inter uos. Homo
quicumq; de filiis isrl. et de adue
nis qui peregrinantur apud
uos. si uenatione atq; aucupio
cepit feram. ul auem quibus
uesti lectum ē. fundat sanguine
eius et operiat illū terra. Quia
em ois carnis in sanguine ē. In
dixi filiis isrl. Sanguinem unius
cuiusq; non comedetis quia aīa

carne in sanguine e. Et quumq
 comederit illum meribit. Ma
 q comederit mortuam ul captu
 a bestia. tam de indigens q de
 aduems. lauabit uestimenta
 sua. et semetipm aqua. et con
 taminatus erit usq ad uesperu
 Et hoc ordme mundus fiet. Et
 si non lauerit uestimenta sua
 ul corpus. portabit iniquitate
 suam.

XVIIII.

Locus est dñs ad moy
 sen dicens. loquere fi
 lio isrl et dices ad eos.
 Ego dñs. deus ur uxor
 consuetudinem terre egypti in qua
 habitastis non facietis. et uxor
 more regione. chanaam ad
 quam ego introduxus su uos
 non ageris. nec in legitimis corp
 ambulabis. facietis iudicia
 mea. et precepta mea seruabitis
 et ambulabitis in eis. Ego dñs
 deus ur. Custodite leges meas
 atq iudicia. que faciens homo
 uiuet in eis. Ego dñs. Sicut homo
 ad proximi sanguinis sui no
 accedet. ut reuellet turpitudinem
 eius. ego dñs. Turpitudine pa
 tris tu. et turpitudine matris
 tue non discoperies. Haec tua
 est non reuelabis turpitudinem
 eius. Turpitudine uxoris patris
 tui non discoperies. turpitudi
 nem patris tui est. Turpitudinem
 sororis tue ex parte sue ex matre
 q domi ul foris genita e no re
 uelabis quia turpitudine tua est.
 Turpitudine filie uxoris patris
 tui qua peperit patri tuo et e so
 ror tua non reuelabis. Turpi
 tudine sororis patris tui no di
 scooperies. quia caro e patris tui
 Turpitudinem sororis matris tue
 non reuelabis. eo q caro sit ma
 tris tue. Turpitudinem patris tui
 non reuelabis. nec accedes ad
 uxorem eius. que tibi affinitate
 coniungitur. Turpitudinem matris

tue non reuelabis. quia uxor filij
 tui est. nec discoperies ignommi
 am eius. Turpitudinem uxoris
 fratris tui non reuelabis quia tur
 pitudine fratris tui est. Turpitudi
 nem uxoris tue et filie eius non
 reuelabis. filiam filie eius. et filia
 filie illius. non sumes ut reue
 les ignommiam eius quia caro
 illius sunt. et talis carnis mcestus
 est. Sorore uxoris tue implicitu
 illius non accipies. nec reuelabis
 turpitudinem illius. ad huc illa
 uolent. Ad mulierem q pariter
 mestrata non accedes. nec reuela
 bis fedicitatem eius. Cum uxore
 proximi tui non corbis. nec semi
 nis comptione maculaberis.
 De semine tuo non dabis ut con
 ferretur ydolo moloch. nec pollues
 nomen dñi dei tui. Ego dñs. Cum
 masculo non commiseris coram
 semine. quia abhorratio e. Tu
 omni peccore non corbis. nec ma
 culaberis cum eo. Mulier ho sub
 iacet iumento. nec mfectetur
 ei quia scelus est. Ne pollua mi
 in diebus hys. quibus contami
 nate sunt uniuerse gentes. quas
 ego etiam ante conspexi uerum
 ex quibus polluta est terra. cuius
 ergo scelera iurabo. ut euomat
 habitatores suos. Custodite le
 gitima mea atq iudicia. et no
 facietis ex oibus abhorracionibus
 istis. tam indigena q colonus.
 qui peregrinant apud uos. Des
 em peccatores istas. fecerunt acco
 le terre. qui fuerunt ante uos et
 polluerunt eam. Cauete ergo ne
 et uos sile euomat. cum parua fe
 ceritis. sic euomunt gentes que
 sunt ante uos. Sic aia q fecerit
 de habominacionibus istis quippiam
 peribit de medio populi sui. Custodi
 te mandata mea. Nolite facere q
 fecerunt hy. qui fuerunt ante uos.
 et non polluaui in eis. Ego dñs
 deus uester.

XIX.

abhorracionibus

Loquutus est dominus ad moysen dicens. Legite ad omne certum filiorum israel, et dices ad eos. Eritis estote, quia ego sanctus sum. Dominus deus uester. Unus quisque matrem et patrem suum timeat. Sabbata mea custodite. Ego sum dominus deus uester. Nolite conuertere ad ydola, nec deos conflatiles faciatis uobis, ego dominus deus uester. Si imolaueritis hostiam pacificorum domino, ut sit placabilis, eo die quo fuerit imolata comedetis eam et die altero. Quicquid autem residuum fuerit in die tertium, igne comburetis. Si quis post biduum comedere epica profanus erit, et impietatis reus, portabit iniquitatem suam quia sanctum dominum polluit, et peribit anima illa de populo suo. Cum messueritis segetes terrae tuae, non condecis usque ad solum superficie terrae, nec remanentes spicas colliges. Neque in uinea tua racemos, et grana decidentia congregabis, sed pauperibus et peregrinis carpenda dimittas. Ego dominus deus uester. Non facias furta, nec mentemini, nec decipiat unius quisque proximum suum. Non pererabis in nomine meo, nec pollues nomen domini dei tui, ego dominus. Non facias calumpniam proximo tuo, nec ui opimes cum. Non morabitur opus mercenarii tui apud te usque mane. Non maledices surdo, nec coram ceco ponas offendiculum, sed timebis dominum deum tuum, quia ego sum dominus. Non facies quod iniquum est, nec iniuste iudicabis, nec consideres personam pauperis, nec honores uultum potentis. Iuste iudica proximo tuo, non eris criminator, nec susceptor in populo. Non stabis contra sanguinem proximi tui, ego dominus. Nec odieris fratrem tuum in corde tuo, sed publice argue cum, ne habeas super illo,

pacem. Non gres ulionem nec meretricis muliere ciuium tuorum. Diliges amicum tuum sicut teipsum. Ego dominus. Leges meas custodite. Iumenta tua non facies corcum, cum alterius generis manibus. Agnum non facies diuerso semine. Vestem que ex duobus repta est non indueris. Homo si dormierit cum muliere contu seminis que sit ancilla, etiam nobilis, et in pretio non redempta nec libertate donata, uapulabit ambo, et non morientur quia non fuit liberta. Pro delicto autem suo offeret domino ad hostium tabernaculi testimonium aricem, orabitque pro eo sacerdos, et pro delicto eius coram domino, et repropiciabitur ei. Dimitteturque peccatum. Cum mgeris si fueritis terram et plantaueritis in ea ligna pomifera, auferetis preputia eorum. Roma que germinant in munda et uobis nec edentis epulas. Quarto autem anno omnis fructus eorum, si factus fuerit laudabili domino. Quinto autem anno comedetis fructus, congregantes pomam que profuerit, ego dominus deus uester. Non comedetis in sanguine, non auguriabimini, nec obseruabitis sompnia, nec in rotundum ad condecitis comam, nec radatis barbam. Et super mortuo non incidetis carnem uitam, nec figuras aliquas, et stigmata factis uobis ego dominus. Non prostiuas filia tuas, nec contaminetur terra, et impleatur piaculo. Sabbata mea custodite, et seruatum meum metuite. Ego dominus. Ne declinetis ad magos, nec ad ariolos aliquid suscitauerit, ut polluam pro uos. Ego dominus deus uester. Coram ceco a pite confurge, et honora petsonam seminis, et time dominum deum tuum, Ego sum dominus. Si habitauerit aduenia in terra uestra, nec ex

probretis ei; sed sic me uos q
 indigena, et diligetis eum q
 uos metipos. fustis em et uos
 aduene in terra egypti. Ego do
 deus ur. Nolite facere miqua
 aliquid in iudicio, in regula in
 pondere et in mensura. Statuta
 iusta et equa pondera sunt. Iust
 modus. equuod septatius. Ego
 dñs deus ur, qui eduxi uos de
 terra egypti. Custodite oia pre
 cepta mea, et uniuersa iudicia.
 et facite ea. ego dñs.

L Diciturq; est dñs ad
 moysen dicens, hec lo
 queris filijs isrl. homo
 de filijs isrl, et de adue
 nis qui habitant in isrl. Si q
 dederit de semine suo ydolo mo
 loch morte moriatur. Populus
 terre lapidabit eum. Et ego po
 nam facie mea cont illu. sic
 tidamq; cum de medio populi
 mei, eo q dederit de semine suo
 moloch, et contaminauerit su
 aru meum, ac polluerit nome
 sm meu. Quod si negligens
 populus terre, et q poruiper
 dens imperiu meu dimiserit
 hoim qui dedit de semine suo
 moloch, nec uoluerit eu occidere,
 ponam facie meam sup hoim il
 lum et cognationem eius succidat
 et ipm et omes qui consenserunt
 ei, ut fornicaretur cum moloch
 de medio populi sui. Sificam
 et estoce sa, quia ego dñs deus
 ur. Custodite precepta mea et
 facite ea quia ego dñs qui sifi
 co uos. Qui maledixerit patri suo
 et matri, morte moriatur. Si
 matuq; qui maledixerit, sang
 uis eius sit super eum. Si mech
 atus quis fuerit, cu uxore alte
 rius, et adulteriu perpetrauerit
 cu coniuge proximi sui, morte
 moriantur et mechus et adul
 tera. Qui dormierit cu nouera
 sua, et reuelauerit ignominia
 pris sui, morte moriant, ambo.

sanguis coze sit super eos. Si
 quis dormierit cum nuru sua,
 uterq; moriantur q scelus opati
 sunt. Sanguis coze sit super eos,
 Qui dormierit cu masculo cotu
 femineo, uterq; operatus e nefas
 morte moriatur, sic sanguis coze
 super eos. Qui supra uxore filiaz
 duxerit matre eius, scelus opati
 est. Uiuus ardebit cum eis, nec
 pmanebit tm nefas in medio urm.
 Qui cum iumento et pectore co
 uerit, morte moriat. Penus quoq;
 occidite. Mulier que succubuerit
 aulibet iumento fil interficiatur
 cum eo, sanguis coze sit sup eos.
 Qui accepit sororem suam,
 filiam pris sui, ul filiam matris
 sue, et uiderit turpitudinem eius
 illaq; conspexerit ignominiam
 fris, nefariam rem opati sunt,
 occidentur ambo in conspectu ppli
 eo q turpitudine suo multo re
 uelauerit et portabunt iniquitate
 suam. Qui coierit cum muliere
 in fluxu mensis, et reuelauit
 turpitudinem eius, ipaq; appa
 ruerit fonte sanguis sui, interfici
 ent ambo, de medio ppli sui.
 Turpitudinem matris et amice
 tue non discoperies. Qui hoc fe
 cerit ignominia carnis sue nu
 dabit. Portabunt ambo iniquitate
 suam. Qui coierit cum uxore pa
 trui ul auunculi sui, et reuela
 uerit ignominiam cognationis
 sue, portabunt ambo partem suam,
 absq; liberis morientur. Qui duxerit
 uxore fris sui, rem facit il
 lincam, turpitudinem fris sui re
 uelauit, absq; filijs erunt. Custo
 dite leges meas atq; iudicia, et
 facite ea, ne et uos euomat era,
 qua mearum estis et habitatur.
 Nolite ambulare in legitimo
 nationu, quas ego expulsi sum
 ante uos. Omnia em hec
 fecerunt, et abhoratus sum eas
 uobis aut loquor. Possidete et az
 coz qua dabo uob in hereditatem
 terram fluentem lacte et melle.

Ego dñs deus iſr. qui ſeparavi
uos a ceteris populis. **S**eparate
ergo et uos uimentum mundi
ab immundo. et auem munda ab
immunda. **N**e polluatſis aſas uſas
in pectore. et in aubus. et cunctis
q̄ mouentur in terra. et q̄ uobis
oſtendi eſt polluta. **E**xitis ſancti
michi. quia ego ſanctus ſum dñs
et ſeparavi uos a ceteris populis
ut eſſetis mei. **I**n ſue miliet in
quibus phitomas ul̄ diuina
tione fuerit ſpūs morte moriat̄
lapidibus obruent eos. ſanguis
eorum ſuper eos. **XXI.**

Dixit quoq̄ dñs ad moy-
ſen. loquere ad ſacerdo-
tes filios aaron et dices
eis. **N**e contaminetur
ſacerdos. in mortibus cuius ſuo-
niſi em̄ in conſanguineis ac pro-
pinquis. id eſt ſuper matre et pre-
ter filio ac filia. ſorore quoq̄ et
ſorore uirgine. que non eſt nup-
ta uiro. **S**ed nec in p̄ncipe p̄li
ſui. contaminabitur. **N**on cadet
caput nec barbam. neq̄ in carm-
bus ſuis ſaciant ſaſſuras. **S**i
erunt deo ſuo. et non polluent
nomē eius. **I**ncenſum dñm et pa-
nes dei ſui offerunt. et ideo ſancti
erunt. **S**ortem et uile proſtitulu
non ducet uxorem. nec cam̄q̄
repudiata eſt a marito. quia to-
ſecratus eſt deo ſuo. et panes pro-
poſitionis offert. **S**ic ergo ſanctus
quia et ego ſanctus ſum. dñs
qui ſaſuo uos. **S**acerdotis filia
ſi deprehenſa fuerit in ſup̄pro et
violauerit nomē p̄ris ſui flammis
expuretur. **S**onifex id eſt ſacerdos
maximus. inter ſacerdes ſuos ſup-
tuis caput ſuſum eſt unctio
oleum. et cuius manus in ſacra-
dotio conſecrate ſunt. reſtituor̄
eſt ſanctis ueſtibus. caput ſui
non diſcooperiet. ueſti met̄a non
ſindet. et ad oem̄ mortuum non
ingreditur dño. **S**uper pace
quoq̄ ſuo et matre non conta-
minabitur. nec egrediet̄ de ſuis.

ne polluat ſuarum dei ſui q̄
oleum ſancti unctiois dei ſui
ſuper eum eſt. **E**go dñs. **V**irgine
ducet uxorem. uiduam et repu-
diatam. et ſordidam atq̄ mere-
tricem non accipiet. ſi puellam
de populo ſuo. **N**ec commiſceat
ſtrepem generis ſui. uulgo gen-
tis ſue. quia ego dñs q̄ ſaſuo
cum. **XXII.**

Locutus eſt dñs ad
moyſen dicens. loque
ad aaron homo de ſe-
mine tuo. **P**er fami-
as qui habuerit macula. non
offeret panes dño deo ſuo. nec ac-
cedet ad miſterium eius. **S**i cecus
fuerit ſi claudus. ſi ul̄ paruo
ul̄ grandi et torto naſo. ſi ſtatio
pede. ſi manu. ſi gypſus. ſi lippus
ſi albuginem hñs in oculo. ſi u-
gem ſtadium. ſi impetiginem in
corpore. ul̄ emiſus. **O**m̄nis qui
habuerit maculam de ſemine
aaron ſacerdotis. non accedet offer-
re hoſtias dño. nec panes deo ſuo
offeret in pambus qui offerunt
dño in ſuarum. ita dum taxat
ut mita ueli non ingreditur.
nec accedet ad altare. quia ma-
culam habet et contaminare no-
debet ſanctuarium meum. **E**go dñs
qui ſanctifico eos. **L**ocutus eſt ergo
moyſes ad aaron. et ad filios eius
et ad oem̄ iſrl. **A**unata que ſibi
fuerant imperata. **L**ocutus quoq̄
eſt dñs ad moyſen dicens. loque
ad aaron et ad filios eius. ut
caueant ab his que conſecrata
ſunt. filiorum iſrl. et non conta-
minent nomē ſanctatorum michi
que ipi offerunt. **E**go dñs. **D**ic
ad eos et ad poſteros eorū. **O**is
homo qui acceſſerit de ſup̄pro u-
ſtra ad ea que conſecrata ſunt.
et que opulcerit filij iſrl dño.
in quo eſt immunditia. peribit a-
cam dño. **E**go ſum dñs. **H**omo
de ſemine aaron qui fuerit la-
proſus. aut patens fluxu ſemine

non uescetur de his que sanctifica-
 ta sunt michi. donec sanctur.
 Qui tetigerit mundum sup
 mortuo. et ex quo egredietur se-
 men. q̄ cortus. et qui tanget
 reptile et quodlibet mundum
 cui tactus est sordidus. immu-
 dus erit usq; ad uesperu. et no
 uescetur de his que sanctificata sunt.
 Sed cum lauerit carne sua aq;
 et occubuerit sol. tunc mudatus
 uescetur de sanctificatis. q̄ ab
 illius est. **Hortianu** et capri
 a bestia non comedet. nec pollu-
 entur in eis. **Ego sum dñs.** Cu-
 stodient precepta mea. et non
 subiaccant pcto et moriantur
 in suario. **Cum** polluerint illud.
Ego dñs qui sanctifico eos. **Ois** ali-
 enigena. non comedet de sanc-
 tificatis. **Inquilinus** sacerdotis.
 et mercenarius non uescetur
 ex eis. **Quem** aut sacerdos eme-
 rit. et qui uernacillus domus
 eius fuerit. hñ comedent ex eis.
Si filia sacerdotis cuius ex polo
 nupta fuerit. de his que sancti-
 ficata sunt. et de p̄mays non ue-
 scetur. **Em** aut uidua ul repta
 diata. et absq; liberis reuensa
 fuerit. ad domu p̄ris sui sicut
 puella consueuerat. aletur a
 bis p̄ris sui. **Ois** alienigena
 comedendi ex eis non h̄t pote-
 statem. **Qui** comederit de sancti-
 ficatis perignorantiam. addet
 quintam parte cum eo q̄ comedit
 et dabit sacerdoti in sudarium.
Nec contaminabunt sanctificata.
 filioz isrl. q̄ offeruntur dño.
 ne forte sustineant iniquitatem
 delicti sui. cum sanctificata come-
 derint. **Ego dñs** qui sanctifico
 eos. **Locutus** est dñs ad moysen
 dicens. loquere ad aaron et fi-
 lios eius. et ad om̄s filios isrl.
 dicensq; ad eos. **homo** de domo
 isrl. et de aduenis qui habitant.

inter uos. qui optulerit oblatione
 suam. ul uota soluens. ul sponte
 offerens. quicq; illud optulerit.
 in holocaustum dñi. ut offerat
 peruos. masculus imaculatus
 erit. **Ex** bubus et ouibus. et ex
 capris. **Si** maculam habuerit
 non offeretis. neq; erit acceptabi-
 le. **homo** qui optulerit uota maz
 pacificos dñi uel uota soluens
 ul sponte offerens. tam de bubus
 q̄ de ouibus imaculatu offeret
 ut acceptabile sit. **Om̄is** macu-
 la non erit in eo. **Si** acum siut
 si fractum. acacie habens. si pa-
 pulas aut scabiem ul impetigine.
 non offerens ea dño. neq; adolebi-
 tis ex eis. super altare dñi. **Soue**
 et ouem aure et cauda amputatis
 uoluntarie offerre pt. uotu aut ex-
 his solui non pt. **Om̄e** aial quod
 ul coneritis uel cinis uel scis
 ablatioz testuicis est non offerre-
 tis dño. et in terra ura hoc oino
 non faciatis. **De manu** alienige-
 ne non offeretis panes deo uto.
 et quicq; aliud dare uoluerint.
 quia corrupta et maculata sunt
 oia. non suscipietis ea. **Locutus**
 e dñs ad moysen dicens. **Hos** oues
 et capra cum genita fuerint sep-
 tem diebus erunt sub ubere ma-
 tris sue. **Die** aut octauo et den-
 ceptis. offerri poterit dño. **Siue** ille
 bos. siue illa ouis. non imolabit
 una die. cu fetibus suis. **Si** imo-
 laueritis hostiam pro grazz actio-
 ne dño. ut possit ee placabilis.
 eodem die comedetis eam. **Non** re-
 manebit quicq; in mane. **Ego dñs**
Custodite mandata mea et faate
 ea. **ego dñs.** **Ne** polluantis nomen
 meu. ut sacrificet in medio filioz isrl.
Ego dñs qui sanctifico uos. et eduxi
 de terra egypti. ut eem ilob in deu
Ego dñs. **XXIII.**
Locutus est dñs ad moy-
 sen dicens. loquere filijs
 isrl et dices ad eos. **hcc.**

sunt ferie dñi quas uocabitis scas.
Sex diebus factis opus. Dies
septimus quia requies est sabbatj.
uocabitur sanctus. Omne opus no
factis in eo. Sabbatu dñi est in
tunicis habitaculis uis. hec
sunt ergo ferie dñi sancte quas
celebrare debetis. epibus suis. Ven
se primo quarta decima die mes
ad uesperu pñase dñi est. et gñta
decima die mensis huius solemp
nitas azimora dñi est. Septem di
ebus azima comedetis. Dies pñm
erit uobis celeberrim⁹ scas. omne
opus seruale non factis in eo.
sed offeretis sacrificiu in igne dño
septem diebus. Dies aut septim⁹
celebrior et sanctor. nullusq ser
uale opus fiet in eo. Locutusq
est dñs ad moysen dicens. loquere
filijs isrl. et dice ad eos. Cum in
gressi fueritis terram qua ego da
bo uobis. et messueritis segetem.
feretis manipulos spicarum pñi
tias messis uite ad sacerdotem. et
cleuabit fasciculu coram dño. ut
acceptabile sit pro uobis. Altero
die sabbati et sacrificabit illu. Quis
in eodem die quo manipulus con
secratur. cedetur agnus imanu
latus. amniculus in holocaustum
dñi. et libamenta offerentur tu
eo. Due decime simle consperse
oleo in mensuram dñi odoremq
suauissimu. Liba quoq uini qñ
pars hm. Ane et polenta. et pul
tes non comedetis ex segete. usq
ad diem qua offeratis. ex ea deo
uro. Preceptu est sempiternu.
in generationibus tunicisq ha
bitaculis uis. Numerabitis ergo
ab altero die sabbatj. in quo optu
listis manipulu pñtiaz septē
ebdomadae plenas. usq ad alte
ram diem completionis ebdomade
septime. id est qñquaginta dies
et sic offeretis sacrificiu dño no
uim. ex oibus habitaculis uis
panes primiaz duos de duabus

decimis simle fermetate quos
coquetis in pñtiaz dñi. Offe
retisq cum panibus septem ag
nos. imaculatos amniculos. et
piculu de azimora uini. et are
tes duos. et erunt in holocausto
tu libamentis suis in odorem
suauissimu dño. factis et hñ
cum pro pño duosq agnos an
miculos. hostias pacificas. Cui
cleuauerit eos sacerdos cum pa
nibus primiaz coram dño.
cedent in usum eius. et uocabit
hunc diem celeberrimu atq
suuissimu. Omne opus seruale no
factis in eo. Legitimu semp
ternu erit in tunicis habitacu
lis et gradaculis uis. Postq
aut messueritis segetes terre ue
no serabitis eas usq ad solu. nec
remanentes spicas colligetis. si
pauperibus et peregrinis dimi
cetis eas. Ego dñs deus ur. locu
tusq est dñs ad moysen dicens
loquere filijs isrl. Aterse septis
pñma die mensis. erit uob sabb
tu memoriale clangentibus tu
bis. et uocabitur scm. Omne op
seruale non factis in eo. et offe
retis holocaustum dño. Locutus
est dñs ad moysen dicens. Decis
die mensis huius septimi die
expiationu erit celeberrimu
et uocabitur sanctus. affligetis
aias uras in eo. et offeretis ho
locaustu dño. Omne opus non
factis in tpe diei huius. quia
dies propitiacionis est. ut pro
pietur uob dñs deus ur. Quo
dia que afflicta non fuerit die
hoc. peribit de populis suis. Et
q operis quippa fecerit. delecto
de populo suo. Nichil ergo opus
factis in eo. Legitimu semp
ternu erit uob in tunicis gñac
mibus et habitaculis uis. sub
datum requiacionis est. afflige
tis aias uras. Die nono mensis
a uespere usq ad uesperu celebra

Sicut sabbata uia. Et locutus est
 dñs ad moysen dicens. Loquere
 filiis isrl. **Q**uotidiano die me
 sis huius septimi. erunt ferie
 tabernaculoꝝ septem diebꝫ dño
 Dies primus uocabitur celebr
 rimus atqꝫ sanctissimus; **O**mn
 e opus seruale non facietis in eo;
 et septem diebus offeretis holocau
 sta dño. Dies quoqꝫ octauus erit
 celebratissimus. atqꝫ sanctissimus et
 offeretis holocaustum dño. **E**st
 em cetus atqꝫ calcate. omne opus
 seruale non facietis in eo. **H**ec st
 ferie dñi quas uocabitis celebra
 rimas. et sanctissimas. offeretisqꝫ m
 cis oblationes dño. **H**olocausta
 et libamenta. uix ritu unus
 cuiqꝫ diei exceptis sabbatis dñi
 domoꝝ uis. et que offeretis ex
 uoto uel que sponte tribuitis dño
Quotidiano ergo die mensis
 septimi in congregaueritis des
 fructus terre uꝛe celebrabitis
 ferias dñi septem diebus. **D**ie
 pmo et die octauo erit sabbatum
 idest requies. **S**umetisqꝫ uobis
 die pmo fructus arboris pulcher
 rime spatulaceꝝ palmaris. et ra
 mos ligam densos frondium et fa
 lices de torrente et letabimini in
 coram dño deo uꝛo. celebrabitis
 qꝫ solemnitate eius septem diebꝫ
 per annu. **L**egitimū sempiternū
 erit in generationibus uꝛis
Mense septimo festa celebrabitur
 et habitabitur in umbraculis sep
 tem diebus. **D**is qui de gñe est
 isrl manebit in tabernaculis. ut
 discant posteri uꝛi quia in taber
 naculis habitare fecerim filios isrl
 cum educaerem eos de terra egip
 ti. **E**go dñs deus uꝛ. **XXIII.**

Locutusqꝫ est moyses se
 solemnitatibus dñi
 ad filios isrl. **E**t locutus
 est dñs ad moysen dicens
Breape filiis isrl. ut afferant e.
 oleum de oliuis purissimu ac

Suadum ad conamandas lucnas
 iugit exca uelut testimony in ca
 becnaculo federe. **S**onctas cas
 aaron a uespere usqꝫ in mane co
 ram dño altu uꝛisqꝫ sempiterno.
 in gñationibꝫ uꝛis. **S**uper cande
 labru mundissimu. ponent semper
 in conspectu dñi. **A**rupice quoqꝫ si
 milam. et coques ex ea duodecim
 panes. qui singuli habebunt duas
 decimas. **Q**uozꝫ senos altissimas
 sup mesam purissimaz corā dño
 statues. et pones super eos ctus
 luadissimu. ut sit pams in mo
 nimentu oblationis dño. **P**er sm
 gula sabbata mutabuntur corā
 dño. suscepti a filiis isrl federe sm
 pternu. eruntqꝫ aaron et filioꝝ
 eius ut comedant eos. in loco sco
 quia sm stoꝝ est de sacrificijs dñi
 iure perpetuo. **E**ae aut egressus
 filius mulieris israhelitis. que pe
 pererat de uiro egypcio in filios
 isrl. uirgatusqꝫ est in castris cu
 uiro israhelita. **C**umqꝫ blasphe
 masset dei nome et maledixisset
 ei. adductus est ad moysen. **V**ota
 datur aut mal eius. salumith
 filia dabri de tribu dan. **M**iserit
 qꝫ cum in carcerem. donec nossent
 quid uiberet dñs. **E**t u locutus e
 ad moysen dicens. **E**duc blasphemū
 ex castra. et ponant omes qui au
 dixerunt manus suas super caput
 eius. et lapident eum spls uniuers
 sus. **E**t ad filios isrl loqueris. **H**o
 qui maledixerit deo suo portabit
 pnam suū. **E**t qui blasphemauerit
 nome dñi morte moriat. **L**apidi
 bus oppmet eu omis multitudo. **S**ine
 ille uius seu pegrinus fuerit qui
 blasphemauerit nomen dñi morte
 moriat. **E**t qui percusserit et occide
 rit hominem morte moriat. **E**t qui per
 cussit aial. reddat uitam id e
 aiām pro aia. **E**t qui inrogauerit
 maculam cuiuslibet animi suozꝫ
 sicut fecit. sic fiet ei. fractura pro
 fractura. oclm pro oculo. dentem
 pro dente restituet. **E**ualem m

in fluxu maculam talem susti-
nere cogetur. Qui percussit ui-
mentum reddat aliud. Qui per-
cussit hominem punietur. Equum
iudicium sit inter uos. siue pec-
catus siue tuis peccauerit. quia
ego sum dominus deus uestrus. Locutus
est moyses ad filios israel. et edux-
erunt eum qui blasphemauerat
extra castra ac lapidibus oppres-
serunt. feceruntque filii israel sicut
preceperat dominus moysi. **XXV.**

Locutusque est dominus ad moy-
sen in monte synai di-
cens. Loquere filiis israel
et dices ad eos. Cum in-
gressi fueritis terram quam ego
dabo uobis. sabbatizet sabbatum domini.
Sex annis serues agrum tuum. et
sex annis potabis uincam tuam
colligensque fructus eius. Septimo
aut anno sabbatum erit tibi re-
quiescentie domini. Agrum non serues
et uinea non potabis. Tunc spon-
te gignet humus non metes.
et uuas primitiarum tuarum non col-
liges. quasi uindemiam. Annus enim
requiescentie terre est. sed erunt
uobis in cibum. tibi et seruo tuo.
uicille tue et mercenarius tuus. et
aduenie qui peregrinatur apud te.
Iumentis tuis et pecoribus omnia que
nascuntur. prebebunt tibi. An-
merabis quoque tibi septem ebdo-
madas. annorum. id est septem septies
quod filii faciunt annos quadragin-
ta nouem. et clanges diuina me-
se septimo. decima die mensis
propitiacionis ipse. et in uniuersa
terra uestra. Satisfaciteque annu qui-
quagesimum. et uocabitis remissio-
nem. tantis habitatoribus terre
tue. ipse est enim iubilus. Fecerit
tunc homo ad possessionem suam. et
unusquisque rediet ad familiam
postquam. quia iubilus est. et qui-
quagesimus annus. Non seruetis
neque metetis. sponte in agro na-
scentia. et primitias uindemie non

colligatis ob satisfactionem iubilus.
Sed faciem oblata comedatis.
Anno iubilus redient omnes ad pos-
sessiones suas. Cum uendes quip-
piam aui tuo. uel emes ab eo non
concrustes fruem tuam. sed uix nu-
mero annorum iubilus emes ab eo.
et iuxta supputacionem sanguis uen-
de tibi. Quanto plus anni re-
manserint post iubilum. tanto
creset et pretium. Et quoto min-
temporis numeraberis. tanto
minoris et emptio constabit.
Tempus enim sanguis uendet.
Nolite affligere contritulos iustos
sed timeat unusquisque deum suum
quia ego dominus deus uestrus. facite pro-
cepta mea et iudicia custodite
et implete ea. ut habitare pos-
sitis in terra usque uelulo pauore
et gignat uobis humus fructus
suos. quibus uescamini usque ad
saturitatem nullius impetum
formidantes. Quod si dixeritis
quid comedemus. anno septimo
si non fecerimus. neque collige-
rimus fruges nostras. dabo bene-
dictionem meam. uobis anno septimo.
et faciet fructus tum annorum.
Seruetisque anno octavo. et com-
edatis ueteres fruges. usque ad non-
num annum. donec noua nascantur
edatis uetera. Terra quoque non
uendetur in perpetuum quia mea est
et uos aduenie et coloni mei estis.
Unde cuncta regio possessionis
iure sub redemptionis condicione
uendetur. Si attenuatus scilicet
tuus. uendiderit possessionem
suam et uoluerit propinquum
suum pro redimere quod ille uendi-
derat. Si autem non habuerit
propinquum. et ipse pretium ad redi-
mendum potuerit inuenire con-
tabuntur fructus ex eo ipse quod
uendiderit. et quod reliquum est reddet
emptori. sicque recipiet possessio-
nem suam. Quod si non inuen-
erit manus eius ut reddat pre-
tium habebit emptor quod emerit

usq; ad annu iubilcu. In ipso em
 die uenditio redit ad dnm et ad
 possessorem pstrnu. Qui uendi
 derit domu intra urbis muros
 habebit licentia redimendi. donec
 unus mpleatur annus. Si non
 redimeat. et annu circulus fuit
 euolutus. emptor possidebit eam
 et posteru eius mperpetuu et re
 dmi non poterit etiam m iuileo.
 Sm aut m uilla fuerit domus que
 muros non hz agror uire uendet.
 Si ante redempta non fuerit.
 m iuileo reuertetur ad dnm suu.
 Edeu leuitaz q m urbibus sunt.
 semper pnt redimi. Si redempte
 no fuit m iuileo reuertentur ad
 dnos. quia domus urbiu leuiti
 caz pro possessiombus st mter
 filios isrl. Suburbana aut coru
 non ueniet quia possessio sempi
 terna est. Si attenuatus fuerit
 se tuus. et mfirmus manu. et
 suscepis eum q aduenit et p
 eganu et uixerit tetu ne accip
 as usuras ab eo. nec amplius q
 dedisti. Time deum tuu. ut uiue
 re possit frater tuus apud te. Ne
 cumiam tua non dabis ei ad usu
 ram. et frugu super habundan
 tia non exiges. Ego dno ds ur
 qui eduxi uos de terra egypti. ut
 darem uobis terram chanaan.
 et cem ur deus. Si paupertate co
 pulsus uendiderit se tibi se tuus
 no cum opmes seruitute famu
 laz. sed q m mercenarius et co
 lonus erit usq; ad annu iubilcu
 Operabitur apud te. et postea
 egrediet cum liberis suis. et re
 uertet ad cognatuz et ad posses
 sione pvm suor. Mei aut serui
 sunt. et ego eduxi eos de tra egypti.
 Non ueniet conditio seruoaz
 nec affligas eum per potentiaz
 sed metuito decum tuu. Seruus
 et ancilla sme uob de naaombz
 q mactutu uro sunt et de adue
 nis qui pgnantur apud uos.

ut qui ex hys nati sunt m terra
 ura. hos habebitis famulos. et he
 reditatio iure mfirmetas ad po
 steros. ac possidebitis m eternu.
 fratres aut uros filios isrl. ne
 oppmatis per potentia. Si m u
 luerit apud uos manus aduene
 atq; peregrini. et adtenuatus se
 tuus uendiderit se ei. aut cuiq;
 de stripe eius. post uenditio nem
 pt redmi. Qui uoluerit ex fribz
 suis redimet eum. et patruis et
 paruelis. et consanguine et af
 fimo. Sm aut et ipse potuerit. re
 dmet se. supputatis dum taxat
 ams a tempore uenditiois site usq;
 m anu iubilcu. et pecunia q
 penditus fuerat. uix amoz num
 et ratione mercenarij supputata
 Si plures fuerint amj q rema
 nent usq; ad iuileu. stdm hos red
 det et pretium. Et paua ponet
 ratione cum eo. uix amoz num
 et reddet emptori quod reliquu
 e amoz quibz ante seruiuit.
 mercedibus mutatis. Non affli
 get eum uolent m conspu tuo.
 Quod si per hec redmi no potu
 erit. anno iuileo egredietur m
 liberis suis. Mei em sunt serui
 filij isrl. quos eduxi de terra egypti.
 Ego dno ur.

Non facietis uob idolum
 et sculptile. nec titulos
 exigatis. nec m signem
 lapidem ponetis m tra
 ura. ut adoretis eu. Ego em su
 dno deus ur. Custodite sabbata ma
 et pauete ad scu arcu meu. ego
 dno. Si m pceptis meis ambula
 ueritis. et mandata mea custodi
 eritis et feceritis ea. dabo uobis
 pluuias tpus suos. et terra
 gignet germen suu. et pomis ar
 boxes replebuntur. Adprehendet
 messiu triturata uindemia. et um
 demia occupabit sementem. et co
 medetis pane uem m saturitate.
 et absq; pauore habitabitis m

terra ura. **D**abo pacem in finibus
uris, dormietis, et non erit qui
exerceat. **A**uftram malas besti
as, et gladius non insidit termi
nes uras. **P**ersequi in inimicos
uros, et corruent coram uobis.
Persequentur quoque de uris centum
alios, et centum ex uobis decem mi
lia. **C**adent in uia ura in conspu
uro gladio. **R**espiciam uos et ce
scere faciam, multiplicabim in
et firmabo pactum meum uobis.
Comedetis uctustissima ueterum
et uetera nouis superuenientibus
proicietis. **P**onam tabernaculum
meum in medio ura, et non abiac
uos anima mea. **A**mbulabo inter
uos et ero uisus deus. **H**osque eritis
populus meus. **E**go dominus deus ura
qui eduxi uos de terra egypti
ne seruietis eis, et qui confre
gi latibnas ceruicium urarum, ut
maceretis exenti. **Q**uod si non
audieritis me, nec seruietis dia
madata mea, si spreueritis le
ges meas, et uindicta mea con
tempseritis, ut non faciatis ea
que a me constituta sunt, et ad
ueritatem perditatis pactum meum
ego quoque hec faciam uobis. **V**isita
bo quoque uos uelociter in egestate
et ardore, qui conficiat oculos ue
stros, et consumat auras uestrae
Frustra seretis sementem, et ad
hostibus deuorabit. **P**onia facie
meam contra uos, et corruentis co
ram hostibus uris, et subiacem
his qui oderunt uos, fugietis ne
mine persequente. **S**i autem nec
sic obedieritis mihi, addam corrup
tiones uras septuaginta propter peccata
ura, et contra superbia diu
tie ure. **D**aboque uobis celum desu
piciat ferrum et terra enca consu
metur, in cassum labor ura; **N**on
proferet terra germen, nec arbo
res poma producent. **S**i ambula
ueritis ex aduerso mihi nec uolueri
tis audire me addam plagas uras

usque in septuaginta propter peccata ura
Emittamque in uos bestias agri
que consumant uos et pectora ura
et ad paupertatem ciuita redigam
desertaque fiant uie ure. **Q**uod
si nec sic uolueritis recipere di
sciplinam, sed ambulaueritis
ex aduerso mihi, ego quoque con
tra uos aduersus macedam, et per
ticiam uos septies propter peccata
ura, inducamque super uos gla
dium, ultorem fedus mei, **Q**ui
confugeritis in urbes, mittam
pestilentiam in medio ura, et
trademini in hostium manus.
Hostis quoque confeceris baculum panis
ura, ita ut decem milierces in
uno thibano coquant panes, et
reddant eos ad pondus, et come
datis et non saturabimini. **S**i
autem nec per hec audieritis me,
sed ambulaueritis contra me, et
ego macedam contra uos in suo
re contrario, et corruam uos se
tem plagis propter peccata ura
ut comedatis carnes filiorum urarum
et filiarum urarum. **D**estruam exilla
ura, et simulachra confregi
cadent in ruinas idolorum urarum
et abhorabitur uos anima mea,
in terra, ut urbes uras redigam
in solitudinem, et deserta faciam
suauaria ura, nec recipiam ultra
odorem suauissimi, **D**isperdam
que terram uram, et stupedunt
super eam tima ura cum habi
tatores illius fuerint. **D**es autem
dispergam in gentes, et euagi
nabo post uos gladium, eruntque
ura deserta, et ciuitates dirue.
Tunc placabunt terre sabbata
sua ciuitatis diebus solitudinis.
In fueritis in terra hostili, **S**ab
babit et requiescit in sabbato
solitudinis sue, eo quod non re
quiescit in sabbato uestris in
habitatione in ea, et qui de uo
bis remanserint dabo pauore
in cordibus eorum in regionibus
hostium. **T**errebunt eos somitus

folij uolantis.

folij uolantis. et ita fugient qñ
gladium. Cadent nullo sequete
et corruent singuli super fces
suos. quasi bella fugientes. Ne
mo uerim inimicis audebit resi
stere. Veribitas inter gentes. et
hostilis uos terra consumet. Et
si et de hys aliqui remanserint
tabescunt iniquitatibus suis
in terra inimicorum suorum. Et ppe
peta prim suorum et sua affliget
donec confitentur iniquitates su
as. et malorum suorum recorderentur.
quibus puariati sunt in me.
Ambulabo in terra et ego contra eos
et inducam illos in terra hostile.
donec erubescat in iniquitate mea
corpus. Tunc orabunt pro impieta
tibus suis. et recorderabor fedus
mei quod pepigi cum abraham
ysaac et iacob. Terre quoque me
mor ero. que cum relicta fue
rit ab eis. complacabit sibi in sab
batis suis. paciens solitudinem
propter illos. Ipsi uero rogabunt
pro peccatis suis. eo quod abiecerint iu
dicia mea. et leges meas despe
xerint. At tamen etiam tu cent
in terra hostili. non penitus ab
ici eos. neque sic despexi ut consu
merentur. et ritum facerent
pactum nictu cum eis. Ego enim
sum dominus deus eorum. et recorderabor
fedus mei primum. quoniam eduxi eos
de terra egypti in conspectu genti
um ut eem deus eorum. ego dominus
deus. Hec sunt precepta atque iudi
cia. et leges. quas dedit dominus mo
ysi et inter filios israel in monte sy
nai. per manu moysi. **XXVII.**
Locutionis est dominus ad
moysen dicens. loquere
filijs israel et dices ad eos
homo qui uotum fecerit
et spondiderit deo animam sua sub
estimatione dabit pretium. Si mascu
lus fuerit a uicesimo usque ad sexa

75
gesimo annu. Dabit quinquaginta
siclos argenti ad mensuram
suarum. Si uero uiginti. A quicquid
anno usque ad uicesimum. masculus
dabit uiginti siclos. femina decem.
Ab uno mense usque ad annum quinquaginta
annu. pro masculo dabunt quinquaginta
sicli. pro femina decem. Sexaginta
annu et ultra. masculus dabit quinquaginta
decem siclos. femina decem. Si
pauper fuerit et estimationem red
dere non ualebit. stabit coram sacer
dote et quantum ille estimauerit.
et uiderit cum posse reddere. tantum
dabit. Animal autem quod immolari
potest domino. si quis uouerit domino immolari
erit. et mutari non poterit. id est
nec melius. malo. nec peius bono.
Quod si mutauerit. et ipsum quod
mutatum est. et illud pro quo mu
tatum est. consecratum erit domino. Animal
autem immundum quod immolari domino
non potest. si quis uouerit adducere
ante sacerdotem. Qui diiudicabit
utrum bonum an malum sit. statuet
pretium. Et si dare uoluerit is qui
offeret. addet super estimationem
quintam partem. Homo si uouerit
domum suam. et sacrificauerit domino
considerabit eam sacerdos. utrum
bona an mala sit. et uix pretium
quod ab eo fuerit constitutum ue
nundabitur. Si autem ille qui uo
uerat. uoluerit redimere eam. da
bit quintam partem estimationis super
estimationem. et habebit domum suam. Et si a
grum possessionis sue uouerit. et
consecrauerit domino. uix mensuram
sententis estimabitur pretium. Si
triginta modys hordei fuerit era
quinquaginta sicli ueniet argenti.
Si statim ab anno imperientis ui
silei uouerit agrum quicquid ualere potest
tanto estimabit. Si autem pro aliquo
tempore supputabit sacerdos
pretium usque ad annos qui reliqui
sunt usque ad iubilium. et de
trahet eum pretio. Et si uoluerit
redimere agrum ille qui uouerit

Addet quātam pretii estimatē pecu-
nie. et possidebit eum. **S**i autē
noluerit redimere sed alteri cui
libet fuerit uendatus. uult. eū
qui uouerit. redimere non poterit
quia cum iubilii uenerit dies.
sancatus erit dño. et possessio con-
secrata. ad ius pertinet sacerdo-
tum. **S**i ager impius est. et non
de possessione maioris sancatus
fuerit dño. supputabit sacerdos
iuxta annorum numerum usque ad iu-
bilium pretium. et dabit ille qui
uouerit eum dño. **I**n iubilio au-
tem reuertetur ad potestatem dñi qui uen-
diderat eum. et habuerat in parte
possessionis sue. **O**vis estimatus.
sicut sarraceni ponderabit. **S**icutus
viginti obolos habet. **I**mogenita
que ad dñm pertinent. nemo san-
ctificare poterit. et uouere. **S**i ue-
ros siue ouis fuerit dñi sit. **E**t
si immundum est animal. redimet
qui optulit iuxta estimatōem suam
et addet quātam pretii pretii. si re-
dimere noluerit uendet alteri
quāto cuius ante fuerit estimatum.
Omnis que dño consecratur. siue homo
fuerit. siue animal. siue ager. non
uicinetur. nec redimi poterit.
Quia semel fuerit consecratus
sanctus erit dño. **E**t omnis consecra-
tio que offertur abbati. non redi-
metur. sed morte morietur. **O**mnis
decime terre siue de frugibus siue
de pomis arborum. dñi sunt. et illi
sancantur. **S**i quis autem uoluerit
redimere decimas suas. addet quā-
tam parte earum dñi decimarum
boues et oues. et capre que sub pa-
storis ungula inscunt. quicquid deci-
ma uenerit sanctificabitur dño. **N**on
eligeretur nec bonum nec malum.
nec altero commutabunt. **S**i quis
mutauerit. et que mutat et que ma-
tatum est. sanctificabitur dño et non re-
dimetur. **H**ec sunt precepta que
mandauit dñs moysi. ad filios
israhel in monte synai.

Locus est dñs ad moysen in deserto synai in tabernaculo sedentes prima die mensis secundi. anno autem egressione eorum ex egipto dicens. Tollite sumas universae congregationis filiorum israel per congregationes et domos suas. Et nomina singulorum quorum sexus est masculini. a uicesimo anno et supra. omni uirorum fortium ex israel. et numerabitis eos per tribus suas. tu et aaron cumque uobis principes tribuum. ac domorum in congregationibus suis. quorum ista sunt nomina. De ruben elisur filius sedeur. De symeon salammel. filius sursi saddai. De iuda nadasson filius amnidadab. De isachar nachthanabel filius suar. De zabulon heliud. filius helon. filiorum autem ioseph de ephraim. elizama filius ammiud. De manasse. gamaliel filius zabadassur. De beniamin aminadab. filius gedcomio. De dan abiezex. filius amisad dai. De aser. phegacl filius ooram. De gad eliasapham filius dubhel. De neptalim abiarat filius enan. Hi nobilissimi principes multitudinis per tribus et congregationes suas. et capita exercitus israel. quos tulcerunt moyses et aaron cum omni uolgi multitudinis. et congregauerunt primo die mensis secundi. recensentes eos per congregationes. et domos ac familias. et capita et nomina singulorum a uicesimo anno et supra sic precepit dñs moysi. nudatiq; st in deserto synai. De ruben primo genito israel per generationes ac familias. et domos suas et nomina capita singulorum omne quod sexus est masculini a uicesimo anno

procedentium ad bellum. quadraginta sex milia quingenti. De filiis symeon. per generationes suas et familias ac domos congregationum suarum recensiti sunt per nomina et capita singulorum omne quod sexus est masculini a uicesimo anno et supra procedentium ad bellum. quinquaginta nouem milia. trecenti. De filiis gad per generationes et familias ac domos congregationum suarum recensiti sunt per nomina singulorum a uicesimo anno et supra. omnes qui ad bella procederent. quadraginta quingenta milia sexcenti quinquaginta. De filiis iuda. per generationes et familias ac domos congregationum suarum recensiti sunt per nomina singulorum a uicesimo anno et supra omnes qui poterant ad bella procedere. septuaginta quatuor milia sexcenti. De filiis isachar. per generationes et familias ac domos congregationum suarum recensiti sunt per nomina singulorum a uicesimo anno et supra omnes qui ad bella procederent recensiti sunt. quinquaginta quatuor milia. quadringenti. De filiis zabulon per generationes et familias ac domos congregationum suarum. recensiti sunt per nomina singulorum a uicesimo anno et supra. omnes qui poterant ad bella procedere. quinquaginta septem milia. quadringenti. De filiis ioseph. filiorum effraim per generationes et familias ac domos congregationum suarum recensiti sunt per nomina singulorum a uicesimo anno et supra. omnes qui poterant ad bella procedere. quadraginta milia quingenti. De filiis manasse per generationes et familias ac domos congregationum suarum recensiti sunt per nomina singulorum a uicesimo anno et supra omnes qui poterant ad bella procedere triginta duo milia. ducenti. De filiis beniamin per generationes et familias ac do-

mos cognationu suaru recensiti
sunt nobis singulor a uicesimo
anno et supra, omes qui poterat
ad bella procedere, triginta quinq
milia, quadringenti. De filijs
dan per gnationes et familias
ac domos cognationu suarum
recensiti sunt nobis singulor
a uicesimo anno et sup omes
qui poterant ad bella procedere
septaginta duo milia. Et, De
filijs aser per gnationes et fami
lias ac domos cognationu suar
recensiti sunt per nomina singulor
a uicesimo anno et sup omes
qui poterant ad bella procedere
quadraginta milia et mille quinq
genti. De filijs neptalim per
gnationes et familias ac domos
cognationu suar recensiti sunt
nobis singulor a uicesimo an
no et supra, omes qui poterant
ad bella procedere, quinquaginta
tria milia, quadringenti. Hi
sunt quos numerauerunt moyses
et aaron, et duodecim principes
isrl, singulos per domos cognat
ionu suar, fuerunt q omes
filios isrl per domos et famili
as suas a uicesimo anno et sup,
omes qui poterant ad bella pro
cedere, septenta tria milia uiror
quingenti quinquaginta. Leuite
aut in tribu familiaru non sunt
nuerati cum eis. Dicitur q dñs
ad moysen dicens, tribu leui no
li numerare, neq ponas sumas
eoru cum filijs isrl, sed constue
cos super tabernaculu testimonij,
et super cuncta uasa eius, et quicq
ad cetera munera pertinet. Ipsi por
tabunt tabernaculu, et omnia uten
silia eius, et erunt in misterio,
ac per gratiam tabernaculi me
tabuntur. Cum proficiendum
fuerit deponent leuite taberna
culu, cum castra metanda erigent.

Quisquis exterioru accesserit oc
tidentur. Metabuntur aut castra
filioru isrl unusquisq per turmas
et cunctos atq exercitum suum
Forro leuite per gratiam taber
naculi figent tentoria nec filii
indignatio super multitudines
filioru isrl, et exaubabunt in ca
stris tabernaculi testimonij
Fecerunt ergo filij isrl iux omnia
que preceperat dñs moysi,

Locus q est. **¶ 4.**
dñs ad moysen et aaron
dicens. Singuli per
turmas signa accipite
illa et domos cognat

ionu suar castra metanda
filioru isrl per gratiam taberna
culi fedus. Ad orientem iudas
figet tentoria per turmas exer
citus sui, erunt q principes filioru
eius naason, filius aminadab,
et omes de stirpe eius summa pug
nantiu, septuaginta quatuor
milia septuaginta. Iux eu castra
metati sunt de tribu isachar,
quorū princeps fuit nathanael,
filius suar, et omes nūs pugna
torum eius, quinquaginta qua
tuor milia quadringenti. In
tribu zabulon, princeps fuit eliab,
filius helom, omes de stirpe eius
exercitus pugnantiu, quinqu
aginta septem milia quadringenti
vniuersi qui in castris iude ad
iudici sunt, fuerunt. Thabor
milia quadringenti, et per tur
mas suas primi egredientur
in castris filioru ruben ad mexi
dianam plagam erit princeps
elisur, filius sedeur, et cunctus
exercitus pugnantiu eius, qui
numerati sunt quadraginta
sept milia, quingenti. Iux eu ca
stra metati sunt de tribu syme
on quorū princeps fuit salamuel,
filius suar saddai et alnetus
exercitus pugnantiu eius q miani

sunt quinquaginta. noue milia
 trecenti; In tribu gad princeps
 fuit. eliasaphat filius ducl;
 et cunctus exercitus pugna-
 torum eius qui nuati sunt qua-
 draginta quinq; milia septenti-
 quingenta. Omnes qui recen-
 sui sunt in castris ruben. Clj.
 milia quadringenta quinquagm-
 ta. per turmas suas in secundo
 loco proficiscuntur. Ieuaditur
 aut tabernaculum testimonij;
 per officia leuitarum et turmas
 eorum. Quomodo erigetur ita
 et deponatur. Singuli p loca
 et ordines suos proficiscuntur.
 Ad occidentalem plagam exiit
 castra filiorum effraim. quorum
 princeps fuit elisama filius am-
 mud. et cunctus exercitus pug-
 natorum eius qui nuati sunt
 quodraginta milia quingenti;
 Et cum eis tribus filiorum manasse.
 quorum princeps fuit gamaliel
 filius phadassur. et cunctus
 exercitus pugnatorum eius qui
 nuati sunt triginta duo milia.
 ducenti. In tribu filiorum denia-
 min princeps fuit abidan filius
 gedcoms. et cunctus exercitus
 pugnatorum eius. qui recensiti
 sunt triginta quinq; milia qua-
 dringenti. Omnes qui numerati
 sunt in castris effraim fuerunt
 centum octo milia cental. et per
 turmas suas eorum proficiscuntur.
 Ad aqlonis partem castra metati
 sunt filij dan quorum princeps fuit
 ahiezer. filius amissaddai. et
 cunctus exercitus pugnatorum
 eius. qui numerati sunt sexagm-
 ta duo milia septingenti. Iuxta
 cum fixere tentoria de tribu
 aser. quorum princeps fuit phegiel
 filius ogram. et cunctus exerci-
 tus pugnatorum eius qui nuati
 sunt quadraginta unum milia
 quingenti. De tribu filiorum

neptalim princeps fuit abra filius
 henan et cunctus exercitus pug-
 natorum eius quinquaginta tria
 milia quodringenti. Omnes qui nu-
 merati sunt in castris dan. fue-
 runt centum quinquaginta. octo
 milia septenti et nouissimi pro-
 ficiuntur. Sic nunc filiorum
 isrl per domos cognationum suarum
 et turmas diuisi exercat septenta
 tria milia quingenti quinquaginta
 leuite aut non sunt numerati me-
 filios isrl. Sic enim precepit dñs
 moysi. feceruntque filij isrl iuxta
 omnia que mandauerat dñs. castra
 metati sunt per turmas suas.
 et profecti per familias ac do-
 mos prim suarum: **¶ 111.**

Hec sunt generationes.
 aaron et moysi in die
 qua locutus est dñs ad
 moysen in monte synai
 et hec nomia filiorum aaron. Pri-
 mogentus eius nadab. deinde
 abiu et elcazar et uehamar. hec
 nomia filiorum aaron sacerdotum.
 qui uncti sunt et quorum replete
 et consecrate manus ut fungeret
 sacerdotio. Mortui sunt nadab
 et abiu cum offerrent igne alie-
 num. in conspectu dñi in deserto
 synai absque libereis. Functique sunt
 sacerdotio elcazar et uehamar
 coram aaron pre suo. Locutus
 est dñs ad moysen dicens. Appli-
 ca tribum leui. et fac stare in
 conspectu aaron sacerdotis ut
 ministrant ei. et excubent et obser-
 uent. quicquid ad cultum pertinet
 multitudinis coram tabernaculo
 testimonij. et custodiant uasa
 tabernaculi seruientes in mim-
 sterio eius. dabisque dona leuitas
 aaron. et filijs eius quibus traditi
 sunt a filijs isrl. Aaron autem
 et filios eius constitues sup cul-
 tum sacerdotij. Externis qui
 ad ministrandum accesserit morietur.

Locutus est dñs ad moysen dicens
Ego tuli leuitas a filijs israhel
pro omni primogenito qui aperit
vulvam in filijs israhel. exiitq; le
uite mei. **H**ecum est em omne
primogenitum ex quo percussit primo
genitos in terra egypti. **C**asua
ui in quibus primum nascit msel
ab homine usq; ad pecus mee
sunt ego dñs. **D**icitur est ad mo
ysen in deserto synai dicens. **N**u
mera filios leui per domos prim
suorū et familias. dem masculin
ab uno mense et supra. **N**ume
rauit moyses ut preceperat dñs
et muenti sunt filij leui per nom
sua gerson et caach, et merari.
Filij gerson lebni et semei, filij
caach, amram et iessaar. ebzon
et ozibel, filij merari mooli et mu
si. **D**e gerson fuerit familie due.
leprimitica et semeitica. **Q**uarum
numeratus est ppls sexus mascu
lini ab uno mense et supra, septē
milia quingenti. **H**ij post taberna
culu metabunt, ad occidentem
sub pncipe eliasaph, filio label
et habebunt excubias in taberna
culo fedoris ipm tabernaculum
et operimentum eius. tentorium
quod trahitur ante fores tenti fe
deris, et cortinas atq; tentorium
quoq; quod appenditur in introitu
atq; tabernaculi, et quicq; ad
ritu altaris pmet, funes taber
naculi et omnia utensilia eius
Cognatio caach habebit populos
amramitas, et iessaaritas, et
ebromitas et ozicitas. **H**ec sunt
familie caachitarū, recensita per
nomia sua omnis gms masculini
ab uno mense et supra, octo milia
septecenti. **H**abebunt excubias sua
as et castra metabunt ad meri
dianam plagam. **P**nciposq; eorū
erit eliasaphan filius ozibel, et
custodient archam, mensamq;

et candelabru, altaria, et uasa
sanctuarij, in quibus miscatur, et
velum, cunctamq; huiusmodi
suppellectilem. **P**ncipus aut pnc
ipum leuitarū, eliasaph filius
aaron sacerdotis, erit sup exa
bitores custodie sanctuarij. **U**
uero demerari erunt ppli mo
lite et musice recensita per nom
sua omnis generis masculini ab
uno mense et supra, sex milia
ducenti. **P**ncipus eorū saruel filius
abiabel in plaga septentrionali
castra metabunt. **E**erunt sub
custodia eorū tabule tabernaculi
et uertes, et columpne et bases
eorū, et oia que ad cultu huius
modi pmet, columpne q;
atq; per ornatu cum basibus
suis, et parilli cum fimbriis. **C**a
stra metabunt ante tabernacu
lum fedoris, id est ad orientale
plagam, moyses et aaron cum
filijs suis habentes custodiam
sanctuarij in medio filiorū israhel.
Quis quis alienus accesserit
moriatur. **O**mnis leuite quos nu
merauerunt moyses et aaron,
iuxta preceptum dñi per familias
sitas in genere masculino ante
se uno et supra, fuerit uiginti
duo milia. **E**t ait dñs ad mo
ysen; **N**umera primogenitos sexus
masculini de filijs israhel a mense
uno, et supra, et habebis sumas
eorū, tolleq; leuitas in pro om
ni primogenito filiorū israhel ego sum
dñs. **E**t pecora eorū pro uniuersis
primogenitis pecorū filiorū israhel
Recensuit moyses sicut preceperat
dñs primogenitos filiorū israhel
et fuerunt masculi per nomia sua
a mense uno et supra uiginti
duo milia ducenti septuaginta
tres. **L**ocutusq; est dñs ad mo
ysen dicens. **T**olle leuitas pro p
rimogenitis filiorū israhel, et peco
ra leuitarū pro pecoribus eorū

eruntque leuue mei. Ego sum dñs
 In p̄no aut ducentoz septuagin-
 ta ann qui exadunt num leui-
 tate de p̄mogemtas filioz isrl
 accipies quoz s̄culos per singula
 capita ad mensuram suary,
 Siclus habet obolos viginet da-
 biosq̄ pecunia aaron et filys ei
 precium eoz qui supra sunt.
 Tulit ergo moyses pecunia eoz
 qui fuerant amplius. et quos re-
 dimerant a leuitis. pro p̄mogem-
 tatis filioz isrl mille trecenti.
 sexaginta quinq̄ s̄culos. iuxta
 pondus suary. Et dedit eam
 aaron et filys eius iux̄ uerbu
 quod preceperat sibi dñs. **iiii.**

Locus est dñs ad moy-
 sen et aaron dicens.
 Tolle sumam filioz
 caath. de medio leuita-
 tum per domos et familias su-
 as. a trecesimo anno et supra
 usq̄ ad quinquagesimu annu
 om̄ qui ingrediunt. ut stent
 et ministrent in tabernaculo fede-
 ris. Hic est cunctus filioz caath
 Tabernaculi federis et sanctorum
 s̄coz ingredientur aaron et filys
 eius. qñ mouenda sunt castra
 et deponent uelū quod pendet
 ante fores. muoluentq̄ eo orna-
 testimony. et operient uelū
 uelamine iacinthinaz pellu
 Extendentq̄ de super palliu co-
 tum iacinthinu. et induent
 uertes. Mensam quoq̄ proposuo-
 nis muoluent iacinthino pallio
 et ponet cum ea thuribula et
 mortariola. gratos. et crateras
 ad liba fundenda. et panes sem-
 per in ea erunt. extendentq̄ de
 super pallium cotinēu quod
 iux̄sum operient uelamento ia-
 cinthinaz pellu. et induent
 uertes. fumerit et palliu iacint-
 thū. quo operient candelabru
 in lucernis et forcipibus suis.

emuntorys et cunctis uasis olei
 que ad conamandas lucernas ne-
 cessaria sunt. Et super oia ponent
 operimentu iacinthinaz pellu
 et induent uertes. **Actus et altare**
 aureu muoluent iacinthino uesti-
 mento et extendent de super opime-
 tum iacinthinaz pellu. induent
 q̄ uertes. **Oia uasa quibus mistat**
 in suario. muoluent iacinthino
 pallio. et extendent de super opime-
 tum iacinthinaz pellu. induent
 q̄ uertes. **Sed et altare mundabit**
 cinere. et muoluent eu purpureo
 uestimento. ponentq̄ cum eo oia
 uasa. quibus in misterio eius uat
 id est ignū receptacula. fusi nulas
 ac tridentes. uncinos et batillas.
 et cuncta uasa altaris operient sil-
 uelamine iacinthinaz pellu. et
 induent uertes. **Cumq̄ muol-**
 uerit aaron et filys eius suari-
 um. et oia uasa eius in comocoe
 castroz. tunc mirabunt filys caath
 ut portent muoluita. et non tan-
 gant uasa suary ne moriantur.
Ista sunt onera filioz caath in ta-
 bernaculo federis. super quos erat
 eleazar filius aaron sacerdotis. Ad
 cuius pertinet cura oleū ad contin-
 nandas lucernas. et compositionis
 mensuram. et sacrificium quod semp
 offertur et oleum unctioms. et
 quicq̄ ad cultum tabernaculi per-
 tinet. om̄q̄ uasoz que in suario
 sunt. **Locus est dñs ad moysen**
 et aaron dicens. **Nolite perdere po-**
 pulu caath de medio leuitaz sed
 hoc facite eis ut uiuat et no mori-
 antur. si tengerit sc̄a sanctorz
 aaron et filys eius mteadit ipiq̄
 disponent opera singulaz. et di-
 uident quid portare quis debeat.
 et alij nulla curiositate iudicant
 que sunt in suario priusq̄ mu-
 uoluantur. **Alioq̄ morient.** **Locus**
 est dñs ad moysen dicens. **Tol-**
 le sumam filioz etia gerson per
 domos et familias ac cognatōes
 suas. a triginta ams et supra.
 usq̄ ad annos quinquaginta numerā.

omnes qui ingrediuntur et ministrant
 in tabernaculo federis. Hoc est offi-
 cium familie Gersonitarum, ut por-
 tent cortinas tabernaculi, et terra
 federis, operamentum aliud, et sup-
 eria uelamen iacintinum, tencoria
 umque quod pendet in microui fede-
 ris tabernaculi cortinas atque et
 uelam in microui quod est ante
 tabernaculum. Omnia que ad altare
 pertinent, fumulos et uasa mini-
 strorum uidentur aaron et filijs eius
 portabunt filij Gerson. et facient
 singuli cui debeant operi man-
 dari. Hic est cultus familie Gersoni-
 tarum in tabernaculo federis erunt
 et sub manu ischamar filij aaron
 sacerdotis, filios quoque merari per
 familias et domos perim suorum re-
 censuris a triginta annis et sup-
 usque ad annos quinquaginta omnes
 qui ingrediuntur ad officium mi-
 strorum sui, et cultum federis testimo-
 ny. Hec sunt onera eorum; Portabunt
 tabulas tabernaculi et uentes et
 columpnas et bases eorum, colump-
 nas quoque atque per circuitum cum
 basibus, et papillis et fimbrijs suis
 omnia uasa et suppellectilem ad nuntium
 accipient, sicque portabunt. Hoc
 est officium familie meraritarum,
 et ministerium in tabernaculo federis
 eruntque sub manu ischamar filij
 aaron sacerdotis. Recensuerunt igitur
 moyses, et aaron et principes syna-
 goge, filios caath per cognationes
 et domos perim suorum a triginta
 annis et supra usque ad annu quinq-
 gesimum omnes qui ingrediuntur
 ad ministerium tabernaculi federis,
 et uiuenti sunt duo milia septem-
 genti quinquaginta. Hic est nuntius
 populi caath qui merant taber-
 naculum federis hos nuntiavit moyses
 et aaron uerbo sermone domini per ma-
 nu moysi. Numerati sunt et filij
 Gerson per cognationes et domos
 perim suorum a triginta annis et sup-
 usque ad annu quinquagesimum.

omnes qui ingrediuntur ut ministrant
 in tabernaculo federis, et uiuenti
 sunt duo milia septemcenti triginta.
 Hic est populus Gersonitarum, quos
 nuntiavit moyses et aaron uerbo uer-
 sum domini. Numerati sunt et filij
 merari per cognationes et domos
 perim suorum a triginta annis et sup-
 usque ad annu quinquagesimum.
 Omnes qui ingrediuntur ad explen-
 dos ritus tabernaculi federis, et
 uiuenti sunt tota milia ducenti.
 Hic est nuntius filiorum merari quos
 recensuerunt moyses et aaron, uerbo
 imperium domini per manu moysi.
 Omnes qui recensiti sunt de leuitis
 et quos fecit ad nomen moyses,
 et aaron et principes israhel per cog-
 nationes et domos perim suorum,
 a triginta annis et supra usque ad
 annum quinquagesimum, ingrediendi
 tes ad ministerium tabernaculi,
 et onera portanda, fuerunt sil octo
 milia, quingenti octuaginta.
 Uerbo uerbum domini recensuit
 moyses, unum quemque uerbo officium
 et onera sua sicut precepit ei
 dominus nuntius.

Locutusque est dominus ad mo-
 sen dicens. Precepe fili-
 ijs israhel, ut cuicunque de ca-
 this oem leprosum et
 qui semine fluat, uel
 lutuosus est super mortuo, uel
 masculum quam femina eice de ca-
 this, ne contaminet ea, cum habi-
 taucunt uobis. Recensuerunt itaque
 filij israhel, et ceciderunt eos extra
 castra, sicut locutus erat dominus
 moysi. Locutusque est dominus ad mo-
 sen dicens, loquere ad filios israhel
 in sue militer cum fecerint ex-
 orbis patris que solent horibus
 accidere, et per negligentiam in-
 gressi fuerint, mandatum domini
 atque deligenter, confitebuntur peccatum
 suum, et reddent ipsum caput in
 tamquam poenitentiam desuper et iniquitatem
 peccauerint, dominus autem non facietur

qui recipiant dabunt dno et erit
sacerdotis. ex cepto acicte qui
offerunt pro expiacione. ut sit pla-
cibilis hostia. Omnes quoque pri-
mitie quas offerunt filij israel
ad sacerdotem pertinent. et qd
in suarium offerunt a singulis.
et traditur manibus sacerdotis ip-
sorum. Loquitur est dno ad moysen
dicens. Loquere ad filios israel et di-
ces ad eos. In cuius uxore erraue-
rit. maritumq; contempserit. dux-
erit cum alio uero. et hoc ma-
ritus deprehendere non equauerit
s; laetetur adulterium. et testibus or-
gum non sit. quia non est munda
in stupro. si spiritus zelus zelotipie
conuenerit uirum contra uxorem
suam. que uel polluta e. uel falsa
suspicione appetitur. adducet eam
ad sacerdotem. et offeret oblationem
pro illa. decima parte facti fari-
ne hordeace. Non fundet super
eam oleum. nec imponet thus
quia sacrificium zelo tyrie e. et ob-
latio inuestigantis adulterium.
Offeret igitur eam sacerdos. et statu-
et coram dno. assumetq; aquam
scam in uase fictili. et parua illa
terre de parua meto tabernaculi
mittet in eam. Tumq; steterit
mulier in conspectu dno. discipiet
caput eius. et ponet super manus
illius sacrificium terredanomo.
et oblatione zelo tyrie. ipse aut
tenebit aquas amarissimas in
quibus cum exetione maledicta
congressit. Adiurabitq; eam et di-
cet. Si non dormiuit uir alienus
teu. et si non polluta es deserto
mariti thoro. non te nocebunt
aque iste amarissime. in qe ma-
ledicta congressi. Si aut decli-
nasti a uiro tuo atq; polluta es
et concubisti cum alio hys ma-
ledictombus subiacabis. Det te do-
m in maledictioem exemplumq; tuum
in populo suo. Surrexerit fauax
femur tuu. et tumeris uerit? dispu-

patum ingrediantur aque male-
dite in uentrem tuu. et utero
tumescente putrescat femur. Et
rudebit mulier Amen amen. Sacer-
dos in libello ista male-
dicta. et delebit ea aquis ama-
rissimis in quas maledicta conges-
sit. et dabit ei bibere. Quas tu
exhauserit tollet sacerdos de ma-
nu eius zelo tyrie. et eleuabit
illud coram dno. imponetq; super
altare ita dum capat ut prius
pugillum sacrificij tollat de eo quod
offeratur. et mandet super altare
et sic potu det mulieri aquas a-
marissimas. Quas cum biberit
si polluta est et concupit uro ad
ulterum reu. pertrahunt eam aq
maledictiois. et inflato uentre con-
putrescit femur. eritq; mulier in
maledictione. et in exemplum or-
populo. Quod si polluta no fuit
erit inopia et faciet liberos. Ista
e lex zelo tyrie. si declinauerit
mulier a uiro suo. et si polluta fu-
erit. maritus q; zelo tyrie spu
conuenerit. adduxerit eam in co-
spectu dno. et fecerit ei sacerdos
uero dia que scripta sunt. maritus
ad qd culpa erit. et illa recipiet
iniquitatem suam.

Locutus est dno ad moysen
dicens. Loquere ad
filios israel et dices ad eos
In fine mulier tu fecerit
uero uero. ut sapienter
et se uoluerint dno consecrari ui-
no et uero quod medicari pot abstinere
sunt. accu ex omo et ex qlibet
alia potione et quicq; de uua
exponit non bibent. Quas rete-
ret. sicutaq; non comedent. tuis
diebus quibus ex uero dno conse-
crantur. Quicq; ex uinea et pe-
ud uua passa usq; ad acinu no co-
medent. in tpe separatoris sue. No-
uacula non permittit per caput
eius. usq; ad completu diem quo
dno consecrat. Sanatus erit restitue.

plenu simila consparsa oleo in
sacrificium. **N**ortariolu aureu
um. appendens siclos decem ple
num mcnso. **S**ouem de armeto
et arictem et agnu amiculum
in holocaustum. **H**rcumq; pro pto
Et in hostias pacificoz boues duos
arietes qng. **H**rcos qng. agnos
amculos quinq. **H**ec fuit oblatio
heliaph filij dnel. **D**ie septimo
pnceps filioz effiam helisama.
filius ammiud optulit acctabu
lum argenteu appendens centu
triginta siclos. **S**alam argenteaz
habentem septuaginta siclos ad
pondus stuary. utcumq; plenum
simila consparsa oleo in sacrificiu.
Nortariolum aureu appendens
decem siclos, plenu mcnso. **S**oue
de armeto, et ariete et agnu am
iclm in holocaustu. **H**rcumq;
pro pto. **E**t in hostias pacificoru
boues duos. **A**rietes qng. **H**rcos
qng. agnos amculos qng. **H**ec
fuit oblatio helisama filij ammiud
Die octauo pnceps filioz manaf
se. gamaliel filius phadassur op
tulit acctabulu argenteu appen
dens centu triginta siclos. **S**alam
argentea hntem septuaginta si
clos ad pondus stuary. utcumq;
plenu simila consparsa oleo in
sacrificiu. **N**ortariolu aureu ap
pendens decem siclos plenu m
cnso. **S**ouem de armeto et arie
tem. et agnu amiclm in holocau
stum. **H**rcumq; pro pto. et hosti
as pacificoz. boues duos. arietes
qng. **H**rcos qng. agnos amculos
qng. **H**ec fuit oblatio gamaliel
filij phadassur. **D**ie nono pnceps
filioz beniamin abidan filius
gedcoms. optulit acctabulu ar
genteu. appendens centu triginta
siclos. **S**alam argentea habentem
septuaginta siclos ad pondus
stuary. utcumq; plenu simila
consparsa oleo in sacrificiu. **N**or.

ariolum aureu appendens decem
siclos plenum mcnso. **S**ouem de
armento et arietem et agnum
amiculum in holocaustum hntu
q; pro pto. **E**t in hostias pacificas
boues duos arietes quinq. **H**rc
cos quinq. agnos amiculos qng
Hec fuit oblatio abidan filij ged
oms. **D**ie decimo pnceps filioz
dani abiezzer filius amfaddai.
optulit acctabulu argenteum.
appendens centu triginta siclos
Salam argenteam hntem sep
tuaginta siclos. ad pondus stua
ry. utcumq; plenu simila con
sparsa oleo in sacrificium. **N**or
tariolu aureu appendens decem
siclos plenu mcnso. **S**oue de
armento et ariete. et agnum
amclm in holocaustum. **H**rcumq;
pro pto. **E**t in hostias pacificas
boues duos. arietes qng. agnos
amculos qng. **H**ec fuit oblatio
abiezzer. filij amfaddai. **D**ie
undecimo pnceps filioz aser.
phegalicl filius ochran optulit
acctabulum argenteu. appendo
centu triginta siclos. **S**alam ar
genteam habentem septuaginta
siclos ad pondus stuary utcu
q; plenu simila consparsa oleo
in sacrificium. **N**ortariolum
aureu appendens decem siclos
plenu mcnso. **S**ouem de armeto
et arietem et agnu amiculum
in holocaustum. **H**rcumq; pro pto
Et in hostias pacificoz boues du
os. arietes qng. **H**rcos quinq.
agnos amculos quinq. **H**ec
fuit oblatio phegalicl filij och
ran. **D**ie duodecimo pnceps
filioz neptalim. aqua filius
hemman optulit acctabulu ar
genteu appendens centu trigina
siclos. **S**alam argentea ha
bentem septuaginta siclos ad
pondus stuary. utcumq; plenum
simila consparsa oleo in sacra
um. **N**ortariolum aureu appen

dens decem sudos plenu mense
 bouem de armeto et arictem
 et agnu amictulu m holocaustu
 sum. hincumq; pro peto. Et m
 hostias pacificas. boues duos
 arictes quinq; hircos quinq; agnos
 amictulos quinq;. **Hec** fuit oblato
 ahra filij homan. **Hec** m de
 dicacione altaris oblata sunt,
 a pncipibus isrl m die qua con
 secratu est. ac tabula argentea
 duodecim. fiale argentee. xij.
 mortariola aurea. xij. ut
 tenu triginta argenti sudos
 haberet unu ac tabulu. et sep
 tuaginta sudos una fiale. **Idem**
 m comune uasoz dñi ex argeto
 fidei duo milia quadringenti
 pondere scuarj. Mortariola au
 rea duodecim plena mense. de
 nos sudos appendencia pondere
 scuarj. **Idem** simul auri fidei
 centu viginti. Boues de armeto
 m holocaustu m. xij. arictes xij.
 agni amictuli xij. et libamenta
 cezp. hirci xij. pro peto. **In** ho
 stias pacificas boues xxij. aric
 tes. lx. hirci lx. agni amictuli
 lx. **Hec** oblata sunt m dedicao
 e altaris qñ unctū est. **Cumq;** m
 gredetur moyses tabernadim
 federe ut consileret oraculum
 audiebat uocem loquentis ad se.
 de propitiatorio quod erat sup
 archam testimonij. inter duos
 cherubim. unde et loquebat ei.

Locutus est dñs. **Uu.**
 ad moysen dicens. lo
 quere aaron et dices
 ad eu. **Cum** posueris
 septem lucernas cari
 delabrum m australi pte erigat.
Hec igitur precepte ut lucerne
 contra boream eregione respici
 ant ad meridiem partem propo
 sitis cont eam partem qua cande
 labru respicit lucerne debeant.
Et aaron et mposuit lucernas

super candelabru. ut preceperat dñs
 moysi. **Hec** aut erat factura can
 delabri. ex auro ductili tam medi
 stipes. q; canna ex utroq; calamo
 latera nascebantur. iuxta exemplū
 quod ondit dñs moysi. ita opatus
 est candelabrum. **Et** locutus est
 ad moysen dicens. **Tolle** leuitas de
 medio filioz isrl. et purificabis
 eos iuxta hunc ritum. **Aspergant**
 aqua lustracionis. et radant omes
 pilos carnis sue. **Cumq;** laudme
 uestimenta sua. et mudati fuerint
 collent bouem de armetis. et liba
 menta eius. simlam oleo consp
 arsam. **Bouem** aut altari de ar
 mento. tu accipies pro peto. et ap
 plicabis leuitas coram taberna
 culo federe. conuocata in mltitu
 dine filioz isrl. **Cumq;** leuite fu
 erint coram dño. ponant filij isrl
 manus suas. super eos et offeret
 aaron leuitas manus m conspu
 dm a filijs isrl ut seruiant i mi
 nisterio eius. **Leuite** quoq; ponet
 manus suas super capita boum.
Equibus unu facies pro peto. et
 alterum m holocaustum dñi. ut
 deprecis pro eis. **Et** accipies leui
 tas m conspu aaron. et filiorum
 eius et consecrabis oblatos dño
 ac separabis de medio filioz isrl
 ut sint mei. **Et** postea m gdiarū
 tabernadim federe. ut seruiant
 m. **Sicq;** purificabis. et consecra
 bis eos m oblatum dñi qm dono
 donati sunt m a filijs isrl. **Pro**
 primogenitis que aperuunt sem
 uoliam m isrl accipi eos. **Nea**
 sunt dia primogenita filioz isrl
 tam ex hoibus q; ex uimentis ex
 die quo percussit omne primogeni
 tum m terra egypti stificauit eos
 m. **Et** tuli leuitas pro uocatis pmo
 genitis filioz isrl. tradiditq; eos
 dono aaron et filijs eius de medio
 populi. ut seruiant m pro isrl m
 tabernado federe. et orent pro eis
 ne sit m populo plaga. si ausi fu
 erint accedere ad stuarū. **fecerunt**
 q; moyses et aaron et bis mltitudo.

filios israel super leuitis q̄ pre
 ceperat dñs moysi. Purificatiq̄
 sunt et lauerunt uestimenta sua.
 et leuauit eos aaron in conspectu
 dñi, et orauit pro eis ut purifica
 ti ingrederentur ad officia sua in
 tabernaculo federe coram aaron
 et filiis eius sic preceperat dñs moysi.
 de leuitis ita factum est. Hec est lex leui
 toru. A uiginti quinq; annis et sup;
 ingrederent. ut ministris in taber
 naculo federe. Cumq; quinquagesimu
 anni etatis impleuerint seruire
 cessabunt. Eruntq; ministri facti
 in tabernaculo federe ut custodiat
 que sibi fuerint comendata. Op̄a
 aut ipa non faciant. sic dispones
 leuitas in custodijs suis.

L Datus est dñs ad moy
 sen in deserto synai in
 anno secundo postq; e
 gressi sunt de terra egypti
 in mense primo dicens;

Faciant filij israel pascha in tpe suo.
 quartadecima die mensis huius
 ad uesperam usq; om̄s ceteri mori
 as et iustificatiōes eius. Precepitq;
 moyses filiis israel. ut facerent pascha.
 Qui fecerunt in tpe suo quarta
 decima die mensis ad uesperam
 in monte synai. Quod dñs q̄ man
 dauerat dñs moysi fecerunt filij
 israel. Erat aut quidam inmundi sup
 anima hois. qui non poterant
 facere pascha in die illo. accedentes
 ad moysen et aaron dixerunt eis.
 Inmundi sumus super aia hois
 quare fraudamur ut no ualeam
 offerre oblatiōem dño in tpe suo
 inter filios israel. Quibus uidit
 moyses. Etate ut consulam quid
 precipiat dñs de uobis. Locutus q; e
 dñs ad moysen dicens. Loqre filiis
 israel. homo qui fuerit inmundus
 super aia sue inuia procul mge
 te uia facia pascha dño mense se
 cundo. quarta decima die mensis
 ad uesperam. cum azymis et lac
 tuas agrestibus comedent illud.

Non relinquent ex eo quippias
 usq; mane. et os eius non con
 fergent. oem ritū pasche obser
 uabunt. Si quis aut et mundus
 est. et in uincere non fuit. et in
 non fecit pascha. extirminabit
 aia illa de populis suis. qz facti
 fuerunt dño non optulit tpe suo.
 per in suū tpe portabit. Precepit
 quoq; et ad uena si fuerit apud
 uos. faciet pascha dñi usq; ceteris
 uos et iustificatiōes eius. Precep
 tum idem erit apud uos. tam ad
 uene q̄ indigene. Igitur die qua
 erectum est tabernaculum opuit
 illud nubes. A uespere aut super
 tentorium erat q̄ species ignis
 usq; mane. Sic fiebat uigiter.
 Per diem operiebat illud nubes.
 Et per noctem q̄ species ignis.
 Cumq; ablata fuisset nubes que
 tabernaculum protegebat. tunc pro
 ficiantur filij israel. et in loco
 ubi stetit nubes. ibi castra metan
 bantur. Ad imperium dñi profici
 scabantur. et ad imperium illius
 fiebant tabernaculum. Cunctis
 diebus quibus stabat nubes sup
 tabernaculum manebant in eodem
 loco. Et si euenisset ut mltis tpe
 maneret super illud. erant filij
 israel in castris dñi. et non pro
 ficiantur. quodq; diebus fuisset
 nubes super tabernaculum. Im
 perium dñi erigebant tentoria et
 ad imperium illius deponebant.
 Si fuisset nubes a uespere usq;
 mane. et statim diluente taberna
 culum reliquisset proficiantur.
 Et si post diem et noctem recessis
 set dissipabant tentoria. Siue
 duo aut uno mense. ul longiori
 tempore fuisset super taberna
 culum. manebant filij israel in eode
 loco et non proficiantur. Sta
 tim aut ut recessisset mouebant
 castra. per uerbum dñi fiebant
 tentoria et per uerbum illius
 proficiantur. erantq; in exi
 bus dñi usq; ad imperium citis.

per manu moysi.

X.

Locutus est dñs ad moy-
sen dicens. fac tibi du-
as tubas argenteas,
duatiles. quibus conuo-
care possis militum dies
qñ mouenda sunt castra. Cumq;
inceperis tubis. congregabit
ad te omnis turba ad ostium taber-
naculi federis. Si sermel clange-
ris ueruent ad te principes. et ca-
puta multitudinis isrl. qñ aut
prolixior atq; conquis clangor
inceperit mouebunt castra
qñ qui sunt ad orientalem pla-
gam. In secundo aut sonitu. et
para ululatu tube. leuabit cen-
toria qui habitant ad meridies.
Et iuxta hunc modum reliqui fa-
cient ululantibus tubis in pro-
fectione. En autem congregan-
dus est populus simplex tubarum
clangor erit et non conase ulu-
labunt. filij aaron sacerdotes.
clangent tubis. Eratq; hoc legiti-
mu sempiternu in generationibus
uasis. Si eueritis ad bellu de ter-
ra uestra contra hostes qui dimi-
cant aduersum uos. clangentis
ululantibus tubis. et erit re-
cordatio ura coram dño deo uestro.
et etiam de manibus inimicor
uorū. Si qñ habebitis epulum.
et dies festos et kalendas canctis
tubis. super holocaustis et paci-
fias victimis. ut sint uob in reco-
dationem dei ura. ego dñs deus
iur. Anno secundo mense secundo.
vicesima die mensis eleuata
nubes de tabernaculo federis pro-
fectiq; sunt filij isrl per turmas
suas de deserto synai. et recubuit
nubes in solitudine pharan. No-
ueruntq; castra primi iux imperiu
dñi in manu moysi. filij uida
pturmas suas. quoz princeps erat
naasson. filius aminadab. In tribu
filioz isachar fuit princeps nattha-
nahel. filius suar. In tribu zabulon

erat princeps eliab filius helon. De
positumq; est tabernaculu q; por-
tantes egressi sunt filij gerson et
merari. Profectiq; sunt et filij ru-
ben per turmas et ordinem suu
quoz princeps erat elisur filius
sedeur. In tribu aut filioz symeon
princeps fuit salammel. filius suar
saddai. In tribu merari gad erat
princeps heliasaph filius ducl. Pro-
fectiq; sunt et caantib; portantes
scuarum. Tam diu tabernaculu
portabatur. donec uerent ad
eremom locum. Mouerunt cast.
et filij ephraim per turmas suas
in quoz exercitu princeps erat
helisama filius ammiud. In tribu
aut manasse princeps fuit gama-
liel filius phadassur. Et in tribu
beniamin duo habidan filius
gedoms. Nouissim castrorū om-
profecti sunt filij dan pturmas
suas in quoz exercitu princeps
fuit abiezex filius amissaddai.
In tribu aut filioz aser. erat pn-
ceps phagathel filius uehran.
Et in tribu filioz neptalim pn-
ceps abna filius henan. Hec st
castra et profectioes filioz isrl
per turmas suas qñ exordibant.
Dixitq; moyses eliab filio eugel
madianiti cognato suo. Profici-
scimus ad locum quem dñs da-
turus est nobis. Sem nobiscu ut
beneficiamus tibi quia dñs dona
promisit isrl. Cui ille respondit.
Non uadam tecum. sed reuertar
in terram mea in qua natus su.
Et illi. Noli mag nos relinqueret
tu em nosti in quibus locis per
desertum castra ponere debeam?
et eris ductor n. Cumq; nobrum
ueneris quicq; optimu fuerit ex
opibus quas nobis datus est.
dñs dabimus tibi. Profectiq; p-
ergo de monte dñi uia triu diez
archa; federis dñi predebat eos.
per dies tres. prouidens castrorū
lotu. Nubes quoq; dñi sup eos erat
per diem cum maderent. Cumq;

deuaret² archa dei dicebat moyses,
Surge dñe et dissipentur inimici
tui, et fugiat qui te oderunt a fa-
cie tua. Cum aut deponeret ut
dicebat, fecerit dñe ad militu-
dinem israel: Xl.

Tertea ortum est murmur p̄li-
quasi dolerium pro labore cont
dñm. Quod cum audisset natus
est, et accensus est in eos ignis dñi
deuorauit extrema p̄m castrorū
Cumq̄ clamasset populus ad moy-
sen, orauit moyses ad dñm, et ab-
sortus est ignis. Vocauitq̄ nome-
loci illius mensio, eo q̄ fuerat
fuerat contra eos ignis dñi. Vol-
gus quippe promissum q̄ ascende-
rat cum eis, flagrauit desiderio
sedens et flens iunioribus sibi par-
tilys israel et ait, Quis dabit
nobis ad uescendum carnes. Se-
cordamur piscium quos come-
debamus in egipto gratis. Imme-
tem nos ueniunt tuuumeres et
pepones, porriq̄ et cephe et allia
Anima mea arida est, nichil aut
ud respiciunt ocli mei nisi man
Erat aut man q̄ semen couan-
dra coloris sidellij. Eratq̄
populus et colligens illud, fan-
gebat mola siue terebat in mor-
talis, coquens in olla, et faciens
ex eo tortulas, saporis q̄ panis
oleati; Cumq̄ descenderet nocte,
super castra ros descendebat pa-
riter et man. Audiuit ergo moy-
ses flentem p̄m per familias
singulos per ostia tentorij sui,
Tratusq̄ est furor dñi ualde, sed
et moysi inolleranda res uisa ē
et ait ad dñm; Cur afflixisti ser-
uum tuum, quare non inuenio graz-
coram te, Et cur imposuisti pond-
m uersi populi huius sup me.
Numquid ego concepī dem hanc
multitudinem ul genui eam ut
dicas michi porta eos in sinu tuo,
sicut portare solet nutrix infan-
tulum, et defex in terram pro qua
iurasti p̄ribus eaz. Unde michi.

carnes ut dem carne multitudinē.
Fleat contra me dicentes, da no-
bis carnes ut comedamus. Non
possum solus sustinere eam hanc
populum quia grauis in est.
Em aliter tibi iudetur, obsecro
ut interfacias me, et inueniam
gram in oculis tuis, ne tantis
affiax malis, Et dixit dñs ad
moysen, Congrega in septua-
gmica uiros de semoribus isrl
quos tu nosti quos senes populi
sunt ac magri, et duce eos ad
ostiu tabernaculi sedentis, facies
q̄ ist ibi stare teat, ut descenda
et loquax tibi, Et auferam de spū
tuo, et adamas eis, ut sustentet
teat onus populi, et non tu sa-
graueris, Populo quoq̄ dice
Sapientiam, etas comedetis car-
nes, Ego em audiui uos dicere
quis dabit nobis escas carnum
Bene uobis erat in egipto ut det
uob dñs carnes, ut comedatis
non uno die nec duobus ul q̄is
aut decem, nec uiginti quidē
sed usq̄ ad mensem diez donec
excat per naves uras et uertat
in nauis eam eo q̄ repulerit dñs
qui in medio ura est, et fluerit
tas coram eo dicentes, Quare
egressi sumus ex egipto, et ait
moyses, Sexcenta milia pedum
huius populi sunt, et tu dñs
dabo eis escam carnu mense in
egro, Numq̄ omni et boni mul-
tudo cadetur, ut possit sufficere
ad adum, ul omis pisces maris
in unū congregabuntur, ut eos
facientur, Cui rōdit dñs, Nūq̄
manus dñi inualida est, Nam
nūc uidebis, ritū meo sermo
opere foplectur, Venit igit moyses
enarrauit populo, uerba dñi con-
gregans septuagmca uiros de
semdus isrl, quos stare fecit circa
tabernaculu, Descenditq̄ dñs p
nubem, et locutus est ad eu, alise-
rens de spū qui erat in moyse,

et dans septuaginta iuris. Cumq[ue]
 requiescisset in eis sp[iritus] proph[etie]
 taliter nec ultra cessarunt,
 Femaserant aut[em] in castris duo viri,
 quos unus uocabatur haldad,
 et alter medad, super quos requi-
 euit sp[iritus]. Nam et ip[s]i descripti
 fuerant, et non exierant ad ta-
 bernaculum. Cumq[ue] prophetarent
 in castris, cucurrit puer et nunti-
 auit moysi dicens, haldad et
 medad prophetant in castris.
 Statim iesue filius nun[is]ter
 moysi, et electus e pluribus ait,
 Dne mi moyses prohibe eos. At
 ille. Quid n[on] uult emulari pro-
 me. Quis tribuat ut ois populus
 prophetet, et det eis d[omi]n[us] sp[iritu]m su-
 um. Reuersus q[ue] est moyses et
 maiores natu isrl in castra.
 Venit aut[em] egrediens a d[omi]no or-
 ceptas n[on] maxime coturmes de-
 tulit et dimisit in castris, ut inere
 q[ui]ntum uno die confici p[ot]t, ex
 bi parte castror[um] per circuitum
 volabant[ur] in aere duobus tibi-
 tis, alacudine super terra. Sur-
 gens ergo populus toto die illo
 et nocte ac die altero congrega-
 uit coturmes qui parau[er]unt
 choros, et stauerunt eas per
 gyrum castror[um]. Ad huc carnes
 erant in dentibus eor[um], nec de-
 fecerat hui[us]modi abus, et ecce
 furor d[omi]ni concitatus in p[ro]p[ri]um p[ro]
 cussit cum plaga magna in m[un]do
 voratusq[ue] est ille locus sepulch[us]
 concupiscencie. Ibi em sepeliet
 populum, qui desiderauerat. Eg-
 ressi aut[em] sepulchris, concupiscen-
 ce uenerunt in aseroth, et man-
 serunt ibi.

XII.

Locutus est d[omi]n[us] nonne et nobis
 dicitur q[ue] maria et
 aaron cont[ra] moysen
 prope uxorem eius,
 ethiopiissam et dixere
 Num per solu moysen

filix est locutus. Quod cum audisset
 d[omi]n[us] iratus est. Erat em moyses
 ore mississimis super ois hoies
 qui morabantur in terra. Statim
 locutus est ad eum et ad aaron et
 ad mariam. Egredimini uos tm
 tres ad tabernaculum federis, Cuiq[ue]
 fuissent egressi descendit d[omi]n[us] in
 columpna nubis et stetit in intro-
 itu tabernaculi, uocans aaron
 et mariam. Cui cum issent dixit
 ad eos, Audite sermone meos,
 Si quis fuerit inter uos propheta
 d[omi]n[us], in uisione apparebo ei, et per
 sompnum loquar ad illu[m]. At
 non talis seruus meus moyses
 qui in oi domo mea fidelissimus
 est. Ore em ad os loquor ei et pa-
 lam, no per emigmata et figu-
 ras d[omi]n[us] uidet. Quare igit non
 timuistis detrahere seruo meo
 moysi. Iratusq[ue] contra eos abie-
 rit nubes que erat sup
 tabernaculum. Et ecce maria appa-
 ruit candens lepra q[ua]si nix. Cuiq[ue]
 respexisset eam aaron, et uidisset
 per seip[s]am lepram ait ad moysen.
 Obsecro d[omi]n[us] mi ne imponas nob[is]
 hoc p[er]m[itt]i, quod stultice commisimus
 ne fiat hec q[ua]si mortua et ut abor-
 niu[m] quod prolatu[m] de uolua ma-
 ris sue. Ecce iam mediu[m] carnis ei
 deuoratu[m] est lepra. Clamauitq[ue]
 moyses ad d[omi]n[us] dicens, Deus ob-
 secro sana eam. Cui r[espo]ndit d[omi]n[us]
 Si pater eius expuisset in faciem
 illius nomine debuerat saltem sep-
 tem diebus rubore suffundi. Sepa-
 retur septem diebus ex castr[is], et
 postea reuocabitur. Exclusa e itaq[ue]
 maria extra castra, vii diebus
 et populus non est motus de loco
 illo, donec reuocata maria profect[us]
 est de aseroth super tentorium in
 deserto pharaot.

XIII.

Locutus est d[omi]n[us] ad moysen di-
 cens, Quate uncos qui consideret
 terram chanaan quam daturus
 sum filijs isrl, singulos de singu-
 lis tribubus exp[er]tibus, fecit.

moyses quod dñs imperat. de de
 scendo pharaoni mittens principes
 viros quoru ista sunt nomina. De
 tribu ruben semma filium zethur
 De tribu symeon saphat filium
 huri. De tribu iuda chaleb filium
 iephonne. De tribu isachar igal
 filium ioseph. De tribu ephraim
 ofee filium nun. De tribu benia
 min salai filium raphu. De tribu za
 bulon gaddiel filium sodi. De tribu
 ioseph sepeca manasse gaddi filium
 susi. De tribu dan ammiel filium
 gamalli. De tribu aser sicut
 filium methel. De tribu neptalm
 abbi filium uappi. De tribu gad
 guel filium machi. Hec sunt
 nomina virorum quos misit moyses ad
 considerandam terram. Vocauit
 ofee filium nun ioseph. Misit ergo
 eos moyses ad considerandam ter
 ram chanaan. et dixit ad eos.
 Ascendite per meridiana plagam
 Cumq; ueneritis ad montes. con
 siderate terram qualis sit. et po
 pulum qui habitator est eius.
 utrum fortis sit an infirmus. pau
 ci numero an plures. ipsa terra
 bona an mala. urbes quales.
 murate an absq; muris. humus
 pinguis an sterilis. nemorosa
 an absq; arboribus. Confortam
 et afferte uobis de fructibus terre.
 Erat aut tempus qm iam pectus
 q; uue uesti possent. Cumq; ascen
 dissent exploratores uerit erat
 a deserto sm usq; robob. mitanti
 bus emath. Ascenderuntq; ad
 meridiem. et uenerunt in ebron
 ubi erant abimian et sifay et tho
 lomai filij enach. Nam ebron. dy
 amis ante thamin urbem egypti
 condita est. Pergentesq; usq; ad
 torrentem botri. absiderunt pal
 mitem cum uua sua. quem por
 tauerunt in uette duo iuri. De
 malis quoq; granatis et de ficis
 loci illius tulcerunt qui appellat
 est uelesaul. id est torrentis botri

co q; portu inde portassent filij
 isrl. Reuersiq; exploratores ex
 post quadraginta dies omni
 regione circuita. uenerunt ad
 moysen et aaron. et ad omnes
 cetum filioz isrl in deserto para
 ran quod est in cades. locuq;
 eis. et omni multitudine ostendit
 fructus terre et narrauerunt
 dicentes. Remimus in terram
 ad quam misisti nos. que reue
 ra fluit lacte et melle. ut ex his
 fructibus cognosca pot. sed tulus
 res fortissimos habet. et urbes
 grandes atq; muratas. Erant
 enach uidimus ibi. Amaleth ha
 bitat in meridie. Hethcus et Je
 buscus. et amor reus in montibus
 chaneus uero morat uix mace
 et cetera fluenta iordanis. Hec
 hec caleph conuersus muerit
 populi qui oriebantur cont mo
 yen ait. Ascendamus et posside
 mus terram que portamus.
 optinere eam. Alij uero q; fuerat
 cum eo dicebant. Nequaquam ad
 hunc populum ualemus ascende
 re. quia fortior nobis est. Decepe
 runtq; terre. quam insperat
 apud filios isrl dicentes. Terra
 quam iusticia uimus deuorat ha
 bitatores suos. Populus quoq;
 aspeximus proceres stature est.
 Hi uidimus monstra quedam
 filioz enach de genere giganteo
 quibus compati quasi locustis
 uidebamur. **XIII.**
Tunc uociferans omnis turba.
 fleuit nocte illa. et murmura
 ti sunt contra moysen et aaron
 tunc filij isrl dicentes. Quia
 mortui essemus in egypto. et no
 in hac uasta solitudine. Quia
 percaimus. et non inducat nos
 dñs in terram istam. nec cadd
 mus gladio. et uxores ac liber
 ni dicantur captiu. Nonne
 melius est reuerti in egyptum.
 Dixeruntq; aliter ad aliterum.

Constituamus nobis ducē. et re-
ueriamur in egiptum. **Quo**
audito moyses et aaron. cecide-
runt prostrati in terram coram
omni multitudine filiorum israel.
At uero iosue filius nun et ca-
leph filius iephone. qui et ipsi
lustrauerunt terram. sederunt
uestimenta sua. et ad omnem
multitudinem filiorum israel locuti sunt.
Terram quam circuumiualde
sona est. **Si** propitius nobis fu-
erit dominus. inducet nos in eam.
et tradet humum lacte et melle
manantem. **Nolite** rebelles esse
contra domini. neque timeatis po-
pulum terre huius. quia sicut
panem. ita possumus eos deuorare.
Accessit ad illis omne confidit
dominus nobiscum est nolite mutare.
Cumque clamasset dominus multitudine
et lapidibus eos uellet opprimere
apparuit gloria domini super tertium
foderis. cunctis uidentibus filijs
israel. **Et** dixit dominus ad moysen.
Usp quo detrahet in plebs iste. **Quo**
usque non credet mihi in diebus sig-
nis que feci coram eis. **Feriam**
igitur eos pestilentia. atque consuma-
re aut faciam principem super
gentem magnam. et fortiore
quod hoc est. **Et** ait ad dominum moyses
Et ut audiant egiptij de quibus
medio eduxisti populum istum.
et habitatores terre illius. qui
audierunt quod tu dominus in populo isto
sis. et facie iudicaris ad faciem.
et nubes tua protegat illos.
et in columpna nubis pedas
eos per diem. et in columpna
ignis per noctem. quod occideris
tanta multitudinem. quasi unum
hominem et dicant. **Non** poterat
introducere populum in terram pro
qua iurauerat. idcirco occidit
eos in solitudine. **Magnificet**
ergo fortitudo domini sicut iurasti
dicens. **Domine** patiens et multo-

me. **Aufertis** misericordiam et sce-
lera. nullumque in nouum de-
linquens. qui uisitat peccata patrum
in filijs in tertia et quarta ge-
nerationem. **Domine** obsecro peccatum
populi tui huius. secundum magni-
tudinem misericordie tue. sicut propitius
fusti egredientibus de egipto.
usque ad locum istum. **Dixitque** dominus
Domine si uerbum tuum. **Quo**
ego et implebitur gloria domini uiri-
uicta terra. **Attamen** omnes homines
qui uiderunt maiestatem meam
et signa. que feci in egipto et in
solitudine. et temptauerunt me
per decem uices. nec obediuerunt
uoci mee. non uidebunt terram
pro qua iuravi patribus eorum ne-
quisquam ex illis qui detrahit michi
intenditur eam. **Seruum** meum
caleph. qui plenus alio spiritu scien-
tius est me inducam in terram
hanc quam circuumiualde et semini
eius possidebit eam. **Domine** ama-
lethites et chanaanites habitant
in uallibus. **Cras** moue castra
et reuertimini in solitudinem
per uiam maris rubri. **Locutus**
est dominus ad moysen et aaron
dicens. **Usp** quo detrahet multitudo pos-
sima murmurat contra me.
Reuelas filios israel audiuisti.
Dixit ergo eis. **Quo** ego ait dominus
sicut locuti estis audiente me. sic
faciam uobis. **In** solitudine habitabunt
cadauera uestra. **Omnes** qui
numerati estis a uiginti annis
et supra. et murmurastis contra
me. non mirabunt terra super
qua leuauit manu meam. ut ha-
bitare uos facerem proter caleph
filium iephone. et iosue filium nun.
per uulos aut uicos de quibus
dixistis. quod prede hostibus forent
Introducami ut uideant terram
quod uobis displicuit. **Utra** cadauera
iacent in solitudine. **Filijs** ue-
stris uagantibus in deserto armis qua-

draginea. et portabunt form
 cationez utam donec consum
 mantur cadauera p̄m̄ in de
 sereto usq̄ numeru. pl. dicunt
 quibus considerastis terram
 Amius pro die imputabitur.
 Et pl. annis recipietis m̄gta
 tes utas. et factis ultione meaz
 qm̄ sicut locutus sum ita faci
 am oī multitudine huc pessie
 que confurxerit aduez su me.
 In solitudine hac deficiet et mo
 rietur. **I**gitur om̄s iuri quos
 miserat moyses ad contemplan
 dam terram. et qui reuersi
 mur murare fecerant contra
 eū dem multitudine detrahen
 tes terre q̄ cet mala. **M**ortui
 sunt atq̄ percussi in consp̄u
 d̄m̄. Josue aut̄ filius nūi et
 caleph. filius iophome uixerūt
 ex oībus qui perreperat ad con
 siderandam terram chanaan.
 Locutusq̄ est moyses uniuersa
 uerba hec ad om̄s filios isrl. et
 luxit populus in mis. **E**t eae
 mane p̄mo surgentes. ascende
 runt montis ueertue atq̄ dix
 erunt. **S**arati sum̄ ascendere ad
 locū de quo d̄ns locutus ē quia
 peccauimus. **Q**uibus moyses.
Tur inquit. in gredi m̄ uerbu
 d̄ns d̄m̄. q̄ uobis non cedit in
 prosperu. **N**olite ascendere. no
 em̄ est d̄ns uobiscū. ne corrua
 tis corā inimicis uestris. **A**malech
 ites et chanaanens ante uos se
 quozp̄ gladio corructis. eo q̄ no
 lueritis aduersa d̄no. nec erit
 d̄ns uobiscū. **A**t illi contenebra
 ti ascenderunt in ueertue motis.
Aretha aut̄ testam̄ti d̄m̄ et moy
 ses non recesserunt de castris.
Descenditq̄ amalechites et cha
 naneus qui habitabant in mote
 et percussit eos atq̄ concidens per
 scutus est usq̄ hozma. **XXV.**

14

Locutus est d̄ns ad
 moysen dicens. loque
 ad filios isrl et dices
 ad eos. **C**um ingressi
 fueritis terra habitacōis ue
 strae. quam ego dabo uobis. et feceritis
 oblatiōem d̄no in holocaustu. aut
 uictima pacificam uota soluetes.
 ut sponet offerentes munera. aut
 in solemnitatibus uestris adoletes
 odorem suauitatis d̄no. de bub̄
 sue de ouibus. offeret quicumq̄
 immolauerit uictima sacrificium
 simile decimam p̄cem epi. con
 spersa oleo. quod mensura habe
 bit quartam p̄cem hm̄. et unū
 ad liba fundenda eiusde mensur
 dabit in holocaustu sue m̄uici
 maz. **P**er agnos singulos et ariet
 tes erit sacrificium simile duaru
 decimaz. que conspersa sit oleo
 tertie partis hm̄. et unū ad liba
 metum tertie partis eiusde men
 sure. offeret in odorem suauitatis
 d̄no. **E**n uero de bub̄is feceris
 holocaustum aut hostia. ut im
 pleas uotū ut pacificas uictimas
 dabis per singulos boues simile
 tres decimas conspersa oleo quod
 habeat media mensura hm̄. et
 unū ad liba fundenda eiusde me
 sure. in oblatiōem suauissimi od
 oris d̄no. **S**ic facietis per singulos
 boues et arietes. et agnos et ha
 dos. **T**am indigene q̄ peregrini.
 eodem ritu offerent sacrificia. **P**re
 ceptū erit atq̄ iudiciū tam uob
 q̄ aduenis terre. **L**ocutus est d̄ns
 ad moysen dicens. loque filijs
 isrl et dices ad eos. **C**um ueneri
 tis in terra quā dabo uob. et cont
 deritis de p̄m̄ibus regionis illi
 separabitis p̄m̄ias d̄no de abis
 uestris. **S**ic de arcis p̄m̄ias sepa
 rabitis. ita et de pulmentis. dabi
 tis p̄m̄ia d̄no. **Q**uod si per u
 norantia preterieritis quicq̄
 locutus est d̄ns ad moysen. et
 mandauit p̄cum ad uos. a die qua

cepit uideri et ult. oblataq; fuit
 facere multitud. offerret uultu
 de armento. holocaustu in odo
 rem suauissimu dno. et sacrificiu
 eius ac liba ut tera mome po
 stulant. hincumq; pro pto. et
 rogabit sacerdos pro di militiu
 dne filioz isrl. et dimittetur
 eis qm non sponte peccauerunt
 nichilomin offerentes intensum
 dno pro se. et pro pto atq; errore
 suo. et dimittetur unuerse ple
 bi filioz isrl et aduenis qui
 peregrinantur inter uos. quo cul
 pa est ois populi per ignoranz
 Et si aia una nesciens peccauit
 offeret capra amula pro pto
 suo. et deprecabitur pro ea sacerdos.
 q; msaia peccauerit coram dno
 impetrabitq; ei ueniam et dimitt
 etur illi tam indigenis q; adue
 nis. Una lex erit omni qui pecca
 uerint ignorantes. **A**ia uero q;
 per superbia aliquid commiserit
 siue cuius sit ille siue peregrinus.
 qm aduersum dnm rebellis fuit.
 peribit de populo suo. **A**erbu em
 dnm conuenit. et preceptu illu
 feat nruu. idcirco delectit et por
 tabit iniquitate suaz. **F**atu est
 aut cum ente filij isrl in solitu
 dine. et inuenissent homem colli
 gentem ligna. in die sabbati. op
 tulerunt eum moysi et aaron.
 et unuerse multitudini. qui re
 cluserunt eum in carcere. nesci
 entes quid super eo facere debe
 rent. **D**ixitq; dno ad moysen.
Morte moriatur homo iste. obru
 at en lapidibus die turba ept
 castra. **C**umq; eduxissent eum
 foras. obruerunt lapidibus. et mor
 tuus est sicut preperat dno. **D**ixit
 quoq; dno ad moysen. loquere
 filijs isrl et dice. ad eos. ut fac
 iant sibi fimbrias pangulos pal
 licoz ponentes in eis uittas ia
 cinthinas. **Q**uas cum uiderint
 recordant; omni mandatoru dmi
 ne sequantur cogitationes suas.

et oculos per res uarias formateo
 sed magis memores preceptoru
 dmi facient ea. **S**mtq; in deo suo.
 ego dno deus. ut qui eduxi uos
 de terra egypti ut essem rex deus.
 et aut chore. **XVI.**
A filius isaac filij caath
 filij leui et dathan atq;
 abron. filij heliab non
 quoz filius pheletz de filijs ruben
 surrexerunt contra moysen. alijs
 filioz isrl ducenti quinquaginta
 luxi. proceres synagoge et qui
 tempore tonali per noia uocabat.
Cumq; stitissent aduersu moysen
 et aaron dixerunt. **S**ufficit uobis
 quia dno multitudo sanctoru est
 et in ipis est dno. **L**ux eleuamini
 super populu dmi. **Q**uod tu audis
 set moyses cecidit pronus in faae.
Lorutusq; ad chore. et ad oem ml
 tudine. **H**ane inquit noia faciet
 dno. qui ad se ptineat. et sanctos
 applicabit sibi et quos elegerit ad
 propinquabit ei. **H**oc ipse fante
Tollat unusquisq; thurisibula sua
 tu chore et oem tonalium tuu et
 hausto cras igne ponite desuper
 thimiana coram dno et quem
 cumq; elegerit ipse erit sanctus.
Multum erigimini filij leui. **D**ixit
 q; rursu ad chore. **A**udite filij
 leui. **N**um paru uobis est q; sepa
 rauit uos deus isrl ab oi populo.
Et unxit sibi ut seruiretis ei in
 cultu tabernaculi. et staretis cora
 frequentia pli et in staretis ei.
Idcirco ad se fecit accedere te et oes
 fices tuos filios leui. ut uos eria
 sacerdotu vniuersos. et ois globus
 tuus stet cora dno. **Q**uid e em
 aaron ut murmuretis cont eum
Misit ergo moyses ut uocaret da
 than. et abron filios heliab. **C**ui
 responderunt. **N**on ueni mus. **N**unq;
 parum est tibi q; eduxisti nos de
 terra q; lacte et melle manabat
 ut occideres in deserto. n et dnata
 fueris nri. **F**ueris induxisti nos
 in terram que fluit lacte et melle.
 et dedisti nos possessioez

agros et vineas. **N**on et oculos
 meos vis crevere. Non uenimus.
Non respicias sacrificia eorum. Tu
 scis quod nec asellum quidem unquam
 acceperim ab eis. nec affluerim
 quicquam eorum. **D**ixitque ad chore
 Tu et omnis congregatio tua sta-
 te seorsum coram domino. et aaron
 die crastino separati. **C**ollite
 singula turibula uera. et ponite
 super ea micrum offerentes domino
 ducenta quinquaginta turibula
 aaron quoque teneat turibulum
 suum. **Q**uod cum fecissent stantibus
 moyses. et aaron et coacti uassent
 aduersum eos omnem multitudinem
 ad ostium tabernaculi. apparuit
 cunctis gloria domini. **L**ocutusque est
 dominus ad moysen et aaron ait. **E**cce
 paravi de medio congregationis
 huius. ut eos repente disperdam
Eui tenderunt promi in terram
 in faciem atque dixerunt. **P**otissime
 deus spiritum uniuersae carnis. num
 uno peccante contra omnia nomina tua
 defuisset. **E**t ait dominus ad moysen.
Proterea uniuerso populo. ut separe-
 tur a tabernaculis chore et datan
 et abiron. **S**urrexitque moyses et
 abiit ad datan et abiron. et seque-
 ribus cum senioribus israel dixit
 ad turdam. **E**cedite a tabernacu-
 lis hominum improprie. et nolite tan-
 gere que ad eos pertinent. ne in-
 uoluamini in peccatis eorum. **C**umque re-
 cessissent a tentorijs eorum per in-
 uitum datan et abiron ingressi
 stabunt in microm. papilionum
 suorum. cum uxoribus et liberis.
Omnisque frequentia. **E**t ait moyses.
In hoc factus quia miserit me. ut
 facerem uniuersa que cecimus.
 et non ex proposito corde ea protulerim
Si confucta hominum morte micrie-
 xit. et uisitauerit eos plaga.
 qua et ceteri uisitari solent. non
 misit me dominus. **E**m aut nouam
 rem fecit dominus. ut aperiens terra
 os suum deglutiat eos. et omnia que

ad illos pertinerent. descendentesque
 uiuentes in infernum. factis que
 plasphema uerunt domini. **C**onfe-
 stum igitur ut cessauit loqui. dis-
 ta est terra sub pedibus eorum. et
 aperiens os suum deuorauit il-
 los. cum tabernaculis suis et uni-
 uersa substantia. descendentesque ui-
 uentes in infernum operati humo. et pec-
 caverunt de medio multitudinis. **A**t
 uero omnes israel qui stabat per gyrum
 fugit a clamore peruenit in dies
Ne forte et nos terra deglutiat.
Sed et ignis egressus a domino. inter-
 fecit ducentos quinquaginta uires
 qui offeriebant micrum. **L**ocutus
 est dominus ad moysen dicens. **A**c-
 cipe eleazar filio aaron sacerdo-
 tis. ut tollat turibula que iacent
 in incendio. et igne que illucque
 dispergat. quoniam sanctificata sunt
 in mortibus peccatorum. producatque
 ea in lammas. et affligat aliam
 eo quod oblatum sit micris micrum domino
 et sanctificata sunt. ut teneant
 ea pro signo. et monimento filij
 israel. **T**ulit ergo eleazar sacerdos
 turibula enca. in quibus opule-
 rant hi quos micrum deuora-
 uit. et produxit ea in lammas.
 affligens altari. ut haberet po-
 stica filij israel quibus comonera-
 ne quis accedat alienigena. et
 qui non est de semine aaron ad
 offerendum micrum domino. ne
 peccetur sic passus est chore. et
 omnis congregatio eius. **L**ocutus
 dominus ad moysen. **H**ux mirauit de
 die multo filijque israel. sequenti
 die tunc moysen et aaron dicit
Vos micrefertis populum domini. **C**ui
 dicitur sedicio. et tumultus in-
 cretaret. moyses et aaron fugerunt
 ad tabernaculum federis. **E**t
 postquam ingressi sunt. operuit ni-
 bes et apparuit gloria domini. **D**ixitque
 dominus ad moysen. **E**cedite de medio
 huius multitudinis. etiam nunc dele-
 bo eos. **C**umque iacerent in terra.
Dixit moyses ad aaron. **C**olle tolle

et quibulum, et hausit igne de altari, mite mactum desup. per gens tuo ad populu. ut reges pro eis. Jam em egressa est na ad dno, et plaga desuit. Quod tu fecisset aaron et cucurisset ad mediam multitudinem qua iam uastabat incendiu. opulie tibi miama. et stans inter mortuos ac iuuenes, pro populo deprecatus est et plaga cessauit. **Fuerunt autem qui percussi sunt quatuordecim milia homin. et septingenti absq. hmo qui perierant in seditione chore. **Fuerunt autem est aaron ad moysen: ad ostium tabernaculi sedens, postquam quocumq. mteritus.****

A Locutus est dno ad moysen dicens. Loquere ad filios isrl et accipe ab eis uirgas singulas p cognationes suas a cunctis pncipibus tribuum uirgas duodecim et uniuscuiusq. nome super scribes ungue sue. **Nomen autem aaron erit in tribu leui, et uia uirga cunctas corp. familias continebit. **ponetur cas in tabernaculo cora testi monio ubi loquor ad te. **Quem ex hys elegero germinabit uirga eius et cohibebit ame gramomas. **filios isrl. quibus contra uos murmurant. **Locutus est moyses ad filios isrl, et dederunt ei omnes pncipes uirgas per singulas tribus fueruntq. uirga duodecim absq. uirga aaron. **Quas cum posuisset moyses coram dno in tabernaculo testimony sequenti die regressus inuenit geminasse uirgam aaron in domo leui et turgentibus gemis ceuperant in flores, qui folijs dilatati in amigdalas deformati sunt. **Protulit ergo moyses uirgas de conspectu dno ad cunctos filios isrl. uideruntq. et receperunt singuli uirgas suas. **Dixitq. dno ad moysen. **Refert uirgam aaron in tabernaculo testimonij. ut seruetur ibi in signu rebellionis filiorum isrl. et quiescant******************

grele corp a me. ne moriat. **Fecitq. moyses sicut preceperat dno. **Dixit autem filij isrl ad moysen. **Eae consumpti sumus omis pibimus qui cumq. daret ad tabernaculum dno morietur. **Num usq. ad mteritum cuncti delendi sumus. **XVIIII.**********

Dixitq. dno ad aaron. Tu et filij tui et domus patris tui totu portabitis iniquitatem sanarij. et tu et filij tui simul sustinebitis pna sacerdotij uiri. **Sed et fratres tuos de tribu leui. et septuaginta pncipales tui sume totu prestosq. sint et ministrant tibi. **Tu autem et filij tui ministrabitis in tabernaculo testimonij. exaudabuntq. leuice ad precepta tua. et ad cuncta opera tabernaculi. ita dum capat ut ad uasa sanarij. et ad altare non accedant. ne et illi moriantur. et uos percans simul. **Sint autem totu et exaudabunt in custodia tabernaculi. et in oribus ceteri monij eius. **Alienigena non uiseditur uob. **Exaudabunt in custodia sanarij. et in ministerio altaris ne oriatur indignatio sup filios isrl. **Ego dedi uobis fratres uestros leuitas. de medio filiorum isrl. et tradidi donum dno. ut seruiant in ministerijs tabernaculi eius. **Tu autem et filij tui custodite sacerdotiu uiri et dia que ad cultu altaris pmet et maia uelut sunt p sacerdotis ministrabuntur. **Si quis exterus accesserit ostendetur. **Locutus est dno ad aaron. **Eae dedi tibi custodiam pmaaz mcaaz. **Dia q. significat a filijs isrl tibi tradidi et filijs tuis. pro officio sacerdotali legitima sempiterna. **Hec ergo amples de hys que significauer. et oblata sunt dno. **Oris oblatio et sacrificij et q. pro pna atq. delicto reddit michi et cedet in sancta sanctorum. cui erit et filios tuosq. in sanario comedat illud. **Harce in edent ex eo. qz consecratum est tibi. **Amias autem quas fouerint et optulerint filij isrl. tibi dedi et filijs ac filiabus******************************

cuis uice perpetuo. **Q**ui mundus est in domo tua uescetur eis. **Q**uod medullam olei et uini. ac frumenti quicquid offerunt primicias dno dedit tibi uniuersa. **F**rugum quas gignit humus et dno deportantur. cedent in usus tuos. **Q**ui mundus est in domo tua uescetur eis. omne quod ex uoto reddiderint filii israhel tui erit. **Q**uicquid primis erumpet euulua cuncte carnis. qua offerunt dno siue ex hominibus siue de pecoribus fuerit tui uicis erit. **I**ta du taxat ut pro hore primogenito partem accipias. et omne aial quod in mundum est redimi facias. cuius redemptio erit post unum mensem. scilicet argenti quicquid pondus stateris. **S**iclus uiginti obulos habet. **P**rimogenitu autem bouis et ouis et capre non facies redimi. quia sacrificata sunt dno. **S**anguinem enim carnis fundes super altare. et adipem carnis adolebis in suauissimi odorem dno. **C**arnes uero in usum tuum cedent. sic pectus tuu consecratur. et armis depecte tue erunt. **O**mnis primicias primarum quas offerunt filii israhel dno tibi dedit et filiis ac filiabus tuis in re perpetuo. **F**actu salis est semper tui coram dno tibi ac filiis tuis. **D**ixitque dno ad aaron. **I**n terra carnis nihil possidebitis. nec habebitis partem inter eos. ego pars et hereditas tua. in medio filiorum israhel. **F**iliis autem leui dedit decimas. israhelitis in possessione pro misterio quo seruiunt mihi in tabernaculo federe. ut non accedant ulexa filii israhel ad tabernaculum. nec comitent partem moris tui. **S**olis filii leui in tabernaculo seruientibus et portantibus partem populi. **L**egumini semper tui erit in generationibus uicis. **N**ihil aliud possidebunt decimarum oblatione contenti. quas

in usus carnis et nutria sepau. **Q**ui mundus est dno ad moysen dicitur. **P**recipe leuitis atque denuncias. **C**um acciperitis a filiis israhel. decimas quas dedi uobis. primicias carnis offerite dno. id est decima partem decime. ut reputetur uobis in oblationem primitiuorum tam de arcibus quam de cotularibus et uniuersis quorum accipitis primicias. offerite dno. et date ea aaron sacerdoti. **O**mnis que offeras ex decimis et in donaria dno separatas optima et electa erunt. **D**ixitque ad eos. **S**i preclara et meliora queque optuleritis ex decimis reputabitur uobis quasi de arca et cotulari dederitis primicias. et comedetis eas in diebus locis uicis tam uos quam familie ure quia primum est pro misterio quo seruiatis in tabernaculo testimonium. et non peccabitis super hoc. egrege uobis et primicia reserua necesse. ne polluat oblationes filiorum israhel et moriamini.

Locus qui est dno ad moysen et aaron dicens. **I**sta est religio uicis que constituit dno. **P**recipe filiis israhel. ut adducant ad te uictimam rufam etiam integre in qua nulla sit macula nec portauerit iugum. tradentis que cum eleazaro sacerdote. **Q**ui eductam extra castra imolabit in conspectu dno. et imguens digitum in sanguine eius. asperget contra fores tabernaculi septem uicibus. **C**oduxeritque ea tunicas uidentibus. tam pelle et carnis eius. quam sanguine et fimo flammam tradetis. **L**ignum quodque cedrinum et ysoptu cortumque distinctu. factos mittet in flammam. que uictimam uocat. **E**t tunc demum locus uestibus et corpore suo ingrediet in castra. **C**omaculaturusque erit usque ad uesperam. **S**ed et ille qui codusserit

cam lauabit uestimenta sua et corpus, et in mundus erit usque ad uesperam. Colliget autem unum mundus cineres uacae, et effundet eos contra castra, in loco purissimo ut sint multitudinem, filiosque israel maledicam, et in aquam aspersio nis, quia pro peccato uacae robusta est. Cumque laeuit qui uacae potauerat cineres, uestimenta sua in mundus erit usque ad uesperam. Habebunt hoc filii israel et aduenie qui habitant inter eos secundum iure perpetuo. Cui tetigerit cadauer hominis et prope hoc septem diebus fuerit in mundus, aspergetur ex hac aqua die tertio et septimo et sic mundabitur. Si die tertio aspersus non fuerit septimo non poterit emundari. Omnis qui tetigerit huane aie mortuam et appusus hac compositione non fuerit polluet tabernaculum domini, et prohibet ex israel, quia aqua expiationis non est aspersus, in mundus erit et manebit spurcia eius super eum. Ita est lex hominis qui moritur in tabernaculo. Omnis qui ingrediuntur territorium illius, et uniusa uasa que ibi sunt polluta erunt septem diebus, uas quod non habuerit operculum, nec ligatura desuper in mundum erit. Si quis in agro tetigerit cadauer uacae hominis, aut per se mortui, siue os illius sit sepulchrum in mundus erit septem diebus. Tollent de cineribus compositionis atque potri et mittent aquas uiuas super eos in uas, in quibus cum homo mundus impetit yfopum asperget eo de tentorium et cunctam suppellectilem et homines huiusmodi contaminatione pollutos, atque hoc modo mundus, lustrauit in mundum tertio et septimo die. Expiatus est die septimo, lauabit et se et uestimenta sua, et mundus erit

usque ad uesperam. Si quis hoc uerit non fuerit expiatus, prohibet aia illius de medio castrorum, quia sanarium domini polluit, et non est aqua lustrationis aspersus, Erat hoc preceptum legitimum semper ternum. Ipe quoque qui aspergit aquas, lauabit uestimenta sua. Omnis qui tetigerit aquas expiationis, in mundus erit usque ad uesperam. Cuique tetigerit in mundum faacet, et aia que hanc quicquid tetigerit in munda erit usque ad uesperam.

XX.
Ameruntque filii israel, et omnis multitudo in deserto in mense primo, et mansit populus in caedes. Mortua est ibi maria et sepulta in eodem loco. Cumque indigeret aqua populus, conuertit aduersum moysen et aaron, et uersum in seditione dixerunt. Urinam perissemus inter fratres nostros coram domino. Cur eduxistis eam, domine in solitudine ut et nos et maria uimeta moriamur. Quare nos fecistis ascendere de egypto, et adduxistis in locum istum pessimum qui feri non potest. Cui nec fructus gignit nec vineas, nec mala granata, nisi super et aqua non habet ad bibendum. Ingressus est moysen et aaron dimissa multitudo tabernaculum sedentis conuertuntur prom in terram. Clamaueruntque ad dominum atque dixerunt. Domine deus audi clamorem populi huius, et aperis eis thesaurum tuum fontem aquae uiuae ut sanati esset murmuratio eorum. Et apparuit gloria domini super eos. Locutusque est dominus ad moysen dicens. Tolle ungam et congrega populum tuum et aaron fratrem tuum et loqui mihi ad petra coram eis, et illa dabit aquas. Cumque eduxisset

aquam de petra. Bibet dies multi-
tudo et iumenta eius. Tulit igitur
moyses ungam que erat in con-
spertu domini. sic preceperat ei. co-
gregata multitudinem ante petram
Dixitque eis. Audite rebelles et in-
creduli. Num de petra hac uobis
aquam de petra potuimus eire.
Cumque eleuasset moyses manu
percutiens ungam hinc silice. egisse
sunt aque largissime. ita ut po-
pulus biberet et iumenta. Dixitque
dominus ad moysen et aaron. Quia
non credidistis mihi. ut facerem
me coram filiis israel. non intro-
duccis hos populos in terram
quam dabo eis. Hec aqua contem-
pserunt. ubi uirgati sunt filii
israel contra dominum et factus est in
eis. Misit interea iunios moyses
de cades ad regem edom. qui dice-
rent hec mandat se tuus israel.
Posti omnem laborem qui appropin-
dit nos. quomodo descendemus
preces nra in egypto. et habitau-
rimus ibi multo tempore. Afflixerunt
nos egypti et patres nros. et
quo clamauerimus ad dominum
et exaudierit nos. miseratque an-
gelam qui eduxerit nos de egypto.
Ecce in urbe cades que est in ex-
tremis finibus tuis positi. obser-
uamus ut nobis in fine liceat per-
terram tua. Non ibimus pagros
nec per uincas. Non bibemus
aquas de puteis tuis. sed gra-
diemur uia publica. nec ad dex-
teram nec ad sinistram declina-
tes. donec intramus terminos
tuos. Qui respondit edom. Non in-
sibitis per me alioquin armatus
ocurrat tibi. Dixeruntque filii israel
Per tota gradum uia. et si bi-
berimus aquas tuas nos et
pectora nra dabimus que iustum
est. Nulla erit in principio difficultas.
Tantu uelociter transcamus.

Non insibitis. **Et** ille respondit. Non insibitis.
Statimque egressus est obuius
cum infinita multitudinem et ma-
nu forti. nec uoluit adesse
deprecanti ut conaderet in finem
per fines suos. Quam obrem dicitur
ab eo israel. Cumque castra moyses
fesset de cades. uenerunt in monte
or. qui est in finibus terre edom.
ubi locutus est dominus ad moysen.
Vergat inquit aaron ad populos
suos. non enim intrabit terra que
dedit filiis israel. eo quod maledictus fu-
erat ora meo ad aquas contemp-
torum. Tolle aaron et filium eius tuum
et duces eos in montem or. Tuque
inducis preces uestimentis suis
inducet eleazarum filium tuum. et
aaron colligetur et morietur ibi.
Fecit moyses ut preceperat dominus et
ascenderunt in montem or coram
omni multitudinem. Cumque aaron spo-
liasset uestibus suis. induit eum
eleazarum filium eius. Illo mortuo
in monte supralio descendit in
eleazarum. Omnis autem multitudo
uidens contumeliam aaron fleuit
super eo pro diebus paucis
familias suas. **XXI.**
Quod cum audisset chana-
neus rex arad qui habi-
tabat ad meridiem uen-
se sit israel. per egypto-
rum uiam. pugnauit contra illu-
m. Et uictor existens duxit eum pro-
dam. At israel uoto se domino obli-
gans ait. Si tradideris populu-
m istu in manu meam delebo urbes
eius. Exaudiuereque preces israel
et tradidit chaneu. Tunc ille
miserit subuersis urbibus eius.
Et uocauit nomen loci illius hor-
ma. id est anathema. Profecti sunt
autem et de monte hor. per uiam
duat ad mare rubrum. ut intraret
terram edom. et redere cepit po-
pulu in uincis ac laboribus. locutus
que populus contra deum et moysen
ait. Cur eduxisti nos de egypto.
ut moreremur in solitudine.

De est pams non sunt aque, aia
 nra iam nauicat sup abo isto
 leuissimo. Quam abrem misit
 dñs in populum. ignitos serpen
 tes ad quoz plagas et morteo
 plimoz uenerunt ad moysen.
 atq; dixerunt. Neatuum qz locuti
 sumus contra dñm et te. Ora ut
 tollat a nobis serpentes. Oravit
 moyses pro populo. Et locutus
 est dñs ad moysen. fac serpente
 et pone eum pro signo. qui per
 cussus aspexerit eum uiuet. fact
 ergo moyses serpena eneu. et po
 suit pro signo. Quē cum pausti
 aspicerent sanabant. Profertiq;
 filij isrl castrametati sunt in aboth
 inde egressi fixere tentoria in
 hehabarm in solitudine q respici
 at. moab contra orientale plaga.
 Et inde mouctes uenerunt ad tor
 rentē zared. Quē reliquētes ca
 strametati sunt. contra arnon.
 que est in deserto. et praminet in
 simbus amorrei. Siquidem arnon
 terminus est moab diuidens mo
 abitas et amorreos. Unde de in li
 bro bellaz dñi. Sicut fecit in ma
 ri rubro sic facit in torrentib; arnon
 Scopuli torrentiū meli nati sunt.
 ut requiescerent in arnon. et re
 cuberent in simbus moabitariū.
 Et eo loco apparuit puteus super
 quem locutus est dñs ad moysen.
 Congrega pplm et dabo ei aquas.
 Tunc cecime isrl carmen istud.
 Ascendat puteus continebat pue
 quem fuderūt pñipes et pauert
 ducts multitudinis. in datore le
 gis et in baculis suis de solitudine
 matthana. De matthana naba
 liel. de nabaliel in damoeth. de da
 moeth uallis est. si in regione mo
 ab in uertice phasga. et q respicit
 cont desertum. Hic aut nunti
 os ad seon regem amorreoz dicit
 Desco ut transire in liccat per
 terram tua. Non declinabimus
 in agros et uincas. non bibem
 aquas ex puteis. Na regia gradi

emur. donec insecamus terminos
 tuos. Qui concedere noluit. ut
 iniret isrl per fines suos. quin
 potius exercitu congregato egres
 sus est oduiam in deserto et uenit
 in asa pugnauitq; contra eū. A
 quo percussus est in ore gladij.
 et possessa est terra eius ab arnon
 usq; in ieb doo et filios am mon.
 quia forci presidio tenebant ter
 minū am monitaz. Tulit ergo
 isrl omē ciuitates eius. et habita
 uit in urbibus amorrei. in esebon
 st; et uiculis eius. Urbs esebon fuit.
 regis seon amorrei. q; pugnauit
 contra regem moab. et tulit de
 terra que ditionis illius fuerat.
 usq; arnon. Idcirco de in prouer
 bio. uenite in esebon. edificatus
 et constructus ciuitas seon. Agnis
 egressus est de esebon. flama de
 opido seon. et deuorauit ar moa
 bitaz et habitatores eoz. Iste ergo arno
 x tibi moab peristi popule thamos
 dedit filios eius in fugam. et filias
 in captiuitate regi amorreorum
 seon. Iugū ipoz disperit ab esebon
 usq; dibon. Passi peruenerunt in
 moysenet usq; madaba. Habitaui
 itaq; isrl in terra amorrei. Hic
 q; moyses qui exploraret iaser cui
 ceperunt uiculos et possederunt
 habitatores. uerteruntq; se. et a
 scenderunt per uiam dasan. Et
 daturat eis q; rex dasan cū omi
 populo suo pugnaturus. in edrai
 Dixitq; dñs ad moysen. Ne time
 as eum qz in manu tua tradidi
 illi. et dem populu ac etaz eius
 Faciesq; illi sicut fecisti seon regi
 amorreoz habitatori esebon.
 Percusserunt igr et hunc cū filijs
 suis. uniuersumq; pplm eius usq;
 ad intermitione et possiderunt
 terram illius.

Perfecitq; castra metati sunt
 in campestribus moab ubi
 transiordane iericho sita
 est. Videns aut balac filius
 sephor dia q; fecerat isrl

amoxeo. et q̄ p̄t̄ m̄uisset cum
moabite. et impetum eius ferre
non possent. dixit ad maiores na-
tu madian. **I**ta delectat hic plus
om̄s qui in m̄is simbus comorant̄.
quo solet bos herbas usq; ad radi-
ces capere ipe erat eo tempore
rex in moab. **M**isit ergo n̄cios
ad balaam filium beor h̄riolum
qui habitabat super flume r̄e
filior̄ amon. ut uocarent eū et di-
cerent. **E**cce egressus est populus
ex egypto qui operuit superficiem
terre. sedens contra me. **V**eni i-
git̄ et maledic̄ populo huic q̄ foras
or̄ me est. si quom̄o possim perui-
tere et cecere de terra mea. **N**ou-
em q̄ benedictus sit cui benedi-
xeris. et maledictus in quem ma-
ledicta congesseris. **R**exerunt
q̄ seniores moab. et maiores na-
tu madian. h̄ntes diuinationis
p̄cium in m̄ibus. **C**umq; ue-
nissent ad balaam et narrassent
ei oīa uerba balac. **I**lle respondit
Manete hic nocte. et uidebo quicq;
michi dixerit d̄ns. **M**anentibus
illis apud balaam. **V**eniit deus et
ait ad eum. **Q**uid sibi uoluit h̄ies
isti apud te. **R**edit. **B**alac filius
sepphor rex moabitar̄ misit ad
me dicens. **E**cce populus q̄ egressus
est de egypto. operuit super-
ficiē terre. **V**eni et maledic̄ ei.
Si quōd possim pugnans abige-
tu. **D**ixitq; deus ad balaam. **N**oli
ire cum eis. neq; maledictas p̄lo
quia b̄ndictus est. **Q**ui mane
c̄surgens. dixit ad p̄ncipes. **I**te
in terram ur̄az q̄ prohibuit me
deus uenire uob̄am. **E**cce p̄nci-
pes dixerunt ad balac. **N**oluit
balaam uenire nob̄am. **F**ur̄
ille m̄to plures et nobiliores q̄
ante miserat misit. **Q**ui tū ue-
nissent. ad balaam dixerunt. **E**cce
dicit balac filius sepphor. **N**e ante
terris uenire ad me paratu bono-
rare te. et quicq; uolueris dare.
Veni et maledic̄ populo isti. **E**cce.

respondit balaam. **S**i dederit
mi balac plenam domū suam
argenti et auri. non porro in-
mutare uerbu d̄ni dei mei. ut
ut plus ul minus loquar. **O**se-
ro ut hic mancatas caam hac
nocte. et fore quicam quid michi
rursus uideat d̄ns. **V**eniit ergo
d̄ns ad balaam nocte illa et ait
ei. **S**i uocare te uenerunt h̄ies
isti. surge et uade cum eis. ita
dum capat ut q̄ tibi p̄cepero fa-
cias. **S**urrexit balaam mane
et strata asina profectus ē cum
eis. **E**t natus est deus. **S**ecutus an-
gelus d̄ni in uia cont̄ balaam
qui sedebat asina. et duos puos
habebat sciam. **C**ernens asina
angelū stante in uia. euaginato
gladio auertit se de itinere et
ibat per agrum. **Q**uam cum
uerberaret balaam. et uellet ad
semita reducere. stetit angelus
in angustijs duar̄ macediarū
quibus uice ongebatur. **Q**ui
uidens asina uixit se pariter
et attriuit sedenas pedem. **A**t
ille iterum uerberabat. et michi
lonm̄ angelus ad locū angustū
transiens. ubi nec ad dexteram
nec ad sinistram poterat deuiare
obuius stetit. **C**umq; uidisset
na stantem angelū conatū sub
pedibus sedenas. **Q**ui natus
uellementa cedebat fuste latera
eius. **A**peruitq; d̄ns os asine et
locuta est. **Q**uid feci tibi cur per-
cutis me. ecce iam t̄ns. **R**edit b̄-
laam. **Q**uia comexuisti. et illa
sisti michi. **V**na habetem gladi-
um. ut te p̄cutere. **D**ixit asina.
Nonne am̄ mal cui sum. au-
semper sedere consuesti usq; in
sentem diem. **D**ic quid sile unq;
fecerim tibi. **A**t ille ait. **N**amq;
Aronius aperuit d̄ns oculos b̄-
laam et uidit angelū stantē in
uia euaginato gladio. adorauit
q̄ cum pronus in terram. **Q**ui
angelus. **C**ur inquit terras uer-

beras asinam tuam.

hec asnam tuam. Ego uen
ut aduersarer tibi. quia puerfa
est uia tua. meliusq; contraria
et nisi asma declinasset a via
dans locum resistenti. te occidis
sem. et illa uineret. **XXIIII.**

Dixit balaam. **Scitauit.**
nesciens q tu stares cont
me. Et nunc si displicet
tibi ut uadam. recular.

Ait angelus. Vade cum istis et ca
ue. ne aliud q pcepto tibi loqua
ris. **Iur** igitur cum principibus. **Ed**
cum audisset balac. egressus e
m occursum eius. in opido moabi
tate. quod sicutum est in extremitate
simbus arnon. **Dixitq;** ad balaam
Hisi nuncios ut uocarent te. au
non statim uenisti ad me. **An** q
mercede aduentui tuo reddere
nequeo. **Tu** ille rudit. **Eae** assu.
Numq; loqui poteris aliud. n q
deus posuerit in ore meo. **Percep**
erunt ergo fil. et uenerunt in ur
bem que in extremitate regni eius
simbus erat. **Cumq;** occidisset
balac boues et oues. misit ad ba
laam et principes qui cum eo erat
munera. **Mane** aut fco dixit
cum ad epelsa baal. et inuitus
e eptemnam ptem pti. **Dixitq;**
balaam ad balac. **Edifica** michi
hic septe aras. et para tonde in
talos. eiusdemq; niu arictes.
Cumq; fecisset uxo sermone bala
am. imposuerit simul uiculum
et arictem super aram. **Dixitq;**
balaam ad balac. **Sta** paulisper
uox holocaustu tui. donec uadaz
si forte occurrat in dno. et quod
cumq; impauerit loquar tibi.
Cumq; abisset uelociter. occur
sit ei deus. **Locutusq;** ad eum
balaam. **septe** mqt aras erexi
et imposui uiculu et arictem de
super. **Dns** aut posuit uerbum
in ore eius. et ait. **Fuere** tere ad
balac. et hec loqueris ei. **Te**usus

mucme stantem balac uox holocau
stum sui. et omis pncipes moabi
tatu assumpta q; parabola sua
dixit. **De** aram adduxit me balac
rex moabitaz. de montibus orie
tis. **Tem** inquit et maledic iacob.
propere et detestare isrl. **Quo**
maledicam. cui non maledixit
deus. **Qua** roe detestex. que dno
non detestatur. **De** sumis filiab
uidebo eu. et de collibus confide
rabo illum. **Populus** solus habi
tabit. et inter gentes non repu
tabitur. **Quis** dinumerare pos
sit puluerem iacob. et nosse nu
meru scriptis isrl. **Horiatur** aia
mea morte iustoz. et fiant no
uissima mea horz filia. **Dixit** q
balac ad balaam. **Quid** est hoc
quod agis. **Et** malediceres iimi
as meis uocau te. et tu cōtrario
bndiceres eis. **Cui** ille rudit. **Num**
aliud possum loqui. n quod uis
serit dno. **Dixit** ergo balac. **Um**
metu maledic locum. unde pte
israhelis uideas. et totu uidere
non possis. et inde maledicatio ei.
Cumq; dixisset cum in locum
sublime. super uertice montis
phasga. edificauit balaam septe
aras. et imposuit sup uiculu atq;
arictem dixit ad balac. **Sta** hic
uox holocaustu tui donec ego per
gam obuius. **Tu** cum dno occur
risset. posuitq; uerbu in ore eius
ait. **Fuere** tere ad balac et hec loq
ris ei. **Te**usus inuenit eu stante
uox holocaustu sui. et pncipes
moabitatu cum eo. **Ad** que balac
Quid inquit locutus est dno. **Ac**
ille assumpta parabola sua ait
Sta balac et ascolta. **Audi** fili
sephor. **Non** est deus ut homo ut
menciat. nec ut filius hois ut
muerit. **Dixit** ergo et non faciet
locutus est et non implebit. **Ad**
bndicendum adductus sum. **En**
droem prohibere non ualeo. **Non**
est pdolum in iacob. nec tui detur.

simulacrum in israhel. **D**ns deus
 eius cum eo est. et clangor uicto-
 rie regis in illo. **D**eus eduxit eu
 de egypto cuius fortitudo similis
 est rinoeroris. **N**on est augurium
 in iacob. nec diuinao in israhel tem-
 poribus suis dicitur iacob. et israhel
 quid operatus sit deus. **E**cce sps
 ut leona confurget. et q̄ leo exiit.
Non accubabit donec deuoret
 predam. et occisoro sanguinem bibat.
Dixitq; balac ad balaam. **N**ec
 maledicas nec benedicas. **E**t ille
 none ait. dixi tibi q̄ quicq; in
 deus imperaret hoc facerem. **E**t
 ait balac ad eum. **V**eni et ducar
 te ad aliu locum. si forte placeat
 deo ut inde maledicas eis. **C**uq;
 dixisset cum sup uertice montis
 phogor qui respicit solitudinem.
 dixit ei balaam. **E**difica in hic
 septem aras et para totidem ui-
 tulos eiusdemq; niu arictes. **F**ecit
 balac ut balaam dixerat. im-
 posuitq; uitulos et arictes per singu-
 las aras.

Quicq; uidisset balaam
 q̄ placeret dno ut bene-
 diceret israhel. nequaq;
 abnt ut ante prexerat.
 ut augurium quere-
 s̄ dragens contra desertu uolu-
 tuu. et eleuans oculos iudic israhel
 in tentorijs comorante p̄ribus
 suas. et reuete in se sp̄ritu dei
 assumpta parabola ait. **D**ixit
 balaam filius beor. dixit homo
 cuius obturatus est oculus. dixit
 auditor sermonu dei qui uisione
 oipotentis. metuus est. **Q**ui cadit
 et sic aperitur oculi eius. **Q**uia
 pulchra tabernacula tua iacob.
 et tentoria tua israhel ut ualles ne-
 morose. ut orti uicta flumios ri-
 rigui. ut tabernacula q̄ fixit do-
 quasi ceteri prope aquas. **F**luit
 aqua de scula eius. et s̄me illius
 erit in aquas mltas. **C**ollet p̄ ce.

agag rex eius. et auferet regnu
 illius. **D**eus eduxit illu de egypto.
 cuius fortitudo filis est rino-
 cerotis. **D**e uorabunt gentes ho-
 stes illius. ossaq; eoru confurget
 et perforabunt sagutis. **A**cutas
 dozmiunt ut leo. et quasi leona
 qua susatace nullus audebit.
Qui bndixerit tibi erit ipe bndi-
 ctus. qui maledixerit in male-
 dico reputabitur. **I**ratuq; ba-
 lac cont. balaam. **C**onplosis ma-
 mbus ait. **A**d maledicendu in-
 imis meis uocau te. quibus
 etonitio tercio bndixisti. **E**cce
 tere ad locum tuu. **D**etrueram
 quidem magnifice honorare et
 sed dno puauit te honore dispo-
 sito. **I**ndit balaam ad balac. **N**one
 nutus tuis quos misisti ad me
 dixi. **S**i dedecit michi balac ple-
 nam domu suam argenti et au-
 ri. non potero pretere sermone
 dni dei mei. ut ul domi quid ul
 mali profera ex corde meo. sed
 quicq; dno dixerit hoc loquar.
 ueritate pergens ad populu
 meu dabo consiliu quid plus
 tuus hinc populo faciat epte
 mo tpe. **S**umpta igit parabola
 rursum ait. **D**ixit balaam filius
 beor. dixit homo cuius obtu-
 ratus est oculus. dixit auditor ser-
 monu dei. qui nouit dominam
 altissimi et uisione oipotentis
 uidet. **Q**ui cadens apercos h̄t
 oculos. uidebo eum sed non modo
 metuebor illum sed non prope.
Orietur stella ex iacob. et confur-
 get ungra de israhel et pertinet du-
 ces moab. uastabitq; ces filios.
 set. et erit idumea possessio eius
 hereditas ser̄ cadet. i mias suis
 israhel uero fortiter aget. **D**e iacob
 erit qui dnetur. et perdat reli-
 quas ciuitatis. **C**umq; uidisset
 amalech assumens parabolam
 ait. **P**rimipui gentu amalech
 cuius exortema perdent. **I**ndit q̄

cuncum. Assumpta parabola
ait. Robustum est quidem habita-
ciliu tuum. sed si impetra posue-
ris midum tuum. et fueris clis
de stripe tam quam dnu poteris
per manere. Assux em capiet
ce. Assumpta q parabola uerū
locutus est. Eheu quis uictur
est qn ista faciet deus. Venient
in tetricibus de italia. supabunt
assnos. uastabuntq hericos. ad
extremu etiam ipi peribunt. Sur-
rexitq balaam. et reuersus est
in locum suu. Salac quoq uia
qua uenerat rednt. ¶ **XXX.**

Morabatur aut eo tempore
isrl in setim. et formica-
tus est populus cu filia-
bus moab. que uocauit
tunt eos ad sacrificia sua. At illi
comederunt. et adorauerunt deos
eor. mnaatusq est isrl beelse-
gor. Et natus dñs ait ad moysen
Tolle cunctos principes populi.
et suspende eos contra sole in
patibulis. ut auertatur furor
meus ab isrl. Dixitq moyses ad
iudices isrl. Dardat unusquisq
proprios suos. qui mraia sunt
beelsegor. Et erat unus de filijs
isrl mrauit cora fratribus suis ad
sororu madianitē. uidente moy-
se et di turba filioz isrl qui fle-
bant ante fores tabernaculi. Et
cum uidisset synec. filius elca-
zari filij aaron sacerdotis. surrep-
it de medio multitudinis et ar-
repto pugione ingressus ē post
unū isrlitam in lupanar et p-
fudit ambos sil vru sz et mili-
erem in locis genitalibus. Cessa-
uit q plaga a filijs isrl et occisi
sunt uiginti quatuor milia hom-
Dixitq dñs ad moysen. filius
elcazari. synec. filij aaron sacer-
dotis. auertit nam meā a filijs
isrl quia zelo meo commotus est
contra eos. ut non ipse delerem
filios isrl in zelo meo. idcirco lo-
quere ad eum. Ecce ego do ei pac-

federis mei. et erit tam ipi q
sem in illius pactum sacerdotij
sempiternu. quia zelatus ē pro
deo suo. et expiauit scelus filioz
isrl. Erat aut nome uiri isrlite.
qui occisus est cum madianite
zambri filius salu dux de cogna-
tione et tribu symeon. Porro mu-
lier madianitis. que parit mter-
fetta est uocabatur chorbi filia.
sux principis nobilissimi madian-
itaz. Locutusq est dñs ad moy-
sen dicens. Hostes uos sentiant
madianite et percutite eos quia
et ipi hostiliter egerunt contra
uos. et decipere insidns q idolu
beelphogor. et chorbi filiam dno
madian sororem suam que per-
cussa est in die plage pro sacile-
gio phogor. ¶ **XXXI.**

Dostā noxiāz sanguis
effusus est dixit dñs ad
moysen et elcazarum
filium aaronis sacerdo-
tem. Numerate oem sumā filioz
isrl. a uiginti annis et sup per
domos et cognationes suas aut-
stos qui pnt ad bella proadere.
Locutusq sunt moyses et elcazar sa-
cerdos in campescibus moab sup
iordane cont Jericho ad eos qui
erant a uiginti annis et sup se.
dñs mparat. Quoz iste est nūs
Ruben primogenitus isrl. hui filij
enoch. a quo familia enochitarū
Etia phallu. a quo familia phal-
lucitaz. Et efrom a quo familia
efromitaz. Et charmi. a quo fami-
lia charmitaz. Hec sunt familie
de stripe ruben. quazp numerus
tuentus est qdraginta tā milia
et septingenti et quingentz. filius
phallu heliab huius filij namu
hel et datan et abron. Isti sunt
dathan et abron. principes populi
qui surrexerunt cont moysen et
aaron in seditione chore qn ad-
uersum dñm rebellauerunt. et ape-
riens terra os suu deuorauit eor.

momentibus flammis qñ combus-
 sit ignis ducentos quinquagm-
 ta viros. et sem est grande mira-
 culu ut core per eunice filij illius
 non perirent. filij symeon per cog-
 nationes suas. Namubel. ab hoc
 familia namubelitaru. Jamin
 ab hoc familia iaminitaru. Jachin
 ab hoc familia iachimitaru. Zare
 ab hoc familia zarcitaru. Saul
 ab hoc familia saulitaru. hec se
 familie de stripe symeon. Quazp
 dis nris fuit viginici duo milia
 ducentoz; filij gad per cognati-
 ones suas Sephon. ab hoc familia
 sephonicarum. Aggi ab hoc fami-
 lia aggitaru. Sum ab hoc familia
 sumitaru. Ozni ab hoc familia
 oznitaru. her ab hoc familia heri-
 taru. Arod ab hoc familia aroditaru.
 Auel. ab hoc familia auelitarum.
 Ite sunt familie gad. quazp dis
 numerus fuit qdragmca milia
 quingentoz; filij uida. her et man-
 chanaan. fueruntq; filij uida p
 cognationes suas. Bela aquo
 familia belaitaru. Phares aquo
 familia pharesitaru. Zare aquo
 familia zarcitaru. Horro filij
 phares. qrom aquo familia qro-
 mitaru. Et amul aquo familia
 emulitaru. Ite sunt familie uide
 Quazp dis nris fuit septuagmca
 milia quingentoz; filij ysachar p
 cognationes suas. thola a quo
 familia tholaitaru. Phua aquo
 familia phuaitaru. Iasub aquo
 familia iasubitaru. Semram
 a quo familia semramitarum.
 hec sunt cognationes ysachar. qz
 nris fuit quadragmca quatuor
 milia. cccentoz; filij zabulon
 per cognationes suas Jared aquo
 familia Jareditaru. Helon aquo
 familia helonitaru. Iabel aquo
 familia iabelitaru. hec sut cog-
 nationes zabulon quazp nris fuit
 qdragmca milia quingentoz;

filij Ioseph per cognationes suas
 manasse et effram. De manasse
 ortus est machir aquo familia
 machiritaru. Nachir genuit
 galaad aquo familia galaadi-
 taru. Galaad habuit filios Jeter
 aquo familia Jeteritaru. et electi
 aquo familia electitaru. et asuel
 aquo familia asuelitaru. Et fithem
 aquo familia fithemitaru. Et sem-
 cla aquo familia semclataru.
 Et epher aquo familia epheritaru.
 fuit aut epher p salphaad qui
 filios non habebat sed tm filias.
 Quazp ista sunt noia. mala et
 noa. et epla. et melcha. et echer.
 hec sunt familie manasse et nris
 carum quinquagmca duo milia
 septingentoz; filij aut effram
 per cognationes suas fuerunt
 bn. Suthala aquo familia su-
 thalaitaru. Secher aquo familia
 secheritaru. Tehen aquo fa-
 milia Tehenitarum. Horro si-
 lius suthala fuit heran aquo
 familia heramitaru. hec sunt
 cognationes filioz effram.
 Quazp numerus. fuit egmca
 duo milia quingentoz; Ite
 filij ioseph. per familias suas.
 filij beniamin per cognationes
 suas. Bale aquo familia bal-
 tarum. Azbel aquo familia az-
 belitaru. Achram aquo fami-
 lia achramitaru. Supham ad
 familia suphamitaru. filij da-
 le hered et noema. de hered ad
 familia hereditaru. De noema.
 familia noemitaru. hy sut filij
 beniamin. per cognationes suas
 quazp nris. xlv. milia septcentoz;
 filij dan per cognationes suas.
 Suam aquo familia suamitaru.
 hec cognationes dan per fami-
 lias suas omis fueru suamite.
 quazp nris erat lxv. milia q
 dxingentoz; filij aser p cogna-
 tiones suas. Iamna aquo fami-
 lia iamnaitaru. Jessui a quo fa-

milia Jessuitaru. **E**xie aquo fami-
 lia bicitarum. filij bixie habet
 a quo familia habentur. Et
 melchiel aquo familia melcheli-
 taru. Nomen aut familie ser fu-
 it fara. hec cognationes filiorum
 aser et nis eoz luy. milia qua-
 dringentoz; filij neptalim p
 cognationes suas. Jessiel a quo
 familia Jessuitarum. Gumi a
 quo familia gumitaru. Jesses a
 quo familia Jessuitaru. Sellem
 aquo familia sellemitaru. hec
 sunt cognationes filioz nepta-
 lim per familias suas quoru
 nis xl. milia quadringentoz
Ita est summa filioz isrl qui re-
 censati sunt sexcenta milia et
 simile sexcentoz triginta;
Itaque est dñs ad moysen di-
 cens; **I**tas dividetur terra ius-
 tum locabuloz in possessiones
 suas. pluribus maiorem partem
 dabis. et paucaoribus minoram.
Singulis sicut nunc recensui st.
 tradetur possessio. ita dñs tapat
 ut fors eorum tribubus diui-
 dat et familijs. **Q**uiaq; forte co-
 ngerit hoc ut plures accipiant.
 uel paucaores. **H**ic quoq; est nis
 filioz leui per familias suas
 Gerson aquo familia gersonez
 Caath aquo familia caathaz
 Merari aquo familia merariz
Hec sunt familie leui. familia
 lobni. familia hebrom moolemi
 familia musu. familia core. **A**t
 licet caath genuit amram qui
 habuit uxorem iorabed filiam
 leui q; nata est ei in egipto. **H**ec
 genuit aram uro suo filios.
 aaron et moysen. et maria soro-
 rem eoz. **D**e aaron orti sunt
 nadab et abiu et eleazar. **2** uer-
 mar. quoz nadab et abiu mor-
 tui sunt. cum optulissent igne
 alieni coram dño. **F**ueruntq; ocs
 qui mdati sunt. xxxij. milia ge-
 neris masculini ab uno mese
 et supra. qui non sut recensui

mt filios isrl. nec eis est cu ceteris
 data possessio. **H**ic est nis filioz
 isrl qui descripti sunt a moysen
 et eleazar sacerdote in campesta-
 bus moab. supra iordanem cont.
Jericho. mee quos nullus fuit eoz
 qui ante mdati sunt a moysen
 et aaron in deserto synai. **H**ec
 dixerat em dñs q; omis morret
 in solitudine nullusq; remasit
 ex eis. nisi caleph filius iephone
 et Josue filius nun.

Accesserunt aut filij sal-
 phaad. filij ephether. fi-
 ly galaad. filij machir
 filij manasse qui fuit
 filius ioseph. quoz sunt noia
 maala. et noa et egla. et melcha
 et thersa. steteruntq; cora moysen
 et eleazar sacerdote. et iunioris
 pncipibus populi. ad ostiu taber-
 naculi sedecis atq; dixerunt. **H**ec
 n̄ mortuus est in deserto nec fuit
 in seditione que conuata e cont
 dñm sub core. sed in p̄to suo mor-
 tuus est. **H**ic non habuit maxes
 filios. **E**t tollit nomen eius de fa-
 milia sua. quia non habuit fili-
 um. **D**ate nob possessione mee
 cognatos pris mei. **E**t uliaq; moy-
 ses tam eoz ad iudiciu dñi. **Q**
 dixit ad eum. **I**ustam rem postu-
 lane filie salphaad. **D**a eis pos-
 sessione mee cognatos pris sui.
 et ei in hereditate succedant.
Ad filios aut isrl loqueris hec
 homo cum mortuus fuerit absq;
 filio ad filiam eius transibit he-
 reditas. **S**i filiam non habuerit
 habebit successores. fr̄es suos. **Q**
 si et fr̄es non fuerint dabitur he-
 reditatem fr̄ibus pris eius.
Si aut nec patruos habuerit
 dabitur hereditas h̄is qui ei prop-
 imi sunt. **E**ritq; hoc filijs israhel
 s̄m lege perpetua. sicut p̄cepit
 dñs moysi. **D**ixit quoq; dñs
 ad moysen. **A**scede in montem
 istum abaxim. et contemplant.

inde terram quam daturus sum
filijs isrl. cumq; uideris eaz idis
et tu ad pplm tuu. sicut uult fiat
tuus aaron. quia offendisti me
in deserto sm. in contradios multi-
tudinis. nec sciscitare uoluisti me
coram ea super aquas. **Hec** sunt
aque contradicoris in caedes deserti
sm. **Cui** rindit moyses. **Pro**uideat
dns deus spm dno carnis. **hoiem**
qui sit super multitudinem hanc.
et possit eprne et mirare ante eos
et educere illos ut introducere
ne sit populus dm sicut oues
absq; pastore. **Dixitq;** dns ad eu.
Tolle iosue filium nrm iuxta mq
est spus et pone manu tua sup
eum. **Cui** stabit coram elcazaro
sacerdote. et oi multitudme. et da-
bis ei precepta cunctis uidentib;
et partem glorie tue ut audiat
cum dno synagoga filioz israhel.
Pro hoc si quid agendum erit
elcazar sacerdos consulat dnm.
Ad uerbum eius egrediet et m;
dicitur. ipe et omis filij isrl cum
eo. et cetera multitudo. **Fac** mo-
yses ut preceperat dns. **Cumq;** tu-
lisset iosue statuit cum coram
elcazaro sacerdote. et oi frequen-
tia populi. et mponis capiti ei
mambus. cuncta replicauit que
mandauerat dns. **¶ xxxvii.**

Dixit quoq; dns ad moysen
precepe filijs isrl et diceas
ad eos. oblatione meaz et
panes. et incensu odoris
suauissimi offerete per qra sua.
Hec sunt sacrificia q offerre debet
agnos amniculos imaculatos.
duos. eodem in holocaustu sem-
piternu. **Unu** offeretis mane et
alteru ad uesperam. **Decimam**
ptem ephi simile. que conspersa
sit oleo purissimo. et habeat qcta
ptem hm. **Holocaustu** iuge quod
obtulistis in mote synai. modore
suauissimu incensi dno. et liba-
tus uini quarte ptm hm. per.

agnos singulos in sacrificio domini.
Alteruq; agni filij offeretis ad
uesperam. iuxta oem ritum sacrificij
matutini. et libamencoz eud.
oblationem suauissimi odoris dno.
Die aut sabbati offeretis duos
agnos amniculos imaculatos.
et duas decimas simile oleo co-
spersis in sacrificio. et liba q ruce
fundentur. per singula sabbata
in holocausto sempiterno. **In** sa-
lendis aut idest in mensu eoz
dno. offeretis holocaustum dno
uitulos de armeto duos arictem
unum. agnos amniculos septem in-
maculatos. et tres decimas sile-
oleo conspersis in sacrificio p sin-
gulos uitulos et duas decimas
simile oleo conspersis. per singu-
los arictes et decima decime si-
mle ex oleo in sacrificio. p agnos
singulos. holocaustu suauissimi
odoris atq; incensi est dno. **Liba**
micta aut omi que per singula
fundenda sunt uitimab. ista erit.
Media pars hm per singulos uitu-
los. tertia per arictem. quarta
per agnu. **Hoc** erit holocaustu
per omis menses. qui sibi anno
uertente succedunt. **Incensu** q
offeretur dno pro pccis in holo-
caustu sempiternu cum libame-
tis suis. **Mense** aut pmo incensi
anima die mensis. phase dm erit
et xv. die sollempnitatis. **Septem**
dies uescitur azimis. **Quarta**
dies pma uenerabilis et sca erit
Ome opus seruile non facietis
in ea. **Offeretisq;** in mensu holo-
caustu dno. uitulos de armeto
duos. arictem unum. agnos amniculos
et imaculatos septem. Et sacrificij
na singuloz et simila q consper-
sa sit oleo. tres decimas p singulos
uitulos. et duas decimas p aric-
tem. et decima decime p agnos
singulos idest septem agnos.
et incensu pro pccis unu. ut expiet
pro uob preter holocaustu matu-

Item quod semp offeratis. Ita faciatis per singulos dies septe diezo in fontem ignis et in odorem suauissimu dno qui surget de holocausto et de libationibz singulor. Dies quoq septime celeberrimus. et factus erit uobis. Omne opus seculi non facietis in eo. Dies aut pmtiuoz quando offeratis nouas fruges dno expletis ebdomadibus uenerabilis et sancta erit. Omne opus seculi non facietis in ea. Offeretioq holocaustu in odorem suauissimu dno. Vitulos de armento duos arietem unu. et agnos amculos imaculatos septe. Atq in sacrificijs corp simile oleo consperse tres decimas per singulos uiculos per arietes duas. per agnos decimam decime. qui fil sunt agni septe. Hinc quoq qui mactatur pro expiatioe preter holocaustu sempiternu. et liba eius imaculata. offeretis oia tu libationibus suis.

Quibus etiam septe diebus uenerabilis et facta erit uob. Omne opus seculi non facietis in ea. quia dies clangoris est et tubaru Offeretioq holocaustu in odorem suauissimu dno. Vitulu de armento unu. arietem unu. agnos amculos imaculatos septe. Et in sacrificijs corp simile oleo consperse tres decimas. p singulos uiculos. duas decimas p arietem. una decima per agnu qui fil sunt agni septe. et hinc pro pto qui offeretur in expiatioe populi. preter holocaustu falen daru cum sacrificijs suis. et holocaustum sempiternu tu libationibus solis. Idem cerimonia offeretis in odorem suauissimu mensum dno. Decima quoq dies mensis huius septe in erit uob sancta et uenerabilis et affligetis aias uras. De op seculi

non facietis in ea. Offeretio q holocaustu dno in odore suauissimu. Vitulu de armento unum. Ariete unu. Agnos amculos imaculatos septe. Et in sacrificijs corp simile consperse tres decimas per uiculos singulos. duas decimas per arietem. decimam decime per agnos singulos. qui sunt fil septe agni. et hinc pro pto. absq hinc que offerri pro delicto solent in expiatioe et holocaustu sempiternu in sacrificio et in libationibus corp. Quinta decima uero die mensis septe que uob erit sancta atq uenerabilis. omne opus seculi no facietis in ea. sed celebrabitis solennitatem dno septe diebus. offeretioq holocaustum in odore suauissimu dno. Vitulos de armento xij. arietes duos. agnos amculos xij. imaculatos et libamentis corp file oleo consperse. tres decimas per uiculos singulos qui fil uiculi. xij. et duas decimas arietem uno. id est simul arietibus duobus. Et decima decime agnis singulis q fil sunt agni xij. et hinc pro pto absq holocausto sempiterno. et sacrificio et libamine eius. In die altero offeretis uiculos. xij. et arietes ij. Agnos amculos imaculatos. xij. sacrificiaq et libamina singulor per uiculos et arietes et agnos rite celebrabitis. et hinc pro pto absq holocausto sempiterno. sacrificiaq eius et libamine. Die tercio offeretis uiculos. xij. arietes ij. Agnos amculos imaculatos. xij. sacrificiaq et libamina singulor per uiculos et arietes et agnos rite celebrabitis. et hinc pro pto. absq holocausto sempiterno. sacrificiaq eius et libamine. Die quarto offeretis uiculos decem. arietes ij. Agnos amculos imaculatos xij. sacrificiaq corp et libamina singulor per uiculos et arietes et agnos rite.

celebrabis, et hircum pro peccato
absq; holocausto sempiterno sa-
crificioq; eius et libamine; Die
quinto offeres vitulos noue. Aric-
tes duos. Agnos amulos imacu-
latoz puy. sacrificiaq; et libami-
na singulor; per vitulos et arie-
tes et agnos rite celebrabis et hircum
pro peccato absq; holocausto sem-
piterno. sacrificioq; eius et liba-
mine. Die sexto offeres vitulos
otto. arietes duos. agnos amu-
los imaculatoz puy. sacrificiaq;
et libamina singulor; p vitulos
et arietes et agnos rite celebrabis
et hircum pro peccato absq; holocausto
sempiterno sacrificioq; eius et li-
bamine. Die septimo offeres
vitulos septem. arietes duos.
agnos amulos imaculatoz puy.
sacrificiaq; et libamina singulor;
p vitulos et arietes et agnos rite
celebrabis, et hircum pro peccato absq;
holocausto sempiterno sacrificioq;
eius et libamine. Die octauo qui
est celebratus omne opus sexui-
le non facietis, offerentes holocau-
stu in odorem suauissimi dno. vi-
tulu unu. Aricte unu. agnos gn-
niculos septem sacrificiaq; et liba-
mina singulor; per vitulos et arie-
tes et agnos rite celebrabis et hircum
pro peccato. et absq; holocausto
sempiterno. sacrificioq; eius et
libamine.

Hec offeretis dno in solemp-
nitatibus vestris, preter
uota et oblationes spon-
taneas, in holocausto in
sacrificio, in libamine, et in hostijs
pacificis. Narrauitq; moyses filijs
isrl oia que ei dno imparat, et lo-
cutus est ad principes, tribuni filior;
isrl. Iste est sermo quem precepit do-
s. Si quis uiror; uotu dno uouerit
aut se conserauerit iuramento
non faciet uerbu suu, sed
omne quod promisit implebit. Mu-
lier si quippiam uouerit, et se con-
serauerit iuramento que est in

domo patris sui, et in etate ad huc
puellari, si cognouerit p uotu
q; pollicita est, et iuramentum
quod obligauit aiaz sua, et tace-
rit, uoti rea erit. Quicq; polli-
cita est et iurauit opere complebit.
Si aut statim ut audierit con-
tradixerit p, et uota et iurame-
ta eius, uerba erunt, nec obnox-
ia tenebitur sponsioni, eo q; con-
tradixerit pater. Si maritum
habuerit et uouerit aliquid et
semel uerbum de ore eius egre-
diens aiam eius obligauerit
iuramento, quo die audierit uir
et non contradixerit, uoti rea erit.
Reddet quodcumq; promiserat.
Si aut audiens statim contra-
dixerit, et ueritas fecerit polli-
tationes eius, uerbisq; qbus ob-
stipulerat aiam sua, propicius
ei erit dno. Fida et repudiata
quicq; uouerit reddent. Uoti
in domo uiri cu se uoto conser-
uerit et iuramento, si audierit
uir et tacerit, nec contradixerit
sponsioni, reddet quodcumq; pro-
miserat. Si aut contra uotu con-
tradixerit non tenebitur prom-
sioni rea, quia maritus con-
dixit, et dno ei propicius erit.
Si uouerit et iuramento se con-
stipulerit, ut per ieiunium uel
ceterar; reru abstinentiar; affligat
aiam suam, in arbitrio um erit
ut faciat siue non faciat. Quod
si audiens uir tacerit, et in
alteram diem distulerit senten-
tiam, quicq; uouerit atq; pro-
miserat reddet, quia statim ut
audiuit tacuit. Si aut cont-
dixerit, postq; reseruit portabit
ipe iniquitatem eius. Iste sunt
leges quas constituit dno mosi
inter uiru et uxore, inter patrem
et filiam que puellari ad huc
etate est, uel que manet in pa-
rentis domo.

xxxix.

Locutusque est dominus ad moysen dicens. **V**asaque facis filios israel de madiamis, et sic colligeas ad populum tuum. **S**tatim quoque moyses armavit milites viros ad pugnam qui prae uisionem domini exoptere de madiamis, mille uiri de singulis tribubus eligantur israel, qui mittant ad bellum. **D**ederuntque milles de cunctis tribubus id est uigin-ti milia expedientes ad pugnam quos misit moyses cum finces filio eleazar sacerdotis uasa quoque sancta et tubas ad clangendum tradidit ei. **C**umque pugnant contra madiamitas atque uicissent, omnes marces occiderunt, et reges eorum cui, et regem sur, et ur, et rebe, quinquaginta principes gentis. **B**alaam quoque filium beor interfecerunt gladio. **R**eperuntque mulieres eorum et paruulos, etiamque pecora et cunctam suppellectilem, quaeque habere poterant depopulati sunt tam uiribus quam uiculis, et caestella flamma consumpsit. **E**t tulere praedam et uniuersa quae exierant, tam ex horibus quam exumentis, et adduxerunt ad moysen et ad eleazarum sacerdotem, et ad omnem multitudinem filiorum israel. **R**eliqua uero silia portauerunt ad castra, in campum pestibus moab, uix iordanem contra iericho. **E**gressi sunt autem moyses et eleazar sacerdos, et omnes principes synagoga in ortum castrorum extra castra. **F**ratu quoque moyses principibus exercitus edum et centurionibus qui uenerant de bello ait. **C**ur feminas reser-uastis? **N**omme iste sunt qui deciperunt filios israel ad suggestionem balaam, et pernicari uos fecerunt in domino. **S**uper praeter phogor. **V**nde et percussus est populus. **E**rgo cunctos interfecit quique generis

est masculini, etiam paruulos et mulieres, que nouerunt uiros in conuulgate. **F**uellas autem et omnes feminas uirgines reseruate uobis, et manete extra castra septem diebus. **C**ui occiderit hominem uel occisum tetigerit lustrabitur die tercio et septimo. **E**t de omni preda siue uestimentu fuerit siue uas, et aliquid in uentilia praeparatum de caprarum pellibus et pilis et ligno exprobatum. **E**leazar quoque sacerdos ad uiros exercitus qui pugnant sic edocuit est. **H**oc preceptum legis quod mandauit dominus moysi. **A**ntu et argentu et aes, et ferru et stagnum et plumbum, et omne quod potest transire per flamas ignis purgabitur. **C**uique autem ignis non potest sustinere aqua de cinere uitule expiationis sacrificabitur, et laudatis uestimenta uera die septimo et purificati postea castra intrabunt. **D**ixitque dominus ad moysen. **T**ollite summam eorum que capta sunt ab homine usque ad pecus. **T**u et eleazar sacerdos et principes uulgi, diuidesque ex equo praedam inter eos qui pugnauerunt et egressi sunt ad bellum et meo dem reliqua multitudinem. **E**t separabis partem domino ab his qui pugnauerunt et fuerunt in bello, unam autem de quingentis, tam ex horibus quam ex bubus, et asinis et omnibus et dabis ea eleazaro sacerdoti, quod pro parte domini sunt. **E**x media quoque parte filiorum israel accipiens quinquagesimum caput hominis et bouem et asinum, et omnia cunctarum quae auantur, et dabis ea leuitis qui ex-tendant in custodia tabernaculi domini. **F**eceruntque moyses et eleazar sicut preceperat dominus. **F**uit autem preda quam exercitus cepit, et ouium septenta sexcenta milia, bouum sexcenta milia, asinorum sexcenta milia, et mille. **A**ie hominum sexcenta feminae, que non cognouerant uiros sexcenta milia. **D**ataque est media pars

hys qui in prelio fuerant ouiu
trecentoz triginta septe milia
quingentoz. Equibus in preem
dñi supputate sunt oues, septenti
septuaginta quinq. Et de bubus
triginta sex milibus boues sep
tuaginta duo. De asinis trigin
ta milibus quingentis. **Asini.** 307.
De aiabus homi sedeam milibz
cesserunt in preem dñi, xxxv. ac
Tradiditq; moyses num pñm
aru dñi elcazaro sacerdoti. sic
ei fuerat imperatu. ex media
parte filioz isrl qua separaue
rat. hys qui in prelio fuerant
De media uero parte q; contage
rat relique multitudm. id e de
ouiu trecentis. xxxv. milibus
quingentis, et de bubus xxxv.
milibus, et de asinis. xxx. mi
libus quingentis, et de hordus
sedeam milibus. Tuli moyses
quingagesimu caput et dedit
leuias qui exiabant in taberna
culo dñi; sicut preceperat dñs;
Cumq; accessissent pñapes. exor
tatus ad moysen et tabum centu
rionozq; dixerunt. Nos serui tui
recensuimus num pugnatoz
quos habuimus sub manu tua.
et ne unius quidem defuit. **Ob hac**
cam offerimus in donarijs dñi
singula q; in preda auri potum
tuemre, perisclidas et armillas
anulos et dextalia, ac murenu
las. ut depreceus pro nob dñm
Susceperit q; moyses et elcazar
sacerdos. ome autu in diuersis
speciebus, pondere suaruz xv.
milia, septingenti quingenta
sulos a tabum et centurionibz
vniquisq; em q; in preda rapu
erat sui erat, et susceptu meu
lerunt in tabernaculo testimonij
in monumentum filioz isrl cora

H dominus. **XXXII**
Ily aut ruben et gad
habebant pecora milia,

et erat illis in iumentis in fima
sba. Cumq; uidissent jazer et
galaad aptas ascendis aialibus
uenerunt ad moysen et elcazaru
sacerdote, et pñapes militatuz
nis atq; dixerunt. **Astaroth** et
dibon. et jazer. et memra. e
don et eleale, et saba et nebo et
deon. terra qua percaussit dñs
in conspau filioz isrl. regiomis
uberime est ad pastu aialiu
et nos serui tui habemus iumenta
pñma. precamur q; si iumen
mus gram coram te. ut des nob
famulis tuis cam in possessione
nec facias nos transire iordane.
Quibus indens moyses. **Aug**
fices uiri ibunt ad pugna; et uos
hic sedebitis; **Cur** subuertis me
ces filioz isrl. ne misre audiat
m locu, quem eis daturus e de
Nome ita egerunt prees uiri. qñ
dñs de cades baine ad explorat
dam terraz. Cumq; uenissent
usq; ad uallu boti. luscata oi
regione subuertit cor filioz
isrl. ut non mcerent fines quos
eis dñs dedit. **Qui** reatus uira
uit dicens. **Si** uidebunt hoies isrl.
qui ascendunt ex egipto a vi
ginti annis et supra. terra qua
subiuramento polliatus su. **Abu**
ham ysaac et iacob. et noluerit
sequi me. **prees** caleb filiu israhel
enezeu. et Josue filiu nun. **Isti**
impleuerunt uoluntatem meam.
Tratus q; dñs aduersu isrl. **meu**
duxit eu per desertu. xl. annis.
donec consumeretur uniuersa ge
neratio que fecerat malu in con
spectu dñi. **Et** ecce inquit surrex
it pro pñibus uiris. **max** meta
et alium homi pñoz. ut auge
retis furorem dñi contra isrl.
Qui si nolueritis sequi eu. **in**
liudme pñm dexte iniquet. et dñs
causa eritis necis dñi. **Ac** illi
prees accedentes dixerunt. **Caualas**

ouiu fabricabimus, et stabula
 uumentoz, paruulis quoq; mris
 urbes munitas, nos aut ipi ar
 mati, et accinti pergemus ad
 plium, an filios isrl, donec in
 traducamus eos, ad loca sua.
Paruuli mri et quicq; hie possum
 erunt in uribus munitis ppe
 habitatoz mfidias, Non reuer
 tem in domos meas, usq; dum
 possideant filij isrl hereditatem
 suam, ne quicq; gremus infor
 dane, quia iam hemus possessio
 nem mram in orientali plaga
 eius, Quibus moyses ait, Si fa
 ctis quod promittitis, expediti
 pergite coram dno ad pugnam
 et ois ure bellator armatus ior
 danem transeat, donec subuec
 tat dno inimicos suos, et subuat
 ei ois terra, tunc eritis et mail
 pabiles apud dnm et apud isrl
 et optinebitis regiones qe vltis
 coram dno. **S**m aut q; dicitis
 no feceritis, nulli dubiu qn pec
 catis in deo, Et scitote qm p m
 um adprehendet uos, Edifica
 te ergo urbes paruulis uestris
 et caulas et stabula ouib; ac
 uumentis, et quod pollicati estis
 implete, **D**ixeruntq; filij gad
 et ruben ad moysen, Serui tu
 sumus, faciemus q; iubet dno
 ne, **P**aruulos mros et mulieres
 et pectora ac uimenta relinqm
 in uribus galaad, Nos aut fa
 mili tui omnes expediti pgemus
 ad bellu, sicut tu dno loqueris
Precepit ergo moyses eleazaro
 sacerdoti, et iosue filio nun, et
 pncipibus familiaro per tribus
 isrl, et dixit ad eos, Si triserunt
 filij gad, et filij ruben uobiscum
 iordane, ois armati ad bellu
 coram dno, et uob fuerit terra
 subiccta date eis galaad in pos
 sessione, **S**m aut noluerunt tri
 bus uobiscum, in terram chanaan
 me uos habitandi accipiat loca.

Responderuntq; filij gad et filij
 ruben, Sicut locutus est dno sec
 us suis, ita faciemus, ipi arma
 ti pergemus coram dno in ter
 ram chanaan, et possessionem
 iam suscepisse confitemur eis
 iordanem, **T**radidit itaq; moy
 ses filij gad et ruben, et dimidie
 tribu manasse filio ioseph reg
 nu scon regis amorrei, et regnu
 og regis basan et terra eorum
 cum uribus suis per circuitum,
Igitur exstruxerunt filij gad dizon
 et iaroeth, et arcer et roeth sopha
 et iacer, letbaa, et betchemra,
 et betheran, urbes munitas, et
 caulas pecoribus suis, filij uero
 ruben edificauerunt esebon, et
 elcale, et cariatharm et nabon
 et baalmcon, uexis noib; saba
 ma quoq; imponetes uocabula
 uribus, quas exstruxerant, **P**or
 ro filij machre, filij manasse per
 ceperunt galaad, et uastaueru
 cam mfecto amorreo habitato
 re eius, **D**edit ergo moyses terram
 galaad machre filio manasse
 qui habitauit in ea, **I**achre aut
 filius manasse, abne et oaypau
 pnculos eius quos appellauit,
 auordhlan id est uillas iare, **N**obe
 quoq; precepit et apprehendit canath
 tu uiculis suis, uocauitq; eam
 ex nomine suo nobe, **XXXIIII.**

H Et sunt mansiones filioz
 isrl qui egressi sunt de
 egypto per turmas suas
 in manu moysi et aaron
 quas destruxit moyses, uis ca
 stroz loca, que dno iussione mu
 tabant, **P**rofecti igr de ramasse,
 mese pmo qntadecima die mes
 pmi altera die phase filij isrl in
 manu correla, uidentibus tuncio
 egyptijs, et sepelientibus p muge
 nitos quos percusserat dno, **N**am
 et in dno corp exectuerat ulcione
 castra metati sunt, in sochoeth et
 de sochoeth uenerunt mettha que e

in extremis sinitibus solitudinis
Unde egressi uenerunt contra pharaonem
que respicit Belsephon. et
castra metati sunt ante magdo
lum. Profecti de pharaonem in
suerunt per medium mare in so
litudines. et ambulantes tribus
diebus per desertum etiam castra
metati sunt in mara. Profecti de
mara uenerunt in helim. ubi
erant duodecim fontes aquarum
et palme septuaginta. ibi castra
metati sunt in deserto sin. **Unde**
sed et inde egressi fixere tentoria
super mare rubrum. Profecti de
maro rubro castra metati sunt
in deserto sin. **Unde** egressi uene
runt inde phichia. Profecti de
dephichia castra metati sunt in
alus. Egressi de alus raphidim
fixere tentoria. ubi aqua populo
defuit ad bibendum. Profecti de
raphidim. castra metati sunt
in deserto synai. **Sed** et de solia
dme synai egressi uenerunt ad
sepulchra concupiscentie. **Pro**
feti de sepulchris concupiscentie
castra metati sunt in aseroch.
et de aseroch uenerunt in rethma.
Profecti de rethma castra metati
sunt in remmon phares. **Unde**
egressi sunt uenerunt in lebna.
et de lebna castra metati sunt in
ressa. Egressi de ressa uenerunt in
celctha. **Unde** profecti castra metati
sunt in monte sepher. Egressi
de monte sepher uenerunt in arada.
Unde profecti castra metati
sunt in monte maceloth. Profecti
de maceloth uenerunt in cha
ath. De chaath castra metati sunt
in thaxe. **Unde** egressi fixere ten
toria in metcha. **Et** de metcha
castra metati sunt in esmona. **Pro**
feti de esmona uenerunt in mo
seroch. **Et** de moseroch castra metati
sunt in banciaan. Egressi de
de banciaan. uenerunt in mon
tem gad. **Unde** profecti castra me
tati sunt in hietebatha. **Et** de hie

tebatha in ebzona. Egressi de
ebzona castra metati sunt in
asiongabet. inde profecti uene
runt in desertum sin. **Et** e caedes
Egressi de caedes castra metati
sunt in monte hoz. in extremis
sinitibus terre edom. **Ascendit**
aaxon sacerdos in monte hoz.
iubente dno. et ibi mortuus est.
Anno qdragesimo egressions si
lioz ysel ex egypto. mense quinto
prima die mensis. cum esset ante
centu uiginti annis. **Audiuit**
chananeus rex arad qui habi
tabat ad meridiem in terra cha
naan uenisse filios isrl. et pro
fecti de monte hoz. castra metati
sunt in salmona. **Unde** egressi
uenerunt in pamon. Profecti de
pamon. castra metati sunt in
oboth. et de oboth uenerunt in
abari m. que est in sinitibus mo
bitaz. Profecti de sebarim.
fixere tentoria in dibongadi.
Unde egressi castra metati sunt
in elmon de blacham. Egressi
de elmon de blacham uenerunt
ad montes abarim contra nab
moab super iordane contra iheru.
Ibi castra metati sunt de beysi
mon usq ad belsathim in plan
ciabus locis moabitaz. **Hi**
scius est dno ad moysen. **Pre**
ce filiis isrl et die ad eos. **Quado**
trnsieritis iordane micantes ter
ram chanaan. disperdit autem
habitatores ~~terre~~ illius regionis
confragite titulos. et stauas
comminuite. atqz dia excelta ua
state. mudantes terras. et habi
tantes in ea. **Ego** em dedi uobis
illa in possessionem. qua diuidi
tis uob forte. pluribus dabitur
laciorem. et paucis angustiore.
Omngulis ut forte cadetur. ita i
buetur hereditas. **Per** tribus et
familias possessio diuidetur. **Si**
aut nolueritis metisfixere habi
tatores terre. qui remanserunt

erunt uobis quia clauis in modis. et lan-
ceae in lateribus. Et aduersabit
uobis in terra habitaculis uestris
et quicquid illis facere cogitauerim
uobis faciam. **XXXIII.**

Locutusque est dominus ad moy-
sen. Preceptum filijs israel et
dixit ad eos. Cum ingressi
si fueritis terras chanaan
et in possessione uobis sorte ceade-
rit. hys finibus terminabitur.
Partes meridiana incipiet a soli-
tudine finis. que est iuxta edom et
habebit terminos contra orientem
mare salissimum qui circumdabit
austrialem plagam per ascensum
scorpionis. ita ut triscentis in sen-
tia. et perueniant in meridiam
usque in caedes barne. Unde egredi-
entur confirmata ad uilla noue ad
dar. et tendent usque semona. Abit
que per geryu terminus ab asemo-
na. usque ad torrente egypti et
maris magni latore finietur.
Plaga autem occidentalis a mari
magno incipiet et ipso fine clau-
detur. Partes ad septentrionalem
parte. a mari magno terminus
incipiet. perueniet usque ad mo-
tem altissimum. a quo ueniens
in ematim usque ad terminos sedita-
da. Abitque confirmata usque ad ze-
phorna. et uillam henam. Hec
erunt termini in parte aquilonis
Unde metaduntur fines contra
orientalem plagam. de uilla
henam usque sephama. Et de sephama
descendent termini in uilla
contra fontem daphnin. Unde per-
uenient contra orientem ad mare
tenereus et tendunt usque ad ior-
danem et ad ultimam salissimum clau-
dentur mari. Hanc habebitis
terram per fines suos mercatiu.
Precepitque moyses filijs israel dicens
Hec erit terra quam possidebitis
sorte. et quam iussit dominus dari
nomine tribubus. et diuidere tribus.
Tribus enim filiorum ruben per fami-
lias suas. et tribus filiorum gad

iuxta cognationum numerum. mediaque
tribus manasse. id est due semis
tribus accipiant partem suam
transiordanem contra iericho ad ori-
entalem plagam. Et ait dominus ad
moysen. Hec sunt nomina uirorum
qui terram uobis diuident. Elca-
zar sacerdos et Josue filius nun.
et singuli principes de tribubus
singulis. quorum ista sunt nomina
De tribu iuda chaleb. filius Jo-
phonne. De tribu symeon samuel
filius amud. De tribu beniamin
heliad filius chafelon. De tribu si-
choz dan. boati filius iogli. De
tribu filioz ioseph manasses.
anniel filius ephod. De tribu ef-
raim camuel filius sepham.
De tribu zabulon. helisaphan.
filius phornach. De tribu isach-
ar duo phaldibel filius ozan.
De aser aliud filius salomi.
De tribu neptalim phetahel filius
ameuid. Hic sunt quibus precepit
dominus. ut diuiderent filijs israel ter-
ram chanaan. **XXXV.**

Locutusque est dominus
ad moysen in campestribus
moab super iordane
contra iericho. pre-
cepitque filijs israel. ut dent leuitis de
possessionibus suis urbes ad ha-
bitandum. et suburbana eorum per-
circuitu. ut ipsi in opibus mane-
ant. et suburbana sint pectoribus
eorum ac uentris. que a muribus
ciuitatum. fornicatis per circuitum
mille passuum spatium tenduntur.
Contra orientem duo milia erunt
cubiti. Et contra meridie filie duo
milia. Ad mare quoque quod re-
spicit orientem occidentem eadem
mensura erit. et septentrionalis
plaga equali termino finietur.
Eruntque urbes in medio. et foris
suburbana. De ipsis autem opibus
que leuitis dabitur sex erunt in
fugiti uerz auxilia separata ut fu-
gat ad ea. qui fuerit sanguinem.

et excepas hys alia qdraginta
 duo opida. id est sil quadraginta
 octo. cum sub urbans suis. **Item**
 urbes que dabuntur de possessio
 nibus filioru isrl. ab hno q plus
 hnt plures auferentur. et qui mi
 nus pauiores. **Item** uiguli uo me
 suram hereditatis sue. dabunt opi
 da leuitis. **Aut** dñs ad moysen. Lo
 quere filiis isrl et dices ad eos. **Qu**
 intransgressi fueritis iordane in terra
 chanaan de terris q urbes esse
 debeant in presidia fugitiuorum
 qui nolentes sanguinem fuderint
 in quibus cum fuerit profugus.
 cognatus occisi. cum non poterit
 occidere. donec stet in conspau mul
 tudinis. et causa illius iudicetur.
De ipis aut urbidus que ad fugi
 tuoz subsidia separant. tres erit
 in iordane. et tres in terra cha
 naan. tam filijs isrl q aduenis
 et peregrinis ut confugiat ad eos
 qui nolens sanguinem fuderit. **Si**
 quis ferro percussit. et mortuus
 fuerit qui percussus est. reus erit
 homicidij. et ipse morietur. **Si** la
 pidem iacerit. et reus occiderit
 silu pumetur. **Si** ligno percussus
 fuerit percussoris sanguine
 iudicabitur. **Propinquus** occisi
 homicidij interficiat. statim ut ap
 penderit eum peruet. **Si** p odium
 quis horum impulerit eiterit
 quippiam meum per insidias. aut
 cum eet inimicus. manu percussit
 et ille mortuus fuerit. percussor
 homicidij reus erit. **Cognatus**
 occisi. statim ut inuenit eum
 uigulabit. **Et** si fortuita et absq
 odio et inimicis quicq horu fece
 rit. et hoc audiente populo fuerit
 comprobatu. atq inter percussorem
 et propinquu sanguinis qstio
 uentilata. liberabitur innocens
 de ultoris manu. et reductur
 per suam in urbem ad qua con
 fugerat. manebitq ibi donec sa
 terdos magnus qui oleo sco unct
 est moriatur. **Si** interfector extra

finis urbium que exulibus depu
 tate sunt fuerit inuentus. et p
 cussus ab eo qui ultor est sangui
 nis. absq noxa erit qui eu occi
 derit. **Debet** em profugus.
 usq ad mortem pontifis. mor
 be residere. **Postq** aut ille obie
 rit. homicida reuertet in terram
 suam. **Hec** sempiterna erit et
 legitima cunctis habitaculis
 uris. **Homicida** sub testibus pum
 ctur. **Ad** unq testimoniu nullus
 condemnabitur. **Non** accipiet
 pecu ab eo. qui reus est sangnis
 statim et ipse morietur. **Epules**
 et profugi ante morte pontifis
 nullo modo in urbes suas reuer
 ti poterunt. **Ne** pollutio etiam
 habitatoris uris que insonium
 reuore maculatur. nec aliter
 copiaru pt. n per eius sanguinem
 qui alterius sanguinem fuderit
 atq ita mudabitur mea possessio
 me comorante iudicium. **Ego**
 em sum dñs qui habito inter
 filios israhel. **XXXVI**

Accesserunt aut et pna
 pes familiaru galaad
 filij machir. filij manas
 se de stirpe filioru israhel
 locutus sunt moysi cora pna
 pibus isrl atq dixerunt. **Tibi**
 dño nro precepit dñs. ut terra
 forte diuideret filijs isrl. ut et
 filiabus salphaad sis nra da
 res possessione debitam para
 Quas si alterius carnis hoies
 uxores accepimus. sequitur possi
 sid sua. et translata ad alia tribu
 de nra hereditate minuet. atq
 ita fiet. ut cum iubilus. id est
 quinquagesimus annus remissio
 nis aduenierit. confundatur
 sortium distributio. et alioru pos
 sessio ad alios transeat. **Indie**
 moyses filiis isrl. et dño pnap
 te ait. **Ecce** tribus filioru israhel
 locuta est. et hęc lex super filias
 salphaad a dño promulgata est.
Subant quibus uolunt. tancu

ut sue tribus hordibus ne commiscat
 possessio filiorum isrl de tribu
 in tribum. Omne em uiri ducent
 uxores de tribu et cognatione sua
 et ante femine maritos de eade
 tribu accipient. ut hereditas per
 maneat in familijs nec sibi mi
 scantur tribus. sed ita maneat
 ut a dno separate sunt. **Securuntqz**
 filie salphaad. ut fuerat impand
 et nupserrunt maala et elisba et
 eglia. et melcha et nobha. filijs
 patrum sui de familia manasse
 qui fuit filius ioseph. et possessio
 que illis fuerat attributa man
 sit in tribu et familia patris eoru
Hec sunt mandata atqz iudicia
 que precepit dñs per manu moy
 si ad filios israhel in campestribz
 moab super iordanem contra
 Jericho.

Explicit liber numeri, xxxvi.
Matthæi apli et euangelyste.

fines iudici que
 tate sunt fuerat
 cussus ab eo qui
 ms. abqz napa
 deat. de dicitur
 usqz ad moxam
 de refidete
 ut. domada
 quam. her semp
 legum ma
 uis. domada
 enur. ad un
 condonand
 pium ab eo
 statim et ip
 et profugi
 nullo modo
 in peccate
 habitare
 uore macul
 opiatu
 sui alectu
 ita mud
 ne com
 in sum
 filios israhel.

Accipiant
 pes fam
 filia ma
 de de
 ocunus
 bus isrl
 mo me
 force du
 filius sal
 tes poss
 Quas si
 uxores
 ho sua.
 de ma
 eta fiet
 pi quage
 nis adue
 foram
 ssio ad
 moyses
 te aut
 locuta
 salphaad
 Audite

H

Et sunt uerba que locutus est moyses ad oem isrl in iordane in solitudine contra mare rubrum in terra pharan et thophel et ladan. et aseroth ubi auxi e pluximu. Undecim diebus de oreb per uiam montis ser usq; cades barme. quadagesimo anno unde anno mense. primo die mensis locutus est moyses ad filios isrl oia que preceperat illi dno. ut dixeret eis. postq; percussit scem regem amorreoz qui habitauit mesedon. et og regem basan qui mansit in aseroth et medrai in iordane in terra moab. Cepitq; moyses explanare legem et dicit. Dns deus nr. locutus est ad nos. in oreb dicens. Sufficiat uobis qm hoc moue mansistis. reuertimini et uenite ad monte amorreoz. et ad cetera que ei propria sunt campestria atq; montana. et huiusmodi loca. et contra meridiem. et iuxta litus maris etraz chananeoz et libani usq; ad flumen magnu eufraten. En inq; tradidi uobis. ingredimini et possidete eam super qua iurauit do pibus uestris. abraham et ysaac et iacob. ut daret illam eis. et semini eoz post eos. Dixiq; uobis illo tempore. Non possum solus sustinere uos. quia dno deus nr multiplicauit uos. et estis hodie sicut stelle celi pluxime. Dns deus prm uraz addat ad hunc num multa milia. et bndicat uos sicut locutus est. Non ualeo solus ura negona sustinere. et pondus ac uirgia. Date ex uob uros sapientes et gnatos. et quoz conuersatio sit probata in cubis

uris. Et ponite eos uobis principes. Tunc uidistis m. bona res est quam uis facere. Tulistis de cubibus uros uros sapientes et nobiles. et constitui eos principes. et centuriones et quingenarios. ac decanos qui docent uos singula. Preceperatq; eis dicens. Audite illos et quod iussi e iudicate. siue ciuis sit ille siue peregrinus. nulla erit distantia personaz. Ita parum audietis ut magnum. nec accipietis cuiusq; personam. quia dei iudicium est. Et si difficile uob aliquid iustum fuerit. referre ad me et ego audiam. Preceperatq; oia que facere debetis. Profecti aut de oreb. in iurimus per heremum cubiles et mapoma. quam uidistis per uiam montis. amorreoz. sicut preceperat dno deus nr nob. Cumq; uenissetis in cades barme dicit uobis uenistis ad monte amorreoz quem dno deus daturus est nr. uide terram quam dno deus nr dabit tibi. ascende et posside eam sicut locutus est dno deus pibus tuis. Noli metuere nec quere paucas. Et accessistis ad me et aitq; dixistis. Mutamus uros et confiderent terram. et ueniamus per quod iter debcamus ascendere et ad quas pergere ciuitates. Cuius michi sermo placuisset. nisi ex uob duodecim uros. singulos de cubibus singulis. Qui tu percipissent et ascendissent in montana uenerunt usq; ad ualle bora. Et considerata terra sumites de fructibus eius ut ostenderet ueritate. attulerunt ad nos atq; dixerunt. bona est terra qua dno deus nr daturus est nob. Et noluisse ascendere. sed maceduli ad frons dno dei nr m murati estis in tabernaculis uris atq; dixistis. dno deus nr. et idcirco conuertit nos de terra egypti. ut uaderet in manu amorreoz atq; delectet. Quo ascen-

Nuncy terruerunt cor
 nem dicentes. Maxima militu
 do est, et nobis statua proterior.
 rebes magne et ad celum usq
 munitae. filios enachim uidi mus
 ibi. et dixi uobis. Nolite metueret
 nec timeatis eos. Dns deus qui
 ductor est ur pro uob ipse pugna
 bit. sic fecit in egipto uidentibus
 cunctis. et in solitudine ipi uidi
 stis. Fortauit te dns deus tuus
 ut solet homo gestare puulum
 filium suu in oi uia per quam
 ambulasti. donec ueniretis ad
 locum israh. Et nec sic quide ce
 didistis. dns deo urd qui precessit
 uos in uia. et metatus est locu
 in quo tentoria figere deberetis.
 nocte ostendens uobis iter pigne.
 et die p columpnia nubis. Cumq
 audisset dns uocem sermonum
 uraz. natus iurauit et ait. Non
 uidebit quispiam de homibus gene
 racois possime. Terram bonam
 qua sub iuramento pollicatus su
 prabus uris preter chaleb filium
 xone. Ipe em uidebit eam. et
 ipi dabo terram qua calcauit et
 filys eius. quia scutus est dnm.
 Nec miranda indignaas in po
 pulum. cum in quos natus do
 prope uos dixerit. Nec tu mgre
 dieris illuc. sed Josue filius num
 mster tuus. ipe merabit pro te
 hinc ephortare et roborare. et ipe
 terram forte diuidat israh. For
 uili ura de quibus dixistis q cap
 tui duccentur. et filys qui hodie
 boni et mali ignorant distan
 tiam. ipi mgredient. et ipis dabo
 terram. et possidebunt eam. Vos
 aut reuertimini et adite in soli
 tudinem per uia maris rubri. Et
 uidistis in. Reuertimini dnis.
 ascendemus atq pugnabimus.
 sicut precepit dnis deus nr. Cumq
 instrueti armis. pergeretis in mo
 tem. aut in dnis. Dic ad eos no
 lite ascendere neq pugnatis. non
 em sum uobcum. ne cadatis cora

Locutus sum et
 non audistis. sed aduersantes
 imperio dmi et tumentes super
 bia ascendistis in motem. Itaq
 egressus amorreus qui habitauit
 bat in motibus. et obuia remis
 persecutus est uos. sicut solent
 apes persequi. et ceteri estis de ser
 uisq horma. Cumq reuerfi plora
 retis coram dno non audiuit uos
 nec uoca uice uoluit acquiescere.
 Sedistis ergo in caedes. Examine mltio
 tempore.

Dixitqz inde uenimus
 in solitudinem q ducit
 ad mare rubrum sic
 michi dixerat dnis. et
 circuitum monte ser
 multo tempore. dixitqz dnis ad me
 Suffiat uobis circuitu montem
 istum. ite contra aquilonem. et po
 pulo precepe dicens. Transibitis
 per terminos sim uraz filioru
 esau. qui habitant in ser. et time
 bunt uos. Videte ergo diligenti
 ne moueamini in contra eos. Neq
 em dabo uobis de terra eaz qntu
 pe unius pedis calcare uestigi
 um. quia in possessione esau dedi
 motem ser. Eos emetis ab eis
 pecunia et comedetis. Aquam
 emptam haurietis et bibetis. Do
 deus tuus dn dixit tibi in oi ope
 manuu tuaz. Nouit iter tuum
 quo transieris solitudine hanc
 magna. per quadraginta annos
 habitans tecu dnis deus tuus. et
 nichil tibi defuit. Cumq transissem
 feces nros filios esau qui habitant
 in ser per uiam campestris.
 de helath. et de asion gadex ueni
 mus ad iter quod ducit in deserto
 moab. Dixitqz dnis ad me. Non
 pugnes contra moabitas. nec meas
 aduersus eos preliu. Non em da
 bo tibi quicq de terra eaz qz filys
 loth tradidi eam arnon in posses
 sione. Emin pm fuerut habitato
 res eius. populus magnus et
 ualidus. et tam exaltus. ut de
 enachim strepe quasi gigantes.

cederent, et cent filios filiorum enachim. Demque moabite appellant eos enim. In serit aut prius habitauerunt horrim. Quibus expulsi atque delectis habitauerunt filii esau, sicut fecit israhel in terra possessionis sue, quam dedit ei dominus; Surgentes ergo ut transiremus torrentem zared uenimus ad eum. Tempus aut quo ambulauimus de cades barne usque ad insulam torrentis zared, triginta octo annorum fuit donec consumeretur dies gadao hominibus bellatorum de castris sicut unauit dominus. Cuius manus fuit aduersum eos, ut interiret de castris medio. Postquam aut unuersi ceciderunt pugnatores, locutus est dominus ad me dicens, Tu transibis hodie terminos moab, urbem nomine arnon, et accedens in uiam filiorum ammon, caue ne pugnes contra eos, nec moueris ad prelium. Non enim dabo tibi de terra ammon, quia filius loth dedi eam in possessione, terra giganteum reputata est et in ipsa olim habitantes gigantes, quos ammonite uocant zomim populus magnus et multus, et procerum longitudinis sic enachim, quos deleuit dominus a facie corporis et fecit illos habitare pro eis, sicut fecerat filiis esau, qui habitabant in serit, delens horrim eos, et terra eorum illis tradens quam possident usque in presens. Eucos quoque qui habitabant in aserim usque gazam capadoces expulerunt. Qui egressi de capadocia deleuerunt eos et habitauerunt pro illis. Surgite et insite torrentem arnon, ecce tradidi in manum tuam scion regem esebon amonem et terram eius. Incipe possidere et committe aduersum eum prelium, Hodie incipiam mutare terram

atque formidinem tuam in populos qui habitant sub diuino celo, ut audito nomine tuo paueant, et in more parturientium contremiscant et dolore teneantur, nisi ergo nuncios de solitudine cades mites ad scion regem esebon uerbis pacificis dicens, Transibimus per terram tua publica gradiemur uia, non declinabimus, nec ad dexteram nec ad sinistram. Alimenta precas uideamus nobis ut uestiamur aqua, pecunia tribue et sic bibemus. Tanti est ut nobis concedas transitum, sicut fecerunt filii esau qui habitant in serit et moabite qui morantur in arnon, donec ueniamus ad iordanem, et insciamus in terram quam dominus deus daturus est nobis. Noluitque scion rex esebon dare nobis transitum, quia induerunt dominus deus tuus spiritum eius, et operauerunt cor illius, ut traderet in manus eius sic nunc uides. Dixitque dominus ad me, Ecce cepi tradere tibi scion et terra eius incipe possidere eam. Egressusque est scion obviam nobis cum diuino populo suo ad prelium missus et tradidit eum dominus deus in nobis, percussimusque eum cum filiis et omni populo suo, ciuitatesque urbes in epe illo cepimus in ceteris habitatoribus eorum, in uiris ac mulieribus ac puillis. Non reliquimus in eis quicquam absque umentis que in parte uenire predantur, et spoliis uestrum quas cepimus abacorex que est super ripam torrentis arnon oppido, quod in ualle situm est usque galaad. Non fuit uultus et ciuitas que meas effugerit manus, absque terra filiorum ammon, ad quam adiacent torrenti iacob et uestrum motans uniuersisque locis a gibus.

Nos prohibuit dñs deus nr, **14.**
 Taq; conuersi ascendim pariter
 basan. **E**gressusq; og rex basan
 in ortum nobis cum populo
 suo ad bellandum in hedrai. **D**ixit
 q; dñs ad me. **N**e timeas eu qm
 in manu tua traditus est, cum
 oi populo ac terra sua. **F**acitq;
 ei sicut fecisti scem regi amorreorū
 qui habitauit in esebon. **T**radidit
 ergo dñs deus nr in manibus
 meis etiam og regem basan, et
 uniuersum populum eius, **p**eruas-
 simusq; eos usq; ad interitum
 vastantes cunctas ciuitates illi
 uno tpe. **N**on fuit opidum quod
 nos effugeret. **S**epaginta urbes
 et oem regionem argob, regni
 og in basan. **C**uncte urbes erat
 murice muris altissimis, portis
 q; et uertibus absq; opidis mnu-
 meris, que non habebant muros
 et delcimus eos sicut feceram
 scem regi esebon, disperdentes de-
 ciuitatem, virosq; ac mulieres
 et paruulos. **I**umenta aut et
 spolia urbium diripiimus, tuli-
 musq; illo in tpe terra de manu
 duarū regum, amorreorū q; erat
 transiordanem a torrente arnon
 usq; ad montem hermon, que sidi-
 ny sarion uocant, et amorrei
 saur. **O**mnes ciuitates que sunt
 in plamae, et uniuersam terram
 galaad et basan usq; selca et
 edrai ciuitates regni og in basan.
Solus quippe og rex basan resi-
 sterat de stirpe gigantum. **N**on
 scatur leuis eius ferrus qui
 est in rabbath filiorū ammon.
 noue hñs cubitos longitudinis
 et quatuor latitudinis ad men-
 suram cubiti unalis manus,
 terramq; possedimus, in tpe illo
 ab arcer que est super ripa tor-
 rentis arnon usq; ad mediam
 partem montis galaad, et ciuita-
 tes illius dedi ruben et gad, reli-
 quam aut partem galaad, et oem
 basan regni og, tradidi medie tri-

bia manasse. oem regione argob.
 cuncta basan uocabatur terra gy-
 gantum. **I**ar filius manasse pos-
 sedit oem regionem argob, usq;
 ad terminos gessuri et mactathi.
Vocauitq; ex nomine suo basan ar-
 cher, id est uillas iare, usq; in p-
 sentem diem. **N**achre quoq; dedi
 galaad, et tribubus ruben, et gad
 dedi de terra galaad, usq; ad tor-
 rente arnon, mediu torrentis
 et finium, usq; ad torrente ieboc
 qui est terminus filiorū ammon,
 et plamae solitudinis atq; iorda-
 nem, et terminos teneretū usq;
 ad mare deserta, quod est falsifi-
 mu, ad radices montis sarga con-
 orientem. **P**recepitq; uob in tpe
 illo dicens. **D**ñs deus ur dat uob
 terram hanc in hereditate, expe-
 dita procedite sicut uros filios isrl
 omis una robusti, absq; uxoribus
 et paruulis atq; uimentis. **N**ou-
 em q; plura habeatis pectora, et
 in uerbis remanere debebunt,
 quas tradidi uob, donec regem
 tribuat dñs sibus uris, sicut
 uob tribuit, ut possideant etiam
 ipi terram quam daturus e eis
 in iordane. **T**unc reuertetur
 unusquisq; in possessionem suam
 quam dedi uob. **I**osue quoq; illo
 in tpe precepti dicens. **O**culi tui
 uiderunt que fecit dñs deus nr
 duobus hñs regibus. **S**ic faciet
 oibus regibus ad que institutus es
 ne timeas eos dñs em deus nr
 pugnat pro nob. **P**recatusq;
 sum dñm in tpe illo dicens. **D**ne
 deus tu cepisti ostendere seruo tuo
 magnitudinem tuam manu q;
 fortissimam, neq; em est alius deus
 ul in celo ul in terra, qui possit
 facere opera tua, et comparari
 fortitudini tue. **T**ransibo igitur
 et uidebo terra hanc optimam
 in iordane et monte istu gregi-
 um et libanum. **P**recatusq; est dñs
 in prope uos, nec exaudiuit me
 sed dixit m. **S**uffiat tibi neq;

ultra loquor de hac re ad me. Ascen-
de calcamen fage, et oculos tuos
traufer ad occidentem, et a quilo
nem austruq; et orientem et aspice,
nec em transibis iordanem istum.
Precipe iofue et corrobora eu atq;
conforta quia ipse praecedet p̄m
istum, et diuidet eis terram qua
iuratus es. Mansimusq; in ualle
contra fanu phogor.

Et nunc isrl audi p̄cep-
ta et iudicia que ego do-
ceo te, ut facias ea ut
uas, et ingrediens pos-
sideas terraz, quia dñs deus prim-
itiaz daturus est uobis, non adde-
tis aduerbum quod uob loquor,
neq; auferetis ex eo. Custodite ma-
data dñi dei mei que ego p̄cipio
uob. Oculi ur̄i uiderunt oia que
fecit dñs contra beelphegor, quo
conuenerit oes cultores eius de
medio ur̄i. Vos aut qui adheretis
dño deo ur̄o uiuatis uniuersi usq;
in p̄ntem diem. Scitis quo do-
cuerim uos p̄cepta atq; iustia-
as, Sciat mandauit m̄ dñs deus
meus, sic facietis ea, in terra qua
possessuri estis, et obseruabitis et
implebitis opere. Hec est em ur̄a
sapia et intellectus coram p̄lis
ut audientes uniuersi p̄cepta
hec dicant. En populus sapiens
et intelligens, gens magna, nec
est alia nacio tam grandis que
habeat deū q̄m̄quante sibi, sic
deus m̄ adest cunctis obsecra-
tib; meis. Que est em alia gens
sic melita ut habeat cerimonias
iustaz iudicia, et uniuersa leges
quam ego propona hodie ante
oculos ur̄os. Custodi igr̄ temetip̄m
et aiām tuaz solliate, Ne obliu-
scaris uerboz que uiderunt oca
tui, et ne excedant de corde tuo,
cunctis diebus uite tue. Docetis
ea filios ac nepotes tuos et diem
in quo fecisti coram dño deo tuo,
in horeb qñ dñs locutus est michi
dicens. Congrega ad me populu
ut audiat sermones meos, et ut
discat timere me si t̄pe quo uiuit

in terra, doceatq; filios suos. Et
accessistis ad radices montis qui
ardebat usq; ad celum, crantq; in
eo tenebre nubes et caligo. Locutus
est dñs ad uos de medio ignis
uocem uerborū eius audistis et
forma p̄mitus non uidistis. Et
ostendit uob pactu sui quod p̄-
cepit ut faceretis, et decem uerba
que scripsit in duabus tabulis la-
pidis. Michiq; mandauit illo t̄pe
ut docerem uos cerimonias, et
iudicia que facere deberetis in ter-
ra quam possessuri estis. Custodi-
te igr̄ solliate aiās ur̄as, non ui-
distis aliqua similitudine in die q̄
locutus est dñs uob in oreb de me-
dio ignis. Ne forte decepti facias
uobis sculptam similitudine aut
ymagine masculi aut femine,
similitudine b̄m̄ uimentoz que
sunt super terram ut auum sub
celo uolantem, atq; reptilū q̄ mo-
uentur in terra, siue p̄scū qui
sub terra mouentur in aquis,
ne forte oculis eleuatis ad celum
uideas solem et lunam, et oia
celi astra, et errore deceptus ado-
res ea, et colas que creauit dñs
deus tuus in mysteriū cunctis p̄-
tibus que sub celo sunt. Vos aut
tulit dñs et eduxit de fornate
ferrea egypti, ut haberet populu
hereditariū sicut est in p̄nti die.
Pratiq; est dñs cont̄ me p̄cepit
sermoneb ur̄os et iurauit, ut nō
transire iordanem nec ingredere
terram optima quam daturus
est uob. Ecce morior in hac humo
et nō transibo iordanem, uos transibit
et possidebitis terra egregiam.
Cauē ne qñ obliuiscaris pacti dñi
dei tui, quod pepigit tecu et fa-
as tibi sculptam similitudine
que fieri dñs prohibuit, qz dñs
deus tuus ignis consumens est,
deus emulatoz. Si genueritis fi-
lios ac nepotes, et morati fuerit
in terra, deceptiq; fueritis uobis
aliqua similitudine parantes ma-
tu coram dño deo ur̄o, ut ad nati-

1390

diem prouocatis. testes in uoco ho-
 die celum et terram. cito peritu-
 ros uos et de terra. quia transito
 iordane possessuri estis. Non ha-
 bitabitis in ea longo tpe. Sed de-
 lebit uos dñs atq; disperget in oc-
 gentes et manebitis pauca in na-
 tionibus. ad quas uos ducturus
 est dñs. **I**biq; seruetis dies q; homi-
 manu fabricati sunt. ligno et
 lapidi. qui non uident. non au-
 diunt. non comedunt. non adora-
 tur. **C**umq; q̄sieris tibi dñm deum
 tuum inuenies eum. si in toto corde
 q̄sieris. et tota tribulatione aie tue.
Postq; te inuenerint oia que p̄-
 dicta sunt. nouissimo tpe reuerte-
 ris ad dñm deum tuum. et audies
 uocem eius. quia deus misericors
 dñs deus tuus est. Non dimittet
 te nec dño delebit. neq; obliuiscet
 pacti in quo iurauit patribus tuis.
Interrogā de diebus antiquis qui
 fuerit ante te ex die quo exiit
 deus hoīem super terram. a sumo
 celi usq; ad sumū eius. si facta
 est aliqñ huiusmodi res. aut unq̄
 cognitū est. ut audiret populus
 uocem dei loquentis de medio ig-
 nis. sic tu audisti et uidisti. **S**i
 fecit deus ut ingrederetur et colle-
 ret sibi gentē de medio nationū
 per temptatōes signa atq; portenta.
 per pugnam et robustam manu
 potentiumq; brachium. et horri-
 biles uisiones. uix sia que fecit
 pro uob; dñs deus uir in egypto ui-
 dentibus oculis tuis. ut scires qm̄
 dñs ipse est deus. et non est alius
 preter unū. **D**e celo te fecit audi-
 re uocē suā. ut doceret te. et mētra
 ostendit tibi igne suū maximū.
 et audisti uerba illius de medio
 ignis. **Q**ui dilexit p̄ces tuos. et
 elegit semen eorū post eos. eduxit
 q; te p̄cedens in iurtae sua mag-
 na ex egypto. ut deleret nationes
 maximas et fortiores te. in mōti-
 tu tuo. et mādūceret te. daretq;
 tibi terram eaz; in possessionem.
Sic ceteris in p̄nti die. **H**ic ergo

hodie et cogitatio in corde tuo qd dñs
 ipse sit deus in celo sursum et in
 terra deorsum. et non sit alius.
Custodi precepta eius atq; mandata.
 que ego precipio tibi ut dñs sit tibi.
 et filijs tuis post te. et p̄maneat
 mltō tempore super terraz; quia
 dñs deus tuus daturus est tibi.
Tunc separauit moyses tres ciui-
 tates transiordane ad orientale
 plagam. ut confugiat ad eas qui
 uideret nolens propinū suū.
 nec fuerit inimicus ante unū et
 alterū diem. si ad hanc aliquam
 urbū possit euadere. **B**osor in so-
 litudine. que sua est in terra cam-
 pestri. de tribu ruben. et ramoth in
 galaad que est in tribu gad. **E**t go-
 lam in basan que est in tribu ma-
 nasse. **I**sta est lex quam proposuit
 moyses coram filijs isrl. et hec testi-
 monia et testimonia atq; iudicia
 q; locutus est ad filios isrl qm̄ egres-
 si sunt de egypto in iordane mual-
 le cont; sanū phogor. in terra scon
 regis amorrei qui habitauit in ese-
 bon. quem percussit moyses. **F**ilij
 q; isrl egressi ex egypto possederunt
 terram eius. et terram oq; regis
 basan duorū regum amorreorū
 qui erant in iordane a solis ortu
 ad arceer que sua est super ripam
 torrentis arnon. usq; ad montes
 samir qui est et hermon. deq; pla-
 niē in iordane. ad orientalem
 plagam usq; ad mare solitudinis
 et usq; ad radices montis phasga.

Uocauitq; moyses
 dñm isrl et dixit ad
 eum. **A**udi isrl testi-
 monia atq; iudicia que
 ego loquor in auribus
 uestris hodie. **D**iscite ea et ope cōplete.
Dñs deus n̄ pepigit nobiscū seduo
 in ore. non cum patribus nostris
 in ut patu. sed nobiscū qui in
 p̄sentariū sumus et uiuimus.
Facie ad faciem locutus est nobis
 in mōte de medio ignis. **E**go sc̄ps̄
 et medius fui inter deū et uos in
 tempore illo. ut annuntiare uob.

in terra. docet
 anstus ad rade
 adestat usq; ad
 co tenet uob
 qd est dñs ad uos
 dñm uocet
 forma p̄sentariū
 ostendit uos p̄sentariū
 cepit ut faceret
 que faceret in dñm
 p̄sentariū
 ue docet uos
 iudicia que
 ra quam p̄sentariū
 re igit sollicit
 dñs aliqua
 oratus est dñs
 no igit. **N**e
 nobis p̄sentariū
 magne
 lictidem
 ue super
 lo uolant
 erit in terra
 ad terra
 ue forte
 decas
 eli asra. et
 es ea. et
 cus tuus
 bus que
 ut dñs et
 credidit
 ratiū qd
 memores
 sine iordane
 terram
 se uob. **E**
 t no
 t posside
 tūe ne
 rei tu
 as ad
 que fieri
 deus
 deus
 los ac
 in terra.
 aliqua
 tu coram

uerba eius. **T**inuistis enim igne,
et non accessistis ad montem. **E**t
ait; Ego dominus deus tuus qui e-
duxisti te de terra egypti de domo
seruitutis. **N**on habebis deos ali-
enos in conspectu meo, non fa-
cies tibi sculptile, nec similitudinem
quae in caelo sunt desuper et
quae in terra deorsum, et quae uer-
santur in aquis sub terra non
adorabis ea et non colles. **E**go
enim sum dominus deus tuus deus
emulator reddens iniquitatem
propter super filios in terram et
quarta generationem. **H**is qui
oderunt me. **E**t faciens manum
in multa milia diligentibus me,
et custodiens praecipua mea.
Non usurpabis nomen domini dei
tui frustra, quia non erit impu-
nitus qui super rem uanam
nomen eius assumpserit. **O**bser-
ua diem sabbati ut sapiens eum
sicut praecipit tibi dominus deus tuus
Sep diebus operaberis, et facies
omnia opera tua septimus dies sab-
batum est id est requies domini dei
tui. **N**on facies in eo quicquam operis
tui et filius tuus et filia, seruus
et ancilla bos et asinus, et omne
iumentum tuum, et peregrinus
qui est in porta tua, ut re-
quiescat seruus tuus et ancilla
tua, sicut et tu. **N**emeto quod et ipse
seruieris in egypto et eduxerit
te inde dominus deus tuus, in manu
forti et brachio extenso, idcirco
praecipit tibi ut obseruares diem
sabbati. **H**onora patrem tuum et ma-
trem, sicut praecipit tibi dominus deus
tuus, ut longo uiuas tempore et bene
sit tibi in terra quam dominus deus
tuus daturus est tibi. **N**on om-
nes neque mechaberis, **S**urgus non
facies, nec loqueris contra propin-
quum tuum falsum testimonium. **N**on conu-
pisces uxorem propinqui tui, non
domum non agrum, non fructum
non ancillam, non seruicium non

asium, et uniuersa quae illius sunt.
Hec uerba locutus est dominus ad eos
in altitudinem uiam in monte de
medio ignis et nubis et caligine
uoce magna, nihil addens am-
plius. **E**t scripsit ea in duabus
tabulis lapideis quas tradidit
moysi. **V**os autem postquam audistis
uocem de medio tenebrarum et
monte ardere uidistis, accessistis
ad me omnes principes tribuum et
maiores natu atque dixistis. **E**re-
sondit nobis dominus deus in magna
tem et magnitudine sua, uox
eius de medio ignis audiuimus
et probauimus hodie quod loqueret
deus cum homine ueritatem. **C**ur
ergo moriamur et deuorabit nos
ignis hic maximus. **S**i enim au-
dicimus ultra uocem domini dei
nostri moriemur. **Q**uid est omnis
caro ut audiat uocem domini uiuere
qui de medio ignis loquitur,
sicut nos audiuimus et possit
uiuere. **T**u magis accede et au-
di cuncta quae dixit dominus deus
in tibi, loqueris ad nos et nos
audientes faciemus ea. **Q**uid
cum audisset dominus ait ad me. **A**u-
diui uocem uerborum populi huius
quae locuti sunt tibi, bene dixisti
locuti. **Q**uius det talem eos
metem, ut timeat me et custodi-
ant uniuersa mandata mea in
omni tempore et bene sit eis et filijs eorum
in sempiternum. **V**ade et dic
eis. **E**tenim in monte tentoria mea
tu uero hic sta mecum, et loquar
tibi omnia mandata, et cetera mon-
as atque iudicia quae docebis eos
ut faciant ea in terra quam dabo
eis, in possessione. **C**ustodite
et facite quae praecipit dominus deus
uobis. **N**on declinabitis ad dexteram
neque ad sinistram, sed per uiam
quam praecipit dominus deus in omni
seruabitis, ut uiuatis et bene sit
uobis, et protulerunt dies in
terra possessionis uestrae. **VI. 1.**

Hec sunt precepta et ce-
 ri mome atq; iudicia,
 que mandavit dñs dñs
 ut ut docerem uos, et
 faciatis ea in terra ad qua in-
 gredimini possidendam, ut time-
 as dñm deum tuum, et custodias
 oia mandata et precepta que ego
 p̄p̄io tibi et filijs ac nepotibus
 tuis, cunctis diebus uite tue, ut
 prolongentur dies tui. **Audi isrl**
 et offerua ut facias et bene sit t,
 et multipliceris amplius sic polli-
 citus est dñs deus p̄m tuoz tibi,
 terram lacte et melle manantem
Audi isrl dñs deus n̄r dñs unus
est. Diligete dñm deum tuum ex to-
 to corde, et ex tota fortitudine tua,
 et unatq; uerba hec que p̄p̄io tibi
 hodie in corde tuo, et narraabis ea
 filijs tuis, et meditaberis sedens
 in domo tua, et ambulans in iu-
 nere dormiens atq; confurgens,
 et ligabis ea q̄ signu in manu
 tua, eritq; et mouebunt inter o-
 culos tuos, scribesq; eas in **limine**,
 limine et ostijs domus tue. **Cum**
introduxerit te dñs deus tuus in
terram, pro qua iurauit p̄rib; tuis,
abraham ysaac et iacob, et dederit
tibi ciuitates magnas, et optas
quas non edificasti, domos ple-
nas cunitate opum, quas non
existaxisti, astra nas quas non
posuisti, ymeta et oliucta que no
plantaisti, et comederis et satura-
tus fueris, caue diligenter ne
obliuiscaris dñm, qui eduxit te
de terra egypti, de domo seruau-
tis, dñm deum tuum a mebis et ipi
serues, ac per nome illius iura-
bis. Non ibitis post dies alienos
 cunitate gentiu que inuoluau-
 uro sunt, qm̄ deus emulatoz dñs
 deus tuus in medio tui, ne qn̄
 nascatur furor dñi dei tui contra
 te, et auferat te de superficie t̄re.
Non temptabis dñm deum tuum
 sic temptasti in loco teptationis,
Custodi precepta dñi dei tui, ac

testimonia et testimonia, quas
 p̄cepit tibi, et fac quod placatum
 est et bonu, in conspectu dñi ut
 bene sit tibi et ingressus posside-
 as terram optimaz, de qua iura-
 uit dñs p̄ribus tuis, ut deleteret
 dñs inimicos tuos, coram te sic
 locutus est. **Cum interrogauit**
te filius tuus, etas dicens, quid
sibi uolunt testimonia hec et testi-
mone atq; iudicia, que p̄cepit
dñs deus n̄r nobis, dices ei, Ser-
ui eramus pharaonis in egypto
et eduxit nos dñs de egypto in
manu forti, fecitq; signa atq;
prodigia magna et pessima, in
egypto contra pharaonem, et de-
domu illius in conspectu n̄ro, et
eduxit nos inde, ut introductis
daret terraz super qua iurauit
p̄ribus n̄ris. Preceptisq; dñs nob
 ut faciatis dia legitima hec
 et timeamus dñm deum n̄m ut
 bn̄ sit nob cunctis diebus uite n̄e
 sicut est hodie. **Ecce n̄r miseri-**
coris, si custodierimus et fecerim
dia precepta eius, coram dño
deo n̄ro sicut mandauit nobis,

Quoniam introduxit, **vii.**
 te dñs deus tuus in ter-
 ram, qua possessurus
 ingredieris, et deleue-
 rit gentes multas coram te, et he-
 um et ieruseum, et amorreum
 chananeu et pherezcu et euam
 et iebuseum, septem gentes m̄lco
 maioris nuu q̄ tu es, et robusti-
 ores te, tradiderunt eas dñs deus
 tuus tibi, percuties eas usq; ad
 m̄m̄tionem. **Non m̄dis cum**
eis sedus, nec misereberis caru
necq; sociabis cum eis coniugra.
Filiam tuam non dabis filio ei,
nec filiam illius accipies filio tuo,
quia seducet filiu tuu ne sequat
me, sed ut magis seruiat dño
alieno, nasceturq; furor dñi, et
delebit te cito. **En potius hec fa-**
ciatis eis. **Aras eas subuertite, to-**
temgite statuas, lincosq; suadite,

et sculperia comburere. quia plus
 sanctus est dno deo tuo. Te elegit
 dñs deus tuus. ut sis ei populus
 peculiaris. de cunctis populis qui
 sunt super terram. Non quia tu
 multas gentes nro uincebas us
 bis unctus est dñs et elegit uos
 cum oibus suis populis pauis
 res. Sed quia dilexit uos dñs
 et custodiuit iuramentum quod
 iurauit patribus meis. eduxitq
 uos in manu forti. et redemit de
 domo seruitutis. de manu em
 pharaonis regis egypti. Et scies
 quia dñs deus tuus ipse est deus
 fortis et fidelis. custodiens pactu
 et magis diligentibus se. et hñs q
 custodiunt precepta eius in mille
 generationes. et reddens odientib
 se statim. ita ut disperdat eos. et
 ultra non differat. proanus eis
 restituens quod merentur. Custodi
 ergo precepta et cerimonias
 atq iudicia que ego mando tibi.
 hodie ut facias. Si postq audie
 ris hec iudicia custodieris ea et
 feceris. custodiet dñs deus tuus
 tibi pactum et magis quam iu
 rauit patribus tuis. et diliget te
 ac multiplicabit. benedictiq fru
 ctu uentris tui. et fructu terre
 tue. frumento tuo atq uinde
 mie. oleo et armentis. gregibus
 ouium tuarq super terraz pro
 qua iurauit patribus tuis ut da
 ret eam tibi. Inductus eris in
 omnes populos. non erit apud te
 sterilis. ueriusq sepius. tam in
 foribus q in gregibus tuis. Au
 feret dñs a te oem languorem.
 et infirmitates egypti pessimas
 quas nouisti non miseret tibi.
 sed cunctis hostibus tuis. Deuo
 rabis omnes populos. quos dñs
 tuus daturus est tibi. non par
 cet eis oculus tuus. nec serues
 dñs eoz. nec sint in ruina tua.
Si dixeris in corde tuo plures

sunt gentes iste q ego. quo potes
 delere eas. Noli metuerere fr
 dare que fecerit dñs deus tuus
 pharaoni. et cunctis egyptis
 plagas maximas quas uidet
 oculi tui. et signa atq potentia
 manu q robustam. et exten
 brachium. ut educeret te dñs
 deus tuus. Sic faciet cunctis po
 pulis quos metuis. Insuper et
 scabrones mittet dñs deus tu
 in eos. donec deleat omnes atq
 disperdat qui te fugerint et la
 tre poterint. Non timebis eos
 quia dñs deus tuus in medio
 tu est. deus magnus et terribi
 lis. Ipe consumet nationes has
 in conspectu tuo paulatim atq
 per partes. Non poteris delere
 eas pariter. ne forte multiplicent
 contra te bestie terre. Dabitq
 eos dñs deus tuus. in conspectu
 tuo. et interficiet illos donec pe
 nite delectantur. Trades reges
 eoz in manus tuas. et disper
 des noia eoz sub celo. Nullus
 poterit resistere tibi. donec con
 teras eos. Sculperia eoz igne
 combures. Non concupisces arge
 tum et aurum. de quibus facta s
 neq assumes ex eis tibi quicq
 ne offendas propeta. quia abo
 minatio est dñi dei tui. Nec in
 feres quippiam ex ydolo in domu
 tua. nec fias anathema sicut et
 illud est. Quasi spurciatq de
 staberis. et uelut magna mentu
 lic sordes abhominacioni habebis.
 quia anathema est. **VIII.**
O hne mandatu quod ego
 prapio tibi hodie. caue
 diligenter ut facias ut
 possis uiuere et mita
 pliam in. Ingressiq possideas
 terra. pro qua iurauit dñs pat
 uris. et recordaberis cuncti iane
 ris per quod adduxit te dñs de
 tuus. pl. amo per desertu. ut.

affligeret te atq temperet.

affligeret te atq; temptaret. ut nota fierent que in tuo uero uerfabantur. utrum custodieris mandata illius an non. Afflixit q; te penuria. et dedit tibi cibum manna. quoniam ignorabas tu et patres tui. ut ostenderet. t. quod non in solo pane uiuit ho. sed in oi uerbo quod egreditur ex ore dm. Vestimentu tuu quod operiebatur. nequaquam uetustate defecit. et pes tuus non e subtratus. en foragesimus amicus est ut recognosceris in corde tuo. quia sicut exudit homo filiu suu. sic dñs deus tuus exudiuit te. ut custodias mandata dm dei tui. et ambules in uis eius. et timeas eum. Dñs em deus tuus introducet te in terram bona. terram riuosq; aquarumq; et fontium in cuius campis et montibus erumpunt flumines abyssi terra frumenti ordeis et uincetis in qua ficus et mala granata. et oliueta nascuntur. terra olei ac mellis. ubi absq; ulla penuria comedas panem tuu. et retu dm habundantia perfrueris. cuius lapides ferreus sunt et de montibus eius eris metalla fodiuntur. ut cum comederis et satiatus fueris. Et dicas dno deo tuo prope opa ma que dedit t. **O**bserua et caue ne qñ obliuiscaris dm dei tui. et negligas mandata eius. atq; iudicia. et cetera timonas quas ego papiro tibi hodie. ne postq; comederis et satiatus. domos pulchras edificaueris. et habitaberis in eis. habuerisq; armenta. et ouiu greges argenti et auri. auroq; reru copiam. eleuetur cor tuu. et non reminiscaris dm dei tui. q; eduxit te de terra egypti. de domo seruitutis. et ductor tuus fuit in solitudine magna atq; terribili in qua erat serpens statu aduersus

et scorpio ac dyphas. et nullo oino aque qui eduxit riuos de petra durissima. et tribauit te mamma in solitudine quod nefecerit te patres tui. Et postq; afflixit ac probauit ad exercitum infernus e tui. ne diceret in corde tuo. Fortitudo mea et robur manus mee hec oia michi prestauerunt. sed recorderis dm dei tui. q; ipse tibi iures prestauerit. ut impletet pactu suu. super quo iurauit patribus tuis. sicut pns indicat dies. Em aut oblitus dm dei tui. scitatus fueris alienos deos. coluerisq; illos et adoraueris. ecce nunc pdito tibi quod oino dyspercas. Sicut gentes q; debet dñs in inuirtu tuo. ita et uos peribitis si mobe dicentes fueritis. uoca dm dei uestri. **lp.**

Hodi isel tu transgredieris hodie iordanem. ut possideas natos maxias et foratores te. ciuitates ingentes. et ad celum usq; muras. populu magnu atq; sublimem. filios enachim quos ipse uidisti et audisti. quibus nullus pot epaduerso resistere. **S**acis ergo hodie q; dñs deus tuus. ipse insidit ante te. ignis deuorans atq; consumens. qui conterat eos. et deleat atq; disperdat ante facie tuam uelociter. sic locutus su tibi. **N**e dicas in corde tuo. cum deleuerit eos dñs deus tuus. in conspectu tuo. prope iusticia meam. introduxit me dñs. ut terram hanc possiderem. cum propter impietates suas. iste delete sint nationes. **N**eq; em prope iusticias tuas. et equitatem cordis tui mgridieris. ut possideas terras ear. **S**ed quia ille exeruit impie te mtrouente delete sunt. et ut completeret uerbum suu dñs. quod sub iuramento pollicatus est patribus tuis abraham ysaac et iacob. **S**icut est q; non prope iusticias tuas dñs.

deus tuus dederit tibi terram hanc
 optimam in possessionem cum du-
 xeris te tuumque populum. Me-
 memento et ne obliuiscaris quod ad-
 uerundiam prouocasti dominum deum
 tuum in solitudine. Ex eo die quo
 es egressus ex egypto usque ad locum
 istum. semper aduersum dominum
 contendisti. Nam et in oreb pro-
 uocasti eum. et iratus delere te
 uoluit. quia ascendi in montem ut
 acciperem tabulas lapideas. ta-
 bulas pacti quod pepigit uobiscum
 dominus. et persecutus uis in monte.
 quadraginta diebus ac noctibus.
 panem non comedens. et aqua
 non bibens. deditque mihi dominus duas
 tabulas lapideas scriptas digito
 dei. et continentes omnia uerba que
 uobis in monte locutus est de medio
 ignis. quia concitatio populi congre-
 gata est. Cumque transissent qua-
 draginta dies. et eorundem noctes.
 dedit michi dominus duas tabulas la-
 pideas tabulas federis. dicitque mihi
 Surge et descende hinc cito. quia
 populus tuus quos eduxisti de
 egypto deseruerunt uelociter uiam
 quam demonstrasti eis. feceruntque
 sibi conflatile. Surrexeruntque autem ad
 me dominus. Cernis quod populus iste
 dure ceruias sit. dimitte me ut
 conteram eum. et deleam nomen
 eius sub celo. et constituam te se-
 gentem que hac maior et fortior
 sit. Cumque de monte arden-
 te descendere et duas tabulas fede-
 ris utraqque tenere manu. uidissem
 quod uos peccassissetis domino deo uestro et fe-
 cissetis uobis uentum conflatile.
 ac deseruisse uelociter uiam cuius qua
 uobis ostenderat. proiciam tabulas
 de manibus uestris. confregisque eas
 in conspectu uestro. et protendi ante deum
 sicut prius. xl. diebus et noctibus
 panem non comedens. et aqua non
 bibens prope uiam porta uera que
 gressus contemni. et cum ad uer-
 undiam prouocassissetis. Timui enim

indignationem et iram illius qua
 aduersum uos conuocatus. delere
 uos uoluit. et exaudiuit me dominus
 etiam hac uice. Aduersum aaron
 quoque etiam ueraciter iratus.
 uoluit cum conterere. et pro illo
 sile deprecatus sum. Nam autem
 ueraciter quod feceratis. id est uentum
 accipiens igne combustis. et in
 scypha conuolens. omninoque
 in puluere redigens. proiciam in
 coactum qui de monte descendit.
 in incendio quoque et in temptacione
 et in sepulchris concupiscentie
 prouocastis dominum. Et quia misit
 uos de caedes barne dicens ascen-
 dite et possidete terram quam dedi
 uobis. et contempsistis imperium domini
 dei uestri et non credidistis ei neque
 uocem illius audire uolulistis.
 sed semper fustis rebelles a die
 qua nosse uos cepi. Et iacui coram
 domino quadraginta diebus ac noc-
 tibus quibus cum supplicat deus
 abax. ne deleret uos ut fuerat
 conuocatus. et orans dixi. Domine
 deus ne disperdas populum tuum. et
 hereditatem tuam quam redemisti
 in magnitudine tua. quos eduxisti
 de egypto in manu forti. Re-
 cordare seruorum tuorum abraham
 et ysaac et iacob. ne aspicias di-
 uiciam populi huius. et impietatem
 atque peccatum. ne forte dicit
 habitatores terre. de qua eduxisti
 nos. non poterat dominus inter-
 ducere eos. in terram quam pol-
 licatus est eis. et oderat illos in
 deserto eduxit ut interficeret eos
 in solitudine. Qui sunt populus
 et hereditas tua. quos eduxisti
 in fortitudine tua magna. et
 brachio tuo extento. **T. P.**
At tempore illo dixit dominus ad me
 Dola tibi duas tabulas lapideas
 sicut priores fuerunt. et ascende
 ad me in montem. faciamque archam
 ligneam. et scribam in tabulis
 uerba que fuerunt in hijs que antea

consecrasti. Noncōq; eas in archaz
 facta igitur archam de lignis scilicet
 Cumq; delassent duas tabulas la-
 pideas instar prouti. ascendi in
 monte. habens eas in manibus.
 scripsitq; in tabulis uis id q; p̄sus
 scripserat. uerba decem que locu-
 tus est dñs ad uos in monte de
 medio ignis. qñ populus congre-
 gatus est. et dedit eas michi. Re-
 uersusq; de monte descendi. et
 posui tabulas in archam quam
 feceram. Que huc usq; ibi sunt
 sicut michi precepit dñs. filij autē
 isrl castra mouerunt ex berach fi-
 liaz iacari in musera. ubi aaron
 mortuus ac sepultus est. pro quo
 sacerdos finitus est filius eoz
 elcazar. Inde uenerunt in gad-
 gad. de quo loco profecti castra
 metati sunt in icthabacha in ter-
 ra aquilonis atq; correniu. Et tpe
 separauit tribum leui. ut porta-
 ret archam federeis dñi. et staret
 coram eo in misterio ac bndice-
 ret in noie illius usq; in pntem
 diem. Qua obrem non habuit
 leui partem neq; possessionem
 in tribus suis quia ipse dñs pos-
 sessio eius est. sicut promisit ei
 dñs tuus. Ego autē facti in mote
 sicut prius quadraginta diebus
 he notibus exaudiuistis q; me
 dñs etia hac uoce. et te perdere
 noluit. Dixitq; michi uade. et
 pcede populum ut ingrediatur
 et possideat terram quam iura-
 ui patribus coru ut tradereis eis
 Et hunc isrl quid dñs deus tuus
 peti ait. nisi ut timeas dñm deū
 tuū. et ambules in uis eius. et
 diliges eum ac seruias dño deo
 tuo. in toto corde tuo. et in tota
 aia tua. custodiasq; mandata dñi.
 et cerimonias eius quas ego
 hodie precipio ut bene sit. En
 dñm dei tui celum est. et celu celi
 terra et oia que in ea sunt. et
 in tribus tuis conglutinatus ē
 dñs. et amauit eos. elegitq; seme-
 cep̄ post eos. id est uos decuratis

gentibus. sic hodie coprobat. En
 cum adue igitur precipium cordis
 uiri. et certitatem uiam ne indu-
 retis amplius. quia dñs deus uir
 ipse est deus decem. et dñs dñanau
 deus magnus et potens et terri-
 bilis. qui personam non accipit
 nec munera. facit iudicium qu-
 pullo et uidue. amat peregrinu
 et dat ei vittum atq; uestitum.
 Et uos ergo amate peregrinos
 quia et ipi fuistis peregrini in ter-
 ra egypti. Dñm deum tuū time-
 dis. et ei serues. Ipi adheretis.
 iurabisq; in noie illius. Ipse est
 laus tua et deus tuus qui fecit t
 hec magnalia et terribilia q; uide-
 runt oculi tui. in septuaginta aia
 dus descendunt patris tui mecip-
 tum. et ecce nunc multiplicauit te
 dñs deus tuus sicut astra celi. **PL.**

HMa itaq; dñm deū tuū
 et obserua precepta eius
 et cerimonias. iudicia
 atq; mandata oī tpe.
 Cognosce hodie que ignorat filij
 uiri. qui non uiderunt disciplina
 dñi dei uiri. magnalia eius et ro-
 sustam manū. experientiq; brach-
 ium. signa et opera que fecit in
 medio egypti. pharaoni regi. et
 p̄m uerse terre eius. ois experit
 tui egyptiaz et equis ac curribus
 quo operuerunt eos aque rubri
 maris. cum uos persequerentur.
 et deleuerit eos dñs usq; in pntem
 diem uobiscq; que fecerit in solitu-
 dine. donec ueneritis ad hunc lo-
 cū. et dathan atq; abiron. filijs he-
 liab. qui fuit filius ruben. quos
 aperto ore suo terra absorbit. in
 domibus et tabernaculis et uni-
 uersa substantia corp̄ qua habebat
 in medio isrl. Oculi uiri uident
 oia opera dñi magna que fecit
 ut custodiatis uniuersa mandata
 illius. que ego hodie precipio uo-
 bis. et possitis intrare et possidere
 terram ad qua ingredimini. mul-
 toq; in ea uiuatis tpe qua sub iu-
 ramento pollicatus est dñs patribus

et semm caro **T**erram lacte et
melle manantem. Terra em
ad quam ingredieris possidenda
non est sicut terra egypti de qua
episti ubi iacto semine in hortoru
morem aque durantur magne
sed motuosa est et campestris de
celo expectans pluuias. quam
dñs deus tuus semp in misit et
oculi illius in ea sunt a principio
am usq; in fine eius. Si ergo obe
dieritis mandatis meis que
ego hodie precipio uobis. ut dili
gatis dñm deum urum. ut serui
atis ei in toto corde urò. et in to
ta aia ura. dabit pluuiam ter
re ure temporaneam et serori
nam. ut colligatis frumentu
et unnu et oleum. seru ep agris
ad pastenda iumentu. et ut ipi
comedatis ac saturerim. Caute
ne forte decipiatu cor urum. et
recedatis a dño. seruatisq; dño
alienis. et adoratis eos. **N**atus
dñs claudat celu et pluue hie
descendant. nec terra det germen
suum. percatioq; uelociter. de
terra optima quam dñs datur
us est uobis. **N**on te her uerba
mea in cordibus et in animis
uris. et suspendite ea pro signo
in manibus. et miter uestros oiu
los collocare. **D**ocete filios uròs
ut illa meditentur. qñ sederis
in domo tua. et ambulaueris
in uia. et actubueris atq; surrex
eris. **S**cribes ea super postes et
ianuas domus tue et mamplicet
dies tui et filioz tuoz in terra.
quam iurauit dñs patribus tuis
ut daret eis q̄ diu celum iminet
terre. **S**i em custodieritis man
data que ego precipio uob et fe
ceritis ea. ut diligatis dñm deu
urum. et ambuletis in oibus vijs
eius. adherentes ei; disperdet do
oms gentes istas ante facie urò;
et possidebitis eas que maiores
et fortiores uobis sunt. **O**is locus
quem calcauerit pes ur. ur erit.

a deserto et libano **I**n flumine mag
no eufraten. usq; ad mare ori
dentale ceunt cxxm m uru.
Nullus stabit contra uos. **T**erram
uram atq; formidine dabit dñs
deus ur super oem terra quam
calcaueris estis sicut locutus est
uob; **E**n propono in conspitu urò
hodie bñdicoem et maledicoem.
Bñdicoem. si obedieritis manda
tis dñi dei uru que ego precipio
uobis. **M**aledicoem si non audie
ritis mandata dñi dei uestri
sed recesseritis de uia qua ego
nunc ostendo uob. et ambulauer
itis post deos alienos quos ig
noratis. **C**um maceduxerit te
dñs deus tuus in terram ad qua
pergris habitandam. pones be
nedicoem super montem garzim
maledicoem super motem hebal
qui sunt transiordane post uia
que uergit post solis occiduu.
in terra ebananei qui habitauit
in campestribus cont galgala
que est iuxta uallem tendente
et mcranem procul. **D**os em
insubitis iordane ut possideatis
terra qua dñs deus ur daturus
est uobis et habeatis et posside
tis illam. **V**idete ergo ut imple
atis cerimonias atq; iudicia q̄
ego hodie pono in conspitu urò.
H **E**t sunt precepta. **P**ri
atq; iudicia que facere
debetis in terra. quam
dñs deus pxm urò
tuoz daturus e tibi.
ut possideas eam annatis diebus
quibus super humu gradieris
Subuertite tra loca in quibus
coluerit gentes quas possessuri
estis. deos suos super montes et
cellos et colles. et subter omne
lignum frondosum. **D**issipate
aras earum et confingite statuas
lucos igne comburite. et pcola
tomni uice. disperdite noia earum
de locis illis. **N**on facietis iug dño
deo urò. sed ad locum que elegit

dñs deus ur. decimas rebus ubi
 uis ut ponat nomen sui ibi;
 et habitet in eo. uenietis et offerre
 tis in illo loco holocausta et uici
 mas uias decimas et primicias
 manuum uiaꝝ et uota atq; dona
 ria p̄mogemta boni et ouium
 et comedetis ibi in conspectu dñi
 dei ur. ac letabimini in ciuitate
 ad que miseris manu uos et
 domus ur. in quibus dñs dixe
 rit uob dñs deus ur. Non facie
 tis ibi que nos hic facimus ho
 die. singuli quod sibi r̄m uidet.
 Nec em usq; in p̄ns tempus ue
 nistis ad requiem et possessione
 quam dñs deus daturus e uob
 ut requiescatis acynctis hostib;
 per incultum. et absq; ullo timo
 re habitetis in loco quem elege
 rit dñs deus ur. ut sit nomen
 eius in eo. Illuc oia que p̄cipio
 offeretis. holocausta et hostias
 ac decimas et primicias manuum
 uiaꝝ et quicq; p̄cipuum est in mu
 neribus. que uouistis dño. ibi
 epulamini coram dño deo uestro.
 vos. filij. ac filie ur. famuli
 et famule. atq; leuitas qui in
 uis urbibus comorant. Nec
 em h̄t aliam p̄tem et possessione
 inter uos. Caue ne offeras ho
 laocausta tua in oī loco quem
 uideris. Sed in eo quem elegit
 dñs in uia tabernaculi tuaz offeres
 hostias. et facies q̄amq; p̄cipio
 tibi. Em aut comedere uolue
 ris. et te quis carnum delecta
 uerit. occide et comede uis dñi
 dñem dñi dei tui. quā dedit
 tibi in urbibus tuis. siue in mu
 dum fuerit hoc est maculatum
 et debile. siue mudum hoc e in
 regnum et sine macula. Quod
 offerri licet. sicut caprea et cer
 uum. comedes absq; esu dñi capat
 sanguis. quem super terra q̄t
 aquam effundens. Non poteris
 comedere in opidis tuis. decima
 frumeti p̄mi et olei tui. p̄mogem
 ta armetoz et pecoz et oia
 que uoueris. et sponte offerre

uolueris. Et primicias manuum tuaz
 sed coram dño deo tuo comedes
 ea in loco quem elegerit dñs deus
 tuus. tu. et filius tuus. et filia.
 seruus et famula atq; leuitas q̄
 manet in urbibus tuis. et letabe
 ris et reficietis coram dño deo tuo.
 in ciuitate ad que extendetis ma
 nu tuam. Caue ne derelinquas
 leuite oī tpe quo uersaris in ter
 ra. qñ dilatauerit dñs deus tuus
 terminos tuos sicut locutus est t̄
 et uolueris uesa caribus quas
 desiderat aia tua. Locis aut que
 elegerit dñs deus tuus ut sit no
 men eius ibi si procul fuerit oia
 des de armentis et pecorib; que
 habueris sic p̄cepit t̄. et comedes
 in opidis tuis. ut tibi placet. Sic
 comedatur caprea et ceruus uca.
 ueseris eis. et mudus et in mud
 i commune uescentur. Hoc solum
 caue ne sanguine comedas. San
 guis em coz pro aia est. et idcirco
 non des aiam comedere in car
 nibus. sed super terram funde q̄
 aquam. ut sit tibi dñi et filijs tuis
 post te. cum feceris quod placet
 in conspectu dñi. Que aut sacrificia
 ueris et uoueris dño. tolles et ue
 nies ad locu quem elegerit dñs
 et offeres oblationes tuas carne.
 et sanguinem super altare dñi dei
 tui. Sanguinem hostiaz fundes
 in altare. caribus aut tpe ue
 seris. Obserua et audi oia que
 ego p̄cipio tibi. ut bene sit tibi
 et filijs tuis post te. in sempiternu
 cum feceris quod bonu est in con
 spectu dñi dei tui. Quā disperde
 rit dñs deus tuus ante facie tuaz
 gentes ad quas ingredetis pos
 sidentas. et possederis eas atq;
 habitaueris. in terra earz. caue
 ne imiteris eas. postq; te fuerint
 intereunte subuersis. et regnabo
 terimonias earz dicens Sicut
 coluerunt gentes iste deos suos
 ita et ego colam. Non facies sicut
 dñs deo tuo. Omnes em adhortatio
 nes. quas auersatur dñs fecerunt
 dñs suis. offerentes filios et filias

et conburentes igni. **XXV.**

Quod precipio tibi hoc in
facto dno. nec addas
quicquid nec minuas. Si
surreperit in medio tui
propheta. aut qui sompniū u
diffe se dicat et predixerit signū
atq; portenti. et euenerit q̄ locu
tus est. et dixerit tibi camus. et
sequamur deos alienos quos ig
noras et seruamus eis. nō au
dias uerba prophete illius. aut
sompnatoris. quia temptat uos
dñs deus isrl. ut palam fiat utru
diligatis eum an non. in toto cor
de et in tota aīa ura. Dominū
deū urū sequi. et ipm timere. hanc
data illius custodite et audite uo
cem eius ipi seruatis et ipi ad
hereditis. Propheta aut ille aut
fator sompniarū interfectus. q̄
locutus ē. ut uos auerteret a dño
deo urō. qui eduxit uos de terra
egypti. et redemit de domo serui
tutis. ut errare te faceret de ma
quam precepit dñs deus tuus. et
auferes malū de medio tui. Si
tibi uoluerit persuadere si tuus
filius matris tue. aut filius tuus
ut filia. siue uxor que est in sinu
tuo. aut amicus quem diligis.
ut aīam tuā clam dicens. camus
et seruamus dñs alienis quos
ignoras tu et p̄ces tui. cunctarū
in circuitu gentiū. que uxo uel
procul sunt. Ad mias usq; ad fine
terre. non acquiescas ei nec au
dias. neq; parcat ei oculus tuus.
ut miserearis et occultes eū. sed
statim interfices eum. Si p̄nu
manus tua super eū. et post te
dñs populus mittat manu. Lapi
dibus obrutus necabitur q̄ uoluit
te abstrahere a dño deo tuo q̄ eduxit
te de terra egypti de domo serui
tutis. ut dñs isrl audiens timeat.
et nequaquā ultra faciat quippiam
huius rei sile. Si audieris in uia
urbū tuarū quas dñs deus tuus
dabit tibi ad habitandū. dicentes
aliquos. egressi sunt filij belial

de medio tui. et auerunt habita
tores urbis tue atq; dixerunt ca
mus et seruamus dñs alienis quos
ignoratis. quere sollicitate et dilige
ter rei ueritate perspice. Si mi
neris certū ē quod dicitur. et ab
horationem hanc opere peccata
tam statim peccatores habitatores
urbis illius in ore gladij. et dele
bis eam sicut que in illa sunt usq;
ad peccata. Quicquid enā supellec
tilis fuerit congregabis in me
dio placitū eius. et cum ipa ci
uitate succides. ita ut uniuersa
consumas dño tuo et sit tumulus
sempiternus nūb. Non edificabitur
amplius et non adheret de illo
anathemate. quicquid in manu tua
ut auertatur dñs ad ira furoris
sui. et misereatur tui in multiplici
te. sicut uita uel p̄dus tuus.
Cū audieris uocem dñi dei tui.
custodies aīa precepta eius que
ego precipio tibi hodie. ut fahas
quod placitum est in conspectu
dñi dei tui. **XXVI.**

Hic estore omni dei uer
Non uos mactas. nec
faciens caluicium super
mortuo. qm̄ populus
sanctus es dño deo tuo.
et te elegit ut sis ei in populum
peculiarem. de cunctis gentibus
que sunt super terram. Non con
medatis que in munda sunt. hec
ē aīal quod comedere debent. hec
uicem et ouem et capram. et uicem
capream. bubulum. tragelaphum
pygargon. oxigen. camelon. por
dalum. Omne aīal quod in duas
partes unguam findit et rumi
nat comedetis. De his aut q̄ ru
minant. et unguam nō findit
hec comedere nō debetis. Came
lu leporem cyrogriū quia ru
minant et non diuidunt ungu
lam in munda erunt uob. Suis
quoq; qm̄ diuidit unguam et nō
ruminat in mundus erit. Carni
bus eorū non uestem et cadauera
non tangetis. hec comedetis quibus

que morantur in aquis. Que hnt
 remulas et squamas comedite.
 Que absq; remulis et squamis
 sunt ne comedatis quia in munda
 st. Oms aues mudas comedite.
 In mudas ne comedatis. aqlam
 et gryphem. et alicu. yxon
 et vlturam ac milium. uo gen
 suu et ome coru in gms. stau
 rionem ac noctuam. et laxum
 atq; acupitrem uo genus suu
 herodiu et agnu. et ybm ac met
 gulum. porphyrionem. et me
 ticoracem. onocrotalu et chaxi
 diu singula in genere suo. In
 pam quosq; et uespertilionem et
 ome quod reptat et penulas hnt
 in mudum exit nec comedetur.
 Inne quod mudum e comedite
 quicq; mortitium ne uescam
 ex eo. Peregrino qui intra por
 tas tuas est. da ut comedat aut
 uerde ei. quia tu populus suis
 dm dei tui es. Non coques hedu
 in lacte matris sue. Decimam
 prem separabis de cunctis fruct
 tibus que nascuntur in terra.
 per annos singulos et comedes
 in conspui dm dei tui. in loco
 quem elegerit. ut in eo nomen
 illius uiuatur. Decima frume
 ti tui et uini et olei et ymoge
 nita de armentis et ouibus tuis
 ut distas timere dm deu tuu
 in tempore. Cum aut longior
 fuerit tua. et locus quem elege
 rit dm deus tuus. tibiq; hndu
 erit nec potueris. ad eum hnt
 cuncta portare. uendes dia et in
 ptium rediges portabisq; manu
 tua et profusaris ad locu quem
 elegerit dm deus tuus. et emes
 ex eadem pecunia quicq; tibi pla
 cuerit sue ex armentis suis ex
 ouibus. uini quoq; et siteria. et
 ome quod desiderat aia tua. et
 comedes coram dno deo tuo. et
 epulaberis tu et domus tua et
 scuta qui intra portas tuas est.
 Caue ne derelinquas eu quia no
 st aliam prem in possessione tua.
 Anno tertio separabis alia decima

ex omnibus que nascuntur tibi eo tpe
 et reponas intra ianuas tuas.
 Demetis leuitas qui aliaz non hnt
 partem nec possessionem eorum
 et peregrinus et pupillus. ac ui
 dua que intra portas tuas sunt
 et comedent et saturabunt. ut
 hndicat tibi dms deus tuus in
 cunctis opibus manuum tuarum
 que feceris.

Sextimo aut anno facies
 remissione. que hoc or
 dme celebrabitur. Cui
 debetur aliquid ab auto
 rel proprio ac fructu suo. repetere
 non poterit. quia annus remissio
 nis est dm. A peregrino et ad
 uena exiges. cui emet ppm quu
 repetendi non hnt partem. Et
 oino indigens et mendicans no
 erit inter uos. ut hndicat tibi do
 m terra quam daturus est tibi
 in possessionem. Si aut audieris
 uocem dm dei tui et custodieris
 uniuersa que iussit et que ego p
 cepi tibi. benedicet tibi ut polli
 citus est. Ecce nentibus gentibus
 uentis. et ipse a nullo accipies mu
 tuu. Onaberis nationib; plimis
 et tui nemo dnabitur. Si unus
 de fructibus tuis qui morantur in
 portis ciuitatis tue in terra qua
 dms deus tuus daturus est tibi.
 ad paupertatem uenerit. non ob
 durabis cor tuu. ne contrahas ma
 num. sed aperies eam pauperi.
 et dabis mutuui quo eum mdi
 gere perspexeris. Caue ne forte
 subripiat tibi impia cogitatio.
 et dicas in corde tuo. Appropinquat
 septimus annus remissionis. et
 auertas oculos a paupere fructu tuo.
 nolens ei quod postulat mutuuum
 comodare. ne clamet cont te ad
 dm. et fiat tibi in ptim. sed da
 bis ei nec agres quippiam callide
 in eius necessitatibus subleuandis
 ut hndicat tibi dms deus tuus in
 o tpe. et in cunctis ad que manu
 miseris. Non de erunt pauperes
 in terra habitacionis tue. idcirco
 ego precipio tibi. ut aperies manu

fra tuo egeno et paupera qui tenu
uexantur in terra. Cum t uen
ditus fuerit frater tuus hebreus
aut hebreica et sex annis seruerit
tibi in septimo anno dimittes
cum liberum. Et quem libertate
donaueris, nequaquam uacuum adire
panem, sed dabis uacuum de gre
gibus et de area, et de torculari
tuo quibus dominus deus tuus bene
dixerit. Memeto quod et ipse serue
ris in terra egypti, et liberauerit
te dominus deus tuus. Et idcirco ego
nunc precipio tibi. Si autem dixerit.
Nolo egredi, eo quod diligat te et do
minum tuam, et bene sibi apud te
esse sentiat, assumens subulam,
et perforabis aurem eius in ia
nua domus tue, et seruet tibi
usque metrum. Analle quoque sile
facies. Non auertes ab eis oculos
tuos, quoniam dimiseris eos liberos,
quoniam iuxta metradem mercenarij
per sex annos seruiuit tibi, ut ben
dixit tibi dominus deus tuus in tuis
operibus que agis. De pignore
mias que nascuntur in armetis
et in ouibus tuis, quicquid sepus
est masculi masticabis domino deo
tuo. Non operabis in pignore
bouis, et non condebis pignore
mias ouium in conspectu domini dei
tui, comedes ea per annos singu
los in loco quem elegerit dominus
tu et domus tua. Quoniam autem habu
erit maculam, et uel claudum
deforme uel debile, non imolabit
domino deo tuo, sed intra portas ur
bis tue comedes illum. Tam mu
dus quod in mundis sile uescitur
eis, quasi caprea et cecus, hoc
solum obseruabis ut sanguine cap
non comedas, sed effundas in ter
ram quasi aquam. .xvi.

Ostena mensem nouarum
frugum, et uicem primu
ipis, ut facias pascha domino
deo tuo, quoniam in isto mense
eduxit te dominus deus tuus de egypto

nocte. Immolabisque pascha domino
deo tuo de ouibus et bobus, in
loco quem elegerit dominus deus tuus
ut habuerit nomen eius ibi. Non
comedes in eo panem fermenta
tu. Septem diebus comedes aspe
fermento, afflictionis panis, quoniam
in pauore egressus es de egypto
ut memineris diei egressionis
tue de egypto, omnibus diebus uite
tue. Non apparebit fermentum in
omnibus terminis tuis septem diebus
et non manebit de cibus eius
quod imolatum est uespere in die
primo mane. Non poteris imo
lare pascha in qualibet urbium
tuarum, quas dominus deus tuus da
turus est tibi, sed in loco quem
elegerit dominus deus tuus, ut habuerit
nomen eius, ibi imolabis pascha
uespere ad solis occasum, quando
egressus es de egypto, et coques
et comedes in loco quem elegerit
dominus deus tuus. Manens tu sur
gens uade in tabernacula tua.
Sex diebus comedes azyma, et
in die septimo quia collecta est
domini dei tui, non facies opus.
Septem ebdomadas numerabis
tibi, ab ea die quo saltem in septe
tem miseris, et celebrabis diem
festum ebdomadae domino deo tuo,
oblatione spontanea manent
qua offeres uicem benedictionem domini
dei tui, et epulaberis coram domino
deo tuo, tu et filius tuus, filia
tua et seruus tuus et ancilla et
leuitas qui est intra portas tuas
et adueniens et pupillus et uidua,
qui morantur uobiscum in loco que
elegerit dominus deus tuus, ut habi
teret nomen eius ibi, et recordaberis
quo seruus fueris in egypto custo
dieris et facies, que precepta sunt
Sollemnitatem quoque tabernaculo
celebrabis per septem dies quoniam col
legeris de area et torculari feu
gibus tuis, et epulaberis in festiui
tate tua, tu et filius tuus et filia
et seruus et ancilla, leuitas quoque

et aduena et pupillus ac uidua. qui intra portas tuas sunt septem diebus dno deo tuo festa celebra- bis. in loco que elegerit dno. Inductus tibi dno deus tuus in ciuitatis frugibus tuis, et in opere manuum tuarum et in leticia. Tribus uerbis p annu apparebit ome masculinu tuu in conspectu dmi dei tui in loco que elegerit in sollemnitate azimorum, et in sollemnitate ebdomadaz, et in sollemnitate tabernaculaz. Non apparebit omdim uariuus, sed offeret unuquisq; sctm quod habuerit iuxta dno dno dmi dei sui qua dedit ei. Iudices et magros constituas in oibus portis quas dno deus tuus dedit tibi, per singulas tribus tuas, ut iudicent populu iusto iudicio nec in alteram partem declinent. Non accipies persona nec munera, quia munera exortant oculos sapientium et mutant uerba iustorum. Iuste q; iustu est persequeris ut uiuas et possideas terram, qua dno deus tuus dedit tibi. Non plantabis nuu et oem arboru iuxta altare dmi dei tui, nec facies tibi, neq; constitues stantia que odit dno deus tuus. Non imolabis dno deo tuo boue et ouem, in quo est macula aut quippiam uiti, quia abhoratio est dmi dei tui.

, xxv.

Quoniam reperi fuerunt apud te intra uita portarum tuarum quas dno deus tuus dabit tibi, uir aut mulier qui faciunt malu in conspectu dmi dei tui, ut transgrediantur partu illius, ut uadant et seruiant dno alieno et adoret eos, solen et luna et oem militia celi que non precepti, et hoc t fuit nunciatu. Audiens q; inquisieris diligenter, et uerum ee reperis, et abhoratio facta est in israhel.

educes uiru ac mulierem qui rem sceleratissima perpetrarunt, ad portas ciuitatis tue et lapidibus obruentur. In ore duorum aut trium testium peribit, qui interfiat. Nemo uadatur uno contra se dicente testimoniu. Manus testiu prima interficiet eum, et manus reliqui populi extrema mactur ut auferas malu de medio tui. Si difiale et ambiguum apud te iudicium ee perspexeris, ne sanguinem et sanguinem tam et causaz, lepram et non lepram, et iudicium iuxta portas tuas uideris uerba uariari, surge et ascende ad locum que elegerit dno deus tuus. Veniesq; ad sacerdotes leuici generis et ad iudicem qui fuerit illo tpe qresq; ab eis. Qui mndicabit tibi iudicij ueritatem, et facies quod tuncq; dixerit, qui presunt loco quem elegerit dno, et docuerint te iuxta legem eius, sequeris sinistram ad dexteram, et dexteram ad sinistram. Qui aut superbiert nolens obedire sacerdotis imperio, qui eo tpe ministrat dno deo tuo, et dextero iudicis, morietur homo ille, et auferes malu de medio israhel. Cunctusq; populus audiens timebit, et nullus demceps intumescat superbia. Cum moiss fueris terram qua dno deus tuus dabit tibi, et possideas eam habitauerisq; in illa et dixeris, constituam super me regem, sicut hnt ome peritritu nationes, cum constitues quem dno deus tuus elegerit, de nio sem tuoru. Non poteris alteri gentis hominem regem facere, qui non sit de tuo. Cumq; fuerit constitutus, no multiplicabit sibi equos, nec reducet populu in egyptum, equitatus nio subleuatus preferat, cum dno dno dno uobis, ut nequaquam amplius per candem uia reuertam. Non habeat uxores plimas que mliant am eius, neq; argenti,

et auri in mensa pondera. Postquam autem sederit in solio regni sui. describet sibi deuteronomium legis huius in uolumine. accipiens exemplar a sacerdotibus leuitice tribus. et habebit scriptam. Legetque illud omnibus diebus uite sue. ut distat timere deum deum suum et custodire uerba et ceremonias eius. que lege precepta sunt. Nec eleuetur cor eius in superbiam super fratres suos. nec declinet in partem dextram uel sinistram. ut longo regnet ipse. ipse et filii eius super israhel.

Non habebunt. **XVIII.** sacerdotes et leuite et omnes qui de eadem tribu sunt parte et hereditate cum reliquo israhel. quia sacrificia domini et oblationes eius comedent et nihil aliud accipient de possessione frum suorum. Dominus enim ipse est hereditas eorum sicut locutus est illis. hoc erit iudicium sacerdotum a populo et ab his qui offerunt uictimas. siue bouem siue ouem immolauerint. Dabunt sacerdoti arum. ac uentriculum. pinnas summi uirri et olei. et lanam parte epouu confessione. Ipse enim elegit dominus deus tuus de cunctis tribubus tuis ut staret et ministraret tibi dominus. ipse et filii eius in sempiternum. Si exierit leuitas de uirga uirgam tuam ex ore israhel in qua habitat. et uoluerit uenire desiderans locum quem elegerit dominus ministrabit in nomine dei sui sicut omnes fratres eius leuitas. qui stabunt eo tempore coram domino. partem adorum eandem accipiet quam et ceteri excepto eo quod in urbe sua ex paterna ei successione defertur. Quando ingressus fueris terram. quam dominus deus tuus dabit tibi. caue ne imitari uelis abhominabiles illarum gentium. nec succumbatur mee qui lustrat filium suum aut filiam. ducens per ignem. aut qui ardeat assuetus et obseruet sompnia atque auguria. Ne sit malificus. ne in

cantator. ne phicones consulat ne diuinos. et querat a mortuis ueritatem. **Stia** enim hec abhominabitur dominus. Et prope istius modi scelera delebit eos in medio uitae tuae. Perfertus eris et absque macula cum domino deo tuo. Gentes iste quare possidebitis terram angures et diuinos audite. Tu autem ad domino deo tuo aliter instans es. **Prophecam** de gente tua. et de fratribus tuis sicut me suscitabit tibi dominus deus tuus. ipsum audies ut petisti a domino deo tuo in ore. quoniam conuocata est congregatio tua ad istum. **Altera** non audia uocem domini dei mei. et ignem hunc maximum amplius non uidebo ne moriar. **Et ait dominus michi.** Bene omnia sunt locuti. **Prophecam** suscitabo eis de medio frum suorum similem tui. et ponam uerba mea in ore eius loqueturque ad eos omnia que preceperis illi. **Quis** autem uerba eius que locutus sum in nomine meo audire noluerit. ego ultor existam. **Propheca** ut qui arroganti deprauiatus uoluerit loqui in nomine meo que ego non preceperis illi ut diceret aut in nomine alienarum deorum interfecerit. **Quod** si tanta cogitatio inderis quo possumus intelligere uerbum quod non est locutus dominus hoc habet signum. **Quod** in nomine domini propheta ille prodixerit et non euenerit. hoc dominus non est locutus sed per tumorem animi sui. propheta confinxit. et idcirco non timebis eum. **XIX.**

Quoniam disperderit dominus gentes. quare traditurus est terram et possideris eam habitaueris in urbibus eius et in castris. **Ecce** ciuitates separabis tibi in medio terre quam dominus deus tuus dabit tibi. in possessionem. sternens diligentem uiam. et in locis equaliter partes. totam terram tuam prouinciam diuides.

ut habeat eum. qui prope ho-
 madium profugus est. quo pos-
 sit euadere. Hec erit lex hominade
 fugientis, cuius uita seruanda
 est. Qui percussit proximum
 suum nefarius. et qui heri et nu-
 dius testis. nullum contra eum
 habuisse. odium comprobatur. sed
 adesse simpliciter cum eo in silua
 ad ligna cedenda et in susceptione
 lignorum securis fugerit manum
 feruq; lapsum de manubrio.
 amicum eius percussit et oc-
 ciderit. hic ad una supra dicitur
 urbem confugiet et uiuet. ne for-
 sitan proximus eius cui effu-
 sus est sanguis dolore stimulat
 persequatur et apprehendat eum.
 si longior uia fuerit. et perua-
 rit aiam eius. qui non est reus
 mortis. quia nullum contra eum.
 qui percussus est odium prius habuis-
 se monstratur. **D**ecreto precipio tibi
 ut tres ciuitates equalis tibi se-
 spari diuidas. Cum aut dilata-
 uerit dominus deus tuus terminos
 tuos sicut iurauit patribus tuis.
 et dederit tibi tantam terram.
 quam eis pollicatus est. Si tamen
 custodieris mandata eius. et se-
 rueris que hodie precipio tibi. ut di-
 ligas dominum deum tuum. et ambules
 in uis eius omni tempore. adde-
 re tibi tres alias ciuitates. et supra-
 dicitur tibi urbem tuam duplicita-
 tis. ut non effundatur sanguis
 innoxius in medio terre qua
 dominus deus tuus dabit tibi possiden-
 dam. nec sit sanguis meus reus.
Si quis aut odio habens propi-
 suum insidiatus fuerit uite eius
 surgensq; percussit illum. et
 mortuus fuerit. fugeritq; ad una
 de supradictis urbibus. mittet
 seniores ciuitatis illius et acci-
 pient eum de loco effugij. tra-
 dentq; in manu proximi. cui
 sanguis effusus est et morietur.
 nec misereberis eius. et auferes
 noxium sanguinem de israhel ut bene

Non assumes et transferes ter-
 minos proximi tui. quos fixerit
 priorum in possessione tua quam
 dominus deus tuus dabit tibi. in terra
 quam acceperis possidendam.
Non stabit testis unus contra aliquem.
 quicquid illud pater et fratris fuit
 sed in ore duorum aut trium testium
 stabit omne uerbum. Si steterit
 testis mendax contra hominem. acci-
 pans eum per ueritatem. stabunt
 limbo quoque causa est ante dominum
 in conspectu sacerdotum et iudicum
 qui fuerint in diebus illis. Cuius
 diligentissime persequantur in-
 uenerunt falsum testem dixisse
 contra fratrem suum mendacium. red-
 dent ei sicut scata suo facere co-
 gitauit. et auferes malum de me-
 dio tuo. ut audientes ceteri timo-
 rem habeant et nequaquam talia
 audeant facere. **N**on misereberis
 eius. sed aiam pro aia oculum
 pro oculo. dente pro dente. ma-
 nu pro manu. pedem pro pede.
 exiges.

Dixeris ad bellum contra
 hostes tuos et uideris
 equitatum et auxilium et
 maiorem quam tu habes aduer-
 sary exercitus multitudinis. non
 timebis eos. quia dominus deus tuus
 tecum est qui conduxit te de terra
 egypti. **A**ppropinquante aut iam
 prelio. stabit sacerdos ante arcem
 et sic loquetur ad populum. **A**udi israhel
 uos hodie contra inimicos uros
 pugnam committetis. non time-
 scite cor uerum. **N**olite metueret.
 nolite cedere. nec formidetis eos
 quia dominus deus uerum in medio ueri
 est. et prouob contra aduersarios
 dimicabit. ut eruat uos de periculo
Duces quoque per singulas turmas
 audiente exercitu proclamabunt
Quis est homo qui edificauit do-
 mum nouam. et non declinauit
 eam. **D**adat et reuertat in domum
 suam ne forte moriatur in bello.
 et alius deducet illam. **Q**uis est

homo qui plantauit vineam. et nec
dum cam fecit et communem. et
de qua uelut in suis lucat. **V**adat
et reuertatur in domum suam. ne for
te moriatur in bello. et alius ho
cuis fungatur officio. **C**uius est ho
qui despondit uxorem et non ac
cepit eam. **V**adat et reuertatur
in domum suam. ne forte in bello
et alius homo accipiat eam. **H**is
datis addent reliqua. et loquentur
ad populum. **C**uius est homo formi
dulosus et corde pauido. uadat
et reuertatur in domum suam. ne
paucere faciat corda sim suorum
sicut ipse timore perterritus est.
Cumque siluerint exeratus duces
et finem loquendi fecerint. unus
quisque ad bellandum suos tuncos
preparabit. **S**i in accesseris ad
expugnandam ciuitatem et offe
res ei primum pacem. **S**i receperit
et aperuerit tibi portas. ciuitas
populusque qui in ea est saluabitur.
et seruet tibi sub tributo. **S**i aut
fedus in me noluerint. et receperint
contra te bellum oppugnabis eam.
Cumque tradiderit dominus deus tuus
illam in manu tuam peruenies
omne quod in ea generis masculi
ni est. in ore gladii absque mulieru
bus et infantibus. uimentis et re
teris que in ciuitate sunt. **O**mnem
predam exeratus diuides. et come
des de spoliis hostium tuorum que
dominus deus tuus dederit tibi. **S**ic
facies ciuitatis ciuitatibus que ate
protul ualde sunt. et non sunt de
his urbibus. quas in possessionem
accepturus es. **D**e his aut ciui
tatibus que dantur tibi nullum
omino permittis uiuere. sed miti
tias in ore gladii. **E**thiolum uidet
et amorcum. et chananeum. phe
rezeum. et eucum et jebuseum.
sicut precepit tibi dominus deus tuus.
ne forte doceant uos facere ciuitas
abhorrationes. quas ipse operatus
est dominus suus. et peccatis in domino deo
uostro. **E**n obsederis ciuitate in loco

tempore et munitibus meum
dederis. ut expugnes eam. non
sunt des arboribus. de quibus uelut
potes. nec securibus perterritus
debes uastare regionem quam lig
nu est et non homo. nec potest con
te bellanciu augere num. **S**i
qua aut ligna non sunt pompa
sed agrestia. et in ceteros apert
usus. succide et exstrue machi
nas. donec capias ciuitatem que
contra te dimicat. **XXI.**

Quando munitus fuerit
in terra quam dominus
deus daturus est tibi
hinc cadauer occisi. et
ignoratur reditus reus.
egredientur maiores natu. et
iudices tui et mecent a loco ca
daueris singularem per circuitu
spacia ciuitatu. et quam uiam
orem ceteris de prospexerint
semores ciuitatis eius tollent
bitula de armento. que non rap
it uigum. nec terram sadiu ut
meret. et ducere eam ad uallum
asperam atque saxosam. que nunquam
arata est. nec semine recepit et
cedent in ea ceciuces uetule aut
dentis sacerdotes filij leui quos
elegit dominus deus tuus ut mi
strent ei et benedicant in nomine eius
et aduerbum eorum omne negotium
et quietum mundum uel in mundum
est iudicatur et ueniunt maiores
natu ciuitatis illius ad macta
cum. **L**auabuntque manus suas in
uicula que in ualle percussa est
et dicent. **M**anus mee non effun
derunt hunc sanguinem. nec oculi
uidebant. **P**ropterea esto populo
tuo israhel. quem redemisti dominus. et
non reputes sanguinem innocentium
in medio populi tui israhel. et aufer
retur ab eis reatus sanguinis.
Tu aut alienus eris ad innocentium
cruore. qui effusus est cum feceris
quod precepit dominus. **S**i egressus
fueris ad pugnam contra inimicos
tuos et tradideris eos dominus deus

tuis in manu tuam. cap. quocumque
 duxeris, et uideris in nudo cap
 tuoque mulierem pulchram. et ad
 amaueris eam. uoluerisque hanc
 uxorem. introduces in domum tuam.
 Que radet ciliarum et occidit
 unguis. et deponet uestem in qua
 capta est. sedensque in domo tua
 flebit patre et matre sua uno me
 se. et postea mirabis ad eam dor
 micem cum ea et erit uxor tua.
 Si aut postea non sederit ad
 tuos. dimittes eam liberam. nec ue
 dere poteris pecunia. nec oppre
 dere potentia quod humiliasti eam.
 Si habuerit homo uxores duas. una
 dilectam et alteram odiosam ge
 nerintque ex eo liberos. et fuerit
 filius odiose primogenitus. uolu
 eritque sibi inter filios suos dux
 dere. non poterit filium dilecti facere
 primogenitum. et preferre filio odio
 se. sed filium odiose agnoscat primo
 genitum. dabitque ei de his que habuit
 cuncta duplicata. Iste est enim prin
 cipium liberorum eius. et hinc debentur
 primogenita. Si genuerit homo filium
 contumacem et proteruum qui non
 audiat precepta ac matris imperia
 et coheratus obedire contemp
 serit apprehendent eum et educent
 ad seniores ciuitatis illius et ad
 porta iudicij. dicentque ad eos.
 Filius noster iste proteruus et con
 tumax est. monita matris audire
 contempnit. comessatoribus uacat
 et luxurie atque conuiujs. lapi
 dibus eum obicit populus ciui
 tatis et morietur. ut auferatis
 malum de medio uei. et uniuersus
 israhel audiens peccati mescat. Si
 peccauerit homo pro morte plene
 datus est. et ad iudicium morti ap
 pensus fuerit in patibulo. non
 permanebit cadaver eius in ligno.
 sed in eadem die sepelietur. quia
 maledictus a deo est qui pendet
 in ligno. et nequidquam examina
 bis terram. quam dominus deus tuus
 dederit tibi in possessionem. **XXIV.**

Non uidebis bouem
 fructu cui aut oue cora
 tem et pterabis. sed re
 duces fructu tuo. **XXIII.**
 si non propinquus tuus sit. nec
 nosti eum. duces in domum tuam
 et erunt apud te. quod dum gratia ca
 frater tuus. et recipiat. **Sile** fa
 cias de asino et uestimento. et de
 oi re frateris tui. que perierit. **XXIV.**
 inuenis eam ne negligas quasi
 alienum. **Si** uideris asinum frateris
 aut boue tradisse in uia. non despi
 ces sed subleuabis eum eo. Non in
 ducetur mulier ueste uirili. nec uir
 uertur ueste feminea. abhorribilis
 enim apud deum est. qui facit hec.
Si ambulans per uiam in arbore
 ut in terra nidum auis inuenias
 et matrem pullis uel ouis desup
 incubantem. non tenebis ea cum
 filijs. sed abice pariter captos
 tenens filios. ut bene sit tibi et
 longo uelut tempore. **Si** edificau
 eris domum nouam facies murum
 recti per circuitum ne effundatur
 sanguis in domo tua. et sis reus
 labente alio. et in preceptis tuis.
Non seres uinea tua altero seme
 ne et semetis qua semisti et que
 nascunt ex omnia parte sua fiet.
Non arabis in boue fil et asino.
Non indueris uestimento quod
 ex lana linoque contextum est. **fumi**
 culos in sordibus facies per quatuor
 angulos. pallij tui quo operieris
Si duxerit uir uxorem et postea
 eam odio habuerit quod fecerit oc
 casiones quibus dimittat eam.
 obiacens ei nomen pessimum. et dux
 erit. uxorem hanc accipij. et in
 gressus ad eam non inueni ungi
 ne. tollent eam pater et mater eius et
 ferent scilicet signa unguinitatis eius
 ad seniores urbis que in porta
 sunt. et dicit pater. **filiam** mea
 dedi huic uxorem quia quia odit
 uxorem ei nomen pessimum ut dicit
Non inueni filiam tua unguinon

Et ecce hec sunt signa uirginitatis
filie mee. Expandent uesti metum
coram senibus ciuitatis. appre-
hendentes senes urbis illius puerum
et uerberabunt illum condepnantes
in super centu siclis argenti. quos
dabit pater puellae. qm diffamauit
nomen pessimu super uirgine
israhel. habebitq; eam uxore. et no
poterit eam dimittere in tpe uite
sue. Quod si uerum est q; dicitur
et non e inuenta in puella uir-
ginitas. eiciet eam extra fores
domus patris sui. et lapidibus ob-
ruent uirginitatis eius et mo-
rietur. qm fecit nefas in israhel. ut
formicaretur in domo patris sui.
et auferes malu de medio tui.
Si dormierit uir cum uxore al-
terius. uterq; morietur id e adul-
ter et adultera et auferes malu
de israhel. Si puellam uirgine de-
sponderit uir. et muerit eam
aliquis in ciuitate. et concubierit
cu illa educes utruq; ad porta
ciuitatis illius. et lapidibus ob-
ruentur. puella quia no clama-
uit in ciuitate. et uir q; humili-
auit uxorem proximi sui. et au-
feres malu de medio tui. Si aut
in agro repererit uir puellam
q; desponsata est. et apprehendens
concubierit cum illa. ipe morietur
solus. Puella nichil patiet nec
est rea mortis. qm sicut laro to-
surgit coru fecit suu et occidit
aniam eius. Ita et puella perpeffa
e. Sola erat in agro. clamauit
et nullus affuit qui liberaret ea.
Si muerit uir puella uirgine
que no ht sponsum. et appren-
dens concubierit cum ea. et res
ad iudiciu uenerit. dabit q; dor-
miuit cum ea. pater puellae centu
siclos argenti. et habebit ea ux-
orem. quia humiliavit illa. Non
poterit dimitte eam cunctis diebus
uite sue. XXIII.

Non accipiet ho uxore
pater sui. nec reuelat
opera metum ei. Non
mirabitur cunucus
atruis ul amputatis testibus.
et absas uerere ealiam dmi. No
ingredietur manser hoc est de
seculo natus etiam dmi. usq;
ad decima gnacionem. Amma
mtes et moabites etiam p9 dec-
ma gnacionem mirabunt etiam
dmi in eter nu. quia noluerunt
uobis orturere cu pane et aq;
in uia qn egressi estis de egypto.
et quia conduxerunt cont te.
Balaam filiu seor. de mesopot-
mia syrie. ut malediceret t. Et
noluit dms deus tuus audire
Balaam. uertitq; maledicem ei
in benedictioem tuam. eo q; dilige-
ret te. Non facies cum eis pact-
nec grees eis bona. cunctis diebus
uite tue in sempiternu. Non
abominaberis ydolum quia
se tuus e. nec egyptu quia ad-
uena fuisti in terra eius. Qui
nati fuerint ex eis terra gna-
cione mirabunt etiam dmi. Qui
egressus fueris aduersus hostes
tuos in pugnam. custodias te
ad os re. mala. Si fuerit inter
uos homo qui nocturno polluit
sua sompno. egredietur extra
castra. et non reuertetur pater q;
aduerserit. lauet aqua. et post
solis occasum regredietur in castr-
Habebis locu extra castra ad que
egrediaris. ad requisita nature.
gerens papillam in dalethco. Sup
foderis fodies per circuitu et cer-
ta humo operies quo reuelatis
es. Dns deus tuus ambulat in
medio castror. ut eruat te et tra-
dat tibi inimicos tuos. ut sint
castra tua sancta. et nichil in eis
aparcat seditatis nec decel met-
te. Non trades. se ui dno suo qui
ad te confugerit. habitabit tecu
in loco qui ei planuerit. et in uia.

Dominus tuus requiescet ne con-
tristes cum. Non erit meretrix
de filiabus israel, necq; scortator
de filiis israel. Non offeres mercede
prostituli, nec precium carnis in do-
mum domini dei tui. Quia illud e-
st quod uouerit quia abhoratio est
uitius apud dominum deum tuum. Non
fenerabis fructu tuo ad usura pecuniam,
nec fruges, nec quamlibet
aliam rem, sed alieno fructu at
tuo absq; usura id quod indiget
comodabis, ut benedicat tibi dominus
deus tuus in omni tempore, in terra
ad quam ingredieris. Cum uoue-
ris uotum domino deo tuo, non tarda-
bis reddere, quia requirit illud
dominus deus tuus. Si moratus fu-
eris reputabitur tibi in peccatum. Si
nolueris polliceri absq; peccato eris.
Quod autem semel egressum e-
st labris tuis obseruabis, et factus
sicut promissus domino deo tuo, et
propria uoluntate, et ore tuo lo-
cutus es. Ingressus uincetis propi-
tius, comede uias quantum tibi pla-
tuerit, foras autem ne efferas teum.
Si mitaueris in segetem amici
tui, frange spiritas et manu con-
tere, falce autem non metes. **XXIII.**

Sic accipere homo uxorē
et habuerit eam et no-
n uenerit gratiam ante o-
culos eius, propter aliqua
feditatem, scribet libellum repudi-
i et dabit in manu illius et dimit-
tet eam de domo sua. Cumq; egressa
altecui maritum duxerit, et ille
quoq; oderit eam, dederitq; ei li-
bellum repudi-
i, et dimiserit de
domo sua, ut certe mortuus fuit
non potuerit prior maritus te-
cipere eam uxorē, quia polluta
e et abhorabilis facta est coram
domino, ne peccare sanat terra tua
quam dominus deus tuus tradiderit
possidendam. Cum acciperit ho-
miger uxorē non procedat ad
bellum nec ei quippiam nititatis
iungat publice, sed uacabit absq;

culpa domus sue, ut uno anno leuet
cum uxorē sua. Non accipies loco
pignoris, inferiore et superiore mo-
lam, quia dicitur sua opposuit tibi.
Si deprehensus fuerit homo, solli-
citans fructum suum de filiis israel, et ue-
ditio cum accipiens precium meriti
actur, et auferes malum de medio
tui. Obserua diligenter ne meras
in plagam lepre. Sed factus quomodo
dixerunt te sacerdotes leuitici ge-
neris, uix id quod precepti eis, et
imple sollicit. Memetote q; fecerit
dominus deus uxor marie in uia, cum
egredereim de egipto. Cum repetis
a proprio tuo rem aliquā quā debet
tibi, non ingredieris domum eius,
ut pignus auferas, sed stabis foris
et ille tibi proferet quod habuerit.
Si autem pauper est non proce-
dit apud te pignus, sed statim
reddes ei ante solis occasum, ut dor-
mens in uestimento suo benedicat
tibi, et habeas iustitia coram domino
deo tuo. Non negabis mercedem
indigentis, et pauperis fructus tui,
siue aduenit qui teum moratur
in terra, et intra portas tuas est.
Sed eadem die reddes ei precium
laboris sui, et ante solis occasum
quia pauper est et ex eo sustentat dicitur
suam. Ne clamet contra te ad deum
et reuertetur tibi in peccatum. Non oc-
cidentur preseres pro filiis, nec filij
pro preseres, sed unus quisq; pro
patre suo morietur. Non peruerteris
iudicium aduenie et pupilli nec au-
feres pignoris loco, uidue uestimen-
tu. Memetote q; seruieris in egipto,
et eruerit te dominus deus tuus inde.
Dixit dominus patre tuo ut facias hanc
rem. Cum messueris segetem in
agro tuo, et oblitus manipulum
reliqueris, non reuertaris ut collas
eum, sed aduenia et pupillum et
uiduam, auferre panem, ut be-
nedicat tibi dominus deus tuus, in
opere manuum tuarum. Si fruges
colliges oliuaz, quicq; remanserit
in arboribus, non reuertaris ut
colligas, sed relinques aduenie,
pupillo et uidue. Si uindemiaueris

omnem tuam non colliges remanentes racemos, sed cedent manus aduene pupille ac uidue. **V**eniet quoque et tu serueris in egypto. et id tunc precipio tibi, ut facias hanc rem.

XXV.
Suauis causa me aliquis et interpellauerunt iudices que iustu te persequerent. illi iusticie palam dabant. quem impium condempnabunt impietas. **S**ed autem cum qui peccauit dignum uiderit plagis prosterneat et coram se faciat uerberari. Pro mensura peccati erit plagarum modus. Ita dum taxat ut quadragenarium numerum non excedant, ne fede laceratus ante oculos tuos iaceat fratris tuus. **N**on ligabis os domus, terentis in arca fruges tuas. **E**n habitauerunt feces simul. et unus ex eis absque liberis mortuus fuerit. uxor defuncti non nubet alteri. **S**ed accipiet eam se eius. et suscitabit semen fratri sui. et promogenitum ex ea filium nomine illius appellabit ut non deleatur nomen eius. **S**ed si autem noluerit accipere uxorem fratris sui que ei lege debetur. perget mulier ad porta ciuitatis et interpellabit maiores natu dicitque eis. **N**on uult frater uiri mei. suscitare semen fratri sui in israhel. nec me in concubinem sumere. **S**tatimque accersit eum facient et interrogabunt. **S**i uiderit nolo ea uxorem accipere. accedet mulier ad eum coram senioribus et collat calcam mentum de pede eius. **S**puerque in faciem eius et dicit. **S**ic fiet hoc qui non edificat domum fratri sui. et uocabitur nomen illius in israhel domus discalciati. **S**i habuerint inter se uirginem uiri et unus contra alium uxorem cepit uolensque uxor alterius exuere uirum suum. de manu fornicis miserit manum et apprehenderit uertunda eius abscedes manum illius nec flecteris super ea ulla misericordia.

Non habebis in sacculo diuersa pondera. maius et minus. nec erit in domo tua modus maior et minor. **P**ondus habebis iustum et uerum. et modus equalis et uerus erit tibi. ut mltis iuuas tibi super terram. quam dominus deus tuus dederit tibi. **A**bborabitur enim dominus cum qui facit hoc et auersatur deum in iustitiam. **V**eniet quoque fecerit tibi amalech in uia quando egredieris ex egypto. quo ostenderit tibi et extremos agminis tui. qui lassum respiciant cederunt quando tu eras fame et labore confectus. et non timuerit deum. **C**um ergo dominus deus tuus dederit tibi requiem. et subiecit cunctas pertraxit nationes in terra. quam tibi pollicatus es. delebis nomen eius sub celo. **L**ate ne obliuiscaris.

XXVI.
Quamquam miraueris terra quam dominus deus tuus tibi daturus est possidendam. et obtinueris eam. **A**ntem inhabitaueris in illa. tolles de cunctis frugibus primicias et portas in cartallo. pergesque ad locum quem dominus deus tuus elegerit. ut ibi muocetur nomen eius. **A**ccedetque ad sacerdotem. qui fuerit in diebus illis et dices ad eum. **P**roscitor hodie coram domino deo tuo quod ingressus sum terram quam iurauit patribus meis ut daret ea nobis. **S**uscipiensque sacerdos cartallum. de manu eius ponet in altare domini dei tui et loqueris in conspectu domini dei tui. **S**piritus persequatur preem meum qui descendit in egyptum. et ibi peregrinatus est in paucissimo numero. accitit in gentem magnam et robustam. et infimam multitudinis. afflicti sunt nos egypti et persecuti sunt inponentes onera grauissima. **E**t clamauimus ad dominum deum patrum nostrorum. qui exaudiuit nos et respexit humilitatem et laborem atque angustias. et eduxit nos de egypto in manu forti. et brachio

ex tecto. In ingenti pauore in fugis atq; portentis et miraculis ad locum istum, et tradidit nob terra lacte et melle manantem. Et idcirco nunc offero primicias frugum terre quam dñs dedit m. Et dimitte eas in conspectu dñi dei tui, et adorato dño deo tuo. epulaberis in diebus bonis que dñs deus tuus dederit tibi et domui tue, tu, et leuitis, et aduenis, qui tecum est. Cuius compleueris denarij cunctarum frugum tuarum. Anno denarij mada dabis leuite et aduene, et pupillo et aduene iudue ut comedant in ca portarum tuarum et saturerentur. loqueris in conspectu dñi dei tui. Attuli quod sacrificium est de domo mea, et dedi illud leuite et aduene. pupillo et iudue. sicut iussisti michi. Non prececiui mandata tua, nec oblitus sum imperij. Non comedi ex eis in lecto meo, nec separavi da in qualibet inuidina, nec expendi ex his quicquid in re funebri. Obediui uoci dñi dei mei, et feci sicut precepisti michi. Respice de sinario tuo de excelso celis habitaculo, et benedic populo isrl et tee qua dediti nob sicut iurasti patribus nostris terre lacte et melle mananti. Hodie dñs deus tuus precepit tibi, ut facias mandata hec atq; iudicia, et custodias et impleas ea ex toto corde tuo et ex tota aia tua. Dñm elegisti hodie ut sit tibi deus, et ambules in uisibus eius, et custodias cetera mandata illius et mandata atq; iudicia et obediatis eius imperio. Et dñs elegit te hodie, ut sis ei populus peculiaris, sicut locutus est tibi, et custodias oia precepta eius, et faciat te excelliorem cunctis gentibus, quas receit in laudem, et nome et glam suam, ut sis populus sanctus dñi dei tui sicut locutus est tibi. **XXVII.**

Precepit aut moyses et seniores isrl populo dicens. Custodite ome man-

dam quod precipio uob hodie. Cuius insuetis iordane, in terra quaz dñs deus tuus dabit tibi, eriges in gentes lapides, et calce leuigabis eos, ut possis in eis scribere oia uerba legis huius. Iordane transmissis, ut introcas terra qua dñs deus tuus dabit tibi, terra lacte et melle manante sicut iurauit patribus tuis. Cui ergo insuetis iordane erigite lapides quos ego hodie precipio uob in monte hebal et leuigabis calce, et edificabis ibi altare dño deo tuo, de lapidibus quos ferru non tetigit, et de saxo mfoz mibus et mpoluis, et offeres super eo holocausta dño deo tuo, et imolabis hostias pacificas comedetq; ibi et epulaberis coram dño deo tuo, et scribes super lapides oia uerba legis huius, plane et liuide. **Dixeruntq; moyses et sacerdotes leuitici generis, ad oem isrl. At tende et audi isrl. Hodie factus est populus dñi dei tui, audies uoce eius, et facies mandata atq; iusticias quas ego precipio tibi. Precepitq; moyses populo in die illo dicens. Ibi stabunt ad benedicendu dño super motem garizim iordane transmissis. Symeon, leui, iudas, isachar, ioseph, et beniamin. Et e regione isti stabunt ad maledicendum in monte hebal. Ruben, gad, aser, sabulon, dan, et neptalim. Et pronuntiabunt leuite, dicentes ad ois uiros isrl excelsa uoce, Maledictus homo qui faciet sculptile et castelle abhorroem dñi, opus manuum artificu, ponetq; illud in abscondito. Et non debet ois populus et dicent, Amen. Maledictus qui non honorat preceptum suum et matrem, et dicit dñs ppls, Amen. Maledictus qui in seculum terminos propinui sui, sicut dicit dñs deus populus, Amen. Maledictus qui corrare facit teum in itinere, et dicit dñs populus, Amen. Maledictus qui puerit iudicium aduene pupilli et iudue, et dicit dñs ppls, Amen.**

085
Maledictus qui dormit cum uxore
patris sui. et reuelat opimentum
lectuli eius. Et dicit omnis populus.
Amen. **M**aledictus qui dormit
cum omni uimento. Et dicit omnis
populus Amen. **M**aledictus qui
dormit cum uxore sua sorore. fi-
lia patris sui siue matris sue.
Et dicit omnis populus. Amen. **M**a-
ledictus qui dormit cum sorore sua.
Et dicit omnis populus Amen. **M**a-
ledictus qui dormierit tu uxore
proximi. Et dicit omnis populus.
Amen. **M**aledictus qui clam p-
russerit proximum suum. Et dicit
omnis populus. Amen. **M**aledictus
qui accipit munera. ut priuet
aiam sanguinis innocentis. Et di-
cet omnis populus. Amen. **M**aledic-
tus qui permanet in sermionibus
legis huius. nec eos opere perficit.
Et dicit omnis populus. Amen. **XXVII.**

A In autem audieris uocem
domini dei tui. ut facias
atque custodias omnia ma-
data eius que ego pre-
cipio tibi hodie. faciet te dominus de-
us tuus excelsiore cunctis gentibus.
que uersantur in terra. Remit-
tet super te uniuerse benedictiones
iste. et apprehendent te si in precep-
ta eius audieris. **B**enedictus tu
in ciuitate. et benedictus in agro.
Benedictus fructus ueteris tui. et
fructus terre tue. fructusque ui-
mentorum tuorum. greges armento-
rum et caule ouium tuarum. **B**ene-
dicta horrea tua et benedicta reliqua
tue. **B**enedictus eris et ingredi-
ens et egrediens. Dabit dominus in-
imicos tuos. qui consurgunt ad-
uersum te. corruent in conspectu
tuo. **P**er unam uiam uement con-
te. et per septem fugient a facie
tua. **E**mittet dominus benedictiones super
cellaria tua. et super omnia opera
manuum tuarum. **B**enedictusque tibi
in terra quam accipies. **S**uscita-
bit te dominus sibi in populum sanctum.
sicut iurauit tibi. si custodieris

mandata domini dei tui. et ambu-
laucris in uisibus eius. **V**idebuntque
omnes terrarum populi. quod nomen
domini inuocatum sit super te. et ti-
mebunt te. **A**bundante te faciet
et dominus. omnibus bonis fructu uer-
tu. et fructu uimentorum tuorum
fructu terre tue. quam iurauit
dominus patribus tuis ut daret tibi.
Aperiet dominus thesaurum suum opti-
mum celum. ut tribuat pluuia omni
terre sue in tempore suo. **B**enedictus
cunctis operibus manuum tuarum
et fenestris genibus multas.
et ipse a nullo ferus accipies.
Constituere te dominus in capite et non
in caudam. et eris semper supra
et non subter. **S**i audieris man-
data domini dei tui que ego precipio
tibi hodie. et custodieris et feceris
ac non declinaueris ab eis nec
ad dexteram nec ad sinistram.
nec stertus fueris deos alienos
neque colueris eos. **E**t si au-
dieris nolueris uocem domini dei tui
ut custodias et facias omnia man-
data eius. et cetera in omnia que
ego precipio tibi hodie. uement
super te omnes maledictiones iste.
et apprehendent te. **M**aledictus
eris in ciuitate. **M**aledictus in
agro. **M**aledictum horreum tuum. et
maledicta reliqua tue. **M**aledictus
fructus ueteris tui. et fructus terre
tue. armenta bouum tuarum. et
greges ouium tuarum. **M**aledictus
eris ingrediens. et **M**aledictus
egrediens. **Q**uare dominus super te
fame et fluxum. et inopiaem
in omnia opera tua. que facies do-
net conteret te. et perdat uelociter
propter adinuationes tuas. **P**er-
ficias in quibus reliquisti me.
Aduingatur tibi dominus pestilentia.
donec consumat te de terra ad
quam ingredieris possidendam.
Percutiat te dominus egestate. fedia
et frigore. ardore. et estu. et aere
corrupto ac rubigine. et persequatur
quodammodo donec percas. **E**t cetera
quod supra te est enicum. et cetera
quam calcas ferrea. **D**et dominus

umbrem terre tue puluere. et de
 celo descendat super te cinis do-
 nec conueras. Tradat te dñs
 corruentem ante hostes tuos.
Per unam uiam egrediaris con-
 eos. et per unam fugias. et disperga-
 ris per omnia regna terre. **S**icut
 cadauer tuum in escam cunctis uo-
 latilibus celi et bestijs terre. et
 non sit qui abigat. **P**ercutiat
 te dñs ulcere egypti. et pro corpore
 per quam stercora edigeruntur.
Scabie quoque et pruriginis. ita
 ut curari nequeas. **P**ercutiat
 te dñs amenia. et tentate. ac
 furore metis. et palpebras in mexi-
 die. sicut solet palpare cecus in
 tenebris. et non dirigas uias
 tuas. **D**ignus hoc calumpnia susti-
 neas. et opmaxis uolentia.
 nec habeas qui liberet te. **N**on
 accipias et alius dormi tu ca-
 domi edifices et non habitas in
 ea. plantas uincam et non um-
 demas eam. **B**os tuus imolet
 coram te. et non comedet ex eo.
Asmus tuus rapiatur in conspectu
 tuo. et non reddatur tibi. **O**uis
 tue dentur timas tuas. et non
 sit qui te adiuuet. **F**ilij tui et fi-
 lie tue. tradantur alteri populo.
 uidentibus oculis tuis. et defici-
 entibus ad conspectum corp tota
 die. et non sit fortitudo in manu
 tua. **F**ructus terre tue. et oves la-
 dorcas tuos comedat populus que
 ignoras. et sis semp calumpnam
 sustinens. et oppressus cunctis
 diebus. et stupens ad terrorem
 corp que uidebunt oculi tui. **P**er-
 tuat te dñs ulcere pessimo in
 gembus et furis. sanariq non
 possis. a planta pedis usq ad uer-
 ticem tuum. **D**ucetq dñs te et re-
 gem tuum quem constitueris sup
 te in gentem. quam ignoras tu.
 et ptes tui. et seruice ibi dñs
 alienis. ligno et lapidi. et eris
 perditus in procerbum ac fabu-
 lam orbis plis. ad quos te in-
 trodixerit dñs. **S**emetem mul-

tum iaces in terram. et modicam
 congregabis. qz locuste oia deuo-
 rabunt. **I**ncam plantabis et fo-
 dies. et uinum non bibes nec colli-
 ges ex ea quippiam. qm uastabit
 uer mibus. **O**lunas habebis morib;
 terris tuis. et non ungueris
 oleo. quia defluent et peribunt.
Filios generabis et filias. et non
 fueris eis. qm ducunt in capti-
 uatam. **O**ms arboris tuas et
 fruges terre tue rubigo consumet.
Aduena qui tecum uersatur in terra
 ascendet super te eritq sublimior
 tu aut descendes et eris inferior.
Ipe fenerabit tibi. et tu non fene-
 rabis ei. **I**pe erit in caput et tu
 eris in caudam. et ueniet sup te
 oms maledicones iste. et persequen-
 tes apprehendent te. donec intercas
 quia non audisti uocem dñi dei
 tui. nec seruasti mandata eius
 et cetera monas quas precepit tibi
 et erunt in te signa atq prodigia.
 et in femine tuo usq in sempiternum.
 eo q non seruieris dño deo
 tuo. in gaudio cordisq leticia.
 propter reru dñm habundantiaz
Serues inimico tuo. quile imitet
 dñs tibi in fame. et siti et nudi-
 tate. et in perueria. et ponet ui-
 gum ferecu super cervice tuam
 donec te coneruat. **A**dducet dñs
 super te gentes de longinquo. et de-
 ceptoris simbus terre. **I**n silicu
 dine aquile uolantis cum impetu
 cuius linguam intelligere no pos-
 sis. gentem prociassima. q non
 deserat sem. nec misereat puulo
 et deuoret fructu uincetoz tuaz
 ac fruges terre tue. donec muer-
 as. et non relinquat tibi tertium
 uniu et oleum armeta bon. et
 greges ouium. donec te disperdat.
 et coneruat in cunctis urbib; tuis.
 et destuantur muri tui firmi atq
 sublimes. in quibus habebis fidu-
 tiam in di terra tua. **O**bsidetur
 mra portas tuas in di terra qua
 dabit tibi dñs deus tuus. et come-
 des fructum uteri tui. et carnes
 filioz et filiaz tuaz. quas dedit

tibi dñs deus tuus, in angustia
 et uastitate qua opprimet te hostis
 tuus. **H**omo delicatus me, et lux
 urosus ualde. muidebit fratri suo
 et uxori que cubat in sinu suo. sic
 det eis de carnis filioz suoz
 quas comedet eo qd nihil habeat
 aliud in obsidione et penuria qd
 uastauerunt te inimici tui, mra
 omis portas tuas. **T**enera mlier
 et delicata que super terra ingre
 di non ualebat, nec pedis uestigi
 um figere. propter molliam et te
 neritudinem in mra. muidebit
 uro suo, qui cubat in sinu suo.
 super filij et filie carnis, et in
 liue secundarq que egrediuntur
 de medio femoz eius, et sup libe
 ris qui eadem hora nati sunt;
Comedent em eos clam. propter
 reu om penuriam, in obsidio
 ne et uastitate qua opprimet te in
 inimici tuus, mra portas tuas.
Nisi custodieris et feceris dia uerba
 legis huius que scripta sunt in hoc
 uolumne, et timueris nome eius
 gloriosum et terribile, hoc e dñm
 deum tuum. augetur dñs plagas
 tuas, et plagas seminis tui pla
 gas magnas et pestilentias infir
 mitates pessimas et perpetuas,
 et conuertet me omis afflictioes
 egypti quas amisti, et adheret
 tibi. **I**nsuper et uniuersos languo
 res et plagas que non st scripte
 in uolumne legis huius, indu
 cet dñs super te, donec te conterat
 et remanebitis pauca nudo que
 plus eratis sicut astra celi multi
 tudine, qm non exaudisti uocem
 dñi dei tui. **E**t sicut ante letatus
 e dñs super uos, bene uos faciens
 uosq multiplicans. **S**ic letabitur
 disperdens uos atq subuertens;
 ut auferam de terra ad quam
 ingredieris possidendam, disper
 getq dñs te in omis populos, a
 summitate terre usq ad terminos
 eius, et serues ibi dñs alienis
 quos et tu ignoras et pces tui;

lignis ac lapidibus. **I**ngentibus
 quoq illis non quiesces, neq ex
 requies uestigio pedis tui. **D**ab
 em tibi dñs ibi cor pauidu et de
 fiacns, oculos et aiam merore
 consumptam, et erit uita tua, qd
 pendens ante te, timebis nocte
 et die, et non credes uice tue. **N**
 ne dicas quis michi det uestigiu
 et uestere qui in det mane. **P**ro
 cer cordis tui formidiam qd ex
 beris, et propter ea que tuis ui
 debis oculis. **R**educet te dñs clas
 sibus in egyptum per uia de qua
 dixit tibi, ut eam amplius non
 uideres. **S**i uenderis inimici tui
 in seruos, et anallas, et no erit
 qui emat.

R **XXIX.**
Et sunt uerba federe
 q precepit dñs mosi
 ut feceret cum filiis isrl
 in terra moab preter
 illud fedus quod cum eis pepigit
 in oreb. **D**ocauitq mosi dñs
 isrlm, et dixit ad eos. **V**os uidistis
 uniuersa, que fecit dñs cora uob
 in terra egypti, pharaoni et oib
 seruis eius, uniuersos terre illius
 temptaciones magnas quas uide
 runt oculi tui, signa illa potet
 taq ingentia, et non dedistis uos
 dñs cor intelligens et oculos ui
 dentes, et auxes que possunt au
 dire usq in pntem diem. **A**dip
 uos xl. annis per desertu, no fuit
 attrita uestimenta ura, nec cal
 ciamenta pedu tuoz uetustate co
 sumpta sunt. **N**ame no comedistis
 ymu et succam non bibistis, ut
 foretis quia ego sum dñs deus
 lux, et uenistis ad locum hunc.
Egressusq est scon. rex esdon. et
 eg. rex basan occurrentes uos ad
 pugnam, et percussimus eos, et
 tulimus terram eoz, ac tradidi
 mus possidendam, ruben et gad
 et dñm die cordu manasse. **C**u
 dice ergo uerba patti huius et im
 plete ea ut intelligatis uniuersa
 que facitis. **V**os statis hodie nati
 coram dño deo uro, pntes uel

ac tribus. ac maiores natu. atq;
 doctores. oisq; populus isrl. liberi
 et uxores vestre. et aduena qui
 tecu moratur in castris. exceptis
 lignoru coscribis. et hys qui co
 portant aquas. ut transeat in se
 dere dm dei tui. et in uire iurado
 quod hodie dñs deus tuus prauit
 tecu. ut susciperet te sibi in populu
 et ipse sit deus tuus sicut locutus
 est tibi. et sicut iurauit patribus
 tuis. abraham ysaac et iacob.
 Nec uob solis ego hoc fedus feci
 et hoc iuramentu confit mo. sed
 cunctis pntibus et absentibus.
 Vos em nostis ut habitauerimus
 in terra egypti. et quo traxerim
 per mediu naaonu. quas triseun
 tes uidistis. abhorrationes et sordes.
 id est ydola coru. lignu et lapidem
 argentu et aurum q colebant ne
 forte sit inter uos un. aut milia
 familia aut tribus cuius cor a
 licum est hodie a dño deo uestro.
 ut uadat et seruiat dñs illarum
 gentium. et sit inter uos radix
 geminans. fel et amaritudinem
 Cumq; audierit uerba iuramenti
 huius. bñdicat sibi in corde suo
 dicens. Sapere michi et ambu
 labo in pra uitate cordis mei. et
 assumat edria facie. et dñs nō
 ignoscit ei. sed tunc q maxime
 furor eius sumet et zelus contra
 hoicem illum. et sedebat sup eo.
 oia maledicta que scripta sunt in
 hoc uolumine. et delcat nomen
 eius sub celo et consumat eum
 in perditione ex oibus tribubus
 isrl. uix maledictos que in libro
 legis huius ac federis continetur.
 Dixitq; sequens generatio. et filij
 qui nascentur demceps. et pere
 grini qui de longe uenerunt. ui
 dentes plagas terre illius. et in
 firmi tates. quibus eam afflix
 erit dñs. sulphure et solis ardore.
 conduceris. ita et ultra nō serua
 net uicens quippiam germinet.
 in exemplū subuersioms sodomie.
 et gomorre. adame et sedoim.
 quas subuertit dñs in ira et fu

rore suo. et dicit omes gentes.
 Quare sic fecit deus terre huius.
 que est hęc ira furoris eius imensa.
 et incedunt. Quia dereliquerunt
 pactum dñi quod pepigit in pra
 bus coru qñ eduxit eos de terra
 egypti. et seruerunt dñs alienis.
 et adorauerunt eos quos nesciebant
 et quibus non fuerant attributi.
 Idcirco natus est furor dñi contra
 terra istam ut introduceret super
 eam oia maledicta que in hoc uo
 lumine scripta sunt. et eiat eos
 de terra sua. in ira et furore et in
 dignatione maxima. proiciatq; in
 terram alienam. sicut hodie con
 probatur. abscondita dño deo nō
 que manifesta sunt nobis. et filijs
 meis usq; in eternu. ut faciamus
 uniuersa legis huius. **XXX.**

Qui ergo uenerit super
 te omes sermones isti.
 bñdictio suo maledictio
 quam proposui in conspu
 tuo et ductus penitentie cordis
 tui. in uniuersis gentibus in quas
 disperserit te dñs deus tuus. si
 reuersus fueris ad eum. et obedie
 ris eius imperijs sicut ego hodie
 prapio tibi cum filijs tuis in toto
 corde tuo. et in tota aia tua re
 ducet te dñs deus tuus. de capti
 uitate tua ac miseretur tibi.
 et rursus congregabit te de tur
 ris populis in quos ante dispersit
 Si ad cardines celi fueris disti
 patus. inde te retrahet dñs deus
 tuus. et assumet atq; introducet
 in terram qua possederunt pces
 tui. et optinebis eam et bñdicens
 tibi maioris numeru te te faciet
 q fuerunt patres tui. Intra det
 dñs deus tuus cor tuu. et cor se
 mims tui. ut diligas dñm deum
 tuu in toto corde tuo. et in tota
 aia tua et possis uiuere. Omnes
 aut maledictiones has conuertet
 super imicos tuos. et eos q odere
 te. et persecuntur. Tu aut reuer
 teris. et audies uocem dñi dei
 tui. facies uniuersa mandata q
 ego prapio tibi hodie et habundare.

te faciat dñs deus tuus in cunctis
operibus manuum tuarum in sobole
uteri tui. et in fructu uimitorum
tuarum in ubertate terrae tue. et in te-
rum omnium largitate. Reuertetur ei
dñs. ut gaudeat super te in omnibus
bonis. sicut gauisus est in praeibus
tuis. Si tñ audieris uocem dñi dei
tui. et custodieris praecepta eius et
cerimonias. que in hac lege scripta
sunt. et reuertaris ad dñm deum
tuum. in toto corde tuo et in tota
aia tua. Mandatum hoc quod ego
pripio tibi hodie. non super te est
neq; procul positum. nec in celo
situm ut possis dicere. Quis enim
ualet ad celum conscendere ut de-
ferat illud ad nos. et audiamus
atq; opere compleamus. Neq; tñ
mare positum. ut causeris et di-
cas. Quis enim nobis tñferre poterit
mare. et illud ad nos usq; deferre.
ut possimus audire et facere qd
pceptum est. Sed uox te est sermo
ualde in ore tuo. et in corde tuo
ut facias illud. Considera qd hodie
proposuerim in conspectu tuo uitam
et bonum. et contraria morte et
mali. ut diligas dñm deum tuum
et ambules in uis eius. et custodi-
as mandata illius. et cerimonias
atq; iudicia et uiuas et mlti-
plicet te. Benedicatq; tibi in terra.
ad quam ingredieris possidenda.
Si aut auersum fuerit cor tuum
et audire nolueris. atq; errore.
deceptus. adoraueris deos alienos
et serueris eis. predicto tibi hodie
qd percas. et paruo tpe moreris in
terra. ad quam iordane tñsmisso
ingredieris possidendam. Testes
in uoto hodie celum et terram qd
proposuerim uob uiam et bonum
bndictioem et maledictioem. elige ergo
uiam ut et uiuas et semen tuum
et diligas dñm deum tuum. atq;
obedias uoti eius. et illi adhaereas.
Ipe est enim uia tua et longitudo
dierum tuorum ut habitetis in terra pro-
qua iurauit dñs patribus tuis. Abra-
ham ysaac et iacob. ut daret eam illis.

Hinc itaq; moyses. et lo-
cutus est omnia uerba haec
ad uniuersum israhel
et dixit ad eos. Centu-
viginti annos sum hodie. et non
possum ultra ingredi et egredi.
pfectum enim et dñs dixit mihi.
Non tñsibis iordanem istum. dñs
ergo deus tuus. tñsibit ante te.
Ipe delebit omnes gentes has in
conspectu tuo. et possidebis eas
et ioseph iste transibit ante te.
sicut locutus est dñs. sicut qd do-
ctus sicut serui scilicet et ois regibus
amorreorum et terra eorum. delebit
eos. Cum ergo et hos tradiderit
uobis. sicut facietis eis. sicut pcepit
uobis. Diligite agite et confortati
mini nolite timere nec paucitas
a conspectu eorum. quia dñs deus tuus
ipe est ductor tuus. et non dimi-
set nec derelinquet te. Forauit
moyses ioseph. et dixit ei coram
israhel. Confortare et esto robustus
tu enim mitroduces populum istum
in terra quam daturus se patribus
corum iurauit dñs. et tu eam forte
diuides. Et dñs qui ductor uost-
er est. ipse erit tecum. Non dimi-
set nec derelinquet te. Noli timere
nec paucitas. Scripsit itaq; moy-
ses legem hanc. et tradidit eam
sacerdotibus filiis leui qui por-
tabant arcam foederis dñi. et
cunctis senioribus israhel. pcepit
q; eis dicens. Post septem annos
anno remissionis in sollemnitate
tabernaculorum conuenietis tunc
tis ex israhel. ut aparant in conspectu
dñi dei tui. in loco que elegerit
dñs. leges uerba legis huius.
coram dñi israhel. audientibus eis
in unum diu populo congregati.
tam uiris qd mulieribus par uilis
et aduenis qui sunt intra por-
tas tuas. et audientes discant et
timeant. dñm deum uestrum. et
custodiant implere omnes
sermone legis huius. filii quoq;
eorum qui nunc ignorant audire
possunt. et timeant dñm deum suum.

cunctis diebus, quibus uersauer
 in terra, ad quam uos iordane
 transiit pergetis optime dam. Et
 ait dñs ad moysen. Ecce prope est
 dies mortis tue, uoxa Josue, et
 stae in tabernaculo testimonij.
 ut precipiam ei. Abierunt ergo
 moyses et iosue, et steterunt in
 tabernaculo testimonij. Apparuit
 q̄ ibi dñs in columpna nubis,
 que stetit in introitu tabernaculi.
 Dixitq̄ dñs ad moysen. Ecce tu
 dor mtes cum p̄xibus tuis, et po-
 pulus iste consurgens formicabit
 post deos alienos, in terra ad qua
 ingredietur, et habitabit in ea.
 Si derelinquet me, et ritum fa-
 ciet fedus, quod pepigi cum eo,
 et reuertetur furor meus cont̄ eū
 in die illo et derelinquam eum,
 et abscondam faciem meā ab eo,
 et erit in deuotione. Inueni-
 erit cum oīa mala et afflictioes
 ita ut dicant in illo die. Vere q̄
 non est deus metū in uenerunt
 me h̄c mala. Ego aut̄ abscon-
 dam et celabo faciem meā in
 die illo propter oīa mala q̄ fecit
 quia scitatus est deos alienos. Aut
 itaq̄ scribit uobis canticiū illud
 et docete filios isrl̄ ut memoria
 teneant et ore decantent et sic
 meli carmen istud pro testimo
 inter filios isrl̄. Introducam em̄
 cum in terram, pro qua iurauij
 p̄ribus eius lacte et melle ma-
 nantem. Cumq̄ comederint et
 saturati ceassantq̄ fuerint, ad-
 h̄rentur ad deos alienos et ser-
 uient eis, et detrahent in et ritum
 facient pactum meū postq̄ mue-
 nerint cum mala multa et afflic-
 tiones. Respondet ei canticiū istud
 pro testimonio q̄ nulla delect ob-
 liuio ex ore scimmis tui. Gas em̄
 cogitationes eius, que futurus
 sit hodie, anteq̄ introduca eum.
 in terram quam pollicatus sum
 Precipit moyses canticiū et docuit
 filios isrl̄; precipitq̄ iosue filio
 nun et ait, Confortare et esto ro-

distus. Tu em̄ introduces filios
 isrl̄ in terram quam pollicatus sum
 et ego ero tecum. Postq̄ ergo scrip-
 sit moyses uerba legis huius in
 uolumine, atq̄ compleuit precipit
 leuitis, qui portabant arcam fe-
 deris dñi dicens. Tollite librum
 istu et ponite illum in latere arce
 federeis dñi dei uei ut sit ibi con-
 te in testimoniu. Ego em̄ facio co-
 tenationem tuā, et aruit tuā du-
 rissima. Adhuc uiuente me et in
 grediente uobis iam, semp̄ conton-
 ciosē egistis contra dñm, quato
 magis cum mortuus fuero. Con-
 grediate ad me om̄s maiores na-
 tu per tribus ueas atq̄ doctores
 et loquax audientibus cis sermo-
 nes istos, et muocabo contra eos
 celum et terram. Non em̄ q̄ p̄
 mortem meam inique agētis et
 declinabitis cito de uia qua p̄p̄i
 uobis, et occurrerit uob̄ mala in ex-
 tremo tempore, q̄ feceritis malū
 in conspectu dñi ut reuertis eum
 per opera manuum uearū. Locutus
 est ergo moyses, audiente uniuersō
 ctu isrl̄; uerba carnis huius, et
 ad p̄ne usq̄ compleuit. **XXXII.**

Audite celi que loquor, au-
 diat terra uerba oris mei.
 Concessit in pluuia doc-
 trina mea, fluat ut ros
 eloquium meū, quasi ymber sup
 herbam, et q̄ stille super ḡmina.
 quia nomen dñi in uocabo. Date
 magnificentiā deo m̄o dei p̄sta
 sunt opera, et om̄s uie eius iu-
 sticia. Deus fidelis et absq̄ inq̄-
 tate, iustus et rextus peccauerit
 ei, et non filij eius in sordibus.
 Generatio praua atq̄ peruersa.
 h̄ctine reddis dño, popule stultice
 et insipiens. Numq̄ non ip̄c e
 p̄x tuus, qui possedit et fecit et
 creauit te. Memerito d̄re anti-
 quaz, cogita gnationes singlas.
 Interroga p̄cem tuā et annunti-
 abit tibi maiores tuos, et dicent
 tibi. Cū diuidebat alassmus ge-
 tes, q̄n separabat filios adam;

Constituit terminos plebis. uero
nium filiorum israel. **B**arō autē dñs
populus eius. iacob fumulus
hereditatis eius. **I**nuenit eū in
terra deserta in loco horrois et
uaste solitudinis. **E**xtendit eū
et docuit. et custodiuit q̄ pupil
lam oculi sui. **S**icut aquila pro
uocans aduolandi pullos suos
et super eos uolitans. **E**xpandit
alas suas. et assumpsit eos atq̄
portauit in humeris suis. **D**ñs
solus dux eius fuit. et non erat
cum eo deus alienus. **C**onstituit
eum super excelsam terram. ut
comederet fructus agrorum. **E**t
sugeret mel de petra. oleumq̄ de
saxo durissimo. **S**ugru de ar
mento et lac de ouibus cum adi
pe agnorū et arietū filiorū basan
Et hircus cum medulla tritici;
et sanguinem uue biberet merra
cissimū. **I**ncassatus est dilectus
et retalata trauit. **M**ercassatus in
pinguatū dilatatū. **D**ereliquit
deum factorem suū. et recessit a
deo saluatore suo. **P**rouocauerunt
eum in dñs alienis. et in habbomi
natoribus ad naturam conata
uerunt. **I**n molauerunt demonis
et non deo. dñs quos ignorabat
Noni recentisq̄ uenerunt. quos
nō coluerit p̄ces eorū **D**eū qui te
genuit dereliquisti. et oblitus es
dñm creatoris tui. **V**idit dñs et
ad naturam conatatus ē quia
prouocauerunt eum filij sui et fi
lie. et ait. **A**bscondam facie meas
ab eis. et considerabo nouissima
eorū. **G**eneratio em puerfa ē. et
in fideles filij. **I**psi me prouocau
erunt in eo qui non erat deus.
et reuertuerunt in uanitatibus
suis. **E**t ego prouocabo eos meo
q̄ui non est populus. et in gente
stulta reuertabo illos. **I**gnis succen
sus est in furore meo. et ardebit
usq̄ ad inferni nouissima. **D**e
uorabitq̄ terra cum germine
suo. et montium fundamenta
comburet. **C**ongregabo super eos

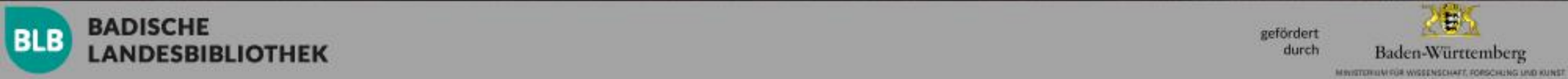
mala. et sagittas meas complebo
in eis. **C**onsumetur fame. et de
uorabunt eos aues morsu ama
rissimo. **D**entes bestiarū imitū
in eos cum furore abhenaum
super terram atq̄ serpenum.
Foris uastabit eos gladius. et
intus pauor. **U**iuentem sit ac
urgentem. **L**acrimis cum hore
senē. **E**t dixi ubi nam st. **E**ssia
facia ex hōibus memoria eorū.
Sed propter neā imitū dñs
ne forte superberent hostes eorū
et dixerunt. **H**anus mā excelsa
et non dñs fecit hęc oia. **S**ent
absq̄ consilio est et sine pruden
tia. ut inā saperent et mellege
rent ac nouissima prouiderent.
Quomō persequerent unius mel
le. et duo fugerent decem milia.
Nome ideo quia deus suus uen
didit eos. et dñs conclusit illos.
Non em est deus nr. ut deus eorū
et imma nri sunt iudices. **D**e
uinea sodomorū uinea eorū. et
subuertam gomorre. **Q**uia eorū
uina fellis. et botri amarissimi.
Fel draconū uinū eorū. et uene
nū aspidum in sanabile. **N**one
hec condita sunt apud me. et sig
nata in chesauris meis. **H**ec ē
ulao et ego reuertam eis mē.
ut labatur pes eorū. **I**us ē dñs
perditoris. et ad ee festinā epa
Iudicabit dñs populum suum.
et in seruis suis miserabitur.
Videbit q̄ infirmata sit manus
et clausi quoq̄ defecerunt residui
q̄ consumpti sunt. **E**t dicit p̄
sunt dñm eorū in quibus habebant
fiduciam. **D**e quorū uicinis o
medebant adipēs. et bibeat uinū
libaminū. **S**urgant et op̄ra
lentur uobis. et in ueritate uos
protegarit. **V**idete q̄ ego sm̄ solus.
et non sit alius deus p̄ct me.
Ego scardam et ego occidere facia
percutia et ego sanabo. et non
est qui de manu mea possit exire.
Quabo ad alū manū meā. et
dicam. **U**iuo ego metū. **S**i

aturo ut fulgur gladium

ut uero ut fulgur gladium meum,
 et arripuerit iudicium manus mea,
 reddam ulcionem hostibus meis
 et his qui oderunt retrahua; In
 coruabo sagittas meas sanguine
 et gladius meus deuorabit car-
 nes. De reuore omfoni, et decap-
 tuitate nudati immoz capuas
 laudate genies populu eius, qz
 sanguinem seruoz suoz ulasiet,
 Et uindictam retribuet in hostes
 eoz, et propitius erit terre pla-
 sui. **V**enit ergo moyses et locutus
 e oia uerba cantia huus in au-
 ribus pli ipe et iosue filius nuni,
 coplicitas omes sermones istos,
 loquens adunuersum isrl et dixit
 ad eos, **B**onite corda ura in oia
 uerba que ego testifcor uobis
 hodie; ut mandetis ea filijs uris
 custodire et facere et implere um-
 uersa q scripta sunt, legis huus
 quia non incassum precepta st
 uobis, sed ut singuli in cis ulue-
 rent que faciendes longo pscue-
 retis, tempore in terra, ad qua
 iordane trisimpo ingredimini in
 possidendam, locutusqz est dñs
 ad moysen in eadem die dicens,
Ascende in motem isrl abaxim,
 id est transi tu in motem nebo q
 est in terra moab cont icuchio;
 et uide terra chanaan qua ego
 tradam filijs isrl optinendam,
 et morere in monte, **Q**ue con-
 scendens, iungeris populis aus
 sicut mortuus est p tuus aaroz
 in mote hor, et appositus populis
 suis, quia puaritati estis cont
 me in medio isrl ad aquas cont
 dnois in cades deserti sm, et non
 sapicastis me inter filios israhel,
 e contra uidebis terram, et non
 ingredietis in eam, quam ego
 dabo filijs israhel; **¶ xxxv.**

Hec est bndictio qua bene-
 dixit moyses homo dei
 filijs isrl ante mortem
 suam et ait, **D**ñs de sma-
 uenit, et de sero ortus

est nobis, **A**paruit de monte pha-
 ran, et cum eo sanctoz mlia in
 depecta eius ignea lep dilexit
 populos. **O**mne sancti in manu
 illius sunt, et qui apromquat
 pedibus eius, accipient de doctina
 eius, **L**egem pcepit nobis moyses
 hereditate mlitudois iacob erit
 apud iustissimu rex, congregatis
 pncipibus populi cum tribubus
 isrl, **V**iuat ruben et non moriat;
 et sit paruus in nuo, **H**ec e uide
 bndictio, **A**udi dñe uocem uide,
 et ad populu suu mioduc cum
Manus eius pugnabunt pro eo,
 et aduitor illius cont aduersari-
 os eius erit, **L**eu quoqz ait, **H**ec
 factio tua et doctna tua, uro sco-
 tuo, quem probasti in tceptatione
 et iudicasti ad aquas conedrois
 qui dixit patri suo ac matri sue
 nescio uos, et scibus suis ignoro
 illos, et nescierunt filios suos;
Hu custodierunt eloquium tuu, et
 pactum tuu seruauerunt, **J**udicia
 tua o iacob, et legem tua o isrl
Sonent thimiana in furore tuo,
 et holocaustu super altare tuum,
Bndic dñe fortitudm eius, et opa
 manu eius susape; percutit dñs
 sa immoz eius, et qui oderunt
 eu non confurgant, **E**t beniamin
 ait, **M**antissimus dñs habita-
 bit confidenter in eo, qm in thala-
 mo tota die morabitur, et inter
 humeros illius requiescet, **J**oseph
 quoqz ait, de bndictone dñi terra
 eius, de pomis celi et rore atqz
 abisso subiacente, de pomis frutu-
 um solis ac lune, de uertice anti-
 quoz montiu, de pomis collium
 et naz et de frugibus terre, et
 plenitudine eius, **B**ndic illud qui
 aparuit in rubo, uemat sup caput
 ioseph, et super uertice nazarei,
 inter feces suos, **E**t pimgenti th-
 aur pulchritudo eius, cornua
 rinocerotis cornua illius, in ipis
 uertilabit gentes, usqz ad eminos
 terre, **H**ec sunt mlitudines effra-
 ym, et hec mlia manasse, **E**t za-

Bulon ait. Retate zabilon in exitu tuo. et ysaiax in tabernaculo tuo. Populos ad montem uocabat ibi in molabunt uictimas iusticie qui in uadatione maris q̄ lac sugunt et thesauros absconditos harenarū. Et gadaut. S̄nditus in latitudine grad. quasi leo requieuit cepitq̄. Brachium et uerticem. et uidit principatum suū. q̄ in pace sua doctor eet repositus. qui fuit cu p̄nā p̄ibus populi. et fecit iustias d̄m et iudicium suū cum isrl. Dan quoq̄ ait. Dan catulus leonis fluct longiter de basan. Et nepta li dixit. Neptali habundancia p̄fectus. et plenus erit s̄nditoris d̄m mare et meridie possidebit. Aser quoq̄ ait. S̄nditus in filijs aser. Sic placens in subus suis iniquat in oleo pedem suū. feru et es calcamietum eius. Sic dies uiuētūis tue. ita et senectus tua. Non est deus alius ut deus rectissimus. ascensor celi auxiliator tuus. Magnificencia eius disperserunt nubes. habitaculum eius sursum. et subter brachia sempiterna. Eruct a facie tua inimici. dicetq̄. contexere. habitabit isrl confidet. Solus oculus iacob in terra summeti. et uim. celiq̄ caligabunt rore. Beatus tu isrl. Quis filius tu popule qui saluaris. In d̄no scutu auxilij tui. et gladius gl̄e tue. Alegabunt te inimici tui. et in corp colla calcabis. **xxxiii.**

Ascendit ergo moyses de campestribus. moab se motem uebo. mūtūem. phasge. contra Jericho. ostenditq̄ ei d̄ns oem terram galilaad usq̄ dan. et uniuersa nephtalim. terramq̄ effraim et manasse. et oem terrā usq̄ ad mare nouissimū. et australem partem. et latitudinem campi Jericho. ciuitatis palmaz usq̄ segor. Dixitq̄ d̄ns ad eum. hec est terra pro q̄ iuravi abraham ysaac et iacob dicens. Semini tuo dabo eam

uidisti eam oculis tuis. et non transibis in illam. Horruis q̄ est ibi moyses seruus d̄m m̄ra moab iubente d̄no. et sepeliuit eum in ualle terre moab. cont phogor. et non cognouit homo sepulchrum eius. usq̄ in p̄ntem diem. Moyses certū et uiginti annorū erat. q̄n mortuus ē. Non caligauit oculus eius. nec deuēt illius moti sunt. Reuerentes en filij isrl in campestribus moab triginta diebus. et copecti sunt. d̄no planat us lugentiu moyses. Josue uero filius nun. repletus est sp̄u sapie. quia moyses posuit super eum manus suas. et obedierunt ei filij isrl. fecerunt q̄ siuit p̄ceptū d̄ni moysi. Et non surrexit propheta ultra in isrl sicut moyses. quem noscet d̄ns facere ad faciem. in diebus signis atq̄ portentis. que misit p̄ eum. ut faceret in terra egypti. pharaonem et diebus seruis et. uniuersaq̄ terre illius. et ciuitatem marii robustam. magna q̄ mirabilia que fecit moyses coram uniuerso israhel.

Inapit prologus in Josue.

Tandem p̄nto p̄nta. theuco moysi uelut q̄ di fenore liberati ad ihm filiu nane manu mittimus. quem hebrei Josue uocant. et ad iudiu libri qui sopherim appellant ad ruth quos et hester quos isem noibus effunt. Nonemius quoq̄ lectorum ut siluam hebraicaz nom et distinctiones per me dra diuisas diligens scriptor confuet. ne et in labor et illius studium p̄ue.

32

Et ut in primis qd sepe testatus su,
 sciat me non in reprehensione ue
 leri noua iudere: sicut anima mei
 emniantur, sed pro uerli parte
 offerre lingue mee hoibus quos
 in ma delectant, et per grecas
 ezactaore que et sumptu et la
 bore, maximo indigent edicione
 nam hant et sic ubi in antiqz
 uoluminu leone dubitant,
 hec illis conferentes, iuciant
 quod requirunt. Maxime cum
 apud latinos tot sint copia qd
 codices, et unusquisq; pro arbi
 trario suo, ut addiderit ut subtra
 xerit, quod ei iusum est, et utiq;
 no possit uerū ee qd dissonet,
 unde esset arcuato uolnere cont
 nos insurgere scorpis, et som
 opus uenenata accipere, lingua
 desistat, ut suscipiens si placet,
 ut contempnens si displicet, de
 minuetq; illaz uersum. Os tuū
 habundauit malicia, et lingua
 tua contumabat dolos. Sedens ad
 uersus fratrem tuum loquebaris, et
 aduersus filium matris tue pone
 bas scandalu. hec fecisti et tacu.
 Existimasti inique qd ero tui si
 milis, arguam te, et statuam
 illa contra facie tuam. Que em
 audientis ut legentis utilitas
 e nos laborando, sudare et alios
 detrahendo laborare: dolere uideos
 qd calupmandi eis, et reuolendi
 xpianos, sit oblata occasio, et
 calie hoies id despiceere. ymo lee
 rare, unde aduersary corqantur.
 Quod si uetus eis tm met ptaao
 placet, que et nō non displicet, et
 nihil extra recipiendū putant,
 aut ea que sub asteriscis et obelis
 ul addita sunt, ul amputata le
 gunt, et negligunt et non eas
 legunt. Quare danielē iuxta
 chododanis inflardem calie su
 scaperunt. Cur origenē mirant,
 et Eusebium pampbili, cunctas
 ediciones sūt differentes. Auc q
 fuit stulticia, postq; uera dymē
 profere que falsa sunt, unde ut

in nouo testamento probare potunt
 assumpta testimonia, que in le
 dris ueteribus non habentur, hec
 dicimus ne diuo, calumpniandz
 tacere uideamur. Ceteru p9 sce
 paulē dormientem, cuius uita un
 cuius exemplū, ee hoc libros quos
 custoat uregimū xpi negare non
 potui, deare uimū dūm sps hoc
 regit arcus, prophetaz coplana
 tionē in cumbere, et omisū iam
 diu opus quoda p9 lumino repe
 tere, profectim cum admirabilis
 sanctuoz ur pamachus hoc
 idem literis flagitet, et nos ad
 priam festinantes mortiferos sy
 renacu canas, suda debcamus
 aucte transire:

Et factum est post mor
 tem moysi serui
 dei, loquebatur dñs
 ad iosue filiu nūm
 instrum moysi et
 dicebat ei. Moyses
 seruus meus mor
 tuus est surge et transi iordane
 istum, tu et ois populus tecum.
 in terram quam ego dabo filijs
 israhel. Oem locum quē calcauer
 rit uestigiu pedis uei uos exada
 Sicut locutus sum moysi, a deser
 to et libano, usq; ad flumē mag
 nū eufraten. Omnis terra ctesaz
 usq; ad mare magnū cont' solis
 occasum erit terminus uei. Null9
 uobis poterit resistere cunctis dieb9
 uite tue; Sic fui cum moyse ero
 et tecum, non dimittā nec dere
 linguam te. Confortare et esto
 robustus, tu em sorte diuides ter
 ram, populo huic. Proqua iurau
 pridus tuis, ut traderem ea illis.
 Confortare igit et esto robustus nal
 de, ut custodias et facias oem lege
 qua precepit tibi moyses seruus
 meus. Ne declines ab ea, ad dextram
 ul ad sinistra ut intelligas cuncta.

que agis. **N**on recedat uolumen legis huius, de ore tuo, sed meditare in eo diebus ac noctibus ut custodias et facias omnia que scripta sunt in eo. **C**u duxeris uiam tuam, et intelliges eam, tunc precipio tibi, confortare et esto robustus. **N**oli metuere et noli timere quoniam tecum est dominus deus tuus, in omnibus ad quecumque perrexeris. **P**recipioque Jofue principibus populi dicens, **T**ransite per medium castrorum et impetate populo ac dicitur. **P**reparate uobis cibaria, quoniam post die tertium insidietis iordanem, et intrabitis ad possidendam terram quam dominus deus uer daturus est uobis. **S**ubemitis quoque et gauditis et dimidie tribue manasse aut. **N**e metote sermone quem precepit uobis moyses famulus domini dicens, **D**ominus deus uer dedit uobis regnum et omnem terram. **P**roter uere et filij ac iumenta manebunt in terra, qua tradidit uobis moyses in iordanem, uos autem insite armati ante facies uros omnes fortes manu et pugnatate pro eis donec det requiem dominus sedibus uestris sicut et uobis dedit, ut possideant ipsi quoque terram, quam dominus deus uer daturus est eis, et sic reuertimini in terram possessionis uestrae et habitabitis in ea, qua uobis dedit moyses famulus domini in iordanem contra solem ortu. **I**ndecitque ad Jofue atque dixerunt, **O**mnia que preceperis nobis faciemus, et quocumque miseris ibimus, sicut obediimus in cunctis moysi, ita obediemus et tibi. **T**antum sit dominus deus tecum, sicut fuit tu moysi. **C**ui contradixerit orationibus, quos preceperis ei, moriatur. **C**u autem confortare et ualiter age. **T. II.**

Quit ergo Jofue filij nuni, de seipsum duos uiros exploratores absconditos, et dixit eis, **I**te et

considerate terram urbemque iericho. **Q**ui pergerites ingressi sunt, domum mulieris meretricis nomine raab, et que uenerunt apud eam. **A**lunaatumque est regi iericho, et dictum, **E**cce uiri ingressi sunt huc per noctem de filiis israel, ut explorarent terram. **I**nsitque rex iericho ad raab dicens, **E**dite uiros qui uenerunt ad te, et ingressi sunt domum tuam, exploratores quippe sunt, et omnem terram considerare uenerunt. **T**ollensque mulier uiros abscondit et ait, **f**ateor uenerunt ad me, sed nesciebam unde uent, **C**umque porta clauderet in tenebris, et illi pariter exierunt, nescio quo abierunt, **P**ersequimini cito et comprehendite eos. **I**psa autem fecit ascendere uiros in solarium domus sue operuitque eos limbo stipulae, que ibi erat, **H**ij autem qui missi fuerant secuti sunt eos per uiam que ducit ad uadum iordanis, **I**llisque effugis, statim porta clausa est, **N**ec enim obdormierat qui latebant, et ecce mulier, ascendit ad eos et ait, **N**oui que tradiderit dominus uobis terram, **e**tenim in nos terror uer et elanguerunt omnes habitatores terre, **A**udiuimusque quod dominus faceret aquas maris rubri, ad uentum mercurium, quoniam egressi sunt ex egypto, et que feceratis duobus armatorum regibus, qui erant in iordanem, **S**eon et og, quos interfecistis et hec audientes primium uos et elanguit cor uestrum, nec remanet in uobis spiritus ad introitum uestrum, **D**ominus enim deus uer ipse est deus in celo sursum et in terra deorsum. **N**unc ergo iurate in per dominum, ut quo ego feci uobis, maneat et uos faciatis cum domo patris mei, deditque michi signum uerum ut saluetis patrem meum et matrem meam ac sorores meas, et omnia que de morte, **Q**ui uiderunt ei, **A**lma sit pro uobis in morte, si enim non prodideris nos, **C**umque tradiderit

nobis dñs terram. faciemus in
 te miam et ueritatem. Dimisit
 ergo eos per funem de fenestra.
 domus em eius hereditat muro.
Dixitq; ad eos. Ad montana con
 scendite. ne forte conuincant uos
 hic reuertentes. **Hicq; latitate di
 ebus tribus. donec redeant. et
 sic ibitis per uiam uiaz. Cui dpo
 erunt ad eam.** In nocte eximus
 a iuramento hoc. quod adurasti
 nos. **Si ingredientib; terra signu
 fuerit fumulus iste continens.**
 et ligaueris eum in fenestra per
 quam nos dimisisti. et p̄ter tū
 ac matre feceris et oem cognati
 onē tuā congregaueris in domu
 tuā. **Cui ostiū domus tue egress
 sus fuerit. sanguis ipius erit
 in caput eius. et nos trimums ali
 em.** **Cunctos autē sanguis qui
 tenu fuerit in domo. redunda
 bit in caput ur̄m. si eos aliquis
 tetigerit.** **Quod si nos prodece
 uolueris. et sermone istu profex
 re in mediu. eximus mundi
 ad hoc iuramento quo adurasti
 nos. Et illa r̄ndit. Sic locuti est
 ita fiat. **Dimittentesq; eos ut per
 gerent appendit fumidm continen
 in fenestra. Illi uero ambulantes
 peruenerunt ad montana. et man
 serunt ibi tres dies. donec reuer
 terent qui fuerant persequuti. Que
 rentes em per sem uiam. nō re
 pererunt eos. **Quibus urbem in
 gressis. reuersi sunt. et descendit
 exploratores de nocte. et iordane
 transmissi uenerunt ad Iosue filiu
 num. Narrauerunt q; ei oia q; acci
 derant sibi atq; dixerunt. **Tradidit
 dñs in manus meas sem ter
 ram hanc. et timore prosticati
 sunt cuncti habitatores eius.**
Sicut Iosue de nocte con. 111.
 surgens. mouit castra. **Egredien
 tesq; de sechim uenerunt ad ior
 danem. ipse et ois filij isrl. et mo
 rati sunt ibi per tres dies. quibus
 euolutis transierunt p̄tentes per
 castra media et clamare ceperunt.
En uideritis archam federis dñi********

dei ur̄i et sacerdotes stirpis leuicie.
 portantes eam. **Vos quoq; cōsur
 gite et sequimini p̄cedentes. sicut
 inter uos et archam spanu cubi
 toru diu m̄lium. ut p̄ocul ui
 dere possitis. et nosse per quā uiaz
 ingrediam. quia prius nō am
 bulastis per eam. **Et caute ne ad
 propinquetis ad archam. **Dixitq;
 iosue ad populu. **Sanciam. et ab
 em faciet dñs inter uos mirabi
 lia. **Et ait ad sacerdotes. **Tollite
 archam federis et p̄cedite p̄lm.
**Qui iussa complentes. tulerunt et
 ambulauerunt ante eos. **Dixit q;
 dñs ad Iosue. **Hodie maniam ex
 altare te coram oī isrl. ut fiant
 qm sicut cum moysē fui ita et tui
 sum. **Tu aut p̄cipe sacerdotibus
 qui portant archam federis. et
 dic eis. **Cum ingressi fueritis par
 tem aque iordanis stare in ea.
**Dixitq; iosue ad filios isrl. **Accedite
 huc et audite uerba dñi dei ur̄i.
**Et rursus. **In hoc inquit factus q;
 dñs deus uiuens in medio ur̄i est.
 ut disperdat in consp̄u ur̄o chana
 nen etheum. eueum et pherezu
 iergesen quoq; et amorren et ie
 busum. **Eae archa federis dñi dñs
 terre. antecedit uos per iordanem.
**Parate duodecim viros de tribub;
 isrl. singulos per singulas tribus
 et cum posuerint uestigia pedu
 suoz; sacerdotes qui portant archam
 dñi dei uniuerse terre. magis
 iordanis. aque q; inferiores sunt
 decurrunt atq; deficiunt que aut
 de super ueniunt. in una mole to
 sistunt. **Igitur egressus est p̄lm
 de tabernaculis suis. ut insp̄ct
 iordanem. et sacerdotes qui porta
 bant archam federis. p̄ceperunt
 in eu. **Ingressisq; eis iordanem.
 et pedibus eoz; mitittis in p̄tem
 aque. **Iordanis aut cum ripas al
 uei sui tpe messis implect stete
 runt aque et descendit in unū
 locu et instar montis mitumescen
 tes. apparebant p̄ocul ab urbe q;
 uocatur adon. usq; ad locu fortisan.
Que aut inferiores erant in mare.

solitudinis quod nunc uocat mo-
ruium descenderunt. usque quo om-
nino deficerent. Populus autem
marchabat contra iordanem, et sa-
cerdotes qui portabant arcam
federis domini stabant super sicutam
humu in medio iordanis ad meti-
disque populus per arenam aluuii
transibat.

Quidus ingressus dixit
dominus ad iosue. Elige duo-
decim uires singulos
per singulas tribus, et
pape eis ut collant de
medio iordanis aluuii ubi steterit
sacerdotu pedes duodecim duris
simos lapides, quos ponetis in
loco castroru ubi fixeritis hac noc-
te tentoria. Porro iosue duo-
decim uires quos elegerat de filiis
israhel singulos de tribubus singulis
et ait ad eos. Ite ante arcam dei
uari ad iordanis mediuum, et per-
tate inde singuli singulos lapi-
des in humeris uestris, uirum num-
filioru israhel, ut sit signum inter uos
Et quoniam interrogauerunt uos filii
uari eas dicentes, quid sibi uolunt
isti lapides respondebitis eis. Res-
ponderunt aque iordanis ante arcam
federis domini cum intraret eu. Porro
portati sunt lapides isti in moni-
mentum filiis israhel usque in eternum.
Fecerunt ergo filii israhel sicut eis pre-
cepit iosue, portantes de medio
iordanis aluuii duodecim lapides
ut ei dominus impauerat, uirum num-
filioru israhel usque ad locum in quo
castra metati sunt, ibique posuerunt
eos. Alios quoque duodecim lapides
posuit iosue in medio iordanis,
aluuii, ubi steterunt sacerdotes qui
portabant arcam federis, et st-
ibique in presentem diem. Sacerdotes
autem qui portabant arcam, sta-
bant in iordanis medio donec dia-
compleveruntur, quod iosue loquitur ad
populum ut preceperat dominus et dixit
ei moyses, Firmavitque populus
et intravit. Cumque intrassent omnes
in suum et arcam domini, sacerdotesque

pergebant ante populum: filii quoque
triben et gad et dimidie tribus
manasse, armati predebant fili-
os israhel, sicut eis preceperat mo-
yses, et quadraginta pugnatoru
milia per curmas et cuneos in-
cedebant super plana, atque cam-
pestria uerbis iericho. In illo die
magnificauit dominus iosue coram
omni israhel ut timerent eu, sic timu-
erunt moysen dum ad huc uiret.
Dixitque ad eum. Precepe sacerdoti-
bus qui portant arcam federis
ut ascendant de iordane, Cum
precepit eis dicens. Ascendite de
iordane, Cumque ascendissent por-
tantes arcam federis domini, et
sicutam humu calcaxe cepissent,
reuerse sunt aque in aluuii suu
et fluctabant sicut ante consueuerat.
Populus autem ascendit de iordane
decima mensis prima die, castra
metati que sunt in galgalis, contra
orientalem plagam urbis iericho.
Duodecim quoque lapides quos
de iordanis aluuii sumposuerat,
posuit iosue in galgalis. Et dixit
ad filios israhel. Quoniam interroga-
uerunt filii uari eas preces suas, et dixerunt
eis, quid sibi uolunt isti lapides,
docebitis eos atque dicitis, Sacerdos
aluuii transiit israhel iordanem
istum. Et uicente domino deo uestro que-
uis in conspectu uestro donec intrare
tis. Sicut fecerat prius in manu
deus, quod statuit donec intraret
ut discant omnes terraru populi
fortissima domini manu, et ut uos
timeatis dominum deum uestrum si ipse

Dixit ergo, .v.
audierunt omnes reges
amorreoru qui habita-
bant in iordane ad or-
dentalem plagam, et
sancti reges chanaan, qui pro-
pinqum possidebant magno ma-
ri lota, quod statisset dominus fluuium
iordanis contra filios israhel, donec
intrarent, dissolutus est cor eoru
et non remansit in eis spiritus time-

cum introitu filiorum israel. Et tunc
 ait dominus ad Josue: **P**ro tibi culas
 lapideos, et circumade secundo fi-
 lios israel: **F**ecit quod iusserat dominus, et
 circumadit filios israel in collo popu-
 lorum. **H**ec autem causa est secunde
 circumcisionis. **D**is populus qui
 egressus est ex egipto generis ma-
 sculim uniuersi uiri bellatores
 mortui sunt in deserto, per lon-
 gissimos uie circumcisus, qui oes
 circumcisi erant, populus autem qui
 natus est in deserto per xl. annos
 in ueris latissime solitudinis in-
 circumcisus fuit, donec consumeret
 qui non audierant uocem domini,
 et quibus an uirauerat ut osten-
 deret eis terram lacte et melle
 manantem. **H**orum filii in locum suc-
 cesserunt primum, et circumcisi sunt
 ab Josue quia sic nati fuerant
 in preputio erant, nec eos in uia
 aliquis circumciderat. **P**ostquam autem
 ois circumcisi sunt manserunt
 in eodem castrorum loco donec sa-
 narentur. **D**ixitque dominus ad Josue,
 hodie abstuli obprobrium egipti
 a uobis. **D**iciturque est nomen loci
 illius galgala, usque in presentem diem.
Manseruntque filii israel in galgala
 et fecerunt pascha sexta decima
 die mensis ad uesperum in campe-
 stribus iericho, et comederunt de
 frugibus terre die altero azimos
 panes, pulmenta et polentam,
 eiusdem anni. **D**efeceruntque mana
 postquam comederunt de frugibus ter-
 re, nec usi sunt ultra illo cibo
 filii israel, sed comederunt de frugibus
 presentis anni terre chanaan. **C**um
 autem esset Josue in agro urbis iericho
 leuauit oculos et uidit iuru stan-
 tem contra se, et euaginatam ter-
 rem gladium precepitque ad eum
 et ait. **N**oster es an aduersarius
 cui uindicta. **R**equisiuitque sed sum prin-
 ceps exercitus domini, et iur uerbum.
Cecidit Josue pronus in terram
 et adorans ait, **Q**uid dominus meus
 loquitur ad seruum suum. **R**esponditque
 calaamicum de pedibus eius, locum
 in quo stas sanctus est. **F**ecitque

Josue ut sibi suam imperatum,
Erecto autem clausa erat . . .
 acq; munita amore filiorum israel,
 et nullus egredi audebat acq; in-
 gredi. **D**ixitque dominus ad Josue, **E**cce
 dedi in manus tuas iericho, et
 regem eius omnesq; fortis uiros.
Entente urbem aucti bellatores
 semel per diem. **S**ic fatietis sex
 diebus. **S**extimo autem die sacerdo-
 tes collant septem bucinas quaru-
 usus est in iubilis, et procedant ar-
 cham federis. **S**extimoque circumbi-
 tas ciuitate, et sacerdotes clanget
 bucinis; **C**umque sonuerit uox
 tube longior acq; conuulsior, et in
 auribus uestris maxime, cocla-
 mabit dis populus uociferatione
 maxima, et muri fundentur, et
 ruent ciuitatis, ingredienturque
 singuli per locum contra quem steterit.
Dixit ergo Josue filius nuni sa-
 cerdotes et dixit ad eos. **C**ollite
 archam federis et septem alij sac-
 cerdotes collant septem bucinas
 et procedant ante archam
 domini. **A**d populum quoque ait. **I**te et
 circuite ciuitate armati, et pre-
 cedentes archam domini. **C**umque Josue
 uerba finisset, et septem sacerdo-
 tes septem bucinis clangerent,
 ante archam domini, ordo procederet
 armatus exercitus, reliqui uulgo
 archam sequebantur, ac bucinis oia
 maxime. **I**nterperat autem Jo-
 sue populo dicens. **N**on clamabitis
 nec audietur uox ira, nec ullus
 sermo ex ore uestro egredietur, don-
 temat dies in quo dicam uobis
 clamate et uociferamini. **E**ntente
 ergo archa domini ciuitate per diem
 semel, et reuersa in castra mansit
 ibi. **I**gitur Josue de nocte surgente,
 culerunt sacerdotes archam domini,
 et septem ex eis septem bucinas quaru-
 usus est, procedebantque
 archam domini ambulantes acq; clan-
 gentes, et armatus populus ibat
 ante eos. **R**egius autem reliqui se-
 quabatur archam, et bucinis per-
 sonabat. **E**nterueruntque ciuitatem
 secundo die semel, et reuersi sunt.

in castra. **S**ic fecerunt sex diebus.
Die aut septimo diluulo confur-
gentes. circumierunt urbem sicut
dispositum erat septies. Cumq;
septimo oratu clangerent buxino
sacerdotes. Dixit Josue ad oem isrl
veneram. Tradidit em uos dñs
ciuitate. Sicut ciuitas hec anathe-
ma. et oia que in ea sunt dño.
Sola raab meretricis uiuat. cum
uniuersis qui cum ea in domo st.
Abscondit em nuncios quos dñs in-
misit. uos aut caute ne de hñs q
pcepta sunt quippa contingatis
et suis puaricacionis rei. et oia
castra isrl sub pto sme atq; turbet.
Et uisq; aut auri et argenti fuit.
et uasoz encere ac ferri dño con-
secratur. repositum in thesauris ei.
Igit uociferante oī populo et clan-
gentibus tubis. postq; in aureos
militudinis uox sonituz ince-
puit. muri illico corruerunt. et
ascendit unusquisq; per locū qui
contra se erat. ceperuntq; ciuita-
tem. et interfecerunt oia q; erant
in ea. a uro usq; ad militem ab in-
fante usq; ad senem. boues quoq;
et oues. et agnos in ore gladij p-
casserunt. Quibus aut uiris qui
exploratores missi fuerat. dixit
iosue. Ingreddim domū militis
meretricis. et perducite eam. et
oia que illius sunt. sicut illi iu-
ramento premastis. Ingressi q; ui-
uencs eduxerunt raab et paren-
tes eius. frēs quoq; et cunctam
suppellestem. ac cognatores illius
et extra castra isrl manere fecerunt.
Urbem aut et oia q; in ea
sunt. succenderunt. absq; argen-
to et auro. et uasis encis ac ferri.
q; in exarui dñi consecratur. Raab
uero meretricem et domū prius
eius atq; oia que habebat. fecit
iosue uiuere. Et habitauerunt in me-
dio isrl usq; in pntem diem. eo q;
absconderat nuncios quos miserat
ut explorarent iericho. In tpe illo
patus est iosue dicens. Maldicus
uit coram dño. qui suscitauerit

et edificauerit ciuitate iericho.
In pmo gemito suo. fundamenta
illius iaciat. et in nouissimo li-
beroz ponat portas eius. fuit q;
dñs cum iosue. et nome eius in
oī terra uolgarum est. **VII.**

Alii aut isrl pcurauerunt
sunt mandatu. et usq;
pauerit de anathemate.
Namachan filij ephraim
filij zabdi. filij zaxe de
tribu iuda tulit aliquid de ana-
themate. Iratuoz est dñs contra
filios isrl. Cumq; miteret iosue
de iericho uiros cont; ahi que ē
uix bethaben ad orientalem pla-
gam opidi bethel dixit eis. Ascen-
dite et explorete terram. Qui
pcepta complentes explorauerunt
ahi et reuerti dixerunt ei. Non
ascendat ois populus sed duo
ut cetera milia uiroz pergerat. et
delectant ciuitatem. Quare ois
populus frustra uexatur. contra
hostes pauassimos. Ascendit
ergo tria milia pugnatoz. Qui
stati in terga uertentes. percussit
sunt a uiris urbis ahi. et corru-
erunt ex eis triginta et tres hoies.
Perfectorq; sunt eos aduersarij
de porta usq; sabarm. et ceciderunt
per prona fugientes. Per timuoz
cor populi et mystar aque lique-
fuit est iosue uero scdit uisum
ta sua et cecidit pronus in terra
coram dño usq; aduersum eam.
Ipe q; ois senes isrl. Discurruntq;
pulucrem sup capita. et dixit
iosue. Eheu dñm huius deus quid
uoluiti insouere pñm isrl. rot-
dane fluum. ut traderet nos
in manus amorrej et perderet.
Vina ut cepimus mansissimus
in iordanem. Hi dñe deus quid
dicam uidens israhelcm hostibus
suis terga uertentem. Audient
chananei et ois habitatores ter-
re. ac parit conglobati in cauda
sunt nos. atq; delectunt nrm de
terra nome. et quid facies mag-
no noi tuo. Dixitq; dñs ad iosue
Surge aut iacet pronus in terra.

Vertauit isrl et puaricatus e pac
 tum meum: Tulceruntq; de ana
 themate: et furati sunt atq; me
 ta et absconderunt in terra ua
 sa sua: Nec poterit isrl stare an
 hostes suos. eosq; fugiet q; pollui
 tus est anathemate. Non ero ult
 uobiscum donec conteratis eum
 qui huius scelestis reus erit. Sur
 ge sapientia populu et dices eis.
 Sapientia mea astutu. Hec em
 dicit dñs deus isrl. Anathema
 in medio tui est isrl. Non poteris
 stare cora hostibus tuis. donec
 deleatur ex te qui hoc contami
 natus est scelere. Accedetq; ma
 ne singuli per tribus uras et
 quacumq; tribu fors inuenietur
 accedet per cognationes suas.
 et cognatio per domos. domusq;
 per uiros. et quicunq; ille in hoc
 fauore fuerit deprehensus. cobu
 retur igni cum omi sba sua. qm
 puaricatus est partu dñi. et se
 cit nefas in isrl: Surgens itaq;
 Josue mane. applicuit isrl per
 tribus suas. et inuentus e tribz
 uida. Erue tu uir familias su
 as. et oblata inuenta e fami
 lia zaxe. Illam quoq; per uiros
 offerens reperit zabdi. Cuius
 domu in singulos diuidens ui
 ros. inuenit acham filiu char
 mi. filij zabdi filij zaxe de tribu
 uida. Et ait ad acham. Fili mi
 da glam dño deo isrl et confi
 tere. atq; iudica michi. quid ne
 abscondas. Responditq; acham
 iosue. et dixit ei. Vere ego pec
 caui coram dño deo isrl. et sic
 et sic feci. Vidi em nux spolia
 palliu cotinere ualde bonum.
 et ducentos siclos argenti. re
 gulamq; auream quingenta
 siclor. Et concupiscens abstuli
 et abscondi in terra cont me
 diu tabernaculi mei. Argentum
 q; fossa humi operui. Misit ergo
 iosue mstros qui praxerentes
 ad tabernaculu illius. repererit

cuncta abscondita in eodem loco.
 et argentum sil. Auferentesq;
 de tentorio tulerunt ea ad iosue.
 et ad omis filios isrl. proiecerunt
 q; ad dñm. Tollens itaq; iosue.
 acham filium zaxe. argentiq;
 et pallium. et auream regulam
 filiosq; eius et filias. boues asi
 nos et oues. ipmq; tabernaculu.
 et cunctam suppellectile. et omis
 isrl cum eo. dixerunt eos adual
 lem achor. ubi dixit iosue. Quia
 turbasti nos. exturbet te dñs in
 die hac. Lapidauitq; eu om isrl
 et cuncta que illius erant igne
 consumpta sunt. Congregauerunt
 quoq; super eum acheru mag
 num lapidum. qui pmanet usq;
 in pntem diem. Et auersus est
 furor dñi ab eis. Vocatusq; e no
 men loci illius. uallis achor.
 usq; hodie. . viij.
Dixit aut dñs ad iosue
 ne timeas neq; form
 des colle terti omnes
 militiudicem pugnate
 et consurgens ascende in opidm
 ahi. Ecce tradidi in manu tuam
 regem eius et populu urbemq;
 et terram. faciesq; urbi ahi. et
 regi eius sicut fecisti iericho. et
 regi illius. Predam uero et dia
 uantia diripietis uob. pone msi
 dias urbi post eam. Surrexitq;
 iosue. et omis exeratus bellatoru
 cum eo. ut ascenderent in ahi. Et
 electa triginta milia uiroru for
 tu misit nocte pcepitq; eis dicens
 Somite msidias post ciuitatem.
 nec longius recedatis. et eritis
 omis parati. Ego aut et reliqua
 militudo. que metu est accedem
 exaduerso contra urbem. Cumq;
 exierint contra nos sicut ante fa
 cimus. fugiemus et terga uerte
 mus. donec persequentes ad urbe
 longius proceperint. putabunt
 em fugere nos sicut pis. Nobis
 ergo fugientibus et illis sequen
 tibus consurgemus de msidijs. et
 uastabitis ciuitate. tradetq; eam

dñs deus ut in manus uras. Cūq;
 ceperitis succendere eam. Sic oia
 factis ut iussi. Dimisitq; eos et
 preperunt. ad insidiarū locū. sede-
 runtq; inter Bethel et ~~hā~~ ahi ad
 occidentalem plagam urbis ahi.
 Josue aut nocte illa in medio ma-
 sic populi. Surgensq; diluculo. re-
 censiit fortios. et ascendit cū sem-
 oribus in fronte exercitus uallatū
 auxilio pugnatō. Cūq; uen-
 sent et ascendissent exaduerso a-
 lutans. steterunt. ad septempro-
 nalem urbis plagam inter qua
 et eos uallis media erat. Cūq;
 milia aut uiros elegerat et posu-
 erat insidias. inter Bethaben et
 ahi. ex occidentali parte eiusdem
 ciuitatis. Cis uero reliquus ex-
 eratus ad aqilonem aacem dirige-
 bat. ita ut nouissime multitudis
 occidentalem urbis plagam at-
 tingerent. Abnt ergo iosue nocte
 illa. et stetit in uallis medio. Cū
 u uidisset rex ahi. festinauit
 mane et egressus est. cum oī ex-
 eratu ciuitatis. Dixitq; aacem
 cont' desertū ignorans q' poster-
 gu latebant insidie. Josue uero
 et oīs isrl cesserunt loco. simila-
 tes metum. et fugientes p' uiam
 solitudinis. At illi uociferantes
 parit' et se mutuo cohortantes;
 persecuti sunt eos. Cūq; reces-
 sissent a ciuitate et neuius
 quide in urbe ahi et Bethel rema-
 sisset. qui non p'greteretur isrl sic
 eruperant operta opida relinque-
 tes. Dixit dñs ad Josue. Iena cli-
 peum qui in manu tua ē. cont'
 urbem ahi qm tibi exadam eam.
 Cūq; eleuasset clipeū exaduerso
 ciuitatis. insidie que latebat. sue-
 reperunt confestim et p'gentes
 ad ciuitate ceperunt. et succendere
 eam. Dni aut ciuitatis qui per-
 seqbantur iosue. respicietes et ui-
 dentes fumū in urbis ad celi usq;
 conscendere non potuerunt ultra
 huc illucq; diffugere. Prefecim.

cum hī qui simulabant fugam.
 et tendebant ad solitudinē cont'
 persequentes fortissime resisten-
 sere. Vidensq; Josue et dñs isrl
 q' capta ēēt ciuitas. et fumus
 urbis ascenderet reuersus per-
 sit uiros ahi. Siquidem et illi d'
 ceperant et succenderant ciuita-
 tem egressi ex urbe contra suos
 medios hostium ferre ceperunt.
 Cū ergo ex uicibus pariter adue-
 sarū cederentur. ita ut nullus
 de tanta multitudine saluaretur.
 regem quoq; urbis ahi adp'hen-
 dere uolentem. et opulerunt
 iosue. Igitur oribus interfectis.
 qui isrlē ad desertū tendentes
 fuerant persecuti. et eodem lo-
 co gladio corruentib; reuersi
 sunt isrl percusserunt ciuitatem.
 Erant aut qui in eo die conade-
 rant a uiro usq; ad milie dñs
 decem milia hom' oīs uiri ut
 dñs ahi. Josue uero non coarctat
 manu quam in sublimē poterat
 erant. tenens clipeū donec inter-
 fuerentur omnes habitatores ahi.
 Iuncta aut et pecdam ciuitatis
 diuiserunt sibi filij isrl. sic pre-
 ceperat dñs iosue. Cui suau-
 dit urbem et fecit eam cūmilla
 sempiterna. Regem quoq; eius
 suspendit in patibulo. usq; adue-
 sperum et solis occasum. pre-
 cepitq; et deposuerunt caduere
 eius de aute. Proieceruntq; in po-
 nterioiū ciuitatis. congesto sup
 eum magno acervo lapidum.
 qui permanet usq; in p'ntem die.
 Turc edificauit iosue altare dñi
 deo isrl in monte hebal sic pre-
 ceperat moyses famulus dñi.
 filijs isrl. et scriptū est in uolū-
 mine legis moysi. altare de li-
 pidibus impolitis. quos ferreum
 ius tetigit. et opulit super eum
 holocausta dñi. imolauitq; pe-
 cificas uictimas. et scipsit sup
 lapides deuteronomij legis mo-
 si quod ille digesserat corā filijs
 isrl. Cis aut populus et maiorci

natu. ducesq; ac iudices stabat
 ex utraque parte arce, in conspectu
 sacerdotum qui portabant arca
 lam federeis dñi. Et aduena ita
 et indigena. Media eorum pars
 iuxta montem garizim. et media
 iuxta montem hebal. sicut pre
 ceperat moyses famulus dñi.
 Et p̄mu quidem dñi dixit populo
 isrl. post hec legit oia uerba bene
 dcomis et maledcomis, et cuncta
 q̄ scripta sunt in legis uolumine.
 Nichil ex his que moyses iusse
 rat reliquit intactum. sed uni
 uersa replicauit coram oī mul
 titudine isrl. mulieribus ac par
 uulis. et aduenis qui inter eos
 morabantur.

Quibus auditis cuncti
 reges in syrdane qui
 uersabant in monta
 nis et campestribus
 in maritimo ac lico
 re maris magni. hi quoq; qui
 habitabant iuxta. libani et cedus
 et amorreus et chananeus. et
 pherezus. et cucus et iebuseus.
 Congregati sunt pariter ut pug
 narent contra iosue. et isrl. uero
 ano eademq; sententia. Atq; q̄
 habitabant in gabaon audien
 tes cuncta que fecerat iosue. Terro
 et alii et callide cogitantes. nite
 runt sibi ab arca. facros uictos.
 asms imponentes. et uices uina
 ros fassos atq; confutos. Calaa
 mentasq; per antiqua que ad
 iudicium ueteris pietatis
 cofuta erant. in dua ueteribus
 uestimentis. Panes quoq; quos
 portabant. obuiandum dñi erat
 et in feusta comminuti. prope
 q; ad iosue. qui tunc morabat
 in castris galgale. et dixerunt ei
 atq; oī simul isrl. De terra lon
 giqua uenimus. pace uobis
 facere cupientes. Inderuntq; fi
 lii isrl ad eos atq; dixerunt. Ne
 forsitan in terra que nob forte
 debetur habitetis. et no possumus
 fedus mne uobis. Et illi ad
 iosue. Serui inquirunt cui sum?

Quibus iosue. qui nam ait estis
 et unde uenistis. Responderunt.
 De terra longinqua ualde uene
 runt serui tui. in noie dñi dei tui
 Audiuimus em forma potencie
 eius cuncta que fecit in egypto. et
 duobus amorreis regibus. etans
 iordane. Seon regi esebon. et eg
 regi basan qui erat in astaroth.
 Dixeruntq; nob seniores et oīs
 habitatores terre mē. Tollite
 in manibus abaxia oblongissia
 uiam. et occurrete eis ac dicitis.
 Serui uiri sumus. fedus mne no
 discum. Et panes qñ egressi su
 mus de domibus nris ut uenire
 mus ad uos calidos sumpsimus
 nunc sati facti sunt. et uetustate
 in mīa comminuti. Veres uim no
 uos impleuimus. nunc rupti
 sunt et solua. Vestes et calciame
 ta quibus induimur. et que ha
 bemus in pedibus. ob longitudo
 longioris uite. tute sunt et pene
 consumpta. Susceperunt igitur
 de abaxys eorum. et os dñi no
 interrogauerit. sciatq; iosue cum
 eis pacem. et mto federe polli
 citus est. q̄ non occiderentur.
 pncipes quoq; multitudinis iura
 uerunt eis. Post dies aut tere
 ima federeis. audierunt q̄ in vi
 cino habitarent. et inter eos su
 uerit eent. Noueruntq; castra si
 in isrl. et uenerunt in ciuitates
 cep die tertio quaz hec uocabu
 la sunt. Gabaon et caphna et
 berob. et cariathairim. et non
 percussere eos. eo q̄ iurassent
 eis pncipes multitudinis. in noie
 dñi dei isrl. Quemurauerunt itaq;
 oīe uulgus contra pncipes. Qui
 ruderunt eis. Iurauimus illis
 in noie dñi dei isrl. et id mto no
 possumus eos contingere. Sed
 hoc faciemus eis. Reseruentur
 quidem ut uiuat. nec cont nos
 ra dñi conactur si iurauerim?
 sed sic uiuant ut mīsus uniusq;
 multitudinis ligna ardant. aq;
 q̄ toportant. Quibus hec loquerib;

vocauit gabaonitas iofue. et dixit
eis. Cur nos decipere fraude uolu-
istis. ut diceretis proail ualde ha-
bitamus a uobis. cum in medio
nri sitis. Itaq; sub maledicoe eritis
et non deficiet de strepe ura. lig-
na cedens. aquas q; conportans
in domo dei mei. Qui tulerit
nuciam est nob; seruis tuis que
promississet dñs deus tuus moysi
seruis suis. ut traderet uob; oem
terram. et disperderet cunctos ha-
bitatores eius. timuimus igitur
ualde. et prouidimus aiabus no-
stris. uro terrore compulsi. et hoc
consilium inuimus. Tunc auce
in manu tua sumus. Quod tibi
bonu et rectum uidetur fac nob;
Fecit ergo iofue ut dixerat. et libe-
rauit eos de manibus filiorum
isrl ut non occiderentur. Dece-
ditq; in illo die et eos in mysteri-
um cuncti populi et altaris dñi
cedentes ligna et aquas conpor-
tantes. usq; in pñs tempus. in lo-
co quem dñs elegerat. .X.

Quod cum audisset adom
sedec rex nlm. q; s; cepis-
set iofue ab; et subiectus
set eam. sicut em fecit
rat iericho et regi eius. sic fecit
ab; et regi illius. et q; transfu-
sent gabaonite ad isrl et erit fide-
rati coru timuit ualde. Urbs em
magna erat gabaon. et una re-
galu ciuitatu. et maior opido
ab;. omis q; bellatores eius fortis-
simi. Misit ergo adom sedec rex
uelm ad oham regem ebron et
ad pharam regem herimoth. ad
iaphie quoq; regem lachis. et ad
dabre regem eglon dicens. Ascen-
dite ad me et ferite psidium. ut ex-
pugnemus gabaon. quare trans-
fugerunt ad iofue et filios isrl.
Congregati igitur ascenderunt qñq; re-
ges. amorreoz. rex nlm. rex eb-
ron. rex herimoth. rex lachis.
rex eglon. sil cum epantibus suis
et castrametati sunt circa gabaon
appugnantes eam. Habitatores

aut gabaon. urbis obesse misit
ad iofue qui tunc morabatur
in castris apud galgalam et dix-
erunt ei. Ne retrahas manus
tuas ab auxilio seruoꝝ tuoz.
Ascende cito et libera nos. ser-
psidium. Conuenerunt em ad-
uersum nos omis reges amorre
oz qui habitant in motanis.
Ascenditq; iofue de galgalis et
ois exercitus bellatoꝝ cum eo
iura fortissim; Dixitq; dñs ad
iofue. Ne timeas eos in manus
em tuas tradidi illos. Nullus
tibi ex eis resistere poterit. Fecit
itaq; iofue super eos repete. tota
ascendens nocte de galgalis. et
conurbauit eos dñs a facie isrl
conuulsaq; plaga magna in
gabaon. ac persecutus est p uia
ascensus betheron. et percussit isrl
ad zetha et macheda. Cumq;
fugerent filios isrl et cent in de-
scensu betheron. dñs misit sup
eos lapides magnos de celo usq;
ad zetha. et mortui sunt multi
plures lapidibus grandinis q;
quos gladio percusserant filii
isrl. Tunc locutus est iofue dñs
in die qua tradidit amorreum
conspim filioꝝ isrl. dixitq; cora-
eis. Sol contra gabaon. ne mo-
uearis. et luna cont' ualle ab;-
lon. Steteruntq; sol et luna dor-
ulasteretur se gens de timaris
suis. Nomen scyphi est hoc in li-
bro iustoz. Stetit itaq; sol in me-
dio celi. et non festinauit occi-
dere spacio unius diei. Non fuit
ante et postea tam longa dies.
obediens dño uoti horo et pug-
nante pro isrl. Leuatusq; est iofue
cu oi isrl in castra galgalis.
Fugerunt em qñq; reges et se-
absconderant in spelunca urbis
macheda. Nuciamq; e iofue.
q; inuenissent qñq; reges. lacer-
tes in spelunca macheda. Qui
precepit iofue et ait. Voluite scire
ingentia ad os spelunce. et ponite
uiros indystrios qui clausos cu-

stodiant Vos aut nolite stare sed persequimini hostes. et ecce nos quosque fugerint cedite. nec dimittatis eos urbem suam in traxe presidia. quos tradidit deus in manus vestras. **XI.**

Quis igitur aduersarius pla- ga magna. et usque ad interminatione perie consumptis. hi qui relin- effugere potuerunt ingressi sunt ciui- tates munitas. **Secundus** est dies exercitus. ad ioseph in mach- eda. ubi tunc erant castra. san- et integro numero. Nullusque contra filios israel mutare ausus est. **Præ-** cepitque ioseph dicens. **Aperite** os spelunce et producite ad me quos- reges. qui in ea latitant. **feceruntque** ioseph ut sibi fierat in- patum. et conuerterunt ad eum quos- reges. de spelunca. **Regem** uero regem hebron. regem hieri. **regem** lachis. regem eglon. **Quos** eduxit eunt ad eum. uocauit os- uros israel. et ait ad principes ex- ercitus. qui secum erant. **Ite** et ponte pedes super colla regum istorum. **Qui** cum precesserent et subierunt pedibus. colla calcaret- rursus ait ad eos. **Nolite** timere neque paucatis. **cofortam** et estote robusti. **sic** enim faciet dominus cum istis hostibus uestris. **aduersum** quos dimicatis. **Perussit** ioseph et me- fecit eos. atque suspendit super quos- stupetes. **fueruntque** suspensi usque ad uesperum. **Tunc** ostenderet sol. precepit ioseph. ut deponeret eos de pambulis. **Qui** depositeos proiecerunt eos in speluncam in qua latebant. et posuerunt super os eius saxa ingentia. que per- manet usque in presens. **Eodem** die macedam quos cepit ioseph. et percussit more gladii. regemque illi- interfecit. et omnes habitatores il- lius. **non** dimisit in ea saltem par- uas reliquias. **Ecce** regi maceda sic fecerat regi iericho. **Transiuit** tu o israel de maceda in lepna et pugnauit contra eam. qua tradidit

dominus cum rege suo in manus israel. percussitque urbem in ore gladii. et omnes habitatores eius. **non** dimisit in ea ullas reliquias. **feceruntque** regi lepna. sicut fecerat regi iericho. **De** lepna insiuit in lachis. et exercitum per gyrem disposico. opugnabat eam. **tradidit** que dominus lachis in manus israel. et cepit eam die altero. atque percussit in ore gladii. omnesque aras que fuerant in ea. sicut fecerat lepna. **Co-** tpe ascendit hiram rex gazee. ut auxiliaretur lachis. quem percussit ioseph cum populo eius usque ad interminatione. **Transiuitque** de lachis in eglon. et circumdedit atque expugnauit eam eadem die percussitque in ore gladii omnes aras que erant in ea. **uero** omnia que fecerat lachis. **Ascenditque** tum o israel eode eglon in hebron. et pugnauit contra eam. **cepitque** et percussit in ore gladii. **Regem** quoque eius et omnia opida regionis illius. **uniuersas**que aras que in ea fuerant comotit. **non** reliquit in ea ullas reliquias. **Sicut** fecerat eglon. sic fecit et hebron. **cuncta** que in ea reperit circumdedit gladio. **Inde** reuersus in dabinam cepit eam atque uasta- uit. **Regem** quoque eius et omnia per circumdedit opida. percussit in ore gladii non dimisit in ea ullas reliquias. **sicut** fecerat hebron et lepna et reliquis eam. **sic** fecit dabin et regi illius. **Perussit** itaque ioseph omnem terram montanam. et meridia- nam atque campestem. et ascendit cum regibus eius. **non** dimisit in ea ullas reliquias. **sed** omne quod sperare poterat interfecit. **sicut** preceperat ei dominus deus israel. **a** ca- des **usque** ~~harmam~~ **harmam** **usque** gazam. **omnem** terram gizen. **usque** gazam uniuersos reges et regio- nes earum. **uno** cepit impetu atque uastauit. **dominus** enim deus israel pug- nauit pro eo. **Terminus** est tu o israel ad locum castrorum in galgala. **Que** tu audisset iabim rex asor. misit ad iobab. regem maddon. et ad regem someron. atque ad regem

asaph. Ad reges quoque aglomis, qui habitabant in montanis, et in plamie contra meridie etene roth, in campestribus quoque, et in regionibus dor uix mare chanaanumque ab oriente et occidente et amorreum atque etheu ac ferecum, et iobuscum in motanis cucu quoque qui habitabat ad radices hermon in terram asphe. Egressi sunt omnes cum turmis suis, populus multus nimis sic harena que est in litore maris. Equi quoque et currus, in mense multitudinis.

Adueneruntque omnes reges isti in unum ad aqis merom, ut pugnarent contra isrl. Dixitque dominus ad ioseph ne timeas eos. Eras enim hac eade hora ego tradam omnes istos uulnerridos in conspectu isrl. Equos eorum subnezuabis et currus igne combures. Venitque ioseph et omnis exercitus cum eo, aduersum illos ad aqis merom subito et reuerit super eos, tradiditque illos dominus in manus isrl. Qui percusserunt eos et persecuti sunt usque ad sydone magnam et aquas masefoth. Campumque maseph, qui est ad orientalem illius partem. Ita percussit omnes ut nullas excis dimitteret reliquias, fecit sicut preceperat dominus. Equos eorum subnezuabit, currusque combussit. Leuesusque statim cepit asor et regem eius percussit gladio. Asor enim antiquus metropolis regna hec principatu tenebat. Percussitque omnes aras que ibidem morabantur, non dimisit in ea ullas reliquias, sed usque ad interuersionem uniuersa nastant. Ipsamque urbem percussit incendio et omnes pertinetu ciuitates, regumque eorum cepit percussit atque deleuit, sicut preceperat ei moyses famulus domini, absque urbibus que erant in collibus et in tumulis sue. Ceteras succendit israhel

Inam omni asor multitudine flamma combussit. Itemque preter istam urbem ac uicinas diuiserunt sibi filii israhel ciuitates horibus masefth, sicut preceperat dominus moysi seruo suo, ita precepit moyses ioseph, et ille uniuersa compleuit. Non precepit de uniuersis mandatis, nec unum quidem uerbum quod iussit rat dominus moysi. Cepit itaque ioseph omnem terram montana et meridianam, terramque gesen, et plamie, et occidentalem plagam motemque israhel et campestram et partem montis que ascendit ferre usque baalgad. Per plamie libam subter monte hermon omnes reges eorum cepit, percussit et occidit. Multo tempore pugnat ioseph contra reges istos. Non fuit ciuitas que se traderet filiis israhel preter cucum qui habitabat in gabaon, omni bello cepit. Omni enim sententia fuit ut indurarentur corda eorum et pugnarent contra israhel et occiderent et non mererentur ulla clementiam, ac perirent sicut preceperat dominus moysi. In tempore uenit ioseph, et interfecti enachim demotamis hedron et dabin et anab, et de omni monte iuda et israhel, urbesque eorum deleuit. Non reliquit ullum de strepe enachim in terra filiorum israhel absque ciuitatibus gaza et geth et asoco in quibus solis relictis sunt. Cepit ergo ioseph omnem terram, sic locutus est dominus ad moysen et tradidit eam in possessione filiis israhel secundum partes et tribus suas. Cuius terra a plamie. Hi sunt reges quos percusserunt filii israhel, et possederunt terra eorum in sydonem, ad solis ortum, a torrente arnon, usque ad motem hermon, et omnem orientalem plagam, que respicit solitudinem. Eorum rex amorreus qui habitauit in gabaon dominus est abaxer qui fuit

c. 13.

super ripam torrentis arnon
 et medie partis in ualle dnm dicitur
 galaad usq; ad torrente iaboh q
 est terminus filiorum ammon. et
 a solitudine usq; ad mare tene
 retis contra oriente. et usq; ad
 mare deserti. quod est mare sal
 sissimu ad orientalem plagam
 per uiam que dicitur bethsamis.
 et ab australi parte que subiacet
 asedoc fassa. Terminus eg re
 gis basan. de reliquis rasam.
 qui habitauit in astaroth et in
 edraim. et dnatus est in monte
 hermon. et in salacha atq; uni
 uersa basan. usq; ad terminos
 gesuri. et machati et dimidie p
 galaad. terminos seon regis ese
 bon. moyses famulus dmi et filij
 isrl percussit eos. et adiditq;
 terra eorum moyses. in possessione
 rubenitis et gadditis. et dimi
 die tribu manasse.

XIII.

Hij sunt reges ere quos
 percussit iosue et filij
 isrl transiordane ad
 occidentalem plagam.
 ab algaad in campo libani usq;
 ad monte au⁹ pars ascendit in
 ser. Tradiditq; iosue in possessio
 nem tribubus isrl singulis por
 tes suas. tam in montanis q; in
 planicijs. atq; campestris. In
 aseroth et solitudine ac meridie
 ethcus fuit. et amorreus chana
 neus et ferezeus. cueus et iebu
 seus. rex icruho unus. rex abhi
 que est exlatere bethel un⁹. rex
 uim unus. rex hebron unus.
 rex herimoth unus. rex lachis
 unus. rex eglon unus. rex gazet
 unus. rex dabir unus. rex gader
 unus. rex herma unus. rex
 hered unus. rex lemna unus.
 rex odellam unus. rex maceda
 unus. rex bethel unus. rex assua
 unus. rex aser un⁹. rex aser un⁹
 rex sgaon unus. rex macedon
 unus. rex asor unus. rex semero
 unus. rex arhsaf unus. rex the
 nach unus. rex mageddo unus.

Rex cades unus. rex iathanem un⁹
 rex chermeli unus. rex dor et
 prouinae tot unus. rex genau
 galgal unus. rex thesa unus.
 Omnes reges regnata dno. Josue
 senex prouocat q; etatis erat. Et
 dixit dno ad eum. Seniuisti et
 longeuus es. terra q; latissima
 derelicta e. que nec dum est forte
 diuisa. Dis iudels galilea. philistin
 et unuersa gesuri. Fluuus tur
 bido qui irrigat egyptum. usq; ad
 terminos acaron. cont^a aqilonem
 Terra chanaan que in quinq; re
 gulos philistin diuidit. gazacos
 azotios. ascalonitas. geeethicos.
 et acaronitas. Ad meridie uero
 sunt euei. dis terra chanaan et
 maara sidoniorum usq; ad seta. et
 terminos amorrei cuius confi
 ma. Libani quoq; regna. contra
 orientem. Abaabaalgad sub mo
 te hermon ingreditur emath.
 omni qui habitant in mote. a liba
 no usq; ad aquas mascephoc uni
 uersisq; sudony. Ego sum qui delebo
 eos. a facie filiorum isrl. Veniat ergo
 in partem hereditatis isrl sicut
 precepi tibi. Et nunc diuide terram
 in possessionem tribubus. et dimi
 die tribu manasse. cum qua ru
 ben et gad possederunt terra qua
 tradidit eis moyses famulus dmi
 in fluenta iordanis. ad orientale
 plagam. abaroth. que sita est
 in ripa torrentis arnon et in ual
 lis medio. uniuersaq; campestra
 medaba usq; dibon et cunctas ci
 uitates seon regis amorrei. qui
 regnauit in esdon. usq; ad termi
 nos filiorum ammon. et galaad
 ac terminu gesuri. et machathi
 oemq; montem hermon. et in uni
 uersam basan. usq; salcha. Ome
 regnu eg in basan. qui regnauit
 astaroth. et edraim. ipse fuit de re
 liquis rasam. percussitq; eos moy
 ses. atq; deleuit. Nolueritq; disper
 dere filij isrl gesuri. et machathi
 et habitauerunt in medio isrl. usq;
 in partem diem. Tribu aut leui.

non dedit possessionem. sed sacrafi-
na et uictime dñi dei isrl. ipa e
cuis hereditas fuit locutus est illi.
Dedit ergo moyses possessionem
tribui filioru ruben iuxta cogna-
tiones suas. fuitq; terminus eorū
ab aroet que sita est in ripa tor-
rentis arnon. et ualle eiusdem
torrentis media. **U**niuersa pla-
māe que duat medaba et efebōn
cunctosq; uiculos eazē qui sunt
in campostribus. Dibon quoq;
et bamoth baal. et opidu baal
maon iessa et admoeth et mephe
et caritham et sebama et saxa
thasafar in motem conuallis
bethphacor et asedoth. fassa et
bethai symoth. omēs uerbes cam-
pestres. uniuersaq; regna seon
regis amorrei qui regnauit in
efebon. que percussit moyses cu
principibus madian. cucum et
regem eius. et sur et ur. et nabee
duces seon habitatores terre. et
balaam filiu beor aruolu. occide-
runt filij isrl gladio cum ceteris
miseris. factusq; est terminus
filioru ruben iordanis fluminis
Hec est possessio rubenitarū p cog-
natos suos urbū et uiculorū
Deditq; moyses tribui gad et fi-
lys eius per cognationes suas.
Terminus iazer. et omēs ciuita-
tes galaad. dimidiaq; parte ter-
re filioz amonū usq; ad aroet
que est cont rāba. et ab efebōn.
usq; ramoth. masse et bachamin
et mananū usq; ad terminos da-
bre. in ualle quoq; betharaam.
et bethrenina et ptoetq; et supbon
reliquam partē regni seon regis
efebon. huius quoq; iordanis pms
ē usq; ad extrema parte maris
tengereth transiordanie ad orien-
talem plagam. **H**ec est possessio
filioz gad per familias suas.
ciuitates et ualle eazū. Dedit et
dimidie tribui manasse. filiozq;
cuis. iuxta cognationes suas possesi-

onem. cuius hoc principiu ē Ama-
nam uniuersam basan. et cū-
ta regna og regis basan. oces
uicos iax qui sunt in basan.
ho. opida et dimidia partē galaad
astaroeth et edrai uerbes regni
og in basan. filijs machir filijs
manasse. dimidie partē filioz
machir. iuxta cognationes suas
Hanc possessionē diuisit moyses
in campestribus moab transiordanie
contra iericho. ad orientalem
plagam. **T**ribui aut leui non
dedit possessionē qm dñs deus
isrl ipse est possessio eius. ut locu-
tus est illi. **XIII.**

Hec est q; possederunt filij
isrl in terra chanaan
quam dederunt eis clea-
zar sacerdos. et ioseph
filius nūn. et pñtipes familiarū
per tribus isrl. sorte dia diuiden-
tes. sicut preceperat dñs in ma-
nu moysi nouem tribubus et
dimidie tribui. Duabus em in-
tribus et dimidie. dederat moyses
transiordanie in possessione abse-
leuitis qui nichil terre accepe-
runt inter feces suos. sed in coru-
suaesserant locum. filij ioseph
in duas diuisi tribus. manasse
et effraim. nec acceperunt leuiticam
aliam in terra partem. nisi uicos
ad habitandum. et suburbana
eazē ad alenda uincta et pecu-
ra sua. **S**ic precepit dñs moysi.
Ita fecerunt filij isrl et diuiserunt
terram. **A**ccesserunt itaq; filij
iuda. ad ioseph in galgala. **L**ocus
q; est ad eum chaleb filius ioseph
iuxta zenezcus. **N**osti quid locutus
sit dñs ad moysen hōiem dei de-
me et te in caedes barne. **Q**uā-
draginta annoz exā qm mē-
misit moyses famulus dñi de ca-
des barne ut considerare teritū
uidebatur. **F**res aut mei q; asse-
derant meū dissoluerunt cor pñ-
et nichilominus ego scatus sum
dñm deum meū. **I**urauitq; moyses

in die illo dicens. Terra quam
 calcavit pes tuus. erit possessio
 tua et filiorum tuorum meter nu.
 quia secutus es dnm deum tuum.
 meum. Concessit ergo dñs uiam
 michi sicut pollicatus est usq; in
 pntem diem. xl. et. v. ann. fuit
 ex quo locutus est dñs uerbum
 istud ad moysen qñ ambulabat
 isrl per solitudme. hodie lxxxv.
 annorum sum sic ualens ut co ua
 lebam tpe. qñ ad explorandum
 missus sum. Illius in me tps
 foratudo usq; hodie persequat
 tam ad bellandum qñ ad gra
 diendum. Da ergo michi mon
 tem istu quem pollicatus e dñs
 te quoq; audiente in q enachim
 sunt. et urbes magne atq; mu
 nite. si forte sit dñs metu et po
 tuero delere eos. sicut promisit
 michi. Benedixit ei iosue. et
 tradidit ebron in possessionem.
 Atq; ex eo fuit ebron chaleb fili
 iephomme tenezco. usq; in pntem
 diem. quia secutus est dnm deum
 isrl. Nonne ebron antea uoca
 batur cariatharbe ada maxi
 mus ibi inter enachim fuit e.
 Et terra cessauit a prehs. **XV.**
 Sicut fors filioru iude per cog
 nationes suas ista fuit. A termino
 edom deserta sm cont meridie
 et usq; ad extrema ptem austra
 lis plage. Incau eius a summa
 te maris salissimi. et a lingua
 eius que respicit meridie. Gre
 diciturq; contra ascensum scor
 pions. et per transit in sina.
 ascenditq; in cades baren. et p
 uenit in qrom ascendens ad cla
 ra. et intruens cariathaa. atq;
 inde pntiens in asenonia et
 pueniens ad torrene egypti. erit
 q terminus eius mare magnu
 hic erit fms meridiane plage
 ab oriente uero erit incau mare
 salissimu usq; ad extrema ior
 dani. et ea que respiciunt aq
 lonie a lingua maris usq; ad
 eundem iordani fluiu. Ascen

ditq; terminus in bethagla. et tran
 sit ab aquilone in betharaba.
 ascendens ad lapidem bcom filij
 ruben. et tendens usq; ad ter mi
 nos de bera de ualle achor cont
 aquilonem respiciens galgala.
 q est exaduerso ascensionis ad om
 nim. ab australi parte torretis
 insitq; ad aquas que uocantur
 fons solis. et exiit epitus eius
 usq; ad fontem rogel. Ascenditq;
 per conuallem filij emion ex la
 tere iebusei ad meridiem hec est
 rilm. Et inde se erigens ad uer
 tem motis qui est cont gehemom
 ad occidentem in summate uallis
 rafam cont aquilone. ptransitq;
 a uertice motis. usq; ad fonte aq
 nepthoa. et peruenit usq; ad uicos
 motis ebron. melinaturq; m ba
 laa. que est in cariathaxim. id e
 urbis siluaru et exiit de balaa
 cont orientem usq; ad mote ser.
 Transitq; uis latius motis iaxim
 ad aquilonem in chelson. et de
 scendit in bethsams. transiitq;
 in thamna et puenit cont aq
 lonem partis acharon ex lacere.
 melinaturq; setiona. et transiit
 motem balaa. puenitq; in ip
 nehel et maris magni contra
 occidentem sine concluditur.
 Hy sunt termini filioru iuda per
 circuitu in cognationibus suis.
 Calef uero filio iefome dedit
 partem in medio filioru iuda.
 sicut peperat ei dñs cariathar
 be pris enach ipa est ebron. De
 leuitq; exca calef tres filios e
 nach. syai et ahiman et thooli
 mai. de strepe enach. Atq; inde
 conscendens. uenit ad habitato
 res dabne. que pns uocabat ca
 riathsepher. id est ciuitas bazar
 Duplex q; chaleb. qui prasserat ca
 riathsepher. et cepit eam dabo
 illi apam filia mea uxore. Cepit
 q; eam ochomhel filius tenez.
 fecitq; chaleb uxor. deditq; ei
 apam filiam suam uxore. Que
 cum pergerent sit suasa a uiro

suo. ut petet apre suo agri suspi-
tauitq; ut sedebat in asmo. Cui
caleb. Quid habes inquit. At
illa rudit. Da mihi sicut dicitur. Ter-
ram australem et arcentem dedi-
sti michi. iunge et rorigua. Dedit
itaq; ei caleb rorigu superius
et rorigu inferius. Hec est posses-
sio tribus filiorum iuda. per cognati-
ones suas. Erantq; ciuitates
ab extremis partibus filiorum iuda-
um. in terminis edoma. meridie
cadesel. et eder et iagur et rina
et dimona. adeda. et adcs. et a-
zor. Bethnan. zifetelem baloth
et azor. nona. et cariath esrom.
hec est azor amam samae et
molada. et aser gadda et asemon
beth. felet et aser sual. et bex
sabce et baziorthai. balaa et hum
esem et oheletholad et apul et
ehuxma. sualeg. et medemena
et sensenna. lebaoth et selim et
amemon omnes ciuitates xxxix.
et uille caru. In campestribus
uero est aul. et saraa. et azena
et azano. et engamm chassua
et acnam et hiermuth adulla
soatho. et azara. et sarim adutha-
im et geth et gedera. urbes puy.
et uille caru. Sanan et adesa
et magdalgad. delean et messa.
et iethel. lachis et basath et
aglom chebbon et lehemas et
cechlis. et gideroth bethdagon.
et nehema. et maada ciuitates
xxj. et uille caru. Sabana et
ether. et asim. ierpeha. et esna.
et netab. ceila et achazil. et ma-
rezab. ciuitates xv. et uille caru
Bethaxon. cu uias et uillulis
suis. ab actaron usq; ad maxe-
na que uergunt ad asotu et
uullos eius. Azotus cu uias et
uillulis suis. Gaza cum uullos
et uillulis suis. usq; ad coriethem
egypti. Habet magni terminus
eius. Et in mote samit et hierpeha.
et soatho et edema. et cariathisena.

Hec est dabra anab et esthem.
et amm gosen et olon et gilo.
ciuitates undecim et uille caru
Arab et roma. et suan. ianun
et beth thafua et asera auma
tha. et cariatharbe. hec e edom
et scor ciuitates noue et uille
caru. Maon et esermel et zif
et iotthe et iesrechel. et zuzha
et zane aram. Jebaa et esam
na ciuitates decem et uille
caru. Alul et bethsur et gedor
maxeth et bethandeh et heleth
ciuitates sex et uille caru. Ca-
riathbaal. hec cariatharam.
urbs siluaz et arebba ciuita-
tes due et uille caru. In deserta
et charaba meddm et ieschacha
aneppan et ciuitates salis. et
engaddi ciuitates sex et uille caru
fuit fil centu quidecim. ioseph
um aut habitatore nlm non
potuerunt filij iuda delere habi-
tauitq; ioseph. cum filijs iuda
in nlm usq; in pntem diem.
Quod et aquas eius. ab oriente
solitudo que ascendit de iericho
ad motana bethel. et egreduntur
de bethel lufam. usq; terminus
archiatococh. et descendit ad
orientem usq; terminus iericho
usq; ad terminos bethoron in-
ferioris. et gazer. sim uentus
regiones mari magno. posside-
runtq; filij ioseph manasse et
effraim. Et factus est terminus
filiorum effraim per cognationes
suas. et possessio eorum contine-
nte. acharoth. addar. usq; betho-
ron superiore. Egreduntur
copima in maxe. Machmet
uero aquilone respicit. et con-
it terminos contra orientem.
in thamat solo et peritise ad
orientem iande. Descenditq; de i-
noe in acharoth et noaracha

et peruenit in Jericho. Et egredie
 ad Jordanem de cassua. prout
 q̄ contra mare in ualle harun
 dmeti. Sicutq̄ egressus eius in
 mare salissimu. Hec est posses
 sio tribus filioꝝ effraim per fa
 milias suas. **De** q̄q̄ separate
 sunt filijs effraim in medio pos
 sessionis. filioꝝ manasse et ul
 le earum. Et non interfecerunt
 filij effraim chananeu qui ha
 bitabat in gazee. **H**abitauitq̄
 chananeus in medio effraim.
 usq̄ in diem hanc cubinariu.
Quod autem factum est in
 tribu manasse. **I**pe est
 em p̄mogenitus ioseph
 machir p̄mogenito ma
 nasse. patri galaad. qui fuit
 uir pugnator. **H**abitauitq̄ posses
 sione galaad et basan et reliquis
 filioꝝ manasse iuxta familias
 suas. filijs abiezex et filijs cleth
 et filijs esrihel. et filijs suthem
 et filijs sefer. et filij semida. **I**sti
 sunt filij manasse. filij ioseph
 marces per cognationes suas.
Salphaat uero filioꝝ sepher.
 filij galaad filij machir. filij
 manasse non erant filij sed so
 le filie quaru ista sunt noia. **H**a
 ala et negla. et melcha et thet
 sa. **V**eneruntq̄ in conspectu elcazar
 sacerdotis et ioseph filij nun et
 p̄napu dicentes. **D**ns p̄cepit per
 manu moysi ut daretur nobis
 possessio in medio fem moꝝ. **D**e
 ditq̄ eis uꝝ imperium dñi pos
 sessione in medio fem pris eoz
 et ceciderunt fumuli manasse
 decem. absq̄ terra galaad et ba
 san in iordane. **F**ilie em manas
 se possederunt hereditate in me
 dio filioꝝ eius. **T**erra aut ga
 laad cecidit in sorte filioꝝ ma
 nasse. qui reliqui erant. **F**uitq̄
 terminus manasse ab aser mach
 mathath q̄ respicit sechim et ex
 ditur ad depteram. uꝝ habita

tores fontis chassue. **E**t em in sorte
 manasse ceciderat terra cassue.
 que est iuxta terminos manasse.
 filioꝝ effraim. **D**escenditq̄ ter
 minus uallis harundineq̄ in
 meridiem torrentis ciuitatum
 effraim que in medio fuit urbium
 manasse. **T**erminus manasse
 ab aquilone torrentis et exiit
 eius pergit ad mare. ita ut ab
 austro sit possessio effraim et ab
 aquilone manasse. et uꝝ uꝝ
 claudat mare et coniungantur
 sibi in tribu aser. ab aquilone. et in
 tribu ysachor ab oriente. **F**uitq̄
 hereditas manasse. in ysachor
 et in aser. Bethson et uiculi eius
 et ieblaam cum uiculis suis et
 habitatores dor. cum opidis suis.
Habitatores quoq̄ endor in uiculis
 suis. sicutq̄ habitatores chananeu
 in uiculis suis. et habitatores ma
 geddo cum uiculis suis. et tertia
 pars uiculis nosed. **N**ec potuerunt
 filij manasse has subverttere ti
 lucates. sed cepit chananeus.
 habitare in terra ista. **H**ostesq̄ at
 conaluerunt filij israhel subiret
 chananeos. et fecerunt sibi ci
 lutarios. nec interfecerunt eos.
Iocuntq̄ sunt filij ioseph atq̄ dix
 erunt. **Q**uare dedisti mi possessi
 onem sortis fumuli umꝝ. cum
 sim tante multitudinis. et bene
 dixit michi dñs. **A**d quos ioseph
 ait. **S**i populus multus es. asan
 de in silua. et succide tibi spacia
 in terra sezeel et rapham quia
 angusta est tibi possessio motus
 effraim. **C**ui responderunt filij ioseph
Non poterimus ad motana con
 scendere. in ferreis curribus uita
 tur chananeu. qui habitant in
 terra campestru in qua fire sunt
 Bethson cum uiculis suis. et
 iefrahel media possidens ualle.
Dixitq̄ ioseph ad domu ioseph.
 effraim et manasse. **P**opulus
 multus es et magnę fortitudis
 non habebis sortem una. sed.

his tibi ad montem et succides tibi
atque purgabis ad habitandum
spacia. et poteris ultra procedere.
tum subvertentis chanaanem que
dicitur ferreos habere iuxta et esse
fortissimum. **XVII.**

Qongregati sunt omnes
filii israel in silo. ubi fixerunt
tabernaculum testimonij et fuit eis terra
subiecta. **Ver**mascerunt autem
filiorum israel septem tribus que nec
dum acceperant possessiones
suas. ad quos ioseph ait. **U**sq; quo
maxetis ignavia. et non mitatis
ad possidendam terram quam
dominus deus patris vestri dedit vobis.
Elagite de singulis tribubus ter-
ras viros. ut mittam eos et per-
gant. atque circumspiciant terram et de-
scribant eam iuxta numerum unius
cuiusque multitudinis. **R**eferantque
ad me quod descripserint. **D**ivi-
dite vobis terram in septem partes.
Judas sit in terminis suis ad
australem plagam. et domus ioseph
ad aquilonem. **M**ediam inter hos
terram in septem partes describite
et huc venietis ad me. ut coram
domino deo vestro mittam vobis hic por-
tem. quia non est inter vos pars
ut sors leuitarum sed sacerdotum
domini est eorum hereditas. **E**ad autem
et ruben et dimidia tribus ma-
nasse iam acceperant possessiones
suas in iordanem ad orientalem
plagam. quas dedit eis moyses
famulus domini. **C**umque surrepisset
iuxta. ut pergerent ad describen-
dam terram. **P**recepit eis ioseph
dicens. **C**ircumspiciat terram et describi-
te eam. ac revertimini ad me. ut
hic coram domino deo in silo mittam
vobis sortem. **I**taque preceperunt
et circumspicientes terram in septem par-
tes dimiserunt scribentes in vo-
lumine. **R**eversique sunt ad ioseph
in castris silo. **Q**ui misit sortem
coram domino in silo. **D**ivisitque terras

filios israel in septem partes. **E**t ascen-
dit sors prima filiis beniamin
per familias suas. et possederunt
terram inter filios iuda. et fili-
os ioseph. **F**uitque terminus eorum
contra aquilonem. ab iordanem
pergens iuxta latus iericho.
septentrionalis plage. et inde
contra occidentem ad montem
constitens. et perveniens in sa-
litudinem bethaben. atque per eam
iens iuxta luzam ad meridiem
ipsa est bethel. **D**escenditque in a-
staroth. ad dar in motem que est
ad meridiem bethoron inferioris
et inclinatur exiens contra
mare. a meridie motis qui re-
spirat bethoron contra affricum.
Suntque exitus eius in cavatis
baal que vocatur cariathiarim
urbem filiorum iuda. **H**ec est plagam
contra mare et occidentem. **M**e-
ridie autem ex parte cariathiarim
egreditur terminus contra ma-
re et pervenit usque ad fontem
aquarum nephtoi. **D**escenditque in
partem montis qui respicit ad
levem filiorum emmon. et est contra
septentrionalis plagam. in ex-
terna parte vallium raptham.
Descenditque gegemom id est val-
lis emmon. iuxta latus iericho ad
austrum. et pervenit ad fontem
vogel. transiens ad aquilonem
et egrediens ad inferos. id est
fontem solis. et pertransit iuxta
ad tumulos qui sunt ex regione
ascensus ad domum. **D**escendit
que ad abendoen id est lapidem
boen. filij ruben et pertransit
ex latere aquilonis ad cam
scira. **D**escenditque in planitiem
et preteregreditur contra ad latus
de thagal. **S**unt exitus eius
linguam maris salissimam ad
aquilonem in fine iordanis ad au-
stralem plagam que est terminus
illius ad orientem. **H**ec est possessio
filiorum beniamin. **P**er terminos
suos in circuitu per familias
singulas. **F**ixeruntque iuxta

eius Jericho et Bethagla et ual-
 lis cassis Betharaba et semara
 in. et Bethel. Quum et affara
 et offora. uilla hemona et ofm
 et gabee ciuitates xij. et uille
 carp. Gabaon et rama et be-
 roca et mesphe et chasera. et
 animosa et reccen. iaxafel. et
 chaxala et sela cleph et icubus
 que est nelm. et gabaath et cari-
 ath ciuitates. xiiij. et uille carp
 Hec est possessio filioꝝ hemamm
 uxꝝ familias suas. **XIX.**

Egressa est fors sda
 filioꝝ symeon p cognationes
 suas. fuitqꝫ hereditas eoru
 in medio possessionis filioꝝ uida.
 Berfabee et sabee. et molada. et aserua
 hala et asem et beltholath. Be-
 thularma. et swceleg et Bethmar.
 thaboth. et saroen. ciuitates xij
 et uille caru. In et remmon
 et athor et asan ciuitates. iij
 et uille caru. Omnis uiculi per
 circuitu urbium istarꝝ usqꝫ ad ba-
 laath. Berfameth contra austra-
 lem plagam. sunt omne ciuita-
 tes xvij. Hec est hereditas filioꝝ
 symeon uxꝝ cognationes suas.
 in sumculo et possessione filioꝝ
 uida quia maior erat. et idcirco
 possederunt filij symeon in medio
 hereditatis eozꝝ. Cecidit quoqꝫ
 fors tertia filioꝝ zabulon per
 cognationes suas et factus e ter-
 minus possessionis eozꝝ usqꝫ sa-
 rath. ascenditqꝫ de mari et de me-
 dala ac peruenit inde bbafrath
 usqꝫ ad torrente qui est contra
 iudamam et reuertit de sarath
 contra orientem in fines thseleth
 et thabor et egreditur ad dabe-
 reth. ascenditqꝫ contꝫ iaspe. et inde
 per transit ad orientalem plagam
 getthepher et thacasm et egredit
 in remmon amprax et noa et
 circuit ad aquilonem et nathon
 Suntqꝫ egressus eius uallis.

Septuaginta et cateth et ncalal et
 semron et uedala et Bethleem
 ciuitates. xij. et uille caru. Hec
 est hereditatis tribus filioꝝ zabu-
 lon per cognationes suas. urbes
 et uiculi carp. Isachar egressa e
 fors quarta per cognationes suas.
 fuitqꝫ eius hereditas saloch ioseph
 hel et casaloch et sunem et astam-
 soon et anaarath et rabbuth et
 tesion abes. et rameth. et engan-
 m. et enada. et Bethseses. et pucnit
 terminus usqꝫ thabor. et secuna
 et Bethsemis. cruntqꝫ exitus eꝫ
 iordanis ciuitates. xvij. et uille
 carp. Hec est possessio filioꝝ isachar
 ax. per cognationes suas urbes
 et uiculi caru. Cecidit fors qn-
 ta tribus filioꝝ aser. per cognationes
 suas. fuitqꝫ terminus eozꝝ
 altath et olia. et Bethen et apab
 emeleth et amaad et messal.
 et peruenit usqꝫ ad tar melu ma-
 ris. et sior labanath. ac reuertit
 contꝫ oriente Bethdagon. et per-
 trisuit usqꝫ ad zabulon et ualle
 septahel contꝫ aquilone in Beth-
 mee. et neihel. egrediturqꝫ ad
 leuam. thabul et accan. et roob
 et amon. et cane usqꝫ ad sidone
 magnam. reuertiturqꝫ in orma.
 usqꝫ ad ciuitate mumtissimam
 tyrum. et usqꝫ oza. Cruntqꝫ exitus
 eius in mare. de sumculo atziba-
 eth. amma et aser et roob. ciui-
 tates. xvij. et uille carp. Hec e
 possessio filioꝝ aser. per cognati-
 ones suas urbesqꝫ et uiculi carp
 filioꝝ neptalim sexta pars ce-
 dit per familias suas. et cepit
 terminus de hebhel et helon msa-
 namim et adammi qui est neceb.
 et icbnahel usqꝫ lectum et egres-
 sus eozꝝ usqꝫ ad iordanem reuer-
 titurqꝫ terminus contꝫ oriente
 in acnoth thabor atqꝫ inde egre-
 ditur. in uocca. et per trisit in za-
 bulon contꝫ meridie et in aser contꝫ
 oriente. et in iudam ad iorda-
 nem contꝫ ortu solis. ciuitates mu.

maxime a seddim. ser et ammath
et reatath. tenereth. et edema.
et arama. asor. et cades. et ediu
nator et ieron et magdalc. ho
rem et bethanath et hethremes
ciuitates. ppx. et mille carum.
Hec est possessio tribus filioz
nephtalim per cognationes suas.
urbes et uiculi euzp. Tribui fi
lioze dan per familias suas e
gressa est soror septima. et fuit
terminus possessionis. sarara.
et esthahol. et ahresemes. ide
ciuitas solis seledm et ahialon
et iethala. helon et themna. et
acron. helaheten. et iepton et da
alad. iud et benebarat et gethe
m mon atq ieron. cu termino
qui respicit ioppen. et ipso fine
concluditur. Ascenderuntq filij
dan et pugnaverunt contra le
sem. ceperuntq eam et percussit
in ore gladij. ac possederunt et
habitaauerunt in ea. uocantes
nomen eius lesem. dan. ex nomine
dan patris sui. **H**ec est possessio
tribus filioz dan. per cognatio
nes suas urbes et uiculi euzp
Cumq coplesset terram sorte
dederunt singulis per tribus suas
dederunt filij isrl possessionem
iosue filio nunn. in medio sui iud
preceptum dñi urbem qua postu
lauit etiam nathseraa. in mon
te effraim. et edificauit ciuita
tem habitauitq in ea. **H**ec pos
sensiones quas sorte diuiserunt
eleazar sacerdos et iosue filius
nunn. et principes familiaru ac
tribum filioz isrl in silo coram
dño. ad hostium tabernaculi testimo
ny. pacturaq sunt terram. **xx.**

Alocutus est dñs ad io
sue dicens. loquere fi
lijs isrl et dic eis. **S**epa
te urbes fugiuoz de
quibus locutus sum ad uos per
manu moysi. ut fugiat ad eas

quicunq aiam peccauerit nescit
et possit euadere nam propin
qui ultor est sanguis cu aduna
hazp confugerit ciuitati. stabit
q ante portam ciuitatis. et lo
quetur senioribus urbis illius
ea que se conprobent innocente
sicq suscipient eum. et dabunt
locum ad habitandu. **C**umq
ultor sanguinis cum fuerit
persecutus. non cadent in ma
nus eius. quia ignorans per
cussit propinuum eius. nec ante
credum didum ue eius probatur
inimicus. et habitabit in ciuitate
illa. donec stet ante iudicium
eam reddens facti sui. et mor
tatur sacerdos magnus. q fuit
in tpe illo. **T**unc reuertatur ho
madda. et ingreditur ciuitatem
et domum suam de qua fugerat
Decurreruntq cedeb in galilea
montis nephtalim. et iudhem in
monte effraim et tariattharbo
ipa est ebron in monte iuda. et
in iordanie contra orientem
plagam iericho. statueruntq
que sita est in campestris silu
dme de tribu iuben et ramoth
in galaad de tribu gad et gassim
in basan de tribu manasse. **H**ec
ciuitates constituit st cunctis
filijs isrl et aduenis qui habitent
inter eos. ut fugeret ad eas a
aiam nescius percussisset. et non
moreretur in manu propinui.
effusum sanguinem uindicare
propinuis. donec staret an pñm
expositurus eam suam. **xxi.**

Accurreruntq principes
familiaru leui ad ele
azar sacerdotem. et iosue
filium nunn. et ad dñm
cognationu per singulas tribus
filioz isrl. locutus sunt ad eos
in silo terre ebanan. atq dixe
runt. **D**ñs precepit p manum
moysi ut darentur nob urbes
ad habitandu et suburbana
ad alenda iumentu. **D**ederuntq

filij ifrl de possessionibus suis. iuxta imperium dñi ciuitates et suburbana eaz. Egressa q est soror in familiam caach. filioz aaron sacerdotis. de tribubus iuda et symeon. et beniamin ciuitates xij. et reliquis filioz caach. id est leuitis qui supfluitarunt. de tribubus effram et dan et dimidia tribu manasse ciuitates decem. Porro filijs gerson egressa est soror. ut acciperet de tribubus isachar. et aser et neptalim dimidiaq tribu manasse in basan ciuitates num xij. Et filijs merari per cognationes suas de tribubus ruben et gad et zabulon urbes xij. de decunqz filij ifrl leuitis ciuitates et suburbana eaz. sic precepit dñs per manu moysi. singulis sortem eduentes. De tribubus filioz iuda et symeon dedit iofue ciuitates quaz ista sunt nomia. filijs aaron sacerdotis. pa em soror illis egressa e cariath urbe pris enach. que uocatur hebron in mote iuda. et suburbana eius per triuitum. Agros uero et uillas eius dederat calep filio isphome. ad possidendu. Dedit ergo filijs aaron sacerdotis. hebron confugy ciuitate ac suburbana eius. et lebiam cum suburbanis suis. et iether et isimon et helon dabit et am et ietham et bechsamies cum suburbanis suis. ciuitates nomie de tribubus ut dñm est dnabus. De tribu aut filioz beniamin. gabaon et gabee et anathoth et almon cum suburbanis suis ciuitates. iij. Omne fil ciuitates filioz aaron sacerdotis ciuitates. xij. cum suburbanis suis. Reliquis uero per familias filioz gaad leuitici generis. hec est data possessio. De tribu effra.

in urbe confugy ietherem cum suburbanis suis in monte effram et gazer et zebfam et bechoron cum suburbanis suis ciuitates quatuor. De tribu quoqz dan elchece et gelbethon. et agialon et gethemmon cum suburbanis suis ciuitates quatuor. Porro de dimidia tribu manasse cha nach et gethemmon cum suburbanis suis ciuitates duas. Omne ciuitates decem et suburbana eaz data sunt filijs caach inferioris gradus. filijs quoqz gerson leuitici generis dedit de dimidia tribu manasse confugy ciuitate gaulon in basan et basram cum suburbanis suis ciuitates duas. Porro de tribu isachar cefion. et dabereth et iaramoch et enganmum cum suburbanis suis ciuitates quatuor. De tribu aut aser. masul et achron addon et dachot et roob. cum suburbanis suis ciuitates quatuor. De tribu quoqz neptalim ciuitatem confugy cedec in galilea. et ammoth. dor. et carethan cum suburbanis suis ciuitates. tres. Hec urbes familiaz gerson. xij. cum suburbanis suis. filijs autem merari leuitis inferioris gradus per familias suas. data e de tribu zabulon. icthenam et carecha. damna et nalol. ciuitates quatuor cum suburbanis suis. Et de tribu ruben ultra iordane cont iericho ciuitate refugy sofor in solitudine isfor. et iazer. et ierfon et maspha ciuitates. iij. cum suburbanis suis. De tribu gad. ciuitate confugy. ramosch in galaad et maniam et ceflon et iazer ciuitates. iij. cum suburbanis suis. Omne urbes filioz merari per familias et cognationes suas. xij. Itaqz uniuerse ciuitates leuiticoz in medio possessionis filioz ifrl fuerit xlvij.

cum subuedans suos, singule
per familias suas distabute.
Deditq; dñs deus isrl om̄m terraz
quam traditurū se p̄ribus corp̄
iurauerat, et possederunt illaz
atq; habitauerunt in ea. Data
q; est ab eo pax in oēs p̄ccrati
uum nationes, nullis q; eis
hostium resistere ausus est. Sed
cuncti in corp̄ diaone redacti st.
Ne unū quidem uerbu q; illis
postaturū se eē p̄miserat uerū
tum fuit, sed rebus expleta st oīa.

22
Eodem tpe **xxxij.**
uocauit Josue rubem
tas, et gadditas et di
midiam tribū manasse
dixitq; ad eos, scastis dīa q; p̄ce
cepit uob̄ moyses famulus dñi
michi quoz in dībus obedistis,
nec reliquistis fecis uros longo
tempore usq; in p̄ntem die, cu
stodientes imperiū dñi dei uri
Quia igr̄ dedit dñs deus uest
ribus uis quiete et pace sicut
pollucatus est, reuertim̄ et ue in
tabernacula ura et in terram
possessiois quā tradidit uobis
moyses famulus dñi in iordanie.
Ita dum rapat ut custodiat
attente, et opere cōp̄catis mā
datum et legem quā p̄cepit uo
bis moyses, seruius dñi, ut dili
gatis dñm deū ur̄m et ambule
tis in dībus uis eius, et obser
uetis mādata illius adhercatis
q; ei, ac seruiatis in dī corde et
in dī aīa ura; Indixitq; eis Jo
sue ac dimisit eos. Qui reuersi
sunt in tabernacula sua; Tribū
aut manasse medie, possessione
moyses dederat in basan, et id
circo medie que super fuit ded
iosue sortem inter ceteros fecis
suos in iordanie ad orientale
eius plagam. Cumq; dimittet
eos in tabernacula sua et b̄ndix
isset illis dixit ad eos, In m̄tia
sua atq; diuicijs, reuertam̄ ad

sedes uras cum argento et auro
eue ac ferro et ueste mltipia;
Diuidite predam hostū cum
tribus ueis; Reuersiq; sunt et
abierūt filij ruben, et filij gad
et dimidia tribus manasse a
filijs isrl, de filo que sita est in
chanaan, ut intrarent galad
terram possessionis sue, quam
obtinuerant iux imperiū dñi
in manu moysi. Cumq; uenisset
ad cumulos iordanis in terra
chanaan, edificauerūt iux iorda
nem altare infinite magnitudi
nis. Quod alii audierūt filij
isrl et ad eos certi nungū detul
serūt, edificasse filios ruben et
et dimidiam tribū manasse in
terram altare in terra chanaan
super iordanis tumulos con
filijs isrl, conuenerūt om̄s in
filo, ut ascenderent et dimi
terent contra eos. Et intrarūt in
serunt ad illos, in terraz galad
hinc filij elazar sacerdotis
et decem principes cum eo, sin
gulos de tribubus singulis.
Uenerūt ad filios ruben et gad
et dimidiam tribū manasse
in terram galad dixitq; ad
eos, hec mandat dñs populo
dñi. Ne est ista in gressio.
Cur reliquisti dñm deū isrl
edificantes altare sacile
et a cultu illius recedentes. In
parū uobis est q; peccastis in
beelphegor, et usq; in p̄ntem
diem macula huius factis
in nob̄ permanet; Multū de po
pulo corruet, et uos hodie reli
quistis dñm et terras sup̄ iuram̄
sum isrl eius nra defecit.
Si putatis in mundam eē terram
possessiois ur̄e transire ad terram
in qua tabernaculū dñi ē, et
habitare inter uos, tm̄ ut a dñi
et a nro consorcio nō recedant,
edificato altare p̄ter altare dñi
dei uri. Nonne actian filio zar
p̄terit mandatu dñi et super

dem isel tra eius maubuit. Et ille erat unus homo. atq; uina solus peccasset in scelere suo. Inde uenit filij ruben et gad. et dimidia tribus manasse. pncipibus legationis isel. fortissimus dno deus ipse nouit. et isel sit mel legit. si puaricationis aio. hoc altare construximus. non custodiat nos sed pumat in pnti. Et si ea mente fecimus. ut holocausta et sacrificia et pacificas. uictimas super eo imponeremus. ipse hiat et iudicet. Et non ea magis cogitatione atq; tractatu ut diceremus. Eras dicent filij uiri filijs meis. Quid uobis et dno deo isel. Terminu imponit dno inter nos et uos. o filij ruben et filij gad. iordane flumini. et id tercio parte non habetis in dno et per hanc oratione auerterent filij uiri filios nostros a timore dmi. Huc uenimus itaq; melius et diximus. Externa m' nos altare non in holocausta neq; ad uictimas offerendas. sed in testimoniu inter nos et uos. et sobalem uiam. uiam q; progrem em. ut seruiamus dno. et uictimas offerre sit holocausta et uictimas et pacificas hostias. et nequaquam dicant filij uiri filijs meis. Non est uobis pare in dno. Quod si uoluerint dicere. respo debunt eis: Ecce altare dmi quod fecerunt ptes nri. non in holocausta neq; in sacrificiu. sed in testimoniu uiri ac nri. Absit a nobis hoc scelus. ut recedam' a dno. et eius uestigia relinqm'. Exstructo altari ad holocausta et sacrificia et uictimas offerendas. preter altare dmi dei nri quod exstructu est ante tabernaculu eius. Quibus auditis finces sacerdotes et pncipes legationis isel qui erant cum eo placati sunt. et uerba filioz ruben.

et gad et dimidia tribus manasse libentissime susceperunt. Dixitq; finces filius eleazar sacerdos ad eos. Nunc scimus quia nobiscum sit deus. qm uicem estis a puaricatione hac. et liberauistis filios isel de manu dmi. Tunc iussit e cum pncipibus. a filijs ruben et gad de terra galaad finium chanaan ad filios isel et retulit eis. Placuitq; sermo cunctis audientibus et laudauerunt dnm filij isel. et nequaquam ultra dixerunt. ut ascenderent contra eos atq; pugnarent. et deleuerunt terram possessionis eoz. Vocaueruntq; filij ruben. et filij gad altare quod exceperunt testimoniu nri q; dno ipse sit deus.

E Voluto aut multo tpe postq; pacem dederat dno iseli subiectis mgiro nacoibus uniuersis et Josue iam longeuo. et psemilis etatis. uocauit Josue oem isel maioresq; natu ac pncipes et duces et magros. dixitq; ad eos Ego seniu et progressioris etatis sum. uosq; certis oia q; fecerit dno deus ue cunctis p uirtutu nacoibus quo pro uobis ipse pugnauerit. Et nunc quia uos sorte diuisit oem terraz ad orientali parte iordanis. usq; ad mare magnum. multaq; ad huc supersunt nacoes. dno deus ue dispcedet eas. et auferet a facie uestra. et possidebint terram sicut uos polliatu est. Tantum conforta m'm et estote solliciti. ut custodiatis cuncta que scripta sunt in uolumine legis moysi. et no declinetis ad eis. nec ad dexteraz nec ad sinistraz. ne postq; inueneritis ad uicinas. que me uos future sunt. iuxeritis in noie deoz eoz. et seruatis et adoretis illos. sed adheretis dno deo uro quod fecistis usq; in diem hanc

Et tunc auferet dñs in conspectu
uero gentes magnas et robustissi-
mas. et nullus uos resistere po-
terit. Unus ex uobis persequetur
hostiu mille uiros. quia dñs de-
us pro uobis ipse pugnabit. sic
pollucatus est. Hoc tantu diligen-
tissime precauete. ut diligatis do-
deu uerum. Et si uolueritis gena-
um haru que inter uos habitant
erroribus adherere. et cum eis
miscere conubia. atq; amicitias
copulare. nam nunc scirete qd dñs
deus ur non deleat eas an faci-
em uram. sed sint uobis in foue-
am ac laqueu et offendiculum
ex latere uro. et fudes in oculo
uris. donec uos auferat atq; disp-
dat de terra hac optima quam
tradidit uob; En ego hodie ingre-
diar uiam uniuerse carnis. et
toto aho cognoscetis. qd de oibus
uerbis que se dñs prestaturum
nob ee pollicatus est unu no pre-
terierit in cassum. Sicut ergo im-
pleuit opere quod promisit. et
prospera cuncta uenerunt. Sic ad-
ducet super uos quicq; malorum
cominatus est. donec uos auferat
atq; disperdat de terra hac opti-
mam tradidit uobis. Et qd prece-
ueratis patru dñi dei ur quod
pepigit uobis. et seruicetis dñs ali-
enis. et adoraueritis eos. tunc atq;
uelocit confurget in uos furor
dñi. et auferem de terra hac op-
tima. qua tradidit uob. **XXIII**

Qongregauitq; iofue os
tribus isrl in sechem. et
uocauit maiores natu
ac pñcipes et iudices
et magistros steteruntq; in conspu
dñi. et ad pplm sic locutus e. Hec
dixit dñs deus isrl Transflumiu
habitaucrunt pces ur admiao.
thone pr abraham. et nacthor.
seruieruntq; dñs alienis. Tuli ergo
preu uerum abraham. de mesopo-
tanne simbus. et adduxi eum in
terram chanaan. multiplicauitq;

semen eius et dedi ei ysaac. illuq;
rursu dedi iacob et esau. Esau
esau dedi montem. ser. ad possiden-
dum. iacob uero et filii eius. de-
scenderunt in egyptum. Misitq;
mosen et aaron. et percussit egyptu
cum multis signis atq; porten-
tis. per eduxit uos et pces ur
de egypto. et uenistis ad mare.
Persecutiq; sunt egypti pces ur
cum tueribus et equitatu usq;
ad mare rubrum. Clamauerunt
ad dñm filii isrl. qui posuit con-
bras inter uos et egyptios. et
adduxit super eos mare et ope-
ruit illos. Viderunt oculi ur awe-
ta que in egyptios fecerim. et in-
bitastis in solitudine mltis ho-
et adduxi uos in terra amorre-
qui habitabat in sechora. hie. Misitq;
pugnarent contra uos. tradidi
eos in manus uras et posseditis
terram eor atq; interfecistis illos.
Surrexit aut balac filius sephor
rex moab. et pugnauit in im-
pugnet et uocauit balaam filium
beor. ut malediceret uob. et ego
nolui audire eum. s; conuincit
per illu bndixi uobis. et libera-
ui uos de manu eius. Transiit
q; iordanem. et uenistis ad iherosolima
pugnaueruntq; contra uos. uic-
tiuitatis eius. amorreus et
rezeus. et cananeus et ethe-
et gerezeus. et eucus. et iebus
et tradidi illos in manus uras.
Misitq; ante uos serabones et
ci eos de locis suis. duos reges
amorreor non in gladio et in
tu tuo. dedi q; uobis terra in qua
non laborastis. et urbes quas
edificastis. ut habitaretis in ea.
Inmeas et oliuetas que no p-
castis. Nunc ergo timete dñm
et seruite ei perfetto corde atq;
uicissimo. et auferete deos quos
seruierunt pces ur in mesopo-
tania et in egypto. et seruite dño
En aut uobis malu uidetur.
ut dño seruiatis. optio uob dicit.

Eligite hodie quod placet. cui ser-
uire potissimum debeatis. utrum
dominus quibus seruiertis precibus
in mesopotamia. aut dominus amor-
reorum in quoque terra habitatis.
Ego autem et domus mea seruiemus
domino: Responditque populus
et ait: Absit a nobis ut relinquamus
deum. et seruiamus domino alieno.
Dominus deus in ipse eduxit nos et
preces nos de terra egypti et de
domo seruitutis. fecitque uiden-
tibus nobis signa ingenia.
et custodiuit nos in omni uia per
qua ambulauimus. et in cunctis
populis per quos transuimus
et cecit uniuersas gentes amor-
reorum habitatore terre quam
nos mirauimus. Seruiemus
domino quia ipse est deus in.
Dixitque iosue ad populum. Non potestis
seruire domino deus enim sanctus
et fortis emulator e nec igno-
scet sceleribus uestris atque peccatis.
Si dimiseritis dominum. et serui-
eritis domino alieno. conuerteret se et
affliget uos. atque subuertet post-
quam uobis presecerit bona. Dixitque
populus ad iosue. Nequaquam ita
ut loqueris erit. domino seruiemus.
Et iosue ad populum. Testes inquit
uos estis. quia ipse elegeritis uos
dominum ut seruiatis ei. Responderuntque
Testes. Nunc ergo ait. Inferte
deos alienos. de medio uestro
et inclinate corda uestra ad dominum
deum israel. Dixitque populus ad io-
sue. Domino deo nostro obediemus. et
seruiemus. obediētes preceptis
eius. Percussit igitur iosue in die
illo pedes. et proposuit populo
precepta atque iudicia in sithem.
Scripsitque omnia uerba hec in uolu-
mine legis dei. et aulit lapidem
pergrandem posuitque eum subter
quercum que erat in summitate domi.
et dixit ad omnem populum. En lapis
iste erit uobis in testimonium quod audie-
ritis omnia uerba domini que locutus
est uobis. ne forte postea negare ue-

litus. et mentirei domino deo uestro.
Dimisitque populum singulos in pos-
sessionem sua. Et post hec mor-
tuus est filius iosue. filius nuni.
seruus domini. c. p. amiaz. Sepeli-
eruntque eum in fratribus possessio-
nis sue. in thaminach sare que
sita est in monte effram a sep-
temptionali parte montis gaad.
Seruiuntque israel domino cunctis diebus
iosue. et sermo qui longo uixit
tempore. post iosue. et qui noue-
rat omnia opera domini que fecerat
in israel. Omnia quoque que tulerant filii
israel de egypto. sepelierunt in sithem
in parte agri quem emerat iacob
a filiis emmor prius sithem centu
nouellis omnibus. et fuit in posses-
sione filiorum iosue. Eleazar quoque
filius aaron mortuus est. et sepe-
lierunt eum in gaad. sinec cuius
filius. que data est eis in monte
effram.

Explicit Josue. Inapit liber Ju-
dicum.

Post mortem Jo-
sue consuluerunt
filij isrl dnm di-
centes; Quis a-
scendit ante nos
cont' chanaanem
et erit dux belli
Dixitq' dñs. Judas ascen-
det. Et ecce tradidit terra
in manus eius. Et ait Ju-
das symon fratri suo. Ascen-
de mecum in forte mea, et
pugna contra chanaanem ut et
ego pergami tecum in forte tua.
Et abijt cum eo symon. Ascen-
ditq' iudas, et tradidit dñs chana-
nem ac ferezen in manus eius
eorq' et percusserunt in bezec
derem imilia iuraz. Inuenit
q' adombezec in bezec, et pugna-
uerunt contra eum ac percusserunt
chanaanem et ferezen. Fugit
aut adombezec, quem secuti co-
prehenderunt, cepitq' summitatibus
manuum eius ac pedum. Dixit
q' adombezec. Septuaginta ve-
ges amputatis manuum ac pe-
dum summitatibus, colligebant
sub mensa mea abozp reliqas.
Sicut fea ita reddidit in dño.
Adduxeruntq' eum in nrlm, et ibi
mortuus est. Obpugnantes ergo
filij iuda nrlm, ceperunt eam et
prusserunt in ore gladij traden-
tes civitatem incendio civitate.
Et postea descendentes pugna-
uerunt contra chanaanem qui
habitabat in montanis, et ad me-
ridiem et in campestribus per-
gensq' iudas contra chanaanem
qui habitabat in hebron cuius
nomen fuit antiquitus caxiath
arbe percussit sifai et aiman,
et tholomai, atq' inde profectus
abijt ad habitatores dabn, cuius
nomen vetus erat caxiath sephex.
id est civitas literaz, dixitq'
caleb. Qui percusserit caxiath
sephex, et uastauerit eam, dabo

ei apam filiam meam uxorem. Cuius
cepissent eam ochongel filius
cenez frater caleb minor dedit
ei filiam suam uxorem. Quia
peccentem in itinere, monuit
ux suus ut peteret a peccato suo
agrum. Que cum suscepisset,
sedens in asino dixit ei caleb.
Quid habes, de illa respondit.
Da michi terram; acriter dedi-
sti mihi, da et reliqua aqua. De-
dit ergo ei caleb reliqua supra
et reliquam inferius. Filius autem
cenez, cognatus moysi, ascendit
de civitate palmaz cum filiis
iuda, in desertum forte eius,
quod est ad meridiem maris,
et habitauerunt cum eo. Abijt
iudas cum symcone fratre suo et
percusserunt filium chanaanem, qui
habitat in sephath et interfecerunt
eum. Vocatus est nomen uicij
forma, id est anathema. Cuius
q' iudas gazam cum simonibus
suis et ascalonem atq' atheni
cum terminis suis, fuitq' dñs
cum iuda, et montana possessio,
nec potuit delere habitatores
uallis, quia falcatis auribus
habundabant. Dederuntq' ca-
leb hebron, sicut dixerat moysi.
Qui delcuit ex ea tres filios
enach. Iehuseum autem habitatore
nrlm non delcuit filij beniamin
habitaueruntq' iehuseus, cum filijs
beniamin in nrlm usq' in presentem
diem. Domus quoq' ioseph asen-
dit in hebel, fuitq' dñs in eis.
Nam cum obsiderent urbem q' per-
luzia uocabatur uiderunt domum
dientis de civitate, aperuerunt
ad eum. Ostende nobis maculam
catis, et faciemus tibi misericordiam.
Cum ostendisset eis, percusserunt
urbem in ore gladij, hominem de
illum, et omni cognatione eius
dimiserunt. Qui dimissus abijt
in terram ethim, et edificauit
ibi civitatem, uocauitq' eam legon.
Que ita appellatur usq' in presentem

diem. Manasses quoq' -

diem Manasses quoque non de-
 leuit bethsan et chanach in ci-
 uibus suis, et habitatores dor, et
 iebllam et mageddo cum uillis
 suis; cepitq; chananeus habita-
 re cum eis. Postq; aut confortatus
 est isrl. scit eos tributarios, et
 delere noluit. Ephraim etiam no
 interfecit chananeu qui habita-
 bat in gazer, sed habitauit cum
 eo. Fadulon non deleuit habita-
 tores cezon et naalon, sed habi-
 tauit chananeus in medio eius
 factusq; est ei tributarius. Aser
 quoq; non deleuit habitatores
 achs et sydoms alab, et acharib
 et uabba et sic et roob habitauit
 q; in medio chananei habitato-
 ras illius terre nec interfecit eu.
 Neptalm non deleuit, habitato-
 res bethsamis, et bethanath et
 habitauit inter chana habitato-
 rem terre, fueruntq; ei bethsa-
 mite, et bethsamite tributarij
 artauitq; amorreus filios dan
 in monte, nec dedit eis locum,
 ut ad plamora descenderent;
 habitauitq; in monte hazes quod
 interpretatur testatio; in aqilon
 et sabalim. Et adgrauata est
 manus domus ioseph, factusq;
 est ei tributarius, huc aut ter-
 minus amorree, ab ascensu scor-
 pionis petre, et supericea loca;
H Scenditq; ange-
 lus dñi de galgal ad
 locum flentiu et ait
 duxi uos de egypto,
 et introduxi in terra pro qua iu-
 ravi patribus uestris et pollicitus
 sum, ut non facerem ueritu pac-
 tum meū uobiscū in sempiternū
 ita dum taxat, ut non seruetis
 fedus cū habitatoribus terre huius
 et aras eorū subuertetis, et no-
 listis audire uoce mea. Cur hoc
 fecistis. Quia obrem nolui delere
 eos, a face ura, ut habeatis hostes
 et dñi eorū sint uob in ruinam.
 Cumq; loqueret angelus dñi uba.

hec ad omnes filios isrl, eleua uerit
 uocem suam et fleuerunt, et uo-
 catu est nome loci illius flentiu,
 siue lacrimaru; Im molauerunt
 q; ibi hostias dño. Dimisit ergo
 ioseph p̄m, et abiit filij isrl,
 unus quisq; in possessione suam
 ut obtinerent eam, seruieruntq;
 dño cunctis diebus eius, et sem-
 per qui longo post eum uixerunt
 tpe, et nouerant oia opera dñi,
 que fecerat cum isrl. Mortuus
 est aut ioseph filius nūn, famulus
 dñi centu et decem annorū, et se-
 pelierunt eum in simbo possessio-
 nis sue; in chamnath saxe in
 mote effraim a septentrionali
 plaga montis gaas; Dieq; illa
 generatio congregata ē ad pa-
 tres suos, et surreperunt alij qui
 no nouerant dñm et opera que
 fecerat cum isrl; feceruntq; filij isrl
 malu in conspectu dñi et seruie-
 runt baal, ac dimiserunt dñm
 deum p̄m suorū qui eduxerat
 eos de terra egypti, et serui deos
 alienos; deos quoq; populoꝝ
 qui habitabant in circuitu eorū,
 et adora uerunt eos, et ad natu-
 diam concitauerunt dñm dimi-
 tentes eum et seruientes baal,
 et astaroeth; Iratus est dñs cont̄
 isrl et tradidit eos in manus
 dñi egypti. Qui ceperunt eos
 et uendidit eos hostibus, qui ha-
 bitabant per gyrum, nec potu-
 erunt resistere aduersarijs suis
 sed quocumq; pergere uoluerunt
 manus dñi erat super eos, sic
 locutus est et iurauit eis, et ue-
 hementer afflicti sunt; suscitauit
 q; dñs iudices qui liberarent
 eos de uastantiu manibus, sed
 nec illos audire uoluerit forni-
 cantes cum dño alienis adoran-
 tes eos, Quo deseruerunt uiam
 per qua ingressi fuerat p̄ces eorū
 et audientes mandata dñi dia
 fecerunt contra. Cumq; dñs ui-
 dices suscitaret, in diebus eorū
 fletebatur inna, et audiebat,

ci qm filii
 capite eorū
 et filij suū
 peccatorum
 uir suū ut
 quere m. ubi
 Quod habet
 Da uocem
 si in da et
 die ego ei
 et uocem
 teret, aguar
 de ci uocem
 uida. in deser
 quod qd ad
 et habitauit
 uida in ser
 nasserunt
 uida in ser
 cum. Postq;
 qd iuda p̄
 suis et dñi
 cum ter m
 nec potu
 uallas. qua
 habundant
 sed habund
 ena qd
 uim non
 habitauit
 denam m
 dñm dñm
 dñm in ser
 Tam in ser
 luza uocem
 dñm de
 ad en. dñm
 eorū, et
 en qd
 uocem m
 illum, et
 dñm dñm
 in terram
 ubi cuncti
 Que in qd

affluatq; gemitus, et liberabat
 eos de acce uastantiu. Postq; at
 mortuus est iudex reuercebant
 et multo maiora faciebant q; se
 cerant pces sui sequentes deos
 alienos, et seruientes eis et ado
 rantes illos. Non dimiserunt
 adiuuaciones suas, et uiam
 durissimaz per quam ambula
 re consueuerant. Iratusq; est
 furor dñi in isrl. et ait. Quia
 nocu fecit gens ista partu meu
 quod pepigeram cum patrib; eoz
 et uocem mea audire contempsit
 et ego non delebo gentes quas
 dimisit iosue, et mortuus est ut
 in ipis experiat isrl. utru custo
 diant uiam dñi et ambulent
 in ea sicut custodierunt pces eoz
 an non. Dimisit ergo dñs omes
 has nationes, et cito subuacere
 noluit, ne cecidit in manib;
 iosue;

Hec sunt gentes quas do
 dereliquit, ut erudiret
 in eis isrlm. et omes
 qui non nouerit bella.
 chananeoz ut postea discerent
 filij eoz certare cum hostibus
 et habere consuetudinem prehan
 di, quinq; satrapas philistinoz
 oemq; chananeu et sdomum,
 atq; eucum qui habitabat in mo
 te sydam, de monte bal hermo
 usq; ad introitu emath. Dimi
 sitq; eos ut in ipis experiretur
 isrlm. utru audirent mandata
 dñi que preperat patrib; eoz
 per manu moyse, an non. Itaq;
 filij isrl habitauerunt in medio
 chananci, ethei, et amorrei, et
 pherezei, et euei, et iebusei, et
 duxerunt uxores filias eorum
 ipiq; filias suas eoz filijs. cec
 diderunt, et seruierunt dñs eoz
 Peccaueruntq; malu in conspectu dñi
 et obliu sunt dei sui, seruientes
 baal et astaroth; Iratusq; dñs
 contra isrl. cecidit eos in ma

in nus chusam et sartham re
 gis mesopotamie; seruieruntq;
 ei octo annis; et clamauerunt
 ad dñm qui suscitauit eis sal
 uatorem, et liberauit eos. octo
 mhel filius uidelicet filij genez,
 fecit chaleb minorem, fuitq;
 in eo spūs dñi et iudicauit isrl
 Egressusq; est ad pugna et tra
 didit dñs in manu eius chusam
 sartham regem syrie et oppres
 sit eum; Rursumq; tra. xl. an
 nis et mortuus est othomhel
 filius tenez. Addiderunt aut filij
 isrl facere malu in conspectu
 dñi. Qui confortauit aduersa
 eos, eglon regem moab, quia se
 cerant malu in conspectu eius
 et copulauit ei filios ammon
 et amaleth; Abnig et percussit fi
 lios isrl, atq; possedit urbem pal
 maru, seruieruntq; filij isrl eglon
 regi moab, xvij. annis. Et po
 stea clamauerunt ad dñm. Qui
 suscitauit eis saluatorem uoca
 bulo aboth, filiu gera, filij gene
 zimi, qui utraq; manu uictor
 pro dextera, Misertusq; filij
 rahel, per illum munera eglon
 regi moab. Qui fecit sibi gladi
 um ancipite habente in medio
 capulu, longitudinis palmæ
 manus, Et accutus est ei sub
 ter sagum in dextero femore
 obtulitq; munera eglon regi
 moab. Erat aut eglon crassus
 nimis. Cumq; obtulisset mune
 ra, persecutus est sonos qui tu
 eo uenerant et reuersus de galis
 ubi erant ydola, dixit ad
 regem. Verbu secretu habeo ad te
 o rex; Et ille imperauit filia
 um, egressusq; oibus qui circa
 eum erant, ingressus est aorth
 ad eum. Sedebat aut in estruo
 tenaculo solus. Dixitq; uerbum
 dei habeo ad te, Qui statim sue
 cepit de throno, Et tenditq; ad
 manu sinistram, et tulit sicam.

de dextero femore suo. infixitque
 eam in uentrem tam ualide.
 ut capulus ferrum sciretur.
 in uulnere. ac pmgiuissimo a-
 dipe stringeretur. Nec eduxit
 gladium. sed ita ut percussisset
 reliquit in corpore. **Stati** misit
 per secreta nature alii stercorea
 proruperunt. **Moyses** aut clausis
 diligentissime ostiis cenaculi.
 et offitatis sera per posticum
 egressus est. **Seruis** regis in-
 gressi uiderunt clausas fores
 cenaculi atque dixerunt. **Forsetia**
 purgat alium. in ostiis cenacu-
 lo. **Expectantes** diu donec ex-
 lescedent. et uidentes quod nullus
 aperiret. tulerunt clauim et
 aperientes inueniunt dominum suum
 iacentem in terra mortuum. **Moyses**
 aut dum illi turbarent effugit
 et per transit locum polorum unde
 reuersus fuerat. uenitque in fratre
 et statim insonuit **hucina** in
 monte effram. **Descenderunt**que
 cum eo filij israhel. ipse in fronte
 gradiente. **Qui** dixit ad eos.
Sequimini me. Tradidit enim dominus
 timidos moabitas in manu
 moab. **Descenderunt**que post eum.
 et occupauerunt uada iordanis.
 que insistent in moab. et non
 dimiserunt in fine quemquam. sed per-
 cussit moabitas in ipse illo.
 cecidit. decem milia omnes robustos
 et fortes uiros. **Nullus** eorum eua-
 dere potuit. **Humiliatus**que est moab
 die illo. sub manu israhel et tenuit
 terra. octoginta annis. **¶ 114.**

Dicitur hinc fuit samgar
 filius anath qui percussit
 philistinim septuaginta
 uiros uoluerit. et ipse
 quoque defendit israhel. ad-
 dideruntque filij israhel facere mala
 in conspectu domini post mortem aaron
 et tradidit illos dominus in manu
 iabim regis chanaan. qui regna-
 uit in asor. **Habuit**que dux exerci-
 tus sui nomine sifaram. ipse autem

habuit in asor. **genium.**
Clamaueruntque filij israhel ad dominum
Non gentes enim habebat falcatos
 currus. et per uiginti annos ue-
 hementer oppresserat eos. **Erant** autem
 de boza prophetae uxor laphidoth
 que iudicabat populum in illo ipse.
 et sedebat sub palma que nomine
 illius uocabatur. **inter** rama et
 bethel. in monte effram. **Ascen-**
 deruntque ad eam filij israhel in ome
 iudicium. **Que** misit et uocauit
 sarach filium abinoem de cades
 nephtali. **Dixit**que ad eum. **Precepit**
 tibi dominus deus israhel. **Vade** et duc
 exercitum in monte ephabor. **Colles**
 que tecum decem milia pugnatorum
 de filiis nephtali. et de filiis zabu-
 lon. **Ego** autem ducam ad te in loco
 torrentis ason. **sifaram** principem
 exercitus iabim et currus eius
 atque omnem multitudinem. et tradam
 eos in manu tuam. **Dixit**que ad
 eam sarach. **Si** uenis mecum uad-
 dam. **Si** nolueris uenire non per-
 gam. **Que** dixit ad eum. **Ibo** que
 tecum. **Sed** in hac uice uictoria tibi
 non reputabitur. quia in manum
 milieris traditur sifaram. **Surrexerunt**
 itaque debora. et percipit cum sarach
 in cades. **Qui** accitit zabulon.
 et nephtali ascendit cum decem
 milibus pugnatorum suis debora
 in comitatu suo. **Ab**er autem cincus
 recesserat quondam a ceteris ci-
 uicis fratribus suis. filijs obad cog-
 nati morisi. et ceteris ceteris taber-
 nacula usque ad uallem que uocatur
 semin et erat iuxta cades. **Intin-**
 tumque est sifore. quod ascendisset
 sarach filius abinoem ad montem
 ephabor. et congregauit non gen-
 tos falcatos currus. omnemque exer-
 citum de asor. **genium** ad tor-
 rentem ason. **Dixit**que debora ad
 sarach. **Surge** hoc est enim dies
 in qua. tradidit dominus siforam in
 manus tuas. **En** ipse est dux
 tuus. **Descendit** itaque sarach de
 monte ephabor. decemque milia pug-
 natorum cum eo. **Percepit**que dominus

sisaram. et omnis curvus eius. un-
versamque multitudinem in ore gla-
dii. ad conspectum barach in sinu ut
sisara de curva deficiens. pedibus
fugeret. et barach persequeretur.
fugientes curvus. et exercitum usque
ad areofeth genaim. et omnis hosti-
um multitudo usque ad intermaone
caderet. Sisara autem fugiens per-
venit ad tentorium iahel uxoris
aber cinei. Erat autem pater inter
iabim regem asor. et domum aber
cinei. Egressa igitur iahel in occur-
sum sisare. dixit ad eum. Intra
ad me domine mea. metra ne timeas.
Qui ingressus tabernaculum eius.
et operatus ab ea pallio dixit ad
eam. Da mihi obsecro paululum aque
quia valde sitio. Tunc aperuit
utrem lactis. et dedit ei bibere et
operuit illum. Dixitque sisara ad
eam. Quia ante ostium taberna-
culi. et cum venerit aliquis mihi
interrogans te. et dicens. Numquid
hic est aliquis. respondebis. Nullus
est. Tulit itaque iahel uxorem aber
clavum tabernaculi assumens
pariter malleum. et ingressa
abscudit et cum silentio posuit
super tympanum capitis eius clavum
percussitque malleo. defixit in
cerebrum usque in terram. qui
soporem mortis sonans. defecit
et mortuus est. Et ecce barach
sequens sisaram veniebat. Effusa
igitur iahel in occursum dixit. Veni
et ostendam tibi unum quem quis.
Qui cum intrasset ad eam iudic
sisaram iacentem mortuum. et cla-
vum fixum in tympano eius.
Humiliavit ergo deus in die illo
iabim regem chanaan coram filiis
israhel. qui credebant cotidie et for-
si manu operiebant iabim regem
chanaan. deleverunt eum. **¶. v.**

Queneruntque debhora et
barach filius abinoem
in die illo dicentes. Et
sponte optulisti de israhel
vias meas ad periculum

bonitatem domini; Audite reges per-
cipite auribus principes. Ego sum
ego sum. que domino cana psalteria
domino deo israhel; Domine cum eorces de
scie. et transires per regionem
edom. terra mota est celi quod ac nu-
bes stillaverunt aquas. Nonne stu-
perunt a facie domini. et synai a-
facie domini dei israhel. In diebus fami-
gaz filii anach in diebus iahel
quieverunt semite. et qui ingredi
ebant per eas ambulaverunt
per calles devios. Cessaverunt for-
tes in israhel et quieverunt donec
surgeret debhora. surgeret mat-
in israhel; Nonne bella elegit dominus
et portas hostium ipse subvertit.
Clipeus et hasta si aperuerunt
in quadraginta milibus israhel.
cor meum diligit principes israhel.
Qui propterea voluntate optulisti
uos discrimini in bonitate domini.
Qui ascenditis super micnes
asinos et sedetis in iudicio. et am-
bulatis in via. loquimini ubi col-
lisi sunt curvus. et hostium est sus-
focatus exercitus. Ibi narrent
iustitiam domini. et clementiam in for-
tes israhel. Tunc descendit populus
domini ad portas et obtinuit prin-
cipatum. Surge surge debhora.
Surge surge et loquere cana.
Surge barach et apprehende cap-
tivos tuos. fili abinoem. Sal-
vate sunt relique populi domini
in fortibus dominica vii. ex offra-
im. Delevit eos in amalech.
et post eum ex beniamin in po-
pulos tuos o amalech. De mach-
re principes descendunt. et de
zabulon qui exercitum ducerent.
ad bellandum. Duces israhel
fugerunt cum debhora. et barach ve-
stigia sunt secuti. qui quod in pre-
ceptis. ac barach se discrimini
dedit. Diviso contra se ruben.
magna in mox reperta cocentio
est. Quare habitas me duos
terminos. ut audias sibilos grecu.

Diviso cont se habent. magna m
 noz reperta contentio est. Gad
 in iordanem quiescebat. et dan
 uocabat naumbus. Aser habita
 bat in litore maris. et in portibz
 morabatur. Zabulon uero et nep
 talim optulerunt aias suas mor
 ti in regionem rome. Venerunt
 reges et pugnaverunt. Pugnaue
 runt reges chanaan. in chanaach
 uix aquas magedon. et in mactil
 culere predantes. De celo dmi
 ratum est contra eos. Et ille mi
 rantes in ordine et cursu suo.
 aduersum sifaram pugnaverunt
 Torrens ason capiti cadauera eoz
 torrens cadum in torrens ason.
 Conuicta aia mica robustos. un
 gule equoz ceciderunt fugientibz
 impetu. et preceps euentibus.
 fortissimis hostiu. Maledicite eze
 meroz. dixit angelus dmi. male
 dicite habitatoribus eius. quia
 no uenerunt ad auxilium dmi.
 in adiutoriu fortissimoz eius.
 Indicta mter mulieres iahel uxor
 abier nuci. Inducatur in taberna
 culo suo. Aquam petenti lac de
 dit et in fiala pncipum optulit
 dextra. Sinistra manu misit
 ad clauu. et dexteram ad sabro
 malleu. Percussitqz sifaram q
 rens in capite uinera lotu. et
 impus ualide perforans mter
 pedes eius ruit defert et mortuus
 est. Ante pedes illius uoluebat.
 et iacebat epam mis. et misera
 bilis. Per fenestram prospiciens.
 ululabat mater eius. et de terna
 culo loquebat. Cur morat regdi
 curus eius. Quare tardauit
 pedes quadrigaz illius. Una sa
 pientior ceteris uxoribus eius.
 Hec sicut uerba respondit. for
 sitan nunc diuidit spolia. et pul
 cherrima feminas eligitur ei.
 Hec dicit sifaz colorz sifare. tra
 dunt in predam. et supelleu ua
 na adornanda colla congeritur.

Quic percutant omis inimici tui dñe.
 qui aut diligunt te sicut sol in
 ortu suo splendet ita rutilent.
 Viciusqz terra **¶ VI.**
 per quadraginta annos
 fecerunt aut filij isrl ma
 lum in conspectu dñi q.
 tradidit eos in manu madian
 septem annis. et oppressi sunt ual
 de ab eis. Seceruntqz sibi antra et
 speluncas in montibus. et munitas
 sma ad repugnandum loca. Cuius
 scussit isrl ascendebat madian
 et amalech. et ceteri orientaliu
 nacionu. et apud eos figentes.
 tentoria. sicut erant in herbis
 cuncta uastabant. usqz ad mero
 itu gaze. nichilqz dno ad uita
 pertinenens. relinquebant in isrl.
 Non oues non boues no asinos
 qm et unuerzi grezes coru
 ueniebant. tu tabernaculis et in
 star locustaz unuerza complebat
 innumera multitudo homi et ca
 meloz quozqz tetigerunt deuastan
 tes. Huiusmodi qz est isrl ualde in
 conspectu madian. et clamauit
 ad dnm contra madianitas po
 stulans auxilium. Qui misit ad
 eos uiru prophetam qui ait ad
 eos. Hec dicit dñs deus isrl. Ego
 uos feci ascendere de egypto et
 eduxi de domo seruitutis et libe
 rau de manu egyptioz et dnm
 inimicoz qui affligebant uos.
 eieciz eos in adiutoriu uestro
 et tradidi uobis terram eoz et
 dixi. Ego dñs deus ur. Ne timeat
 deos amorceoz in quoz terra ha
 bitatis. Et noluisse audire uoce
 meam. Venit aut angelus dmi
 et sedie sub quercu. q erat in effra.
 et pertinebat ad iudas prez fami
 lie ezi. Cumqz gedon. filius eoz
 exiret atqz purgaret seumeta
 in torculari. ut fugeret madian
 apparuit ei et ait. Dñs tecum
 oroz fortissime. Dixitqz ei ge
 don. Osero dñe. Si dñs nobis
 cum est cur apprehenderet nos hec ora.

11c 6.

Ibi sunt mirabilia eius que
 narrauerunt p̄ces n̄ra atq; dixe-
 runt; de egypto eduxit nos dñs.
 Nunc aut dereliquit nos. et ca-
 didit in manus madian. **E**sp̄e-
 q; ad eum dñs et ait. **V**ade in hac
 fortitudine tua. et liberabis isrlm
 de manu madian. **S**cito q; mis-
 rim. **Q**ui r̄ndens ait. **O**secro
 dñe mi in quo liberabo isrlm h̄c
 familia mea infima e in manas-
 se. et ego in minus in domo patris
 mei; **D**ixitq; ei dñs. **E**go ero tecu
 et percuties madian. q; unum
 uicū. **E**t ille. si muem in q̄ graz
 coram te. da mi signu q; tu sis
 qui loqueris ad me. ne recedas
 hinc. donec reuertar ad te. por-
 tans sacrificiu et offerens t. **D**ñs
 r̄ndit. **E**go prestolabor aduentu
 tuu. **I**ngressus est itaq; gedeon et
 copit hedum. et faxme modio azi-
 mos panes. carnes q; ponens in ca-
 mifero et uis carniū m̄tens in ollaz
 tulit oia sub queru et optulit ei.
Cui dixit angelus dñi. **T**olle car-
 nes et azmos panes. et ponet sup
 petram illam. et uis desuper fun-
 de. **C**umq; fecisset ita. extendit an-
 gelus dñi summitate urege quam
 tenebat in manu. et tetigit carnes
 et azmos panes. **A**scenditq; ignis
 de petra. et carnes azmosq; con-
 sumpsit. **A**ngelus aut dñi eua-
 nuit ex oculis eius. **V**idensq; ge-
 deon q; eēt angelus dñi ait. **H**eu
 in dñe deus. quia uidi angelum
 dñi facie ad faciem. **D**ixitq; ei dñs.
Non timeas. **N**on morieris
Edificauit ergo ibi gedeon altare
 dñs. **D**ocauitq; illud. dñi pax usq;
 in p̄ncem diem. **C**um aut ad huc
 eēt in efra. que est familie ezi
 nocte illa. dixit dñs ad eum. **T**olle
 thauru pris tui. et alteru tauru
 a nozo septem. destruedq; aram
 baal que est pris tui. et nemus
 quod circa aram est succide. **E**t
 edificabis altare dño deo tuo in
 summitate petre huius. super qua

sacrificiu ante posuisti. tolles q;
 thauru scdm. et offeres holocaustu
 super lignoz struem. que de ne-
 more succideris. **A**ssumens igit;
 gedeon decem uiros de seruis suis
 fecit sicut p̄perat dñs. **I**meris
 aut domu patris sui et hoies illi
 ciuitatis per diem facere noluit.
 sed oia nocte compleuit. **C**umq; sur-
 rexissent uiri opidi eius mane
 uiderunt destructam aram baal.
 lucumq; succidit et thauru alteru
 in positum super altare quod tūc
 edificatu erat. **D**ixeruntq; ad mu-
 tem. **Q**uis hoc fecit. **C**umq; per-
 quirerent auctore facti. dictum
 est. **G**edeon filius ioas fecit hoc oia
Et dixerunt ad ioas. **P**roduc filiu
 tuu ut moriatur. quia destruxit
 aram baal. et succidit nemus.
Quidus ille r̄ndit. **C**umq; ulto-
 res estis baal et pugnatu pro eo.
Qui aduersarius eius moriatur
 anq; lux crastina ueniat. **S**i deus
 est iudicat se de eo. qui suffodit
 aram eius; **E**p̄ illo die uocatus
 est gedeon ierobaal. id est iudiau
 baal. eo q; dixisset ioas ulascatu
 se baal de eo qui suffodit altare
 eius. **I**gnit ois madian et ama-
 lec. et orientales populi congre-
 gati sunt et transiuerunt iordane
 castra metati sunt in ualle isra-
 hel. **S**p̄us aut dñi induit gedeon
Qui clangens bucina conuoca-
 uit domu abiezer. ut se sequeretur.
Apsitq; nuncios in uniuersam
 manassen qui et ip̄e scutus est
 eu; **E**t alios nuncios in aser et za-
 bulon et nephtali qui occurrerunt
 ei. **D**ixitq; gedeon ad dñm; **E**t
 saluum facis per manu meam
 isrl. sicut locutus es pona uellus
 hoc lane in arca. **S**i res in solo uel-
 lere fuerit et in oi terra succidas.
Seam q; per manu meam sicut
 locutus es liberabis isrl. **S**imq; est
 ita. **E**t de nocte consurgens. copis
 se uellere concam rore compleuit
Dixitq; rursus ad dñm. **N**e na-
 scatur furor tuus contra me. si

adhuc semel temptauero. signu
querens in uellere. Oro ut solu
uellus statum sit. et ois terra ro
re madens. **Scitq; dñs** nocte illa
ut postula uerat gedcon. et fuit
suauitas in solo uellere. et res in
si terra.

¶. vii.

Sicut ieroaal qui est et gedcon
de nocte confurgens. et ois ple
tu eo uenit ad fonte qui uocat
arath. Erant aut castra madian
in ualle ad septentrionale plaga
collis epacti. **Dixitq; dñs** ad ge
deon: **Multus** tecum est populus
nec tradetur madian in manus
eius. ne gloriatur cont me isrl
et dicat. **Neis** uiribus liberato
sum. **Loquere** ad populu. et tuc
tis audientibus predica. **Qui**
formidolosus et timidus e re
uertatur. **Recesseruntq;** de mon
te galaad et reuersa sunt ex po
pulo. **xxi.** milia uirum. et tantu
decem milia remanserunt. **Dixit**
q; dñs ad gedcon. ad huc populus
multus est. duc eos ad aquas et
ibi probabo illos. et de quo dixerō
tibi ut tenu uadat ipe pergat.
quem ne probabuo reuertat.
Cumq; descendisset populus ad
aquas **dixit dñs** ad gedcon: **Cui**
lingua lambuerit aquas. sic
solent canes lambere. **sepabis** eos
scorpi. **Cui** aut curuatis gembz
siberint. in altera parte exunt
fuit itaq; numerus eoz qui ma
nu ad os proiciante aquas lam
buerant trecenti uiri. **Ois** aut
reliqua multitudo flexo publice
siberat. **Et** ait dñs ad gedcon. **In**
trecentis uiris qui lambuerunt
aquas liberabo uos. et tradam
madian in manu tuam. **Ois** at
reliqua multitudo reuertatur in
locum suu. **Sumptis** itaq; pro
numero tubarum et tubis omne
reliqua multitudie abree pcepit
ad tabernacula sua. et ipe cum
trecentis uiris se certam dedit.
Castra aut madian erant subter
in ualle israhel. **Eadem** nocte.

dixit dñs ad eum. **Surge** et de
scende in castra. quia tradidi eos
in manu tuam. **Om** aut solus
re formidas. descendat tecum
phara puer tuus. **Et** cum audie
ris quid loquantur tunc confor
tabuntur manus tue. et securi
or ad hostium castra descendes.
Descendit ergo ipe et phara puer
eius. in partem castror. ubi erat
armatoru uigilie. **Madian** aut
et amalech et omis orientales
populi. fusi iacebant in ualle.
et locustar. multitudo. **Cameli** q;
inmirabiles erant. sicut arena q;
iacet in litore maris. **Cumq;** ue
nisset gedcon. narrabit aliquis
sompnu propro suo et in huc
modum referebat. quod uiderat
Vidi sompnu et uidebatur mi
hi subtrahere panis exordeo
uolui et in madian castra descen
dere. **Cumq;** peruenisset ad taber
nacu. percussit illud atq; sub
uertit et terre funditus coequa
uit. **Endit** is cui loq; batur. **Non**
est hoc aliud nisi gladius gedco
nis filij ioas uiri isrlite. **Tradi**
dit decus in manus eius madian
et oia castra eius. **Cumq;** audis
set gedcon sompnu et interped
tatione eius. adorauit dñm. et
reuersus ad castra isrl ait. **Sur**
gite tradidit em dñs in manus
meas castra madian. **Diuisitq;**
trecentos uiros in tres partes.
et dedit tubas in manibus coru
lagenar. uarias ac lampades
in madib clagenar. et dixit ad
eos. **Quod** me facere uideritis
hoc facite. **Ingreddiar** parte ca
stror. et quod fecero settam. **En**
per sonuerit tuba in manu mea.
uos quoq; per castror. ortutum
clangite et conclamate dño et
gedcom. **Ingressusq;** est gedcon.
et trecenti uiri qui erant cum eo
in partem castror. in cypletibus
uigilijs noctis medie. **Et** custo
dibus suscitatis. ceperunt euans
clangere. et complodere inter se.

lagenas. Cumq; per ghorum in
tribus persona rene loas, et pda
as cofegissent, tenuerut smstis
mambus lampades, et de pccis
sonantes tubas, clamaucrut di
centes, gladius dmi et gedcoms.
Stantes singuli in loco suo per
cruutu castroz hostilium. Na
itaq; castra turbata sunt et uoi
ferantes, ululantes q; fugerunt.
Et nichilomin; insitebant trecteti
uiri bucinis personates. In mi
sitas dno gladium in dibus ca
stris madian, et mutua se cede
truncabant, fugientesq; usq;
bethsetha, et cepidme abclari
meulan in chebbath. Conclama
tes aut uiri isrl de neptalm et
asex, et di manasse, persequunt
madian. Hisc; gedcom nuncios
in dem effram dicens, Descendite
in otursum madian, et occupa
te aquas usq; bethbera usq; ior
danem. Clama utq; dno effra
im, Et paupauit aquas atq;
iordanem usq; bethbera. Appre
hensoq; duos uiros madian oreb
et zeb, interfecit oreb in petra
oreb, zeb uero in torculari reb,
et persecuti sunt madian, ca
pita oreb et zeb portantes, ad
gedcom in fluenta iordans, **viij**

Dixeruntq; ad eum uiri
effram, Quid est hoc
quod facere uoluisti, ut
nos uocares cum ad pug
nam pergeres, cont; madian;
Iurgantes fortiter et propeum
infernentes, Quibus ille rndit
Quid em tale facere potui gle
uos fecistis, Nome melior e ra
temus effram vmdemys abie
zer, in manus uras tradidit dno
pnicipes madian, oreb et zeb.
Quid tale facere potui, quale
uos fecistis, Et cum locutus fui
set, requieuit spns coru quo
tumebant contra eu, Cumq;
remisset gedcom ad iordanem,

transiuit cum cum trecentis
uiris qui scum erant, et pre
lassitudine fugientes persequi
non poterant, Dixitq; ad uiros
soaoth, Date obsecro panes po
pulo qui mecu est quia ualde
defecerunt, ut possimus persequi
zebee et salmana reges madian
Inderunt pnicipes soaoth, forsi
tan palme manuu zebee et sal
mana in manu tua sunt et id
circo postulas ut demus exeratu
tuo panes, Quibus ille ait Cu
ergo tradiderit dno zebee et sal
mana in manus meas, contra
carnes meas cum spms tribulo
q; deserti, et inde conscendens ue
nit in sanuhel, locutusq; ad uiros
eius loci similia, Cui et illi en
derunt, sicut vnderant uiri soe
coth, Dixit itaq; et eis, Cum re
uersus fuero uictor in pace, de
struam turrim hanc, Zebee aut
et salmana requiescebant tu di
exeratu suo, Et dicitur em milia
uiroz remiserunt ex dibus tur
mis orientaliu pporz, cesis cen
tu viginti bellatoz milib; con
de centu gladium, Ascendensq;
gedcom per uia coru qui in taber
naculis morabantur, ad orient
tale partem nobee, et uetaba,
percutit castra hostiu qui scum
erant, et nichil aduersi suscipi
bantur, fugeruntq; zebee et sal
mana, Quos persequens gedi
on comprehendit, turbato di exati
tu corz, Fenextensq; de bello ante
solis ortu, apndit pueru de
uiris soaoth, interrogauitq; noua
pnicipum et semoz soaoth et se
moz soaoth, descriptisq; h; om
uiros, Venitq; ad soaoth et dixit
eis, En zebee et salmana super
quibus exprobrastis in dicens
forsitan manus zebee et salmana
in mambus tuis sunt, et idco
postulas ut demus uiris q; lass
sunt, et defecerunt panes, Tulle

ergo seniores civitatis et homines
 defecit ac turbulos et contemnit
 cum eis. atque committit uiris soc
 cots. Tunc in quoque samuel sub
 uertit. ovisis habitatoribus civi
 tatis. Dixitque ad zebec et salma
 na. Quales fuerunt uiri quos
 occidistis in thabor. Qui inde
 runt. Silces tui. et unus ex eis
 quasi filius regis. Quibus ille
 ait. fratres mei fuerit filij matris
 mee. Quare dno si seruassetis eos
 non uos occiderem. Dixitque iether
 pmo meo suo. Surge et mect
 hie eos. Qui non eduxit gladium
 timebat enim quia ad huc puer
 erat. Dixitque zebec et salmana.
 Tu surge reue in nos. quia uir
 etatem robore est hris. Surrexerit
 gedcon et mect fecit zebec et sal
 mana. et tulit orna meta ac
 bullas quibus colla regaliu
 camelozp decorari solent. Dixe
 runtque omis uiri isrl ad gedcon
 dnari mi tu et filius tuus. et
 filius filij tui. quia liberaisti nos
 de manu madian. Quibus ille
 ait. Non dnabor uiri. no et dnabit
 in uos et filius meus. sed dnabit
 dno. Dixitque ad eos. Nam peruo
 ne postulo a uob. Date m aureos
 ex preda ura. In aureos em aureos
 ymahelue hie consueuerat. Et
 vnde uent. libentissime dabim
 expandentem super terra pallid
 proiecit in eo m aureos de preda.
 Et fuit pondus postulataz mau
 rum. mille septingenti auri suli
 absq ornamenti et momilibus.
 et ueste purpurea. quibus ma
 dian reges uiri soliti erant. et pe
 torques aureos. camelozp. scitaz
 ex eo gedcon ephoth et posuit illud
 in ciuitate sua efra. formatus
 est qd ois isrl m eo. et son e gedcon
 et omni domui eius m ruinam.
 humiliatus est aut madian cora
 filijs isrl. nec potuerunt ultra ele
 uate teruices. sed quieuit terra
 per quadraginta annos quibus
 presuit gedcon. Abnt itaqz ierobaal.

filius Joas et habitauit in domo
 sua habuitque. lxx. filios qui egres
 si sunt de femore eius. eo q plu
 res haberet uxores. Concubina
 aut illius. quam habebat m siche
 genuit ei filiu noie abimelech.
 Mortuusque est gedcon. filius ioas
 m senectute bona et sepultus m
 sepulchro ioas patris sui. m efra de
 familia ephi. Postq aut mortuus
 est gedcon. auersi sunt filij isrl
 et fornicati sunt cum baalim.
 Accusseruntque cum baal sedus.
 ut eet eis m deu. nec recordati st
 dm dei sui. qui eruit eos de manibz
 dm inimicoruz suoz per eruitu.
 nec fecerunt maz cum domo iero
 baal gedcon. uir dno que fecerat
 israheli.

Hnt aut abimelech filius
 ierobaal m siche. ad
 fratres matris sue. et locu
 tus est ad eos. et ad oem
 cognatam domus patris matris
 sue dicens. loquim ad omis uiros
 siche. Quid uob est melius ut
 dnentur uiri. lxx. uiri omis filij
 ierobaal. an ut dnentur uob unus
 uir. Simul considerate. qz eo
 uim et caro ura sum. Locutus
 sunt fratres matris eius de eo ad oes
 uiros siche. uniuersos sermo
 nes istos. Et melinauerit cor eoz
 post abimelech dicens. frater
 nr est. dederuntque illi. lxx. ponde
 ra argenti de sano baab bcruch.
 Qui non duxit sibi ex eo uiros
 mopes. et uagos secutus sunt eu
 et uenit m domum patris sui efra.
 et occidit fratres suos ierobaal. lxx.
 uiros super lapidem unu. Reman
 sitqz ioatham filius ierobaal mi
 minus et absconditus est. Congre
 gati sunt aut omis uiri siche
 et uniuersa familie urbis mello abi
 melech. uir quereu que stabat
 m siche. Quod cu nuntatum
 eet ioatham. iuit et stetit m ue
 rite montis. garizim. eleuataqz
 uoce. clamauit et dixit. Audite

me uiri sicehem. Ita ut audiat uos
deus. Perunt ligna ut ungerent
super se regem dixeruntque oliue
Impera nobis. Que rindit Numq
possim deserere pmguedmem
meam qua dn utuntur et hoies
et uenire ut mter promoueam.
Dixeruntque ligna ad arborem
ficus. Veni et super nos regnum
accipe; Que rindit eis. Numq
possim deserere dulcedme meaz
fructuosq suauissimos et nec ut
mter cetera ligna promoueam.
Foruta sunt quoq ligna ad uite
Veni et impera nobis. Que rindit
Numq possim deserere uinum
meu quod letificat deu et hoies
et me cetera ligna comoueri.
Dixeruntque oia ligna ad ramnu
Veni et impera super nos. Que
rindit eis. Si uere me rege uos
constituistis uenite et sub mea um
bra requiescite. Em aut no uult
egrediatu rignis de ramno et
deuoret cedros libani. Nunt i
si ecce et absq pto constituistis
super uos regem abimelech et
dn existis cum ierobaal. et cum
domo eius. et reddidistis uicem
inficis eius qui pugnauit pro
uobis. et anam sua dedit peradis
ut euocet uos de manu madi
an. qui nuc surrexistis contra
domu pris mei. et me fecistis
filios eius. lxx. uros sup capi
dem uru. et constituistis rege
abimelech filium ancille eius
super habitatores sicehem. eo q
frat ur su. Si ergo recto et absq
uicio existis cu ierobaal et domo
eius. hodie letamini in abimelech
et ille letetur in uob; Em aute
peruerse. egrediatu rignis exco
et consumat habitatores sicehem
et opidum mello. Egrediatu rignis
de uiris sicehem et de opido
mello. et deuoret abimelech.
Que cum dixisset fugit et abnt

in bera. habitauitq ibi metu ab
melech frat sui. Regnauit itaq
abimelech tribus annis. Misit
q; deus spm pessimu me abime
lech et habitatores sicehem. Qui
ceperunt eum detestari. et scelus
mterfectionis. lxx. filioz iero
baal et effusionem sanguis eoz
conferre in abimelech frat sui
et in ceteros sicehmaro pncipes
qui cum adiuuerant. Posueru
q; insidias aduersu eum in mont
cum summate; et dum illius
pistolantur aduentu exerebat
latrocinia agentes peddas de
pccatoribus. Nuntiauitq; e ab
melech. Venit aut gaal filius
obel cum fribus suis et inuuit
in sitimam. Ad cui aduentu
erecti habitatores sicehem exressi
sunt in agros uastantes omnia
quas q calcantes et fas cantan
tium choris ingressi sunt sanum
dei sui. et mter epulas et potu
la maledixerunt abimelech cla
mate gaal filio obel. Quis est
abimelech. et que est sicehem ut
seruiamus ei. Numq non est
filius ierobaal. et constituit p
ncipem zebul sexuu sui super
uiros emor pris sicehem. Cur ut
seruiamus ei. Venia daret ali
quis pplm istum. sub manu mea
ut auferre de medio abimelech
Dicitu q; est abimelech. Congrega
exeratus mltitudinem et uen
tibus sermombus gaal. filij obed
ratus est ualde. Et misit clam
abimelech muros dicens. Egrediatu
gaal filius obed uenit in summa
cum fribus suis et opugnat ad
uersum te ciuitatem. Surge.
itaq; nocte cum pplo qui tecu e
et latita in agro. et pmo mane
oriēte sole uenue sup ciuitate
Illo aut egredientē aduersum
te cu populo suo. fac ei q; pot
eris; Surrexit itaq; abimelech

Judicum,

cum oī exeratu suo nocte, et te-
 tendit insidias uix suamaz in
 quatuor locis. Egressusq; est
 gaal filius obed et fecit in intro-
 itu porte ciuitatis. Surrexit
 aut abimelech et dis exeratus
 cū eo de insidiarum loto. Cumq;
 audisset populum gaal dixit
 ad zebul. Ecce de montibus mul-
 tudo descendit. Cui ille rēdit
 umbras moniam iudeis qī capi-
 ta homi, et hoc errore decaperis
 fur suoz gaal dixit. Ecce p̄lo
 de umblico terre descendit, et
 unus cuneus uenit per uia, que
 respicit quertū. Cui dixit zebul
 Vbi est nunc os tuū q̄ loquēda-
 ris, quis est abimelech, ut ser-
 uamus ei. Nōne iste est p̄lo
 que despiciēbas. Egrede et pug-
 na contra eū. Abnt ergo gaal
 spectante suamaz populo, et
 pugnauit contē abimelech. Et
 persecutus est eum fugientem,
 et in urbem copulit. Et cecidit
 q; ex parte eius plūmi, usq; ad
 portam ciuitatis, et abimelech
 sedit in ruina. Zebul aut gaal
 et soaos eius expulit de urbe,
 nec in ca passus est comorari.
 Sequenti ergo die egressus est
 populus in campū. Quod cū
 nūciatū ēt abimelech, tulit
 exeratu suū, et diuisit in tres
 turmas tendens insidias in a-
 greis. Vidensq; q; egredere tur-
 populus de ciuitate, Surrexit
 et reuēit in eos, cum cuneo suo
 obpugnās et obsidens ciuitate
 Due aut turme palantes per
 campū aduersarios sequēbant.
 Porro abimelech oī illo die op-
 pugnat urbem. Quā cepit
 interfectis habitatoribus eius
 spāq; destruita, ita ut sal mea
 dispergeret. Quod cū audisset
 qui habitabant in turre suamaz
 ingressi sunt fanū dei sui beati
 Vbi sedus cum eo pepigerant,

Et ex eo locus nomē accepit,
 qui erat ualde munitus. Abime-
 lech quoq; audiens uires turris
 suamaz parit conglobatos, ascen-
 dit in montem selmon cū omni
 populo, et arrepta securim p̄dit
 arboris ramū i positumq; ferens
 humero dixit ad soaos. Quod
 me uidetis facere, ato facite. Ig-
 certatim ramos de arborib; pre-
 cidentes, sequēbantur dūcē. Es
 circūdantes presidio succendēte
 atq; ita sim est ut fumo et igne
 illi hoies netauerent. uiri parit
 ac mulieres, habitatorū turris
 sicem. Abimelech aut inde pro-
 ficiens, uenit ad opidū thebes
 quod circūdans obsidebat exer-
 citu, erat aut turris exalta in
 media ciuitate ad quam confu-
 gerant uiri sil ac mulieres,
 et omis p̄ncipes ciuitatis clausa
 firmissime ianua, et sup turris
 tectū stantes per propugnacūla
 Ascendensq; abimelech uix tur-
 rim pugnat fortiter, et ad
 propinquans ostio igne subpo-
 nere nitēbat. Et ecce mulier una
 fragmen mole desuper ianens
 in lēsit capiti abimelech, et con-
 fregit cerebrū eius. Quū uocā-
 uit ato armigerū suū, et ait ad
 eū. Euagma gladii tuū, et per-
 cute me ne forte dicat, q; a femi-
 na per interfectus sim. Quū
 iussa perficiens interfecit eū. Illos
 mortuos omis qui cum eo erant
 de isel reuersi sunt in sedes suas
 Et reddidit deus mātu q; fecerat
 abimelech contra p̄m suū
 Interfectis. lxx. fribus suis. Et
 amnis quoq; quod operati erat
 retributum est, et uenit sup eos
 maledico. ioatham filij ieroaal.

D Est abimelech xvij.
 surrexit dux in isel.
 thola filius phoa pa-
 trui abimelech p̄r de
 isachar, qui habitauit.

in samar monas effeam et iudica
uit isrl. p. xvij. annis mortuusq;
est et sepultus in samar. hinc suc
cessit iare galathites, qui iudica
uit isrl per iugum et duos annos
hinc triginta filios sedentes super
triginta pullos asmar et pna
pes triginta civitatu que ex noie
eius appellate sunt a iare iare ide
oppida iare usq; in pncem die in
terra galaad. Mortuusq; e iare
ac sepultus in loco cui est uocabu
lum camon. filij aut isrl pctis
peteribus pmgentes noua, fece
runt malu in conspectu dmi et ser
uierunt pdolis baalim et ashtaroth
et dno sive, ac sdomis et moab
et filios amon et philistin. Di
miseruntq; dnm et non colebant
eu. Contra quos natus tradidit
eos in manu philistin et filios
ammon. afflictiq; sunt et uelente
ter oppressi per annos xvij. oes
qui habitabant transiordanem,
in terra amorrei que est in gala
ad mem ut filij ammon iorda
ne transiisse uastarent iudam et
beniamin et effraim. Afflictusq;
est nimis, et clamantes ad dnm
dixerunt. Scitauimus q; dexe
liquimus deu nrm et seruimus
baalim. Quibus locutus e dns
Namq; non egypci et amorrei
filij q; ammon, et philistin sdo
ny quoq; et amalech et canaan
oppresserunt uos, et clamastis ad
me et exi uos de manu eoru
et in reliquistis me, et coluistis
deos alienos, idcirco non addam
ut ultra uos liberem. Ite et mis
erate deos quos elegistis ipi uos
liberent, in tpe angustie. Dixe
runtq; filij isrl ad dnm. Scita
uimus, redde eu nob quicq; tibi
placet. Tantu nunc libera nos
Que dicentes, oia de smbz suis
alienoz decoz idola proiecerunt
et seruierunt deo. Qui deluit
super miseriam eoz. Itaq; filij
ammon, coclamantes spxre,

concordia. cont^{er} quos congregati
filij isrl in massa castra metati
sunt. Dixeruntq; pncipes gala
ad. singuli ad proximos suos,
Qui primus enobis contra fi
lios ammon cepit dmicare,
erit dux populi galaad.
Hinc illo tpe icpthe gala
adites uir fortissimus
atq; pugnator, filius
meretrices mulieris.
Qui natus est de galaad, habu
it aut et galaad uxore de qua
suscepit filios. Qui postq; accu
runt ceteris icpthe dicentes;
heres in domo patris nri de non
poteris, quia de adultera matre
generatus es. Quos ille fugiens
atq; deuicans, habitauit in tra
cob. Congregatiq; sunt ad cum
iuxta moab et latrocinares, et
q; pncipem sequebant. In illis
diebus pugnabant filij ammon
cont^{er} isrl. Quibus accit^{er} instan
tibus perreperunt maiores natu
de galaad, ut tollerent in auxi
lium sui icpthe de terra ab. Dixe
runtq; ad cum. Nem et esto pnci
peps noster, et pugna contra fili
os ammon. Quibus ille rndit
Nonne uos estis qui odistis me
et cecistis de domo patris mei et
nunc uenistis ad me, nate con
pussi. Dixeruntq; pncipes galaad
ad icpthe. Obstant igit^{er} cum nunt
ad te uenimus, ut proficiscaris
nobam, et pugnes contra filios
amon, sisq; dux dmi qui habitat
in galaad. Icpthe quoq; dixit eis
Si uere uenistis ad me ut pug
nem pro uobis, contra filios amon
tradideruntq; eos dno in manus
meas, ego ero pncips ue. Qui
rnderunt ei. Dns qui hct audi
uit, ipse mediator ac testis e, q;
ma promissa faciamus. Abit
itaq; icpthe cum pncipibus galaad
scitq; cum ois ppls pncipe sui.
Locutusq; est icpthe ois sermone
sues coram dno in massa. Et

misit nuncios ad regem filioꝝ am-
 mon. qui ex persona sua dixeret
Quid mi et tibi est. quia uenisti
 contꝛe me ut uastares terra meaꝝ
Quibus ille rñdit; **Q**uia tulit
 isrl terra meaꝝ qñ ascendit de
 egypto a fimbꝛis arnon usqꝫ iaboc
 atqꝫ iordanem. **N**unc qñ cum
 pace redde m cam. **S**ed quos rux
 sum ma dauid icepte et impauit
 eis ut dicerent regi ammon. hec
 dicit icepte. **N**on tulit isrl terra
 moab. nec terram filioꝝ amon
 sed qñ de egypto conscendunt
 ambulauit per solitudinem usqꝫ
 ad mare rubꝛu. et uenit m cades.
Misitqꝫ nuncios ad regem edom
 dicens; **D**imitte ut transca per
 terra tuam. **Q**ui noluit acqui-
 escere precibus eius. **M**isit quoqꝫ
 et ad regem moab. **Q**ui et ipse
 nescitum p̄bere contempsit. **H**an-
 su itaqꝫ m cades. et exiit ut ex-
 latꝛe terram moab. et terram
 edom. **P**eritqꝫ contꝛe orientale pla-
 gam terre moab et castrametatoꝝ
 est transar non. nec uoluit mtra
 re terminos moab. **A**ron qñpe
 cosinu est terre moab. **M**isit itaqꝫ
 isrl nuncios ad seon regem
 amorreꝝ qui habitabat m ese-
 bon et dixerunt ei. **D**imitte ut
 triseam per terram tuam usqꝫ ad
 fluuium. **Q**ui et ipse isrlis uer-
 sa despiciens. non dimisit eum
 nisiꝛe per terminos suos. sꝫ m
 finita multitudme congregata.
 egressus est contra eum massa.
 et fortit resistebat. tradiditqꝫ eum
 dñs m manu isrl cu oñ exercitu
 suo. **Q**ui percussit eum. et pos-
 sedit oem terram amorreꝝ ha-
 bitatoris regionis illius et um-
 uersos fines eius de arnon usqꝫ
 iaboc. et de solitudine usqꝫ ad ior-
 danem. **D**ñs ergo deus isrl sub-
 uertit amorreum pugnante
 contꝛe illu populo suo isrl. et au-
 nit uis possidere terraꝝ eius.
None ea que possedit chamos

deus et tuus tibi iure debentꝫ. que
 aut dñs deus m̄ uictor opinuit.
 m m̄am cedentꝫ pacem. nisi for-
 te melior es balac ac filio seffore
 moab qui docere potes. qꝫ iurgatus
 sit contꝛe isrl et pugnauerit contꝛe
 eum qñ habitauit m esebon et
 uiculis eius. et m arcer et uillis
 illius ul' m ciuitatibus
 uis iordane per. ccc. annos.
Quare tanto tpe nichil super
 hac repetitione temptastis. **I**gitur
 non ego pecco m te. sed tu male
 agis contra me. iudicis michi
 bella non iusta. **I**udicet dñs ar-
 dux huius diei me isrl et m̄ex
 filios ammon. **N**oluitqꝫ adqꝫste
 rex filioꝝ ammon uerbis icepte.
 que per nuncios madauerat; **S**ed
 est ergo super icepte sp̄us dñi. et
 circuens galaad et manasse.
 masspha quoqꝫ et galaad et inde
 tr̄iens et filios ammon. uocauit
 dñs dicens. **E**t tradidit
 filios amon m manus meas.
 quicunqꝫ p̄mus fuerit egressus.
 de foribus domus mee; michiqꝫ
 occidit reuertenti cu pace a
 filijs amon. cu holocaustu offera
 dño. **T**ransiit icepte ad filios
 amon. ut pugnaret contra eos
 quos tradidit dñs m manus eoꝝ
Percussitqꝫ ab arcer. usqꝫ dñ uē-
 mat m memichi. xx. ciuitates;
 et usqꝫ ad abel que est uincis co-
 sita plaga magna m eis. **H**ui-
 usqꝫ sunt filij amon a filijs
 isrl. **R**euerente aut icepte m mas-
 pha domu sua occidit ungem-
 ta filia cum tympanis et choris
Non em habebat alios liberos.
Quia uisa. scdit uestimenta sua
 et ait; **H**eu filia mi decepisti me
 et ipa decepta es. **A**perui em os
 meum ad dñm. et aliud facere nō
 potero. **C**ui illa rñdit. **H**ac mi
 si aperuisti os eum ad dñm. fac
 m quodcumqꝫ pollicatus es. con-
 cessa tibi ultione atqꝫ uictoria
 de hostibus tuis. **D**ixitqꝫ ad prem.

Hoc solum in pra quod de
precor, dimitte me ut duobus
mensibus circueam montes, et
plangam unguitate meam in
sodalibus meis. Cui ille vndit
vade. Et dimisit eam duobus
mensibus. Cumq; abisset cu socijs
ac sodalibus suis flebat ungui-
tatem suam in montibus. Ex-
pletioq; duobus mensibus reuer-
sa est ad prem suu. et fecit ei su-
uenerat. Que ignorabat uiru
et inde mos increbuit in isrl et
consuetudo seruata est ut post am-
crualu conueniat in unu filie
isrl. et plangent filiam repte ga-
ladite diebus quatuor. **14.**

Hoc aut in effraim orca
sedicio est. Nam in se-
tes contra aqnone dip-
erunt ad repte. Quare
uadens ad pugnam contra fi-
lios ammon uocare nos nolla-
sti ut pergeremus tecum. Agitur
incendimus domu tua; Quibz
ille vndit. Disceptatio erat in
et populo meo cont filios amon
uehemens. uocauis uos ut in
pderetis auxilium et facere nolu-
istis. Quod tenens posui in ma-
mbus meis diaz meas. Transi-
uisq; ad filios ammon et tradi-
dit eos dñs in manus meas.
Quid comerui ut aduersu me
conuergatis in plium. Vocatis
itaq; ad se cunatis uiris galaad
pugnauit contra effraim. Per-
cussitq; uiri galaad effraim
quia dixerat. fugitiuus est ga-
laad de effraim. et habitauit in
medio effraim et manasse. Oc-
cupaueruntq; galaadite uada
iordanis. per que effraim reuer-
sus erat. Cumq; uenisset ad ea
de effraim numero fugiens.
atq; dixisset obsecro ut me in si-
re permittas. dicebant ei ga-
laadite. Numq; fraterus es?
Quo dicente. Non sum. Inter-

rogabant eu. **D**ixit ergo sebboloch
quod interpretatur spica. Qui
vndebat tebboloch eadem littera
spicam exprimere non ualens.
Statimq; apprehensum uigulabat
in ipso iordanis transitu. Et occi-
derunt in illo tpe de effraim. plu-
milia. Iudicauitq; repte galaadi-
tes. isrl. sep annis et mortuus
et sepultus est in ciuitate sua
galaad. Post hunc iudicauit isrl
abessan de bethlem. qui habuit
xxx. filios et totidem filias. q̄s
emittens foras maritis dedit.
et eiusdem nui filijs suis accepit
uxores mecoductus in domu sua
Qui septem annis iudicauit isrl
mortuusq; ac sepultus e in beth-
lem. Cui successit abilon zabu-
lontes et iudicauit isrl decem
annis. mortuusq; est ac sepultus
in zabulon. Post hunc iudicauit
isrl abdon filius eliel farathom-
tes. qui habuit. xl. filios et tu-
gmetia ex ois nepotibz. Ascenden-
tes super. lxx. pullos asmaru
et iudicauit isrl viij. annis.
Mortuusq; est ac sepultus in
faraton terre effraim in mon-
teto amalech. **XII.** Successitq; filij
isrl fecerunt mala in conspu-
dm. qui tradidit eos in manus
philisti noz. xl. annis. **XIII.**

Hoc aut un quidam
de fara et de sinpe dan
noie manoe habens
uxorem sterilem. Cui
aparuit angelus dñi et dixit
ad eam. Sterilis es et absq; li-
beris. sed concipies et paries fi-
liu. Caue ergo ne uinu bibas
ac sicca ne immudu quicq; co-
medas. quia concipies et pari-
es. filiu. cui non tanger caput
dei ab infania sua. et ex maris
utero. et tpe maniet liberare
isrl de manu philistinorum.
Que cum uenisset ad mariti

dixit ei. **D**ne dei uenit ad me
 hinc uolum angelicu terribilis
 nimis, quem cum interrogassem
 quis eet et unde uenisset et quo
 noie uocaretur, noluit m dicere
 sed hoc rndit. **E**cce contipies et
 paries filium. **C**ave ne uinum
 nec fuetam bibas, et ne aliquo
 uescaris immudo. **E**rat em puer
 nazarcus dei ab infancia sua,
 et ex utero matris isqs ad diem
 mortis sue. **O**rauit itaq manoe
 deum et ait. **O**bferto dne ut vn
 dei quem misisti ueniat iterum
 et doceat nos, quid debeamus
 facere de puero qui nasciturus
 est. **P**audiuicqz dns prntem
 manoe, et aparuit rursum an
 gelus dm uxori eius sedenti in
 agro. **M**anoe aut maritus eius
 non erat cum ea. **Q**ue tu u
 dissest angelum festinauit, et
 tuaruit ad uirum suu. **M**uqa
 utqz ei dicens. **E**cce apparuit in
 ur quem antea uideram. **Q**ui
 surrexit et secutus est uxorem
 suam. **A**menozqz ad uicu dix
 ei. **T**u es qui locutus es mlicia
 et ille rndit. **E**go sum. **C**ui ma
 noe. **E**n inquit sermo tuus fu
 erit expletus, quid uis ut faci
 at puer, aut quo se obseruare
 debeat. **D**ixitqz angelus dm ad
 manoe. **A**boibus que locutus su
 uxori tue abstineat se, et quicqz
 ex uinea nascatur no comedat,
 pnu et siccam no bibat nullo
 uescatur immudo, et q ei pncipi
 impleat atqz custodiat. **D**ixitqz
 manoe ad angelum dei. **O**bfet
 te ut acquiescas precibus meis,
 et faciamus tibi hebui de capris
Cui rndit angelus. **S**i me cogis
 non comedam panes tuos. **E**m
 aut uis holocaustum facere, offer
 illud dne. **E**t nescibat manoe
 q angelus dei eet. **D**ixitqz ad
 cum. **Q**uod est tibi nome, ut si
 sermo tuus fuerit expletus, hono

remus te. **C**ui ille rndit. **C**ur que
 ras nomen meum quod est mirabi
 le. **T**ulit itaqz manoe hebui
 de capris, et libameta et posuit
 supra petram, offerens dne qui
 facit mirabilia. **I**pe aut et uxor
 eius intuebant. **C**umqz ascende
 ret flama altaris incensi mclu
 angelus dm in flama paru ascen
 dit. **Q**uod cum uidisset manoe
 et uxor eius, promi ceciderunt
 in terram, et ultra non eis ap
 paruit angelus dm. **S**tatimqz
 intellexit manoe angelu ee dm
 et dixit ad uxore suam. **M**orte
 moriem, quia uidimus deum.
Cui rndit mulier. **S**i dne nos
 uellet occidere de manibus meis
 holocaustu et libamenta no suste
 pisset, nec ostendisset nos hec oia.
 nec ea que sunt uentura dixisset.
Repperit itaqz filiu, et uocauit
 nomen eius sampson. **E**creuitqz
 puer et bndixit ei dne. **C**epitqz
 sps dne esse cum eo, in castro
 dan inter saraa, et esthadol. **XIIII**

Descendit itqz sampson in
 thamnatha, uidenozqz
 ibi mulierem de filiabus
 philistin, ascendit et
 nuntiavit pui suo, et matri di
 cens. **U**idi mulierem in thamna
 tha de filiabus philistinoz, qua
 queso ut m accipiat uxorem.
Cui dixerunt pr et mar. **N**unqz
 non est mlier in filiabus fem
 tuaz, et in oi populo meo quia
 uis accipere uxorem de philistin
 qui mercutisi sut. **D**ixitqz sam
 son ad prem suu. **H**ant m accipe
 quia placuit oculis meis. **S**aren
 tes aut eius nesciebant, q res a
 dne fieret, et querecet occasione
 contra philistin. **E**o em tpe phi
 listin dnabantur isrl. **D**escend
 itaqz sampson cum pre suo et
 matre in thamnatha. **C**umqz ue
 missent ad uineas opidi aparuit
 catulus homis feruus rugiens
 et occurrit eis. **P**eruit aut sps,

dm̄ in samson et dilacerauit leone
q̄i hedam in frustra concepens,
nichil oīno habens in manu. et
hoc patri et matri noluit indicare
Descenditq; et locutus est mulieri
que placuerat oculis eius. Et post
aliquot dies reuertens ut acciperet
eam declinauit ut uideret cada
uer leonis. et ecce exanem apum
in ore leonis erat ac fauus mel
lis. Quem cum sumpisset et in
manibus comedebat in uia. rem
enig ad patrem suum et matrem ded
it eis partem. Cui et ipsi comede
runt. nec tamen eis uoluit in
dicare q̄ mel de corpore leonis as
sumpserat. Descendit itaq; pater
eius ad mulierem. et fecit filio
suo conuiuium sicut iuuenes facit
conuenerit. Cum igr̄ tunc loci
iudissent eum; dederunt ei sode
les. xxx. qui eunt cum eo. Cui
bus locutus est samson. et expo
niam uob̄ propleuma. quod si
solueritis in intra septem dies
conuiuij. dabo uob̄is. xxx. sm̄do
nes. et totidem tunicas. Sm̄ at
non poteritis soluere. uos dabit
m̄. xxx. sm̄dones. et eiusdem
numeri tunicas. Cui r̄nderunt
ei. Proponere propleuma ut audi
amus. Dixitq; eis. De comeden
te exiit abus. et de forti egres
sa est dulcedo. Nec potuerit per
tres dies propositioem soluere.
Cumq; ad cet̄ dies septimus. dix
erunt ad uxorem samson. Blan
dixit uno tuo et suade ei. ut indi
cet tibi quid significet propleuma.
Quod si facere nolueris. man
demus et te. et domum patris tui.
An idcirco nos uocastis ad nupti
as. ut spoliaretis. Que fundebat
apud samsonem lacrimas. et gre
datur dicens. Odis me et nō di
ligis. Idcirco propleuma quod
proposuisti filij populi mei non
uis michi exponere. At ille re
spondit. Patri meo et mat̄ mee
nolui dicere. et t̄ indicare poterō.

Septem igr̄ diebus conuiuij flo
bat apud eum. Tandemq; die
septimo. cum ei molesta cet̄ expo
suit. Que statim indicauit cui
bus suis. et illi dixerunt ei die
septimo ante solis occubitu.
Quid dulcius melle. et quid le
one fortius. Cui aut̄ ad eos. Si
non arassetis in uicula meam. nō
inuenissetis propositioem meam.
Ireuit itaq; in eum sp̄us dm̄ de
scenditq; ad scalonem et percussit
ibi. xxx. uncos. Quosq; ablatis
uestes dedit hys qui propleuma
soluerant. Iratusq; nimis. ascen
dit in domum patris sui. Uxor aut̄
eius accepit maritum unum de ami
cis eius et pronubis. p̄. xv.

Post aliquantū aut̄ ep̄s
cum dies carnis messis
instarent. uenit samso
inquirere uolens uxore
suam. et attulit ei hedam de capris
Cumq; cubitū eius p̄lato uellet
mirare. prohibuit eum p̄ illius
dicens. Putauit q̄ odisses eam et
ideo tradidi illam amico tuo. Sed
hē proxem que uxor et pulch
rior illa est. sic tibi pro ea uxor.
Cui r̄ndit samson. In hac die
nō erit culpa in me. contra phili
stos. faciam em̄ uob̄ mala. hec
reproq; et cepit receritos uulpes
calidatq; earum uinxit ad caudas
et facies ligauit in medio. Quas
igne succendens dimisit ut huc
illucq; discurrerent. Que statim
propperunt in segretos philistinorū.
Quibus succensis et corporatē
iam feuges. et ad huc stantes in
stipula concremate sunt in im̄
ut om̄cas quoq; et oliucta flama
consumeret. Depexuntq; philistinim
Cuius fecit hanc rem. Quibus
dictū est. Samson gener thamma
theti. quia tulit uxorem ei. et alit̄
tradidit hec operatus est. Ascende
runtq; philistinim et combusserunt
tam mulierē q̄ patrem eius. Cui
bus aut̄ samson. hec fecerunt
m̄ ad huc q̄ uob̄ expectam ulcione.

et tunc quiescam. Percussitq; eos
 ingenti plaga. ut ut stupentes
 suram femora imponerent. Et
 descendens habitavit in spelunca
 petre cethan. Igaur ascendentes
 philistinim in terram iuda castra
 metati sunt. et in loco qui postea
 uocatus est rishi. id est maxilla.
 ubi eorum est situs exercitus.
 Dixeruntq; ad eos de tribu iuda.
 Cur ascendistis aduersum nos?
 Cui responderunt. Et ligemus sam-
 son uemimus. et reddamus ei
 que in nos operatus est; Descen-
 derunt ergo circa milia uirorum
 de iuda. ad speluncam filias cetha
 dixeruntq; ad samson. Nescis qd
 philistinim impulerit nob. quare
 hoc facere uoluisti. Quibus ille
 ait. Sicut fecerunt mi feci eis. Liga-
 re inquit te uemimus et tra-
 dere in manus philistinorum. Cui
 dus rudit. Jurate ergo et spon-
 dere michi qd non me occidatis
 Dixerunt. Non te occidemus.
 sed uincti trademus. Ligauerunt
 q; eum duobus nouis fimbriis.
 et inlerunt de petra cethan. Et
 tu uenisset ad locum maxille. et
 philistinim uociferantes. conuer-
 sent ei. et uenit spiritus dñi in eum
 et sine solent ad odorem ignis
 ligna consumm. uia uincula huius
 ligatus erat dissipata st et soluta.
 muentamq; maxillam id est
 mandibulam asini qui iacebat
 arripens. miseretie in ea mille
 uiros. Et ait in maxilla asini.
 in mandibula pulli asinarum
 delcui eos. et percussi mille uiros.
 Cumq; hec canens uerba coples-
 set. proiecit mandibulam de ma-
 nu sua. et uocauit nome loci illi
 ramathlehi. quod interpretatur
 eleuatio maxille. Sicutenq; ualde
 clamauit ad dñm et ait. Tu de-
 disti in manu serui tui. salutem
 hanc maxima; atq; uictoriam
 et en sui morior. Incidamq; in
 manus metumascorum. Dixerunt
 itaq; dñs molarem dentis in max

illa asini. et egressse sunt ex eo ag.
 Quibus resollauit spm et uires
 recepit. Idcirco appellatu est nome
 loci illius fons uiuocantis de
 maxilla usq; in pntem die. Judi-
 caruntq; isrl in diebus philistinim
 uiginti annis. **XVI.**
Hic quoq; in gazam et
 iudic ibi meretrix mu-
 licrem. Ingressusq; e
 ad eam. Quod cum au-
 dissent philistinim. et per crederesset
 apud eos intrasse urbem samson.
 circudederunt eum positos in por-
 ta ciuitatis custodibus. et ibi tota
 nocte cum silentio prestolantes
 ut facto mane exiuntem occideret
 Dormiuit aut samson usq; ad
 noctis medium. et inde conuersus
 apprehendit ambas porte fores cu
 postibus suis et secam inpositas
 q; humeris portauit ad uertice
 montis qui respicit hebron. Post
 hec amauit mulierem que habi-
 cabat in ualle foxech et uocabat
 dalila. Venitq; ad eam pñci-
 pes philistinorum atq; dixerunt.
 Deape eum et disce ad illo. in quo
 tantam habeat fortitudinem. et
 quo eu superare ualeamus. et
 omittum affligere. Quod si fece-
 ris dadimus tibi singuli mille
 centos argenteos. Locuta e ergo
 dalila ad samson. Dic mi obsecro
 in quo sit tua maxima fortitudo
 et quid sit quod ligatus erupere
 nequeas. Cui rudit samson. Si
 septem neruis fimbriis nec du-
 plicis et ad huc humeribus liga-
 tus fuero nescimus ero ut ceteri
 hoies. Attuleruntq; ad eam satra-
 pe philistinorum septem funes ut
 dixerat. Quibus vmpit eu. la-
 cedibus apud se in sidne et in cu-
 biculo sine rei expectantibus.
 Clamauitq; ad eum. Philistinim
 super te sunt samson. Cui rupit
 vincula. quo si rumpat quis si-
 tu de stupato leui. aut stamine
 cu odorem ignis acceperit. Et illo
 est cognitum in quo eet fortitudo

vuis. Dixitq; ad eum dalila. **E**re
illusisti michi et falsum loquutus
es. **S**altem nunc morda in quo
ligari debeas. **C**ui ille respondit
Si ligatus fueris novus sumbus
qui nunq; fuerunt in opere infir-
mus ero. et alioz homi similis
Quibus rursus dalila iunxit
eum et clamavit. **P**hilistim sup
te sunt samson. maudiculo nisi
dno prepararis. **C**ui ita rupit
vmailla quasi fila telaze dixitq;
dalila rursus ad eum. **D**ixit quo de
capis me et falsum loqueris. **O**sten-
de mi quo vmiari debeas. **S**i magis
septem crines capitis mei cu lico
plexueris et clauu hno orauli-
gatum terre fixeris infirmus
ero. **Q**uod cum fecisset dalila. **D**ixit
ad eum. **P**hilistim super te sam-
son. **C**ui confurgens de sompno
excepit clauu cum crinibus et
liao. **D**ixitq; ad eum dalila. **Q**uo
dras q; amas me. cu animus
tuus non sit mecu. per tres vires
mentitus es michi. et nolui
dicere in quo sit tua maxima for-
tudo. **C**umq; molesta et cet. et
per multos dies iugit adhereret
spacu ac quietem non tribuens.
defecit aia eius. et ad mortem
usq; lassata est. **T**unc aperiens
ueritatem rei. dixit ad eam. **F**er-
ru nunq; ascendit super caput
meu. quia nazareus idest conse-
cratus deo sum. de utero matris
mee. **S**i rasum fuerit caput me-
um recedet a me fortitudo mea et
deficiam. eroq; ut ceteri homines.
Videns illa q; confessus ei cet de-
am mu suu. misit ad pntipes
philistinor; atq; mandauit. **A**s-
cendite et adhuc semel quia nunc
michi aperuit cor suu. **C**ui as-
tenderunt assumpta petunia qua
promiserant. **A**t illa dormire eu
fecit super genua sua et in sinu
suo reclinare caput. rotauitq;
confore. et rasit septem crines ei

et cepit abire eum et ase repellere
Statim em ab eo fortitudo disces-
sit. **D**ixitq; philistim super te
sampon. **C**ui de sompno con-
furgens dixit in animo suo. **E**g-
diat sic et ante facta et me excu-
ciam. **N**esciens q; dno recessisset
ab eo. **Q**uem cum apprehendissent
philistim. statim euerunt oculos
eius. et dixerunt gazam vme-
tum cathemis et clausu in car-
cere molere fecerunt. **I**amq; capil-
li eius renasa ceperant et pnti-
pes philistinor; conuenere in unum
ut imolarent hostias magnifi-
cas dagon deo suo ut epularentur
dicentes. **T**radidit deus in imi-
cum nrm samson in manus no-
stras. **Q**uod etiam populus ui-
dens laudabat deum suu eademq;
dicebat. **T**radidit deus in ma-
nus nras aduersarium qui dele-
uit terra nram et occidit pntios
Setantesq; per conuiuia super-
iam epulis preperunt ut uocaret
samson. et ante eos luderet. **C**ui
adductus de carcere. ludabat on-
eos. **F**eceruntq; cum stare mee-
duas columpnas. **C**ui dixit pnti-
regenti gressus suos. **D**imitte me
ut tangam columpnas quibus
orbis imnet domus. ut reclinet
super eas et paululu requiescat
Domus aut plena erat uiroru
ac mulieru. et erant ibi omnes pnti-
cipes philistinor; ac delecto et
solario erat terra mlia ut usq;
sepul. spectabant ludente samson
At ille inuocato dno ait. **D**ne de-
memeto mei. et redde nunc michi
pntina fortitudinem deus meus.
ut ulasce me de hostibus meis
et pro amissione duoz lumnu
una ulationem recipiam. **E**t ap-
prehendens ambas columpnas
quibus imnebatur domus. alte-
ram q; capu deptera altera leua
tenens ait. **V**eniat aia mea.
cu philistim. **C**oncuissitq; forti-
ter columpnas. cecidit domus.

super omnes principes et ceteram multitudinem que ibi erat. Huiusmodi plures interfecit moriens, et ante uiuus considerat. Descendentes autem frater eius et uniuersa cognatio auerunt corpus eius, et sepelierunt inter saraa et esther. In sepulchro patris sui manoe iudicauit isrl xx. annis.

Hic eo tempore iuxta quam de monte effraim nomine michas, qui dixit matri sue. Nulle tunc argentos quos separaueras tibi, et super quibus me audiente iuraueras. Ecce ego habeo, et apud me sunt, cui illa vendit. Respondit filius meus dno, reddidit ergo eos matri sue. Cui dixerat ei, Consecraui et uouu argentum hoc dno, ut de manu mea suscipiat filius meus, et faciat sculptile atque conflabile, et nunc trado illud tibi. Reddidit igitur matri sue. Cui tulit ducentos argenteos, et dedit eos argentario, ut faceret eis sculptile atque conflabile. Quod fuit in domo michas. Qui ediculum quoque meum deo separauit, et fecit ex hoc ac theophanum id est uestem sacerdotalem et psalterium. Impleuitque unum filiorum suorum manu, et factus est sacerdos. In diebus illis non erat rex in isrl, sed unusquisque quod sibi recte uidebatur hoc faciebat. Fuit quoque alter adolescentis de bethleem iuda cognatione eius, eratque ipse leuites et habitabat ibi. Egressusque de ciuitate bethleem peregrinari uoluit, ubi sibi commodum reperisset. Cumque uenisset in montem effraim iuxta silicem, et declinasset pauperum pedem in micha interrogatus est ab eo. Unde uenis. Cui respondit, leuita sum de bethleem iuda, et uado ut habitem ubi potero.

et uale mihi prospere. Mane magis apud me, et esto michi pater et sacerdos, daboque tibi per annos singulos decem argenteos ac uestem duplicem, et que ad uentum nata sunt. Acquiescit et mansit apud hominem, factusque illi quasi unus de filiis. Impleuitque micha manum eius, et habuit apud se puerum sacerdotem, nuntius dicens scio quod bene michi faciat deus habenti leuitici generis sacerdotem.

In diebus illis non. **Xvii.** erat rex in isrl, et tribus dan querebat possessionem sibi, ut habitaret in ea. Usque ad illum diem inter ceteras tribus forte non acceperat. Miserunt igitur filii dan streptos et familie sue, quique uros fortissimos de saraa et esther, ut explorarent terram, et diligenter inspicerent, dixeruntque eis. Ite et considerate terram, cui cum pergentes uenissent in montem effraim et intrassent domum micha, requieuerunt ibi, et agnoscentes uocem adolescentis leuite. Venientesque illius diuersorio, dixerunt ad eum. Quis te huc adduxit. Cui hic agis. Cuius ob causam huc uenire uoluisti. Cui respondit eis. Hec et hoc prestite michi michas, et mercede adduxit ut sum ei sacerdos. Cogaueruntque eum, ut consuleret dominum, et scire possent an pro spero itinere pergerent, et res haberet eorum. Cui respondit eis. Ite cum pace dominus respiciat uiam uestram, et iuxta quo pergeris. Eunt itaque quique iuxta, uenerunt laus, uideruntque populum habitantem in ea, absque ullo timore, uix sidoniorum consuetudinem securum et quietum nullo eis peremptus resistente, magnaque opum, et procul a sidone atque cunctis hominibus separatum. Et

16

uersus ad fratres suos, in saraa. et
esthabol. et quid egissent sassi-
canibus viderunt. Surgite
ascendamus ad eos. Vidimus
enim terra valde opulenta. et
uberem nolite negligere. nolite
cessare eam, et possideamus
eam. nullus erit labor. intra
bimus ad securos in regionem
latissimam. tradetque nobis locum
in quo nulli rei est penuria
corpore que contingunt ut in terra.
Profecti igitur sunt de cognatione
dan. id est de saraa et esthabol
separati viri accinti armis
belliis, ascendentesque manserunt
in cariathaim inde. Et
locus ipse tempore castrorum
dan nomine accepit et est post
castrum cariathaim. Inde
insiderunt in motem effraim.
Cumque uenissent ad domum
micha. dixerunt quibus viri qui
prius missi fuerant ad conside-
randam terram laus ceteris
tribus suis. Nolite quod in domibus
istis sit ephod et chereasm et
sculptile atque conflatile. Videte
quid uobis placeat. Et cum pau-
lulum declinassent ingressi sunt
domum adolecentis leuite, qui
erat in domo micha. saluta ue-
runtque eum uerbis pacificis. Ex-
corti autem uiri. ita ut erant ar-
mati stabant ante hostium. At
illi qui ingressi fuerant domum
iuuenis. sculptile et ephod. et
chereasm atque conflatile collere
nuebantur. et sacerdos stabat
ante hostium. separatis uiris fortis-
simis. aut procul expectantibus.
Tulerunt igitur qui intrauerant
sculptile ephod et idola atque co-
nflatile. Quibus dixit sacerdos.
Quid facitis. Cui responderunt.
Fate et pone diguum super os
tuum. uenimus nobiscum ut habea-
mus te primum et sacerdotem.

Quid tibi melius est ut sis sacer-
dos in domo unius uiri an in
una tribu et familia israel. Quod
cum audisset accipit sermonibus
eorum et tulit ephod et ydola. ac
sculptile et cum eis profectus est.
Cui cum pergerent et ante se-
re fecissent paruulos et uimera
et omne quod erat praeconium iam
quod a domo micha est procul uiri
qui habitabant in eibus micha.
coclamantes secuti sunt. Et postea
cum clamare ceperunt. Cui
cum resposissent dixerunt ad micha.
Quid tibi uis. Tux clamas.
Cui respondit. Deos meos quos in-
feci tuleris. et sacerdotem. et scia-
re habeo. et dicitis. quid est. Dix-
erunt filii dan. Caue ne ultra
loquaris ad nos. et ueniant ad te
uiri animo conuocati. et ipse tu de
domo tua percas. Et sic cepto ui-
nere perreperunt. Videns autem
micha quod fortiores se essent reuer-
sus est in domum suam. Excecit
autem uiri tulerunt sacerdotem et
que supra diximus. ueneruntque
in lais ad populum quiescentem
atque securum et percusserunt eos
in ore gladii. uerberumque incendio
tradiderunt. nullo penitus fecerunt
te presidium. eo quod procul habita-
rent quietis sanctatis ac negotii.
Erat autem sicca in regione rood.
Quam rursus constructas ha-
bitauerunt in ea. uocato nomine cui-
tatis dan. uix uocabulum patris
sui que genuerat israel que prius
laus uocabatur. Posueruntque sibi
sculptile et ionatham filium
ierosam filii moysi ac filios eius
sacerdotes in tribu dan usque ad
diem captiuitatis sue. Mansit
que apud eos uolunt micha omni
tempore quo fuit domus dei in silo.
In diebus illis non erat rex israel.
Hut quidam. **XIX.**
uir leuitus. habitans in
latere motis effraim qui

accepit uxorem de bethleem iuda.
 Que reliquit eum et reversa e
 in domu patris sui bethleem. man
 sita apud eum quatuor mensibus
 Secutusque eam uir suus. uolens
 ei reconciliari atque blandiri et
 secum reducere hinc in comitatu
 suo puerum et duos asinos. Que
 suscepit eum et introduxit in do
 mu patris sui. Quod cum audisset
 socer eius cumque uidisset occur
 rit ei letus. et amplectatus est
 eum. Mansitque gener in domo
 soceri tribus diebus comedens
 cum eo et bibens familiariter. Die
 aut quarto de nocte confurgens
 profusa uoluit. Quem tenuit
 socer et ait ad eum. Custa prius
 paupillu panis et conforta sto
 machum et sic profusceris. Se
 deruntque filius et comederunt ac bibe
 runt. Dixitque pater puellae ad ge
 nerum suum. Queso te ut hodie
 hic maneat. pariterque letamur.
 At ille confurgens cepit uelle pro
 fusa. Et nichilominus obmixe eu
 socer tenuit et apud se fecit ma
 nere. Mane facta parabat leui
 tes iter. Cui rursus socer. Oro
 te inquit ut paululum tibi acci
 pias et assumptis uiribus donec
 inuestat dies postea profusca
 ris. Comederunt ergo simul.
 Surrexitque adolescens ut perge
 ret cum uxore sua et puero. Cui
 rursus locutus est socer. quod dies
 ad occasum declinatur sit et pro
 pinquet ad uesperam. Mane
 apud me etiam hodie et duc le
 tum diem. et teas profusceris
 ut uadas in domu tuam. Nolu
 it gener adqueferre sermone
 eius. Sed statim percipit et ue
 nit contra iebus. que altero
 nocte uocabatur ierlm dicens se
 cu duos asinos onustos et con
 cubina. Namque aderant iuxta
 iebus. et dies mutabat in nocte.
 Dixitque puer ad dnm suum. Item

obsecro declinamus ad urbem
 iebusecep. et maneamus in ea.
 Cui respondit dno suus. Non magis
 diat opidum gentis alienae quae
 non est de filiis israhel. Sed in sibo
 usque ad gabaa. et cum illuc per
 uenero manebimus in ea. aut
 certe in urbe rama. Transierunt
 ergo iebus. et ceptum carpedant
 iter. ortus uicis eius sol. uix ga
 baa que est in tribu beniamin
 diuertitur usque ad eam. ut ma
 nerent ibi. Quo tunc intrassent
 sedebant in platea ciuitatis. et
 nullus eos recipere uolebat ho
 spicio. Et ecce apparuit ho senex
 reuertens de agro et de opere
 suo uespera qui et ipse erat de
 monte effram et peregrinus ha
 bitabat in gabaa. Hic autem
 regione illius. erant filii iemi
 in. Eleuatisque oculis uidit senex
 sedentem horem cum sarcinulis
 suis. in platea ciuitatis et dixit
 ad eum. Unde uenis et quo ita
 dis. Cui respondit ei. Profecti su
 mus de bethleem iuda. et pere
 grinus ad locum nrm qui est
 in latere montis effram unde
 ieramus bethleem. et nunc uadi
 mus ad domu dei. nullusque nos
 subitatum suum uult recipere. ha
 benes paleas et serui in asinorum
 pabulum et panem ac uinum
 in meos et ancille tue usus. et
 pueri qui mecum est nulla re mdi
 genus nisi hospicio. Cui respondit
 senex. Pax tecum sit. Ego prebeo
 oia que necessaria sunt tantum
 queso ne in platea maneat. In
 troduxitque eum in domu suam
 et pabulum asinis prebuit ut
 postquam lauerunt pedes suos. rece
 pit eos in conuiuium. Illis epu
 lantibus. et post laborem uine
 ris tibo ac potu refuerunt. cor
 pora uenerunt uiri ciuitatis
 illius filii belial id est absque uigo.
 et occidantes domum semis foris
 pulsare ceperunt clamantes ad
 dnm domus atque dicentes. Duc

virum qui ingressus est domum
tuam ut abutatur eo. Egressus
est ad eos senex et ait. Nolite
fieri. nolite facere malum hoc quia
ingressus est homo hospitiarum
meum et cessate ab hac stulticia.
Habeo filiam virginem et hic
homo est concubinarum educta eas
ad uos ut humiliatis eas, et utraque
libidine complectis. Im obsecro
ne scelus hoc contra naturam
operemini in uirum. Noluerunt atque
facere sermone eius. Quod
dicens homo eduxit ad eos to-
cubina suam, et eis tradidit in
ludendam. Qua in tota nocte
abusi fuerunt dimiserunt ea mane
Et mulier recedens tenebris
uenit ad ostium domus ubi ma-
nebat dominus suus et ibi coxuit.
Mane facta surrexit homo et ape-
ruit ostium ut septem expleret
uia, et ecce concubina eius iace-
bat ante ostium exparis in limi-
ne manibus. Qui ille putans
eam quiescere loquebatur. Sur-
ge ut ambulemus. Qua nihil
vidente, intelligens quod erat mor-
tua, tulit eam et imposuit asino
reuerfusque est ad domum suam. Qua
in eam ingressus, accepit gla-
dium et cadauer uxoris in ossibus
suis, in duodecim partes ac fru-
sta coniciens, misit in oes ter-
minos israel. Quod cum uidisset
singuli clamabant. Numquam res
talis facta est in israel, ex eo die quo
ascendit pater noster de egipto,
usque in presens tempus. Fecit sente-
ntiam et in comunem decernite,
quid factum opus sit. **XX.**

Agressi sunt itaque omnes
filius israel et pariter congre-
gati quasi unus, de dan usque
berisabee et terra galaad ad
damm in massa, omnesque
anguli populorum et cuncte
tribus populi israel in citiam
populi dei conuenerunt qua-
draginta milia peditum pugna-

torum. Nec latuit filios beniamin
quod ascendissent filii israel in massa
omnesque anguli populorum. Interro-
gatusque leuita maritus mlieris
interferte, quod tamen scelus perpetu-
tum esset. Respondit. Veni in gabaa
beniamin cum uxore mea illuc
que diuerti, et ecce hoies ciuitatis
illius occiderunt nocte domum
in qua manebam uolentes me
occidere, et uxorem meam macu-
dibili libidine furore uehementer
demque et mortua est. Quam ac-
ceptam in fustibus conadi. Nisi quod
pariter in omnes terras minores possessio-
nis ure, quia nunquam tamen nefas et
tam grande piaculum factum est in
israel. Idcirco omnes filii israel, determi-
ne quid facere deberatis. Et cuncti
omnes populus qui unius hominis ser-
mone respondit. Non recedemus in
tabernacula meo nec sua quisquam
intrabit domum, sed hoc contra ga-
bala in comune faciemus. Decem
prei eligantur e cunctis ex tribus
tribubus, et centum de mille et
mille de decem milibus ut copo-
terent operari ad maria et possint
pugnantes contra gabala beniamin
reddere ei pro scelere quod merito-
tur. Conuenitque uniuersus israel
ad ciuitatem quam unius hominis, eadem
metu, uniusque consilio et misericordie
iuratos ad oem tribum beniamin
qui dicerent. Cur tamen nefas mis-
sibus repertum est. Tradite hoies de
gabaa qui hoc flagitium perpetrarunt,
ut moriantur et auferatur
malum de israel. Cui noluerunt
fieri suorum filiorum israel audire ma-
datum, sed ex cunctis uerbis,
que sue sortis erant, conueniunt
in gabaa, ut illis ferrent auxilium,
et contra uniuersum israel po-
pulum dimicarent. Inuentique sunt
prope milia, de beniamin educti
tunc gladium preter habitatores
gabaa, qui septingenti erant vi-
ri fortissimi, ita sumpta ut de-
stantes, et sic fundis ad castrum

iacentes lapides. ut capillū quoque
possent percutere et nequaquam in
alteram partem utius lapidis
de fereretur. **U**xor quoque israhel
absque filiis beniamin. muenta sunt
quadraginta milia educentium
gladios et paratorum ad pugnam
Cui surgentes uenerunt in domum
dei. hoc est in silo consulueruntque
deum atque dixerunt. **Q**uis erit
in exercitu meo princeps certamus
contra filios beniamin **Q**uibus
respondit dominus. **J**udas sit dux uester.
Et cumque filii israhel surgentes ma-
ne. castra metati sunt iuxta gabaa.
Et inde procedentes ad pugnam
contra beniamin urbem oppugna-
re ceperunt. **E**gressusque filii benia-
min de gabaa. occiderunt de filiis
israhel die illo. **xxij.** milia uirorum. **E**ur-
sum filii israhel et fortitudine. et
numero confidentes. in eodem
loco in quo prius certauerant.
aachm dixerunt ita in ut prius
ascenderent et flexerunt coram domino
usque ad noctem. **C**onsulueruntque eu-
m et dixerunt. **D**ebeo ultra procedere
ad dimicandum contra filios benia-
min in fies meos an non. **Q**uibus
ille respondit ascendite ad eum et mite-
re certamen. **C**umque filii israhel altero
die contra beniamin ad plium
processissent. eruperunt filii benia-
min de portas gabaa. et occurre-
tes eis tanta in illos caede dachati
sunt ut **xxvij.** milia uirorum edu-
centium gladium prosternerent.
Quam obrem omnibus filiis israhel ue-
nerunt in domum domini et sedentes
flebant coram domino. **J**eiunaueruntque
illo die usque ad uesperam. et obtule-
runt ei holocausta. et pacificas
uitimas. et super stratu suo in-
terrogauerunt. **E**o tempore ibi erat
arca federis dei. et sines filius
eleazar. filii aaron prepositus do-
mus. **C**onsuluerunt igitur dominum atque
dixerunt. **E**xne ultra debemus
ad pugnam contra filios beniamin
inter fies meos an qesere. **Q**uibus

aut dominus. ascendite. **C**ras enim tradam
eos in manus ustras. **P**osueruntque
filii israhel insidias per incantum
urbis gabaa. et tertia uice fuit
semel et bis contra beniamin
exercitu prodierunt. **S**ed et filii
beniamin. audacter eruperunt
de ciuitate. et fugientes aduersari-
os. longius persecuti sunt; ita ut
uoluerent ex eis sic primo et se-
cundo die. et cederent per duas
semitas terga uertentes. **Q**uare
una ferebat in bethel. altera in ga-
baath atque prosternerent. **xxx.**
circiter uiros. **S**icutumque omni soliti-
to eos more cedere. **Q**ui fugam
arte simulantes iniecit consiliu-
ut abstraherent eos de ciuitate;
et quasi fugientes ad supradictas
semitas. perduceret. **O**mnis itaque
filiis israhel surgentes de insidiis suis
occiderunt aachm in loco qui uo-
catur balthamar. **I**nsidie quoque
intra urbem erant. paulatim
se aperire ceperunt et ab occidentali
urbis parte procedere. **S**ed et alia
decem milia uirorum de uniuerso
israhel habitatores. urbis ad certa-
mina prouocabant. **I**ngruuatum
est bellum contra filios beniamin
et non intellexerunt quod ex eis pre-
illis instaret interitus. **P**ercussit
igitur eos dominus in conspectu filiorum israhel
et interfecerunt ex eis illo die;
xxx. milia et centum uiros omnes
bellatores et educentes gladium
Filii autem beniamin cum se infir-
mos se uiderent ceperunt fugere.
Quod accipientes filii israhel. dederunt
eis ad fugiendum locum. ut ad prepa-
ratis insidiis deueniret quas
iuxta urbem posuerant. **Q**ui cum
repente de latibus succurrissent
et beniamin terga cedentibus
darent. ingressi sunt ciuitatem
et percusserunt eam in ore gladii
Signum autem dederunt filii israhel. huius
quos in insidiis collocauerant.
ut postquam urbem cepissent ignem
accenderent. et ascenderunt in altum

fumo captam urbem demonstraret
Quod cum ceruenerit filij isrl in
ipso certamine pota. putauerunt
em filij beniamin eos fugere. et
instancius sequebantur cesis de
exercitu eoz p p. iuris et iudex
quasi columpniam sumi de ciui
tate ascendere. Beniamin quoq
retro aspiciens capta cerueneret
ciuitatem et flamas in sublime
ferri qui pimus simulauerat fu
gam uersa facie foras resistebat
Quod cum uidissent filij benia
min. fuga uersi sunt. et ad uia
deserti ne ceperunt illuc quoq
eos aduersarijs persequentibus.
Sed et hy qui urbem succenderat
ocurrerunt eis. Itaq ita som est
ut eputra q parte ad hostibus ce
derentur. nec erat ulla morien
tiu requies. Ceciderunt atq prosi
ti sunt ad orientalem plaga ur
bis gabaa. fuerunt aut qui in colo
ro interfecti sunt p. milia vi
roz omis robustissimi pugnatore
res. Quod cu uidissent qui rema
serant de beniamin. fugerunt in
solitudiez et pergebant ad petra
cuius uocabulum est remmon. In
illa quoq fuga palantes et in di
uersa tendentes occiderunt qnq
mille uiros. et cum ultra tende
rent persecuta sunt eos et interfe
cerunt etiam alia duo milia. Et
sic som est ut omis qui ceciderunt
de beniamin in diuersis locis cent
p. milia pugnatore ad bella
p. omptissimi. Remanserunt itaq
de di numero beniamin qui eu
dere poterant et fugere in solim
dmem spmgenti uixi. Ceciderunt
q in petra remon mesibus. iij.
Egressi aut filij isrl omis reliqas
ciuitatis auro usq ad iumenta
gladio percusserunt. cunctaq
urbes et uicinos beniamin ieo
rap flama consumpsit. **XXI.**
Prauerant quidq filij isrl in mas
sa et dixerunt. Nullus mem dabit

filij beniamin de filiabus suis
uxorem. Veneruntq omes ad do
mum dei in silo. et in conspectu
eius sederunt usq ad uesperam.
Leua heruit uocem et magno ulu
latu ceperunt flere dicentes.
Quare dne deus isrl som e hoc
malu in populo tuo ut hodie ma
ribus auferetur ex nob. Altera
aut die diluculo consurgentes.
exstiterunt altare opulerunt
q ibi holocausta et pacificas uic
timas et dixerunt. Quis no ascen
dit in exercitu dni de uniuersis
tribubus isrl. Grandi em se iu
ramento contempere cum cent
in massa interfecerunt eos qui desi
issent. Ducti q penitencia filij isrl
super fratre suo beniamin cepe
runt dicere. Ablata uia tribus
de isrl unde uxores accipierunt
Omnes em in comune iurauimus
non daturus nos hys filias mas
p. doro dixerunt. Quis de uniuersis
est tribubus isrl. qui non ascen
dit ad dnm in massa. Et ecce ni
uena sunt habitatores iabes ga
laad in illo exercitu non fuisse.
Et quoq tpe cum cent in silo.
Nullus ex eis ibi reperitus est.
Miserunt itaq decem milia uiroz
robustissimos et p. ceperunt eis. p.
et percussit habitatores iabes
galaad more gladii. tam uxores
q paruulos eoz. et hoc est q
obseruare debetis. Omnes generis
masculi in et mulieres que cog
nouerunt uiros. interficite. Inue
teq sunt de iabes galaad quadam
gerite uirgines. que nefacie
pni eborum. et adduxerunt eas
ad castra in silo in terram egi
pti. Miseruntq nuncios ad fi
lios beniamin. qui erat in petra
remmon. et p. ceperunt eis ut eas
in pace susciperent. Veneruntq
filij beniamin in illo tpe et dare
galaad. Alias aut non reperire
quas fili modo traderent. Omnes

q isrl ualde doluit

q̄ isrl ualde doluit et egit pe
 mūdinem super inuersione
 um us tribus ex isrl. **D**ixerūt
 q̄ maiores natu. **Q**uid facie
 mus reliquis. qui non accepe
 runt uxores. **O**m̄s in beniamin
 femine conuiderunt et magna
 nob̄ cura inuentiq̄ studio pro
 uidendu est ne una tribus de
 leatur ex isrl. **F**ilias mas eis
 dare non possumus. **C**onstituti
 iuramento. et maledixit qua
 diximus. **M**aledictus qui dedit
 ut de filiabus suis uxore ben
 iamin. **E**xperuntq̄ consilium
 atq̄ dixerunt. **E**cce solempni
 tas d̄m est in silo amuezaria.
 que sita est ad septentrionem
 urbis bethel. et ad orientalem
 plagam. uie que de bethel ten
 dit ad samam. et ad meridie
 opidi lebona. **P**recepertq̄ filys
 beniamin atq̄ dixerūt. **I**te et
 latitate in uincis. **C**umq̄ uide
 runt filias silo ad ducendos cho
 ros ex more procedere. **E**xite
 repente de uincis et rapite eas
Singuli uxores singulas. et
 pergit in terram beniamin.
Cumq̄ uenerunt p̄ces earū aut
 fecerit et aduersus uos qui cepe
 rint atq̄ uirgari dicemus eis
Miseremini eoz. **N**on em̄ ra
 puerunt eas uice bellantium
 atq̄ uirg. sed rogantibus ut
 acciperent et non dedistis. et
 a uia parte p̄tin est. **F**ecerunt
 q̄ filys beniamin ut sibi fuerat
 impatum. et uix̄ numeram
 suam rapuerunt sibi de hys q̄
 ducebant choros. uxores singu
 las abierunt q̄ in possessionem
 suam. edificantes urbes et ha
 bitantes in eis. **F**ily quoq̄ isrl
 reuersi sūt per tribus et fami
 lias in tabernacula sua. **I**n
 diebus illis non erat rex in
 isrl. **S**ed unus quisq̄ q̄ sibi

rectum uidebat. hoc faciebat;

Hinc liber Judicum incipit
 liber Ruth:

N diebus unius iudias qñ in
 dice pre erant. facta est famico
 in terra. Abntq; homo de beth
 leem iuda ut peregrinaretur in
 regione moabide cum uxore
 sua ac duobus liberis: Ipe uo
 cabatur elimelech et uxor eius
 noemi cum duobus filijs, unq;
 maallon et alter celion eptra
 tñci de bethleem iuda. Ingressi
 q; regionem moabidem mo
 rabantur ibi, et mortuus est
 elimelech maritus noemi.
 Remansitq; ipsa cum filijs qui
 acceperunt uxores moabitidas
 quazp una uocabat' orpha, et
 altera ruth. Manseruntq; ibi
 decem annis et ambo mortui
 sunt mallon uidelicet et celion.
 Remansitq; mulier orbata du
 obus liberis, ac marito et sur
 reptu ut in patria pergeret;
 cum utraq; nuru sua, de regio
 ne moabide. Audierat em q
 respexisset dñs pplm suu et de
 dyset eis escas. Egressa e itaq;
 de loco peregrinationis sue cum
 utraq; nuru. Et iam in uia po
 sita, reuertendi in terra iuda.
 dixit ad eas. Ite in domu ma
 tris ure; faciat dñs uobiscum
 miaz, sicut fecit cum mortuis
 et metuis. Det uob' in uenime
 regem in domibus uxorq; qd
 sortiture estis. Et osculata est
 eas. Que eleuata uoce fleve
 ceperunt dicere: Tecum pgerm'
 ad populu tuu. Quibus illa
 rñdit. Reuertimini filie, cur
 uentis metu. Num ultra ha
 beo filios in utero meo ut pnos
 ex me sperare possitis. Reuert
 imini filie moabite, nam em
 senectute confecta sum, nec
 apta uinculo conjugali, etiā
 si possem hac nocte concipere

filios si eos expectare uelias
 donet crescant et annos im
 pleant pubertatis ante exu
 uetule q' nubatis. Nolite qd
 filie mi, quia uia angustia
 me magis premit; et egressa
 est manus dñi cont. me.
 Eleuata igit uoce iteru fleve
 ceperunt. Orpha esulata socru
 est ac reuersa. Ruth adhesit
 socru sue. Cui dixit noemi
 En reuersa est cognata tua
 ad populu suu et ad deos
 suos, uade cum ea. Que rñdit
 Ne aduerseris in ut relinqua
 te et abeam. Quocunq; pger
 eris, pergam ubi morata fu
 eris, et ego pariter morabor.
 Et populus tuus, populus me
 et deus tuus deus meus. Que
 te morantem terra suscep
 rit; in ea moriar. ibiq; locum
 accipiam sepulture; Hec in
 faciat deus, et hec addat, si
 non sola mors me et te sepa
 rabit. Videns ergo noemi q
 obstinato ruth aus deuenisset
 secum pergere, aduersari no
 luit, nec ultra ad suos redi
 tu persuadere; Proferteaq; si
 simul, et ueniret in bethleem
 Quibus urbem ingressis ue
 lox apud cunctos fama per
 crebruit; Dicbantq; mures
 Hec est illa noemi. Quib' ait
 Ne uocetis me noemi id est
 pulchram, sed uocate me ma
 tra, hoc est amaram, qz ualde
 me amaritudine repleuit
 omps. Egressa sum plena, et
 uatiam reduxit dñs. Cui
 igit uocatis me noemi, quam
 humiliat dñs, et affluit
 omps; Venit ergo noemi cu
 ruth moabide nuru sua,
 de terra peregrationis sue ac
 reuersa est in bethleem, qñ

Primum hordea metebantur.

At autem unum
 eli melech confangui-
 uineus homo potens
 et magnarum opum
 nomine booz. Dixit quoque
 ruth moabitica, ad socrum suam
 Si uides uadam in agrum,
 et colligam spicas, que mete-
 tum fugerunt manus, ubi-
 cumque elementis in me paruis
 familie reperero gram; Cui
 illa respondit. Vade filia mihi. Abiit
 itaque, et colligebat spicas pro-
 cequa metentium. Accidit autem
 ut ager ille haberet dominum booz
 qui erat de cognatione elimelech.
 Et ecce ipse ueniebat de beth-
 leem. Dixit quoque messoribus. Dominus
 uobiscum. Qui respondunt ei be-
 nedicat tibi dominus. Dixit quoque booz
 uiuam qui qui messoribus perat
 cuius est hec puella. Qui respondit.
 Hec est moabitica que uenit cum no-
 em de regione moabide, et ro-
 gauit ut spicas colligeret rema-
 nentes, sequens messorum uestigia
 Et de mane usque nunc stat in a-
 gro, et ne ad momentum in quem-
 domum reuersa est. Et ait booz ad
 ruth. Audi filia ne uadas ad col-
 ligendum in alterum agrum, nec
 recedas ab hoc loco, sed iungere
 puellis meis, et ubi messuerint
 sequere. Mandabo enim puellis
 meis, ut nemo tibi molestus sit
 sed etiam si fueris uade ad soc-
 rulas, et bibe aquas de quibus
 et pueri bibunt. Que cadens in
 faciem suam adorans super terram
 dixit ad eum. Unde in hoc ut
 mittentem gram ante oculos
 tuos, et nosse me dignaueris
 peregrinam mulierem. Cui ille
 respondit. Lunaata se in omnia que
 feceris socium tuum, pro mortem
 uiri tui, et quod dereliqueris pa-
 rentes tuos, et terram in qua
 natus es, et ueneris ad proximum

quem ante nesciebas. reddat tibi
 dominus pro opere tuo, et plena mer-
 cedem recipias a domino deo israel
 ad quem uenisti et sub cuius
 confugisti alas. Que ait tuem
 gram ante oculos tuos, domine mihi.
 qui consolatus es me, et locutus
 ad cor ancille tue, que non fa-
 silis unius puellae tuae. Dixit
 quoque ad eam booz. En hora uesti-
 di fuerit, ueni huc et comede
 pane, et mingue succella tua
 in aucto. Sed itaque ad messorum
 latus, et congescit polenta sibi
 comeditque et saturata, et tulit
 reliquias, atque inde surrexit, ut
 spicas ex more colligeret. Intra-
 uit autem booz pueris suis dicens
 Ecce si uobiscum metere uoluerit
 ne prohibeatis eam, et de uiris
 manipulis prouide de industria,
 et remanere per mittite, ut absque
 rubore colligat et colligente ni-
 mo corrumptat. Collegit ergo in
 agro usque ad uesperam et que
 collegerat uirga cedens, et cotra-
 cionis, muenit hordei quatuordecim me-
 suram, id est tres modios. Quos
 portans reuersa est in ciuitate
 et ostendit sociam suam. Insuper pro-
 tulit et dedit ei dereliquias ab-
 sui quo saturata fuerat. Dixit
 ei socrus. Ubi hodie collegisti, et
 ubi fecisti opus? Et respondit quod
 miseratus est tui. Indicauitque ei
 apud quem erat operata, et nomen
 dixit uiri quod booz uocaretur. Cui
 respondit noem. Responditque suum a domino
 quoniam eandem gram qua probuerat
 uirus, seruauit et mortuus est.
 Et factus est. Proximus autem in
 est homo. Et ruth. Hoc quoque in-
 quit precepit mihi, ut tam diu mes-
 soribus eius iugerem, donec des-
 segetes meterentur. Cui dixit
 socrus. Melius est filia mihi, ut
 tu puellis eius exas, ad meten-
 dum, ne in alieno agro quispiam
 resistat tibi. Iuncta est uaque pu-
 ellis booz, et tam diu cum eis mes-
 suit donec et hordea et triticum
 in horreis conderetur. . . . .

Dostip aut reuersa
est ad socrum suam
audivit ab ea. filia
mi gratiam tibi regem
et providendo ut bene
sit tibi. Boos iste cuius puellis
in agro iuncta es propinquus
est mi. Et hac nocte arcam hordei
uentilat. lava igitur et unguere
et induere tularibus uestime
tis. ac descende in arcam. Non
te videat homo. donec esum poru
q̄ fimerit. Tū aut ierit ad dor
mendum. nota locum in quo dormi
at. veniesq; et discooperies pal
lium quo operitur. a parte pedu
et proicies te et ibi iacebis. Ipe
aut dicit tibi quid agere debeas.
Que r̄ndit. Quisq; propteris
facia. Descendiq; in arcam et
scat dia que sibi impauerat so
crus. Cumq; comedisset boos. et
dixisset et factus est hylaxior.
issetq; ad dormendum. uix accruu
mam puloz. uenit abscondite.
et discooperio a pedibus eius pal
lio se proicit. Et erat nocte media
exparuit homo et conurbatus est.
viditq; muliere iacente ad pedes
et ait illi. Que es. Illaq; r̄ndit.
Ego sum ruth ancilla tua. Et ex
pande pallium tuu sup fami
lam tua. quia propinquus es.
Et ille. Induta inquit es dno
filia. et priorem m̄az. posteriore
supasti. quia non es serua iue
nes pauperes sunt diuites. Noli
ergo metuerē. Sed quicq; dixe
ris michi faciam tibi. Sic em̄
ois populus qui habitat intra
portas urbis mee. m̄licie te ce
untutis. nec ab uno me propin
quu. sed est alius me propinq̄or.
Quisq; hac nocte. et facto ma
ne. si uoluerit propinq̄tatis iure
retinere. bene res acta ē. Si
aut ille noluerit. ego te absq; ul
la dubitacōe suscipia. uiuut dno
Dormi usq; mane. Dormiuit
itaq; ad pedes eius. usq; ad noctis
absessum. suoxpitq; ante q̄.

hoies se cognoscere mutuo.
et dixit booz. Caue ne quis
nouerit q̄ huc ueneris. Et r̄n
sum. Expande inquit pallioli
tuu quo operaris et tene utraq;
manu. Qua excedente et te
nente. mensus est sex modios
ordei. et posuit super ea. Que
portans ingressa est ciuitate.
et uenit ad socru suam. Que
dixit ei. Quid egisti filia. Nar
rauitq; ei dia. que sibi scasset
homo. Erat sex modios ordei de
dit m̄ et ait. Nolo uacua te re
ueri ad socru tuam. Dixitq;
noemi. Expecta filia donec ui
deamus quem res exitu habeat.
Necq; em̄ cessauit homo. n̄ con
pluereit que locutus ē. **iii.**

H Scandit ergo booz ad pra
tam. et sedit ibi. Cumq;
uidisset propinquu pro
terre. de quo p̄mo p̄mo
habitus est. dixit ad eum. Secti
na paulisper et sede hic uocans
eu noie suo. Qui diuertit et sed.
Tollens aut boos decem uicos
de femoribus ciuitatis dixit ad
eos. Sedete hic. Quibus residen
tibus. locutus est ad propinquu
Parte agri f̄cis m̄i climeloti
uendit noemi. que reuersa ē
de regione moabide. Quod au
dire te uolui. ut tibi dicerē tota
cunaris sedentibus. et maiorib;
naru de populo meo. Si uis pos
sidere iure propinq̄tatis. eme
et posside. Si aut tibi displicet
hoc ipm̄ m̄dica m̄. ut sciam qd
facere debeam. Nullus est em̄
propinquus. excepto te. q̄ prior
es. et me qui sedes sum. Et ille
r̄ndit. Ego agru emam. Cui dno
booz. Tū em̄eris agru de manu
mulieris. Ruth quoq; moabite
que uxor defuncti fuit debes ac
cipere. ut susceas nome propin
qui tui in hereditate sua. Qui
r̄ndit. Cedo iure propinq̄tatis
necq; posteritate familie. mee de

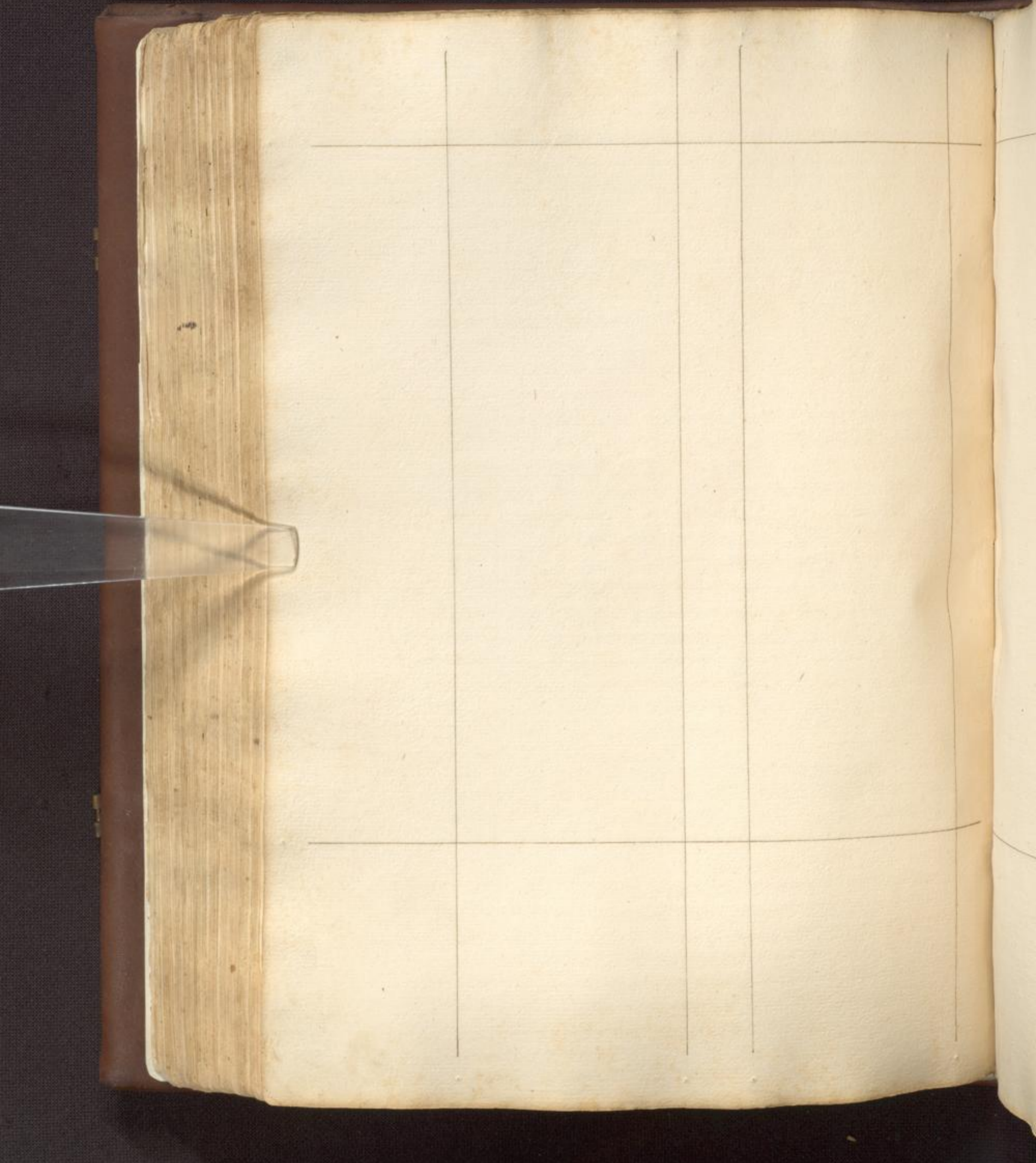
lere debet. tu meo utere privilegio,
 quo me libenter cavere proficor.
Hic aut erat mos antiquitus;
 in israhel inter propinquos, ut si qm
 aliter alexi suo iure cedebat ut
 eet prima concessio, solvebat qd
 calciametum suu et dabat pro
 imo suo. hoc erat testimonium un
 cessiois in israhel. Dixit ergo pro
 pmiquus boos. tolle calciamen
 tum. Quod statim soluit de pe
 de suo. At ille maioribus natu.
 et uniuerso populo, testes mgt
 uos estis hodie; q possidere oia
 que fuerunt elimelech et rehon
 et maallon, cadente noemi;
Et ruth moabitam uxore ma
 allon in coniugium sumpserim,
 ut suscitarem nomen defuncti in
 hereditate sua, ne uocabulu ei
 de familia sua, et scilicet ac po
 pulo deleatur. Vos mgt huius
 rei testes estis. **E**ndit ois plus
 qui erat in porta, et maiores na
 tu. Nos testes sumus, faciat do
 hanc mulierem, que egreditur
 domu tuam, sicut rachel et liam
 q edificauerunt domu israhel, ut sit
 exemplum uirtutis in effra, et
 habeat celebre nomen in bethelem
 fiatq; domus tua sic domus pha
 res, que thamar peperit iude;
 de semine quod dedit tibi dno
 ex hac puella. Tulerit itaq; boos
 ruth, et accepit uxorem. Ingres
 sus est ad eam, et dedit illi dno
 ut conciperet et pareret filium.
Dixeruntq; mulieres ad noemi
Endit us dno qui non est passus
 ut deficeret successor familie tue
 et uocaretur, nomen eius in israhel
 et habeas qui consolatur animam
 tuam, et eructat seruitutem
 tuam. De nuru em tua natus
 est, qui te diligit, et multo tibi
 est melior, q si septem haberes
 filios; **S**uscipimusq; noemi pum
 posuit in sinu suo, et nutritus
 ac getule officio fungebatur;
Vicine aut mulierco congratula

tes ei, et dicentes. **N**atus e filius
 noemi, uocauerunt nomen eius
 obed. **H**ic est pater ysai patris dauid.
Hec sunt generatores pharces;
Pharces genuit esrom, **E**srom ge
 nuit aram, **A**ram am nadab,
Amnadab genuit naafon, **N**a
 affon genuit salmon, **S**almon
 genuit booz, **B**oos genuit obed,
Obed genuit ysai, **Y**sai genuit
 dauid regem. **D**eo gratias

1226. pridie nonas nouembrijs

144

146

147

148

13

Fuit vir unus
de ramatha sop
him de monte
effraim et nome
cuis elchana filius
terobeam filij
elju filij thau.

filij suph ephraim. et habuit
duas uxores. nome vni ana
et nomen sode fenenna. Fuit
q fenenne filia. anne autem
non erant liberi. Et ascende
bat vir ille de civitate sua
statuto diebus. ut adoraret
et sacrificaret dno exeratim
in silo. Erant autem ibi duo
filij heli. ofni et finnes sacer
dotes dno. Remt ergo dles et
immolavit elchana. deditq
fenenne uxori sue. et unum
filij eius et filiaibus parces
Anne autē dedit parces vna
tortu quia annam diligebat
Dns autem concluserat volua
eius. Affligebat quodq ea emu
la eius. et uehementē angēbat
in tim ut exprobraret q con
clusisset dno siluam et. sicq
faciebat per singulos annos.
Cum redeunte tpe ascenderet
templu dno et sic prouocabat
eam. porro illa flebat et non
caperat cibum. Dixit ergo
ei helchana vir suus. Anna
cur fies et qre non comedis
et quam obrem affligitur cor
tuum. Numq non ego meli
or sum tibi quam decē filij
Dixit autē anna postq
comederant in silo et biberat
et heli sacerdote sedente super
sellam ante postes templi dno
cum eet amaro aro. orauit
dno flens largiter et uotum
uouit dicens. Dne exercituum
si respiciens videris affluatōz
famule tue. et recordato mei
fueris. nec oblitus ancille tue
bedecāsq seque tue sepum vi
tilem. dabo cum dno diebus
diebus uite eius. et nouacula

non ascendet super caput eius
Fm est ergo cum illa multipli
carot precēs coram dno. ut
heli obseruaret os eius. porro
anna loquebatur in corde suo
tantumq labia illius mouebat
et uox penitus non audiebat
Estimauit ite cam heli tenu
lentam. dixitq ei. Usq quo ebria
eris. Digede paulisper vniu
quo mades. Respondens ana neq
quam inquit dne mi. nam
mulier miselix in mis ego sum
omniq et omne quod mebratē
et non sibi. sed effudi animam
meam in conspectu dno. Ne repa
tes ancillam tuam q unam
de filiabus helial. quia ex mul
titudine doloris et meroris mei
locuta sum usq in pris. Tunc
heli ait ei. Vade in pace et deus
isrl det tibi peticoem quam ro
gasti eum. Et illa dixit. Vrina
muenat ancilla tua gratiam
in oculis tuis. Et abnt mulier
in viam suam et comedit.
voluasq eius non sunt amole
in diuersa mutat. Et surrexe
runt mane. et adorauerunt
coram dno. Reversiq sunt et
uenerunt in domum sua rama
tha. Cognouit autē elchana an
nam uxorem suam. et recorda
tus est ei dno. Fm est p^o arcu
lum dieu concepit anna et pe
perit filium. rotauitq nome
eius samuel. eo q a dno posu
lasset eum. Ascendit autē vir
helchana et dno domus ei⁹ ut
immolaret dno hostiam solemp
nem. et uocum suum et anna
non ascendit. Dixit em viro
suo. Non uadam donec ablac
tetur infans. et ducam eum
et appareat an conspectu dno
et maneat ibi uigitez. Et ait
ei helchana vir suus. Fac qd
bonum tibi uidetur. et mane
donec ablaates eum. Precorq
ut impleat dno uerbum suum
Manfit ergo mulier et lactauit
filium suum donec amoueret
eum a lacte. Et adduxit eum
secum postq ablattauerat. in

11 C. 2.

vitulis tribus, et tribus modis
saxine, et amp'hora vini ad do-
mum dñi in silo. Puer autem
erat adhuc infantulus. Et in-
molauerunt vitulum, et optu-
lerunt puctu heli et ait. **O**se-
ro mi dñe puut aia tua, ego
sum illa mulier que steti cora
te hic orans pro puero isto.
Oraui, et dedit dñs mi peticoem
meam quam postulau cum.
Dixero et ego conmodaui cum,
dño tunc diebus quibus fuit
acomodatus dño. Et adoraue-
runt ibi dñm. Et orauit ama
et ait. **E**xultauit cor meum in
dño, et exaltatum est cornu
meum in dño. **D**ilatum est
os meum super inimicos meos
quia letata sum in salutari
tuo. **N**on est scius ut est dñs
neq; em est alius exca te, et
non est fortis sicut deus nost.
Nolite multiplicare loqui sub-
limia glorianes. **E**cedant ue-
tera de ore uro, q; deus sciaz
dñs est et ipi preparantur co-
gnationes. **A**rcus fortius su-
peratus est, et mpxi mi abinui
sunt robore. **S**aturati prius
pro pane se locauerunt, et fa-
milia saturati sunt, donec
sterculis peperit plurimos et
q; multos habebat filios mpxi
mata est. **D**ñs mortificat et
uiuificat, deducit ad infernu
et reducit. **D**ñs paupem fa-
cit et ditat humiliat et exaltat.
Duscat de puluere egenum
et de stercore eleuat paupem
ut sedeat cum principibus et so-
lium glorie teneat. **D**ñm em
sunt cardines terre et posuit
super eos orbem. **P**edes sciaz
suep seruabit, et mpxi in te-
nebris conticescent, q; non in
fortitudine sua roborabit vtr.
Dñm formidabunt aduersarij
eius, super ipos in celis conabit.
Dñs iudicabit fines terre et
dabit imperium regi suo, et
sublimabit cornu popi sui.
Et abnt elegana ramatha in
domu suam. **P**uer at erat mi-
stee in conspu dñi an facies

heli sacerdotis. **D**ixero filij heli si
in elial nescieris dñm neq;
officium sacerdotum in pñm
sed quialmq; imolasset vici-
mam ueniebat puct sacerdo-
tis dum coquerebant carnes
et habebat fuscinulam tenden-
tem in manu sua, et mittebat
eam in lebetem illi in caldarium
aut in ollam siue in caccadum
et omne quod leuabat fuscinula
collebat sacerdos sibi. **S**ic fa-
ciebant omiso iseli uenieba-
um in silo, et iam anq; adole-
rent adipem ueniebat puct
sacerdotis et dicebat imolanti.
Da in carne ut coqula sacerdo-
ti. **N**on em accipiam aie car-
nem cotam sed caudam. **D**ice-
batq; illi imolans. **I**ncendat
pñm uro more hodie adeps,
et tolle tibi qñtumauq; deside-
rat aia tua. **Q**ui tñdñs au-
bat ei. **N**equaq; nūc em dabis
alioquin collam vi.

Et fac ergo patm puaz
grande nimis cora dño
q; detrahebant hōes sa-
crificio dñi. **S**amuel at mi-
nistabat an facie dñi, puct
adinas epōd lmeo, et tunc
tam paruam faciebat ei ma-
sua, quam adferebat facies
diebus, ascendens cum vno suo
ut imolaret hostiaz selone.
Et bñdixit heli hēlegare et
uipori eius, dixitq;. **F**ecit do-
tibi semen de muliere hac pro
senore quod comodasti dño.
Et abierunt in locu suu. **V**isi-
tauit ergo dñs amaz et con-
cepit et peperit tres filios et
duas filias et magnificatus
e puct samuel apud dñm.
Heli aut erat senex ualde, et
audiuit dia q; faciebant filij
sui conuerso iseli et quo hor-
mebant cam mēterib; q; offe-
uabant ad ostium tabernaculi
et dixit eis. **Q**uare facitis res
huiusmodi quas ego audio,
res pessimas ab oi pñlo. **N**olite
filij mei non em est bona fa-
ma quam ego audio, ut tran-

gredi facias ipm dñm. Si
 peccaverit vn in vnu. placat
 ei p̄ deus. Si autē vit peccā
 uerit in dñm. quis orabit pro
 eo. Et non audierit uoce p̄ris
 sui. quia uoluit dñs occidere
 eos. Puer autē samuel profi
 ciat atq; crescat. et plate
 bat tam deo q̄ hōibus. Venit
 autem vñ dei ad heli. et ait
 ad eum. Hec dicit dñs. Numquā
 non ap̄t reuelatus sum domui
 p̄ris tui cum erit in egypto in
 domo pharaonis et elegi eum
 ex oībus tribubus isrl in sa
 cerdotem ut ascenderet ad alta
 re meū et adoleret macti mēn
 sum et portaret ephod corā me
 et dedi domui p̄ris tui oīa de
 sacrificijs filiorū isrl. Quare
 calca aditatis vitā maz meam
 et munera mea q̄ p̄cepti ut
 offerentur in templo. et magis
 honorasti filios tuos q̄ me.
 ut consideretis p̄mias om̄is
 sacrificij filiorū isrl populi mei.
 Propterea ait dñs deus isrl. Lo
 quere locutus sum ut domus
 tua et domus p̄ris tui imista
 ret in cōsp̄ctū meo. usq; in impi
 tatiā. Nunc autē dicit dñs.
 Absit hoc a me. Sed quicumq;
 glificauerit me. glorificabo eu.
 Qui autē contempnunt me. erit
 ignobilis. Ecce dies ueniūt. et
 precadam brachium tuū et bra
 cchium domus p̄ris tui. ut nō
 sit senex in domo tua. et vide
 bis emulū tuū in templo. in
 vniuersis prosperis isrl. et nō
 erit senex in domo tua oībus
 diebus. Verūtamen nō auferta
 p̄mias vñ ex te ab altari mō
 sed ut deficiat oculi tui. et ca
 besat aīa tua. et pars mag.
 domus tue morietur. cum ad
 vnalem etatem venerit. Hoc
 autē erit tibi signū. quod ven
 turum ē duobus filiis tuis.
 ophim et phinees. In die uno
 morientur ambo. et suscitabo
 in sacerdotem fidelem. qui usq;
 cor meū et aīam meā faciat
 et edificabo ei domū fidelem.
 et ambulabit coram ego meo.

in diebus illis nō erat
 visio manifesta. Fin est ergo
 in die quadam heli iacubat
 in loco suo. et oculi eius cali
 gauerant. nec poterat uidere
 lucernā dei. anteq; exingue
 retur. Samuel autē dormiebat
 in templo dñm. ubi erat archa
 dñm. Et uocauit dñs samuel.
 Qui respondens ait. Ecce ego. Et
 uocauit ad heli et dixit. Ecce
 ego. Vocasti em me. Qui dixit.
 Non uocauit. Recurre dormi.
 Et abiit et dormiuit. Et adie
 cit dñs uocare rursum samuel.
 Consiurgensq; samuhel. abiit
 ad heli et dixit. Ecce ego quia
 uocasti me. Qui respondit. Non
 uocasti te fili mi. recurre et
 dormi. Porro samuhel nec du
 sciebat dñm. neq; reuelatus
 ei fuerat sermo dñm. Et adiecit
 dñs et uocauit ad huc samuhel
 tertio. Qui consurgens abiit
 ad heli et dixit. Ecce ego quia
 uocasti me. Intellexit igitur
 heli quia dñs uocaret p̄m
 et ait ad samuhel. Vade et dor
 mi. et si demaxps uocauerit
 te dicet. Loquere dñe qz audit
 seruus tuus. Abiit ergo samu
 hel et dormiuit in loco suo.
 Et uenit dñs et stetit. et uocauit.
 sicut uocauerat scdo. Samuhel
 samuhel. Et ait samuhel. Dñe
 loquere qz audit seruus tuus
 Et dixit dñs ad samuhel. Ecce
 ego facio uerbum in isrl. quod
 quicumq; audierit t̄m̄i erit
 ambe aures eius. In die illo
 suscitabo aduersum heli dñā
 que locutus sum super domum
 eius. Inapiam et complebo.

Predipi enim ei quod iudicaturus eum
domum eius metentem prope
miquitatem. Et quod nouerat in
digne agere filios suos et non
corripuit eos. Idcirco iurauit do-
mus heli quod non exprobraret mi-
quitas domus eius uictimis
et munerebus usque metentibus.
Dormiuit autem samuhel usque
mane, aperuitque hostia domus
domini. Et samuhel amebat mori-
care uisionem heli. Vocauit
ergo heli samuhel et dixit
Samuhel fili mi. Qui in des-
cit. Presto sum. Et interrogauit
eum. Quis est sermo quem lo-
cutus est ad te. Oro te ne cla-
ueris me. Hec faciat tibi deus
et addat si absconderis a me
sermonem quod uerbis quae
dicta sunt tibi. Indicauit itaque
ei samuhel uniuersos sermones
et non abscondit ab eo. Et ille
respondit, dominus est, quod bonum est
in oculis suis faciat. Creuit autem
samuhel et dominus erat cum eo.
Et non cecidit ex diebus uerbis
eius in terram. Et cognouit
uniuersus israhel a dan usque ber-
sabee, quod fidelis samuhel
propheta esset domini. Et addidit
dominus, ut appareret in silo quo
reuelatus fuerat dominus samu-
heli in silo uerbum domini. Et ue-
nit sermo samuhelis uniuersis
israhel.

III.
Et factum est in diebus illis
conueniunt philistinim
in pugna. Egredius est
namque israhel obuia phi-
listim in plaum, et castra meta-
tus est ultra lapidem adiutorum.
Porro philistinim uenerunt in castra
et instruxerunt castra contra
israhel. Interdum autem certamine egre-
derentur israhel philistineis. Et cesa
in illo certamine passim per-
egrosque quatuor milia uictorum
Et reuersus est populus ad castra.
Dixeruntque maiores natu de
israhel. Quare percussit nos dominus
hodie coram philistinim. Affera-
mus ad nos de silo archam fe-

deris dominum et ueniat in medium
nostrum, ut saluet nos de manu in-
imicorum nostrorum. Misit ergo populus in
silo, et tulerunt inde archam
federis domini ex certamine federis
super cherubim. Erantque duo
filii heli, cum archa federis dei
in castris, omnium et finces. Cum
ergo uenisset archa federis domini in
castra uoaseratus est dominus israhel
clamore grandi et personit
terra. Et audierunt philistinim
terram clamoris, dixeruntque,
Que nam haec est uox clamoris
magnum in castris hebraeorum.
Et cognouerunt quod archa domini ue-
nisset in castra, timueruntque phi-
listim dicentes, Venit deus in
castra et ingemuerunt. Ne nobis
Non enim fuit tanta epulatio
heri et nudius tertio. Ne nobis
quis nos seruet de manu de-
orum sublimium istorum. Huius
diei qui percusserunt egyptum
in plaga in deserto. Conforta-
mini et estoce uiri philistinim,
ne seruiatis hebraeis, sic illi ser-
uauerunt uobis. Confortamini
et bellate. Pugnauerunt ergo philis-
tim et cesus est israhel, et fugit
unusquisque in tabernaculum
suum, et facta est plaga magna
nimis. Et ceciderunt de israhel
triginta milia pedicam, et archa
dei capta est, duoque filii heli,
mortui sunt, omnium et finces. Cur-
rens autem uir de bethramin quo-
dam uenit in silo in die illo scissa
ueste et conspersus puluere ca-
pit. Cumque ille uenisset, heli
sedebat super sellam contra uiam
expectans. Erat enim cor eius pa-
uens pro archa domini. Uir autem ille
postquam ingressus est nuntiavit ur-
bi et ululauit dominus ciuitas, et
audiuit heli sonitu clamoris
dixitque. Quis est hic sonitus
tumultus huius. Et ille festina-
uit et uenit et adnuntiavit
heli. Heli autem erat nonagen-
ta et octo annorum, et oculi eius
caligauerant, et uidere non
poterat. Et dixit ad heli. Ego
sum qui ueni de prelio, et ego
qui de aae fugi hodie. Cum ille

ait. Quid actum est fili mi. De
sponderis autem ille q nunciabat.
Fugit inquit isrl coram philistin
et ruina magna facta est in poplo
in super et duo filij tui mortui
sunt ofni et finces et archa dei
capti est. Cumqz ille norasset
archam dei. cecidit de sella re
trosum usq ostium. et fractis
occubuit mortuus e. Senex em
erat vir et grandevus et ipse
iudicavit isrl quadraginta an
nis. Rursum at eius uxor finces
pregnans erat. vici namq parvula
Et audito nuncio q capta esset
archa dei. et mortuus e socer
suus et vir suus. maucavit
se et peperit. Peruerant em in
tam dolores subiti. In ipso aute
momento mortis eius. dixit
ei que stabant circa eam. Ne
timeas quia filium peperisti.
Tunc non dndit eis. neqz amm
aduerxit. et uocavit puerum
hirsaboth dicens. Translata e
glia de isrl. quia capta e archa
dei. Et pro socero suo et pro uxo
suo ait. Translata est glia ab
isrl. eo q capta eet archa dei.

Philistin at
tulere archam dei.
et asportauerunt eam
a lapide aduocoy in
azotum. Tulere aut
philistin archam dei. et mule
runt eam in templu dagon. et
statuerunt eam usq dagon. Cu
q surrexissent diluculo azoty
alicia die. ecce dagon iacebat
pronus in terra. ante archam
dm. Et ulexunt dagon et resti
tuerunt eum in locum suum.
Sursumq mane die alio confu
gentes inuenerunt dagon iace
tem super faciem suam in tra
coram archa dm. Caput aute
dagon et due palme manuu
eius absise erant super limen.
Porro dagon trahicus solus
remanserat in loco suo. Prope
hanc tam non cantant sacer
dotes dagon. et omes qui ingre
diuntur templu eius. sup li
men dagon in azoto usq in ho

Adgrauata e ac
manus dm super azotos et de
molitus est eos. et percussit in
secciori parte natium azotum
et fines eius. Videntes aut viri
azoty huiusmodi plagam dix
erunt. Non maneat archa dei
isrl apud nos. quia dura e ma
nus eius super nos. et sup da
gon deum nem. Et mittere
congregauerunt omes sacerdotes phi
listinorq ad se et dixerunt. Quid
faciemus de archa dei isrl. Re
sponderuntq gethigei. Circum
ducatur archa dei isrl. Illis at
circuducende archam fiebat
manus dm super singulas ci
uitates interfectionis magne
in eis. et percutiebat eos usq
ad uisus a paruo usq ad
maiozem et copulescebat pro
minentes extales eoz. feceruntq
gethigei consiliu. et fecerunt sibi
sedes pellicias. Miserunt ergo
archam dei in accaron. Cumqz
uenisset archa dei in accaron.
Exclamauerunt accaronite dice
tes. Adduxerunt archam dei isrl
ad nos. ut interficiat nos et po
pulu nem. Miserunt itaqz et
congregauerunt omes sacerdotes
philistinorq. Qui dixerunt. Di
mittite archam dei isrl. et red
datur in locum suu. et no mi
ficiat nos cum populo nro. Ne
dat em pavor mortis in singlis
urbibus. et grauissima ualde
manu dei. Viri quoqz qui mor
tui non fuerant. percutiebantur
in secciore parte natui. Et
ascendebat ululatus omniqz
ciuitatis usq in celum. .VI.

Hic ergo archa dm in re
gione philistinorq septe
mensibus. Et post hec no
tauerunt philistin sac
dotes et diuinos dicentes. Quid
faciemus de archa dei. Indicate
nob quo remittim eam in locu
suu. Qui dixerunt. Si remit
tis archam dei isrl. nolite di
mittere eam uacua. sed q de
betis reddite ei pro pno. et tunc
curabim m. Et factis quare no.

// et clullerit ylle et agri //
e medio dagonis illius
et nati p muru e su
est q sup mort mag
m auitate videtur //

reddat manus eius a uobis. Qui
dixerunt. Quid est q̄ pro delicto
reddere debeamus ei. Responde-
runtq; illi. Iuxta numeru; prou-
inciaru; philistinu; quinq; annos au-
reos factis, et quinq; murces au-
reos quia plaga uia fuit in
uobis et saccapis uestris. Sanctiss
silitudine; anar; uestru; et sili-
tudine; murium qui demoliti
sunt terram, et dabitur deo isrl
glam. Si forte releuet manum
suam a uobis, et adhs uestris et
a terra uestra. Quare grauatis
corda uestra sicut adgrauauit cor
tus et pharao cor suum. Nonne
postq; percussus est, tunc dimi-
sit eos et abiierunt. Nunc ergo
accipite et facite plaustru nouu
unum, et duas uattas setas qb;
non est impositum uigilum uiri-
que in plaustris, et recludite ui-
culos caru; domi. Collectioq; archa
dm̄ et ponetis in plaustrum,
et uasa aurea que exsoluistis
ei pro delicto ponetis in capsella
ad latus eius, et dimittite ea
ut uadat et aspiciatur. Et siq̄der
per uiam finium suor; ascende-
rit cont̄ bethsamem, ipse fecit
nob̄ malum hoc grande. Si
aut̄ minime facimus, q̄ nequaq;
manus eius tetigit nos, sed
casu accidit. Fecerunt q; illi hoc
modo, et collentes duas uattas
q̄ lactabant uiculos unxerunt
ad plaustrum, uiculosq; eoru;
conluserunt domi. Et posuerunt
archam dei super plaustrum
et capsellam que habebat mu-
res aureos et silitudine; anar;
Ibant aut̄ in directu; uate; per
uiam q̄ ducit bethsamem. Et
uicere uno gradiebant; p̄gen-
tes et mugientes, et no; decli-
nabant neq; ad dexteram neq;
ad sinistram. Sed et saccapē
philistinor; sequebantur usq;
ad terminos bethsamem. Porro
bethsamem metebant t̄cuar;
in ualle, et eleuantes oculos
viderunt archam, et gauisi
sunt cum uiderent. Et plaustru;
uenit in agrum iosue bethsa-

mie et stetit ibi. Erat aut̄ ibi
lapis magnus et conaderunt
ligna plaustru; uattasq; im-
posuerunt super ea holocaustu;
dno. Acute aut̄ deposuerunt
archam dei, et capsellam que
erat iuxta eam in q̄ erat uasa
aurea, et posuerunt sup̄ lapide
grandem. P̄ni at̄ bethsamem
obtulcerunt holocausta, et imola-
uerunt uictimas in die illa dno
et quinq; saccapē philistinoru;
viderunt, et reuersi s̄ in
accaron in die illa. Hi sunt
aut̄ am̄i auxei quos reddiderunt
philistinim pro delicto dno. P̄ni
unū. gaza unū. ascalon unū.
geth unū, accaron unū. Et
mures aureos s̄dm̄ num̄ ut
suum philistinim quinq; prouinci-
ar; ab urbe murata usq; ad
uillam q̄ erat absq; muro,
et usq; ad abel magnū, super
que posuerunt archam d̄m̄,
que erat usq; in illum diem
in agro iosue bethsamem. Et
cussit aut̄m de uicis bethsa-
mitibus eo q̄ uiderunt archam
d̄m̄ et percussit de populo s̄p̄
euaginta concos et quinquag-
ta milia plebis. Iuxtaq; p̄ni
eo q̄ percussisset d̄m̄ plebem
plaga magna et dixit uici
bethsamem. Quis poterit sta-
re in conspectu d̄m̄ dei s̄d̄ quō?
Et ad quem ascendit a nobis.
Miseruntq; nuntios ad habi-
tatores cariathiaram dicens
Reduxerunt philistinim archam
d̄m̄ descendite et ducite eam
ad uos. **• vii.**

Auxerunt ergo p̄ni cari-
athiarim, et duxerunt
archam d̄m̄ et mule-
runt eam in domum
abmadab in gabaa in colle
Eleazarum aut̄ filiu; ei; s̄p̄
cauerunt ut custodiret archam
d̄m̄. Et factu; est ex qua die ma-
sit archa d̄m̄ in cariathiaram
multiplicati sunt dies. Erat
quippe iam h̄mus conuulsi
Et requieuit omnis domus isrl

Fuit autem samuhel ad
 omnia domum israhel dicens
 si in toto corde uos rediistis
 ad dominum, auferete deos alienos
 de medio uestrum et astaroth, et
 parate corda uestra domino, et ser-
 uite ei soli, et eruet uos de
 manu philistinorum. Abstulerunt
 ergo filii israhel baalim et asta-
 roth et seruierunt domino soli.
 Dixit autem samuhel, Congre-
 gate uniuersum israhel in mas-
 sath, ut orem pro uobis domino.
 Et conuenere in massath gau-
 seruntque aquam et effuderunt
 in conspectu domini, et ieiunauerunt
 in die illa et dixerunt, Tibi
 peccauimus domine. Iudicauitque
 samuhel filios israhel in massath.
 Et audierunt philistinorum quod con-
 gregati essent filii israhel in mas-
 sath, et ascenderunt saccaphe
 philistinorum ad israhel. Quod tu
 audierunt filii israhel et muerunt
 a facie philistinorum. Dixerunt
 ergo ad samuhel, Ne cesses pro
 nobis clamare ad dominum deum
 nostrum, ut saluet nos de manu
 philistinorum. Tulit autem samu-
 hel agnium lactantem conum
 et obtulit illum holocaustum
 megerum domino. Et clamauit
 samuhel ad dominum pro israhel, et
 exaudiuit eum dominus. Sim est
 ergo cum samuhel offerret
 holocaustum philisteos in re-
 plum contra israhel. Intonuuit autem
 dominus fragorem magnum in die
 illa super philistinim, et exte-
 runt eos, et ceciderunt a filiis
 israhel. Egressusque filii israhel de mas-
 sath persecuti sunt philisteos
 et percusserunt eos usque ad locum
 qui erat subter bethethor. Tulit
 autem samuhel lapidem unum
 et posuit eum inter massa et
 inter sen. Et uocauit nomen
 eius lapis adiuuorum. Dixitque
 hic usque auxiliatus est nobis
 dominus. Et humiliati sunt philistinim
 nec adposuerunt ultra ut ue-

nirent in terminos israhel. Facta
 est itaque manus domini super philis-
 teos cunctis diebus samuhel.
 et reddite sunt uerbes quas tu-
 lerunt ad israhel israhel ad acaron
 usque geth, et terminos suos li-
 berauit israhel de manu philisti-
 norum. Eratque pax inter israhel et
 amorreum. Iudicabat quoque sa-
 muhel israhel cunctis diebus uite
 sue. Et ibat per singulos annos
 trauens bethel et galgala et
 messath, et iudicabat israhel in
 supradictis locis. Et edificauitque
 in ramatha. Ibi enim erat domus
 eius, et ibi iudicabat israhel. Edi-
 ficauit etiam ibi altare domino.

Factum est. **viii.**
 aut cum senisset sa-
 muhel posuit filios
 suos iudices israhel. Fuit
 ergo nomen filii eius primo
 genui iothel, et nomen secundi
 iabia iudice in bexabee. Et
 non ambulauerunt filii illius
 in uis eius, sed delinuerunt
 post auariciam, acceperuntque
 munera, et peruerterunt iudi-
 cium. Congregati ergo omnes
 si maiores nati israhel uenerunt
 ad samuhel in ramatha, dix-
 eruntque ei, Ecce tu senuisti et
 filii tui non ambulant in uis
 tua. Constituere nos regem ut
 iudicet nos, sicut et comites
 sunt nationes. Dupliciterque sex-
 mo in delis samuhelis, eo quod
 dixerunt da nos regem ut iu-
 dicet nos. Et orauit samuhel
 dominum. Dixit autem dominus ad samu-
 hel, Audi uocem populi in omnibus
 que locutus est tibi. Non enim te
 abiecerunt sed me, ne regne
 super eos iuxta diuina opera sua
 que fecerunt, adire quia edu-
 xerunt eos de egipto usque ad hunc locum.
 Sicut dereliquisti me, et ser-
 uierunt dominus alienis sic factum
 est tibi. Tunc ergo audi uocem
 eorum, perueni contestare eos,
 et predicet eis ius regis que reg-
 naturus est super eos. Dixit
 itaque samuhel diuina uerba domini.

ad pplm qui peccerat a se rege
et ait. Hoc erit ius regis qui
improbitatus est uob. Filios
ueros tollet, et ponet in auxilijs
suis. facietq; sibi equites et p
tur sorcos quadrigaru suaru
et constituet sibi cubillos et
cenuationes, et aratores agro
ru suoz, et messoros segetum
et fabros armoz et arceuum
suoz. Filias quoq; ueras faciet
sibi unguentarias, et focarias
et panificas. Agros q; ueros et
pmeas, et oliueta optima tol
let et dabit seruis suis. Sed
et segetes ueras et pmearum
reditus addeamabit, ut det
enuchis et famulis suis. Ser
uos etiā ueros et ancillas et
iuuenes optimos et asinos au
feret et ponet in opere suo.
Greges ueros addeamabit usq;
cunctis ei seruis. Et clamabit
in die illa a facie regis uesti
que elegistis uos, et non exau
diat uos dñs in die illa, quia
petistis uobis regem. Noluit
autē populus audire uocē sa
muhelis, sed dixerunt. Nequaq;
rex em erit sup nos, et erim;
nos quoq; sicut omnes gentes,
et iudicabit nos rex hie, et expe
dictur ante nos, et pugnabit
bella ma pro nob. Et audi
uit samuhel dia uerba ppla,
et locutus est ea in aurib; dñi.
Dixit autē dñs ad samuhel
Audi uocem eoz, et consue
super eos regem. Et ait samu
hel ad uiros isrl. Vadat unus
quisq; in ciuitatem suam.

Erat vir
de beniamin nomine saas
filius abihel filij sevor
filij boreth, filij asia,
fili; uiri gemini fortis robore
et erat ei filius uocabulo saul
electus et bonus. Et non erat
viri de filijs isrl melior illo. Ab
humero em et sursum em ne
bat super dem pplm. Perierat
autē a me saas pater saul, et
dixit saas ad saul filiu suum

Tolle tertium unu de pnis, et co
surgens uade et quece asmas
Cui cum trāsissent p monte
effram et per terram salissa
et non inuenissent, trāsierunt
etiā p terram salim, et non
erant, sed et per terra gemim
et in me repererunt. Cum
aut uenissent mueraz, sup;
et non inuenissent. Dixit saul
ad pueru suum qui erat cu
eo. Veni et reuertamur, ne
force dimiserit p me asmas
et sollicitus sit pro nob. Cui
ait ei. Ecce est vix dei maui
tate hac vn nobilis, omne qd
loquitur absq; ambiguitate
venit. Nunc ergo eamus illic
si force inducet nob deua ma
prope quam ueni m. Dixit
saul ad pueru suum. Ecce vidi
quid fecimus aduixu. Nam
defecit in systarays nris, et spor
tillam non hemus ut demus
hoi, nec quicq; aliud. Fuxum
puer vndit sauli, et ait. Ecce
inuenta est in manu mea qd
ta pars stateris argenti dem;
hoi dei, ut inducet nob viam
mam. Qlm in isrl sic loqbat
vni; quisq; uadens consuleat
deum. Venite et eamus ad vi
dentem. Cui em propheta
de hodie uocabat dlm videns.
Et dixit saul ad pueru suum.
Optimuls sermo tuus. Veni
eamus. Et ierunt in ciuitatem
in qua erat vix dei. Cumq; a
scenderent diuini ciuitatis in
venerunt puellas egredientes
ad haurienda aquam et dixe
runt eis. Num hic est videns.
Cui videntes dixerunt illis.
hic est. Ecce ante te festina te
Hodie em venit in ciuitatem
quia sacrificiu est hodie ppla
in ex celso. Ingreduentes uide
statim inuenietis eu anteq
ascendat in ex celsum. adue
sum, neq; conmessurus e po
pulus, donec ille veniat, quia
ipe hndit hostie, et demcpo
comedunt qui vocati st. Nunc
ergo conscende q; hodie repe

actis cum. Et ascenderunt ma-
uitatem. Cumque illi ambula-
rent in medium urbis, aperu-
it samuhel egrediens obuiam
eis, ut ascenderet in epulsum.
Dns autem reuelauerat auri-
culam samuhel ante unam
diem qua venisset saul dicens.
Hac ipa que nunc est hora creas-
mitam ad te in uuln de terra
beniamin et unges eu ducere
super populum meum israhel, et sal-
uabit populum meum de manu
philistinorum quia respexi popu-
lum meum. Fuit ergo clamor eorum
ad me. Cumque aspexisset samuel
saul. Dns ait ei. Ecce uir que
dixeram tibi, ipse ornabitur pro-
pulo meo. Accessit autem saul ad samu-
helem in medio portae et ait. In-
dica oro mihi ubi est domus uidetur.
Et respondit samuhel sauli dicens.
Ego sum uidens. Ascende ante
me in epulsum, ut comedas
merum hodie, et dimittam te ma-
ne, et omnia que sunt in corde tuo
inducabo tibi, et de asinis que
peditis nudius tertius sol-
latus sis, quia muerita sunt. Et au-
tunt opama que israhel, nonne est
et omni domui patris tui. Et
respondens ait saul ait. Numquid
non filius gemini ego sum de-
mima tribu israhel. Et cognatio
mea nouissima inter os fami-
lias de tribu beniamin, quare
ergo locutus es in sermone
istum. Assumens itaque samu-
hel saulem, et panem eius mi-
dixit eos in tritimum, et de-
dit eis locum in capite eorum
qui fuerat mutati, erat enim
qui triginta denari, dixitque sa-
muhel cetero. Da preem quia dedi-
tibi et precepti ut reponeres scor-
sum apud te. Leuauit autem cor-
rem et posuit ante saul.
Dixitque samuhel. Ecce pro rema
ut pone ante te et comede quia
de industria seruatum est tibi,
in prole uocatum. Et comedit
saul cum samuhel in die illa,
et descendunt de epulso in
opidum. Et locutus est tui saul

in solario, strauitque saul in so-
lario et dormiuit. Cumque ma-
ne surrexissent et iam diluces-
ceret, uidit saul samuelem in
solario dicens. Surge ut di-
mittam te. Et surrexit saul,
egressusque sunt ambo ipse uidens
et samuhel. Cumque descenderet
in portam pro ciuitate, samu-
hel dixit ad saul. Dic plexo tuo
ut antecedit nos et transeat.
Tu autem subsiste paulisper, ut mi-
dicem tibi uerbum domini.

Tunc autem samuhel lenti-
culam olei et fudit se
caput eius, et de oscula-
tus est eum et ait. Ecce
unxit te dominus super hereditatem
sua in principem, et liberabis
populum eius de manibus inimicorum
eius qui mortui sunt.
Et hoc tibi signum quod unxit te
deus in principem. Cum abieris
hodie a me, inuenies duos vi-
ros iuxta sepulchrum rachel in si-
mibus beniamin in meridie,
dicentes tibi. Inuicite se asine
ad quas ieris perquirendas, et
inter missis patet cuius asinis
sollitus est pro uobis et dicit. Quid
faciam de filio meo. Cumque ab-
ieris inde et ule trisiccis, et ue-
neris ad quercum thabor, inue-
niet te ibi tres uiri ascendentes
ad decum in bethel, unus portans
tres hodos, et alius tres coctas
panis, et alius portans lagenam
uini. Cumque te saluauerint
dabunt tibi duos panes. Et ac-
cipies de manu eorum. Post hec
ueniens in collem domini, ubi est
stano philistinorum, et cum in-
gressus fueris ibi urbem, obui-
am habebis grege prophetarum
descendentium de epulso, et an-
tes psalterium et tympanum et
tabiam et citaram, ipsaque pro-
phetantes. Et inspicet inter hos
domini et prophetabis cum eis et
mutaberis in uirum alium. En-
ergo euenerint signa hec dia-
tibi, fac quicquid inuenierit ma-
nus tua, quia dominus tecum est, et de-
scendens ante me in galgala.

Ego quippe descendam ad te. ut offeras oblationes et immoles victimas pacificas. Septe diebus expectabis donec ueniam ad te et ostendam tibi quid facias. Itaque cum auertisset humerum suum. ut abiret a samuele. inmutauit ei deus cor aliud et uenerunt omnia signa haec in die illa. Venieruntque ad predam collem. et ecce cuneus prophetae cernitur. obuius eis. Et insiluit super eum spiritus domini et prophetae uerba in medio caere. Videntes autem omnes qui nouerant eum ab heri et nudius tertius. quod esset cum prophetis et prophetaret dixerunt admutic. Quae nam res accidit filio tuo. Num et saul in prophetis. In diebus aliis ad alterum dicens. Et quod per caere. Propeeta uersum est in pro uerbum. Num et saul in caere. prophetas. Cessauit autem prophetae tate et ueni ad excelsum. Dixitque pater suus saul ad eum et ad puerum eius. Quo abiit. Qui tulerunt. Crucere astinas. Quas cum non reperisset ueni ad samuelem. Et dixit ei pater suus. Indica michi. Quid dixerit tibi samuel. Et ait saul ad patrem suum. Indicaui nobis quod in uente contra asine. De sermone autem regni non indicaui ei. quem locutus illi fuerat samuel. Et conuocauit samuel populum ad dominum in massaf. et ait ad filios israel. Hec dicit dominus deus israel. Ego eduxi israel de egypto. et erui uos de manu egyptiorum. et de manu domini regum qui affligebant uos. Vos autem hodie proiectis deum uerum. qui solus saluauit uos de omnibus malis et tribulationibus uestris. et dixistis. nequaquam. sed regem constituimus super nos. Nunc ergo scite coram domino per tribus uestras et per familias. Et applicuit samuel omnes tribus israel. Et cecidit sors

tribui beniamin. Et ad pluuu tribum beniamin et cognationes eius. et cecidit cognatio metai. et peruenit usque ad saul filium eius. Quiesierunt ergo ei et non est inuentus. Et consummatus post haec dominum. utrum nam uenturus esset illuc. Responditque dominus. Ecce absconditus est domus. Ueretur itaque et ueretur cum in medio. Et cecidit in medio populi. et aliorum fuit in uersum populo ab humeris et sursum. Et ait samuel ad deum populum. Cecidit uidetur quod elegit dominus quos non est filio eius in omni populo. Et clamauit cunctus populus et ait. Quare rex. Locutus est autem samuel ad populum legem regni. et scripsit in libro et repositus coram domino. Et dimisit samuel oem populum. singulos in domum suam. Sed et saul abiit in domum suam in gabaath. et abiit cum eo pars operatus. quorum tetigat deus corda. In uero balaal dixerunt. Num saluare nos poterit iste. Et dixerunt eum. et non attulerunt ei munera. Ille uero dissimulabat se audire. Et factus est quasi post mensum. Ascendit naas amonites et pugnare cepit aduersum iabes galaad. dixeruntque omnes in iabes ad naas. Habeto nos federatos et seruiemus tibi. Et induit ad eos naas amonites. In hoc seruiam uobis sedus ut eruiam dominum uerum oculos dexteros. periaque uos obprobrium in omni populo israel. Et dixerunt ad eum serui iabes. Concede nobis septem dies. ut mittamus nuntios in uniuersos terminos israel. Et si non fuerit qui defendat nos egrediemur ad te. Venit ergo nuntius in gabaath saulis. et locuti sunt uerba audiente populo. Et leuaui dominus populus uocem suam et fleuit. Et cae.

Dixit autem samuhel ad omnes *C. 12.*

saules de agro et ait. Quid habet populus qui plorat. Et narrauerunt ei uerba prioris iabes. Et misit spiritus dei in saule. cum audisset uerba hec. Et uacuos est furor eius nimis et assumens uacuas bouem conadit in frustra. misitque in omnes terminos israel per manum iuniorum dicens. Quicunque non egerit secutusque fuerit saule et samuhel. sic fiet boui uel subus eius. Inuasiit ergo timor domini populum. Et egressi sunt quasi unus. Et recesserunt eos in bezet. fueruntque filiorum israel trecenta milia. Priorum autem iuda triginta milia. Et dixerunt nunquid qui uenerant. Sic dicitis iuris qui sunt in iabes galaath. Eras erit uobis salus. cum incaluerit sol. uenerunt ergo nunquid et adnuntiauerunt omnes iabes. Qui letati sunt et dixerunt. Hanc eoribimus ad uos. et facietis nos omne quod placuerit uobis. Et factum est cum uenisset dies crastinus. constituit saule populum in tres partes. Et ingressus est media castrametum gila matutina. et percussit amon usque in castrametum dicens. Reliqui autem dispersi sunt. ita ut non relinquerentur in eis duo pariter. Et ait populus ad samuhel. Quis est iste qui dixit. Saul non regnabit super nos. Dicit uos et me faciemus eos. Et ait saule non occidetur quisquam in die hac. quia hodie fecit dominus salutem in israel.

Dixit autem samuhel ad populum. Venite et castrametum in galgala. et in nouemus ibi regnum. Et percipit dominus populum in galgala et fecerunt ibi regem saule coram domino in galgala. Et immolauerunt ibi victimas pacificas coram domino. et letatus est ibi saule et tunc ueni israel nimis.

Dixit autem samuhel ad omnes israel. Ecce audiu uocem uestram iuxta uia que locuti estis ad me. et constitui super uos regem et nunc res gradiatur in uos. Ego autem fenui et in manu. Porro filii mei uobiscum sunt. Itaque conuersatus coram uobis ab adolescentia mea usque ad diem hanc. et ecce presens sum. loquimini de me coram domino et coram populo eius. uacu bouem cuiusque tulerim. an asinum. si quempiam calumpnatus sum. Si oppressi aliquem. Et de manu cuiusque manus accepi. et contendat illud hodie. restituaque uobis. Et dixerunt. Non es calumpnatus nos. neque oppressisti. neque tulisti de manu aliqui quicquam. Dixeruntque ad eos. Testis est dominus aduersus uos. et testis populus eius in die hac. quia non inuenistis in manu mea quicquam. Et dixerunt testis. Et ait samuhel ad populum. Dominus qui fecit moysen et aaron et eduxit pres nos de terra egypti. nunc ergo scite. ut iudicio contendam aduersum uos coram domino. de omnibus iniquitatibus domini. quas fecit uobis. et cum patribus uestris. quid ingressus est iacob in egyptum. et clamauerunt pres in ad dominum. et misit dominus moysen et aaron. et eduxit pres uestris in egypto. et collocauit eos in terra egypti. Qui oblitati sunt dominum dei sui. et tradidit eos in manum sifore magistri milicie asur. et in manu philistinorum et in manu regis moab. et pugnauerunt aduersum eos. Postea autem clamauerunt ad dominum. et dixerunt. Peccauimus quia derelinquimus dominum et seruimus baalam et asaroth. Nunc ergo erue nos de manu inimicorum nostrorum et seruemus tibi. Et misit dominus hierobaab et benadon. et barac. et iephthae et samuhel. et eruit uos de manu.

mimicorum uos per circuitu. et
habitaſtis confidenter. Videntes
uultu q̄ naas rex filioꝝ ammon
ueniſſet aduerſum uos diuifus
m. nequaquam. ſed rex impabile
noſ. cum dñs deus ur̄ regna
ret in uob. Nunc ergo preſto e
rex ur̄ quem elegiſtis et petiſte
Ecce dedit uob dñs regem. Si
timueritis dñm et ſeruiuerit
ei. et audieritis uocem eius
et non exaſperaueritis os dñi
etatis et uos et rex q̄ imperat
uob ſequentes dñm deum ur̄m
Si aut non audieritis uocem
dñi. ſed exaſperaueritis ſmo
nem dñi erit man⁹ dñi ſup
uos. et ſuper p̄ces uos. Sed
et nunc ſtate. et uidete rem iſta
grandem. qua factus e dñs
in oſpectu ur̄o. Numq̄ non
meſſis curua eſt hodie. In uoca
do dñm. et dedit uoces et plu
uias. et factis et uidebitis q̄
grande malū feceritis uobis
in oſpectu dñi. P̄teritis ſuper
uos regem. Et clamauit ſamu
hel ad dñm. et dedit dñs uoces
et pluuiam in die illa. et timu
it dñs p̄ls nimis dñm et ſa
muhelē. Dixitq̄ uniuerſus
populus ad ſamuhelē. Ora
pro ſeruis tuis ad dñm deum
tuum ut non moriamur. Ad
didm⁹ em uniuerſus p̄cis no
ſtris malum ut peterem⁹ re
hem nob. Dixit aut ſamuhel
ad p̄lm. Nolite timere uos fe
ciſtis uniuerſum malū hoc
per uitamē nolite recedere a
tergo dñi. et ſeruite dño in
in corde ur̄o. et nolite declina
re poſt uana. et q̄ proderunt
uob neq̄ eruent uos q̄ uana
ſunt. Et non deſelmquet dñs
p̄lm ſuum prope nōmē ſuum
magnū quia iurauit facere
uos ſibi populu. Iſit autē
ame hoc p̄am in dñm ut re
ſem orare pro uob. et docebo
uos uiam bonā et rectam. Igitur
timete dñm. et ſeruite ei in

veritate ex toto corde ur̄o. **I**ndi
ſtis em magnifica q̄ in uobis
geſſerit. Quod ſi perſeuerā
ueritis in malitia. et uos et
rex ur̄ pauiter peribitis. **XIIII.**
Filius unius anni ſaul
cum regnare cepiſſet
duobus aut annis reg
nauit ſuper iſrl. Et ele
git ſibi ſaul cetera milia de iſrl
Et erant cum ſaul duo milia
in machmas et in moce beſhel.
Nulle autē cum jonathā in
gabaath beniamin. Porro
ceterū p̄lm remiſit unum
quemq̄ in tabernacula ſua.
Et percuffit jonathas ſcandē
philiſtim q̄ erant in gaba.
Quod cum audirent phili
ſtim ſaul ceteri mit ſuina m
in terra dicens. Audiāt he
brei et uniuerſus iſrl audire
huiusmodi famam. Percuſſit
ſaul ſcandē philiſtinorū et
cepit ſe iſrl aduerſū philiſtim
Clamauit ergo p̄ls poſt ſaul
in galgala. et philiſtim con
gregati ſunt ad plāandum
contra iſrl. cetera milia
ceterū. et ſex milia equū
et reliquū uolūſ ſic ſarēna
q̄ eſt in litore maris plūma.
Et aſcendentes caſtra metati
ſt in machmas ad orientē
beſhaben. Quod cum uidiſſet
p̄cis iſrl ſe in arce ſitos aſſe
utus eſt em populus. aſſon
derunt ſe in ſp̄clancis et in
abditiis in petris quoq̄ et in
ancis et in caſternis. Hebrei
aut inſp̄erunt iordane in ter
ram gad et galaad. Cumq̄
ad huc eſt ſaul in galgala.
Uniuerſus populus perterritus
e qui ſequebatur cum. Et ex
petrauit ſep̄tem diebus. uis
placitum ſamuhelis. et non
remiſit ſamuhel in galgala.
lapſusq̄ eſt populus ab eo.
Et ergo ſaul. Offerre in golo
cauſtum et paſſica. Et obſeruit
holocauſtum. Cumq̄ coſpleſſet
holocauſtum. et cae ſamuhel.

venebat. Et egressus est saul. Obuiam ei ut saluaretur cum locutus est ad eum samuhel. Quid fecisti. Respondit saul. Quid uidi quod inlaberetur populus a me et tu non ueneras uis placatus dies porro philistinim congregati fuerant in machmas dixi. Tunc descendit philistinim ad me in galgala. et facie domini non placavi. Accessitque copulatus optuli holocaustum dixitque samuhel ad saul. Et uide egisti. nec custodisti mandata domini dei tui. quod precepit tibi. Quod si non fecisses iam nunc preparasset dominus regnum tuum super israhel in sempiternum. Sed neque regnum tuum ultra coisurgat. Quiescit dominus sibi in uis uis cor suum. et precepit ei dominus ut occideret super populum suum. eo quod non seruaueris quod precepit dominus. Surrexit autem samuhel et ascendit de galgalis in gabaa beniamin. Et reliqui populi ascenderunt post saul obuia populo qui expugnabant illos conuenientes ex galgala in gabaa in colle beniamin. Et retentus saul populum qui inuenit sicut tum eo. qui septuaginta equos; Et saul et jonathas filius eius populusque qui inuenit fuerat in eis erat in gabaa beniamin. Porro philistinim confederant in machmas. Et egressi sunt ad persequendum de castris philistinim tunc. Unus cuneus pergebat contra viam effra ad terram saul. Porro alius ingrediebatur per uiam Bethoron. Tertius autem pergebat super ad uerticem in montibus uallis sedon contra desertum. Porro sabar ferrarius. non inueniebatur in omni terra israhel. Cauent enim philistinim ne forte facerent hebrei gladium aut lanceam. Descendebat dominus israhel ad philistinim ut auerteret conuulsusque domum suam et ligonem

et securim et sarculum. Perunse ualque erant alicuius vomerum et ligonum et terdentium et securium usque ad stimulum corrigendum. Cumque uenisset dies prelii. non est inuenit ensis et lancea cuius populi qui erat cum saul et cum jonathas. excepit saul et jonathas filio eius. **IIII.** **A**gressa est autem statio philistinim ut intraret in machmas. Et accidit quadam die ut diceret jonathas filius saul ad adolescentem armigerum suum. Veni et transcamus ad stationem philistinim que est in floua illum. Dixi autem suo hoc ipse non m. dicitur. Porro saul morabatur in extrema parte gabaa. sub malo granato que erat in magron. Et erat populus in eo qui septuaginta praeceptorum. Et abbas filius achis filius isaiabod filii. sinec. qui dicitur fuit ex huius sacerdote domini in silo. portabat ephod. Sed et populus ignorabat quod esset jonathas. Erant autem inter ascendentes per quos m. dicitur jonathas transire ad stationem philistinim. Erant inter pergebat per uiam parte. et qui in modum denarium scopuli sunt inde prorupti. Nomen unum boses. et nomen alteri sene. Unus scopulus prominens ad aquilonem ex aduerso machmas. et alter a meridie contra gabaa. Dixit autem jonathas ad adolescentem armigerum suum. Veni intramus ad stationem mercatorum. hoc si forte faciat dominus pro nobis. quia non est dominus difficile saluare uel in multitudine uel in paucis. Dixitque ei armiger suus. Fac omnia que placent alio tuo. Perge quod cupis exo teru uolueris. Et ait jonathas. Ecce nos tres ad uiros istos. Cumque aperuerimus eis. si taliter locuti fuerint ad nos. manete donec

veniam? ad uos stemus in lo-
co nostro nec ascendamus ad
eos. Si aut dixerint ascendite
ad nos, ascendamus, q̄ tradidi-
dit eos dñs in manus meas.
Hoc erit nob̄ signum. Apparui-
it igit̄ uerq̄ stationi philisti-
naze. Dixeruntq̄ philistinim.
En hebrei egrediuntur de ca-
ueis mo in quibz absconditi fu-
erant. Et locuti sunt cori de
statione ad jonathan, et ad
armigeru eius, dixerunt q̄
Ascendite ad nos, et ostendem⁹
uobis rem. Et ait jonathan ad
armigeru suum. Ascendam⁹
sequete me. Tradidit em eos
dñs in manus isrl. Ascendit
aut jonathan, reptans mani-
bus et pedibus et armig⁹ ei⁹
post eum caa cum uidissent
facie jonathae. Itaq̄ alij cade-
bant ante jonathan, alios,
armiger eius mterfaciebat,
sequens eum. Et facta est pla-
ga p̄ma quam percussit jona-
than et armiger eius q̄ coi-
ginti uicaz in media parte
iugeri quam par boum in
die araxe consueuit. Et fact⁹
est miracul⁹ in castis pagros
sed et ois populus stationis
eoz qui erat ad pdandu ob-
supuit, et conturbata ē eta.
Et accidit q̄ miracul⁹ a deo,
et respiciunt speculatores saul
qui erant in gabaath. benia-
min, et ecce multitudo profra-
ta et huc illucq̄ diffugiens,
Et ait saul populo qui erat
cu eo. Sequiute et uidete q̄
abierit ex nob̄. Cumq̄ regre-
sissent, reptu est, non ad eo
jonathan et armigeru eius
Et ait saul ad ahiam, Appli-
ca archam dei. Erat em ibi
archa dei in die illa cu filijs
isrl. Cumq̄ loqueretur saul ad
sacerdotem tumultus magn⁹
ortus est in castis philistinaz
credebatur paulatim, et clar⁹
resonabat. Et ait saul ad sa-
cerdotem, Continge manu tuaz

Condamauit ergo saul et ois
populus qui erat cum eo, et ue-
nerunt usq̄ ad locum certam⁹
Et ecce uersus fuerat gladius
omni scilicet ad proximu suu
et cedes magna in eis. Sed
et hebrei qui fuerant cu phili-
stinim heci et nudius tertius
ascenderantq̄ cum eis in ca-
stis reuerſi sunt ut erant cum
isrl qui erant cum saul et jo-
nathan. Ois quoq̄ isrl
qui se absconderant in monte
effraim, audientes q̄ fugis-
sent philistinim, sonauerunt
se cum suis in prelio. Et erat
tum saul decem milia uicaz
Et saluauit dñs in die illa isrl
Digna aut puenit usq̄ beth-
hen. Et vir isrl sociatus est
sibi in die illa. Adurauit
aut saul populu in die illa di-
cens. Maldictus vir q̄ come-
derit panem usq̄ ad respexaz
donec ulasceat de mimis meis.
Et non madaucauit unius
populus panem. Omnisq̄
terre uolgus, uenit in saluum
in quo erat mel, sup faciem
agri. Ingressus est itaq̄ po-
pulus saluum, et apparuit
fluens mel. Nullusq̄ appu-
lit manu ad os suum, time-
bat em populus iuramentu
Porro jonatha non audierat
cum aduraret p̄ eis populu
expendiq̄ summate conguile
qua habebat in manu et in-
cepit in fauo mellis, et con-
uertit manu suam ad os suu
et illuminati sunt oculi ei⁹. Et
spondensq̄ unius de p̄to au-
tore iurando constrinxit pat-
rius populu dicens. Maldic-
tus qui comederit panem hodie
Defecerat at populus. Dixit
q̄ jonathan. Turbauit pat-
rius etiam. Vidistis ipi, quia
illuminati sunt oculi mei,
eo q̄ gustauit paululum
de melle isto, quanto magis
si comedisset populus de pre-
ba mimioze suoz qua respexit.

Nomen maior fuisse plaga phi-
 listim. Percussit ergo in die
 illa philistinos a machmas usque
 machalon. Defatigatus est autem
 populus nimis et uersus ad
 pcedam. tulit oues et boues. et
 vitulos et mactauit in terra
 comedensque populus in sanguine.
 Nuncia uerunt autem saul dicens
 in populus petraisset dno con-
 medens cum sanguine. **R** ait
 puaritati estis. **V**oluite ad me
 iam nunc sapum grande. et
 dixit saul. **D**isperegrini in
 regum et dicit eis. ut addu-
 cat ad me unusquisque bouem
 suum et arietem. et ostendat sup
 frons et coxam. et non peccab-
 itis dno comedentes in sanguine.
Adduxit itaque dno populus om-
 nisque bouem in manu sua usque
 ad noctem et occiderunt ibi.
Edificauit autem saul altare dno
 tunc. **S**imul cepit edificare al-
 tare dno. **E**t dixit saul. **F**rustra
 mus super philistinum nocte et
 uastemus eos usque dum illuce-
 scat mane. nec delectamur
 de eis unum. **D**ixitque populus
 Omne quod bonum uidetur in
 oculis tuis. fac. **E**t ait sacerdos
Aardamus huc ad dnm. **E**t con-
 sultauit saul dnm dicens. **N**um
 derelinquet philistinum si trades
 eos in manus israhel. **E**t non re-
 spondit ei in die illa. **D**ixitque
 saul. **A**pplicate huc cornibus
 angulos populi et facite et vi-
 dete per quem acciderit primus
 hoc hodie. **A**uit dno saluator
 israhel. quia si per filium meum
 jonathan factum est absque retri-
 buione morietur. **A**d quod nihil
 conuertit ei de ore israhel. **E**t ait
 ad unumquemque israhel. **S**eparamini
 uos in parte unam. **E**t ego tu
 jonatha filio meo ero in parte
 una. **E**ndixit populus ad saul. **E**t
 bonum uidet in oculis tuis fac.
Et dixit saul ad dnm dno israhel
 Da iudicium. **Q**uid est quod non
 responderis seruo tuo hodie.
Si in me aut in jonatha filio.

meo hęc mętas. da ostensione.
Quid si est in populo tuo hęc in-
 iquitas. da sciatem. **E**t de-
 sensus est jonathan et saul.
Populus autem conuuit. **E**t ait
 saul. **M**utate sortem me me et
 jonathan filium meum. **E**t captes
 est jonathas. **D**ixit autem saul ad
 jonathan. **I**ndica mihi quid feceris.
Et indicauit ei jonathas
 et ait. **G**ustans gustauit in su-
 mitate orge que erat in ma-
 nu mea paululum mellis.
Ecce ego morior. **E**t ait saul.
Hęc faciat mihi deus. et hęc addat
 quid morte morieris jonathan.
Dixitque populus. **E**rgo ne iona-
 than morietur. qui fecit salutem
 hanc magna in israhel. **H**oc ne-
 fas est. **V**iuat dno si ceciderit
 capillus de capite eius metax
 quia cum deo operatus est hodie.
Liberauit ergo populus jonathan
 ut non moreretur. recessitque saul
 nec persecutus est philistinum.
Porro philistinim abierunt in
 loca sua. **A**t saul confirmato
 regno super israhel. pugnabat
 per circuitum aduersum deos
 inimicos eius. contra moab et
 filios ammon. et edom. et ce-
 res suba. et philistinos. et quo-
 rumque se uicerat superabat.
Congregatosque exercitus percussit
 amalec et exiit israhel de ma-
 nu uastatorum eius. **F**uerunt autem
 filii saul jonathas et iesui.
 et melchisua. **N**onia diuina
 filiarum eius. **N**ome primogenite
 merab. et nome minoris
 michol. et nome uxoris saul
 abinoem. filia abimaas. **E**t
 nonia principum milicie eius ab-
 nex filius rex. patruelis saul
 et rex patris abner. **P**orro tunc.
 fuerat pater saul. et rex pater
 abner filius abiel. **E**rat autem
 bellum potens aduersum philis-
 tinos omnibus diebus saul. **N**am
 quicumque uiderat saul unum
 fortem et aptum ad prelium
 ponebat eum sibi. **xxv.**

Et dixit samuhel ad saul
me misit dñs ut un-
gerem te in rege sup
populu eius isrl. Nunc ergo
audi uocem dñi. Nec dicit do-
pocertum. Fecerunt q̄cumq̄
fecit amalech isrl quod resti-
tut ei in via cum ascendet de
egypto. Nunc igr uade et pec-
cute amalech. et demolite
omuerfa eius. Non parcas ei
et non concupisces ex ipius
aliquid. Sed interfice a p̄no
usq̄ ad muliere et puulum
atq̄ lactante bouem et oue
camelum et asinu. Percipit
itaq̄ saul populo et recensuit
eos quasi agnos ducenta mi-
lia peditum. et decem milia
uicioru iuda. Cumq̄ remisset
saul usq̄ ad ciuitate amalech
tendit insidias in torbete.
Dixitq̄ saul cinea. Abire re-
cedite. atq̄ discedite ab ama-
lech ne forte inuolua te cum
eo. Tu em fecisti maz cum
oidus filijs isrl cum ascende-
rent de egypto. et recessit cine
de medio amalech. Percussit
q̄ saul amalech abeuula do-
net ueniat assur q̄ est ex re-
gione egypti. Et apprehendit
agag regem amalech q̄i uiu.
Omne aut uolgus me fecit
in ore gladij. Et percipit saul
et populus agag et optimo
gregis ouium. et armentoz
et restibus et arictibus et om-
uicis que pulchra erat nec
uoluerat disperdere ea. Quia
q̄ uero vile fuit et reprobru
hoc demoliti s̄t. Item est aut
uerbum dñi ad samuhel dices
Veniet me q̄ constituerim saul
regem. q̄ dereliquit me. et
uerba mea opere non impleu.
Contristatusq̄ est samuhel.
et clamauit ad dñm tota noc-
te. Cumq̄ denoate surrexisset
samuhel et uoc ad saul ma-
te nunciatum e samuheli
eo q̄ remisset saul in carmelu.

et excoisset sibi formice tumpfa-
lem et reuersus misisset descen-
dissentq̄ in galgala. Venit cap
samuhel ad saul. et saul offe-
rebat holocaustum dño de m-
itio predaz que attulerat ex
amalech. Et dum remisset
samuhel ad saul. dixit ei saul.
In dñs tu dño impleui uerbum
dñi. Dixitq̄ samuhel. Et que-
re hoc uerbum gregum q̄ resonat
in auribus meis et ex m̄tore
quam ego audio. Et ait saul.
De amalech adduxerit ea. Pe-
percit em populus melioribz
quibus et armentis ut imo
larentur dño deo tuo. Reliq̄
uero occiderunt. Dixit autem
samuhel ad saul. Sine me
et indicabo tibi. q̄ locuta sit ad
ad me nocte. Dixitq̄ ei. loq̄.
Et ait samuhel. Homo cum
puulus es in oculis tuis ca-
pit in tribubus isrl factus es.
Vixitq̄ te dñs in regem sup
isrl. et misit te dñs in coram
et ait. Uade et interfice p̄nores
amalech. et pugnabis con-
eos usq̄ ad intermadz coru.
Quare ergo non audisti uoc
dñi. sed uersus ad predam es
et fecisti malu in oculis dñi.
Et ait saul ad samuelem. In-
mo audiu uoc dñi. et am-
bulau in via. per qua me mi-
sit dñs et adduxi agag regem
amalech. et amalech interfeci.
Tulit at populus de preda.
oues et boues. p̄muras coru
q̄ cesa sunt. ut imolet dño
deo suo in galgalis. Et ait sa-
muhel. Numq̄ uolt dñs hol-
ocausta aut uitimas. et non
potius ut obediatur uoci dñi.
Melior est em obediã q̄ uit-
me. et auscultare magis q̄
offerre adipem arictu. qm̄
quasi p̄m hirciolandi est ex
pugnare. et q̄ scelus p̄dolare
nolle aduiescere. Pro eo ergo
q̄ abieisti sermone dñi. ad-
icit te ne sis rex. Dixitq̄ saul
ad samuhel. Pertraui. quia.

quaratus sum se mone dñm
 et uerba tua timens populu
 et obediens uoca eoz. Sed ne
 quefo porta pñm meū. et re
 uertete meū ut adde dñm
 Et ait samuel ad saul. Non
 reitax teū. quia proiecti se
 monem dñm. et proiecat te do
 ne sis rex super isrl. Et conue
 sus est samuel ut adiret. Ille
 aut apphēdit summatem pal
 in eius. que et sissa ē. Et ait
 ad eum samuel. Badi dñs
 regnum isrl a te hodie. et tra
 didit illud propmo tuo meli
 ori te. Porro triumphator in
 isrl non pariet et penitudo me
 ho flectetur. Nec em homo ē
 ut agat pñaz. At ille ait. pet
 caui. Sed nunc honora me
 coram sembus pñi mei. et co
 ram isrl. et reuertete mecum.
 ut adde dñm deū tuū. Sed
 sus ego samuel. scutus est sau
 lem. Et adorauit saul dñm.
 Dixitq; samuel. Adduete ad
 me agag regem amaleth. Et
 oblatu est ei agag pignissim⁹
 Et dixit agag. Si ne me sepa
 rat amara mors. Et ait samu
 el. Sicut fecit absq; libere mu
 lieres gladius tuus. sic absq;
 libere erit me mulieres mater
 tua. Et mfecta concidit samu
 el agag coram dño in galgalis
 Abnt autē samuel in ramatha
 saul autē ascendit in domum
 suam in gabaath. Et non uidit
 samuel saul ultra usq; ad di
 em mortis sue. Veritame lu
 gebat samuel saul quō dñm
 penitebat q; constitisset rege
 saul super isrl.

Dixitq; dñs ad samuel
 Quis quo tu liges saul
 cum ego proiecerim eu
 ne regnet super isrl. Im
 ple cornu tuum oleo. et ueni
 ut mita te ad isai Bethleemite
 Prouidi em in filijs eius mihi
 regem. Et ait samuel. Quis
 uadam. Audiet em saul et mi
 fiet me. Et ait dñs. Quatu

de armento colles in manu tua
 et dices. Ad imolandum dño
 ueni. Et uocabis isai ad uictimas
 Et ego ostendam tibi quid facias.
 et unges q; tuūq; monstauo
 ro tibi. Fecit ergo samuel sic
 dicitus est ei dñs. Venitq; in
 Bethleem. Et admirati s̄ semo
 res ciuitatis. oaterentes ei. Dix
 eruntq;. Pacificus ne ingressus
 tuus. Et ait. Pacificus. Ad im
 molandum dño ueni. Sifica
 mini. et uenice meū ut imole.
 Sificauit ergo isai et filios ei⁹
 et uocauit eos ad sacrificiū. Quis
 ingressi erant uidit eliab et ait
 Num coram dño est xps eius
 Et dixit dñs ad samuel. Ne
 respicias uultum eius neq; al
 tudinem stature eius. qm̄ ad
 ica cum. nec uis m̄uitu hōis
 iudico. homo em uidet ea que
 apparent. dñs autē m̄uetur cor.
 Et uocauit isai. abinadab. et
 adduxit eum coram samuele
 Qui dixit. Nec hunc elegit
 dñs. Adduxit at isai. semina
 De quo ait. Etiam hunc non
 elegit dñs. Adduxit itaq; isai
 septem filios suos cora samuele
 Et ait samuel ad isai. Non
 elegit dñs epistis. Dixitq; sa
 muel ad isai. Numq; iam co
 pleti sunt filij. Qui r̄ndit. Ad
 huc reliquus est par uuluis et
 pascat oues. Et ait samuel ad
 isai. Quate et adduc eum. Nec
 em discumbemus. Sus q; ille
 huc uenerit. Misit ergo et ad
 duxit eū. Erat r̄nfus et pulch⁹
 aspectu. decoraq; facie. Et ait dñs
 Surge et unge eum. Ipse ē em
 Tulit ergo samuel cornu olei
 et unxit eum in medio s̄m ei⁹.
 et dñcatus est sp̄us dñi in dauid
 a die illa et in reliquijs. Sur
 gensq; samuel abnt in rama
 tha. Sp̄us autē dñi recessit a
 saul. et exagabat eum sp̄us
 neq; a dño. Dixeruntq; serui
 saul ad eum. Ecce sp̄us dei ma
 lus exagitat te. Iudicat dñs
 n̄. et serui tui qui corā te s̄
 q̄rent hōiem facie psallere

causata, ut qm accepit te sps
dei malus psallat manu sua
et leuius fecas. Et ait saul ad
seruos suos, Prouidete in ali
que dn psallentem, et addu
cite eum ad me. Et rñdens
unus de pueris ait. Ecce uidi
filium isai bethleemite sacente
psallere, et fortissimu robore
et vnu bellicosum, et pruden
tem in uerbis, et vnum pul
chrum et dñs est cum eo. Ni
sit ergo saul nuuios ad isai
dicentis. Mente ad me dauid
filium tuum qui est in pastuis
Tulitq isai asinu plenu pani
bus, et lagenam vni et hedu
de capris unu, et misit p ma
nu dauid filij sui sauli. Et ve
nit dauid ad saul et stetit cora
eo. Et ille dilexit eum in imo
Et factus est eius armig. Ni
scitq saul ad isai dicens. Stet
dauid in conspectu meo. Inuicit
em gram in oculis meis. Igit
quicumq sps dei accipiebat
saul, tollebat dauid causaram
et percutiebat manu sua, et re
uocillabatur saul, et leuius
habebat. Et cecidit em ab eo
sps malus.

Congregantes uero phi
listim agmina sua in
plum, couenerunt
in soccho iude et castea
metati sunt in soccho et aza
cha, in finibus domini. Porro
saul et filij isrl congregati ue
nerunt in uallem therebimithi
et exspectant aciem ad pug
nandum cont philistim, et
philistim stabant sup monte
ex hac parte, et isrl stabat sup
monte ex altera parte. Pallio
q erat in eos. Et egressus e
st spuius de castris philisti
noꝝ nomine goliath de geth, alti
tudinis sep cubitoꝝ et palmo.
Et cassis circa super caput ei
et lorica hamata induebatur.
Porro pondus lorice ei qng
milia sicloru eris. Et occiso cre
as habebat in auribus, et clipe

eris tegebat humeros eius.
Hastile aut haste eius erat in
laatorium tepentium. Ipm
aut feru haste eius septentes
sictos habebat feru, et armig
eius ancedebat eum. Stans
clamabat aduersu filangas
isrl et dicebat eis. Quare ve
nisti parati ad plu. Numq
ego non sum philisteus, et uos
serui saul. Eligite ex uob vnu
et descendat ad singulare ce
tamen. Si quiverit pugnare
metu et percussit me exim
uob serui. Si aut ego pualis
et percussero eum, uos serui
eritis, et seruetis nob. Et au
bat philisteus. Ego exprobraui
agminibus isrl hodie. Date mi
vnu, et mecum metu singulare
certame. Audiens aut saul et
omnes vni isrl et mores phi
listei huiusmodi stupebant
et metuebant in imis. Dauid
aut erat filius vni effrathei
de quo supra dñm est de bethle
iuda cui nomen erat isai qui
habebat otto filios. Et erat in
in diebus saul senex et grande
uus inter vnos. Abiecit de
tres filij eius maiores pꝝ saul
in plum. Et noia eum filioꝝ
eius qui preperunt ad bellum
heliab primogenitus et sedo.
Abinadis, terciusq. Con ma
Dauid aut erat minimus. Quia
aut maiorib; seruas saulem
abnt dauid et reus est a saul
ut pasceret gregem pꝝ su
in bethleem. Procebat vero
philisteus mane et uespere,
et scabat qdraginta dieb;.
Ait isai ad dauid filium suum
Accipe sedus tuos ephi pꝝte
et decem panes istos, et curra
in castea ad fies tuos, et decem
formellas casti has deferas ad
tribunum, et fies tuos visitabis
si recte agant et cum quibus
ordinati sint disce. Saul aut
et illi et omis filij isrl in ualle
therebimithi pugnabant aduer
sum philistim. Surrexit itaq

dauid mane. et comendauit
 gregem custodi. et onust⁹ abijt
 sicut precepit ei isai. et venit
 ad locum magale. et ad exortum
 tum qui egressus ad pugnam
 parafetaco erat in certamine.
 Insuperat em aae isrl. Sed et
 philistin ex aduerso fuerant
 parati. Derelinquens g^o dauid
 uasa q^{ae} attulerat sub manu
 custodis ac foranias. cucurrit
 ad locum certamis. et me cogit
 bat si oia recte agerent erga
 fies suos. Cumq^{ue} ad huc ille
 loqratur eis. apparuit vix ille
 spurius ascendens goliath. noie
 philisticus de geth ex castro
 philistinorp. Et loquente eo g^o
 eadem uerba. audiuit dauid.
 Oms aut isrlite cum uidisset
 conum fugerunt a faae eius
 timentes cum ualde. Et dixit
 conus quispiam de isrl. Nam
 uidisti onum hunc qui ascendit.
 Adexproprium em isrl ascen
 dit. Num ego qui percussit
 cum. dicitur rex diuicis may
 ms. et filiam suam dabit ei.
 et domu p^{ri}s eius faciet absq^{ue}
 tributo in isrl. Et ait dauid ad
 conos qui stabant secum dicens
 Quid dabitur v^oro qui percussit
 rit v^oru hunc philisticum. et
 tulerit obprobrium de isrl. Qu
 est em hic philisticus m^{er}uina
 sus. qui opprobrauit aacs dei
 diuicias. Ferebat aut ei p^{ri}s
 eundem sermonem dicens. Hec
 dabuntur v^oro qui percussit
 cum. Quod cum audisset geli
 ab frat^{is} eius. maior loquente
 eo tu alys. uatus est cont^{ra} da
 uid et ait. Quare uenisti. et
 gre dereliquisti pauculas oues
 illas in deserto. Ego noui super
 biam tuam. et nequam cordis
 tui. quia ut videres plu^m descen
 disti. Et dixit dauid. Quid sca
 namq^{ue} non uerbu est. Et deli
 nauit paululu abeo ad alium.
 Dixitq^{ue} eundem smone. Et re
 spondit ei populus uerbu sic

et p^{ri}s. Rudita sunt at uerba
 q^{ae} locutus est dauid et adnun
 tiata in conspectu saul. Ad que
 cum fuisset adductus locutus
 est ei. Non condat cor au^o q^{ui}
 in eo. Ego seruus tuus uadam
 et pugnabo aduersu philistea.
 Et ait saul ad dauid. Non uales
 resistere philistico isti. nec pug
 nare aduersus eum quid puer
 es. Hic aut cor bellator est ab
 adolescencia sua. Dixitq^{ue} dauid
 ad saul. Pascebat seruus tuus
 p^{ri}s sui gregem. et ueniebat
 leo ut uersus. tollebatq^{ue} arietes
 de medio gregris. et sequebar
 eos et percutiebam et uehebamq^{ue}
 de ore eor^{um}. Et illi consurgebat
 aduersum me et adprehende
 bam mentu eor^{um} et suffocabam
 me faciebamq^{ue} eos. Nam et leo
 non et uersum interfecti ego
 seruus tuus. Exit it^{er} et phili
 sticus hic m^{er}uina sus quasi
 vnus ex eis. et nunc uadam
 et auferam obprobrium isrl.
 qm quis est hic philisticus m^{er}
 uina sus. qui ausus est ma
 ledicere operatui dei uiuentis
 Et ait dauid. Dns qui eripuit
 me de manu leonis. et de ma
 nu uersi. ipse liberabit me de
 manu philistici huius. Dixit
 aut saul ad dauid. Expedere
 et pugna cont^{ra} philistea illu
 pade et dns tecum sit. Et in
 diuit saul dauid uestimentis
 suis. et imposuit galeam creta
 super caput eius. et uestiuit
 eum lorica. Atinatus ergo
 dauid gladio eius sup ueste
 sua. cepit temptare si arma
 possit m^{er}dere. Non em habe
 bat consuetudinem. Dixitq^{ue} da
 uid ad saul. Non possum sic
 m^{er}dere quia nec usum habeo
 Et deposuit ea. et tulit batu
 lum silum que semp habebat
 in manibz. Et elegit sibi q^{ui}q^{ue}
 limpidissimos lapides de cor
 rente et misit eos in petam
 pastoraalem qua habebat scru
 et fundam manu tulit. et

processit aduersus philisteum.
Ibat aut philisteus mcedens,
et adpropinquans aduersus
dauid, et armiger eius an eu
Cumq; insperasset philisteus et
vidisset dauid despondit eu. Erat
em adolescens rufus et pulcher
aspectu. Et dixit philisteus ad
dauid. Numq; ego carnis sum
q; tu venis ad me cum baculo.
Et maledixit philisteus dauid
in dys suis. Dixitq; ad dauid.
Veni ad me et dabo carnes tuas
volatilibus celi et bestijs terre.
Dixit aute dauid ad philisteu
Tu venis ad me cum gladio
et hasta et clipeo. Ego at venio
ad te in noie dm operatum dei
agnumm isrl. quib; reprobra
ti hodie. Et dabit te dñs in ma
num meas, et perciam te et
auferam caput tuu ace, et da
bo cadauera castroz philistin.
Hodie uolatilib; celi et bestijs
terre, ut sciat dñs terra quia
e deus in isrl. Et nouerit om
uersa caua hec, quia non in
gladio nec in hasta saluat dñs
pius est em bellum, et cadet
uos in manus meas. Cum ergo
superasset philisteus, et veniret
et adpropinquaret conẽ dauid,
festinauit dauid et cucurrit
ad pugnam ep aduerso philis
teu, et misit manu suas in petra
tulitq; unu lapidem et funda
uit, et percussit philisteum in
fronte, et insiluit eis lapis in
fronte eius, et cecidit in face
suam super terraz. Percussitq;
dauid aduersus philisteum in
funda et lapide. Percussitq;
philisteum in terra. Cumq;
gladium no haberet in manu
dauid, cucurrit et stetit super
philisteum, et tulit gladium
eius et eduxit de uagina sua,
et interfecit eum, pãditq; caput
eius. Videntes aute philistin q;
moruus eet fortissimus eoz
fugerunt. Et consurgentes vni
isrl et iuda uociferati s, et per
secuti sunt philisticos usq; dum

coeminent in uallem, et usq; ad
portas actaron. Cederuntq;
voluerat de philistin in uia
sarem usq; ad gets et usq; ad ca
ron. Et reuerentes filij isrl postq;
persecuti sunt philisticos, muã
serunt castra eoz. Assumens
itẽ dauid caput philistei, attu
lit illud in rilm, arma uo ei
posuit in tabernaculo suum.
Eo aut tpe quo uiderat saul
dauid egrediente conẽ goliatz
philisteum, ait ad abner pã
pem milite. De qua serpe de
scendit hic adolescens abner.
Dixitq; abner. Vult aia tua
rex si noui. Et ait rex. Intra
tu au? filius sit iste puer. Cui
regressus eet dauid, percussit
philisteo, tulit eum abner, et
introduxit eum coram saul, caput
at philistei habente in manu.
Et ait ad eum saul. De q; pro
gime es o adolescens. Dixitq;
dauid. Filius serui tui isrl s
lecmitẽ ego sum. **xxvii.**

Et non est cum compl
set loqui ad saul, au
ionathe colligata est
due dauid. Et dilexit
cum ionatha q; aiaz suam.
Tulitq; cum saul in die illa in
domu suam, et non concessit
ei, ut reuerteret in domu pat
sui. Intrauit at ionatha et da
uid sedus. Diligebat em cum
q; aiaz suam. Nam epolia
uit se ionatha tunica qua erat
uestitus et dedit eam dauid,
et reliqua vestimenta sua usq;
ad gladium, et arcum suum
et usq; ad saltum. Et tunc
datur quoq; dauid, ad oia que
cumq; misisset cum saul, et
prudenter se agebat. Posuit
cum saul, super viros belli. Et
acceptus erat in oculis vniuersi
isrl, maximeq; in conspectu sa
laze saul. Porro cum reuerteret
percussit philisteo dauid egresse
sunt milites de vniuersis vici
bus isrl, cantantes choros q; di
centes in organum saul regis
in imparno leticie et in sicut.

Et pãebant,

Et precinabant mulieres ludentes
atq; dicebant. Percussit saul mil-
le et dauid decem milia. Iratus
est aut saul nimis. et displicuit in
oculis eius iste sermo. Dixitq;
Dederunt dauid decem milia. et
michi dederunt mille. Quid est
super est nisi solum regnum. Non
rectis ergo oculis saul aspiciat
dauid. q; die illa et demorsus;
Post dicit aut alteru. muasit pe-
dei malus saul. et prophetabat
in medio domus sue. Dauid at
pallebat manu sua. sic per sm-
gulos dies. tenebat aut saul lan-
team. et misit eam pueris q; co-
figere possit dauid cum pariete
Et declinavit dauid a facie saul
secundo. Et timuit saul dauid
eo q; est dñs cum eo. et ase reces-
sisset. Amouit ergo cum saul
a se. et fecit eum tributum sup
mille oros. Et egrediebatur et
mirabat in cospicui populi. In
diebus quoq; uisus saul dauid pru-
denter agebat et dñs erat cum
eo. Vidit itaq; saul q; prudens
est dauid in mns. et cepit caueti
cum. Ois aut isrl et iuda dili-
gebat dauid. Ipe em egrediebatur
et ingrediebatur in eos. Dixit
aut saul ad dauid. Ecce filia mea
maior merob. ipam dabo t' uxo-
rem. in modo esto vir fortis et
plene bella dm. Saul at repu-
tabat dicens. Non sic manus
mea in eo. sed sic super illu ma-
nus philistinor. Sic at dauid
ad saul. Quis ego sum aut q;
est uita mea. aut cognatio pris-
mei in isrl. ut sim gener regis
Im est aut temp; et tu dices
dari merob filia saul dauid. da-
ta est hadrubel molachite uxor.
Dilexit aut merob filia saul
atreta dauid. et nuntiati est
saul et placuit ei. Dixitq; saul
Dabo eam illi. ut fiat ei in sam-
dalum. et sit super eu manus
philistinor. Dixit ergo saul
ad dauid. Induabus rebuis. ge-
ner meus eris hodie. Et man-
davit saul seruis suis. loqm
ad dauid cla me dicens. Ecce.

placere regi. et omne serui eius
diligunt te. Nunc ergo esto gener
regis. Et locuti sunt hui saul
in auribus dauid. Ha uerba hec
Et ait dauid. Num paru uobis
uidetur. ce generum regis. Ego
aut sum vir paup et tenuis. Et
renuauerunt serui saul dicens
Hui'cmodi uerba locutus est dauid.
Dixit aut saul. sic loqumini ad da-
uid. Non he necesse rex sponsa
lia. n' tm tenui preputia phili-
stinoz. ut fiat uxor de minimis
regis. Porro saul cogitabat tra-
dere dauid in manibus philistinor
Cumq; renuauerunt serui eius
dauid uerba q; dixerat. placuit
sermo in oculis dauid. ut fieret
gener regis. Et post dies paucos
surgens dauid abiit in ataxon
cum concis qai sub eo erant et
percussis philistinim ducentis con-
attulit preputia eoz et ad nu-
morauit regi. ut esset gener eius
Dedit itaq; ei saul merob filia
suam uxorem. Et uidit saul et
intellexit quia dñs est cu dauid
Merob aut filia saul diligebat
cum. et saul magis cepit time-
re dauid. factusq; est saul inimicus
dauid cunctis diebus. Et egressi
sunt principes philistinor. a pi-
lupio. aut egressione eoz pru-
dencius se gerebat dauid q; ois
serui saul. et celebre factum e
nomen eius nimis. XIX.

L Datus est aut saul ad
jonathan filium suum
et ad omne seruos suos
ut occiderent dauid.
Porro jonatha filius saul dili-
gebat dauid ualde. et mditauit
jonathan dauid dicens. Que-
rit pater meus saul occidere te.
quid propter obserua te queso
mane. et manebis clam et ab-
scondentis. Ego aut egrediens sta-
bo uix ptem meu in agro ubi
cumq; fueris. et ego loquar de
te ad ptem meu. et quodcuq;
uidero nuntiabo tibi. Bonus est
ergo jonatha de dauid bona ad
ptem suu. Dixitq; ad eum. Ne
petres rex in seruum tuu dauid
quia non petrauit tibi. et opera.

cuis bona sunt tibi ualde. et po-
sunt animam suam in manu tua
et percussit goliath philistinum
et fecit dominus salutem magnam
in universo israel. **V**idisti et letas eos.
Quare ergo perdas in sanguine
inopium. interficiens dauid
qui est absque culpa. Quod tu
audisset saul. placatus uoce
jonathas iurauit. **N**on occidetur.
Vocauit itaque jonathas
dauid. et indicauit ei
omnia uerba haec. et misit jonathas
dauid ad saul. et fuit
cum saul sicut fuerat heri et nu-
dus cecidit. **N**otum est autem
insequens bellum. et egressus
dauid pugnauit aduersus
philistinum. percussitque eos pla-
ga magna. et fugerunt a fa-
cie eius. **E**t factus est spiritus domini
malus in saul. **S**edebat autem
in domo sua. et tenebat lancea
sua. **T**isusque est saul configere
lancea dauid in pariete. et de-
clinauit dauid a facie saul.
Lancea autem capiti uulneris placu-
it in pariete. et dauid fugit
et saluatus est nocte illa. **M**isit
ergo saul sacellios suos nocte
in domo dauid ut custodirent
eum. et interficeretur manus.
Quod cum adnuntiasset dauid
michol uxori sua dicebat. **N**isi
saluaueris te nocte hac. aas
monachis. **D**eposuit cum in fenestra
secam. **P**orro ille abiit et aufer-
uit atque saluatus est. **T**ulit autem
michol statuam. et posuit eam
super lectum. et pellem pilosam
caprae posuit ad caput eius
et operuit eam vestimentis. **M**isit
autem saul apparitores qui ra-
perent dauid. **E**t insum eis quod
egrotaret. **I**ursumque misit saul
nuncios. ut uiderent dauid di-
cens. **A**fferre eum ad me in lecto
ut occidatur. **C**umque uenisset
nuncius. **I**nuentum est simulacrum
super lectum. et pellem caprae
ad caput eius. **D**ixitque saul ad
michol. **Q**uare sic illuisti michi

et dimisisti uirum meum ut fu-
geret. **E**t respondit michol ad saul
Quia ipse locutus est michi. **S**i
mittere me aliqui interficiam te.
Dauid autem fugiens saluatus est.
et uenit ad samuelem in rama
etha. et nuntiavit ei omnia quae fecer-
at sibi saul. **E**t abiit sicut ipse
et samuel. et moratus est in na-
hioch in rama. **N**untiatus est
autem saul a diuinitibus. **E**cce da-
uid in nahioch in rama. **M**isit
ergo saul liatores ut raperent
eum. **Q**ui cum uiderent tu-
mulum prophetarum uaticinan-
tium et samuelem stantem super
eos. factus est etiam in illis
spiritus domini. et prophetae ce-
perunt etiam ipsi. **Q**uod cum nun-
tiatum esset sauli. misit alios
nuncios. **P**rophetae uerunt autem
et illi. **E**t rursus saul misit
certos nuncios. **Q**ui et ipsi
prophetae uerunt. **E**t ratis in na-
cundiam saul. **A**biit etiam ipse
in ramatha. et uenit usque ad
asternam magnam. quae est in
soco. et interrogauit et dixit
in quo loco sunt samuel et
dauid. **D**ixitque ei. **E**cce in
nahioch sunt in rama. **E**t abiit
in nahioch in rama. **E**t factus
est etiam super eum spiritus domini.
et ambulabat ingrediens et
prophetauit usque dum ueniret
nahioch in rama. **E**t exposita
uit se etiam ipse uestimentis su-
is. et prophetauit cum ceteris
coram samuele. et cecant nu-
dus tota die illa et nocte. **D**ixit
et eponit prouerbum. **N**um et
saul me prophetauit. **XX.**

Hic autem dauid de na-
hioch que erat in ra-
ma. uenit quod locutus
est coram jonathas.
Quid feci quae est ma-
gis mea. **E**t quod peti in manu
in preme tuum. quod dixit aas michi
Qui dixit ei. absit. **N**on mori-
ceris. **N**am enim faciet pro meo
quod grande uel paruum. **M**isit
ergo celabit me pro meo. **S**imone.

tanti modo. **U**equaq; erat istud
 Et uicauit rursus dauid, et
 ille ait. **P**at profecto pro tuus
 quia inueni gratiam in oculis
 tuis, et dicit. **N**efariat hoc iona-
 tha, ne forte celeriter. **Q**ui nimo
 uiuit dñs, et uiuit aia tua qd
 uno em ut ita dicitur dua gradu.
 ego morosq; diuidemus. **E**t ait
 ionathas ad dauid. **Q**uodcuq;
 dixerit in aia tua faciam tibi.
Dixit at dauid ad ionathan.
Fac balende sunt crastino, et
 ego pro more sedere solco, iuxta
 regem aduersandum. **D**imite
 ergo me ut abscondar in agro,
 usq; ad uesperam dici tertiae. **S**i
 respiciens requisierit me pat-
 tuus. **I**ndebis ei. **R**ogauit me
 dauid ut nec celeriter in bethle-
 hem ciuitate suam, qd coram me
 solemnes ibi sunt amplexus
 cotribulibus eius. **S**i dixerit
 bene pro te seruo tuo. **S**i at
 fuerit natus, scito qd completa
 est malitia eius. **F**ac g. manum
 in seruum tuum. qd sedus dñm me
 famulu tuu tecum in me fecisti.
Si aut in me est aliqua iniqui-
 tas, tu me macta, et ad pedes
 tuum ne madducas me. **E**t
 ait ionathas absit hoc ate. **N**on
 em feci qd, ut si recto cogno-
 uero completam peccis mei esse
 malitiam, contra te, no adnu-
 ciam tibi. **I**nditq; dauid ad io-
 nathan. **Q**uis nuntiabit michi
 si quid forte ruderit tibi pat-
 tuus dux. **E**t ait ionathas ad
 dauid. **N**em excediamus in a-
 gro. **C**umq; exisset ambo in
 agrum, ait ionathas ad dauid.
Dñe deus isrl. **S**i inuestigauo
 sententiam peccis mei crastino
 tu percudis, et aliquid boni
 fuerit super dauid, et non sca-
 tim misero ad te, et notu tibi
 fecero. **H**ec faciat dñs in iona-
 than, et hec augeat. **S**i aute
 persequerit peccis mei malitia
 aduersum te, reuelabo auxem
 tuam, et dimittam te ut uadas
 in pace. **E**t sic dñs tecum sic fuit
 cum pro meo, et si conperio faaces

michi magis dñm. **S**i uo mortuus
 fuero, non auferes magis tuam
 a domo mea. usq; in sempiternum.
Qut si non fecero qd tradita
 uerit dñs inimicos dauid unu-
 quemq; de terra auferet iona-
 tha de domo sua, et requirat
 dñs de manu inimicorū dauid.
Depigit ergo sedus cum iona-
 tha dauid, et requisit dñs
 de manu inimicorū dauid. **E**t
 addidit ionathas de uice dauid
 eo qd diligeret illum. **S**ic autem
 em suam, ita diligebat cum.
Dixitq; ad eum ionathas. **Q**uas
 balende sunt et requeres, requi-
 retur em sessio tua, usq; parcu-
 die. **D**escendens ergo festi nubes,
 et coemec in locum ubi celandus
 es, in die qua operari licet et
 sedebis iuxta lapidem cui est
 nome ezel, et ego tres sagittas
 mita uis cum, et iactabis qd
 exercens me ad signu. **I**nter
 quos et puera dicens ei. **V**ade
 et asser in sagittam. **S**i duxero
 puero, ecce sagitte mita te sunt
 tolle eas, tu coem ad me et pro
 tibi est et nihil est mali uult
 dñs. **S**em aut sic locutus fuit
 puero, ecce sagitte ultra te sunt
 coade quia dimisit te dñs. **D**e
 uerbo aut quod locutus sumus
 ego et tu, sit dñs inter me et
 te usq; in sempiternum. **A**bscondus
 est ergo in agro dauid, **E**t ue-
 nerunt balende, et sedit rex ad
 comedendu panem. **C**umq; se-
 disse rex super cathedram suaz
 ston consuetudine qd erat uis
 parientem. **S**urrexit ionathas,
 et sedit abnex qd latere saul,
 vacuusq; apparuit locus dauid
 et non est locutus saul quicq;
 in die illa. **C**ogitabat em qd for-
 te euenisset ei qd non eet mun-
 dus nec purificatus. **C**umq;
 illuisset dies secunda, p. balen-
 das, rursusq; uacuis apparu-
 it locus dauid. **D**ixitq; saul
 ad ionathan filium suu. **S**ur
 non peme filius isai, nec heri
 nec hodie aduersandum. **E**t re-
 spondit ionathan sauli. **C**oga-
 lit me obire, ut nec in bethleem,

et ait. **D**imittite me in sacrifici-
um solempne est in ciuitate;
uirus de fratribus meis accersit
me. **N**unc ergo si inueni gratiam
in oculis tuis, uadam atque et
uidebo faciem meam. **O**stant enim
non ueniunt ad mensam regis.
Frater autem saul aduersum Jona-
than dixit ei, **F**ili milicis inu-
lato rapientis, nuquam ignoro
quod diligis filium isai, inconfusi-
one tuam, et inconfusione igno-
miniose matris tue. **Q**uibus enim
diebus quibus filius isai pipe-
rit super terram non scabillae-
ris tu neque regnum tuum. **I**taque
iam nunc mitte, et adducit eum
ad me, quia filius mortis est.
Indens autem Jonathan sauli pater
suo ait. **Q**uare moritur quid
fecit. **E**t accipit saul lanceam
ut percuteret eum. **E**t intelligit
Jonathan quod desinit eum pater
suo ut interficeret dauid. **S**ur-
tegit ergo Jonathan a mensa in
die balendarum secunda panem.
Contristatus est autem super dauid
eo quod confudisset eum pater suus.
Cumque illuxisset mane uenit
Jonathan in agrum uero placuit
dauid et puer puulit eum eo.
Et ait ad patrem suum. **V**ade et af-
fer mihi sagittas quas ego iacis.
Cumque puer conuenerisset iacit
aliam sagittam in speciem. **V**e-
nit itaque puer ad locum iaculi
quod miserat Jonathan, et clama-
uit Jonathan post tergum pueri
et ait. **E**cce ibi est portio uile te.
Clamauitque Jonathan post tergum
pueri dicens. **F**estina uelociter re-
steteris. **C**ollegit autem puer Jona-
than sagittas, et attulit ad dominum
suum et quid ageretur penitus
ignorabat, tamen enim Jonathan
et dauid rem nouerat. **D**edit
enim Jonathan arma sua pater
et dixit ei. **V**ade defertur in ciuita-
tem. **C**umque abiisset puer, sur-
rexit dauid de loco, qui uergeret
bat ad austrum, et cadens pro-
nus in terram adorauit tercio,
et oscularis alterutrum, fleuere

parit, dauid autem amplius. **D**ixit
ergo Jonathan ad dauid. **V**ade
in pace. **Q**uicquid uirauimus
ambo in nomine domini dicentes,
Dominus sit inter nos et te, et meum
semen tuum et semen tuum usque
in sempiternum. **E**t suscepit
et abiecit, sed et Jonathan in pace
suis est aluitatem. **XXI.**

Uenit autem dauid in nocte
ad abimalech sacerdotem
et ostendit abimalech
eo quod uenisset. **E**t surrexit
et obuiam dauid et dixit ei.
Quare tu solus et nullus est
tecum. **E**t ait dauid ad abimalech
sacerdotem. **R**epropit mihi ser-
monem et dixit. **N**emo sciat rem
propter quam amem missus es,
et cuiusmodi tibi precepta dederunt.
Nam et pueris condidi in illis
et in illum locum. **N**amque
igitur si quid habes ad manum illi
quibus panes dauidi, aut quod
inuenias. **E**t respondens sacerdos
ad dauid dixit ei. **N**on habes
panes ad laicos ad manum, sed
tamen panem seminum. **S**i mundus
pueri mactat a milicibus. **E**t
respondit dauid sacerdoti et dixit
ei. **E**quidem si de milicibus ager
totum numerum nos ab heri et nunc
tercium, quia egrediebantur et
fuerunt uasa puerorum sua. **P**er-
ro uia haec polluta est. **E**t cepit
hodie sacrificium in uasis. **D**e-
dit ergo ei sacerdos sacrificium
panem. **N**ec enim erat ibi panis
nisi tamen panes propositionis qui
sublati fuerant a facie domini ut
ponerentur panes calidi. **E**cce
autem uix ibi quidam de seruis
saul in die illa in tabernaculo
domini et nomen eius doctus
nothicus, potentissimus pater
saul, hic pascebat mulas saul.
Dixit autem saul ad abimalech.
Si habes hic ad manum hastam
aut gladium. **Q**uia gladium
meum et arma mea non tibi
meum. **P**rimo enim regis utgebatur.
Et dixit sacerdos. **E**cce hic gladius
goliath philistaei, quem percussit
sicut in ualle cheremithi, est melle

lucius pallio post epheod, si istum
 vis tollere tolle. **N**on enim est
 aliud hic absq; eo. **E**t ait dauid.
Non est quicquam alter filius dauid
 cum. **S**urrexit itaq; dauid, et
 fugit in die illa a facie saul et
 coeuit ad achis regem geth. **D**ix-
 eruntq; ei serui achis, cum vt
 dissent dauid. **N**umq; non iste
 est dauid rex terre. **T**one gluc
 cantabant per choros dicentes
 percussit saul mille, et dauid
 decem milia. **P**osuit at dauid
 sermones istos in corde suo, et
 contumit ualde a facie achis
 regis geth, et imitauit os sui
 coram eis, et collabebatur in
 manus eorū, et inpingebat in
 hostia porte, defluentib; sali-
 ue eius in barbam, et tendit
 ad ostia ciuitatis. **E**t ait achis
 ad seruos suos. **V**idistis hominem
 insanu, quare eum adduxistis
 ad me. **N**on desunt nob furiosi
 aut desidero epilempicos, q
 mtruduxistis istu, ut furceret
 me pnce. **D**imitte hinc illu
 hic ne ingreditur domu meaz.

Hic ergo .xxii.
 inde dauid et fugit in
 speluncam modollam.
Speluncam autem
 in manu audissent
 pces eius, et dicit dominus pnc
 eius, descendet ad cum illuc
 et tenebit ad eu ocs q erant
 in angustia constituti et offi
 acce alieno, et amaro suo, et
 fuis est eorū pnceps. **F**uerunt
 cum eo q quadringenti viri
 et profertus est inde dauid in
 massa q est moab. **E**t dixit ad
 regem moab. **M**aneat oro pi
 meus et mater mea uobcum.
 donec sciam quid faciat in ds.
Et reliquit eos ante facie mo-
 ab. **M**anseruntq; apud cum
 cunctis dieb; quib; dauid ma-
 nebat in pfidio. **D**ixitq; gad
 propheta ad dauid. **N**oli ma-
 nere in pfidio. **P**rofiasce et
 uade in terram iuda. **E**t pro-
 fertus dauid uenit in saltum
 harath. **E**t audiuit saul q appa-
 risset dauid, et conu qui erant

cum eo. **S**aul at cum maneret
 in gabaa, et esset in nemore qd
 est in rama. **G**astam manu te-
 nens, cunctiq; socij eius circum-
 steterunt eum. **A**it ad seruos
 suos qui assistebant ei. **A**udite
 nunc filij iemini. **N**umq; oib;
 uobis dabit filius isai agros,
 et cometas a et uniuersos uos
 faciat tribunos, et centuriones
 quo conuistis omis aduersu
 me, et non est qui in reuoluet,
Maxime cum et filius me sed
 muerit cum filio isai. **N**on non
 e qui uitam mea doleat ex uob;
 nec qui adnunciet m. **E**t q filij
 meus susatauerit serui meum
 aduersum me inimici insidiant
 tem michi usq; hodie. **I**ndens
 at doct; rodomicus qui assistebat
 et erat pncip; max seruos saul.
Vidi inquit filium isai in hobe
 apud abimalech filiam abitob
 sacerdotem, qui consuluit pro eo
 dnm, et cibaria dedit ei. **E**t et
 gladium goliath philisti dedit
 illi. **M**isit ergo rex saul ad aact
 sciendum abimalech filiu abitob
 sacerdotem, et dem domu pnc
 eius sacerdotu qui erant in nobe.
Qui uenit uniuersi ad regem
Et ait saul ad abimalech. **A**udi
 fili abitob. **Q**ui tndit. **P**resto
 sum dne. **D**ixit ad eum saul.
Quare conuistis aduersum
 me, tu et filius isai, et dedisti
 ei panes et gladium, et consu-
 luisti pro eo dnm, ut confurge-
 ret aduersum me, insidiatore
 usq; hodie pmanens. **I**ndensq;
 abimalech regi ait. **E**t qe m
 oibus seruis tuis sic dauid fi-
 delis et genex regis, et pergens
 ad imperiu tuum, et gloriosu
 in domo tua. **N**um hodie oxi
 consulere pro eo deu. **A**bsit hoc
 a me, ne suspicetur rex aduer-
 sus seruum suu, rem huiusmodi
 in uniuersa domo pnc mei. **N**on
 em scuit seruus tuus quicq;
 super hoc negotio ul modicum
 ul grande. **D**ixitq; rex. **H**occe
 morieris abimalech tu, et dis
 domus pnc tui. **E**t ait rex emf
 sarus qui mtrudabant eum.
Conutimim et m fuce sacerdotu

dm. Nam manus coram
dauid est. scientes qd fugisset et
non indicauerit michi. Noluerit
aut serui regis extendere ma-
num suam in sacerdotem dm. Et
ait rex ad doct. Conuere tu et
reue in sacerdotem dm. Conu-
susq idumeus reuert in sacer-
dotes. et occidauit in die illa
octoginta quinq uiros uestitos
ephod lino. Nebe aut ciuitate
sacerdotum percussit in ore gla-
dy viros et mulieres. paruulos
et lactante. bouem et asinum
et ouem in ore glady. Euadet
at unius filius abimalech filij
abithob. cuius nome erat abia-
thar fugit ad dauid. et anun-
ciauit ei qd occidisset saul sacer-
dotes dm. Et ait dauid ad abia-
thar. Sciebam in die illa qd tu
ibi eet idumeus doct. procul
dubio annuntiaret saul. Ego si
reus dm aiaz p'ris tui. ma-
ne metu ne timeas. Si quis
affecerit aiaz mea qret et tuam
aiaz. metusq seruabis. **XXIII**
Et nunciauerit dauid di-
centes. Ecce philistin op-
pugnant ceila. et d'ri
piunt areas. Consultuit
igr d'm dauid dicens. Num ua-
dam et percutia philisteos istos.
Et ait d'ns ad dauid. Vade et per-
cutes philisteos et saluabis ceila.
Et dixerunt uiri qui erant tu
dauid ad eum. Ecce nos hic in-
iudea consistentes timem. qnto
magis si erimus in ceila aduer-
sum agmina philistinorum.
Rursus ergo dauid consultuit
d'm. Qui respondens ait ei. Sur-
ge et uade in ceila. Ego em tra-
dam philisteos in manu tuaz.
Abnt dauid et vni eius cum eo
in ceila. Et pugnavit aduersu
philisteos. et abegit uimenta
corp. et percussit eos plaga mag.
et saluauit dauid habitatores
ceile. Porro eo tpe quo fugiebat
abithar. filius abimalech ad
dauid in ceila ephod serum h'ne
descenderat. Nunciatus est saul.
qd venisset for dauid in ceila. Et.

ait saul. Tradidit eum d'ns in
manus meas. Conclusus qd
est in cecrogressus urbem. in qua
porte et ser. Et precepit saul
di populo ut ad pugnam de-
scenderent in ceila. et obside-
ret dauid et viros eius. Quod
cum refasset dauid qd p'para-
ret ei saul clam manu. Dixit
ad abithar sacerdotem. appam
ephod. Et ait dauid. D'ne deus
isrl. Audiuisti fama seruis tuis
qd disponat saul venire ad ce-
lam. ut euertat urbem prope
me. Si tradent me vni colle
in manus eius. et si descendit
saul sicut audiuit seruis
tuis. D'ne deus isrl. indica ser-
uo tuo. Et ait d'ns. descendet.
Dixitq rursus dauid. Si
tradent vni ceile me. et viros
qui sunt metu in manu saul.
Et dixit d'ns. Tradent. Surrex-
it ergo dauid et vni eius quasi
sexcenti. et egressi sunt de ce-
lla que atq illuc vagabatur
mecti. Nunciatus est saul.
qd fugisset dauid de ceila. quz
obrem dissimulauit epte.
Morabatur at dauid in deser-
to. in locis promissis mansit
in monte solitudinis ziph.
Querebat eu in saul d'ntis
diebus. et no tradidit eu d'ns
in manus eius. Et uidit dauid
qd egressus eet saul. ut qret
aiam eius. Porro dauid erat
in deserto. ziph in silua. Et
surrexit ionathas filius saul
et abiit ad dauid in silua. et
confortauit manus ei m'cco.
Dixitq ei. Ne timeas. Neq
em mouet te manu saul pa-
tris mei. Et tu regnabis super
isrl. et ego ero tibi ser. sed et
pater meus scit hoc. Percussit
igitur utraq fedus coram d'no
Transiitq dauid in silua. Iona-
thas autem reuersus est in domum
suam. Ascenderunt at ziph
ad saul. in gabaa dicitis. Non
ne ecce dauid latitat apud nos
in loco tutissimo silue mole
achile q est ad extrema deserti.

Nunc ergo sicut desideravit anima tua. ut descenderes. descende. Item dicitur ut tradamus eum in manus regis. **Dixitque saul.** Inducite uos ad me quod doluisti facere mihi. **Abiit ergo et diligenter paravit. et curiosus agere. et considerate locum ubi sit pes eius. ut quis uideret eum ibi. fecerunt enim de melle et galli de melle ei. Considerate et uideate diem laetitia cum in quibus absconditur. et reuertimini ad me ad rem certam uadam uobiscum. Et si eritis in terra se absconderit. persequatur eum in turris mliabus iuda. Et illi surgentes abiit in ziph ante saul. Dauid autem et omnes eius erant in deserto. maon in campis. ad dextera iherusalem. **Fuit ergo saul et socii eius ad quendam et nuntiatum est dauid. Sciatimque descendit ad petram. et uersabat in deserto maon. Quod cum audisset saul. persequens est dauid in deserto maon. Et ibat saul et omnes eius. ad latum montis ex parte una. dauid autem et omnes eius erant in latere montis ex parte altera. Porro dauid desperabat se posse euadere a facie saul. Itaque saul et omnes eius in modum turris circumgebant dauid et circos eius ut caperent eos. Et nuntius uenit ad saul dicens. Festina et ueni quia in iudicium se philistiim super te. **Reuersus est ergo saul desistens persequi dauid. et perrexit in orientem philistinorum prope hoc uocatum locum illi petram diuidentem. **XXV.********

Hscendit ergo dauid in desertum et habitauit in locis turrimis engaddi. Cumque reuersus esset saul postquam persequens e philistiim nuntiauerit ei dicens. Erat dauid in deserto e engaddi. Assumens ergo saul tria milia electorum uirorum ex omni israhel prope ad inuestigandum dauid. et in medio eius etiam super abruptis

sumas petras que solis ibi abus proue sunt. et uenit ad caulas quorum se offerrebant coram. **Erant ibi spelunca. quia muresus est saul. ut purgaret venas. Porro dauid et omnes eius in interiori parte spelunce. latebant. Et dixerunt serui dauid ad eum. Erat dies de qua locutus e dno ad te. Ego tradam tibi inimicum tuum. ut facias ei sicut placuerit in oculis tuis. Surrexit ergo dauid et protulit oram clamidis saul silenter. Post hec percussit totum saul. eo quod abscessisset oram clamidis saul. **Dixitque ad omnes suos. Propicius in sit dno ne faciam hanc rem dno meo. cristo dno. ut mittam manum meam in eum. quia cristus dno e. Et confregit dauid omnes sermone. et non permisit eos ut resurgerent in saul. Porro saul exurgens de spelunca peribat retro in caue. Surrexit autem et dauid post eum. et egressus de spelunca clamauit post requam saul dicens. Dne mi rex Et respexit saul. post se. Et inclinans se dauid pronus in terram adorauit. **Dixitque ad saul. Quare audis uerba hominis loquentium. dauid quia malum aduersum te. Ecce hodie uiderunt oculi tui. quod tradiderit te dno in manum meam in spelunca. Et cogitauit ut occiderem te. sed peperit tibi oculus meus. Dixi enim. Non extendam manum meam in dno meum quia cristus dno est. Quin potius pater mi uide et cognosce oram clamidis tue in manu mea. Et in cum proderim summitate clamidis tue. nolui extendere manum meam mee. Amm adite et uide. quo non e in manu mea malum. neque iniquitas. neque peccatum in te. Tu autem insidias auer mee ut auferas eam. Iudicet dno inter me et te. et ulciscatur me dno ex te. Manus autem mea non sit in te. Sic et in pro uerbis antiquo dr. Ad impio creditur impietas. Manus ergo mea non sit in te. Quem sequeris rex israhel que persequeris******

canem mortuum persequeris et
pulicem unum. Sic dñs iudex
et iudicat me et te, et con-
dat et iudicat cam meam, et
creuat me de manu tua. Cum
autem contempsisset dauid, loquens
sermone huiusmodi ad saul
Dixit saul. Numquid uox haec tua
est fili mi dauid. Et leuauit vo-
cem suam saul et fleuit. Dixitque
ad dauid. Iustior es tu quam ego.
Tu enim contempsisti in bona, ego
autem reddidi tibi mala. Et tu in-
iurasti hodie que feceris mihi
bona, quod tradiderit me dñs
in manu tuam et non occide-
ris me. Quis enim cum inuenie-
rit inimicum suum, dimittet
cum in uia bona. Sed dñs red-
dat tibi pietatis meam hanc
pro eo quod hodie operatus es in
me. Et nunc quia scio quod contempsisti
me regnaturus sis, et habitu-
rus in manu tua regnum israel.
Iura mihi in dño, ne delicias seme-
ntium meum post me, nec auferas no-
men meum de domo patris mei.
Et iurauit dauid sauli. Abijt
ergo saul in domum suam, et da-
uid et comites eius, ascenderunt
ad tuuora loai.

Quartus est autem samuel,
et congregatus est cum
suis israel et planxerunt
cum et sepeliebant in
domo sua in ramatha. Consur-
gensque dauid, descendit in de-
sertum pharan. Erat autem uir
quiescens in solitudine maon,
et possessio eius in carmelo, et
homo ille magnus nimis, erat
que ei oues tria milia, et mille
capre. Et accidit ut tonderetur
grex eius in carmelo. Nomen
autem conui illius erat nabal
et nomen uxoris eius abigail.
Erantque mulier illa prudentissima
et speciosa. Porro uir eius durus
et pessimus, et maliciosus. Erat
autem de genere Caleb. Cum ergo
audisset dauid in deserto quod ton-
deret nabal gregem suum, misit
decem iuuenes et dixit eis. Ascen-
dite in carmelum, et remittite ad

nabal, et salutateis eum ex nomine
meo pacifice, et dicite sic. Sic
sabis meis et tibi pax, et do-
mum tuam pax, et omnibus qui cum
habes sic pax. Audiuimus quod conde-
rent pastores tui gregem qui
erat nobiscum in deserto. Numquid
eis molesti fuimus, nec aliquis
defuit eis quicquam de grege omni
tempore quo fuerunt nobiscum
in carmelo. Interroga pueros
tuos et indicabunt tibi. Tu uero
ergo inueniant pax gratiam
oculis tuis, in die enim bona ue-
nimus. Quodcumque inuenie-
rit manus tua, da seruis tuis
et filio tuo dauid. Cumque con-
fessentur pueri dauid, locuti sunt
ad nabal dñi uerba haec ex nomine
dauid et siluerunt. Tunc autem
nabal plius dauid ait. Quis
est dauid, aut quis est filius eius.
Hodie inuenit seruis qui fugi-
unt dominos suos. Tollam ergo
panes meos, et aquas meas
et carnes pecorum que erant con-
tribus meis, et dabo uicis que
nescio unde sunt. Egressi sunt
itaque serui dauid per uiam suam
et reuersi uenerunt, et nunti-
auerunt ei dñi uerba, que dixerat
nabal. Tunc dauid ait uicis
suis. Armatus unusquisque
gladio suo. Et accincti sunt sin-
guli gladio suo. Accinctus quoque
est et dauid ense suo. Et secuti
sunt dauid qui dormierant in
portis. Porro ducenti remanserunt
ad sarcinas. Abigail autem uxor
ori nabal nuntiavit unum
de pueris dicens. Ecce dauid
misit nuntios de deserto ut de-
nederet dño meo, et auersus
est eos. Hic uero isti boni facti
sunt nobis, et non molesti,
nec quicquam aliquis perit in grege
quo sumus conuersati in die
in deserto. Pro multo erat uobis
tam in nocte quam in die, omnibus
diebus quibus pauimus apud
eos greges. Quam obrem to-
sidera, et recognita quid facias
hinc completa est malicia aduersum
sum uicium tuum, et aduersum

domu tuam. et ipse filius e beeli
 al. ita ut nemo ei possit loqui
 Scanauc ipe abigail. et tulit
 ducentos panes. et duos utres
 omni. et quinq; arctos coros,
 et tulit qnq; sata polente. et
 cornu ligatueas ulue passe. et
 ducentas massas calcatum
 et mposuit super asinos. Dixit
 q; pueris suis. Proccedite me
 et ecce ego post tergum sequar
 uos. **M**eo aut suo nabal non
 indicauit. **C**um ergo ascendi
 set asinu. et descendet ad ra
 diem montis dauid. et corni
 eius descendebant in orau sum
 eius. **T**ribus et illa oauit
 et ait dauid. **V**ere frustra sec
 uau oia q; huius erant in de
 sexto. et non perijt quicq; de
 tunatis q; ad eum ptinebant
 et reddidit in malum p bono.
Hec faciat deus inimicis dauid
 et hec addat. si reliquo de sibz
 q; ad eum ptinent usq; mane
 mngentem ad pariete. **C**u
 tunc vidisset abigail dauid. festi
 nauit et descendit de asino.
 et proadit cora dauid sup faci
 em suam. et adorauit super
 terram. et cecidit ad pedes ei
 et dixit. **I**n me sic dñe in hec
 iniquitas. **I**ogur obsecro ancil
 la tua in auribus tuis. et audi
 uerba famule tue. ne ponat oro
 dñs meus rex cor suum super
 orau istum iniquissimu nabal
Quia scdm nomen suu stultus
 est. et est stulticia cum eo. **E**go
 et ancilla tua no vidi pueros
 tuos dñe mi quos misisti. **T**unc
 ergo dñe mi. uiuit dñs. et oruit
 aia tua. qui prohibuit te ne ue
 nires in sanguinem. et salua
 uit aiaz tuam tibi. **E**t nunc fiat
 sicut nabal inimi tu. et qui
 haurit dno meo malum. **Q**uia
 propter susape dñdorem hanc
 qua attulit ancilla tua tibi dno
 meo. et da pueros qui scununt
 dnm meum. **R**ufer iniquitate
 famule tue. faciens em facit
 dñs tibi dno meo domu fideles
 q; plia dñi dñe in tu plicatis.

Malicia ergo non inueniatu
 m te dñdus diebus uite tue.
Si em surreperit aliqui homo
 persequeris te et qrens aiam
 tuam. erat aia dñi meo custo
 dita. q; in fasciula videri lam
 apud dnm deum tuu. **P**orro
 ala m mncap tuaz rotabitur
 q; in mpeu. et oculis funde.
Cum ergo fecerit tibi dñs dno
 meo oia que locutus est bona
 dete. et constituerit te dñe sup
 isrl non erit tibi hoc in singul
 tum et in scapulu cordis dno
 meo. q; effuderis sanguie in oxiu.
 aut ipe te ultus fueris. **E**t tu
 benefecerit dno dno meo rector
 daberis analle tue. **E**t ait da
 uid ad abigail. **E**n dñtus dno
 deus isrl. qui misit te in ortue
 sum meum. et bndictum eloqu
 tuum. et bndicta tu q; prohibu
 isti me hodie. ne rem ad sang
 uinem. et ulciscer me manu
 mea. **A**lioquin uiuit dñs deus
 isrl. qui prohibuit me. malum
 facere tibi. n tuo cecidisset in oc
 tursum meum non remasisset
 de nabal usq; ad luce matutina.
 mngens ad parietem. **S**uscip
 ergo dauid de manu ei. dia q;
 attulerat ei. dixit. **V**ade paa
 fice in domu tuam. **E**cce audiu
 boem tuaz et honorau faciem
 tuam. **V**enit at abigail ad na
 bal. **E**t ecce erat ei conuiuium
 in domo eius. q; conuiuium
 regis. et cor nabal iocundum.
 erat em ebrius nimis. et non
 indicauit ei verbu pusillum.
 aut grande usq; in mane. **D**ila
 tulo aut cum digessisset comum
 nabal indicauit ei uxor sua
 uerba hec. **E**t emortuum e cor
 eius miseris. et factus e qsi
 lapis. **C**umq; permississent dele
 dies. percussit dñs nabal et
 mortuus est. **Q**uod cum audis
 set dauid mortuu nabal ait
En dñtus dno qui iudicauit
 tam obprobrii mei de manu na
 bal. et seruu suu custodiuit. a
 malo et maliciam nabal red
 didit dno in caput eius. **H**isit.

ergo dauid et locutus e ad abi-
gail. ut sumeret eam sibi upo-
rem. Et uenit pueri dauid ad
abigail in carmelon. et locuti
sunt ad eam dicentes. Dauid
misit nos ad te. ut accipiat te
sibi in uporem. Que respondit
adorauit prona teras. et ait
Ecce famulla tua sit in ancilla.
ut educt pedes seruoꝝ dñi mei.
Et festinauit et surrexit abiga-
il. et ascendit super asinu. et
quinq; puellae secunt eam ea pe-
dissequae eius. et secuta e min-
tas dauid. et facta e illi upor.
Sed et achisem. accepit da-
uid de israhel. et fuit uxor
upor eius. Saul de dedit meli-
ol filiam suam upore dauid.
falethi filio lais qui erat de gal-
2. im. Et uenit ziphai ad saul
in gabaa dicentes. Ecce dauid
absconditus e in colle achilae.
q; est exaduso solitudinis. **xxxj.**
Et surrexit saul et dese-
dit in desertum ziph.
et tu co teia milia uxorꝝ
de electis isrl. ut quere-
ret dauid in deserto ziph. Et castro
metatus est saul in gabaa ach-
ile. que erat exaducto solitu-
dinis in uia. Dauid ut habita-
bat in deserto. Videns at q; ue-
nisset saul post se in desertum.
misit exploratores et didicit.
q; dormisset ceterissime. Et surrex-
it dauid et uenit clam ad locu
ubi erat saul. Cumq; euidisset
locum ubi dormebat saul. et
abner filius rex pnceps mili-
tie eius. saulem dormientem in
tentorio. et reliqui uolunt per-
cutiui eius. ait dauid ad ach-
ileth et ephai. et abisai filiu
saruie fratrem ioab dicens. Quis
descendit metu ad saul in castro.
Dixitq; abisai. Ego descendam
tecum. Venit ergo dauid et
abisai ad pñm nocte et muer-
runt saul iacentem et dormientes
in tentorio. et hastam fixam
in tera ad caput eius. Abner
aut et pñm dormientes in creui-
tu ei. Dixitq; abisai ad dauid.

Concluse deus hodie in manu
tuam in manus tuas. nunc ego
perforam eum lancea in tera
semel. et secundo opus no erit
Et dixit dauid ad abisai. Ne
interficias eum. Quis enim exard-
manu suam in oculu dñi. et in-
nocens erit. Et dixit dauid. Vi-
dēs. Quia nisi dñs percussisset
eum. aut dies eius uenerunt
moriatur. aut in pliu descendit
periret. propria michi sit dñs
ne extendam manu mea in
oculu dñi. Tunc igitur colle ha-
stam q; est ad caput eius. et q-
phum aque et abeamus. Tunc
igitur dauid hastam et apophum
aque q; erat ad caput saul. et
abierunt. Et non erat quispiam
qui uideret et intelligeret. et
vigilaret. sed et omis dormebat
quia sopor dñi reuerat super
eos. Cumq; inisset dauid exad-
uerso. et scisset in uertice hie-
de longe. et eet grande meual-
lum inter eos. clamauit dauid
ad pñm et ad abner filiu rex
dicens. Nonne in diebus abner.
Et uidens abner ait. Quis es
tu qui clamas et inquietas regem.
Et ait dauid ad abner. Numq;
alio tempore non uixi tu es. et quis
alio filius tuus in isrl. Quare
ergo non custodisti dñm tuum
regem. Ingressus est enim unus
de tuis. ut interfectum regem
dñm tuum. Non est bonu hoc qd
fecisti. Si uis dñs qm filiu mo-
tus est uos. qui non custodi-
stis dñm uerum custodiam dñm.
Tunc ergo uide ubi sit hasta
regis. et ubi sit apophus ad. que
erat ad caput eius. Cognouit
aut saul uocem dauid et dixit
Numq; uox tua est hoc fili mi
dauid. Et dixit dauid. Vox mea
dñe in rex. Et ait. Quam ob-
cam dñs meus me persequitur
dñm suum. seruū. Quid feci
aut quod est in manu mea ma-
lum. Nunc ergo audi oro dñe
in rex uerba serui tui. Si dñs
sacrificium. Si aut filiu homi-

maloditi sunt in conspectu omni
 qua ceciderunt me hodie ut
 non habeam in hereditate omni
 dicentem. Vade sacrificia dno ali
 ems. et nunc non effundatur
 sanguis meus in terra coram
 dno. qz egressus est rex isrl ut
 perat pulicem uniu sic persequit
 perdis in motibus. Et ait saul.
 Peccati reuertere fili in dauid
 nequaquam em ultra male facia
 tibi. eo qz pretiosa fuit anima mea
 in oculis tuis hodie. Apparet
 qz stultice egerim. et ignorave
 rim multa in mis. Et respondens
 dauid ait. Ecce hasta regis in
 sciat unus de pueris et tollat
 eam. Dns aut retribuatur comi
 tibus sicut iustitia suam et si
 dem. Tradidit em te dno hodie
 in manu mea. et nolui leuare
 manu mea in iustum dno. Et
 scia magnificata est anima tua
 hodie in oculis meis. sic magni
 facta anima mea in oculis dno
 et liberet me de omni angustia.
 Ait ergo saul ad dauid. Induc
 tu fili in dauid. Equidem fa
 nctus facies. et potens poteris.
 Abit de dauid in viam suam.
 et saul reuersus est in locu suu.
Ait dauid. **xxvii.**
 in corde suo aliqui ma
 dam und die in manu
 saul. **xxviii.** **xxviii.**
 ut fugiam ut saluer in terra
 philistinorum ut desperet saul.
 respice me quare in tunicis fini
 bus isrl. fugiam ergo manus
 eius. Et suscepit dauid et abiit
 ipse et septem viri cum eo. ad
 achis filiu maach regem gath
 et habitauit cum achis in gath
 ipse et viri eius et domus eius
 dauid et due uxores ei. achis
 nobem iezrahelites. et abiga
 il uxor nabal carmeli. Et nun
 aatum est saul qz fugisset da
 uid in gath. et non addidit ul
 tra ut quereat eum. Dixit aut
 dauid ad achis. Si mihi gras
 in oculis tuis datur in locus
 muna urbium regionis huius
 ut habitam ibi. Tunc em manet
 seruus tuus in ciuitate regis tui.

Dedit itaqz achis in die illa sui
 leg. propter hanc cam facta
 est sicut regnum iuda. usqz in
 diem hanc. fuit at nius dies
 quibus habitauit dauid in re
 gione philistinorum quor mensu
 Et ascendit dauid et con eius
 et agebant preda de gessuri
 et de gesri. et de amalceitis
 hic em pagi habitabantur.
 in terra antiquit euntis sur
 usqz ad terram egypti. Et prue
 bat dauid dem terram. nec re
 linqbat conuenit conu. et multi
 erem. tollentis onces et boues.
 et asinos et camelos. et vestes
 reuocabatur et veniebat ad achis
 in quem reuisti hodie. Respondit
 qz dauid. Contra meridiem iude
 et cont meridiem ierameel. et
 cont meridiem temi. conu et
 milice non conuificabat dauid
 nec adducebat in gath dicens
 ne forte loquatur aduexer nos
 nec fecit dauid et hoc erat de
 cretu illi diebus diebus quibz
 habitauit in regione philistinorum
 Creddidit ergo achis dicens. dauid
 multa mala operatus e contra
 plem sui isrl. **xxviii.**
 seruus sempiternus. **xxviii.**
Arum est aut in diebz
 illis congregauerunt
 philistinim agmina sua
 ut preparent ad bellu
 cont isrl. **xxviii.**
 ad dauid. **xxviii.** **xxviii.**
 metu egredieris in castris tu
 et vni tui. **xxviii.** **xxviii.**
 achis. **xxviii.** **xxviii.**
 e seruus tuus. **xxviii.** **xxviii.**
 ad dauid. **xxviii.** **xxviii.**
 et ego custodem capitis
 mei ponam te tunicis diebus
 samuhel ac mortuus e pla
 nxit qz cum vir isrl. et soeche
 vrant cum in rathatha urbe
 sua. et saul abstulit magos
 et aruolos de terra. et miserunt
 eos qui phitones inuentce ha
 bebant. **xxviii.** **xxviii.**
 congregatis se phili
 stim. et caenerunt et castra me
 tan sunt in sura. **xxviii.** **xxviii.**
 at et saul omisum isrl et cecit
 in gelboe. **xxviii.** **xxviii.**
 et uidit saul castra.

philistin. timuit et expauit cor
eius in mis. Consultatq; dnm.
et non vidit ei. neq; p sompna
neq; per sacerdotes. neq; p pphas
Dixitq; saul seruis suis. Quere
te michi militem habente phi
tonem et uadam ad carnem et sus
citabor per illam. Et dixerunt ser
ui eius ad eum. Est miles hns
philistone in endor. Mutauit q;
habitum suum. Vestitusq; e alyo
vestimetis. abnt ipe et duo viri
cum eo. Venereutq; ad muliere
nocte et ait. Diuina in mphi
to. et suscita michi que dixeris
e. Et ait miles ad eum. Ede tu
nosti quanta fecerit saul. et quo
crascerit magos et arolos de
terra. Quare ergo insidias
aue mee ut occidat. Et iurauit
ei saul in dno dicens. Siuit do
q; no veniat tibi quicq; mali
prope hanc rem. Dixitq; ei
miles. Quam suscitabo t. Que
ait. Samuelem suscita in
tum at occidisset miles samue
lem. Exclamauit uoce mag.
et dixit ad saul. Quare mpo
suscitasti in. Tu em es saul. Dix
it ei rex. Noli timere. Quid
uidisti. Et ait miles ad saul
Deos uidi ascendentes de tra.
Dixitq; ei. Qualis e forma ei
Que ait. Vir senex ascendit
et ipe amittit e pallio. Et
intellexit saul q; samuelem cet
et melius uidit se sup faciem
suar mitam et adorauit. Dix
it samuelem ad saul. Quare
mactasti me ut suscitares. Et
ait saul. Coartor nimis. Si qui
dem philistin pugnat aduer
sum me. et deus recessit a me
et exaudire me noluit. neq;
in manu prophetar. neq; per
sompna. Vocauit ergo te ut
videres in quid faciam. Et ait
samuelem. Quid mecz rogas
me tu dno recesserit a te. et
inspexit ad emillu tuu. faciet
em t dno sicut locutus e in
manu mea. et semdet regnu
tuu de manu tua. et dabit il
lud proximo tuo dauid. q; no

obedisti uoca dmi. neq; fecisti na
furore eius in amalech. Idcirco
quod pateris fecit t dno hodie
Et dabit dno etia isrl tui in
manu philistin. Cras aute
tu et filij tui metu eras. Et
castra isrl tradet dno in man
philistin. Et tunc saul occi
dit por rectus in tcam. Et tunc
erat em uerba samuelem. et
robur non erat in eo. q; non
comederat pane tota die illa.
Ingressa est itaq; miles illa ad
saul et ait. Conurbat em
teat ualde. Dixitq; ad eu. Ecce
obediuit. Analla tua. uoci
tue. et posui ai am mea in ma
nu mea. et audiui sermone
tuos quos locutus es ad me. Tunc
igit audi et tu uocem analle
tue. ut ponat totam te succella
panis. et comedens conualsca
ut possis iter facere. Tu uo
nuat et ait. Non comeda. Co
egerunt aut cum serui sui. et
miles. Et tandem audita ro
ce eoz suscepit de terra et se
dit super lectum. Miles aut
illa habebat vitulum pasua
lem in domo. et fecit nauit et
occidit eum. Tollitq; farina
mstruit eam. et coxit azima.
et posuit ante saul et ante ser
uos eius. Qui cum comedisset
susceperunt. et ambulauerunt
per totam noctem illam.
Ongregati
sunt ergo philistin in
licsa agmina in aphec
sed et isrl castrametia
tus est super fontem qui erat
in israhel. Et sarrape quidem
philistin mcedebant in centu
rys et milibus. Dauid aute
et corni eius. erant in nouis
agmine cum achis. Dixeruntq;
principes philistin ad achis.
Quid sidi uolunt hebrei isti.
Et ait achis ad principes philistin
Cum ignoratis dauid. q; fuit
seruus saul regis isrl. Et est
lapud me miles isrl. Et est
et no inueni in eo quicq; ex
die q; inssigit ad me usq; ad die

hanc. Irati sunt at aduersu
 cum philistinim principes et dix-
 erunt ei. Seueritate ure et
 sedeat in loco suo. in quo consti-
 tuitur cum. et non descendat
 nobiscum in bellum. ne fiat no-
 bis aduersarius cum philisti-
 nis. Quis enim aliter potest
 placare dominum suum nisi in capiti-
 bus nostris. Nomen iste est dauid
 cui cantabant per choros dicen-
 tes percussit saul in milibus suis
 et dauid in decem milibus. Vocat
 uir ergo achis dauid. et ait ei.
 Vult dominus quia rectus es tu et
 bonus in conspectu meo. et exiles
 tuus et mercidius tuus mercum
 est in castris. et non inueni in
 te quicquam mali. ex die quo uenisti
 ad me usque in diem hanc. sed
 et sarrapis non placeo. Ferte
 ecce ergo et uade in pace. et non
 offendas oculos sarrapaz et phili-
 stim. Dixitque dauid ad achis.
 Quid enim scia. Et quid inueni-
 sti in me seruo tuo ad die quo fui
 in conspectu tuo usque in diem hanc.
 ut non uenia et pugnam contra
 inimicos domini mei regis. Respondens
 achis locutus est ad dauid. Ego
 uero bonus es in oculis meis. sic
 angelus dei. sed principes philisti-
 ni dixerunt non ascendet nobiscum
 in bellum. Igitur consurge ma-
 ne tu et seruum domini tui. qui ue-
 nit tecum. et cum denotie sur-
 reueris. et ceciderit diluere te
 pergere. Surrexit itaque de nocte
 dauid ipse et uxor eius. ut pro-
 hastent mane et reuererent
 ad terram philistinim. Philisti-
 ni autem ascenderunt in iersrahel.

Quoniam
 uenissent dauid et uxor
 eius in sialeg die tria.
 amalechite impetum
 fecerunt ex parte australi in sial-
 leg. et percussit sialeg et suc-
 cenderunt eam igni et capti-
 uas duxerunt mulieres. ex ca-
 a minimo usque ad magnum. et
 non miserunt quequam. sed se-
 rum duxerunt. et pergebant
 in terra sua. Cum ergo uenisset

dauid et uxor eius ad ciuitatem
 et inuenissent eam succensam
 igni. et uxores suas et filios su-
 os. et filias ductas se captiuas.
 Leuauerunt dauid et populus qui erat
 cum eo uoces suas. et plangebat
 donec deficerent in eis lacrimae.
 Siquidem et due uxores dauid
 captiue ducte fuerant. achis
 enim iersrahelites. et abigant uxor
 nabal carmeli. Et contumaciter
 e ualde. Solebat enim in populum
 lapidare. quia amara erat anima
 eius contra. super filiis suis et
 filiabus. Confortatus est autem
 dauid in domino deo suo. et ait ad
 abiatthar sacerdotem. filium ahime-
 lech. applica ad me ephod. Et ap-
 plicauit abiatthar ephod ad da-
 uid. Et consuluit dauid dominum
 dicens. Persequar latroniculos
 hos. et comprehendam eos an non.
 Dixitque ei dominus. Persequere. Absque
 dubio comprehendes eos. et epau-
 ces predam. Abiit ergo dauid ipse
 et septem uiri qui erant cum
 eo et uenerunt. usque ad torrentem
 besor. et lassique quidem substituerunt
 Descendit autem dauid ipse et
 quadringenti uiri. Substituerunt
 enim ducenti qui lassique transire non
 poterat torrentem besor. Et in-
 uenerunt uirum egyptium in agro.
 et adduxerunt eum ad dauid. de-
 deruntque ei panem ut comederet
 et biberet aquam. sed et fragme-
 tarum uue passe. Que tu com-
 edisset reuersus est spiritus eius. et
 refocillatus est. Non enim come-
 derat panem neque biberat aquam
 tribus diebus et tribus noctibus.
 Dixitque ei dauid. Cuius es tu uir
 unde. et quo pergis. Cui ait
 ei. Uir egyptius ego sum. ser-
 uus uiri amalechite. Dereliquit
 autem me dominus meus. quia egrotare
 cepi nudus terra. Siquidem
 nos erupimus ad australem pla-
 gam cethi et contra iudam. et
 ad meridiem chaleb. et sialeg
 succedimus igni. Dixitque ei da-
 uid. Potes me ducere ad istum.

cuncum. **Q**ui ait. Iuxta in peccatum
dum quod non occidas me. et non
tradas me in manu domini mei.
et ducam te ad cuncum istum. Et
iuravit illi dauid. **Q**ui cum dixisset
illum. ecce illi distumbebant
super faciem uniuerse terre con-
medentes et bibentes. et quasi festum
celebrantes diem. pro cuncta
preda et spolijs que ceperant de
terra philistin. et de terra iuda.
Et percussit eos dauid a uespera
usque ad uesperam alterius diei. et
non euasit ex eis quisquam. in qua
dringenta uiri adolescentes qui
ascenderant camelos et fugant.
Erupit ergo dauid dies que tulerant
amalechite. et duas uxores
suas eruit. nec defuit quicquam
a paruo usque ad magnu. tam
de filijs quam de filiabus et de spo-
lijs. Et quicumque rapuerat dies
reduxit dauid. et tulit uniuersos
greges et armenta et mina-
uit ante faciem suam. **D**ixitque
hoc est preda dauid. **V**enit autem
dauid ad ducentos uiros qui lassum
substituerant nec sequi poterant
dauid. et respiciens eos iusserat
in torrente besor. **Q**ui egressi sunt
obuiam dauid. et populo qui
erat cum eo. **A**ccedens autem dauid
ad populu. salutauit eos paci-
fice. **I**ndentes uero uiri pessimi
et iniqui. de uiris qui erant
cum dauid dixit. **Q**uia non uene-
runt nobiscum. non dabimus eis
quicquam de preda qua eruimus.
Sed sufficiat uniuersis uxor sua
et filij. quos cum acceperint re-
cedant. **D**ixit autem dauid. **N**on sic
sanctus fides mei. de hys qui red-
didit dominus nobis. et custodiuit nos
et dedit latunculos qui erupant
aduersum nos in manus meas
nec audiet uos quisquam super ser-
mone hoc. **E**qua enim erit pars
descendens ad pluu. et rema-
nens ad saxinas. et filij diui-
dent. **E**t factum est hoc ex die illa.
et demum constitutum et presertim
et quasi lex in israhel usque in diem hunc
Venit ergo dauid in bethleem. et

misit dona de preda senioribus
iuda propinquis suis dicens. **D**e-
cipite secundum dicitur de preda hostium
domini. **H**ys qui erant in bethel.
et qui in ramoth ad meri diem.
et qui in gezer. et qui in arce.
et qui in septhamoth. et qui in
gesthama. et qui in rabal. et
qui in urbibus ierameel. et qui
in urbibus temi. et qui in arama.
et qui in lacu asan. et qui in aith-
ar. et qui in edron. et reliquos
qui erant in hys locis. in quibus
comoratus fuerat dauid. ipse
et omnia eius. **xxxvi.**

Quoniam congregantes autem
philistin agmina sua
pugnabant aduersus
israhel. et fugerunt coram
israhel ante faciem philistin. et ce-
derunt interfecti in monte
gelboe. **T**eruerunt quoque philistin in
saul et in filiis eius. et percussit
secundum ionathian et ammadab
et mellechius filios saul. **C**orpus
pondus pely uesum est in saul.
Et confecti sunt cum uiru sa-
gitarum. et robnemus et rebo-
meter a sagitarum. **D**ixitque
saul ad armigerum suu. **E**ua-
gma gladii tui et percute
me. ne forte uerum mentum
dixi isti et interficiant me inu-
dentes in. **E**t uoluit armiger
eius. fuerat enim in timore
perterritus. **A**ccipuit itaque saul
gladium suu et percussit super eu.
Quod cum uidisset armiger
eius. uidelicet quod mortuus esset saul
percussit etiam ipse super gladium
suum. et mortuus est cum eo.
Mortuus est saul et tres filij
eius. et armiger illius et uniuersus
coram eius in die illa pariter.
Videntes autem uiri israhel qui erant
in galileem et in iordane quod
fugissent uiri israhel. et quod mor-
tuus esset saul et filij eius. reli-
quunt ciuitates suas. et fugerunt.
Veneruntque philistin et
habitauerunt ibi. **F**acta autem
die altera uenerunt philistin
ut expoliarent interfectos. et

inuenit saul et tres filios ei
iacentes in monte gelboe, et
paderit caput saul, et spolia
uerit cum armis, et misert
in terram philistinaz per cre
tutum, ut ad nugarer in te
plo ydoloz, et in pplis, et posu
erunt arma corp in templo
astaroeb, corpus uero ei suscep
erunt in muro bethsan. Et
cum audissent habitatores iabes
galaad quomq fecerant philisti
saul, surreperunt omis vni for
tissimi, et ambulauerunt tota noc
te, et tulerunt cadauer saul, et
cadauera filioz eius de muro
bethsan, peneruntq iabes et
cobussuerunt ea ibi, et tulerunt
ossa corp et sepelixerunt in no
more iabes, et ieiunauerunt
septem diebus.

Hoc autem est quod
postquam mortuus
est saul, et dauid
reuerteret a cede
amalech et ma
neret in iabes
dies duos. In die
autem tertia apuit
homo ueniens de
castris saul, ueste tostata, et
puluerem aspersus caput. Et ut
uenit ad dauid cecidit sup facie
suam et adorauit. Dixitq ad
cum dauid. Unde uenis, q aut
ad eum. De castris isrl fugi.
Dixitq ad eum dauid. Quod
est uerbu quod sim e. Indita
misti. Qui ait. Fugit pls. e.
plo, et mlti conuenit e plo
mortui sunt, sed et saul et io
nathan filius eius miserunt
Dixitq dauid ad adolefcentez
qui narrabat ei. Unde sis q
mortuus est saul, et ionathan
filius eius. Et adolefcentis qui
narrabat ei. Casu vni in mo
tem gelboe, et saul mubebat
super hastam suam. Porro autem

et equites adpropinquabant ei. Et
conuersus post tergum suum,
vidensq me uocauit. Qui tu
indissem assum. Dixit michi.
Quis nam es tu. Et aio ad eu
Amalechites sum. Et locutus e
michi. Etia super me et misere
me, qm tenuit me angustie,
et ad huc tota aia mea in me
est. Stansq super eum occidi
illum. Sciebam em q uicere
non poterat post ruinas, Et
tuli gradema quod erat in ca
pite eius, et armillam de beth
lo eius, et attuli ad te dnm me
um huc. Adprehendens autem
dauid uestimenta sua cecidit.
omnesq conu qui erant cum eo,
et plauerunt et fleuerunt, et
ieiunauerunt, usq ad uesperam
super saul, et super ionathan
filium eius, et super populu
dmi, et super pplm dmi et super
domu isrl quod corruissent gla
dio. Dixitq dauid ad iuuenoz
qui narrauerat ei. Unde es.
Qui vndit. Filius hois aduene
amalechite ego sum. Et ait ad
cum dauid. Quare no timuisti
mittere manum tua ut occide
res popm dmi. Poransq dauid
unum de pueris suis ait. Ate
dens. rixale in eum. Qui pcessit
eum et mortuus e. Et ait ad
cum dauid. Sanguis tuus se
caput tuum. Os em tuu locu
tum est aduersum te dicens.
Ego mter feci castum dmi. Au
dicens aut dauid q mortuus
est saul et filij eius. Planxit at
dauid planctum huiusmodi
saul, et super ionathan filium
eius. Et precepit ut docerent
filios uida planctum sic scap
tum est in libro iustoz. Con
sidera isrl probns qui mortui
sunt super excelsa tua volnera
ti. Quilibet isrl super montes tu
os mter fecit sunt. Quos cede
runt fortes. Nolite adnariare
in geth. neq anuntietis in con
petis ascaloms. ne forte letent
filie philistin. ne exultent filie
metumazoz. Montes gelboe nec
ros nec pluuie ueniant super.

uos neq; sine agri pmutaz qz
ibi abiectus est clipeus forium
Clypeus saul q; non est unctus
oleo. a sanguine mactatoru
ab adipe forium. Sagitta io
nathe numq; rednt retrosum
et gladius saul non est reuer
sus in manu. Saul et ionathan
amabiles et decori in vita sua.
in morte quoq; non sunt diuisi
Aquilis uelociores leomb; fori
ores. filij isel super saul flete
qui uestiebat uos coram in de
hays. qui prebebat ornamenta
aurea cultui arg. Quo ceciderit
fortes in prelio. ionathan in ex
telsis tuis ortus e. Dolco sup
te featez in ionattha. decore in
mle et amabilis super amore
mulieru. Sicut mar uicium
amat filium. ita ego te dilige
bam. Quo ceciderunt robusti
et perierunt arma bellica. **ii.**
Sicut post hec consuluit dauid
dm dicens. Num ascendam
in unam de ciuitatib; iuda.
Et ait dñs ad eum. Ascende.
Dixitq; dauid. Quo ascendam
Et uidit ei. In ebron. Ascendit
ergo dauid et due uxores eius
actimocem israhelitas. et abiga
il uxor nabal carmeli. Sed et
uxores qui erant cum eo. dixit
dauid singulos cum domo sua.
et mactauerunt in opidis ebron.
Veneruntq; uiri iuda. et unxerunt
ibi dauid. ut regnaret super
iuda domi. Et nuntiatum est
dauid q; vni iabes galaad sepe
lissent saul. Misit ergo dauid
nuntios ad uiros iabes galaad
dixitq; ad eos. Inducti uos dño
qui fecistis miaz hanc cum dño
iuro saul et sepelisset e. Et nunc
retrahet quidem uob dñs miaz
et ueritatem. sed ego reddam
gram eo q; feceritis uerbu istud.
Confortentur man; ure. et esto
te filij fortitudinis. Accet em miaz
tuus sit dñs in saul. in me uro.
domus iuda. regem sibi. Abner
aut filius nex. pnceps exercitus
saul. tulit ioboseth filium saul.

et intravit eum per castra.
regem q; constituit sup galaad
et super gesura et sup israhel.
et super ephraim et sup benia
min. et super isel unctum.
Quadragesima auzo erat hie
boeth filius saul cum equate
cepisset super isel. et duobus
anno regnauit. **S**ola at dom
iuda sequebatur dauid. Et fuit
nub dicitu quos comorato
dauid impetans in hebron se
domu iuda septem annorum
et sex mensium. Egressus q;
abner filius nex. et pueri hie
boseth. filij saul de castris in
gabaon. **E**cum in unam iude
missent. Porro ioab filius sar
uie et pueri dauid egressi se
et occiderunt eis uxor pisa
nam in gabaon. Et cum milia
conuenissent exegione sedent
h; ex una parte pishon. et illi
ex altera. **D**ixitq; abner ad
ioab. Surgant pueri et iuda
coram nobis. Et inquit ioab.
Surgant. Surrexerunt ergo
et transierunt numero duode
cim de beniamin ex parte hie
boseth filij saul. et duodecim
de pueris dauid. **A**pprehensos
conus quosq; capite compatis
sui. de fixit gladium in lacus
contrarij. et ceciderunt simul
Potatumq; est nome loti illis
ager robustoz in gabaon. et
ortu est bellum duru factu in
die illa. **F**ugatusq; est abner
et omni isel a pueris dauid.
Frante at ibi tres filij saruie
ioab. et abisai et asahel. Porro
asahel cursor uelocissim; fuit
quasi unus ex capreis q; mo
rantur in siluis. **D**escendit
aut asahel abner. et non decli
nauit ad dexteram suam ad si
nistram omittens psequi abner.
Esperuit itaq; abner post regu
sum et ait. Tu ne es asahel
qui uidit. ego sum. **D**ixitq;
abner. Pade ad dexteram suam
ad sinistram. et apprehende unu
de adolescentib;. et tolle tibi spo
lia eius. **R**oluit at asahel

omite quin uergeret eu. **R**ursumq; locutus est abner ad asafel. Recede noli me sequi, ne te pellat confodere te in terram, et leuare non potero faciem meam ad ioab fratrem tuum. **Q**ui audire totempfit et noluit declinare. Percussit ergo eu abner quersa hasta in inguine, et effudit et et mortuus e in eod; loco. **O**mnesq; qui transibat per locum in quo ceciderat asafel, et mortuus erat subsistebant. **P**ersequentes at ioab, et abisai fugientem abner sol occubuit et uenerunt usq; ad collem aque ductus qui est exaduerso uallis et itineris deserta in gabaon. **C**ongregatiq; sunt filij beniamin ad abner, et congregati manu cuneum steterunt in summitate tumuli um. **E**t exclamauit abner ad ioab, et ait. Num usq; ad me inuicem tuus muros desruet. **A**n ignoras q; periculosa sit desperatio. **U**sq; quo non dicit populo, ut omittat persequi fratres suos. **E**t ait ioab. **V**idit dñs, si locutus fuisses mane recessisset populus perseques fratrem suum, insona it ergo ioab diuina, et fecit eis operatus, nec perferunt pulcra. **I**el, nec muerunt certamen. **A**ber aut et corni eius abiit per campestria, tota nocte illa et inierunt iordanem. **E**t lustrata di Bethoron, uenerunt ad castra. **P**orro ioab reuersus omisso abner, congregauit de pñm, et defudit de pueris decem et noue uiri, excepto asafele. **S**erui aut dauid prasserunt de beniamin, et de iuris q; erat cum abner, centenos sexaginta, qui et mortui sunt. **T**uleruntq; asafel, et sepellerunt eu in sepulchro patris sui in Bethleem, et ambulauerunt tota nocte, ioab et corni qui erant cum eo, et in ipso tempore peruenerunt in hebron.

. 111.

Nata est ergo longa concitatio inter domum iuda et inter domum dauid. **D**auid proficiens, et semper seipso robustior, domus autem saul decessans cotidie, **N**atiq; sunt dauid in hebron. **F**uatisq; primogenitus eius amon de achinoem israhelitate, et p cum eliaab de abigail uxore nabal garmeli. **P**orro tertius asafel filius maacha, filie tholomai regis gesur. **Q**uartus at adomas filius aggei, et quintus saphathia filius abithal. **S**extus quoq; gethraam de agla uxore dauid. **H**ij nati sunt dauid in hebron. **C**um ergo esset prelium inter domum saul et domum dauid abner filius ner regebat domum saul, fuerat at sauli concubina hore tessa filia aia. **D**ixitq; hys boseth ad abner. **Q**uare ingressus es ad concubinam patris mei. **Q**uia natus in me prope uerba hys boseth ait. **N**umq; caput tamen ego sum aduersum iuda hodie. **Q**ui fecerim iniuriam super domum saul patris tui, et super fratres et proximos eius, et non tradidi te in manu dauid. **E**t tu requisisti me, q; argueres pro mittere hodie. **H**ec faciet deus abner, et hec addat ei, nisi quod iurauit dñs dauid, sic faciam tu eo, ut infferatur regnum de domo saul, et eleuetur **domus dauid** thronus dauid se isel et super iudam, a dan usq; bethsabee. **E**t non potuit uideri ei quicq; quia metuebat illum. **N**isit ergo abner nuncios ad dauid, pro se dicentes, **C**uius est terra. **E**t loquentes, **F**ac metum amicitias, et erit manus mea tecum, et reducam ad te uniuersum isel. **Q**ui ait, **O**ptime ego faciam tecum amicitias. **S**ed unam rem peto a te dices, **N**on uidebis faciem meam anteq; ad duxeris michol filiam saul, et sic uenies et uidebis me. **N**isit autem dauid nuncios ad hys boseth filium saul dicens, **R**edde uxorem

meam michol qua despondi m
centum precupis philistin
Misit ergo hysoseth et tulit ea
a uxor suo salthiel filio lais
Sequebaturq; eam uir suus plo
rans usq; baxim. Et dixit ad
eum abner. Vade reuertere
Cui reuerfus e. Sermonem
quoq; intulit abner ad seniores
isrl dicens. Tam heri q; nudu
tercius, q; rebatis dauid ut reg
naret super uos. Nunc q; facite
quod dms locutus est ad dauid
dicens. In manu serui mei da
uid, saluabo populu meu isrl
de manu philistin et omni mi
morum eius. Locutus est aute
abner etiam ad beniamin.
Et abnt ut loq;retur ad dauid
in hebron, oia q; placuerant
isrl, et uniuerso beniamin. Ve
niatq; ad dauid in hebron, cum
pugna uiris. Et fecit dauid
abner et uiris eius q; uenerat
cum eo conuiuium. Et dixit abner
ad dauid. Suggam et congre
gem ad te dnm meu regem
dem isrl, et meant tecum fedus
et imperes diebus sicut de ide
rat ala tua. Cum ergo deduxit
set dauid abner, et ille isset in
pace. Statim pueri dauid et io
ab uenerunt ceteris lactomb; cu
preda magna in mns. Abner at
non erat cum dauid in hebron
quia iam dimiserat eu et pro
fectus fuerat in pace. Et ioab
et ois exercitus qui erat cu eo
postea uenerant. Nunciatum
e itaq; ioab a narrantib; uenit
abner filius ner ad regem et
dimisit eum et abnt in pace.
Et ingressus est ioab ad regem
et ait. Quid fecisti. Tunc uenit
abner ad te, quare dimisisti eu
et abnt et recessit. Ignoras ab
ner filium ner, quid ad hoc ue
nit ut deciperet te, et sciret exi
tum tuu et maritu tuu, et no
scet oia que agis. Egressus itaq;
ioab a dauid, misit nuncios p
abner, et reduxit eum a ceter
na sua ignorante dauid. Cum
q; redisset abner in hebron sec
sum abduxit eum ioab ad me

dum porte, ut loq;retur ei in do
lo. Et percussit eum ibi in ing
uine, et mortuus est in ulao
ne sanguinis asahel fratris eius
Quod cum audisset dauid rem
iam gestam, ait. Mundus ego
sum, et regnu meu apud dnu
usq; in sempiternu, a sanguine
abner filij ner. Et uenit sup
caput ioab, et super oem domus
patis eius, nec deficiat de domo
ioab fluxum seminis sustinet
et leprosus tenens fufum, et
cadens gladio, et indigens pa
ne. Igitur ioab et abisai frat
eius interfecerunt abner, eo q
occidisset asahel fratrem eor in
gabalon in prelio. Dixit aute
dauid ad ioab, et ad oem p
qui erat cum eo. Sandite uesti
menta ura et accingimini fac
tis, et plangite ante epoum
abner. Porro rex dauid seque
batur ferretu. Cumq; sepelisset
abner in hebron, leuauit rex
uocem suam et fleuit sup ni
molu abner. Sicut at. Et ois
pls, plangensq; rex abner, ait.
Nequaquam ut mori solent igna
ui mortuus es abner. Manus
tue non sunt ligate, et pedes
tui non sunt compedibus adgra
uati, sed sicut solent cadere co
ram filijs in quitatis correuisti
Congeminaroq; ois pls fle
uit super eum. Cumq; uenisset
uniuersa multitudo abum tabe
cu dauid clara adhuc die ui
rauit dauid dicens. Nec faciat
in deus et hec addat, si ance
stratum solis gustauero pane
ut alicui quiescat. Omnisq; pls
audiuit, et placuerunt eis om
ta que fecit rex in conspectu d
pli. Et cognouit oc uulgus,
et uniuersus isrl in die illa,
quo non datum erat a rege ut
danderetur abner filius ner.
Dixit quoq; rex ad seruos suos.
Nun ignoratis quid princeps
et maximus cecidit hodie in
isrl. Ego aut adhuc delictatus
et unctus rex. Porro omni ista
fily facite dnti in st. fecerunt.

dñs facienti malū uix malicia
 suam. **Q**uidam aut filius saul
 q̄ cecidisset abner in hebron.
 et dissolute sunt manus eius
 dñs. **I**saac rex iherosolymorum
 aut orni p̄ncipes latronū erat
 filio saul. nomen umi baana
 et nomen alteri rethab. filij
 remmon. berothice. de filijs
 beniamin. **S**iquidem et beroth
 reputata est in beniamin. **E**t
 fugerunt berothice in getthaim
 succurruntq̄ ibi aduene usq̄ in
 tempus illud. **E**rat at ionathas
 filio saul filius debilis pedibus
Quinquagesimo em fuit quado
 uenit nuntius de saul et iona
 thas ex iezrahel. tollensq̄ eum
 iuxta sua fugit. **T**umq̄ festi
 naret ut fugeret. cecidit et clau
 dus effectus est habuitq̄ uoca
 bilū misiboseth. **V**enientes iḡ.
 filij remmon. berothice rethab
 ad. et baana. ingressi s̄t scilicet
 te die domu hysboseth. qui dor
 miebat super stratum suū me
 ridie. **I**ngressi s̄t at domu ad
 sumentes latentes sp̄cas exiit
 et percussit eum in inguine
 rethab. et baana s̄t eius. et fu
 gerunt. **C**um at ingressi fu
 s̄nt domu ille dor miebat s̄t
 lectum suū in conclau. et per
 cussit eum in facie subla
 toq̄ eius capite abiit p̄ uia
 deserti tota nocte. et attulerunt
 caput hysboseth ad dauid in
 hebron. **D**ixeruntq̄ ad regē.
Ecce caput hysboseth. filij saul
 inimici tui. qui creb̄at aliam
 tuam. et dedit dñs dño nro re
 gi alaciones hodie de saul et de
 semine eius. **E**ndens at dauid
 rethab et baana s̄t eius filijs
 remmon berothice dixit ad eos.
Nuit dñs qui eripuit aiaz meas
 de si angustia quō eu qui an
 nunciat in et dixerat. mor
 tuus ē saul. qui putabat se pro
 sp̄ra munare tenui et oidi
 cum in s̄alech. cui oportebat
 me dare mercedem pro nuncio.
Quanto magis n̄t cum hoīs

m̄pn̄ me fecerunt conu in nox
 um in domo sua sup lectum
 suū. nam gram sanguine eius
 de manu aia. et auferaz uos
 dextera. **P**recepit itaq̄ dauid
 pueris ut interficerent eos. et
 interfecerunt eos. **P**recidentibus
 manus et pedes eorū suspende
 runt eos super p̄sinnam in he
 bron. **C**aput at hysboseth tulle
 runt et sepelierunt in sepulchro
 abner in hebron.

Et uenerunt uniuerse
 tribus israhel ad dauid in
 hebron dīctes. **E**cce nos
 os tui et caro tua sumus
 sed et heri et nudū cecidit abner
 et saul rex super nos. tu eras
 educens et reducens israhel. **D**ixit
 at dñs ad te. **T**u pasces populu
 meū israhel. et tu eris dux super
 israhel. **V**enerunt quoq̄ et senes de
 israhel ad regem in hebron. et per
 cussit eum eis rex dauid fodus
 in hebron coram dño. unuere
 q̄ dauid in regem super israhel.
Triginta aīez erat dauid cū
 regnare cepisset. et q̄draginta
 aīez regnauit. **I**n hebron reg
 nauit super iudam septē aīez
 et sep̄ mēsihus. **I**n bethleem at reg
 nauit triginta tribz aīez. super
 oem israhel et iudam. **E**t abnt rex
 et dñs uiri qui erant cum eo
 in bethleem ad iebuseum habitatore
 terre. **D**ixitq̄ est ad dauid ab eis
Non ingredieris huc n̄ abstule
 ris cecos et claudos. dīctes. **N**on
 ingredietur dauid huc. **C**epit at
 dauid arcam syon. **E**cce est aut
 ciuitas dauid. **P**roposuerat em
 dauid in die illa p̄m̄ium. qui
 percussisset iebuseum. et tetigisset
 domatium fistulas. et claudos
 et cecos. odientes aīez dauid. **I**d
 arca dī in proverbio. **C**ecus et
 claudus n̄o mirabunt templū
Habitauit at dauid in arca. et
 uocauit eam ciuitate dauid.
Et edificauit per ḡrum amello
 et misericors et ingrediebatur pro
 faciens atq̄ succurrens. et dñs
 deus exercituum erat cum eo.
Misit quoq̄ syram rex tyri. nu
 nciō ad dauid. et ligna cedrina.

et artifices lignorum. artificesque
lapidum ad parietes. et edificauit
uerunt domum dauid. Et cognouit
dauid quoniam confirmasset eum
dominus regem super israel et quod equal
tasset regnum eius super populum
suum israel. **A**cepit ergo adhuc
totubinas et uxoros de rebus
postquam uenerat de hebron. **N**ati
que sunt dauid et alij filij et filie.
Et hec nomina eorum qui nati sunt
ei in rebus. saman et sobab et
nathan et salomon. et iabaar
et helisua et neser et iafia et
helisama. et heliadi et helise
lech. **A**udierunt uero philistinim
quod uirisset dauid regem super
israel. et ascenderunt uniuersi ut
facerent dauid. **Q**uod cum au
disset dauid ascendit in presidium
philistinim ad uenietes diffusi
sunt in ualle raphaim. **E**t con
siliuit dauid dominum dicens. **S**i
ascendam ad philistinim. et si
dabis eos in manu meam. **E**t
dixit dominus ad dauid. **A**scende.
quod tradens dabo philistinim in
manu tua. **V**enit ergo dauid
in bethpharasin. et percussit
eos ibi et dixit. **D**iuisit dominus in
imicos meos coram me. sic di
uiduntur aque. **P**ropterea uoca
tum est nomen loci illius baal
pharasin. et reliquunt ibi sulco
silia sua. **Q**ue tulit dauid et
uixi eius. **E**t addiderunt adhuc
philistinim ut ascenderent et dif
fusi sunt in ualle raphaim. **C**on
siliuit autem dauid dominum. **Q**ui
respondit. **N**on ascendas in obuia
eorum. sed contra post tergum eorum
et uenies ad eos ex aduerso pro
tergo. **E**t cum audieris sonitum
gradientis in cacumine protergo
et tunc in uisibus pluuie contra philis
tinim. quia tunc egredietur dominus
ante faciem tuam. ut percutiat ca
stra philistinim. **F**ecit itaque do
minus praecepit ei dominus. **E**t percussit
philistinim de gabea usque in
bermes gazer.

Qongregauit autem rursus
dauid omnes electos ex
israel. triginta milia fuit
copulatus et abire et uniuersus

sus populus qui erat tunc eo de
monte iuda. ut adducerent arcam
dei. super qua inuocatum est no
men domini operatum sedentis in
cherubim super eam. **E**t inpos
uerunt arcam domini super plau
strum nouum. tuleruntque eam
bedomo abmadab. qui erat in
gabaa. **O**za autem et haio filij abi
nabad in nabant plaustrum no
uum. **C**umque tulerent eam de
domo abmadab. qui erat in ga
baa. custodientes arcam dei.
haio praecedebat arcam. **D**au
id autem et omnes israel. **I**udebant coram
domino in diebus lignis fabricatae
et cytharis. et liris. et tympanis
et sistris et gymbalis. **P**ostquam au
tenuerunt ad arcam nachon. ex
tendit manu oza ad arcam
dei et tenuit eam quoniam calau
bant boues et declinauerant
eam. **I**ratuque est in indignatione
dominus contra oza. et percussit
eum super temeritate. **Q**ui mor
tuus est ibi iuxta arcam dei.
Contristatus est autem dauid eo
quod percussisset dominus oza. et uo
catum est nomen loci illius p
cussio oze usque in diem hanc.
Et extimuit dauid dominum in die
illa dicens. **Q**uod ingredietur
ad me arca domini. **E**t noluit di
uicere ad se arcam domini in ciui
tatem dauid. sed diuicere eam
in domum obed edom gazer. **E**t
habitaui arca domini in domo
obed edom gazer. tribus mensibus
Et respondit dominus obed edom et
dixit domum eius. **N**unquid
est regi dauid quod respondisset do
minus domui obed edom et dicitur
prope arcam domini. **A**bit ergo
dauid et adduxit arcam dei
de domo obed edom in ciuitatem
dauid cum gaudio. **C**umque in
cendissent qui portabant arcam
domini sex passus imolauit boues
et arietem. **E**t dauid saltauit
totis uiribus ante dominum. **P**orro
dauid erat accinctus epauro limbo
Et dauid et omnes domus israel du
cebant arcam testamenti domini
in iubilo et clangore buccinae.
Cumque uicisset arca domini ma
uitatem dauid. michol filia paul

prospiciens per fenestram uidit
 regem dauid subsilente atq;
 saltantem coram dno. et despo-
 sum in corde suo. Et introdux-
 erunt arcam dmi. et posuerunt
 eam in loco suo in medio taber-
 naculi. quod ceciderat ei dauid.
 Et obtulit dauid holocausta cora
 dno et pacifica. Cumq; contempsit
 offerens holocausta et pacifica.
 Indixit polo in noie dmi exerci-
 tum. et partitus est multitudi-
 ni uniuerse isrl tam uno q; mu-
 lieri singulis collidam panno-
 uia. et assatura subule carnis
 unaz et similia supam oleo.
 Et abne omnino pbs unusquisq;
 in domu suam. Quisquis e da-
 uid. ut hndicere donnu sue.
 et egressa michol filia saul. in-
 otursum dauid ait. Quia glo-
 riosus fuit hodie rex isrl dispo-
 nitens se ante ancillas seruoz
 suoz et iudicatus est q; si nude-
 tur unus de curie. Dixitq;
 dauid ad michol. Quare dno q;
 ludam ante dnm q; elegit me
 pot' q; ptem meu tuu et q; oer
 domum eius. et cepit in ut
 eam duo super pplm dmi in isrl
 et ludam et uilior fiam plus
 q; factus sum. et ero humilis
 in oculis meis. et cum anallis
 de quib; locuta ee gloriosior
 apparebo. Igitur michol filia
 saul. non est natus filius usq;
 ad diem mortis sue. **vi.**

Haurum est at cum sedif-
 set rex in domo sua.
 et dno dedit ei reg-
 em undiq; ab uniuersis
 inimicis suis. Dixit ad
 nathan prophetam. Vides ne q;
 ego habitem in domo cedrina.
 et arca dei posita sit in medio
 pellium. Dixitq; nathan ad re-
 gem. Omne quod est in corde
 tuo uade et fac. q; dno tenu e.
 Im est aut in nocte illa. et cae
 sermo dmi ad nathan dicens.
 Vade et loqre ad seruum meum
 dauid. Hec dicit dno. Cumq; tu
 edificabis in domu ad habitan-
 dum. Nam em habitau in domo
 ex die qua eduxi filios israhel

de terra egypti usq; in diem hanc
 sed ambulabam in tabernaculo
 et in tentorio per cuncta loca
 q; transiui cum oibus filijs isrl
 Numquid loquens locutus sum
 ad unum de tribubus isrl. cui p-
 cepti ut pasceret populum meu
 isrl dicens. Quare no edificab
 michi domu cedrinam. Et nuc
 hec dices seruo meo dauid Hec
 dicit dno exercituum. Ego tuli
 te de pascuis sequente gregem
 ut ces dux super pplm meu isrl
 et fui ceterum in oib; ubi uia me
 ambulasti et mceisti uniuersos
 inimicos tuos a facie tua.
 factus tibi nomen grande uix
 nomen magnoz qui sut in
 terra. et ponam locum populo
 meo isrl et plantabo eu. et ha-
 bitabit sub eo. et non turbabit
 amplius. nec addent filij iniqui-
 tatis. ut affligant eum sicut
 prius. ex die qua costitui uidi-
 ces super pplm meu isrl. et re-
 gem dabo tibi ab oibus inimicis
 tuis. predicetq; tibi dno. q; do-
 mu faciat tibi dno. Cumq; co-
 plecti fuerint dies tui. et dormi-
 eris cum patribus tuis. suscitabo
 seme tuu post te. quod egrediet
 de utero tuo. et firmabo regnu
 eius. Ipe edificabit domu noi-
 meo. et stabiliam thronu regni
 eius. usq; in sempiternu. et ego
 ero ei in ptem. et ipse erit in
 filium. Qui si inique aliquid
 gesserit. arguam eum in uirga.
 puerp. et in plagis filioz homi-
 niam aut meam no auferam
 ab eo. sic abstuli a saul. quom
 amouit a facie mea. Et fidelis
 erit domus tua. et regnu tuu
 usq; in sempiternu ante faciem
 tuam. et thronus tuus erit fir-
 missim' uiguet sedm dia uerba
 hec. et uisita uniuersam uisione
 istam. sic locutus est nathan ad
 dauid Ingressus est itaq; rex
 dauid. et sedie coram dno et
 dixit. Quis ego sum dno deus
 et que domus mea. q; adduxi
 isti me huc usq;. Sed et hoc pcep-
 isum e in conspectu tuo dno ds
 quia dilexisti me u loqueris et

de domo serui tui in longinqua
Ista est lex adam dñe deus.
Quid ergo addere poterit ad
huc dauid ut loquatur ad te.
Tu em fac seruum tuum dñe deus
propter uerbum tuum et scdm cor
tuum scasti dia magnalia hęc
ita ut notum faceret seruo tuo.
Dico magnificatus es dñe ds
quia non est filius tui neq; est
deus extra te in oibus q; audi
uimus auribus meis. Que e
autē ut populus tuus isrl gens
in terra. propter quā ille ds
ut redimeret eam sibi in plm
et poneret sibi nomen. faceretq;
eis magnalia. et horribilia
super terram. a facie plū tui
quē redemisti tibi ex egipto ge
tem. et dñm eius. et firmasti e
plm isrl in plm sempiternum.
et tu dñe factus es eis in deū
Nunc ergo dñe deus uerbum
quod locutus es super seruum
tuum. et super domū eius su
scita in sempiternū et fac sicut
locutus es. et magnificet nome
tuum usq; in sempiternum. atq;
dicatur. Inis exortatiū deus
super isrl et domus serui tui
dauid erit scablicā torā dño
quia tu dñe exortatiū deus
isrl reuelasti autem serui tui
dicens. Domū edificabo tibi.
propterea inuenit seruus tu
cor suū. ut orat ad te orone hac
Nunc ergo dñe deus. tu es ds
et uerba tua erunt uera. locu
tus es em ad seruum tuū bonā
hęc. Incipe ergo et benedic do
mū serui tui. ut sit in sempi
ternū coram te. q; tu dñs
deus locutus es. et bñdictione
tua. bñdicitur domus serui
tui in sempiternū. **du.**

Hatum est autē post
hęc. percussit dauid
philistin. et humili
auit eos. et tulit ed
ficiū tributi de manu
philistin. Et percussit moab.
et mensus est eos. funiculo co
equans terre. Mensus ē autē
duos funiculos. unū ad ostendēd

et unū ad uiuificandū. factus
q; est moab dauid seruens sub
tributo. Et percussit dauid ad
adezer filium rothob regem soba.
qñ profectus est ut dñaretur
super flumen eufraten. Et cap
tus dauid ex parte eius mille
septingentis equitib; et pignora
milibus pedicūm et subiecta
uit omē iugales auxiliū. Dece
liquit autē ex eis centū curius.
Veni quoq; syria damasa ut
presidium ferret ad adezer re
gi soba. Et percussit dauid de
syria. uiginti duo milia pncip
et posuit dauid presidium in sy
ria damasa. factus est syria
dauid seruens sub tributo. Ser
uauit dñs dauid in oibus. ad
quūq; profectus ē. Et tulit
dauid corques aureas quas
habebant serui adadezer. et de
tulit ea in nlm et de berse et
de berose ciuitatib; adadezer tu
lit rex dauid es multū nimis.
Auduit autē thou rex amath
q; percussisset dauid omē robur
adadezer. et misit thou ioram
filium suū ad regem dauid.
ut saluaret eum. congratu
lans et grās ageret. eo q; ex
pugnasset adadezer. et percuss
isset eum. Hostis quippe erat
thou adadezer. et in manu ei
erant uasa argentea. et uasa
aurea. et uasa creta. que et
ipsa sacrificauit rex dauid dño
in argento et auro q; sacrificauit
uerat de uniuersis gentibus.
quas subegerat de syria. et
moab et filijs ammon et phil
istin et amalec et de manib;
adadezer. filij rothob regis soba.
Fecit quoq; dauid sibi nomen.
cum recideretur capta syria in
ualle salmarz regio duodecim
et octo milibus. Et posuit in
idumea custodes. statuitq; pre
sidium. Et facta est uniuersa pñ
mea seruens dauid. Et ser
uauit dñs dauid in oibus ad
quūq; profectus ē. et regna
uit dauid super omē isrl. fa
ciebat q; dauid iudicium et iustitiam

am di populo suo. Joab autem filius saruue erat super exercitum. Porro iosephad filius asubel erat a comentariis. Et sadoe filius abitob et abimelech filius abiatthar sacerdotis, et saraias scriba. Banaias autem filius iolade super cherethi et elathi filii autem dauid sacerdotis erant.

E dixit dauid, putas ne est aliquis qui remanserit de domo saul, ut faciam eum comitum prope ionatham. Erat autem de domo saul seruus nomine siba. Quem tu uideras rex ad se dixit ei. Tu ne es siba. Et ille respondit. Ego sum seruus tuus. Et ait rex. Num super est aliquis de domo saul, ut faciam eum comitum dei. Dixitque siba regi. Super est filius ionathae debilis pedibus. Vbi inquit est et siba ad regem. Erat autem in domo est machib filius ambel in lodabar. Visit ergo rex dauid et tulit eum de domo machib filii ambel de lodabar. Tu autem uideras misibosech filium ionathae filii saul ad dauid, corruit in faciem suam et adorauit. Dixitque dauid. Misibosech. Qui respondit. Assum seruus tuus. Et ait ei dauid. Te amas quod facies faciam me comitum prope ionatham precem tuam, et restitui tibi omnes agros saul patris tui, et tu comedes panem in mensa mea semper. Qui adorans eum dixit. Quis ego sum seruus tuus, qui respexisti super canem mortuum similem michi. Vocauit itaque rex siba puerum saul et dixit ei. Omnia quae fuerunt saul, et uniuersam domum eius dedi filio domini tui. Operare igitur ei terras tuas et filii tui et serui tui, et miseris filio domini tui cibos ut alatur. Misibosech autem filius domini tui comedet semper panem super mensam meam. Erant autem sibi quidam filii, et viginti serui. Dixitque siba ad regem. Sic iussisti

domine mi rex seruo tuo, sic faciet seruus tuus. Misibosech comedit super mensam tuam quasi unus de filiis regis. Habebat autem misibosech filium puulum nomine micha. Quis uero cognatio domus siba. seruiebat misibosech. Porro misibosech habitabat in bethleem, quia de mensa regis uiguet uescabatur, et erat claudus utroque pede.

Fatum est autem post haec ut moreretur rex filiorum ammon, et regnaret filius eius ammon pro eo. Dixitque dauid, faciam maz eum ammon filio naas, sicut fecit pater eius maz mecum. Visit ergo dauid consolans eum, per seruos suos se prorsus miserit. Cum autem uenisset serui dauid in terra filiorum ammon dixerunt, principes filiorum ammon ad ammon dominum suum, putas quod propter honorem patris tui dauid miserit ad te consolatores, et non ideo ut inuestigaret te, et exploraret ciuitatem et euerteret eam. Misit dauid seruos suos ad te. Tulit itaque ammon seruos dauid, rasitque dimidiam partem barbe eorum, et praecepit uestes eorum medias, usque ad nates et dimisit eos. Quod tu nuntiasti tunc dauid, misit in occursum eorum. Erant enim uiri confisi turpiter ualde, et mandauit eis dauid. Manete iericho donec crescat barba uera, et tunc reuertimini. Videntes autem filii ammon quod iniuria fecissent dauid, miserunt et condempnerunt mercede syrum robob, et syrum soba, viginti milia pedicam, et a rege maatha mille ynos, et abistob, duodecim milia uirorum. Quod tu audisset dauid misit ioab, et decem exercituum bellatores. Egressi sunt ergo filii ammon, et occiderunt arietem ante ipsum in introitu porte. Erant autem soba et rochob et istob et maatha scorsum erant in campo. Videns autem ioab quod paratum esset aduersum se plium et exaduerso.

et post regnum. **F**loquit ex diebus
elocatis israhel et misit puer
contra syrum. reliquam autem pre-
cipua tradidit abisai serui suo. **Q**
dixit autem aduersum filios
ammon. **E**t ait ioab. **S**i pualu-
erunt aduersum me syri. eris
michi in adiutoriu. **S**i autem
filius ammon pualuerit ad-
uersum te. auxiliabor tibi. **E**sto
vix fortis et pugnemus pro populo
nostro et ciuitate dei nostri. **Q**
dixit autem facit quod bonum est in conspectu
suo. **I**n ista itaque ioab et populus
qui erat cum eo certamen con-
tra syros. qui statim fugerunt a
facie eius. **F**ilius autem ammon
videntes quod fugissent syri. fugi-
erunt et ipsi a facie abisai. et
ingressi sunt ciuitate. **R**ecus
autem est ioab a filiis ammon. et
venit in belmam. **V**identes itaque syri
quod corruissent coram israhel
cogregati sunt pariter. **H**is itaque
adadazer. et edupic syros qui
erant in flumine. et adduxit
exercitum eorum. **S**obac autem ma-
gister militiae adadazer erat pri-
nceps eorum. **Q**uod cum nuntiatum
esset dauid. contraxit omnem
israhel. et inuenit iordanem veniens
in helama. et direxit ad ciuem
syri epaduerso dauid. et pug-
nauerunt contra eum. **F**ugerunt
autem syri a facie israhel. **E**t occidit
dauid de syris septingentos
curius. et quadraginta milia
equitum. **E**t sobac princeps mi-
licie percussit qui statim mortu-
us est. **V**identes autem omnes
reges qui erant in presidio.
adadazer victos se esse ab israhel.
fecerunt pacem cum israhel et ser-
uierunt eis. **Q**uoniam tunc syri
auxilium prebere ultra filiis
ammon.

Actum est ergo ueritate
anno. eo tempore quo
solent reges ad bella
procedere. misit dauid
ioab et seruos suos in
eo et uniuersum israhel. et uasta-
uerunt filios ammon. et obside-
runt rabsa. **D**avid autem remansit

in belmam. **Q**um haec agerentur
accidit. ut surgeret dauid de
stratu suo post meridiem. et
deambularet in solario domus
regie. **V**iditque mulierem se laua-
ntem ex aduerso super solarium
suum. **E**rat autem mulier pulchra
valde. **H**is itaque rex et recessit.
quod esset mulier. **N**unquid tunc est ei
quod uxor esset bethsabae. filia dei
lam uxor uris bethsei. **H**is itaque
dauid nuntius tulit eam. **Q**uod
cum ingressa esset ad illum dormi-
uit cum ea. **S**tatimque concepta
est ab inmunditia sua. et creata
est domus suam concepta fetu.
His itaque nuntiavit dauid et
ait. **C**oncepti. **H**is itaque statim
dauid ad ioab dicens. **H**ute ad
me ueniam bethseum. **H**is itaque
ioab ueniam ad dauid. **E**t uenit
ueniam ad dauid. **Q**uod uenit
dauid quod recte ageret ioab et
populus. et quo administraret bellum.
Et dixit dauid ad ueniam. **V**ide
in domum tuam et laua pedes
tuos. **E**gressus est ueniam de do-
mo regis. secutusque eum abas
regis. **D**ox mihi autem ueniam
ante portam domus regie in
alijs seruis domini sui. et non de-
scendit in domum suam. **N**unquid
scitumque est dauid adueniens.
Non uenit ueniam in domum suam.
Et ait dauid ad ueniam. **N**unquid
non de uia uenisti quae non de-
scendisti ad domum tuam. **E**t ait
ueniam ad dauid. **A**cca dei et
iuda et israhel habitant in papili-
ombus. et dominus meus ioab et
serui domini mei super facie ter-
re manent. et ego ingrediar
domum meam. ut comedam et bi-
bam. et dormiam cum uxoribus
meis. **P**er salutem tuam. et per
salutem aie tue. quod non faciam
tibi hanc. **A**it ergo dauid ad
ueniam. **N**ane hic etiam hodie
et reas dimittam te. **H**is itaque
ait ueniam in belmam in die illa
et aliter. **E**t uocauit eum dauid
ut comederet coram se et bibe-
ret. et metherat eum. **Q**ui
egressus respexerit domum ueniam

stratu suo cum suis.

stratu suo cum seruis domini sui.
 et in domum suam non descendit.
 Non est ergo mane, et suscepit da-
 uid epistolam ad ioab. misitque pec-
 manum uxoris stabens in epistola.
 Domine uxorem epistola aduerso belli
 ubi forassemus prelium est, et de-
 relinquit eum ut percussus medat
 igitur cum ioab obsideret urbem.
 posuit uxorem in loco, in quo sine
 bat uxores esse forassemos. Egressi
 quod uiri de ciuitate, bella bant
 aduersum ioab, et ceciderunt de
 populo seruas dauid, et mortu-
 us est etiam uixas etheus. Hi
 sic utaq; ioab, et nuntiavit da-
 uid dia uerba prelii. Precepitque
 nuntius dicens, Cum compleueris
 uniuersos sermones belli ad
 regem, si uideris eum indignat
 et dixerit, Quare accessisti
 ad murum ut perirem, An ig-
 norabas quod multa desuper ex-
 muro tela mittantur. Quis
 percussit abimelech filium hiero-
 boseth. Nonne miles misit super
 eum fragmentum mole de muro
 et interfecit eum in thebes. Et re-
 uo mutum accessisti, Dices. Et
 ait seruis tuis uixas etheus
 percutit. Abnt ergo nuntius
 et uenit et narrauit dauid dia
 quod ei preceperat ioab. Et dixit
 nuntius ad dauid, Percussit
 aduersum nos uiri, et egressi
 sunt ad nos in agrum, nos at-
 facti impetu, persecuti eos sumus
 usque ad portam ciuitatis, et
 dixerunt iacula sagittarum
 ad seruos tuos, ex muro desuper
 mortuique sunt de seruis regis.
 Quin etiam seruis tuis uix-
 as etheus, mortuus est. Et dixit
 dauid ad nuntium, Hec dices
 ioab. Non te frangat ista res.
 Paruus enim clientus est prelii.
 Et nunc hunc nunc illum consu-
 mit gladius. Conforta bellato-
 res tuos aduersum urbem ut
 destruas eam, et exhortare eos.
 Audiuit autem uxor eorum quod mor-
 tuus esset uixas uxor suus et pl-
 anxit eum. Transiitque iheru-
 misit dauid et introduxit eam

in domum suam et facta est ei uxor.
 Deprecatus est filium, et displicuit
 ei uerbum hoc quod fecerat da-
 uid coram domino. **XII.**
Quit ergo dominus nathan
 uid dauid. Qui cum
 uenisset ad eum dixit
 ei, Duo uiri erant in
 ciuitate una, unus
 diues et alter pauper. Diues
 habebat oues et boues plures
 ualde, pauper autem nihil habebat
 omnino preter ouem unam paru-
 lam, quam emerat et nuterat
 et creuerat apud eum cum filiis
 eius, simul de pane illius con-
 medens, et de calice eius bibens
 et in sinu illius dormiens eratque
 illi sicut filia. Cum autem pegeri-
 nus quidam uenisset ad diuitem
 paratis ille sumere de ouibus
 et de bubus suis, ut exhiberet
 conuiuium peregrino illi qui ue-
 nerat ad se, tulit ouem unam pau-
 peris, et preparauit cibos homi-
 ni qui uenerat ad se. Iratus autem
 indignatione dauid aduersum
 hominem illum nimis, dixit ad na-
 than. Quis dominus quod filius mortis
 est uir qui fecit hoc. Quem red-
 dat in quadruplum eo quod fecerit
 uerbum istud et non pepercit.
 Dixit autem nathan ad dauid, Tu
 es ille uir qui fecit rem hanc.
 Hec dicit dominus deus israel, Ego uxor-
 te in regem super israel. Et ego
 erui te de manu saul, et dedi tibi
 domum domini tui, et uxores domini
 tui in sinu tuo. Deditque tibi domum
 israel et iuda. Et si parua sunt tibi
 ista, adiciam tibi multo maio-
 ra. Quare ergo contempsisti
 uerbum domini, ut faceres malu-
 m in conspectu meo. Uxorem etheus
 percussisti gladio, et uxorem
 illius accepisti uxorem, et inter-
 fecisti eum gladio filiorum ammon.
 Quam obrem non recedet gla-
 dius de domo tua, usque in sem-
 puerum, eo quod despeperis me,
 et tuleris uxorem uxoris etheus,
 ut esset uxor tua. Itaque, hec dicit
 dominus, Ecce ego suscitabo super te.

malu de domo tua. et collam ip
ores tuas in oculis tuis. et dabo
proprio tuo. et dormiet in uxori
suis tuis. in oculis solis huius.
Tu enim fecisti abscondite. ego uo
faciam uerbu istud in conspectu
isrl. et in conspectu solis. Et dixit da
uid ad nathan. Peccavi dno. Dixit
q nathan ad dauid. Dns quoq
in scilicet peccatum tuu. non morietur
te. **quo** **pl**asphemare fecisti mim
cos dmi propter uerbum hoc. fili
qui natus est tibi morte morietur.
Et reuertens est nathan domum
suam. Percussitq dno puulum
que pepererat. uxor dnoe dauid
et desperatus e. **Dep**recatus q est
dauid dnm pro paruulo. et ieu
nauit dauid ieiunio. et ingressus
seorsum iacuit sup terras. **Ue**
niente at semores domus eius
cogentes eum ut surgeret de tra.
Qui noluit. neq comedere cum
eis cibum. **Ue**ndit at die septima
ut moreretur inanis. **Ue**nueruntq
serui dauid nutiare ei. q mor
tuus eet paruulus. **Ue**perit em
Ere cum paruulus ad huc uiuet
loqam ad eu. et non audiebat
uocem matris. quico magis si dix
rimus mortuus est puer. se affi
get. **Ue** cum ergo uidisset dauid ser
uos suos nutiantes. intellexit
q mortuus eet infantulus. **Ue** dixit
q ad seruos suos. **Ue** cum mortuus
e puer. **Ue** uiderunt ei. **Ue** mor
tuus e. **Ue** surrexit igit dauid de tra
et locus unctusq est. **Ue** cumq mu
casset uestem ingressus e domum
dmi. et adorauit. et uenit in do
mu suam. peti uitaq ut poneret
ei panem et comedit. **Ue** dixit
at ei serui sui. **Ue** quis e pmo que
fecisti ppter infantem. cum adhuc
uiuere ieiunasti et flebas. mor
tuus at puero sat reuisti et come
disti panem. **Ue** uenit. **Ue** propter
infante dum adhuc uiuere ieu
nasti et fleui. **Ue** dicebam em. **Ue**
sat si forte donet eu in dno et ui
uat infans. **Ue** tunc at q mortu
e quare ieiunem. **Ue** cumq potero
reuoicare eu amplius. **Ue** ego uada
magis ad eum. ille uero non re
uertetur ad me. **Ue** consolatus est.

Dauid berisabee uxorem sua. **Ue**
gressus q ad eam dormiuit cum
ea. **Ue** genuit filium. et uoca
uit nomen eius salomon. et dno
dilexit eum. **Ue** misitq in manu na
than prophete. et uocauit nomen
eius amabilis dno. eo q diligeret
eum dno. **Ue** pugnabat ioab
contra rabbath filioe ammon.
et copugnabat urbem regiam.
Ue misitq ioab nuncios ad dauid di
cens. **Ue** dimittam aduersum rabbath
et capienda est urbs aquarum. **Ue**
igit congrega reliquam partem po
puli. et obpide ciuitatem et cape
eam. ne cum ame uastata fut
urbs. non meo ascibatur victoria.
Ue congregauit itaq dauid oem
plm et profertus est aduersum
rabbath. **Ue** cumq dimittasset caput
eam. et tulit dyademata auro reg
eae de capite eius. pondo auri
talentum. **Ue** hinc gemas preciosas
et mpositu est super caput dauid.
Ue sed et pcedam ciuitatis aspor
tauit multam ualde. **Ue** populusq
eius adducens **Ue** **Ue** fecerunt
et arce egre super eos. **Ue** fecerunt
penca. diuisitq cultas et insidit
in cypolatatum. sic fecit omuer
sis ciuitatibus filioe ammon.
Et reuersus est dauid et ois cocia
tus iherusalem. **Ue**

Hatum est aut post hec
ut absalom filio dauid
fuisse soror speciosa
uocabulo thamar. ad
amarctas ammon filius.
dauid et deprecaret prope ea ual
de. ita ut exproaret prope amore
eius. **Ue** quia cum eet ungo. diffi
cile ei uidebat. ut quippiam in
honeste ageret cum ea. **Ue** erat at
ammonis amicus noie ionadab
filius semmaa sis dauid. cor
prudens ualde. **Ue** uenit ad eu
Quare sic attenuatis maie si
li regis per singulos dies. **Ue** sic ho
miditas in. **Ue** dixitq ei ammon.
Thamar sororem sis mei absalom
amo. **Ue** uenit ionadab. **Ue** cuba
super lectum tuum. et languore
simula. **Ue** cumq uenerit pte tuus
ut uisitet te. dic ei. **Ue** uenit oro.
thamar soror mea. ut det michi

abum. et faciat pulmentu ut co-
medam de manu eius. **A**cutu
it itaq; ammon. et q; egrotare
cepit. **C**umq; uenisset rex ad ui-
sitandum eum. ait ammon ad
regem. **V**eniat obsecro thamar
soror mea. ut faciat in oculis me-
is. duas forbitiunculas. et abu-
capiam de manu eius. **H**isic g;
dauid ad thamar domu dicens
Veni in domu ammon fratris tui.
et fac ei pulmentu. **V**enitq; tha-
mar in domu fratris sui ammon.
Ille aut iacebat. **E**t ue tollens fa-
ringam comitauit. et liquefactis
in oculis eius. cepit forbitiunculas
colligens quod expectat effudit. et
posuit coram eo. et noluit tome-
dere. **D**ixitq; ammon. **E**cce uni-
uersos foras ame. **C**umq; eicit
set omis. dixit ammon ad thamar
Inter abum in conclau. ut uisitar
de manu tua. **T**ulit ergo thamar
forbitiunculas quas fecerat. et
intulit ad ammon fratrem suum in
conclau. **C**umq; obtulisset ei a-
bum. **A**pprehendit eam et ait. **V**e-
ni cuba mecum soror mea. **E**t ue
rudit ei. **N**oli frater mi. noli op-
pimece me. neq; em hoc fas est
in isrl. **N**oli facere stulticia hanc
Ego em ferre non potero obpro-
briu meum. **E**t tu eris q; unus de
insipientibus in isrl. **Q**uin potes
loquere ad regem. et non negas
me tibi. **N**oluit at acquiescere p-
tibus eius. sed pualens uiribus
oppressit eam. et cubauit tu illa.
et copiam eam habuit ammon
odid magno in mis. ita ut ma-
ius eet odium quod oderat eam.
amore quo ante dilexerat. **D**ixit
q; ei ammon. **S**urge et uade. **E**t ue
rudit ei. **N**auus est hoc malum
quod nunc agis aduersum me.
q; ante fecisti expellens me. **E**t
noluit audire eam. sed uocato pu-
cro qui misicabat ei dixit. **E**cce
hanc ame foras. et claude ostiu
post eam. **E**t ue induta erat tum-
ta calari. **H**uiusmodi em filie
regis unregnes uestibus uebant
Ecce itaq; eam misit illi foras
dauidq; ostium post eam. **E**t ue
aspetgens ancrem capui suo

stissa calari tunica. inpositioq;
manib; super caput suu. ibat
ingrediens et clamans. **D**ixit at
ei absalon frat suus. **C**um am-
non frat dauid contubuit tecum.
Sed hunc soror tate. **E**t tuus e-
neq; affligas cor tuum profac re.
Mansit itaq; thamar cotabescens
in domo absalon fratris sui. **C**um
aut audisset rex dauid uerba hec
contristatus est ualde. **P**orro no
est locutus absalon ad ammon
nec malu nec bonu. **O**derat em
absalon ammon. eo q; violasset
thamar sororem suam. **I**tem est
at post tempus dicitur. ut ton-
derentur oues absalon. in baal-
asor. que e uis ephraim. **E**t uo-
cauit absalon omis filios regis
Venitq; ad regem et ait ad eum.
Ecce tondentur oues serui tui.
ueniat oro rex tu seruis suis. ad
seruui suum. **D**ixitq; rex ad ab-
salon. **N**oli fili mi rogare ut ue-
niamus omis et grauemus te.
Cum aut rogeret eu. et nolisset
re dndipit ei. **E**t ait absalon.
Si non ius uenire ueniat obse-
ro nobcum. saltim ammon frat-
meus. **D**ixitq; ad eum rex. **N**on
est necesse ut ueniat tecum. **T**oe-
git itaq; eum absalon. et dimisit
eum eo ammon. et omnes filios
regis. **P**recepit at absalon pue-
ris suis dicens. **O**bseruate tum
temulentius fuerit ammon uino.
et dixerit uob; percutite eu. et me-
fate. **N**olite timere. **E**go em sum
qui papiro uob;. **F**eborami. et esto-
te uiri fortes. **F**ecerunt q; pui ab-
salon. aduersus ammon. sic pre-
cepit eis absalon. **S**urgentes
q; omis filij regis. ascenderunt
singuli mulas suas. et fugerunt.
Cumq; ad huc pergerent mitine
fama puenit ad dauid dicens
Perussit absalon omis filios re-
gis. et non remansit ex eis saltim
unus. **S**urrexit itaq; rex et sit-
dit uestimenta sua. et cecidit
sup terram. et omis serui ipius
q; assistebant ei sinderunt ue-
stimenta sua. **I**ndens at iona-
dab. filius semma fratris dauid.
dixit. **N**e estimet dñs meus rex.

quod omnes patrum filii regis occisi sunt:
Amnon solus mortuus est quoniam
in ore absalon erat positus eodem
qua oppressit thamar sororem suam
Tunc ergo ne ponat dominus meus
rex super cor suum. uerbum istud
dicens. omnes filii regis occisi sunt.
quoniam amnon solus mortuus est.
Fugit autem absalon. Et leuauit pul-
uiculatorem oculos suos. et aspexit
et ecce populus multus ueniebat
pariter deuium ex latere montis
Dixit autem ionadab ad regem. Ecce
filii regis adsunt uerbum huius
tui sic factum est. Tunc cessasset
loqui. apparuerunt et filii regis.
Et mentes leuauerunt uocem suam
et fleuerunt. Sed et rex et omnes
serui eius. fleuerunt ploratu mag-
no in mis. Porro absalon fugiens
abnt ad tholomai filium amud
regem gessit. Dixit ergo dauid
filium suum amnon tunc
diebus. Absalon autem tu fugisset.
et uenisset in gessit. fuit ibi tribus
annis. Cessauit ergo dauid rex perse-
qui absalon. eo quod consolatus est
super amnon mortuum. **XIII.**
Intelligens autem ioab. filius sar-
ue. quod rex regis uersum est ad
absalon. misit eum. et tulit
inde mulierem sapientem. dixitque
ad eam. Augere te simula. et in-
ducere ueste lugubri. et ne unguis
ris oleo. ut sis quasi mulier primo
iam tunc lugens mortuum. et ingre-
deris ad regem. et loquaris ad eum
sermone huiusmodi. Posuit autem
ioab uerba in ore eius. Itaque tu in-
gressa fuisset mulier thronum ad
regem. cecidit coram eo super terram.
et adorauit et dixit. Secunda me
rex. Et ait ad eam rex. Quid causa
habet. Que respondit. Hec mulier
uidua ego sum. mortuus est enim
vir meus. Et analle tue erant
duo filii qui rixati sunt aduersu-
se in agro. nullusque erat qui eos
prohibere posset. et percussit ale-
alcerum. et interfecit eum. Et ecce
resurgens uniuersa cognatio ad-
uersum me anallam tuam dicit
Trade eum qui percussit fratrem suum
ut occidam illum pro uia sua

sui quem interfecit. ut delcamus
heredem. Et querunt contingere
simillam meam que relicta est. ut
non super sit uico meo nome. et
reliquie super terram. Et ait rex
ad mulierem. Trade in domum tuam
et ego uidebo pro te. Dixitque mu-
lier thronum ad regem. In me dicit
mi rex iniquitas. et in domo patris
mei. Rex autem et thronus eius
innocens. Et ait rex. Qui contra
dixerit tibi adduc eum ad me.
et uirga non addet ut tangat te.
Que ait. Recordetur rex domini dei
sui. ut non multiplicentur prop-
rii sanguinis ad ulasendum. et
nequasque interfecerit filium meum.
Qui ait. Quis dominus. quod non cadet
de capillis filii tui super terram.
Dixit ergo mulier. Loquat. an-
tilla tua ad dominum meum regem
uerbum. Et ait. Loquere. Dixitque
mulier. Quare cognosce
huiusmodi rem contra populum
domini. Et locutus est rex uerbum
istud. et peccat et non reducat
eicatum suum. Omnes mori uir
et aque dilabimur in terram
que non reuertuntur. Nec uult deus
perire animam. sed reuertat cogitas
ne penitus peccat. qui abiectus ad
est. Tunc igitur uenit ut loquar ad
dominum meum regem uerbum hoc ante
ipso. Et dixit analla tua. Loque
ad regem. si quomodo faciat rex
uerbum analle sue. Et audiuit
rex. ut liberaret anallam suam
de manu domini que uolebant delere
me et filium meum sicut deleret
tace dei. Dicat ergo analla tua
ut fiat uerbum domini mei regis qui
satisfecit. Quia enim angelus
dei. sic est dominus meus rex. ut nec
inditione nec maledicere moue-
atur. Unde et dominus deus tuus tenet
e. Et respondit rex dixit ad mulierem.
Nec abscondas a me uerbum quod
te mero rogo. Dixitque ei mulier.
Loque dominus mi rex. Et ait rex. Iste
manus ioab terram in diebus istis.
Respondit mulier et ait. Per saluam
aie tue mi rex. nec ad dexteram
nec ad sinistram est ex oculis huius.

q̄ locutus est dñs meus rex. Ser-
 uus em̄ tuus Joab ip̄e p̄cepit
 machi. et ip̄e posuit in os analle
 tue oia uerba h̄c. ut uertcerem
 figuram sm̄onis huius. Seruus
 tuus Joab p̄cepit istud. Tu aut̄
 dñe in rex sapiens es. sic habet
 sapiam̄ angelus dei. ut micelli-
 gas oia super terram. Et ait
 rex ad Joab. Ecce placatus feci
 uerbum tuum. Vade igit̄ et reuo-
 ca pueru absalon. Cadens q̄ Jo-
 ab super faciem suam metam
 adorauit et b̄ndixit regi. Et
 dixit Joab. Hodie intellexi seru-
 tuus. quia inueni gratiam in o-
 culis tuis dñe in rex. **F**ecisti em̄
 sm̄onem serui tui. Surrexit
 ergo Joab et abiit in gessur. et
 adduxit absalon in n̄lm̄. Dixit
 aut̄ rex. **F**ecit aut̄ in domum
 suam. et faciem meam nō uideat.
Fecit aut̄ uaq̄ absalon in do-
 mum suam. et faciem regis nō
 uidit. **D**oro sicut absalon. cor
 non erat pulcher in ois israhel
 et decorus in mis. **A**uestigio pe-
 dis usq̄ ad uertice non erat in
 eo ulla macula. **E**t q̄n̄ condebat
 capillum semel aut̄ in anno
 condebat̄. q̄ quabat̄ eū ce-
 saris. ponderabat capillos ca-
 pitis sui. ducentis siclis pondere
 publico. **N**ati sunt aut̄ absalon
 filij tres. et filia una nomine tha-
 mar eleganti forme. **T**ransiit
 absalon in n̄lm̄ duobus annis.
 et faciem regis non uidit. **H**isit
 uaq̄ ad Joab. ut mitteret eum
 ad regem. **Q**ui noluit uenire
 ad eum. **C**umq̄ secundo misisset
 et ille nolisset uenire. dixit
 seruis suis. **S**cias agru roab uis-
 agrum meū. habentem messem
 ordi. **I**te igit̄ et succendite
 eū igni. **S**uccendunt igit̄ ser-
 uū absalon segetem igne. **S**ur-
 rexitq̄ roab. et uenit in domu
 absalon et dixit. **Q**uare succen-
 dunt serui tui segetem meam
 igni. **E**t r̄ndit absalon ad Joab.
Hisi ad te obsecrans ut uenires.
 ad me. ut uenires ad me. et mit-

terem te ad regem. ut dices ei.
Quare ueni de gessur. **H**ic
 in erat ibi c̄. **O**bscrao ergo ut
 uideam facie regis. **Q**uod si me-
 mor ē iniquitatis mee m̄ficiat
 me. **I**ngressus q̄ roab ad regem
 nūciavit ei. **V**ocatusq̄ absalon
 m̄uit ad regem et adorauit
 sup̄ faciem terre coram eo. **O**scu-
 latus q̄ est rex absalon. **XV.**
Surrexit post h̄c fecit sibi absalon
 curru et equites. et q̄n̄ quagm-
 ta uiros. qui p̄cederent eum.
Et mane resurgens absalon sta-
 bat uisus in uicium porte m̄ola.
 et d̄m̄ unū qui habebat nego-
 cium. ut ueniret ad regis iudici-
 um. uocabat absalon ad se et
 dicebat. **D**e qua ciuitate es tu.
Qui r̄ndens aiebat. **E**x uina
 tribu isrl̄ ego sum seruus tuus.
Fidebaturq̄ ei absalon. **V**identur
 in sermone tuo domi et iusti-
 sed non est qui te audiat consti-
 tutus a rege. **D**icebatq̄ absalon
Quis me constituat iudicem
 sup̄ terram. ut ad me ueniant
 om̄nes. qui habent negotium
 et iuste iudicem. **S**ed cum ante-
 deret ad eum homo. ut saluaret
 illu excedebat mariu suū. et
 adp̄ndens osculabatur eum.
Faciebatq̄ hoc ois isrl̄. q̄ ueniebat
 ad iudicium ut audirentur a
 rege. et sollicitabat corda uic̄p̄
 isrl̄. **P**ost q̄n̄q̄ at̄ annos dixit
 absalon ad regem. **V**adam. et
 reddam uota mea. q̄ uouit dñs
 in hebron. **V**ouens em̄ uouit ser-
 uis tuus. tu d̄m̄ in gessur st̄ne
 dians. **S**i reduxerit me dñs
 in n̄lm̄. sacrificabo dño. **D**ixitq̄
 ei rex dauid. **V**ade in pace. **E**t
 surrexit et abiit in hebron. **H**i-
 sit aut̄ absalon exploratores in
 om̄ uersas tribus isrl̄ dicens.
Statim ut audieritis clangore
 buane diue. **R**egnabit absalon
 in hebron. **D**oro cum absalon
 uerunt om̄i ducenti de n̄lm̄ uo-
 cati. cunctes simplici corde. et
 eam pomus ignorates. **A**tr̄xiit.

quoque absalon achiozel gilome
consiliarium dauid. de ciuita
te sua gilom cum imolaret vic
timas. et facta est coniuratio
ualida. Populus quoque totus
rens augetur cum absalon.
Veni igitur nuntius ad dauid dicens
Toto corde uniuersus israhel sequitur
absalon. Et ait dauid seruis suis
qui erant cum eo in iherusalem. Surge
quae fugiamus. neque enim erit
nobis effugium a facie absalon. Ne
firmate egressi. ne forte uenies
bruget nos. et impellat super
nos ruinam. et percussat ciuita
tem in ore gladii. Dixitque ser
u regis ad eum. Vnde quomodo
preperit dominus in rex libere
sequimur serui tui. Egressus est
ergo rex et uniuersa domus eius
pedibus suis. et detulit rex
decem mulieres concubinas. ad tu
stodiendam domum. Egressusque
rex et omnes israhel pedibus suis. ste
tie procul a domo. Et uniuersi
serui eius ambulabant iuxta
eum. et legiones cherethi et phelati
et omnes gethei pugnatores ua
lidi septuaginta uiri. qui serui eu
suerant de geth procedebant rege.
Dixit autem rex ad ethai getheu
Cui uenis nobiscum. Reuertere
et habita cum rege tuo. quia pere
gnus es. et egressus es de loco
tuo. huius uenisti et hodie repelle
ris nobiscum egressi. Ego autem
uadam quo uiuus sum. Revertere
et redue tecum fructus tuos. et dominus
faciat tecum misericordiam et ueritatem.
Respondit ethai regi dicens. Quia
dominus et uiuunt dominus meus rex quoniam
in quocumque loco fueris dominus in
rex siue in morte siue in uita.
ibi erit seruus tuus. Et ait dauid
ethai. Veni et inhi. Et inhiuit ethai
cum rege. et omnes uiri qui cum
eo erant. et reliqua multitudo.
Omnesque flebant uoce magna.
et uniuersus populus inhiabat. Rex
quoque inhiabat ut torretem
cedron. et cunctus populus morda
bat contra uiam qui respicit ad
desertum. Venit autem sacerdos

et comisi leuite cum eo. portan
tes arcam federis dei. et deposu
erunt arcam dei. Et ascendit
abiathar. donec expletus inhiet
dies populus qui egressus fuerat de
ciuitate. Et dixit rex ad sacer
dotem. Porta arcam dei in urbem.
Si inueniero gratiam in oculis domini
reducat me et induet in eam. et
tabernaculum suum. Si autem dixit
dominus non placebo. proesto sum. sciat
dominus in quod bonum est coram se. Et
dixit rex ad sacerdotem.
Quidens reuertere in ciuitate
in pace. et abimaaus filius tuus
et jonathas filius abiathar. duo
filij uiri sume uobiscum. Ecce ego
abscondam in campo stabili deserto
donec ueniat sermo a uobis indi
cans michi. Repocauerunt igitur sacer
dos et abiathar arcam dei in iherusalem
et manserunt ibi. Porro dauid.
ascendebat de iudam oliuam asen
dens et flens opere capite. et
nudis pedibus morderis. Sed
et omnis populus qui erat cum eo.
operto capite ascendebat plorat.
Nuntiatum est autem dauid quod
achiozel esset in coniuratore cum ab
salon. Dixitque dauid. Infama
habeo consilium achiozel domini.
Cumque ascendit dauid summatem
monas. in quo adoraturus erat.
dominus. ecce deturrit ei huius uox
tes. fassa ueste. et terra pleno capi
te. Et dixit ei dauid. Si ueneris
meam deus in oneri domini aut in
ciuitate reuertaris. et dixeris ab
salon. seruus tuus sum rex. sic
sui seruus pater tuus. sic eris filius
tuus. dissipabis consilium achiozel
habet autem tecum sacerdos. et abiathar
sacerdotes. et omne uerbum quod
cumque audieris de domo regis in
dicabis sacerdoti. et abiathar sacerdo
tibus. Sunt autem cum eis duo filij
eius abimaaus filius sacerdotis. et jo
nathas filius abiathar. et mitte
tis per eos ad me omne uerbum quod
audieritis. Reuertet ergo huius
a meo dauid in ciuitatem. Abs
salon quoque ingressus est iherusalem.
XVI.

Quamquam dauid inisset pau-
lulum montis ieruzalem
aperturam sibi puer mi-
fiboset in ortu suo cuius
cum duobus asinis qui onerati
erant ducentis panibus et centis
alligaturis uine passe et centis
massis palmarum palmarum et du-
obus uerbis uini. Et dixit rex
sibi. Quid sibi uolunt hec. Respo-
dit sibi. Asini domestica regis
ut fecerant et panes et palme
ad uiscendum puer tuus. Omnia
autem ut bibant. si quis defecerit
in deserto. Et ait rex. Ubi est filius
domini tui. Respondit sibi rex. Rema-
sit in iherusalem dicens. Hodie restitui
et michi. **Omne** israel regnum prae-
mei. Et ait rex sibi. Quia sunt omnia
quae fuerunt in iherusalem. Respondit sibi.
Pro ut inueniam gram coram te.
domine in re. Venit ergo rex dauid
usque ad baurim. Et ecce egredieba-
tur inde unus de cognatione domus
saul. nomine semei filius gera pro-
cedebat egrediens et maledicebat
mittebatque lapides contra dauid
et contra uniuersos seruos regis
dauid. **Omnes** autem populi et uniuersi
bellatores ad dextram et sinistram la-
tere dauid regis maledicebant. Ita
autem loquebatur semei cum maledi-
ceret regi. Egredere egredere unum
sanguinem et unum belial. **Reddit**
tibi dominus uniuersum sanguinem
domus saul. quod iniurasti regi-
num pro eo. et dedit dominus regnum
in manu absalon filii tui. et ecce
perimunt te mala tua. quoniam unum sag-
inuum es. Respondit autem abisai filius
saruie regi. Quare malediceat
tamen hic mortuus dominus meo re-
gi. **Adam** et amputabo caput
eius. Et ait rex. Quid mihi et uobis
fili saruie. Dimittite eum ut ma-
ledicat. Dominus enim precepit ei ut
malediceret dauid. Et quis est qui
audat dicere. quare sic fecerit.
Et ait rex abisai. et uniuersis ser-
uis suis. Ecce filius meus qui egres-
sus est de uero meo. **Quia** animam
meam. quanto magis nunc filius
remi. Dimittite eum ut male-
dicat iuxta preceptum domini. si forte
respiciat dominus afflictionem meam

et reddat in bonum pro maledictione
hac hodie. **Ambularunt** itaque
dauid. et socii eius per uiam in co-
semel autem per iugum montis
ex latere contra illum gradiebatur
maledicens. Et mittens lapides
aduersus eum. **Ecce** itaque dauid rex. et
uniuersus populus cum eo lassus et
refocillati sunt ibi. **Absalon** autem
et omnis populus israel ingressi sunt
iherusalem sed et achitofel cum eo. **Cum**
autem uenisset husai. arachite a-
micus dauid. ad absalon. locutus
est ad eum. **Salue** rex. salue rex
ad quem absalon. **Hec** est inquit
gratia tua ad amicum tuum. **Ecce**
non isti cum amico tuo. **Respondit**
husai ad absalon. **Equum** quidem
illius eris. quem elegit dominus. et
dominus hic populus et uniuersus israel
et cum eo manebit. **Sed** et ut hoc
miseram cui ego seruiturus sum
nonne filio regis. **Sic** parui pa-
tri tuo. sic parabo et tibi. **Dixit** autem
absalon ad achitofel. **Immo** consilium
quid agere debeamus. **Et** ait achitofel
ad absalon. **Ingrede** ad co-
cubinas patris tui quas dimisit
ad custodiendam domum ut cum
audiret dominus israel quod sedaueris pa-
trem tuum. **Roborentur** manus
eius tecum. **Ascendit** itaque absalon
tabernaculum in solario. **Ingressus**
que est ad concubinas patris sui co-
ram uniuerso israel. **Consilium**
autem achitofel. quod dabit in die-
bus illis. **Quia** si quis consuleret
deum. **sic** erat omne consilium
achitofel. et cum esset cum dauid
et cum esset cum absalon. **XVII.**

Dixit itaque achitofel ad
absalon. **Elegam** michi
duodecim milia conuere
et conuergens persequar
dauid hac nocte. et reuertens se-
cum quippe qui lassus est. et
soluitis manibus percutiam eum.
Cumque fugerit dominus populus qui
cum eo est. percutiam regem
desolatum. et reducam populum
uniuersum quomodo dominus reuerti
solent. **Primum** enim conuerti in grege.
et dominus populus erit in pace. **Placuit**

sermo eius absalon. et cunctis
maioribus natu isrl. **Qu** dicit
absalon. **Docete** et husai arach
item. et audiamus quid etiam
ipse dicat. **Cumq;** uenisset husai
ad absalon. ait absalon ad eum.
Huiusmodi sermonem locutus
est achiofel. **facere** debemus. an
non. **Tu** quid dicit. quod das
consilium. **Et** dixit husai ad
absalon. **Non** bonum consilium
quod dedit achiofel. **hac** uoce.
Et rursus intulit husai. **Tu** no
sti preem tuum. et uicos q cum
eo sunt fortissimos et amaro
aio. uel uia si uisa raptus catul.
in saltu sculat. **Sed** et pr tuus
vix bellator est. nec morabitur
cum populo. **fecerit** nunc lati
tat in foucis. aut in uno quo
uoluerit loco. **Et** cum ceciderit
conuulsus abet in principio. **audiet**
qumq; audierit. et dicit. **facta**
est plaga in populo. qui seque
bantur absalon. **Et** fortissimus
quisq; cuius cor est quasi leonis
pauore soluetur. **fat** em omne
isrl. **fortem** ee preem tuum. et ro
buscos omis qui cum eo sunt. **Et**
hoc in uideatur non ee consiliu
ut congregentur ad eum uniuersus
isrl. a dan usq; berisabee. q habe
na maris in numerabilis. et tu
eris in medio eor. **Et** rursus
super eum in quocunq; loco fuit
inuentus. et operiemus eum.
et sicut cadere solet ros super
terram. et non relinquitur de
coris qui cum eo st. **ne** unu qd
Et si urbem aliqua fuerit in
gressus circudabit omis isrl. **ciui**
tati illi funes. et trahemus eam
in torrentem. ut non reperiamur
nec calculus quidem ex ea. **Dixit**
q; absalon et omis unu isrl. **ne**
lius est consilium husai arachite
consilio achiofel. **Om** ac nunc.
dissipatum est consilium achio
fel. **utile**. ut induceret dñs sup
absalon malum. **Et** ait husai
sacer. et abiator sacerdotis. **hoc**
et hoc modo dedit consilium ach
iofel. absalon et senioribus isrl.

et ego tale et tale dedi consilium
Nunc ergo mutite tuo. et nun
tiate dauid dicentes. **Ne** more
mum nocte hac in campestribus
deserti. **sed** absq; dilacione in
gredere. **ne** forte absorbeat rex.
et dñs ppls qui cum eo e. **Jonat**
has aut et achimaas. **stabant**
uix fontem rogel. **Abnt** analla
et nuntiavit eis. **Et** illi profecti
sunt ut referrent ad regem da
uid nuntium. **Non** em poterat
videre aut maxime ciuitatem.
Udit aut eos quidam puer. et
indicauit absalon. **illi** uero con
tuo gradu ingressi sunt domum
cuiusdam uici in baurim. qui ha
debat puteum in uestibulo suo.
et descendit in puteum. **Udit**
aut militer et expandit uelamē
super os putei q; sicatans pusa
has. et sic res latuit. **Cumq;** ue
nissent serui absalon ad milite
rem in domu dixerunt. **ubi** est
achimaas et jonathan. **Et** uidit
eis militer. **Transierunt** gustam
paululum aqua. **Et** hi qui que
bant. cum no reperissent. **reua**
si sunt relm. **Cumq;** abissent a
scenderunt illi de puteo. et ppor
tes nutra uerit regi dauid. atq;
dixerunt. **Surgite** et inuite ad
fluum qm huiusmodi dedit
consilium contra uos achiofel.
Surrexit ergo dauid et dñs po
pulus qui erat cum eo. et transi
erunt iordanem donec diluisset
et ne unus quidem residuus fuit
qui non transisset fluum. **Ux**
ro achiofel. **uidens** q non fuis
setm consilium suum. **scidit**
asmi suum surrexit et abnt
in domu suam. et in ciuitatem
suam. et disposita domo sua.
suspendio mterit. et sepultus
est in sepulchro patris sui. **Dauid**
aut uenit in castra. et absalon
inuit iordanem. **ipse** et omnes
uici isrl. cum eo. **Amasam** uero
constituit absalon. pro iob sup eo
extitit. **Amasa** ac erat filius uiri
qui uocabatur. **icthra**. de rezechi.
Qui ingressus est ad abigail fi
liam naas sororem sarue que.

fuit mar joab. Et castra metatus
est isrl cum absalon in terra ga
ad. Cumq; uenisset dauid in ca
stra. sobi filius naas de rabbath
filiorum ammon. et machir. fi
lius ambel. de lodobar. et berzel
lai galaadites de regelim. obtule
runt eis stratoria. et tapena. et
uasa sicilia. fumetum et ordeu
et farina et polentam. et fabam
et lentem. serpum acex et mel. et
butyrum. oues et pingues vitu
lob. dederuntq; dauid. et populo
qui cum eo erat aduersendum.
Suspirati em sunt plim fame.
et siti fatigari in deserto. **VIII.**
Et ait dauid considerato dauid pto suo.
constituit super eum tribunos.
et centuriones. et dedit pto ter
ciam partem sub manu ioab. et
tertiam in manu isai filij sarui
suis joab. Et tertiam in manu ethai
qui erat de gech. Dixitq; rex ad
populum. Egrediar et ego uobis
cum. Et erudit pto non exiit.
Si em fugerimus no magnope
ad eos de nob pmebit. siue me
dia pars ceciderit enobis. non
satis curabunt quia tu unus
pro decem milib; coputaris. Ne
lius est igit ut sis nob in urbe p
sidio. Ad quos rex ait. Quod
uobis rem uidetur hoc faciam.
Et ecce ego rex iuxta porta egre
diebantq; populus p tentas
suas. centum et millem. Et p
cepit rex ioab. et abisai et ethai
dicens. Seruate in pueru absa
lon. Et ois populus audiebat
proprie regem tunc pncipi
bus pro absalon. Itaq; egressus
e populus in campum. contra
isrl et san est plim in saltu ef
scam. et cecus est ibi pto isrl ab
operatu dauid. Facta q; e plaga
magna in die illa. digni mi
lum. Fuit aut ibi preliu disper
sum. super faciem ois terre. et
multo plures erant. quos saluus
consumpsit de populo. q; hy qe
pora uerat gladius. in die illo.
Et uidit aute ut occurreret absalon
seruus dauid sedens mulo. Cumq;

ingressus fuisset mulus super
condensam quercu et magnaz
adhese caput eius quercu. et
illo suspens mter celum et ter
mulus aut miscerat per insuit
Udit autem hoc quis piaz et nu
ciauit ioab dicens. Uidi absalon
pendere quercu. Et ait joab uno
qui nunciauerat ei. Si uidisti
quare non desodisti eum tu era.
et ego dedissem tibi decem argen
ti siclos. et unu balicum. Et dixit
ad joab. Si appenderes in manib;
meis mille argenteos nequaq;
mitterem manu meaz in filium
regis. Audieruntibus em nob. pre
cepit rex tibi et abisai et ethai di
cens. Custodite in pum absalon.
Sed et si scassent tunc aiaz meaz
audacter. nequaq; hoc regem la
tere potuisset. et tu staret ex ad
uerso. Et ait joab. Non sic tu vis
Sed adgrediar eum cotam te.
Tulit ergo ioab tres lanceas in
manum suam. et respice eas
in corde absalon. Cumq; ad huc
palpitaret. herens in quercu. tu
currerunt decem uiuens armi
geri joab. et percunentes mterse
cerunt eum. Et ait aut joab
bucina. et retinuit plim. ne per
speretur fugientem isrl. uolens
portare multitudin. Et tulerunt
absalon et proiecerunt eu in sal
tu. in foueam grandem. et con
portauerunt eum super eum
atruum lapidum magnum.
in mis. Omnis at isrl fugit in
tabernacula sua. Porro absalon
creperat sibi tum ad huc uiuet
tulum. qui est in ualle regis.
Dixerat em. Non habeo filium
et hoc erat monumentu hois mei.
Uocauitq; titulu noie suo. Et
appellatur manus absalon usq;
in hanc diem. Abimdaus aute
filius sadoe ait. Curram et nu
tiabo regi. quia iudicu fecerat
ei dñs de manu inimicis eius.
Ad quem ioab dixit. Non eris
nuntius bonus in hac die. sed
nuntiabis in alia. Hodie nolo te
nuntiare. filius em regis est mor
tuus. Et ait joab tisi. Pade et.

nuncia regi que uidiſti. Adora-
uit chusi ioab et curruerat. Surre-
xit aut acthimaas filius sadoc
dixit ad ioab. Quid impedit
ſi etiam ego curruerem post chusi.
Dixitque ei ioab. Quid uis cur-
rere fili mi. Non eris boni nu-
cij baullus. Qui rñdit. Quid
em ſi curruero. Et ait ei. Curru-
eris ergo acthimaas. p uiaz
copendm tranſiuit chusi. Dauid
aut ſedebat in duabus portis
ſpeculator uero qui erat in ſa-
ſtigio porte ſuper muru. eleuans
oculos uidit hominem curren-
tem ſolu et exclamans indicauit regi.
Dixitque rex. Si ſolus eſt bonus
eſt nuntius in ore eius. Prope-
rante aut illo. et accedente pro-
prie uidit ſpeculator. hominem
alacru curruentem. et uociferas
in culmine ait. Apparet mihi
alter homo currens ſolus. Dixit
que rex. Et iſte bonus eſt nuntius
ſpeculator aut ac contemplot
ait. Curruerunt poris q̄ curruerunt
acthimaas filij sadoc. Et ait rex.
Vix bonus eſt. et nuntium por-
tans bonu uenit. Clamas aut
acthimaas dixit ad regem. Sal-
ue rex. Et adorans regem cora
eo. pronus in terram ait. Bene-
dictus ſis deus tuus. q̄ conclu-
ſit homines qui leuauerunt manus
ſuas contra dñm meum regem
Et ait rex. Eſt ne pax puero ab-
ſalon. Dixitque acthimaas. Audi
tumulu magnu cum mictet
ioab ſeruus tuus o rex me ſum
tua nefas aliud. Ad quem rex
ſtranſi ait et ſta hic. Cumque
ille tranſiſſet et ſtaret. apparuit
chusi et ueniens ait. Bonu ad-
poxo nuntium dñe in rex. Iudi-
cauit em prote dñs hodie. De
manu om̄ q̄ ſurrexerunt cont-
te. Dixit aut rex ad chusi. Eſt ne
pax puero abſalon. Qui rñdes
ſiant maḡ ſicut puer iimica dñi
mei regis. et uniuerſi q̄ conſur-
gunt adueſus eum in malu.
Contristatus itaq; rex. aſcendit
ornatu porte et fleuit. et ſic

loq̄batur uadens. Fili mi abſalon.
fili mi abſalon. Quis in tonat
ut ego moriar prote. Abſalon
fili mi fili mi.

Nunciatum eſt aut ioab
q̄ fleuit rex. et fleuit fili-
um ſuum. et uerſa e uictio-
ria in illa die in luctum
in populo. Audiuit em populus
in illa die dici dolet rex ſup filio
ſuo. Et declinabat p̄ls in die illa
ingredi ciuitate. quomo decli-
nare ſolet populus uerſus et ſu-
grens de prelio. Porro rex op̄tuit
caput ſuum. et clamabat uoce
magna. Fili mi abſalon. abſa-
lon fili mi. fili mi. Ingreſſus
ergo ioab ad regem. in domum
dixit. Conſuidiſti hodie uolu om̄
ſuoz tuoz. q̄ ſaluam ſecere
uia tuam. et uiam filioz tuoz
et ſilioru tuoz et alaz uozoz
tuoz. et diam totu m̄az tuaz
Diligis odientes te. et odio hēs
diligentes te. Et oſtendiſti hodie
q̄ non curas de diuitiis tuis et
de ſeruis tuis. Et uice cognoui
modo. q̄ ſi abſalon uiuere. et
nos om̄e occidiſſem. Coplac
tibi. Curruerunt itq; ſurge et procede
et alloqueris. ſuis ſic ſeruis
tuis. Iuxta em tibi p̄x dñm q̄
non exieris ne uisus dñm te
maſudus ſit tecum noſte hac.
Et peius erit hoc tibi q̄ dia ma-
la q̄ euenierunt ſup te ab adole-
ſcentia tua. uſq; ad n̄s. Surrexerunt
ergo rex et ſedit in porta. Et di-
populo nuntiatu eſt q̄ rex ſedert
in porta. Venitque uniuerſa mlti-
tudo coram rege. Iſel aut fugit
in tabernacula ſua. Quo quoq;
populus certabat. in cunctis lu-
bus iſel dicens. Rex liberauit
nos de manu inimicor̄ noſ-
tror̄. et nunc fugit de terra
propter abſalon. Abſalon aut
que uniuerſi ſuper nos. mortuus
e in bello. uſq; quo ſileas. et non
reduatis regem. Et conſilium
dauid miſit ad ſadoc et abiat
ſacerdotes dicens. loq̄m ad ma-

iores natu Juda dicentes, Cui ue
 nitus nouissimi ad reducendu
 regem in domu suam. Et ama
 se dicite. Nonne os meu es et
 caro mea. Hec faciat in de et hec
 addat, si non magis militie, fu
 eris coram me di tpe. pro Iob.
 Et melinauit cor dm conuolu
 uida. qd pxi umi. Miseruntq ad
 regem dicentes, Scuitere tu et
 omis serui tui. et reuersus e rex
 et uenit usq ad iordanem. Et
 uida uenit in galgala. ut otaur
 ret regi et insidiret eu iordane.
 Et stinauit at semel filius gera
 filij gemi in de. Saucim. et descen
 dit cum pxiis uida in ortusum
 regis dauid cum mille coris de
 beniamin. Et siba puer de domo
 saul. et qndam filij eius ac vi
 ginti serui exant cum eo. et in
 ruperunt iordane ante regem
 transierunt uada. et ut insidire
 rent domu regis. et faceret uis
 uisionem eius. Semel at filij
 gera. profecatus coram rege tu
 iam insisset iordanem. dixit ad eu.
 Ne reuerteris in dne in magna
 nec memineris munitate sua
 tue. in die qua egressus es dne
 in rex de ielm. nec ponas rex
 in corde tuo. Agnoscio em filius
 tuus pxi meum. et id est hodie
 pxius rem de oi domo ioseph.
 descendiq in ortusum dm mei
 regis. Endero uero abisai filij
 saruue dixit. Numq pro hys uer
 bis non omdetur semel q male
 dixit cristo dm. Et ait dauid.
 Quid mi et uob filij saruue. Cui
 effiam in hodie in sachan.
 Ego ne hodie mactaretur con
 in isrl. An ignoro hodie me fac
 tum regem super isrl. Et ait
 rex semel. Non morieris. Iura
 uisti ei. Misiboseth quoq filius
 saul. descendit in ortusum re
 gis. mlotis pedibus et in tonta
 darda. uestesq suas non lauerat
 a die qua egressus fuerat rex
 usq ad diem reuersioms ei in
 pace. Cumq nlm ortuisset re
 gi dixit ei rex. Quare non ue
 nisti meum misiboseth. Qui rñdo

ait. Dne in rex. seruus meus con
 tempit me. Dixi ei ego famulus
 tuus. ut sterneret in asnu. et a
 scendens abirem cum rege. dauid
 em sum seruus tuus. Insuper et
 actusauit me seruum tuum ad te
 dm meum regem. Tu at dne in
 rex sicut angelus dm. fac qd pla
 citum est tibi. Itaq em fuit domus
 pxi mei nisi morti obnoxia dno
 meo regi. Tu aut posuisti me ser
 uum tuum me conuulsio morse
 tue. Quid igit habeo iuste quere
 re. Aut quid possum ultra uotiferari
 ad regem. Ait ergo ei rex. Quid
 ultra loqris. Sipum est quod lo
 cutus sum. Tu et siba diuidite
 possessiones. In dicitq misiboseth
 regi. Tria cuncta accipiat postq
 reuersus est dns meus rex patri
 ficie in domu suam. Berzellai
 quoq galadites descendens de
 rogelm. insiduit regem iorda
 nem. paratus tria ultra fluum
 prosequi cum. erat aut berzellai
 galadites. senex ualde. i. otto
 genari. Et ipse probuit alimcta
 regi cum moraret in castris
 fuit quippe urt duces in imis.
 Dixit itaq rex ad berzellai. Rem
 metum ut requiescas. serue
 metum in nlm. Et ait berzellai ad
 regem. Quot sunt dies anoru
 uite mee. ut ascendam tu rege
 nlm. Orogenarius su hodie.
 Numq uigent sensus mei. ad
 discernendum suauie aut amara
 Aut delectaret pe suu tuu tibi
 et potus. ul audire ultra possu
 uote cantoz atq cantatu. Que
 seruus tuus. su oneri dno meo
 regi. Paululum proccdaz famu
 lus tuus ad iordane tetu. Nec
 indigeo hac uassitudme. sed
 obsecro ut reuortu seruus tuus. et
 moriar in uitate mea. uis se
 pulchru pxi mei. et mactis
 mee. Est aut pxius tuus chamaa.
 ipe uadat tetum dne in rex.
 Et fac ei quod e bonu uidetur.
 Dixitq rex. Actum inscat cha
 maan. et ego faciam ei quicq
 tibi placuerit. Et omne q petieris

ame impetibus. Cumq; inisset
coniucsus populus. et rex ior-
danem. Osculatus est rex ber-
zellai. et bndixit ei. et ille re-
uexsus est in locum suu. Tran-
siuit ergo rex in galgalam et
thamaan cum eo. Omnis at
populus iuda insiduit regem.
et media tm pars affuerat de
pulo isrl. Itaq; omis vni isrl con-
currentes ad regem dicebant
ei. Quare te furati sunt fco
ma iuri iuda. et insiduerunt
regem et domu eius iordanem
omnes viros dauid cum eo. Re-
spondit ois vni iuda. ad viros
isrl quia. propior est michi rex
cur nascas sup hac re. Numq;
comedimus aliquid ex rege. aut
munera nob data sunt. Et induit
vni isrl. ad viros iuda et ait;
Decem pabus maior ego sum
apud regem magisq; ad me
pmet dauid q; ad te. Cur michi
fecisti muniam. et non in nu-
tialum e priori. ut reducerem
regem meum. Durius at ende-
runt vni iuda viros isrl. pp.

Andit quoq; ut ibi esset
vni belial noie siba. fi-
lius booi. vni gemine
et cecinit buma et ait.
Non est nob pars in dauid. neq;
hereditas in filio isai. Hade in
tabernacula tua isrl. Et sepatus
est ois isrl a dauid. Scitatus q;
est siba filium booi. vni aut
iuda adhaerunt regi suo. a ior-
dane usq; nlm. Cumq; uenisset
rex in domu suam nlm. tulit
decem milices tonubmas suas.
quas dereliquit ad custodienda
domu. et tradidit eas in custodi-
am. alimenta eis prebens. Et
no est ingressus ad eas. s; erat
clausus usq; ad diem mortis sue.
in ulditate uiuentes. Dixit
aut rex amase. Conuoca michi
omnes viros iuda. in diem etui
et tu adesto pns. Abne ergo ama-
sa ut conuocaret iuda. et mo-
tatus est extra placitum quod
ei constituerat. ait at dauid.

ad abysai. Tunc magis afflic-
tus est siba filius booi q;
abfalon. Colle vni seruos om-
ni. et persequere eum. ne forte
inueniat ciuitates munitas. et
effugiat nos. Egressi sunt ergo
vni ioab cum eo. arethi quoq;
et phelcthi et omis robusti exierunt
de nlm ad persequendu siba.
filium booi. Cumq; illi cent
iuxta lapidem grandem. q; est
in gabaon amasa ueniens oc-
currit eis. Porro ioab uestitus
erat tunica stricta. ad mensuraz
habitus sui. et desuper adinatus
erat gladio dependente usq; ad
ilia in uagina sua qui sabre
factus leui motu egredi pote-
rat et pertere. Dixit itaq;
ioab ad amasa. Salue in fac.
Et tenuit manu dextera moui
amase q; osculans eum. Porro
amasa non obseruabat gladi-
um quem habebat ioab. qui p-
aussit eum in latere et effudit in
testina eius metram. et mortuus
est. nec scdm volnus apposuit. Iob
aut et abysai frat eius. persequuti
sunt post siba filium booi. Ince-
pta quidam vni cum stasent
vni cadauer amase de soais ioab
dixerunt. Ecce qui ce uoluit pro
ioab comes dauid. Amasa aut in
specus sanguine iacbat in media
via. Vidit hoc qdam vni q; subsistet
ois populus ad uidendu eum et
amouit amasam de via in agri.
operuicq; eum uestimento. ne
subsisterent inscutes prop eum.
Amoto vni illo de via. insibat ois
vni sequens ioab. ad persequendu
siba filium booi. Porro ille in-
sistet per omes crabus isrl in abe-
lam et bethmacha omesq; cetera
cogregati uenerunt post eum. Re-
nerunt itaq; et obpugnabant.
cu in abela et bethmacha. et omni
dederunt munitatib; ciuitate. et
obfessa est urbs. Ois aut turba q;
erat cum ioab. moliebat destruce
muros. Et exclamauit miles sapi-
ens decantate. Audite audite di-
cite ioab. Appropinq; huc et loquat

teum. Qui cum accessisset ad eam
 ait illi. Tu ne es ioab. Et ille re-
 spondit ego. Ad quem sic locuta
 est. Audi sermones ancille tue.
 Qui rñdit audio. Rursusque illa
 sermo magis dicebat in ueteri
 pucrio. Qui interrogant inter-
 rogerit in ebela et sic persiciabant.
 Nonne ego sum q̄ rñdeo ueritate
 in isrl. Et tu ip̄is subuertit ciuita-
 tem. et euertere marie in isrl;
 Quare pupias hereditate dñi
 rñdenos ioab ait. Absit absit hoc
 a me. Non pupio neq̄ demolior
 non se sic h̄t res. Sed homo de
 monte ephraim cognomine siba
 filius bochi leuauit manu sua
 contra regem dauid. Tradite illu
 solum et recedemus a ciuitate.
 Et ait miles ad ioab. Ecce caput
 eius mittitur ad te pmuro. Inges-
 sa est ergo ad oem populu et locu-
 ta est eis sapienter. Qui abstraxit
 caput siba filij bochi proiecit
 ad ioab. Et ille cecinit tuba. et
 recesserunt ab urbe. unusquisq̄
 in tabernacula sua. Ioab autem
 reus est rñm ad regem. fuit
 ergo ioab super oem exercitum
 isrl. Sandias at filius ionade
 sup ephraim et p̄helicos. Aduta
 bēto super tributa. Porro iosa-
 phat filius ahilud a comentiarijs
 siba aut scriba. Sacer uero et
 abiahor sacer dotes. Ina at iaxi-
 ces erat sacerdos dauid. **XXI.**
Facta est quoq̄ factio
 in diebus dauid tribus
 am̄s iugiter. Et consu-
 luit dauid oratim dñm.
 Dixitq̄ dñs. Propter
 saul et domu ei et sanguinem q̄
 om̄dit gabaontas. Vocatis ergo
 gabaontis. rex dixit ad eos. Por-
 ro gabaonte non s̄t de filijs isrl
 sed relique amoret̄oꝝ s̄t. filij
 quippe isrl iurauerant eis. Et uo-
 luit saul perire eos zelo. q̄i pro
 filijs isrl et iuda. Dixit ergo da-
 uid ad gabaontas. Quid faciaz
 uob̄ et quod erit uti manulūm
 ut bñdicitis hereditati dñi. Dix-
 eruntq̄ ei gabaontes. Non ē nō
 dñs super argento et auro istio.

sed cont̄ saul. et cont̄ domu eius
 neq̄ uolumus ut interficiatur
 homo de isrl. Ad quos ait. Quid
 ergo uolitis ut faciam uob̄. Qui
 dixerunt regi. Inu qui arciuit
 nos. et oppressit iniquē. ita dele-
 re debemus ut ne unus quide
 residuus sit. destrupe eius in ait
 tib simbis isrl. Dentur nob̄ septe
 or̄i de filijs eius. ut crucifigam⁹
 eos dñō in gabaath saul. quon-
 dam electi dñi. Et ait rex ego da-
 do. Deperatq̄ rex misibofeth filio
 jonathe filij saul. prope iusura
 dum dñi. quod fuerat m̄ dauid
 et m̄cc jonathan filiu saul. Tu
 lit itaq̄ rex duos filios. respaha
 filie aia quos peperit saul. or-
 mom et misibofeth et q̄nq̄ filios
 merob. filie saul quos genuerat
 hadrieli. filio berzella. q̄ fuit
 de molath. et dedit eos in man⁹
 gabaontaz qui crucifixerunt
 illos in monte coram dñō. Et ce-
 ciderunt h̄i septe simul. or̄si
 in diebus messis prime m̄cipie
 re messione hordei. Tollens aut
 respaha filia aia ciliu subtrauit
 sibi sup petram. ab m̄cio messis.
 donec stillaret aqua super eos.
 de celo. et nō dimisit aues lace-
 rare eos per dñm neq̄ bestias
 per noctem. Et nutrita s̄t dauid
 que fecerat respaha filia sua con-
 tubina saul. Et abie dauid et tulit
 ossa saul et ossa jonathe filij eius.
 a uiris iudeo galaad. qui iurati
 fuerant ea de blathca bethsan. in
 qua suspendebant eas philistin
 cum m̄fessent saul in golboe.
 et asportauit inde ossa saul. et
 ossa jonathe filij eius. et college-
 res ossa eoz qui affixi filant sepe-
 lerunt ea cum ossibus saul. et
 jonathe filij eius in terra dema-
 min. in latere in sepulchro q̄s
 prius saul. fecerunt q̄ oia q̄ proce-
 perat rex. et repropinatus ē dñs
 terre post h̄c. **XXII.** **F**uit aut rursu
 plū philistinaz aduersu isrl.
 Et descendit dauid et h̄i eius
 cum eo. et pugnabant contra
 philistin. Deficiente at̄ dauid
 c̄phi denob qui fuit de gide arafa.

cuius ferream haste trecentas ungas
apprehendebat, et acinatus erat
ense nouo, misus est percutere
dauid. Presidioque ei fuit abisai
filius saruie, et percussus philis-
teum interfecit. Tunc uerba ue-
runt fili vni dauid dicitur. Non
egredietis nobiscum ad bellum,
ne contingat lucernam israhel,
Secundum quoque fuit bellum in gub.
contra philisteos. Tunc percussit
sibbocha ideu, sarsaph, de stirpa
arapha. Tertium quoque fuit bellum
in gub. contra philisteos. In quo
percussit adeo datus, filius saltus
polimitarius bethleemites go-
liad getheum. Cuius hastile haste
erat quasi licetatorum trecentarum.
Quartum bellum fuit in geth,
in quo vir exaltus qui senos
in manibus pedibusque habebat
diguitos, id est viginti et quatuor,
et erat de origine arapha plas-
phemauit israhel. Percussit autem
cum ionathas, filius semma-
phas dauid. Hi quatuor nati
sunt de rapha in geth. Et tunc de-
tunc in manu dauid et seruo-
rum eius.

Locus est autem dauid,
domino uerba carminis,
huius. In die quo liberauit
eum dominus de manu omni-
um inimicorum suorum, et de ma-
nu saul et ait, Dominus petra mea
et robur meum, et saluator meus.
Deus meus, fortis meus, sperabo
in eum. Gauium meum et cornu
salutis mee. Elevationis meae et re-
fugium meum, saluator meus, de
iniquitate liberaabis me. Laudabi-
lem inuocabo dominum, et ab inimi-
cis meis saluus ero, quia circumdederunt
me contritioes mortis, tor-
rentes belial terruerunt me, fu-
nes inferi circumdederunt, percue-
nerunt me laquei mortis. Intri-
bulatio mea inuocabo dominum, et
ad deum meum clamabo. Et exau-
diat de templo sancto suo uocem
meam, et clamor meus ueniet ad
aures eius. Commota est et con-
tremuit terra fundamenta mon-
tium conturbata sunt, et commota
sunt qui natus est. Ascendit fumus

de naribus eius, et ignis de ore
eius uorauit, carbonem incensi
sunt ab eo. Et inclinauit celos
et descendit, et caligo sub pedibus
eius. Et ascendit super cherubim
et uolauit, et lapsus est super pen-
nas uenti. Posuit tenebras in
circumfutu suo latibulum, crebrans
aqua de nubibus caelo. Pre-
fulgure in conspectu eius succisi
sunt carbonem ignis. Conabit
de celis dominus, et exaltus dabit uo-
cem suam. Misit sagittas suas
et dissipauit eos, fulgura et co-
sumpsit eos. Et apparuerunt ef-
fusiones maris et reuelata sunt
fundamenta orbis. Ab incepta-
tione domini, ab incepta tunc
furore eius, Misit de celo, et as-
sumpsit me, et contraxit me de
aquis multis, liberauit me ab
inimico meo potentissimo, ab his
qui oderant me, qui robustiores
res me erant, Quenit me in
die afflictionis mee, et factus
est dominus firmamentum meum. Et eduxit
me in latitudinem liberauit
me quia complanauit ei. Recubuit
in secundum iustitiam meam, et secundum
iudicium manuum mearum
reddet mihi. Quia custodiu me
dominus, et non egi impie a deo meo.
Ora enim iudicia eius, in conspectu
meo, et precepta eius non amo-
ui a me, et ero perfectus cum eo,
et custodiam me ab iniquitate mea.
Et restituet mihi dominus secundum iustitiam
meam, et secundum iudicium ma-
nuum mearum in conspectu oculorum
suorum. Cum scio scire eris, et tu
robustus perfectus, Et tu electus
electus eris et cum percussio percus-
teris. Et populum pauperem saluum
facies, oculos tuos, exaltos hu-
miliabis. Quia tu lucerna mea
domine, et domine illuminabis tene-
bras meas. In te enim aures ac-
cinctus, in deo meo insiliat mu-
rum. Deus immanata uia eius
eloquium domini igne examinatum
scutum est omni sperantium in se.
Quis est deus petri domini, aut quis
fortis petri deum meum, Deus qui

attingit me fortitudine, et con-
 planavit pestem meam meam.
 cocquans pedes meos terris et
 super excelsa mea statuens me.
 Dorsus manus meas ad pluu-
 et componens quasi arcum circum
 brachia mea. Dediti in clipe-
 um salutis tue et mansuetudo
 mea. multiplicavit me. Dilata-
 bis gressus meos, subtus me
 et non deficient tali mei. **Dece-**
 quat in micos meos et conteras
 et no conutax donec consumam
 eos. Consuma eos et confemga
 ut non consurgant cadant sub
 pedibus meis. **At**mpisti me for-
 titudine ad pluum. in turuabis
 resistentes michi sub me. **Imi-**
 cos meos dediti michi dorsum.
 odientes me et disperdidi eos.
Clamabunt et non erit q saluet
 ad omni. et non exaudiet eos.
Delebo eos ut puluete terre. q
 lutu placcas terminua eos atq
 compngam. **Saluabis** me a con-
 tradicentib; populi mei. custodi-
 es me in caput genai. **Depul-**
 que ignoro seruet in. filij alieni
 resistent in. auditu auris obedi-
 ent in. filij alieni defluerunt.
 et contrahent in angustis suis.
Quit dñs et bñdñs deus meus.
 et exaltabitur deus fortis salutis
 mee. **Deus** qui das uindictas in
 et deias populos sub me. **Qui**
 eduas me ad inimicis meis. et
 accipientibus in eleuas me. a
 uno iniquo liberabis me. **Prop-**
 terca confitebor tibi dñe in gen-
 tibus. et non tuo cantabo. mag-
 nificanti salutes regis sui. et fa-
 acenti iniaz reisto suo dauid. et
 semini eius in sempiternum.

Hec sunt.
 uerba nouissima. que
 dixit dauid filius isai.
 Dixit uir cui constitutu
 est de reisto dei iacob. egregius
 psalter isel. **Spirus** omi locutus
 est per me. et sermo eius pling-
 uam mea. **Dixit** deus israhel.
 michi locutus est fortis israhel
 onator homi iustus. dominator.

in timore dei. **Sicut** lux aurore
 oriente sole mane. absq; nubib;
 rutilat. et sicut pluuius germi-
 nat herba de terra. **Nec** tanta e
 domus mea apud deum. ut pat-
 tum eternu iniret mecu firmuz
 modus atq; munitum. **Tunc**
 ta em salus mea. et omnis uo-
 luntas nec est quicq; exca quod
 non germinet. **Quaricatore**
 aut q; spme euellentur uniuersi.
 q non tollunt manib;. **Et** si q;
 tangere uoluerit eas. armabit
 ferro et ligno lancato. igne q;
 succense condurent usq; ad mab-
 illum. **Hec** noia fortium dauid
 sedens. in cathedra sapientissim;
 pnceps. isbaam. **Inter** reos ipse
 est q; tenerrimus. ligni uer mi-
 culus. qui oamgentes me fecit
 impetu uno. **Post** hunc eleazar.
 filius parui eius haai me tres
 fortes. qui erat cum dauid. qn
 exprobrauunt philistin. et con-
 gregati sunt illuc in pluu. **Cum**
 ascendissent conu isel. ipse stetit et
 percussit philisteos. donec defuit
 manus eius. et obragesaret cum
 gladio. **Stetit** dñs saluē mag-
 nam in die illa. et pils qui fuge-
 rat reuersus est. ad cesore spolia
 detrahenda. **Et** post hunc semma
 filius age de acari. **Et** congrega-
 ti sunt philisti in m staacionem.
 Erat quippe ibi ager plen⁹ lenie.
Cumq; fugisset pils a facie phili-
 stim. stetit ille in medio agri.
 et meluitus est cum. percussitq;
 philisteos et scit dñs saluē mag-
 nam. **Tecnon** et ante descende-
 rant reos qui erant pñapes me
 triginta. et uenere tpe messis
 ad dauid. in speluncam modol-
 lam. **Castra** aut philistin erant
 porta in ualle giganru et dauid
 erat in oppido. **Porro** stans phili-
 stimoz et erat in bethleem. **De-**
 siderauit igr dauid et ait. **Si**
 quis in daret potu aque de cyste-
 na q; est in bethleem iux⁹ portaz
 percipit ergo tres fortes castrea
 philistinoz et hauserunt aqua
 de cysterna bethleem q; erat iux⁹.

portam. et adtulit ad dauid.
 At ille noluit bibere sed libavit
 illam dno dicens. Propitius
 sit mi dno. ne faciam hoc. Cum
 sanguinem hominum istorum qui pro-
 feci sunt et aiaz periculum
 bibam. Noluut ergo bibere. hec
 fecerunt tres robustissimi. Absai
 quoque frater ioab. filius saruie. pr-
 ceptus erat de tribu israhel. Ipe
 qui eleuauit hastam sua cont-
 trecentos quos interfecit. Nonni-
 natus in illis tribus. et meex
 tres nobilior. exatq; eorum princeps
 sed usq; ad tres primos non pue-
 nerat. Et bandias filius ioiade
 uir fortissimus magnorum opum
 de capsahel. Ipe percussit duos
 leones moab. et ipse descendit et
 percussit leonem. in media rister-
 na diebus mensis. Ipe quoque in-
 fecit uirum egyptium. uirum dignum
 spectaculo. habentem in manu ha-
 stam. Itaque cum descendisset ad
 cum in omnia. ut exerceat hasta
 de manu egyptii. et interfecit eu
 hasta sua. Hec fecit bandias fi-
 lius ioiade. et ipse notatus me-
 tres robustos. qui erant me-
 triginta nobiliores uerum usq;
 ad tres non puenerat. Fecitq; eu
 dauid sibi auricularium a sereno.
 Et constituit eu dauid sup edum
 suam. Asahel frat' ioab inter-
 triginta et eleuan. filius pa-
 trui eius de bethleem. semma
 de arari. elica de arodi. helces de
 pshelthi. hira filius arces de ege-
 tua. Abiezer de nachoch. Hobon-
 nai de usathi. Selmon abortes.
 Nacharai netophathites. Elch
 filius baana. et ipse netophath-
 ites. huthai filius ribai de gaba-
 athi filioz demamin. Banai
 in seathonites. heldai de corren-
 te. gaas. Abialbon arbatites.
 Armaucth de boroni. aliaba.
 de salbon filij israhel. Jonathian
 semma de aroxi. haraim filius
 sarax horaruthites. Eliselech filius
 has bai. filij maachathi. Etiam

filius aduicel. gelomtes. Estai
 de carmelo. sarai de arbi. Agual
 filius nachan de soba. Bonnia
 de gaddi. Selce de ammom.
 Nacharai hexothites armig' ioab
 filij saruie. hira hiechites. Ga-
 reb et ipse hiechites. Vnas ethus
 dno triginta septem. **XXIII.**
Addidit furor dno na-
 sci cont' israhel. Conmouit
 q; dauid in eis dicens
 uade numerata israhel et
 iudam. Dixitq; rex ad ioab pr-
 ceptem exercitus sui. Per amou-
 la omne tribus israhel a dan usq;
 bethabce. et nudato pilm ut scia-
 num eius. Dixitq; ioab regi.
 Adaugeat dno oculus tuus. ad po-
 pulum qntus nunc e. utruq;
 centuplicet. in conspectu dno mei
 regis. Sed quid sibi dno meus.
 rex uolte in te huiusmodi. Opti-
 nuat aut sermo regis uerba ioab.
 et principum exercitus. Egressus
 q; est ioab et principes militum
 a facie regis ut nudarent pilm
 in israhel. Cumq; per trisessent iorda-
 nem. uenerunt in arozer ad dex-
 terram urbis. q; est in ualle quid-
 et piazet insistent in galaad.
 et metram inferiore hosi et ue-
 nerunt in dan siluestria. Cuius-
 cunctosq; uicinia sudonem insier-
 euel et chananai. ueneruntq; ad
 meridiam. iuda in bethabce. Et
 lustrata uniuersa terra. affue-
 runt post nouem menses. et cogni-
 ti dies in ierlm. Dedit ergo ioab
 num desciporis populi regni. et
 inuenta sunt octingenta milia
 uirorum fortium qui educebat gladi-
 um. Et de iuda quingenta milia
 pugnatore. Percussit aut cor da-
 uid cum. postq; numeratus est
 populus. et dixit dauid ad dnm
 Peccavi ualde in hoc scio. Et pite-
 dne ut miseras iniquitatem sui
 tui. quia stulce egi nimis. Fur-
 reptu itaq; dauid mane et hmo
 dno factus est ad gad p'p'iam vi-
 dentem dauid dicens. Hec dicit.

dno. Trium tibi datur opus.
 Elige unum quod uolueris ex
 his. ut faciam tibi. Cumq; ue-
 nisset gad ad dauid. nuntiavit
 ei dicens. Aut septem annis ue-
 met tibi fames in terra tua. Aut
 tribus mensibus fugies aduer-
 sarios tuos. et illi te persequentur.
 Aut certe tribus diebus erit pesti-
 lencia in terra tua. Tunc ergo de-
 libera et uide. quem rñdeam ei
 qui me misit sermonem. Dixit
 aut dauid ad gad. Arcor in mris
 undiq;. Sed meli' est ut madam
 in manu dñi. multe em mie-
 eius sunt. q̄ in manu hois. In-
 misitq; dñs pestilentiam in isrl
 de mane usq; ad tempus consti-
 tutu. Et mortui sunt ex populo
 a dan usq; ad bexabee septuagi-
 ta milia uirorū. Tuncq; exten-
 dit manu angelus dei super
 iudam. ut disperderet eam. misit
 aut dñs super afflictione. et
 ait angelo peruenienti populo.
 Sufficit nunc conuine manu
 tuam. Erat aut angelus dñi
 iuxta arcam. arca una iebusei.
 Dixitq; dauid ad dñm. cu' uidi-
 set angelu' cadentem. **domi** p̄lm.
 Ego sum q̄ peccavi. ego inique
 egi. Isti qui oues sunt quid fe-
 cerunt. Tectat' obsecro manus
 tua conu' me. et conu' domu' pa-
 tris mei. Venit at' gad ad da-
 uid in die illa. et dixit ei. Non
 de constitue dño altare in arca.
 arca una iebusei. Et ascendit
 dauid iuxta sermonem gad. que
 precepit ei dñs. Conspiciensq;
 arcuna anim aduertit rege
 et seruos eius inire ad se. et
 egressus adorauit regem pro-
 no uultu in terram et ait. Qd
 cause est. ut ueniat dñs meus
 rex ad seruu' suum. Cui dauid
 ait. ut emam a te arcam. et
 edificam altare dño. et cesset
 necessitatio q̄ crassatur in p̄lo.
 Et ait arcuna ad dauid. Acci-
 piat et offerat dñs mris rex. sic
 ei placet. Habes oues in holdrau-

stum. et plaustru et uiga boum
 in usum lignorū. Ora dedit
 arcuna regi. Dixitq; arcuna
 ad regem. Dñs deus tuus su-
 scipiat uotum tuu. Cui rñdens
 rex ait. Nequaq; ut uis sed
 emam p̄cio a te. Et non offerat
 dño deo meo holocausta gra-
 tuita. Emit ergo dauid arcam
 et boues. argenti siclos quinquaginta.
 Et edificauit ibi dauid
 altare dño. et operuit holocau-
 sta et pacifica. et reproperuato
 est dñs terre. et cohibita est
 plaga ab israhel.

Erex dauid seru-
 erat habebatq; eta-
 us plimos dies.
 Cumq; operiretur
 uestibus. no cale-
 fiebat. Dixit aut
 ergo ei seruu' sui.
 Quercam' dño
 nro regi adolescentula conyunc-
 et stet coram rege et foucat eu
 dot matas in sinu suo. et calefa-
 ciat dñm mri regem. Quere-
 runt igit' adolescentulas specio-
 sam in diebus simeb' isrl. et in-
 uenerunt abisag sunamite et ad-
 duxerunt eam ad regem. Erat
 at' puella pulchra nimis. dxi-
 mebatq; cum rege et ministrabat
 ei. Rex uero non cognouit eam.
 Adomas at' filius aguth. eleua-
 batur dicens. ego regnabo. fecit
 q; sibi currum et equites. et quinquaginta
 uiros qui an eu cur-
 rent. nec corripuit eu pater
 suus. aliqui dicens. q̄re hoc fa-
 sti. Erat aut et ipse pulcher ual-
 de. sds natus post absalon. et
 sermo ei cum ioab filio saruie
 et cu' abiatthar sacerdote q̄ adiu-
 uabant patres adome. Sadoc
 uero sacerdos et banaias filius
 ioab. et nachan p̄pha. et semci.

et fortis et robur spiritus dauid. no
erat cum adoma. Immolauit q.
adomas arietibus et vitulis et um
uersis pinguis. uis lapidem
zoelera. qui erat uictus fons
vogel. uocauit uniuersos fratres
suos. filios regis. et omnes viros
iuda seruos regis. nathan aute
pphetam et banaiam et robustos
quosq. et salomone fratrem suum
no uocauit. Dixit itaq. nathan
ad bethsabee matrem salomons.
Nun audisti q. regnauerit ado
mas filius agguis et dñs noster
dauid hoc ignorat. Nunc ergo
ueni accipe a me consiliu. et sal
ua aiam tuam filij q. tui salomo
nis. Vade et ingredere ad regem
dauid. et dic ei. Nonne tu dñs
mi rex iurasti mi ancille tue di
cens. q. salomon filius tuus reg
nabit post me. et ipse sedebit in
solio meo. Quare ergo regnauit
adomas. Et ad huc ibi te loque
te cum rege. ego ueniam post te
et complebo sermones tuos. Ingres
sa est itaq. bethsabee ad regem
in cubiculo. Rex aut. senuerat mi
nis. et abisag sunamitis mistica
bat ei. Inclinauit se bethsabee et
adorauit regem. Ad quam rex.
Quid tibi inquit uis. Que re
spondens ait. Dñs mi tu iurasti
per dñm deum tuum. ancille tue.
Salomon filius tuus regnabit
post me. et ipse sedebit in solio meo.
et ecce nunc adomas regnauit.
te dñs mi rex ignorante. Natta
uit boues et pinguis quosq. et
arietes plures. et uocauit omnes
filios regis. abiattha quoq. sacerdo
tem. et ioab principem milicie. salo
monem aut. fratrem suum no uoca
uit. Verum dñs mi rex meo oculi
respiciunt tota isrl. ut iudices eis
quis sedere debeat in solio tuo dñs
mi rex pro te. Eratq. cum dormie
rat dñs noster rex cum patribus suis.
erimus ego et filius noster salomon
pitores. Ad huc illa loquente tu
rege. ecce nathan propheta uenit.
et nuntiauerunt regi dicentes. Ad
est nathan propheta. Cumq. in
trouisset dñi conspectum regis. et
adorasset eum pronus in terram.

dixit nathan. Dñs mi rex tu dixi
sti. adomas regnet post me. et ipse
sedeat super thronu meum. q. desce
dit hodie et imolauit boues et
pinguis. et arietes plures. et
uocauit uniuersos filios regis. et
principes operatus. Abiattha quoq.
sacerdotem. Illisq. uescantibus et
sidentibus. coram eo dicentibus.
Ueniat rex adomas. Ne seruu tuu
et sadoe sacerdotem. et banaiam
filium ioade et salomone fratri
suum tuu non uocauit. Numq.
a dño meo rege cepit hoc uisum.
et mi non iudicasti seruo tuo.
quos sessurus es super thronum
dñi mei regis post eum. Et uidit
rex dauid dicens. Vocate ad me
bethsabee. Et uenit cum ingressa fu
isset coram rege. et stetit ante
eum. iurauit rex et ait. Quare
qui eruit aiam meam de di angu
stia. quia sic iurauit per dñm de
us isrl dicens. Salomon filius tuus
regnabit post me. et ipse sedebit
super solium meum post me. sic fa
ciam hodie. Submissisq. bethsa
bee in terram uoluit adorauit re
gem dicens. Ueniat dñs noster rex
dauid metere nu. Dixit quoq. rex
dauid. Vocate mi sadoe sacerdotem
et nathan prophetam. et banaiam
filium ioade. Et uenit cum ingressi
fuerunt coram rege. dixit ad eos.
Tollite uobiscum seruos dñi uiri
et imponite salomoni filio meo
sup. munda meam et duate eu in
sion. et ungat eum ibi sadoe sac
dos. et nathan propheta in rege
super isrl. et canentis luitina atq.
dicentis. Ueniat rex salomon. Et
ascendens post eum. et uenies
et sedebit super solium meum. et ipse
regnabit pro me. Illisq. responsum
ut sit dux super isrl et iudam. Et
uidit banaias. filius ioade regi
dicens. Amen. Sic loquatur dñs
deus dñi mei regis. Quomodo fuit
dñs cum dño meo rege. sic sit tu
salomoni. et sublimis faciat so
lium eius. solio dñi mei regis dauid.
Descendit ergo sadoe sacerdos. et
nathan propheta. et banaias filius
ioade. et ceteri et pserceti et m

posuerunt salomone sup mulam
 regis dauid. et adduberunt eu
 m geon. Sumpsiq; sadoe sacer
 dos cornu olei de taber naculo.
 et unxit salomone et cca necut
 suana. Et dixit dñs populus vi
 uat rex salomon. Et ascendit un
 uersa multitudo post eum. et po
 pulus canentium tibno et letan
 cum gaudio magno. et insonuit
 terra ad clamorem corp. Audi
 uit aut adomas et omne qui in
 uerati fuerant abeo. iamq; con
 uuium firmu erat. Et et iob
 audita uoce tube ait. Quid sibi
 rult clamor ciuitatis amultra
 tis. Ad huc illo loquente Ionathas
 filius abiatbar sacerdotis uenit
 Qui dixit adomas. Ingeedere q
 ur fortis es et bona nutiano.
 Fidiq; Ionathas adome. Nequa
 qua. Dñs em rex m dauid. re
 gem constituit salomone. misitq;
 cum co sadoe sacerdotem. et na
 than ppham et banaiam filiu
 ioiade. et eheretzi et pheleti. et
 imposuerit eum sup mula regis.
 Inperuntq; cum sadoe sacerdos
 et nathan ppheta regem m geon.
 et ascenderunt mde letantib;
 et insonuit uitas. Hec est uox
 quam audistis. Sed et salomon
 sedet super soliu regni. et misit
 scriu regis. Indixerunt dño nro
 regi. dñentes. Amplificet deus
 nomen salomonis super nomen
 tui. et magnificet thronu suu
 super thronum tuu. Et adorauit
 rex m lectulo suo. msuper et hec
 lotutus est. Indiatu dñs deus
 isrl. qui dedit hodie sedentem m
 solio meo iudicab; ois meis.
 Terti st ergo. et surreperunt
 omne qui inuati fuerant ab ado
 ma. et uuit unusquisq; m uiam
 suam. Adomas aut timens salo
 monem surrexit et abie tenu.
 q; cornu altaris. Et narrauet
 salomoni dñentes. Ecce adomae
 timens regem salomone. tenu
 it cornu altaris dñens. Iuret
 m hodie rex salomon. q; no me
 ficiat seruum suum gladio.
 Dixitq; salomon. Si fuerit ure

sonus non cadat ne unus qdem
 capillus eius m terram. Et m de
 malu muentu fuerit m co mo
 rictur. Hise ergo rex salomon
 et eduxit eum ad altari. et m
 gressus adorauit regem salomo
 nem. Quicq; ei salomon. Vade
 m domum tuam. 14.
Hpropinquauerunt at
 dies dauid ut moreret
 pcepitq; salomoni filio
 suo dicens. Ego mgre
 dixi uiam uniuere terre. confort
 tare et esto ure. et obserua custo
 dias om dei tui. ut ambules
 m uis eius. et custodias cetero
 mas eius. et precepta eius et
 iudicia. et testimonia sic scriptu
 est m lege moysi. ut intelligas
 uniuersa que facis. et quocunq;
 ce uerteris. ut confremet dñs
 uniuersos sermone suos quos
 locutus est. de me dicens. Si cu
 stodierint filij tui uiam meam.
 et ambulauerint coram me
 m ueritate m oi corde suo et
 m oi aia sua. non auferet tibi
 ure de solio isrl. Tu quoq; nosti
 q; fecerat m iob. filius sarurie
 q; fecerat duob; principib; extus
 isrl. abner filio nex. et amasar
 filio iether. quos occidit et effu
 dit sanguinem belli m pace. et
 posuit cruore prely m baltheo
 suo. qui erat circa lumbos eius
 et m calaameto suo quod erat
 m pedibus eius. Facies q; uis.
 sapientia **suam** tuam. et non
 deduces carnem ei pacifice ad
 inferos. Sed et filios berzellar
 galaaaditis reddes gram. Crunq;
 comedentes m mensa tua. Oau
 rerunt em m qn fugiebam a
 face absalon frs tui. Habes q;
 apud te semet filiu gera filij ge
 nni de dauid. qui maledixit
 m maledone pessima. qn ibam
 ad castra. Sed quia descendit m
 m ortusum. cum transire ior
 danem. et iurauit ei per dñm di
 tens. non te interficiat gladio.
 tu noli pati eum ee m noxum.
 Vn at sapiens es. et facis q; facies

dauid
 et nathan ppheta
 et banaiam filiu
 ioiade. et eheretzi
 et pheleti. et im
 imposuerit eum
 sup mula regis.
 Inperuntq; cum
 sadoe sacerdos et
 nathan ppheta
 regem m geon.
 et ascenderunt
 mde letantib;
 et insonuit uitas.
 Hec est uox quam
 audistis. Sed et
 salomon sedet
 super soliu regni.
 et misit scriu
 regis. Indixerunt
 dño nro regi.
 dñentes. Ampli
 ficet deus nomen
 salomonis super
 nomen tui. et
 magnificet thronu
 suu super thronu
 tuu. Et adorauit
 rex m lectulo suo.
 msuper et hec
 lotutus est. Indiatu
 dñs deus isrl. qui
 dedit hodie sedentem
 m solio meo iudicab;
 ois meis. Terti
 st ergo. et surreperunt
 omne qui inuati
 fuerant ab adoma.
 et uuit unusquisq;
 m uiam suam.
 Adomas aut timens
 salomonem surrexit
 et abie tenu. q;
 cornu altaris. Et
 narrauet salomoni
 dñentes. Ecce
 adomae timens
 regem salomone.
 tenuit cornu
 altaris dñens.
 Iuret m hodie
 rex salomon. q;
 no me ficiat
 seruum suum
 gladio. Dixitq;
 salomon. Si
 fuerit ure

ei. deducetis canos eius in sang-
uine ad infernum. Dormit uero
dauid cum patribus suis. et sepul-
tus est in ciuitate dauid. **Dico**
aut quibus regnauit dauid sup
isrl. quadraginta anni sunt.
In ebron regnauit septem annis
In iherusalem uero triginta et
Salomon aut sedit sup thronum
dauid patris sui. et firmatum e
regnum eius in iudis. et ingressus
suis est adomas filius agypti.
ad bethsabec matrem salomonis
Que dixit ei. **Parasitus** ne est
ingressus tuus. **Cui** respondit. **Pa-**
rasitus. **Adiditq.** **Sermo** in est
ad te. **Cui** ait. **loquere.** **Et** ille.
Tu inquit nosti quia meum erat
regnum. et me proposuerat
dus isrl sibi in regem. **Sed** in
latum est regnum et firmum est
suis mei. **Adno** enim constitutum
est ei. **Nunc** ergo petio ut una
deprecor te. ne confundas fa-
ciem meam. **Que** dixit ad eum
loque. **Et** ille ait. **Preco** ut di-
cas salomoni regi. neq. enim ne-
gare tibi quicquid peto. ut det mihi
abisag sunamitem uxorem. **Et**
ait bethsabec. **Hec** ergo loque
pro te regi. **Venit** ergo bethsa-
bec ad regem salomonem. ut lo-
queretur ei pro adoma. **Et** surrex-
it rex in orientem eius. adorauit
q. eam et sedit super thronum
suum. **Positus** quoque est thronus
mei regis. **q. sedit** ad dexteram
eius. **dixitq.** ei. **Petitione** una
preuulam ego deprecor te. ne
confundas faciem meam. **dixitq.**
ei rex. **Pete** mater mi. **Neq.** enim
scias est ut auertam faciem tuam
Que ait. **Detur** abisag sunamite
tuis adome sui tuo uxore. **Respondit**
rex salomon. et dixit matri sue.
Quare postulas abisag suna-
mitis adome. **Postula** ei et reg-
num. **hpc** est enim sciat meus.
maior me. et hpc abiatthar sac-
dotem. et ioab filium saruie.
Iurauit itaq. rex salomon per
dum dicens. **Hec** faciat in de.

et hpc addat quia cont. araz sua
locutus est adomas uerbu hoc.
Et nunc uiuit dñs qui firmauit
me. et collocauit super solium
dauid pater meus. et qui in sciat
domu sicut locutus est. quia hodie
ocidetur adomas. **Hic** itaq. rex
salomon per manu banai filij
ioiade. **Qui** interfecit eum et mater
eius est. **Abiatthar** quoque sacerdoti
dixit rex. **Vade** in anathoth ad
agrum tuum. **Et** quide uix mor-
tis. sed hodie te non interficiam
quia portasti arcem dñi dei. co-
ram dauid pater meo. et sustinu-
isti laborem. in diebus in quibus
laborauit pater meus. **Tunc** ergo
salomon abiatthar. ut non esset
sacerdos dñi. ut impleteret sermo
dñi quem locutus est sup domum
heli in silo. **Venit** aut nuntius
ad salomonem. q. ioab declina-
set post adomam. et post salomo-
nem non declinasset. **Fugit** ergo
ioab in tabernaculum dñi. et appre-
hendit coram altari. **Annuntiatus**
q. est regi salomoni q. fugisset
ioab in tabernaculum dñi. et esset
iuxta altare. **Respondit** salomon ba-
naiam filium ioiade dicens.
Vade interfice eum. **Venit** bana-
ias ad tabernaculum dñi. et dixit
ei. **Hec** dicit rex. egredere. **Cui**
ait. **Non** egrediar. **Sed** hic mo-
riar. **Annuntiatus** banaias regi
sermone dicens. **Hec** locutus est ioab
et hpc in debuit michi. **dixitq.**
ei rex. **fac** sicut locutus es. et in-
terfice eum et sepeli. et amoue
suis sanguinem innocencie q. effusus
est a ioab a me. et a domo patris
mei. **Et** reddat dñs sanguinem
super caput eius quia interfe-
cit duos uiros iustos. melioraq.
se. et occidit eos gladio patris meo
dauid ignorante. **Abner** filius
ner. principem milicie isrl. et
amasa filium isai. et princeps ex-
eratus iuda. **Et** reuertet. sang-
uis illorum in caput ioab. et in
caput seminis eius in sempiternum.
Dauid aut et semini eius in domo.

et throno illius sit pax. usq; in
 sempiternum a dno. Ascendit
 itaq; banaias filius iorade. et ag-
 gressus cum interfect. Sepultus
 est in domo sua in deserto. Et
 constituit rex banaias filium
 iorade pro eo super exercitum.
 et sadoe sacerdotem posuit pro
 adathar. Hic quoq; rex. et uo-
 cauit semel dixitq; ei. Edifica tibi
 domum in iherosolymis et habita ibi. Et
 non egredietis inde huc atq; illuc.
 Quamvis aut die egressus fuit
 et in iherosolymis thronum
 suo se interficiend. sanguis tuus
 erit super caput tuum. Dixitq; se-
 mel regi. Bonus sermo. Sicut
 locutus est dno meus rex. sic faci-
 et seruis tuis. habitavit itaq;
 semel in iherosolymis diebus multis.
 In die aut post annos tres. ut su-
 gerent serui semel apud achis
 filium maacha regem geth. In-
 iuratus est semel qd serui eius
 erent in geth. Et suscepit semel
 et scavit asinu suu. iuicq; in
 geth ad achis ad regrendos ser-
 uos suos. et adduxit eos de geth.
 Inuicatu est aut salomon. qd
 esset semel in geth de iherosolymis et re-
 disse. Et mittens uocauit cum
 dixitq; illi. Nonne testificatus
 sum tibi per dnm. et predicti tibi
 quatuor die egressus fueris huc
 atq; illuc. sicut te te morituru
 et uideri in. donus est sermo
 quem audiui. Quare ergo non
 custodisti iuramentu dnm. et
 peccatum quod peccaram tibi.
 Dixitq; rex ad semel. Tu nosti
 omne malu cui tibi confitum
 est cor tuu quod fecisti dauid patri
 meo. reddidit dno malitia tua
 in caput tuu. et rex salomon be-
 nedictus. et thronus dauid erit
 stabilis coram dno usq; in sem-
 piternu. Iussit itaq; rex banaias
 filio iorade. Qui egressus per-
 tussit eum et mortuus est. **iiij.**

Qonfirmatum est igitur
 regnum in manu salo-
 monis. et affirmate con-

firmatus qd aaroni regi egypti.
 Accepit namq; filiam eius. et
 adduxit in ciuitatem dauid. do-
 nec compleret edificans domum
 suam. et domu dnm. et iuxta
 iherosolymis per iherosolymis. **Actamen**
 populus imolabat in excelsis.
 Non em erat edificatu templu
 nri dnm usq; in diem illud. **Di-**
 lexit aut salomon dnm.ambu-
 lans in preceptis dauid. excepit
 qd in excelsis imolabat. et acci-
 debat thymiana. **Abnt** itaq;
 in gabaon. ut imolaret ibi.
 Illud quippe erat excelsu maxi-
 mille hostias in holocaustu obtru-
 lit salomon super altare. illud in
 gabaon. **Apparuit** dno salomonem
 per sompnum nocte dicens. **Pos-**
 tula qd uis ut decem tibi. **Et** ait
 salomon. Tu fecisti cum seruis
 tuis dauid pre meo magis mag-
 nam. sicut ambulauit in conspectu
 tuo in ueritate. et iusticia. et rec-
 to corde iterum. custodisti ei magis
 grandem. et dedisti ei filiu sede-
 rem super thronum eius sicut
 est hodie. **Et** nunc dno deus meus
 tu regnare fecisti seruum tuum.
 pro dauid patre meo. **Ego** aut
 sum puer paruus. et ignorans
 egressum et introitum meum. et ser-
 uis tuus in medio est populi. quem
 elegisti populi infirmi qui uirne-
 rari et supputari non potest pmi-
 tudine. **Dabis** ergo seruo tuo
 cor docibile. ut iudicare possit
 populum tuum. et discernere mihi bonu
 et malu. **Quis** em iudicare po-
 terit istum. populum tuum hunc mul-
 tum. **Placuit** ergo sermo cora-
 dno. qd salomon rem huiusmodi
 postulasset. et dixit dno sa-
 lomoni. **Quia** postulasti uerbu
 hoc. et non petisti tibi dico ml-
 tos. nec diuitias aiasq; immo-
 rales. sed postulasti sapiam
 ad discernendu iudicium. **Et**
 feci tibi scdm sermones tuos. et
 dedi tibi cor sapiens. et intelli-
 gens. in tunc ut nullus ante te
 filius tuus fuerit. nec post te sur-
 reaturus sit. **Et** et hec q non po-

sculasti dedi tibi. **D**iuinas scilicet et
glam. ut nemo fuerit filius tui.
in regibus tuncis recto diebus.
Si ambulaueris in uis meis
et custodieris precepta mea. et ma-
data mea. sic ambulauit pater
tuus. longos faciam dies tuos.
Igitur ouigilauit salomon. et in-
tellexit quod esset somnium. Cumque
uenisset uelut stetit coram ara
federalis domini. et obtulit holocausta.
et fecit uittimas pacificas.
et grande conuiuium in omnibus
famulis suis. Tunc uenerunt
due mulieres meretrices. ad re-
gem steteruntque coram eo. **Q**uod
una ait. **O**secro mi domine ego et
mulier hec habitabamus in domo
una. et peperci apud eam in cu-
biculo. Tertia die uero postquam ego
peperci. peperit et hec. **E**t eram
solum nullusque alius in domo no-
strum. ex ceptis nobis duabus.
Mortuus est autem filius mulieris
huius nocte. dormiens quippe op-
pressus eum. **E**t confurgens in
tempesta nocte silentio. tulit fi-
lium meum de latere meo analle
tue dormientis. et collocauit in
sinu suo. **S**uum autem filium in
qui erat mortuus. posuit in si-
nu meo. **C**umque surrexisset ma-
ne. ut darem lac filio meo apa-
ruit mortuus. **C**um diligenti-
us intuerens clara luce. depre-
hendi non esse meum quem genuer-
am. **I**n dicitque altera mulier. **N**o-
tata. sed filius tuus mortuus
est. meus autem uiuit. **E**rgo illa
dicebat. **R**espiciens. **F**ilius quippe
meus uiuit. et filius tuus mor-
tuus est. **A**tque in hunc modum
contendebant coram rege. **T**unc
rex ait. **H**ec dicit filius meus uiuit
et filius tuus mortuus est. et ista
respondit. non. si filius tuus mortuus
est et filius meus uiuit. **D**ixit ergo
rex. **A**fferete mihi gladium. **C**umque
attulissent gladium coram rege.
Diuidite inquit infantem uinum
in duas partes. et date dimidiam
partem unius. et dimidiam partem alteri

Dixit autem mulier cui filius erat
uiuus ad regem. **C**omota se dixit
viscera eius super filio suo. **O**secro
domine date illi infantem uiuum.
et nolite me interficere eum. **E**rgo
illa dicebat. **E**t in nec tibi sit
sed diuidatur. **I**ndens rex ait.
Date huic infantem uiuum et non
occidatur. **H**ec est mater eius. **A**udi-
uit itaque dominus israel iudicium. quod
iudicasset rex. et timuit regem
quodentes sapientiam dei esse in eo ad
faciendum iudicium. **iiij.**

Erat autem rex salomon.
regnans super omnes
israel. **E**t hi principes quos
habebat. **A**zarias filius
sadoe sacerdos. **H**elioreth et alia
filius sifa scriba. **J**osaphad filius
adilud a commentariis. **S**anaias
filius ioiade. super exercitum.
Sadoe autem et abiachar sacerdos
tes. **A**zarias filius nathan super
eos qui assidebant regi. **J**abud
filius nathan sacerdos amicus
regis. **E**t habisur proficius domus.
Et adomiram filius abda super
tributa. **H**abebat autem salomon
duodecim prefectos. super decem
israel. qui predebant ammoniam
regi et domui eius. **D**ecim singulos
et menses in anno. singuli in
instruebant natis. **E**t hec nomina eorum
Benhur in monte effraim. **B**en-
detar. in maaces et in salebom
et in beth fames. **E**t helon beth-
nan. **B**ensecth in aruboth. **S**pius
erat socho. et die terra ephraim. **B**e-
nabi nadab. cuius die naphad.
Dorcaphet filiam salomomo ha-
bebat uxorcm. **S**ana filius ali-
lud. regabat thanae. et mago-
do. et uniuersam bethsan. que
est upta sorda. subter iezrahel.
a bethsan usque abel meula. et
usque regionem ierman. **B**enga-
ber in ramor galaad. **I**pe perat
in omni regione argeb. que est in
basan septaginta ciuitatis. mag-
is atque murans. que habebant se-
ras circas. **H**ai nadab filius abdo.

perat in mamam. Haimaas
 in nephtali. sed et ipse habebat bas
 mat filiam salomonis in toui
 gio. Tana filius usai in aser et
 in salod. Josaphat filius psaxue
 in isachon. Gemci filius hela in
 beniamin. Habet filius uiri in
 terra galaad. terra scon regis
 amorrei. et og regis basan sup
 dia que erant in illa terra. Iuda
 et isel innumerabiles. sicut herce
 na maris in multitudine to me
 denes. et eidenes atq; letantes.
Salomon aut erat in ditione sua
 habens dia regna a flumine ter
 re philistin usq; ad ter minu egip
 ti. offerentiam sibi manna. et
 seruituriam ei cunctis dieb; uite
 eius. Erat aut tidus salomonis
 per dies singulos. triginta chore
 simile. et sepaginta chore farine.
 decem boues pingues. et virgini
 boues pasuales. et centum arie
 tes. excepta uenatione caruor; ca
 pra. et atq; subulor; et auum
 alatum. Ipe em optinebat oem
 regionem que erat in flumine. a
 thippa usq; gazam. et cunctos re
 ges regionum illar;. Et habebat
 pacem eodi parte in ciuitu. ha
 bitauitq; iudas et isel. absq; ti
 more ullo. uniusquisq; sub uite
 sua. et sub frui sua a dan usq;
 bethalee. cunctis dieb; salomonis
 Et habebat salomon quadragi
 ta milia pferia equor; curuliu
 et duodecim milia equestruium.
 et cetera. **A**ntebantq; eos supdu regis p
 fecti. sed et nuda mense regis
 salomonis. cu ingenti cura pre
 bebant tpe suo. hordecum quoq;
 et palcas equor; et uimentor;
 deferrebant in locum ubi erat.
 et sup constantiu sibi. **D**edit q;
 deus sapiam salomoni. et pru
 dentiam mltam in ms. et lati
 tudine cordis. q; herena que e
 in litore maris. Et precedebat sa
 pientia salomonis. sapias om
 nientalium et egipnor;. et erat
 sapientior cunctis hoibus. Sa
 pientior et;an ezrahele et he
 man. et thalcol. et dorda filijs

maol. Et erat noiaus in uni
 uersis genib; percontutu. **L**ocu
 tus est quoq; salomon ca mili
 a parabolas. et fuerunt carmi
 na eius quinq; milia et mille.
 Et disputauit super lignis a
 cedro que est in libano usq; ad
 psopum que egreditur de pari
 ce. Et disciuit de uimentis. et
 uolucibus et reptilib; et pisib;
 Et ueniebant de cunctis popu
 lis. ad audiendam sapiam salo
 monis. et abuniusq; regib; tre
 qui audiebant sapiam eius.
Visit quoq;
Miram rex tyri suos
 suos ad salomonem.
 Audiuu em q; ipm un
 issent regem. super isel pro pre
 eius. quia amicus fuerat heraz
 dauid di tpe. **V**isit aut et salo
 mon ad heram dicens. Tu sab
 uulicatem pris mei. et quia no
 potuit edificare domu noi om
 dei sui. prope bella iminentia.
 percontatum. donec daret dno
 eos. sub uestigio pedum eius. **H**ic
 aut requiem dedit dno deus mo
 ni percontu. et non est satan
 neq; ortusus malus. **E**t uam
 obrem cogito edificare templu
 noi om mei. sic locutus e dauid
 dno. pri meo dicens. **F**ilius tu
 us quem dabo pro ce sup filiu
 tuum. ipe edificabit domu noi
 meo. **P**ectipe igitur ut pndant
 in cedros de libano. et frui mei
 sint cum seruis tuis. **H**ecadem
 aut suor; tuor; dabo tibi qua
 tumq; preperis. **S**as em quo
 non est in populo meo. un; qui
 nouerit ligna cedere. sic sydoni
Cum ergo audisset heram uerba
 salomonis. letatus est ualde et
 ait. **I**ndicatus dno hodie. qui
 dedit dauid filium sapientissi
 mu. super plim sunt plurimu.
 Et misit heram ad salomonem
 dicens. **A**udui quumq; manda
 sti michi. **E**go factam sem uolu
 tatem tuam in lignis cedrimis
 et abigens. **S**erui mei deponent.

ca de libano in mare. et ego con-
ponam ea in ratibus in mari.
usq; ad locum quem signaueris
michi. et applicabo ea tibi. et tu
tolles ea. Prebebisq; nara michi
ut detur tibus domui mee. Itaq;
hyram dabat salomoni. ligna ce-
drina et ligna abigena. iuxta
dem uoluntatem eius. Salomo
autem prebebat hyram viginti
milia choroz cetera in abum. do-
mum eius. et viginti choros pu-
rissimi olei. Hec tribuebat salo-
mon hyram per singulos annos.
Dedit quoq; dñs deus sapiam sa-
lomoni sicut locutus est ei. Et
erat pax inter hyram et salomo-
nem. et recesserunt fedus ambo.
Flegitq; rex salomon operarios
de omni isrl. et erat in dicto cugin-
ta milia virorū mittēbat q; eos
in libanum. decem milia p̄men-
ses singulos uicissim. ut ut du-
obus mensibus eēnt in domibus
suis. Et adomram erat super
huiusmodi indictionem. Succunt
itaq; salomoni septuaginta mi-
lia virorū. qui onera portabant
et octoginta milia latomoru
in monte absq; p̄positis. qui p̄-
erant singulis operibus numero-
tum milium. et recesserunt p̄-
cipitium ip̄lo. Et hysq; face-
bant opus. Precepitq; rex ut
tollerent lapides grandes. lapi-
des p̄iosos fundamentū tem-
pli. et quadrarent eos. Quos
dolauerunt cimeterū salomo-
nis. et cimeterū hyram. Por-
to bibly p̄parauerit ligna. et la-
pides ad edificandam domum.

Actum est ig. ^{vj.}
quadringentesimo et
octogesimo anno. egre-
ssione filiorū isrl de ter-
ra egypti. in anno q̄cto
mense xio. ip̄e est mensis serudus
regis salomonis. super isrl. edi-
ficare cepit domū dñi. Domus
autē quam edificabat rex salo-
mon habebat septaginta cubitos
in longitudine et triginta cubi-

tos in altitudine. et triginta cu-
bitos in latitudine. et porticus
erat ante templū cingenti cubi-
torum longitudinis. uix mensu-
ram latitudinis an facie templi.
Itaq; in templo fenestras obliq;
et edificauit super pariete templi
tabulata per gyrum in parieti-
bus domus. per circuitū templi
et oraculi. et fecit latera in circui-
tu. Tabulatum quod subter erat
q̄ng; cubitos habebat latitudinis
et mediū tabulatum sex cubito-
rum latitudinis. Et tertium tabulatum
septem h̄is cubitos latitudinis.
Trabes autē posuit in domo per
circuitum formisctus. ut non de-
reterent muris templi. Domus
autē cum edificaretur lapidibus
dedolatis. atq; perfectis edificata
ē. et malleus et securus et omne
ferramentū non sunt audita in
domo cum edificaretur. Osium
lateris mediū in parte erat domus
deptre. et per coelcum ascendebat
in medium tenaculū. et a medio
in tertium. Et edificauit domū
et consummauit eam. Cepit quoq;
domū lagariae cedrimis. et edifi-
cauit tabulatum super dem do-
mū q̄ng; cubitos altitudinis. et
operuit domū lignis cedrimis.
Et factus est sermo dñi ad salo-
monē dicens. Domus hęc quam
edificas. si ambulaueris in pre-
ceptis meis. et iudicia mea ser-
uaueris. et custodieris dñi mandata
mea. gradieris per ea. firmabo
sermōnem meū tibi. quē locutus
sum ad dauid patrem tuū. et ha-
bitabo in medio filiorū isrl. et non
derelinqua ip̄m in eum isrl. Ig.
edificauit salomō domū. et
consummauit eam. et edificauit pa-
rietes domus. m̄isctus tabula-
tis cedrimis. A parui mento domus
usq; ad summam parietum.
et usq; ad lagaria operuit lignis
m̄isctus. et cepit parui mento
domus tabulis abigenis. Edifica-
uit quoq; triginta cubito-
rum altitudinem p̄tem templi. tabulata
cedrina. a parui mento usq; ad superiora

Et fecit melorem domū.

Et fecit interiorē domū oracu-
lū in sēn sūp. Porro quadragi-
ta cubitoꝝ erat ipm templum
pro foribus oraculi. Et cedro dīs
domus mōstruē uēstiebāt. hīs
tōnānāas suas, et uinūras
fabre factas, et telaturas emine-
tes. Et cedris tabulis uēstie-
bantur, nec oīno lapis appa-
re poterat in pariete. Oraculū
autem in medio domus, in mē-
iore parte fecerat, ut poneret
ibi arcam fōderis dñi. Porro ora-
culum habebat iugm cubitos
longitudinis, et viginti cubitos
latitudinis, et viginti cubitos al-
titudinis. Et operuit illud atq;
uestiuit, auro purissimo, et af-
fixit laminas clauis auris.
Nihilq; erat in templo q; non
auro tegetur. Sed et totū al-
tare oraculi teꝝit auro. Et fecit
in oraculo duos cherubim, de lig-
nis oliuaz decem cubitoꝝ alti-
tudinis. Quinq; cubitoꝝ ala
cherubim una, et qñq; cubitoꝝ
ala cherubim altera, id est decem
cubitos hñtes a summitate ale,
usq; ad ale altitudo summitatem.
Decem quoq; cubitoꝝ erat cheru-
bim sedē mensa pari. Et opus
unū erat in duobus cherubim,
id est altitudinē habebat unus che-
rubim decem cubitoꝝ, et similitē
cherubim secundus. Posuitq;
cherubim in medio templi mē-
ioris. Extendebant at alas su-
as cherubim et tangebāt ala una
parietem, et ala cherubim sedi
tangebāt parietē alterū. Ale at
altēre in media parte templi,
se inuicē contingebant. Teꝝit q;
cherubim auro. Et omēs parietes
templi pertraxitū sculpsit ua-
rys telaturis et toris, et fecit in
eis cherubim et palmas, et pic-
turas uarias, q; prominentes
de pariete, et egredientes. Sed et
parietem domus teꝝit auro
mōstruē et extēsiuē. Et in in-
gressu oraculi fecit ostia de lig-
nis oliuaz postq; angulorū
qñq; et duo ostia de lignis oliuaz

et sculpsit in eis pituras cheru-
bim et palmarū species, et ana-
gissa uade prominentia, et teꝝit
ea auro. Et operuit eam cherubim
q; palmas, et cetera auro. Fecitq;
in interiori templi postes de lig-
nis oliuaz qdrangulatos et duo
ostia de lignis abigēms alēsiuē.
Vtrūq; ostium duplex erat et se-
mūcem tenens apertiebatur,
Et sculpsit cherubim et palmas
et telaturas uas ualde emine-
tes. Operuitq; dia laminis au-
reis, opere quadrato ad regulaz.
Et edificauit acū mōstruē
tribus ordmibus lapidū politarū
et uno ordine lignoz cedri. In
no quarto fundata est domus
dñi in mēse zio, et in anno un-
decimo mēse sul, ipē est mēse
octauus, pēfecta est domus in
opere suo, et in munitib; utensili-
bus, edificauitq; eam annis septem

Domum at, vii.
suam edificauit saloni
annis tredecim et ad p-
fctm usq; pduxit. Edifi-
cauit quoz domum salus liba-
mi centum cubitoꝝ longitudinis
et qñquaginta cubitoꝝ latitudi-
nis, et triginta cubitoꝝ altitudi-
nis, et quor de ambulatoria in-
columnas cedrinās. Ligna q;
pe cedrina ponderat in columpnis
et tabulatis, cedrimo uestiuit
totam cameram, q; qdraginta
qñq; columpnis sustentabatur.
Unus at ordo habebat columpnas
qñdecim, contra se inuicem posi-
tas, et eregione se se respicientes
equali spacio inter columpnas.
Et sup columpnas qdrangulata
ligna in tunctis equalia. Et por-
ticum columpnaz fecit qñqua-
ginta cubitoꝝ longitudinis, et tri-
ginta cubitoꝝ latitudinis, et al-
teram porticū in faciem maioris
porticū, et columpnas, et episti-
lia super columpnas. Porticū
quoz solū in qua tribunal est
fecit et teꝝit lignis cedrimo, a pa-
uimento usq; ad summitatem, et
domū tula in qua sederet ad iudi-

candum .erat in media porticu si-
mili opere . Domu quoq; fecit filie
pharaonis . quam uxorem duxit
salomon . tale opere q; et hanc
porticu . Via lapidibus preciosis .
Qui ad normam quidam atq; me-
suram tam mensurus q; constructus
erant a fundamento usq;
ad summam parietum . et inter-
sectus usq; ad arcum manus . fun-
damenta aut de lapidibus preciosis .
lapidibus magnis decem siue oc-
to cubitorum et desuper lapides pre-
ciosi equalis mensure facti erant
sicut que de cedro et arcum mai-
rotundum tum ordinu de lapi-
dibus factis . et unius ordinis do-
lata cedro . Item et in arcu do-
mus dm meruori . et in porticu
domus . Hinc quoq; rex salomon
et tulit hyram de tyro . filiu mu-
licis uidue . de tribu neptalmi .
pre tyro . artificem craxiu . et ple-
num sapientia et intelligencia
et doctrina ad faciend; omne opus
ex ere . Qui cum uenisset ad re-
gem salomonem fecit omne opus
eius . Et prout duas columnas cre-
as . decem et octo cubitorum altitu-
dinis columna unaz . et linea duo-
decim cubitorum ambebat columnas
ut amq; . Duo quoq; capitella fecit
q; ponderetur sup capita columnarum
fusilia ere . Quinq; cubitorum alti-
tudinis capitellum unu . et quinq;
cubitorum altitudinis capitellum
alterum . Et q; in modum rectis
et catheticis sibi inuice mto ope
conterantur . Item quoq; capitellum
columnarum fusile erat . Septena
usum retacula in capitello uno .
et septena retacula in capitello
altero . Et per fecit columnas et
duos ordines per mactu retacu-
lorum singulorum . ut tegetent capi-
tella q; erant sup summitate ma-
lagranatorum . Eodem modo fecit
et capitello secundo . Capitella aut
q; erant sup capita . columnarum
q; opere hinc lily . fabricata erat
in porticu quinq; cubitorum . Et rur-
sum alia capitella in summitate
columnarum desuper iuxta men-
suram columnarum contra retacula
Malagranatorum aut ducenti ordi-

nes erant in circuitu capitelli sibi .
Et statuit duas columnas . in
porticu templi . Cumq; statisset
columnam deperam . uocalit
eam noie iacqim . Sicut cepit
columnam sdam . et uocalit
nomie eius bobz . Et sup capita co-
lumpnarum opus in modu lily
posuit . Desimq; est opus columnarum
fecit quoq; et mare fusile decem
cubitorum a labio usq; ad labium
rotundum mactu . Quinq; cubi-
torum altitudo eius . Et resticula tri-
ginta cubitorum ongebant illud
per circuitum . Et sculpsit subter
labium circubant illud . decem cubi-
tis ambiens mare . Duo ordines
sculpturarum hastiarum erat su-
ficles . et stabat super duodecim bo-
ues . Equib; tres respiciebant ad
aquilonem . et tres ad occidentem .
et tres ad meridiem et tres ad ori-
entem . et mare super eos desuper
erat . Quosq; posteriora unius
mensuris latitabant . Grossitudo
aut luteris tum unius erat .
labiumq; eius . q; labium calias .
et foliu respondit lily . duo milia
balos capiebat . Et fecit bases de-
cem creas . Quatuor cubitorum
longitudinis bases singlas . et q;
tuor cubitorum latitudinis . et tum
cubitorum altitudinis . Et ipm opus
basium mactu erat et sculpsit
re me unatitas et me corromu-
las et pletras . leones et boues q;
lora ex ere dependencia et quinq;
rota per bases singlas et apex ere
Et per quatuor partes . q; humeruli
subter luterem fusiles . cont se-
muite respicientes . Os quoq; lu-
teris mensurus erat in capite
summitate . Et q; formis appa-
rebat unu cubiti erat totu rotun-
dum . pariterq; habebat unu cu-
bitum et dimidium . In angulis
aut sculpsit uarie et lance
erant et media me columna
q; orata non rotunda . Quatuor
quoq; rote q; per quatuor angulos
basis erat cohercebant subter basim
una rota habebat altitudinis cu-
bitum et semis . Tales aut rote
erant . q; solent in curru fieri .

Et apes carp et radj et anti et
 modiolu ora fusilia. Nam et hu-
 meruli quatuor. illi per singulos
 angulos bases unius. ex ipa basi
 fusiles et conuerti erant. In su-
 mitate aut basis erat qdam ro-
 tunditas unius. et dnm dn rubi-
 ti. ita subre facta. ut luter desup
 possit imponi hns celaturas su-
 as. et sculpturas uarias ex fmet-
 ipo. Sculptur quoq; in tabulatis.
 illis qui erant ex ere. et in angu-
 lis cherubim et leones et palmas
 qm in similitudinem stantis hominis.
 ut non celata s aperta ptraui-
 tum uiderentur. In hunc mod
 fecit decem bases. fusilia una.
 et mensura sculpturasq; consili-
 fecit quoq; decem luteris encos.
 quadraginta bases capiebat luter
 unus. et atq; quatuor rubicor.
 Singulos quoq; luteris. per singu-
 las. idest decem bases posuit. et
 constituit decem bases. qnq; ad
 dexteram partem templi. et qnq;
 ad sinistram. Hanc ac posuit ad
 dexteram partem templi. contra
 orientem ad meridiem. fecit g.
 hynam lebetas. et scuteas. et
 amulas. et perfecit ome opus
 regis salomonis. in templo dm.
 Columnas duas. et sumidos
 capitellos super caputella colup-
 naze duos. et retacula duo.
 ut operirent duos sumiculos.
 qui erant sup capita colupnaze
 et malogranata. qdraginta in
 duobus retaculis. Duos uersos
 malogranatoz in retaculis
 singlis ad operiendos sumidos
 capitellos. qui erant sup capita
 columpnaze. et bases decem. et
 luteris decem sup bases. et ma-
 re unu. et boues duodecim sub-
 mare. et lebetas et scuteas et
 amulas. Ora uasa que fecit hy-
 ram. regi salomon in domo
 dm. de auitalco erant. In cam-
 pestri regione iordanis. fudit ea
 rex in argillosa terra inter soc-
 oth et socothan. Et posuit salo-
 mon ora uasa. Propt multitudi-
 nem aut nimiam. non erat por-

uus eras. **V**eritas salomon ora
 uasa in domo dm. Altare aure-
 um. et mensam sup quem pone-
 rentur panes propositionis. aurea.
 et candelabra qnq; ad dexteram
 et qnq; ad sinistram. contra ora-
 culum ex auro purissimo. et qn-
 lily flores. et lucernas desuper
 aureas. et scuteas aureas. et
 picias et fustinulas. et fialas
 et mortariola. et thurisibula de
 auro purissimo. et cardines osti-
 oru domus interioris sicut scarp
 et ostioru domus templi ex auro
 erant. Et perfecit ome opus qd
 faciebat rex salomon in domo
 dm et malle q stificauit dauid.
 p r suus. argentu et auru. et
 uasa. repositasq; in thsauris do-
 mus domini.

Tunc congregati s ome
 maiores natu israhel.
 cum principibus eduum
 et duces familiaru filio-
 rum israhel ad regem sa-
 lomonem. in betlem. ut deferrent
 arcam fedetus dm de ciuitate
 dauid idest de syon. Conuenitq;
 ad regem salomonem. uniuersus
 israhel in mense bechamim in solep-
 ni die. ipse est mensis septimus
 Venieruntq; cuncti senes ex israhel
 et tulere arcam fedetus dm.
 et portauerunt arcam dm. et ta-
 bernaculum fedetus. et ora uasa
 scuaru. q erant in tabernaculo.
 et fecerunt ea sacerdotes et leuite.
 Rex aut salomon et ois multi-
 tudo israhel q conuenerat ad eum
 gradiebatur cu illo an arcam
 et imolabant boues et oues.
 absq; estimatoe et nuio. Et mita-
 lerunt sacerdotes arcam fedetus
 dm in locum suu in oraculum
 templi in sin stoz subter alas
 cherubim. Si quidem cherubim
 expandebant alas super locum
 arche. et protegebant arcam.
 et uertebat eius desuper. Cumq;
 eminent uertes. et aparetent
 sumitates carp foris scuarum
 ante oraculum non aparetbant
 uleca ex insens. qui et fuerant
 ibi usq; in finem diem. In arca.

aut non erat aliud, nisi due ta-
bule lapidee quas posuerat in
ca moyses in horrib. qn pepigit
fodus dñs cum filijs isrl. cum
egredierentur de terra egypti.
Sic est aut cum exissent sacerdo-
tes. de suario. nebula impleuit
domu dñi. et non poterant sa-
cerdotes stare. et ministrare apud
nebulam. Impleuerat em gla-
ria dñi. domu dñi. Tunc aut salom.
Dñs dixit ut habitaret in nebula.
Edificans edificau domu mha-
bitacm tuu sicut missim solum
tuu in sempiternu. Conuertitq;
rex faciem suam. et bndixit di-
cens isrl. Dñs em cælia isrl sta-
bat. et ait. Bndictus dñs deus
isrl. qui locutus est ore suo ad
dauid patrem meum. et in manu
sua perfecit dicens. A die qua
eduxi populum meum isrl de terra
egypti. non elegi ciuitate deum
ueris tabernaculis isrl ut edificate-
tur domus. et ees nome meu
ibi. Sed elegi dauid ut ees super
populum meum isrl. Voluitq; pat-
er meus dauid edificare domu noi-
dñi dei isrl. et ait dñs ad patrem
meum. Quod cogitasti in corde
tuo edificare domu noi meo bn-
scasti. hoc ipse mente tractans.
Veritatem. tu non edificabis do-
mu. sed filius tuus qui egredietur
de rebus tuis. ipse edificabit do-
mu noi meo. Conspexit autem do-
sermonem suum quem locutus
est. stetitq; pro dauid patre meo.
et sedi super thronu isrl sicut
locutus est dñs. et edificau do-
mu noi dñi dei isrl. et constituit
ibi locum arce. in qua sedus e-
dñi quod percussit cum patribus
meis. qn egressi sunt de terra e-
gypti. Stetit aut salomon ante
altare dñi in conspectu cælie isrl
et expandit manus suas in ce-
lum et ait. Dñe deus isrl non
e filius tuus. deus in celo desuper
et super terram deorsum q custodis
pactum et miaz seruus tuus.
qui ambulat coram te in toto
corde suo. qui custodisti pax tuam.

dauid pater meus q locutus es ei. Ore
locutus es. et manibus perfecisti.
ut hec dices probat. Tunc igitur
dñs deus isrl. conserua famulo
tuo dauid pater meo. q locutus
es ei dicens. Non auferetur dete-
nere coram me. qui sedeat super
thronu isrl. Ita tamen si custodie-
rit filij tui viam suam ut am-
bulent coram me. sic tu ambu-
lasti in conspectu meo. Et nunc
dñs deus isrl. sicut mentur uerba
tua q locutus es seruo tuo dauid
pater meo. Ergo ne putandu est.
q uero deus habuit super terram.
Si em celum et celi celoz te ca-
pere non pnt. qnto magis domus
hec qua edificau. Sed respice ad
oroem serui tui. et ad pates eius
dñe deus meus. Audi ymnu et
oroem. qua seruus tuus orat co-
ram te hodie. ut sint oculi tui
apereti super domu hanc nocte
et die. super domu de qua dixisti
cui nome meum ibi. ut exaudi-
as oroem qua orat te seruus
tuus in loco isto. ut exaudias de-
preces seruui tui. et populi tu-
isrl quodcumq; orauerint in loco
isto. Et exaudias in loco habitac-
tuli tui. in celo. et cum exaudie-
ris propicius eris. Si peccauerit
homo in proximo suo et habue-
rit aliquod iuramentum quo te-
necatur ad strictus. et uenerit pro-
iuramentum coram altari tuo in
domu tua. tu exaudies in celo.
et facies et iudicabis seruos tuos.
et condempnans impiu. et red-
dens uiam suam sup caput eius.
Iustificansq; iustum. et retribu-
ens ei scdm iusticiam sua. Si fu-
gerit pater tuus isrl. inimicos suos.
quia peccaturus est tibi. et agen-
tes piaz et confitentes noi tuo.
uenerint et adorauerint. et dep-
tati te fuerint in domo hac. ex-
audi in celo. et dimitte paxm populi
tui isrl. et reduces eos in terram
qua dedisti patribus eoz. Si clau-
sum fuerit celum. et non plueat
prope paxm eoz et orantes in loco
isto. penitentiam egerint noi tuo
et a patris suis conuersi fuerint.

prope afflictionem suam exaudi eos
 in celo. et dimittite peccata seruatoru
 tuorum et populi tui israhel. et ostende
 eis viam bonam per quamambu
 lent et da pluuiam super terram
 tuam quam dediti populo tuo
 in possessionem. fames. si aborta fu
 erit in terra. aut pestilentia. aut
 corruptus aer. aut erugo et lo
 custa vel rubigo et afflixerit eam
 cum inimicus eius portas obsi
 dens. dis plaga. uniuersa mpre
 mtas. tuncata denotatio et mpre
 tatio que acciderit in hoi de plo
 tuo israhel. si quis cognouerit plaga
 cordis sui. et expandit manus
 suas in domo hanc. tu exaudies
 in celo in loco habitacionis tue.
 et repropitiaberis. et facies. ut
 des uniuersis sicut omnes uias suas
 sicut iudicis cor eius. quia tu so
 lus nosti cor omnium filiorum hominum.
 timeant te cunctis diebus quibus
 uiuunt super faciem terre. quia de
 disti precibus meis. Insuper et alige
 nena. qui non e de iplo tuo
 israhel. tu uenerit de terra longin
 qua prope nome tuu. audiat
 nomen tuu magnum. et manus
 tua foras. et brachiu tuu extentu
 rbiq. Cum uenerit ergo. et ora
 uerit in hoc loco. tu exaudies in
 celo in firmamento habitacula
 ruy. et facies oia pro quibus muota
 uerit te alienigena. ut discant
 uniuersi populi terrarum nome
 tuu timeere sicut ipse tuus israhel
 et probent quia nome tuu muo
 ratum est super domum hanc quia
 edificau. Si egressus fuit ipse
 tuus ad bellum. contem inimicos
 suos. quocumq miseris eos orabit
 te contem uiam ciuitatis quia ele
 gisti. et contem domum quam edifica
 ui hoi tuo. et exaudies in celo
 orationem eorum. et precem eorum. et fa
 cies iudiciu eorum. Quod si pecca
 uerint tibi. non est enim homo qui
 non peccet. et ratiis tradideris
 eos inimicis suis. et captiu ducti
 fuerint in terra inimicorum longe
 ul prope. et egerint penitentiis
 in corde suo in loco captiuitatis.
 et conuerti de peccati te sume in cap

tiuitate sua dicentes. **Retrauimus**
 inique egimus. impie gessimus
 et reuersi fuimus ad te uniuerso
 corde suo. et in tota dia sua in
 terra inimicorum suorum. ad quam
 captiu ducti sunt. et oradunt
 te contem uiam terre sue quia de
 disti precibus eorum et ciuitatis quia
 elegisti et templi quod edificau
 i hoi tuo. exaudies in celo in fir
 ma mieto soly tu. orationem eorum et
 precem. et facies iudiciu eorum. et pro
 pitiaberis populo tuo q peccauit
 tibi. et oibus iniquitatibus eorum
 quibus puaricati sunt in te. Et da
 bis miam coram eis. qui eos cap
 tiuos habuerint. ut misereantur
 eis. Populus enim tuus est et herede
 ritas tua quos eduxisti de terra
 egypti de medio fornacis ferree.
 ut sint oculi tui aperti ad depre
 cationem serui tui. et populi tui israhel
 et exaudies eos in uniuersis pro
 quibus muota uerit te. Tu enim
 separasti eos tibi in hereditate de
 uniuersis populis terre. sicut locus
 es per moysen seruum tuu qn
 eduxisti precem meam de egypto dno
 deus. sicut est aut cum coplesset
 salomon orans dnm de orationem
 et deprecationem hanc suscepit de
 conspectu altaris dmi. **Primum** enim
 genu in terram supererat et manus
 expanderat ad celum. **Secundum** ergo
 et **tercium** dixit in ecclesie israhel uoce mag
 na dicens. **Iudicatus** dno q dedit
 requiem populo suo israhel uox dia
 que locutus e. Non cadit ne un
 quidem sermo ex oibus domo.
 q locutus est per moysen seruum
 suu. **Sic** dno deus nosti nobis
 sicut fuit cum precibus meis. no
 derelinquens nos neq proiciens.
 sed melinet corda mea ad se. ut
 ambularem in uniuersis uis eius
 et custodiamus mandata eius. et
 cetera nomas et iudicia quocumq
 mandauit precibus meis. et sicut ser
 mones mei isti. quibus deprecatus
 sum coram dno ad propitiandus
 dno deo meo die ac nocte ut faci
 at iudiciu suo suo. et iplo suo.
 israhel per singulos dies. ut sciant

omnibus populi terre quia dominus ipse est deus.
et non est ultra absque eo. Sic ergo
cor meum personam cum domino deo meo
ut ambulemus in decretis eius.
et custodiamus mandata eius sic
et hodie. Igitur rex et omnes israel
cum eo immolabant victimas co-
ram domino. Facta uero salomon
hostias pacificas. quas immolauit domino.
Borum digni duo milia. ouium
centu congrui milia. et dedicaue-
runt templum domini rex et omnes filii
israel. In die illa sacrificauit rex me-
dium arietum quod erat ante domum
domini. Fecit quippe ibi holocaustum
et sacrificium et adipem pacificorum
quia altare ceterum quod erat ante
coram domino minus erat. et capere
non potuit holocausta. et sacrificium
et adipem pacificorum. Fecit ergo
salomon in ipse illo. festiuitatem
telebrem. et omnes israel cum eo mul-
titudine magna. ab iherosolymis
usque ad riuum egypti coram domino
deo meo septem diebus. et septem
diebus. id est quatuordecim diebus. et in
die octaua dimisit populum. Qui be-
nedicentes regi profecti sunt in taber-
nacula sua. letantes et alacri cor-
de super omnibus domibus que fecerat dauid
dauid. seruo suo et israel populo suo.

Hactum est autem. **IX.**
cum perfecisset salomon
edificauit domum domini
et edificauit regis et omnia
quod operauerat et fac-
uoluerat. aparuit ei dominus secundo
sic aparuerat ei in gabaon. dixit
ergo dominus ad eum. Exaudi in orationem
tuam et deprecationem tuam quia de-
precaus es coram me. Sacrificauit
domini hanc quam edificasti. ut
ponere nomen meum ibi. in semper
ternum. et erunt oculi mei et cor
meum ibi cunctis diebus. Tu quoque
si ambulaueris coram me. sic
ambulauit dauid pater tuus in sim-
plicitate cordis et iniquitate. et
feceris omnia que precepi tibi. et legit-
tima mea. et iudicia mea serua-
ueris. pone thronum regni tui.
super israhel in semper ternum. Sic locutus

sum dauid pater tuus. **N**on
auferetur de genere tuo uir de solio
israhel. Si autem auersione auersi fu-
eritis uos et filii uiri non sequere-
tes me. nec custodientes mandata
mea. et testimonia quas proposui
uobis. sed abieritis et colitis de-
os alienos. et adoraueritis eos.
auferam israhel de superficie terre.
quam dedi eis. et templum quod
sacrificauit nobis meo. proiciam a con-
spectu meo. eruntque israhel in puerbum
et in fabulam cunctis populis.
et domus haec erit in exemplum
dicitur qui transierit per eam stupescit
et subilabit et dicit. Quare fecit
sic dominus terre huic. et domui huic.
et incedunt. Quia dereliquerunt
dominum deum suum. qui eduxit eos
de terra egypti. et seruati sunt
deos alienos. et adorauerunt eos
et coluerunt. **I**demque induit do-
sus super eos. omne matu hoc. **E**x-
pletis autem annis uiginti. postquam
edificauerat salomon. duas do-
mus. id est domum domini. et domum regis
hiram regis tyria presentie salomon
ligna cedrina et abigena. et au-
rum uix omne quod opus habue-
rat. Tunc dedit rex salomon hira-
ram uiginti opida mearum galilee
Egressusque est hiram de tyro ut
uideret opida que dederat ei sa-
lomon. et non placuerunt ei. et ait
heri sunt ciuitates quas dedi-
sti mihi sedec. **E**t appellauit eas cer-
tam thabul usque in diem hanc.
Misit quoque hiram ad regem cen-
tum uiginti talenta auri. **H**ec
est summa expensarum quam operibus
rege salomon. ad edificanda do-
num domini et domum suam a melleo.
et muru israhel et aser et magatho.
et gazer. **S**horao rex egypti ascen-
dit et cepit gazer. succenditque ca-
ignem. et thana neu qui erat ma-
uitate inter fecit. et dedit eam in
dotem filie sue. uxori salomone
Edificauit ergo salomon gazer.
et betheron inferiori. et baalath
et palmira in terra solitudinis.
et omnes uicos qui ad se pertinebant.
et que erant absque muro inuenerunt

et amicitias curruum. et amicitias equi-
 tum et quodcumque placuit ei. ut
 edificaret in iherusalem et in libano. et
 in di terra potestatis sue. **M**isisti
 autem qui remanserant. de amortheis
 et de hebreis et pherezis et eucis.
 et rebuscis qui non sunt de filiis
 israel. horum filios qui remanserant in
 terra quos scilicet non poterant filii
 israel exterminare. fecit salomoni
 tributarios usque in diem hanc. **D**e
 filiis autem israel non constituit salo-
 mon seruum quemquam. sed erant
 vni bellatores. et ministri eius
 et principes et duces. et presidi curru-
 um et equorum. Erant autem princi-
 pes super omnia opera salomoni. **P**
 positi quingenti quinquaginta. qui
 habebant subiectum populum et sta-
 tuis operibus impabant. **F**ilia
 autem pharaonis ascendit de tui-
 tate dauid in domum suam. quia
 edificauerat ei. tunc edificauit
 mollo. **O**ffererat quoque rex salo-
 mon tribus uicibus per annos singulos
 holocausta et sacrificia vitimas
 super altare quod edificauerat
 domino. et adolebat thymama. co-
 ram domino. **P**erfectum est templum
 classis quoque fecit rex salomon
 in asion galber. que est iuxta aliam
 in latere maris rubri inter du-
 mica. **V**isit quoque hyram in classe
 illa seruos suos viros nauicos et
 gnaros maris cum seruis salomo-
 nis. **Q**ui cum uenissent in ophir
 sumptu mille aurum quod argenteo
 tum viginti talentorum detulerunt
 ad regem salomonem.

X.
Sed et regina saba audi-
 ta fama salomonis in-
 uenit dominum. uenit tempta-
 re eum in enigmatibus
 et ingressa iherusalem milio comitatu
 et diuicijs camelis portantibus
 aromata. et aurum infinitum nimis
 et gemas preciosas. uenit ad salo-
 monem. et locuta est ei uniuersa
 que habebat in corde suo. et docue-
 rat eam salomon omnia uerba que
 proposuerat. **N**on fuit homo qui
 regem posset laedere ut non inderet
 ei. **V**idens autem regina saba de
 sapientiam salomonem. et domum qua

edificauerat. et abos mense ei et ha-
 bitacula seruorum. et ordinem iheru-
 solum. pestis quoque eorum et puer-
 nas. et holocausta que offerbantur
 in domo domini. non habebat ultra
 spiritum. dixitque ad regem. **V**erus est
 sermo quem audiui in terra mea.
 super sermionibus tuis. et super sapia-
 tua. et non recedebam narrantibus
 mihi. donec ipse ueni et uidi oculis
 meis. et probaui quod media pars
 in nuntiata non fuerit. **H**aror
 est sapia et opera tua que rumor-
 quem audiui. **S**citi uiri tui et
 beati serui tui. hi qui stant cora-
 te semper. et audiunt sapientiam tuam
 semper. **S**it dominus deus tuus dominus
 tuus placuisti et posuit te super thro-
 num israel. eo quod dilexerit dominus israel
 in sempiternum. et constituit te re-
 gem ut faceres iudicium et iustitiam.
Dedit ergo regi centum viginti ta-
 lenta auri. et aromata multa
 nimis. et gemas preciosas. **N**on
 sunt allata ultra aromata tam
 multa quam ea que dedit regina sa-
 ba regi salomoni. **S**ed et classis
 hyram que portabat aurum de
 ophir attulit ex ophir ligna thina
 multa nimis. et gemmas preciosas.
Fecit quoque rex deligne thymis pulch-
 ra domus domini. et domus regie
 et tharas. hyrasque cantoribus.
Non sunt allata huiusmodi lig-
 na thina. neque uisa usque in presen-
 tiem. **R**ex autem salomoni dedit re-
 gine saba omnia que uoluit et pe-
 tiuit ab eo. exceptis hijs que ultro
 obtulerat ei munere regio. **Q**ue
 reuersa est et abiit in terram suam
 cum seruis suis. **E**rat autem pondus
 auri. quod offerrebat salomoni.
 per annos singulos. sexcentorum
 sexaginta sex talentorum auri. **E**x-
 cepto eo quod offerrebat regi. que
 super uectigalia erant et negotia
 torum. uniuersique fructa uendentium
 et omnes reges arabie. ducebant ter-
 re. **F**ecit quoque rex salomon ditte-
 ra fructa de auro puri. sexcentos
 auri siclos. dedit in laminas fructi
 unius. et trecentas peltas. ex au-
 ro probato. **T**recente mine auri.
 unam peltam uestiebat. **P**osuitque

ca rex in domo silue libani. **I**tem
etiam rex salomon. thronu de
ebore grandem. et uestiuit cum
auro fuluo nimis. **C**ui habebat
sex gradus et summas throni
rotunda erat. in parte posteriori
et due manus hinc atq; inde te-
nerent sedile. **E**t due leones sta-
bant iuxta manus singlas. et
duodecim leuanti stantes sup
sex gradus hinc atq; inde. **N**on
est sim tale opus in uniuersis
regnis. **S**ed et oia uasa de quibz
potabat rex salomon. erat aurea.
Et uniuersa suppellex domus salus
libani de auro purissimo. **N**on
erat argentu nec alicuius prety
putabatur in diebus salomonis.
qz classis regis per mare cu classe
hpram semel per tres annos ibat
in tharsis deferens inde aurum
et argentu et dentes elefantoz
et spicias et pauos. **M**agnificatus
est ergo rex salomon. super omibz
reges terre diuicys et sapia. **E**t
uniuersa terra desiderabat uide-
re salum salomonis. ut audiret
sapiam eius quam dederat deus
in corde eius. et singuli defere-
bant ei munera. uasa argentea
et aurea. uestes et arma bellica.
Aromata quoq; equos et mulos
per annos singulos. **C**ongrega-
uitq; salomon currus et cistes.
et facti sunt ei mille quadringenti
currus. et duodecim milia equi
et disposuit eos prouincias mun-
tas. et cum rege in iherosolimis.
ut tanta eet habundantia argenti
in iherosolimis quantum lapidum. **E**t
droz pbiuit multitudinem qz sico-
moros q nascuntur in campe-
stribus. **E**t educabantur salomo-
ni equi de egipto et de coa. **R**e-
gonatores em regis emebant de
coa. et statu pno educabant.
Egrediebatur aut quadraginta ex egi-
pto septentis siclis argenti. et equi
modu cuncta reges heretheorum
et syrie. equos uenundabant.

201.

Rex aut salomon amauit
mulieres alienigenas.
multas. filiam quoq;
pharaonis et moabidas
et amandas. ydumcas et sidoni-
as. et ethicas de gentibus. super
quibus dixit dñs filijs isrl. non
egrediemini ad eas. neq; de illis
ingredientur ad uas. ceterisq;
eni auertent corda uestra. ut se-
quam deos eoz. **H**is itaq; copu-
latus est salomon. ardentissimo
amore. succurq; ei uxores. quasi
regine septingente. et concubine
trecentee. et auerterunt mulieres
cor eius. **C**umq; iam eet senex de-
puatus est per mulieres cor eius
ut sequeretur deos alienos. **N**ec
erat cor eius perfim cum dño deo
suo. sicut cor dauid pñs eius. sed
colebat salomon asarten deam
sidomoru et moloch idolu am-
nimitaz. **S**catq; salomon q no
plauerat coram dño. et non ad-
impleuit ut sequeretur dñm sicut
dauid pater eius. **C**um confisa
uit salomon sanu thamos pñs
moab in monte qui est ante iherosolimis
et moloch idolu filioz ammon.
Atq; induit modu scit uniuersis
uxoribus suis alienigenis que
adolebant thura. et imolabant
dño suis. **I**gitur natus est dñs sa-
lomon. q auersa eet mens ei
a dño deo isrl. qui aparuerat ei
secundo. et preceperat de uerbo
hoc. ne sequeretur deos alienos. et
non custodiret q mandauit ei dñs.
Dixit itaq; dñs salomoni. **C**uia
habuisti hoc apud te. et non custo-
disti pactum meum et precepta ma-
q mandauit tibi. **D**iscumpo-
sui dam regnu tuum. et dabo illud
seruo tuo. **V**eritate in diebus
tuis non faciam. prope dauid pa-
trem tuum. de manu filij tui sim-
dam illud. **N**ec totum regnum
auferam. sed residuum unu dabo
filio tuo. propter dauid suum me-
um et iherosolimis quam elegi. **S**ustinauit
at dñs aduersum salomonem.
adad. ydumcu de somine regio
erat in edom. **C**um em eet dauid
in ydumca et ascendisset iobab pñm

teps milite ad sepeliendos eos qui fuerant interfecti. et occidisset de masculinis in ioumea. sep enim mensibus ibi moratus est iobab et dies isrl donec intermerent. et masculinum in ioumea. fugit adad ipe. et urci ioumei de suis pue eius cum eo ut ingredierentur in egyptum. Erat aut adad puer paruuulus. Cumq; surrexissent de madian uenerunt in pharan. tuleruntq; serum uiros de pharan. et introierunt in egyptum ad pharaonem regem egypti. Cui dedit ei domu et ados constituit et terram delegauit. Et inuicit adad gram coram pharaone ualde in tantum. ut daret ei uxore sororem uxoris sue. germania tafics regine. Genuitq; ei soror tafics genubatz filiu. et nunciuit cum tafics in domo pharaonis. erat q; genubatz habitans cum filijs eius. Cumq; audisset adad in egypto dox misse dauid cu pribus suis. et mortuum ee iobab pntipem milite. dixit pharaoni. Dimitte me ut uadam in terram meam. Dixitq; pharao. Quare uenisti apud me indiges. ut queas re ad terram tuam. Et ille respondit. Nulla. sed obsecro te. ut dimittas me. Constituit q; ei ds aduersarium. raazon filium eliada. qui fugerat adad. et regem soba dnm suu. et congregauit contra eum gentes. et factus est princeps latronum. cu interfeceret eos dauid. abieruntq; damasum. et habitauerunt ibi. et constituerunt eum regem in damasco. Eratq; aduersari iisrahel cunitis diebus salomomis. Et hoc est malum adad. et odium contra isrl. regnauitq; in syria. ieroboam quoq; filius nabath. cephatcus de sarada seruus salomomis. cuius mater erat noie sarua. mulier iudua leuauit manu cont regem. Et hec causa rebellionis aduersus eum. quia salomon edificauit mello. et coequauit uoragme ciuitatis dauid

pris sui. Erat aut ieroboam uir fortis et potens. uipenoz salon adolefcentem bone mdolis et mdustiu. constituerat eu psum super tributa. uniuerse domus ioseph. Sin est igit n tpe illo. ut ieroboam egredere de nelm et inueniret cum abias filomites ppha in uia. opertus pallio nouo. Erant aut duo tm in agro. pprehenderentq; abia. palliu suu nouu quo opertus erat sidit in duodecim partes et ait ad ieroboam. Tolle tibi decem sassarag. Hec em dicit dñs deus isrl. Ego em scindam regnu de manu salomomis. et dabo tibi decem tribus. Porro una tribus remanebit ei. prope seruu meu dauid. et nelm ciuitatem qua elegi ex oibus tribubus isrl. eo q; dereliquerit me et adorauerit astarochen deam sidomoz et thamos deu moab. et melchom deum filioz ammon et non ambulauerit in uis meis ut faceret iustiaz coram me. et precepta mea et iudicia sicut dauid pater eius. Nec auferam ome regnu de manu ei. sed ducem ponam cum cunitis diebus uite sue prope dauid seruu meu quem elegi. qui custodiuit mandata mea et precepta mea. Auferam aut regnu de manu filij eius. et dabo tibi decem tribus filio aut eius dabo tribu unam ut remaneat lucerna dauid seruo meo cunitis diebus coram me. in nelm ciuitate. quam elegi ut eet nome meu ibi. Te aut asumaz et regnabis super dia q; desiderat dia tua. eiusq; rex sup isrl. Si igit audieris dia q; precepto tibi. et ambulaueris in uis meis. et feceris q; rtm est coram me. custodiens precepta mea et mandata mea. sicut fecit dauid seruus me. eto cetia. et edificabo t domu fidelem quo edificauit dauid. et tradam tibi isrl. et affligam semen dauid super hoc. uerum non cunitis diebus. Voluit ergo salomon interficere. ieroboam.

qui suscepit et a fugit in egyptu
ad susac regem egypti. et fuit in
egypto usque ad mortem salomons
Reliquum aut uerboru salomo
nis. et dia que fecit et sapientia
eius. etate uniuersa scripta sunt
in libro uerboru salomons. Dico
aut quibus regnauit salomoni.
in nrm super dem isrl qdragim
ta anni sunt. Dormi uitaq salo
mon cum patribus suis. Et sepultus
e in ciuitate dauid pater sui. leg
nauitq roboam filius eius pro
eo. Venit aut roboam in iudam.
Illuc em congregatus erat dñs
isrl. ad constituendum eu regem.
Et roboam filius nabath cum
ad huc eet in egypto profugus a
facie regis salomons. audita
morte eius. reuersus est de egypto.
Miseruntq et uocauerunt eum.

Uenit ergo. **24.**
Roboam et die multitu
do isrl. et locuti sunt ad
Roboam dicentes. Pater
tuus durissimu iugum i posuit
nobis. tu itaq nunc imminue pau
lulum. de imperio patris tui duris
simo. et de ulgo grauius quod impo
suit nob. et seruiemus tibi. Cum
aut eis sic usq in tertiu diem et
reuerit in ad me. Cumq abisset
populus. inuit consiliu rex robo
am cum senibus qui assistebant
coram salomone pater eius. dum
ad huc uiuere. et ait. Quod mi
datis consiliu. ut in decam populo
hinc. Qui dixerunt ei. Si hodie
obedieris iplo huic. et seruietis.
et petraom corp cesseris. locutusq
ad eos fueris uerba lema. erunt
tibi serui tuncis diebz. Dereliquit
consiliu seniu quod dederant ei.
et addidit uerba adolescentis qui nu
tanti fuerant cum eo et assistebat
illi. dixitq ad eos. Quod michi
datis consiliu ut in decam iplo
hinc. qui dixerunt in. leuius fac
iugum quod impositum patris tui
super nos. Et dixerunt ei iuuenes
qui nutanti fuerant cum eo. Sic
loqre populo huic. qui locuti su
ad te dicentes. Pater tuus ad gra
uauit iugum nrm. tu releua nos

Sic loqre ad eos. **25.** Imminue digi
tus meus grossior est dorso patris
mei. Et nunc pater meus posuit
super uos iugum graue. Ego
aut addam super iugum nrm.
Pater meus occidit uos flagellis.
Ego aut addam super uos scorpiones.
Venit ergo roboam et die pto
ad roboam die tertia. sic locutus
fuerat rex dicens. Reueri in mi
ad me die tertia. Respondit q.
rex populo dura derelicto consi
lio seniu q ei dederant et locu
tus est eis secundum consiliu
iuueniu dicens. Pater me ad gra
uauit iugum nrm. ego autem
addam iugum nro. Pater meus
occidit uos flagellis. ego autem
addam uos scorpionibus. Et no
adquieuit rex iplo. quo auersa
tus cum fuerat dñs. ut suscipie
ret uerbum suum quod locutus
fuerat. in manu abie selomne.
Ad roboam filium nabath.
Videns itaq iplo. q noluisse
audire rex. reuerit ei die
tes. Et ue nobis pax in dauid
ut que hereditas in filio isrl.
Perge in tabernacula tua isrl.
Nunc uide domu tuam dauid
Et abne isrl in tabernacula sua.
Super filios aut isrl quatuor
habitant in ciuitatibz iuda.
regnauit roboam. Hinc igitur
rex roboam ad oram qui erat
super tabuta. et lapidauit eum
tribz isrl et mortuus est. Porro
rex roboam festinus ascendit
aitrum. et fugit in nrm. Et
cessitq isrl a domo dauid. usq
in pntem diem. Sim est autem
cum audisset dñs isrl. q reuert
ret roboam. miserunt et uo
cauerunt eum. congregato atu
et constituerunt eum regem sup
dem isrl. Nec secutus est quisquam
dauid domu. pater tribum iuda
solam. Venit aut roboam nrm
et congregauit uniuersam do
mum iuda. et tribu beniamin
centum octoginta milia electo
rumq et bellatoru. ut pugna
rent contra domu isrl. et reduce

venit regnum roboam filio salo-
 mone. factus est uero secun-
 dum ad semeiam uirum dei di-
 cens. loquere ad roboam filium
 salomone regem iuda. et ad
 domum iuda. et beniamin
 et reliquos de populo dicens.
 Hec dicit dominus. Non ascendetis
 nec bellabitis contra fratres uros
 filios israel. Reuertatur uir
 in domum suam. **A**me enim sim
 est uerbum hoc. **A**udierunt enim
 simonem dominum et reuersi sunt
 de uincere sicut eis preceperat
 dominus. **E**dificauit autem ieroboam
 Bethem in monte effeam et ha-
 bitauit ibi. et egressus inde o-
 dificauit faneum. **D**ixitque iero-
 boam in corde suo. **N**unc reuer-
 tetur regnum ad domum dauid
 si ascenderit populus iste ut faciat
 sacrificia in domo domini in iherusalem
 et conuertatur cor populi huius
 ad dominum suum roboam regem iu-
 da. **M**ercedemque meam et reuer-
 tetur ad eum. **E**t rex cogita-
 to consilio fecit duos vitulos
 aureos. et dixit eis. **N**olite uil-
 tendere iherusalem. **E**cce dominus in iherusalem
Et edificauerunt ei de terra e-
 gypti. **P**osuerunt unum in bethel.
 et alterum in dan. **E**t simon est
 uerbum hoc in partem. **I**bat enim po-
 pulus ad adorandum iuuitu-
 usque in dan. **E**t fecit fana in ex-
 cellis. et sacerdotes de extremis
 populi qui non erant de filiis
 leui. **C**onstituitque die solemp-
 nem in mense octauo. quoniam de-
 cima die mensis in similitudine
 solempnitatis que celebratur
 in iuda. **E**t ascendens altare
 fane in bethel. ut immolaret ui-
 tulis quos fabricatus erat.
Constituitque in bethel sacerdotes
 epulatores que fecerat et ascendit
 super altare quod excupserat in
 bethel quinta decima die mensis
 octauum quem imperat de corde suo.
 et fecit sollempnitatem filiis israel
 et ascendit super altare ut adole-
 ret incensum.

2011

Ecce uir dei uenit de
 iuda in simone dominum in
 bethel. **I**eroboam stante
 super altare. et tunc iace-
 re. **E**pulatoresque contra altare in
 sermone domini et ait. **A**ltare altare.
 Hec dicit dominus. **E**cce filius nascetur
 domui dauid **J**osias nomine. et im-
 molabit super te sacerdotes epulato-
 res. qui nunc in te iherusalem iura-
 runt. et ossa hominum macerant te.
Seductus in illa die signum dices
 hoc erit signum quod locutus est dominus
Ecce altare sondetur. et effun-
 detur omnis qui in eo est. **C**umque
 audisset rex simonem uerba dei.
 quem imdamauidat contra altare
 in bethel. **E**xcepit manu sua de
 altari dicens. **A**pprehendite eum.
Et exaruit manus eius quam
 excupserat. contra eum. nec ua-
 luit retrahere eam ad se. **A**ltare
 quoque fissum est. et effusus timor
 de altari signum iuxta quod pre-
 dixerat. uir dei in sermone domini.
Et ait rex ad uirum dei. **D**epre-
 care faciem domini dei tui. et ora
 pro me. ut restituantur manus
 mea in. **O**rauitque uir dei faciem
 domini et reuersa est manus regis
 ad eum. et facta est sic prout fuerat
 locutus est autem rex ad uirum dei.
Veni merum domum ut prandeam
 et dabo tibi munera. **R**esponditque uir
 dei ad regem. **S**i dederis mihi di-
 midiam partem domus tue non
 ueniam tecum nec comedam pa-
 nem. nec bibam aquam in loco
 isto. **S**ic enim mandatum est michi
 in sermone domini papientis. **N**on
 comedes panem nec bibes aqua
 nec reuertaris per uiam que ueni-
 sti. **A**bnt ergo per aliam uiam.
 et non est reuersus pariter quo
 uenit in bethel. **P**ropheta autem
 quidam senex habitabat in bethel.
Ad quem uenerunt filii sui. et
 narrauerunt ei omnia opera que fecerat
 uir dei in illa die in bethel. **E**t
 uerba que locutus fuerat ad re-
 gem. narrauerunt patri suo. **E**t
 dixit coram patre eius. **P**er quam
 uiam abnt. **O**stenderunt ei filii
 sui uiam. per quam abierat uir

dei qui ueniat de iuda. Et ait filius
suis. **E**xeruite michi asinum. **Q**ui
cum secruissent ascendit et abiit
post uirum dei. et inuenit eum
sedentem subtus thesaurum
et ait illi. Tu ne es uir dei qui
uocasti de iuda. Respondit ille ego sum.
Dixit ad eum ueni mecum domum
ut comedas panem. **Q**ui ait
Non possum reuerti neque uenire
tecum. nec comedam panem nec
bibam aquam in loco isto. quia locu-
tus est dominus ad me. in sermone domini
dicens. Non comedas panem et
non bibas ibi aquam. nec reuer-
teris per uiam qua ueris. **Q**ui
ait illi. Et ego propheta sum filius
tui. et angelus domini locutus est
mihi in sermone domini dicens. Reduc
cum tecum in domum tuam. et con-
medat panem et bibat aquam.
sepeliet eum et reduxit eum. **C**on-
medit ergo panem in domo eius
et bibit aquam. **C**umque sederet
ad mensam. factus est sermo domini
ad prophetam. qui reduxerat eum.
et exclamauit ad uirum dei qui
uenerat de iuda dicens. **H**ec dicit
dominus. quia inobediens fuisti orati
domini. et non custodisti mandatum
quod precepit tibi dominus deus tuus.
et reuersus es et comedisti panem
et bibisti aquam in loco in quo
precepi tibi ne comederes panem
neque biberes aquam. **N**on misit
uenerit cadaver tuum in sepulchrum
patris tuorum. **C**umque comedisset et
bibisset. strauit asinum prope quem
reduxerat. **Q**ui cum abisset in-
uenit eum leo in uia et occidit
eum. et erat cadaver eius pro-
iectum in uincere. **A**sinus autem sta-
bat iuxta illum. et leo stabat iuxta
cadaverem. **E**t ecce uiri insecuntibus
uiderunt cadaverem proiectum in uia
et leonem stantem iuxta cadaverem. et
uenerunt et diuulgauerunt in ci-
uitate. in qua propheta senex ille
habitabat. **Q**uod cum audisset
propheta ille. qui reduxerat eum
de uia ait. **U**ir dei est qui inobedi-
ens fuit orati domini. et occidit eum
dominus leonem. et confregit eum et occidit.

uix uerbu om quod lonus est ei.
Dixitque ad filios suos. **E**xeruite in
asinum. **Q**ui cum secruissent
et ille abisset. inuenit cadaverem
eius proiectum in uia. et asinum
et leonem stantem iuxta cadaverem.
Non comedit leo de cadauere. non
lesit asinum. **T**ulit ergo propheta
cadaverem uiri dei. et posuit illud
super asinum. et reuersus in uiam
in ciuitatem propheta senex ut
plangeret eum. **E**t posuit cadaverem
eius in sepulchro suo. **E**t plan-
xerunt eum. **H**ec fecit. **C**umque pla-
uissent dixit ad filios suos. **T**u
moruus fuero sepeliet me in
sepulchro in quo uir dei sepultus
est. iuxta ossa eius ponite ossa mea.
Profecto enim ueniet sermo que
predixit in sermone domini contra
alaxarum quod est in bethel. et contra
omnia fana excoelorum que sunt in uer-
bus samarie. **P**ost uerba hec non
e reuersus. **I**eroboam de uia sua
pessima. sed contraxio fecit de
nouissimis prophetis sacerdos excoel-
orum. **Q**ui uicibus uolebat implebat
manum suam. et fiebat sacerdos
excoelorum. **E**t prope hanc causam
peccauit domus ieroboam. et euer-
sa est et deleta de superficie terre.
At tunc illo egrotauit. **P**rophetam
abiam filium ieroboam. dixitque ier-
oboam uxori sue. **S**urgere et muta
habitum. ne cognoscaturus sit
suis uxor ieroboam. et uade in
silo ubi est abias propheta. qui locu-
tus est michi quod regnaturus es
super populum hunc. **T**olle quoque
in manu tua decem panes istos.
et crustulam et uas mellis. et
uade ad illum. **H**oc indicabit tibi.
quid euenturus sit huic puero.
Fecit ut dixerat uxor ieroboam
et coarsurgens abiit in silo. et ue-
nit in domum abie. **A**t ille non
poterat uidere. quia caligauerat
oculi eius pro senectute. **D**ixit autem
dominus ad abiam. **E**cce uxor ierobo-
am ingreditur. ut consulat te
super filio suo quod egrotat. **H**ec et
hec loqueris ei. **C**um ergo illam
traxerit. et dissimularet se de que.

erat. **A**udiuit abias sonum pedu
 eius. **M**itocunus per ostiu et ait.
Ingredere uxore ieroboam. quare
 aliam te esse simulas. **E**go aut
 ad te missus sum duxus nuntius
Vade et dic ieroboam. **H**ec dicit
 dñs deus isrl. quia exaltaui te
 de medio isrl. et dedi te ducem
 super pplm meu isrl. et sedi reg
 num domus dauid. et dedi illud
 tibi. et non fusti sicut seruus me
 dauid. qui custodiuit mandata
 mea. et secutus est me in toto cor
 de suo. faciens quod placitum eet
 in conspectu meo. **S**ed operatus
 es male super omnes qui fuerunt
 ante te. et fecisti tibi deos alienos
 et conflaales ut me adnacuarias
 prouocares. me aut prouocasti p
 corpus tuu. **I**demco cae ego mou
 cam mala super domu ierobo
 am. et percutiam ieroboam min
 gentem ad paucitatem. et clausum
 et nouissimu in isrl. et mudabo
 reliquias domus ieroboam. sic
 mudari solet si mus usq; ad pu
 rum. **T**u mortui fuerunt de ier
 roboam in ciuitate comedent eos
 canes. qui aut mortui fuerunt
 in agro. uorabunt eos auces celi.
 quia dñs locutus est. **T**u igitur
 surge et uade in domu tuaz. **E**t
 in ipo mortui pedum tuaz in
 urbe morietur puer. et plan
 gent cum dñs isrl et sepeliet. **I**ste
 em solus mferetur de ieroboam
 in sepulchrum. q; muentus est
 super eum simo bonus. ad dñm
 deum isrl in domo ieroboam. **C**on
 stituet aut sibi dñs regem super
 isrl. qui percutiat domu ierobo
 am in hac die. et in hoc tempore.
Et percutiet dñs isrl. sic moueri
 solet harundo in aqua. et euellet
 isrl de terra bona hac q; dedit
 prabus eoz. **E**t uentilabit eos in
 flume quia fecerunt sibi lucos.
 ut reuertent dñm. et tradet dñs
 isrl. propter pta ieroboam. qui
 peccauit et peccare fecit israhel.
Surrexit itaq; uxore ieroboam.
 et abijt et uenit in thetsam. **T**uq;
 illa ingrederetur limen domus.

puer mortuus est et sepelietur eu.
 et planget cum dñs isrl usq; sex
 mensem dñm quem locutus est
 in manu serui sui abie pphete
Reliqua aut uerboz ieroboam
 quo pugna uerit et quo regna
 uerit. ete scripta sunt in libro
 uerboz dieru regum isrl. **D**ies
 aut quibus regnauit ieroboam
 uiginti et duo anni sunt et dor
 miuit cum prabus suis. **R**egit
 q; nadab filius eius pro eo. **P**orro
 roboam filius salomons regna
 uit in iuda. **Q**uadrageima et
 um anni erat roboam. cu reg
 nare cepisset et decem et septem
 annis regnauit in nlm. ciuitate
 qua elegit dñs. ut poneret nome
 suu ibi. **E**p oibus tribubus isrl
Tome aut matris eius naama
 am manites. **E**t fecit iudas ma
 lum coram dño. et reuertit
 cum super dñs q; fecerant ptes
 eoz in pñs suis que percuterat
Ediscauerit em et ipi sibi aras.
 et statuas et lucos. sup dez colle
 exelsum. et subter omne arbor
 fecondam. sed et effeminati fue
 runt in terra. **F**eceruntq; omis ab
 hominatos gentiu quas auit
 dñs ante faciem filioz isrl. **I**n
 quito aut anno roboam ascendit
 susac rex egypti in nlm. et tulit
 thesauros domus dñi. et thesau
 ros regios. et uniuersa diripuit.
Scuta quoq; aurea q; fecerat sa
 lomoy pro quibus fecit rex robo
 am scuta circa. et tradidit ea in
 manu duu scutarioz. et eoz q;
 concubabant ante ostiu dom⁹ regis.
Cumq; ingrederetur rex domum
 dñi. portabant ea q; cundi habe
 bant officium. et posita portabat
 ad armamentarium scutarioz m.
Reliqua aut smonu roboam. et
 dñm q; fecit. cae scripta sunt in
 libro uerboz dieru regu iuda.
Fuitq; bellum inter roboam et ier
 roboam cunctis diebus. **D**ormi
 uit itaq; roboam cum prabus suis
 et sepultus est cum eis in ciuitate
 dauid. **N**omen at matris eius na
 ama. ammanites. **E**t regnauit
 abia filius eius pro eo. **.xx.**

Fuit in octavo decimo ano, reg-
ni Jeroboam filij nabath regna-
uit abia super iudam. tribz annis
regnauit in iherosolymis. Nomen ma-
tris eius maacha filia absalon.
Ambulauitq; in omnibus peccatis
patris sui. que fecerat ante eum.
Nec erat cor eius per sim cum dno
deo suo. sicut cor dauid patris eius.
Sed prope dauid dedit ei dno de-
sus lucernam in iherosolymis. ut sus-
tinet filium eius post eum. et sta-
ret in iherosolymis. eo qd fecisset dauid totum
in oculis dmi. et non declinasset
ab omnibus que preceperat ei in cunctis
diebus uite sue. excepto simone
uxorie eius. Attamen bellum fuit
inter ieroboam et Jeroboam omni-
um tempore uite eius. Reliqua aut simo-
num abia. et oia que fecit. none
hec scripta sunt in libro uerborum
dictorum regum iuda. Fuitq; plurimum
inter abiam et inter ieroboam.
Et dormiuit abia cum patribus
suis. et sepelierunt eum in ciuitate
dauid. Regnauitq; aza filius eius
pro eo. In anno uicesimo ieroboam
regis israhel regnauit asa rex iuda.
et quadraginta et uno ano regna-
uit in iherosolymis. Nomen matris eius
maacha filia absalon. Et fecit
asa rectum anie conspici dno.
sicut dauid pater eius. et abstulit
effeminatos de terra. Purgauit
q; uniuersas sordes idolorum qd fecerant
patres eius in super et maacha
matrem eius ammouit. ne det
principes in sacris priapi et in luto
eius que consecrauerat. subuerit
q; speculum eius. et confregit simu-
lacrum auripissimum. et combussit
in torrente cedron. epalsa aut no
abstulit. Veritamen cor asa per-
fectum erat cum dno in cunctis diebus
suis. et mouit ea qd sacrificauerat
pater eius. et fouerat in domum
dmi argentum et aurum et uasa.
Bellum aut exerat inter asa et baasa
regem israhel. cunctis diebus coru
Ascendit quoq; baasa rex israhel in
iudam. et edificauit rama. ut no
possit quisquam egredi. nil ingre-
di de parte asa. regis iude. Tollens.

itaq; asa. omne argentum et aurum
quod remanserat in thesauris
domus dmi. et in thesauris domus
regie. et dedit illud in manus
seruorum suorum et misit ad benedab.
filium tabremon. filij ezion re-
gem syrie. qui habitabat in da-
masco dicens. Sedus est me me-
et te. et mittere precem meam et prez-
tuum. Ideo misi tibi munera argen-
tum et aurum. et peto ut uenias
ut rex tu facias sedus quod hec
cum baasa rege israhel et recedat
a me. Qui uenit benedab regi
asa. misit principes exercitus sui
in ciuitates israhel. et percusserunt
abion et dan et abel domu ma-
acha. et uniuersam cencroth. des-
st. terram neptalim. Quod cu
audivisset baasa. memisit edifica-
re rama. et reuersus est in asara.
Rex aut asa numerum misit in
omne iudam. nemo sit excoisatus
Et tulerunt lapides rama et lig-
na eius. quibus edificauerat baasa.
et exstruxit de eis rex asa gaba-
deniamin et massu. Reliqua aut
omne sermone asa. et uniuersa
fortitudines eius. et ciuitates qd
fecit. et ciuitates quas exstruxit
nonne hec scripta sunt in libro
uerborum dictorum regum iuda.
Veritamen in tempore senectutis sue
doluere pedes. et dormiuit cum
patribus suis. et sepuluit eum
cum in ciuitate dauid patris sui.
Regnauitq; iosephat filius eius
pro eo. Nadab uero filius iero-
boam. regnauit super israhel. anno
secundo regis iuda asa. Regna-
uitq; super israhel duobus annis.
et fecit quod malum est in con-
spectu dmi et ambulauit in uis
partis suis. et in peccatis eius.
quibus peccare fecit israhel. In-
sidiatu est aut ei baasa filius
adria de domo sachor et percussit
eum in gebbethon. qd est uerbo phi-
listinorum. Si quidem nadab et
oia israhel. obsidebunt gebbethon.
Interfecit igitur illu baasa in an-
no tertio asa regis iuda. et reg-
nauit pro eo. Cumq; regnasset.

percussit oem domu Jeroboam.
 Non dimisit ne unam quidem
 aiām de semine eius donec dele-
 ret eum. uix uerbu dñi quod lo-
 cutus fuerat in manu serui sui
 ahie filomnis. prope p̄ta Jerobo-
 am. qui peccauerat. et quibz pec-
 care fecit isrl. et prope delictum
 quo irritauerat omni deū isrl.
 Reliqua aut s̄monia nadab. et
 oia que operatus est. nonne h̄c
 scripta sunt in libro uerborz die-
 rum regum isrl. fuitqz bellum
 inter asa et baasa regem israhel
 tunc diebus corp. Anno tertio
 regis iuda. regnauit baasa fili⁹
 ahie. super oem isrl in thersa vi-
 ginti quatuor annis. Et fecit
 malum coram dño. ambulauit
 qz in uia Jeroboam et in p̄tis ei⁹
 quibus peccare fecit isrl.

H Actus est aut s̄mo dñi.
 ad hieu. filium anani.
 contra baasa dicens.
 Pro eo qd exaltaui te de
 puluere. et posui duce
 super pl̄m meū isrl. tu aut am-
 bulasti in uia Jeroboam et pecca-
 re fecisti pl̄m meū isrl. ut me-
 ritares in p̄tis corp. ecce ego
 dimittam posteriora baasa. et
 posteriora domus eius. et facia
 domū tuam sicut domū Jeroboaz
 filij nadab. Qui mortuus fuit
 de baasa in ciuitate comedent
 cum canes. Et qui mortuus fue-
 rit ex eo in regione comedent eu
 uolutes celi. Reliqua aut s̄mo-
 niū baasa. et quāqz fecit et pre-
 lia eius. nonne h̄c scripta sunt
 in libro uerborz dierum regum
 isrl. Dormiuit ergo baasa cum
 patribz suis. sepultusqz est in the-
 sa. et regnauit hela filius ei⁹ pro
 eo. Cum aut in manu hieu filij
 anani prophete uerbu dñi fōn-
 det contra baasa. et cont̄ domū
 eius et cont̄ ome malū quod fe-
 cerat coram dño. ad irritandum
 cum in operibz manū suarū.
 ut fieret sicut domus Jeroboam
 ob hanc eam occidit eum. hoc est
 hieu filij anani p̄pham. Anno.

ducesimo septimo asa regis iuda. Reg-
 nauit hela filius baasa super isrl
 in thersa thesa duobus annis.
 Et rebellauit contra eum seruus
 suus zamri sup medie portis
 equitum. Erat aut hela in thersa
 bidens et temulentus in domo asfa.
 profecti thersa. Irucens ergo zamri
 percussit. et occidit eu anno vice-
 simo septimo. asa regis iuda. et reg-
 nauit pro eo. Cumqz regnasset
 et sedisset super solium eius. per-
 cussit oem domu baasa. et s̄o de-
 reliquit ex eo m̄ngente ad pari-
 etem. et propinquos et amicos ei⁹.
 Percussitqz zamri oem domu baasa.
 uix uerbum dñi quod locutus fuerat
 ad baasa in manu hieu prophete.
 prope uniuersa p̄ta baasa et
 p̄ta hela filij eius. qd peccauerat
 et peccare fecerunt isrl. prouoca-
 tes dñm deum isrl in uanitatibz
 suis. Reliqz aut s̄monia hela et
 oia que fecit. nonne h̄c scripta
 sunt in libro uerborz dierum israhel.
 Anno vice simo et septimo asa regis
 iuda regnauit zamri septē diebz
 in thersa. Porro operatus absido-
 bat gebethon uedem philistinaz.
 Cumqz audisset rebellasse zamri.
 et occidisse regem. fecit sibi regē
 oibz isrl amri. qui erat p̄nceps
 millie super isrl in die illa in
 castis. Ascendit ergo amri et occi-
 dit isrl cum eo de gebethon et abside-
 bant thersa. Videns aut zamri
 qd expugnanda eet ciuitas m̄g-
 sus est palatium suacendit secum
 domū regiam. et mortuus est in
 p̄tis suis qd peccauerat. faciens
 malū coram dño et ambulans
 in uia Jeroboam et in p̄tis eius qd
 fecit peccare isrl. Reliqua aut s̄-
 monia zamri. et insidiaz eius
 et tyrannidis. nonne h̄c scripta
 sunt in libro uerborz dierum regum
 isrl. Tunc diuisus est populus
 isrl in duas partes. media pars
 populi seq̄batur thebni filium
 gineth. ut constitueret eu regem
 et media pars amri. Dixit aut
 aut p̄ls qui erat cum amri. po-
 pulo qui seq̄batur rebni filij gineth

Mortuusque est eodem et regnavit
amri. Anno tricesimo primo asa
regis iuda regnavit amri super
israhel duodecim annis, in thebesa
regnavit septem annis. Emuque mo-
tem samarie asumer duobus
talentis argenti, et edificavit ea
et vocavit nomine civitatis qua
extruxerat, nomine somer. Omnis mo-
tis samarie fecit autem amri ma-
lum in conspectu domini, et operatus
est nequiter super omnes qui fue-
rant ante eum. Ambulavitque
in omni via ieroboam filii nabath
et in peccatis eius quibus peccare fe-
cerat israhel, ut recitaret dominum deum
israhel in uamantibus suis. Reliqua
autem simonia amri, et plura quibus
non gessit, nonne haec scripta sunt in
libro uerborum dierum regum israhel.
Et dormiuit amri cum patribus
suis, et sepultus est in samaria
regnavitque achab filius eius pro-
co. Achab uero filius amri reg-
navit super israhel anno tricesimo
octavo asa regis iuda. Et regna-
uit achab filius amri super israhel
in samaria viginti et duobus annis.
Et fecit achab filius amri mala
in conspectu domini, super omnes qui
fuerant ante eum. Nec sufficit
ei ut ambularet in peccatis ierobo-
am filii nadab. Insuper dixit
uxorem iezabel filiam methabaal,
regis sidoniorum. Et abierunt et ser-
uierunt baal, et adorauerunt eum et
posuerunt aram baal in templo baal,
quod edificauerat in samaria,
et plantauerunt lucum. Et addidit
achab in opere suo iratans dominum
deum israhel super omnes reges israhel
qui fuerant ante eum. Indiebat
illud edificavit ghiel de bethel.
Ierico in abnra primitiuo suo fun-
dauit eam, et in segub nouissimo
suo posuit portas eius uerbum
domini quod locutus fuerat
in manu ioseph filii nuni. **xxv.**
A dixit helias thesaurus
de habitatoribus galaad
ad achab. **Quia** dominus deus
israhel in conspectu tuo
si erit annis hinc ros, et pluuia

in uerbo oris mei uerba. Et factum est
uerbum domini ad heliam dicens
Sedde hinc et uade contra orientem
et abscondere in torrente charuth
qui est contra iordanem, et ibi de
torrente bibes, coruusque precepi
ut pascant te ibi. **Abiit** ergo et fe-
cit iuxta uerbum domini. Cumque
abisset sedit in torrente charuth,
qui est contra iordanem. Corui
deferebant panem, et carnes ma-
ne, fite et panem et carnes uespe
et bibebat de torrente. Post dies
autem saturatus est torrentis non enim
pluerat super terram. **Factus** est
igitur sermo domini ad eum dicens,
Surge et uade in saxeptra sidoni-
orum, et manebis ibi, precepi enim
ibi mulieri uidue ut pascat te.
Surrexit et abiit in saxeptra.
Cumque uenisset ad portam ciui-
tatis, aperuit ei mulier uidua
colligeris ligna, et uocauit eum
dixitque, **Da** mi paululum aqua miua
se ut bibam. Cumque illa pegeret
ut afferret, clamauit post tergum
eius dicens, **Affer** mi obsecro et
succellam panis in manu tua.
Et uenit. **Quia** dominus deus tuus
quia non habeo panem nisi quantum
pugillus capere potest farinam in ydria
et paululum olei in leuto. **Et** col-
ligo duo ligna in et ingrediar et
faciam illud mihi et filio meo ut
comedamus, et moriamur. **Ad**
quam helias ait, **Noli** timere
sed uade et fac sicut dixisti. **Uenit**
tamen mihi primum fuit de ydria fa-
rinula, subinuenit uero panem por-
culum, et afferit ad me. **Tibi** autem
et filio tuo facies postea. **Et** ait
dixit dominus deus israhel, **poria** farine
non deficiet, nec letatus olei non
diminuetur usque in diem in qua
daturus est dominus pluuiam super
faciem terre. **Et** uenit et fecit
iuxta uerbum helie, et comedit ipse
et illa et domus eius. **Et** ex illa
die poria farine non defecit, et
letatus olei non est diminutus
iuxta uerbum domini quod locutus fuerat
in manu helie. **Factum** est autem post
uerba haec, egrotauit filius mi-

licis matris familie, et erat longuor fortissimus, ita ut non remaneret in eo alius. Dixit ergo ad heliam. Quid mi et tibi viri dei. Ingressus es ad me ut rememorarentur iniquitates mee, et miserereris filium meum. Et ait ad eandem in filium tuum. Tuli te cum de sma illi us, et portavit in cernatulu ubi ipse manebat, et posuit super lectum suum, et clamavit ad dnm et dixit. Dne deus meus, etiam ne iudicam istam apud quam ut cumq; ego sustentor afflixisti, ut misereris filium eius. Et expandit se atq; mensus e super pueru tribus vicibus, clamavitq; ad dnm et ait. Dne deus meus reuertatur oro aia puera huius in viscera eius. Exaudiuit dñs vocem helie, et reuersa est aia puera matris eius, et reuocit. Tuli te helias pum, et deposuit eum de cernatulo in inferiorem domu, et tradidit matris sue et ait illi. Ecce uiuit filius tuus. Dixitq; mulier ad heliam. Nunc misero cognoui qm viri dei es tu, et uerbu dei in ore tuo uerbu est.

Dixit dñs mltos. uerbu dñi factu est ad heliam in anno tertio dicens. Vade et onde te achab, ut dem pluuia super faciem terre. Abnt ergo helias, ut dñderet se achab. Erat aut fames uehemens in samaria, vocauitq; achab abdiam dispensatore domus sue. Abdias aut timebat dnm ualde. Nam cum miseret Jezebel pphetas dñi, tulit ille centu pphetas, et abscondit eos quingentos in spelunca et pauit eos pane et aq. Dixit ergo achab ad abiam. Vade me tram ad uniuersos fontes aquarum, et in cunctas ualles, si forte inueni re possimus scribam et saluare equos et mulos, et non perituis uimenta mercant. Diuiseruntq; sibi regiones, ut reuerent eas. Achab ibat per uia una, et abdias per uiam alteram

scorsum. Cumq; eet abdias in uia helias occurrit ei. Qui tu cognouisset eum cecidit super facie suaz et ait. Num tu es domine mi helias. Qui ille rñdit. Ego. Vade et dic dño tuo, adest helias. At ille. Quid percaui magt quo trades me seruum tuu in manum achab ut miseret me. Vniuit dñs deus tuus, non est gens aut regnu, quo non miseret dñs mē te requirens. Et uidentib; rictus non est hic. Aduertit regna, singula, et gentes, eo q; minime reperiretis, et nunc dicit michi uade et dic dño tuo, adest helias. Cumq; recessero ante spūs dñi, asportabit te in locu que ego ignoro. Ingressus uenit achab et non inuenit re et miseret me. Seruus aut tuus timet dnm ab infancia sua. Numq; non indicatum est tibi dño meo quid fecerim, cum miseret Jezebel pphetas dñi, et absconderim de pphetas dñi centum uros quingenos et quingenos in spelunca. Vnde, et pauerim eos pane et aq, et nunc tu dñs uade et dic dño tuo, adest helias, ut miseret me. Dixit helias. Vniuit dñs exercituum, ante tuu uolū ego sto, et hodie aperabo di. Abnt ergo abdias in occursum achab, et mōitauit ei. Vniuit achab in occursum helie, et cum uidisset eum ait. Tu ne es ille qui conturbas isrl. Et ille ait. Non turbauit isrl. Et tu et domus patris tui, qui dereliquisti mandata dñi et seruiti estis baalim. Vniuit tunc imite et congrega ad me uniuersum isrl, in monte carmeli, et pphetas baal quingentos quingenta pphetas q; lucorum, quadringentos qui comedunt de mensa Jezebel. Misit achab ad omnes filios isrl, et congregauit pphetas in montem carmeli. Accedens aut helias ad eum p̄lm ait. Vsq; quo claudicatis in duas partes. Si dñs est dñs, sequimini eum. Si autem baal sequimini illum

Et non vidit ei p[ro]lo uerbu[m]. Et ait
rursu[m] helias ad p[ro]ph[et]am. Ego re-
ma[n]si p[ro]ph[et]a d[omi]ni solus. p[ro]-
ph[et]e aut[em] baal. quadringenti.
et quinquaginta vni sunt dentur
nobis duo boues. et illi eligant
bouem unu[m]. et infrusta cedetes
ponant super ligna. igne aut[em]
non subponant. et ego facia[m] bo-
uem alteru[m]. et m[on]da[m] sup[er] ligna
ignemq[ue] non subpona[m]. Inuocate
no[m]i[n]a deo[rum] u[ost]ro[rum]. et ego inuoca-
bo no[m]i[n]e dei d[omi]ni mei. et deus q[ui]
exaudiat p[er] ignem ip[s]e sit de[us].
Respondens eis populus ait. Op-
tima p[ro]positio. Dixit ergo helias
p[ro]ph[et]is baal. Eligite uob[is] boue[m]
unum. et facite uos p[ri]m[us] q[uod] uos
plures estis. et inuocate no[m]i[n]a de-
o[rum] u[ost]ro[rum] igne q[ue] non subponat[ur].
Cui cum tulissent bouem quem
dederat eis. fecerunt et inuocabat
no[m]i[n]e baal de mane usq[ue] ad me-
ridiem dicentes. Baal exaudi nos.
Et non erat uox neq[ue] q[ui] r[es]p[on]-
deret. Transiit uero alteru[m] quod fecer-
ant. Cumq[ue] iam e[ss]et meridies.
illudebat eis helias dicens. Clamate
uocem maiore[m]. deus e[st] in
et forsitan loquitur. aut in d[omi]ni
soro[rum] est. aut intinere. aut certe
dormit ut exaretur. Clamabat
ergo uocem magna[m]. et m[on]debant
se u[er]o ritum suu[m]. culcis et lan-
ceolis. donec perfunderent sang-
uine. Postq[ue] aut[em] in[te]r meridies
et illis p[ro]ph[et]antib[us] uenerat te-
pus quo sacrificiu[m] offerri solet.
nec exaudiebatur uox. neq[ue] ali-
quis r[es]p[on]debat. nec attendebat ora-
tes. Dixit helias o[mn]i populo uen-
te ad me. Et accedente ad se p[ro]lo
curauit altare d[omi]ni quod destruc-
tum fuerat. et tulit duodecim
lapides u[er]o num[er]u[m] u[er]u[m] filio[rum]
iacob. Ad quem factus e[st] sermo
d[omi]ni dicens. Isel erit nomen tuu[m]
et edificauit lapidib[us] altare in
no[m]i[n]e d[omi]ni. fecitq[ue] aque ductu[m] q[ui]
p[er] duas aratiunculas. in occu-
tu altaris. et composuit ligna.
diuisitq[ue] p[er] m[en]bra bouem. et
posuit super ligna et ait. Imple-
te quatuor p[ro]ximas aqua. et effun-

dite super holocaustu[m]. et sup[er] ligna.
P[ro]ximasq[ue] dixit. Etia[m] sedo hoc
facite. Cui cum fecissent. Et se-
cundo ait. Etia[m] tertio idip[s]u[m] fa-
cite. feceruntq[ue] et tertio. Et curce-
bant aque circa altare. et fossa
aqueductus repleta e[st]. Cumq[ue] i[n]
tempus e[ss]et. ut offerretur holo-
caustu[m]. Accedens helias p[ro]ph[et]a
ait. D[omi]ne deus abraham ysaac
et isel. hodie ostende quia tu es
deus isel. et ego seruus tuus. et
u[er]o p[re]ceptum tuu[m] feci. o[mn]ia u[er]ba
h[ec]. Exaudi me d[omi]ne exaudi me
ut distat o[mn]i p[ro]lo iste. quia tu es
d[omi]ne deus. et tu conu[er]sisti cor me-
u[er]u[m]. Cecidit aut[em] ignis d[omi]ni. et
uorauit holocaustu[m]. et ligna. et
lapides. pulueremq[ue] et aquam
q[ue] erat in aqueductu lambe[n]s.
Quod cum uidisset o[mn]i populus
cecidit in faciem suam et ait. Do-
m[in]e est deus. d[omi]n[u]s ip[s]e est deus. Do-
m[in]e est deus. Respondit ergo
p[ro]ph[et]as baal. et ne unus quide[m]
fugiat ex eis. Quos cu[m] comprehen-
dissent. dixit eos helias ad cor-
tence ason. et interfecit eos ibi.
Et ait helias ad achab. Ascende
comede et bibe. quia sonus m[en]-
tium est. Ascendit achab ut co-
mederet et biberet. Helias aut[em]
ascendit in uicem carmeli. et pron-
m cerat[em] posuit faciem. met[er] q[ui]
nua sua. et dixit ad pugru[m] suu[m]
Ascende et prospice cont[ra] mare.
Cui cu[m] ascendisset et contemplan-
det ait. Non est quicq[ue]. Et rursu[m]
ait illi. Eue[re]te septem u[er]ba.
In septima aut[em] uice. ecce nubicu-
la parua. q[ui] uestigiu[m] ho[m]i[n]is asan-
debat de mari. Cui ait ascende.
ne occupet te pluuia. Cumq[ue] se-
uererent huc atq[ue] illuc. Ecce celi
cotentebant sunt. et nubes et u[er]o
et facta est pluuia grandis. A-
scendens itaq[ue] achab abijt in ierusa-
lem. Et manus d[omi]ni sta[n]t est super
heliam. acuturq[ue] lumbis an-
tebat ante achab donec ueniret
in ierusalem. i. 7. . xix.

Ninauit aut achab Je-
zabel dia que fecerat
heliar. et quo occidisset
unucfos prophetas
gladio. Misitq; Jezabel nuncium
ad heliam dicens. Hec in faciant
dn et hec addant nisi hac hora
cras posuero aiā tuam. sicut
aiā unius ep illis. Tunc ergo
heliar et surgens abnt quociens
cum ferebat uoluntas. Venitq; in
desabce uida. et dimisit ibi puerū
suū. et perrexit in desertū uiam
linus dici. Tuncq; uenisset et se-
deret subter unā uimperi. peti-
uit aie sue ut moreretin et ait
Sufficit in die. tolle aiā meaz
neq; em melior sum q; pccs mei
Proiecatq; se et obdormiuit in um-
bra uimperi. Et ecce angelus dñi
tetigit eum et dixit illi. Surge et
comede. Respexit et ecce ad caput
suū subauerunt panis et uas
aque. Comedit ergo et bibit. et
rursum obdormiuit. Feuersusq;
ē angelus dñi sedo. et tetigit eum
dixitq; illi. Surge comede. Gran-
dis em tibi restat uia. Qui cum
surrexisset comedit et bibit. Et am-
bulauit in fortitudine abi illius
q;draginta diebus et q;draginta
noctibus. usq; ad mouem dei orob.
Tuncq; uenisset illuc mansit in
spelunca. Et ecce sermo dñi ad
eum dixitq; illi. Quid hic agis
heliar. Et ille rēdit. Ielo zelatus
sum pro dño deo exoratuū. quia
dereliquit pactū dñi. filij
isrl. Altaria tua destruxerunt
et prophetas tuos occiderunt gla-
dio. et derelictus sum ego solus.
et quunt aiā meaz ut auferant
eam. Et ait ei. Excedere et sta in
moue coram dño. et ecce dñs trāsit.
et spūs grandis et fortis. subuect
teris moues et conterens petras
aue dñi. Non in spū dñi. Et p
spū comono. non in comouone
dñi. Et post comouem ignis. non
in igne dñi. Et post ignem sibilus
aue tenuis. Quod cum audisset
heliar. operuit roliū suū pallio
et egressus stetit in ostio spelunce
Et ecce uox ad eum dicens. Quid
agis heliā. Et ille rēdit. Ielo zelatus

sum. pro dño deo exoratuū. quia
dereliquit pactū tuū filij isrl.
Altaria tua destruxerunt. et pro-
phetas tuos occiderunt gladio. et
derelictus sum ego solus. et quunt
aiā meam ut auferant eā. Et
ait dñs ad eum. Vade et reuertere
in uiam tuam per desertū in da-
masum. Tuncq; perueniens un-
ges azahel regem super syriam
et hieū filium namsi unges rege
super isrl. Heliarum at filij saphat
qui ē de abel maula unges pro-
phetam pro te. et erit q;amq;
fugerit gladiū azahel. occidet eū
hieū. Et qui fugerit gladiū hieū
mefiacet cum heliscus. Et declin-
quā in m isrl septem milia un-
uersozp genua. que non sut man-
uata daal. et omne os quod nō
adorabit eum oscularis manum.
Profectus ergo inde reperit heli-
scum. filium saphat arante duo-
decim iugis bouum. et ipse in duo-
decim arantibus unius erat. Tunc
uenisset heliā ad eum. misit palli-
um suū super illum. qui statim
relictis bubus auarxit p; heliā
et ait. Osculex oro te pccm meū
et matrem meam et sic sequar
te. Dixitq; ei. Vade et reuertere.
Quod em meū erat factū ē. Feuersus
aut ab eo tulit par bouum et mac-
tauit illud. et in aratro bouū cepit
carnes. et dedit populo et comede-
runt. Consurgenzq; abnt et secu-
tus est heliam. et instrabat ei.

Doro benadab. Rex
isrl. congregauit
decem exoratuū suū. et ter-
centa et duos reges secū
et equos et turreus. et a-
scendens pugnabat contē samari-
am. et obsidebat eam. Hitenozp
nuncios ad achab regem isrl in ciui-
tatem ait. Hec dicit benadab. Ar-
gentū et aurū tuū meū ē. et ux-
res tue et filij tui optimi mei sunt.
Responditq; rex isrl. Iuxta uerbu
tuum dñe mi rex. tuus sum ego
et oia mea. Feuersusq; nunci
dixerunt. Hec dicit benadab qui
misit nos ad te. Argentū tuū. et
aurū tuū. et uxores tuas. et fi-
lios tuos dabis michi. Quas igitur

hac eadem hora mutam suos meos
ad te, et facitabuntur dñm tuaz
et domū suaz tuaz. et omne quod
eis placuerit ponent in manibus
suis, et auferent. Potauit at rex
isrl omnes seniores terre et ait, **Am**
aduexat et uidete, quo insidiatur
nōb. **Misit** em ad me pro uxoribus
meis et filijs, et pro argento, et
auro, et non abnuū. **Dixerunt** qz
omnes maiores natū, et uniuersus
ppls ad eum. **Non** audias, neqz ad
questas illi. **Enit** itaqz nūcys
benadab. **Dixit** dno meo regi,
Dia prop^o que misisti ad me, ser-
uum tuū mīto faciam, hanc aut
rem facere non possum. **Leues** sup
nūcys reuoluerunt ei. **Qui** remisit
et ait **Hec** faciāt in dñ et hęc ad-
dant. **Si** sufficeret puluis sama-
rie pugillus oīs p̄li qui sequit
me. **Et** rñdens rex isrl ait, **Dixit**
ei. **Ne** gloriatur acineto equē
ut disinctus, **fem** est aut cum au-
disset uerbu istud, bibeat ipē et
reges in umbraculis, et ait suis
suis. **Creūdare** ei uicā, **Et** creū
dederunt eam. **Et** creē p̄p̄a unū
accedens ad achab, regem israhel
ait, **Hec** dicit dñs. **Terre** uidisti
dem multitudinem hanc in mīam-
cāe ego tradam eam in manu
tua hodie, ut scias qz ego sum dñs.
Et ait achab, **Per** quem. **Dixit** qz
ei, **Hec** dicit dñs. **Per** pedisequos
p̄ncipum prouinciarū. **Et** ait,
Quis mactet phari. **Et** ille dixit
Tu. **Recessit** ergo p̄ncipum p̄nci-
pum prouinciarū et reperit nūm
ducentos triginta diuū. **Et** post
eos recessit, p̄m omnes filios isrl
septem milia, et egressi s̄t mer-
die. **Benadab** aut bibeat tenui-
lentus in umbraculo suo, et reges
triginta duo cum eo, qui ad auxi-
lium eius uenerant. **Egressi** s̄t
aut p̄ncipum prouinciarū
in p̄ma fronte. **Misit** itaqz bena-
dab, qui nūciauēt ei dicentes,
Præ egressi sunt de samaria. **Et**
ille sue ait pro pace ueniunt,
apprehendite eos in uos, sive ut p̄-
licentur in uos eos capite. **Egressi**
sunt ergo p̄ncipum prouinciarū

Et reliquus exercitus sc̄p̄bas, et per-
cussit unus quisqz uirū qui con-
se uenerat, fugeruntqz s̄p̄ et p̄-
scutus est eos isrl. **fugit** quoqz
benadab rex syrie in equo cum
cōtibus. **Et** non egressus rex isrl
percussit equos et curus, et per-
cussit syriam plaga magna. **Acc-**
dens aut propheta ad regem isrl
dixit ei, **Vade** et confortare, et cito
et uide quid facias. **Sequenti** em
anno rex syrie ascendit cont̄ te.
Serui uero regis syrie dixerunt ei,
Dij montium sunt dñ corp̄, uos
supauerunt nos. **Et** meli⁹ ē ut
pugnemus cont̄ eos in campestribus,
et obtrinebimus eos. **Tu** uero uer-
bum hoc fac. **Amoue** reges singulos
ab exercitu suo, et pone p̄ncipes pro-
cie, et instaura numerū militū
qui ceciderunt de tuis, et equos se-
cundum equos prestinos, et creū
s̄m curus, **per** quos mīte habu-
isti, et pugnabimus cont̄ eos in
campestribus, et uidebis qz optine-
bimus eos. **Creūdare** consilio corp̄
et fecit ita. **Igitur** postqz apus in-
suerat, recessit benadab p̄ncipum
et ascendit in aser, ut pugnaret
contra isrl. **Porro** filij isrl recessi-
ti sunt, et acceptis cibarijs profeci-
erunt ad castra, **castris** metati cont̄
eos, qz duo par u greges caprarū
syri aut repleuerunt eam. **Et**
accedens unus uir dei, dixit ad re-
gem isrl. **Hec** dicit dñs. **Quia** dix-
erunt syri, deus mortuum est dñs
et non est deus uallū dabo dñm
mīlitudinē grandem hanc in ma-
num tuam, et factis qz ego dñs.
Dirigebant septem diebus exad-
uerso hū atqz illi aces. **Septima**
aut die commissum est bellum. **P-**
cusserruntqz filij isrl de syrie, cētū
milia pedum die una. **fugerunt**
at qui remanserant in aser, in a-
uitatem. **Et** cecidit murus supra
uiginti septem milia s̄m qui
remanserant. **Porro** benadab fugi-
ens ingressus est ciuitatem in tu-
bailū quod erat in tubiculum.
Dixerunt qz filij sui. **Ere** audi-
uimus qz reges domū isrl dñm
eos sunt. **ponamus** itaqz

factos in lumbis meis et famulos
 in capribus meis et egrediamur
 ad regem isrl. forsitan saluabit
 animas meas. **A**tinuerunt factis
 lumbos suos, et posuerunt funes
 in capribus suis. **V**eneruntque ad
 regem isrl et dixerunt. **S**eruus
 tuus benadab dicit. **I**uat oro te
 anima mea. **E**t ille ait. **S**i ad huc ui
 uis frater meus est. quod accepit
 vni pro omni. **E**t fisti nantes ra
 puerunt uerbum ex ore eius atque
 dixerunt. **F**rat tuus uiuus bena
 dab. **E**t dixit eis. **I**te et adducite eu
Egressus est ergo ad eu benadab,
 et leuauit eum in currum suum.
Qui dixit ei. **Q**uicquid quas tu
 hic patet mihi a pre tuo reddam, et
 placcas fac tibi in damasco. sic
 facit patet mihi in samaria, et ego
 feceratus reddam ate. **D**epigit
 ergo sedus et dimisit eum. **T**unc
 uir quidam de filiis prophetarum
 dixit ad socium suum in simone
 dm. **P**eracite me. **A**t ille noluit
 peracite. **Q**ui ait. **Q**uia noluit
 audire uocem dm, ecce recedis a
 me et peracite te leo. **C**um paulu
 lum recessisset ab eo, inuenit eum
 leo atque percussit. **S**ed et alterum
 toucens uirum dixit ad eum.
Peracite me. **Q**ui percussit eum
 et uulnerauit. **A**bit ergo propheta
 et occurreit regi in uia, et muta
 uit aspezione pulueris os et oru
 los suos. **C**umque rex in fructe dama
 uit ad regem et ait. **S**eruus tuus
 egressus est ad plianu. **I**tem min
Cumque fugisset uir uirius, adduxit
 eum quidam ad me et ait. **C**u
 scodi uirum istum. **Q**ui si lapsus
 fuerat erit anima tua pro anima eius,
 aut talentum argenti appendes.
Dum aut ego turebatus huc atque
 illuc me uertere subito non con
 paruit. **E**t ait rex isrl. **H**oc e u
 ditum tuum quod ipse dixit iusti.
At ille statim absterxit puluerem
 de facie sua. **E**t cognouit eu rex
 isrl quod de prophetis. **Q**ui ait
 ad eum. **H**ec dicit dms. **Q**uia di
 misisti uirum dignum morte de
 manu tua, erit anima tua pro
 anima eius, et populus tuus
 pro populo eius.

Rex isrl est igit rex isrl
 in domu suam. audi
 re contempnes, et furi
 bundus uenit samaria
 Post uerba aut hec omnia erat
 naboth jezrahelice qui erat in
 jezrahel iuxta palatium achab re
 gis samarie. **L**ocutus est ergo ach
 ab ad naboth dicens. **D**a mi vine
 am tuam, ut faciam in ortu oleu
 quia pretina est et prope domu
 meam. **D**aboque tibi pro ea meliore
Aut si tibi comodius putas arge
 ti pretium quanto digna e. **Q**ui
 rudit naboth. **P**roprius mi sit
 dms, ne dem hereditatem patru
 meorum tibi. **V**enit ergo achab in do
 mu suam indignans et furens
 super uerbo quod locutus fuerat
 ad eum naboth jezrahelice di
 cens. **N**on dabo tibi hereditate
 patrum meorum. **E**t prouocans se in lec
 tulu suum, auertit faciem suam
 ad pariete, et non comedit pa
 ne. **I**ngressa est aut ad eum je
 zabel, uxor sua, dixitque ei. **Q**uid
 est hoc. **U**nde anima tua contestata
 est. **E**t que no comedit panem.
Qui rudit ei. **L**ocutus su naboth
 jezrahelice dicens ei. **D**a mi vine
 am tuam accepta pecunia, aut
 si tibi placet dabo tibi omnia pro
 ta. **A**t ille ait. **N**on dabo t omnia
 meam. **D**ixit ergo ad eum jeza
 bel uxor eius. **E**t audis auctori
 tatis es, et bene regis regnum.
Surge et comede panem et equo
 esto ais. **E**go dabo tibi omnia
 naboth jezrahelice. **S**cripsit itaque
 literas ex nomine achab, et signauit
 eas anulo eius, et misit ad ma
 iores natu, et ad opti matres qui
 erant in ciuitate eius, et habita
 bant cum naboth. **L**iteras aut erat
 ista sma. **P**rouocate reuerti, et se
 dere facite naboth me, **S**omos pili
 et submitte duos uiros, filios
 belial cont eum, et falsum testi
 monium dicant. **I**nduxit deum
 et regem. **E**t eduxit eum et lapi
 date, suas moriatur. **F**ecerunt
 ergo uices eius maiores natu et
 opti matres qui habitabant cum
 eo in urbe, sicut preceperat eis
 jezabel, et sic scriptum erat in literis.

xxx

quas miserat ad eos. **A**rdicauerunt
ieiunium, et sedere fecerunt naboth
inter primos populi, et aduersus
duobus uiris, filij dyaboli, fecerunt
eos sedere contra eum. **A**t illi st
et vni dyabolici dixerunt contra
eum testimonium coram multitudine.
Benedixit naboth deum et regem
Et uiam obrem eduxerunt eum
extra ciuitate et lapidibus miserat
Miseruntque ad Jezabel dixerunt. **L**a
pidatus est naboth et mortuus est.
Fim est autem cum audisset Jezabel
lapidatum naboth et mortuum
locuta est ad achab. **S**urge possi
de uincam naboth Jezabelite q
noluit tibi acquiescere et dare eam
accepta pecunia. **N**on enim uiuit
naboth, sed mortuus est. **Q**uod
tu audisset achab mortuum uidet
naboth, suscepit et descendit in
uincam naboth Jezabelite ut
possideret eam. **F**uit est igitur fimo
dmi ad heliam testificari dicens
Surge et descende in ortum
achab regis isrl qui est in sama
ria. **F**ac ad uincam naboth de
scendit ut possideat eam. **E**t loq
uis ad eum dicens. **H**ec dicit dñs
Audisti in super et possidisti. **E**t
post hec addes. **H**ec dicit dñs. **I**n
loco hoc in quo impetuit canes
sanguinem naboth. **L**ambent tunc
quosq; sanguinem. **E**t ait achab ad
heliam. **N**umquid inuenisti me in iura
mice. **Q**ui dixit in ueni. **E**t quod
ueni datus sis, ut faceres malum
in conspectu dmi. **F**ate ego induca
super te malum, et omnia tibi poste
riora tua, et necessaria de achab
mingente ad parietem, et clausu
et ulamini misit, et dabo domum
tuam sicut domum Jeroboam filij
nabath, et sicut domum Baasa filij
ahia, quia egisti ut me aduoca
diam prouocares, et peccare fecisti
isrl. **S**ed et de Jezabel locutus est
dñs dicens. **C**anes comedent Je
zabel in agro Jezabel. **S**i mortu
us fuerit achab in ciuitate, come
dent eum canes. **S**i autem mortuus
fuerit in agro comedent eum uo
lucres celi. **I**gitur non fuit aliter
talis ut achab, qui ueni datus est.

ut faceret malum in conspectu dmi.
Contraxit enim cum Jezabel uxore
sua, et abhominabilis effectus est.
inimicis ut sequeretur idola q; fecerat
amorrei, quos consumpsit dñs
a facie isrl, filiorum. **I**taq; cum au
disset achab sermone istos, fudit
uestem suam, et operuit alio car
nem suam. **I**eiunauitq; et dormi
uit in sacco, et ambulabat dimisso
capite. **F**actus est autem fimo dmi ad
heliam testificari dicens. **N**onne
uidisti humilitatem achab coram me?
Quia igitur humiliatus est coram me,
non inducam malum in diebus eius
sed in diebus filij sui miseram ma
lum domui eius. **xxxij.**
Confiterunt igitur ante dñm
absq; bello inter srriam
et isrl. **I**n anno autem tunc
descendit Josaphat rex iu
da ad regem isrl. **D**ixitq; rex isrl
ad seruos suos. **I**gnoratis q; nra
sit ramoth galaad, et negligimus
collere eam de manu regis srrie.
Et ait ad Josaphat. **V**enico ne mo
tum ad pugnandum in ramoth gala
ad. **D**ixitq; Josaphat ad regem isrl
Sicut ego sum ita et tu. **P**lures me
et plures tui sunt, et equites
mei et equites tui. **D**ixitq; Josa
phat ad regem isrl. **Q**uere orate
hodie smonem dmi. **C**ongregauit
ergo rex isrl pphas, q; dnm genitos
creauit uixos et ait ad eos. **I**te de
sco in ramoth galaad ad bellandum
an quiescere. **Q**ui dixerunt. **A**scende.
Et dabit dñs in manu regis. **D**ixit
autem Josaphat. **N**on est hic pphet
dmi quisquam, ut interrogemus
per eum. **E**t ait rex isrl ad Josaphat
Semiasit uir unus per quem possu
mus interrogare dñm, sed ego
odi eum, quia non pphetat michi
bonum s; malum. **I**ntracat filius hiel.
Cui Josaphat ait. **N**e laquaris
ita rex, **P**rocauit ergo rex isrl emas
um quendam et dixit ei. **F**estina
adducere michi filium hiel. **I**ta
ait isrl, et Josaphat rex iuda se
debat unusquisq; in solio suo re
stiti cultu regis in arca uix ostia
porce samarie, et uniuersis pphetis.

prophetabant in conspectu eorum fecit
 quoque sibi sedechias, filius cananiam
 cornua ferrea et ait. Hec dicit
 dominus. Hic uentilabis syriam do-
 nec deleas eam. Omnesque prophete
 prophetabant dixerunt. Ascende
 in ramoth galaad, et uade pro-
 sperere, et tradet dominus in manum
 regis. **A**unias uero qui ierat
 ut uocaret micheam locutus est ad
 eum dicens. Ecce simonides propheta
 uno ore bona regi predicant. **E**t
 ergo et simon tuus filius eorum et lo-
 que bona. **C**ui michas ait. **U**it
 dominus quia quodcumque dixerit michi
 dominus hoc loquere. **V**enit itaque ad re-
 gem et ait illi rex. **M**ichas ne de-
 semus in ramoth galaad ad pre-
 liandum an cessare. **C**ui ille respondit
 Ascende et uade prospere, et tradet
 dominus in manu regis. **D**ixit autem
 rex ad eum. **I**terum accipere iterum adiu-
 ro te, ut non loquaris nisi quod
 verum est in nomine domini. **E**t ille ait
Vidi dem israhel dispersum in monti-
 bus quasi oves non habentes pastorem
Et ait dominus. **N**on habet pastorem israhel
 dominus. **R**euertatur unusquisque in
 domum suam in pace. **D**ixit ergo
 rex israhel ad iosephat. **N**unquam non
 dixi tibi, quia non prophetat in
 bonum sed semper malum. **I**lle uero
 addens ait. **P**ropterea audi ser-
 monem domini. **V**idi dominum sedente super
 solium suum, et dem operatus celi
 assistente ei adexteris et sinistris.
Et ait dominus. **Q**uis decipiet achab
 regem israhel, ut ascendat et cadat
 in ramoth galaad. **E**t dixit unus
 uerba quidemmodi, et alius aliter.
Egressus est autem spiritus malus et
 stetit coram domino et ait. **E**go decipiam
 illum. **C**ui locutus est dominus. **I**n quo
Et ille ait. **E**grediar et ero spiritus
 mendax in ore omnium prophetae eius.
Et dixit dominus. **D**ecipies et pualchis
Egredere et fac ita. **A**unt igitur
 ecce dedit dominus spiritum mendacium more
 omnium prophetae, omnium qui sunt hic, et
 dominus locutus est contra te malum
Acessit autem sedechias filius ca-
 naan, et percussit micheam in
 maxillam, et dixit. **N**e ergo
 dimisit spiritus domini, et locutus est tibi.

Et ait michas. **I**nsuper eo in die
 illa quoniam ingrederis iuxta cubicu-
 lum ut abscondaris. **E**t ait rex
 israhel. **C**olluce micheam ut manducet
 apud amon principem ciuitatis,
 et apud ioas filium amalech, et di-
 cite eis. **H**ec dicit rex. **V**itice vi-
 rum istum in carcerem, et suste-
 tate eum in pane ebullationis
 et aqua angustie donec reuertar
 in pace. **D**ixitque michas. **S**i re-
 uersus fueris in pace non lo-
 cutus dominus in me. **E**t ait. **R**udite po-
 puli omnes. **A**scendit itaque rex israhel
 et iosephat rex iuda in ramoth
 galaad. **D**ixitque rex israhel ad iose-
 phat. **S**ume arma et ingrederere
 pluuem, et induere uestibus tuis. **P**er-
 ro rex israhel mutauit habitum, et in-
 gressus est bellum. **S**ep autem syrie
 preperat principibus curruum, tri-
 ginta duobus dicens. **N**on pug-
 nabis contra minorem et maio-
 rem quepiam, nisi contra regem israhel
 solum. **C**um ergo uiderent iuda-
 ptes curruum iosephat, suspicati
 sunt quod ipse esset rex israhel, et impetu
 facto pugnant contra eum. **E**t
 epdama uult iosephat. **I**ntelleperunt
 quoque principes curruum, quod non esset rex
 israhel, et cessauerunt ab eo. **U**nus autem
 quidam descendit in incertum sagitta
 dirigens, et casu percussit regem israhel
 in pulmone et stomachum.
Ac ille dixit auxilium suo. **V**ixit ma-
 riu tuam et ecce me de exercitu
 quia grauius vulneratus sum. **E**d-
 missum est ergo pluuem in die illa,
 et rex israhel stabat in curru suo cont-
 rarios et mortuus est uespere. **F**lue-
 bat autem sanguis plage in sinum
 curruum. **E**t precepit personam in uni-
 uerso exercitu amicum, sol occubere
 dicens. **U**nusquisque reuertatur in
 ciuitatem et in terram suam. **P**or-
 tuus est autem rex, et perlatus est
 samariam, sepelieruntque regem
 in samaria. **E**t lauerunt curruum
 in piscina samarie, et impererunt
 canes sanguinem eius, et habenas
 lauerunt uero uerbum domini quod lo-
 cutus fuerat. **R**eliqua uero simo-
 ni achab, et uni uersa que fecit,
 et domus ebuxnea quam edificauit,

achab

cunctasque urbium quas cepit,
 nonne scripta sunt haec in libro
 uerborum dixerunt regum israel. **D**or-
 miuit ergo achab cum patribus suis,
 et regnauit ochozias filius eius
 pro eo. **J**osaphat filius aza reg-
 nare cepit super iudam, anno
 quarto regis israel. **T**riginta quibus
 annorum erat cum regnare cepis-
 set, et uiginti quibus annos regna-
 uit in iherusalem. **N**ome matris eius
 azuba filia salai, et ambulauit
 in omni uia aza patris sui, et non de-
 clinauit ex ea, factusque quod rectum est
 in conspectu domini. **P**erit tamen ex cel-
 sa non abstulit, **A**d huc enim populus
 sacrificabat, et adolebat mœnium
 in excelsis. **P**atremque habuit josa-
 phat, cum rege israel. **R**eliqua autem
 uerborum josaphat, et opera eius
 quae gessit et praeuia, **N**ome haec scrip-
 ta sunt in libro uerborum regum
 iuda. **S**ed et reliquias effemina-
 tarum quae remanserant in diebus asa-
 phis eius abstulit de terra. **N**ec
 erat tunc rex constitutus in edom
Sep uero josaphat fecerat classes
 in mari quae nauigarent in ophir,
 propter aurum, et ree non potue-
 runt quia consecrate sunt in asion
 gabes. **T**unc autem ochozias filius
 achab ad josaphat uadente serui
 mei cum seruis tuis in nauibus.
Et noluit josaphat, **D**ormiuitque
 cum patribus suis, et sepultus est cum
 eis in ciuitate dauid patris sui.
Regnauitque ioram filius eius pro
 eo. **O**chozias autem filius achab reg-
 nare ceperat super israel, in sama-
 ria. **A**nno decimo septimo josaphat
 regis iude. **R**egnauitque super israel
 duobus annis, et fecit malum in
 conspectu domini, et ambulauit in uia
 patris sui et matris suae, et in uia
 ieroboam filij nabath, qui pecca-
 re fecit israel. **P**eruiuit quoque
 baal et adorauit eum, et irrita-
 uit dominum deum israel, uixitque dies
 quae fecerat pater eius.

Regum. iij.
Prophetia est
 aut moab in israel
 postquam mortuus est
 achab. **C**eciditque otto-
 zias per cancellos ce-
 nacula sui, quod ha-
 bebatur in samaria et
 egerat. **M**isitque
 nuntios ad eos dicens, **I**te
 consulite beelzebub dominum ach-
 aron, uicem uicem quam de-
 misit in uita mea haec. **A**ngelus autem
 domini locutus est ad heliam thesbiteum
Eurge ascende in ortum unum
 tuorum regio samariae et dices ad eos
Numquid non est deus in israel, ut cur-
 ad consulendum beelzebub deum
 accaron. **Q**uam obrem dicit dominus
De lectulo super quem ascendisti
 non descendes, sed morte morieris
Et abint helias. **S**ensitque sunt nun-
 ty ad ochoziam. **Q**ui dixit eis, **D**ice-
 re uisi estis. **A**t illi responderunt ei, **P**ro-
 daturus nos et dixit ad nos, **I**te
 et reuertimini ad regem quae misit uos,
 et dicitis ei, haec dicit dominus. **N**umquid
 quia non erat dominus deus in israel,
 mittis ut consulatur beelzebub, deus
 accaron. **I**dcirco de lectulo super
 quem ascendisti non descendes, sed
 morte morieris. **Q**ui dixit eis,
Qui figure et habitus est uir qui
 occidit uos, et locutus est uerba
 haec. **A**t illi dixerunt, **P**ro-
 pheta est, et zona pellitica artius remsit
Qui autem helias thesbiteus est, **H**is-
 itaque ad eum quinquagenarium puerum,
 et quinquaginta quae erant sub eo.
Qui ascendit ad eum, sedentem in
 uertice montis et ait, **H**omo dei rex
 precepit ut descendas. **I**ndicemque he-
 lias dixit quinquagenario, **S**i ho-
 dei sum descendat ignis de celo et
 deuoret te, et quinquaginta tuos.
Descendit itaque ignis de celo, et de-
 uorauit eum, et quinquaginta qui
 erant cum eo. **S**ursum misit ad
 eum puerum quinquagenarium
 alatum, et quinquaginta cum eo.
Qui locutus est illi, **H**omo dei
 haec dicit rex, festina descende.
Indicemque helias ait, **S**i homo dei
 sum ego descendat ignis de celo et
 deuoret te et quinquaginta tuos. **D**e-
 scendit ergo ignis de celo et deuorauit.

Illum et quinquaginta ei

illum et quinquaginta eius. **I**erum
 misit principem quinquagenarium
 eorum. et quinquaginta qui erant
 cum eo. **Q**ui cum uenisset auxua
 iue genua contra heliam. et preterit
 est cum et ait. homo dei noli de
 sperare animam meam. et animas puero
 rum qui mecum sunt. **E**t ecce descendit
 ignis de celo. et deuorauit duos
 principes quinquagenarios primos et
 quinquagenarios qui cum eis erant
Ecce nunc obsecro ut misericordius
 sis mee. **L**ocutus est autem angelus
 domini ad heliam dicens. **D**escende tu
 co ne timeas. **S**urrexit igitur et de
 scendit cum eo ad regem. et locutus
 est ei. **H**ec dicit dominus. **Q**uia misisti
 numerum ad consulendum beelzebub.
 decem accaron quoniam non est deus
 in israhel. a quo possis me rogare ser
 monem domini. **I**oco de lectulo super
 quem ascendisti non descendes. si
 morte morieris. **M**ortuus est autem
 iuxta sermonem domini quem locutus est
 helias. **E**t regnauit ioram filius iosa
 phat regis iude. **N**on enim habebat
 filium. **E**t aliqua autem uerborum ochorie
 que operatus est. non hec scripta sunt
 in libro sermonum dierum regum israhel.

Hatum est autem. **U**
 cum leuare uellet dominus he
 liam per anabim in celum
 ibant helias et heliscus de
 galgalis. **D**ixitque helias
 ad heliscum. **E**cce hic quia dominus
 misit me usque bethel. **Q**ui autem heli
 scus. **U**iuu dominus. et uiuui aia tua
 quia non derelinquam te. **C**umque de
 scendissent bethel. egressi sunt filii
 prophetarum qui erant in bethel
 et dixerunt helisco. **Q**umque nosti
 quid hodie dominus tollat dominum tuum
 a te. **Q**ui respondit. **E**t ego noui ta
 cete. **D**ixit autem helias ad heliscum
Ecce hic quia dominus misit me
 in iericho. **E**t ille ait. **U**iuu dominus
 et uiuui aia tua quia non dere
 linquam te. **C**umque uenissent iericho.
 accesserunt filii prophetarum qui
 erant iericho ad heliscum et dix
 erunt ei. **Q**umque nosti quia hodie
 dominus tollat dominum tuum a te. **E**t
 ait. **E**t ego noui. tacete. **D**ixit
 autem helias. **E**cce hic quia dominus

misit me usque ad iordanem. **Q**ui
 ait. **U**iuu dominus et uiuui aia tua.
 quia non derelinquam te. **I**erunt
 igitur ambo pariter. et quinquaginta
 uiri de filiis prophetarum secuti sunt
Qui et steterunt contra longe. **I**lli
 autem ambo stabant super iordanem
Tuleruntque helias pallium suum. et mi
 uoluit illud et percussit aquas.
Que diuise sunt in utramque partem
 et transierunt ambo per firmum. **C**umque
 transisset helias. dixit ad heliscum
Postula quod uis. ut faciam tibi an
 tequam tollar a te. **D**ixit heliscus. **O**b
 seruo ut fiat duplex spiritus tuus in
 me. **Q**ui respondit. **F**ecim difficilem
 postulasti. **E**t in si uideris me quoniam
 tollar a te erit quod petisti. **S**i autem
 non uideris non erit. **C**umque per
 gressus et macedentes primo narente
 erat auratus igneus et equi ignei di
 uiserunt utrumque. et ascendit helias
 per turbinem in celum. **H**eliscus autem
 uidebat et clamabat. **P**ater mihi
 mihi. **A**uratus israhel et auriga eius. et
 non uidit eum amplius. **A**pprehendit
 que uestimenta sua. et scidit illa in
 duas partes. **E**t leuauit pallium
 helie quod ceciderat ei. percussit
 aquas et dixit. **I**bi est deus helie
 etia nunc. **P**ercussitque aquas et di
 uise sunt. **H**uc autem illuc et transiit
 heliscus. **V**identes autem filii prophetarum
 qui erant iericho de conuera dixerunt
Fecerunt spiritus helie super heliscum.
Et uenientes in occursum eius ado
 rauerunt eum prout in etiam dix
 eruntque illi. **E**cce tu spiritus tuus
 quinquaginta uiri fortis. qui possunt
 ire et grece dominum tuum. ne forte tu
 lerit eum spiritus domini et protererit
 in unum montem. aut in unam ual
 lem. **Q**ui ait. **N**olite metere. **C**o
 egeruntque cum donec accesserit.
 et dixerunt. **M**ittite. **E**t miserunt quoniam
 quaginta uiros. **Q**ui cum accesserit
 tribus diebus. non inuenierunt et
 reuersi sunt ad eum. **E**t ille habi
 tabat in iericho. **D**ixitque eis. **N**unquam
 non dixi uobis nolite metere. **D**ix
 erunt quoque uiri ciuitatis ad he
 liscum. **E**cce habitatio ciuitatis huius
 optima est. sic tu ipse dominus percipis.

sed aque pessime sunt et terra sterilis
At ille ait. Offerce michi uas nouum
et mitte in illud sal. Qui cum
attulissent. egressus ad fonte aquo
misit in eum sal et ait. Hec dicit
dn̄s. Sanam aquas has. et non
erit ultra in eis mors. neq; sterili-
tas. Sanate sunt ergo aque usq;
ad diem hanc. uix uerbu helisei
quod locutus est. Ascendit autē
inde Bethel. Cumq; ascenderet p
uiam. puera paru egressi sunt
de ciuitate. et illudebant ei dicit
tes. Ascende calue. ascende calue.
Qui cum post se respexisset uidit
eos. et maledixit eis in nomine dñi
Egressi sunt duo uersi de saltu
et lacerauerunt ep̄ eis quadragin-
ta duos pueros. Abiit autē inde
in montem carmeli. et inde re-
uersus est samariam. **III.**
Oram uero filius achab regna-
uit super isrl̄ in samaria. Anno
octauo decimo Josaphat regio
iude. Regnauitq; duodecim annis.
et fecit malu coram dño. Et non
sicut pater et mater. Tunc em sta-
tuas baal quas fecerat p̄r ei. Veru
in m̄ p̄ris Jeroboam filij nabath.
qui peccare fecit isrl̄ ad h̄sit. nec
cessit ab eis. Porro mesa rex mo-
ab. nutrebat peccata multa. et
soluebat regi isrl̄. centu milia ag-
noro. et centu milia arictu. cum
uelleribus suis. Cumq; mortuus
fisset achab puaricatq; est sedus.
quod habebat cum rege isrl̄. Egres-
sus est igit rex ioram. in die illa
de samaria. et recensuit unuer-
sum isrl̄. misitq; ad Josaphat rege
iude dicens. Rex moab recessit a
me. ueni mecum cont̄. moab ad
plum. Qui r̄ndit ascendam. Et
meus est tuus est. populus meo
populus tuus. equi mei equi tui.
Dixitq; p̄r quam uiaz ascendi-
mus. At ille r̄ndit. Per desertu
idumee. Perreperunt igit rex isrl̄
et rex iuda. et rex edom. et credu-
erunt puam septem diez. nec
erat aqua expectari. et unctus
q; sequebantur eos. Dixitq; rex
isrl̄. Eheu eheu eheu. Congrega-
uit nos dñs tres reges. ut traderet
in manu moab. Et ait Josaphat.

Est ne hic propheta dñi. Et dixit
dñm p̄r eum. Et r̄ndit unus de-
seruus regis isrl̄. Est hic heliseus
filius saphat. qui fundebat aq̄s.
super manus helie. Et ait Josaphat.
Est apud eum s̄mo dñi. Descendit
q; ad eum rex isrl̄. et Josaphat. et
rex edom. Dixit autē heliseus ad
regem isrl̄. Quid michi et tibi
est. uade ad prophetas p̄ris tui.
et matris tue. Et ait illi rex isrl̄.
Quare congregauit dñs tres re-
ges hos. ut traderet eos in manu
moab. Dixit autē heliseus. Tuus
dñs exeratus. in cuius conspu-
sto. Et si non uideris Josaphat regis
iude erubescerem. nec ad eum dis-
sem quidem te nec respexissem.
Tunc autē adducente michi psal-
tem. Cumq; caneret psalter. factus
est super eum manus dñi et ait.
Hec dicit dñs. Facite aluceum tor-
rentis huius fossas et fossas. Hec em
dicit dñs. Non uidebitis uentum
neq; pluuiam. et aluceus iste re-
plebitur aquis. et bibent illos et
familie iude et uncti ara. Pa-
cumq; hoc est in conspu dñi. In-
super tradet etiam moab in ma-
num uestram et percunctis oem
ciuitate munitam. et oem urbem
electam. et unuersum lignum
fructiferum succidens. cunctosq;
fontes aquarū obdurabit. Et de-
sagrum egregium operatus lap-
idibus. factus est igit mane in sa-
cificiu offerre solet. cetera aq̄le ue-
mebant per uiam edom. et repe-
ta est terra aquis. Inuersi autē
moabite audientes q; ascendisset
reges. ut pugnarent aduersum
eos. conuocauerunt om̄s qui ac-
comati erant balthesio. desuper. et
steterunt in terminis. Primo q;
mane surgentes. et orto iam so-
le exaduerso aquarū uiderunt mo-
abite contra aquas iudeas q;
sanguinem dixeruntq;. Sanguis
est gladii. pugnauerunt reges
contra se. et ceteri sunt mutui. In-
perge ad predam moab. Perreperit
q; in castra isrl̄. Porro confurgit
israhel. percussit moab. Et illi fu-
gerunt corā eis. Venit igit qui.

puerant, et paufferunt moab, et
 riuuantes desuperunt, et dem a
 geum opam m mutentes singli
 lapides repleuerunt, et uniuersos
 fontes aquarum obdurauerunt
 et omnia ligna fructifera succiderunt
 ut ut mura tanquam ficules rema
 nerent. Et mtrudata est ciuitas
 afundibularis et magna ex pte
 pertussa. Quod cum audisset rex
 moab, pualuisse se hostes, tulit
 secum septingentos uiros, educe
 tes gladium, ut rumpent ad
 regem edom, et non potuerunt.
 Accipiensq; filium suum pmogemtu
 qui regnauerat erat pro eo obra
 de holocaustum super muru. Et
 facta est indignatio magna in
 isrl. Statimq; recesserunt ab eo,
 et reuersi sunt in terram suam.

Vlex aute, **iiij.**

Quedam de uxoris pro
 phetae clamabat ad he
 liseum dicens. Seruus
 tuus, uir meus mortuus
 est, et tu nesci quia seruus tuus fu
 it, timens deum. Et ecce creditor
 uenit ut tollat duos filios meos
 ad seruendum sibi. Qui dixit he
 liseus. Quid uis ut faciam tibi.
 Dixit illi. Quid habes in domo tua.
 At illa respondit. Non habeo in domo
 mea ancilla tua quicquam, nisi paru
 olei, quo ungar. Qui ait. Pade pe
 te mituo, ab oibus uisimis uasa
 uacua, non pauca. Et ingressa et
 claude ostium, cum ministris fueris
 tu et filij tui, et mitte inde in oia
 uasa qec, et cum plena fuerit
 tolles. Iuit itaq; mltex et clausit
 ostium, super se et super filios su
 os. Illi offerrebant uasa, et illa mi
 fundebat. Cumq; plena fuissent
 uasa. Dixit ad filium suum. Affex
 in ad huc uas. At ille respondit. Non
 habeo. Secutusq; oleum. Venit aute
 illa et mtravit hori dei. Et ille. Pa
 de inquit uende oleu et redde cre
 ditori tuo. Tu aute et filij tui uiu
 te derelinquo. Sed est aute quadam
 die, et mtrabat heliseus per sunam
 erat aute ibi mulier magna que
 tenuit eum ut comederet panem.

Cumq; frequenter inde mtraret, duce
 rebat ad eam ut comederet pane
 Que dixit ad uirum suum. An in
 adueto q; uir dei saluus est iste
 qui transit per nos frequenter.
 Faciamus ergo conactum paruum
 et ponamus ei in eo lectulu, et me
 sam et sellam et candlabrum.
 Et tu uenerit ad nos maneat ibi.
 facta est igitur dies quedam et uenies
 ducebat in conactum et requieuit
 ibi. Dixitq; ad heri pum suum,
 uoca sunamitem istam. Qui tu
 uocasset eam, et illa stetit cora
 eo, dixit ad pueru, loquere ad eam.
 Ecce sedule in diebus mstrasti
 nob, quid uis ut faciam tibi.
 Numq; habes negotium et uis ut lo
 quar regi, siue principi milicie.
 Que respondit. In medio populi mei ha
 bito. Et ait, Quid ergo uole ut
 faciam ei. Dixitq; puer. Ne gras
 filium em non habet, et uir eius se
 nep est. Precepit itaq; ut uocaret
 eam. Que cum uocata fuisset,
 et stetit ad ostium dixit ad eam.
 In hoc isto et in hac eadem hora
 si uita comes fuerit, habebis in
 uero filium. At illa respondit. Noli
 quiescne in uir dei. Noli men
 tri ancille tue. Et concepit mltex
 et peperit filium in tempore, et
 in hora eadem qua dixerat heli
 seus. Exiit aute puer. Et tu cet
 qdam dies et egressus esset ad pa
 trem suu ad messores, ait paru
 suu. Dolco caput meu, dolco cap
 meu. At ille dixit puero. Colle
 et duc eum ad matrem suam. Qui
 tu tulisset et dixisset eum ad ma
 trem suam, posuit eum illa sup
 genua sua, usq; ad meridiem et
 mortuus est. Ascendit aute et collo
 cauit eum super lectu hori dei, et
 clausit ostium. Et egressa uocauit
 uiru suu et ait. Hicce meum ob
 scuro luru de pueris et asnam,
 ut excurram usq; ad horum dei et
 redam. Qui ait illi. Quam ob
 cam uadis ad eum. Hodie no st
 balende neq; sabbatum. Que re
 spondit uadam. Creauitq; asma
 et pcepit puero. Ama et proptra
 ne in motam facias in eundo,
 et hoc age quod papiu e. Profeta.

est igitur et uenit ad uirum dei. in mo-
tem carmeli. Cumque uidisset eam
uir dei. de contra ait. ad gezi puerum
suum. Ecce sunamitis illa. Vade
ergo in ortum eius et dic ei.
Ecce ne igitur circa te. et circa
puerum tuum. et circa filium tuum.
Que uidit. Ecce. Cumque uenisset
ad uirum dei in monte. apprehendit
pedes eius. Et accessit gezi ut am-
moueret eam. Et ait homo dei.
Dimitte illam. Quia enim eius in
amaritudine est. et dominus clauit
me et non indicauit mihi. Que
dixit illi. Numquid petiui filium
a domino meo. Numquid non dixi tibi.
ne ludas me. Et ille ait ad gezi.
Accinge lumbos tuos. et tolle bac-
culum meum in manu tuam et ua-
de. Si occurrit tibi homo. non
salutes eum. Et salutauerit te
quispiam. non trideas illi. Et
pones baculum meum super faciem
pueri. Porro mater pueri ait.
Viuat dominus et uiuat anima tua. non
dimittam te. Surrexit ergo et
secutus est eam. Gezi autem pro-
cesserat eos. et posuerat baculum se-
cundum faciem pueri. et non erat uox neque
sensus. Reuersusque est in ortum
suum eius. et nuntiavit dicens.
Non surrexit puer. Ingressus
ergo helisus domum. et ecce puer
mortuus iacebat in lectulo eius.
Ingressusque clausit ostium super se.
et puerum et orauit ad dominum. Et
ascendit et turbauit super puerum.
Posuitque os suum super os eius
et oculos suos super oculos eius.
et manus suas super manus eius
et incuruauit se super eum. et ca-
lescens caro pueri. At ille re-
uersus. deambulauit in domo
semel. huc atque illuc. Et ascendit
et turbauit super eum. Et oscitauit
puerum septies. aperuitque oculos.
Et ille uocauit gezi et dixit ei.
Voca sunamitem hanc. Que uo-
cata ingressa est ad eum. Qui
ait tolle filium tuum. Venit illa
et corruit ad pedes eius. et ado-
rauit super terram. tulitque filium
suum et egressa est. Et helisus re-
uersus est in galgala. Erat autem.

fames in terra. Et filii prophetarum
habebant coram eo. Dixitque unus
de pueris suis. Pone ollam gra-
dem. et coque pulmentum filijs pro-
phetarum. Et egressus est unus
in agrum ut colligeret herbas
agrestes. inuenitque quidam uitem sil-
uestrem et collegit ex ea cologni-
tidam. agrum. et impleuit pallium
suum. et reuersus conadit mol-
lam pulmenti. Rescibat enim quod
ecet. Infuderunt ergo focis ut con-
mederent. Cumque gustassent de
coctione. exclamauerunt dicentes.
Mors in olla uiri dei. Et non po-
tuerunt comedere. At ille. Affer-
te mihi farina. Et misit mol-
lam et ait. Infunde turbe et con-
medat. Et non fuit amplius quod
amaritudinis in olla. In die
quodam uenit de bal. salisa. deservit
uirgo dei panes primicias et ui-
ginti panes ordeatros. et sumit
eum nouum in perca sua. At ille
dixit. Da prolo ut comedant. Re-
sponditque ei minister eius. Cuius
est hoc ut appona coram centum
domis. Surrexit illa. Da autem prolo
ut comedant. Hec enim dicit dominus.
Comedant et super erit. Posuit
itaque coram eis. Cum comederunt
et superfuit uix uerbum domini.

Naanan princeps. V.
militie regis syrie erat
uir magnus apud dominum
suum et honoratus. Rex
illum enim dedit dominus sa-
lutem syrie. Erat autem uir fortis
et diues sed leprosus. Porro de
siria egressi fuerunt latronum
et captiuam duxerant de terra
israhel puellam paruulam que erat in
obsequio uxoris naaman. Que
ait ad dominam suam. Sima fuisse
dominus meus ad propheta que est in
samaria. profecto curasset eum
alepra quia est. Ingressus est itaque
naaman ad dominum suum et nuna-
uit ei dicens. Sic et sic locuta est
puella de terra israhel. Dixitque ei rex
syrie. Vade et mittam te ad
regem israhel. Qui cum profectus
esset. et tulisset secum decem talenta

argenti. Et sep milia aureos et
decem mutatoria uestimentoz
Deditque has ad regem isrl m hęc
uerba. Cum accepis epulaz hac
scio q miserum ad te naaman
seruu meu ut cures eum de lep.
sua. Cumq legisset rex isrl has
Edidit uestimenta sua et ait,
Numq deus sum ut occidere pos
sim et uiuificare qz iste misit ad
me ut cures hoiem alexia sua.
Anim aduertite et uidete qz oga
siones grat aduersum me. Qd
lum audisset heliscus ur dei si
disse uidet regem isrl uestimenta
sua. misit ad eum dicens, Qua
re sadisti uestimenta tua. Veniat
ad me et sciat te prophetam in isrl
Veni ergo naaman tu equus et
curulis et stetit ad hostiu domus
helisci. misitq ad eum heliscus,
nummum dicens, Vade et lauare
septies in iordane. et recipiet sa
nitata caro tua atqz mundaberis.
Ratus naaman recedebat dicens,
Putabam q egraderet ad me. et
stans in uocaret nome dei sui et
tangeret manu sua locum lepore
et curaret me. Numq no melio
res sunt abana et pharphor flu
uij damasa diuis aquis isrl ut
lauet in eis et munder. Cum q
uertisset se et abiret indignans,
accesserunt ad eu serui sui. et lo
tuti sunt ei. Dicit si rem grande
dixisset tibi propheta ecce facere
deductas. quanto magis quia
nunc dixit tibi lauare et munda
beris. Descendit et lauit in iorda
ne septies. uqz sermone uiu dei
et restituta est caro eius sicut ca
ro pueri ppr uuli et munda. Et
naaman reuertensq ad uirum
dei cum unuerso comitatu suo
Veni et stetit coram eo et ait. Vere
scio q non sit deus in uniuersa
terra. nisi tm in isrl. Obsecro itaqz
ut accipias s n dnoem a seruo tuo.
At ille rudit. Vult dno ante que
sto. quia non accipiam. Cumq
p m faceret remto non adqueuit
Dixitq naaman. Re uis. s obsecro
concede m seruo tuo ut tollam.

onus duoz burdonu de terra. Non
em faciet ultra seruus tuus ho
locustus aut brati ma dno balie
me nisi dno. Hoc aut solum est
de quo depreceris dnm pro seruo
tuo. qn ingreditur dno meus
templum rem mon ut adoret.
et illo inuicere super manum
meam. si adoraucto in templo
rem mon. adorante eo in eodem
loco. ut agnoscat m dno seruo
tuo pro hac re. Qui dixit ei ua
de in pace.

Hut ergo abeo elto tte
tempore. Dupitqz gesi
puet ura del. Poperat
dno meus naaman.
syro isto. ut non accipet
ab eo que attulit. Vult dno quia
curiam post eum. et accipiam
ab eo aliquid. Et seruus est gezi
post tergum naaman. Quem
cum uidisset ille currente ad se
de silye in ortusum eius et ait.
forte ne sunt dia. Et ille ait. Hęc
dno meus misit me dicens. Ho
do uenerunt hie duo adolefcentoz
de monte ephraim ex filijs pro
phetaz. Da eis talentum argenti
et uestes mutatorias duplices.
Dixitqz naaman. Melius e ut
accipias duo talenta. Et coegit
eum. Ligauitqz duo talenta ar
genti. in duobus sacis et dupli
ta talenta uestimenta. et in po
suit duobus pueris suis. Qui
et portauerunt coram eo. Cumqz
uenisset iam uespera tulit de ma
nu eoz et reposuit in domo di
misitqz uiros et abierunt. Ipe
aut ingressus stetit coram dno
suo. Et dixit heliscus unde ue
nis gezi. Qui rudit. Non iuit
seruus tuus quoz. At ille. Non e
lit cor meu in pnti erat qn
reuerfus est homo decurru suo.
mortuus sum tu. Nunc ipz acci
pisti argentum. et accipisti ue
stes. ut emas oliucta. et vmetta
et oues et boues. et seruos et
ancillas. Sed et lepota naaman
adheret tibi et semm tuo usqz
in sempiternu. Et egressus est.

ab eo leprosus q̄i p̄re. m̄p. **D**ixit
 autem filij proph̄az ad heliscum.
 Ecce locus in quo habitamus co-
 ram te. angustus est nob̄. **E**am̄
 usq̄ ad iordanem. et tollant sin-
 guli de silua materias singulas
 ut edificemus nob̄ ibi locum ad
 habitandum. **Q**ui dixit. **I**te. **E**t
 ait unus ex illis. **V**eni exgo et tu
 cum suis tuis. **R**edit. **E**go ueniam
 et abne cum eis. **C**umq̄ uenisse-
 sent ad iordanem cedebant ligna.
Accidit aut ut cum unus mate-
 riam succidisset. caderet ferrum
 securis in aquam. **E**xclamauitq̄
 ille et ait. **H**eu heu heu. **D**ne mi-
 et hoc ipm̄ mutuo acceperam.
Dixit aut homo dei. **H**ic cecidit.
At ille monstrauit ei locum. **P**re-
 cidit ergo lignum. et misit illuc na-
 tauitq̄ ferrum. **E**t ait. **T**olle. **E**t
 extendit manum eius cecidit illud.
Rep̄ aut sp̄rie pugnabat contra
 isrl̄. **C**onsidera uisq̄ m̄t̄ in suis suis
 m̄sidias. **M**isit itaq̄ uir dei ad
 regem isrl̄ dicens. **C**ave ne tise-
 ab in loco illo. quia ibi sp̄ri m̄si
 d̄ns sunt. **M**isit rep̄ isrl̄ ad locum
 quem dixerat ei uir dei. et pre-
 occupauit eum et obseruauit se ibi.
 non semel neq̄ bis. **C**onturbam̄
 q̄ cor regis sp̄rie. pro hac re et
 conuocatis seruis suis ait. **E**re-
 n̄o m̄dicatis m̄. quis proditor
 meus sit apud regem isrl̄. **D**ixit
 q̄ unus seruoꝝ eius. **N**equaq̄
 d̄ne mi rex. sed heliscus propheta
 qui est in isrl̄. **I**ndicat regi isrl̄
 d̄na uerba quom̄q̄ locutus fuit
 in conclaui tuo. **D**ixit eis. **I**te et
 uidete ubi sit. ut mittam et capi-
 am eum. **A**dunauert q̄ ei di-
 centes. **E**re in doram. **M**isit ergo
 illuc equos et currus et robur
 exercitus. **Q**ui tū uenissent noc-
 te occiderunt ciuitate. **C**onfur-
 gens aut diluculo. miser uiri
 dei egressus ē. **V**iditq̄ exercitum
 in ortu ciuitatis et equos et
 currus. **A**nnunauitq̄ ei dicens.
Heu heu d̄ne mi quid faciemus.
At ille r̄ndit. **N**oll timere plures
 em nob̄um sunt q̄ cum illis.

Cumq̄ orasset heliscus ait. **D**ne
 aperi oculos huius ut uideat.
Et aperuit d̄ns oculos p̄ri et uidit.
Et ecce mons plenus equoz̄ et cur-
 rum igneoꝝ mortuū helisei.
Hostes uero descendunt ad eum.
Porro heliscus orauit d̄nm dicens.
Dexaue obsecro genite hanc exerci-
 te. **P**ercussitq̄ eos d̄ns ne uideret
 uis uerbum helisei. **D**ixit autem
 ad eos heliscus. **N**on est hec iud-
 nec ista est ciuitas. **E**sequi m̄m
 me et ostendam uob̄ uirum que-
 ritus. **D**ixit ergo eos in samaria.
Cumq̄ ingressi fuissent in sama-
 riam. **D**ixit heliscus. **D**ne aperi
 oculos istoz̄ et uideant. **A**peru-
 d̄ns oculos eoz̄. et uiderunt de se
 in medio samarie. **D**ixitq̄ rep̄
 isrl̄ ad heliscum cum iudisset eos.
Cumq̄ percussam eos p̄r mi. **A**t
 ille ait. **N**on percutes. **N**eq̄ em
 cepisti eos gladio et arcu tuo ut
 percitas. **P**one panem et aqua coc-
 cis ut comedant. et bibant et ua-
 dant ad d̄nm suū. **A**ppositaq̄ e-
 cis aboz̄ magna p̄paratio. et co-
 mederunt et biberunt et dimisit
 eos. **A**bieruntq̄ ad d̄nm suū et illi
 n̄o uenerunt latrones sp̄rie in terram
 isrl̄. **S**em̄ est aut post hec congrega-
 uit benadab rex sp̄rie unum
 suū exercitū suū. et ascendit et
 obsidebat samariam. **F**acta q̄
 est fames magna in samaria et
 tam diu obsessa est donec ueni-
 daretur caput asini octoginta
 argenteis. et quarta pars cadi-
 stercoris colubaz̄ q̄nq̄ argenteis.
Cumq̄ rex isrl̄ iniret p̄ murum
 mulier exclamauit ad eum dicens.
Salua me d̄ne mi rex. **Q**ui ait.
Non te saluet d̄ns. **I**nde saluare
 te possum. **D**e arca an de corulora
Dixitq̄ ad eam rex. **Q**uid ē uis.
Que r̄ndit. **M**ulier ista dixit in-
 da filiu tuū ut comedam̄ dum
 hodie. et filiu meū comedemus
 cras. **C**opimus ergo filiu meū
 et comedim̄. **D**ixitq̄ ei die altera
Dixit filiu tuū ut comedam̄ eum.
Que abscondit filiu suū. **Q**uod
 cum audisset rex. **S**adit uestimenta
 sua. et transibat super murum.
Viditq̄ d̄s p̄ls aliau quo ueliscus

erat ad carnem mensurus et ait.
Hec michi faciat deus et hec addat
 super eum hodie. Heliseus autem
 sedebat in domo sua, et senes se-
 debant cum eo. Premisit itaque vi-
 rum. Antequam ueniret huius, ille
 dixit ad senes. Numquid scitis quod
 miserit filius hominade huc, ut
 praderet caput meum. Videte
 ergo cum uenerit huius claudi-
 te ostium, et non scitis cum
 morietur. Ecce enim somitus pedum
 domini eius post eum est. Et ad huc
 ille loquente eis apparuit huius
 cui ueniebat ad eum et ait. Ecce
 tantum malum a domino est, quod am-
 plius expectabo a domino. Dixit autem
 Heliseus.

Hoc uerbum domini. Hec
 dicit dominus. In hoc hoc ratio
 modus simile uno sta-
 tere erit, et duo modus
 ordeum uno statere in por-
 ta samarie. Et dicit unus de du-
 abus, super cuius manu rex ni-
 tubebat hoc dei ait. Si dominus fecit
 etiam cataractas in celo, nunquid
 poterit de quod loquitur. Cui ait,
 uidebis oculis tuis, et inde non con-
 medes. Quatuor ergo uiri erant
 leprosi uisum in porta. Cui
 dixerunt ad muicem. Quid hic de-
 uolumus, donec moriamur. Siue
 ingredi uoluerimus ciuitate fame
 moriemur, siue manserimus hic
 moriendum nobis est. Venite igitur
 et transfugiamus ad castra syrie.
 Si pepercerint nobis uiuemus, si
 aut occiderit uoluerint nihilominus
 moriemur. Surrexerunt igitur uespere
 ut uenirent ad castra syrie. Cumque
 uenissent ad principium castrorum syrie,
 nullum ibidem repererunt. Et quidem
 dominus somitu audiui fecerat in castris
 syrie curruum, et equorum et exercitus
 pluri. Dixeruntque ad muicem. Ecce
 mercede condupit aduersum nos.
 rex israhel reges ethiopiae, et egyptiorum
 et uenerunt super nos. Surrexe-
 runt ergo et fugerunt in tenebris,
 et dereliquerunt tentoria sua, et
 equos et asinos in castris, fugeruntque
 uias suas in saluare cupientes.
 Igitur cum uenissent et leprosi illi.

ad principium castrorum ingressi sunt unum
 tabernaculum, et comederunt et bibe-
 runt tuleruntque inde argentum et au-
 rum, et uestes, et abierunt et abscon-
 derunt. Et rursum reuersi sunt ad
 aliud tabernaculum, et inde sile aufer-
 rentes absconderunt. Dixeruntque ad
 muicem. Non recte facimus. Hec
 enim dicit domini nunciare. Si tacueri-
 mus et noluerimus nunciare usque
 mane sceleris arguemur. Venite
 camus et nunciemus in aula regis.
 Cumque uenissent ad porta ciuitatis
 narrauerunt eis dicentes. Inimus
 ad castra syrie, et nullum ibidem re-
 perimus hominum equos et asinos
 alligatos, et syra tentoria. Perit
 ergo portarum et nunciauerunt in pala-
 tio regis mensuris. Cui suscepit
 nocte et ait ad seruos suos. Dico
 uobis quid fecerint nobis syri, sciunt
 quod fame laboramus, et idcirco e-
 gressi sunt de castris, et latitant
 in agris dicentes. Cum egressi fu-
 erint de ciuitate capiemus eos ui-
 uentes, et tunc ciuitate ingredi
 poterimus. Fudit autem unus seruo-
 rum eius. Tolla mus quos equos qui re-
 manserunt in urbe, quia ipsi om-
 nium sunt in uniuersa multitudine israhel.
 Alii enim consumpti sunt, et mactes
 explorare poterimus. Adduxerunt
 ergo duos equos, misitque rex ad ca-
 strum syriorum dicens. Ite et uidete.
 Cui abierunt post eos usque ad ior-
 danem. Ecce autem eis uia plena
 erat uestibus, et uasis, quae proce-
 rant syri tu turbarentur. Reuersi
 quod nunciu mactauerunt regi. Et egres-
 sus populus diripuerunt castra syrie. Et
 quod est modus simile, statere uno,
 et duo modus ordeum statere uno,
 uisum uerbum domini. Porro rex ducentem
 illum in cuius manu in cuberat
 costitit ad portam, que concula-
 uit turba in introitu, et mortuus
 est. Uisum quod locutus fuerat uisus dei,
 qui descendebat rex ad eum, siquidem
 est secundum sermonem uiri dei quem
 dixerat regi quod ait, duo modus or-
 dei statere uno erit, et modus si-
 mile statere uno. hoc eodem tpe
 cas in porta samarie, quod uiderat
 dixit ille uno dei, et dixit, etiam
 si dominus fecit cataractas in celo.

numquam fieri poterit quod loqueris
et dixit ei. uidebis oculus tuus et
in die non comedes. Euenit ergo ei
sicut predictum erat. et concubauit
cum populo in porta et mortuus est.

Heliscus autem. **viij.**
locutus est ad mulierem
cuius uulnere fecerat filium
dicens. Surge uade tu
et domus tua. et peregrina
re ubicumque reperire poteris. Do-
tauit enim dominus fame. et ueniet se-
ptima septem annis. Que surrexit
et fecit uisum uerbum domini dei. Et uadit
dominus cum domo sua peregrinata
est in terra philistin diebus multis.
Cumque finis esset anni septem.
reuersa est mulier de terra philisti
et egressa est ut intraret regem
pro domo sua et agris suis.
Rex autem loquebatur cum Gezi puo
uero dei dicens. Pax in omnia
magnalia que fecit heliscus.
Cumque ille narraret regi quo
mortuum suscitasset apertum mu-
lier tuus suscitauerat filium cla-
mans ad regem pro domo sua
et pro agris suis. Dixitque regi
gezi. Domine in rex hec est mulier
et hic filius eius quem suscitauit
heliscus. Et interrogauit rex mi-
lerem quod narrauit ei. Deditque ei
rex eunuclum unum dicens. Re-
stare ei diebus que sua sunt. et unuer-
sos redditus agrorum. a die quo reliquit
terram. usque ad presentem. Venit quoque
heliscus damascum. et benadab
rex syrie egrorabat. Nunciave-
runtque ei diuites. Venit uero dei
gratia. Et ait rex ad azabel. Solle.
tecum munera et uade in occursum
uiri dei et consule dominum pro me di-
cens. Si euadere poteris de miferi-
mitate mea hac. Iuit igitur azabel.
in occursum eius habens secum
munera. et omnia bona damasci.
onera quodaginta camelorum. Cumque
stetisset coram eo ait. filius tuus
benadab rex syrie misit me ad te
dicens. Si sanari poteris de miferi-
mitate mea hac. Dixit heliscus.
Vade dic ei. Sanaberis. Porro
dominus dixit in domino. quia morte mori-
etur. Stetitque cum eo et contrita
tus est usque ad suffusionem uultus.

Heliscus uero dei. Cui azabel ait. Domine
dominus meus flet. At ille respondit. quod
scio. que futurus sis filiis israel
mala. Quittates corporum multas ig-
ne succendes. et uiuentes eorum
interficiet gladio et paruulos eorum
elides. et pregnantes diuides.
Dixitque azabel. Quid enim sum
seruus tuus tamis. ut facias rem
istam magnam. Et ait heliscus.
Ostendit michi dominus te regem syrie
futurum. Qui cum recessisset ad he-
lisco. uenit ad dominum suum. qui ait
ei. Quid est dixit heliscus. At ille
respondit. Dixit michi. recipies samara
terram. Cumque uenisset dies alera
tulit sacculum et infudit aqua.
et expandit super faciem eius. Et
mortuus regnauit azabel pro eo.
Anno quinto ioram filij achab.
regis israel. et josaphat regis iuda.
regnauit ioram filius josaphat rex
iuda Triginica duorum erat
annorum dum regnare cepisset. et ex-
cepit annis regnauit in iherosolymis. Ambrosius
laureus in diebus regum israel. sicut
ambulauerat domus achab. filia
enim achab erat uxor eius. et fecit
quod malum est coram domino. Voluit
autem dominus disperdere uidam prope
dauid seruum suum sicut promise-
rat ei. ut daret illi iherosolyma et filium
eius cunctis diebus. Indiebus enim
recessit edom ne esset sub iuda. et to-
stauit sibi regem. Venitque ioram
serua. et omnis exercitus cum eo. Et
surrexit in nocte. Prussitque idumeos
qui cum eum dediderant et principes
exercitus. Populus autem fugit in ta-
bernaculum sua. Fecit ergo edom
ne esset sub iuda usque ad diem hanc.
Tunc recessit et lobna in sepe illo.
Reliqua autem promissa ioram et unuer-
sa que fecit. Nonne hec scripta sunt in li-
bro uerborum dierum regum iuda. Et
dormiuit ioram cum patribus suis.
sepultusque est cum eis in ciuitate
dauid. Et regnauit abazias filius
eius pro eo. Anno duodecimo ioram
filius achab regis israel regnauit a-
bazias filius ioram regis iude.
Viginti duorum erat abazias cum
regnare cepisset. et uno anno reg-
nauit in iherosolymis. Nomen matris eius
atalia. filia amei regis israel. et.

ambulavit in vix domus achab, et fecit quod malum est coram dno sicut domus achab. Venit em domus achab fuit. Abnt quoq; ioram filio achab ad plandum contra azabel regem syrie in rama moth galaad. Et vulneravit syriam qui reuersus est ut inuenerit in hezrahel. quia vulneravit eum syri in rama plande cont azabel regem syrie. Porro ahazias filius ioram rex iuda. descendit in iuxta ioram. filiu achab mierzrahel. quia egrotabat.

H Eliseus aut propheta vocavit unu de filijs prophetarum et ait illi. Nam ge lumbos tuos et tolle lenticulam olei hanc. in manum tuam et uade in rama moth galaad. cumq; ueneris illuc videbis hieu. filium iosaphat filij nassi. et ingressus suscitabis eum. de medio sim suoz. et introduces mox cubitum. tenensq; lenticula olei. fundens super caput eius. et dices. hec dicit dno. Inpi te regem super isrl. aperiesq; hostium et fugies. et no ibi subsistes. Abnt ergo adolescens puer prophete. ramos galaad et ingressus est. Ecce aut principes exercitus sedebant. Et ait verbum michi est ad te princeps. Dicit hieu ad quem ex oribus nobis. Et ille dixit. Ad te o princeps. Et surrexit et ingressus e cubitulum. Et ille fudit oleum sup caput eius et ait. hec dicit dno. deus isrl. Inpi te regem super isrlm dno isrl. et percutes domum achab om tuu. ut ulasat sang uem meoz propheta. et sanguis om seruoq; dno. de manu iezrahel. Deridamq; oem domum achab. et m mersiam de achab minge tem ad parietem. et clausum et nouissimu in isrl. et dabo domu achab sicut domu iezoboa filij nabath. et sicut domu saasa filij uha. Iezabel quoq; comedent lanceo in agro iezrahel. nec erit qui se peliet eam. Aperuitq; hostium et fugit. hieu aut egressus e ad fines

dm. Qui dixerunt ei. Accite ne sunt oia. Quid uenit mianus iste ad te. Qui ait eis. Hostis horum et quid locutus sit. At illi ruderunt. falsum est. Sed magis narra nobis. Qui ait eis. hec et hec locutus est m. et ait. hec dicit dno. Inpi te regem super isrl. festinauerunt itaq; et unus quisq; tol lens pallium suu posuerunt sub pedibus eius. in similitudine tribu nalis. Et ceciderunt tuba atq; dixerunt. Regnabit hieu. Coniura uit ergo hieu filius iosaphat filij nassi contra ioram. Porro ioram obsederat ramos galaad. ipe et dno isrl. contra azabel regem syrie. et reuersus fuerat ut intraret in iezrahel. qd vulnera. qe percusserant eum syri plande cont azabel regem syrie. Dixerat hieu. Si placet uob. nemo egrediat profugus de ciuitate. ne uadat et nunciet in iezrahel. Et ascendit et profectus est in iezrahel. Ioram em egrotabat ibi et ahazias rex iuda descendit ad uisitandum ioram. Igitur speculatoz qui stabat super turrim iezrahel uidit globum hieu. uementis. et ait. Video ego globum. Dixitq; ioram. Tolle turrim. et mitte motum eoz. Et dicit uadens. Ferte ne s oia. Abnt q; qui ascenderat currum in ortum eius et ait. hec dicit rex. Parata s oia. dix q; ei hieu. Quid tibi et paci. Transi et sequere me. Nunciauit q; speculatoz dicens. Venit nuncius ad eos et non reuertit. Hic et cetera curru equoz stdm. Venitq; ad eos et ait. hec dicit rex. Num pax e. Et ait hieu. Quid tibi et paci. Transi et sequere me. Nunciauit aut speculatoz dicens. Venit usq; ad eos et non reuertit. Est autem messus q; messus hieu filij nassi. Precepit em graditur. Et ait ioram. Iunge curru. Iunxit q; curru eius. Et egressus est ioram rex isrl et ahazias rex iuda. singuli in currib; suis. egressiq; sunt in ortum hieu. et m

uenerunt cum in agro naboth,
iezrahelitis. Cumq; uidisset iora
hieu dixit. Pap est hieu. At ille
rindit. Tunc pap. Ad huc forma
tionem Iezabel matris tue et ue
nificia eius multa uigent. Con
uectat aut ioram manu suam
et fugiens ait ad achaziam. In
fidie achazia. Porro hieu deten
dit azai manu. et percussit ioram
inter scapulas. et egressa est sa
gitta per cor eius. Statimq; cor
ruit in cursu suo. Dixitq; hieu
ad hadacer ducem. Tolle proice
cum in agro naboth iezrahelite
Nem in em qn ego et tu seden
tes in curru sequeremur achab
preem huius q dno onus hoc leua
uerit super eum dicens. Si non
pro sanguine naboth. et pro sanguine
filiorum eius. quem uidi heri ait
dno. reddam tibi in agro isto die
dno. Tunc igitur tolle proice eum
in agro iuxta uerbum dno. Acha
zias aut rex iuda. uidens hoc si
git per domus horci. Persecutusq;
est eum hieu et ait. Etiam hunc
percutite in curru suo in ascensu
gaber. qui est uir gebalam qui
fugit in mageddon. et mortuus
est ibi. Et inposuit eum serui ei
super curru suu. et tulerunt eum
sepelire eum in sepulchro tu patris
suis. in ciuitate dauid. Anno un
decimo ioram filij achab regis
ahazie super uidam uenit hieu
iezrahel. Porro Iezabel maritu
eius audito. depinxit oculos suos
sibi. et ornauit caput suu. et
respexit per fenestram. ingredien
te hieu per portam et ait. Aug
pap ce se zamra. qui interfecit
dno suu m. Leua uerq; hieu faci
em suam ad fenestram et ait. Que
est ista. Et melm auertit se ad eu
duo ul tres eu nuu. At ille dixit
eis. Precipitate eam deorsu. Et
percipuerunt eam. Aspersus q est
sanguine paruos. et equos ungule
qui torulauerunt eam. Cumq; in
gressus eet ut comederet et bibis
set ait. Ite et uidete maledictam
illam. et sepelue eam qz filia regis

est. Cumq; essent et sepelirent eam
non inuenerunt nisi caluaria. et
pedes et summas manus. reuert
siq; nuntiauerunt ei. Et ait hieu.
Sermo dno est. quem locutus est
per seruum suum heliam thesbiton
dicens. In agro iezrahel comedent
canes carnes Iezabel. et erunt can
nes iezrahel sicut seruus sup facie
terre in agro iezrahel. ita ut pre
terentes dicant. Hecine est illa
iezrahel. ;

Afant aut achab septua
ginta filij in samaria.
Strapsit ergo hieu has
et misit in samaria ad
optimates ciuitatis et ad maio
res natu et ad nutrios achab
dicens. Statim ut accepitis has
has qui hnt filios dno uiri et au
rus et equos. et ciuitates frimas
et arma. Eligite meliorem et eu
qui uob placuerit de filiis dno uiri
et ponite eu super soliu patris sui.
et pugnat pro domo dno iusti
Amuerunt illi uehement. et dpo
erunt. Ecce duo reges non potue
runt stare coram eo. et quo nos
ualebimus resistere. Misit q
propria domus. et profici ciuitatis
et maiores natu. et nutrios ad hieu
directos. Serui tui sumus. quomq;
iusseris faciem. nec constatuemus
regem quodcumq; tibi placet. fac.
Festapsit aut eis has sedo dicens.
Si mei estis et obediens m. tollite
capita filiorum dno uiri. et uenite
ad me hac eadem hora tras in
iezrahel. Porro filij regis septua
ginta uiri. apud optimates ciui
tatis nutriebant. Cumq; uenisset
hieu ad eos. tulerunt filios regis
et occiderunt septuaginta conos
et posuerunt capita eorum in cofinis
et miserunt ad eum in iezrahel.
Nunt aut nutrios. et mducauit ei
dicens. Attulerunt capita filiorum
regis. Qui rindit. Ponite ea duos
ateruos uix introitu porte usq;
mane. Cumq; diluxisset egressus
e. et stans dixit ad oem populu.
Iusta estis. Si ego conuictum ante
dno meu et uerfecit eu q passit

uam

omnes hos. Videte ergo nunc quo
non cecidit de seculis omnibus
in terram, quos locutus est dominus
super domum achab. Et dominus fecit
ipso locutus est in manu serui sui he-
lie. Percussit igitur hiecu omnes qui
reliqui erant de domo achab in
israhel, et uniuersos optimates
eius, et notos, et sacerdotes donec
non remanerent ex eo reliquie.
Et surrexit et uenit in samariam.
Cumque uenisset ad camera pastora-
rum, in uia inuenit feces abazie regis
iuda, dixitque ad eos, Qui nam
estis uos. Et illi responderunt, feces
abazie sumus, et descendimus ad
saluandos filios regis et filios
regine. Qui ait comprehendite
eos uiuos. Quos cum comprehendi-
sent uiuos, uigilauerunt in castra
na uxor cameram quadraginta du-
os uiuos, et non reliquit ex eis
quemquam. Cumque abisset inde in-
uenit ionadab, filium rethab in
occursum sibi. Et respondit ei et
ait ad eum, Numquid est cor tuum
sicut cor meum cum corde tuo.
Et ait ionadab, est. Si est inquit
da manu tuam. Qui dedit ma-
nu suam. Et ille leuauit eum
ad se in curru. Dixitque ad eum
veni mecum, et uide zelum meum
pro domino. Et inpositum curru suo
dixit in samariam et percussit decem
qui reliqui fuerant in samaria
de achab, usque ad unum. Uxor uerbu-
m domini quod locutus est per heliam.
Congregauit ergo hiecu decem milia
et dixit ad eos, Achab coluit baal
paruum, ego autem colam eum amplius.
Nunc ergo omnes probas baal et
uniuersos seruos eius, et iustos
sacerdotes ipsius uocate ad me nullo
suo qui non ueniat. Sacrificium
enim grande est in baal, quoniam
defuerit non uiuet. Porro hiecu fa-
ciebat hoc inuidiose, ut disperde-
ret cultus baal et dixit, Sacrifi-
ca te diem solemniem baal. Percussit
ergo et misit in uniuersos terribios
israhel, et uenerunt cuncti serui ba-
al. Non fuit residuus ne unus-
quidem qui non ueniret. Et magis

sunt templum baal, et repleta est
domus baal a summo usque ad sum-
mum. Dixitque hiecu qui erant super
uestes, Proferete uestimenta uniu-
ersis seruis baal. Et protrulerunt
eis uestes. Ingressusque hiecu et
ionadab filius rethab templum
baal, et ait cultoribus baal, Per-
quirite et uidete, ne quis forte
uobiscum sit de seruis domini, sed ut
sint soli serui baal. Ingressi sunt
igitur ut facerent uicinas et holo-
causta. Hiecu autem parauerat sibi
foris octoginta uiros et dixerat
eis, Cumque fugerit de hominibus
hys quos ego adduxero in manus
uestras, anima eius erit pro anima illius.
Sicut enim ego cum completum esset holo-
caustum, precepit hiecu militibus et
duclibus suis, Ingreddimini et percute-
tes, nullus euadat. Percusserunt
ergo eos in ore gladii, et proiecerunt
milites et duces, et ierunt in ciui-
tate templi baal, et protrulerunt
statuam de fano baal et combus-
serunt et comminuerunt eam, descep-
eruntque eodem baal, et fecerunt
pro ea laternas usque in diem hanc.
Deleuit itaque hiecu baal de israhel.
Peritum a patre ieroboam filij na-
bad qui peccare fecerat israhel non
recessit, nec dereliquit uicinos au-
reos, qui erant in bethel et in dan.
Dixit autem dominus ad hiecu, Quia
studiose fecisti quod rectum erat et
placabat in oculis meis, et anima
erant in corde meo fecisti contra
domum achab, filij tui usque ad quod
tam gradum sedebunt super thro-
num israhel. Porro hiecu non iustodi-
uit, ut ambularet in lege domini
dei israhel in toto corde suo. Non enim
recessit a patre ieroboam qui pec-
casse fuerat israhel. Indiebus illis cepit
dominus addeve super israhel, percussitque
eos azahel, in uniuersis finibus
israhel, a iordane contra orientalem
plagam, decem terram galaad
et gad, et ruben et manasse ab
aroc, que est super torrentem arnon,
et galaad et basan. Felix autem
uerberis hiecu, et uniuersa que fecit
et fortitudo eius. Nonne hec scripta
sunt in libro uerborum dierum regum

isrl. Et dormiuit hien cum patribus
suis. sepelieturque cum in samaria.
et regnauit iothas filius
cuius pro eo. Dies aut quos regna-
uit hien super isrl uiginti et octo
anni sunt in samaria.

Athalia uero mater abazie
uidens mortuum filium
suum. suscepit et inter-
fecit omne semen regium.
Tollens aut iothas filia regis io-
ram soror abazie iothas filium
abazie furata est eum de medio
filiorum regis. qui interfecti erant
et nutritum eius de trichimo. et
abcondit eum a facie atalie. ut
non interficeretur. Eratque in ea
in domo domini clam septem annis. Por-
ro atalia regnauit super eam.
Anno aut septimo mensis iothas
et assumens centuriones et mili-
tes. introduxit ad se in templum
domini. peripigitque cum eis fedus. et
adiurans eos in domo domini. osten-
dit eis filium regis. et precepit il-
lis dicens. Iste est sermo que fa-
cere debetis. Tercia pars uirum in-
teroccat sabdato. et obseruet epu-
scum regis domus. Tercia aut
pars sit ad portam ferri. et tertia
pars ad portam que est post habi-
tationem suam. et custodietis epu-
scum domus messie. Due uero
partes euobis. omnes egredientes sab-
dato custodiant epulas domus
domini et regem et uallabunt
cum. habentes arma in manibus
uiris. Si quis aut ingressus fuit
septimum templi interficiat. exiit
que cum rege interocunt et egredi-
ente. Et fecerunt centuriones iux-
ta que preceperat eis iothas sacer-
dos. et assumptes singuli uiros
suos qui ingrediebant ad sabba-
tum. cum hijs qui egrediebantur
e sabdato. uenerunt ad iothas sa-
cerdotem. Qui dedit eis hastas
et arma regis dauid que erant in
domo domini. et steterunt singuli ha-
bentes arma in manu sua a pre-
ter templi dextra usque ad partem sin-
istram altaris et edis inuenerunt regem
Produxitque filium regis et posuit
super eum opadema et testimonia.

Feceruntque cum regem et unperunt
et plaudentes manu dixerunt.
uiuat rex. Audiuit atalia uocem
aut uentis spiritus. et ingressa ad tur-
bas in templum domini. iudic regem
stantem super tribunal uirum morem
et cantores et tubas properans eum
semper spiritum terre letantem. et ca-
nentem tubis. et fudit uestimenta
sua clama uitas. Coniuratio con-
iuratio. Precepit aut iothas cen-
turiombus. qui erant super epu-
scum et ait eis. Educite eum extra
conseperta templi. Et quumque can-
scutus fuit feriatum gladio. Dixit
erat enim sacerdos. Non occidant
in templo domini. Imposueruntque ei
manus. et impegerunt ea per uias
interius. equorum uirum palatium.
et interfecta est ibi. Depigit igitur
iothas fedus inter domini. et inter
regem et inter spiritum terre ut esset
domini. et inter regem et spiritum
gressus que est omnis populus terre templum
baal. et destruxerunt aras eius.
et ymagines conuenerunt ualido.
matthanan quoque sacerdote baal
occiderunt coram altari et posuit
sacerdos custodias in domo domini
tulitque centuriones. et exerciti et
pselethi legiones et oem spiritum terre
deduxeruntque regem de domo domini
et uenerunt per uiam porte suarum
domini in palatium et sedit super thro-
num regum. Et factusque est omnis
populus terre. et ciuitas conuincit
Seperuntque anoz erat iothas. cum
regnare cepisset.

Anno septimo hien regna-
uit iothas. Quadraginta
annis regnauit in isrl.
Nomen matris eius sebia
deberfabece. factusque iothas rex cora-
domino tunc diebus quibus donauit eu
iothas sacerdos. Quumque exalta ho-
abstulit. ad huc populus imolabat et
adolebat in excelsis mensis. Dixit
que iothas ad sacerdotes. Quum peruen-
am scilicet in malicia fuerit in templum
domini a percutibus que offeruntur.
pro pretio anime et quam sponne et
arbitrio cordis sui miserunt inter-
plum domini. accipiant illam sacerdo-
tes. uirum ordinem suum et in fauore

facta tecta domus, si quid natim
 uiderint in restauracione. **P**er
 usq; ad uicesimu textu annum.
 regis ioas, non instaurauerunt
 sacerdotes, facta tecta templi coo-
 cauitq; rex ioas. **I**onadab pontifi-
 cem et sacerdotes dicens eis. **E**t
 facta tecta non instaurastis tepli.
Solite ergo amplius accipe pecu-
 niam iuxta ordme ueni, sed ad
 instauracionem templi redite cam
 Prohibitaq; sunt sacerdotes ultra
 accipere pecunia a poplo et instaura-
 re facta tecta domus. **E**t tulit ioa-
 da pontifex gazophilatium uniu ape-
 ruitq; foramen desuper, et posuit
 illud iuxta altare dm, ad depectera
 ingredientiu domu dm, mittebat
 q; in eo sacerdotes qui custodiebat
 ofia dm pecuniam, q; deferabat
 ad templum dm. **C**umq; uideret
 nimiam pecuniaz ee in gazophila-
 no, ascendebat sciba regis et pon-
 tifex effundebantq; et numerabat
 pecuniam que mueniebatur in do-
 mo dm, et dabant eam iuxta num-
 atq; mesuram in mariu exo qui
 perant cemicarijs domus dm.
Et in mpendebant ea in fabricis lig-
 naz, et in cemicarijs hns qui opa-
 bantur in domo dm, et facta tecta
 facebant, et hys qui cedebant saxa
 et ut emererent ligna et lapides, q;
 epandebantur, ita, ut implectetur
 instauratio domus dm in uniuersis
 q; mugebant, expensa ad mumen-
 dam domu. **P**ecuniam no fiebant
 ex eadem pecunia, porie templi
 dm, et fusi nule, et thuribula,
 et tube, ome uas aureu et argen-
 teum de pecunia q; mferebatur in
 templu dm. **H**ys qui sagcbant op-
 dabatur, ut instauraret templu
 dm. **E**t non fiebat ratio hns hns
 qui accipiebant pecuniam, ut
 distribuere cam orafiaz, s; m fide
 tractabant eam. **P**ecunia uero pro
 delicto, et pecuniam pro peccis no
 mferabant in templum dm, quia
 sacerdotum exant. **T**unc ascendit
 azahel rex syrie et pugnabat cont-
 gath, cepitq; eam. **E**t dixit ad e-
 suam ut ascenderet nlm. **Q**uam
 obrem tulit ioas rex uida, dia su-
 ficata que confecta uerat josafat
 et iora, et ahazia pces eius reges.

uda et que ipse obtulerat, et uniu-
 sum argentum quod muenire
 potuit in thesauro templi dm, et
 in palacio regis, misitq; azaheli
 regi syrie, et recessu ab nlm. **R**eli-
 qua aut smonu ioas, et uniuersa
 q; fecit **N**ome hec scripta sunt in
 libro uerboru dicitu regum uida.
Qui receperunt aut sui eius, et co-
 iura uide mter se, percusserunt
 ioas in domo mello, et mdescensu
 sela. **J**osafath namq; filius semath,
 et josabath filius somex sexui
 eius, percusserunt eum et mor-
 tuus est, et sepelierunt eu cum
 patribus suis in ciuitate dauid,
 regnauitq; amasias, fili' ei' proco,
 Anno uicesimo. **Q**ui.
 tercio ioas, filij ahazie
 regis iude, regnauit
 ioas filius hici sup
 isrl in samaria, xxxij. annis, et fe-
 cit malu coram dno, seruauitq; e-
 pta xeroboam filij nabath q; pec-
 care fecit isrl, non declinauit ab
 eis. **R**atubq; est furor dm cont-
 isrl et tradidit eum in manu m
 azahelis regis syrie, et in manu
 benadab filij azael cunctis diebus
 Deperatus est aut ioabaz facie dm
 et audiuit eum dno. **V**idit em an-
 gustiam isrl qua attriuerat eos
 rex syrie. **E**t dedit dno isrl salua-
 torem et liberatum e de manu syrie
 habitaueruntq; filij isrl in taberna-
 culis suis, sicut heri et nudius
 tertio. **P**ecuniam non recesserunt
 a peccis domus xeroboam qui pec-
 care fecit isrl in ipis ambulauerunt
Siquidem et lucus pmasit in sa-
 maria. **E**t non sunt decelati et io-
 achaz de populo, n; quinquaginta
 equites et decem currus, et decem
 milia peditu. **I**nterfecerat em eos
 rex syrie et receperat q; puluere
 in tatura arce. **R**eliqua aut ser-
 monum ioas, et uniuersa que
 fecit s; et foratudo eius, nonne hec
 scripta sunt in libro smonu dicitu
 regum isrl. **D**ormiuitq; ioabaz
 cum patribus suis et sepelierunt
 eum in samaria. **R**egnauitq; ioas
 filius eius pro eo. **A**nno xxxvij,
 ioas regis iuda, regnauit ioas,

filius ioabaz super isrl in samaria
30j. annis et fecit quod malu est
in conspectu dñi. Non declinauit ab
ordibus patris ieroboam. filij nabath
qui peccare fecit isrl in patris am
bulauit. Reliqua autem simonij iohas
et uniuersa que fecit, sed et fortitu
do eius quo pugnauerit contra
amasiā regem iude, nonne hec
scripta sunt in libro sermonum
regum isrl. Et dormiuit iohas tu
patribus suis. Ieroboam autem
sedit super solium eius. Porro iohas
sepultus est in samaria tū regi
bus isrl. Heliseus autem egrota
bat in infirmitate qua et mor
tuus est. Descenditq; ad eum iohas
rex isrl. et flebat coram eo dicebat
q; Pater mi pater mi curuus isrl
et auriga eius. Et ait heliseus,
affer arcum et sagittas. Cumq;
adtulisset ad eum arcum et sa
gittas dixit ad regem isrl. Done
manu tuam sup arcu. Et cum po
sisset ille manum suam sup po
suerit heliseus manus suas, mani
bus regis et ait. Aperu fenestram
otietalem. Cumq; aperisset dixit
heliseus. Iace sagittam. Et iecit.
Et ait heliseus. Sagitta saluus
dñi. et sagitta saluus coris syriaz
Percutiesq; syriam in apert donet
consumas eam. Et ait. Tolle sa
gittas. Qui cum tulisset. Intra
dixit ei. Percute iaculo terra. Et
cum percussisset tribus uicibus,
et stetit. Percutus est coris eum
ux dei et ait. Si percussisset quidē
aut sepies aut septies, percussisset
syriam usq; ad consumationem
nunc aut tribus uicibus pueres eaz
Porro iohas est ergo heliseus et sepe
lierunt eum. Latunculi q; de mo
ab uenerunt in terram in ipso anno
Quidam autem sepelientes hominem
uiderunt latunculos et proiece
runt eadauer in sepulchro helisei
Quod ambulauit et tetigit ossa
helisei. et reuixit homo. Et stetit
super pedes suos. Igitur azahel rex
syrie affluuit isrl tuncis diebus
ioabaz. Et miseratus est dñs eoz
et reuersus est ad eos, propt̄ pac.

tum suū, quod habebat in abra
ham et ysaac et iacob. et noluit
disperdere eos neq; proicere eos
usq; in pñs tempus. Porro iohas
autem azahel rex syrie. et regna
uit benadab filius eius pro eo.
Porro iohas filius ioabaz tulit
urbes de manu benadab filij aza
hel quas tulerat de manu ioabaz
patris sui iure prely. Trib; uicib;
percussit eum iohas. et reddidit
ciuitates israeli. **XXIIII**
Anno secundo iohas filij
ioabaz regis isrl regna
uit amasiā. filius iohas
regis iuda. Vngenti qñq;
annoz erat cum regnare cepisset
Vngenti aut et nouem annis reg
nauit in ierlm. Nomen matris ei
ioaden de ierlm. Et fecit rem corā
dño. Percutitque non ut pater eius.
Sup oia que fecit iohas pater eius
fecit. in hoc tm q; exalta no absta
lit. Adhuc em ipse imolabat et
adolebat in excellis ierlm. Cum
q; obtinisset regnu percussit ser
uos suos. qui intersecarant lege
premi suū. filios aut eoz qui det
derant non occidit. uis quod scri
ptum est in lege moysi. scilicet. p̄p.
dñs dicens. Non morieris. pro
pro filij. neq; filij morientis pro
p̄ribus. si unusquisq; in peccato suo
morietur. Ipse percussit eoz in
ualle salmarum decem milia. et ap
prehendit petram in plio uolauitq;
nomen eius ierobab. usq; in p̄ncipem
dicem. Tunc misit amasiā nū
tios. ad iohas filium ioabaz. filij
hieu regis isrl dicens. Veni et ui
deamus nos. Remisitq; iohas rex
isrl ad amasiā regem iuda di
cens. Carduus libani misit ad te
dñi quōd in libano dicitur. Da
filiam tuam filio meo uxorem
Transieruntq; bestie saluus q; sunt
in libano. et conuolauerunt carduum
Percutens inualuisti super eoz
et suble nauit te cor tuū. Conteret
esto gla et sede in domo tua. Et
prouocas malu. ut cadas tu et
iuda tecum. Et non accieuit ama
siā. Ascenditq; iohas rex israel.

Et uiderunt se ipe et amafias rex
 uida in bethsamis opido iude. Per
 cussusq; est iuda coram isrl. et fu
 gerunt unusquisq; in tabernacula
 sua. Amafiam uero regem iuda.
 filium ioas filij ahazie cepit ioas
 rex isrl in bethsamis. et adduxit
 eum in iherosolimam. Et mercepit mura
 um a porta effram usq; ad por
 tam anguli quadringentis cubi
 tis. Tulitq; omne aurum et argentum
 et uniuersa uasa q; inuenta sunt in
 domo dñi, et in thesauris regis
 et obsides et reuerfus e samariam
 reliqua aut uerborum ioas que
 fecit, et fortitudo eius q; pugnaui
 cont amafiam regem iuda non e
 hec scripta sunt in libro sermonu
 diez regum isrl. Dormiuitq; io
 as cum patribus suis. et sepultus
 est in samaria in regib; israhel.
 Et regnauit ieroboam filius ei
 pro eo. Dixit aut amafias filius
 ioas rex iuda postq; mortuus est
 ioas filius ioahas regis isrl. co
 gina quinq; annis, reliqua aut
 sermonu amafie non e hec scripta
 sunt in libro sermonu diez regu
 iuda. Itaq; est cont eum conu
 rsio in iherosolimam. At ille fugit in lachis.
 Miserruntq; post eum in lachis.
 et interfecerunt eum ibi. et aspor
 tauerunt eum in equis. Sepultus
 est in iherosolimam cum patribus suis in
 ciuitate dauid. Tulit aut amafias
 filius iuda uide azariam anos
 natum. sedeam. et constituerunt
 eum regem pro patre eius amafias.
 Ipe edificauit aqilam et restituit
 eam uide postq; dormiuit rex in
 patribus suis. Anno quidecimo
 amafie filij ioas regis iuda reg
 nauit ieroboam filius ioas regis
 isrl in samaria quadraginta et
 uno anno. Et fecit q; malu e co
 ram dño. Nec recessit ab oibus
 peccatis ieroboam filij nabath qui
 peccare fecit isrl. Ipe restituit ter
 minos isrl ad montem emath.
 usq; ad mare solitudinis. uix ser
 mone dñi dicit isrl. quem locutus
 est per seruuum suum ionam filium
 amath. p qm qui erat de grecis

que est in ophir. **A**ndit em dno
 afflictione isrl amaram in mis
 et q; consumpta eent usq; ad clau
 sos carere. et extremos. et non
 tet qui auxiliaret isrl. Nec locutus
 est dno ut deleret nome isrl sub
 celo. sed saluauit eos in manu
 ieroboam filij ioas. Reliqua aut
 sermone ieroboam. et uniuersa
 q; fecit et fortitudo q; preliatus e
 et quo restituit damasum. et
 emath uide in isrl. nonne hec
 scripta sunt in libro sermonum
 diez regum isrl. Dormiuitq;
 ieroboam cum patribus suis. reg
 bus isrl et regnauit azarias fi
 lius eius pro eo.

Ano xxxvii. ieroboam
 regis isrl. regnauit aza
 rias filius amafie regio
 iude. Sedeam anorum
 erat cum regnare cepisset. Et qñ
 q; ginta duobus annis regnauit
 in iherosolimam. Nome matris ei
 uealia de iherosolimam. fecitq;
 quod placuit erat
 coram dño. uix dia que fecit a
 mafias pater eius. Verumtamen
 exarsa non est demolitus. ad huc
 populus sacrificabat et adolebat
 incensum in exarsis. Percussit
 aut dno regem. et fuit leprosus
 usq; in diem mortis sue. et habita
 bat in domo libera seorsu. Joatham
 vero filius regis. gubernabat pa
 lacium. et uidebat ipm terre.
 Reliqua aut sermonu azarie et un
 uersa q; fecit. non e hec scripta sunt
 in libro uerborum diez regu iuda
 Et dormiuit azarias cum patrib;
 suis. sepelueruntq; eum in ma
 gibus suis in ciuitate dauid. Et
 regnauit ioatham filius ei pro eo.
 Anno xxxviii. azarie regis iuda
 regnauit zacharias filius iero
 boam super isrl in samaria. sex
 mensibus. et fecit q; malu est
 coram dño. sicut fecerant pater
 eius. Non recessit a peccatis ierobo
 am filij nabath. qui peccare fecit
 isrl. Coniurauit aut cont eum
 sellum filius iabes. percussitq; eu
 palam et interfecit. regnauitq;

Reliqua aut uerboru
zacharie. nonne hec scripta sunt
in libro sermorum dieru regum
isrl. Ipe est sermo dñi que locutus
est. ad huc dicens, filij usq; ad
quartam generationem sedebunt de
te super thronu isrl. **S**on q; e ua
sellum filius tabes regnauit
tricesimo primo ano azarie regis
iude. Regnauit aut uno mense
in samaria. et ascendit mana
hem filius gaddi de thersa uenit
q; samaria et percussit sellum
filium tabes. in samaria et mit
fecit eum. regnauitq; pro eo. **R**e
liqua aut uerboze sellu et con
iuratio eius per quam terendit
in fidias. nonne hec scripta sunt
in libro sermorum dieru regum
isrl. Tunc percussit manahem
chapsam et omis qui erant mea.
et iminos eius de thersa. **N**olue
rant em aperire ei. **E**t mit fecit
omis pignantes eius. et scdit eas
Anno tricesimo nono azarie re
gis iuda. regnauit manahem
filius gaddi. super isrl decem annis
in samaria. **F**ecitq; quod erat
malum coram dño. **N**on recessit
a patris Jeroboam filij nabath
qui peccare fecit isrl. **C**untris
diebus eius uenit phul rex
assyrioru in terram. et dedit
manahem phul mille talenta
argenti. ut det ei in auxilio. et
firmaret regnu eius. **I**ndixitq;
manahem argenti sup isrl
cuntris potentibus eius. et diuisit
ut daret regi assyrioru
quingenta siclos argenti per
singulos. **R**euersusq; est rex assy
rioru et non est moratus in ter
ra. **R**eliqua aut sermorum mana
hem et uniuersa q; fecit. nonne
hec scripta sunt in libro sermorum
dieru regum isrl. **E**t dormiuit
manahem cum patribus suis.
Regnauit q; phaccia filius eius
pro eo. **A**nno quingentesimo azarie
regis iuda regnauit phaccia fi
lius manahem super isrl in sa
maria biennio et fecit quod erat
malum coram dño. **N**on recessit

a patris. Jeroboam filij nabath. qui
peccare fecit isrl. **C**oniuuauit aut
aducisum eum phace filius roma
lie. dux eius. et percussit eum in
samaria in turre domus regie.
uxor argob et uxor ari. et cum eo qu
quaginta uiros. de filijs galadiaz.
et miser fecit eum. regnauitq; pro
eo. **R**eliqua aut sermorum phaccia
et uniuersa q; fecit. nonne hec
scripta sunt in libro sermorum dieru
regum isrl. **A**nno quingentesimo
secundo azarie regis iude regna
uit phace filius romelie sup isrl
in samaria. uiginti annis. **E**t fecit
quod malu erat coram dño. **N**on
recessit a patris Jeroboam filij na
bath qui peccare fecit isrl. **I**ndicib;
phace regis isrl uenit theglath
salassar rex assyrie et cepit aom
et abel domu macha. et tanoe
et cedec. et azor et galaad et gali
leam uniuersam terra neptalm
et transtulit eos in assyrios. **C**on
iuuauit aut et terendit in fidias
osee filius hela conie phace filiu
romelie. et percussit eum. et mit
fecit. regnauitq; pro eo. **S**exto
anno ioatham filij ozie **R**eliqua
aut sermorum phace. et uniuersa
q; fecit. nonne hec scripta sunt in li
bro sermorum dieru regum isrl.
Anno stodo phace filij romelie re
gis isrl. regnauit ioatham filius
ozie regis iude. **S**iginti quinq; an
noz erat cu regnare cepisset. et
sedecim annis regnauit in rehm
Rome matris eius hierusa filia
sadoe. **F**ecit q; erat placatu coram
dño uix dia que fecerat ozias pe
suus operatus est. **R**erutamen
exalta non abstulit. adque pils
imolabat incensu in exaltis. **I**pe
edificauit porta domus dñi sub
limissimam. **R**eliqua aut sermo
nu ioatham. et uniuersa q; fecit
nonne hec scripta sunt in libro
uerboze dieru regum iuda. **XVI.**
In diebus illis cepit dñs mittere
in iudam rasim regem syrie. et
phace filium romelie. et dormi
uit ioatham cum patribus suis. se
pultusq; cum eis. in ciuitate dauid

p'ris sui, et regnavit achas filius
 eius pro eo. Anno xxij, p'haace
 filij romelie regnavit achas fili
 loacham regis iude. Viginti an
 nazp erat achas cum regnare
 cepisset et .xxj. annis regnavit
 in ierlm. Non fecit q' erat placitum
 in respectu d'ni dei sui. sicut dauid
 pater suus, sed ambulavit in via
 regum isrl. Insuper et filiu suu
 consecrauit infferens per ignem
 sedm ydola gentiu q' dissipavit
 d'ns coram filijs isrl. Immolabat
 quoq' victimas et adolebat incen
 sum in excelsis et in collibus, et
 sub omni ligno frondoso. Tunc
 ascendit rasm rex syrie et p'ha
 ace filius romelie rex isrl in ierlm
 ad preliand. Cumq' absiderent
 achas non ualuerunt superare eu
 in tpe illo restituit rasm rex syrie
 iahilam syrie, et ceteris iudeos
 de hailam, et syri uenerunt in hail
 lam, et habitauerunt ibi usq' in die
 hanc. Misit aut achas nuntios
 ad theglac salassar regem assy
 rioru dicens. Seruus tuus, et fi
 lius tuus ego sum. Ascende a sal
 uum me fac de manu regis syrie
 et de manu regis isrl qui consur
 reperunt aduersum me. Et cum
 collegisset argenti et aurum quod
 inuenire potuit in domo d'ni, et
 in thesauris regis, misit regi assy
 rioru munera. Qui et acquieuit
 uoluntati eius. Ascendit em rex
 assyrioru in damascum, et uasta
 uit eam et insulit habitatores
 eius inuenit rasm aut me fecit.
 Decepitq' rex achas, in occisu
 theglac salassar regis assyrioru
 in damascum. Cumq' uidisset
 altare damasci, misit rex achas
 ad uiriam sacerdotem exemplar
 eius, et similitudine uis ome opus
 eius. Exstruxitq' uiriam sacerdos
 altare uis oia que preperat rex
 achas, de damasco ita fecit uiriam
 sacerdos donec ueniret rex
 achas de damasco. Cumq' uenisset
 rex de damasco uidit altare
 et ueneratus est illud. Ascenditq'
 et immolauit holocausta et sacifi

cum suu, et libauit libamina
 et fudit sanguinem pacificos que
 obulerat super altare. Porro al
 tare erum quod erat ~~in ierlm~~
 coram d'no, insulit de faae tem
 pli, et de loco altaris, et de loco tem
 pli d'ni posuitq' illud ex latere
 altaris ad aquilonem. Precepit
 quoq' rex achas uirie sacerdoti di
 cens. Super altare mai' offer ho
 locaustum matutinu, et sacrifici
 um uesperinu, et holocaustu regis
 et sacrificium eius, et holocaustu
 uniusq' p'li terre, et sacrificia caro
 et libamina caro, et oem sangui
 nem holocausti, et uniuersum
 sanguinem uitame super illud ef
 fundes. Altare uero erum erit pa
 ratum ad uoluntatem mea, fecit
 igit uiriam sacerdos uis oia que
 preperat rex achas. Tulit aut
 rex achas, celatas bases et luxere
 q' erat desuper, et mare deposuit
 de subus erum, qui sustentabat
 illud, et posuit sup pauimentu
 stratu lapide. Insuperq' sabbati
 quod edificauerat in templo, et
 ingressum regis exterius conuer
 tit in templo d'ni propt' regem
 assyrioru. Reliqua aut uerboru
 achas que fecit, none h'c scripta
 sunt in libro ser monu diez regu
 iuda. Dormiuitq' achas cum
 patribus suis, et sepultus est cum
 eis in ciuitate dauid, et regnavit
 exachas filius eius pro eo. **xxij.**
Anno duodecimo achas
 regis iuda regnavit
 osce filius hela msama
 ria, super isrl nouem
 annis, scilicet malu cora
 d'no sed non sicut reges isrl qui
 ante eum fuerant. Cont' hunc
 ascendit salmanassar rex assyri
 orum, et factus est ei osce filius
 reddebatq' illi tributa. Cumq'
 deprehendisset rex assyrioru osce,
 q' rebellare m'ens misisset mi
 nos, ad sila regem egypti, ne p
 staret tributa regi assyrioru sic
 singulis annis solutus erat, obse
 dit eum et vinctum misit in car
 cerem. Quaguarisq' e oem etiam,

et ascendens samariam obsedit
eam tribus annis. Anno autem
nono osee cepit rex assyriorum sa-
mariam et infulit israhel in assyri-
os. posuitque eos in ala et in habo-
rum fluuium coram in ciuitatibus
mediorum. **S**on est enim cum peccasset
filius israhel domino deo suo qui eduxerat
eos de terra egypti de manu pha-
raonis regis egypti. coluerunt de-
os alienos, et ambulauerunt in
ritum gentium. quas consumpsit
dominus in conspectu filiorum israhel
et regum israhel, et filii peccauerunt. **E**t
reuerterunt filii israhel uerbis non
rectis domini deum suum. **E**t edificau-
erunt sibi excelsa in ciuitatis ur-
bidibus suis. a turri custodia usque
ad ciuitatem munitam. fecerunt
que sibi statuas et lucos in omni
colle sublimi et subter omne lig-
num nemorosum, et adolebant
ibi incensum. super aras in mo-
rem gentium quas infulerat
dominus a facie corporis. **F**eceruntque uerba
peissima reuerentes dominum et colu-
erunt in inuidias, de quibus pre-
cepit dominus eis ne facerent uerbum
hoc. **E**t testificatus est dominus eis in
israhel et iuda. per manum domini pro-
phetarum et uidentium dicens. **F**eu-
tim in a uis uis peissimis et au-
stodite precepta mea et testimonia.
uis domini legem quam prece-
pimus uis. et sicut misit ad
uos in manu seruatorum meorum
prophetarum. **Q**ui non audierunt
sed indurauerunt ceruicem suam
uis ceruicem per iniquitatem suam. **Q**uia non
lucet obedire domino deo suo. et ab-
reuerunt legitima eius et patu-
erunt quod pepigit cum patribus corporis
et testificatus quibus **con**st. **C**on-
statibus est eos. seruantes sunt uani-
tates. et uana egerunt, et seruau-
erunt gentes que erant per iniquitatem
corporis. super quibus preceperat dominus
eis. ut non facerent sic et illi facie-
bant. et dereliquerunt omnia precepta
domini dei sui. **F**eceruntque sibi con-
fluentes duos, vitulos et lucos. et ado-
rauerunt uniuersam inuidiam celi.
seruaueruntque baal, et conferrabant

ei filios suos, et filias suas per
ignem. et diuinaeque miserunt
bant, et augurys, et tradiderunt
se ut facerent malum coram domino
et reuerterentur eum. **I**ratuque est dominus
uolenter israhel. et abstulit eos de
conspectu suo. et non remansit
in tribus iuda in modo. **S**ed nec
ipse iuda custodiuit mandata domini
dei sui. **R**eruntque ambulauerunt in
erroribus israhel quos operatus fuerat.
Proiecitque dominus omne semen israhel
et afflixit eos et tradidit in manum
dracipenau. donec proieceret eos
a facie sua. **E**x eo iam tunc quo ex-
tus est israhel a domo dauid. et con-
stituerunt sibi regem ieroboam
filium nabath. **S**eparauit enim iero-
boam israhel a domino. et peccare eos se-
cit per iniquitatem magnam. **E**t ambulau-
erunt filii israhel in uniuersis per iniquitatem
ieroboam. que fecerat. non reuer-
terunt ab eis. usque quo auferret
dominus israhel a facie sua. sic locutus
fuerat in manu domini seruatorum suorum
prophetarum. **T**ranslatusque est israhel
de terra sua in assyrios usque ad
diem hanc. **A**dduxit autem rex as-
syriorum de babilone et de ethiopia
et de abiaty et de amath et de
sepharuaam et collocauit eos in
ciuitatibus samarie profylis israhel.
Qui possederunt samaria et ha-
bitauerunt in urbibus eius. **Q**uoniam
ibi habitare cepissent. non timebat
dominus. **E**t misit eis dominus leones que
interficiabant eos. **A**nnuntiatusque
est regi assyriorum et diuini. **B**enecque
transulisti et habitare fecisti in
ciuitatibus samarie. ignorant le-
gitima dei terre. et misit meos
dominus leones. et ecce interfecerunt
eos. eo quod ignorant ritum dei terre.
Precepit autem rex assyriorum dicens.
Duate illuc unum de sacerdotibus
quos modo captiuos adduxisti. et doce-
at eos legitima dei terre. **I**gnem
uenisset unus de sacerdotibus huius. que
captiuus ducti fuerant de samaria
habitaui in bethel. et docebar eos
quo colerent dominum. **E**t una queque
gens fabricata est deum suum.

posuerunt eos in fano exelsis,
 que fecerant samarie gens et gens
 in urbibus suis in quibus habitabant.
 Vni autem babilony fecerunt
 sototh bennoth. Vni em thutem
 fecerunt nergel. Et vni de amath
 fecerunt asina. Porro euei fecerunt
 nebaas. et thaxthe. **H**y autem
 qui erant de sepharuaim conburebant
 filios suos igm. ad rameloth
 et anamelech et de sepharuaim
 et mabilomim colebant dnm. **F**ecerunt
 aut sibi de nouissimis sacerdotibus
 exelsorum et ponebant eos in fano
 sublimibus. Et cum dnm colerent
 dno quoque suis fuebant. iuxta
 consuetudinem gentium. de quibus
 inflati fuerant samariam. **U**sque
 in presentem diem more secuntur
 antiquum. non timent dnm neque
 custodiunt testimonia eius. et iudicia
 et legem et mandatum. quod preceperat
 dno filiis iacob que cognominauit
 isrl. et pertraxerat cum eis patrum.
 et mandauerat eis dicens. Nolite timere
 deos alienos. et non adoretis eos
 neque colatis. et non imoletis eis
 sed dnm deum vrum qui eduxit
 vos de terra egypti. in fortitudine
 magna et brachio extenso. **N**on
 timete illum adorate. et ipsi imolante.
 Testimonias quoque et iudicia et legem
 et mandatum quod scripsit iob
 custodite. et facite cunctis diebus.
 et non timeatis deos alienos. sed
 dnm deum vrum timete. et ipse
 eruet uos de manu omni inimici
 vrorum. **I**lli uero non audierunt
 sed iuxta consuetudinem suam persistenter
 perpetrabant. **F**ecerunt igitur
 gentes iste timentes quidem dnm
 sed nichilominus ydolis suis seruientes.
 Nam filii eorum et nepotes sicut
 fecerunt parentes sui. ita faciunt
 usque in presentem diem. **xxij.**

Hic incipit regnum ofee filii heli
 regis isrl regnauit ofee
 filius achas regis iuda.
 viginti quatuor annorum
 erat in regnare cepisset. et xxxij.
 annis regnauit in iherusalem.

matris eius ali. filia zacharie. **f**ecit
 quod erat bonum coram dno. iuxta
 omnia que fecerat dauid rex suus.
Ipsa dissipauit exelsa. et conuertit
 statuas. et succidit lucos. confregitque
 serpentem circum. que fecerat
 moyses. **S**iquidem usque ad illud
 tempus. filii isrl adolebant ei in
 conspectum. uocauitque cum naasibam.
In dno deo isrl sperauit. **I**taque post
 eum non fuit filius ei de cunctis
 regibus iuda. sed neque in his qui
 ante eum fuerunt. **E**t adhaesit dno
 et non recessit auestigijs eius. se-
 cundum mandata eius. que preceperat
 dno moysi. **U**nde et erat dno in
 eo. et in cunctis ad que procedebat
 sapienter se agebat. **R**ebellauit
 quoque contra regem assyriorum et non
 seruiuit ei. **I**psa percuisset philysteos
 usque gazam. et omnes terminos terre
 eorum. a turre custodum usque ad
 ciuitatem munitam. **A**nno quarto
 regis ezechie qui erat annus septimus
 ofee. filii heli regis isrl. **A**scendit
 salmanassar rex assyriorum
 samariam. et oppugnauit eam
 et cepit. **N**am post annos tres. anno
 septimo ezechie id est nono anno ofee
 regis isrl. capta est samaria. et
 transfudit rex assyriorum isrl in
 assyrios. collocauitque eos in ala
 et in habore fluminis gozam in ciuitate
 medorum. quia non audierunt uocem
 dmi dei sui. sed pretergressi sunt
 pactum eius. **O**mnia que preceperat
 moyses seruus dmi. non audierunt
 neque fecerunt. **A**nno. xxij. regis
 ezechie ascendit senhathereb rex
 assyriorum ad uniuersas ciuitates
 iuda. munitas et cepit eas. **T**unc
 misit ezechias rex iuda nuntios
 ad regem assyriorum in lachis dicens.
Propterea recede a me et omne quod
 imposueris michi seram. **I**ndixit
 itaque rex assyriorum ezechie regi iude
 trecenta talenta argenti. et triginta
 talenta auri. **D**editque ezechias de
 argento. quod repperit fuerat in
 domo dmi. et in thesauro regio.
In tpe illo confregit ezechias ual-
 uas templi dmi. et lammas
 auri quas ipse affecerat. et dedit.

cas regi assyrioz. **M**isit aut rex
assyrioz ezechiam et rabfari
et rabfari de lachis ad regem
ezechiam cum manu ualida ad
relin. **Q**ui cum ascendissent ue
nerunt in relm. et steterunt uxo
aqueductu pisme superioris que
est in uia agri fullonis uocauit
euncos regem. **E**gressus est aut
ad eos eliachim filius helchie p
positus domus et subna scriba
et ioathe filius asaph a comenta
rys. **D**ixerunt ad eos rabfari. **L**o
quimini ezechie. **H**ec dicit rex mag
nus rex assyrioz. **Q**ue est ista fi
ducia qua nitentis forficem in
isti consiliu ut pararet te ad p
luu. **I**n quo confidis ut audcas
rebellare. **A**n speras in saculo ha
rundo meo. atq; conficatio egypto.
Super que si maubnerit homo
comminutus ingreditur manu
eius et perforabit eam. **S**ic est et
pharas rex egypti. **D**ibus qui co
fidunt in se. **Q**uod si dixeritis
in in dno deo mo habem fidu
tia. **N**onne iste est cui abstulit
ezechias rex exelsa et altaria.
et precepit uidere et relm ante altare
hoc adorabitis in relm. **A**uc igit
in fine ad dnm meum regem assyrioz
et dabo uos duo milia equoru
et uidete an habere ualeatis aser
iores eoz. et quo potestis resistere
ante uniu sarrapam. de seruis
dmi mei mims. **A**n fiduciam
habes in egypto. prope curru
et equos. **T**umq; sine dno uo
durate ascendi ad loru istu ut de
moliret eum. **D**ns dixit michi.
Astende ad etram hanc. et demoli
re eam. **D**ixerunt aut heliachim
filius helchie et subna et ioathe
rabfari. **P**rocuramus ut loquaris
nobis seruis tuis. spriate. siqdem
intelligimus hanc lingua. et no
loquaris nob iudaice. audiento
populo qui est super mltu. **R**e
sponditq; ei rabfari. **T**umquid
ad dnm tuu et ad te misit me do
meus ut loqret sermones hos.
et non potius ad uiros qui sedent
sup murum ut comedant scruora.

sua et bibant uenia suam uobrum
Sicut itaq; rabfari. et clamauit
uoc magna iudaice et ait. **A**udite
uerba regis magni regis assyrioz.
Hec dicit rex. **N**on uos seducat ezech
ias non em potest exire uos de
manu mea. neq; fiduciam uobis
tribuat super dno dicens. eruent
liberabit uos dno. et non tradetur
ciuitas hec in manu regis assyrioz.
Nolite audire ezechiam. **H**ec em
dixit rex assyrioz. **F**acite metu qd
uobis est uale. et egredim ad me
et comedet unusquisq; de uinea
sua. et de ficu sua. et bibent aq;
de cyste me uestris donec ueniam
et miseram uos in terram q; filis
terre uite est. in terram fructifera
et feralem vmi terram pame et
vmeaz. terram oliuaz et olei ac
mellis. et uiuctis et non moriem
Nolite audire ezechiam. **Q**ui uos
deapit dicens. **D**ns liberabit uos.
Numq; liberauerit dno geniu ter
ram suam de manu regis assy
rioz. **U**bi est deus emath et arphat
ubi est deus sepbaruam ana et
aua. **N**umq; liberauerit sama
riam de manu mea. **Q**ui nam
illa sunt in uniuersis dno traen.
qui eruent regione suam de ma
nu mea. ut possit exire dno relm
de manu mea. **T**acuit itaq; pto
et non rndit ei quicq;. siquidem
preceptum regis acceperant ut non
rnderent ei. **V**enitq; heliachim
filius helchie ppositus domus et
subna scriba et ioathe filius asaph
a comentarijs ad ezechiam scissis
vestibus et nunciauerit ei uerba
rabfari. **Q**ue tu audisset rex
ezechias scissis uestimenta sua et
opertus est factus. **P**l.

Legressus est domu dmi. et
misit eliachim ppositum dom
et subnam scribam et senes
de sacerdotibus opertos factis
ad ysaiam ppham filiu amos
qui dixerunt. **H**ec dicit ezech
ias. **D**ies tribulatois et mce pan
ois et plaspome dies isti. **V**ene
runt filij usq; ad partu et cores
non habet parturientis. **S**i forte
audiat dno deus tuus uniuersa.

uerba tabfacis quem misit rex
 assyriorum dñs suus ut exprobra-
 ret deum uiuentem. et argueret
 uerbis que audiuit dñs deus tuus
 et fac orationem pro reliquis q re-
 pecte sunt. Veniunt ergo serui
 regis ethiopiae ad ysaiam. dixit q
 eis ysaias. Hec dicit dñs dñs uro;
 Hec dicit dñs. Noli timere a facie
 simonum quos audisti quibus blasphem-
 mauit pueri regis assyriorum
 me. Ecce ego mittam eis spiritum et
 audiet nuntium et reuertetur in
 terram sua. et decimam eu gladio
 in terra sua. Tunc dicit tabfacis
 et inuocit regem assyriorum ex-
 pugnantem sobnam audierat en-
 q recessisset de laachis. Cumq au-
 disse de chorachia rege ethiopiae
 dicentes. ecce egressus est ut pug-
 net aduersum me. te. et nec cont-
 cum. misit nuntios ad ethiopiae
 dicens. Hec dicit ethiopia regi iu-
 de. Non te seducat deus tuus in
 quo habes fiducia. neq dicas. No-
 tradetur relm in manu regis assi-
 rorum. Tu em ipse audisti q fecerit
 reges assyriorum. uniuersis terris
 quomodo uastauerunt eas. Num
 ergo solus poteris liberari. Numq
 liberauerit dn genua singulos q
 uastauerit pres mei. coram uidelz
 et aran et rephai et filios enen.
 qui erant in chelafar. ubi e rex
 emath. ubi est rex arphac et rex
 ciuitatis sep horopham ana et dua
 itaq cum accepisset ethiopiae rex
 bras. de manu nuntiorum et legisset
 eas. ascendit in domum dñi. et
 expandit eas coram dño. et ora-
 uit in conspectu eius dicens. Dñe
 deus israhel qui sedes super cherubim
 tu es deus solus regum omnium et
 tu fecisti celum et terram. Indina
 aurem tuam et audi. aperit dñe
 oculos tuos et uide. et audi omnia
 uerba semachereb. qui misit ut
 exprobraret nob deum uiuentem
 Vere dñe dissipauerunt reges assy-
 rorum gentes. et terras omnium
 et miserunt deos eorum in ignem.
 Non em erant dn. sed opera ma-
 nuu hominum deligno et lapide et.

perdidit eos. Nunc igitur dñe de-
 me saluos nos fac de manu eius.
 ut sciat omnia regna terre quia tu
 es dñs deus solus. Misit at ysaias
 filius amos ad ethiopiae dicens.
 Hec dicit dñs deus israhel. Que de-
 precatus es me super semachereb
 regem assyriorum audiui. Iste est
 sermo quem locutus est dñs de co-
 spreuit te et suffraginavit te.
 uirgo filia syon. posterquam tuum
 caput mouebit filia relm. Tu
 exprobraisti et quem blasphemasti.
 Contra quem exaltaisti uocem. et ele-
 uasti in excelsum oculos tuos.
 Contra spiritum israhel. Per manu seruo-
 rum exprobraisti dño et dixisti
 In multitudie curruu meorum
 ascendi excelsa montium in sum-
 mitatem libani. et succidi sublimes
 cedros eius. et electas abietes eius.
 Et egressus sum usq ad terram minos
 eius. et saltum carmeli eius ego
 succidi. et sibi aquas alienas. et
 succidi uestigys pedum meorum
 omnes aquas clarissas. Numq no
 audisti quid ab inicio fecerim ex
 diebus antiquis. Blasphemauit
 illud. et nunc adduxit. erunt in
 ruina collium pugnantium
 ciuitates munitae. Et qui sedent
 in eis humiles manu contemnu-
 runt et confusi sunt. facti sunt
 q fenum agri et uicinis herba
 tectorum que arefacta est anteq.
 ueniet ad maturitatem. Habita-
 uisti tuum et egressum. et mironiu
 tuum. et uiam tuam. ego presui
 et furorem tuum contra me. Insa-
 nisi in me. et superbia tua ascen-
 dit in aures meas. Dona itaq
 circuitu in naribus tuis. et chamu
 in labris tuis. et reducam te in
 uiam per quam uenisti. Tibi at
 ethiopia hoc erit signum. Comede
 hoc anno q repereris. in secundo at
 anno que sponte nascuntur. Por-
 ro anno tertio seminare et metite
 plantate uincas et comedite fruct-
 um eorum. et quodcumq reliquu
 fuerit de domo iuda. mittere radia
 decorsum. et faciet fuitu sursum
 et de relm quippe egredientem reli-
 que et q saluetur de monte syon.

Velut om̄ operatum faciet hoc. **Q**uia
obrem hec dicit dñs de rege assy-
riorum. Non ingredietur urbem
hanc. nec intet in eam sagittam
nec occupabit eam clipeus. nec
circumdabit eam munio. **P**er
uam qua uenit reuertetur. et
ciuitatem hanc non ingredietur
dicit dñs. **P**rocegamus urbem
hanc et saluabo eam. propt̄ me
et propter dauid seruum meum.
Sicut est uix in nocte illa. uenit an-
gelus dñi et percussit castra assy-
riorum centu octoginta quinq̄ milia.
Cumq̄ diluulo surrexisset iudic
oia corpora mortuorū et recedes
abnt. et reuersus est rex semnach-
erab assyriorū. et mansit in muni-
e. **C**umq̄ adoraret in templo nese-
rach decum suum. adramelech et
sarasar filii eius percusserunt eu
gladio. fugeruntq̄ metam arme-
niarū. et regnauit eseraddon fi-
lius eius pro eo. **XX.**
In diebus illis egrotauit ezechias
usq̄ ad mortem. **V**enit aut̄ ysaias
filius amos. dixitq̄ ei. **H**ec dicit
dñs deus. **P**recipe domui tue. mo-
ricas em̄ et non uiues. **Q**ui co-
uertit faciem suam ad parietem
et orauit dñm dicens. **O**bserto
dñe. memeto quo ambulauerim
coram te. in ueritate et in corde
perfecto. et q̄ placitum est corā
te fecerim. **F**leuit itaq̄ ezechias
fletu magno. **E**t anteq̄ egrederet
ysaias mediam partem atrij. factus
est sermo dñi ad eum dicens. **R**e-
uertere et dic ezechie dñi populi
mei. **H**ec dicit dñs deus dauid
patris tui. **A**udui uocem tuam
uidi lacrimam tuam. et ecce sana-
ui te. **D**ie tertio ascendes templū
dñi. et addam diebus tuis quide-
cim annos. **S**ed et de manu regis
assyriorū liberabo te et ciuitatem
hanc. et protegam urbem istam
propt̄ me. et propter dauid seruum
meum. **D**ixitq̄ ysaias **A**fferte
massam ficorū. **Q**uam cum attu-
lissent et posuissent super ulcus
eius curatus est. **D**ixerat aut̄
ezechias ad ysaiam. **Q**uod erit.

signum quia dñs me sanabit.
et quia ascensurus sum die tertia
templum dñi. **C**ui aut̄ ysaias. **H**ec
erit signum ad dñm. q̄ facturus sit
dñs s̄mone quem locutus ē. **V**is
ut accedat umbra decem lineis
in horologio. aut ut reuertatur
totidem gradibus. **E**t ait ezechias.
facile est umbram recedere decem
lineis in horologio. nec hoc uolo
ut fiat. sed ut reuertatur decem
gradibus. **I**nuocauit itaq̄
ysaias propheta dñm. et rediit
dñs umbram p̄ lineas quib; iam
descenderat in horologio actas
retrosus decem gradibus. **I**n t̄p̄e
illo misit herodach baladam filius
baladam rex babiloniorū litteras
et munera ad ezechiam. **A**udierat
em̄ q̄ egrotasset ezechias. **L**ectus
est aut̄ in aduentu eorū ezechias.
et dñdit eis domū aromati. et au-
rum et argenti. et pigmenta ua-
ria. unguenta quoq̄ et domum
uasorū. et oia que habere poterat
in thesauris suis. **N**on fuit quod
non monstraret eis ezechias in do-
mo sua. et in oī potestate sua.
Venit aut̄ ysaias propheta. ad rege
ezechiam dixitq̄ ei. **Q**uid dixe-
runt uiri isti. aut unde uenerunt
ad te. **C**ui aut̄ ezechias. **D**e terra
longinqua uenerunt de babilone.
At ille r̄ndit. **Q**uid uiderunt in
domo tua. **A**t ezechias. **O**ia quāq̄
sunt in domo mea uiderunt. **N**ihil
est q̄ non monstrauerim eis in
thesauris meis. **D**ixit itaq̄ ysaias
ezechie. **A**udi sermone dñi. **E**cce
dies ueniunt. et auferentur die
q̄ sunt in domo tua. et q̄ condide-
runt p̄ces tui usq̄ in diem hanc
in babilone. non remanebit q̄p̄
dicit dñs. **S**ed et de filiis tuis qui
egredientur ex te quos generabis
tolle. et erunt cunuchi in pala-
tio regis babilonis. **D**ixit ezechias
ad ysaiam. **S**onus s̄mo dñi que
locutus est. **S**u p̄p̄ et ueritas in
diebus meis. **R**eliqua aut̄ s̄monu
ezechie. et dñs fortitudo eius et quō
fecerit p̄sonam. et aque ducunt
et m̄roduxerunt aquas in ciuitate.

nomine hec scripta sunt in libro
sermonum dierum regum iuda.

Dormiuitas. **xxi.**
Ezechias cum patre suo
et regnavit manasse
filius eius pro eo. **Quode-**
cum annos erat manasse cum
regnare cepisset et lx. annis reg-
navit in iherosolymis. **Nomen** matris eius
aphsiba. fecitq; malum in conspectu
domini iuxta verba gentium quae dixerunt
dominus a facie israel filiorum. **Conversus**
q; est et edificavit excelsam quae disti-
pauit ezechias pater suus. et
erexit aras baal. et fecit lucos
sicut fecerat achab rex israel. et ado-
tauit deum militiam reba et coluit
eam. **Construxit** aras in domo domini.
de qua dixit dominus. **In** iherosolymis ponam
nomen meum. et **construxit** altaria
uniuscuiusque militie reba. in duobus atrijs
templi domini. et **insuperavit** filium suum
per ignem. et **violatus** est et ob-
secravit auguria. et fecit phuones
et **aurisporos** multiplicavit. ut
faceret malum coram domino. et **revertit**
et cum. **Posuit** quoque ydolum luci.
quem fecerat in templo domini. super
quo locutus est dominus ad dauid. et
ad salomonem filium eius. **In** tpe
hoc et in iherosolymis quam elegi de civitatibus
israel. **ponam** nomen meum
in sempiternum. et **ultra** non faciam
comoveri pedem israel de terra qua
dixi patribus tuis. **Sic** in si custodie-
runt opere omnia quae praecipi eis. et
uniuscuiusque legem quam manda-
vit eis servus meus moyses. **Illi**
vero non audierunt sed **seducti** sunt
a manasse ut **facerent** malum
super gentes. quas contulerat do-
minus a facie filiorum israel. **Locutus** quoque est dominus
in manu servorum suorum prophetarum
dicens. **Quia** iuxta fecit manasses rex
iuda abhorrationes istas pessimas
super omnia quae fecerunt amorcei in
eum. et **peccare** fecit etiam iudam
in mundanis suis. **Propterea**
haec dicit dominus deus israel. **Eccae** ego
inducam mala super iudam et iherosolymis
ut **grunget** audierit timantem
se aures eius. et **extendam** super
iherosolymis famam samariae. et **pondus**

domus achab. et **delebo** iherosolymis sicut
delebi solent tabule. **delebo** uer-
tam. et **dicam** acerbius stilum
super faciem eius. **Dimittam** uero
reliquas hereditatis mee. et **tra-**
dam eos in manu inimicorum eius
et **erunt** in uastitatem et rapi-
nam. **cunctis** aduersariis suis.
eo quod fecerunt malum coram me.
et **perseverauerunt** iniquitates me-
ae die qua egressi sunt praesens cor-
pus ex egypto usque in diem hanc. **Infir-**
et **sanguinem** in noxium sudit ma-
nasses multum in iherosolymis. donec im-
pletet iherosolymis. usque ad os. absque patris
suis. quibus peccare fecit iudam
ut **faceret** malum coram domino. **Reli-**
qua autem sermo manasse. et
uniuscuiusque quae fecit et patris eius
quo peccavit. **Nomen** hec scripta
sunt in libro sermonum dierum
regum iuda. **Dormiuitas** manas-
ses cum patre suo. et **sepultus**
est in hortis domus suae in hortis
aza. et **regnavit** amon filius eius
pro eo. **Uiginti** et **duos** annos
erat amon cum **regnare** cepisset
duobusque annis **regnavit** in iherosolymis
nomen matris eius **mesallemeth**
filia arnis dicitur. **Fecit** quoque malum
in conspectu domini sicut fecerat manas-
ses pater suus. et **ambulavit** in
omni uia per quam **ambulauerat**
pater eius. **seruierat** in mundi-
cijs quibus **seruierat** pater suus
et **adorauerat** eas. et **dereliquit**
dominum deum patris suorum et non am-
bulavit in uia domini. **Extenderunt**
ei **insidias** serui sui. et **interfecerunt**
regem in domo sua. **Per-**
cussit autem populus terre omnes qui **conu-**
luerant contra regem amon. et **con-**
stituerunt sibi regem **iosiam** filium
eius pro eo. **Reliqua** autem sermo
amon quae fecit. **nomen** hec scripta
sunt in libro sermonum dierum regum
iuda. **Sepelierunt** eum in sepulchro
suo in hortis aza. et **regnavit** io-
sias filius eius pro eo. **xxii.**

Quod annos erat iosias
cum regnare cepisset et
triginta uno anno regna-
uit in iherosolymis. **Nomen** matris

cuis ioda filia phaida de beseth
ath. scitit quod placitum erat co
ram dno. et ambulauit per ocs
uas dauid patris sui. non decli
nauit ad dexteram suam ad sin
istram. Anno aut xvuy. regis
iosie misit rex saphan filium
aslia filij mesullam scribam te
pli dmi dicens ei. Vade ad elchiaz
sacerdotem magnum ut conflet
pccatum q mlata est in templo
dmi. quia colligerunt iamtores
a plo deturq; fabris per ppositos
in domo dmi. qui et distribuent
eam hys qui opantur in templo
dmi. ad mstantanda parua tecta
templi. tignarijs. uidelicet et ce
metarijs et hys qui mterrupta
reponunt. et ut emanentur ligna
et lapides de lapidarijs. et ad
mstantanda templi. Verum
no subpuerit eis argentum quod
uacipiunt. sed in pte habent
et in fide. Dixit aut helchias pon
tifex ad saphan scribam. Librum
legis reperi in domo dmi. Deditq;
helchias uoluntate saphan qui et
legit illud. Venit quoq; saphan
scriba ad regem. et renuntiavit
ei quod pccoperat et ait. Con
flauerunt serui tui pecuniam
q reperita est in domo dmi. et dode
runt ut distribueretur fabris.
a presertis operis templi dmi. Var
rauerq; saphan scriba regi dicens
Librum dedit michi helchias sacer
dos. Quem cum legisset saphan
coram rege. et audisset rex uerba
libri legis dmi. stidit uestimenta
sua. Et pcepit helchias sacerdoti
et abucham filio saphan et achobor
filio misha. et saphan scribe
et asie seruo regis dicens. Ite et
consultate dnm super me et sup
populo et super oi uida de uerbis
uoluntis istius quod inuentu e.
Magna em ira dmi fuerit e
contra nos. quia no audierunt
uocem dmi. et non fecerunt
pccata mea. uerba libri huius ut
facerent ome quod scriptu est
nob. Perunt itaq; helchias sac

dos et abucham et achobor et saphan
et asia ad oldan propheta uerore
sellum filij ethie. filij araad. cu
stodis uestium que habitabat in
nrlm in scda. locutiq; sunt ad eam
et illa rudit eis. Hec dicit dno
deus isrl. Dicit uero qui misit
uos ad me. Ecce ego adducam ma
lum super locum hunc et super
habitatores eius. Oia uerba le
git rex uida quia de
reliquerit me et sacrificauerunt
dno alienis. excitantes me in
cunctis operibus manuum suarum.
Et succendetur indignatio mea
in loco hoc et non commuetur.
Fegi aut uida qui misit uos
ut consuleretis dnm sic dicitis.
Hec dicit dno deus isrl. Pro eo
q audisti uerba uoluntis. et
perterritus est cor tuum et humiliatus
est coram dno. audias smones
cont locum istum. et habitatores
eius. q uidelicet fuerunt in sup
rem et in maledictum et sidiu
uestimenta tua. et fleuisti coram
me. et ego audiuui ait dno. Idcirco
colligam te ad patres tuos. et col
ligeris ad sepulchrum tuum in pa
ce. ut non uideant oculi tui oia
mala que inducturus sum sup
locum istum. Et renuntiauerunt
regi q dixerat. **xxuy.**

Qui misit et congregati st
ad eum omnes senes uida
et nrlm. Ascenditq; rex
templum dmi. et omnes vi
ri uida. vniuersiq; q ha
bitabant in nrlm cum eo. sacerdo
tes et prophete. et ois populus. a
paruis usq; ad magnos. Legitq; cur
tis audientibus oia uerba libri fed
tis. qui inuentus est in domo dmi.
Et dicit rex super gradum. et pe
cussit pedes coram dno. ut ambu
larent post dnm et custodiret pre
cepta eius. et testamonia et ce
rimoniae in oi corde et in tota aie
et suscitarent uerba fedris huius
q scripta erant in libro illo. Adje
uitq; ipse pacto. et pcepit rex helchi
ie pontifici. et sacerdotibus sciendi

ordinis et iamtoribus.

ordms et ianitoribz ue proiceret
 de templo dñi oia uasa que facta
 fuerat baal et miluo et umiexse
 miliae celi. et combussit ea foris
 nlm in ualle cedron. et tulit pul
 uerem eoz in betsel. Et deleuit
 aruspices quos posuerant reges
 uida. ad sacrificandu in excelso.
 per ciuitates iuda et mortuū
 nlm. et eos qui adolebant macti
 sum baal. et soli et lune. et duo
 decim sigms. et omni miliae celi
 et effusa fecit lutu de domo dñi
 foras nlm in conualle cedron.
 et combussit eum ibi. et redegit in
 pulucrem. et proiecit sup sepul
 chra volgi. **D**estruxit quoqz ediu
 las effeminatoz que erant in
 domo dñi. pro quibus mulieres
 tpebant quasi domniculas luci
Congregauitqz omis sacerdotes
 de ciuitatibz iuda. et contamina
 uit excelsa. ubi sacrificabant sac
 dotes. de gabaa usqz bexabee. Et
 destruxit aras portaz in macti
 tu qñs ioseph pnapis ciuitatis.
 quod erat ad sinistram porte ciui
 tatis. **V**eritamine non ascendebat
 sacerdotes excelsos ad altare dñi
 in nlm sed em comedebant azi
 ma. in medio sim suoz. **C**onta
 minauit quoqz thaseth. quod e
 in conualle filij cinnon. ut nemo
 coscraret filiu suū aut filia per
 ignem moloch. abstulit quoqz eis
 quos dederant reges uide soli in
 mirouu templi dñi uix excedram
 nachan melch. cuiusqz q erat
 in saurim. **T**urcus aut solus
 combussit. **A**ltaria quoqz que erant
 super terra cenaculi actas q fecerant
 reges iuda. et altaria q fecerant
 manasses. in duobus acrys
 templi dñi destruxit rex. et curru
 rit inde et dispersit cinere coru
 in torrente cedron. **E**xelsa quoqz
 q erant in nlm ad dexteram par
 tem montis. offensionis. q edifi
 cauerat salomon rex isrl astartoth
 ydolo sidonoz et thamos offen
 sioni moab. et mclahom. abhomi
 nationi filioz ammon polluit
 rex. et contriuit statuas. et suc
 cidit lutos. repleuitqz loca eorum

offibus mortuoz. **I**n super et alta
 re quod erat in betsel et excelsu
 quod fecerat Jeroboam filius nabath
 qui peccare fecit isrl. et altare il
 lud et excelsum destruxit atqz to
 bussit. et domi nunt in pulucrem.
 succenditqz lutu. **E**t conuersus
 iofas uidit ibi sepulchra qerant
 in monte msitqz et tulit ossa de
 sepulchris. et combussit ea super
 altare. et polluit illud uix uerbu
 dñi quod locutus est un dei. qui
 porperat uerba hec et ait. **Q**uis
 est titulus ille quem uideo. **E**ndecit
 qz ei tuces illius urbis. **S**epulchru
 est hois dei qui uenit de iuda. et
 porxit uerba hec q fecisti sup alta
 re betsel et ait. **D**imite eum ne
 mo comoueat ossa eius. **E**t mirata
 manserunt ossa illius cum ossibz
 prophete qui uenerat de samaria.
In super et oia fana excelsorum.
 que erant in ciuitatibz samarie
 q fecerant reges isrl. ad irritandu
 dñm abstulit iofas. et fecit eis sctm
 oia opera que fecerat in betsel.
Et occidit uniuersos sacerdotes ex
 celsos qui erant ibi sup altaria.
 et combussit ossa humana sup ea.
Fuer suoz est nlm et precepit omi
 plo dñis. **F**acite phase dño deo
 uro. sctm q scriptum est in libro.
 federis huius. **E**t em sim e phase
 tale adiebus iudicium qui iudica
 uerit isrl et dñm dñez regum isrl
 et regum iuda. sicut in octauo decio
 anno regis **iosie** **iosie**. sctm e phase
 istud dño in nlm. **S**ed et phicones
 et auolos et figurat ydoloz et in
 iudicias abhominatoz. q filant
 in terra iuda et nlm abstulit iofas
 ut statueret uerba legis q scripta
 sunt. in libro quem uenit helchias
 sacerdos. in templo dñi. **F**ilis illi
 no fuit ante eum rex qui reuerse
 reuit ad dñm in di corde suo et in
 tota aia sua. et in uniuersa uirtu
 te sua. **I**ux dom legem moysi neqz
 post eum suscepit filis illi. **V**erū
 in non est auctus dñs ab ira fu
 rois sui magni. quo natus e fu
 rois eius contra iudam. propter
 irrationes quibz prouocauerat
 eum manasses. **D**ixit itaqz dñs.

Etiam iudam auferam a facie mea
sicut abstuli israhel, et prouinciam ciui-
tatem hanc quam elegi iherosolimam et
domum de qua dixi, erit nomen me-
um ibi. Reliqua autem uerba ioseph
et uniuersa que fecit, nonne hec
scripta sunt in libro uerborum dierum
regum iuda. In diebus enim ascen-
dit pharaon nectho rex egypti, contem-
puit regem assyriarum ad flumen eufriate
Et abiit ioseph rex moabitarum cum
et ortus est in magaddo, cum uen-
disset eum et portauerunt eum serui
sui moabitarum de magaddo, et pectus
locunt in iherosolimam, et sepelierunt eum
in sepulchro suo. Tulitque ioseph filius
ioachas filium ioseph et uxorauit
eum, et constituit eum regem
pro patre suo. Agniti tamen annoz
erat ioachas, cum regnare cepisset
et regnauit tribus mensibus
in iherosolimam. Nomen matris eius
amechil filia ieremie de lobna.
Et fecit malum coram domino, uixitque
quia fecerant preces eius. Impetitque eum
pharaon nectho in rebella, qui est metra
emach, ne regnaret in iherosolimam. Et
proposuit metram terre, centum talentis
argenti, et talento auri. Regem
que constituit pharaon nectho, eliachim
filium ioseph, pro ioseph prece eius,
pextitque nomen eius ioachim. Porro
ioachas tulit et dixit in egyptum.
Argentum autem et aurum dedit io-
achim pharaoni, cum indixisset eum
per singulos, ut conferretur uisum
preceptum pharaonis et uniuersis
secundum uixos suas coegit eam ar-
gentum que aurum, de populo terre,
ut daret pharaoni nectho. Viginti
quingentis annoz erat ioachim cum
regnare cepisset, et undecim an-
nis regnauit in iherosolimam. Nomen
matris eius, rebida, filia phada-
ia, de ruma, et fecit malum coram
domino uixitque dies que fecerant preces eius.
In diebus eius ascendit nabuchodonosor
rex babilonis, et factus
est ei ioachim seruus tuis, anno
et rursus rebellauit contra eum.
Impetitque ei dominus latrunculos calde-
orum et latrunculos syrie, latru-
culos moab, et latrunculos filiorum

ammon, et misit eos in iudam ut
disperderent eum. Iuxta uerbum domini
quod locutus fuerat per seruos
suos prophetas.

XXIII.
Actum est autem hoc uerbum
domini contra iudam, ut
auferet eum coram se
propter peccata manasse
uniuersa que fecit, et pro
sanguinem inopium quem effudit,
et impleuit iherosolimam inno-
cium, et ob hanc rem noluit do-
mino propiciari. Reliqua autem simeoni
ioachim et uniuersa que fecit, no-
ne hec scripta sunt in libro simeo-
ni dierum regum iuda. Et dor-
miuit ioachim cum patribus suis,
regnauitque ioachim filius eius
pro eo, et ultra non addidit rex
egypti ut egredieretur de terra sua.
Tulitque rex babilonis arxus
egypti, usque ad fluum eufriatem
omnia que fuerant regis egypti,
decem et octo annoz erat ioachim
cum regnare cepisset et tibi men-
sibus regnauit in iherosolimam. Nomen
matris eius, nestha, filia elnathar
de iherosolimam. Et fecit malum coram domino
uixitque dies que fecerat preces eius. In
tempore illo ascendit serui nabuchodonosor,
regis babilonis in iherosolimam
et exciudata est urbs mumeribus.
Remisitque nabuchodonosor rex ba-
bilonis ad riuum eum seruos
suis, ut oppugnarent eam. Egres-
susque est ioachim rex iuda ad re-
gem babilonis, ipse et mater eius
et serui eius et principes eius, et
cunuchi eius, et suscepit eum rex
babilonis anno octauo regni
sui. Et protulit inde omnes thesau-
ros domus domini, et thesauros domus
regie, et conadit uniuersa uasa
aurea que fecerat salomon rex israhel
in templo domini iuxta uerbum domini.
Et misit eum in iherosolimam, et uniuersos
principes, et uniuersos fortes exer-
citus, decem milia in captiuitate
et decem artificem et clusorem.
Nihilque relictum est exceptis pau-
peribus populi terre. Et misit eum
ioachim in babilonem et mater,
regis et uxores regis et cunuchi

eius et iudices terre duxit in capti-
 uatam de iherosolym in babilonem
 et omnes viros robustos septem milia.
 et artifices et clusores mille. omnes
 viros fortes et bellatores. Duxitque
 eos rex babilonis. captiuos in ba-
 bylonem et constituit matthamiam
 patrum eius pro eo. imposuitque
 nome ei sedechiam. Successitque et
 primo annu etatis habebat sedechi-
 as cum regnare cepisset et unde-
 cim annis regnavit in iherosolym. No-
 men matris eius erat amethal
 filia jeremie de iherosolym. Et fecit ma-
 lum coram dno iuxta omnia que fecerat
 ioachim. Inascebat enim omnis contra
 iherosolym. et contra iudam donec pro-
 iiceret eos a facie sua. Successitque se-
 dechias a rege babilonis. **xxv.**

Actum est autem anno uno
 regni eius. mense decimo
 decima die mensis. Venit
 nabuchodonosor rex ba-
 bylonis. ipse et omnes exer-
 citus eius in iherosolym. et intraverunt
 eam. et exstiterunt in circuitu eius
 munitiones. et clausa est ciuitas
 atque vallata. usque ad undecimum
 annum. regis sedechie nona die
 mensis. Prevaluitque fames in ciui-
 tate. nec erat panis populo terre.
 et intercepta est ciuitas. et omnes
 viri bellatores. nocte fugerunt per
 uiam porte que est inter duplicem
 murum ad ortum regis. Porro caldei
 obsidebant in circuitu ciuitatis. fugit
 itaque sedechias per uiam que ducit
 ad campestria solitudinis. et per-
 scutus est exercitus caldeorum regem.
 Comprehenditque eum in planicie
 iericho. et omnes bellatores que erant
 cum eo dispersi sunt. et reliquerunt
 eum. Apprehensum ergo regem duxerunt
 ad regem babilonis in reb-
 latha. qui locutus est cum eo iudi-
 cium. filios autem sedechie occidit
 coram eo et oculos effudit. Imposuitque
 eum cathenis et adduxit in babilo-
 nem. Mense quinto septima die me-
 sis. ipse est annus nonus decimus
 regis babilonis uenit nabuzardan
 princeps exercitus suus regis ba-
 bylonis in iherosolym. et succendit do-

mu domi et domu regis. et domos
 in iherosolym. omnesque domu combussit
 igni. et muros iherosolym meruit de-
 struxit. omnes exercitus caldeorum
 qui erat cum principe militum. Se-
 liqua autem partem populi que reman-
 serat in ciuitate. et per fugas qui
 transfugerant ad regem babilonis
 et reliquum reliquos transfudit na-
 buzardan princeps militum. Et de
 pauperibus terre reliquit munito-
 res et agricolas. Columnas autem
 creas que erant in templo domi. et
 bases et mare circum. quod erat
 in domo domi transfugerunt. caldei.
 et transfulerunt eos omnes in babilonem.
 Illas quoque creas et nullas atque
 tridentos. et cyphos moeraxiola
 et dia uasa creas in quibus mustica-
 bant tulerunt necnon thuribula et
 fialas. Tunc aurea aurea. et
 argentea argentea tulit princeps
 militum. i. columnas duas mare
 unum et bases quas fecerat salom
 in templo domi. Non erat pondus
 creas domi uosaz. Decem et octo.
 cubitos altitudinis habebat colup-
 na una et capitellum circum super se.
 altitudinis cum cubito et recti-
 culum. et malognata super capi-
 tellum columpne dia creas. Siles
 et columpna silda habebat orna-
 tum. Tulit quoque princeps militum
 seraian sacerdotem primum et sopho-
 nam sacerdotem secundum et tres sa-
 nitores. et de ciuitate eunuatum
 unum. qui erat presertus super viros
 bellatores. et quinque viros de hinc
 qui steterat coram rege que ceperat
 in ciuitate. et sopher principem
 exercitus qui probabat tyrones.
 de populo terre. et sex viros de
 vulgo qui inuenti fuerant in ciui-
 tate. quos tollens nabuzardan
 princeps militum. duxit ad regem
 babilonis. in rebatha. Percussit
 quoque eos rex babilonis et misit in
 rebatha in terra emath. et insti-
 tus est iuda de terra sua. Populo
 autem qui relictus erat in terra iuda.
 que dimiserat nabuchodonosor
 rex babilonis presertit godollam

filium abica filij saphan. Quod cum audissent omnes duces militum. ipsi et una qui erant cum eis. uidelicet qui constitueret rex babilonis godoliam. uenerunt ad godoliam in masphe. israhel filius nathame et iothamian filius tarce. et sarcia filius thena. ameth. neptharces. et rezomas filius machathi. ipsi et socij eorum dicens. Nolite timere seruire caldeis. dixerunt mittere. et seruire regi babilonis. et bene erit uobis. **S**on est autem merise septimo uenit israhel filius nathame. filij elisama. **S**on de semine regis. et decem uiri cum eo. Perusseruntque godoliam qui mortuus est. **S**ed et iudeos et caldeos qui erant cum eo in masphe. Confugerunt autem omnes populus. a paruo usque ad magnum. et principes militum uenerunt in egiptum. timentes caldeos. **S**on est uero anno **xxxvii.** in migratione ioachim regis iude. mense duodecimo. **xxvii.** die mensis. subleuauit eum meradach rex babilonis. anno quo regnare ceperat. caput ioachim regis. iuda de carcere. et locutus est ei benigna. **E**t posuit thronum eius super thronum regum qui erant tum eo in babilone. et mutauit uestes eius quas habuerat in carcere. et comedebat pane semper in conspectu eius cunctis diebus uite sue. **A**monam quoque constituit ei. ad presertim missionem que et dabat ei a rege. per singulos dies omnibus diebus uite sue. **;**

Liber salomonis id est parabole secundum hebraicam ueritatem translatum ab eusebio. **J**eromimo presbitero petente. **C**romatio. et **E**liodoro. epistolis. **;**

Romano et heliodoro episcopo. **J**eromimus saluatur iungat epla quos iungat sacerdotum. imo. carta non diuidat. quos **x**pi netit amor. comencarios in ofee amos. zachariam. malachiam. que postis scriptis si licuisset pualicidie mutuis solacijs tui. notarios nros et librarios sustentans. ut uos potissimu non sudet ingeniu et care ex latere frequeris turba diuersa posantur. qm aut capui sit me uobis efueritibus alijs laborare. aut in radeo dati. et accipi cuiq. preter nos obnoxius sim. **I**taq. longa egrotatione fractus ne penitus hoc anno reuocem. et apud uos mutus rem. **T**ridu opus uro noie conseruau. **I**nter eadem uidelicet tui salomomo uoluminu. mafflochi. quos hebrei. parabolas. **P**ulgata edicio piquetia uocat. celat quod grece catalastan latine conuatoreu possunt dicere. **E**rastrum. quod in miaz. linguam uerituz canu canu corum. seruit et paneritios ihu fili sacti liber. et alius pseudo grauus qui sapia salomomo. mscaditur. quoz porem et hebraicu repera. non catalastan ut apud latinos. sed parabolas pnotatum. cui uinai erant catalastes et canu canu. ut filitudinem salomomo non solu libroz numero sed et materiaz gne cocquaret. **S**ed apud hebreos nullu est. quia et ipse filius grecam eloquentiam redderet. et nonnulla spoz uerim hunc iudei filomio affirmat. **S**ic ergo **J**udith. et **t**hobi. et **m**athabeoz libros legit quide catia. sed me canonicas scripturas no recipit. **S**ic et hec duo uolumina legit ad edificacem plebis. no ad autoritatem catalastoz dogmatu confimandum. **S**i cui sane septuaginta mter. preter magis edicio placet. **H**ic em cam a nobis. olm gmedatam ncaz em sic noua rudm. ut uela destruiamus. et in cu diligentiffic.

legerit sciat magis mea intelligi que non in terra um uas triffusa coacuerit. sed et sciam de prelo purissime comendata teste sui saporem seruaerunt.

Incipit parabole Salomonis

Parabole salomonis filij dauid regis isrl ad faciendam scienciam et disciplinam ad intelligenda uerba prudentie et suscipiendam cruditiorem doctrine. iustitiam et iudicium. et equitatem ut detur paruulis astucia. adolescenti sapia et intellectus. Audiens sapiens sapiencior erit et intelligens gubernacula possidebit. Animaduertet pabolam et interpretatorem uerba sapientiu et emigmata eoz. Timor dñi principium sapie. Sapiam atq; doctrinam stulti despiciunt. Audi fili mi disciplinam patris tui. et ne dimittas legem matris tue. ut addatur gra capiti tuo. et torq; collo tuo. Fili mi si te laetauerint patres ne acquiescas eis. Si dixerint ueni nobiscum. insidiam sangm. abscondamus tendiculas contra insone scustia. deglutiamus eum. sicut insone uiuetes et integru qñ descendente in lacu. Omne piosam sbam reperiemus. implebimus domus mae spolis. sortem mette nobiscum. mar supud unu sit om nrm. fili mi ne ambules cum eis. Prohibe pedem tuu a semitis eoz. Pedes em illoz ad malu rurent. et festinant ut effundant sangnem. Frusta aut iacitur tethe an oculos penatoroz. spiq; contra sangne suu insidiantur. et moluntur fraudes contra aias suas. sic semite oiz auari aias possidentiu.

rapunt. Sapia foris predicat. In placis dat uocem suam. Incipit turbaz clamitat. In foribus portarum urbis profert uerba sua dicens. Usq; quo paruuli diligas insanciam. et stulti ea que sibi snoria cupiunt. et imprudentes odibunt scienciam. conuicimini ad correptionem meam. En proferta uob spm meum et ostendam uerba mea quia uocau. et tenuistis eptendi manu meam. et no fuit qui aspiceret. Desperistis omne consilium meum. et macepationes meas negleptis. Ego quoq; in mteritu uro uidebo. et subsannabo cum uob quod timebatis aduenerit. Cum reuertit repentina calamitas. et mteritus qñ tempestas ingruerit. En uenerit sup uos tribulatio et angustia. tunc tuocabunt me et non exaudiam. Mane confurgent et non inueniet me. eo q; exosam habuerint disciplinam. et timorem dñi non susceperunt. nec adseuerunt consilio meo. et detraherunt uniuerse correptionem mee. Comedent gr fructus uie sue. suoz consilios saturabuntur. Quersio paruuloz mfract eos. et prosperitas stultoaz perdet illos. Qui autem me audierit. absq; terrore requiescet. et habundantia pfructur. maloaz timore sublato. .4.

Fili mi si susceperis sermones meos. et ma data mea absconderis penes te. ut audiat sapienz aures tua. Inclina cor tuum ad agnosendam prudentiam. Si em sapiam inuocaberis. et melinaueris cor tuu prudentie. si quisieris eam qñ perumas. et sicut thesauros effoderis illam. tunc intelligis timorem dñi. et scienciam dei inuenies. quia dñs dat sapiam. et ex ore eius sua et prudentia. custodiet rectoza salutem et proteget gradientes. simpliat seruans semitas iustie. et uias eoz custodiens. Tunc intelliges.

iusitiam et iudiciu et caritatem et
dem semitam bonam. Si mra
uerit sapientia cor tuu. et scientia
die tue placuerit. consiliu custo
diat te. prudentia seruabit te.
ut eruaris de uia mala. Ad hunc
qui peruersa loquitur. qui relin
quunt iter xpi. et ambulat p
uias tenebrosas. Qui letantur
cum malefactorum et exultant in
rebus pessimis. Quos uic per
uerse. et infames gressus eorum
ut eruaris a milice aliena. et
ab extranea q mollit smones tu
os. Et relinquit ducem puberta
tis sue. et pacti dei sui oblita e.
Indinata est em ad morte dom
eius. et ad inferos semite ipius.
Omnes qui ingrediuntur ad ea
non reuertentur. nec apprehendit
semite uite. Esto iustus ut om
sulces in uia bona. et talles iustoz
custodias. Qui em recti sp habi
tadunt in terra. et simplices p
manebunt in ea. Impi uero de
terra perderunt. et qui inique
agunt auferentur ex ea. .iiij.

Fili mi ne obliuiscaris
legis mee. et precepta
mea custodiat cor tuu
longitudinis em dieru
et annos uite et pacem
apponent tibi. Fida et ueritas
no te deserant. Excuda eas gut
turi tuo. et describe in tabulis
cordis tui. et inuenies gram et
disciplinam bonam coram deo
et hominibus. Habe fiducia in dno
ex toto corde tuo. et ne inuitaris
prudencie tue. In omnibus uis tuis
cogita illu et ipse diriget gressus
tuos. Ne sis sapiens apud temet
ipm time dnm et recede a malo.
Santitas quippe erit umbilico
tuo. et nequitas ossium tuorum
Honora dnm de tua sba. et de
pmitis om fugum tuaz. Et
implebunt horrea tua saturitate
et vno torcularia tua redunda
bunt. Disciplinam em fili mi
ne abicias. ne deficias cum ab eo

corripieris. Quem em diligit do
corripit. et q pater in filio con
placet sibi. Beatus homo qui in
uenit sapiam. et qui affluit pru
dentia. Melior est adquisitas et
negotiatione argenti et auxi mi
mi et purissimi. fructus eius e
pretiosior cunctis opibus. et oia
q desiderantur huic no ualent
comparari. Longitudo dieru in deu
tate eius. in sinistra illius dul
ce et gloria. Ne eius uic pulchre.
et omis semite illius pacifice. In
num uice est hys qui apprehendunt
eam. et qui tenuerit eam beatus
Dns sapientia fundauit terras
stabili ut celos prudentia. Sapia
illius eruperunt abyssi. et nubes
tore concreuerunt. Fili mi ne afflu
ant hec ad oculos tuos. Custodi le
gem atq consiliu et erit uita die
tue. et gratia fauibus tuis. Tu
ambulabis fiducia in uia tua.
et pes tuus non offendit. Si dor
mear non timebis. quiescas et
suauis erit sompnus tuus. Ne
paucas repentinio terrore. et re
ruentis tibi potentias impioru
Dns em erit in latere tuo. et custo
diat pedem tuu ne capiaris. Noli
prohibere benefacere cum qui pe
si uales et ipse benefac. Ne dicas
amico tuo uade et reuertere. et
cras dabo tibi cum statim possis
dare. Ne moliaris amico tuo ma
lum. cum ille mte habeat fiducia.
Ne contendas aduersus homin
frustra. cum ipse nichil tibi mali
fecerit. Ne emuleris bonis. inuisu
ne imiteris uias eius. quia ab
horatio om est dno illudor. et tu
simplicibus. sermone nonas eius
Egestas a dno in domo impi. ha
bitacula aut iustoz bndicantur.
Illudores ipse deludet et masuct
dabit gratiam. Glam sapientes
possidebunt. stultoz epultrano
ignominia. .iiij.

Filice filij disciplina pui
et attendite ut sciatis
prudencia. donu bonu.

ceduam uobis. Regem mea non de
 relinquant. Nam et ego filius sui
 patris mei tenellus et unigenitus
 coram matre mea. et docebat me
 atq; dicebat. Suscipiat uerba mea
 cor tuu. custodi precepta mea et vi
 ues. Posside sapiam posside prude
 tiam. Ne obliuiscaris. neq; decli
 nes a uerbis oris mei. Ne dimittas
 eam. et custodiet te. Dilige eam et
 seruabit te. Principium sapie. pos
 side sapiam. et in di possessione
 tua acquirere prudentiam. Accipe
 illam et exultabit te. Glorificabit
 te ab ea. cum eam fueris amplexo
 raris. Dabit capiti tuo auguriam
 gratia. et corona munita proteget
 te. Audi fili mi et suscipe uerba
 mea. ut multiplicentur tibi anni
 uite. Nam sapie monstrabo t. dicit
 te per semitas equitatis. Quas
 tu ingressus fueris. non excidit
 gressus tui. et currens non habet
 offendit. Tene disciplina ne
 dimittas eam. Custodi illam. qz
 ipsa est uita tua. Ne delictis se
 mas impioru. nec tibi placeat
 malozp uia. Fuge ab ea nec insecas
 per illam. Declina et desere eam
 Non em dormiunt n male fore
 runt. et non rapitur sompnus ab
 eis. n supplantant uerba. Comedit
 panem innocetatis. et comu miq
 tatis bibunt. Iustozp aut semita
 qz lux splendens procedit. et te
 sat usq; ad perfim diem. Via im
 pioru tenebrosa. nesciunt ubi cor
 ruunt. fili mi auscultat simones
 meos. et ad eloquia mea mclina
 aures tuas. ne recedant ab oculis
 tuis. custodi ea in medio cordis
 tui. Uia em sunt iuemetib; ea.
 et uniuerse carni sanctas. Omni
 custodia serua cor tuu. qz ex ipo
 nica procedit. Remoue ate ds pra
 uum. et detrahentia labia sint
 procul ate. Oculi tui recta iudicat
 et palpebre tue pcedant gressus
 tuos. Inage semitam pedibus
 tuis. et omis uie tue stabilientur.
 Ne declines ad dextera et ad si
 nistram. auerte pedem tuu. a
 malo. Uias em que addeperis st.
 nouit dñs. peruerso uero st que

a simstus sunt. Ipe aut rectos
 faciet cursus tuos. ut in terra aut
 tua in pace perduat. **V.**
Fili mi accende sapienaz
 incam. et prudentiae mee
 melina autem tua. ut
 custodias cogitacoēs. et
 disciplinam labia tua co
 sexuent. fatuus em distillas la
 bia mcecturas. et mridus oloo
 gutur eius. Nouissima aut illius
 amara. qz absinthiu. et acuta
 qz gladius sicaps. Pedes eius de
 scendunt in mortem. et ad mferos
 gressus illius penetrant. Per se
 mteam uite non ambulant. va
 gi sunt gressus eius. et muestiga
 bilis. Nunc ergo fili audi me. et
 ne recedas a uerbis oris mei.
 longe fac ab ea uiam tuam et ne
 appropinques forib; domus eius.
 Ne des alienis honorem tuum.
 et annos tuos acudeli. ne forte
 impleantur cotrauei uerb; tuis.
 et labores tui sint in domo aliena.
 et gemas inouissimis. qz consapo
 seris carnes. et corpus tuu et di
 cas. Cur detestatus sum discipli
 nam. et mceptacoibus non acci
 puit cor meū. Nec audiu uoce
 docentiu me. et magis non m
 clinaui aurem meam. Pene fui
 in di malo. in medio calcis et sp
 nagoge. Bibe aquam de cisterna
 tua. et fluentia putri tui. Deuict
 fontes tui foras. et in placris aqs
 tuas diuide. habeto eas solus. nec
 sint alieni particeps tui. Sic ue
 lia tua bndicta. et letare tu mu
 liere adulescentiae tue. Cerua ca
 rissima. et gratissimus hmnulus
 uera eius mclinent te in tpe.
 et in amore illius delectare uigil
 Quare seductus fili mi ab alid
 na. et foueris in sinu alterius.
 Respirat dñs uias hois. et omnes
 gressus illius considerat. Iniquitates
 sue capuit impium. et sumbus
 ptozp suozp constingitur. Ipe mo
 rietur quia non habuit discipli
 nam. et in mltitudine stulticie
 sue decapictur. **17** **VI.**

Fili mi si sponderis pro amico tuo defixisti apud expectanciu manu tuam in laqueatus es uerbis oris tui. et captus propis sermionibus tuis. fac ergo qd dico fili mi et temetipm libera quia madisti in manu proximi tui. Discede festina suscipia amicum tuum. Ne dedecus sompnum oculis tuis. ne dormierint palpebre tue. Fruere qm dammula de manu tua. et quasi auis de insidns accipis. Vade ad fornicam o piger. et cohereda uias eius. et discite sapiam. Que cum non habeat ducem. nec pceptorem. nec pncipem. parat estate abum sibi. et congregat in messe quod comedat. Piger quo piger dormis. qm confuregis ex sompno tuo. Paululum dormitis paululu dormicabis. paululu confures manibz. pectus ut dormias. et ueniet tibi qm uiator egestas. et paupies qm uir armatus. Si uero mpiger fueris. ueniet ut fons messis tua. et egestas loque ueniat a fugat a te. Homo apostata. uir mutilis graditur. ore peruerso. amittit oculis textu pede. digito loquitur. prauro corde machinatur malu. et in die tpe uregia seminat. Hinc exemplo ueniet perditio sua. et subito conertur. nec habebit ultra medicinam. Sep sunt q odit dno. et septimu detestatur dia eius. Oculos sublimes. linguam mendacem. manus effundentes iniquum sanguinem. Cor machinans cogitationes pessimas. pedes ueloces ad currendu in malu. profertentem mendacia. testem fallace et cum qui seminat mter ficos discordias. Conserua fili mi pcepta patris tui. et ne dimittas legem matris tue. Liga ea in corde tuo iugiter. et munda gustura tuam. Cum ambulaueris grediantur tecum. Cum dormieris custodiant te. Etia euigilans loquere tui cis. quia mandatu lucerna e. et lep lup. et uia uite mcepano disti.

plene. **N**e custodiant te a muliere mala. et a blanda lingua optime. Non concupiscat pulchritudine eius cor tuum. ne capiaris nutibus illius. Pretiu em sarti uip um est pams. Mulier aut. uiti praosam uiam capit. Nupt abscondere pe homo igne in sinu suo. ut uestimentu illius no ardeat. Aut ambulare sup pruinam. et non coburentur plante eius. Sic qui ingreditur ad mulierem proximi sui. non erit mundus cum tetigerit eam. Non grauis est culpa. cum quis furatus fuerit. fixatur em ut esurietem implcat aiam. Deprensus qm redet septuaginta et dem sdam domus sue tradet et liberauit se. Qui aut adulter est. propter cordis inopia. perdet aiam sua. turpitudine et ignominiaz cogitgat sibi. et obprobrium illius no delebitur. quia scelus et furor. uiri non parat in die uindictae. nec quiescet cuius precibus nec suscipiet. pro redemptione donaproxima. **vij.**

Fili mi custodi sermone meos et pcepta mea. reconde tibi. Secura mandata mea et uiues. et legem mea qm pupilla oculi tui. Liga eam in digitis tuis. scribe eam in tabulis cordis tui. Sic sapientiae soror mea es. et prudentiam uoca amica tua. ut custodiat te a muliere optime. et ab aliena que uerba sua dulcissiat. De fenestea em domus mee per cancellos prospexi. et uideo par uulos. considero uertore uenit qui transit per platea uip angulu. et prope uiam domus illius graditur. in obscuro aduerspera scrite die. in noctis tenebris et caligine. et cae miter occurrat illi ornatu meretricis. parata ad capiedas aias. garrula. et uagga. quictis mpariens. nec uales in domo consistere pedibus suis. Tunc foris. nunc in plateis. nunc uip angulos insidians. **Apdhsu**

Sapientia

q̄ de ofulat̄ iuuenen. et protraa
 vltu blanditur dicens. **V**eni mas
 pro salute debui. hodie reddidi vo
 ta mea. **D**ortu egressa sum mec
 ansu sum tuu. desiderans te uidere
 et reperi. **I**ncipui fumbus lectu
 meu. strauit capetibus p̄tis ex
 egypto. aspexi audile meu m̄tra
 alo. et ana momo xem m̄cbrae
 max uberibus. et fruanur cupi
 tibus amplexibus. donec illuce
 scat dies. **N**on est em uir in domo
 sua. abne uia longissima. factu
 lum pecunie sciam tulit in die
 plene lune reuersurus est domu
 suam. **I**ncetiuit cum mltis fmo
 mbus. et blandiays labioꝝ pro
 trapit illum. **S**catm cam sequit
 quasi bos ductus ad uictimam.
 et quasi agnus lasciuens. et ig
 norans. et nescit q̄ ad v̄mculā
 stultus trahatur. **D**onec infigat
 sagitta iecor eius. uelut si aus
 festinet ad laqum. et nescit quia
 de periclo aie illi agitur. **VII.**

Nunc ergo fili audi me.
 et accende uerba oris mei.
 ne abstrahatur in uis
 illius meris tua. neq̄
 decipiaris semitis eius

Auultus em vulneratos dericit. et
 foras sumi quq̄ m̄c̄fetti s̄t aq̄ea.
 ne m̄feri domus eius. penetratos
 m̄ m̄feriora mortis. **T**umq̄t n̄d
 sapia clamat. et prudentia dat
 vocem suam. **I**n sumis op̄ct̄fioꝝ
 uertualz super uiam in medys
 semitis stans. **D**uꝝ portas ciuita
 tis. in ipis foribus loquitur dices
Quixi ad uos clamito. et uox mea
 ad filios hom̄. **I**ntelligue p̄uuli
 astucia. et m̄spicetes am̄maduc
 tice. **A**udite quo de rebus mag
 nis locutura sum. et apientur
 labia mea. ut recta p̄dicent. **V**er
 tatem meditabitur guttur meu
 et labia mea detestabunt̄ impiu.
Iusti s̄t om̄s serm̄ones mei. non
 est in eis prauu quit neq̄ p̄usu.
Tota sunt intelligentiabz. et equi
 uementibus suam. **A**mpite disa
 plina meam et non pecuniam
 doctina magis q̄ auri eligite.

Melior est em sapia cunctis pass
 sumis. et omne desiderabile non
 p̄t ei coparari. **E**go **S**apa habita
 in consilio et exuditio me sum co
 gitationibus. **T**emor om̄ odit mala.
 arroganciam et superbia. et uia
 prauam. et os bilingue detestor.
Hecum est consiliu et equitas. mea
 est prudentia. mea est fortitudo.
 per me reges regnant. et legum
 conditores iusta detexiunt. **P**er me
 p̄ncipes imperant. et potentes de
 cernunt iusticia. **E**go diligentes me
 diligo. et qui mane uigilant ad me
 inuenient me. **H**ecum sunt diuit
 tie et gloria. op̄es superbe et iusti
 tia. **M**elior est fructus meus auro
 et lapide precioso. et gemmna mea.
 argento electo. **I**n uis iusticie am
 bulo. in medio semit̄p̄ uiduꝝ. ut
 dicam diligentes me. et thesauros
 ceop̄ ropleam. **D**no possedit me ab
 initio uiaꝝ suar̄ anteq̄ quicq̄
 faceret a p̄ncipio. **A**d cetero ordi
 nata sum. et op̄antiquis anteq̄
 terra fieret. **N**on dum erat abyssi
 et ego iam concepta eram. **N**ec
 dum fontes aquar̄p̄ erupxerant.
Nec dum montes graui mole
 stiterant. ante colles ego p̄uacabar.
Ad huc terram non fecerat. et flu
 mina et cardines ordis terre. q̄n
 preparabat celos aderam. quado
 terra lege et gyro uallabat aby
 sos. q̄n cetera firmabat sursum.
 et librabat fontes aquar̄p̄. q̄n
 oraudabat mari terz m̄stru sibi
 et legem ponebat aquis ne inu
 xent fines suos. q̄n appendebat
 fundamenta terre. cum eo era
 cuncta copones. **E**t delectabar per
 singulos dies. ludens aram co
 oi tempore. **L**udens in op̄be et az
 et delicia mee c̄e cum filiis hom̄.
Nunc ergo filij audite me. beati
 qui custodiunt uias meas. **A**udite
 disciplina et estote sapientes. et
 nolite abire cam. **S**cat̄o homo q̄
 audit me. et qui uigilat ad fores
 meas comedie. et obseruat ad po
 stes meas ostij mei. **Q**ui me in
 uenerit inueniet uitam et hauriet
 salutem adno. **Q**ui autem in me

pertrauerit loder aiam suam. **O**ms
qui me odierunt diligunt mortem,

Sapientia edificata. **18.**
uit sibi domu. epadit
columnas septem. in
mola uit uictimas suas
mstruit comu et proposuit mensa
suam. **A**nsit ancillas suas ut
uocarent ad ortem. et ad mema
ciuitatis. **S**i quis est par uultus
ueniat ad me. et insipientibz lo
cuta sum. **R**emte comedite pane
meum. et bibite uinum meum quod
misaui uob. **R**elinquite insantia
et uiuete et ambulat in uias
prudencie. **S**ui erudit derisore
ipe sibi in uixiam facit. **E**t qui
arguit impiu generat maculas
sibi. **N**oli arguere derisore. ne
odert te. **A**rgue sapienter et dili
get te. **D**a sapienti orationem
et additax ei sapientia. **D**oce u
stum. et festinabit accipere. **P**ri
cipium sapientie timor dm. et
sancia fontoz prudencia. **D**er
me em multiplicabunt dies tui
et addentur tibi anni uite. **S**i
sapienter fueris et metum eris.
et propinquo tuus. **S**i aut illudor
solus portabis malum. **M**ulier
stulta et clamosa plenaqz illece
bris. et nihil omnino facit. **S**e
dit in foribus domus sue. super
sellam in exaltis urbis loco. ut
uocaret insequentes uiam. et per
gentes in here suo. **S**uis est
par uultus declinet ad me. et ue
cordi locuta est. **Q**ue furtiue dul
ciores sunt. et panis abscondit
suauior. et ignorauit qz gigan
tes ibi sunt. et in profundis miferi
in conuue eius.

Filius sapientis letificat pa
trem. filius uero stultus
mestitia est matris sue.
Non proderunt thosaueri
impictatis. iusticia uero
liberabit a morte. **N**on affliget
dne fame aiam iusti. et insidias
impioz subuertet. **E**gestate ope
rata est manus remissa. mans
aut foratum. diuitias parat.

congregat in messe filius sapiens
est. **S**ui aut sterat estate. filius
confusionis e. **I**ndicatio dm sup
caput iusti. os aut impioz ope
rat iniquitate. **M**emoria iusti in
laudibus. et nomie impioz poute
fret. **S**apientis corde precepta susci
piet. stultus edicax labns. **S**ui
ambulat simpliat. ambulat con
fident. **S**ui aut deprauat uias
suas. manifestus erit. **S**ui amuit
brulo. dabit dolorem. **S**tultus la
bis uerberabit. **P**ena uite os iusti.
et os impioz operit iniquitatem
dm suscitax uias. et uniuersa
delicta operit caritas. **I**n labns
sapientis inuenietur sapia. et
briga in dorso eius. qui indiget
corde. **S**apientes abscondit fac
tiam. os aut stula confusioni pro
mum est. **S**ubstantia diuitis.
uerbe fortitudinis eius. pauor pau
perum. egestas eoz. **O**pus iusti
ad uitam. fructus aut impioz ad
uita pnam. **S**ia uite custodia di
sapientia. qui aut maceracione
selmquit errat. **A**bscondunt om
um labia mendacia. qui profect
cotumelias insipientis est. **I**n mul
tiloquo pnam non decet. qui aut
moderate labia sua prudentis
simus e. **A**rgenteum electi ling
ua iusti. cor aut impioz pro
mestilo. **L**abia iusti erudit plu
rimos. qui aut in dora sunt mag
dis egestate morientur. **S**uero
dm diuites facit. nec sona bitur
eis afflictis. **Q**uasi per risu stul
tus operat scelus. sapa aut est
uirus prudencia. **Q**uod timet im
pius uemet super eum. desider
am sui iustis dabitur. **Q**uasi
tempestas triciens non erit impi
iusti aut qz fundamentu sepier
num. **S**icut accu denarius. et
fumus otulus. sic piger hns qui
miserat eum. **T**imor dm appo
net dies. et anni impioz breuia
suntur. **E**xpectacio iustoz leti
cia. spes autem impioz in proxi
peribit. **F**ortitudo simplis uia
dm. et pauor hns qz operant malis.

Iustus meternu non comouebit. Impi aut non habitabunt super terram. De iusti parturiet sapienciam. lingua prauoz pibit. Sapia iusti considerant placita eo os impiorum peruersa. XI.

Secunda dolosa abominatio est apud deum. et pondus equi uoluntas eius. Vbi sunt superbia ibet ibi erit et cotumelia. Vbi aut humilitas. ibi et sapientia. Simplicitas iustoz dirigit eos. et suplanitatio peruersoz uasta dit illos. Non proderunt diluie in die ulaois. iusticia aut liberabit a morte. Iusticia simplicitis diriget uiam eius. et in impie tate sua corruct impius. Iusticia rectoz liberabit eos. et in insidijs suis capientur iniqui. Noctuo die impio nulla erit ult. spes. et expectatio sollicitoz peribit. Iustus de angustia liberatus est et tradetur impius pro eo. Simu lator ore decipit amicu suu. iusti aut liberabuntur sua. In bo nis iustoz exaltabitur ciuitas et in perditione impioz erit lau dario. In bndicoe iustoz exalta bitur ciuitas. et ore impioz sub uertetur. Qui despiciat amicu suu indigens corde est. un aut prudens tacebit. Qui ambulat fraudulenter. reuelat archana. qui aut fidelis est celat arma co missum. Vbi non est guberna tor populus corruct. salus aut ubi multa consilia. Affliget ma lo qui fidem facit pro extraneo qui aut tuncet laqueos securus e. Mulier graaqa mucmet glaz sedis aut conuincie. q odit mu lier iusta. diuitias at pigra. m opes sunt. et robusti habebunt diuitias. Benefacit aut sue ori misericors. qui aut raudelis est et propinquos abicit. Impius facit opus instabile. semnanti aut iusticia merces fidelis. cle mentia prepaat uita r scitatio

maloz mortem. Rehorabile dno cor prauum. et uoluntas eius in hys. qui simplr ambulat. Vanus in manu no erit in no cernis manio. fermen aut iustoru saluabitur. Extulus aurcus in uaribus suis. mlier pulchra et fatua. Desideriu iustoz omne bonu est. prestolacio impioz furoz. Alij diuidunt ppa. et diuices fut aly rapiunt non sua. et semp in egestate sunt. Aia q bndiat in pingua ditur. et qui mebrat. ipe quoq mebratur. Qui abstorn dit frumenta. maledicat in po pulis. bnditio aut sup caput pendentiu. Bene totuq diluio lo qui qrit bona. qui aut mue stigatoz maloz est oppmet ab. eis. Qui confidit in diuitijs suis corruct. iusti aut pccnis folium germinabunt. Qui cotuebat domu suam possidebit uentos et qui sculeus est seruet sapienti fructus iusti lignum uite. et q suscipit aias sapiens e. Si iust m terra recipit. qnto magis im pius et peccator. XII.

Qui diligit disciplinam diligit suam. qui odit mcepciones impies e. Qui bonus est hau riet a dno gram. qui aut confidit cogitacoibus suis impie agit. Non roborabitur ho ex impietate. et radix iustoz no comouebit. Mulier diliges corona e uro suo. et putredo in ossibus eius. q confusione res dignas gerit. Cogitacoes iustoz iudicia. et consilia impioz scan dulenta. Verba impioz insidiant sangni. os iustoz liberabit eos. Verce impios et non erunt. do mus aut iustoz pmanebit. Doc trina sua nascetur ori. qui at uanus et cocors est. patet con temptu. Melior est paup et suf ficiens sibi. q glosus et indiges pane. Nonit iustus aias uimen toz suoz. uisera aut impioz.

crudelia. Qui operat terra suam
 saturabitur pambus. qui aute
 seditur otium stultissimus est.
 Desiderium impij mommetum
 est pessimum. radix aute iustoz
 proficit. Prope pita labiorum
 ruina pognat malo. effugiet
 aute iustus de angustia. De fructu
 oris sui. unusquisq; replebitur.
 bonis. et uox opera manuum
 suaz retrahetur ei. Via stulti
 recta in oclis eius. qui aute sa
 piens est audit consilia. fatuus
 statim indicat nam suam. q
 aute dissimilat inuiaz callid
 e. Qui quod nouit loquitur.
 index est iustiae. qui aute men
 titur. testis est fraudulentus.
 Est qui promittit. et q; gladio
 pungitur conscientie. lingua sa
 pientiu sanctas est. Labiu occi
 datis firmu erit. in perpetuum
 qui aute testis est repentinus.
 Cocinnat linguam mendaciz.
 Dolus in corde cogitanti mala.
 qui aute meunt pacis consilia.
 sequitur eos gaudium. Non co
 tristabit iustum. quicq; ei acci
 derit. impij aute replebuntur
 malo. Abhoratio est dno labia
 mendacia. qui aute fideliter agut
 placuit ei. Homo uersutus celat
 sciam. et cor insipientium pro
 uocat stulticiam. Manus forci
 um dntabitur. que aute remissa
 e tabulis seruet. Heros in cor
 de uiri humiliabit cum. et fimo
 ne bono letificabitur. Qui neg
 ligit dampnu prope amicu
 iustus est. iter aute impioz de
 cipiet eos. Non inueniet frau
 dulentis lucru et sba hois erit
 aura pretiu. In semita iustiae
 pita. iter aute deum ducit ad mor
 tem. filius sapiens doctrina pris
 qui aute illis est non audit
 cum arguitur. De fructu oris
 sui homo saturabitur bonis.
 aia autem preuicatorum
 iniqua.

Qui custodit os suum
 custodit aiam suam.
 qui aute inconsideratus
 est ad loquendu scia
 et mala. Volt et non volt piger
 aia aute operantiu in pingu
 ditur. Verbum mendaco iustus
 detestabitur. Impius aute con
 fundit et confunditur. Iusticia
 custodit innocens uiam. impie
 tas uero patoris subplantat.
 Est q; diues iustus. cum nichil
 habeat. et est q; pauper stultus.
 cum in mlis diuitijs sit. Fodep
 tio aute ura diuitie sue. q; aute
 pauper est inceptatione non su
 stinet. Inp iustoz letificat. In
 terna aute impioz extinguit.
 Inter superbos semper iurgiat.
 qui aute agunt cuncta consilio
 reguntur sapia. Substantia se
 firmata in iuctur. que aute pau
 latim colligitur manu. multipli
 cabitur. Spes que differitur af
 liget aiam. lignu uix desider
 um ueniens. Qui detrahit ali
 cui rei. ipse se in futuru ligat. q
 aute timet pcepta in pace uersa
 bitur. Rep sapientis fons uite ut
 declinet a ruina mortis. Doctrina
 bona dabit gram mutare con
 temptoz uorago. Astutus dia
 agit cum consilio. qui dt fatuus
 est. aperiet stulticiam. Nunius
 impij cadet in malu. legatus si
 delis sanctas. Egestas et ignomi
 ma. et qui deserit disciplinam.
 qui aute accipiat arguenti mlti
 plicabitur. Desideriu si comple
 atur. delectat aiam. detestant.
 stulti eos qui fugiunt mala. Q
 cum sapientibus graditur. sapi
 ens erit. amicus stultoz effiac
 filis. Patores persequuntur malu
 et iustus receduntur bona. Bon
 relinquet heredes filios et nepotes.
 et custodit iusto sba patoris.
 Multi tibi in noua libris pem. et
 alys congregantur absq; iudicio
 Qui ponit unge odie filiu sui.
 qui aute diligit illu instane caudit

36

Iustus comedit et replet aiaz sua
 iuciter autem impiorum insatiabilis
Sapienter mulier **XXIV**
 edificat domum suam,
 insipientis excruciatam
 quos destruit manibus
 Ambulans recto itinere
 et timens deum despicitur ab eo. q
 infami graditur uia. In ore stul
 ti lingua superbie. labia sapientium
 custodiunt eos. Ibi non est locus
 pisepe uacuu est. ubi aut plime
 segetes. ibi manifesta fortitudo bo
 lus. Testis fidelis non meretur.
 profert mendacium dolosus testis
 Quereat devisor sapiam et no m
 uemet. doctrina prudentium facit
 uade contemnu stultu. et nescit
 labia prudentie. Sapiencia cal
 lida est intelligere uiam suam.
 et imprudentia stultorum exans.
 Stultus illudit patrem. inter iustos
 morabitur gracia. Cor quod no
 ut amaritudinem aie sue. in gau
 dio eius non miscbitur exincus.
 Pomus impiorum delectatur. fa
 delectacula iustorum germinabit
 Est uia q uidetur hoi iusta. no
 uissima aut eius deducit ad
 morte. Iustus dolore miscbitur.
 et extrema gaudij luctus occu
 pat. Ius suis replebitur stultus.
 et super eum erit uir bonus. In
 nocens credit oi uerbo. astutus
 considerat gressus suos. Sapiens
 timet et declinat a malo. stultus
 insulit et confidit. Inpaciens opa
 bitur stultitiam. et uix uerbosus
 odiosus est. Possidebunt puilli
 stulticia. et astuti expeita bunt
 suam. Iacobunt mali an bonos.
 et impm ante portas iustorum
 Eia propro suo paup odiosus
 erit. amia uero diuitu multi.
 Qui despiat proximu suu peccat.
 qui aut miserebitur paup hie
 cut. Qui credit in dno man
 diligit. etat q opant malu. Ma
 et ueritas parant bona. in oi
 opere erit habundancia. Ibi at
 uerba sunt plima. ibi frequent
 gestas. Corona sapientiu diui

ae corp. fatuitas stultorum impru
 dena. Liberat aiaz testis fidelis.
 et profert mendacia uir utiq pel
 lis. In timore dmi fiducia fortitu
 dms. et filijs eius erit spes. Timor
 dmi fons uite. ut declinent a tui
 na mortis. In multitudme populi
 dignitas regis. et in paucitate
 plebis ignominia principis. Qui
 paciens est multa gubernat. pru
 dena. qui aut impaciens e ex
 altat stulticia suam. Vita carm
 um sanctas cordis. putredo ossu
 muldia. Qui calumpniat egen
 tem exprobrat fautori eius. hono
 rat autem deum. qui miserebitur
 pauperi. In malicia sua expellit
 impius. sperat aut iustus in mor
 te sua. In corde prudentis requie
 sat sapia. et in doctos quos exudiet

Iusticia cleuat **XXV**
 gentem miseros facit populos
 patem. Acceptus est regi mim
 ster intelligens. reatundiam
 eius mutilis sustinebit. De
 sponsio mollis frangit nam
 sermo durus suscitatur furor. Ing
 ua sapientiu ornat suam. os fa
 tuorum ebullit stultitiam. In oi loco
 oculi dmi contemplantur bonos et
 malos. Lingua placabilis lignu
 uite. q aut inmoderata e. conte
 ret spm. Stultus iradet discipuli
 nam patris sui. qui at custodit m
 crepaciones astudior erit. Pomus
 iusti plima fortitudo. et infruitibz
 impm concubant. Labia sapie
 tium disseminabit suam. cor stul
 toru dissimile erit. Putime impi
 oru abhorabiles dno. uota iustoz
 placabilia. Abhoratio est dno
 uia impm. qui sequit iustitiam
 diligitur ab eo. Portia mala
 deferenti uiam uite. q inceptu
 ones odit morat. Inscen et per
 ditio cora dno. qnto magis corda
 filioz hom. Non amat pestilens
 tum qui se corripit. nec ad sapi
 entes qditur. Cor gaudens exhi
 larat facie. in merore animi
 deuat spus. Cor sapientis qrit
 dotinam. et os stultoz passum.

impericia. Omnes dies pauperis mali,
serena mens qui iuge conuiuium
Melius est patum cum timore domini
quam ebrietas magna et insatiabilis.
Melius est uocare ad holera cum
caritate, quam ad uentum saginatum
cum odio. **S**er uatundus prouo-
cat ripas, qui patiens est inuigat
suscipias. **I**uxta pigras qui sepius
pigras. uia iustorum absque offendi-
tulo. **F**ilius sapiens letificat patrem
et stultus homo despicit matrem
suam. **S**tulticia gaudium stulto
et uir prudens dirigit gressus
suos. **D**issipantur cogitationes
ubi non est consilium. ubi uero plu-
res sunt consilium confirmant.
Letatur homo in scia oris sui, et
sermo opportunus est optimus. **F**e-
milia uite super exultum. ut de-
clinat de inferno nouissimo. **D**o-
minu super bono demolitur dominus
et firmos faciet ter minos uidue.
Abbotatio domini cogitatio male
et purus sermo pulcherrimus
fit malum ab eo. **C**oncurbat do-
minum suam qui sciat auaritia
qui autem odit munera uiuet. **H**eris
iusti meditatur obedientiam. os im-
piorum redundat malis. **L**onge est
dominus ab impijs. et dracones iustorum
exaudiet. **A**ux oculo letificat aiaz
fama bona inpinguat ossa. **I**u-
ris que audit moxeraciones uite
in medio sapientium tomorabitur.
Qui abiit disciplina. despicit aiaz
suam. qui autem acquiescit moxer-
aciones. possessor est cordis.
Timor domini disti. **XXI.**
plina sapientie. et glam
predit humilitas. **H**oris e-
cum parare. et domini qui
benare linguam. **O**ms uie homi-
patent oculis eius. **S**piratum pon-
derator est dominus. **S**eucla domini opa-
tua. et dirigentur cogitationes
tue. **I**niuersa prope semetipsum
operat est dominus. **I**mpiu qui ad die
malum. **A**bbotatio domini est ois
arrogans. etiam si manu ad ma-
num fuerit non erit innocens. **H**ia
et ueritate redimuntur iniquitas. et a-
more domini declinat a malo. **C**um

placuerit domino uie hominis. **I**ni mi-
cos quoque eius conuertet ad pacem
Melius est paru cum iusticia. quam
multi fructus cum iniquitate. **C**or
hominis disponet uiam suam. **S**i domini
est dirigere gressus eius. **D**omi-
natio in labijs regie. in iudicio
non errabit os eius. **P**ondus et
statera iudicia domini sunt. et opera
eius omnes lapides seculi. **A**bbotia
biles regi qui agunt impie. **Q**ui
iusticia firmatur solui. **V**oluntas
regum labia iusta. qui recta lo-
quitur dirigitur. **I**ndignatio
regis. nuncius mortis. et uir sapi-
ens placabit eum. **I**n hilaritate
uultus regis. uita et clementia
eius. qui umbra serotinus. **P**osside
sapientiam quia auro melior est.
et acquire prudentiam. **Q**ui plosi-
or est argento. **S**emita iustorum
declinat mala. **C**ustos anime sue
seruet uiam suam. **C**ontritionem
predit supbia. et ante ruinam
exaltabitur spiritus. **M**elius est hui-
dora cum mitibus. quam diuere
spolia cum superbis. **F**rudius in
uero reperiet bona. et qui in domino
sperat beatus est. **Q**ui sapiens
corde est. appellabit prudens. et
qui dulcis eloquio maiora repe-
riet. **S**ono uite exultatio possiden-
tis. **D**octriina stultorum fatuitas.
Cor sapientis exultet os eius.
et labijs illius addet gram. **F**au-
mellis uerba topota. et dulca
do anime eius. **S**antitas ossium. **E**st
uia qui uidetur homini recta. et nouis-
simu eius duat ad mortem.
Via laborantis laborat sibi. **Q**ui
compulit eum os suum. **U**ir impius
sodit malum. et in labijs eius uir-
nis ardesat. **H**omo peruersus
suscipiat licet. et uerbosus sepat
pripes. **U**ir iniquus lactat ami-
cum suum. et duat eum in uiam
non bonam. **Q**ui attomtas oculo
cogitat mala praua mordens
labia sua pexiat malum. **C**oro-
na dignitatis **senectus.**
qui in uis iusticie reperiet. **M**elior
est paciens uno forti. et qui dnat
aio suo expugnatore urbium.

Fortes metunt in smu sed a dno temperantur.

XXII

Quod est bucella sua cum gaudio. q̄ domus plena iustitiae cum iurgio. **S**eruus sapiens dñadit filius stultus. et mult fecit hereditate diuidet. Sic igne probatur argentum. et aurum camino. ita corda probat dñs. **M**alus obedit lingue inique. et fallax obtemperat labio mendacibus. **Q**ui despiciat pauperem reprobat factorum eius. et qui in ruina letatur alteri non erit impunitus. **C**orona seni filii filios. et gloria filios patris. **N**on decet stultum uerba composita nec principem labii mentes. **S**ententia grauiora exspectatio prestolantis. quocumq; se uertit prudentem intelligit. **Q**ui aliat delictum gratiam amittit. qui aliter sermone repetit sepecat fideratos. **M**ultus proficit correptione apud prudentem. q̄ certum plage apud stultum. **S**empiterna uergia q̄t malus. angelus autem audelis mitterit contra eum. **E**xpectat magis uerba oturrere raptores scilicet. q̄ saluo confidenti sibi in stulticia sua. **Q**ui reddit mala probans. non recedit malum de domo eius. qui dimittit aq̄ caput e iurgio. et anteq̄ paratur. contumelia iudicium deserit. **E**t q̄ iustificat impium et qui condepernat iustum. abhorribilis est uerba apud dñm. **Q**uid prodest hie diuitias stultum. cum sapiam emere non possit. **S**i tpe diligit qui amicus est. et facit in angustis reprobat. **H**omo stultus plaudet manibus. cum sponderit pro amico suo. **Q**ui meditatatur discordias. diligit rixas. et qui exaltat os suum q̄t ruinam. **Q**ui peruersi cordis non tuemur bonum. et qui uertit linguam suam madet in malum. **R**atus est stultus in ignominia sua. sed nec pater in facio letabit. **A**mmus gaudens etate floridam facit. spiritus tristis exsiccata ossa. **M**uhera de smu impius accipit. ut peruertat sententias iudicij. **I**n facie prudentis luget sapia. oculi stultorum

in simbus terre. **I**ta pater filius stultus. et dolor matris q̄ genuit eum. **N**on est bonum dampnum in ferre iusto. nec percutere principem qui recta iudicat. **Q**ui moderat sermones suos. doctus et prudens est. et preciosi spiritus uir eruditus. **S**ultus quoq; si tacuerit sapiens reputabitur. et si represserit labia sua intelligens.

XXIII

Quasi non querit q̄ uult recedere ab amico suo di tpe erit exprobrabilis. **N**on recipit stultus uerba prudentiae nisi eu dixerit q̄ uersantur in corde eius. **I**mpius tu in profundum uerit. p̄tor contempnit. et sequit cum ignominia et obprobrium. **A**qua profunda uerba ex ore uiri. et torrens redundans fons sapie. **A**ccipere personam impium in iudicio non est bonum. ut declinet a ueritate iudicij. **L**abia stulti in insant se rixis. et os eius uergia prouocat. **O**s stulti concitatio eius. et labia ipsius ruina aie eius. **U**erba bilinguus q̄ si simplicia. et ipa pueniunt usq; ad interiora uentris. **Q**ui mollis et dissolutus est in ope suo. se eff sua opera dissipantis. **I**uris fortissima nonne dñi. ad ipsam currit iustus et exaltabitur. **S**ubstantia diuitis. uerba roboris eius. et q̄ murus ualidus erudans eum. **A**nteq̄ conuerat. exaltatur cor hominis. et anteq̄ glificetur humiliatur. **Q**ui p̄us uidet q̄ audeat stultum se ee demonstrat. et confusione dignu. **S**piritus uiri sustentat inbecillitatem sua. spiritus uero aduersum facile quis poterit sustinere. **T**or prudens possidebit scientiam et auris sapientium facit doctrinam. **S**onitu hominis dilatat uia ei et an p̄ncipes spatium ei facit. **I**ustus prior est accusator sui. uenit amicus eius. et inuestigabit eum. **C**ontradiocis contempnit fortis. et in potentes quoq; diiudicat. **F**rat qui adiuuatur a fratre q̄ ciuitas firma. et iudicia q̄ uerba uerbi. **D**e fructu oris uiri replebit uentus eius. et gemina labiorum illi saturabunt.

cum. **A**lix et uita in manu lingue
qui diligunt eam comedent fructus
eius. **Q**ui inuenit misericordiam bonam
inuenit bonum, et habebit iocundi-
tatem a domino. **C**um obseruato-
ribus loquitur pauper, et diues effabitur
rigide. **I**n amabilis ad societatem
magis amicus erit quam frater.

Melior est pauper, **M**elior est pauper
qui ambulat in simplicitate
sua, quam diues torques
labia insipiens. **U**bi non
est scia die non est bonum, et qui
festinus est pedibus offendit. **S**cul-
ptura hominis supplantat gressus eius
et contra deum seruet animo suo. **D**i-
uicie addunt amicos plures, a
paupere autem et hi quos habet se
parantur. **T**estis falsus non erit
impunitus, et qui mediana loquitur
non effugiet penam. **N**ulci colunt
personam potentis, et amici sunt
dona tribuenti, frater hominis palupe-
ribus odereunt eum, insuper et amici
procul recesserunt ab eo. **Q**ui
in uerba scaturit, nihil habebit
qui autem possessor est metus diligit
aiam suam, et custos prudentie
inuenit bona. **T**estis falsus non
erit impunitus, et qui loquitur
mediana peribit. **N**on decet stul-
tum delatorem, nec seruum dominari prin-
cipibus. **F**ortuna uiri per patientiam
nosatur, et gloria eius est iniqua
pergradi. **S**ic fremitus leonis,
ita et regis ira, et sic ros super her-
sam, ita et hyperitas eius. **D**olor
patris filius stultus, et terra uigilans
per stillantia litigiosa mulier. **D**o-
mus et diuicie dantur a penitentibus
a domino autem prope uxor prudentis.
Digredere in mare sordorem, et aia
dissoluta fluxit. **Q**ui custodit
mandatum custodit aiam suam
qui autem negligit uias suas mor-
tificabitur. **F**eneratur domino qui
misericordiam pauperi, et uassitum
domine suam reddet ei. **C**ruodi filium
tuum ne desperes, ad misericordiam
autem eius, ne ponas aiam tuam.
Qui impatientis est sustinebit
dampnum, et cum rapuerit aliud

apponet. **A**udi consilium et suscipe
disciplinam, et sis sapiens in no-
uissimis tuis. **N**ulce cogitationes
in corde uiri, uoluntas autem domini
permanebit. **H**omo indigenus misere-
ricors est, et melior est pauper
quam uir mendax. **T**imor domini ad ui-
tam, et in plenitudine comora-
bitur absque uisitatione pessimi.
Abscondit piger manu suam
sub ascella, nec ad os suum applicat
eam. **D**estitente flagellato stultus
sapienior erit, si autem corripue-
ris sapientem intelliget discipli-
nam. **Q**ui affligit patrem et
fugit matrem, ignominiosus est
et infelix. **N**on cesses fili audire
disciplinam doctrinam, nec ignores
sermone scientie. **T**estis iniquus
deridet iudicium, et os impiorum
deuorat iniquitatem. **P**arata sunt
detractoribus iudicia, et mallei per-
tinentes stulto et corporibus. **L**uxu-
riosa res omnia, et tumultuosa
obrietatis, quoniam homo delectatur
non erit sapiens.

Sicut rugitus leonis ira
et terror regis, qui pro-
uocat eum peccat in aiam
suam. **H**onor est homini qui
separat se a contentibus, omnes
autem stulti miscentur contumeliosis.
Propter fugis piger aiam no-
luit, mendicabit ergo quiete, et
non dabitur ei. **S**icut aqua pro-
funda, sic consilium in corde uiri
sed homo sapiens exhauriet illud.
Nulci homines misericordes uocant
uiri autem fidelem quis inueniet
Iustus autem qui ambulat in sim-
plicitate sua, deos post se filios
derelinquet. **S**ep qui sedet in folio
iudicij, dissipat omne malum inui-
tu suo. **Q**ui potest dicere mundi
est cor meum, purus sum a pro-
poundus et pondus mensura, et
mensura, utrumque abhorribile est
apud deum. **C**ustodis suis mal-
ligitur puer, si munda et recta
sint opera eius. **A**uron audien-
tem et oculum iudicem, dominus fecit
utrumque. **N**oli diligere sompnum

ne te egestas opprimat. **A**peri oculos
 tuos et saturare pambus. **M**alū
 est malū est dicit dñs emptor. et
 cum recesserit tunc glabitur. **I**ure
 et mltitudo gemarū et uas p̄cio-
 sum labie sciencie. **C**olle uestimē-
 tum eius qui fideiussor extitit
 alicui. et pro extitantis duxerit
 pignus ab eo. **S**uauis est hominū
 pambis mendacū. et postea imple-
 bitur os eius calculo. **C**ogitacōes
 consilij roborabunt. et gubernaculis
 tractanda sunt bella. **E**i q̄
 reuelat misteria. et ambulat.
 fraudulenter. et dilatat labia sua
 ne contumacis. **C**ui maledicit
 p̄ri suo ul̄ matri. **C**onunguetur
 luxuria eius in medijs tenebris.
Hereditas adquam festinat.
 in principio in nouissimo bñdicoe
 tatebit. **N**e dicas redde malum
 pro bono. expecta dñm et libera-
 bit te. **A**bominatio est apud
 deum pondus et pondus. **S**tate-
 ra dolosa non est bona. **A** dño
 diriguntur gressus v̄ri. quis
 aut̄ hom̄ intelligere p̄t viam
 suam. **S**uma est hōi deuorare
 suos. et post uocā tractare. **D**issi-
 pat impius rex sapiens. et au-
 uat super eos fornicem. **L**uxuria
 dñi spracitū hōis. q̄ muestigat
 dia secreta uentris. **H**ia et uer-
 tas custodiūt regem. et roborat
 clemencia thronus eius. **C**oultia-
 tio iuuenū foratudo cept. et dig-
 nitas senum canices. **L**uor vol-
 neris abstergit mala. et plage
 in secretorib; uentris. **S**ic diu-
 siones aquarū uia cor regis in
 manu dñi. quocūq; uoluerit in-
 clinabit illud. **O**is uia v̄ri sibi
 recta videtur. appendit autē cor-
 da dominus.

Accere miam et iudicium
 magis placent deo q̄ vic-
 time. **C**oultatio oculorū
 et dilatatio cordis. **L**uxu-
 ria impiorū p̄am. **C**ogitacōes ro-
 busti semp in habundancia. ois
 aut̄ piger in egestate. **C**ui con-
 gregat thesauros. **L**ingua medacu

vanus et excoors est et impinget
 ad laqueos mortis. **S**apientie impi-
 orū detrahent eos. qz noluerunt
 facere iudicium. **P**eruersa corā
 v̄ri aliena est. qui aut̄ mundus
 est rectum opus eius. **M**elius est
 sedere in angulo domatis. q̄ in
 mliere litigiosa in domo comuni.
Nia impij desiderat malū. non
 miserebitur proximo suo. **M**ul-
 tatio pestilente sapientior erit
 pax uuluis. et si scietur sapiam
 sumet scienciam. **E**x cogitat iust
 de domo impij. ut detrahāt im-
 pios a malo. **C**ui obturat aure
 suam ad clamorem paup̄is. et
 ipse clamabit et non exaudietur.
Munus absconditū conunguet naq;
 et donū in sinu indignacionem
 maxima. **G**audium iusto est fa-
 cere iudiciū. et pauor op̄orib;
 m̄q̄tatem. **V**ri q̄ errauerit a via
 doctrine. in actu gigantū como-
 rabitur. **C**ui diligit epulas in
 egestate erit. qui amat comū et
 p̄mguia non dicabitur. **P**ro iusto
 dabitur impius. et pro rectis in-
 iquus. **M**elius est habitare in ter-
 ra deserta. q̄ cum mliere exosa
 et ratura. **T**hesauros desiderabi-
 les. et oleum in habitaculo iusti.
 et imprudens hō dissipauit illud.
Cui sequitur iusticiam et m̄az
 inueniet vitam et gloriaz. **C**ui
 tatem forauit ascendit sapiens.
 et destituit robur fiducie eius.
Cui custodit os suum et lingua
 suam. custodit ab angustis aiaz
 suam. **S**uperbus et arrogans
 vocatur indoctus. qui in rea ope-
 ratur supbiam. **D**esideria otidit
 piger. noluerunt em̄ quicūq;
 manus eius operari. **T**ota die
 concupiscat et desiderat. qui aucte
 iustus est tribuet et non cessabit.
Hostie impiorū abhorribiles. quia
 offeruntur obsecere. **T**estis men-
 dax peribit. uix obediens loquitur
 uictoriam. **V**ri impius prociat
 obfirmat rostrum suum. qui at
 reclusus est corriget uiam suam.

xxxij.

Non est sapia et non est pru-
denia, non est consilium
contra dominum. Equus pa-
ratus ad diem belli, do-
autem salutem cabuet. Melius
est nomen bonum quam diuine multe.
super aurum et argentum grana
bona. Diues et pauper obuiaue-
runt sibi, utique operator est dominus.
Callidus uidit malum et abscondit
se, innocens percussit et afflictus
est dampno. Simis modestie timor
domini, diuitie et gloria et uita. Arma
et gladius in uia peruersa, rufos
autem aie sue longe recedit ab eis.
Deuersum est adolescentis uisus
uiam suam, etiam cum senex
non recedit ab ea. Diues paupe-
ribus impat, et qui accipit mu-
tuum, seruus est feneratoris.
Cui seminat iniquitate metet
malum, et uirga nee sue consuma-
bit. Cui pronus est ad iniam
benedicatur, de panibus enim suis
dedit pauperi. Ecce derisorum,
et exorbitat cum eo iurgium, cessa-
buntque cause et contumelie. Cui
diligit cordis inuidiam, propus-
gram labiorum suorum habebit ami-
cum regem. Oculi domini custodiunt
sententiam, et supplantantur uerba
iniqui. Dicit piger leo est fortis,
in medio platearum occidendus
suis. Fouca profunda os aliene,
tui reatus est dominus madat in eam.
Stulticia colligata est in corde
pueri, et uirga discipline fugabit
eam. Cui calumpniatur pauper
ut auget diuitias suas, dabit
ipse ditiori et exorbitat. Indigna au-
tem tuam et audi uerba sapien-
tium, appone autem cor ad doctrinam
meam, que pulchra erit tibi tu
seruaueris, eam in ore tuo, et re-
dondaabit in labiis tuis. Ne sit in
domino fiducia tua, unde et ostendi-
cam tibi hodie. Ecce descripti cam
tibi tripliciter in cogitationibus et scia
ut ostenderem tibi firmamentum
et eloquia ueritatis. Unde ex his
illis qui miserunt te. Non facias
uolentiam pauperi, quia pauper est,
neque conteras egenum in porta eius.

dominus iudicabit eam et, et configet
eos qui conspexerunt auiam eius.
Noli esse amicus homini natiundo, neque
ambules cum uirio furioso, ne forte
discas scintillas eius, et sumas
scandalum aie tue. Noli esse cum
homo qui defigunt manus suas,
et qui uadent se offerunt pro de-
bitis. Si enim non habes unde re-
satuas, quid cause est ut collat
opprobrium de cubili tuo. Ne
transgrediaris terminos antiquos
quos posuerunt patres tui. Vidisti
uicem uelocem in opere suo, coram
regibus stabit, nec erit ante uisus
nobiles.

Quando sederis ut come-
das cum principe diligen-
ter attende que posita
sunt ante faciem tuam
et statue cultum in gutture tuo.
Si enim habes potatem in auiam tua,
ne desideres de cibis eius, in quo
est panis mendacium. Noli laborare
ut dixeris, sed prudentiae tue po-
ne modum. Ne exigas oculos tu-
os ad opes quos habere non potes, quia
facient sibi pennas ut aquile
et uolabunt in celum. Ne come-
das cum homine inuido, et ne desi-
deres cibos eius, quoniam in silentio
arioli, et conuictoris estimat quod
ignorat. Comede et bibe dicit
tibi, et mens eius non est recta.
Cibos quos comederas euomes,
et perdes pulchros sermones tuos.
In auribus insipientium ne loquas
quia despiciet doctrinam eloquii tui.
Ne attingas terram minus pulu-
is et agrum pupillorum ne intocas,
propterea quod in illorum foras est
et ipse iudicabit contra te cum illorum
ingrediaris ad doctrinam cor tui
et aures tue ad uerba sue. Noli
subterfere a puero disciplinam, si enim
percuissetis eum uirga non mori-
etur, tu uirga percutis eum, et
aiam eius de inferno liberabis.
Fili mihi si sapiens fuerit animus
tuus gaudebit tecum cor meum,
et exultabunt renes mei, tu locu-
ta fuerunt rectum labia tua. Non
enulctur cor tuum patres, sed in-

amore dñi esto tota die, quia ha-
 bebis spem in nouissimo, et pre-
 stolaas tua non auferetur. Audi
 fili mi et esto sapiens, et dirige
 in uia animul tuum. Noli ee
 in conuiujs potatoru nec in con-
 messationibz corp qui carnes ad
 uestendum confexunt, qz uacua
 res potibus et dantes symbola co-
 sumunt, et uestiuntur pannibz dor-
 mitatio. Audi prem tuum qui
 genuit te, et ne contempnas ai-
 tenuerit mater tua. Veritatem
 time et noli uendere sapiam, et
 doctrinam et intelligenciam. Pul-
 tat gaudio pñ iusti, qui sapien-
 tem genuit letabitur in eo. Gau-
 deat pñ tuus et mñ tua, et col-
 lect que genuit te. Prebe fili mi
 cor tuum m, et oculi tui uias
 meas custodiant. Fouca em pro-
 funda est meretrix, et puteus an-
 gustus aliena. Infidiatu in oia
 quasi latro, et quos incautos ui-
 deat interficiet. Cui ue, cui pat-
 ue, cui rpe, cui fouca, cui sme-
 ta uolnera, cui suffosio odor, no-
 ne hns qui morantur in comò
 et studere calicibus epotandis.
 Ne intuearis omni qñ flauescit
 cum splenducit in uirco color ei.
 Ingreddiar blande, sed in nouissimo
 mordebit, ut colubet, et sic regu-
 lus uenena diffundet. Oculi tui
 uidebunt cõneas, et cor tui lo-
 qtur per uersa, et eras sic dormi-
 ens in medio mari, et qñ sopro
 gubernator amisso clauo, et di-
 ces uerberauerit me sed no dolui
 capere me, et ego non scisi,
 qñ cui glabo, et rursus vna re-
 periam.

Nemulex uicos malos
 nec desideres te cum eis,
 qz rapinas meditatut
 mors corp, et fraudes la-
 bia corp lount. Sapia edificabit
 domus, et prudentia roborabit.
 In doctna replebuntur cellaria
 uniuersa, substantia piosa et pulch-
 errima. Vir sapiens et fortis e,
 et uir doct robustus et ualidus.

quia cum dispoſitioe inuicem bellum
 et erit salus ubi multa consilia ex-
 celsa. Stulta sapia in porta non
 aperiet os suum, qui cogitat ma-
 la facere stultus uocabitur. Cog-
 itatio stulti pñm e, et abhoratio
 homi detractor. Si desperaueris
 lassus in die angustie, in minuet
 fortitudo tua. Time eos qui du-
 tauer ad mortem, et qui trahit
 ad mercedem liberare ne cesses, Si
 dixeris uires non suppetunt, qui
 inspectator est cordis ipse intelligit,
 et seruatore aie tue nichil fallit,
 reddetqz hoi uis opera sua. Come-
 de fili mi mel qz bonu est, et sa-
 uum dulcissimu gusturi tuo.
 Sic et doctna sapie aie tue, qua
 cum in ueneris, habebis in nouis-
 simis, et spes tua non peribit.
 Ne infidicis, et gras impietate
 in domo iusti, neqz uastes regem
 eius, Separes em cadet iustus et
 resurget, mpm aut cor ruet in ma-
 lum. Cum ceciderit inimicus tuus
 ne gaudeas, et in ruina eius ne
 exultet cor tuum. Ne forte uideat
 dñs et displiceat ei, et auferat ab-
 eo ream suam. Ne contendas ai-
 pessimis, nec emuleris impios,
 qm non hnt futuroz spem mali,
 et luxuria mproz corniguetur.
 Time dñm fili mi, et regem, et
 ai detractoribz no commiscaris, qm
 repente consurget perditio eorum
 et ruina utiqz quis nouit. Nec
 quoqz sapientibz cognoscit psonaz,
 in iudicio non est bonu. Qui dicit
 iusto mpm, et maledicunt ei ppli
 et detestabuntur cum tuis. Qui
 arguit laudabunt, et super ipos
 ueniet bndictio. Labia de oscula-
 bitur, qui rca uerba rudit. Prepa-
 ra foris opus tuu, et diligenti ex-
 cete agrum tuu, ut postea cordice
 domum tuam. Ne sis testis frust-
 conẽ proximu tuu, nec latus que-
 qz labne tuus. Ne dicas quod fecit
 michi, sic faciam ei, reddam uni-
 cuiqz scdm opus suu. Per agrum
 hois piger insuu, et per vineam
 vni stulti, et ecce totu repleuunt
 uerace, operuerunt sufficem eius
 spme, et materia lapidum desecuta.

erat. Quod cum uidissem posui in
corde meo, et exemplo didici disci-
plinam. Parum mihi dormies, mo-
dici dormitabis, paucillu manus
conferes, ut quiescas, et ueniet q̄
auxor egestas tua, et mendicatas
q̄ un armatus; .

Hec quoq; parabole saloms
quas transtulerunt vni
ezechie regis iuda. Gloria
dm celare uerbum, et gla
regum, muestigare fimo-
nem. Celum sursum et terra de-
orsum, et cor regum inscutabile.
Aufer rubiginem de argento, et e-
grediar uas purissimu. Aufer im-
pictate de rola regis, et firmabit
iusticia thronus eius. Ne glorio-
sus aparcas coram rege, et in loco
magnorū ne steteris. Helus e om-
ne ut dicatur tibi ascende huc, q̄ ut
hinc ueris coram p̄ncipe. Que ui-
derunt odi tui ne prosperas in iu-
rio tuo, ne postea emedare non
possis, cum de honestaueris ami-
cum tuum. Causam tua reata
tu amico tuo, et secretu cōneo ne
reuelas, ne forte insultet t̄ cum
audierit, et exprobrare nō cesset.
Mala aurca in lectis argenteis
qui loquetur uerbu in hōe suo.
In auris aurca et margaritarum
fulgens, qui arguit sapiente, et
aurem obedientem, sicut figus
muis in die messis, ita legatus
fidelis ei qui misit eum, diaz illi
regesere suat. Tubas et uentus
et pluuie non sequentes, un glo-
riosus et promissa non complens
paciencia imetur p̄ncipis, et ling-
ua mollis confringet duricia. Mel
mucmsti, comede q̄ sufficit t̄, ne
forte satiatus, euonias illud. Sub-
trahē pedem tuum de domo prop-
mi tui, ne forte satiatus odetit
te. Jacula, et gladius et sagitta,
acuta, homo qui loquitur conē
proximi sui restion falsum.
Dentis p̄ncidus et pes lassus, qui
sperat super infideli in die angu-
stie, et a imari palliu in die feyo-
tis. Actu in p̄ccato, et qui carnat
carmina corde pessimo. Si q̄ uxi-
erit in m̄tus tuus t̄ba illa, si fuerit

da ei aquam bibere, prunas em
congregabis super caput eius
et dñs reddet tibi. Ventus aquilo
dissipat pluuias, et facies castis
linguam detrahentem. Helus
est sedere in angulo domatis, q̄
cum m̄lice lingua, et in domo
comuni. Aqua frigida dñc sicuti
et nuntius bonus de terra lon-
gmqua, fons turbatus pede et
uena corrupta, iustus cadens
coram impio. Sic qui mel con-
medet nullu non est ei bonum
sic qui scutator est maiestatis
oppmetur gloria, Quat uerbo pa-
teris, et absq; muroz ambitu, ita
vix qui non p̄t in loquendo co-
hibere spm suum; .

Quomodo mix q̄tate et
pluuie in messe, sic m̄-
decens est stulto gloria.
Non sicut auis ad alta
transuolans, et passer quolibet
uadens, sic maledictu fuisit pro-
larum, in quepiam supuemet
flagellum equo et canis asmo
et urega dorso imprudentium.
Ne respondeas stulto iuxta stulti-
tiam suam, ne efficias ei sicut
responde stulto iuxta stultitiam
suam, ne sibi sapiens t̄ uideat.
Claudus pedibus et m̄q̄tatem
bibens, qui m̄tice uerba p̄nun-
tium stultum. Quid pulchras fu-
stra habet claudus tibias, sic m̄-
decens est stultoq; parabola. Sic
qui m̄tice lapidem in acculum
mercurij, ita qui tribuit insipi-
enti honorem. Quomodo si spina
nascatur in manu temulenti,
sic parabola in ore stultoq;. Judi-
cium determinat t̄as, et qui in-
ponet stulto silentium, reas m̄ti-
gat. Sicut canis qui reuertitur
ad uomitum suum, sic imprudēs
qui uerbat stultitiam suam. Si
disti hominem sapiente sibi uideri,
magis illo spem habebit stultus.
Dicit piger leo in uia, letna in
uincibus. Sic ostium ueritue
in cardine suo, ita piger in lecto
suo. Abscondit piger manus sub

asella sua, et laborat si ad os sui
 eas conuertit. Sapientior sibi
 piger uidetur septem uicis loque-
 ribus sententias. Sic qui appre-
 hendet auribus canem, sic qui
 transit et impatiens commiscetur
 rube alterius. Sicut noxius est
 qui mittit lanceas et sagittas
 in mortem, sic uir qui fraudat
 nocet amico suo, et cum fuerit
 deprehensus dicit ludens feci.
 Cum defecerint ligna contingunt
 ignis, et susurrone subtratto uir-
 gina conquiescunt. Sicut carbonis
 ad prunam et ligna ad ignem,
 sic homo rancidus suscitatur
 as. Verba susurrone quasi sim-
 plicia, et ipa perueniunt ad in-
 tima uentris. Quomodo si argeto
 sordido ornare uelis uas fictile
 sic labia tumencia cum pessimo
 torde soat. Labris suis intelligit
 inimicus, cum in corde tractaue-
 rit dolos, qui sum miserat uocem
 suam ne credideris ei, qui septe-
 nequiae sunt in corde illius. Et
 operit odium fraudulenti, reue-
 labitur malicia eius in consilio.
 Qui fodit foueam madet in eaz
 et qui uoluit lapidem reuertetur
 ad eum. Lingua fallax non amat
 ueritatem, et os lubricum operatur
 ruinas.

Non gloriaris in castro num.
 ignoras quid superueni-
 tura pariat dles. Lau-
 det te alienus et non os
 tuum. concus et non labia tua.
 Graue est sapum et onerosa ha-
 rena, sed non stulti utroque grauior.
 Ira non est miam, nec erumpit
 furor, et impetu conatati ferre
 quis potest. Melior est manifesta
 correptio, quam amor absconditus.
 Meliora sunt uulnera diligenciae
 quam fraudulenta odicinas oscula.
 Anima saturata respuit fauam
 aia esuriens, et amarum pro
 dulce sumit. Sic auis in migra-
 de in diu suo, sic uir qui relinquit
 locum suum. Ingento et uariis

odoribus delectat cor, et homo
 amici consilio aia dulcoratur,
 Amicum tuum et amicum patris tui,
 ne dimiseris, et domum fratris tui,
 ne ingrediaris in die afflictionis
 tue. Melior est uianus uixta,
 quam frater procul. Et uide sapientis
 fili mi, et letifica cor meum, ut
 possit exprobranti rindere simone.
 Astutus uidens malum abscondit
 est, pax uili insecutus sustinu-
 ere dispendia. Tolle uestimenta
 eius, qui spondit pro extraneo
 et pro alienis auferat ei pignus,
 Qui benedicit proximo suo uoce
 grandi de nocte consurgens ma-
 ledicentia filius est. Tota perstillan-
 tia in die frigoris et lagiosa mu-
 licer comparantur. Qui retinet
 eam quam qui uentum tenet, et oleum
 deperire sine euacuet, ferrum ferro
 acuit, et homo operat faciem
 amici sui. Qui seruat seum come-
 det fructum eius, et qui custos est
 domini sui glorificabitur. Quomodo
 in aquis resplendent uultus re-
 spirantium, sic corda hominum ma-
 nifesta sunt prudentibus. Infer-
 nus et perditio non replebunt,
 sile et oculi hominum insatiabiles.
 Quo probatur in conflatario
 argentum, et in fornace aurum
 sic probatur homo ore laudantis.
 Si contuderis stultum in pila quam
 passans feruente desuper pilo, non
 auferetur ab eo stultitia eius, di-
 ligent agnosce uultu peccatoris tui
 tuosque greges considera. Non enim
 habes uiguet pacem, sed corona
 inducitur in gradum gradationu.
 Aperta sunt prata et aparuerunt
 herbe uenentes, et collecta sunt
 fena de montibus. Agni ad ue-
 stimentum tuum, et hedi agri pre-
 tium. Sufficiat tibi lac caprarum
 in cibos tuos in natia domus tue
 et ad uitam anallis tuis.

Hogit impius nemine per-
 sequente, iustus aut quasi
 leo confidens absque terro-
 re erit. Prope porta terre,

multi principes eius mali, et propter
horis sapiam, et horum finam q.
dicuntur uita diuis longior erit.
Vix pauper calumpnians pauperes,
siles est ymbra uehementi in quo
paratur fames. **Q**ui derelinquit
legem laudant impij, qui custo-
diunt, succeduntur cont. eum.
Vixi mali no cogitant iudicium,
qui aut requirunt dnm anim
aduertet oia. **M**elior est pauper
ambulans in simplicitate sua,
q diues prauis uicibus. **Q**ui
custodit legem filius sapiens est
qui aut pascat comestatores con-
fundit ptem suam. **Q**ui coact
uat diuitias usuris fenore libe-
rali, in pauperes congregat eas.
Qui declinat aurem suam ne
audiat legem, oro eius erit ex-
ceabilis. **Q**ui decipit iustos in
uia mala, in meritu suo corruet,
et simplices possidebunt bona ei.
Sapiens sibi uidetur uix diues
pauper aut prudens scrutabitur
eum. **I**n epalacoe iustos mita
gloria est, regnantib impijs ru-
me hom. **Q**ui abscondit secle-
ra sua non dirigetur, qui aut
confessus fuerit, et reliquerit ea
miaz consequetur. **S**caus homo
qui semper est pauidus, q uero
mentis est duce corruet in malu
Veo rugiens et uersus esuriens,
pnceps impius super plm pau-
perem. **D**ux indigens prudentia
micos opmet per calumpnia. **Q**
aut odit auariciam, longi fient
dies eius. **H**orem qui calumpni-
atur die sanguinem, si usq ad
lacum fuerit, nemo sustinet.
Qui ambulat simplici saluus
erit, qui pueris ingredit cois
conadet semel. **Q**ui operatur
terram suam saturabitur pambz
qui seratur onu replebitur ege-
state. **V**ix fidelis multu lauda-
bitur, qui aut festinat ditari
non erit innocens. **Q**ui cogno-
sat in iudicio faciem non faue-
bene iste, et pro butella pamb

deserit ueritatem. **V**ix qui festi-
nat ditari et alijs inuidet, igno-
rat q egestas supueniat ei. **Q**ui
corripit hoicm gram postea in-
ueniet apud eum, magis q ille
qui per lingue blandimenta de-
cipit. **Q**ui subtrahit aliquid a
pte suo et matre, et dicit hoc no
est pam, particeps homidae s.
Qui se iactat et dilatat, uirgia
conatat, qui sperat in dno sana-
bitur. **Q**ui confidit in corde suo
stultus est, qui aut gradit sapi-
entez laudabit iste. **Q**ui dat pau-
peri non indigebit, qui desolat
deprauem, sustinebit penuriam
Et cum surreperint impij, abscon-
dentur hoies, cum illi perierint
multiplicabuntur iusti. **XXIX.**
Qui qui corripiente diu-
ter uice contempnit, repe-
tinus supueniet merces
et cum sanctus no scit,
in multiplicacoe iustoz letabitur.
colgus, cum impij supserint pn-
cipatum, gemet pte. **V**ix q amat
sapiam letificat ptem sui, qui
aut nutrit coram perdet pnam.
Sex iustus et riget tram, vix auar
destruet eam. **H**omo qui blandis
fideiq sermombz loquitur amico
suo recte expandit pedibus eius.
Decante ueru iniqui inuoluit
lagus, et iustus laudabit atq gau-
debit. **N**ouit iustus cam pauperis,
impius ignorat suam. **H**oies pe-
silentes dissipant auitatem, sa-
pientes uero auerunt furorem.
Vix sapiens si non stulto contide-
rit, siue rascatur siue uideat, no
inueniet requiem. **V**ix sanguis
odecurit simplicem, iusti autem
gaudent aiam eius. **T**otum som su-
um profert stultus, sapiens differt
et reseruat in posterum. **P**riaps
qui abentz audit uerba medaay
oms mstros hnt mpios. **P**auper
et creditor obuiauet sibi, uerisq
illuatoz est dno. **S**ex qui iudicat
in ueritate pauper, coronus eius
metru firmabitur. **I**nga atq

correptio eduent sapiaz. puer ac
 qui dimittitur uoluntati sue co
 fundet matre suam. In mltipla
 tate impietatis mltiplabuntur
 scelerata. et iusti ruinas eoz uide
 bunt. Erudi filium tuu et refeci
 gerabit te. et dabit delicias anime
 tue. Cum propheta defecit dis
 sipabitur ipse. qui custodit legem
 beatus est. Seruus uerbis non
 potest erudiri. quia quod dicit intelligit
 et non de se contempnit. Didisti ho
 mine uelocem ad loquend. stul
 ticia magis speccanda est quam illi
 correptio. Qui deliciae a prudentia
 nutrit seruum suum. postea illu
 senat contumacem. In iracun
 dus pronocat expas. et qui ad in
 dignandu fualis est. erit ad pira
 procliuor. Superbu se humiliat
 et humilem spiritu suscipiet gloria. Qui
 ai fuce pnapatur odit diaz suaz
 aduersionem audit et non indurat
 Qui timet hominem cito corruct. qui
 sperat in dno subleuabit. Mula te
 quirit fanem pnapis. et a dno
 iudicium egrediar singlato. Abho
 minatur iusti uerum impium. et ab
 horantur impij eos. qui in terra se
 uia. Verba congregantis fili uo
 mentis.

Uiso quam locutus est uir
 cum quo est deus. et qui
 deo secum morante confort
 ralis ait. **S**uauissimus
 sum uirgo. et sapia homin non e
 metum. Non didia sapiam. et no
 ui scire suam. Cuius ascendit mee
 lum atq descendit. quis continuit
 spm in manibus suis. quis conli
 gavit aquas quasi muestimeto. qe
 suscitauit omnes terminos terre.
 quod nomen est eius. et quod no
 men filij eius si nosti. **S**is sermo
 dei igneus duplex est speccantibz
 mse. Ne addas quicquid uerbis illis
 et arguaris. **I**ucmaxieq meda.
 Quo rogau te ne deneges michi
 anq morias. **P**aritatem et uba
 mendacia longe fac ame. **V**endi
 citatem et diuicias ne dedexis in.
 tribue tui pntu meo nana. **N**e for
 te saturatus mliat ad neganduz

et dicam. quis est dno. et egestate
 compulsi. furex et perurtem no
 men dei mei. **N**e accusos seruum
 ad dnm suum. ne forte maledicat
 tibi et corruas. **S**ndao que paca
 suo maledicat. et que matre sue
 non bndiat. **S**ndao que sibi mu
 da uidetur. et in non est lota for
 dibus suis. **G**eneratio cuius excelsi
 sunt otuli. et palpebre eius in alta
 subrexe. **S**ndao que prodeatibz
 gladios habet. et comendat mo
 laribus suis. **N**e comedat mopes
 de terra. et pauperes exhoribus.
Sanguis fuge sic dno filie dicit
 tes. affex affex. **T**ria sunt mfacu
 rabilia. et quartum quod nuq dicit
 sufficit. **I**nfecius et os uoluit et ter
 ra que non faciat aqua. **I**gnis
 uero nuq dicit sufficit. **O**culum
 qui subsannat pccm. et despiat
 portu matris sue. **E**ffodiant cum
 corui de torrentibz. et comedant
 cum filij aquile. **T**ria se diffialia
 meli. et quartum quod penitus
 ignoro. **V**iam aquile in celo. **V**iam
 colubri super petram. **V**iam nauis
 in medio maris. et **v**iam uiri in
 adolescencia. **T**alis est et **v**ia mu
 licis adultere. qui comedet et ter
 git os suum. et dicit non sum op
 ata malu. **P**er tria mouet terra
 et quartum non potest sustinere.
Per seruum cum regnauerit. **P**er
 scilum cum saturatus fuerit.
Sido. **P**er odiosam mulierem cum
 in matrimo fuerit assumpta.
 et per anallam cum hctes fuerit
 dne sue. **Q**uatuor sunt imma
 terre. et ipa sunt sapientiaora sa
 pientibus. **B**ermite ipse mfirmus
 qui parat in messe abum sibi.
Lepusculus plebs mualida. qui
 collocat in petra tubile suu. **L**e
 gem locusta non se et egreditur
 omnia per turmas. **S**tello ma
 mbus mitem. et moratur in edi
 bus regis. **T**ria sunt que bene gra
 diuntur. et quartum quod mardit fe
 liater. **I**co fortissimus bestiarum
 ad nullius pauet oturpu. **G**allus
 succinatus lumbos. et aries. nec
 est rex qui resistat ei. **E**t qui scilum

cap xxxi
Visio qua eru-
ditur cu mtr

aparuerit. postq̄ eleuatus in sub-
lime. si em̄ intellexisset oxi impo-
suisse manum. **Qui aut̄ forat̄**
premit ubera ad eliacendum lac-
copmit butatum. et qui vehemet̄
emungitur eliat sanguinem. **Et**
qui producat r̄as. prouocat dis-
cordias. **Verba lamuhel regis iu-
sio q̄ eruditur cum matre sua.**
Quid dilecte m̄ quid dilecte uteri.
mei. quid dilecte uotoꝝ meorum
Ne dederis milicibus sbam tua
et diuicias tuas ad delendos re-
ges. Noli regibus olamuhel. noli
regibus dare uinum. quia nihil
secutu est ubi regnat ebrietas.
Ne forte bibat. et obliuiscatur
iudicioꝝ. et mutet tam filioꝝ
pauperis. Date facram mercen-
tibus. et p̄m̄ h̄is qui amaro st-
auo. bibant et obliuiscant ege-
statis sue. et dolores non recor-
dentur amplius. Aperi os tuu
muo. et cauis om̄ filioꝝ qui
per tr̄seunt. Aperi os tuu deoꝝ
ne quod iustum est. et iudica in
opem et pauperem. Mulieroz
fortem quis inueniet. procul et
de ultimis simbus pecuniam eius
Confidit in ea cor uiri sui. et spo-
ns non mdigebit. Fecit ei bonu
et non malu. sibus diebus uite
sue. Quiesuit lana et lnu. et
operata est consilio manuum
suaz. facta est q̄ nauis m̄ficio-
ris. delonge portans pane suu.
De nocte surrexit deditq̄ pdam
domesticis suis. et abaria anal-
lis suis. Considerauit agrum
et em̄t cum. defuatu manuu
suaz. plantauit uincam. In impo-
fortitudine lumbos suos. et robo-
tauit brachium suu. Sustauit
et iudit quia bona est negotiatio
eius. non extinguetur in nocte
lucerna illius. Manu suam mi-
sit ad forcia. et digiti eius appre-
hendunt fuscum. Manu suam
aperuit mopi. et palmas suas
extendit ad paup̄e. Non timeb̄
domui sue a frigore niuis. om̄es
em̄ domestica eius uestiti s̄ dupli-

abus. **Sragulatam uestem fecit**
sibi. byssus et purpura indume-
tum eius. Nobilis in portis vni-
eius. qn̄ sedet cum senatoribus
terre. Smdonem fecit et uendid̄.
et angulum tradidit cananeo.
Fortitudo et decore indumentum
eius. et ridebit in die nouissimo.
Os suu aperuit sapie. et lep̄ de-
mentae in lingua eius. Conside-
rauit semitas domus sue. et pa-
nicm olia non comedit. Sicut
ecce filii eius. et byssimaz pre-
dicauerunt. vni eius et laudauit
eam. Mulce filie congregauerunt
diuicias. tu supergressa es um-
uersas. fallax gratia et uana
est pulchritudo. mulier timens
deum ipa laudabitur. Date ei
de fructu manuu suaz. et lau-
dent eam in portis opera eius.

Expliat liber proverbiorum.

Incipit liber ecclesiastes.

Werba ecclesiastes filij
dauid regis iud̄.
Vanitas uanitati
dixit ecclesiastes. ua-
nitas uanitatum
et dia uanitas. **Qd**
habet amplius ho-
de uniuerso labore suo quo labo-
rat sub sole. Generatio preterit
et generatio aduenit. terra uero
in eternum stat. Oritur sol et occi-
dit. et ad locum suu reuertitur.
ibiq̄ renascens. gredit p̄ meridies
et flectitur ad aquilonem. Iustas
uniuersa mortuū peragit sp̄e
et m̄culos suos regreditur. Na
flumina merant mare. et mare
non redundat. Ad locum unde
exiunt flumina reuertuntur ut
iteru fluant. Tante res diffi-
les. non p̄ eas homo explere
sermone. Non saturatur oculus
uisu. nec auris impletur audiu.
Quid est quod fuit. ipm̄ q̄ fieri.

est. et nichil sub sole nouu

Nihil sub sole nouū nec ualet quisquam dicere, ecce hoc recens est. Jam enim precessit in filiis que fuerunt ante nos. Non est princip memoria sed nec eorum quidem que postea futura sunt. Ecce recordatio apud eos qui futura sunt in nouissimo. Ego ecce stultus fui rex in rebus. et proposui in die meo quere et inuestigare sapienter de omnibus que sunt sub sole. Hanc occupationem pessimam dedit deus filiis hominum ut occuparentur in ea. Vidi cuncta que sunt sub sole, et ecce uniuersa uanitas et afflictio spiritus. Peruersi diffiale corrumpuntur, et stultorum infimius est nisus. Iocatus sum in corde meo dicens. Ecce, magnus effectus sum, et processi sapientia omni que fuerunt ante me in rebus. et mens mea totam plata est multa sapienter, et didici deditque cor meum ut scirem prudentiam atque doctrinam, errorumque et stultitiam. Et agnouit quod in his quoque est labor, et afflictio spiritus eo quod in multa sapientia multa sunt dignitas, et qui addit scientiam, addat et laborem. Dixi in corde uada et affluentiam dicitur, et sciaxi homo et uidi quod hoc quoque est uanitas. Huiusmodi reputaui errorem, et gaudio dixi. Quid frustra decipietis? Cogitavi in corde meo abstrahere a uino carnem meam, ut animam meam intrarem ad sapientiam, deuitaremque stultitiam, donec uiderem quid esset uale filius hominum. Quo facto opus est sub sole nunc dicitur uite sue.

Magnificauit opera mea, edificauit in domo, plantauit uincas, feci hortos et pomeria, et consecui ea cuncta genus arboribus, et exstuxi in pisanas aquas, ut refrigerem siluam lignorum germinantium. Possedi seruos et animalia, multamque familiam habui armenta quoque et magnos oues et greges ultra omnes qui sunt

ante me in rebus. Coacervauit in argentum et aurum, et suscipiatis regum ac prouincarum, feci in cantores et cantatrices, et delicias filiarum hominum, Cypos et utecos in ministerio ad uina fundenda. Et supergressus sum opibus omnibus que fuerunt ante me in rebus. Sapientia quoque perseuerauit mecum, et omnia que desiderauerunt oculi mei non negaui eis. Nec prohibui cor quod in omni uoluptate fueretur, et oblectaret se in his que paraueram et hanc ratus sum partem meam, si uideret labore meo. Cumque conuertissem ad uniuersa opera mea, que fecerant manus mee, et ad labores in quibus frustra sudaueram nudi in omnibus uanitate et afflictionem animi, et nihil per manere sub sole. Transiui ad contemplanam sapientiam, errorumque et stultitiam. Quid est magis homo, ut sciam possit regem factorem suum. Et uidi quod tanta precederet sapientia stultitiam quantum differt lux a tenebris. Sapientis oculi in capite eius stultus in tenebris ambulat. Et uidi quod unus utriusque esset meritis. Et dixi in corde meo. si unus et stultus et meus occasus erit, quid mi prodest quod maiorem sapientiam dedi operam. Iocatusque sum in corde meo, animaduerti quod hoc quoque est uanitas. Non enim erit memoria sapientis, sicut ut stultus in perpetuum, et futura opera oblivione cuncta pariter operient. Porritur doctus sicut ut indoctus et id ore reddunt me uite mee, uidentem mala esse uniuersa sub sole, et cuncta uanitate, atque afflictionem spiritus. Rursus detestatus sum omnem industriam meam, et que sub sole studiosissime laboraui. Habituatus herodem post me quem ignoro utrum stultus uel sapientis futurus sit, et snabitur in laboribus meis, quibus desudauit et sollicitus fui, et est quicquam tam uanum, unde cessauit, reuertitque cor meum ultra laborare

Nam cum alius laboret
in sapientia et doctrina et sollicitu-
dine hōi onoso quesita dimittit
Et hoc ergo uanitas et magnū
malum. Quid em̄ proderit hōi
de uniuersis laboribus suis et afflic-
tione spūs que sub sole exultat
Cuncti dies eius doloribus.
et exemplis pleni sunt. nec per
noctem mentē requiescat. et hoc
non uanitas est. Nonne melius
ē comedere et bibere. et ondere
aie sue bona de laboribus suis.
Et hoc de manu dei est. Quis
ita uorabit et delictis affluet ut
ego. hōi bono in conspectu suo.
dedit deus sapiam. et sciam et
letitia. Piora autē dedit afflic-
tione. et curam superflua. ut
addat et congreget et tradat ei
qui placuit deo. sed et hoc uani-
tas. et cassa sollicitudo mentis.
Omma tempus. **iii.**
sunt. et sub spacijs tri-
scunt uniuersa sub celo.
Tempus nascendi. et te-
pus moriendi. Tempus planta-
di et tempus euellendi q̄ plan-
tatum ē. Tempus occidendi et
tempus sanandi. Tempus de-
scendi. et tempus edificandi.
Tempus flendi. et tempus riden-
di. Tempus plangendi. et tempus
salcandi. Tempus spargendi la-
pides. et tempus colligendi. Tem-
pus amplectandi. et tempus lon-
ge fieri ab amplectibus. Tem-
pus accipiendi. et tempus perden-
di. Tempus custodiendi. et tem-
pus abiciendi. Tempus sciden-
di. et tempus consuendi. Tem-
pus tacendi. et tempus loquedi.
Tempus dilectōis et tempus odi.
Tempus belli. et tempus pacis.
Quid h̄t amplius de labore
suo homo. Vidi afflictōem qua
dedit deus filiis hōm ut disce-
dantur in ea. Cuncta fecit bona
in tēpe suo. et mundū tradidit
dispositiōi corp. ut nō inueniat
homo opus. quod operatus ē deus
ab initio usq̄ ad finem. Et cogno-

ui q̄ non eet melius nisi letari
et facere bene in uita sua. Quis
em̄ homo qui comedit et bibit
et uidet bonū de labore suo hoc
donū dei est. Vidi q̄ oia opa
que fecit deus perseuerat in
num. Non si possumus hys q̄p
addere. nec aufere q̄ fecit de
ut timeat. Quod sōm ē ipm
pmanet. que futura s̄ iam fu-
erunt. et deus instaurat quod
abijt. Vidi sub sole in loco iudicij
impietatem. et in loco iusticie
iniquitatem. Et dixi in corde
meo. iustum et impium iudica-
uit dñs. et tempus di rei tūc
erit. Dixi in corde meo de filiis
hōm. ut probaret eos dñs. et
ostenderet filios ee bestijs. Ideo
unus meritis est hōis et ui-
mentoz. et equa utriusq̄ con-
ditio. Sicut moritur homo. sic
et illa moriuntur. Sicut sponat
oia. et nichil h̄t homo uimento
amplius. Cuncta subiacent ua-
nitati. et oia pereunt ad unū
locum. De terra facta sunt et in
terram pariter reuertentur. Re-
nouit si spūs filioz adam ascen-
dat sursum. et si spūs uimen-
toz descendat deorsum. Et dep-
hendi nichil ee melius q̄ letari
in opere suo. et habere
et pacem illius. Quis enim
cum adducet. ut post se futura
cognoscat. **iii.**
Terxi me ad alia. et uidi
calumpnias q̄ sub sole
geruntur. et lacrimas
innocentiu. et consolati-
onem nemine. nec posse resistere
corp̄ uolentie. cunctoz auxili-
o destitutos. et laudari magis
mortuos q̄ uiuentes. et felicio-
rem utroq̄ iudicari. qui nec
dum natus est. nec uidit mala
que sub sole sunt. Furtus con-
templatus des labores hōm.
et industria. Anim aduerti pati
in iudice propium et in hoc ergo
vanitas. et cura superflua est.
Stultus complurat manus filab.

Ne dederis os tuum ut peccare fa-
 ciat cor tuum, neque dicas
 coram angelo non o providentia,
 ne forte reatus deus super ser-
 mones tuos, dissipet cuncta opa
 manuum tuarum. **V**bi multa sunt
 sompnia, plurime uanitates
 et sermones innumeri, tu uero
 deum time. **S**i uideris calump-
 nias egenorum, et uolentia iudicia
 et subuerca iusticia in prouincia,
 non intres super hoc negotio.
Quia excelsio alius excelsior e,
 et super hos quoque enim nencio
 res sunt alij, et in super un uer-
 se terre rex impat seruientia.
Auarius non implebitur pecunia,
 et qui amat diuitias, fructus
 non capiet ex eis, et hoc ergo ua-
 nitas. **V**bi multae snt opes multa et
 qui comedunt eas. **E**t quid pro-
 deest possessori, n qd tenet diuiti-
 as oculis suis. **D**ulus est sompnus
 operanti, siue paru siue multu
 comedat. **S**aturitas aut diuitiu
 non sime dormire cum. **E**t et alia
 mfrmitas pessima qua uidi sub
 sole. **D**iuicie seruace in malu om-
 sui percutit em in afflictione pes-
 sima. **G**enerat ut filium q in su-
 ma egestate erit, sicut egressus
 est nudus de uero maris siue sic
 reuertetur, et nichil auferet seruum
 de labore suo. **M**iserabilis proxi-
 mfrmitas, quod uenit sic reuer-
 tetur. **Q**uid ergo prodest ei q la-
 borauit inuentum. **C**unctis diebus
 uite sue comedit in tenebris, et in
 curis multas et in erupna atq
 tristitia. **H**oc itaq in usum est
 bonu, ut comedat quis et bibat
 et fruatur leticia ex labore suo,
 quod laborauit ipse sub sole. **T**uo
 dicru uite sue, quos dedit ei deus,
 et hoc est pars illius. **E**t si hon-
 tu dedit deus diuitias, atq sbam
 pntemq ei tribuit, ut comedat
 ex eis, et fruatur parte sua, et le-
 tetur de labore suo, hoc est donu
 dei. **N**on em satis recordabitur,
 dierum uite sue, eo qd deus ortu-
 pet, delicis cor eius. **V**

et comedit carnes suas inuidens
 dicens. **M**elius est pugillus cum
 requie, q plena uicrag manus
 cum labore et afflictione animi.
Considerans reperi et alia ua-
 nitate in sub sole. **U**nus est et sidm
 non habet, non filium no sidm
 et in laborare non cessat, nec sa-
 tiantur oculi eius diuitijs, nec
 recogitat dicens, tui laboro et
 fraudo ai am meaz bonis. **I**n hoc
 quoque uanitas est, et afflictio pes-
 sima. **M**elius ergo est duos sil-
 ce q unu. **H**abent em emolumentum
 societatis sue. **S**i unus ce-
 cidit ab altero fulciatur. **N**e soli
 qui cum ceciderit, non hnt suble-
 uantem. **E**t si dormierint duo
 fouebuntur mutuo. **U**nus quo-
 calefiet. **E**t si quispiam pualue-
 rit contra uiu duo resistunt ei,
 funiculus triplex diffialt rupit.
Belior est puer paup et sapiens,
 rege sene diuite et stulto. **E**t ui-
 nescit preiudicare in posteru qd de
 calare cathemioq mcedum qd
 ingreditur ad regnu. **E**t alius
 natus in regno, mopia consumat.
Idi cunctos uiuentes qui ambu-
 lant sub sole cum adolefcente sado
 qui confurget pro eo. **I**nfirmus
 est nius pli om qui fuerit ante
 eum, et qui postea futuri s non
 letabuntur in eo. **S**ed et hoc ua-
 nitas et afflictio spuis. **C**ustodi pe-
 dem tuam ingrediens domu dei.
Multo em melior est obedientia
 q stultoz uitime, qui nesciunt
 quid faciant mali. **V**

Ne temere quid loquaris
 neque cor tuum sit uelox
 ad profecendum s mo-
 non coram deo. **D**eus
 em in celo, et tu super terra, idcirco
 snt pauci sermones tui. **M**ultas
 tuas scuntur sompnia, et in
 multis s mombus inuenitur sul-
 ticia. **S**i quid uouisti deo, ne mo-
 reus reddere, displicet em ei mfr-
 delis et stulta promissio. **S**ed qd-
 cumq uoueris redde, multoq
 melius est non uouere, q post-
 uotum promissa non reddere.

Quod et aliud malum quod
iudi sub sole. et quidem
frequens apud homines
Vnde tu dedit deus diui-
tias. et pacem et honorem. et nichil
deest aie eius. ex omnibus que desi-
derat. nec roborat ei pacem de-
ut comedat ex eo. sed homo extra-
neus uorabit illud. hoc uanitas
et magna miseria est. Si genu-
erit quisquam centum. et uixit
multos annos. et plures
dies etatis habuerit. et aia illa
non utatur bonis sibi sue sepul-
turae carcat. De hoc ego pronu-
tias quod melior illo sit abortiuus.
frustra enim uenit et pergit ad te-
nebras. et obliuione delebitur.
nomen eius. Non uidit solem
neque cognouit distantiam boni
et mali. etiam si duobus milibus
annis uixerit. et non fuit persequi-
tatis bonis. Nonne ad unum locum
propexant dies. Omnis labor hominis
in ore eius. sed aia illius non
impletur. Quid est amplius sa-
piens ab stulto. et quid pauper
nisi ut pergat. illuc ubi est uita.
Melius est uidere quod cupias. quam
desiderare quod nescias. Sed et hoc
uanitas est et presumptio spiritus.
Qui futurus est iam uocatum
est nomen eius. et scitur quod homo
sit et non possit contra sortem
se in iudicio contendere. Verba
sunt plima misericordiam in dispu-
tandum habentia uanitatem.
Quid necesse est homini maiora se-
quere cum ignoret quid condu-
cat sibi in uita sua. Nemo dixit
percegnationis sue. et tunc quod
uelud umbra preterit. Aut quis
poterat ei indicare. quid post se
futurum sub sole sit. Melius est no-
men bonum quam ungenta purosa.
et dies mortis die natiuitatis
Melius est ne ad domum luctus
quam ad domum conuiuuii. In illa enim
sunt cunctorum ammonem hominum
et uiuens cogitat quid futurum
sit. Melior est terra risu. quam per-

cessitiam uultus corripit animam
delinquentis. Cor sapientium
ubi tristitia est. et cor stultorum
ubi letitia. Melius est a sapiente
corripit. quam stultorum adulatione
decepi. Quia sicut somnus spi-
ritus ardentium sub olla. sic uisus
stulti. sed et hoc uanitas. Talis
ma conturbat sapientem. et
perdet robur cordis illius. Meli-
or est finis orationum quam principium.
Melior est patientia arrogante.

Ne uelox sis ad. vii.
nasendum quia terra
in sinu stulti reqesat.
Ne dicas quid putas cau-
se est quod priora tempora. meliora fu-
ere quam nunc sunt. Saula est enim
huiusmodi interrogatio. Pri-
or est sapientia cum diuiciis. et
magis prodest uidentibus solem.
sicut enim protegit sapientia sic pro-
tegit peccatum. Hoc autem plus
habet crudelitas et sapientia. quam uita
tribuit possessori suo. Conside-
ra opera dei quod nemo possit cor-
rigere quem ille desuperat. In
die bona fructus bonis. et mala
diem peccati. sicut enim hanc sic
et illam fecit deus. ut non in-
ueniat homo contra eum iustas
remonias. Hec quoque iudi in
diebus uanitatis mee. Iustus
perit in iustitia sua. et in pius
nilo uiuit tunc in malitia sua.
Noli de iustus multum nec plus
sapias quam necesse est. ne obstupe-
scas. Ne impie agas multum
et noli te stultus. ne moriaris
in tunc non tuo. Bonum est te suste-
tare iustum. sed ab illo ne subtra-
has manum tuam. Quia qui
deum timet nihil negligit.
Sapientia confortauit sapientem.
super decem principibus ciuitatis.
Non est enim homo iustus metra.
qui faciat bonum et non peccet.
Sed et cunctis finibus qui di-
cuntur ne ad comedas cor tuum.
Ne forte audias seruum tuum
maledicentem tibi. Fac enim tua

confusa quia et tu crebro male-
 dixisti alio, Tunc tunc temptavi
 in sapientia dixi sapiens effici-
 ar, et ipa longius recessit a me
 multo magis q̄ erat et alta pro-
 funditas, quis muemet ea,
 Justitiam uniuersa aīo meo, ut
 scirem et considerarem et q̄re-
 rem sapiam et ratione, et ut
 cognoscerem impietatem stulti,
 et errorem imprudenciu, et in-
 uem amatozem morte mulie-
 rem q̄ laqueus uenatorū ē, et
 sagena cor eius, ymcaula st ma-
 nus illius, qui placet deo effugi-
 et eam, qui aut p̄tor est capi-
 etur ab illa, Ecce hoc inuēni dīo
 cū iustis, unū et alterum ut
 inuēnem rationem quā ad huc
 q̄ret aīa mea, et non inuēni,
 Inū de mille unū reperi, muli-
 erem ex oībus non inuēni, So-
 lummodo hoc inuēni, q̄ fecerit dō
 hoīem rem, et ipse se in finitio
 inuēnerit q̄stionibus, Quis ta-
 lis ut sapiens est, et quis cogno-
 uit solutionem uerbi, .viii.
Sapientia hoīs lucet in
 uultu eius, et potentis-
 simus faciem illi con-
 mutauit, Ego os regis
 obseruo et precepta iuramenti
 dei, Ne festines recedere a faae
 eius neq̄ permancas in opere
 malo, quia de q̄ uoluerit faacet
 et sermo illius p̄tate plenus
 est, nec dicere ei quisq̄ p̄ q̄re
 ita faas, Qui custodit p̄ceptū
 non expeuetur quicq̄ mali,
 Tempus et insonē cor sapien-
 tis intelligit, Si negotio tep̄
 ē et oportunitas, et multa hoīs
 afflictio, Qui ignorat p̄terita
 et uentura nullo p̄tate nūcio
 Non est in hoīs dīatione prohi-
 bere sp̄m, nec h̄t p̄tatem in die
 mortis, nec s̄m̄tur q̄sere in
 genente bello, neq̄ saluabit in-
 pietas impiū, Cū h̄t confi-
 deraui, et dedi cor meū in tut-
 nis operibus que fiunt sub sole
 Incedum dīatur hoīs hoīm

in malū suū. Vidi impios
 sepultos, qui etiam cum adhuc
 uiuerent in loco sancto erant
 et laudabantur in ciuitate,
 q̄ iustis operum, sed et hoc uer-
 itas est, Etiam q̄ non profert
 cito contra malos sententia, absq̄
 ullo timore filij hoīm p̄ceptat
 mala, acta me p̄tor ex eo quod
 tenaces facit malū, et per pa-
 tiam sustinetur, Ego cog-
 noui q̄ erit bonū timētibus
 deū qui uerentur faciem eius,
 Non sit bonū impio, nec pro-
 longentur dies eius, sed quasi
 umbra inescant qui non timet
 faciem dīi, Est et alia uam-
 itas que fit super terram, Sūt
 iusta quibz multa proueniunt,
 q̄ opera egerunt impios, et sūt
 impij qui ita scari sūt, q̄ iustis
 facta habeant, sed et hoc uam-
 itas iudicis, Laudauit iḡ lecti-
 tiam q̄ non eet hoī bonū sub
 sole, nisi q̄ comederet et bibe-
 ret atq̄ gauderet, et hoc solum
 scū auferret de labore suo, in
 diebus uite quos dedit ei deus
 sub sole, Et apposui cor meū ut
 scirem sapiam et intelligerem
 distentionē que uersatur in terra,
 Est homo qui diebz et noctibus,
 sompni oculis non capit, Et
 intellexi q̄ oīm opem dei nullaz
 possit in uenire homo rationem,
 corp q̄ fiunt sub sole, et q̄nto plus
 laborauerit ad q̄rendū, tanto
 minus inueniat, Etiam si dix-
 erit sapiens, se nosse non pot-
 erit reperire, Cū h̄t tractaui
 in corde meo, ut curiose intelli-
 gerem, .ix.

Sunt iusti atq̄ sapientes
 et opera eoz in manu
 dei, et in nefat hō utru
 amore an odio dignus
 sit, Sed oīa in futuro seruantur
 in certa, eo q̄ uniuersa eque e-
 ueniant, Iusto et impio, bono
 et malo, in ludo et in mundo,
 in molanti uicimas, et sacrificia
 contempnent, Sic bonus sic

et peccator. ut peccator. ita et ille
qui uerum dicebat. Hoc est pessi-
mum inter omnia que sub sole sunt
Quia eadem cunctis eueniunt
unde et corda filiorum hominum implet
malicia et contemptum in uita sua
et post hec admixtos deducunt.
Nemo est qui semp uiuat. et qui
huius rei habeat fiducia. meli-
or est canis uiuus leone mortuo
uiuentes enim sciunt se esse mori-
turos. mortui uero nichil no-
uerunt amplius nec habent
ultra mercedem. quia obliuio-
ni tradita est memoria eorum.
Amor quoque et odium et inuidie
simul peccant. nec habent partem
in hoc seculo. et in opere quod sub
sole geritur. Vade ergo et come-
de in leticia panem tuum. et bibe
cum gaudio uinum tuum. quia domino
placent opera tua. Si tunc sint
uestimenta tua candida. et oleum
de capite tuo non deficiat. Deser-
ere uita cum uxore qua diligis
cunctis diebus uite instabilitatis
tue. qui dant sunt tibi sub so-
le. in tunc uanitatis tue. hec est
pars in uita. et in labore tuo.
quo laboras sub sole. Quodcumque
potest manus tua facere instanter
operare. quia nec opus nec ra-
tio. nec scientia. nec sapientia. erunt
apud miserum quod tu properas.
Veni me alio uidi que sub sole non
uelocium esse cursum. nec for-
tium bellum. nec sapientiam pa-
nem nec dotem diuitias. nec
artificium gratiarum sed tempus
casumque in omnibus. Misit homo
finem suum. sed sicut pisces capi-
untur hamo. et sicut auces ca-
piuntur laqueo. sic capiunt
homines tunc malo. cum eis exim-
plo superuenierit. hanc quidem ui-
di sub sole sapientiam. et probaui
maximam. Ciuitas parua. et
pauci in ea uiri. uenit contra
eam rex magnus. et uallauit
eam. exsternitque munitiones
per agrum. et perfecta est obsidio
Inuentusque in ea iuxta pauper.

et sapiens. liberauit urbem per
sapientiam suam. et nullus de-
tempore recordatus est hominis illius
pauperis. et dicebam ego melio-
rem esse sapientiam fortitudine. Quod
ergo sapientia pauperis contemp-
ta est. et uerba eius non sunt audi-
ta. Verba sapientium audiunt
in silentio plus quam clamor prin-
cipis inter stultos. Melior est sa-
pientia quam arma bellica. et qui
in uno peccauit multa bona potest.

Wisce morietes. X.
perdunt suauitatem
ingenti. paucior est
sapientia et gloria par-
ua ad tempus stulticia. Cor sa-
pientis in deperata eius. et cor
stulti in similitudine illius. Sed et
in uia stultus ambulans cum
ipse insipiens sit. omnes stultos
estimant. Si spiritus potestate ha-
bens. ascenderit super te locum
tuum ne dimiseris. quia curatio
cessare facit peccata maxima.
Est malum quod uidi sub sole quod
per errorem egredieris. a facie
principis. portum stulti in dig-
nitate sublimi. et diuites sedere
deorsum. Uidi seruos in equis
et principes ambulantes qui sec-
uos super terram. Qui fodit
foueam madit in eam. et qui
dissipat sepe mordebit eum colu-
ber. Qui misit lapides affli-
getur in eis. et qui sondit lig-
na uulnerabitur ab eis. Si retin-
sum fuerit ferrum. et hoc non ut
opus. sed hebetatum fuerit. multo
labore exacuatur. et post indu-
striam sequitur sapientia. Si mor-
deat serpens in silentio. nichil
comminus habet. qui occulte de-
trahit. Verba oris sapientis gra-
ta et labia insipientis papitabe-
cum. Initium uerborum eius stul-
ticia. et inouissimum oris illius
error pessimus. stultus uerba
inlapiat. Ignorat homo quid
ante se. fuerit. et quod post futu-
rum est. quis illi poterit indicare.

Labor stultorum affliget eos, qui
nesciunt in urbem pergere. **V**e
tibi terra cuius rex est puer,
et cuius principes mane comedunt.
Beata terra cuius rex nobilis est
et cuius principes uestantur in
tempore suo, ad reficiendum et non
ad luxuriam. In ingruis humi-
abitur condignatio, et in infir-
mitate manuum perstallabit domus.
In risum faciunt panem et omni-
um ut epulentur uiuentes. Et pe-
cunie obediunt omnia. In cogita-
one tua regi ne detrahās, et in
secretis iudicii tui, ne maledix-
eris diuiti quia aures celestis portabit
uocem tuam, et qui habet pennas an-
nuntiabit sententiam. **¶ 21.**

Quare panem tuum super
insipientes aquas, quia
post mitem ipse inueniet
illum. Da pariter septem
net non et octo, quia ignoras quid
futurum sit mali super terram. Si re-
plete fuerint umbre nubes super
terram effundent, si ceciderit
lignum ad austrum aut ad adlonem
in quocumque loco ceciderit ibi erit.
Qui obseruat uentum non semi-
nat, et qui considerat nubes nu-
quam metit. Quis ignoras quid sit uia
spiritus et qua ratione componitur
ossa in uentre pregnantis, sic
nescis opera dei qui fabricator
est omnium. Hanc semina semen-
tium, et uespere ne cesset manus
tua, quia nescis quid magis oriatur,
hoc aut illud, et si utrumque simul
melior erit. Dulce lumen et delect-
abile est oculis uidere solem, si an-
tis malis uixerit homo, et in hinc
orbis letus fuit, meminisse det
tenebrosi temporis et dierum malorum
qui tu uenerunt uanitatis argu-
untur peritura. **V**etare ergo uiue-
ris in adolescentia tua, et in bono
sit cor tuum, in diebus iuuentu-
tis tue, et ambula in uis cordis
tui, et in intuitu oculorum tuorum,
et scito quod pro diebus hinc adduct-
te deus in iudicium. **¶ 24.**

Her nam a corde tuo,
et amoue malicia a
carne tua. Adolescenti-
a enim et uoluptas
uana sunt. Hemeto creatoris
tui in diebus iuuentutis tue, an-
tequam ueniat tempus afflictionis
et appropinquent tibi de quibus
dicas non michi placent, antequam
tenebrescat sol et lumen et luna,
et felle, et reuertantur nubes pro
pluuuam. **¶** In domo uentur
custodes domus, et uita uentur
puri fortissimi. Et oiaosi exiunt
molentes in minuto nio, et te-
nebrescent uidentes pro foramina.
Et claudent hostia in platea,
in humilitate uocis molentis, et
confurgent ad uocem uolucis, et
obsurdescent omnes filie carnis
ex talsa quoque timebunt, et for-
midabunt in uia. **¶** Florebit amig-
dalum in pomiguanabitur locusta,
et dissipabitur caparris, quomodo
ibi homo in domo et in tatis sue,
et in uentur in platea plangentis.
¶ Antequam rumpatur fumus argen-
teus, et reuertat uicta aurca,
et conterat ydria super fontem
et confingatur roca super cisternam
et reuertatur puluis mceram
suam unde erat, et spiritus redcat
ad deum qui dedit illum. **¶** Van-
tas uanitati dixit ecclesiastes et
dixit uanitas. **¶** Cumque esset sapien-
tissimus ecclesiastes docuit populum
et enarrauit que fecerat, et in-
uestigans composuit parabolas
multas, quoniam uerba utilia,
et constituit sermones rectissimos
at ueritate plenos. **¶** Verba sapi-
entium sic stimula, et quasi clauis
in altum descripti, quod per magister
conatum data sunt a pastore,
uno. **¶** Hic amplius fili mi nequas
facendi plures libros nullus
est finis, frequenter meditatio
carne afflictio est. **¶** In fine loquedi
omnes pariter audiamus, deum
time, et mandata illius obserua.
¶ Hoc enim dicit homo et cuncta quod.

fiunt, adducet deus in iudicium
pro di ctrato. siue bonum siue
malum sit. :c

Explicit liber Ecclesiastes,

Incipiunt cantica canticorum.

Osculetur me osculo
oculis sui. quia meliora
sunt ubera tua uino.
fraglantia ungentis
optimis. Oleum effu-
sum nomen tuum.
ideo adulescentule dilexerunt te.
Trabe me post te curremus in o-
dore ungentis tuorum. Inuoduxit
me rex in cellaria sua. exulabi-
mus et letabimur mee. memo-
res ubera tuorum super uinum. rec-
ta diligunt te. **Vox symagoge.**
Frigida sum sed sicut morsa filie re-
sicut tabernacula cedar. sic pel-
lis salomonis. Nolite me confide-
rare quod fusca sum. quia deco-
lorauit me sol. filij matris mee
pugnauerunt contra me. posue-
runt me custodem in uineis. pi-
neam meam non custodiu. In-
dica michi quem diligit anima mea.
ubi pascas ubi cubes in meridie.
ne uagari incipiam per greges so-
dalium tuorum. **Vox ppi.**
Si ignoras te o pulchra me mu-
lieres. egredere et abi post uestigia
gregum tuorum. et pascas hircos uos
tabernacula pastorum. Equitatu
meo in auribus plurima omnia ad-
simulavi te amica mea. Pulchre
sunt gene tue sicut turris. col-
lum tuum sicut monila. Hirculas
aureas faciemus tibi. uermicu-
latis argento. **Vox ecclesie.**
Dum esset rex in acubitu suo
nardus mea dedit odorem suum
suscipulis inter dilectus meus
in inter ubera mea comorabitur.
Hircus cyprici dilectus meus in me
ubera mea comorabitur. in uine-
is engaddi. **Vox ppi.** Ecce tu
pulchra es amica mea. ecce tu

pulchra. oculi tui columbarum.
Vox ecclesie Ecce tu pulchra es di-
lecte mi et decorus. lectulus in
floridus. tigna domorum meorum ce-
drina. laquearia mea cyprina.
Ego flos campi et ly. **Vox ppi.**
lium conuallium. Sicut liliuum
inter spinas. sic amica mea me-
filias. **Vox ecclesie.** Sicut multu
inter ligna siluorum. sic dilectus
meus inter filios. Sub umbra illius
quam desiderabam sedi. et fructus
cuius dulcis gutturi meo. Inuoduxit
me in cellam uinariam. ordina-
uit in me caritatem. fulcit me flo-
ribus. superate malis. quia amore lag-
uco. Sena eius sub capite meo. et
dextera illius amplexabitur me.
Vox ppi. Aduersus uos filie nomen
per capreas ceruosque camporum
ne suscitatis neque euigilare faciat
dilectam quo aduersus ipsa uelut. **Vox
ecclesie** Vox dilecti mei. ecce iste
uenit saliens. in montibus consilicis
colles. Sicut est dilectus meus caprea
hinc nulloque ceruorum. En ipse stat per
parietem nomen respiciens per fe-
nestram. prospiciens per cancellos.
et dilectus meus loquitur michi.
Surge propera amica mea. colu-
ba mea. sicut morsa mea et ueni. Jam
enim hircus transiit. umber abijt
et recessit. flores aparuerunt in ter-
ra mea. tempus putationis
aduenit. Vox turris audita
est in terra mea. ficus protulit
grossus suos. vimee florentes dede-
runt odorem suum. **Vox ppi.**
Surge amica mea. speciosa mea
et ueni columba mea in forami-
nibus petre in caverna matris
Unde mi faciem tuam. sonet uox tua
in auribus meis. Vox enim tua dul-
cis et facies tua decora. **Vox adu-
hircus.** Capree nobis volpes par-
uulos que demoluntur vimeas nam
vimeas mea floruit. **Vox ecclesie**
Dilectus meus mi et ego illi qui
pascatur inter lilia. donec asperet
dies. et inclinentur umbre. Fertur
sicut esto dilecte mi capree aut hinc
nullo ceruorum super montes betel.
Vox ecclesie de genab. In lectulo meo
per noctes exquisui que diligit

aia mea. quesui illum et non in-
 ueni. **Surgam** et exaudo a uoca-
 tem. per uicos et plateas queram
 quem diligit aia mea. quesui
 illum et non inueni. Inuenierunt
 me uigiles qui custodiunt ciuita-
 tem. **Ecce de xpo dicit.** **Alum** que
 dilexit aia mea uidistis. paulu-
 lum tu permissem eos. inueni
 quem diligit aia mea. tenui cu-
 net dimittam donec introduca
 illum in domu matris mee. et
 in cubitulum gemitus mee. **Uox**
sponsi **Adiuco** uos filie relin-
 per capreas ceruos q̄ camporu
 ne suscitatis neq; euigilare faci-
 atis dilectam donec ipsa uelit.
Que e ista. Uox synagoge.
 que ascendit per desertum. sicut
 ungula fumi ex aromatis
 mixte et thuris. et uniuersi pul-
 ueris pigmentary. **En** lectulum
 salomonis sexaginta fortis am-
 diant. q̄ fortissimi isrl. omnes
 tenentes gladios. et ad bella doc-
 tissimi. prius tunc ensis super
 femur sui prope timorec noc-
 tur nos. **serculum** fecit sibi rex
 salomon. de lignis libani. **De**
xpo dicit. **Solumpnas** eius fecit
 argentas. redmatorum aureu
 ascensum purpureu media cari-
 tate constrauit prope filias nrbm
Agredimini et uidete filie spon-
 regem salomonem in dyademate
 quo coronauit illum mat sua.
 in die desponsionis illius. et in die
 leticie cordis eius. **Uox carie.**
Quam pulchra es amica mea.
 quam pulchra es. gaudi tuu colu-
 baz absq; eo q̄ intrinsecus latet.
Capilli tui sicut greges capraz
 que ascendunt de monte galaad.
Dentes tui sicut greges tonsaz
 que ascendunt de lauaro. **Oes**
 gemellis scabus et sterilis no est
 inter eas. **Sic** uita uerba la-
 bia tua. et eloquium tuu dulce. **Sic**
 fragmen mali prima. ita gene-
 tue. absq; eo q̄ intrinsecus latet.
Sic turris dauid collum tuum.
 q̄ edificata est cu propugnaculis.
 mille clipei pendent ex ea die or-
 matura fortis. **Duo** ubera tua

sicut duo hmnuli capree gemelli
 qui pascuntur in libno. **Donec**
 apparet dies et melinentur umbre.
 radam ad monte mixte. et ad cal-
 lem thuris. **Tota** pulchra es ami-
 ca mea et macula non est in te.
Veni de libano sponsa mea. **Veni**
 de libano ueni. **coronaberis** de
 capite amana. **de uertice** fert et
 hermon. **de cubilibus** leonu de
 montibus pardoz. **Unuerasti** cor
 meu soror mea. **sponsa** uoluerasti
 cor meu. **in uno** oculo tuo
 et in uno oculo colli tui. **Quia**
 pulchre sunt mane tue soror
 mea sponsa. **pulchra** ubera
 tua. **omnis** et odor unguentoz
 tuoz super dia aromata. **fauus** distil-
 lans labia tua. **sponsa** mel et lac
 sub lingua tua. **et odor** uestime-
 toz tuoz sicut odor thuris. **hor-**
 tus conclusus soror mea sponsa.
 ortus conclusus fons signatus.
Emissiones tue paradysus maloz
 pumoz cu pomoz fructibz. **Ex-**
pri cum nardo. **nardus** et crocus
 fistula et cynamomu. **cum** amice-
 sis lignis libani. **Myrra** et alo-
 eum odibus pms unguentis. **fons**
 ortoz puteus aquaz uiuentiu
 q̄ fluunt inpectu de libano. **Uox**
gentes uocat **Surge** aquilo et
 ueni auster p̄c̄fla ortum meum
 et fluant aromata illius. **Ecce**
de xpo dicit. **Veniat** dilectus
 meus in hortum suu et comedat
 fructum pomozum suoz. **Uox**
dicit **Veni** in ortum meu soror
 mea sponsa. **messui** mixta meaz
 cu aromatis meis. **Comedi**
 fauum cu melle meo. **Sibi** uinu
 meu cum lacte meo. **Comedite**
 amia et bibite. et mēbramini
 carissimi. **Ego** dormo et cor me-
 um uigilat. **Ecce** **dicit** **Uox** di-
 lecti mei pulsantis apertu mi
 soror mea. **amica** mea coluba
 mea. **imaculata** mea. **q̄** caput
 meu plenu est roze. **et** animum
 mei guttas notium. **Exposui**
 me tymca mea. **quo** mouat il-
 lam. **Lau** pedes meos. **quo** ma-
 nabo illos. **Uox carie ad x̄p̄** **Di-**
 lectus meus misit manu suam.

per foramen. et uenter meus in te
milit ad tactum eius. **S**urrexi
apertione dilecto meo. manus mee
fallauerunt in terram. digiti mei
plem in terra probatissima. **P**essu
lum ostii mei apertum dilecto meo
at ille declinauerat atq; in se
rat. **A**ia mea liquefacta e' ut locu^{dilat}
est q' uum illum. et non in ueni
uorauit et non in dicit m'. **I**nuene
runt me custodes qui intueant
a uitate. percusserunt me & uol
uerant me. tulerunt in palliu
meu custodes murorum. **A**duero
uos filie nrm. si inuenieritis di
lectu meum. ut hincetis ei q' amo
re languet. **Q**ualis est dilectus
tuus ex dilecto. o pulcherrima ma
mliciam. **xxxv** **S**ynagoga. **Q**ualis
est dilectus tuus ex dilecto quia
sic aduicisti nos. **xxxvi** **C**ant. de p.
Dilectus meus candidus et ru
bicundus electus ex milibz. ca
put eius aurum optimu. come
eius sicut clate palmarum nigre
q' coruus. oculi eius sicut columbe
super riuulos. quaz. que lacte
sunt loti. et resident in fluxu
ta plenissima. **G**ene illius sicut
arole aromati confite a pygme
tatis. **A**bia eius lilia desillan
tia ut in terram p'mam. **M**anus
illius cornatiles auree. plene
iacantio. **V**enter eius eburneus
distans superius. **T**ura illius
columpne marmorce. que fun
date sunt super bases aureas.
Spectes eius ut libani. electus
ut cedri. **S**uttur illius suauissi
mu. et totus desiderabilis. **T**alis
est dilectus meus. et iste est ami
cus meus filie nrm. **xxxvii** **S**ynago
ga ad actum. **F**uo abnt dilectus
tuus o pulcherrima mlicum
quo declinauit dilectus tuus et
queremus cum teru. **xxxviii** **C**ant.
Dilectus meus descendit in ortu
suu ad arcolam aromatis. ut pa
scatur in hortis et lilia colligat
Ego dilecto meo. et dilectus me
michi qui pascat me in lilia.
Pulchra es amica. **xxxix** **A**d actum.

mea suavis et decora sicut iherlm
terribilis ut castrorum acies ordi
nata. auerte oculos tuos a me
quia ipi me uolare fecerunt. **C**a
pilli tui sicut greges capraz q'
apparuerit de galaad. dentes tui
sicut greges ouium. que ascende
runt de lauaco. **O**ms gemellis
fribus. et sterilis non est in eis.
Sicut cortex mali pumici sic ge
ne tue absq; oculis tui. **S**epa
gmata sunt regine. et octoginta
concupiscentie. et adulescentuloru
non est nis. **U**na est columba mea
perfecta mea. una est mater sue
electa gemetra sue. **V**idetur illaz
filie. et d'issima predicauerunt
regine et concupiscentie laudauerunt
eam. **Q**ue est ista que progre
ditur. q' aurora confurgens
pulchra ut luna. electa ut sol
terribilis ut castrorum acies ordi
nata. **D**escendi ad hortu nuu
ut uiderem poma conuallium.
ut inspiceret si florisset uinea.
et germinaissent mala pumici.
Nesciui aia mea conturbauit
me prope ad riuos amnadab.
xxx **S**ynagoga. **S**icut tere reuere
tere funamnis reuertere reuertere
ut inuicamur te. **xxxvi** **S**ynagoga.
Sim pulchri sunt gressus tui
in calaamietis filia p'ma
pib. iuncture femoz tuoz sicut
monilia q' fabricata sunt manu
artificis. **V**bilicus tuus ceteris cor
natilis. numq' indigens poculis
Venter tuus sicut aceruus. tertia
uallatus liliis. duo ubera tua
sicut duo hinnuli gemelli capree.
Collum tuum sicut turris eburnea.
oculi tui sicut piscane. in efebou q'
sunt mporta filie multitudi mo
Casus tuus sicut turris libani q'
respirat contra damasum. caput
tuum ut carmelus. et come ta
pitas tui. sicut purpura regio
iuncta canalibus. **S**im pulchra
es et q' decora carissima in delicias.
Sentura tua ad simlata e' pal
me et ubera tua botris. **D**ixi asser
dam in palmam adprehendam.

fructus eius. Et exunt ubera tua
 sicut botri vinee. et odores tui
 sicut malorum guttur tuum sic vniu-
 optimu. **vox xpi ad eadham.**
Dignum dilecto meo ad potand
 labijs et dentibus illius rumi-
 nandum. Ego dilecto meo et ad-
 me conuersio eius. nem dilecte
 mi egrediamur in agrum. con-
 moremur in uillis. **Hanc surgam**
mus ad uineas. uideamus si
floruit uinea. si flores fructus
porturunt. si floruerunt mala
punica. ibi dabo tibi ubera mea.
mandragore dederunt odorem
in portis meis. dia poma noua
et uetera dilecte mi sequauit tibi.
Quis michi det te frum meum.
 sugente ubera matris mee. ut ni-
 uenam te foris et desulex. et
 iam me nemo despiat. apphen-
 dam te et ducam in domu ma-
 tris mee. ibi me docebis. et dabo
 tibi poculu ex uino condito. et
 mustum granatorum meorum. **leua**
eius sub capite meo. et dextera
illius amplexabitur me. **Enia de**
synagoga. **Adiuuro uos filie ihe-**
rusalem ne suscitatis neque eugi-
lare fugatis dilectam donec ipa
uelit. **Salua de xpo dicit.**
Que est ista que ascendit de de-
serto delicias. affluens et riuu
super dilectum suum. sub arbore
malo suscitauit te. ibi corrupta
est mater tua. ibi violata est gem-
itrix tua. **Si de synagoga.** **Donec**
me ut signaculu super cor tuum
ut signaculu super brachium
tuum. quia fortis est ut mors
dilectio. dura sicut inferus emu-
lacio. lampades eius lampades
ignis atq flammaz. aque mltie
non potuerunt extingueret cari-
tatem. nec flumina obruent
illam. si dederit homo dem sciam
suam domus sua sue proditoe
quid nichil despiant eam. Soror
ma parua et ubera non habet.
quid faciem sorori me in die
qu adloquenda est. Si murus
est edificemus super eam propug-
natula argentea. Si ostium e

compingamus illud tabulis ce-
 dri mo. **Enia de xpo dicit.** Ego mu-
 rus et ubera mea sicut turrus.
 ex quo facta sum coram eo. qu
 pacem reprens. **Si dicit ecclesia.**
Amca fuit pacifico in ea q habet
iplos tradidit eam custodibus
one affert pro fructu eius mille
argenteos. **Synagoga.** **Amca**
mea coram me est mille tui pa-
afia. et ducenti hns. qui custo-
diunt fructus eius. **Xpo de enia**
Que habitas in hortis. amca.
ausulta. fac me audire uocem
tuam. Euge dilecte mi et assimi-
lare capree. hm nuloq ceruaz
super mores aromatum.

Explicit canticum canticorum

Inapit liber sapientie.

malozp

Diligite iusticiam quae iudicatis certam sententiam de domino in bonitate et in simplicitate cordis quae uideat illum quoniam in uenietur ab his qui non temptant illum, apparet autem eis qui fidem habent in illum. Peruersae enim cogitationes separant a deo, probata autem uirtus corrumpit insipientes, quoniam in malivolam animam non mirabitur sapientia, nec in habitabit in corpore subdito patris. Spiritus autem spiritus discipline effugiet furum, et auferet se a cogitationibus, quae sunt sine intellectu, et corrumpitur a superbia iniquitate. Benignus est enim spiritus sapientiae et non liberabit maledictum a labiis suis, quoniam reus illius testis est deus, et cordis eius secretator est uerus, et lingua illius auditor, quoniam spiritus domini repleuit orbem terrarum, et hoc quod continet omnia sciam habet uocis. Propter hoc qui loquitur iniqua non potest latere, nec praeterit illum corripientis iudicium. In cogitationibus enim iniquis interrogatio erit, sermone autem illius audiam ad deum ueniet, et ad correptionem iniquitatum illius, quoniam auris zeli audit omnia, et tumultus murmurationum non abscondetur. Custodite ergo uos a murmuratione quae nihil prodest, et a detractione partium lingue, quoniam sermo obscurus inuacuum non ibit. Os autem quod mentitur occidet animam nolite zelare mortem in errore uite uestrae neque acquiratis perditionem in operibus manuum uestrarum, quoniam deus mortem non fecit nec letatur in perditione uiuorum. Creauit enim ut essent omnia, et sanabiles fecit uacuos orbis terrarum. Non est in illis medicina nec in terra. Iusticia perpetua est, et immortalis, iniqui autem manibus

et uerbis accesserunt illam, et estimantes illam amaram defluerunt et sponcione posuerunt ad illam, quoniam digni sunt qui se ex parte illius.

Dixerunt enim apud se cogitantes, non recte, exiguum et cum tedio est tempus uite meae, et non est refrigerium in fine horis, et non est qui agnitus sit reuersus ab inferis, quia ex nichilo nati sumus et post haec erimus tamquam si non fuerimus. Quoniam sumus afflatus est in naribus nostris, et sermo si uelle ad comouendum cor nostrum quia eximeta animus erit cor nostrum et spiritus diffundetur tamquam molles aer. Et insipet uita nostra, tamquam uestigia nubis, et sicut nebula dissoluetur, quae fugata est a radice solis, et a calore illius agguata. Et nomen nostrum oblivione accipiet per tempus, et nemo memoriam habebit operum nostrorum. Umbra enim transitus est tempus nostrum, et non est reuersio finis nostri quoniam consignata est, et nemo reuertetur. Venite ergo et fruamur bonis quae sunt, et uitam uestram tamquam in uentura teletur. Vno pretioso et ugentis nos impleamus, et non protercat nos flos temporis. Coloremus nos uos antequam marcescant, nullum praeuicium sit quod non pertranscat luxuria nostra. Nemo uicium sit exors luxurie uestrae, ubique relinquamus signa letitiae, quoniam haec pars nostra et haec est fors. Optinamus pauperes iusti et non parcamus uiduis, nec ueteram, nec reuertemur tanquam in fine temporis. Sit autem fortitudo nostra lex in iusticia quod enim in firmum est in utile inuenietur. Cratueniamus ergo iustu, quoniam mutilis est nobis, et contrarius est operibus nostris, et improperat nobis porta legis, et diffamat in nos porta discipline uestrae. Procomit se suam dei habere, et filium dei se noiat, factus est nobis intraduc-

atione cogitationu marz. grauis
 est nobis etiam ad uidentium. qm
 dissimilis est alijs uita illius. et
 imitate sunt uie eius. **T**amq
 nugaces estimati sumus ab illo.
 et absti net se a vus mas tamq
 ab in mudicis. et presert nouis
 sima uisoz. et gloriat prem deu
 se hce. **V**ideamus ergo si sermo
 nes illius uera sunt. et tempem
 quentura sunt illi. et facimus
 q exant nouissima illius. **S**i em
 est uere filius dei. suscipiet illu.
 et libera bit cum de manu cont
 noz. **C**ontumelia et cor mento
 mter rogemus illu. ut sciamus
 reidentiam illius. et probemus
 pacemiam eius. morte turpissia
 odempnem. **C**rit em respectus
 ex ser mombz illius. **H**ec cogita
 uerit et errauerit. exerauit em
 illos malicia coep. et nefacit
 facimenta dei. neq; mercedem
 sperauerit iusticie. nec iudica
 uerit honorem. **aaap stazp. 111.**

Quonia deus creauit ho
 mine in exetminabi
 lem. et ad ymaginem
 sue similitudinis scit illu.
 inuidia aut dyaboli mors mero
 uuit in uerbent torazp imitant
 aut illum qui sunt ex parte illi
 iustoz aut aie in manu dei st.
 et non tanget illum tor metum
 mortis. **V**si sunt oculis inspie
 tum mori. et estimata e affl
 iatio exustus illoz. et aduincere
 iusto adierunt in exetminiu.
 et quod a nob est uer exetminu
 illi aut sunt in pace. **E**t si cora
 hoibus tormeta passi sunt spes
 illoz immortalitate plena e. **I**n
 pauas uepati. in milis bene
 disponetur. qm deus temptauit
 illos. et muenit illos dignos
 se. **T**amq autu in fecerit pro
 bauit illos. et q holocausta ho
 stie accepit illos. et in tpe erit
 respectus illoz. fulgebunt iusti
 et tamq scinille in harundine
 to distarent. **J**udicabunt na
 aones. et dnabuntur populis

et regnabit illoz dno in ppetuum.
Quia confidunt in illis in mal
 ligent ueritate. et fideles in di
 latione acquiescent illi. quomaz
 donu et pap est electus dei.
Impn aut scdm que cogitauerit
 correptione habebunt. qui neg
 leperunt iustum. et a dno reced
 serunt. **S**apiam em et discipli
 nam qui abiit infelix est. et
 uacua est spes illoz. et labores
 sine fructu. et in habitabilia.
 opera illoz sunt. **M**ulieres illoz
 mensate sunt. et nequissima
 filij eoz. maledicta creatura
 illoz. qm felix sterilis. et conq
 nata. que non sciuit thorum
 in delicto. habebit fructum in
 respectatione aiazp stazp. et spado
 qui non operatus est p manus
 suas in iqtatem. nec cogitauit
 aduersum deu nequissima. da
 bitur em illi fidei donu elem
 et fors in templo dei acceptissima
Bonazp em laboru glorus e fau
 tus. et que non conadac radix
 sapientie. **1111.**

His aut adulteroz in
 consummati erunt. et
 ab iniquo thoro semen
 exetminabunt. **E**t si
 quidem longe uie erit.
 in nihilum coputabunt. et in
 honore erit nouissima senectus
 illoz. et si ceteris defuncti
 fuerint. non habebunt spem.
 nec in die cogmationis allocu
 tionu. **N**acientes em inque di
 re sunt consumationis. **Q** pul
 chra est generatio cum caritate.
 immortalis est em memoria
 illius. qm et apud deum nota
 est et apud hoies. **C**um pns e
 imitantur illam. et desiderat
 cam cum seduxerit. et in pexpe
 tuu coonata triumphat. **I**nco
 mquinatoz certaminu pre
 mium uincens. **M**ultigena at
 improoz mltitudo non erit uti
 lis et spuria vitulamina. non
 dabunt radices altas. **N**ec sta
 bile firmamentum collocabunt.
 et si in ramo in tpe gminaude

Infructuosa posita. a uento commoue
buntur, et a immetate uentorum
eradicabuntur. Conseruatur
enim ramus in consummatione, et fructus
illorum multos, et accipi ad
manducandum, et ad mihila
apta. Quomodo enim omnes filii qui
nascuntur, testes sunt nequiae
aduersus parentes, in interroga
tione sua. Iustus autem si morte
populatus fuerit in refugio
erit. Senectus enim uenerabilis
est non diuturna, neque numero
dierum computata. Tam si aut
sensus horum, et etas senectutis
pura et maculata. Placens deo
factus dilectus, et uiuens in
pauore inflatus est. Sapiens est
ne malicia mutaret inuicem
cuius, aut ne furio deciperet auct
illius. Sana ratio enim nugata
obscurat bonum, et mystanad
corruptio transuicet ceterum
sine malicia. Consummatio in
breui expleuit tempora multa. Pla
cita enim erat. deo aia eius. pro
hoc prospera uic educebat illum
de medio iniquitatum. Popu
li autem uidentes et non intelligen
tes, nec ponentes in pitoribus ta
lia. quoniam gratia dei et inia in
sanctos eius, respectusque in elec
tos illius. Condemnat autem
iustus mortuus uiuos impios,
Et uiuentis uelox consummata
longam uitam in iusto. Videbit
enim sine sapientis, et non intel
ligent quid cogitauit de illo deus
et quare munxit illi dominus.
Videbunt enim et contempnent, illos
aut dominus reuocabit. Et erunt pro
pter haec decedentes sine honore, et
cotumelia replet inter mortuos
os in perpetuum. quoniam dicitur in
illos statum sine uoce et commoue
bit illos a fundamentis, et usque
ad summam desolabunt, et ex
gementes, et memoria illorum
periet. Veniet in cogitatione patrum
sua et timidi et reuertet illos
aduersus iniquitates ipsorum. .V.

Tunc stabunt iusti
in magna constantia
aduersus eos qui se
angustauerunt, et qui
abstulerunt labores
illorum. Videntes turbabunt in mo
re horribili, et mirabuntur in
subitaneae in spe salute, ge
mitus per angustiam spiritus, di
centes magis se in penitentia
agentes. Hi sunt quos aliqui
habuimus in derisu, et in silu
dine improperii, nos in sensati
uitam illorum estimabamus in
santam, et sine illorum sine hono
re. Quis computati sunt inter
filios dei, et inter sanctos spiritus
illorum est. Ergo certauimus a via
ueritatis, et iustitiae lumen non
luxit nobis. Et sol intelligentiae
non est ortus nobis. Iasau sumus
in uia iniquitatis, et perditionis, et
ambulauimus uias difficiles, uias
autem in ignorantiam. Quid pro
fuit nobis superbia, aut quid di
ticiae iactantiae conuulit nobis.
Transiit omnia illa tamquam umbra
et tamquam nubes pertransiens, et
tamquam nauis quae pertransit fluctu
antem aquam. aut cum perire
rit non uestigium inuenit, neque
sententiam taxine illius in fluctibus
aut aius quae in fluctibus in aere nul
lum inuenit argumentum in aere
illius. sed enim somnium alacris uer
berans leuem uentum et sonos
per uim inuenit aere. commo
alis inuolauit, et post haec nullum
signum inuenit inuenit illius
aut tamquam sagitta emissa in lo
cum destinationem. diuisus aere in se
commo reclusus est, ut ignoraret
dixit illius. Sic et nos nati in
tinuo desimimus esse, et uentus
idem signum, nullum ualimus
ostendere, in maliginitate aut
in consumpta sumus. Talia dix
erunt in inferno hominum, qui pertransue
runt, quoniam spiritus in penitentia
languis est, quae a uento tollitur, et
tamquam spuma gualis quae a procel
la dispergitur, et tamquam fumus,
qui a uento diffusus est, et tamquam

memoria hospitis unius diei pro
 teceuntis. Iusta aut impetuum
 ouent et apud dnm est merces
 eoz. et cogitatio illoz apud altis
 smu. Ideo accipiet regnu deo
 us. et gradema spci de manu dñi.
 qm dextera sua teget eos. et brach
 io suo defendet illos. et accipiet
 armaturam celus illius. et ar
 mabit cecaturam. ad ulsione mi
 micoz. Induct pro torace iustiaz
 et accipiet pro galca iudiau terra.
 Sumet furtum in copugnabile.
 ceterem. Auert aut dnam ream.
 in lanceam. et pugnabit cu illo
 orbis terraz contra mferatos.
 Sunt dñe emmissiones fulgurum
 et tamq habene curuato arcu
 nubiu pterminabunt. et ad cer
 tu locum insilient. Et a petrosa
 ra plene mittentur grandines.
 et scandescet in illos aqua maris
 et flumina torrent dicit cot
 illos stabit spūs uirtutis. et tamq
 turbo uent diuidet illos. et ad he
 remu perduat. omne terraz in
 iniquitatis illoz. et malignitas
 eueret. sedes potentium. Melior
 e sapientia q uires. et uix prudens
 magis q fortis.

Hodie ergo reges et mel
 ligit. difate iudices fini
 um terre. prebetet aures
 uos. conti uetis militu
 dmes. et placebis uob in turbis
 nationum. qm data est adeo po
 testas uob. et uirtus ab altisio.
 Qui mterrogabit opera ura. et
 cogitationes scruabit. qm cum
 ceas mfra regni illius. no recte
 iudicatis. neq custoditis legem
 iustiaz. neq scdm uoluntatem
 dei ambulatis. Horrende et ato
 aparebit uob. qm iudiau duris
 simu hns qui presunt fiet. Equuo
 em conaditux mia. potentes at
 potent tormeta patiuntur. Non
 em subtrahet personam. cui qm
 dñs. nec reuertetur magnitudi
 ne cui. qm pusillum et mag
 nu ipe feat. et equaliter cura e
 illi de orbis. fortioribus aut for
 aor mstat truitatio. Ad uos ergo

reges sunt hñ sermones mei. ut
 difratis sapientiam et non exce
 datis. Qui em custodierint iusta
 ciam iuste iudicabuntur. et qui
 didicerint iusta. inuenient quid
 rñdeant. Concupisate ergo ser
 mones meos. diligite illos et ha
 betis disciplinam. Clara est et q
 nungq marcescat sapia. et suale
 uidetur ab hns qui diligunt cam
 potupat qui se concupisunt. ut
 illis se prior dñdat. Qui de luce
 uigilauerit ad illam no laborabit
 assidentem at illam foribus suis
 inueniet. Cogitare ergo de illa
 sensus est consumatus. et qui vi
 gilaucit propter illam ato erit
 securus. Em dignos se ipa trau
 it querens. et in uis suis ondit
 se illis hylauet. et m si prouide
 ra ortuere illis. Inimicum em il
 lus uerissima est discipline concu
 piscencia. Cura ergo discipline di
 lectio e. et dilectio custodia legum
 illius est. custodia aut legu con
 sumatio mcorruptionis est. In
 corruptio at facit ee propinuum
 deo. concupiscencia uiaq sapientie.
 deducet ad regnum perpetuu. Et
 ergo delectamini. scribis et scrip
 tuis regis populi. diligite sapias
 et mperpetuu regnetis. Diligite
 lumen sapie. omis qui pfectus po
 pulis. Quid est aut sapientia.
 et que admodum fra sit referam
 Et non abscondam a uob sacra
 dei. Sed abmatio natiuitatis m
 uestigabo. Et ponam in lucem sacri
 tiam illius. et non pteribo ueri
 tatem. neq cum in iudia tabesce
 te uer habebis. qm talis ho non
 erit particeps sapie. Multitudo
 aut sapientium. sanctas e orbis
 terraz. et rex sapiens. populi sta
 bili meritu est. Ergo ampe disti
 plnam per sermones meos et
 proderit uobis.

Sim quidem et ego mor
 talis homo sicut omnes.
 et ex genere terrene illi
 qui prius factus e. et in
 uentee maris figuratus sum caro.
 Decem mensium tpe coagulatus

accipite

sum in sanguine ex femine hois et
delectamento sompny conuenien-
tis. Et ego natus accipi comune
accem. et in silis factam deadi
textam. et pma in uocem silcm
oibus emisi plorans. In niuolu-
mentis nutritus sum et curis
magnis. Nemo em ex regibus.
habuit aliud natu uicatio mciu.
Unus ergo merdicus est oibus ad
uitam. et filis epiaus. Propter
hoc optam et datus est in sensus.
et in uocam et uenit in me spu
sapientie. et preposui illam reg-
nis et sedibus. et diuicias nichil
ce dixi in coparatione illius. nec
coparam illi lapidem preciosum
qm ome aurum in coparatoe
illius horena est epigua. et tam
q lutum est in admirabilis argenti
in conspectu illius. Super salua
et spem dilexi illam. et preposui
pro luce habere illam. qm meo
tinguibile est lumen illius. Ve-
nerunt aut in oia bona parit-
cum illa. et in admirabilis hore-
stas per manus illius. et letatus
sum in oibus. qm antecedebat
me ista sapia. et ignoradam qm
om horum mater est. qua sine
fatione didia. et sine inuidia
comunicat. et honestatem illius
non abscondo. In finitum em the-
saurus est hoibus. qm qui usi
sunt pncipes facti sunt a manie
dei. propter discipline dona co-
mendati. Nichi aut dedit deus
dicere ex sententia. et psumere
digna hois q dantur. Em ipe
deus sapientie dixit est sapientiam.
emendator. In manu em illius
et nos et sermones mei. et ome
sapientia et opera sua. et disci-
plina ipe em dedit in hois que
sunt scientia ueram. ut sciam di-
spostione orbis terraz. et uirtu-
tes elemetoz mciu et consuma-
tionem. et medietatem tempoz
uassitudinu pmutaciones. et
consumaciones eom. Omni cursus
et scilicet dispositiones. naturas
animalium. et nas bestiaz. uim-
uentoz et cogitationes hominu.

differentias unguileoz. et uir-
tutes radicum. et gaumq st ad
scorsa. et mprouisa didia. Om-
em artifice docuit me sapiam
Est em in illa spu sapientie. s-
unius. mltiplex subtilis. discretus
mobilis. coniunctus. certus.
mobilis. suauis. amans bonu
acutus qui nichil fetat. bene fa-
cere. humanus. benignus. stabili-
lis. certus. securus. sem habens
uirtute. oia prospiciens. et qui
capiat ome spu intelligibiles.
mundus subtilis. Oibus em in
mobilibus mobilior est sapientia.

Atingit aut. **viii.**
ubi propter sua mun-
diciam. Vapor est em
uirtutis dei. et emana-
tio est qdam claritatis diuinen-
tis dei smata. et ideo nichil in-
gnatum in illa mouet. Tandem
est em luis eterne. et speculum
sine macula dei manifestatis. et
ymago bonitatis illius. Et cum
sit una. dia pt. et permanens in
se oia inouat. et per naones
in aias suas se transfert. Amicos
dei et prophetas constituit. ne-
mine em diligit deus. n cu qui
cum sapia in habuit. Est em bet
speciosior sole. et super oem scel-
laru dispositionem. Luca cop-
rata inuenit purior. illi em
succedit nox. Sapiam no uincit
natura. adtingit ergo asine usq
ad finem fortit. et disponet dia
suauiter. Hinc amam et cogui-
sui cam. a uulterate mea. et que
sui sponsam in cam assumere.
et amator factus sum forme illi.
Generositate glorificat contuber-
nium habens dei. sed et om do
dilexit illam. Doctus est em di-
scipline dei. et electus opera illi
et si diuicie appetuntur in
uicia. quod sapia locupletatus. que
dia operatur. Si aut sensus opat.
quis horu que sunt magis. q
illa est artifice. Et si iusticiaz q
diligit. labores huius magnas
hinc uirtutes. Exbrictatem em
et sapiam docet. et iusticiam. et ue-

uitatem. Quibus uelut nihil
est in uita horibus, et similitudinem
faciente desiderat quis, sit pteci-
ta. de futuro estimat, sit uer-
suntis sermone. et disposiciones
argumētum. signa et monstra-
sit anteq̄ fiant, et euentus tem-
porū et seculorū. Preposui q̄ hanc
adducit in ad conuincendu. Sa-
ens quo contabit metu de bonis,
et erit allouio cogitatoris et te-
on mei. Habebo prope hanc cla-
ritate ad turbas et honore apud
seniores et iuuenes, et acutus
inueniar in iudicio. et in conspu-
potentiam admirabilis ero. et fa-
aces principum mirabunt me. ta-
centem me sustinebunt. et loque-
tem me respicient, et simonia-
tem me plura manus ori suo
ponent. Propterea habebō per-
hanc immortalitatem et memoria
eterna. hinc qui post me futuri
sunt relinqua. Disponā p̄los
et natos michi erunt subiecte.
Emebunt me audientes reges hor-
rendi. in multitudines uidebor boni
et in bello fortis. Intrans in do-
mu meam. conuictam tu illa.
Non em h̄ amaritudinem conu-
satis illius, nec tedium conuictus
ipius sed letitia et gaudium. Hec
cogitans apud me. et commemo-
rans in corde meo. qm̄ in morta-
litas est in cogitacione sapientiae.
et in amantia illius delectatio
bona. et in operibus manuum illi
honestas sine dejectione. et in
certamine loquēte illius sapia.
et p̄claritas in conuictioe sermone
ipius. occubam q̄rens ut michi
illam assumerē. Puer aut era-
mgemiosus. et fortis in aiaz
bonam. et uim eem magis boni
ueni ad corpus incomparatum
et ut sciri quo aliter non possu-
ce. continens n̄ deus det. et hoc
ipm̄ erat sapia scire cuius est hoc
donu. adij dim̄ et deprecari sum
illum et dixi exortio p̄cordis meo

Deus p̄m meo . 12.
et dñe me qui fecisti
oia uerbo tuo. et sapia
tua constituisti horem
ut dñaretur acature tue. que
ate facta ē. ut disponat orbem
terrazo iniquitate et iusticia. et
in dñe corde. iudicium iudicat.
Da m̄ dñe sedum tuaz assista-
tem sapiam. et noli me expro-
brare a pueris tuis. qm̄ ego sex-
uus tuus sum. et filius analle
tue. homo m̄ximus et exigui-
tibus. et minor ad mellitatum
iudicij. et legum. et si quis erit
consumatus meos filios homi. Si
affucit ab illo sapientia tua.
in nichilū computabitur. Tu aut
me elegisti regem p̄lo tuo. et
iudicium filioz tuoz et filioz
et dixisti. edificare templū in
monte sc̄o tuo in ciuitate habi-
tacionis tue altare. similitudinem
tabernaculi tui quod p̄parasti
admiras. et terū sapia q̄ nouit
opera tua. que et affuit tunc
cum orbem terrazo faceres. et
faciebat quid placitum eet oculis
tuis. et quid directum in p̄cep-
tis tuis. Auerte illam de celis
sas tuas. et ascende magnitudinis
sae. ut metu sit et metu labo-
ret. et sciam quid acceptū sit
apud te. Sat em̄ illa oia et m̄-
telligit. et deducet me in opibz
meis sobrie. et custodiet me in
sua potentia. et erunt accepta
opera mea. et dispona populu
tuum iuste. et ero dignus sedum
p̄ris mei. Quis em̄ homi potit
scire consiliū dei. aut quis po-
terit cogitare quid uelit deus.
Cogitationes em̄ mortalium timi-
de. et merere prouiderie n̄ce
Corpus em̄ quod corruptū p̄t ad-
grauat aiaz. et dep̄mit trena.
in habituano sensu multa cogita-
tem. et difficile estimabimus
q̄ in terra sunt. et que in p̄sente
sunt inueniendū cum labore. q̄
in celis s̄t. aut q̄s inuestigabit.

Sensum autem tuum quis sciuit. nisi
tu dederis sapiam. et miseris spem
suum tuam de altissimis. et sic ex-
tente sunt semine coram qui in terra
sunt. et que tibi placeant didice-
runt heredes. Nam per sapiam sa-
nata sunt quicunque placuerunt
tibi donec a principio.

Hec illi qui primus for-
matus est adeo peccatis or-
bis terrarum. cum solus
creatus esset custodiuit
et eduxit illum a delicto suo. et de-
dit illi virtute continentiam diu-
tam. Ab hac ut recessit multum mira-
sua. per nam hominem se miras
deperit. Propter quod tu aqua
delectat terram. uerum sanauit
sapia per contemptibile lignum
iustum gubernaans. Hec in consen-
su superbie cum se nationes con-
tulissent. sciuit iustum. et confer-
ua ut sine querela deo. et in filijs
mias fortiter custodiuit. Hec ius-
tum a peccatis impius libera-
uit fugientem. descendente ig-
ni in penitentiis. cuius in testimo-
nium neque fumigabunda
constat deserta terra. et inextin-
gibile fructus hinc arboris. et
incredibile aut memoria stans
signetum salis. Sapiam enim
peritentes. non tam in hoc lapsi
sunt. ut ignoret bona. sed et in
supremie sue reliquerunt hinc
memoria. ut in his qui peccauit
vixit nec latere potuissent. Sa-
pientia autem eos qui se obser-
uat a doloribus liberauit. Hec
autem profugum uia fecit. Iustum
deduxit dominus per uias rectas.
et dedit illi regnum dei. et dedit
illi suam sortem. Honestauit illum
in laboribus. et copulauit labo-
res illius. In fraude circumuen-
entem illum ad suam et honestu-
m fecit. Custodiuit illum ab im-
pulsibus. et a seductibus tutauit
illum. et certam non forte dedit
illi ut uinceret. et sciret quoniam
domini potentior est sapia. Hec ue-
ditum iustum non dereliquit

sed a peccatoribus liberauit eum. De-
scendit cum illo in foueam. et
in uinculis non dereliquit illum.
donec afferret illi septem reg-
ni. et potentia aduersus eos.
qui cum depmebant. et menda-
ces dndit qui maculauerunt illum
et dedit illi claritatem eternam.
Hec plin iustum et semen sine q-
rela liberauit a nationibus qui illum
conpmebant. mira uic in aiam
seruam dno. et sicut cont reges hor-
rendos. in portentis et signis
et reddidit iustis mercedem laboz
suoz. et deduxit illos in uia mi-
rabili. et fuit illis in uelamento
dici. et luce stellarum nocte. Tran-
stulit illos mare rubrum. et in-
duxit illos per aquam in miaz.
In inimicos autem illorum dimisit in
mare. et ab alacudine inextin-
gibile eduxit illos. Ideo iusti tulerunt
spolia impiorum et decantauerunt
dne nomen semini tui. et uic-
tam manu tuam laudauerunt
pariter.

Quo sapientia aperuit os.
mutatoz et linguas in-
fantium fecit disertas.
Incepit opera illorum in
manibus. prophete sci. uer fecerunt
per deserta. que non habi-
tabantur. et in locis secretis pro-
ferunt causa. steterunt cont ho-
stes. et de inimicis se uindica-
uerunt. sciuit et inuolauerunt
te et data est illis de petra alaf-
sima aqua. et requies suas de
lapide duro. Hec que enim penas
passi sunt in inna illorum a defe-
ctione potus sui. in eis cum ha-
bundarent. filij israhel letati sunt.
Hec hec cum illis de certis bene-
cum illis actum est. nam pro-
funde quidem semper in flumina
huanum somnium dedisti in
iustis. qui cum in inuenerunt.
in tradidit infantu oia. et
dedisti illis habundantem aqua
in sperare. ostendens per sitim
quod tunc fuit. que ad modum tuos
exaltaret. et aduersarios illorum

nectares. Cum em temptati fut
et quidem cum iam disciplinam
accipientes, fuerunt que admodum
cum re iudicia nupn cor me
ta patrentur. hos quide tamq
pater monens probasti. illos at
tamq duxus rex interrogans
eodem nasti. Absentes em et p
sentes, filii torquabant. duplex
em illos accipere rediu. et ge
mitus cum memoria pteritoru.
Cum em audirent per sua tor
menta bene se cum agi comemo
rati sunt dnm et mirantes in
fine exitus. Quem em in expo
sicoe praua proietum derisere
in finem cucutus mirati sunt.
Non sili iustus faciens. pro cogi
tationibus aut mensuris. in qui
tates illoz. Quod quidam ex
ranas colebant multos serpentes
et bestias super uacuas qmisti.
illis in iudicium multoz adit
um in uindictam. ut sintent quia
per que peccat quis. per hoc et
torquetur. Non em inpossibilis
erat omne manus tua. qm acca
uit orbem terraz ex materia in
uisa imitare illis in iudicium
uoloz. aut audaces leones. aut
ignu genus na plenas. et ig
notas bestias. aut uapore igne
um sponte. aut odore sumi
profidentes. aut horrendas ab
oculis simillas emittentes qm
non solu lesura poterat illos ex
terminare. sed et aspectus per
torem occidere. Nam et sine
hns uno spu occidi poterant.
persecutionem ab ipis passi fue
sub. et dispersi per som unctu
tis tue. sed oia mensura nume
ro et pondere disposuisti. Hul
tu em ualere tibi sili sup erat
semp et imperio unctis brachy.
tui. quis resistit. Em tamq
momentum scire. sic an te e
orbis terraz. et tamq quata
roris omne lucani. que descendit
in terram. Sed miserere om
qm oia potes. et dissimulas
pata hom propter piaz. Dilig

em oia que sunt. et nichil odisti
horum que fecisti. nec em odies
aliquid constituisti. Quo aut
posset aliquid permanere n tu
uoluisset. aut quod a te notatu
non eet consuaretur. Poras at
oibus qm tua sunt dne. qui
uas amas.

O qm bonus et suauis est
dne spūs tuus in oibus.
propter quod hos q exor
tant partibus corripis.
et de quibus peccant admones
alloguens. ut relicta malicia ceo
credant in te dne. Et illos em an
ti quos in habitatores ste tue ter
re odies quos exhoruisti. qm
odibilia tibi opera faciunt. p
medana et facisad musta. et
per filioz uicinas sine ma
et to messoris iusticiu homi deuo
ratem et sanguinem de medio sa
cramento tuo. et auctores penit
diaz in auxiliataz uoluisti per
dere per manus parentu. nrozo
ut dignam pepererit pgnaticez
pueroz que tibi om taxior est
terra. Sed et hns tamq hoibus
peperisti et misisti antecessores.
exeratus tui uespas ut illos pan
latim exterminaret. no em q
impotens eras in bello. subicere
impios iustis. aut bestias seuis
aut uerbo duro fil exterminare.
sed partibus iudicatis. dabas
locum pme non ignorans quo
nequa est natio illoz et natu
ralis malicia ipoz. Et quid no
poterat mutari cogitatio illoz
in perpetuu. semen em erat ma
ledictum ~~in perpetuu~~ abnritio n
timeas aliquem. uenia dabas
pms illoz. Quis em dicit tibi
quid fecisti. aut quis stabit cont.
iudicium tuu. aut quis inospm
tuum uemet pndep iniquoz dnm
aut quis tibi imputabit. si pe
ccerint nationes qe tu fecisti.
Nec em est alius deus q tu. cui
cura est de oibus ut ondas quo
no in iuste iudicasti. Reg rex
neq tyranus. in conspectu
tuo mgerit. de hns quos perdi
disti. Cum sis ergo iustus. iuste

oia disponis. **I**tem quoque qui non
 debet puniri condempnas. et ex
 terum estimas atia uirtute.
 Virtus enim tua. iusticie maium
 est. Et hoc quod omni dno es. di bus
 te porcere facis. Virtus enim ostendit
 dis. tu qui non recedat de m.
 uirtute consumatus. et hos qui
 sciunt audaciam traducas. Tu
 aut dnatore dne uirtutu cum
 tranquillitate iudicas. et cum
 magna reuerencia disponis nos
 Sub est enim tibi cum uelis posse.
 Docuisti aut populu tuu p calia
 opera. quo oportet iustu esse et
 humanum. et bone spei fecisti
 filios tuos. qm das locum m pec
 catis pme. Si enim immos ser
 uos tuos et debitos morti cum
 tanta cautasti adteritoe. et libe
 rasti dans tempus. et locu. per
 que possint mutari a malicia
 cum quanta diligencia iudica
 sti filios tuos. queq parentibz
 iuramenta et conuencoes dedisti
 bonaz promissionu. Cumq g.
 nos disciplinam das immos no
 stros multipliciter flagellas. ut
 bonitatem tuam cogiteuus.
 iudicantes. et cum de nob iu
 dicatur speremus miam. Unde
 et illis qui multa sua. misentate
 et iniuste uixerunt. per hec q
 coluunt. dedisti summa tor
 meta. etem m erroris uia diua
 errauerunt deos estimantes hec
 q m aialibus sunt sup uaria.
 misentem misentatoz more ui
 uentes. Propter hoc tamq pu
 cris misentatis. iudicium m dexte
 rum dedisti. Qui at ludibrijs m
 traxuordus non correpti sunt
 dignum dei iudicium ex pecta s.
 In hns em que patiebantur mole
 ste ferebant. m quibus patietes
 indignabantur. per hec quos pu
 tabant deos. m ipis cum et mna
 rentur. uidentes illu quo olim
 negabant se nosse. deum uerum
 agnouerunt. Propter quod et si
 me condempnatis illoz uicmet.

A m sunt autem. **PLU.**
 omes hoies m quibz non.

sub est sacnaa dei. et de hns que
 iudicentur bona. non poterunt
 intelligere cum qui est. neq ope
 ribus attendentes. agnouerunt
 quis eet artifex. sed aut ignem
 aut spm. aut acatui aerem. aut
 gyrum scellaru. aut m mna aq.
 aut solem aut lunam rectoru
 orbis terraz deo putauerunt. Quoz
 si propt spem hoc putauerunt
 sciant quanto hns dnatore coru
 spectiosior est. Spene em gnator
 hec dia constituit. aut si uirtute
 aut opera ceep mirati s. intelli
 gant ab ipis. quo qui hec consti
 tuit forador est illis. Amagnitu
 dine em spei et recature cogno
 scibiliter poterit hoep acator ui
 deti. Sed m ad huc m hys m nax
 e querela. et h m em fortassis exiit
 decum gientes et uolentes mue
 nre. etem cum opetibz illi con
 uersentur m qunt. et per sua su
 hnt quo bona sunt que uident.
 Iteu aut nec hys debet ignofa
 Si em m potuerunt fore. ut
 possent estimare s m. quo hui
 dnm non faalius iuenerit. Inse
 licet aut sunt. et mter mortuos
 spes illoz est. qui appellauerunt
 deos opera manuum hom. et m
 et argentu. artis muentoz et
 siluandoz aialium. lapidum
 m uilem. opus manus antique
 Aut si quis artifex faber de silua
 lignum retu sculauerit. et hui
 doate eradet oem coracem et arte
 sua usus diligenter fabricet uas
 licile m conuersacoe uite. Reliquas
 aut eius opetis. ad pparacionem
 eius esse abutit. et reliqui hoep
 quia ad nullos usus facit. lignu
 curiu et ueracibus plenu scul
 pat diligenter per uacuitatem
 suam et per snam uitas sue figi
 tet illud. et assimilet illud pna
 gine hois. aut aliau ep aialibus
 illud comparat. p limens lubri
 ca. et rubiandu faciens. furo a
 lozem illius. et dem maculam
 q m illo est perlimens. et suat ei
 dignam habitacoe m pariete
 ponens illud. et confixmans sero
 ne forte cadat prospiciens illi. qm

factis non potest se adiuuare. Imago
 enim est, et opus est illi adiutorium.
 et de se sua, et de filiis suis et de
 nuptijs uocum faciens, inquit,
 non egredietur loqui, cum illo q
 sine aia est. Et profanitate qdem
 in se muo deprecatur, et pro uita
 mortuorum rogat, et maduitorum
 in uicem muocat, et pro ianere
 petit ab eo qui ambulare non potest
 et de accipiendo et de operando et
 de omni reru euentu, petit ab eo
 qui in diebus est mutabilis. **Quia**
Terum alius nauigare cogitans
 et per ferox fluctus maris
 iter facere, ligno portante se fra
 gilius lignu muocat. Illud enim
 cupiditas adgredi cogitauit
 et arripit sapia sua fabricauit
 prudentia. Quia autem per gubernata
 sapia, qm dediti et in mari uiam
 et me fluctus semita pmissiam
 ostendens quo potens es, ex sibus
 sanare etiam si sine rate aliquis
 adeat mare, sed ut non eent uacua
 sapie tue opera, prope hoc etiam
 epiguo ligno cedunt hoies aias
 suas, et ea seutes mare per rate
 liberati sunt. Sed abimicio cum
 prenent superbi gogantes, spes or
 bis terrarum ad rate fugiens, remi
 sit solo semen nati uitas, q erat
 gubernata. In dnm enim est lignu
 per quod fit iusticia, per manus
 aut quod fit polum maledm est,
 et ipm et qui fecit illud, q ille
 quide operatus, illud ac cum est
 fragile, deus cognominatus est.
 Sicut autem odio sunt deo, impius
 et impietas eius. Et em qm est
 cum illo qui fecit, tormenta patit.
 Prope hoc et p dolis nationu non
 erit respectus, qm recature dei m
 odium se sunt, et metptadem
 ani mis homm et in misapulum
 pedibus msipietum. In tui enim
 formatoris est exquisitio p dola
 et adiuuatio illoz corruptis ui
 te est. Neq; erant abimicio, neq;
 eunt mperpetui. Sup uacuitas
 em homm hoc adiuuente in orbem
 terraz, et ideo breuis illoz fime
 muentus est. Verbo em lucu do
 lens patet, ato sibi rapa filij fecit

imaginem. Et illum qui tuc homo
 mortuus fuerat nunc tamq deum
 colere cepit, et constituit inter
 seruos suos sacra et sacrificia. De
 inde interueniente tpe, conuale
 scence iniqua consuetudine, hic
 error tamq lex custoditus est, et
 tyrannoz imperio colebantur fig
 nieta, et hos quos in palam hono
 rare non poterat hoies, prope
 q alonge eent, e longinquo figu
 ram illoz allatam. Euidencem
 ymaginem regis quem honorare
 uolebant fecerunt, ut illu q ab erat
 tamq pntem colerent sua solita
 tudine. Prouocit ac ad hoc cul
 turam et hos, qui ignorabant re
 tificas epimiam diligentia. Ille
 em uolens placere illi, qui se as
 sumpsit, et laborauit ante sua,
 ut filitudinem in meli figuraret,
 Multitudo autem obducta per spem
 operis, cum qui ante temp, tamq
 homo honoratus fuerat, nunc ut
 deum adorauit. Et hoc fuit uite
 huane decipio, qm aut affectu
 aut regibus deser uentes hoies
 in comunitate nome, lapidibus
 et lignis mposuerit, et non suffi
 cerat errasse eos, circa dei sciam
 sed et in magno uidentes facie
 bello, toe et tam magna mala,
 pacem appellat. Aut em filios
 suos sacrificantes, aut obscura sa
 crificia facientes, aut msame plenas
 uigilias habentes, neq; uita neq;
 nuptias mudas, iam custodit
 sed alius alium p inuidiaz occidit
 aut adulterans concupiscit, et dia
 compta sunt, sanguis, hoindm,
 furtum, et fitio, corruptio, mseli
 tias, turbatio, et puxiu, tumultu
 et bonoz om smemoratio, aiaz
 mgnatio, natiuitatis smutatio,
 nuptiaz mconstancia, inordmatio
 mcthe, et mpudicia. Infandoz
 em p dola cultura, ois mali ca
 e, et miru et fime, aut em dum
 letantur msamit aut faciuntur
 falsa, aut uiuunt in iuste, aut pe
 lerant ato. Dum em confidit in
 p dolis que se sine aia male uita
 tes, noceri se non sperant, p dola
 ergo illis eueniunt digne, qm

male senserunt de deo. attendentes
pudis. et iniuste iuraverit in dolo
condempnentes iustitiam. Non
enim iuramentum est iustitiam. sed pec-
cantium pena per ambulat super
iniustorum puaricatum.

Tu autem domine deus noster. sua-
vis et iustus es. patiens
et misericors disponens gratia
Et si peccaverimus tua
sumus. faciens magnitudinem
tuam. Et si non peccaverimus
scimus quoniam apud te sumus con-
putati. Nolle enim te consumata
iustitia est. et scire iustitiam et
iustitiam tuam. radix est immorta-
litatis. Non enim in errorem in-
duper nos. homo male arti expo-
nitur nec umbra praeure. labor
sine fructu. effigies sculpta per
varios colores. cuius aspectus in-
sensato dat conspectum. et di-
ligit mortue imaginis effigiem
sine anima. Maleque amatores di-
gni. qui spem in talibus habent. et
qui faciunt illos. et qui diligunt
et qui colunt. sed et figulus mol-
lem terram operans laboriose.
frangit ad usus suos unumquodque
vas. et de eodem luto frangit que
munda sunt in usum vasa. sile
et que hinc sunt concordia. Horum
autem vasorum qui sunt usus iudex
figulus. et cum labore sanctorum
domini frangit de eodem luto. ille qui
paulo ante de terra factus fuerat
et post pusillum se duat unde
acceptus est. repetitum debitum
suum. quam habebat. sed est illi
cura non quia laboraturus est.
nec quod brevis illi vita est. sed
coarctatur avaritibus. et arge-
tariis. sed et carnos inimitatur. et
gloriam profert. quoniam res superfluas
frangit. Timis est enim cor eius. et
terra super uacua spes illius. et
luto uillor uita illius. quoniam ignora-
uit cum qui se frangit. et qui inspi-
ravit illi animam. atque operatus est.
et qui insufflauit ei spiritum ualorem
Sed estimantem lutum esse uita-
m et conuersationem uitae con-
positam ad lucrum. et oportere unde
uincit etiam ex malo acquirere

Hic enim super omnia scit se delin-
quere qui ex terra materia fra-
gilia uasa et sculptilia frangit.
Omnes enim insipientes et insulentes
supra modum aie superbi sunt.
nimia plati tu. et inpartes illa.
Quo dicitur idola nationum. est
mauerunt deos quibus nec oculi
loquuntur. nec est ad uidentium. nec
natus ad percipiendum. nec
natus ad audiendum. nec
dignum manum ad tractandum. sed et pe-
des corporis proprii ad ambulandum.
homo enim fecit illos. et qui spiritum
mutuatus est. is frangit illos.
Item enim sibi silem homo possit
deum frangere. cum sit enim mor-
talis mortuum frangit manibus
iniquis. Melior enim est ipse homo
quos colit. quia ipse quidem uoluit
cum est mortalis. illi autem inuoluit.
sed et aialia in se colunt.
in se colunt enim comparata. hinc alii
sunt deteriora. Sed nec aspectu
aliquis ex hinc aialibus bona
potest conspici. effugit autem dei lau-
dem. et benedictionem eius.

Propter hoc et hinc sicut
passi sunt digna tormen-
ta. et per multitudinem
bestiarum ex parte minati sunt.
Pro quibus tormentis deum disposu-
isti partem tuam. Quibus dediti con-
cupiscentiam delectationem sui.
nouum saporem. escam parano-
cis ortogometram. ut illi quidem
concupiscentes escam. Prope-
ta quod illis dicitur et missa sunt caam
anxia concupiscentia audierunt.
Hic autem in breui mox facti. no-
uam gustauerunt escam. Spore-
bat enim illis quidem. sine opo-
sitate superuenire mictatu. Ex-
terribilis tyrannidem. hinc autem
in. ondere que admodum inma illa
exterminabant. Et enim tu super-
uenit illis seua bestiarum ira. hor-
ribus peruersorum colubrum ex-
terminabant. Non enim inperpe-
tuum permansit ira tua. sed ad cor-
reptionem in breui turbati sunt.
Sicut enim hinc saluus ad comemora-

dem, mandati legis tue. **Q**ui enim
 conuersus est, non per hoc quia
 uidebat sanabatur, sed per te.
 omnium saluatore, et merito autem
 ostendisti immas merito. Quia tu
 es qui liberas ab omni malo. Illos
 enim qui locustarum, et muscarum
 occiderunt moyses, et non e in
 uentia sanitas aie illorum, quia dig
 ni erant ab huiusmodi exterminari,
 filios autem tuos nec dracones
 uenenatorum uixerunt dentes.
Hia enim tua aduenies sanabit
 illos, in memoria enim sermonum
 tuorum examinabuntur, et uoluerunt
 sanabuntur, ne in altam maie
 tes obliuione, non possent uti
 tuo adiutorio. **E**tiam nec herba,
 nec malagma sanauit illos,
Sed tuus dñe s'mo qui sanat omnia.
Tu enim uite et mortis h'c p'ntem
 et deducas ad portam mortis, et
 reducas, homo aut occidit q'dem
 p'maliciam animam suam, et cum
 exierit sp'us non reuertetur, nec
 reuocabit animam que recepta e.
S tua manu effugere impossibile
 est. **N**egantes enim te nosse impij,
 per fortunam brachij tui fla
 gellati sunt. **N**onus aquas et ge
 andimbr et pluuie p'secutione
 passi sunt, et per ignem totum
 mati. **Q**uod enim mirabile erat
 in aqua q' omnia extinguit, plus
 ignis ualebat. **I**ndex est enim
 orbis uisus quodam enim spe,
 manifestabat ignis nec combu
 rerent, q' ad impios missa erant
 aialia, sed ut ipi uidentes sciret
 quo dei iudicio patiuntur p'secuti
 coem. **E**t quodam spe in aqua se
 p'ntem ignis ardebat, et iniqua
 terre natione extirparet pro
 quibus angelorum sp'ra, nutra iusti
 plm tui, et parati pane celo
 p'stasti illis sine labore, omne
 delectamentum in se habente, et
 omni saporis suauitatem. **S**dam
 enim tuam et dulcedinem tuam,
 quam in filios h'c ostendebas, et
 deseruies uniuersas uoluntati,
 ad quod quis uolebat conuertebat,

Nix autem et glacies sustinebant
 omni ignis, et non tabescebant
 ut serent quo fructus immo
 extirminabat ignis ardens, in
 grandine et pluuia toruscant.
Hoc autem utrum ut nutrentur
 iusti etiam sue uirtutis obliuio
 e. **C**reatura enim creatura enim e.
 factori deseruens, extirpandae
 in tormentum aduersus iniustos
 et leuor sic ad benefaciend, pro
 h'is qui in te confidunt, propter
 hoc et tu in omnia infigurata, omni
 nutra gre deseruiebant, ad uo
 luntatem corp quod aie deside
 rati sunt, ut serent filij quos
 dilexisti dñe qm no nauitac
 fructus pastunt hoies, sed s'mo
 tuus h'os qui in te crediderunt
 conseruat. **Q**uod enim ab igne no
 poterat extirminari, statim ab
 epiguo radio solis, calefactum
 tabescebat, ut notu det s'ibus quo
 oportet puenire solem ad bene
 dictione, et ad oriente te luas
 oportet adorare. **I**ngrati enim
 spes, tamq' hibernalis glacies
 tabescebat, et dissiparet tamq' aqua
 super uacua.

Quia enim sunt iudicia
 tua dñe, et inenarra
 bilia opera tua, q' p'p
 hoc in disciplina aie
 errauerit. **D**um enim persuasum
 hnt iniqui posse omnia nationi
 sanare, uinculis tenebrarum et lon
 ge noctis conpedia. **I**nclusi sub
 terris fugitiui, perpetue pro ui
 denae iacuerit, et dum putant
 se latere in obscuris partibus, tene
 broso obliuione uclamento di
 spersi sunt, pauentes horrende
 cum admiratione in ima p'tur
 bati. **N**ec enim que comibat illos
 p'p'ntia sine timore custodiebat
 qm somitus descendens p'extur
 bat at illos, et persone tristes ap
 parentes, pauore illis p'p'ntabat.
Et ignis quidem nulla uis pote
 rat illis lumen p'bere, nec s'ide
 rum lampide flammis illuare
 poterant, illam noctem horrendam

appareret aut illis subitaneus ignis
 timore plenus, et timore per-
 cussus illius que non uidebatur
 faceret. estimabant deteriora esse
 que non uidebantur, et magice
 artis depositi erant derisus, et
 sapie gloria corruptio in contu-
 melia. Illi enim qui promittebant
 timores et perturbatores, expe-
 lere se ab aia languente. In tu
 derisu pleni timore languerant.
 Nam et si nichil illos ex mon-
 stris perturbabat, Transitu a
 in malum, et serpenium sibilante
 comoti, tremebundi perhibebant
 Et acrem quem nulla ratione
 quis effugere posset negantes se
 uidere, frequentem enim portupat
 pessima redarguente consuetudine,
 dat testimonium condemnata, cum
 sit enim timida nequam dat. Semp-
 enim presumit sua turbata con-
 scientia. Nichil enim est timor nisi
 presumptio aduocum, prodicio
 cogitationis auxiliator, et dum
 ab maior minor est, exoptatio
 eius maiore putat scientiam,
 eius cause de qua tormentum pre-
 stat. Illi aut qui impotentem uere
 nocentem, et ab infimis, et ab altis-
 simis inferis, supuenerunt eun-
 dem sompni dormientes, aliqui
 nocturne exagitabantur timore,
 aliqui aut deficiunt traduc-
 tione. Subitaneus enim illis et
 insperatus timor supuenerat.
 Deinde si quicumque ex illis decessisset
 custodiebatur in carcere. In ser-
 uo redusus. Si enim rusticus quis
 erat, aut pastor, aut agri laboris
 operator, portupatus est inef-
 fugibilem sustinebat naturam
 una rarsena tenebrae. oes enim
 erant colligati, siue spiritus sibilans
 aut metz spissos ramos, aut uum
 sonus suauis, aut uis aq decur-
 rentis in mium, aut sonus ua-
 lidus papitaz penaz, aut lude-
 cum aialiu ciusus miusus, aut
 mugientium ualida bestiarum
 uoz, aut resonans de altissimis
 montibus etho deficiens furebat
 illos per timore. Ois enim orbis,

terraz impido illuabat lumine.
 et non impeditis operibus conti-
 nebatur. Solis aut illis super-
 posita erat grauis nox, ymago
 tenebrae que supuenera illis
 erat, Ipi ergo sibi erant graui-
 res tenebre. **Pviii**
S Auctis aut tuis maxima
 erat lux, et horz quidem
 uocem in mima audiebant
 sed figuram non uidebant
 Et quia non et Ipi eadem passi
 erant magnificabat, et qui an-
 lesi erant quos non ledabantur,
 gras agebant, et ut eet differen-
 tia te deum petebant, propt q
 ignem ardentem colupnam duct
 habuerunt ignote uie, et solem in
 lesura boni hospiaz pstrasti, digni
 quidem illi carere luce, et pati
 carcerem tenebraz, qui in cluso
 custodiebant filios tuos, per qd
 maciebat meozruptu legis lume-
 selo dari, cum cogitarent iustoz
 occidere infantes, ut uno exposito
 filio et liberato in traduato nem
 illoz multitudie filioz abstuli-
 sti, et pariter illos perdidisti in
 aqua ualida. Illa nox ante cog-
 nita est parentibus meis et uere
 facientes quibus iuramentis ce-
 niderit ammeqores eent. **Su-**
 scepta est a pto aut tuo, fametas
 quidem iustoz. In iustoz aut
 exoter in nacio sicut enim lesisti
 aduersarios meos, sic nos prouo-
 catus magnificasti. Abstomse enim
 sacrificia dant iusti pueri bonoz
 et iustiae legem in concordia di-
 sposuerunt sibi bona et mala,
 precepturos iustos patri om iam
 detantantes laudes, resonabat
 aute niconuents in mitorz uoz
 et sibilis audiebatur planetus
 ploratoz infantu. Sili aut pena
 seruis cum dno afflatus, et po-
 pularis homo regi filia passus,
 Sili ergo omis uno noie mortis
 mortuos habebant in nuabiles.
 Nec enim ad sepeliendum uiui suf-
 facbant, qui uno momelo que
 erat pilaxior nauo illoz ex ter-

minata est, De oibus enim

minata est. De tribus em no ce-
 dentes propter ueneficia sua. Tur-
 cum profuit ex termmum pri-
 mogemicoz ppendunt pmi
 dei se ce. Cum em quietum silen-
 tium teneret dia. et noy m suo
 cursu mediu iter haberet. omps
 sermo tuus dne de celo a rega-
 libus sedibus. durus debellator.
 m mediam epuzmny. terram
 profiliuit. Gladius acutus nisi
 mlatum impium tui portibus
 et stans repleuit dia morte. et
 usq ad celum attingebat stans
 m terra. Tunc continuo uisus
 somnoz maloz turbauerunt
 illos. et timores supuenerunt m-
 sperati. Et alius alibi proicitus
 semiuuus. ppe quam moriebat
 cam demonstrabat. Visiones em
 que illos turbauerunt hec pmo-
 nebant. ne msay qre mala pae-
 bantur. perirent. Et tigit aute
 tunc et iustos temptatio mortis.
 et comotio m heremo facta est
 mlitudinis. sed non diu pma-
 sit na tua. Propterans em homo
 sme qrela propugnauit profe-
 rens feruitas sue scatu ordem
 et per mensusum deprauez alli-
 gans restat re. et sine mposuit
 necessitati. ostendens quid tuus
 est famulus. Uac aute turbas
 non m uirtute corporis. nec m
 natura potencie. sed uerbo uer-
 atorem subiecte. uiramenta pate-
 tum. et testamētum comemoras
 Cum em iam acer uatu cecidis-
 sent super alicuius mortui me-
 sicte et amputauit impetu. et
 diuisit illam. q ad uiuos ducebat
 uiam. In ueste em poderis quam
 habebat tonus erat orbis exaze
 et parentu magnalia. m q uox
 ordmibus lapidum erant sculp-
 ta. et magnificencia tua m dya-
 demate capitis illius erat stup-
 ta. Hec aute hno cessit qui ex ter-
 minabat. et hec exi m uuit. Erat
 em sola temptatio re sufficiens.
 Impno aute usq inouissimu sn-
 ma na supuemet. Presacbat

em et futura illor qm ipi cum
 reuerti cece ut seduereent et ai
 magna sollicitudine pmississent
 illos. consequerantur illos pme-
 attus. Ad huc em mter manus
 hntes luctus et deplorantes ad
 monumenta mortuoz aliam
 sibi assumpserit cogitacom msac
 et quos rogantes proiecerut hos.
 tamq fugitiuos perseqbantur.
 Ducebat em illos ad hunc snt
 digna necessitas. et hoep q atti-
 derant comemoracem amitte-
 bant. Et q de erant tormentis.
 replecet punia. Et populus qdem
 tuus mirabiliter transiret illi
 aut nouam mortem. tuemrene.
 Dis em ceatura ad sui genus.
 abimcio refigurabatur deserui-
 ens tuus preceptis. ut et puera tu
 custodirentur illesi. Nam nubes
 castra corp adumbrabat. et exas.
 que ante erat terra arida apuit.
 et m mari turbidua sine impe-
 dimeto. et campus germinans
 de profundo mimio. per que or-
 natio insuit. que tegebatur tua
 manu. Uidentes mirabilia et mo-
 stra. tamq em equi depaunt. et
 tamq agni exultauerunt mag-
 nificantes te dne qui liberaisti il-
 los. Remores em erant ad huc
 corp que m mcolatu illoz sta sue-
 rant. queadmodu pro natione
 aialiu cetera dixit mustas. et
 pro pisabus cructauit flum mlti-
 tudinem ranaz. Nouissime aute
 uiderut noua ceatura auu. m
 adducti concupia postulauerut
 estam epulacōis. In allocutione
 em desidery ascendit illis de mari
 ortigo metra et uationes pntibz
 supuenerunt. Non sme illis que
 ante facta fuerit argumētis per-
 uim flumini. iuste em patieba-
 tur sedm suas nequias. Et em
 detestabiliorē inhospitalitatem
 mstiterut. Qly qdem ignotos no
 recipiebant aduenas. Qly aute
 bonos hospites m seruitute redi-
 gebant. et non solum hoc. sed et
 alius quidem respectus erat illoz
 qm m uiti recipiebant exirancoz

Qui aut cum leticia receperunt,
hos qui eisdem usi erant in iustis
seuissimis adfluerunt doloribus.
Percussi sunt aut cecitate, sic illi
in foribus iusti cum subitaneis
cooperiti, tunc tenebris, unusquisque
hosti sui transitum querebat. In se
enim elementa dum conuertuntur
sic in organo qualitatis sonus in
mutatur, et omnia sui sonu custo-
diunt. Unde est est mare et ex ipso
certo visu agrestia cum magica,
conuertebantur, et quicquid erat
nutritiva in terram transiebant,
ignis in aqua ualebat, super suam
uirtute et aqua exinguentis na-
ture obliuisceretur. Flamme cito
trario corruptibilem aialiu non
uexauerant carnes, etiam tu illis
coambularent. Nec dissoluebant
illam que facile dissoluebat, sicut
glacies bonam estam. In diebus
his enim domine magnificasti populum
tuum et honorasti. Et non desperi-
sti in di tempore, et in omni loco as-
sistens eis.

Explicit liber Sapientie primus,
Incipit prologus.

Wilorum nob et magnorum
per legem ac prophetas aliis
seruiti sunt illos sapientia de-
monstrata, in quibus oportet
laudare istel doctrine et sapientie
causa, quia non solum ipsos loque-
tes necesse est periculis, sed etiam ex-
trancos posse et dicentes et scribe-
tes, doctissimos fieri. Auius meus
iesus, postquam se amplius dedit ad
diligentiam, legem legis et prophetarum
Et ab eorum librorum qui nob a patre-
tibus meis traditi sunt, uolui et
ipse scribere aliquid horum quae ad doc-
trinam et sapientiam pertinent, ut
desiderantes discant, et illorum pro-
fita magis magisque adiciat auro
et conferentur ad legitimam
uicam. Hortor itaque uos uenire cum
beniuolentia et attentiore studio,
locum facere, et ueniam habere in illis.

in quibus uidem sequentes yma-
ginem sapientiam, et deficere in uer-
borum compositione. Nam definiat
uerba hebraica quae translata fue-
runt ad aliam linguam, non so-
lum autem haec, sed et ipsa lex et pro-
phete. Ceteraque aliorum librorum non
parua habet dramam quae in uerbo se dicit
nam in octauo et in tricesimo anno
episcopus petholomei euergetis regis
postquam peruenit in egyptum, et cum
multum episcopus ibi scasset, inuenit
ibi libros relictos, non parue namque
comprehende doctrine, itaque bonum et
notum cogitauit. Et ipse aliquando adde-
diligentiam, et laborem, in expo-
tandi istum librum, et multa in-
gilia adtulit doctrinam in spacio
episcopus. Ad illa que ad fine inducat
librum dare, et illis qui uolunt
animum intendere, quae admodum
oportet, mysticere mores qui
secundum legem domini proposuerit uita
agere, :

Omnis sapientia a
domino deo est, et cum
illo fuit semper et
est ante eum. Hanc
nam maris, et plu-
ue guttas, et dies
soli quis numerata
bit, altitudinem celi, et latitudinem
terre, et profundum abyssi, quis
mensurus est. Sapientiam dei procedit
omnia quis inuestigabit. Prior domini
creata est sapientia, et intellectus
prudencie ab eis. Fons sapientie
uerbu dei in exaltis, et ingressus
illius mandata eterna. Fadius
sapientie cui reuelata est, et astutias
illius quis agnouit. Disciplina
sapientie cui reuelata est et manifesta
ta, et multiplicatorem ingressus il-
lius quis intellexit. Unus est al-
tissimus creator omnipotens rex potens,
et metuendus in multis, sedens super
thronum illius et dominans deus
ipse creauit eam in spiritu sancto, et
uidit et numeratauit, et mensurus.

est. Et effudit illam super omnia opera sua, et super omnem carnem secundum datum suum, et prebuit illam diligentibus se. Timor domini gloria et gloriatio et leticia, et corona exultationis. Timor domini delectat ut cor, et dabit leticiam et gaudium in longitudine dierum. Dilectio dei honorabilis sapientia, quibus autem apparuerit in uisu, diligunt eam in uisione et in agnitione magna suam super. Initium sapientie timor dei. Timor domini delectabit cor, et dabit leticia et gaudium in longitudine dierum. Timor domini bene erit in extremis, et in die defunctionis sue benedictur, et cum fidelibus in uulua conuocatus est, et cum electis seminis credentibus, et cum iustis et fidelibus agnoscitur. Timor domini, scilicet religiositas, religiositas custodiet, et iustificabit cor, iocunditate atque gaudium dabit. Timor domini bene erit, et in die defunctionis illius benedictur. Plenitudo sapientie est timere deum, et plenitudo a fructibus illius, et omne donum illius implebit agnitionibus et receptaculis athesauris illius. Corona sapientie timor domini, replens pacem et salutis fructum, et diminuerunt eam. Veritas sunt autem dona dei. Sciam et intellectum prudentia sapientia coparetur, et gloriatur coram se malitiam. Sapientia timere deum. Eam enim illius longum. Inthesaurus sapientie intellectus et scientie religiositas. Extrahit autem patribus sapientia. Timor dei expellit peccatum, nam qui sine timore est, non potest iustificari. Iracundia enim animositas illius, subuersio illius est, usque in tempus sustinebit patiens, et postea redit ad iocunditatem. Bonus sensus usque in tempus abscondet illius uerba, et labia multorum enarrabunt sensum illius. Fili concupiscens sapientiam conserua iustitiam, et deus prebebit illam tibi. Sapientia enim et diuina timor domini, et quod benedictum est illi fides et mansuetudo, et ad-

implebit eos illius. Non sis inaccessibilis, timori domini, et ne accesseris ad illum duplici corde. Ne fueris hypocrita in conspectu hominum, et non scandalizabis in labiis tuis. Attende in illis ne forte cadas, et ponas scandalum die tue, et adducas in honoratione tibi, et reuellet deus absconsa tua. Et in medio synagoge elidat te, quoniam accessisti maligne ad deum, et cor tuum plenum est dolo et fallacia. . 11.

Nisi accedens ad seruitutem dei, sta in iusticia et timore, et para animam ad temptationem. Depone cor tuum et sustine. Inclina aurem tuam et exape uerba intellectus, et ne festines in tempore obductionis. Sustine sustentationes dei, conuincere deo et sustine, ut accipiat in nouissimo uita tua. Omne quod tibi placitum fuerit accipe, et in dolore sustine, et in humilitate tua habe patientiam, quoniam igne probatur argentum et aurum. Hores uero receptabiles in camino humilitatis. Crede deo et reaperabit te, et dirige uiam tuam et spera in illum. Serua timorem illius, et in illo ueteresce. Accipies deum sustinere in manu eius, et ne deflectas ab illo ne cadas. Et timetis dominum credite illi, et non euacuabitur merces uestra. Qui timetis dominum sperate in illum, et in oblectatione ueniet uobis misericordia. Et timetis deum diligite illum, et illuminabuntur corda uestra, respiciate filii nationes hominum et scitote, quia nullus sperauit in domino et confusus est, deus mansit in mandatis eius et derelictus est. Et quis inuocauit illum, et desepit eum. Quoniam pius et misericors est deus, et remittet in tempore tribulationis peccata hominibus, exprobrantibus se in ueritate. De duplici corde, et labiis sceleris, et manibus male facientibus, et priorum terra ingredienti duabus uis. De dissolutis corde, qui non credunt.

deo, ideo non protegentur ab eo. Ne
hys qui perdidit sustinentia
qui dereliquerunt uias reas, et
dereliquerunt in uias prauas, Et
quid facietis, cum in spiritum cepit
deus. Qui timent dominum non erunt
incredibiles uerbo illius, Et qui
diligunt illum, replebuntur le-
ge ipsius. Qui timent dominum pre-
parabunt corda sua, et in conspectu
illius sacrificabunt aras suas, Qui
timent dominum custodiunt mandata
illius, et paciam habebunt usque
ad inspectionem illius dicentes,
Si penitentia non egeri in
adimus in manus dei, et non in
manus hominum. Sed in manu mag-
nitudinem illius, sic et in manu ipsius
cum ipso.

Fili sapiencie etiam iustorum
et natio illorum obedientia
et dilectio. Iudicium patris
audite filii dilecti, et sic fa-
cite ut salui sitis. Deus
enim honorauit patrem in filiis, et
iudicium matris exquiret in filiis.
Qui diligit deum exorauit pro
patris, et continebit se ab illis, et
in oratione dierum exaudietur. Et sic
qui thesaurizat, ita et qui hono-
rificat matrem suam. Qui ho-
norat patrem, iocundabit in filiis
et in die orationis sue exaudietur.
Qui honorat patrem suum uita
uiuet longiore, Et qui obedit pa-
trifrigerabit mentem, Qui timet
deum honorat parentes, Et quasi
omnis seruet hys qui se genuerunt
in opere et sermone et in pacia.
Honora patrem tuum, ut superueniat
tibi benedictio a deo, et benedictio il-
lius in nouissimo manet. Ben-
dixit patris firmat domos filiorum
maledictio matris tradit fun-
damenta. Ne gloriaris in contumelia
patris tui, non est enim tibi
gloria sed confusio. Gloria enim
hominis ex honore patris sui, et dedit
tuis filio patris sine honore, fili su-
scipe sententiam patris tui, et ne co-
tristes eum in uita illius, et si

defecerit in sensu ueniam da, et
ne spernas eum in tua ueritate,
Elemosina enim patris non erit in ob-
liuione. Nam pro peccato matris
reficietur tibi bonum, et in iusticia
edificabitur tibi, in die tribulationis
comemorabitur tui, sic in sece-
no glacies soluentur tua peccata.
Quia male fame est qui relinquit
patrem, et est maledictus a deo qui
exasperat matrem, fili in man-
suetudine tua opera perfice, et
super omnem gloriam diligenter.
Quanto magnus es humilia te
in oculis, et coram deo inuenies
gratiam. Quia magna potentia
dei solus, et ab humilibus honora-
tur. Alacra te ne quiescis, et
forasora te ne securatus fueris,
sed quod precepit tibi deus illa cogita
semper, et in pluribus operibus eius
ne fueris curiosus, Non enim est tibi
necesse ea que abscondita sunt uide-
oculis tuis, in super uaculis rebus
noli scrutari in multis et in pluribus
operibus non eris curiosus. Plu-
rima enim super sensum hominum esse
sunt tibi. Multos enim supplan-
tauit suspensio illorum, et in uanitate
deum inuit sensus illorum, Cor du-
rum male habet in nouissimo,
et qui amat peccatum in illo bibit
Cor ingrediens duas uias non
habebit successus, et prauum cordis
in illo scandalizabitur, Cor ne-
qua grauabitur in doloribus, et pec-
cator adiacet ad peccandum, syna-
goge superbiorum non est sanctas, fru-
strum enim peccati traditabitur in illis
et non intelligitur, Cor sapiens
intelligitur in sapientia, et auris
bona audiet tunc omni concupiscen-
tia sapientiam. Sapiens cor et mac-
ligibile abstinebit se a peccatis, et
in operibus iusticie successus ha-
debit, Ignem ardente contingit
aqua, et elemosina resistet peccatis
Et deus conspexit ei qui reddidit
gram, meminit in posterum et in
tempore casus tui in uenies fir-
mamentum.

Fili clemensia paupere
 defaudeas. et oculos tuos
 ne auertas a paupere
 tuam esuriente ne de
 spereris. et non exasperes pauperem
 in inopia sua. Cor inopia ne
 afflexeris. et non prostrahas da
 tum angustianti. rogatum con
 tribulati ne abicias. et non auer
 tas faciem tuam ab egeno. In in
 ope ne auertas oculos tuos a pro
 nam. et non relinquantur gemitibus
 tibi retro maledicere. Maledicenti
 tes enim tibi in amaritudine. ex
 auditur precatio illius. exaudiet
 autem cum qui fecit illum. Congre
 gationi pauperum affabilem te
 facito et propro humilia aiaz tuam
 et magnato humilia caput tuum.
 Declina pauperi aurem tuam
 et redde debitum tuum. et inde pa
 asita in mansuetudine. Libera eu
 qui iniuriam patitur de manu su
 perbi. et non aade seruas in aia
 tua. In iudicando esto pupillis
 misericors ut pater et pro vno ma
 illoz. et eius uelut filius altissi
 mi obediens. et misericors tui
 magis quam mater. Sapientia filie sue
 uitam inspirat. et suscipit cogi
 tantes se. et prebit in uia iusti
 tie. Et qui illam diligit. diligit
 uitam. et qui uigilauerint ad
 illam. complettabuntur letitia pl
 angorem eius. Qui tenuerint
 illam uitam hereditabunt. et quo
 maioribus benedixit deus. Qui ser
 uunt ei. obsequentes erunt scilicet.
 et eos qui diligunt illam. diliget
 deus. Qui audit illam iudicat
 gentes. et qui intuebitur illam.
 permanet confidens. Si credide
 rit ei hereditabit illam et exiunt
 in confirmatione caritatis illoz
 qui in teptate ambulabat cum
 eo. et in pnis elegit eam. Timor
 em et metum et probacionem indu
 cet super eum. et reuocabit illum
 in tribulacione doctrine sue donec
 temptet illum in cogitacionibus
 suis. et credat die illius. et firma

bit illum. et iter adducet directum
 ad illum. et denudauit absconsa
 sua illi. et thesaurizat super illu
 suam et intellectum iusticie. Si de
 oberrauerit derelinquet illum
 et tradat eum in manus inimici
 sui. Fili conserua tempus. et de
 uitam a malo. pro aia tua no con
 fundaris dicere uerum. Est enim con
 fusio adducens pacem. et est con
 fusio adducens gloriam et gram.
 Ne accipias faciem. aduersus fa
 ciem tuam nec aduersus aiam
 tuam medaui. non reuereris
 proximo tuum. in casum suum
 nec retineas uerbum in tepe sa
 luti. non abscondas sapientias
 tuas in detorem eius. In lingua
 em agnosatur sapia et sensus
 sciencia. et doctrina in uerbis ue
 ritatis. et firmamentum in opera
 bus iusticie. Non contendas ueri
 tati ullo modo. et de medaio in
 crudelitate tue confundere. Non
 confundaris confitenti peccata tua. et
 ne subicias te homini pro peccato. Noli
 resistere contra faciem potentis.
 nec coneris contra iram fluuij.
 Pro iusticia agomizare pro aia
 tua. et usque ad mortem pro iusti
 tia certata. et deus expugnabit pro
 te. inimicos tuos. Noli aratub
 ee in lingua tua et inutilis et
 remissus in operibus tuis. Noli ee
 sicut leo in domo tua. et uertens
 domesticos tuos. et opprensus subiect
 tos tibi. Non sit porrecta manus
 tua. ad accipiendum. et addandum
 collecta.

Noli attendere ad possesi
 ones iniquas. et ne dix
 eris est michi sufficiens
 uita. nichil enim proderit
 in tepe iudicis. et obductionis
 Non sequaris in fortitudine tua.
 concupiscentias cordis tui. et ne
 dixeris quomodo potui. aut quis
 me subiecit prope facta mea. De
 em iudicans. iudicabit me.
 Ne dixeris peccavi. et quid actus
 in tepe. Altissimus est enim paci
 ens redditor. De propinatu patris

noli te sine metu, neq; ad iras peccatum super peccatum, et ne dicas misericordia dei magna est, multitudo peccatorum meorum miserebitur. Hic enim et reus ab illo cito propinat, et in peccatores respicit reus illius. Non tardas conuerti ad dominum, et ne differas de die in diem, subito enim uenit ira illius, et in tempore uindictae disperdet te. Noli anxius te in diuitiis in uisus, nihil enim proderunt tibi in die obductionis et uindictae. Non uentiles te in oem uentum, et non eas in oem uia. Sic enim prior probatur duplici lingua. Esto firmus in uia dei, et multate sensus tui et scientia, et profert te uerbu pacis et iustitiae. Esto mansuetus ad audiendum uerbu dei, ut intelligas, et cum sapia feceris insum uerbum. Si est tibi intellectus unde propino, si aut sit manus tua super os tuum. Ne capiaris in uerbo in disciplinato, et confundaris, honor et gloria in simo ne sensati. Lingua uero imprudens subuersio est ipsius. Non apelleris susurrio et lingua tua capris et confundaris. Super furem est confusio, et omnia et deuotio pessima superbi lingue. Susurratori autem, odium et inimicitia et contumelia. Iustifica pusillum et magnu fili. Noli fieri pro amico inimicus proprio. Improprium enim et contumelia malus hereditabit, et dies prior inuidus et bilinguis.

Non te extollas in cogitatione anime tue, uelut taurus ne forte allidatur unguis tua rex stultitiam, et folia tua comedet, et fructus tuos perdet, et relinquet uelut lignum aridum in heremo. Quia si nequa disperdet qui se habet, et in gaudium in misericordia dat illum, et deducet in fortem in prioribus. Verbum dulce multiplicat amicos, et mitigat inimicos, et lingua euersaris in bono homine habundabit, et uultu

pacifica sine tibi et consiliarius sic tibi unus de mille. Si possides amicum, in temptatione posside eum et non facile te ipsum accedas illi. Est enim amicus secundum tempus suum et non permanebit in die tribulationis. Est amicus qui egredietur ad inimicitiam, et est amicus qui odium et iram, et conuicia denudabit. Est aut amicus fortius mensis, et non permanebit in die necessitatis. Amicus si permanserit spousus, erit tibi quasi cocualis, et in domesticis tuis fiducialiter agit. Si humiliauerit se contra te, et a facie tua abscondet se unanimum, habebis amicitia bonam. Ab inimicis tuis sepave, et ab inimicis tuis arcede. Amicus fidelis protectio fortis. Qui aut inuenit illum inuenit thesaurum. Amico fideli nulla est comparatio, et non est digna ponderatio auri et argenti, contemnit bonitatem illius fidei. Amicus fidelis medicamentum uite et immortalitatis. Et qui metuit dominum inuenit eum. Qui timet deum equale habet amicitiam bonam quam secundum illum erit amicus illius. Fili auuientue tua, exape doctrinam, et usque ad canos inuenies sapiam quasi uis qui arat et seminat, accede ad illam, et sustine donos fructus illius. In opere enim ipsius exiguu laborabis, et cito edes de generacionibus illius. Quia aspera est in inuim sapia in doctis hominibus, et non permanebit in illa exores, quasi lapidis uirtus, probatio erit in illis, et non demorabunt, proterre illam. Sapia enim doctrine, secundum nomen eius est, et non multis est manifesta. Quibus ac agnita est, permanet usque ad conspectu dei. Audi fili et accipe uerba intellectus, et ne abicias consilium meum. Inice pedem tuum in conpedes illius, et in torquere eius tuu collum. Subice humerum tuum, et porta illam, et ne audieris in uanitatibus eius, in omni amicitia tuo accede ad illam, et in omni uirtute.

Vua serua uias eius, inuestiga
illam et manifestabitur tibi,
et continens factus ne derelique
ris eam. In nouissimis enim muen
ies requiem in ea. et conuer
tetur tibi in oblectationem, et erit
tibi compedes in protectione for
titudinis et bases uirtutis, et
torques illius in stola glorie. Decor
enim uite est in illa, et ymala illi
fila iacincta, alligatura saluta
ris stolam glorie indues eam, et co
ronam gratulationis super po
nes tibi. Fili si attendis michi
disces eam, et si accomodaueris
anim tuu sapiens eris. In militu
dine p̄braz prudentia sta, et
sapie illor̄ ex corde coniugere ut
dem narratione dei possis audi
re, et prouerbia laudis non effu
giant are. Et si uideris sensatum
cuius ad illum, et gradus hosti
orum illius exerat pes tuus.

Cogitatum habe in preceptis dei,
et in mandatis illius maxime as
siduus esto, et tpe dabit tor tibi,
et concupiscentia sapie dabit tibi,

Noli facere mala, **vii.**
et non te apprehendent, di
scede ab iniquo, et deficiet
mala abste. Non semines
mala in sulcus iusticie, et non me
tes ea in septuplum. Noli quere
ab homine ducatum, neq; a rege la
tedram honoris. Non te iustifi
ces ante deum, melius est humiliari
q̄ extolli, qm̄ agnitor cordis tpe
est, et penes regem noli uelle ui
deri sapiens, Noli quere fieri iudex
nisi si ualeas uirtute inuimpe
miquos, ne forte exime scas fa
ciem potentis, et ponas scandala
in in agilitate tua. Non perdes
in multitudme nuntatis, nec te in
metas in plm, neq; alliges du
plicia p̄ta, nec em in uno eris
inimicus. Noli te pusillam mis
in aia tua exorare et facere elo
mosmaz non despicias, nec dicas
in multitudme munez meorum
respiciet deus, et offerentem me.

deo alissimo suscipiet munera mea.
Non rideas hominem in amaritu
dine aie, est em qui humiliat et ex
altat, circumspexit deus. Noli
amare mendacium aduersus fra
trem tuu, neq; in amicu filii fa
cias, Noli uelle metri omne men
dacium, assiduitas em illius no
est bona. Noli uerbosus ee in mili
tudme p̄braz, et non ueris uer
dum in tua drone. Non oderis la
boriosa opera, et iustitiam ab
alissimo reatam. Non te repa
tes in inlatudme in disciplinaz
Remeto ne quo non tardabit,
humilia ualde spm̄ tuu, qm̄ uindic
ta carnis in p̄n ignis et uerme.
Noli puaritate in amicu pecunia
deferenti, neq; frim carissimum
auro spreueris. Noli discedere a
muliere sensata et bona, quam
fortitius es in timore dei, gratia
em ueritundie illius sup̄ auru.
Non ledas seruu operantem in
ueritate, neq; merce nam dante
aam suam, seruu sensat̄ dilect
tus quasi aia tua. Non defrau
des illum libertate, neq; mope
derelinquas illum, peccata tibi
sunt adtende illis, et si sunt uti
lia perseverat apud te. Si filij
tibi sunt erudi illos, et uerua il
los a pudicia illor̄, filie tibi sunt
serua corpus illor̄, et no osten
das hplarem faciem tua ad illas.
Trade filiam et grande opus fe
ceris, et hom̄ sensato da illam.
Mulier si est tibi s̄dm̄ aiaz tuam
non proicias illam, et edibili no
cedas te in toto corde. Honora
p̄m̄ tuu, et gemitus matris
tue ne obliuiscaris, memerito
quo nisi per illos natus no fuisset,
et retribuere illis quom̄ et illi
tibi. In tota aia tua time deum
et sacerdotes illius p̄ficia, in di
uirtute tua dilige eum qui te fecit,
et m̄stros eius non derelinquas.
Honora deum ex tota aia tua,
et honorifica sacerdotes, et purga
te cum brachis. Da illi partem.

sicut mandatu est tibi p̄m̄ia q̄
et purgationis. et de negligētia
tua purga te cum pauas. Datu
brachiorum tuoz. et sacrificium
sacrificatiōis. offeris dno p̄m̄ias
sanctoz. et pauperi porrige ma
num tuam. ut perficiatur pro
pitiatio et b̄ndictio tua. gr̄a dati
in cōspectu d̄i uiuentis. Et mor
tuo non prohibeas gr̄a. non desis
plorantibus in cōsolatione. et cum
lagentibus ambula. non te pige
at uisitare infirmum. **Ep̄h̄s** em̄
in dilectōe firmaberis. In oib̄s ope
ribus tuis memorare nouissima
tua. et metū non peccabis. **viii.**

Non litiges cum hoīe potē
te. ne forte madas in ma
nus illius. Non concedeas
cum uiro locuplete. ne for
te cōtra misitā licem tibi. **Hul**
tos em̄ perdidit aurum atq̄ arge
tum. et usq̄ cor regum extēdit
et conuertit. **Non** litiges tu hoīe
linguoso. et non imites in igne
illius ligna. **Non** contes hoī in doc
to. ne male de progeme tua loq̄t.
Ne despicias hoīem autē se a p̄o
neq̄ improperes ei. **Hem̄** eto quō
om̄s in corrupcōe sumus. ne per
tes hoīem in sua senecta. et em̄
ex nobis senescunt. **Noli** de mor
tuo timore tuo gaudere. facis qm̄
om̄s morimur. et in gaudiu uolu
mus uenire. **Ne** despicias narra
tione p̄f̄oz sapientiam. et in
prouerbis illoz cōm̄sare. **Ab**
ipsis em̄ discēs doctrinam intellectū
et seruire mādatis sine querela.
Non preceat narratio senoz.
ipi em̄ didicerūt a p̄ribus suis qm̄
ab ipsis discēs intellectum. et in t̄pe
nitentis dabis r̄sum. **Non** mēn
das carbonēs p̄oz arguens eos
et ne incendaris flamma ignis
p̄oz illoz. **Ne** contē faceris sc̄o
contumeliosi. ne sedeat q̄ q̄ m̄si
diator ori tuo. **Noli** fenerari hoī
fortiori te. q̄ si feneraueris. tamq̄
perditum habe. **Non** spondeas in
uirtutem tuam. q̄ si spondideris.
q̄ restituens cogita. **Non** iudicēs

contē iudicem. qm̄ sc̄dm̄ q̄ dignū
est iudicet. **Cum** audacē nō eas
in uia. ne forte grauet mala sua
in te. **Ipe** em̄ sc̄dm̄ uoluntatem suā
uadit. et sicut cum stulticia illius
peribis. **Cum** uacando non faci
as ripam. et cum audacē nō eas
in desertum. qm̄ q̄ nichil est in
illum sanguis. et ubi non ē ad
iutorū elidēt te. **Cum** factus ne
cōsiliū habeas. non em̄ poterit
diligere nisi que ip̄is placēt.
Coram ep̄tāneo ne facias aliq̄d
cōsiliū absconditū. nefas em̄
quid pariat. **ix.**

Non omni hoī cor tuam
manifestes. ne forte m̄se
rat tibi gr̄a falsam.
et conuictur tibi. **Non**
zelēs mulierem s̄m̄us tui. ne ostē
dat super te malicia dōtr̄e neq̄.
Non des mulieri p̄tatem aīe tue
ne ingrediat in uirtute tua. et
confundaris. **Ne** respicias mulie
rem malinolam. ne forte ma
das in laqueos illius. **Cum** salta
truce ne assiduus sis. nec audias
illam. ne forte peccas in effigia
illius. **Virgine** ne conspicias.
ne forte scandalizeris in dōctore
illius. **Ne** des fornicariis aīaz tuaz
in nullo. ne perdas te et heredita
tem tuaz. **Noli** cōspiciere in ui
as ciuitatis. nec oberraueris in
placis illius. **Quicquid** facis tuam
a muliere compa. et non cōspici
tas sp̄em alienam. **Propt̄** sp̄em
mulieris multi perierunt. et ex hoc
cōcupiscētia q̄ ignis exardescet.
His mulier q̄ est fornicaria. quasi
stercus in uia ab d̄ibus p̄tercunt
tibi conuultatur. **Sp̄em** mulieris
aliene n̄la am̄rati reprobi fa
sunt. cōloquū em̄ illius quasi
ignis exardescat. **Cum** aliena mu
liere ne sedas omni nō. nec ac
cumbas cum ea super cubitum.
et non altereris cum illa in uino
ne forte declinet cor tuū ad illam
et sanguine tuo labaris in p̄dicem.

Ne derelinquas amicum antiquum
 nouus enim non erit filius ille,
 vniu nouum amicus nouus ue
 xerit. et cum suauitate bibes
 illud. Non zelus gloriæ et opes pec
 catoris, non enim scis que futura
 sit illius subuersio. Non placeat
 tibi inuidia inuidiosorum, sciens quoniam
 usque ad inferos non placebit impij.
 Longe ab esto ab hore pietatem ha
 bentem occidendi, et non suscita
 di, et non suspicaberis timorem
 mortis, et si accesseris ad illum
 noli aliquid committere, ne forte
 auferat uitam tuam. Communi
 onem moras facio, quoniam in medio
 laqueorum ingredieris, et super do
 lenaum arma ambulabis secundum
 tuam uirtutem. Caue te a prop
 mo tuo, et cum sapientibus et pru
 dentibus tracta. Vni iusti sunt et
 conuiuere, et in timore domini sit glo
 ria tua tibi, et in sensu sit et cogita
 tus dei, et omnia enarrauo tua in
 preceptis altissimi. In manu arti
 ficum opera laudabitur, et princeps
 populi in sapientia sermone suo.
 In sensu uero seniorum uerbum, testi
 bilis est in auitate sua, homo
 linguosus, et temerarij in uerbo
 suo odibilis erit.
X
 Vix sapiens iudicabit populum
 suum, et principatus sensati sta
 bilis est. Secundum iudicium populi, sit
 et minister eius, et quis rector est
 ciuitatis, tales et inhabitantes
 in ea. Rex insipiens perdit populum
 suum, et ciuitates inhabitant
 per sensum prudentium. Imma
 nu dei potestas terreo, et exclama
 bilis omni iniquitas gentium, et uile
 rector in tempore scruabit super
 illam. Immanu domini potestas hominibus,
 et super faciem scribe imponet ho
 norem suum. Omnis inuidie prop
 imi ne memineris, et nichil di
 gas in opibus inuidie. Odibilis
 coram domino hominum superbia, et ex
 ceptabilis omni iniquitas gentium.
 Regnum agente in gente inuictetur.

prope inuidias et inuidias et
 contumelias et diuersos dolos,
 Auaro autem nichil est scelerius, quod
 superbit terra et animus, et nichil
 est iniquius quam amare pecuniam.
 Hic enim animus suam uenale habet,
 quoniam in uita sua proicit in ma
 sua. Omnis potentatus breuis uita
 languor prolixius quatuor medicina
 breuem languorem ponat me
 dius, sic et rex hodie est et cras
 morietur. Cum enim morietur homo,
 hereditabit serpentes et bestias,
 et uermes. Inimicus superbie homines
 apostatare adeo facit, quoniam ad eum
 qui fecit illum recessit cor eius,
 quoniam inuicem pro est omnis superbia.
 Qui conuertit illam ad imple
 ditur maledictio et subuertit eu
 in fine. Propterea exponerunt
 dominus conueniens maledictio, et destruxit
 eos usque in fine. Cecidit diuitu su
 perbia de seipso deus, et sedere
 fecit in terra pro eis. Radices gena
 lum superbarum auertit deus, et
 plantauit humiles ex ipis gentibus.
 Terras gentium euerit dominus, et p
 didit eas usque ad fundamentum
 auertit ex ipis et disperdidit illos
 et cessare fecit memoria eorum a
 terra, perdidit deus memoriam
 superbarum et reliquit memoriam
 humilium sensu. Non est excitata hominibus
 superbia, neque uanitas nationum
 mulierum. Semen hominum honora
 bitur, hoc quod timet deum. Se
 men autem hoc in honorebitur hominum
 quod precepit mandata domini. In me
 dio semini rector illorum in honore,
 et qui timent deum erunt in oculis
 illius. Gloria diuini honora
 torum et pauperum. Timor domini est non
 despicere hominem iustum pauperem
 et non magnificare uitam pro
 rem diuitem. Magnus est iudex
 et potens est honore, et non est
 maior illo qui timet deum. Scruo
 sensato liberi seruiunt et uix pru
 dens et disciplinatus non inu
 murauit correptus et inuis non.

honorabit. **N**oli extollere in fa-
ciendo opere tuo. et noli cunctari
in tempore angustie. Melior e-
st qui operatur. et habundat in die-
bus. quam qui gloriatur et eget pane. Fi-
lii in mansuetudine serua aiam
tuam. et da illi honorem secundum
meritum suum. **P**otentem in
aiam suam quis iustificabit. et
quis honorificabit ex honoran-
tem aiam suam. **P**aupe gloriatur
per disciplinam et timorem sui
et est homo qui honorificatur.
propter sbam suam. **Q**ui aute
gloriatur in paupertate sua. quanto
magis in sba. et qui gloriatur in
sba paupertatem uideatur. .vi.

Sapientia humiliati exal-
tabit caput eius et in me-
dio magnatorum confedere
illum facit. **N**on laudes
uirum in specie sua. neque spernas
horem in uisu suo. **B**reuis in uolati-
libus est apex. et in aui dulcoris
est fons illius. **I**n uesitu ne glo-
ricaris unquam. nec in die honoris tui
extollaris. quoniam mirabilia opera
altissimi solus et gloria et abstonsa
et in uisa. opera illius horibus. **N**ul-
ti tyrannum sedere in throno. et in
suspectabilis portauit dyadema.
Nulti potentis et oppressi sunt ualde.
et gloriati traditi sunt in manus alie-
rorum. **P**rius quam interroges. ne uitu-
peres quemquam. et cum interrogatus
ueris corripe iuste. **P**rius quam aude-
as ne respondeas uerbum. et in me-
dio semper ne adicias loqui. **D**e
ca re que te non molestat ne cer-
teris. et in uindicta peccanti ne
cogitasti. **F**ili ne in malis sint atri-
tui. et si diues fueris non exis-
timum ad delictum. **S**i enim scitatus
fueris non apprehendas. et effugies
si pauere ueris. **E**st homo laboras
et festinans. et dolens impius
et tanto magis non habundat
Est homo maradius. et egens re-
cupatione. **P**lus deficiens in uir-
tute. et habundans paupertate. et
oculus domini respexit illum in bono.

et crepit illu ab humilitate ipsius
et exaltauit caput eius. et mira-
ta sunt in illo multi. et honorauit
eum dominus. **B**ona et mala uita
et mors. et paupertas et honestas
adeo sunt. **D**atio dei permanet in
seis. et profectus illius successus
habebunt metum. **E**st qui loquere
tatur parte agendo. et hec parte
mercedis illius in eo quod dicit inueni
requiem in. et nunc manducabo.
de bonis meis solus. et nescit quia
tempus preterit. et relinquet om-
nia alio et morietur. **E**ta in testame-
to tuo et in illo colloque. et in ope
mandatorum tuorum ueritate. et ne
maferis in opibus. **M**andatorum pro-
fide aut in deo. et mane in loco
tuo. **S**uale est enim in oculis dei sub-
ito honestari pauperem. **I**n die
dei in mercedem iusti festinat. et
in honore ueloci processus illius
iustificat. **N**e dicas quid est michi
opus. et que erunt in ex hoc bona
Ne dicas sufficiens sum. et quid
ex hoc pessimabor. **I**n die honori-
ne in memor sis malorum. et in die
malorum ne in memor sis bonorum.
Eni suale coram deo in die obitu
retribuere unquam secundum uias su-
as. **N**alicia hore obluone facit
luxurie magne. et in fine hore
denudatio operum illius. **I**n mor-
tem ne laudes horem quemquam. quoniam
in filijs suis agnosatur uir. **N**on
ocem horem in ducas in domu tua.
multe enim insidie sunt dolosi.
Sicut enim crustantia peccordia fetan-
tium. et sicut perdis induat in ca-
uam. et ut caprea in laqueum
sic et cor superborum. et sic prospec-
tator uidens casum proprium sui.
Bona enim in mala conuertes nisi
diator. et in electis imponet manu-
lam. **A**bsintilla enim una augetur
ignis. et ab uno dolose augetur sanguis.
Homo uero peior sanguis insidiat.
Adicende te a pestifero. fabricat enim
mala. ne forte induat super te
subarmatorem in perpetuum. **A**dmite
te ad te alienigenam et subuertet te.

in turbore et ab alienabit te de tuo proprio.

Bene feceris factio tui de
feceris, et erit gratia in
bonis tuis multa. Benefac
iusto et inuenies retribu
tionem magnam, et si non ab ipso
certe a dno. Non est ei bene qui
assiduus est in malis, et elemo
sinam non danti, quo et altissi
mus odio est patres, et miserius
est penitentiabus. Da misericordi
et ne suscipias peccatorem, et cum
interrogaueris corripe iuste, et
improbus et peccator reddet uindictam.
Custodiens eos in die uindictae.
Da bono et non receperis peccatorem.
Benefac hoc huili et ne dederis pec
catori ul' improbo, prohibe panem
illi dari, ne in huius potentior sit
te. Nam duplicia mala inueni
es in oibus bonis, qm et altissi
mus odio habet peccatores, et improbus
reddet uindictam. Non agnoscat
in bonis amicus, et non abscon
ditur in malis inimicus. In bono
una inimici illi in tristitia, et
malicia illius amicus agnitus
e. Non recedas similes tuo metui
sicut enim examentu erugnat
nequicia illi, et si humiliatus ua
dat tuius. Affirma animum tuum
et custodi te ab illo. Non statuas
illum penes te, necq; sedeat ad dex
teram tua, nec conuersus sit in
loco tuo. Ne forte conuersus in locu
tuum, migrat cathedram tua, et
in nouissimo agnoscat uerba ma
et in seimonia meis stimuleris.
Quis miserabitur in cantatori, a
serpente perussio, et oibus q ap
propiant bestis, et qui commecat
cum uero iniquo, et obuolutus
est in patre eius. Una hora tecum
pmanebit, si aut declinaueris
non supportabit. In labris suis in
dulcat inimicus, et in corde suo
insidiatur, et subuertat te in fove
am. In oculis suis lacrimatur in
inimicus, et si inuenit ipse non
suaabitur sanguine. Si inuenerit

tibi mala, inuenies cum illic forem
In oculis suis lacrimatur inimicus
et qm adiuuans suffodiat plantas
tuas. Caput suu mouebit, et plan
debit manu, et multa susurrans
comutabit uultu suum. **Pij.**

Qui tetigerit picem in qui
nabitur ab ea et qui
concauerit superbo indu
et superbiam. Pondus
super se tollit qui honestiori se co
municat, et dicitur te ne foras
fueris. Quid torcabat carabus
ad ollam, qm enim se colligere co
fingentur. Duces muste egre
et fremunt, pauper aut lesus ta
tebit. Si largitus fueris diuiti,
assumet te, et si non habueris
derelinquet te. Si habes conui
uet tecum, et euacua bit te, et
ipse non dolebit super te. Si neces
sarius illi fueris supplantabit
te, et subridens spem dabit tibi,
narrans tibi bona, et dicit, Quid
opus est tibi, et confundet te in
cibus suis donec te comamet hic
et ter, et in nouissimo deridet te.
Postea uideris derelinquet te, et
caput suu mouebit a te. Attende
ne seductus et stulticia humiliatus
Noli te humili in stulticia tua, ne
humiliatus in stulticia seductus.
Aduocatus apud teore discede, et
hoc enim magis te aduocabit. Ne
improbus sis, ne iniquarius,
et ne longe absis, ne eas in obli
uione. Ne retineas ex quo loq
cum illo doloso et ne recedas in
uexibus illius. Ex multa enim loq
temptabit te, et subridens inter
rogabit te. De absconditis tuis in
mittis ad illius, et conspuabit uer
ba tua, et no parcat de malicia
et de uinculis. Caue tibi et attende
diligenter auditu tuo, qm cum
subuersione tua ambulat. Audi
cuius uerba illa, qm in sompnis ui
de, et uigilabis in di uita tua.
Dilige deum et inuoca eu in salu
te tua. Omne animal diligit simile
sibi. Sic et ois ho propinquus sibi,

Omnis caro ad selem sibi coniu-
giatur. et omnis homo simile sibi sona-
bitur. Si concubabit lupus agno-
aliqui. sic peior iusto. Que conca-
tio sanctorum hominum ad canem. aut qui
pax bona diuici ad pauperem.
Sic uenatio leonis. onagrum in he-
remo. sic pasua sunt diuitum
pauperes. Sic enim abhoratio est
superbo humilitas. sic exortatio di-
uitis pauper. Diues cum motus
confrimatur ab amaris. humilis
aut cum exacerit expelletur. a-
notis. Diuice deceptio. mala reu-
peratores. Ionitus est superbe et
iustificauerunt illum. humilis de-
ceptus est in super et arguitur.
locutus est sensate. et non est datus
ei locus. Diues locutus est et omnes
tacerunt. et uerba illius usque
ad nubes producit. Daup locutus
est. et diuine quis est hic. et si
offenderit subuertunt illum.
Bona est substantia cui non est
potum in consuetudine. et nequissima
paupertas in ore iniqui. Cor hominis
in mutat faciem illius siue in
bonum siue in malum. Vestigium
cordis hominis. et faciem bonam
difficile inuenies et in labore.

Beatissimus uir qui. **Diuis.**
non est lapsus uerbo ex
ore suo. et non est simit-
latus in castitate dilecti.
felix qui non habuit animi sui
iniquitatem. et non condit ab spe
sua. Pro curando et tenacia sine
ratione est sibi. et homini laudo ad
quid auram. Qui coarctat ex-
pansio suo in iuste. alijs congregat
et in bonis illius alijs luxuria
bitur. Qui sibi nequa est. cui alij
bonus erit. Et non iocundabitur
in bonis suis. Qui sibi inuidet
nichil est illo nequius. et hec
reddicio est malicie illius. Et si
bene fecerit ignorans et non uo-
lens faciat. et in nouissimo mani-
festabit malicia suam. Nequam
est oculus laudi. et autem facit

et despiciens animam suam. In facia
bilis oculus cupidi in parte in-
iquitatis. Non satiabatur donec co-
sumet. arcfaciens animam suam.
Oculus malus ad mala. et non
satiabitur pane indigens. et in-
castitas erit super mensam suam.
Fili si habes terram fac terram et deo
dignas oblationes offer. Remor-
esto quo mors non tardat. et te-
stamentum in scriptis quod demonstratum
est tibi. testamentum enim huius
mudi morte morietur. Ante mor-
tem bene fac amico tuo. et secundum
uoces tuas. exporugens da pau-
peri. Non defraudabis a die bona.
et particula boni operis non te
pretereat. Nonne alijs relinquo
dolores et labores tuos. In diuifi-
one sortis da et accipe. et iustifi-
ca animam tuam. Ante obitu tuum
operare iustitiam. quoniam non est
apud inferos inuenire fidem. Omnis
carnis sicut fenu ueterescit. et sic
solum fructificans in arbore ui-
di. Alia generant et alia deci-
nuntur. sic gradatio carnis et sang-
uine. Alia simit et alia nascit.
Omne opus corruptibile in fine
deficit. et qui illud operat ibi
cum illo. et omne opus clarum iu-
stificabitur. et qui operat illud ho-
norabitur in illo. Beatissimus uir qui
in sapientia morabitur. et qui in
iustitia sua meditabitur. et in
sensu cogitauerit inuersionem
dei. Qui cogitat uias illius
in suo corde. et in absconditis illius
intelligens erit. Vadens per illam.
qui inuestigator. et in uis illius
consistens. Qui respicit per fe-
nestras. et in ianuas illius au-
diens erit. Qui requirit in porta
domu illius. et in parietibus illius
figens palum. Statuet casulam
suam ad manus illius et rege-
stunt in casula illius bona pec-
catorum. Statuet filios suos sub reg-
mine illius. et sub ramis illius
morabitur. protegetur sub reg-

mine illius a seruo et in gloria
requiescet.

Qui timet dominum facit illud,
et qui continens est ius-
ticiae apprehendet illam, et
obuiabit illi quasi mater ho-
norificata, et quasi mater a ungi-
mante suscipiet illam, illum. Ciba-
bit illum pane uite et intellectu
et aqua sapientiae salutariae pota-
bit illum. Et firmabit in illo et
non flectetur, et continebit illum,
et non confundetur, et exaltabit
illum apud propinquos suos, et in
medio ecclesie aperiet os illius, et
implebit illum spiritu sapientie et
intellectus, et stola glorie indu-
et illum. Iocunditatem et exultatio-
nem thesaurisabit super illum,
et in nomine eterno hereditabit illi.
Hoc stulti non apprehendet illam,
hoc sensati obuiabunt illi,
hoc stulti non uidebunt illam.
Longe enim abest a superbia et do-
lo. Vni medantes non erunt illius
memores, et unci ueraces mine-
muntur in illa, et successu ha-
bebunt, usque ad inspectionem dei.
Non est speciosa laus in ore pino-
ris, quoniam non est a domino missus,
quoniam adeo perfecta est sapientia, Sapientia
enim dei astat laus, et in ore fi-
deli habundabit, et dominator de-
dabit eam illi. Non dixeris per
deum abest, quod odit enim ne feceris
non dicat ille me implanabit,
Non enim necessarij sunt illi hoc
imponi. Omne peccatum exto-
ris odit deus, et non erit ama-
bile timens illum. Deus admi-
tio constituit hominem, et reliquit
illum in manu consilij sui. Ad-
icit mandata et precepta sua,
si uolueris mandata conseruare,
conseruabunt te, et in perpetuum
fidem placata facere. Deposuit
ignem et aquam, ad que uolu-
eris porrigere manu tuam. Ante
hominem uita et mors, bonum et ma-
lum, quod placuerit ei dabit illi.

Quoniam multa sapientia dei, et fortis in
potentia, uidens omnes sine inter-
missione. Quia dominus ad timentes
eum, et ipse agnoscat omnem operam
horum. Ne enim mandauit impie
agere, et nemini dedit spaci-
um peccandi, non enim concupiscit in-
iudicium filiorum infidelium et in-
ualium.

Ne iocunderis in filiis im-
piorum, si multiplicentur,
Non oblecteris super ipso
si non est timor dei cum
illis. Non credas uite illorum, et ne
respexeris in labores illorum. Ve-
hementer est enim unus timens deum,
quam mille filij impij, et uale est
morari sine filiis, quam relinquere fi-
lios impios. Ab uno sensata in
habitantur preia, et a talibus impijs
deseruntur. Multa talia uidit oculus
meus, et fortiora horum audi-
uit auribus meis. In synagoga pec-
catorum exardescit ignis, et in gente
incredibili exardescit ira. Non ex-
oraucet pro peccatis suis antiqui
gigantes, qui destruxerunt confi-
dentes sue uirtuti, et non peper-
it peregrinationi illorum, sed percussit
eos, et exerratus est illos per
superbia uerbi illorum. Non mi-
seratus est illis gentem totam per-
dens et extollens se in suis peccatis.
Et sicut septuaginta milia perditum
qui congregati sunt in duriciam
cordis sui, et si unus fuisset dura
ceruicis, mirum si fuisset innumus.
Ira enim et ira est cum illo. Do-
tens exoracione, et effundens iram
secundum iram suam sic correptionis
illius. Deus hominem secundum opera
sua iudicat, Non effugit in ra-
pina peccator, et non retardauit
sufferentia maius facientis. Om-
nia facit locum unicuique secundum
meritum operum suorum, et secundum in-
tellectum peregrinationis ipsius. Non
dicat adeo abscondat, et ex summo
quis mei memorabit, in populo
magno non agnoscat. In me enim.

uia mea mta immensa creatura.
Ecce celum et celi colorum, abys-
sus et uniuersa terra. et q̄ in eis
sunt, in conspectu illius comouebunt.
Montes simul et colles. et funda-
menta terre, et cum conspexerit
illa deus tremore concuientur,
et in diebus hinc mensuratum est cor.
et omne cor intelligitur ab illo. et
pram illius quis intelligit. et pro-
cellam quam nec oculus uidit
homo. Nam plima opera illius sunt
in absconditis. Sed opera iusticie ei
quis enunabit. Aut quis sustine-
bit. Longe em̄ est testamentum a
quibusdam. et interrogatio homi-
ni in consumatione est. Qui mino-
ratur corde cogitat mania. et in-
prudens et excant cogitat stul-
tia. Audi me fili et discite disciplina
sensus, et in uerbis meis attende
in corde tuo. et dicam iniquitate.
disciplinam. et scrutabor enarrare
sapiam. et in uerbis meis attende
in corde tuo. Et dico in equitate
spus et ueritas, quas posuit do-
m̄ in opera sua ab initio. et in iu-
dicio dei opera ipsius ab initio.
et ab inuentione ipsorum distinxit
partes illorum et micia ipsorum in
gentibus suis. Ornauit metum
opera illorum. nec esuriunt nec
laborauerunt. et non defecerunt
ab operibus suis. Unus quisq̄ pro-
prium sibi non angustiauit usq̄
in euum. Non sis incedibilis uer-
bo illius. Post hec deus meram
respexit. et impleuit illam homo-
nis suis. Nam oris uitalis denuncia-
bit ante faciem ipsius. et in ipa-
ritu reuersio illorum. **xxv.**
Deus creauit de terra ho-
minem. et secundum ymaginem
suam fecit illum. et ue-
rum conuertit illum in ipaz
et secundum se uestiuit illum ueritate.
Numerus dierum et tempus dedit
illi. et dedit illi proprietatem eorum
que sunt super terram. posuit ti-
morem illius super sem̄ carnem.

et datus est bestiis et uolatilium
Creauit ep̄ ipso adiutorium sibi
sibi. Consilium. et lingua et oculos
et aures. et cor dedit illi cogitan-
di. et disciplina intellectus repleuit
illos. Creauit in illis sciam timo-
ris sui. sensu impleuit cor illorum
et bona et mala ondit illis. Po-
suit oculos super corda illorum. Osten-
dere illis magnalia operum suorum
Et nomen sanctificationis conlaudat
Et gloriari in mirabilibus illius. et
magnalia enarrant opum eius
Adidit illis disciplinam. et legem
uite hereditauit in illis. Testame-
tum eternum constituit cum illis.
et iustitiam et iudicia sua ondit
illis. Et magnalia honoris eius
uidit oculus eorum. Et honore uocab
audierit aures illorum. Et dixit illi
attendite uos ab omni iniquo. Et ma-
dauit illis uinculum de proximo
suo. Ne illorum coram ipso sunt semp̄
non sunt absconse ab oculis ipsius
In unaquaque gente proposuit ius-
torem. et pax deus ipis est manifesta
facta. et omnia opera illorum uelut
sol in conspectu dei. et oculi eius sine
intermissione. inspicientes in uis
eorum. Non sunt absconsa testamen-
ta. per iniquitatem eorum. et omnes in-
iquitates eorum in conspectu dei. Elemo-
sina ueri qui signauerunt cum ipso.
et gratiam hominibus qui pupillam conser-
uabit. Et postea resurget et retribu-
et illis. retribuendo uinculum
in caput suum et conuertet in inte-
riores partes terre. Demeritibus
at dedit deus uiam iusticie. et co-
firmabit deficientes sustinere. et
destinavit illis sortem ueritatis.
Conuerte ad dominum et relinque pota-
tia. precare ante faciem eius. et mi-
nue offendiculum. conuertere ad
dominum. et relinque pota-
tia tua. precare ante faciem eius et minue
offendiculum. Conuerte ad dominum
et conuertere ab iniusticia tua. Et
in me odium creaturam. et cogno-
sce iusticias et iudicia dei. et sta-
in sorte propositionis. et oratio-
nis altissimi dei. In partes em̄.

vade seculi si cum uiuis et danti
bus confessionem deo. Non de mo
xeris in errore impioze an morte
confutere a mortuo. qm nichil perit
confutere uiuens. uiuus et san
confiteberis. et laudabis dnm. Et
glaberis in miserationibus illius.
qm magna misera dei. et propria
tio illius conuidentibus ad se. Recem
oia pnt ee in hoibus. Qm non
e in mortalis filius hois. et m uia
mitate malicie placuerit. Quid
liuaduis sole. et hic definet. aut q
nequius q q excogitauit caro et
sanguis et hoc arguetur. Virtu
tem alacritudis celi ipe conspiciat.
et omis hoies terra et anis. **XXIII.**

Quod uiuit metnu acciuit
oia sil. deus solus iustifi
cabitur. et mane uiuato
rex meternu. Quis suffi
at enarrare opera illius. qd em
mucfigabit magnalia eius. In
tute aute magnitudis eius quis
enunciabit. et quis adiacet enarra
re miaz eius. Non est minuere
neq adicere necesse. nec est inue
nne magnalia dei. Cum cosum
mauerit homo et mapiet. et cu
geuerit tue operabitur. Quid e
homo aut q gracia illi. Et quid
boni aut quid neq illius. Nis
diez hom ut milium centu am.
q gutta aque a mare deputato
e. Et sic calculus harenis fit exi
guu anni in die cui. Prope hoc
paciens est deus in illis. et effud
super illos miaz suam. Vidit pre
sumptioem cordis illoz qm mala
est. Et cognouit subuersioem illoz
qm nequam est. Poco adimpleu
propiciatorem suam in illis. Et on
dit illis uiam equitatis. Misera
tio hois circa propimu sui. Misera
tio dei super dem carnem. Qui
miaz habet et docet. et erudit q
pastor gregem sui. Misericordie
expiciens. doctnam miserationis
et qui festinat in iudicio ei. fili
in homo non des qreclam. et in
di dato ne des estiam ubi mali

Nomme ardorem refrigerabit
ros. Sic et uerbum melis q datu
Nomme cte uerbum sup datum
bonu. et utraq cum homine iu
stificato in grate. Scultus aruiter
inproperabit. et datus in discipli
nata tabescere facit oculos. Ante
iudiciu para tibi iustitiaz. et anq
loquaris dize. Ante languorem
adhibe mediana. et ante iudiciu
mex roga te ipm. et in conspectu
dei inuenies propiciatorem. Ante
languore huilia te. et in tpe in
firmittatis onde conuiscioz tua.
Non impediaris orare semp. et
no uerere usq ad morte iustificat
qm merces dei manet metnum.
Ante orocem para aiam tuam.
et noli ee quasi homo q temptat
deu. Memento ne in die consu
manoms. et temp retribuadoms
mcoisacione faciet. Memento
paupertatis in tpe habundantie.
et nititate puupertatis in die diu
tiar. Amane usq ad uesperu
imutabitur tempus. et hec oia
acata in oculis dei. Homo sapiens
i oibus metuit. et in diebus delit
coz ad tendet ab merita. Ois astutus
agnosce sapiam. et inuenit eam
dabit confessione. Sensati muez
bis. et ipi sapient egerunt. et
intellexerunt ueritatem et iusticia
et implorauerit prouerbia et u
dicia. Post concupiscencias tuas
non eas. et auiditate tua auer
tere. Si prestes die tue concupiscen
cias eius. faciet te in gaudium
inimicis tuis. Ne oblecteris miaz
bis et in modias. assidua e em
comissio illoz. Ne fueris medio
cris. in cotenaone exenore. et
no est tibi nichil in sclo. Eris em
mundus uite tue. **XXIV.**

Operarius ebriofus non
locupletabit. et qui sper
me modica paulatim de
adit. Omu et mlicro
apostatare facit sapientes. et ar
guent sensatos. Et qui se ungit.

Liformitatis erit nequam. **L**uce
do et uerbes. hereditabunt illu.
et excolletur in exemplum manus
et tolletur de numero aia eius.
Qui credit aro leuis corde e, et
minorabitur. et qui delinquet
in aiam suam in sup habebitur.
Qui gaudet iniquitati denota
bitur. et qui odit correptionem
minorabitur uita. et qui odit loq
uitatem. extinguit malitiam.
Qui peccat in aiaz suam peni
tebitur. et qui iocundatur in ma
lita denotabit. **N**e uerbes uerbu
nequam et duxum. et non mi
noraberis. **A**mico et inimico noli
enarrare sensum suu. et si est e
delictum noli denudare. **A**udiet
em te et custodiet te. et si defen
dens patm odiet te. et sic adhe
bit tibi semper. **A**udisti uerbu
aduersus propinquu tuu comori
atur tui. fidens qm non te dis
rumpt. **A** facie uerbi parturit
satus. tam qm gemitus partus
in facie. **S**agitta in fixa feno
ri taxms. sic uerbu in corde stul
ti. **C**orripe amicu ne forte non
intellexerit. et dicat non feci.
Aut si fecerit ne uerbu addat face
Corripe propinquu. ne forte non
dixerit. et si dixerit ne forte ue
ret. **C**orripe amicu sepe em fit
commissio. et non oi uerbo accedat
Est qui labiatur lingua sua. sed no
ex animo. quis est em qui non
deliquit in lingua sua. **C**orripe
propinquu amiq cominere. et da
locum timori altissimi. qz omis
sapia timor dei. et in illa timere
deu et in oi disposiao legis. **E**t
non est sapia nequiae disciplina.
et non est cogitatio peccatoz prude
tia. **E**st nequicia et in ipa exorta
tio. **E**t est insipientis qm inuitur
sapia. **M**elior est homo qm defiat
sapia. et deficiens sensu in timo
re. qm qui habundat sensu. et in
greditur legem altissimi. **E**st sol
ertia certa. et ipa iniqua. et est

qui premitit. uerbu certum
enarrans ueritatem. **E**st q neglex
huiliat se. et merita eius plena
sunt dolo. **E**t etia iustus qui se
inimum summat a multa huili
tate. **E**t est iustus qui mclinat
facie et fingit non uidere se quod
ignotatu est. et si ab imbecillita
te uerbu uerbet peccare. **S**i mue
nerit tempus malefacendi. ma
le faciet. **E**t uisu agnoscatu or
et ab otuusu facie cognoscat sen
satus. **A**mittis corporis et risus
dentu. et ingressus hois enarra
at de illo. **E**st correptio mendax
in ore contumeliosi. **E**t est iudicium
quod non probatur ee bonu. et
est tacens et ipse est prudens. **P**
Quam bonu est arguere
q rasi. et consuetudo
in orone non prohibere.
Concupia spado de
uicinat uicinita. **S**ic qui
facit per om uidiu inquam.
Qui bonu est correptu manifestare
piaz. **S**ic em effugiens uolunt
ruu patm. **E**st tacens qui mouet
sapientis. et est odibilis qui procap
est ad loquend. **E**t aut tacens
non hns sensum loquere. et e ta
cens faciens tempus apti temporis
Homo sapiens tacet usq ad tem
pus. **I**usti uis at et imprudens
non seruabunt temp. **Q**ui ml
tis uerbu uerbis ledit aiaz suaz
Et qui pntem sibi assumit inuis
ste oditur. **E**t est processio in ma
lis uno indisciplinata. et e m
uenao m det metum. **E**t datum
q non e uale. et est datum cui
uicibus duplex. **E**t pp glam
innotatio. et est qui ab huilita
te leuabit caput. **E**st qui multa
redimat modico precio. et e re
stituens ea in scriptu. **S**apient
in uerbis se ipm amabilem facit
Ere aut fauoz effunderit. **I**ustus
insipientis non erit utilis tibi.
onuli em illius septim plicis sui
Erigua dabit et multa mpperabit

et apertio oris illius in flamma est, hodie fenexant quis et cras expeit. et odibilis homo qui mori. **F**acuo no erit amicus. et no erit gracia homo ille. **C**ui em educ panem illud false lingue st. quo tiens et quanti rixidibunt eum neq; em quod habendu erat. di recto sensu distribuit. sile et q non erat habendum. **S**apsus false lingue quasi qui pauuiceto cadens. **S**ic casus maloz festi nantez uenierit. **H**omo migrato ul acharis q; fabula uana. et more mdysapli natorz assidua erit. **E**x ore futui reprobabunt parabola. **N**on em dicit illa m tpe suo. **E**st qui uctat peccare; ab moxia. et m requie sua stimu labitur. **E**st qui perdit aiaz sua pconfusione. et ab mprudenti persona perdet cam. **P**ersona de acceptoe perdet cam. **E**st q pre confusione promittit amico. et lucratu est cum timicus gno. **O**probriu em nequa m hore mendaciu. et more mdysapli natorz assidue erit. **D**oa; fax e q; assiduitas uiri medacis. per ditione aut ambo hereditabunt. **N**oces homi mendaciu sine ho nore. et confusio illius. cum ipo sine me mmissione. **S**apientis m uerbis producit se ipm. et homo prudens placet magnatis. **O**perat eam suam. m altu uerituu feuituu. et qui opat iusticia ipe exaltabitur. **S**ui uero placet magnatis effugiet iniquitatem. pemia et donia expe tant. oculos iudiciu. et q; mutus m ore. auerat correptoes eorum. **S**apia absconsa. et thesaurus m iustus. q; utilitas m uicijp e. **H**elms est hoibus qui abscondunt m sypiam suam. q; qui abscon dunt sapiam suam. **xxi.**

Fli peccasti non adicias iteru. sed et de prastimis deprecate ut t; dimittant;

Quasi a fuce colubra fuge pta; et si accesseris ad illa susupient te. **D**entes leonis dentes eius. mcefi acutus aiaz homi. **S**i rumpo; bis acuta oris mqtas. plage illi non est sanctas. **D**ata plectans et m uirue. oburgatio ad nullabunt sbam. et domus q; m me locuplex est adnullabit superbia. **S**ic sba superbie eradica bitur. **D**eprecatio pauperis. ex ore usq; ad aures ei; pueniet. et iudiciu festinato ad ueniet illi. **S**ui odit correptoes uestigium est peccatis. **N**am q; timet deum conuertetur ad cor suu. **N**ot a longe. potens lingua audacia; et sensatus sit. labi se ad ipo. **E**t edificat domu suam mpendiis alie nis. q; qui colligat lapides suos m hreme. **S**tuppa collecta pona goga peccanau. et consumatio illoz flamma ignis. **V**ia peccati cum topantata lapidib; et m fine illoz inferi et tenebre et pene. **C**ui custodit iusticia continebit sensum eius. **C**onsumatio timoris dei sapia et sensus eius. **N**on erit dicitur qui non est sapiens m bono. **E**st aut m sapientia q; habundat m malum. et non est sensus ubi habundat amaritudo. **S**cientia sapientis. tamq; mundatio habundabit. et consiliu illius sic fons uite permarict. **C**or futui quasi uas contractu. et oem sapiaz no tenebit. **V**erbu sapientis quodcuq; audit mystus. laudabit et ad se adinet. **A**udiet luxiosus et displicet illi. et prouidet illud p; dor sum suum. **N**arratio futui q; si fatana m uia. **N**am m labio sensati. muemiet gracia. **O**s prudens q;ritur m carlia. et uerba illius cogitabunt m cordibus suis. **T**amq; dom; exterminata. sic fatuo sapia et scientia m sensati. m enarrabilia uerba. **C**ompedes m pedib; stulto doctna. et quasi omnia manuu super manii dextam. **S**atiuus m casu m altat uocem suaz. uir aut sapiens in p tate ridebit. **O**rna mentu auctu prudentia doctna. et q; brauale m brachio dexteo;

Nes fatui facili in domu propin.
et homo peritus confundetur a
persona potens. Stultus a sen-
sua respiciet in domum. ut de
exudicis foris stabit. Stulticia
hois auscultare per ostiu. et pru-
dens grauiabitur contumelia. La-
bia imprudenciu stulta narra-
bunt. Verba aut prudenciu sacra po-
derabuntur. Et in ore fatuoz cor
illoz. et in corde sapienciu de illoz.
Dum maledicat impi dyabolum
maledicat ipe aiā suā. Su-
furio conquinabit aiā suā
et in diebus odietur. et qui man-
serit odiosus erit. Tancus et sen-
satus honorabitur. **XXV.**
I lapide luteo lapidato e piger
et omis locunt super aspernacōm
illius. De stercore boum lapidat
est piger. et die qui tetigerit eu
excitiet manus suas. Confusio
patris est de filio indisciplinato.
In filia aut fatua in diminorati-
one fiet. filia prudens hereditas
uro suo. nam q confundit in co-
tumelia fit genitoris. Patre et
iuru confundet audax et ab im-
pns no immorabitur. Aburysq
aut in honorabitur. Musica in-
luctu impertuna narratio. fla-
gella et doctna in di tpe sapia.
Cui docet fatiu q congruunt
testam. Cui narrat uerbu non
attendenti. q qui epatat dormi-
entem de graui sompno. Cui e-
nūdat stulto et in fine dicit. quis
est hic. Sup mortiu plora. defit
em lux eius. Et super fatiu plora.
defiat em sensus eius. Hodicium
plora super mortiu qm regeuit
plurimu uero super uita fatui.
Aequissimi em neccissima iura se
mortem fatui. Luctus mortui sep-
tem diebus. fatui at et impio os
dies uite illoz. Cum stulto non
multum loqris. et cum insensato
ne abieris. Serua te ab illo. ut
no molestiam habeas. et non co-
nquinaberis in pto illi. Deflecte
ab illo. et muenies regem et non

acti diaberis in stulticia illi. sup
plumbum quabitur. et q illi a-
liud nome q fatuus. Harenciam
et salem et massam ferri. facili
est portare q hoim imprudens
et fatiu et impiu. Sic loramentu
ligneu colligatu fundamentu
cofici non dissoluet. sic et cor co-
firmatu in cogitatione consilij.
Cogitatus sensati in oī tempore
ut metu non depuabit. Sic palea
in exelsis. et cimenta sine impen-
sa porta cont faciem uenti non
pmanebunt. Sic et cor timidum
in cogitacōe stulti cont impetum
timoris non resistit. Sic ornatus
arenosus in parieto limpido. sic
et cor tepidum. in cogitacōe fatui
di tpe non metuet. sic et q imp-
ceptis dei pmanet semp. Dun-
gens oculum deducit lacrimas
et qui pungit cor profert sensum
Mittens lapidem in uolatilium de-
iciet illa. sic et qui conuiciat amico
dissoluit amicitia ad amicu. Et si
produxeris gladiu non desperes
Est em regressus ad amicum. Si
aperuerit os triste non t meas
est em concordatio expro con-
uicio et improperio. et superbia. et
mysterij reuelacōe. et plaga dolosa.
In his diebus effugiet amicu. fides
posside cum amico in paupertate
illius. ut et in bonis illius letaris
et in tpe tribulacionis illius per-
mane illi fidelis. ut et in heredi-
tate illius coheres sis. Ante ig-
nem camini uapor et fumus
ignis in altare. sic et an song-
nem. maledicta et contumelia et
mine. Amicu salutare no con-
fundat. et a facie illius non me
abscondam. Et si mala in eue-
nerint. per illum sustinebo. Ois
qui audiet tacebit se ad eo. Quis
dabit ori meo custodiam. et sup-
labia mea signaculum certum
ut ne cadam ab ipis. et lingua
mea perdet me.

Omine pater et dominator u-
te mee non derelinquas
me, et ne fmas me tade
in illis. Quis suppone
in cogitatu meo flagella, et mor-
de meo doctrinam sapientie. ut ig-
noratoribus eoz non pareat in
et non appareant delicta eoz, et
ad mactant ignorantie mee;
et multiplicentur delicta mea, et
pata mea habundent, et madam
in conspectu aduersarior meoz,
et gaudeat inimicus meus. **D**ne
pater et deus uite mee, ne derelin-
quas me in cogitatu illoz. excol-
lenia oculoz meoz ne dederis
michi, et ome desideriu prauu
auecte ame. **A**ufer ame uentris
corruptelas, et contubitu tonu-
piscencie ne apprehendant me, et
aue nreuerenti et infamito ne
tradas me. **D**octrinam oris audi-
te filij et qui custodierit illa no
deturbit in labio suis, nec scanda-
lizabitur in opibus nequissimis
Inuamitate sua apprehenditur pater
et superbus et maledictus scan-
dalizabitur in illis. **I**uratori non
asuectas os tuu, multus em cas-
m illa. **N**otatio uero dei assidua
non sit more tuo, et noibus stoz
no admisceris qm non eris in-
mums ab eis. **S**ic em seruus,
interrogatus assidue a luore non
minuitur, sic omnis iurans et no-
minans in toto a poto non purga-
bitur. **I**n multum iurans imple-
bitur iniquitate, et non discedet
a domo illius plaga, et si frustra
uerit frem, delictum ipius supra
ipm erit. **E**t si dissimulauerit, de-
linquet dupliciter, et si in uanum
iurauerit, non iustificabit. **R**eple-
bitur em retabunde pessima dom-
us illius. **E**st et alia loquela contra
morti. **N**on inueniat in heredita-
te iacob, et em amfitoribus oia
her aufere, et in delictis no uo-
luptabunt. **I**n disciplinato no a-
suectas os tuu, est em in illa uer-
bum pater. **N**emeruo pater et miter

In medio em magnator con-
sistis, ne forte obliuiscatur te deus
in conspectu illoz et assiduitate tua
infatuatus in propeu panario
et maluisse non nasa, et die
natiuitatis tue non maledictas
Homo asuetus in uerbis in propeu
in oibus diebus suis non eruditur.
Duo genera habundant in pater
et terram adducit ad rram, et per-
dione. **A**ia callida qm ignis ar-
dens non extinguitur, donec aliq-
glunat, et homo neq in ore car-
nis sue non desinat donec macti-
dat ignem. **H**oi formicatio omis
pams dulcis non cessabit in gre-
diens donec moriatur a lecto suo
Dns homo qui in grede lectum
suum corromprens in aiaz suam
et dicens, quis me uidet tenebre
circudant me, et parietes cooperi-
unt me, et nemo circuspriat me,
quem uereor. **D**elictoz meoz no
memorabit altissimus et non in-
telliget, qm oia uidet oculus illi
quo expellit a se timore dei. **H**ui-
modi hois timor, et oculi homi-
nites illum, et non cognouit qm
oculi dm mleo plus laudiores se
super solem transpiteres omes
vias hom, et profundu abyssi, et
hom corda intueres in adscen-
ditas partes, dno em deo ancap
crearentur dia sunt agnita, sic
et post pectm respicit dia. **H**ic in
placis ciuitatis uindicabitur,
qm pullus equinus fugabit, et ubi
non sperauit apprehendetur, et erit
deditis diebus eo q non intellex-
erit timorem dei. **S**ic et mulier
ois, relinquentis uiru suu et sta-
tuens hereditate ex alie matmo-
niu no. **P**mo em in lege alaf-
simi macedibilis fuit, et secundo
prou suu dereliquit, certis in ad-
ulterio formicata e, et ex alio uro
filios statuit sibi, **H**ec in cilia sta-
tuet, adductur, et in filios eius
respiciet, non tradent filij ei tra-
dicet, et rami eius non dabunt
fructu, et derelinquet in maledon

memoriam illius et dederis illi
non delebitur. Et agnoscat qui de
relecti sunt: quoniam melius quod
timor dei. et melius dulcius quod
spicere in mandatis domini. et gloria
magna est sequi deum. Longitudo
em dierum assumetur ab eo. **xxxiiij.**

Sapientia laudabit viam
suam et in deo honorabi-
bitur. et in medio populi
sui gloriabitur. et in ecclesiis
alacris aperiet os suum. et in con-
spectu virtutis illius gloriabitur.
In medio populi exaltabitur. et in
plenitudine sancta amirabitur.
et in multitudinem electorum habebit
laudem. et inter benedictos benedi-
ctur dicens. Ego sapia ex ore al-
tissimi produi. primogenita domini
domini occurrere. Ego in celis facta
ut oriretur lumen in deficiente.
et sicut nebula tepori occurrere carnem.
Ego in altissimo habitavi. et thronus
meus ut columpna nubis.
Spirum celi inuavi sola. et in pro-
fundo abyssi penetraui. et in fl-
uitibus maris ambulavi. et in omni
terra facta. et in omni populo. et in
omni gente premaru habui. et omni
exaltentium et humilium corda. vir-
tute calcavi. Et in his diebus req-
uem quasi. et in hereditate eius mor-
abor. Tunc parit et dixit in
creator omni. et qui creauit me
requiem in tabernaculo meo. et
dixit mihi. In iacob in habita. et in
israhel hereditare et in electis meis
mitte radice. Ab initio et ante
secula creata sum. et usque ad futu-
rum seculum non desinam. et in ha-
bitatione facta coram ipso instrua-
ui. Et sic in syon firmata sum. et
in ciuitate sancta edificata sum re-
quiem. et in iherusalem preas mea. Et
radicavi in populo honorificato. et
in parte dei mei hereditas illius
et in plenitudine sanctorum detentio
mea. Quasi cedrus exaltata sum
in libano et quasi cypressus in monte
syon. quasi palma exaltata sum in
moades. et quasi plantatio rose in iherusalem.

et quasi oliua speciosa in campis. et
quasi platani exaltata sum in iherusalem.
aquam. In platani sicut pyramo-
mum et balsamum aromatizans
odorem dedi. Quasi mirra electa
dedi suauitatem odoris. Et quasi
storax et galbanus et unguis et
gutta. et quasi libanus non ma-
ius uaporauit habitaculum meum.
et quasi balsamum non inuiti odor
meus. Ego quasi thersibonius exori-
di ramos meos. et rami mei ho-
noris et gratie. Ego quasi uitis fructi-
ficauit suauitatem odoris. et flo-
res mei fructus honoris et hono-
ratis. Ego maris pulchre dilectis
et timoris et agnitionis et sancte
speci. In me gratia omni uite et ue-
ritatis in me omni spes uite et ue-
ritatis. Transite ad me omni qui
concupiscitis me. et agnitionis
meis implemini. Spiritus enim meus
super mel dulcis. et hereditas
mea super mel et fauam. Memoria
mea in generationem sanctorum. Qui
edunt me ad huc exultent. et qui
bibunt me ad huc facient. Qui
audiunt me non confundentur.
et qui operantur in me non pecca-
bunt. Qui eludant me. uitam
etnam habebunt. hec omnia liber
uite subauditur continet. et quod
sit ille liber statim subiungit et
stametum altissimi et agnitionis
ueritatis. Legem mandauit mor-
ses in preceptis iustitiarum. et heredi-
tatem domini iacob. et israhel pro-
missiones. Posuit dauid puerum
suo exocare regem ex ipso foras-
simum in throno honoris seden-
tem in sempiternum. Qui implet
quasi phison sapiam et sicut egyptus
in diebus nouorum. Qui adimplet
quasi eufrates sensum. quasi mela poli-
cat quasi iordanis in ore messis
qui metat disciplinam sicut lucem.
et adfiscis quasi grem in tempe-
iurideme. qui percipiat primum sicut
ipam. et in iherusalem non inuestiga-
bit eam. A mari enim habundauit
cogitatio illi. et consilium ipsi ab
abyssis magna. Ego sapia effudi

flumina. ego qui trames aque in
 moysi de fluuiis. Ego qui fluuius
 doris. et sicut aque ductus conui
 de paradiso. Dixi rigabo meum
 sortum plantacionum. et mebra
 abo partus mei fauitu. et ecce
 factus est in trames habundans
 et fluuius meus appingauit ad
 mare. quis doctrinam qui ante lu
 canum illuabo oibus. et narra
 bo illam usque in longinquo. pene
 trabo inferiores partes terre.
 et inspiciam omnes dormientes.
 et illuabo speciatos in deo. Adhuc
 doctrinam quasi ppham effundam.
 et relinquam illam gremibus
 sapiam. et non desinam in pro
 gemes illorum usque in eum sem.
 dete quod non solum in laboraui.
 sed oibus experientibus ueritatem.
Tribus placuit est. **xxv.**
 spui meo. que sunt probata cora
 deo et hominibus. Concordia firm et
 amor proximorum. et uxor cum mu
 liere bene sibi conseruante. Tres
 spes odiunt anima mea. et adgrauor
 ualde anime illorum. Pauere superbi
 diuitem mendacem. et senem fa
 tuum et miseriam. Que in uue
 tate tua non congregasti. quod
 inuenies ea in senectute tua.
Cum speciosum camelo indiaum
 et pphus consilium cognoscere. **C**um
 speciosum ueterano sapia. et glo
 riosus intellectus. et consilium.
Corona seruus multa peccata. et gla
 illorum timor dei. Nouem insuspica
 bilia cordis magnificauit. et de
 anima dicam in lingua hominibus.
Homo iocundatur in filiis. uiles
 et uidentis subuersione inimicorum
 beatus qui inhabitat cum muliere
 sensata. et qui in lingua sua non
 est lapsus. et qui non seruauit in
 dignis se. **B**eatus qui inuenit ami
 cum uerum. et qui enarrat iustici
 am in aurem audientis. **C**um mag
 nus qui inuenit sapiam et sciam
 sed non est super timentem deum.
Timor domini super omnia super posuit
Beatus cui donatum est habere timo
 rem dei. qui tenet illum cui affi

affimilabit. **T**imor dei meum dilec
 tions eius. **F**idei aut meum ad glu
 tinandum est ei. **O**is plaga casti
 tia cordis est. et ois malicia nequ
 aa mulieris est. et oem plagam et
 non plagam uidebit cordis. et oem
 nequiam et non nequiam mu
 lieris. et oem obductum et non ob
 ductu odientium. et oem uindicta
 et non uindictam inimicorum. **N**on est
 capud nequus super caput colubri.
 et non est ira super iram mulieris
Comorati leonem et draconem place
 bit qui habitare cum muliere nequa.
Nequicia mulieris imutat faciem
 eius. et oblectabit uultu suum tamquam
 uersus. et qui factum ostendit in me
 dio proximorum eius. in gemuit uir
 et audientis suspirauit modicum
Freuit ois malicia super malicia
 mulieris. fors peccatorum cadet super
 illam. **A**scensus harenosus in pe
 didibus ueteram. sic mulier lingua
 ta homini quieto. **N**ec respicias in mu
 lieris speciem. et non corrupistas
 mulierem. in specie mulieris tra
 rreuerentia. et confusio magna.
Mulier si pmatu habeat. conserua
 est uro suo. **C**or huile et faces tra
 stis. et plaga mortis mulier nequam.
Manus debiles et genua defoluita.
Mulier qui non beneficit uro suum
Amuliere inuicium sem est pph. et
 per illam omnis morimur. **N**on
 des aque tue conui nec modicum.
 nec mulieris nequam uerna pcedendi.
Si non ambulauerit ad manu
 tuam. et confundet te in respectu
 inimicorum. **A** caribus tuis abscede
 illam. ne semp te abutatur. **xxvi.**

Mulieris bone beatus uir.
 nis cum anoz illorum
 duplex. **M**ulier fortis
 oblectat uirum suum. et an
 nos uice illi in pace implebit.
Pax bona mulier bona in parte
 bona timentium deum dabitur uro
 profectis bonis. **Q**uius ait et pau
 peris cor bonum in omni tpe uoluit
 illorum hylares. **A**tribus timuit
 cor meum. et in quarto faces mea
 metuit. **D**ilaturam ciuitatis. et.

colleatione xpi. et calumpniam
mendacem. Super mortem oia
grauius. dolor cordis et luctus mu-
lieris zelocapita. In muliere infideli
flagellum lingue diuisis torrens.
sicut boum iugum quod mouet.
ita et mulier nequa. qui tenet il-
lam q̄ qui apprehendet forpione.
Mulier ebriosa. rea magna e et
contumelia. et turpitudine illi no
contegitur. Formicatio mulieris.
m extollentia oculor. et m palpe-
bris illius cognoscitur. In filiam
no auertentem se prima custodia
ne inuenta occasione abutatur
se. et ab di reuertentia oculos ca-
uet. Et ne inuexis si te neglexeris
sicut viator faciens ad fontem os
aperiet. et ab di aqua propina bi-
bet. et cont oem palum sedebit
et cont oem sagittam aperiat
sarcinam donec deficiat. Gracia
mulieris sedule. delectabit vxum
suum. et ossa illius inpinguabit.
Disciplina illius datus dei e. Mu-
lier sensata et tacita. non e in-
mutatio erudite aie. Gracia sup-
gram mulier sancta et pudorata.
Sis aut ponderatio non e digna
continentis aie. Sicut sol oriens
in mundo in altissimis dei. sic mu-
lieris bone spes in ornamentum
domus eius. Lucerna splendens
sup candelabru sim. et spes fa-
cti super etate stabilem. Coline
aurice super bases. argenteas. et
pedes firmi sup plantas stabiles.
mulieris fundamenta eterna sup
petram solidam. et mandata dei
in corde mulieris sancte. In duobus
concrastati est cor meu. et in tri-
vratidia in aduenit. In bellator
deficiens per mopia. et ut sensat
contemptus. et qui inigreditur a
iustina ad p̄m. deus parauit
eam ad rumpendam. Due spes
diffiales. et periculose in appa-
ruerunt. Diffiale eruitur negoti-
ans a negligentia. et non iustifi-
cabitur caupo a p̄tis labio.
Propt mopiam. **xxvii.**
milia deliquit. et q̄ q̄rit

locupletari auit oem suu. Sic
in medio compaginis lapidum
palus figitur. sic et inter mediu
uenditoris et emptoris angustabit
p̄tis contret cum delinquentie
delictum. Si non in timore om̄
tenueris te. instanter cito subuer-
tetur domus tua. Sic in p̄tuffura
tribra remanebit puluis. sic apo-
ria hois in cogitatu illius. Vasa
figula probat fornax. et homines
iustos temptatio tribulacōis. Sic
iustificatio de ligno dndit fructum
illius. sic uerbum ex cogitatu ho-
minis cordis. Ante sermone no
laudes unu. hec em temptatio est
hom̄. Si sequeris iusticia appen-
des illam. et indues q̄ poderem
honoris. et in habitabis cum ea.
et proteget te in sempit̄nu. et in
die agnitionis tuemcs se mane-
tum. Volatilia ad sibi silia con-
ueniunt. et ueritas ad eos q̄ opant
illam reuertitur. Leo uenandi in-
diatur semp. sic p̄ta operantis
iniquitatem. Homo scis in sapia
manet sicut sol. nam stultus sic
luna inmutatur in medio mensa-
toru. Secua uerbum tempore.
et in medio cogitatu assiduis
esto. Flaccatio petrarum odiosa.
et usus illor in delictis peccati.
Loquela mltum iurans horrupi-
lacoem capiti statuet. et in reuert
tia ipius obduratio aurium. Effusio
sanguinis in ripa supbar. et malo-
dictio illor audicūs grauis. Qui
denudat archana amica p̄dit fide.
et non inuenit amicu ad animu
suum. Dilige propimu et conunge
fidem cum illo. q̄ si denudaueris
abscōsa illius. non persequeris
post eum. Sic em homo qui p̄dit
amicu suu. sic qui perdit amica
am propimi sui. Et sicut q̄ dimitt
auem. de manu sua. sic qui reli-
quisti propimu tuu. et non eum
capiet. Non illu sequeris. qm lon-
ge abest. effugit em q̄ caprea de
laqueo. qm vulnerata est aia et
ultra eum non p̄ colligare. et ma-
ledicti est concordatio. Denudare

die aima mystica
p̄tias. Amicitia
at m̄dua. et n̄
conspertu oculor
sue de sili. et sup
no admeabitur
p̄tiet os suu
nos dabit scandala
sue et non coequa
suet illum. Qui
lapidem. reuertit
et placit dolosa. dol
neta. Et qui fouca
dedit. Et qui simu
offendet in eo. Et qu
illa parat peribit
in equissimu consil
uoluerit. et non ag
nomat illi. Inq̄to c
super bar. et iudic
habuit illi. Inque
illatantur equum
sue conformet illos
na et sicut unag.
et ut p̄t̄p̄ conu
Qui uindicta uol
uindicta. et p̄m ill
p̄t̄p̄t̄
R Equis p̄
era n̄. et
n̄ obi p̄
hoi sicut
quere medlan. p̄
sibi non se m̄g. et
desubit alij
m̄o sic referiat wa
acōne quere abco
pro delictis illius. r
fimo. et desme m̄
sio em et m̄o p̄
datis. Remorare e
et non uasans pro
rare testam̄tari al
sp̄m ignorantia. p̄
re te alite et m̄i
em uacudus m̄o
p̄t̄m m̄dabit amo
p̄t̄m habentia. In
s̄d̄m em ligna su
udefat. Et s̄d̄m u
natu n̄da cur ille
p̄t̄p̄t̄m suam eop

aut amia mysteria desperatio aut
infelicias; Amicus oculo fabri-
cat iniqua. et nemo cum abiect.
In conspectu oculorum tuorum indul-
cabit os suum. et super sermone
tuos admirabitur. Nouissime at-
pueret os suum. et in uerbis
tuis dabit scandalum. Multa au-
dium et non cognoui ei. et dñs
odiet illum. Qui in altum metit
lapidem. reuertit sup caput eius.
et plaga dolosa. dolosi diuidet ul-
nera. Et qui foueam fodit in illaz
decidet. Et qui statuit lapide in pio
offendet in eo. Et qui laqueum
alio parat peribit in illo. Facient
in equissimu consilium sup ipm de-
uoluctur. et non agnoscat unde
ueniat illi. Illusio et improperium
superborum. et uindicta. sic leo in-
siaditur illi. Laqueo peribit qui
oblectantur casum iustorum dolor
aut consumet illos. inq̄ moriat.
ira et furor utraq̄ excedabilia.
et ure patrum continens erit illorum
Qui uindictam uult. adeo tuemet
uindictam. et peccata illius seruans
seruabit.

R *xxvii.*
Elmque proximo tuo no-
centa te. et tunc deprecari
tibi peccata soluentur. Ho-
mō seruatur nam. et adeo
querit medelam. In hominem silem
sibi non de miaz. et de patris suis
deprecabitur altissimu. Ipe dum
caro sit reseruat nam. et propin-
acione querit adeo. Quis exorab.
pro delictis illius. memeto nouis-
simaz et desine in miaz. Corrup-
tio em et mors pmanent in ma-
datis. Memorare timorem dei.
et non nascas proximo. Homo-
rare testamenti altissimi. et de-
spice ignorantia proximi. Absti-
ne te a lite et minues peccata. Homo
em naturus mandit lre. et ure
peccator turbabit amicos. et in medio
pacem habentiu inmetet inimicia
Sedm em ligna silue. sic ignis ex-
ardescat. Et sedm uirtute hois. sic
iracondia erit illius. et sedm sub-
stantiam suam exaltabit iraz sua.

Certamen festinato incendet igne
et lis sanguinem effundet. festi-
nans et lingua testificans. addu-
cet mortem. Si sufflaueris quasi
ignis exardescit. et si exspueris
sup illam exinguet. et utiq̄ ex
ore proficiantur. Susurro et
silmgus maledictus. mltos em-
turbabit pacem hñtes. Lingua ter-
ra mltos comouebit. et disperfit
illos agente in gentem. Cunctas
muratas diuicium destruxit. et
domm magnorum effodit uirtutes
plaz conq̄dit. et gentes fortes
dissoluit. Lingua terra mulieres
fortes deiecit. et p̄uauit illas de
laboribus suis. Qui respicit illa
non habebit requiem. nec habita-
bit cum requie. Flagelli plaga. li-
uore facit. plaga aut lingue con-
minuet ossa. Multi ceciderunt in
ore gladij. sed non sic q̄ qui mee-
runt per linguam suam. Et
qui tetus est a lingua neq̄. qui
in iracundia illius non transiit
et qui non adit uigu eius
et in uirtutis illius non e ligatus.
Iugum em illius. iugu ferreum
est. et uirtutu illius p̄m̄itu erit
est. Hoxo illius mors neq̄ est. et
uirtus potius infernus q̄ illa. Per-
seuerantia illius non p̄manebit.
sed obinebit uias in iustoz. et in
flama sua non coheret iustos. q̄
derelinq̄t deu madent nullam
exardescit in illis. et non exing-
uet. et metetur in illos q̄ leo.
et q̄ pardus ledet illos. Sepi au-
tes tuas sp̄mis. et noli audire
lingua neq̄. et ori tuo facito ostia
et scerras. Autu tuu et argenti
confla. et uerbis tuis facito stete-
ram. et fecnos ori tuo rectos. et
accende ne forte laberis in lingua
tua. et cadas in conspectu inimicorum
tuorum insidiantium tibi. et sit casus
tuus insaniabilis in morte. *xxviii.*

Q *xxviii.*
Si facit miaz fenerant
proximo. et qui p̄uaret
manu mandata seruat.
fenerare proximo e in tpe.

necessitate illius. et iam redde pro
in tempore suo nitatatem. Con
firma uerbum et fideliter age tu
illo. et in omni tempore inuenies quod tibi
natum est. Multi quia inuentione
estimauerunt ferus. et profuerit
molestiam hinc qui se adiuuere
donec accipiant. Osculante manu
dantis. et in promissionibus humili
ant uocem suam. et in tempore red
dicionis postulabunt tempus. et
loquuntur uerba redempti. et in murmu
ratione et tempore causabitur.
Si autem potuerit reddere aduer
sarius. solidi uix reddet dimidium.
et copulabit illud quod inuenies.
Sed autem fraudabit illum pecunia
sua. et possidebit illum in manu
gratis. et conuicia et maledicta
reddet illi. et pro honore et benefi
cio reddet illi contumelia. Multi
non causa nequiae non fenera
uerunt. sed fraudari gratis desi
timuerunt. Verumtamen super humilem
paciens esto. et in elemosina non
procuras illum. Propter man
datum assume pauperem. et propter
mopiam eius. ne dimittas illu
uacuum. Perde pecuniam pro
frem et amicum. et non abscondas
illam sub lapide in perditionem.
Donec thesaurum tuum in perceptis
altissimi. et proderit tibi magis
quam aurum. Conclude elemosinam
in corde pauperis et haec pro te
exorabit ab omni malo. Elemosina
uiri qui sacculus cum ipso. et gratias
habet. qui pupillam conseruabit.
et postea resurget. et retribuere
illis retributione. uniuersis in tra
put illorum. Superex factu potentis
et super lanceam aduersus immi
tum. tui pugnabit pro te. Vir
bonus fidem facit proximo suo. et
qui perdidit confusionem derelin
quet sibi gram. fidei uisoria ne
obliuiscaris. dedit enim pro te uiam
sua. Repromissore fugit peccator
inuidus. Verba bona repromis
soris sibi ascribit peccator et ingratis
sensu derelinquit liberantem se;

Vir repromittit de proximo suo.
et cum perdidit reuerentiam de
sinitur ab eo. Repromissio nequis
sima multos perdidit orientes
et comouit illos quasi fluctus ma
ris. Vros potentes tyrans in
grare fecit. et uagari sunt in gen
tibus alienis. Proter ingrederis
mandata domini madet in promissio
nequa. et qui conat multa age
madet in iudicio. Fetuera propo
sui sicut uirtutem tuam. et at
tende tibi ne madas. In manu uice
hominis aqua et pams. et uestime
tum et domus protegens turpitu
dinem. Melior est uirtus pauperis
sub tegmine asseru quam opule
dide in peregre sine domilio. Super
minimu et magnu placeat tibi. et
in propter peregrinatio non audi
et. Vita neque hospitando de domo
in domo. et ubi hospitabit non
fiducialiter ager. nec aperiet os.
Hospitabitur et pascet. et potabit
ingratis. et ad haec amara audiet
Transi hospes et orna mensari.
et que in manu habes tibi ceteros
Qui a facie honoris amicos in car
nere sicut domus mee hospitas
in factus est frater. Graua haec
habet sensum. correptio domus
et in propter in feneratoris. **xl.**
Qui diligit filium suum assidu
at illi flagella. ut leuit.
in nouissimo. et non pal
pet proximo estia. Qui
docet filium suum. laudabit in
illo. et in medio amicos in illo glo
riabitur. Mortuus est pro illius
et qui non est mortuus. silem enim
relinquet post se. In uita sua uidet
et letatus est in illo. in obitu non e
contrastatus. nec confusus e coram
iudicis. Reliquit enim defensorem.
domus conie iudicis. et amicos red
dente gram. Pro arabus filiorum
colligauit uulnera sua. et super dem
uice turbabit iusticia eius. Egius in
domus euadit diuus. et filius emiss
euadit peccator. Laeta filium a panes

te facit lude cum eo,

ce faciet lude cum eo. et constabit
 te. Non comideas illi ne dolcas.
 et in nouissimo obstruificent den-
 tes tui. Non des illi pacem in iu-
 uentute. et ne despicias cogitatio-
 illius. Luxuria caritatem eius in-
 uuetuue. et tundera latera eius
 dum infans est. ne forte inducet
 et non credat tibi. et erit tibi dolor
 aie. Dore filiu tuu et operare in
 illo. ne inuipitudo me illi offen-
 das. Melior est pauper sanus et
 fortis uirib; suis. q̄ diues mbe-
 lillus. et flagellatus malicia. Sa-
 lus aie in ficate iustitie. et meli-
 or oi auro et argento. et corpus
 ualidum q̄ census inmensus.
 Non est census super consum salu-
 tis corporis. Et non est oblectatio
 super cordis gaudium. Melior
 est mors q̄ uita amara. et redies
 eterna q̄ languor perseverans.
 Bona et absorta in ore clauso.
 q̄i apofitiones epulaz̄ cum posi-
 te sepulchro. Quid proderat li-
 bano ydolo. nec em manducat
 nec odorabit. Sic qui effugat
 a dno. et portans mercedem in-
 quicatis. Videns oculus et inge-
 mifans. sicut spado completens
 uirginem. et suspirans. Tristitia
 non des aie tue. et non affligas
 temetipm in consilio tuo. Iocun-
 ditas cordis her est. Vita horo
 et thesaurus sine defecione satiat
 et exultatio vna est longeuitas.
 Miserece aie tue placebis deo.
 et contine et congrega cor tuu
 in ficate eius. et iusticia longe
 expelle ate. Multos em occidit
 tristitia. et no est utilitas in illa.
 Felus et uacundia innuet dies.
 et ante tempus senectam addu-
 cit cogitatus. Splendidu cor bo-
 num in epulis. epule em illius
 diligenter fiunt.

XXXI.

Uigilia honestatis tabefa-
 ciet carnes. et cogitatio
 illius auferet sensu. Co-
 gnatus presus auerit
 sensum. et in fiteat grauis.

sobriam facit aiam. Laborabit
 diues in congregacoe sbe. et in re-
 quie sua replebitur bonaz̄ suaz̄.
 Laborauit pauper in diminucione
 uitaz̄. et in fine moris sic. Et autu
 diligit non iustificabitur. et qui
 iniquit̄ confusioem replebitur
 ex ca. Quia dati sunt in auri
 casus. et facta est in specie ipius
 perditio illorū. Inguis offensiois
 est auru sacrificaciu. ue illic
 qui sentitur illud. et ois inpro-
 dens deperiet in illo. Et diues
 qui inuentus est sine macula.
 et qui post auru non abne. nec
 sperauit in pecunie tharis. Es
 est hic et laudabimus eu factu
 em mirabilia in uita sua. Quis
 probatus est in illo et perfectus.
 e. et erit illi in gloria eterna. Et
 potuit transgredi et non e transgres-
 sus. et facere mala et non fecit.
 Ideo stabilita sunt bona illi in deo.
 et elemosinas illi enarrabit dis-
 ciplina sc̄p̄. Sup mensam mag-
 nam sedisti. non aperuas super
 illam fauces tuas. prior. non di-
 cas simulata sunt. que sup illaz̄
 sunt. Nemeto qm malus oculus
 nequam. nequius oculo quid cre-
 atum e. Ideo ab di facie sua lac-
 mabit cum uiderit. Ne extendas
 manu tua por. et inuidia contē-
 mnatus erubescas. ne copmatis
 in conuiuio. In collige que s̄t prop-
 im tuu. ex te ipo. uere q̄i homo
 frugi hys que tibi apponuntur.
 et non cum maaducas inleum odio
 habeatis. Cessa prior ca disapli-
 ne et noli in me ee ne forte offen-
 das. Et si in medio militaz̄ sedisti.
 prior illis ne extendas manus
 tuas. nec prior postas sibi bere.
 Qm sufficiens est hoi erudio vi-
 num epigui. et in dormiendo no
 laborabis ab illo. et non senties
 dolorem. Vigilia et colera et tor-
 tura vno in fumento sompnus sa-
 mtatis in hore parco. Dormiet
 usq; in mane. et aia illius cum
 ipo delectabit. et si coactus fueris
 inleum in edendo. surge emedio
 et uome. et refrigerabit te. et no.

adducas corpori tuo infirmitates.
Audi me fili et ne spernas me. et
in nouissimo inuenies mea uerba.
In omnibus operibus tuis esto uelox. et
omnis infirmitas non occurret tibi.
Splendidum in pambus benedicent
labia multorum. et testium uerita-
tis illius fidele. Acquisitum in pa-
mbus murmurauit ciuitas. et
testimonium nequiae illius uerum est.
Diligentes delectantur. in uino noli
prouocare. multos enim eximnabit
uino. Ignis probat ferreum durum
sic uinum corda superbiorum. Arguet
in ebrietate potatum. Equa uita
uini hominibus. si bibas illud mode-
rate eris sobrius. Quae est uita
quae minuit uino. quid defraudas
uitam moris. Uinum in iocunditate
creatum est. non in ebrietate abusus.
Epulatio aie et cordis uini mo-
derate potatu. Sanctas est et corpus
et aie sobrius potus. Uinum multum
potatu. perniciem et nam
et ruinas multas facit. Amari-
tudo aie uini multum potatu. Ebie-
tatis aiositas. imprudentis offen-
sio. minoras uirtutem. et faciens
uulnera. In conuiuio uini non ar-
guas propinquum. et non despicias
illum in iocunditate illius. Verba
improperii non dicas illi. et non
prias illum in repetendo. **xxxiiij.**

Retorem posuerit te noli
excolli. esto in illis si unum
ex ipis. Curam illorum habe
et sic considera. et omni cura
tua coplicata. recumbe ut lectus
propter illos. et ornamentum gre-
accipias coronam. et dignatione
consequaris. loquere maior natu-
debet enim te. Uinum uerbu diligenti-
sua. et non impedias musica. Ubi
auditus non est. effundas simo-
nem in tempestiue. et in portune
noli excolli in sapia tua. Gemmu-
la cardunculi in ornamento auri
et comparatio musicorum in conuiuio
uum. Sic in fabricatoe auri sig-
num est smaragdi. sic nius musicorum
in iocundo et moderato uino. Au-
di tacens et pro reuerencia. acci-
dit tibi gratia bona. Adolefcentis lo-

quere in tua causa uix cum necesse
fuerit. Si bis interrogatus fue-
ris. habeat caput in sum tuum.
In multis esto quasi in sauis. et au-
di tacens sil et querens. et loqui
in medio magnatorum non presumas
et ubi sunt senes non multum lo-
quaris. Ante grandinem pibit
coruscatio. et ante uertundiaz
pibit gratia. Et pro reuerencia.
accidet tibi bona gratia. et hora
surgendi non te trices. pruxre at-
por in domu tuam. et illic aus-
care. et illic lude et gaude. co-
pationes tuas. et non in delictis et
uerbo superbo. Et super hinc dicit
benedic deum. qui fecit te. et mecha
antem te. in omnibus bonis suis.
Qui timet dnm exapriet doctrina
ruius. et qui uigilauerit ad illum
inueniet benedictum illius. Qui aut
legem replebitur ab ea. et qui nisi
dixit agit scandalizabit in illa.
Qui timent dnm inueniet iudi-
cium iustum. et iusticia quae lumen
accendent. Pater homo deuitabit
corruptorem. et scdm uoluntatem
suam inueniet coparatoe. Uix
consilij non dispcedet intellige-
ciam. alienus et superbus non
pamesat timorem. etia postea
fecit cum eo sine consilio. a suis
infertationibus arguetur. Fili
sine consilio nichil facias. et post
sem non permittebis. In uia tu-
ne non eas. et non offendas in
lapides. Ne credas te uie laboriose
ne ponas aie tue scandalu. a
filijs tuis caue. et ad domesticos
tuos adtende. In omni opere crede co-
fide aie tue. Hoc est enim consuetudo
mandatorum. Qui credit deo ad-
tendet madatis. et qui confidit
in illo non minorabuntur. **xxxv.**

Confide dnm. **xxxv.**
non occurrerit mala. si
in tempestate deus illum
conseruabit et liberabit
amalis. Sapiens non odit man-
data et iusticias. et non illudetur
quasi in procella nauis. homo sensus
credit lege dei. et lex illi fidelis.
Qui interrogatum manifestat.

pabit uerbum et sic deprecatus exau-
 ditur. et conseruabit disciplina.
 et tunc uidebit. Precordia fatu-
 gi uota carri. et quasi apus uersa-
 tibus cogitatus illius. Equus emis-
 sarius. sicut armatus subsarna-
 tor. sub or supra sedente hincit.
 Quare dies diem superat. et um-
 bram lucem. et annus annum a sole.
 ad ea scientia separati sunt. facta sole
 et perceptum custodiente dei. et in-
 mutauit tempora. et dies festos
 ipso. et mille dies festos celebra-
 uerunt ad horam. et corpus ex-
 altauit. et magnificauit deus.
 et ex ipis inposuit nūm dierum
 et annos. et omnes hoies de solo.
 et ex terra unde creatus est adam
 et in multitudine discipline adm-
 pletus. scientia dñs separauit eos
 et inuicauit uias corp. ex ipis de-
 nedipit et exaltauit et significauit
 et ad se applicauit. et ex ipis exalta-
 uit et humiliat. et conuertit illos
 a separacoe illorū q̄ lutu figuli
 in manu ipsius plasmarē illud
 et disponere. omis uie eius scdm
 dispositōem eius. sic homo in ma-
 nu illius qui se fecit. reddet illis
 scdm iudiciū suū. Cont̄ malū
 bonū est. et cont̄ morte uita. sic
 et conca unū iustu p̄tor. et sic
 intuerē mōia op̄era altissimi.
 Duo et dno. unū cont̄ unū. et
 ego nouissimus uigilaui. et q̄
 qui colligit acinos post uindem-
 itores. in bñdōne dei. et ip̄e pe-
 tauit et q̄ qui uindemat in p̄lem
 corcular. Respice quia nō solum
 in laboraui. sed in bus exquirenti-
 bus disciplinam. Audite me mag-
 nati et omis populi. et uoces et
 clesie auribus p̄capite. filio et
 m̄licxi. fratri et amico ne des po-
 testatem super te in uita tua. et
 non dederis aly possessionē tuā.
 ne forte perimat te. et ne depre-
 catio pro illis. dum ad huc super-
 es. et aspicias. nō imutauit te
 dñs caro. Melius est em̄ tu ut fily
 tu te rogent. q̄ te respicere in ma-
 nus filiorū tuorū. In oibus op̄ibus
 tuis p̄cellens esto. ne dederis.

maculam in glam tuā. In die
 consummationis dierū uite tue. et
 in tpe exitus tui. distibue herē-
 ditatem tuam. Cibaria et unga
 et onus asino. panis et disciplina.
 et opus seruo. operat̄ in disciplina.
 et querit regere. Iaxa manus
 illi. et querit libertatem. Iugum
 et lorum auuat collum durum.
 et serui melinavit op̄acōes assidue.
 Secus mali uolo tortura et com-
 pedes. mure illum in op̄acionem
 ne uacat. Multam em̄ maliciam
 docuit oasitas. et in opera restitue-
 cum. sic em̄ conderet illi. Quod
 si non obdierit quā illi t̄pedibz
 et non amplificos sup̄ dem carne
 eius. Veru in sme iudicio. facias
 nichil graue. Si est tibi seruus.
 sic tibi q̄ aia tua. q̄ sicm sic eu-
 tracta. Em̄ in sanguine aie sue.
 comparasti cum. Si leseris. cum
 in iuste in fugam conuertit. et si
 ex collens discesserit. quem queris
 et in qua uia gras illi nefas. **xluy.**

Ana spes et mendacium
 miserato uiro. et somp-
 ma extollunt imptuden-
 tes. Et q̄ qui apprehendit
 umbram. et persequit̄ uentū. sic
 et qui attendit ad uisa mendacia.
 Hoc et scdm hoc est uisio sompnozo
 ante faciem hois siluado hois.
 et ab in mudo quis mudabit. et
 a mendace quid uerū dicit. Di-
 uinatio erroris. et auguria men-
 dacia. et in sompna malefarien-
 tū unamēas est. Et sic parturi-
 entis cor tuū fantasias parit.
 nisi ad altissimo fuerit emissa
 uisitatio. ne dederis in illis cor-
 tuum. Multos em̄ errare fecerunt
 sompna. et extenderunt sperantes
 in illis. Sme mendano consuma-
 diat uerbum. et sapientia more
 fidelis. coplantabitur. Qui non
 temptatus est quid scit. Vn̄ in mlt̄
 expectus. cogitauit mlt̄a. et q̄ mul-
 ta didiat enarrabit intellectum.
 Qui non est expectus pauca re-
 cognoscit. qui aut̄ in multis factus
 est multiplicauit maliciā suā.
 Multa uidi enarrando. et plimae.

verboꝝ consuetudines. Qui temp-
tatus aliquonens usq; ad mortem
pudatus sum hęc causa. et libe-
ratus sum a grā dei. Spūs nīe
cum deum queret ab eo. et in re-
spectu illius bndicentur. Spes
em illoꝝ in saluante illos. et oculi
dei in diligentes se. Qui timet
dñm nihil tēpidabit et nō pa-
uebit. qm ipse est spes eius. Tme-
tis dñm beata est aīa ad quem
respiat et qui est fortitudo eius
oculi dñi super timentes eum.
Protector potencie firmamentum
pntatis. Regimen odoris. et um-
braculu meridiani depectio offen-
sionis. et adiutoriu casus. exal-
tans aīam et illuminans oculos
dans sanctitatē et uitam et bndicō
In molantis qmiquo oblatio e-
maculata. et non sunt bñplac-
te subsannacōes in iustis. Dñs
solus sustinentibus se in via ve-
ritatis et iusticie. Dona iniquoꝝ
nō probat altissimus. nec respiciat
in oblatōibus iniquoꝝ. nec in in-
titudine sacrificioꝝ eoz. propria
bitur patris. Qui offert sacrificiu
ex sba pauper. qm qui viciat
filium in conspectu patris sui. Sa-
me egeniam vita paupis est.
qui defraudat illum homo sang-
uine est. Qui aufert de sudanti
abos in sudore panem. qm q ori-
dat proximu suum. Qui effun-
dit sanguinem et qui fraudem facit.
metēnario facti sunt. vnus
edificans. et vnus destruens. qd
prodest illi n̄ labor. Vnus orans
et vnus maledicens. cuius uocem
exaudiet dñs. Qui baptizatur
a mortuo et iteru tangit illum
quid proficiat lauatio illius. Sic
homo qui ieiunat in patris suis
et iterum eadem faciens. Quid
proficiat humiliando se. orocem illi
quis exaudiet. **xxxv.**

Qui conseruat legem mlti-
plicat orocem sacrificium
salutare est accipere.
In adatis. et discedere ab
omni iniquitate. et p̄pino non

vitare sacrificijs super iniustias
et deprecatio pro patris recedere
ab iniusticia. et retribuēt gram
qui offert simlagnie. et qui fac-
mam offert sacrificium. In pla-
citum est dño recedere ab iniquitate.
Non apporebis ante consp̄m dei
uacuis. Hęc em oīa propt̄ man-
datum dei sunt. Oblatio iusti
iniquat altare. et odor suau-
tatis est in consp̄u altissimi. Sa-
crificium iusti acceptum ē. et me-
moria eius non obliuiscet dñs.
Bono aīo glam recede deo. et non
minuas p̄mias manuu tuaz
In oi dato hylarem fac uultu tuu.
et in epulacione scifica decimas
tuas. Da altissimo scdm datum
eius. et in bono oculo admuencio-
ne facio manuum tuaz qm dñs
retribuens est. et sep̄cis em reddet
tibi. Noli offerre munera praua
non em suscipiet illa. Et noli re-
spicere in sacrificiu iniustu. qm
dñs uidet est. et non est apud illu
gloria persone. Non accipiet dñs
ppnam in paupem. et precatōem
desi exaudiet. Non despiciet p̄ccō
pupilli. nec iuduum. si effundat
laglam gemitus. Nonne lacme
uidue ad maxillam descendunt.
et exclamation eius super deduce-
tem eas. A maxilla em ascendit
usq; ad celum. et dñs exauditor
non delectabitur in illis. Qui
adorat deum. in oblatione su-
scipiet. et precatō illi usq; ad nu-
bes propinquabit. Oro humiliant
se nubes penetrabit. et donet pro-
p̄mquet non consolabitur. et nō
discedet donec aspiciat altissim
et dñs non elongauit. sed iudica-
bit iustos. et faciet iudiciu. et for-
tissimus nō habebit in illis paci-
entia. ut contibulet dorso ipoz
et genibus reddet v̄m dicitam. Do-
net tollat plenitudinem superboꝝ
et sc̄p̄tra iniquoꝝ contibulet. do-
net reddat hoibus scdm actus su-
os. et scdm opera ade. et scdm p̄c-
sumptione illi donec iudicet iudi-

aum plebis sue. et oblectauit iustos
misericordia sua. **XXXVI.**

Spectosa ma dei in tpe.
tribulationis. q̄ nubes
pluuie in tpe siccitatis.
Miserece ma deus om̄ et
respice nos. et onde nobis lucam
misericordiu tuaz. et mitte
timorem tuum super gentes que
non exquisierunt te. Et cognoscat
quia non est deus nisi tu. ut enar-
rent magnalia tua. **Alcua ma-**
num tuam super gentes alienas
ut uideant potentiam tuam. Sic
em in conspectu corp̄ sificatus es
in nob. sic in conspectu nro mag-
nificaberis in illis. ut cognoscat
te sicut et nos cognouimus. qm̄
non est deus preter te dne **Transi**
in noua signa. et in muta mira-
bilia. **Glorifica manu et brachiu**
dextum. **Spata firorem tuum.**
et effunde iram. **Excolle aduer-**
sarium. et afflige in manu. **Festi-**
na tempus et memeto finis. ut
enarrent mirabilia tua. **In na-**
stame deuoretur qui saluatur.
et qui pessimant plebem tuam
tument perditionem. **Conte ca-**
put p̄ncipum inimicor̄ dicitur
non est preter nos. **Congrega**
oms tribus iacob. et cognoscat
quia non est deus nisi tu. ut enar-
rent magnalia tua. et heredita-
dis eos sicut abinitio. **Miserece ple-**
bi tue. super quam iuocabi est
nomen tuum. et isrl quem coxisti.
p̄rogemito tuo. **Miserece ciuitati**
sificacione tue. n̄m ciuitati
requiet tue. **Seple spon in enarra-**
bilibus uerbis tuis. et gloria tua
populu tuum. **Da testimonium**
quia ab initio creaturę tue sunt.
et suscipit preces quas locuti
sunt in nomine tuo p̄phete priores.
Da mercedem sustinentibus te.
ut p̄phete tui fideles inueniant.
et exaudi oroes suoz tuoz. **Se-**
cundum d̄ndom aaron da p̄lo
tuo. et dirige nos in uiam iusticie
et sciunt om̄s qui habitant in terra
quia tu es deus consp̄tor filioz.
Om̄es escam manducabit uenter.

et est abus abo melior. **si ueris con-**
tingunt abum ferre. et cor misen-
satum uerba mendacia. **Cor pra-**
uum dabit tristitiam. et homo pe-
ritus resistit illi. **Om̄es masculu**
excipiet mulier. et est filia melior
filie. **Opores mulieris exularat**
faciem uiri sui. et super oem con-
cupiscenciam hois super ducet de-
siderium. **Si est lingua curacis**
est et mitigacionis et me. **Non**
est uir illius cont filios hom̄. **Et**
possidet mulierem bona meliorat
possessione. **Ad uitoriu s̄dm illu**
est columpna ut requies. **Ubi n̄o**
est sepis diripitur possessio. et
ubi non est mulier ingemiscat
eger. **Tu recedit qui non h̄c midu**
et defleatens uiderumq̄ obscura-
uerit. **Quasi succinuo latro**
exiliens de ciuitate in ciuitatem.

Am̄s am̄s. XXXVII.
Odiat. et ego amicitiam
copulau. **Sed est am̄s**
solo noie am̄is. **None**
tristitia inest usq̄ ad mortem. **So-**
dalis aut et am̄is ad inimi-
ciam conuertentur. **Op̄sumptio**
requissima unde recata es. **Co-**
petere oridaz maliciam. et dolo-
sificam illius. **Sodales am̄is to-**
iocundatur in oblectacione. et in
tpe tribulationis aduersari erit.
Sodales am̄is condolet c̄a uentis.
et cont̄ hostem accipiet suum. **Non**
obliuiscaris am̄i tui in āo tuo.
et non in memor sis illius in ope-
ribus tuis. **Noli consiliari cum**
socco tuo et a zelantibus te ab-
sconde consiliu. **Om̄s consilia-**
tius prodit consiliu. **sed est consi-**
liarius in s̄mctip̄o. **A consilia-**
rio **conserua nam tuam.** **Pr̄ius**
sato que sit illius necessitas. et
tpe em̄ āo suo cogitabit. **Ne forte**
mittat sudem in terram. et dicat
tibi bona est uia tua. et fiet con-
trario uidere q̄ tibi eueniat. **Cu**
uio religioso tracta de satate. et
cum in iusto de iusticia. noli con-
siliari. et cum muliere de ca q̄
emulat. cum timido de bello. cu
negonatore de reuocacione. cum.

empere de uendicoe. Cum uito
liuido de gratis agendis. Cum
impio de pietate. Cum inhonesto
de honestate. cum operario agri
de oi opere. Cum operario annuali
de consumatione anni. Cum suo
pigro de multa operatione. Non
auendas hns in oi consilio. Sed
cum uxo sancto assiduus esto.
quocumq; cognoueris obseruari
cem timorem dñi. cuius aia est
scdm aiam tuam. Quicq; tui
saucit in tenebris. no condole
bit tibi. Et cor boni consily statue
tū. non est em tibi aliud plus
illo. Aia uxi sancti enūciat ali
qn uera. q; septem incuspectores
sedentes in sublimē ad speculan
dam. et in hns diebus depretare
alassmū. ut digat in ueritate
uiam tuam. Ante oia opera
uerbum uerax precedat te. et an
oem actum consilium stabile.
Uerbum nequam imutabit cor.
ex quo quatuor partes oriunt.
Bonum et malū uita et mors.
et dnatep illoz est assidua ling
ua. Uer peritus multos erudit
et aie sue suauis est. Qui so
phistice loquitur odibilis ē. oi
rei defraudabitur. Non em data
est illi a dño gratia. omni em
sapientia defraudatus est. Est
sapiens aie sue sapiens. et fruc
tus sensus illius laudabilis. Uer
sapiens plebem suam erudit.
et fructus sensus illius fideles
sunt. Uer sapiens implebit bene
dombus. et uidentes illum lau
dabunt. Uera uxi in nūo diez
Dies aut isrl innumerabiles fi
unt. Sapiens in p̄lo hereditas.
honore. et nomen illius erit ui
uens meternū. fili in uultute
tua tempta aiam tuam. et si fu
erit nequam non des illi peccem
Non em oia oibus expediunt.
et non oi aie omne gen⁹ placat
Noli auidus ee in oi epulatione
et non te effundas super demēsa.
In multis em cas erit mfirmitas.

Infaetas et auditas et aplestia
adpropinquabit usq; ad colera.
Propter exapulam mila obicunt
qui aut abstinens est adiacet uita
honora medici prope nati tacem
etm illum accauit alassimus. A
deo em est dis medela. et a rege ac
cipiet donatōem. Dysaplima medi
ci exaltabit caput illius. et in con
spectu collaudabitur magnatorz
Alassimus accauit de terra medi
cina. et uer prudens non abhor
rebit illi. Nonne a ligno mdulca
ta est aqua amara. ad agmtom
boni uertus illoz. et dedit hor
saam alassimus. honorari in mi
rabilibus suis. Et in hys curans
mitigabit dolorem. et unguetari
faciet pigmenta suauitatis. et
unctione confiat sanitatis. et no
consumabuntur opera eius. Pax
em dei super faciem terre. fili in
tua mfirmate non despicias te
ipm. sed ora dñm et ipse curabit
te. Auerte a delicto et dirige ma
nus. et ab omi delicto munda cor
tuum. Da suauitate et memori
am similaginis. et mpingua ob
lacem et da locam medico. etm
illum dñs accauit. et no distat
ate quia opera eius st nra. Est
em tempus qn in manib; coru
mauras. Ipi uero dñm depreca
buntur. ut dirige requiem eoz
et sanitatē prope conuersationē
eoz. Qui delinquit in conspectu
eius qui fecit eum madat in ma
nus medici.

Fili in mortui produc la
rimas. et qn dñra passus
mape plorare. et scdm
iudiciū contege corpus
illius. et non despicias sepultura
illius. prope detractione at ama
re fex luctu illius uno die. et con
solare propter tristitiam. et fac luc
tum scdm meritum eius uno die
ul duobus prope detractionem.
Tristitia em festinat mors. et co
operiet uirtutem. et tristitia cor
dis flectit reuertem. In abductione
pmanet tristitia. et substantia in

opis scdm cor eius. Non dederis
 misericordiam cor tuum. sed repelle
 eam a te et memeto nouissimae
 soli obliuisci naq; em est conuer
 sio. et huc nihil proderis. et te
 ipm pessimabis. Memor esto ui
 diu mei. sic em erit et tuu. **H**abi
 heri et tibi hodie. In requie mor
 tui requiescere fac memoriam
 eius. et consolare illum in exra
 spuis sui. Sapiam scribe in tpe
 uacuitatis. et qui immorat actu
 sapiam percipiet. Quia sapia re
 plebitur qui tenet aratru. et q
 stabitur in aculo. stimulo boues
 agitat. et conuatur in opibus
 corp. Et narratio eius in filijs
 cauraz. cor sui dabit aduersan
 dos sulcos. et uigilia eius in sa
 gena uacat. Sic oris faber. et
 architectus. qui noctem tamq
 diem transyt. Qui sculpsit signa
 cula sculpsit. et assiduitas eius
 pariat picturam. Cor sui dabit
 in similitudine picture. et uigilia
 sua perficit opus. Sic faber fer
 rarius sedens usq; in audem. et con
 siderans opus ferri. Vapor ignis
 uret carnes eius. et in calore for
 naas concertatur. Vox mallei
 inouat aures eius. et cont silu
 dme uasis oculis eius. Cor sui
 dabit in consumatione operis et coi
 giliam suam ornabit in perfec
 tione. Sic figulus sedens ad op
 sui. et conuertens pedib; suis ro
 tam. Qui q; in sollicitudinem
 positus est. semper prope op sui
 et innumera est oris eius opatio.
 In brachio suo firmabit lutum.
 et ante pedes suos curuabit uir
 tutem suam. Cor suum dabit ut
 consumet limas. et uigilia sua
 mudabit foenacem. Omis qn in
 manibus suis sperancunt. et
 unusquisq; morte sua sapiens e.
 Sme hne oribus non edificatur
 ciuitas. et non inhabitabit. nec
 in ambulabunt. et in etiam no
 transilient. Super sellam iudice
 non sedebunt. et testamentum ui

diu non intelligent. neq; palam
 facient disciplinam et iudicium
 et in parabolis non mouentur.
 Sed reatu ram cui confix mabe
 et deperatio illoz in opatione aut
 comodantes aiām suam. et co
 quirentes in lege altissim. **xxxix.**

Sapientiam omn antiq
 exquiret sapiens. et in
 prophetis uacabit. Nar
 rationem unaz noiatz
 conseruabit. et in uersunas para
 bolaz sil mcoibit. Oculta pro
 uerbioz exquiret. et in abscondi
 tis parabolaz conuersabit. et in medio magnatoz mstra
 bit. et in conspu presidis appare
 bit. et in terram alienaz gen
 um pertransiet. Bona em et mala
 in horibus temptabit. Cor sui tra
 det ad uigilandum diluculo ad dnm
 qui fecit illum et in conspu altis
 simi deperabitur. Aperiet os suu
 in orone. et pro delictis suis deper
 ditur. Si oris em magnus uolu
 erit spu intelligentie replebit il
 lum. et tpe tamq; ymbres emittet
 eloquia sapientie sue. et in orona
 confitebitur dno. Et tpe diriget co
 silium eius et disciplina. et abscon
 ditis suis consiliabitur. Ipe pala
 faciet disciplinam doctrine sue. et
 in lege testamenti sui gladiabitur.
 Callaudabit mlti sapientia eius
 et usq; in silm non delebit. Non
 recedit memoria eius et nome et
 regretur agnatione in gnatione.
 Sapiam eius narrabunt gentes.
 et laudem eius enuntiabit cetera
 Si remanserit nome eius de re
 linquet plus q; mille. et si requie
 uerit proderit illi. Adhuc consili
 abox. ut enarrem ut furore ei re
 pletus sum. In uoce dicit obedite mi
 audite me diuum fructus. et q
 rosa plantata super riuu aquaz
 fructificat. Quasi libanus odore
 suauitatis habete. florete q; flores
 hylui. date odorem. et frondete in
 gratia. et collaudate cantu. et
 bndicite dnm in operib; suis. Date

non eius magnificentia. et confite-
mini illi in uoce labiorum uosque in
canticis labiorum et psalterio. et sic
dicetis in confessione. Opera domini
uniuersa bona ualde. In uerbo et
factu aqua sicut congeries. et in
sermone oris eius sicut exceptoria
aquarum quoniam incepto illius placa-
tio fit. et non est minoratio in sa-
lute illius. Opera dei carnis co-
ram illo. et non est quietus abscon-
ditum. A sculo et usque in seculum re-
spicit. et nichil est mirabile in co-
spectu eius. Non est dicere quid
est hoc. aut quid est illud. dia enim
in tempore suo queritur. In die
illius quod fluius mundabit. et quo
cattachis mus. aridam mectrauit.
Sic terra uisus generis. que non ex-
quisierunt hereditabit. Cuius con-
uertit aquas in siccitatem. et sic-
cata est terra. et uis illius. uis
illoque dicitur sunt. sic peccatoribus
offensiones in ira eius. Bona homi-
nata sunt ab imo. sic nequiss
bona et mala. In iudicium necessa-
rie rei in uita hominum aqua. ignis.
et ferrum et sal. lac. et panis si-
milagine. et mel. et botrus uue
et oleum et uestimentum. hec dia
sanctis in bonis. Sic et in pnis et
peccatoribus in mala conuertitur.
Sunt spiritus qui ad uindictam creati
sunt. et in furore suo consumma-
uerunt tormentum suum. In iudicium consu-
mationis effundent uirtutes. et fu-
rorem eius qui facit illos consum-
dent. ignis. grandis. famis et mors
Dia hec ad uindictam creata sunt
Bestiarum dentes. et scorpiones. et
serpentes et rumphea uindictis
in exterminium impios. In iudicium
datis eius opulabunt. et super
terram in uirtute preparabunt
et in iudicium suis non preuen-
terbum. Propterea ab imo con-
firmatus sum. et consiliatus sum
et cogitavi et scripta dimisi. Dia
opera domini bona. et omne opus hora
sua subministrabit. Non est dicere
hoc illo nequus est. Dia enim in iudicium
suo comprobabunt. et nunc in omni.

corde et ore collaudate. et benedicite
nomen domini.

Ocupatio magna creata
est diebus hominibus. et iugum
graue super filios adam
Die spiritus de uentis ma-
tris corporis usque in diem sepulture
in matrem omnium cogitationes carnis
et timores cordis ad uicinas ex-
pectationis et dies definitio
Et residenter super sedem glosam
usque ad humilatum in terra et ante
Ad eo qui uicatur iacinto. et portat
coronam. usque ad eum qui coopit
lino cudo. furor zelus. tumultus
fluctuatio. et timor mortis. In iudicium
dia perseverans et conuersio. Et
in iudicium refectio in cubili. Somnus
notis in uicatur facinam et mo-
dicum. tamquam nichil in requie.
Et ab eo in sompnis quod in die re-
spectus. Conuertitur est in uisu
cordis sui. tamquam qui euasit in die
belle. In tempore salutis sue ex-
surrexit. et ammans ad nullum
timorem. Cum di carnis ab hore
usque ad petrus. et super peccatores sep-
tuplum. Ad hec mors sanis con-
tencio et rumphea. Oppressiones
fames. et conuersio et flagella.
super iniquos creata sunt hec dia
et propter illos factus est catabism
Dia enim que de terra sunt. in iudicium
ram reuertentur. et aque omnes
in mare conuertentur. Omne
munus et iniquitas delibitur. et
fides in seculum stabit. Dia iniustis
sicut fluius siccabitur. et sicut
comitum magni in pluma per-
sonabit. In aperiendo manus su-
as letabitur. sic pua eratores in
consumatione tabescant. Lepores
impios. non multiplicabunt ra-
mos. et radices in mundo sup ca-
cumen petre sonat. super omne
aquam uiriditas. et adoram flu-
minis ante omne fenu euellitur.
Grana sic paradysus in benedictis
et ma in seculum permanet. Dia
sibi sufficientis operari condul-
tabitur. et in ea inue meo thesau-
rum. fili conspectio ciuitatis con-

firmavit nomen, et super hoc
 mulier in maculata copurabit,
 Vinum et musica letificant cor,
 et super utraq; dilectio sapientie.
 Tibie et psalterium suavem fa-
 ciunt melodiam, et sup utraq;
 lingua suavis. Gram et speciem
 desideravit oculus tuus, et super
 hoc utride sanones. Amicus et
 sodales in tpe conuenientes, et
 super utrosq; mulier cum vno. fies
 in adiutorium in tpe tribulationis
 et super eos inia liberabit. Auri
 et argenti constituet pedem, et
 super utrumq; consilium bene-
 placitum. facultates et vitus ex-
 altant cor, et super her timor dñi.
 Non est in timore dñi minoratio,
 et non est in cogitare adiutorium.
 Timor dñi sicut paradysus bene-
 dictionis, et super oem gloriam
 operuerit illum. Fili in tempore
 uite tue ne indigeas, melius est
 em mori q̄ indigere. Vir respici-
 ens in misericordiam alienam, non
 est vita eius in cogitacione vitus.
 Alit em diam suam tibi alienis
 Vir aut disciplinatus et caudius
 custodiet se. In ore imprudentis
 condulcabitur inopia et in ven-
 tre eius ignis ardebit. **Plj.**
O mors q̄ amara est me-
 moria tua hoi pacem
 habenti in substantiis
 suis. Vno quieto et tuus
 vie dñe sunt in dibus, et ad
 huc ualenti attingere tibi. Omnis
 bonu est iudicium tui hoi mdi-
 genti, et qui minoratur vrbibus.
 Defecto etate, et cui de oib; cura
 est, et incedibili qui perdit sapi-
 entiam. Noli metuerre iudicium
 mortis, memeto que ante te fu-
 erunt et que supueniura sunt
 tibi. hoc iudicium adno di carni
 et quid supueniet tibi in dñi pla-
 cito altissimi, siue decem, siue cen-
 tum, siue mille anni. Non e em
 in inferno amfano vite, filij ad-
 horationum sunt filij p̄tor, et
 qui conuincuntur scus domus im-
 p̄tor, filioz p̄tor peribit hereditas

Et cum semine corp; assiduitas
 obprobri. De pre mopo quanc
 filij qm̄ propter illum s̄ in ob-
 probrio. De uobis uiri imp̄n qui
 dereliquistis legem altissimi dñi.
 et si nati fueritis in maledicōne
 nascamini, et si f̄ mortui fueritis
 in maledicōne erit pars ura. Omnia
 que de terra sunt in terram reu-
 tent, sic imp̄n a maledicto in per-
 diaonem. Inuitus hom̄ in corde
 ipoz, nomen at imp̄tor delibit
 Curam habe de bono noie, hoc
 em magis p̄manebit tibi q̄ mil-
 le thesauri magm̄ p̄ciosi. Bone
 uite nūs dicit, Bonu at nomen
 p̄manebit in tuo. Disciplinam
 in pace conseruate filij. Sapia
 em abscondita et thesaurus in-
 uisus, que ualuit in utroq;. He-
 lior est em homo qui abscondit
 fructuam suam, q̄ homo qui
 abscondit sapiam suam, uerum
 reuertimur in h̄is que prode-
 de ore meo. Non est em bonum
 oem reuerentiam obsuare, et
 non dia oibus placere in fide.
 Erubescite p̄rem et mrez de forni-
 catione, et a presidente et a p̄te
 de mendacio, a p̄nape et a iudi-
 ce de delicto. A synagoga et ple-
 be de iniquitate, a sono et amico
 de iniustitia, de loco in quo ha-
 bitas de furto, de ueritate dei et
 testamento, de disturbitu in pa-
 mbus, et a suffocatione dati et
 accepti, a salutaribus de silencio
 A respectu mulieris fornicarie
 et ad auersione uolus cognari.
 Ne auertas faciem a p̄ximo
 tuo, et ab auferendo partem, et
 non restituendo. Ne respicias
 mulierem alienam uiri, et ne scu-
 teris in animum eius, neq; sceleris
 ad lectum eius. Ab amas de sex-
 uombus impropere abstinere
 et cum dederis ne impropere.

Non duplex. **Plj.**
 sermone auditus, dere-
 lictione sermone ab-
 conditi, et eris uere in
 confusione, et inuenies gram

in conspectu omni hominum. Ne pro his
omnibus confundaris. et ne accipi-
as personam ut delinquant. De
lege altissimi et testamento. et
de iudicio iustificare impium.
De uerbo sonans et uia. de da-
tione hereditatis amicis. De gra-
tate statere et ponderu. De acqui-
sitione multorum et paucorum. De cor-
ruptione emptoris et negotiatoris
et de multa disciplina filiorum. et
seruo pessimo lato sanguinare.
Super mulierem nequam bonum est
signum. **U**bi manus multe sunt
clausa claudet. et quodammodo tra-
de numerata et appende. Datum
uero et acceptum omnia describe.
De senioribus qui iudicantur
ab adolescentibus. et eris eruditus
in omnibus. et probabilis in conspectu
omni uirorum. **F**ilia patris abscondita
est. uigilia. et sollicitudo eius au-
feret somnum. **N**e forte in adole-
scentia sua adultera efficiatur.
et comorata cum uiro odibilis fiat.
et in qua polluat in uirginitate
sua. et in proximo suo grauida in-
ueniatur. **N**e forte cum uiro co-
morata transgrediantur. aut certe
seculis efficiantur. **S**uper filiam
luxuriosam consuetudo custodia.
ne in qua faciat te in obprobrium
uenire nimis. **A** detractione
in ciuitate. et obidione plebis
et confundat te in multitudinem
populi. **O**mnis homo noli intendere
in spe. et in medio multorum noli
comorari. **D**e uestimentis enim
procedit cinerea. et a muliere iniquitas
uiri. **M**elior est iniquitas uiri
quam benefacens mulier. et mulier
confundens in obprobrium. **Psalmus.**

Quoniam igitur ero operum
domini. et que uidi annun-
tatio. in sermionibus domini
opera eius. **S**ol illuminas
per omnia respexit. et gloria domini
plenum est opus eius. **N**onne
dominus fecit scias enarrare omnia mira-
bilia sua. que confixit in omni

stabilis in gloria sua. **A**byssum
et cor hominum inuestigabit. et in
astucia illorum cogitabit. **C**og-
nouit enim dominus secretum suum. et in-
spexit in signum eius. **A**nnun-
tians quod preterierit. et que super
uentura sunt. reuelas uestigia
occultorum. **N**on preteriet illum
omnis cogitatus. et non abscondit
se ab eo ullus sermo. **M**agnalia
sapientie sue decorabit qui est
ante seculum et usque in seculum. **N**eque
adiectum est. neque inuult. et
non eget alicuius consilio. **Q**ua
desiderabilia omnia opera eius.
et tamquam semilla quae est conside-
rare. **O**mnia haec uiuent et manent
in seculum. et in omni ueritate omnia obe-
diunt ei. omnia duplicata unum contem-
plauit. et non fecit quicquam de se.
Mundum uero confixit in bonum.
et quis sanabit iudens gloriam
eius. **A**ltitudinis firmamentum
pulchritudo eius. species celi in
uisione glorie. **S**ol in aspectu
annuntians in exaltatione. uas am-
rabile opus excelsi. **I**n meridiano
exuret terram. et in conspectu
ardoris eius quis potest sustinere.
Fornacem custodiens in operibus
ardoris. **T**ripliciter sol exurens
motus. radios igneos efflans.
et resurgens radus suos obsecrat
oculos. **M**agnus dominus qui fecit
illum. et in sermionibus eius festi-
nauit iter. **E**t luna in omnibus tem-
poribus in tempore suo. **O**stentio temporis
et signum eius. **L**una signum
die festi lunare quod in uultu in
consumatione mensis. secundum nomen
eius est. **C**rescens ammirabiliter
in consumatione. uas castro in
excelsis. **I**n firmamento celi resp-
lens gloriosa. **S**pes celi gloria
stellas. **M**undum illuminans
in excelsis dominus. in uerbis suis sta-
bunt ad iudicium. et non deficiunt
in uigiliis suis. **V**ide arcum et
benedic qui fecit illum. ualde spe-
nosus est in splendore suo. **S**ola

uit celum in circuitu glorie sue.
 manus exaltati aperuerunt illum
 Imperio suo ad electum inueniunt
 et accedat conuersiones, emittit
 iudicij sui. Propterea aperta sunt
 thesauri. et euolauit nebulae
 sicut aues. In magnitudine sua
 posuit nubes, et confracti sunt
 lapides grandinis. In conspectu
 eius commouebuntur montes,
 et in uoluntate eius asperabit no-
 tius. Vox tonitruum eius uerbera-
 uit terram. Tempestas aquilo-
 nis, et congregatio spiritus, et sic
 auiis deponens ad sedendum
 aspergit in uem, et sicut locusta
 de mergens desertus eius, pul-
 chritudine coloris eius amma-
 bitur oculus, et super ymbrem
 eius expansetur cor. Celum sicut
 sal effundet super terram, et di-
 flauit sicut tamquam cacumina
 tribuli. Frigidus uentus aqlo
 flauit, et gelauit cristallus ab
 aqua. Super dem congregacionem
 aquarum requiescit, et sicut locu-
 ta in diuit se aquas, et deuorabit
 motes, et conuertet desertum, et ex-
 tinguet uride sicut igne. Medi-
 cina domini in festinatione nebu-
 le. ros obuians, ab ardore ueni-
 entia humilem efficit eum, in ser-
 mone eius siluit uentus. Cogi-
 tatione sua placabit abyssum,
 et plantabit illum dominus ihesus.
 Qui nauigat mare, enarrat
 pericula eius, et audientes au-
 ribus eius miris ammirabimus.
 Sic preclara et mirabilia opa
 uaria genera bestiarum, et omniu
 peccatorum, et creaturam beluarum
 Propter ipsum consumatus est in
 uentis finis, et in sermone eius
 composita sunt omnia. Multa dicimus
 et deficiamus uerbis, consumamus
 aut uerba sermonum ipse est in-
 dibus. Gloriantes ad quid uale-
 bimus, ipse enim omnipotens super omnia
 opera sua. Terribilis dominus et
 magnus uehementer, et mira-
 bilis potentia ipsius. Quantum-
 cumque poneritis super ualobit ad

que et ammirabilis magnificen-
 tia eius. Inducentes dominum, exal-
 tate illum quantum potestis, ma-
 ior est enim in laude, exaltantes
 eum replemini uirtute, ne la-
 boretis non enim puerietis. De-
 uidit eum et enarrabit, et quis
 magnificabit eum, sicut est ab-
 imio. Multa abscondita sunt
 maiora hinc pauca enim uidimus
 operum eius, sicut aut dominus fecit
 et pie agentibus dedit sapiam.

Laudemus. **Pluui.**
 uiros gloriosos parente-
 tes nostros in gratiaone
 sua. Multam gloriam fecit
 dominus magnificancia sua a seculo.
 Inantes in potestatibus suis.
 hoies magni uirtute et prude-
 cia sua, predicti nuntiantes in pro-
 phetis dignitatem prophetarum, et in-
 perantes in pnti populo et uir-
 tute prudentie populis scissima
 uerba. In puericia sua require-
 tes modos musicos, et narrantes
 cetera in scripturas, hoies di-
 uites in uirtute pulchritudinis
 studium hntes, pacificantes in
 domibus suis. Omnes isti in gene-
 racordis gentis sue gloria ad-
 cepti sunt, et in diebus suis ha-
 bentur in laudibus. Qui de illis
 nati sunt, reliquerunt nome-
 narrandi laudes eorum et sunt
 quorum non est memoria. Perie-
 runt qui qui non fuerunt, et nati
 sunt qui non nati, et filij iporum
 cum illis. Sed illi uiri in me ip-
 quorum pietates non defuerunt,
 et cum semine iporum perseverat
 bona hereditas, et nepotum illorum
 semen in testamento stetit, et
 filiorum suorum prope illos usque met-
 num manet semen eorum, et gloria
 eorum non deperit. Corpora
 iporum in pace sepulta sunt, et no-
 men eorum uiuet in gratiaone et
 gratiaone. Sapiam iporum nar-
 rant populi, et laudem eorum nu-
 tiet etiam. Enoch placuit deo,
 et in flatu in paradiso, ut det
 gentibus primam. Hoc inuentus

est perfectus iustus, et in tpe natu
die factus est reconciliatio, ut det
gentibus pnam. Ideo remissum
est reliquum terre cum factum
est diluuium. Testimonia scti
posita sunt apud illum, ne dele
ri possit diluuius dis caro. Abra
ham magnus pater multitudis
gentium, et non est inuentus
filiis illi in gloria, qui consu
bet legem excaeli, et fuit in testa
mento cum illo. In carne eius
stare fecit testamentu, et in temp
tatione inuentus est fidelis. Ideo
iure uitando dedit illi semen in
gente sua, acscere illum quasi
terre cumulum herena, et ut
stellas exaltare semen eius, et
hereditari illos a mari usq; ad
mare, et a flumine usq; ad ter
minos orbis terre. Et ysaac co
dem fecit modo prope abraham
pnam ipsius. In dcoem omni gen
tium dedit illi, et testamentu
confirmauit super caput iacob.
Agnouit eum in bndictioib; suis
et dedit illi hereditatem, et diui
sit ei partem in tribus duodecim
et consuauit illi hois mam
tuenientem gram in oculis dis
carnis.

Dilectus a deo et hoibus
moyses, cuius memo
ria in bndictioe e. Sicut
illum fecit in gla scorp
et magnificauit eu in timore
in micoz, et in uerbis suis mo
stra placauit. Glificauit eu in
conspetu regum, et iussit illi
coram populo suo, et ondit illi
glam suam. In fide et lenitate
ipius son fecit illum et elegit
illum de oi carne. Iudicia fecit
illi uocem suam, et induxit illu
in nube, et dedit precepta, et lege
uite et disciplina, docere iacob
testamentum, et iudicia sua isrl.
Excaelum fecit aaron frum eius,
et silem sibi de tribu leui. Statuit
ei testamentum crnu, et dedit illi.

sacerdonu gentis, et sufficauit
illu in gloria, et induxit illu
zona glorie. Induit illum stola
glorie, et coronauit illu in uasis
uirtutis, Cui pedes et femo
ralia, et humeralem posuit ei,
et induxit illum in cinnabulis
aurcis pluri mms in gyro. Daxe
sontum in mcessu suo, audiri
facere sontum in templo, in me
moriam filijs gentis sue, Stola
sancta auro et iacinto, et pur
pura opus cepale uici sapientis
Iudicio et ueritate predicti corco
coato opus arctifias, Gemmis
paosis figuratis, in ligatura
auri, et opere lapidary sculptio
in memoriaz, sedm tabulu isrl.
Corona aureaz sup mita eius
expressam signo stitatis, Gla
honoris et opus uirtutis, desi
deria oculoz ornata, sic pulchra
ante ipm non fuerit, talia usq;
ad originem. Non inductus est
illa alie mgena, aliquis, s; tm
fily ipius soli, et nepotes eius.
Dex omne tempus sacrificia ipi
consumpta sunt, igne cordis
copleuit moyses manu eius,
et unxit illum in oleo sancto, sim
est illi in testamentum eternum
et semini eius sicut dies celi;
Iungi sacerdotio et hre laude glo
rificari plm sui in noue suo,
Ipse elegit ad oi uiuente. Affex
te sacrificium deo mtrifu, et
bonu odorem in memoria plac
pro populo suo. Dedit illi in p
ceptis suis pntem, et in testimo
nijs iudicaz docere iacob testi
monia, et in lege sua lucem
dare isrl. Quia cont illu stete
runt alicm, et prope muidiaz
circudederunt illum in deserto
hoies qui erant cum dathan et
abyron. Et congregans corco in
racundia, Iudit dñs deus et no
placuit illi, et consumpta s; m
impetu racundie, fecit illis mo
stra, et consumpsit eos in flama
ignis, et addidit aaron gloriam

et dedit illi hereditate. et pma
as fructuum terre duxit illi.
Panem ipis in pimis parauit
in saactate. nam sacrificia dmi
edent. que dedit ipi et semini eius
et terra in terra gentes non here
ditauit. et pars non est illi in gen
te. Ipe em pars eius est et heredi
tas. finces filius cleazari terra
in gloria est. imitando ipm mei
more dmi. et staxe in reuerentia
gentis. In bonitate et alacritate
aie sue. placuit deo isrl. Ideo sta
tuit ad illum testamentum pa
cis. pncipem scorz et gentis sue
ut sit illi et semini eius. sacerdo
ty dignitas. metez nu. et testa
mentu dauid regis filij yesse.
De tribu iuda hereditas ipi et
semini eius. De daret sapiam in
cor nem. iudicare gentem suam
in iusticia. ne aboleretur bona
ipoz. et glam in gentem coru
eternam feat.

Portas in bello ihs naue
successor moysi in pphes
qui fuit magnus scdm
nomen suu. Maximus
in salutem electoz dei. et copug
nate in surgentes hostes. ut co
sequeretur hereditatem israhel.
Iam glam adeptus est. metolli
do manus suas. et idatando con
tra ciuitates triumphas. Quis
ante illum sic resistit. nam hostes
ipe dms percussit. Aut non rea
tundia eius. impeditus est sol.
et unus dies factus est qd duo.
Inuocauit altissimu potentem.
in copugnando timidos undiqz
et audiuit illum magnus et sta
dms. In sapis grandinis uretibus
ualde fortis. Impetu feat cont
gente hostilem. et in descensu per
didit contrarios. ut cognoscant ge
tes potentiam eius. Quia cont
dmi pugnare non est facile. et
scutus est atrego potentes. Et in
diebus moysi niam feat ipe. Et
caleb filius iesone staxe contra
hostem. et prohibere gentem a
paco. et per fingere murmur

malicie. et ipi duo constituti a
periculo liberati sunt. Anuo sex
centoz miliu peditu inducere
illos in hereditatem. in terra q
manat lac et mel. Et dedit dms
ipi caleb fortitudme. et usqz ad
senectutem pmanit illi virtus
ut ascenderet in excelsum terre
locum. et semen ipius obtinuit
hereditatem. Et uiderunt omis filij
isrl quod bonu est obsequio sto deo.
et iudices singuli suo noie. quoz
no est corruptum cor. qui non
auersi sunt a dno. ut sic memo
ria eoz in bndice. et ossa eorum
pulluleru de loco suo. et nomen
ipoz permanet in eternu. Per
manens ad filios illoz santoz
uioz gloria. Dilectus a deo suo
samuel propheta dmi. renouauit
imperium. et inuocit pncipes in
gentie sua. In lege dmi. iudicauit
congregacoem. et uidit dmi iacob.
et in fide sua probatus est ppheta
et cognitus est in uerbis suis fide
lis. quia uidit deum lucis. et inuo
cauit deum potente. et in opug
nando hostes. circustantes undiqz
in oblatione vni inuolati. Et
in tonuit de celo dms. et in somni
magnu audiam feat uocem su
am. et conuocit pncipes eoz
et omis duces philistin. Et ante
tempus simis uite sue. et sculi.
testim probuit in conspectu dmi
et ppi. Perumias et usqz ad cala
amenta. ab oi carne non accepit.
et non amysauit illum homo.
et post hoc dor miuit. et notum
feat regi. et copendit illi finem
uite sue. et exaltauit uocem ei
de terra. in prophetia delere impi
etatem gentis.

Post hoc surrexit nachan
propheta. in diebz dauid
et quasi adeps separatus
est a carne. Sic dauid
a filijs isrl. cum leombz ludit. qd.
cum agnis ouium. et in uoxis
sile feat sicut cum agnis ouium
et in uiuente sua namqz non.

omnibus gigantem. et abstulit ob-
probrium de gente. In tollendo
manum in saxo funde deicat ex-
ultacionem golie. ubi inuocauit
dñm potentem. et dedit in dextera
cuis. tollere hoīem fortem in bello.
et exaltare cornu gentis sue. Sic
in decem milibus glorificauit illu.
et laudabit illum in bñdombus
dñi. in offerendo illi corona glie.
Contuit em i innocos undiq. et
exorpauiit philistin. contra rios
usq. in hodiez num diem. Conca-
uit cornu ipoz usq. meternum
in oi opere. Dedit confessionem
sancto. et exaltat in uerbo glorie.
De oi corde suo laudabit dñm.
et dilexit deum qui fecit illu. et
dedit illi cont. in innocos potetiaz
et stare fecit cantores cont. altare.
et in sono corp dulces fecit psalmos
et dedit in celebratione detus. et
ornauit opa usq. ad consummatione
vite. ut laudarent nomen sm
dñi. et glorificaret mane dei sci-
tatem. Popus purgauit pta ipa
et exaltauit meternu cornu ipa
et dedit illi testamentu regu. et
sedem glorie in isrl. Post ipm sur-
rexit filius sensatus. et propter
illam requieuit. in latitudine in
diebus paas. Salomon impauit
in diebus paas. cui subiecit dñs
oīs hostes. ut condelet domu in
noie suo. et pararet sitate in
sempiternu. Que admodu exu-
ditus est in iuuetute sua. et im-
pletus est qñ flumen sapia. et ter-
ram recepit aia tua. et replesti
in coparatoribus cingmata. Ad-
mfulas longe diuulgauit e nome-
tuu. et dilectus es in pace tua.
In cantalemb et prouerbis. et co-
paratoribus et metretatoribus
inuate sunt terre. Et in noie dei
cui cognome est deus isrl. allegi-
sti quasi aurū calau aurū. et ut
plumbum complesti argentum.
et reclinasti femora tua in licibus
Pratem habuisti in tuo corpore.
et dedisti maculam in gla tua. et
profanasti semen tuum inducere

amplificauerit

racundiam ad liberos tuos. et
in ceteris stultitiam tuam. ut fa-
ceres imperium dixeranti. et expectem
imperare imperium durum. De
aut non derelinquit miaz suam.
et non corripit opera sua. quia
non perdet ad strupe nepotes eti-
sui. et semen eius qui diligit de-
non corripet. Dedit aut reliquū
iacob. et dauid de ipa strupe. In
habuit salomon. cum pñbz suis.
et reliquit post se de semine suo
geni stultitiam. et in nutum
a prudentia roboam. qui audit
gentem consilio suo. Et ieroboa-
z filium nabath qui fecit peccare
isrl. et dedit effram viam pec-
candi. et plima redundauerunt
pata eoz. Valde em euerterunt
illos a terra sua. et quesuunt oīs
nequitias. usq. dum pueniret
ad illos. defensio. et ab oībus pec-
catis liberauit eos. **PLVY.**
Et surrexit hebrae ppha
quasi ignis. et uerbum
ipius quasi fax ardebat.
Qui induxit in illos fa-
mem. et imitantes illu inuidia
tabefacti sunt. Non poterat em
sustinere pcepta dei. uerbo dñi
exaltauit celum. et dedit a se
igne terre. Sic amplificatus e
hebrae in mirabilibus suis. et qñ
pe sibi gloriari sibi. qui sustulisti
mortuum ab inferis. De sorte
mortis in uerbo dñi dei. qui de-
icasti reges ad perniciem. et con-
fregisti faule potetia ipoz et
gloriosos de lecto suo. Qui audis
in syna iudicium. et in choreb iu-
dicia defensionis. Qui uingis
reges ad pñam. et prophetas fa-
tis successores post te. Qui recep-
tus es in turbine ignis. in auxu
equoz igneoz. qui scriptus es in
iudicis tempoz lemre nati diaz
dñi. Conaliare cor pñs ad filiu.
et refacere tabus iacob. Scati p
qui te uiderunt. Et mammaa sua
tua decorati sunt. Nam nos uita-
uium in. Post mortē aut no erit

28.

cale nomen
tardie
pctus
illis non
m potetia
superauit
Et mortu
cuis in u
et in motu
in dñis
et non rec
usq. dum
et dispe
et uolunt
pñs in
ipoz foz
aut mult
Et hias
et m dū
et foz
ad aquam
afoz
fzoz. et
comu illo
fzoz in
est potetia
corda et m
re. et m
pñem. et
exultate
dñs deus
non est
nos dedit
pñs in
fzoz et
pñs dñi.
pñs de
na pñs
ut illi
et fides
cuis retro
tam. pñ
et complac
usq. in semp
futura. et
interit. :
Eno
pñs
quas

cale nomen m. Helias qui in
 turbine tertus est. et in helisco co-
 pletus est spūs eius. In diebus
 illis non p̄muit p̄ncipem. et
 in potentia nemo uat illū nec
 superauit illum uerbu aliquod.
 Et mortui prophetauit corpus
 eius. in uita sua fecit monstra.
 et in morte mirabilia opera eius
 In diebus istis non penituit p̄ls
 et non recesserunt a p̄tis suis.
 usq̄ dum cietū sunt de terra sua.
 et dispersi sunt in oem terram.
 et relicta est gens per pauca. et
 p̄ncip̄s in domo dauid. Quidā
 ipozē fecerūt q̄ placeret deo. alij
 aut multa commiserūt p̄tia.
 Ezechias munuit ciuitatem suā
 et indupit in medio ipius aq̄.
 et fodit ferro rupem. et edistatū
 ad aquam puteū. In diebus ip̄s
 ascendit senacherib et misit rab-
 sacen. et sustulit manū suā
 contra illos. et cepulit manum
 suā in syon. et superbus factus
 est potentia sua. Tunc mota s̄
 corda et manus ipozē. et dolue-
 runt quasi paritantes milie-
 res. et muocauerūt d̄m̄ miserā
 cordem. expandentes manus.
 cepulerunt in celum. et sanctus
 d̄ns deus. audiuit c̄o uocē ip̄ozē
 non est commemoratus p̄ncip̄ illozē
 nec dedit illos in manū suis. s̄
 purgauit illos. in manu efoze
 sancti prophete. Subicat cast-
 lissyriozē. et conuulit illos an-
 gelus d̄m̄. Nam fecit ezechias
 q̄ placuit deo. et fortit̄ uuit in
 pia p̄tis sui dauid. quā manda-
 uit illi eiazus propheta magn⁹
 et fidelis in consp̄u dei. In dieb⁹
 eius retro redit sol. et addit vi-
 tam. Sp̄n̄ magno iudit ultima.
 et consolatus est lugentes in syon
 usq̄ in sempiternū. et ostendit
 futura. et abscondita anq̄ ue-
 nirent. .xlj.

Memoria ioseph in opusio-
 nem odoris facti opus
 pigmentary. In ore
 quasi mel. in dulcibus.

eius memoria. et ut musica mo-
 uuo vni. Ipe est directus diui-
 nitus. in penitencia gentis. et tu-
 lit ab horibus impietates. et gu-
 bernauit ad d̄m̄ cor ipius. In
 diebus p̄ncip̄ corroborauit p̄cta-
 tem. Preter dauid et ezechia. et
 Josiam om̄s p̄am̄ commiserūt. ip̄s
 non reliquerūt legem altissimi.
 Reges iudee defecerunt. et contemp-
 serunt timorem d̄m̄. Dederunt
 em̄ regnum suū alijs. et glām suā
 alienē genti. Incenderūt electam
 fatatis. ciuitatem gentis. et de-
 seruas fecerunt uas ipius. In ma-
 nu Jeremie nam male tractaue-
 runt illum. quia a uentre ma-
 tris consecratus est. propheta. cuncta
 et eruerit et perdere. et utru edifi-
 ficare et renouare. Et ezechiel q̄
 ludie consp̄m̄ glorie. quam ostē-
 dit illi in turru cherubim. Nam
 commemoratus est in m̄m̄ozē in p̄m̄-
 bre. et benefacere illis. qui d̄nde-
 runt rectas vias. Et duodecim
 prophetazē ossi pullulerūt de loco
 suo. nam corroborauerūt iacob
 redimerūt se in fide uirtutis. Q̄no
 amplificemus zorobabel. nam
 et ip̄e quasi signum. in dextera
 manu ip̄s. Et iesum ioseph qui
 in diebus suis edificauerūt domū.
 et exaltauerūt templū s̄m̄ d̄no pa-
 ratum in gloriā sempiternā
 Et necema in memoria m̄m̄ozē ip̄s
 qui crepit nouos muros eius.
 et stare fecit portas et seras. q̄
 crepit domos m̄os. Nemo natus
 est in terra. talis qualis. enoch
 nam et ip̄e receptus est astra. Et
 ioseph natus est homo p̄ncip̄s
 sem. fix m̄m̄ozē gentis. rector
 sem. stabili metum populi. et
 ossa ipius iustificata sūt. et post
 mortem prophetauerūt. Oech et
 sem. apud hōies glām adēpa s̄
 et super d̄m̄ aiām in origine
 adam. Ep̄mon om̄e filius sacer-
 dos magnus. qui in uita sua sus-
 fulsit domū. et in dieb⁹ suis corro-
 borauit templū. templi c̄na alti-

.50.

tudo ab ipso fundata est. **D**uplex
edificatio excelsa parietis templi,
In diebus suis emanauit pueri
aqua, et quasi mare adimpleti
sunt supra modum. **Q**ui curauit
gentem suam, et liberauit eam
a permine. **Q**ui pualuit ampli
ficare ciuitatem, qui adeptus est
gloriam, in concilio facie gentis et
in ingressu domus et athen, am
plificatus est, quasi stella manu
tina, in medio nebule, et quasi
luna plena in diebus suis luceat,
et quasi sol refulgens, sic ille ef
fulsit in templo dei. **E**t quasi ar
cus refulgens, in nebulas glie.
Et quasi flos rosarum in diebus ueris
et quasi alia que sunt in mensura
aque. **E**t quasi ignis recedens in diebus
estatis. **E**t quasi ignis effulgens, et
ignis ardens in igne. **E**t quasi uas
auri solidum ornatum in lapide
precioso, quasi oliua pullulans, et
expressus in altitudine se collens
in accipiendo ipsam stolam glie,
et uesiri cum consumatione uirtutis
in ascensu altaris sui, gloriam dedit
faciens amittu. **I**n accipiendo ac
porces de manu sacerdotum, et ipse
stans iuxta aram circa illum corona
tum, quasi plantatio cedri in monte
libano, sic circa illum steterunt
quasi rami palme, et omnes filii aaron
in gloria sua. **O**blatio autem domini in
manibus ipso, coram in synago
ga israel, et consumationem funges
in aram, amplificare oblationem
excelsi regis. **R**orripit manum
suam in libatione, et libauit de
sanguine uue, et fudit in funda
menta altaris odorem diuinum
excelsi principi. **T**unc exclamauit
runt filii aaron, et in tubis pro
ductis sonuerunt, et audiam
fecerunt magnam uocem in me
moriam coram domino. **T**unc omnis
populus filii propeuerunt et cec
derunt in faciem super terram ado
rare dominum suum, et dante pax omni
potenti deo excelsi, et amplifica

uerunt psallentes in uocibus suis
et in magna domo factus est sonus
suauitate plenus, et rogauit
populus dominum excelsum in pace, usque
dum perfectus est honor domini, et
manus sui perfecterunt. **T**unc
descendens extulit manus suas
in orem congregationem israel.
Dixit gloriam deo in labris suis,
et in nomine ipsius gloriari, et ue
rauit orationem suam, uolens osten
dere uirtute dei et plus orauit
dominum omnium qui magna fecit in or
terra, qui auerit dies meos, a
uenture matris mee, et fecit nobis
secundum suam misericordiam. **D**et nobis uocem
dulcedinem cordis, et fieri pacem in
diebus meis in israel per dies sem
piter nos. **C**redere israel nobiscum,
et misericordiam dei, ut liberet nos in die
bus suis. **D**uas gentes odit anima
mea. **C**etera autem non est genero
qua odiam, qui sederunt in mon
te ser, et philistinim, et stultus
populus qui habitat in syamis. **D**oc
trina sapientie et discipline scrip
sit in codice isto, iesus filius syrac.
iberosolimita, qui reuouabit
sapientiam de corde suo. **C**atus qui
in istis uersatur somis, qui ponit
illa in corde suo, sapiens erit sempiternus.
Si enim hoc fecerit ad omnia uale
bit, quia lux dei uestigium eius est,

Confitebor tibi, **D**omine rex meus, et collan
dabo te deum saluatore
meum. **C**onfitebor non tuo
magno, quoniam adiutor et protector
factus es michi, et liberasti cor
pus meum a perditione. **A** laqueo
lingue mee, et a labris opera
tium meo dantium, et in conspectu
astantium factus es mihi adiutor,
et liberasti me secundum multitudinem
meritorum tuorum. **C**rugientibus pre
paratis ad castam de manibus que
tentum animam meam, et de multitudine
tribulationibus que circumdederunt me,
a possessura flammis que circumdedit me.

et in medio ignis non sum esuat
 De altitudine uentris inferi. et
 a lingua comquinata. et auer-
 so mendacii. a rege iniquo. et a
 lingua in iusta. Laudabit usq[ue]
 ad mortem anima mea dñm. et vita
 mea appropinquans erat in inferno
 deorsum. Et crediderunt me undiq[ue]
 et non erat qui adiuuaret. Et
 sperans eram ad adiutorium
 homin[um] et non erat. Memoratus
 sum in te dñe. et operationis
 tue que a seculo sunt. Et in crucis
 sustinentes te dñe. et liberaas eos
 de **manibus** dicitur. manibus
 gentium. Exaltasti super terram
 habitaculum meam. et pro morte
 defluenti deprecatus sum. Inuo-
 calu deum patrem dñi mei. ut non
 derelinquat me in die tribula-
 tionis mee. et in tempore superborum
 sine adiutorio. Laudabo nomen
 tuum assidue. et collaudabo illud
 in confessione. et exaudita est
 oratio mea. liberaasti enim me de
 manu iniquo. Propterea confitebor et
 laudem dicam tibi. et indicabo
 nomen dñi. cum ad huc iunior
 sum. Prius q[uam] obirem q[uam] sa-
 pientiam palam in ore mea.
 Ante tempus postulabam pro illa.
 et usq[ue] in nouissimis inquiram
 illam. et deflorauit tamq[uam] pro-
 uia. Letatum est cor meum mea.
 ambulauit pes meus iter r[ati]o-
 nis. Inuestigauit mea inuestigaba cam
 Inclinaui modice aurem meam
 et exaudi illam. multam inueni
 in me sapiam et multu[m] profici me-
 ca. Dum in sapiam dabo gl[ori]am.
 Confiliatus sum enim ut facerem
 illam. relatus sum bonu[m] et non
 confundar. Collucta est anima mea
 in illa. et in faciendo cam confir-
 mato sum. Manus meas exerti
 in altum. et in sapia luxi aiaz
 mea. Incepi ad illam. et in mag-
 nitudine inueni eam. Possedi in
 ipis cor ab initio propterea derelin-
 quar. Venit meus conturbatus.

est querendo illam. propterea pos-
 sidebo bona possessione. dedit enim
 michi dñs linguam mercedem
 meam. et in ipsa laudabo eum.
 Appropinque ad me in dotti. et co-
 gregate uos in domu[m] discipline
 Et quid ad huc retardatis. et quid
 dicitis in h[uius] die uite sicut uelhe-
 menter. Aperui os meum et locutus
 sum. copate uobis sine argento
 sapiam. et collum uestru[m] subrate
 iugo eius. et suscipiat anima uestra
 disciplina. In proximo est enim in-
 uenire eam. Videte oculis uestris
 quod modicu[m] laborauit. et inueni
 michi multam regem. Assumite
 disciplina in multo numero argenti.
 et copiosum aurum possidete in ea.
 Letetur anima uestra in inna eius. et
 non confundem in laude ipsius.
 Opera in opus uestru[m] ante tempus
 et dabit uob[is] mercedem uestram
 in tempore suo.

Et inclinauit salomon
 genua sua. in conspectu
 tonius eathie isrl. et ape-
 ruit manus suas ad ce-
 lum et dixit. Dñe deus isrl. no-
 est tibi similis deus in celo sur-
 sum. neq[ue] in terra deorsum. Et
 custodis testamentum tuu[m]. et mi-
 sericordiam pueris tuis cunctis
 in conspectu tuo in toto corde ser-
 uans puero tuo dauid q[uod] locutus
 es illi. et locutus es in ore tuo.
 et in manu tua supplesti. sicut
 dicit iste comprobat. et nunc dñe
 deus isrl. custodi puero tuo da-
 uid p[er] meo. q[uod] locutus es illi di-
 cens. Non de erit tibi uir a facie
 mea sedens in throno isrl. Veru-
 tamen si custodierint filij tui lege[m]
 mea[m]. ut in preceptis meis ambu-
 lent. sic ambulauerit in conspectu
 meo fideles. Et nunc dñe deus
 isrl. recedendum est uerbu[m] quod
 locutus es puero tuo dauid. Quia
 si uere habitauit deus. in horibus
 in terra sic celum celi no[n] suffici-
 ant tibi. quoniam magis domus h[ab]et

quam edificavi tibi. **S**ed respicias, ad orationem pueri tui et deprecationem deus, ut exaudias. **D**ne placatione orationis, quam puer tuus orat coram te hodie, ut sint oculi tui aperti super domum hanc die ac nocte. **I**n locum quem dixisti inuocari nomen tuum, et exaudias orationem quam puer tuus orat in hunc locum, et exaudias precationem pueri tui, et populi tui israel, si orauerint in loco isto, et exaudias in loco habitationis de celo, et exaudias et propitius sis, si petauerit vix in te.

. 1226. **I**n octava natiuitatis
Sancti Iohannis baptiste.

253

254

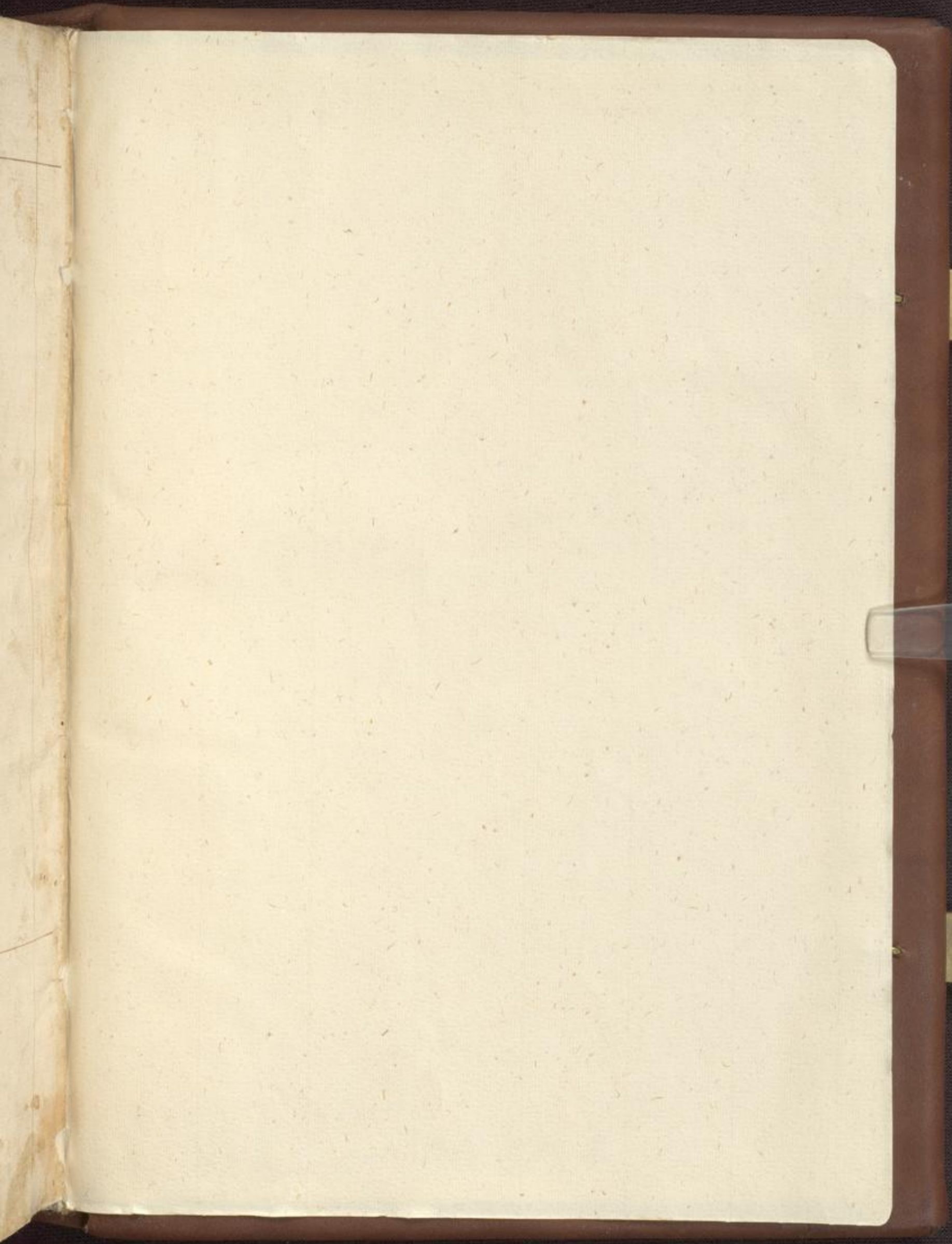

De biblie s^z vet^{te}stamentu

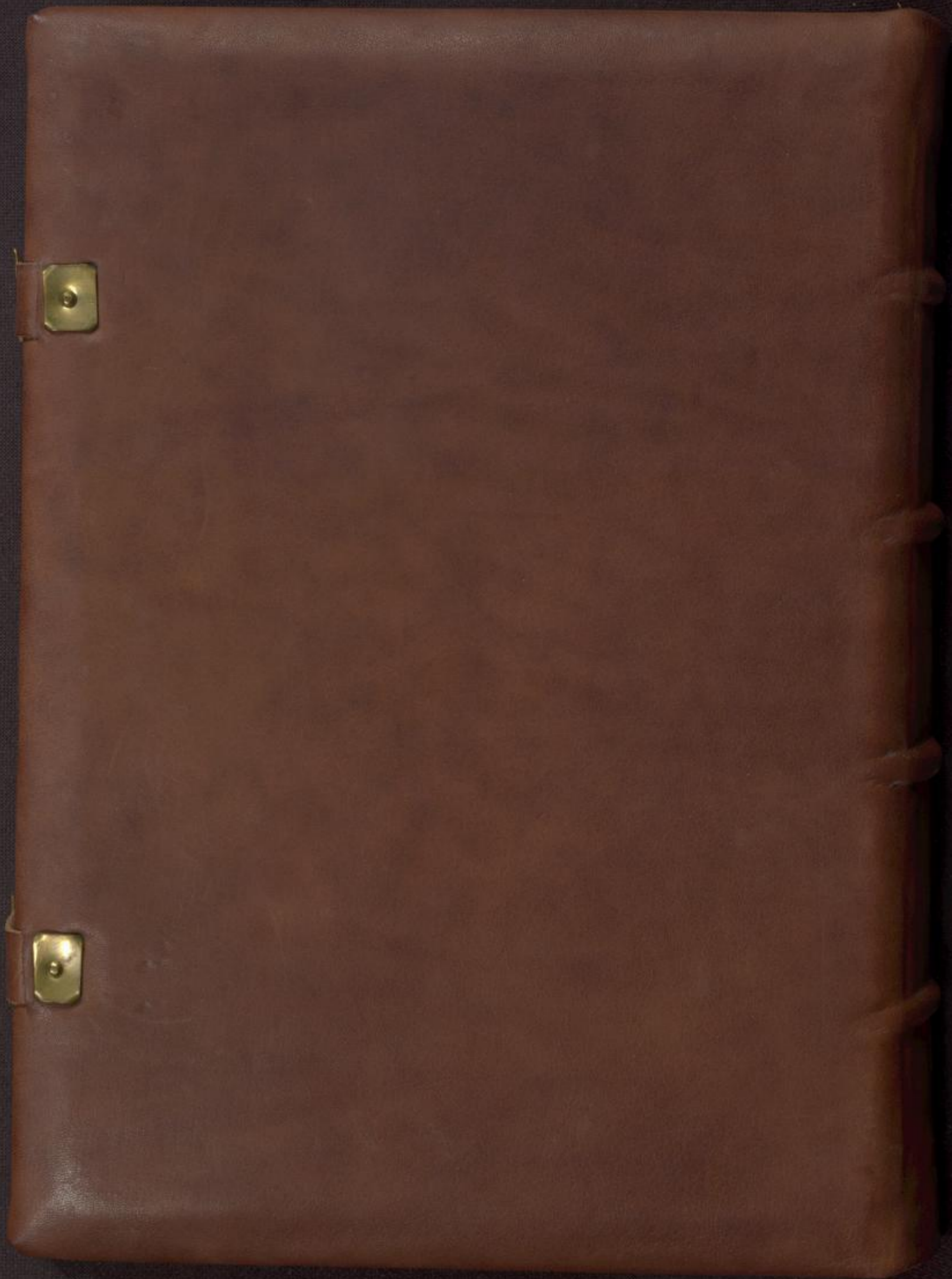
Joha ~~1~~ 1

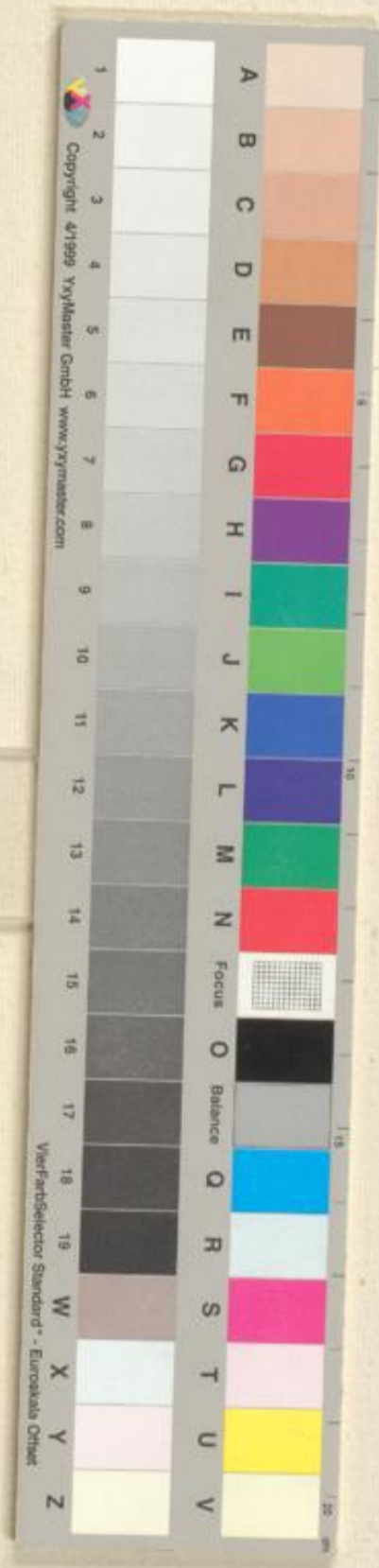

7857

restauriert Juli 1974, Nr.

restauriert Juli 1974, Hr.